720

Grammatica Bisciari

N. Inv. 729

[illegible]

חרש [illegible]

חרש חרש [illegible]

חרה [illegible]

חרה חרה [illegible]

חרתא [illegible]

חרתא אחלפין **חש** [illegible]

סרק [illegible]

חש [illegible]

חש [illegible]

חש [illegible]

А Б В Г Д Е Ж Ѕ З И І К Л М Н

О П Р С Т Ѹ Ф Х Ѡ Ч Ц Ш Щ Ъ Ы Ь

Ѣ Ю Ꙗ Ѧ

РЕГИНА ЦЕЛИ ЛЕТАРЕ АЛЛЕЛУИА КВИА КВЕМ МЕ-
РУИСТИ ПОРТАРЕ АЛЛЕЛУИА РЕСУРЕКСИТ СИКУТ ДИКСИТ АЛЛЕЛУИА
КВИА ДОМЕНИКУС ІОАННЕС ЩЕРИБЕНТЬ

Ad maiorem artis grammatice cognitionem primo videndum est quid sit grammatica,
quod genus eius, que materia, quod officium, quis finis, que partes,
que species, quod instrumentum, quis artifex, quare grammatica dicatur,
quo ordine discenda sit et docenda. Grammatica ergo est scientia
recte scribendi et recte loquendi. Genus vero est potentia
quo quod fiat, non quod id faciat. Recte autem scribere vel loqui intelligimus [illegible]
genus loquele in quo composita est grammatica, [illegible] si in greco tractata vel [illegible] sit, [illegible]
[illegible] recte scribere et loqui. Genus vero pluribus aliis modis accipiatur, [illegible]
[illegible] attingit. Genus enim [illegible] artis est qualitas [illegible]
[illegible] quod [illegible] efficitur. [illegible] qualis [illegible] grammatica [illegible]
[illegible] litteratus vero dicimus illud [illegible]
syllabas in dictiones, dictiones [illegible] ordinare in orationibus, et ordinatas [illegible]
[illegible] novit pronunciare. Materia [illegible] artis est id in quo agit artifex [illegible]
[illegible] attribuenda est materia unde fiat, sed potius in qua fiat, sicut [illegible]
[illegible] apte. Materia itaque artis grammatice est vox, non [illegible]
[illegible] Litteratus namque arte grammatica [illegible]
syllabam, dictionem et orationem in quolibet genere lingue. Ars grammatica composita est [illegible]
[illegible] dico quod [illegible] dictio et oratio [illegible] artis sunt materia, licet et omnis [illegible]
[illegible] potius vox [illegible] artem grammatice [illegible] quatuor formas, quod que
[illegible] loco suo declarabitur. Officium [illegible] artis est id quod facit [illegible]
[illegible] artifex in artem. [illegible] artis officium est litteras [illegible] in syllabas, syllabas in dictiones
[illegible] et dictiones in orationibus ornare et easdem competenter pronunciare [illegible]
barbarissimum et solecismum. Solecismus est incongrua dictionum ordinatio, [illegible]
[illegible] autem solecismus [illegible] solecismus a soloe civitate [illegible]
[illegible] Romam venientes [illegible] latine loqui [illegible] loquentes [illegible]
[illegible] ordinabant. Barbarismus vero est littera [illegible]
in [illegible] vel [illegible] vel dictio [illegible]
in eadem syllaba, vel si [illegible] penultimam [illegible]
[illegible] barbarorum. Barbari namque [illegible]
[illegible] dicebant vero antiquitus omnes barbari preter grecos. [illegible] finis [illegible]
artis est id ad quod tendit artifex per officium [illegible]
recte loqui sine [illegible] vel loquendo solecismum et barbarismum vitare [illegible]
[illegible] non habemus. [illegible] Partes huius artis sunt quatuor [illegible] nominantur
[illegible] orationibus vel oratione [illegible] enim grammatica est scientia [illegible] de [illegible] de dictionibus [illegible]
[illegible] quadam [illegible] sibi [illegible] et [illegible] et fundamentum [illegible]
in aliquo [illegible] est integra [illegible] una [illegible]
[illegible] simul [illegible] habeat quatuor integram [illegible] artis [illegible]
[illegible] Species [illegible] artis
[illegible] grammatice est tractata [illegible] Sunt ergo species artis grammatice [illegible] lingwarum [illegible]
[illegible] enim [illegible] artis in diversis linguis [illegible]
[illegible] grammatica composita in lingwa latina, greca, hebrea et caldea, et [illegible]
[illegible] possit [illegible] ut si grammatica tractaretur in lingwa Galli[illegible]
[illegible] in aliqua [illegible] in qua nondum tractata est [illegible] illam lingwam
[illegible] artifex huius artis [illegible] vel potius [illegible] Artifex [illegible] artis est [illegible]
[illegible] syllabas in dictiones et dictiones in orationes [illegible]
[illegible] artem docet. Litterator qui artem docet [illegible] Instrumentum autem [illegible]
[illegible] ut dentes quatuor [illegible] labra vel labia, lingwa, pallatum et [illegible]
[illegible] vel vocem [illegible] colligitur quod [illegible] instrumentum [illegible]
[illegible] a gramaton quod est [illegible] Instrumentum artis grammatice dicimus [illegible]
[illegible] vero dicitur a grama quod est linea [illegible]
[illegible] Grammaton vero [illegible] grammatica a [illegible] non [illegible]
[illegible] quo ordine docenda est grammatica [illegible] non enim agendum est de
[illegible] syllabis [illegible] in qua [illegible] notoria [illegible] omnino [illegible]
[illegible] de dictionibus [illegible] ad [illegible] Postea vero agendum est
[illegible] de orationibus [illegible] que debeant [illegible]
[illegible] in primis [illegible] docendi [illegible]
[illegible] in primo [illegible] et [illegible] omnes moderni [illegible]
[illegible] recipiunt [illegible] et [illegible] grammatice
vero [illegible] recipiunt [illegible] ab [illegible] et a [illegible] essencial[illegible]

et finit / ortho[graphi]a dicta ab orthos quod est rectum et graphia quod est scriptura. Inde ortho[graphi]a i. tractatus de recta scriptura litterarum vel silabarum et tractatur apud petrum heliam omnium dicebatur. Secundo enim agendum est de littera quam tractat priscianus in primo. Ethimologia ab ethimon quod est verum et logos sermo. Inde ethimologia i. tractatus de veritate omnium partium ab[solu]te / et tangebatur apud priscianum. Tertio loco tractatus est de dictionibus de qua priscianus agit incipiendo a secundo libro usque in finem sextidecimi. Tertia quarta diasinthastica a dia quod est de et sinthasis quod est constructio. Unde diasinthastica dicitur tractatus de constructione partium et tangitur apud priscianum. Quod vero in agendum est de qua apud priscianum agitur in decimoseptimo et decimooctavo libris. Quinta et ultima prosodia a pros quod est ad et oda quod est cantus quasi tractatus de singulis dictionibus tempore vel accentu quia tangitur per priscianum. Poeta agendum est de qua priscianus in libello de accentibus. Item notandum aliis quibus omissis subiectum sive materia circa quam scientia est liber est vox articulata seu dictio articulata litterata litteraliter silabaliter et dualiter considerata.

λ · б · Ꞅ · Δ · H · Є · Ф · ẜ · I · ꟾ · I · R · Λ · M · Ͽ · N · Ꞷ · ω · O ·

Π · P · C · T · V · Z · Ꞷ · Θ · X · Ψ · Ɉ · Ж

Iste liber de cuius subiecto dictum est prius dispositum dividitur in prohemium et in partem executivam que executiva incipit ibi / Philosophi diffinitio. Prohemium autem secundum quod patet primo innuit commendationem sue partis libri / alliciens per hoc scolares ad eius studium / In secunda parte dividit volumen suum in libros speciales et continet ea premittendo de quibus est per singulos libros tractaturus ibi primus liber / aut ibi libros est. Et prima adhuc secundum usque primo facit quod dictum est / Secundo dicta in hoc libro que multi aliorum subiacet correctioni excusando se / Simonius iste scripserit / Secundo et primo ecce quod in ce[...] primo in quarta invec[...]tionibus fieri [...] / Hoc [...] quamvis in prose et ser[...]varet [...] volumus dicta tractanda componere et [...] ibi / [...] et promere [...] libros suo iudicio [...] Romani patricii imperatoris Romani specialiter corri[...]gendum proponit / Ad eius orthographiam emendandam compila[...] et [...] ibi [...] / [...] ad [...] / Sententia huius

Cum pius
eloquentie doc-
trinam
et omne
femme

studiorum sapie[n]tie luce presulgens
agrecorum fontibus derivatum
latinos prior sermone celebra-
sse in termino / et in omnibus il-
lorum vestigia liberalibus conse-
cutos artibus video, nec solum
in his que emendate ab illis
sunt scripta sed etiam quosdam
errores quorum amor grecorum

Videns sermo presens [...] quod est a de et [...] quod sermo de fon[...]duce / et in metha[...]forice [...] ad ducendum

Vestigium simpliciter [...] quod enim [...] vestigia est vestis [...] magis ethica composita

[...] et [...] in [...] magis et [...] emendare quasi

doctorum deceptos imitari, in quibus
maxime vetustissima etas grecia
arte arguitur peccasse, cuius auc-
tores quanto sunt iuniores tanto per-
spicaciores et ingeniis floruisse
et diligentia valuisse omnium iudicio
confirmantur eruditissimorum. Quid
enim Herodiani artibus certius,
quid Apollonii scrupulosis que-
stionibus enucleatius possit inve-
niri? Cum igitur eos omnia fere vitia
quecumque antiquorum commentariis
sunt relicta artis grammatice expur-
gasse comperio certisque rationis le-
gibus emendasse, nostrorum autem nemi-
nem post illos imitatorem eorum
extitisse, quippe in negligentiam
cadentibus studiis literarum propter
inopiam scriptorum, quamvis
audacter, sed non impudenter,
ut puto, conatus sum pro viribus
rem arduam quidem, sed officio

Emendate dicit quia
vis plures dicunt
hic magis esse ...
esse

Perspicax est et quod
a perspicio quod ...
et specio quod ...
in ...

Ingenium alii dicunt
esse quod a gigno is
genui. Alii a genio
... et ...
et ... dubio ...
... na

Studio quod est ab e
et ... vel ...
est erudio ... e ...
rudi... ponere

Enucleo quod a nu-
cleo et e enucleo
... nucleum a testa
extrahere

Comperio est quod
a pario ... a pe-
rio ... no ...
... perimus

Commentor aris ... com-
mentarius quod est
... et mente
commentor ... a co
et ab eo ... nemi

Nemo dicunt ... plu-
... quod a no et ego

Negligo ... neglig-
entia quod est a no
et lego sic accipitur
pro colligo / negligere
... est non minus
legere ... intus colligere
Inops ... inope ab in
et ope ... est
officio ... officium
... ab ob et facio / offi-
cio nam est ... con-
tra aliquem facere

libri ... maxime commen-
datione est digna et per-
... et ... / ...
... esse ... lit-
... studio-
rum, eloquentie et sa-
pientie ... a grecorum ad-
inventionibus sunt
tracta / apud latinos se
... maxima commendatione
digna ... notitia ...
libri est ... ...
maiorem ... a ...
ad dicit / latinos ...
... celebrasse ...
... sanctisse vel lauda-
sse / omnis eloquentie do-
ctrinam / et omne genus stu-
diorum a grecorum fontibus
derivata ... cum dicit non
solum tangit aliam ...
tam ... arguendo
a ... dicens / ... a
que ... correcte scri-
pta a grecis ... erro-
nea latinis ...
accepta et commendabilia
amore illorum illorum gre-
corum ... / ... ...
... accepta ... cor-
recte scriptis ...
grecorum ... Herodiani
et Apollonii ... alii iu-
niores ... ingeniis per-
spicatiores ...
eruditissimorum confir-
mantur / omnia et ...
... fere in scriptis anti-
quorum ... et glose ...
... inquit ... ex-
purgasse se invenie-
bat ...
... nemi-
nem et ... dicit
conatus sum rem arduam
in latinum transferre ...
scripta ... novatorum
... que sunt ...
visa ... tamen
... nullum ...
latinorum ... imita-
torem illorum ... Apollo-
nii et Herodiani ...
ad grecos ...
propter ... inopiam ... pe-
nuriam scriptorum / ...
cadimus in negligentiam
et oblivionem studia
literarum ... audacia
sed non sine erubescentia
conatus sum rem difficilem
sed in ... officio
... professionis ...

dicit q(uod) me ... ra(tione) p(re)
tacitu(m) ex officio / sc(ilicet) ... s(ecundu)m
ingen(ium) / inveniu(n)t(ur) in g(re)cia
supradictor(um) viror(um) ...
dicio(n)es que congrue
et debite vise sunt t(ra)nsf
erre in latinu(m) s(er)mo(n)e(m)
... tang(it) ... / Collectis
etc o(mn)ib(us) et c ...
Notitia var(ia) ...
necc(essari)as et alio(rum) ma(gistr)o(rum)
... utiles ... i. grecor(um)
... in latino(rum) sc(ri)p(tis)
... ..., dicit
dalis. ... p(ro)p(ter) ...
... et ... na ...
... ipius ...
tate, ...
crededi ... temperamentu(m)
... in ...
... collectis etc
... ...
Dicit ... etiam ...
necc(essari)a documenta et
utiles ...
... inveniet in scriptu
... more latinor(um) ...
... q(uod) crededi fore
gratu(m) ... si ...
cadavera ... a(u)ctorib(us)
... loquentibus
utriusq(ue) lingue ...
... volumen
... nec me credo ...
... in dictis meis
qui imittor ...
et correcte scribentes
s(cilicet) Appolloniu(m) et hero
dianu(m) q(ui) principatum
... grecos
optinet. ... veteres scr(ip)
tores ... amore
grecor(um) ...
... sunt ...
... et ...
... et in ... illor(um)
vestigia ...
...
... nas ...
... aliquis
... lingua ...
... esse
latina ...
... in libro ...
lingua ...
... habent ...
et latinis et ...
...
varietas ...
...
... ... i. ...

ad s(e)c(undu)m artis gramatice eruditor(um)
et doctor(um)

mee professionis non indebitam supp(lere)
(ui ... et Appolonii)

nominatorum precepta virorum / que con:

gruentia sunt visa. in latinum transfer:
(...)

re sermonem. Collectis etiam omnibus
(utilia et correcta ... Latinorum)

fere que etiam necessaria inveniuntur
(in glosis, expositoribus)

invenimus apud commentatores gra:
(putans)

maticorum quos gratum credidi fo:
(esse ...)

re temperamentum / si extrinsecus
(auctoribus) (...)

lingue moderatoribus collega
(conu(n)stituit)

cadavera in unum cogant corpus/

meo labore faciente hoc. quia
(per ... maledicendum) (... duas)

nec vituperandum me esse credo si eos
(sequar) (...)

imitter. qui principatum nitere sci:
(grecos) (obtinent)

ptores gramaticos artis gramatice possi:
(et ...)

dent. recte nunc in erroribus
(sequentes)

ut dictum dictum est grecos ...

tes maxime in laude sui conse:
(...) (...)

cuti. Etenim proponere placuit. ne
(displicat)

pigeat alios etiam a me plus

tanta forte permissa vel vero

se dicta. Nichil enim ex omni
(in nullo ... defectus)

parte perfectum in humanis/

Ut necesse ... necess(ari)
... pluribus
... esse a nobis et ...
... esse q(ui)a
necesse ... non
... et ... ma
... dicta ...

Credo ...
... et ...
...
...
...
no ...
...
...
...

Elegantus ... et
...
at ...
...
...
...
a lego ... et ...
...
...
...
...
...
...
... lega(n)t ...
...
...
...
...
...
testamento dare
... legatu(m)
...
...
...
In humanis ...
... legatu(m) ...
... le
... in humanis
inventionibus ...
...
...
... plures
...
...
...
...
...
...
...
...
...
... vita et ...

vituperari nam sic est aliquid aliquem vituperare. Forsitan aliqui quod est ab ... exparo quod est pars et ... et quod est ab in et loquosa ... ignoro forsitan a ... industria ... industria ... et doctrina ... ab in et ... in mutatione ... insidiari ... latrocinium a latendo ... surripiendo ... possibile ... compendium compendiosus a ... et pendendo quod ... compendio ... ab alio ... certissimus ... ab aliis ...

credo inventionibus posse esse. Sua

sed industria ad quem liratorie

professionis utilitatem congrua

nominis prorsus vel addere vel mi-

nuere tractantes. Verumque festi-

nantius quam vellem hos extre-

libros compulerunt me quod alii

laboribus insidiantes furtim

sed et qui per latrocinia scripta

ab aliis surripientes / nominis

nomine ad titulum pertinentes mi-

randa mutatione totius operis

in se gloriam transferre conantur. Sed

quod in tanti operis ma. imperfec-

te aliquis presertim brevis expositi-

spacii quod veniam peto quod

vis ad herodiam scriptorum pe-

lagianus et ad eius presulis spo-

lium spaciosa volumina. meorum

compendiosa sunt existimanda

scripta librorum. Nunc in operis

te oratorem sortitus. Inditem

sine quibus qua omnes utimur. Secunda actica vel attheniensis qua usi sunt omnes greci auctores. Tercia dorica qua usi egyptii et libii. Quarta ionica. Quinta eolica. Sexta qua se ... vel eolica ... et sunt in ... grecie lingue. Eiusdemmodi etiam distincta. Sermo enim ... latinas linguas quatuor esse dixerunt: priscam, latinam, romanam et mixtam ...

Tunc i. ero omnia

fere vicia quorum

dicit nomen fere ... illam heredium ... qua de ... transtulisse ad ... sequitur silabas ut ... et similia in aliis ... in secundo ...

Collectis etiam ponere addit fere volens ... fere collegit in hoc opere suo que in aliorum commentariis inveneram ... fere dicit quia non ... collegit / hic ...

Sed etiam ponere

Subiicit quedam verba in hoc libro ... aliorum ... due cause ... Prima ... pro parte ... Placuit etiam ... ad excusacionem ... in aliquo ... hoc ... nil credo posse fieri ... compulerunt me quidam ... hos libros ... insidiantes alienis

laboribus et surripiet: es furti et modo latro: in scripta aliorum tamquam per se inventa solum ea tytula sibi assumendo. ut scilicet dicat iste liber est magistri Nicolai de Krelaw [?] propter vanam laudem conantur gloriam. totius operis in se suscepisse. Contradicere non pigeat i. non displiceat etiam ad singula mea compilatione tractantes vel addere que a me forte negligentia sunt omissa vel immutare que vitiose sunt dicta, cogitans partem communem ad quem utilitatem litteratorie professionis i. gratia huius scientie et hic est sua industria, seu ingenio. Nondum i. parte

Mihi autem et in eo omni

... illius pro assignatione ... in pro ... sua ... homines ... pigeat ... experientia autem est fallax deceptoria ... habita ... experientia sicut in causa ... nos ... fortis et ... vel ...

Sed quia ut ...

... magister petit sibi non imputari, si se in aliquo dispendium videatur fecisse, et cum ... hoc opus ex longis ... collectum non poterat breviter expediri. Et ... ma ... grammatica ... in mea tamen operis ... expedire ... per aliena ... indulgere ... scripta mea ... comparata ad ... dispendium ... Apollonii patris sui

---

cui facias Iuliane consul ac patricie.

cum summos dignitatis gradus

scientia acquisivisti in omni studio

ingenii claritudo non enim tam acce-

pisse ab excelsis gradibus honorum

quam illis addidisse decoris

tui. Cuius mentem tam ex Home-

rico credo, quam Virgilii animam

constare. quorum utrique arte

possederat musice. Tamen de

utroque compositum esse cosmianus.

quippe non minus Grecorum quam

Latinorum in omni doctrina gloria

prefulgentem. Tibi ergo hoc opus

devoveo omnis eloquentie presul

ut quantacumque Deus in animum

erit susceptum laboris gloria te

comite quasi sole quodam illumi-

natus clarescat. Titulos etiam

universi operis per singulos sub-

posui libros quo facilius que quibus

tractantur discerni possit

locis invenire. etc.

---

sunt ... compendiose i. breviter ... in ... convenientia ... omnia ...

Cuius tamen operis

hic liber ... Iuliani imperatoris specialiter ... intelligendum ... quem ... subtilitate collaudans honorum gradibus decus contulisse non autem ab ipsis honoribus ... decus traxisse asserens laudes etiam ... ultra Virgilium latinum et Homerum grecum discretos poetas pretendit ... ille ... in ... indignans sigillatim verba ... mensurabat ... vero ... greco et latino ydiomate doctrinas subtilius scrutabatur in quibus etiam ... ultra ceteros prefulgebat. ... aut ... facilius ... per ... Nondum ... dicit ... attulisse honoribus decus et non

presul ... a pre et solo ... presules ... presul ... primum ... ab ... mutata ... et ... etc.

Titulus dicitur a ... illuminat ... quia ill ... totum opus

Discerno ... discretus ... et ...

ecconso ut aut docout de consolacione p[atri]e p[ro]sa q[uar]ta. Nam vis ea est magistratibus ut utentium mentibus v[ir]tutes inserant. vicia a[utem] depellant. q[ui] dominum sub dit atque no fugere sed illustrare potius neq[ue]tiam solent. quo fit ut pessimi quique honoribus p[ro]pt[er] illos soleant deturpare. Conversio aut[em] sepe mo. boni officio dans atthlete sic ut que officia prius collata reputata fuerint. bonis tributa honoris nullius c[re]sceret. Nam refert valerius maximus libro 7° sic desiduria de quadam [illegible] mundia dicto [illegible] ei cives irati sterneudarum videmus in opido quasi madarct contumelie causa erat eius ministerium apud. ~~[illegible] q[ue] se oper ut bene [illegible] [illegible] abiectissimum negotium~~ apud illos sordissimum sine ulla dignitate [illegible] cepit daturum se q[uod] ut bene spectosum fieret assenebant. [illegible] per [illegible] abiectissimum negocium pro amplissimo ornamento petendu[m] te bis reddidit et

Sequitur primus liber

Sequitur primus liber et

Prima libri continet de voce et eius speciebus / de littera. quid sit littera. de eius generibus. et speciebus. de singularum p[ro]prietate que et in quas transeunt. p[er] declinationes vel compositiones partium orationis. ¶ Secundus de silaba. quid sit silaba. quot litteris constare potest. et quo ordine. et quo sono. de accidentibus singulis silabis. de dictione. quid sit dictio. de eius differentia ad silabam de oratione. quid oratio quot eius partes de earum p[ro]prietate et de ordinatione. de nomine quid sit nomen. de accidentibus eius. que sunt species p[ro]priorum nominum quot appellatiuorum. quot adiectiuorum. quot diminutiuorum / de patronomicis / quot eorum forme. quo derivantur. et ex quibus

Hec est ratio p[ro]hemialis in opera nostra tradit notitiam sum libri in confuso et generale c. in qua dicto sigillatim que et de quibus p[er] singulos quinque voluminis libros per ordinem, velut p[er] actuale et ratio, quinque libros reddi potest quod ex verbis eius plura precedit unde q[uo]d quod dicitur vox. per primo p[ro]hemio. ¶ Quo voltus nomen dicit iam velit poni pro duo q[uod] ignorata sit negationis et dispositionis. ¶ negatio est privatio p[ro]prietatis sive in subiecto apto nato et habilia q[uod] [illegible] p[ro]gnominum [illegible] sunt [illegible] dispositionis est privatio sic in speciali et de natura [illegible] habere [illegible] ad et debet remanere p[er] partem contineri que sequitur ibi ¶ s

Philozophi diffiniunt vocem esse

Hec e[st] pars continua que dicitur quinque diuiditur in seminario libros parciales, in quorum quolibet quid docetur patuit. Et primus diuiditur in duos tractatus quorum primus incipit hic ¶ Secundus vero littera est. ¶ Primus diuiditur in quatuor partes in quarum prima ponit duas diffinitiones vocis in s[ecund]a ponit diuisionem eius ibi ¶ vocis aut[em] differentia in tertia ¶ illas quatuor species vocis constituens [illegible] et hic [illegible] in q[uar]ta declinatio. hic nominat vocabula. Vox aut[em] [illegible] ¶ Dicit [illegible] materia sp[eci]ei cuius est [illegible] in descriptione littere et silabe dictionis [illegible] nomine vocis continetur p[ro]pria [illegible] a voce inche[o]at agendo de illa hoc ordine primo in describit vocem diuidit et diuidit vocem in [illegible] ut a ceteris speciebus separatur

de qua intendit ad ultimum ostendit nomen vocis. moe[illegible]
quam antequam descriptionem
vocis a proprio opponamus
diversas diversorum sententias de
voce pone[illegible] necesse est dif-
ferentias. Agellius itaque in
libro noctium atticarum duas
antiquos de voce posuit sententias
unam stoicorum alteram
platonis. Stoici namque dixe-
runt vocem esse aera
quam corpus / quod plerique nunc
[illegible] tenent et confirmant
atque plerique eorum vel a
orum turpia quaeque ine-
runt concedentes quod vox
est alba et nigra et fri-
gida. Sunt scilicet aerius qualitatis
diversas / facile namque con-
cedunt quod aves volant per
ypocras[illegible] ponentes. Stoici
vero autem et quae volaverunt
aliquando [illegible] vellent
ut [illegible] illi tam [illegible]
quae dicitur / scilicet [illegible] pro-
pius nudo [illegible] sente-
ntie posteriori de qua nunc acco-
modatam / Plato vero di-
xit vocem [illegible] plagam
esse aeris percussionis / sed
hanc [illegible] perfectionem
[illegible] ipse [illegible] corporis
paciorum passibilium qualitatem
addiderunt / Alii actionem alii
itaque vocem dixerunt secundum
alii qualitatem / alii quantitatem
alii vero in alio posue-
runt predicamento quod et potest
esse falsa repetitio / repetitione
vel repetitionis / deinde
vocem non esse corpus quod sunt
res scilicet corporis potius quae
perferuntur / Lectorum voce
et sonum esse qualitatem
vel aliquid aliorum deinde
plane negamus / Et per
illa [illegible] esse [illegible]
ea quae sunt / Vox autem
est eorum quae perferuntur
non eorum quae sunt / Res
namque et [illegible] dicuntur esse
vel sunt secundum vel secundum [illegible]
vox autem nec sonat neque sonat
[illegible]. Esse vox non est
res sed perfectio / Sed hoc de
descriptione vocis [illegible] / ubi
sententie platonis accipiuntur.
Itaque cum vox sono generaliter
[illegible] / Illa itaque descriptio
sic vox est aer percussus
per causam eius datam / quod
vox lingua percutiendo
aera formatur / Prisci-
anus autem post hanc descrip-
tionem / vox est aeris tenu-
issimus ictus / aut quod eius
dicemus in sequentibus / constitutio
tenuissimus quod nil est et in
[illegible] plane declinamus / et

primitivis. de diversis possessivorum
terminationibus. et eorum regulis /
Tertius de comparativis et superla-
tivis et eorum de diversis extermita-
tibus. ex quibus positivis. et
qua ratione formantur. De dimi-
nutivis. quot eorum species. ex quibus
declinationibus nominum et quomodo
formantur. Quartus de denomina-
tivis. et verbalibus / et participi-
alibus. et adverbialibus. quot
eorum species. ex quibus primitivis.
quomodo nascuntur / Quintus de generibus
demonstrandis per singulas termina-
tiones. de numeris. de figuris. et
eorum compage et de casibus / Sextus
de nominativo casu per singulas ex-
tremitates omnium nominum. tam
in vocales quam in consonantes
desinentium per ordinem.
De genitivo. tam plurali quam pen-
ultimis silabis / Septimus
de ceteris obliquis casibus
tam singularibus quam pluralibus

erat diffinitio illa con-
stans ex genere et substantia-
libus differentiis / Aer
namque scilicet illarum sententiarum
genus est vocis / ac
si ab illo errore penitus
descendere volumus. Dic-
emus illam descriptionem
datam esse per causam
sic et illam. Eclipsis est
sol lucens super terram
non quod dicatur sit sol
sed quod lux solis defectus causa
causa est / itaque vox
est aer ictus. non quod
vox sit aer. sed quia per
cursio aeris. Sed tenuis
tenuissima aut addit
vel differentia. quoniam in spisso
aere vox formari
non potest / Unde etiam
Priscianus nihil dimittit /
vel tenuissimus enim au-
tiquos aer aerem infi-
nita tenuis et tenuior
quod attrahitur / tenuissimus
quod in pulmone col-
atur / vel tenuis fit
quod attrahitur / tenuior
quod colatur in pulmone
tenuissimus quod arterias
emittitur / quo scilicet em-
issione vox formatur.
Etiam rursus post
descriptionem / vox est
suum auditu sensibile
vel perceptibile / est
quod ut ab auribus
sentiatur. et hoc proprie eam
dicit / Nunc autem sensu
auditu dicit sensibile
quia et auctor sentit
aliquid tangendo. sed in-
strumentum tangendi
scilicet potius auditur
Et prior diffinitio
a silba simplex est. id est
per causam data genera-
lis quodam modo
suam substantiam confert
vera substantiae superaddit
substantialis differentias
et constantibus ex genere
et substantialibus differentiis.
Sic Ponit errorem
stoicorum secundum
altera vero a notione
quam greca ennoia
vocant sic est ab auc-
toribus / Hanc autem
appellat notionem a rationali
hac ratione. quoniam accidenta-
lia [illegible] substantia vel
itaque primo loco
vocatur nec notioni
seu sententie. scilicet substantiam
accidentalia namque no-
ciora sunt et [illegible]
sunt scilicet substantiam accidentia
quod accidentia hac ratione
notionem appellat

Octavo de verbo et de eius accidentibus. Nono de regulis generalibus omnium coniugationum et de preterito perfecto prime et secunde coniugationis. Decimo de preterito perfecto tercie coniugationis et quarte. Undecimo de participio. Duodecimo et tercio decimo de pronomine. Quartusdecimus de prepositione. Quintusdecimus de adverbio et interiectione. Sextusdecimus de coniunctione. Septimusdecimus et octavusdecimus de constructione sive de ordinatione partium orationis. Iste.

Philosophi diffiniunt vocem esse aerem tenuissimum ictum vel sonum sensibilem aurium id est quod proprie auribus accidit. et est prior diffinitio a substantia sumpta, altera vero a notione quam greci ennoian dicunt. Hec est ab accidentibus. Accidit enim vox et auditus quantum in ipsa est. Vocis autem differentie sunt quatuor: articulata, inarticulata, litterata

---

quia secundum sensus nostre occurrit noticie ... quam greci ennoian vocant ... nominis vero ... ab esse rei ...

Vox autem

Hec est secunda particula ... vocis et partium ... alia articulata alia inarticulata ... alia litterata alia illitterata ...

Philos quod est amor et sophos quod est sapiens.

Diffinitio dicitur a diffinio.

Accido componitur ab ad et cado ...

Notatio ...

Profiteor a pro et fateor ...

Intelligo ...

---

que copulata ... vel consignificat aliquid ... articulata est ... inarticulata ... litterata ... illitterata ...

Invenitur quoque

est tercia particula ...

Vox autem dicta

... vox ...

Ethimologia est

...

magis no(n) s(ecundum) p(ro)prietatem ... et sicut sibilus mezi(?) ut lapis quasi lesus pede. fenestra q(ui)a ferit nos ... hic enim etimolog(ia) ... dicit(ur). et sicut filio ... obsignat(ur). Est vero ethimologia ... nom(en). ab ethimos quod interp(re)tat(ur) veru(m) et logos q(uo)d interp(re)tat(ur) sermo ut dicat(ur) ethimologia q(ua)si veri loquiu(m), quia qui ethimologizat ... vocabuli assignat ... aut ab interp(re)tacione q(ue) est translacio de una loquela in aliam. Ethimologia vero sepius fit in ead(em) loquela.

Vox ergo d(icitu)r a vocando ... et aliqui sequu(n)tur ... vel appo(situm) thoi boo i(d est) ab hoc vo(cabulo) greco q(uo)d e(st) boo mutacione b littere in v consonantem et o in x. et inde est q(uod) apponere ... ab ... latine ... thoi est articulus apud grecos et ... inde d(icitu)r appo(situm) thoi boo i(d est) ab hic vo(x) boo quod interp(re)tatur sono ab ... unde compositum ... in ... habet ...

... autor diffinivit voce(m) ... vox non sit de consideracione gramatici s(ed) magis naturalis dicat(ur). Videtur q(uod) autor ... diffinivit lit(er)am et sillabam p(er) vocem, ... per magis ignotum ... ignotu(m) declarat quid sit vox. Diffinicio ... non est ... sed ... postea de ... vocum ut ostendat que species vocis sit gramatico ad propositum etc.

et illiterata. Articulata e(st) q(ue) coar-
que e(st) ad unu(m) ... que
tata hoc e(st) copulata cum aliquo
et cogitur ad ... aliquid esse
sensu mentis eius qui loquit(ur)
p(ro)fertur. Inarticulata e(st) contra q(ue)
p(ro)greditur
a nullo affectu p(ro)ficisat(ur) mentis
quasi litteris descripta
p(ro)ferentis eam. Litterata e(st) que
scribi p(otes)t. Illiterata que scribi no(n)
potest. Invenimu(s) ergo quedam
voces articulate q(ue) p(ossu)nt scribi
et intellig(i) ut arma virumq(ue) cano.
illiterate
Quedam que no(n) p(ossu)nt scribi, intel-
ligunt(ur) t(ame)n ut sibili hominu(m) et
gemitus infirmo(rum). Hec enim
voces quamvis sensum aliquem
stendunt proferentis eas, scribi t(ame)n no(n)
p(ossu)nt. Alie aut(em) sunt que licet scri-
bant(ur) t(ame)n inarticulate dicu(n)tur, cum
nihil significent, ut coax, cra. Hec
enim voces quamvis ... inregantur
de qua sunt voluntate p(ro)ferente t(ame)n
inarticulate dicu(n)tur, q(ui)a ut supius
inarticulata est que a nullo affectu
mentis p(ro)ficisatur. Alie vero
sunt inarticulate et illiterate
que nec scribi p(ossu)nt nec intelligi ut

esse ... gramaticus considerat de inteiectione. De illo dicit ubi vocabulu(m) no(n) considerat q(uo)d sit illitterate etc.

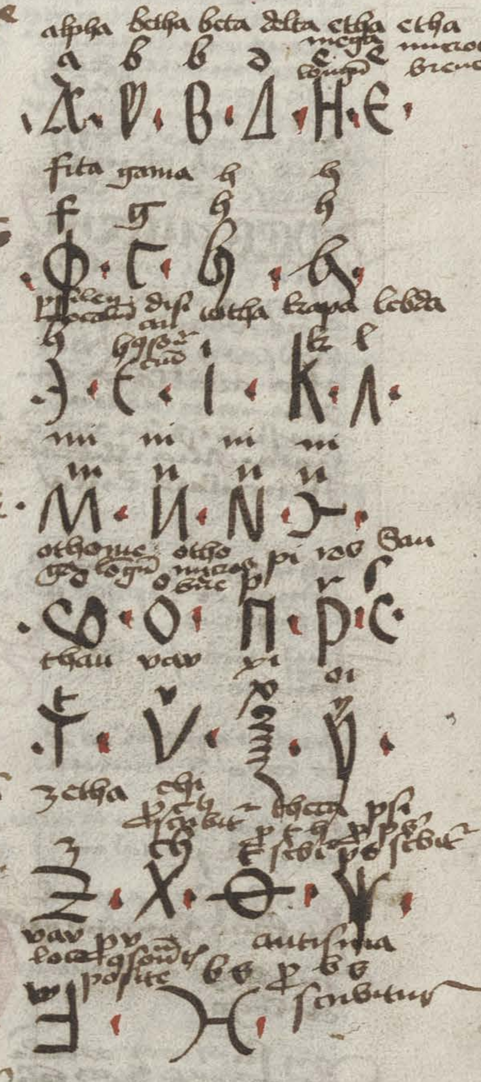

Tho masz alphabethum po greczsku albo podlug grekow napysanye

strepitus, mugitus et similia /

Sciri autem debemus has quatuor
species vocum pertinere quatuor superi-
ores differentias quae voci accidunt
bene per singulas intuentes.
Vox autem dicta est a vocando ut
dicitur a ducendo / vel a po ...
ut quibusdam placet vel a sono

Littera est pars
minima vocis com-
posita hoc est quae
vox constat ex com-
positione litterarum. Ultima autem qui-
tur ad totam comprehensionem vocis
litteratae. Quod habent enim complement
tam producte vocales licet bre-
vissime partes inveniuntur / vel quia
enim est brevissima, corpus quod dividi
non potest // Possumus
etiam et sic diffinire: littera est
vox quae scribi potest individua.
Dicitur autem littera ut quasi legitera
eo quod legendi iter praebeat / vel
a litura ut quibusdam placet
quod plerumque in ceratis tabulis
antiqui scribere solebant. Litteras
autem etiam elementorum vocabulo

Tractatus secundus
huius primi libri habet
decem capitula / ubi
autem tractatur vel in quibus
illorum patebit in proce-
ssu. Primum habet
duas partes / secunda ibi
dicit autem littera / tertia ibi
sciat autem / quarta ibi sunt
igitur figure, unde pe-
the. Potest hinc dici
vocis tractatus, dicit sequitur
de littera, et hoc ordine
utiliter primo describit
litteram dicens, deinde secundo
ethimologiat hoc nomen quod
est littera / tertio loco trac-
tatum ponit / quarto in
figuras / et ibi ostendit
multos plures esse pron-
unciandi modos et ...
in ... primo / quinto loco
et ad ultimum in ... accidentia
littere, et exequitur ca-
pitula in fine et ...
aliis capitulis.
Primo ergo quid de littera
antiqui senserunt
itaque videamus et
edisseramus / deinde
quid nobis videbitur
explanabimus. Di-
cunt itaque antiqui
quod littera dicitur de figura
et pronunciatione quod non
nomen videtur / quia
enim quod figura eadem est littera
quae et pronunciatio, quod
... reputat / littera
namque complexum
nomen est non equivo-
cum / Est autem com-
plexum ... convenit
ita quod utrique illorum
sicut hoc nomen homo
est persona ... non
... quod
nomen est hec eadem
persona
ita scilicet quod omnia nomina
simul sunt ...
et ... quod hec
eadem persona ideo
quod persona ...
quod modo dixi scilicet

complexive dicitur de omnibus eadem. In quo modo littera complexivum nomen est et scripture et pronunciationibus. Ita scilicet quod figura a. littera dicitur lecte et cursive et pronunciatio etiam illa eadem littera. Figura itaque et pronunciatio quamvis ipsa reputetur sint una littera. Itaque et figura littera est et pronunciatio eadem est littera. Differt autem complexivum nomen a collectivo, quia collectivum nomen pluribus simul convenit et nulli eorum per se ut plebs. Complexivum vero nomen pluribus convenit, ita quod omnibus illis simul et unicuique illorum per se ut supra de nomine littera demonstratum est. Dicimus itaque quod littera est pronunciatio simpliciter reputata sine figura. Neque pronunciatio sine scripta littera est, nec scripta sine pronunciatione. Sed pronunciatio reputata figura. Ita scilicet quod scripta et pronunciatio simul sunt eadem littera et unumquodque illorum per se simpliciter ut dictum est. De littera igitur plura agitur in hoc textu. Sed modo secundum figuram, modo vero secundum pronunciationem. Quedam enim attribuit littere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

nuncupavere antiqui ad similitudinem elementorum. Sicut enim illa coeuntia omne perficiunt corpus, sic etiam hae coniunctae litteralem vocem quasi corpus aliquod componunt vel magis vere corpus. Nam si aer corpus est et vox que ex aere icto constat corpus est quod et tangit aurem et tripertito dimensio [quod] sint corporibus, hoc est in altitudinem et latitudinem et longitudinem. Unde ex omni parte potest audiri. Praeterea tamen syllabae singulae altitudinem quidem habent in tenore, crassitudinem vero vel latitudinem in spiritu, longitudinem in tempore. Littera igitur est nota elementi et velut imago quaedam vocis litteratae que cognoscitur ex qualitate vel quantitate figurae linearum. Hoc ergo interest inter elementa et litteras, [quod] elementa dicuntur proprie ipsae pronunciationes, notae autem earum sunt litterae. Abusive tamen elementa pro litteris et litterae pro elementis vocantur. Cum enim

Tripertito vel tripertite ad verbum [illegible] a tripertio [illegible] [illegible] a tribus et partior.

Imago dicitur quasi imitago [illegible] et hec etiam nomina [illegible]

Principes dicuntur [illegible] a primo et capio [illegible]

quid a capite fiat
quid in ulti(m)o ... a q(u)a
p(r)io in p(r)io et de sig(ni)fi
cacio(n)e et digni(ta)te
ac de l(itte)r(is) p(er) ad p(r)i(m)u(m) p(r)ope
et p(er) ad p(r)allus p(er) p(r)ius
le ... l(ite)ras

dicat de ... q(uo)d p(ro)cedit q(uod) p(er)tin(et) ... q(uod) sufficie(n)t ... i(n) eadem

Du(m)q(ue) no(n) posse constac(ius) i(n) ead(em)
silaba. Et aut(em) p(er) no(n) de lit(er)is
dicam(us). sed de p(er)mutac(i)o(n)e ear(um)
et eleme(n)tis. nam i(n)qua(n)tu(m)
ad scriptor(um) pertinet p(er)tur lo(n)gi
non t(ame)n p(er)ut eis e(n)u(n)ciar(i) u(e)l p(ro)p(ter)
posita. Et et princeps ...

Sunt igit(ur) figure
l(ite)rar(um) quib(us)
nos ut(imur) vig(inti)
tres. si(n)gu(la)
vero p(er)mutac(i)o(n)e
vel earu(m) multo ampliores,
quippe cu(m) singule vocales den(os)
sonos inveniant(ur) habere
vel plures. vt p(u)ta a l(itte)ra brev(is)
quatuor h(abe)t sonos dicta. cu(m) h(abe)t
aspiratio(nem) et acuit(ur) vel grav(atur)
vt habeo habemus. et rursus
cu(m) sine aspiratio(n)e est et acu-
itur vel gravat(ur) abeo abimus.
longa vero eade(m) sex modis sonat
cu(m) h(abe)t aspirat(ionem) et acuit(ur) vel
gravat(ur) vel circu(m)flectit(ur) vt ha-
mus hamor(um) hamus.
Et rursus cu(m) sine aspirac(i)o(n)e
est et acuit(ur) vel gravatur
vel circu(m)flecti(tur) vt are arar(um) ...

eam varietate ... di(ctum) ...
audiendo potera(n)t ...
ut memoria c(on)tinere(n)t
Et q(ui)d ad p(r)i(m)u(m)
littere latine ... ab
hebreis videt(ur) ...
forte apud eos illos
p(r)i(m)us dictu(m) est aleph
deinde simili e(n)u(n)ciac(i)o(n)e
apud grecos s(ed) alp(ha) est
alpha. Inde ap(u)d lati-
nos c(on)st(itu)tum est
c(on)simili sono alteri(us)
lingwe l(itte)ra(rum) tradidit
vt nosse possemus
lingwa(m) hebreicam
o(mn)i(um) l(itte)rar(um) ... ac lin-
gwar(um) esse matrem.
Et q(ui)d ad f(ig)ur(am) / la-
tinas l(itte)ras carmentis
nympha p(r)ima / italis
tradidit / carmentis
aut(em) dicta ... carmi-
nibus futura canebat.
Littera est
minima pars vocis
composite i(d est) elementa
... sonus distincte
q(ui)a nam(que) vox di-
citur ... c(on)fusam
... nam(que)
c(on)fusa ... illa(m) que
sonus elementa ...
no(n) distingwit ut
gemitus infirmor(um)
Littera nam(que) p(ar)s
vocis q(uo)d d(icitu)r minima
... aspirator
in voce ... c(on)s(on)a(n)s
nullum co(m)p(re)hendit
... sit ... p(ro)
dicto. sine silaba
tam parva est sicut
est ... id
non p(otes)t opponi ...
... minor sit
... ponita, q(ui)a
minima d(icitu)r ... co(m)pre-
hendendum sicut dictu(m)
est. Vel pars mi-
nima i(d est) valde parva
... no(n) p(otes)t sine
silaba ... q(ui)d
de specie ... et
... dicta
Littera est descrip(tio) ...

Sicut plures ea(rum) ad-
... ab ...
et p(u)ta, et similes
... vero
... ad ...

... a ...
... q(uo)d ... a ... et
...

Littera est vox que scribi potest individua [illegible] vox reputabilis. vel reputata scriptura [illegible] scriptibilis et individua ... que per alias [illegible] potest [illegible] individua et primam vocem [illegible] ... sed ad differentiam ... que non possunt scribi additur que scribi potest ... silabas dictio et oratio ad ... differentiam istorum omnium additur individua ... dictio ... littera patebunt in ...

Dicitur autem littera ...

[illegible]

et similiter alie vocales possunt proferri

Praeterea tam e et v vocales quando medie sunt alternos inter se sonos videntur confundere teste Donato ut vir optimus. quod etiam i quidem cum post v consonantem loco digamma funguntur eolici positus sequente d vel m vel r vel t vel x sonum y grece videtur habere ut video vim virtus vicium vix. v autem corripiens contracto cum aut hoc est sonum y habet cum in q et e vel a vel i vel ae diptongum positum est ut que quis quem quare. verum neutra g et easdem vocales cum in una silaba sic inveniuntur ut pinguis sanguis lingua. lingue

In consonantibus etiam sunt diverse soluces transmutatae in alias consonantes et non transmutatae. quoque diverse sunt potestatis

et pars ... tangit ... tangit ... vox litteralis tangit ... vox litteralis tangit ... quo tangit ... agendo ... tangit ... sic quod singule silabe ... in litteras ...

... littera ... vel per silabas metra ... et ita videtur ... sic sequitur ... scribi per ... sensibile ... littera ... lego et lino ... vel lenis ... illa ... in ... de ... vero ...

Littera autem est nota elementi

... elementi ... elementum ... elementa et ... corpus ... littera ... vocem ...

crassitudinem vel latitudinem in spacio / longitudinem autem in tempore [illegible] / Ad quod dicimus quia falsa sententia stoicorum fuit quod vox sit corpus [illegible] ad hunc augustinus illa [illegible] [illegible] illud ab illo errore defendere volumus. dicemus quod vox dicitur magis esse corporis non quia ipsa corpus sit [illegible] quia proprietatem corporis [illegible] retinet eo quod sicut omne corpus et longum et latum et spissum est. ita et vox audita longa vel ante et retro. et in latum vel dextrorsum et sinistrorsum et in spissum vel sursum et deorsum / Addit ergo petrus quod tria elementa dumtaxat [illegible] pronunciationis [illegible] silentium productam. elementa tamen [illegible] dumtaxat littere vel [illegible] [illegible] [illegible] / nos vero integre [illegible] [illegible] [illegible] nominis littera [illegible] nomen est scriptura datum est [illegible] dictum / quod [illegible] a latinis / littera tamen non est nomen [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] pronunciationem [illegible] non [illegible] figura et [illegible] / [illegible] multa sunt que [illegible] littera [illegible] non [illegible] in [illegible] / sed non [illegible] pronunciationem [illegible] [illegible] [illegible] autem [illegible] [illegible] nomen [illegible] tamen non [illegible] nomen ad [illegible] complementum [illegible] [illegible] [illegible] pronunciationem autem [illegible] in ea [illegible] que [illegible] [illegible] [illegible] principio sillabe non de fine / et [illegible] [illegible] [illegible] autem [illegible] eodem [illegible] / [illegible] littera [illegible] nota elementi [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] littera [illegible] scriptura / et elementum [illegible] vox [illegible] scripta sunt [illegible] [illegible] primo [illegible] / sic ergo ea que sunt in voce [illegible] note et ea que [illegible] [illegible] que voce [illegible] [illegible] [illegible]

Sunt igitur figure [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] ponit in [illegible] [illegible] [illegible] figuram [illegible] [illegible] [illegible] pronunciandi modos et [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] enim de [illegible] et [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] in figurare [illegible] / Sunt ergo figure litterarum viginti tres [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] littera non reputat sed notam aspirationis [illegible] [illegible] ponit in [illegible] [illegible] non [illegible] in barbaris dictionibus [illegible] [illegible] [illegible] figuris [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] elementa, ut k. et y. et plures [illegible] elementa [illegible] ut [illegible] et [illegible] / [illegible] in abecedario [illegible] [illegible] et / non [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] quedam [illegible] [illegible] [illegible] at si esset littera / et videbis forsitan [illegible] [illegible] figuram posuerit [illegible] in [illegible] xxiii [illegible] non [illegible] aspirationis nota [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] figura et [illegible] [illegible] littera singula in abecedario ut [illegible] [illegible] aspirationem [illegible] figurando [illegible] ut [illegible] a et b et c et d. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] integram / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pronunciationibus [illegible] vel modi pronunciandi [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vocales duos [illegible] sonos / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] producta [illegible] [illegible] [illegible] / vel aspiratur vel [illegible] pronunciatur [illegible] aspirationem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] brevis. et aspiratur vel acuitur ut habeo vel [illegible] / et habemus / et [illegible] sunt duo modi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et non aspirata vel acuitur ut abeo vel [illegible] abimus vel abiimus / et [illegible] duo [illegible] modi pronunciandi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] producta [illegible] a vel aspiratur vel [illegible] aspirationem [illegible] / producta aspirata vel acuitur / ut habemus / hamos / vel gravatur ut hamos / vel circumflectitur ut hamus / et sic [illegible] [illegible] modi pronunciandi a productam / [illegible] [illegible] a producta non aspiratur vel acuitur ut are vel gravatur ut aras vel circumflectitur ut ara producta prima et ultima correpta quod ad aram [illegible] [illegible] ara [illegible] [illegible] [illegible] ara [illegible] [illegible] brevis. et non ara [illegible]

Quia [illegible] de accentibus loquuntur [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] evidentiam [illegible] [illegible] [illegible] ad accentus [illegible] [illegible] primo ergo [illegible] [illegible] quid sit accentus. et [illegible] [illegible] quot sunt accentus et quid sit unusquisque [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] valor accentuum [illegible] ponemus / Accentus est modulatio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] loquendi / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] accentus [illegible] [illegible] [illegible] accentus [illegible] accino accinis ut dicitur accentus [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] acuitur vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dictionis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sequitur / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] modulatio vocis / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et in accentu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et accentus [illegible] accentus. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] / et [illegible] gravis accentus / [illegible] [illegible] in accentu [illegible] sit [illegible] ad [illegible] [illegible] et accentus [illegible] [illegible] dicitur / [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ponit accentum [illegible] in [illegible] sillaba vel [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] / vel [illegible] [illegible] vel [illegible] ponit accentum in fine / [illegible] [illegible] [illegible] dicemus / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] accentuum [illegible] [illegible] // **Q**[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

acuta accentu profertur ut pax. pix. nux. nox. / Dicit vero Remigius quod pax non debet circumflecti quia est brevis ut pacis secundum ad verum [illegible] quod tamen modo potest sic in monosillabis dictionibus circumflecti / quod autem est natura circumflectitur certam vocalem recedit ante [illegible] / Est enim in elemento [illegible] in ceteris obliquis casibus // [illegible] cursus dicto si vocalem natura productam habuerit circumflectitur ut res ros spes. Hec enim de monosillabis dictum est modo dicendum est de pollisillabis

In dissillabis vero ubi ambe sunt correpte vel ambe producte vel prior sola producta fuerit prima acuitur sive producta sive correpta fuerit. Excipiuntur leges accentus in dissillabis si prima producta fuerit et ultima brevis prior circumflectitur ut Roma. Exceptis paucis que tamen dicuntur sive est circumflectitur ut pone / et exceptis etiam illis / que sunt de trisillabis per sincopam dissillaba ut firmat pro firmavit per sincopam dissillabum. De sincopatis vero et apocopatis sive sint greca sive non est regula quod in unaquaque fit sincopa in aliqua dictione accentus manet super illam vocalem in sincopata dictione super quam fuit cum erat integra et de dissillabis sufficienter dictum est. / Restat dicere de pollisillabis in trisillabis et deinceps si penultima fuerit correpta acuitur antepenultima sive illa correpta sit sive producta ut tulimus optimus / exceptis hiis utique et pleraque. et exceptis compositis ab hiis [illegible] et facio ut calefacit tepefacit. et exceptis sincopatis et apocopatis propter predictam rationem [illegible] mererum amarimus. Integre enim sic vigilie mereremus et amaverimus. In trisillabis et tetrasillabis et deinceps si penultima longa fuerit naturaliter et ultima brevis penultima circumflectitur ut Cethegus periosus. In trisillabis et tetrasillabis et deinceps si penultima longa natura fuerit et ultima similiter penultima acuitur ut Athene Mycene. In trisillabis et tetrasillabis et deinceps si penultima longa posicione fuerit ipsa acuitur et antepenultima magis gravabitur quam in aliis ut Metellus. Est tamen [illegible] que [illegible] / In dictionibus compositis a casualibus sive [illegible] relate ad unum casuale gravantur per omnes sillabas ut supra domum supra [illegible] / Composite vero acuuntur in principio ut domum supra. [illegible] et tunc acuuntur in fine ut [illegible] in fine. non vel adverbium [illegible] putentur. Hec sunt quos sunt accentuum regule quas latini ubique observant. [illegible] et in interiectionibus quandam sit mutacio. et in aliis [illegible] ut in adverbiis. ut [illegible] de longe [illegible] quibus loco suo declinabitur vel dicetur. / Illud est sciendum [illegible] secundum illarum sequuntur rectam et sive affectus animi [illegible] / Illud est diligenter [illegible] vel [illegible] plures [illegible] / [illegible] [illegible] sonus [illegible] ad sonum alterius accedere videtur. ut [illegible] sicut [illegible] quodam accedat ad sonum [illegible] optimus [illegible] / [illegible] clarius sonat ut accedat ad sonum / [illegible] tamen [illegible] ibi enim media sequitur [illegible] vel [illegible] sonum quodam [illegible] habere ut [illegible] enim / [illegible] sillabis profertur ut sonum [illegible] quodam modo [illegible] habere

Capitulum secundum in quo intendit auctor de littera primo ... notificat [illegible] in [illegible] vel a b [illegible] dividit in tres partes [illegible] ubi sequitur [illegible] potestas autem [illegible] prima [illegible] vel a b [illegible] primo notificat [illegible] quandam [illegible] et [illegible] sequitur tres voces [illegible] et [illegible] restat [illegible] ut de [illegible] dicamus [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] et [illegible] aliqua [illegible] [illegible] actual

Accidunt igitur littere tria nomen figura potestas. Nomen ut a. b. et sunt indeclinabilia tam apud grecos quam apud latinos elementorum nomina sive quia a barbaris inventa dicuntur sive quod simplicia hec et stabilia esse debent quasi fundamentum omnis doctrine immobile sive quod nec aliter apud latinos poterant esse cum a suis vocibus vocales nominentur. Semivocales vero in se desinunt / mute

a se incipientes: vel timeant quasi si
flectas, sed tamen est nomen una [illegible]
vocales igitur ut diximus per se plene
nomen suum edunt. semivocales vero
~~in se desinunt. mute a se incipientes~~
~~ut b c vocali finiuntur~~ / ab e inci-
pientes et in se terminantes absque x
que sola ab i incipit. per anastro-
phen greca nominis. quod necesse fuit
cum x sit semivocalis a vocali incipere
et in se terminari. que x novissime
a latinis assumpta. post omnes litteras
ponitur. quibus latine dictiones
egent. quod autem incipit ab i nomen
eius edidit etiam Servius in com-
mento quod scripsit in Donatum. hic vero
Semivocales septem sunt que ita profe-
runtur ut inchoent ab e littera. et
desinant in naturalem sonum. ut f l m
n r s x. sed x ab i inchoat. secundum
Eutropium [illegible] dictum. una
duplex est x. que ideo ab i incipit
que apud grecos in caudam desinit.
Mute autem a se incipientes et in e
vocalem desinentes. exceptis q et k
quarum altera in v altera in a fi-
nitur. sua conficiunt nomina. Item

Vocales ideo sic quia per se sonant vocem perficiunt et vocales dicuntur quinque a e i o u. Consonantes ideo sunt quia per se vocem non perficiunt sed cum vocalibus [illegible]

magis appropinquant nota est.

Effigies enim accidunt quas videmus
in figuris litterarum. Potestas autem est
ipsa pronuntiatio propter quam et figure
et nomina facta sunt. Quidam addunt
etiam ordinem, sed hoc est pars potesta-
tis. Ex his vocales dicuntur que
per se voces perficiunt sine quibus vox
litteralis proferri non potest, unde et hoc
nomen proprie sibi defendunt; cetere
enim que cum his proferuntur consonan-
tes appellantur. Sunt igitur vocales nu-
mero quinque a e i o u, unum est y in gre-
ca nomina. Consonantium autem alie sunt
semivocales alie mute. Semivocales
sunt ut plerisque Latinorum placuit
septem f l m n r s x, sed f multis
modis ostenditur muta magis esse quam
post digamma. Zeta quam utimur in
grecis dictionibus; hec ergo hoc est
semivocales quantum vincuntur a voca-
libus tantum superant mutas; unde
apud grecos quidem omnes dictiones
vel in semivocales vel in vocales
que iam sunt eufoniam desinunt, quod
nos sonoritatem possumus dicere.
Apud Latinos autem quoque maxima pars
dictionum terminantur in semivocales.

nominat vero apud grecos vocales et semivocales terminant nomina non mute et merito [illegible]

preter f h c sunt
b c d f g k p q t

Circa vocabula

Declinis quasi declinabilis
compositum est per inclinis
et declinis est dicitur
quidam habet et composita
a clinis est quod non est
in usu sicut nec pre-
no est nec fendo.
Alii dicunt quod habet a-
lias quod est ged decli-
nare [illegible] ad [illegible]
[illegible] magis
in [illegible] a clinos com
declinis. Semiplena
quod est a semi et plena
sunt [illegible] sy-
plita i. fallacia. Se-
mivocales quasi a semis
semia semi [illegible] a-
semis [illegible] semivocalis
[illegible] minus [illegible] vo-
cales eo quod minus habent
sonoritatis quam voca-
les. Semis semissis
medietas partis [illegible]
Dimidium semis [illegible]
nabile semper [illegible]
[illegible] signa [illegible] nomine
[illegible] Anastrop-
ha quod est ab ana
quod est retro et stro-
phos quod conversio [illegible]
[illegible] quod est [illegible]
[illegible] et in et chao
[illegible] incipit
vel inchoat [illegible]
e inchao. Desino
a de et sino sinis
quasi Anapeso dicimus
quedam composita a [illegible]
[illegible] vero [illegible] quod
[illegible] quod non est
in usu [illegible]
[illegible] habemus [illegible]
[illegible] in tractatu [illegible]
Potestas a possum
potes quod est compositum
a potis et sum. Des-
inendo [illegible] et sedo
quod non est in usu. Ple-
nus [illegible] a pleo [illegible]
[illegible] et [illegible]
dicimus [illegible] adicio [illegible]
[illegible] Ostendo [illegible]
[illegible] supra [illegible]
ab [illegible] Informia
quasi ab [illegible] quod est [illegible]
et sonoro [illegible]
Dimidia [illegible] a dis et
medio. Liquida [illegible]
[illegible] declinatur
a relinquo quod est [illegible]
[illegible] et linquo [illegible]
[illegible] quasi a [illegible]
[illegible] mollicie(?)
a molliendo [illegible] quod
mollificat [illegible] Expers
quasi ab ex et pars [illegible]
[illegible] ad [illegible]
lingua quod [illegible]

non in omnibus inveniuntur, cum quedam in mutas desinentes. Semivocales autem sunt appellate quia plenam vocem non habent, ut semideos et semipedes appellamus versus quia dimidiam partem habent pedum vel versuum. Sed quia plenum sonum non sunt [illegible]. Liquide sunt, ut quibusdam videtur, immo novem: b c d f g h k q t. Et sunt quidam qui non hoc nomen putant eas accepisse, cum hec sint partes vocis que nesciunt, sed ad comparationem benesonantium ita sunt nominate, vel informis dicatur mulier non que caret forma sed que male est formata, et dicimus frigidum eum non qui penitus expers est caloris sed qui minimo habet [illegible]. Sic igitur mutas dicimus non quia omnino carent voce sed quia exiguam partem vocis habent.

Vocales apud latinos omnes sunt ancipites, hoc est que facile modo producuntur modo corripiuntur, sicut etiam apud antiquissimos grecorum erant ante inventas H et Ω, quibus inventis e et o que ante ancipites

quasi ab [illegible] et ago [illegible]
Capitulum [illegible] in quo in-
agit de prima [illegible]
littere que est [illegible] que
corripit [illegible]
et [illegible] tres partes [illegible]
que [illegible] in [illegible]
non [illegible] prima [illegible]
littere [illegible] quinque
prima [illegible]
[illegible] vel [illegible]
quasi aspiratur vel absque
ea [illegible] a quo [illegible]
[illegible] in sono [illegible]
[illegible] in aliam
[illegible] vero [illegible]
[illegible] vel [illegible] ad [illegible]
[illegible] syllabam hec ille.
[illegible] porro quod [illegible]
vel [illegible] medie [illegible]
[illegible] possunt aspirari quod [illegible]
[illegible] continuo [illegible]
[illegible] talis [illegible]
illius [illegible] vocales [illegible]
apud latinos sunt omnes
ancipites i. modo producuntur
modo corripiuntur [illegible]
et [illegible] [illegible]
quasi vocalis [illegible]
manens [illegible]
producta et [illegible]
[illegible] apud grecos omnes vo-
cales erant [illegible]
quam erant inventae [illegible]
ameta [illegible] non [illegible]
[illegible] i. e longum et
othomega que modo
non reputatur [illegible] o longum
[illegible] othomega [illegible]
o longa a megalon
quod interpretatur longum
[illegible] vero [illegible]
[illegible] et o reputa-
bant modo productas
modo correptas [illegible]
[illegible] modo correptas [illegible]
et [illegible] othomi-
cron i. minor [illegible] a micros
quod interpretatur minor.
[illegible] vocalis
alia longa [illegible] alia
natura longa [illegible] est
[illegible] duas con-
sonantes sequentes [illegible]
[illegible]
[illegible] Natura longa [illegible]
[illegible]
et in [illegible]
cum [illegible] vocalibus [illegible]
est quod [illegible]
Natura [illegible] a nascor
[illegible] vocabula
[illegible] ad [illegible]
ca [illegible] vocalis [illegible]
correpta alia brevis

e ita ad poicon et
que de brevi patens est
re. Amantius est, brevis
poicon est illa, hec au-
tem natura longa, po-
sitionem consequitur, cum
sequitur vocalis cor-
ripitur, precedente audi-
vi longa est natura per ema
quod notamus in hoc quod
huius forma super ...
vi mutata in ...
lio ... per ema super-
... et posita
... in audi-
vi longa sit natura per ema
subtracta ... consonante
corripitur positione sequente
se vocalis et hec au-
di[illegible] iuxta illam regulam
vocalis ante vocalem
corripitur. ... vero
vero sequitur vocalis cor-
ripitur ... facit facile
... vo-
cale in ... Virgilius
... vale que
longa natura est corripi-
tur positione sequente vo-
calis, dicens: et longum
formosa vale vale
inquit iola ... Bithyna
fuerit longa ... vocalis
... et alia vocalis se-
quatur producitur plerumque
in metro ... ut
ibi ... peccatoris et
hac inducat ...
... in principio ...
pedis ... posse ...
vocalem producit ante
vocalem excepto ...
pede ... natura
... sit in ... longa
natura et in predicto ...
... ancipi-
tes vocales ... dicit ...
... modo longantur
tamen modo corripiuntur

Sunt etiam in consonantibus

... de con-
sonantibus ubi ... illas
... sunt ... consonantibus
alie sunt simplices, alie
duplices ut x et z. ... dicitur
duplex vel ...
modo ... solebant
apud veteres latinos due
poni ...
... pedum
... duas ...
... in ... solebat ...
... apud antiquos hodie
modo ... quid
vero ...
in ita ...

erant, remanserunt in metro breves
ad eas producta lota posse.
Ipsa sunt a supradictis vocalibus
longis. Sunt etiam in consonantibus
longe, ut puta duplices x et z. Ha-
bent enim longe vocales, ut he
longam faciunt syllabam. Sunt
similiter ancipites, vel liquide, ut
l et r, que modo longam, modo
brevem post mutas posite in ead(em)
syllaba, quando fiunt syllabam. Hic
quidam addunt non irrationabiliter
m et n, que ipse Grecus ... faciunt
syllabas post mutas posite quidem
sed confirmantur auctoritate tam Gre-
corum quam Latinorum. Ovidius in
primo Metamorphoseos: ... pis-
cosamque Gnidon gravidamque
Amathunta metallis. Euri-
pides in Phenissis: KEKMHTA
TTITA Z HN KATA PIONON
ΔΙΟΡΙΚΟΝ. Item in eisdem: ΟΠΤΕΟ
ΘΕΟ ΜΕΝ ΘΕΟ ΔΙΟΣΚΕΟ ΚΕΟΣΗ
ΠΜΑΣΤΗΡΟΗ. Invenitur etiam in
eadem ante n posita necnon producens
ante se vocalem more mutarum:
ΚΑΛΙΜΑΧΕΟ Kalimachus
ΤΕΟΜΝΟ ΜΗΗΣΑΡ ΧΙΙΟ ΣΕΣ
ΕΖΕΝΟ ΕΙΩ ΔΕΤΕ ΝΙΟΣΟ ...

antiquas vero modo
ponimus pro aut ...
... dicitur ...
... aut ...
... in metro ...
alie due ...
enim predicte faciunt
vocales producta ...
due consonantes ...
... esse ...
... enim puta
... ...
... ...
... duobus so-
nis ... sed
... illis ...
... ...
... ... positis
... consonantia
duplex ... et zeta
... ...
... vocales longe
... ...
... semper reliquie ...
semper ... ...
de zeta ... in
... topa-
zion. ...
... et con-
sonantes ...
liquide l, m, n et
r que post mutas
... posite modo
... faciunt pre-
cedentem vocalem
modo faciunt ...
esse correpta ...
... liquide non ...
se sed ... vocalis
... ...
... tenebre ...
... ...
... ...
et dicuntur liquide a li-
queo liques ...
... liquide ...
... muta ...
... ...
... ...

... vero ...
... ante n posita nam
producens vocalem ante
positam et ibi ...
... ...
... ... corripi
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... liquidarum non
accepit ...

[illegible]

invenimus in omnibus casibus ante n nec producens ante se vocalem more imitatus Callimachus.

Apud antiquissimos Graecorum non plus quam sedecim erant litterae, quibus ab illis acceptis Latini antiquitatem servaverunt perpetuam. Unde a veterrimis Latinis inspicientibus has sedecim non plus quam duas additas in Latino invenimus sermone: F Aeolicum digamma, quod apud antiquissimos Latinorum eandem vim habuit quam apud Aeoles. Eum autem prope sonum quem nunc habet significare F, p cum aspiratione scribebat, sicut etiam apud veteres Graecos pro φ p et h. Unde nec mirum in Graecis nominibus antiquam scripturam servantes pro φ p et h ponentes, ut Orpheus, Phaethon, quod tamen in Latinis verbis pro p et h f scribi placuit, ut fama, filius, facio, loco autem digamma u pro consonante, quae cognatum sonum videbatur habere. Affinis digamma est u littera, quae in Aeolico f loco mutae ponatur, id est p et h

[illegible]

fuisse ... [illegible] dicit enim in quodam libello quem composuit de accentu ... [illegible] ... tonis et pedibus ... [illegible] ... longa ... [illegible] ... vt commaticus ... [illegible] ... tenebre ... [illegible] ... pena ... [illegible] ... et poto esse rectius [illegible]

Cetera notabilia anceps [illegible] ... et a capite orthomega quasi ab ortho et megalon quod est longum et rectum ... [illegible] ... apud grecos ... [illegible] ... duplico ... [illegible] ... communis ... [illegible] ... methamorphosis ... [illegible] ... mutatio vel transformatio ... [illegible] ... alii namque dicunt quod methamorfosis ... [illegible] ... transmutacionem ... [illegible] ... metha ... [illegible]

Apud antiquissimos grecorum non plus

sine quo miror hanc f inter semivocales etiam quosdam scriptores posuisse, nisi cum ... [illegible] semivocalis in nominibus propriis ... quae a vocali incipit ... [illegible] ... sicut pluralis ... [illegible] ... sicut enim esset semivocalis necessario finalis nominum inveniretur, quod minime reperitur, nec ante l vel r in eadem syllaba poni posset si esset semivocalis, quae loco mutarum duxat [dumtaxat] est, nec quae ante easdem ponuntur faceret syllabam. Post hec [illegible] ... in qua doctrina auctoribus utimur ... [illegible] ... apud nos f optinet quod ... [illegible] ... magis in hiis dictionibus quas a grecis sumpsimus, ut fama fuga fur, mutatam esse confirmant. [illegible] ... hic est error a quibusdam

vt reputaretur pro
sonatorum scribebatur
per h grecam hodie scri-
bimus scilicet modo
in cosco reperitur
aliam figuram scilicet Φ
quod [illegible] loco ph
ita ... vt legitur
sonaret solum est quidem
hanc [illegible] inveniri
litteram que dicitur [illegible]
et eam possumus vbi-
que ponere colicud
Digamma alio vocis
dicunt quod digamma
nomen est figure [illegible]
[illegible] vocis nomen est ele-
menti quod digammam
a [illegible] reputabat
aut [illegible] vocamus [illegible]
[illegible] non habe-
mus [illegible] vnde ergo [illegible] vbi
[illegible] antiqui latini
scribebant per h nos
hodie scribimus [illegible]
in grecis dictionibus [illegible]
[illegible] adquam [illegible] scri-
ptura scribimus per h
[illegible] philosophorum [illegible]
nota [illegible] [illegible]
h [illegible] sonum [illegible]
[illegible] modo [illegible]
[illegible] per h [illegible]
fixis labiis [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]

Quaerendum

[illegible] correlarie
[illegible] predictis f [illegible]
[illegible] esse [illegible]
[illegible] ad quod [illegible]
[illegible] rationes [illegible]
ibi [illegible] ibi [illegible]
[illegible]
auctoritate grecorum con-
firmat ibi [illegible]
grecia [illegible] quod
[illegible] et talis [illegible]
semivocalis [illegible]
[illegible] nominis
latini [illegible]
[illegible] non est a-
[illegible] non [illegible]
[illegible] secunda
est illa nulla semivo-
calis potest inveniri
in eadem silaba [illegible]
[illegible] na-
turaliter [illegible]
ista [illegible]
[illegible]
littera [illegible]

grecorum grecas in vasis latinos
quam [illegible] Φ Θ X semi
vocales putabant, nulla alia
ratione [illegible] habuisse videntur
in ductu / [illegible] nisi [illegible]
[illegible] c quod vel t addita aspi-
ratione semivocalis esse [illegible]
omnis caractarum [illegible]
potestate litterarum non mutat vnde
nec vocalis addita aspira-
tione alie sunt et alie ca-
dempta / hoc tamen scire debe-
mus quod non fixis labiis est pronun-
cianda f quomodo p h atque hoc
solum interest. K et [illegible]
pliciter loco c et g vel g et c pos-
ta agitur [illegible] [illegible]
K enim et q quamvis figura
et nomine videantur aliquam
quam differentiam tamen eandem
tam in sono vocum quam
in metro continet potestatem
et k quidem penitus supervacua
est / nulla enim videtur ratio cur a
sequente scribi debeat [illegible]
[illegible] enim et caput sine k
c sine k scribantur nullam
faciunt [illegible] sono vel potestate

[illegible] posita vel [illegible]
[illegible] quia nata
est [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] in se [illegible]
[illegible] nec eam
simplex geminatam
[illegible] nec se [illegible]
[illegible] semi-
[illegible] semivocalibus
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ac dicitur [illegible]
[illegible]
[illegible] scribi [illegible]
aut a p [illegible]
nec [illegible]
p h [illegible]

Hoc etiam

[illegible] addita esse ad
[illegible] predictarum litterarum
p h [illegible] que a latinis
addita est et [illegible]
[illegible] vel aliud dicimus
[illegible] consonantes
p et b vel p et [illegible] posita
[illegible] sola
sonum [illegible] affines vt
dictum est [illegible] in ysidoro
[illegible] ad augusti tempora
[illegible] apud latinos [illegible]
[illegible] et b scribebat
vnde [illegible] duplex vocatur
[illegible] p et b ponitur [illegible]
et [illegible] litteris [illegible]
nomen habet [illegible]

K enim et q

[illegible] k et q non dif-
ferunt ac [illegible] potesta-
tem ponitur in [illegible]
[illegible]
[illegible] sunt
et k [illegible] a
enim [illegible] debeat scri-
bi sequente a / nulla est
[illegible] scribatur c [illegible]
k [illegible] in ysidoro
k litteram salustius [illegible]
[illegible] latinus adi-
[illegible] sono [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ut enim unde [illegible]
[illegible] [illegible] esse
patria reputata [illegible]
illam [illegible] sibi gra-
[illegible]

Z vero [illegible]

[illegible] quod vero non omnino
superfluit sed ideo tamen
in illa figura retinenda
est ut [illegible] posita [illegible]
cam et [illegible]
littera in metro non retine-
ondatur ut in [illegible]
que sed quibus est [illegible]
runt antiqui quod [illegible]
ibi littera non est si enim
ibi esset vocalis facit
dyptongum et produceret
quibus quod [illegible] corripitur
sed nec consonans potest
ibi esse cum u consonans
[illegible] alia per [illegible]
[illegible] non possit in eadem
silaba. Nos vero di-
cimus quod u ibi sed littera
et vocalis plane sed
quod non retineat [illegible]
[illegible] metrum dicitur [illegible]
in metro nil operatur
nec sonum plenum habet
ibi, sed [illegible]
quod non omnino [illegible]
[illegible] sed cum quodam sibi
[illegible] Concludit [illegible]
non plures nisi decem octo esse
litteras que in latinis [illegible]
ponuntur. Y ad y et zeta [illegible]
[illegible] greca nomina sunt [illegible]
[illegible]

H vero aspiracio

[illegible] prestantiora
[illegible] littera removet h
dicens ipsam non esse litteram
et probat hoc duabus racio-
nibus, [illegible] ibi nec aliud
[illegible] auctoritatem inducat [illegible]
auctoritas [illegible] prima racio
talis est sicut est de signis
[illegible] et [illegible]
figure [illegible] non [illegible]
[illegible] igitur nec h [illegible]
non [illegible] in
littera [illegible] sicut figure
[illegible] inter alias
litteras scribuntur et [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] littere [illegible]
[illegible] littere [illegible]
figuras et quod in versu

nec in metro eundem consonantem
dicam. ¶ Z vero proprie nil
aliud videtur scribenda videtur esse
nisi ut ostendat sequentem per an-
alteram vocalem in eadem sillaba
positam pro vnica littera in metro
quod si eo alia littera est existim-
anda quia quare debetur quod quoniam
cum sibi preponitur vel amittitur
vna littera alia putari et
alia cum id non fiat, dicimus
enim augurium sicut quies
et augur sicut quer.
Unde si velimus in veritate
contemplari ut diximus non
plus quam decem et octo
litteras in latino sermone
habemus litteris sex seclusis.
aliquas grecorum et f et
k q qua ea addimus cassis
ab eisdem grecis sumptas. Y vero
h et zeta grecorum causa
nominum ut supra dictum
est habemus. ¶ H vero
aspirationis non est et nil
aliud quam littere vi signatam
et quod in versu scribimus

scribitur inter alias litteras.
Secunda racio illa
figura caret potestate
equali littera e dabo h
caret potestate littere
ergo scilicet ad [illegible] quia
nichil aliud [illegible]
sic ponitur aliquando [illegible]
esse electio vel [illegible]
sicut [illegible] ita preter-
[illegible] et [illegible]
sunt [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] nec est vocalis nec
muta neque semivo-
calis unde [illegible]
[illegible] litterarum
excluditur. h non enim ea
est sed nota aspirationis
[illegible] signantur
[illegible] inter litteras
in abecedario scribatur
et paulo post de h
[illegible] sit vox
nos autem dicimus quod [illegible]
est vox sed sonus non
enim plectro lingue for-
matur sed ad modum
tussis sumpitur.

Circa vocabula

Secretum a se et [illegible]
[illegible] [illegible]
simplex videtur esse non [illegible]
Idem quasi ab is et [illegible]
[illegible] Con-
[illegible] quasi con signo et fa-
cio. Aspiro unde as-
piratio quasi ab ad et
spiro. Cognosco unde
cognatio quasi con
et nosco noscis. [illegible]
Affinis quasi ad et
finis. Reperio
[illegible] et pario [illegible]
[illegible] sed ad [illegible]
et [illegible] solo modo
et [illegible]
et [illegible] ab verbo [illegible]
[illegible] [illegible]
putat plures esse [illegible]
[illegible]
magis sed adiecto silla-
ba. Invado quasi
[illegible] de vado. Abs-
condo quasi ab et condo
abs. Contemplor

inter alias litteras. Quod si sufficeret
ut elementum putaretur, h inchi-
lominus etiam quorundam notarum fig-
ure, que in usu inter alias litteras scri-
buntur, quamvis eis dissimiles sunt,
elementa sunt habenda. Sed ma-
gis hoc est adhibendum, ut aliud
aliquid ex accidentibus sic potestate
credit unumquodque elementi, quam
potestas, qua caret aspiratio. Nec
enim vocalis nec consonans est. Quod
vocalis non est h, quia a se vocem non
facit, nec semivocalis, quod nulla silla-
ba latina vel greca per integras di-
ctiones in eam desinat, nec muta, cum
in eadem sillaba cum duabus mu-
tis bis ponitur, ut phthisis, Erich-
thonius. Nulla enim sillaba plus
duabus mutis potest habere iuxta se
positis, nec plus quam tribus conson-
antibus continuare. Auctoritas quoque Var-
ronis quam maxime, teste Censo-
rino, nec k nec q nec h in numero
adhibet litterarum. Videntur tamen i et u,
cum in consonantes transeunt, quantum
ad potestatem, quod maximum est elementi,
alie littere esse preter supradictas.
Multum enim interest, utrum voca-
les sint an consonantes, sicut n[...]
principio in Maria fit et Mario.
[...]nomine sunt k et q et c.

Videntur tamen i et u

Et i et u idem

tamen quia vim duarum habent tam in metro quam in sono pro una littera accipi debent. ¶ I et V quamvis unum nomen et unam habeant figuram tam vocales quam consonantes tamen quia diversum sonum et diversam vim habent in metris et in pronunciatione syllabarum non sunt in eisdem meo iudicio elementis accipienda. Quamvis et Censorino doctissimo artis grammaticae idem placuit. Multa enim differentia est inter consonantes et vocales. Tantum enim fere interest inter vocales et consonantes quantum inter animas et corpora. Animae enim per se moventur ut philosophis videtur et corpora movent. Corpora vero nec per se sine anima possunt moveri nec animas movent sed ab illis moventur. Vocales similiter et per se moventur ad perficiendam syllabam et consonantes movent secum. Consonantes vero sine vocalibus immobiles sunt. ¶ I autem quidem modo pro simplici, modo pro duplici accipitur consonante. Pro simplici ponitur quando ab ea incipit syllaba in principio dictionis posita subsequente vocali in eadem syllaba

In quo loco

pro simplici

[illegible]

ut Troia Iupiter / vel dividit autem cum in medio loco dictionis ab ea incipit silaba post vocalem ante se positam, subsequente quoque vocali in eadem silaba, ut maius peius eius. in quo loco antiquitus solebant geminare eandem i litteram et maiius peiius eiius scribere, quod non aliter pronunciari posset quam si cum superiore prior i, cum sequente altera proferretur, ut peiius maiius eiius. et duo i pro duabus consonantibus accipiebat, quamvis sit consonans i in eadem silaba iungi non posset, ideo non aliter quam tellus maius proferri debuit. Unde Pompeiius quoque per tria i scribebant, quorum duo superiora loco consonantium accipiebat, ut si dicas Pompeiiam tribus i auctio qualis ipsa possit pronunciari, nam postremum i pro vocali est accipiendum. quod Cesari doctissimo artis grammatice placitum fuisse a victore quoque in arte gramatica de silabis comprobatur. In simplicibus quoque in media dictione invenitur, sed in compositis, ut iniuria adiungo reiectus reiice, ut Virgilius in bucolicis: Tytire pascentes a flumine reice capellas

[illegible]

pro celeumatico possunt pro dactilo. Ilium tamen aute[m] aliarum loco consonantium posita aspiratio per invenimus, sicut nec ante v consonantem, unde hiulcus trisillabum est; nulla enim consonans ante se aspirationem recipit. U vero loco consonantis posita eandem prorsus in omnibus vim habet apud latinos quam apud eoles habuit f digama, unde a plerisque ei hoc nomen datur quod apud eoles habuit olim f digama, id est vau ab ipsius voce profectum, teste varrone et didimo, qui illud nomen ei esse ostendit. Pro quo cesar hanc figuram Ⅎ scribi voluit, quod quamvis illi recte visum est, tamen consuetudo antiqua superavit. Adeo autem hoc verum est quod pro eolico digama f v ponitur, quod sicut illi solebant digama accipere modo pro consonante simplici, teste astiage qui diversis hoc ostendit versibus, ut in hoc versu ΔΕΔΑΜΗΝΟΕ ΓΑΛΗΝΑ ΓΑΙΝΟΠΝΔΑ, sic nos quoque pro simplici consonante plerumque habemus v loco f digama positum, velut at venus haud animo nequaquam exterrita mater. Est tamen quando idem eoles

Nunquam tamen

Vocabula circa

U vero loco

digamon dicunt quia
duo ... instar ... habet
que duplicem gamma
habet / ... vero sillabam
... vocalibus diga-
mon appellari ...
voluerunt et ...
... virgo ... / ...

Invenimus etiam

Tradit secundo commen-
tum de v consonante et
vult quod v consonans seu di-
gama mutatur in v vocale
apud eolos et similiter apud
latinos / pro quo inducit plu-
ra ... et per literam ...
v quod consonans ... in v voca-
lem transit ut ... quod
deducunt Iovem ... / Item
v vocalis ... primarii ...
... metri ... probat
Est enim metrum dimetrum
iambicum ... pentime-
meri eroice / Nota ergo
quod iambus est pes constans
ex brevi et longa iuxta
illud Oracii Sillaba longa
brevis subiecta vocatur iam-
bus ... pes citus ...
Iambicum vero metrum est
quod constat ex iambo ...
iambus ... metrum non
... faciat ... propter nimi-
am velocitatem ...
primo duo iambi semper
faciunt unum metrum ... ergo
sit dimetrum iambicum ...
... metris duobus constans
... ut ... quatuor iambi
... duo faciunt unum
metrum reliqui duo alte-
rum. quod iambus spon-
deum in primo loco recipit
vel ... tercio et ... in im-
pari loco ... in
impari ... Oracius
Spondeos stabiles in iu-
ra patrina recepit ...
quod deducunt Iovem ...
spondeum quod ad iamborum tar-
ditatem velocitate metri
ponitur spondeus quod in
dactilico metro ...
spondeus unum metrum
faciat in iambico ...
... per se sed cum iambo
unum metrum constituit ...
et iamborum celeritate ...
trahitur / ... quare
... iambicum metrum
spondeum ... recipit
... in impari loco
... in primo ... vel
... et deinceps / ...
ita ... spondeus
... iambo non ... iambo ...
... contra ... sed

invenimus preteritum ... consonante
digama posuisse ut hector al-
cephamodos / Hoc quod videmus hoc
semper in preterito perfecto et plusquam
perfecto quarte et tercie coniugationis in
quibus I ante v consonantem po-
sita producitur. eadem quod contracta
corripitur ut cupivi cupii cupi-
veram cupieram. audivi audii au-
dieram audieram / Invenimus
v pro vocali correpta et digama
illi usi ut Aleman ...
pit teapheon / Est enim dime-
trum iambicum et cetera est pend.
sed ut faciat brevem sillabam / Hic
quod hoc ipsum fecisse invenimus
pro consonante v vocalem brevem
accepisse ut Oracius silue tri-
sillabe protulit her in epodo
ac usu Nivesque deducunt
Iovem / nunc mare nunc silve
Est enim dimetrum iambicum con
metrum pentimemeri eroice
quod aliter stare non potest nisi
silue trisillabum accipias. Ca-
tullus veronensis ... Est ...
solvit diu ligatam ...
sillabas ... posuit / ergo
nisi trisillabum solvit accipias
versus stare non posset / Et
tu ipsum in ... vel.

ad tarditatem ... iambi
velocitatem / Illud est
dictum quod ... iambi-
co metro non ... deinde
per se spondeus ... cum
iambo unum metrum
constituit / ... iam-
bus ille spondeus ... ad
quos ... metrum con-
stituit spondeus /
iambus ... plenius ...
... ei tarditatem
metrum posset sequi
spondeus necesse est
ergo ut spondeus ... spo-
na ... iambum sequitur ... ergo
metrum constat posset
tardare / ... cum
... iambo
... metrum constat
necesse est ... semper
aut in primo loco po-
natur et iambus ...
... et spondeus tercio
et iambus in quarto et
spondeus semper in im-
pari loco ponitur
iambus in pari / ...
quod illa pars versus
Oracii que ...
... dimetra iambica est
... iambus est
similiter ... et ...
no iambi unum faciunt
metrum / ... vero
... in 3o loco po-
situs / Iovem ... iamba
est ... spondeo
interposito / alterum me-
trum quod constituit et
est dimetrum iambicum
quod ... metrum ... pen-
themimeri eroice
... quod
... pentemimeris di-
... medietas
... dacti-
lica ... / ... pede dac-
tilo ... sed ...
... eroici
... pentimeris est
medietas / pentame-
tri versus ... versus
... pedibus con-
stantis ... ut ...
medietas ... dac-
tilica ...
... recipit spondeum ...
... versus
medietas / ... ergo
illa pars versus Ora-
tii ... nunc mare
nunc silue sit pen-
themimeris ...
... silue trisillabum
pronuntiatur ...

q(ui)s ficque solet fieri ut vol-
vo voluimus soluta(m) / avis auce(s)
ps / Auspicium auguiu(m) augusta
lanolautus fancto fautor /
Et digama coles e qui i me-
tris p(ro) nichilo accipiebat ut
mesaefrena . anthoan tlang
to melathiela / Est eni(m) examme-
tru(m) coli ergium / Apud latinos
q3 sic id(e)m u inve(nitur) p(ro) nichilo in
metris et maxi(m)e apd vetusti-
mos comicos / ut terencius in
Andria / sine invidia laudem
invenias et amicos pareo
Est eni(m) trimetru(m) iabicu(m) q(uo)d
nisi sine in vi p(er) tribracho acci-
pia(tur) stare no(n) p(otes)t versus / Sed
ta(m)en q(uo)d ho(rum) p(ri)m(um) f colei (ubi)q(ue) in
ubiq3 loco aspiracio(n)is ponebant
effigietas sp(irit)us asperitatem
nos aut(em) in mltis q(ui)d(em) / non
ta(m)en in omnibus illos sequimur
ut cu(m) dicimus vespera . vis ve-
stis / hiatus q3 causa solebant
aut(em) illi inponere digama f
quod ondit et poete eo-
lide v(er)s(us) / azalan clichema
terteliaphion / Et epigrama
tha que egomet legi in tri-
pode vetustissimo apolinis
qui stat in rerolopho bi-
sancii sic scripta / Dephophe

Z scripte sunt litere que interponuntur causa eufonie sed b ut ambigo quod est am pro circum et ago interposita b. Item imbuo imbuis quod est in et uo vel uis n mutata in m et interposita b secundum quosdam. C ut sicubi quod est si et ubi interposita c litera. D ut in medio quod est in et medio (?) interposita d litera. D ut prodesse a pro et est interposita d et ut dicit Priscianus in octavo libro pro tota declinatione verbi a vocali incipientia verba interponitur d in hac compositione. R ut dirimo quod est di et emo interposita r. S ut abscondo quod est ab et condo interposita s litera. T ut idem tidem quod est idem et iterum interposita t litera et consonans ut bos bovis. Sed hic illud.

Sed tamen attendendum

Removet dubium dicens cum pre (?) hoc quod sequitur sed quia [illegible] duplicis consonantis [illegible] aliquis [illegible] dicat omnino [illegible] existenciam. Ad hoc dicendum non omnino quandam (?) silencium quod sicut due consonantes aut generaliter producit precedentem vocalem positione [illegible] in isto [illegible] vocalis [illegible] producat. Sed non ymo prevaleret in hac litera v loco consonantis posita vis duplicis consonantis.

Circa vocabula

Consuetudo que [illegible] vox quod est con et suesco quod non [illegible] Sed sicut invenitur Nequitia a ne et quis quia quod sicut quasdam [illegible] quid et quia sed magis [illegible] imitato [illegible] Dimeter tra trum quasi a dya quod est duo et metros quod est mensura. Sed vide quod dya scriptura per grecum y interpretatur duo. Per sota (?) [illegible] interpretatur de [illegible] dicitur [illegible] pecuta [illegible]

---

laoctapsion. Et nos quoque [illegible] causa interponimus vel loco digama F ut clavis argivus pavo avum ovis bovis. Et in vocalium per alias quasdam consonantes quatuor vel eufonie causa solet fieri ut per ps pro [illegible] combino pro conuro sicut ibi sicubi necubi pro nubi quod Greca que solent facere metaplasmi. Sed tamen hoc attendendum est quod prevaleat in hac litera idest in v loco digama posita plus simplicis consonante apud omnium poetarum doctissimos in hoc vero apud colcomicos sic solet digama quoniam ab r incipit dictio que solet aspirari ut rethor brethor. Sunt quidam digama insi vocali preponi et in principio sillabe non potest pronunciari sed loco aut locum quod transmutant quia b vel digama post r in eadem silaba pronunciari non potest. Apud nos quoque est invenire quod pro v consonante b ponitur ut celebs celeste in vita ducens per b scribitur quia v consonans ante consonantem poni non potest. Sed ceterum

---

dia vero [illegible] interpretatur de [illegible] silaba [illegible] et silaba [illegible] interpretatur compre[illegible] Epodon oblignatum unde dicitur epodiorum tamen [illegible] oratius remorans obligne pecuta [illegible] memores [illegible] medietatis [illegible] medietas pentame[illegible] versus [illegible] constat quinque pedibus. Veronensis patria nomen est [illegible] Verone civitas [illegible] fuit. Endecasillabus [illegible] endecasilabi versus [illegible] undecim silabarum. Auceps [illegible] capio [illegible] ex avis et capio capis quasi aves capiens. Auspicium ab eo quod est avis et specio species quod est [illegible] Augurium ab avis et garrio. Augustus ab avis et gustus. Et dicitur [illegible] quidam quod Augustus [illegible] nomen ab augendo dictum [illegible] vero [illegible] compositum ab avis et gustu [illegible] declinatur et dicitur Augustus stus stui et est nomen [illegible] quod in gustu avium [illegible] unde dicitur quidam Augustus [illegible] sortitus fuisse quia in gustu avium [illegible] [illegible] Exameter quasi ab exa greco quod interpretatur sex et metros quod est mensura et dicitur exameter versus qui ex sex pedibus constat. Invidia unde [illegible] et video [illegible] invidet aliena bona cum [illegible] Erbrachium quasi [illegible] tibia et brachium quod interpretatur breve unde dicitur [illegible] constans [illegible] Epigrama inter[illegible] [illegible] epi quod est supra

[illegible]

Aspiracio quoque

Capitulum quintum [illegible]

[illegible]

bruges et belena antiquissimi dicebant teste quintiliano qui hec ondit in primo institucionum oratoriarum. Nec mirum cum [illegible] in v [illegible] causa eu[illegible] venimus aufero pro absfero.

Aspiratio est ante vocales poni potest omnes, post consonantes autem tantummodo quatuor more antiquorum grecorum c t p r, ut chremes thraso philippus pirrus. Item vocalibus ut habeo heremus heros hiems homo humus hylas. Post autem exterius ascribitur vocalibus, ut minimum sonet; consonantibus autem intrinsecus ut plurimum. Omnis enim litera sine voce plus sonat. Unde [illegible] ante posita vocalibus accidens esse videtur nisi tollatur, si possit eiusdem vis dictionis, ut si dicam erit [illegible] sine aspiratione, quamvis vicium videatur facere, intellectus tamen permanet integer; consonantibus autem sic coheret ut eiusdem pene substantie sit, ut si auferatur significacionem minuit prorsus, ut si dicam tremes pro chremes. In hac considerata racione greci doctissimi singulas facere conati sunt literas quippe pro t h Θ pro p h Φ pro c h X scribentes. Has autem antiquam scripturam servamus in latinis etiam dictionibus has ex

aspirantur apud consonantes solum modo quae aspirantur et hec apud more antiquorum grecorum [illegible]

[illegible]

ethremes t ut thrazo tiza [illegible] p ut philippus r ut pi [illegible] et vocalibus [illegible] [illegible]

pro p h repimus f scribe ut fuga fama fuga / nisi ut supra docuimus est aliqua in pronunciatione [illegible] tere dra hoc aut [illegible] primus pal lati pulsus et lingue et labrorum f in sono ph. H aut ideo non est translata ab illis in aliis [illegible] ut nec sit coheret [illegible] initio nec si tollatur minuit [illegible] [illegible] cum subtracta aspiratione dicatur [illegible] [illegible] manet integer / non aliter [illegible] si [illegible] vocalibus auferatur aspiratio / [illegible] ondiditur ex hoc quod aliqua esse [illegible] nato r litere in vocalibus ex quo [illegible] dubitanter [illegible] vit r aspiratio [illegible] subiungi [illegible] colleg [illegible] loco ut diximus aspiratione digama ponere in dictionibus ab incipientibus solent loco diga ma b scribere [illegible] debere [illegible] digama [illegible] quasi vocali / sed rur sus quasi consonanti digama [illegible] silaba [illegible] tabat id est in b ut brethor bro [illegible] dicentes [illegible] apud grecos hec litera [illegible] multis modis fungitur loco vocalis ut in [illegible] nomine in ra et a [illegible] nenquid [illegible] tag ut ora orat zophia

[illegible] [illegible] [illegible] aspiratio [illegible] philippus [illegible] aspirant in grecis [illegible] et non in latinis [illegible] apulegius [illegible] aspirat pulcer vel sepulcrum [illegible] apud latinos [illegible] [illegible] aspiratio [illegible] apulegius [illegible]

Zophias. Apud latinos autem non accidit. Invenitur tamen in vocalibus aliis post vocales poni aspiratio et dictionis que apocopa facta est comune vocalis tamen proponebatur aspiratio. Sed post facta varia alia sunt. Sed quia abscisione facta comune vocali tamen aspiratio mansit ex superiore pendens vocali quia simile est interiectionibus, voces absconditas proferri. Itaque patet absconditae commutatas videri congruentiam interiectionis naturali prolatione remansisse. Nec mirum cum in Ebreorum Egiptiorum quoque dictionibus soleant eas in fine aspirari vocales, interiectionum autem plereque quasi sunt naturales omnium gentium voces.

Voces vocales aspirant apparet et non apertis et solent ... Oppone ... in variis et in aliis postponitur aspiratio vocalibus. Ad quod fertur solutio quare ... quia interiectiones multe sunt quas omnibus gentibus et barbaris ... solent aspirare vocales in fine. Alia quoque solutio est quia interiectiones que reputantur affectum sunt debent absconditae proferri. Idem cum interiectiones integre sunt varia et alia ita scilicet quia aspiratio posita sit ... syllaba facta apocopa ultime vocalis, haec remansit ... pendens ... vocali ... dicto ... [illegible] in integra dictione. Item non dicit ea quia plereque interiectiones quas sunt naturales omnium gentium. Plereque dicit propter ... ad placandum ... proch dolor, proch pudor ...

Circa vocabula

Philippus ... [illegible]

[illegible]

Zeta vero ... [illegible]

[illegible]

Recenso ab g^o ol re et tuso ab g^o cum tundo dr re tusum sit et in mutata
u in o fit tuso ab vn depomi^r decuso et menso ab et accuso ab quod cum d^r mau:
so quasi in causam traho vocabulum e ethi^a Interiacio vnde interitao q^r ab inte est
iacio / Absconditus vnde absconditus g^o ab abs et condo condis vnde docq dr intrico
fit ait / vox e incondita vox hec que plena est vox interitao no est et d^r incondita
a dist intus condita

Inter c et sine

Inter c ealer quidem tunc tamen in aut de 2^a pte: tr aspirata scilicet que sibi sint cognate sono vobi p^m / Restat ut de 2^a alia ptate li[tt]erarum dixit 1° de li[tt]erarum cognacionem vnde g^o g inter c no aspiratum et c aspiratum est et inter t est et t h est d / Inter p et p h sine f est b / g^o g et d et b medie q^r quadam similitudine sonorum accedunt ad illas / que sunt medie ita tamen quod non tanto assecuntur sicuti ille aspirate et minori impetu proferuntur quam ecc aspirate / quod non ipse dicunt quam imperfecto no aspirate magis laboratur vel operant^r exterioribus in proferendo vel causas aspiratas in gb laborant vel operantur interioribus in proferendo aut medie inter utrasque fit vocis formacio vel modulacio quod facile pro... / Si in suprad[i]ctis motibus attendas ora voces nature modulacio nota / i. d et g p g sit media inter c et c h. ideo quia non dicitur aspirata vel omnino sine aspiracione fit sed ideo vocatur media quia quodammodo similes sunt in sono / Ad c et c h quod est sono sibilante in quibus prenuntiat facile invenitur pl et h et hoc cetera dicit / Inter ille / Tanta autem inter se affinitatem invenitur p se ponit ut p pro b vel pro f / Similiter f p p sicut t h p d et sic de aliis /

Inter c et sine aspiracione et c cum aspiracione est g / Inter t et quod est t h est d et inter p et ph sine f est b. Sunt ergo hec tres littere b. g. d. medie / que non perfecta tacent
(gloss: vnde ut et sonus formant formant / vnde fit admiratora vbi formant sonus aspirat)
aspiratores nec eam plene possidebit
aut sonant eam ipsius palati pulsus et lingue vel labrorum
(gloss: in formacione p)
consilio quod interius: In p et p h vel f et b / et rursus in c et c h et g / similiter t et t h et d. Ita
(gloss: h c p et t no aspirate puta cum labra)
in lembis exterior fit pulsus /
(gloss: a in c p t aspirate / scilicet b d g / v in guttur)
in aspiratis interior. in mediis me[diocriter]
(gloss: scilicet fit pulsus)
utrorumque supradictorum locorum / Quod
(gloss: diversimoda / quod scilicet medius)
facile demonstratur. si attendas in supradictis motibus / ora mirabili
(gloss: v pulsibus / naturali / formacio / sonorum)
nature lege modulancia voces / Tanta autem e cognacio earum / ut
invicem inveniantur pro se posite in quibusdam dicionibus ut ambo
(gloss: b pro p / b pro p)
pro ampho / buxus pro puxos
(gloss: b pro p)
et publicus pro poplicos /
(gloss: b p g / sic et p f)
triumphus pro triambos / gubernator
(gloss: g pro c)
pro cibernetor gobio pro cobios

Circa vobula dicit dimosco g^o et di et nosco / attendo et ad tendo mutata d in t / invenitur et in et venit [...] vnde dubitatur an sit g^o nullus sicut dictum suo loco etc

Hoc quoque

Capitulum secundum in quo incipit agere de alia parte articularis scilicet de mutacione et tractat in generali et dividitur in duas partes Prima fuit quod dictum est / in 2^a epiloga vel aparis / 2^a ponit ad quod in dico scilicet ad primo aut de mutacionem partem seu per declaracionem / secundo per partem seu per coniugacionem / Secunda tamen in voce quod prole quoniam et ad primum volt tamen dicere quod est tenendum quod nulla tres sunt le scilicet volunt scilicet l u et r quod sunt immutabiles non simpliciter quia iam scribitur prius iam ante de locis / Item vel quasi aspirate quasi non sed immutabiles dicuntur quia adgatinere in ore non ad alias consonantes quod nec alie vel abiorat vel in aliis mutantur per item etc littere p omnes tamen et p maneat ut sile

salio Cesar et
tam de instantia de
ex parte operis ubi
cum mutata opp
ibi dicatur quod non quod
latinis Et addit tres pergens
nas mutas scilicet t et
c que solidis duobus
nominibus declinatis
et latinis inveniuntur
finales et tres sunt
immutabiles per casus
in aliis literis scilicet
manent eedem ut ca-
put capitis et in his
ab eo alec alecis
lac lactis scilicet quod dicitur
tenuis tangentibus
omnes autem nominis latini
terminantur in l duo
tradit tres quod alio
differt quod tertius litteram
lacte unius numeri
pluralis Reliquae
vero omnes consonan-
tes vel deponunt ut
felicis felicia vel
mutantur ut vel
regis rex sonde
quod Tamen vero ta
tantum pluras restant
que quod literas muta-
no [illegible] sed
mutationem literarum fieri
aut per casus ut hoc
homines [illegible] ut
facias fecit aut per
compositionibus ut salis
insulse a per declina-
tionem ut sacrosanctus
aut per translationem
de greco in latinum
ut atos tunc a
per antiquitatem
ut legendum pre
legimus ad
placiti per amplectis
ut sit dicebat
de lingua sic
vitae que nobis

rere appothicaire primitive
pro et
dege
phemiros deue teros et

Hoc quoque observandum est quod ad comparationem aliarum consonantium que solent mutari vel abici per casus immutabiles sunt apud nos tres litterae l n r. Per omnes enim casus eedem permanent ut sal salis, flumen fluminis, Cesar cesaris.

T quoque et C que in duobus solis inveniuntur nominibus que possunt declinari hoc idem servant ut caput capitis et ab eo composita sinciput sinciputis occiput occiputis, alec alecis, lac lactis, in quo etiam t additur. Omnes autem quibusdam non [illegible] ut hoc facte pluralis [illegible].

Reliquae vero consonantes abiciuntur vel mutantur. D ut aliquid aliquam. M ut templum templi, pelum peli. S ut magnus magni. X ut rex regis, nix nivis.

Tamen vero que plures preter tribus solent omnes

mutatas gramata
vertitur vel declina
do vel declinando
vel per comparationem Item Copula
dando latinis per
singula [illegible] ista
per ad declinando
redundat [illegible]
ad declinando redun-
tant antiquitas et
translatio [illegible] est
quod vel sunt [illegible] morum
sicut dicit [illegible] in li-
bro predicamentorum scilicet
[illegible] corrupta alia
[illegible] diminuta alia
[illegible] mu-
tata et in omni istas
per motus sic sicut mu-
tata literae in creatione
ut greco ani [illegible]
post ut ago egi
augmentum per alia
amam [illegible]
sedeo sedi [illegible] alterationem
ut lego legi [illegible]
[illegible] mutata vel mo-
deo momordi [illegible]
Tamen Item in
In verborum quod
aggreditur de mutatio-
ne literarum per tempora sive
per coniugationem tractaturus
et dimidium [illegible]
primo facit [illegible] de con-
sonantibus secundo de vo-
calibus ibi vocales
quod [illegible] ordinis
scilicet ergo primo de con-
sonantibus [illegible] ca
[illegible] de voca-
libus ut quod [illegible] assignat
[illegible] duplicat de-
mutationem literae pe-
declinationem quod est
accidens nominis et
hoc in consonantibus
nunc vero descendit de
eadem mutationem per
coniugationem que est
accidens [illegible]
que est nomen verbo
quod literas mutatas
per coniugationem fit
tam in vocalibus
quam in consonantibus
et primo facit mentionem
de mutatione consonan-
tium per casus

nolens dissi[illegible]

fac̄ꝫ ꝯtinue circa ante
p̄mo & consonantium
mutatione sic clpe
dicitur post ea subiungit
etiam de mutacione vo
calium velut s̄r cum
Item in preterito perfecto
verborum omnes consonan;
tes solent modo mu;
tari modo manere
et patent exempla
in littera exceptis
quatuor scilicet l p s x
que inquam mutantur
ut obiecta pello & vello
secundum ius 10. Item x
habens velsi in quo
mutatur l in preterito
s3 dic quod priscianus
dixit et de regularibus
nam vello velli facit
quod regulariter Item
quintur & disco didi;
ci & pello pepuli
et percello perculi
sed dic quod l et s
non mutantur in hiis
verbis sed abiciuntur
potius intelligendum
est ergo de regularibus
bus et de mutabilibus
non abicientur sicut ūsi

Vocales quoque

Audit hic idem
in vocalibus dicendo
quod vocales etiam que
in prima silaba presentis
correpte inveniuntur
in eisdem preterito perfecto
interdum manent
correpte ut moneo vi
modo ~~eee~~ ex correp;
tis in presenti fiunt
producte in preterito pa;
reo et plerumque
breves producuntur
ut faveo favi ca;
veo cavi sedeo se;
di lego legi video
vidi moveo movi
foveo fovi et in hac
tangit mutacionem accidentalem

modo mutari modo manere
exceptis / l p s x hec enim mutantur
mutantur ut habeo habui / in
beo nisi compesco compescui /
dico dixi / ascendo ascendi
ledo lesi / lego legi / pungo pupugi
demo dempsi / premo pressi
moneo monui / sino sivi / nego
negavi torqueo torsi / disco
didici / gero gessi verto verti
flecto flexi / Ille autem ex
ut supra diximus inquam
mutatur in preterito perfecto / l ut
celo celavi dolco dolui mo
lleo mollivi / p ut turpo
turpavi / stupeo stupui / scal
po scalpsi lipio lipui
/ s ut quasso quassavi ce;
sco censui / arcesso arcessivi
/ x ut nexo nexui / texo tex;
ui // Vocales quoque in eisdem
preterito perfecto que in principa ba
silabis inveniuntur vocales / mo
ex correptis producuntur modo mu:
tantur in alias voces
/ modo manent correpte producuntur

littere dicat aut no
tant penultima producunt
plerumque correpte
preter bibo bibi quod
breviter corripitur /
Interdum etiam
mutantur in alias
vocales et in hac
tangitur lice muta;
cio substancialis
ubi nota quod Item
Iamen duplex
e mutacio littere sub:
lis et accidentalis
Substancialis mutacio
enim vocalis littera post
alia ut ago egi
Accidentalis vero
est cum producta cor
pore ex correpta ut
lego legi Sub:
iungit itaque penultima
dicens mutantur
a et e in alias
vocales a quidem
in e nil producitur
ut ago egi / quidam
corripitur ut tan;
go tetigi / Item
e mutatur in i
longam ut eo ivi
queo quivi / mutatur
etiam cado cecidi vel
sic e in i in
verbis secunde co;
niugacionis ut do;
ceo docui hoc idem
patitur / in verbis
tercie coniugacionis
ut rapio rapui /
Item dicit quod
u et o posite
in principalibus
silabis manent
immutabiles preter
in quibusdam ut
domo domui et
dicit aut in quibus
dam preter preterita
pono posui quia
enim silaba producta
est in presenti sed
corripitur in pre;
terito Item ib /

Hoc est obseruandum

Ponit quoddam
[illegible] dicit
Dicit enim quod
in quibusdam pre-
teritis mutantur voca-
les prime i(d est) que
sunt in prima parte
etc. quando tangit
mutationem preteriti vo-
calis ad suum pre-
sens quod geminacio si-
laba in preterito mu-
tatam innuat quan-
do ipsius preteritum ad
suum presens i(d est) etc.
de tali geminacione
curavit aliquis

inponit ponit aut(em) tenendum regulam quod nulla silaba
preteriti geminatur sine sit prima sine ultima nisi quando
incipit a muta et ponit eciam et in littera
Notandum est fiat trahi quod geminata silaba in
preterito aut est prima aut ultima et nunquam media
prima si sunt prima pars simplicia ultima si sunt composita
Unde [illegible] nunc sunt composita finales com-
geminabunt et hec simplicia geminabunt primi-
tiales Item notandum est hac littera potest trahi prima
preteritis mutare illa quod solum a mutis incipit ge-
minata silaba preteriti ut ibi Ex quo apparet

Ex quo apparet

Infert primum correlarium est
regula predicta scilicet quod [illegible] ma-
gister [illegible] vim mute quam semivocales et quas [illegible]
incipit geminata silaba preteriti ut falle fefelli Ad-
dit autem ad predictam mutare [illegible] illas semivo-
calem [illegible] dicens duo eciam verba inveniuntur
[illegible] ante mutam in principio silabe geminam
in geminatum ut sto steti spondeo spopondi et sc-
indo [illegible] scindo sciscidi [illegible] in medieuali
[illegible] dicunt et racionem reddunt quia [illegible] amittit [illegible] est enim [illegible]
[illegible] non inveniuntur in 2a silaba sic geminata Dicit autem notandum
[illegible] quam non amittit sic [illegible] sicut ibi sic pestillanus [illegible]
sit ibi [illegible] Tangit [illegible] correlarium est 2a [illegible] dictus quod ab [illegible]
incipit geminata silaba preteriti est hec ondunt quod [illegible] accipi in [illegible] mute
ut mordeo momordi [illegible] etc. est [illegible] posita ante liquidam [illegible] positam
in eadem silaba [illegible] et [illegible] non [illegible] precedentem quem facit
ut [illegible] [illegible] sicut [illegible] [illegible] quo sunt [illegible]
[illegible] idest [illegible] [illegible] qui [illegible] est prima breuis et ultima longa
De quo eciam prius [illegible] [illegible] autem eciam est [illegible] [illegible] quem
[illegible] est hic quod ante se vocalem [illegible] [illegible] longam [illegible]
ut illud illam etc. ad [illegible] alie semivocales semper ipsam producunt ut sal
[illegible] etc. Probat [illegible] [illegible] per alias [illegible] mutare videlicet
[illegible] [illegible] [illegible] ante [illegible] quod [illegible] [illegible] in eadem silaba [illegible] lo-
cus mutare est [illegible] ut smaragdus [illegible] quod ponitur ante liquidam
o quod posita ante [illegible] in finali silaba [illegible] [illegible] facit [illegible] more
imitarum unde dicitur [illegible] [illegible] sic [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ibi

Apparet igitur

Epilogat addendo quedam omissa
ibi et [illegible] [illegible] [illegible] et patet littera

Circa vocabula

Abyrio est ab et [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aperta et [illegible] [illegible] componitur sin-
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod est sine et cera con-
[illegible] [illegible] i(d est) [illegible] mollitie et flexibilitate [illegible] quod [illegible]
[illegible] paro capitis et inde componitur [illegible] unde [illegible] quod est
ob et cedo cedis Aliquis [illegible] est alius et quis Pretereo
unde preteritum quod est preter et eo is [illegible] [illegible] est [illegible]
et facio [illegible] [illegible] [illegible] quod ab est et capio [illegible] di-
cunt alii quod esse a con et patiscor alii a pace [illegible]
[illegible] dicebat esse a con et pede et capio [illegible]
quod est ad et scando subtracta vero [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] plus [illegible] [illegible] [illegible]
plus [illegible] [illegible] [illegible] quod est [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nolo [illegible]

[illegible marginal commentary column, beginning: "et nescio quod ..."]

plex quia do ut sancio sanxi
sedeo sedi lego legi video [gloss: hic e corripitur ... producta]
vidi moneo movi . foveo fovi
ut fugio fugi / mutatur a et
e / in quid in e modo produ
citur modo correptum / producitur
ut ago egi capio cepi facio [gloss: hic e correpta]
feci frango fregi / in e correptum
ut tango tetigi cado cecidi [gloss: mutatur]
perco peperci / e vero sursum
ut eo ivi vel ii / Solinus
in collectaneis / vel polisto
rie Statius in arte ubi mu [gloss: domus]
cedo est synonimis / Monete quia
anno quinto quam ingressus ur-
bem fuerat a laurentibus inter-
emptus est septima et vigesima [gloss: ... ...]
olympiade Homerus(?) ... [gloss: hic e breve mutatur in e longum]
queo quivi vel quii / Item
cado volvi idest e penultima [gloss: in penultima sillaba posita]
in omnibus secunde conjugationis sepe
mutatur in vi ut doceo docui
moneo monui doleo dolui [gloss: ... mutatur in vi ... conjungitur]
/ quod similiter est quod tertia
vel quarta conjugationis patitur / ut [gloss: ... de tercia conjugatione de quarta conjugatione]
rapio rapui aperio aperui vel ...

[illegible marginal commentary column, including: "... Thalassa interpretatur mare vel profundum unde ... bithalassus quasi duplex mare ... nota moneta a moneo dicitur quia monet ne qua fraus in metallo vel pondere sit / Moneta etiam dicta Juno ..."]

ludus qui vel qui
fiebat ad honorem
Jovis sed per quinque-
nium ne se ulterius
pretenderetur in ne-
gligenciam et obliv[i]-
onem corrueret vel
si circa quinquennium
celebraretur propter
quinquennium [illegible]
[illegible] in ipso ce-
lebracione [illegible]
erat quinque
victor [illegible] ibi
in aliquo ludo [illegible]
[illegible] munera
vellet requirere
Unde invenitur in
rethorica [illegible]
[illegible]
olimpiade [illegible]
eret Et sunt olim-
piacus [illegible]

In vocalibus quoque sunt

Capitulum septimum
in quo magister trac-
tare de mutacione li-
tterarum magis in
speciali et primo
de mutacione vocalium
in hoc capitulo secundo
de mutacione con-
sonantium in sequenti
capitulo [illegible]
[illegible]
[illegible]
vocales [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
et in se posse [illegible]
[illegible] declinacionem
composicionem [illegible]
declinacionem et conjug-
acionem [illegible] singulariter
de ipsis tractat de
mutacione [illegible]
ponens [illegible]
ubi incipit [illegible]
[illegible]
dicit et quia sic-
[illegible]
[illegible]
[illegible]

v et o manent in preteritis [illegible] (i. non mutantur in silabas)
posite inmutabiles tempore quorum
quibusdam ut curro cucurri demo
demum docco docui || hoc ([illegible])
ii obstinatis [illegible] in multis in simp- (in preterito perfecto) ([illegible])
dicto tempore preteritum geminant [illegible] princi- ([illegible])
pio in fine ipse ut que a muta
incipit tondeo totondi pendeo
vel pendo pependi disco
didici posco poposci pedo pe-
pedi tango tetigi cado ceci-
di cedo cecidi pello pepuli ([illegible] geminat [illegible] finalis)
fallo fefelli prodo prodidi ([illegible] vel [illegible] a predicta)
vendo vendidi | Et quo est
apparet quod vim magis mute
optinent a qua incipit [illegible]
geminata silaba | Et ante ([illegible] signacionem que)
mutam posita inveniuntur duo
que geminant silabam ut sto ste-
ti spondeo spopondi Anti-
quissimi enim scindo scicidi ([illegible] vel [illegible])
dicebant quod minores sci-
di dixerunt ut in preterito perfecto
vi [illegible] | non sine racione ([illegible] geminant)
ii posita [illegible]
sed amittit unam suam plerique

dicat [illegible]
per quod non mutatur
hec ille [illegible]
ponens [illegible]
[illegible] se occupare
[illegible]
[illegible] nulla
[illegible]
[illegible]
[illegible] muta-
[illegible]
[illegible] quod duplicatur
in [illegible]
Item nota [illegible]
[illegible] non solum per casus
vel tempora [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
composicione declinacione
et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
fuit ibi et apud
antiquissimos et
in multis aliis
[illegible] in pro-
gressu littere vel
[illegible]

[illegible]

capitulum in quo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Item [illegible]
[illegible]
composicione [illegible]
[illegible]
[illegible]
Item [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]

in e producta ꝯiuga-
cionis vt lego legis [illegible]
Item derivacionem in a cor-
vt sero satus decor rati[illegible]
Item in e correptam
vt moneo monitus
Item o correptam vt
tego toga Composi-
cionem in i correptam
vt lego diligo an-
tiquitate in o vt am-
plocti pro amplecti a-
nimadvorti pro anim-
advorti Item in e
derivacione vt tego
tignum et antiqui-
tate quociensumque
n et d sequuntur in
illis gerundivis vel
participiis que a 3a
coniugacione veniunt vt fa-
ciundus legundus dicun-
dum vertundum pro
faciendus legendus etc
leg e fit ex vt [illegible]
quod i diligo [illegible]
[illegible] toga quod
[illegible] quod [illegible]
manifestat [illegible]

[illegible]

[illegible] mutacionem
dictus quod mutatur
in a [illegible] vt
genus et [illegible] pa-
ula [illegible] latin in e
vt forus forte in o
vt pater patris pat-
rius et patro [illegible]
composicionem et antiqui-
tate similiter mutatur
in e vt carmis car-
mifex pro carnifex di-
cebant antiqui
lubens pro libens [illegible]
pessimus pro pessimus
[illegible] dat a [illegible]
dens testo [illegible]
impressi patris pa-
trone lubens [illegible] lu-
bescens [illegible]

[illegible]

hic ponit quandam
generalem regulam
circa commutacionem
vocalis ordinis quia
fit quociens finalis
prime partis compo-
nentis et mutacionem
extreme silabe re-
[illegible] et [illegible]
[illegible] nomina composit-
tio vel [illegible]

pt posita ante mutam; vn
nc in 2a sillaba repetitur //
Inque geminatur vt mordeo mo-
mordi que loco mute in mulis
fringitur; nam et ante n posita
quem facit sillabam vt ramnes
ramnetis vel ramnis · sic
thremes thremetis vel thre-
mis · Sambuca enim sic [illegible] sic
declinavit quod Calmachi quoque
autoritate confirmatur in [illegible] sic
eciam supra dictum est hoc versu
THOC MAHNO ZC Et mutam
tum cadit m ante se natura
longam volens pati in eadem
silaba esse vt illam illum autem
pupim rem spem diem Cum
aliis omnes semivocales hec sunt
vt sol · pean par merenas
fax pax · Postrema sola hec
semivocalis m post s ponitur
quod mutarum est proprium / vt smi-
rna smaragdus · et ante
liquida vt samnis · et p
ante s · posita in finali propria

tamen extremam
silabam nunc sine
[illegible] mutavit in i
correptam exempla
la patent in [illegible]
Sed ab ista re-
gula excipitur
tybia tibicen et
hoc quantum ad quan-
titatem quia i [illegible]
non corripitur
sed producitur cuius
racio patet ex [illegible]
vnde Alexander
Componit pare
tibicens et sine
pnomis [illegible]
breviat medius
sicut tubicen sed
[illegible] capias in
[illegible] et tybicen
[illegible] honor
[illegible]
[illegible] vbi que
et [illegible] sine [illegible]
composita [illegible] que
[illegible] silaba
capit vnde [illegible]
[illegible] composita
producit [illegible]
[illegible] et que
[illegible]
[illegible] locabis
[illegible]
[illegible] possunt [illegible]
[illegible]
[illegible] sine ex no-
minibus et verbis
vel participiis
sine ex quibuscumque
aliis partibus ora-
cionis [illegible] noster
[illegible]
[illegible]
[illegible] vel [illegible]
sunt composita
Item nomen
[illegible]
eciam addit quod
[illegible] nomina
[illegible] sine
[illegible] componuntur
vel [illegible] vel [illegible]
extremam silabam
mutavit in i cor-
reptam [illegible]
dicat preter [illegible]
[illegible] et [illegible]

et certa conungi
hec ille. Unde
ead dicit primo
Pauca sunt que
hanc regulam
non servant. Ge
neris exceptiva
quantum ad littere
substanciam ut
hec extrema pe
partis composita
non mutant in I
ut mentepes in
genitivus et que
componuntur ex duo
bus nominibus ut jusju
randum respublica
de quibus remittitur

Quandoque aliquas

hic tradit de mu
tacione que ponitur
primo tactum sine
quandam historiam
de ipsa quod subi
mosit quod principi
aliter tangit
aut mutacionem de
ficit declinacione
ut virgo virgis
conjugacione in A
ut tero terami
in O ut tremo
tremui / declina
tione in E ut tu
tor tutela bonus
bene / in O ut hic
illuc per hic illac
hominem per homonem
translatione / in E
homi genitivus posp
eo quod ab antiqui
compositos pro tem
pus dicebatur
ho / Eius enim / et
antiquitate duplex
invenitur ut pro
E posita ut patet
in littera. Item
nomen etiam quod
addit quod quidam
pleraque etiam capite
questionis, in eo
tinant geminat
eo in eo apud
nos ut teres unus
pleraque dicit
iter melea.

nomus more mute imposita
fuerit genitivum ut tremus tremuit
velut mape mopes celebre ce
labre / Apparet igitur quod ele
mentorum alia sunt consi
guus ut vocales et consonan
tes alia sunt ejusdem speciei
ut in vocalibus brevibus et lon
ge et in consonantibus simp
licibus et duplicibus et que
sunt aspiracionis et que non
sunt / et carent medie / Alie
vero sunt sibi affines per commu
tacionem eorum que invicem pro se
ponuntur in eadem littera ut breviter
et longe tamen sunt aspira
cionis et que carent ea
alie per conjugationem vel cog
nacionem cognate littere et pro
se invicem posite ut b f et
p ad aspiracione aut sine
ea ut non g et c ad aspi
racionem sine sunt ea / Ergo duo
sibi d / et t ad aspiracione
vel sine ea et ad hec

ros et aloe cand
ros non enim ubi
o in Y mutamus
sed in E dicimus
enim meleager
et aloe candex
de hac autem littera
nota versum
Hic et E stat
bene virginis ge
nus probat id

Y quidem multis ythalis hic

agit de commutacione
y et dividitur
nam primo premit
tit quendam tac
tum in quo recitat
hystoriam scilicet quod
apud multos
hytalicos romanos
non fuerit
in usu sed contra
O ponebatur
pro y ut patet
in littera. Se
cundo ponit
ipsius commuta
tionem tercio quan
dam condicionem
ipsius Y tangit
videlicet quod ipsa
amittit suam sonum
posita post quod ante
aliam vocalem
sicut quibus de quo
tamen primus
dictum est / Sibi
fit quando po
nitur et sequitur voca
lis in eadem silaba
et dico in eadem
silaba propter
hec / quoque semper
etiam / Et hoc
id patet posi
ta post ergo sua
vis versu et
ceteris

zeth dux (in sepe d scribe-
tes latini haut op(ortunt)
(merzies)
liam sono ut meridies hodie
(antiquissimi in medenaine
dicebant pro mesenaine que est
(sed ad zeta vel d t vel)
s simplex sed in supradicti ali
quam cognatoz in sepe pro
(sed s) (duplicatam)
zet etiam solent geminatam po-
nere ut patrisso pro patrizo
pitisso pro pitiso massa pro ma
(seu ...)
sa et dorcas. in pro sis/in
nos quia in pro si et te pro se
ponimus (actici etiam thalap
tha pro thalassa/et thepe-
ttha pro tepessa/ et ettho
pro esson/et xummathoc pro
symmatho Romani aut anx
pro aiax /

In vocalibus que sunt aff-
ines e correcta vel producta
(u)el ei diptongo quia veteres
latini utebantur ubi que loco lo-
(vel ei)
ge i ponitur aut contra pro ca(l)lo-
(sequente consonante) (sequente vocali)
gam ponimus vel e productam ut
neilos nilus caliopeia cali-
opea corcia corea / E pema
(in ...)
modo cacta modo producta

---

voli primitiue y
no qui sunt dicitur vim
sed precedit et ideo
antiquo queror
sunt aqui lingua
probabit et idem ibi
prius scribit quod
los patet y apud
eolles pelisi dissi
labum in ...
(quando prius
ponit de capud v
vocali quod sequens
mutatur in v con-
sonantem ut nauta
navita sicut etiam
verso vel dictum
est prius vel ho
est datur quod in e
ponitur v in sequentibus
nominibus inter
e et vel e et ha
ibi (ensis in a
a ibi est in quod
dicitur est quod ensis
ultima ibi sepe
interponitur (et
tota littera pla-
na est exemplo quod
in secunda parte li-
ttere dicitur co-
mutari in a de-
minatiui ut veredo
veredarius (et
in e ut labre
labellum satur
satellum (item
in i ut tursis
turriculus de-
clinatiui in e cor-
reptam ut pondo
ponderis in e
ebur eboris ne
mus nemoris
compositione d
e correptam dicie
rat pekerat pro
deiurat periurat
in i correptam ut
cornu cornicen
translatione po
sitioni diptongo
in grecis nominibus
ut musa pro moy-
sa / modo etiam

pro e correpta
ut fur pro for pe-
cunia modo ponitur
o pro u ut boues
pro bues ibi etiam
reputabant ue
pro y scribentes
y et primitiuis
in v (ponimus
etiam v pro i longa
dicentes minus pro
minus quod facimus
sequentes eolos in-
perciusque qui di-
cunt coigaton
ubi ceteri di-
cunt ... (sed videndum
est hic quod quia
scribebant i et in
terminabant con-
... quod hec
figura scilicet ... a-
pud antiquos
grecos reputa-
bat medium so-
num (et somi-
v ... in mag-
nas scribantur con-
fusio ideo ...
eoles instituer-
unt ut scriberent
... ante ... ad
... sine
confusione ...
... reputarat
v ... in
vero scribebat
y pro se reputa-
... y ... ad-
dit quam ad
scripturam ...
... confusio qui
nascebatur que
vel ... reputa-
bant diptho-
ngus et ... do
... ideo que ablata
confituerunt
ut ... pue-
ra ... supposi-
to reputaret
... per eam

quod figuram prefato suprapositam reputaretur I ut sit quod et sit nulla confusio ... sit ... equisso facerunt ita cum dirimus ... in manssa scribebatur et ... pronuntiabatur ... ponere ... diptongo ... est dictum et vide ... quosdam ... secundum alios ... puelle ...

Vox vel pater

pater ... per ... dignus et digne ... littera ... palum ... cornucen et femoris ... testibus ... alia vocale sequente ... probat ... et angulo

Vocabula sequuntur

Calliopea ... quasi caliophonos et componitur a calos quod est bonum et fonos quod est sonus. Platanus est arbor ... latitudinem foliorum a platos quod interpretatur latitudo ... platea ... coerceo quasi ...

O bubus sine longa brevis cognatorum tamen ut boves pro bubus ebur robur pro ebor robor et platanus pro platanos A quod tamen e et I ut arceo coerceo facio inficio / non alie potales tamen alys / Et quod frequenter e in omnibus pene litteris mutationes non solum per casus vel tempora sed etiam per significare compositiones vel derivationes et inflexiones a greco in latinum fieri solent necessarium est ponere carminera // A correpta convertitur in a productam ut faveo favi / in e correptam pario peperi armatus inermis. productam facio feci capio cepi / Producta quod a in e productam invenitur ut altus adhuc helata in i correptam amicus inimicus in eo ex correptam marmaron marmor in u etiam ut salus insulsus ara arula // E correpta transit in productam ut lego legi / in a correptam ut sero satus vel correpta in i correptam ut moneo monitus lego diligo // In o the go thoga ... quod amplecti pro amplecti dicebant et adanimadverti pro animadverti In u ut thego tugurium et apud antiquissimos quotienscumque n et d sequuntur / in tribus quod a tria coniugatione nascuntur loco e u scriptum invenimus ut faciundum legundum dicundum vertundum pro faciendum dicendum vertendum legendum / Transit in a ut genus generis generatim paulus pauli paulatim In e fortis forte sapiens

sapiens sapienter [illegible] ut pr patris patronus
patrocinium [illegible] saxum saxi saxosus in-
[illegible] carnifex [illegible] carnifex di-
cebat ut [illegible] plebeius pessimus [illegible]
[illegible] est [illegible] nomina [illegible]
sine [illegible] mutant [illegible]
[illegible] silabam [illegible] ut arma armipo-
tens homo homicida cornu corniger stella st-
elliger [illegible] fatum fatidicus auro
aurifex [illegible] causidicus luctus luctificus cor-
nu cornicen tuba tubicen fidis fidicen [illegible]
[illegible] plurale [illegible] singulare fidis est unde et
diminutivum fidicula Tibia tybicen [illegible] tybijcen
tybia [illegible] mutare ut [illegible]
est unde [illegible] duabus [illegible] una longa
facta est [illegible] in alia [illegible] compositione
[illegible] volumus volumptuous magnus ma-
gnificus amplus amplificus fructus fru-
ctifer vel fructificus opus opifex
vel [illegible] vir virpotens par paris par-
ricida quod vel a pari [illegible] vel ut dy-
[illegible] a patre [illegible] a pari [illegible]
[illegible] a patre [illegible]
[illegible]
[illegible] et sincopam et [illegible]

fratricida parricida. lux est lucis lucifer flos floris
florifer sacer sacri sacrificus frater fratris frat-
ricida soror sororis sororicida ars artis artifex

(et specialiter dicit magister petrus helias nomina)

Pauca sunt que non habent formam rectam, vt a-
nceps ante capitis mens mentis menticeps
mente captus augur augustus et similia
vt aruspex et que ex duobus nominibus compon-
untur vt puta iusiurandum respublica mutant ante-
riores syllabas sed casu non figuram dicemus latine
tractabimus. Quidam aliquot italie
ciuitates teste plinio non habebant b sed loco
eius ponebant v et maxime vmbri et thu-
sci. Transit o in a vt creo creatum sum, in e vt tutor
tutela bonus bene ... genu pes pedis
antiquum tempos pro tempus in quo etiam eolis
sequimur illi enim commutant o in e sicut a dicimus
conuertitur o etiam in i vt virgo virginis in v vt he-
mo tremo tremui huc illuc pro hoc illoc vir-
gilius in octauo hoc thetis omnipotens celo descendit ab
alto pro huc et pleraque que apud grecos nomina
in os terminantur o in v conuertuntur apud nos vt hippoc-
rates ... spondeamus ... cyprus peda-
cos pelagus. Multa preterea vetustissimi etiam
in principalibus mutabant syllabis vt gongrum
pro congrum cummelium pro cancellum

agmini tempore dicitur quasi
mente captus et ex hiis
componitur et dicitur
menticeps quasi insanus
Iustitia unde iustus dicitur
a iure eo quod ibi ius ubi
abundat. Compos tis
est effectus voti et com-
ponitur ex con et potis
Credulita secundum glosam
interpretatur credulus
bis quod est composi-
tum ab e et ...
secundum glosam
idem est videre unde
... credula est videns
Spondeon interpre-
tatur tractus unde
spondeus quasi trac-
tiuus quia longo tra-
ctu profertur ille pes
eo quod ex duabus
longis habet consta-
re. Augustus
non est compositum
sed deriuatum ab au-
gere augeo. Artheron
componitur ab a quod
est sine et theron quod
est gaudium unde dicitur
artheron quasi sine
gaudio. Simi-
lium dicunt quidam
esse compositum a
non. Alii a nil
et nimium. Repu-
dio repudias repu-
diat et pluraliter
repudiamus repu-
diatis repudiant.
Quod dicunt quidam
esse compositum a
re et pede quia re-
pudiare est retro pe-
dem ponere vel
Rusticus dicitur
quasi rure custos
sed magis est ethi-
mologia quam
compositio. ...
... a terra
quia rus est ...
tura. Item aliud
Rusticus ora tu
... pugna ...
... semper labora
vel rustica ... grosse
facit tua ... grosse

hiner pro honeri proferrerunt fruites p fontes fundes
profondes vn lucrecius in primo libro augusto qz fretu
rapidu mare diuidit vndis pro freto idem in tercio atque
ca mea quemuis acheruntis pfundo pro acheronte in
eadem noctiuom volucres inuenit acheruntis latentes que
a modernioribus abiecta sunt
sunt a immoribus repudiata sunt cum insolito more dicta
V quia multe ythalie pplis in vsu no erat sz contra
ro o vtebantur vnde Romanorum qz vetustissimi i mu
ltis dictionibus loco eius o posuisse inuenimus vt
popblicum p publicum vt testatur papirianus in orth
ographia polcum pro pulcum tolpam pro culpam
dicentes et ercolem pro erculem et maxime di
ygama antecedente hic faciebat vt seruos p seruos in vtroque
volgus p vulgus clauos p clauus / v transit in a derivatione
vt veredus veredarius / in e vt pondus ponderis
dicerat pereat pro dimat premat labrum la antiquitate
bellum sarcum sartellum antiqui auger augeratum
p augur et auguratum dicebant / T in v tonti v
vt tornu tornicem aratus aratenaus fluctus
fluctiuagus cursus vel cursus cursulus declinatione
vel curculum declinatione / in o vt nemus nemoris ebur e
oris robor roboris / ponunt autem et eandem licet v
in grecis nominibus modo loco oi dyptongi
moyses venit inde quod in scripto non habebat dictum
musa pro moysa modo pro ω correpta
vt homerus pro homeros pro eadem producta i pro duo quod ... legebat in primo
vt fur pro for Sicut hrio pro bois bos / in o
pro ω longa v ponitur vt mus pro mys

Orthographia quasi ab orto quod est rectum et graphos quod est scriptura
veredus quasi equus trahens eam et quasi a veho ve et reda inde veredus
quasi vehens redam inde eam quasi veredarius auriga ductor
tenus dictio quod antiqui dicebant pena torta componitur
a de et inuo mutata v in e tortam
periero quasi sum delinques pena torta e idem
p periuro cum perpetram iuro quasi et pa et iuro mutata v
in e torqueo tortum
Thigaton filia eiusdem interpretatur omnium rectificator
quasi in aliis fuit nomen puelle
Oros grecum nomen montis quod vero quod apud eos maxime
genus distinctio est dimissio interpretatur
Plos interpretatur totum Moses grece
infirmitas latine pe
lon nomen est greca
Commemoro quasi de con et memoro Amitto
de a prepositione et mitto
Pelips vt sit ibi dyptongus quasi agricola
pelos quod interpretatur
notens / Diom eam
quidam qui pelips quasi
esse dius cuius quod
est pelos / pelibus enim
vt sit ibi et consonans
nomen sz vasis quod
volgo quasi pro bacinum
herculus tamen eiusdem
quasi ab here quod e
tymo et cleos quod
est gloria vt dicatur
herculus quasi gloria
pronus Alii dicunt
esse gloria ab her quod
lis vt dicatur hercules
sed gloriosus in latere
Esculapius depictatur
dile faciens Nemo
nam interpretatur nomen
forte et idem est

quod alcmena

In consonantibus quoque multe fuit

Capitulum octavum in quo agit de mutatione consonantium et dividitur in partes [illegible]. In prima de mutatione semivocalium. In secunda de mutatione mutarum [illegible] et patet [illegible] quarta dictum [illegible] semivocales [illegible] consonantes per vocales [illegible] sub dividitur in [illegible] semivocalium de quibus [illegible] per ordinem ponendo [illegible] patet [illegible] petrus [illegible] illud [illegible] secundum est [illegible] primus ordinis post mutationem vocalium [illegible] inde vero mutationem consonantium [illegible] ordinem [illegible] vel [illegible] mutationem semivocalium [illegible] secundo dicendo [illegible] semivocales et quo loco posite. Dicit [illegible] sonum [illegible] et [illegible] in secundo loco posita est [illegible] tenuem sonum [illegible] illa que secundo loco posita est plenum sonum [illegible] sillabas ut silva [illegible] alias consonantem in eadem sillaba ante se ut flavus [illegible] sonum [illegible] in [illegible] posita [illegible] ut lectus [illegible] medio [illegible] plenus [illegible]

In obscurum

Hic tractat de [illegible] primo ordine [illegible] secundo [illegible] commutationem [illegible] vocali [illegible] et [illegible] vocali [illegible] secundum [illegible] causa metri [illegible] vocales [illegible]

et tamen sunt scripte [illegible] sequente u legebatur in sono pro aliquando [illegible] ut [illegible] oi

modo pro carta quae ponitur v ut pro porphyria pur-
pura. Quin plerique in eolis secuti hoc facimus. illi
enim thongaton dicunt pro tigather oi corripientes
vel magis in sono v soliti sunt pronuntiare. Ideo ad-
scribunt o non ut diptongum ibi faciant sed ut sonum
u eolica ondant. ut kadaron cheron zenozcontho y
gather quod nos secuti v modo corripitur modo pro-
ut purpura modo producitur musa habemus. Quamvis
videatur u in v oi diptongi sonum habere. pro
v quoque oi solent frequenter ponere greci [illegible] pro
[illegible] [illegible] pro olos nosos pro nosos dicentes
et nos frequenter habemus maxime in finalibus
silabis ut priamus pro priamos pilus pro pilos
pelius pro pelios et in corripientes. Est in
quando v amittit vim tam vocalis quam consonantis
ut cum inter q et aliam vocalem ponitur sunt iam
commemoravimus ut quis quam. hoc idem plerumque
patitur etiam inter g et aliquam vocalem ut san-
guis lingua. Si quae antecedunt. et sequente a
vel e hoc idem sepe fit ut suadeo suavis
suesco suetus quod apud eolis quoque in sepe patitur
et amittit vim licet in metro ut sapho la la thai
lea thai pon sathezotha. Simul pelhi dissila-
bum invenitur apud eosdem in nostrum diptongum
est quod [illegible] in consonantibus idem [illegible] vau

nauta nauita gaudeo gavisus sic contra a consonante transit in vocales ut supra dixi. caueo cautus solvo solutus volvo volutus faveo fautor. Sepe interponitur . l . vel . c . ut in grecis nominibus ut ercules ercules asclepios esculapius et anna artemena artemena alcmenon alcumenon // amplector plector . . . et vertendo Architenens . . . ab archos quod est . . . tenendo quasi tenens principatum . . . arcitenens ab arcu tenens. carnifex a carne et facio . . . quasi faciens . . . illi parant . . . et aptant ad commedendum .

IN consonantibus quoque multe sunt similiter commutaciones . l . triplicem ut plinio videtur sonum habet exilem quando geminatur in secundo loco posita ut ille metellus. plenum quando finit nomina vel silabas ut sol silva et quando habet aliquam ante se in eadem silaba consonantem ut flavus clarus . medium sonum in aliis ut lectus lecta lectum. transit in . r . ut paulo paurillum mala maxilla velum vexillum in r ut thabula taberna . **M** in extremitate dictionum obscurum sonum habet ut templum. Apertum in principio ut magnus. mediocrem in mediis ut umbra. transit autem in . n . et maxime . d . vel . c . vel . t . vel . q . sequentibus ut tantum tantundem tam tamdem idem identidem cor cormundem (?) . . . et ut plinio placet . . . anceps pro anceps. Am enim preposicio . f . vel . c . vel . q . sequentibus . . . in . n . mutat ut anfractus . . . anquiro. vocali vero sequente mutat . . . . b . ut ambitus ambesus ambustus

[illegible]

ambages inter eadem incolumis conbustus idem in
fit / finalis dictionibus subtrahitur M in metro
plerumque si a vocali incipit sequens dictio ut illud
oppitauit tussiro pectore flammas / Vetustissimi
tamen non semper eam subtrahebant Ennius in decimo
quinto annalium insignita fere tum milia militum
octo / Duxit delectos bellum tolerare potentes

N plenior in primis sonat et in ultimis
silabarum partibus ut nomen stamen / exilior
in mediis ut amnis damnum / Transit in g
ut ignosco ignavus ignota ignarus ignomi-
nia. cognosco cognatus / pro tamen i silaba
est sequendo compositorum eam pro concisiore accem-
pta videtur n quia in simplicibus quoque pro inve-
nitur pro aditiore g ut gnatus gnarus / Sequente
g vel c pro ea n scribunt greci et quidam
tamen vetustissimi Romanorum auctores euphonie
causa hoc bene facientes ut agchises aggulus
aggens quod ostendit Varro in primo de origine
latina his verbis aggulus aggens agguilla
iggerunt in eiusmodi dictionibus greci et Ac-
cius noster bina g scribunt / Alii n et g quod
in hoc veritatem videre facile non est similiter
agceps agchora / Transit n etiam in l ut immo

vllus nllus vnus villus cathena catella bonus
bellus catinus catellus / sic collega colligo illi
do illudo collido / transit in n in sequentibus b vel m
vel p [sz testante] autore plinio et papiriano et probo
vt imbibo imbellis · imbutus immunco immitto ·
immotus improbus imparatus impello [sz p transitum in latinum forz]
in grecis nominibus neutris in on desinentibus
palladion · palladium / pelion pelium
transit eciam in R · vt corrigo · corrumpo · irrito / [tran] [aduertendum est]
aut mutacionis literarum sciendum est / nam concinnacionis [?] sed
[epigenaica] ... veloriorem motum lingwe la-
boris racione ... pulsus
brorum quam ad vtimos facilius transeuntur ...
Transit supradicta consonans n eciam in b ut scindo
scissus findo fissus / transit in t ut tamus tatulus ·
[?] / in t eciam equidem pro equidem / expe-
tatellus / ...
llium a grecis nominibus in on desinentibus ...
in latinam transeunt formam / vt demophoon ...
leo drato sicut econtra additur latinis nomi-
nibus in o desinentibus apud grecos vt Cycicon
thon pro Cyticio ... / transit eciam in v consona
tem vt · sino · sivi · sterno · stravi · [et sic nunquam aspiratur in latinis]

R sine aspiratione in latinis [r non ponitur in principio dictionis] In grecis vero prin-
cipalis vel geminata in media dictione aspi- [geminis aut duplex]
ratur vt rhetor rhenus rhodus pirrhus

Consonantem [?] R commutante fit
r vt corrigo et sit
et g l vt catulus
fissus et apo
... venit vellus
... fit ...
... consona
fiat ... inpropond-
... fingit vt co-
... [?] sicut cocinudo
... ibi r sin

R sine aspi-
ratione

Hic post de co-
mutacione r et
de ... mutit ...
... tradit dicens
... quod post
in dictionibus latinis
ad separat ... post
in dictionibus grecis
que ... in
dictionibus latinis
non aspiratur sed
in grecis sine in
principio posita dictionis
sive in medio ge-
minata aspiratur
vt patet per ... ibi
... post
commutacionem ...
R v consona fit
l. b. n / b ... dux
... agellus
... ...
et ... vsse
... ibi

R in medio

Hic ... tractat
de commutacione b
vbi tradit quinque
documenta et
... dividitur
in quinque partes
... ibi ... / ...
... transit ... eciam
quarta ... sequitur
... ponderi
... ...
... ad primam
partem dicit ... b
... amittitur
... liquescat
vt patet in metro
in ... positus
vt ibi ...
... vbi
secunda sillaba ...
... ...
... dux b
... et ...
... omnium

R

tirithemo orthena pro quo nec osthena dic-
tes aspiracionem antiqua firmamus scripture /
tusit in b ut ingte niellus umbra umb c-
lla / in o arbos pro arbor odos pro odor /
plautus in captiuis quorum odos subbasilica
nos omnes adegit in forum veror versus / in
duas ff ut vis vissi / ytero gessi / in ut tosina-
tex tero triui sero sevi in n cucus p cic-
us // Item in metro apud vetustissimos
plerumque vim sua amittit sigillum in viu-
decimo aneidos ponite spes sibi quisque id est
in xii Inter se coisse viros et discerne ferro
ne aut conicitur sequitur per apostropho pretaq
tollitur e littera videri satthim vin pro videsne
satisne · visne / nunc etiam in grecis nominibus has
as vel es terminatibus plerumque tollitur cum sint pe-
declinationis ut getha byrria phedria cherea
poeta zophista quod ma grecia zophistes dnid
scytha cytharista in casus e producta in a cor-
reptitur / Tusit hec eadem e in as ut zursum
prursus diminimo pro diminimo / therc-
tius in adelphis diminuetur cerebrum
In n muta e ut sanguis sagmus / in R ut
flos flatis / Iter / Imis cursus tintulus vel

[illegible] ... liquescit ... in metro ... in prosa ... nec ... duas vocales ... liquescit ... sono ... liquida ... [illegible]

turnellum in x ajax pro ajas pr et pistrix p:
pystris/ in quo scriptum dorcas illa cum armix dicitur
pro armis. In d instas instans pes pedis pses pe:
sedis palus paludis In t nepos nepotis vir:
tus virtutis Samnis Samnitis in v consonantem
bos bovis sepe p aspiracionem post in his dictionibus
grecas agrecas suppsimus ut semis sex septem se:
si sal itaque hemis hex hepta he hi hal apud
illos aspirari [illegible] in principio / [illegible] aut cognatio
est [illegible] littere .i. s cum aspiracione p y ca. [illegible]
dictionibus solebant [illegible] boetes .i. p s ponere [illegible] ut
mosha pro musa dicentes / Tamen sponte
p et loco [illegible] grece fungitur p [illegible] Clau
dius Cesar Antizima [illegible] hanc figuram [illegible]
voluit / sed nulli ausi sunt antiquam scripturam mutare
[illegible] non sine racione [illegible] agrecos addita
videatur nam [illegible] et volubiliorem sonum
[illegible] p s vel b s / [illegible] [illegible] non alias
[illegible] pam pro [illegible] est in eadem silaba co:
[illegible] nisi in fine [illegible] / [illegible] in his desinit
ut urbs urbis celebs celibis arabs arabis /
[illegible] ergo [illegible] melius sonat [illegible] bs vel p s
sic et x melius sonat [illegible] c s vel c s / et
x quidem assumpsimus aut non [illegible]
dicere [illegible] p s [illegible] p s [illegible] s s / [illegible]

[illegible] et posita
[illegible] dicas [illegible]
sunt [illegible]
[illegible] minus
[illegible] primus [illegible]
simplex / [illegible] [illegible]
[illegible] vocalem
[illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ab [illegible]
ta sit inicialis
vel sit finita
finalis silaba /
[illegible] [illegible] sonum
asperiorem [illegible]
[illegible] rector [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] par est
[illegible] [illegible]
partibus [illegible]
[illegible] ut [illegible]
male sonans [illegible]
[illegible] et
[illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible] v [illegible]
[illegible] liquescitur
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] sicut
[illegible] [illegible]
desidero [illegible]
[illegible] / hoc
est fit [illegible]
ne ponitur [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] ad con:
[illegible] sequitur [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ne
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] sequitur
ne [illegible] [illegible]
apostrophe [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible]
ne [illegible] ne /
vide ergo [illegible] apo:
strophus est v:
gula [illegible]
[illegible] supra [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] fit sonus vo:
calis [illegible]
sequitur [illegible]
cum [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel
[illegible] erat [illegible]
[illegible] [illegible]

aut non ... plene sic videlicet loco ph p s debe-

scribi ut moyses, quod de ordine tractavi docentes

plenius tractabitur. X duplex modo pro

c s modo pro g s accipitur ut apex apicis grex

gregis. Cursu etiam ... in v consonantes ut

nix nivis, nihil in c t ut nox noctis supellex

supellectilis sic hec ... quia ... dalmaticam

videntur. Subit etiam loco aspirationis ut ve-

ho vexi traho traxi. Vertitur x in s ut

effico effacio. Et sequitur in compositionibus

ex preposita ... composita dictionibus a vocalibus

incipientibus vel ab hiis quatuor consonantibus

hac est c p t s integra manet ex ut exa-

ro exeo exigo exalto expiro excutio expecto

extraho exsecror exspecto in quo videmus

facere contra consuetudinem. Illa enim s sequens

misit x proponit sic hec pro ea x ut exstasis

includitur ergo nos quod x solam ponimus ...

lamen obtinet c s. Cum igitur non solum ipse sonus

aurium iudicio potest reddere, sed etiam hec ipsa ...

s aliqua consonante antecedente nunc potest; ger-

manam aut videlicet s post consonantem sicut x ante

cedente que loco c s fungitur, ipsa consequitur

ut consequire consequor. Quod si litteram

lectio etiam post s s vel post quam loco

ph duplex accipimus, addit s ut dicimus

obsessus obscurus quod ... ante b [illegible]
alia consonans geminari vel alia antecedente [illegible]

[illegible] a ... importat [illegible]

consonante [illegible] ... [illegible]

[illegible]

Melius ergo nos [illegible]

[illegible]

Quod si licet [illegible]

[illegible]

Extra vocabula videlicet [illegible]

Melius quod ab et [illegible]

in pennia aly dicunt [illegible] ab ile quod est primordialis ma(teria) et inepta silva
[illegible] quod est gebra et illa quod vestita fit [illegible] extra illa Taberna dicitur
domuncula ubi venduntur [illegible] et sic dicitur a tabulis sub quibus [illegible]
[illegible] Obsenire [illegible] ab ob et cura Candeo [illegible] et id, i(d est) unde
[illegible] et idem et idem interposita [illegible] et quid [illegible]
et [illegible] anteceps [illegible] et capio [illegible] Anfractus [illegible] et fractus
Intercapio componitur [illegible] et capio [illegible] dicitur a tempo quod non est
in usu [illegible] Ambusto [illegible] ambages [illegible]
et [illegible] interposita [illegible] Ambutile [illegible] et [illegible] interposita [illegible]
[illegible] unde ambita [illegible] interposita [illegible]
[illegible] Subtraho [illegible] Insignio unde insignita [illegible] et figo
Delego unde delecta [illegible] et lego ab [illegible] et nosco
mutata [illegible] Ignarus [illegible] quod est cautus [illegible] Igna-
rus [illegible] et gnarus quod est cautus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] ab ex [illegible] et alia et [illegible] Extasis quasi ab ex et stasis [illegible] status [illegible] extra statum [illegible] ecstasis [illegible] Obtineo ab ob et teneo [illegible] Obsequor [illegible] ab ex et sequor. Obsideo [illegible] obsessus [illegible] ab ob et sedeo. Obsecrus ab ob et sectus [illegible]

Nunc de mutis dicam b transit in c ut occurro succurro sum-

fossio sufflo suffio/ in g ut suggero/ in m ut summitto

globus glomus/ in p ut suppono/ in r surripio corri-

pio/ in s iubeo iussi/ nam suscipio sustentare a susum vel sursum

capio composita sunt unde subtimio et subtubo non mutantes b in c suscipio

suspicio et suspicio a susum vel sursum componitur. Sed abunde unde s

quia non potest duplicari consonans alia subsequente que nec antecedente

alia consonante potest consonans duplicari nisi sit muta ante liquidam

ut supplex suffragor sufflo effluo effringo [illegible] et apud grecos sunt

non Cyclopon ecclipton // C transit in p consonantem [illegible]

cui pasco pavi assisto asiui/ in x dico. xi. duco duxi necto no-

xa noxius. in s parco parsi et peperci [illegible]/ in g antecedente n

quadringenta quingenta septingenta ango quasi pro anco/ Et notandum

est quod ante hanc solam mutam finalem inveniuntur longe vocales

ut hoc hac hic adhuc/ nam ante t sequente inveniuntur per contractionem

hoc evenit ut audit munit finiat. pro audivit. munivit. finivit.

[illegible] pos b posita transit aliquando in t vel assumit eam ut [illegible]

tus pastor pactus nauticor nactus nascor natus // D transit

in c ut accido quicquid/ in g aggero/ in l allido/ in p appo-

no/ in r arrideo meridies pro medidies/ Antiquissimi pro

ad frequentissime ar ponebant ut arvenas arventores arfines

arvolare arfari/ dicentes. pro advenas. adventores advocatos

affines advolare affari/ Unde [illegible] arcersio/ dici ab

arcio verbo/ [illegible] accio [illegible] quod est ex ad et cio componitur

[V]nde [illegible]

hic est secunda pars principalis capituli in qua agit de mutatione mutarum et dividitur in tot partes quot sunt litere per ordinem tanguntur adiuta quam partes particulares. In prima ad primam incipit ubi ordinis mutacionem b subdit secundo ubi non mutatur ibi nam suscipio et cetera plana est. Sed quod [illegible] ibi nam suscipio. Vnde quod t sequente vel c non mutatur b in s ut quidam volebant sed sequente t manet et [illegible] dixi in iubeo iussi mutari b in s [illegible] in suscipio et sustuli non mutatur b [illegible] [illegible]

[illegible]

Suspicio [illegible]

[illegible]

aeger quia alii dicebant per aggere. Transit vel in s ut assido vado vasi swado swasi. Sed mutat duas quia s ut cedo cessi fodio fossus, in t attineo attigo attamino hec eadem in d sequente interponitur conposita hiatus causa prohibendi ut redigo redarguo et prodest. Subtrahitur etiam cum sequens silaba ab s et alia consonante incipit ut aspuo aspicio ascendo asto. F multis modis muta magis [illegible] cum pro p et aspiratione que sibi iuncta est accipitur de quo sufficienter superius diximus quamquam antiqui Romanorum [illegible] sequitur loco aspiracionibus ponebant efficientes ipsam aspiracionem et maxime cum consonante recusabant ex p facere in latino sinonim. Habebant autem hanc literam f hunc sonum quemadmodum et v loco consonante posita vnde antiqui af pro ab scribere solebant. Sed quia non potest vau hec digama in fine silabe inveniri ideo mutata est f vel vau in b sibilum quasi pro sibilum teste nonio marcello de doctorum indagine dicebant. G transit in s ut spargo sparsi mergo mersi, in x tego texi pingo pinxi in c t ago actum lego lectum pingo pictum. H non esse literam ostendimus sed notam aspirationis quam grecorum antiquissimi sic ut latini divisa

scribebant nunc autem diviserunt eam et dexteram
eius partem supra h ponentes psilen id est notam
quam Remmius palemon exilem Grillius vero
ad virgilium de accentibus scribens levem nominat
sinistram autem partem contrarie aspirationis
dissiam quam Grillius flatilem vocat // K
super vacua est ut super dixi quia quamvis scribatur nullam
tamen aliam vim habet quam c // De q quidem sufficienter
supra tractatum est, que nisi eandem vim haberet
quam c inquam in principiis quorundam infinitorum vel
interrogativorum nominum posita pro obliquis casu in c
transiret ut quis cuius cui similiter a verbis quia ha-
bentibus in quibusdam principiis in c transfertur ut sequor
secutus loquor locutus / transit in v ut torqueo tor-
si sic et c parco parsi / simul abijcit u in perfecto
linquo liqui ut vinco vici / transit et in x ut c
coquo coxi sicut duco duxi / Apud antiquissimos
sequentis loco in silabe qu ponebatur et
econtrario acquus coquus oquilus pro aequus coquus
oculus / quum pro cum quor pro cur // T transit
in s ut verto versus contutio concussus osta
grecum ossa t vero antecedente in x pecto pexi fle-
cto flexi // Y et Z in grecis tantum ponuntur dictionibus
quamvis in multis verbis latini hec quidem mutasse
inveniuntur et pro y u pro zet vero ds pro duabus

Et transit

[illegible]

b quietis accipit b vel d possumus ut fuga nu-
[interlinear: Φυγη] [interlinear: v[e]l p[ro] zacintos]
ta pro figa mira · saguntum · massa · p zakintos
[interlinear: inscripta[r] talor]
masa [illegible] q[uo]d appo thoi oreim scitus p zetos
[interlinear: ze]
ducentos et mediantus promontius yo krozylus
[interlinear: v[e]l aqua]
et lympha ex ipsa scriptura a [illegible] sunt a non e dubium
[interlinear: et quod]
tu per y scribant appothoi krozikan krozilos
[interlinear: [illegible] in lympha latinis [illegible] a lympha]
[interlinear: [illegible] ponit[ur] pro n]
krathoi nymphe / Solebant enim vetustissimi gre-
corum c pro n scribere vnde quinquaginta [illegible] [illegible]
quod illi per n scribunt nos per c more illorum
antiquissimorum scribimus etc.

sit dici per de-
cima e decuplata
[illegible] ma dici per
d et [illegible] nongentos no-
nagentia [illegible] mo-
dici per m mille
per i [illegible] sup-
posita vnum mille
sic i et ut ratio pro-
cedat quotquot
scribuntur et super ea
linea trahatur
tot milia designa-
buntur ut si scribant
duo ii et de super
linea fiat duo mi-
lia erunt et deinceps
hoc modo iii certe
duo milia / iii tria
milia et [illegible]
[illegible] [illegible] per v
reputant quinque
sup[er] protrahatur linea
fiat quinque milia [illegible]
sic v [illegible] et ut totum
colligam quotquot
vnitates p[er] figuras reputabimus [illegible] protracta de super linea tot milia reputabu[n]tur
hoc modo vi certe sex milia ix certe nonam milia x certe decem milia scribe
[illegible] duo x et due lineam super erunt viginti milia sic xx due rursus lin-
eam supra et hoc modo l et habebis quinquaginta milia / si lx habebis sexaginta
milia / si lxx certe septuaginta milia et sic deinceps [illegible] vero duca[tur] linea
super c fiunt centum milia [illegible] si fuerint duo cc erunt ducenta milia / si vero duca[tur]
linea super d hoc modo d erunt quingenta milia [illegible] super dc hoc modo dc
erunt sexcenta milia / [illegible] super m ponatur linea sic m erunt mille milia et [illegible]
decies [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] de figuris reputantibus numeros satis dictum
est nunc ad compositionem [illegible] [illegible] recedamus est vnde [illegible] [illegible] nos [illegible]
usque ad decem simplicia sunt deinde vero usque ad centum sunt composita / unde
[illegible] [illegible] [illegible] vno et decem [illegible] duodecim [illegible] duobus et decem et sic [illegible]
deinceps usque ad [illegible] / viginti [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
sicut et [illegible] et coste / vnde penthecoste dicitur quasi quinquies decem sic et [illegible]
[illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] usque ad pentecosten penta enim [illegible] [illegible] [illegible]
sonatur [illegible] de viginti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] decem [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] et [illegible] [illegible] decem [illegible] [illegible] [illegible] / singula
quinquaginta [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quadraginta [illegible] [illegible]
et [illegible] / octuaginta [illegible] viii et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] septe[m]
[illegible] vero nomen simplex est / et vide [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]
vna vnde mobile [illegible] tria [illegible] / duo vero [illegible] [illegible] [illegible] / et declinat[ur]
[illegible] / duo enim in [illegible] et [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] et neutri
[illegible] possit [illegible] neutri / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in hac
et [illegible] tria [illegible] vero [illegible] [illegible] [illegible] sunt et omnium [illegible] usque ad centum
[illegible] et [illegible] [illegible] ducenti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et
declinatur ducenti ducente ducenta / et est compositum a duo et centum / [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] trecenti te ta et [illegible] a tribus et centum / quadringenti te ta
[illegible] et [illegible] a quatuor et centum / [illegible] [illegible] antecedit n que
[illegible] sonat ante [illegible] [illegible] mutata est c in g / [illegible] quingenti te ta
[illegible] a quinque et centum et [illegible] [illegible] mutata [illegible] c in g [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod quidam [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] sexcenti et [illegible] sexcenti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
le [illegible] ante c / septingenti te ta [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] a septem et centum / mutata [illegible] in g / [illegible] octingenti te ta [illegible]
octo et centum / nongenti nongenta ta / [illegible] a novem et centum mille
vero [illegible] est duomilia et deinceps [illegible] [illegible] duomilia [illegible] [illegible] partes et si est
vna pars [illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] additur [illegible] [illegible]
ta [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible] additur [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sequitur vocalis [illegible] [illegible] [illegible] additur illis
[illegible] monstrat omitto / [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sequentes

declinado sit & sed surripit offero testis Sugero & nouimus scribo
suppeto nisi [illegible] volens picus sed aufero [illegible] in preto reddit [illegible]
[illegible] ablato [illegible] pacti [illegible] differe vel [illegible] de rogo [illegible]
rubeo [illegible] rubeo rubicundus [illegible]
[illegible]
[illegible] habeo in absconditum [illegible] sonatur post ob
ut obscurus [illegible] obscurus [illegible]
[illegible] probat [illegible]
[illegible] consona teste [illegible]
[illegible] sonat ut [illegible]
[illegible] electus [illegible] culpa [illegible]
nota versus [illegible] nomina [illegible] pluralia decli-
nans [illegible] duo vel tres [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

De [illegible]

[illegible]

[illegible] ponebant [illegible] ponebant [illegible]

[illegible]

Emulse [illegible] ponebant [illegible] maxime [illegible]

[illegible] consonante [illegible] habebat autem [illegible] consonante [illegible]

[illegible]

[illegible] Pifilinia [illegible]

[illegible]

[illegible] Ceraunie [illegible]

[illegible] Item [illegible]

[illegible] aspirari [illegible] suppposita

signum erat removendi aspirationem vel nota designans silabam non debere aspirari
unde dicitur merito nota psilen vel silen quod est siccitas. hoc vero nota no-
mina e a quibusdam latinis [illegible] ab aliis vero levis dicta [illegible] sinistra vero pars
eiusdem figure que [illegible] dicta a grecis nota dasien quod interpretatur [illegible]
ubertas et ponebatur super literam que debebat aspirari [illegible] a dextro no-
minata est [illegible] aut [illegible] dicat similiter partem esse notam contrare as-
pirationis dicatur [illegible] nota psilen vocalibus que parum aspirabant
[illegible] et superius dictum est non ad denotandum quod omnino quod non debeat as-
pirari sed ut [illegible] dextra vero [illegible] consonantibus aspirare ad [illegible]
[illegible] quod ibi [illegible] debet sonare aspiratio ut superius dictum est [illegible]
[illegible] psilen [illegible] aspirationis [illegible] sonare aspiratio [illegible] est
[illegible] modo parum sonarent hec [illegible] magis [illegible]
[illegible] supra [illegible] ut patet in littera [illegible] ibi **De q** [illegible] tradit [illegible]
[illegible] et patet [illegible] et [illegible] aspirandi [illegible]
[illegible] non est [illegible] in [illegible] figuram [illegible]
[illegible] formas [illegible] et [illegible]
Item de [illegible] supra patuit [illegible] ibi **De transitu** [illegible] cendit commu-
[illegible] ut patet in littera [illegible] sicut dicit [illegible] et [illegible]
bene [illegible] Regula generalis est quotienscumque [illegible] alia vocalis se-
quente habet sonum de [illegible] ut lectio a [illegible] nisi precedat [illegible] aut as-
piratio [illegible] et in [illegible] omnibus et silabis [illegible]
in suo sono [illegible] sequatur [illegible] impedit [illegible] sonum
sequente [illegible] alia vocali ut in [illegible] littere [illegible]
[illegible] hoc [illegible] est [illegible]
[illegible] et [illegible] ut [illegible] in suo sono [illegible]
[illegible] sequatur [illegible] impedit
[illegible] sonum [illegible] et [illegible]
[illegible] sequente [illegible]
[illegible] non [illegible] sequatur [illegible]
[illegible] alias [illegible]
[illegible] muta [illegible] muta
[illegible] silaba [illegible] est [illegible]
[illegible] consona [illegible]
[illegible] ut [illegible] ut [illegible] cantat [illegible]
[illegible] et acuta [illegible] consona [illegible] at [illegible]
[illegible] et in [illegible] caput [illegible] sonum [illegible]
[illegible] et [illegible] sonum de [illegible] ut [illegible]
[illegible] caput sonum de [illegible] ita et [illegible] que [illegible]
[illegible] ut [illegible] alias [illegible] ita [illegible]
[illegible] sonum de [illegible] sequente vocali debet [illegible]
[illegible] cognoscitur [illegible] ad [illegible] consonan-
[illegible] est [illegible] et ita de aliis similibus [illegible]
[illegible] et [illegible] per [illegible] quod
[illegible] consonantibus [illegible] generaliter
[illegible] amicicia pudicicia iusticia tristicia [illegible]
[illegible] et [illegible] prudencia negligencia sapiencia
[illegible] debent [illegible] ibi **y et zeta** [illegible] inter [illegible]
[illegible] y et zeta dicitur [illegible] solum in grecis ponuntur nominibus [illegible]
vetustissimi latinorum [illegible] nominibus [illegible] invenimus [illegible]
[illegible] v et pro zeta per duas [illegible] ut [illegible] possi-
[illegible] in [illegible] que solum in grecis nominibus
[illegible] debent et [illegible] silva lympha [illegible] per y ergo non est
[illegible] esse [illegible] **sonum** [illegible] y vocalis est semper et sen-
titur [illegible] in grecis nominibus et barbaris [illegible] sicut et zeta [illegible] y ponitur
[illegible] silabicat [illegible] prosopopeya [illegible] silabam et
ita de silibus dicas [illegible] et non [illegible] figura latina [illegible] et [illegible]
[illegible] elementum [illegible] sono et y in [illegible]
[illegible] cum hec [illegible] sonans [illegible] figura [illegible]
illud elementum [illegible] sonat [illegible] sonat [illegible] et [illegible]
putatum [illegible] figura y [illegible] modo [illegible] elemen-
tum [illegible] figuras [illegible] appellantur [illegible]
vero [illegible] non [illegible] figura y [illegible] in grecis dictionibus [illegible]
barbaris et non [illegible] unde [illegible] barbaris [illegible]
[illegible] apud istos [illegible] barbaros in quibus
[illegible] in aliis [illegible] figura apud nos [illegible]

reputat duo elementa [i] vocalem et [illegible] quia [i] duo elementa reputat
et quia [i] et u [illegible] reputantur elementum plurimum [illegible] ut inducit unum [illegible] reliquo
pono. Circa vocabula Succurro ab ob et curro b mutata in c. Suff-
icio est sub et facio. Suffio ex sub et fio fis quasi. Succurro est sub et curro.
Suggero est sub et gero. Submitto est sub et mitto mutata b in m. Glo-
bus est rotunditas solida. Glomus est volumen [illegible] [illegible] globus
glomi idem est quod globus et glomus [illegible] est conglomeratio filorum unde glomi-
cellus qui fit ex filis. Suscipio est sub et capio. Accipio est ab et capio.
Suscipio [illegible] a [illegible] a susum vel a sursum et capio. Sub [illegible]
a susum vel a sursum. Subtimo a sub et timo timo quod est [illegible]
[illegible] Suspicor a susum vel a sursum et specio [illegible]
[illegible] mutato [illegible] et [illegible] Suspectio a susum vel
a sursum et specio. Supplico unde supplex vel [illegible] sub et plico [illegible]
[illegible] et fragor [illegible] quod non in usu [illegible]
[illegible] Suffio est sub et fio. Effluo ab ex et fluo. Effringo
ab ex et frango mutata a in i. Cicisco est ad et [illegible] quod est a [illegible]
[illegible] Conado unde conatio componitur ex con et [illegible]
[illegible] aliquis et quando. Assumo est ad et sumo. Attendo est ad
et tendo. Aggero est ad et gero. Allido est ad et ledo mutata e in i. Appo-
no est ad et pono. Accendo [illegible] ad et [illegible] mendicus et mendico est mendo
et dico quod [illegible] mendicus quasi mente [illegible] magis [illegible]
[illegible] Addocmo unde [illegible] venia est ad et venio. Advoco [illegible]
[illegible] ad et [illegible] Advolo est ad et volo [illegible] Effero est ad et fero.
Aggero [illegible] est aggero quod est ad et gero. Assedo est ad et sedo. Attineo
est ad et teneo. Attingo est ad et tango. Attamino est ad et tamino [illegible]
[illegible] et inde [illegible] tamino taminare [illegible] aduisor [illegible]
[illegible] attaminio et contamino. Compono unde compositum quasi a con et pono
[illegible] attaminio et [illegible] interposita d et mutata a in i. Redarguo est re et arguo.
Redigo est re et ago interposita d. [illegible] sub et traho. Consono unde consonans est con et sono
interposita. Subtraho est sub et traho. Accipio est ad et capio mutata a in i. Suffitio unde
[illegible] ad et [illegible] sub et facio. Effugio [illegible] effugiens ab ex et fugio mutata
[illegible] sub et [illegible] [illegible] indago [illegible] et ago [illegible]
[illegible] indagare [illegible] quasi [illegible] agere et [illegible] lustrare. Attamino attaminis
mutata [illegible] et tango [illegible] mutata [illegible]
[illegible] ad et tango [illegible] libertas [illegible]
[illegible] et [illegible] participo [illegible] quod est [illegible] et capio [illegible]
[illegible] et [illegible] participo [illegible] illarum et illa [illegible] Abydos est ab
[illegible] casibus [illegible] participio [illegible] illa [illegible] Abisao est ab
et [illegible] Ossa [illegible] pro ossa et est nomen montis. Saguntum nomen est insule.
[illegible] dicitur apotheti orcin [illegible] apud [illegible] est quod ab [illegible] etc.
[illegible] Oder [illegible] apotheti orcin i. ab [illegible] quod
est apud grecos orcin [illegible] interpretatur calor. [illegible] nomen est. Corrilus [illegible]
est orcin [illegible] interpretatur calor [illegible] nomen est corrilus [illegible]
a greco corrilos nomen [illegible] arboris. Lympha [illegible] a greco [illegible] lymphe quod est
aqua unde [illegible] dicit Salustius est corrilus et lympha. [illegible] apotheti
corrilos [illegible] lymphe [illegible] quod sit apud [illegible]
interpretatur etc.

O*rdo* quoque accidit litteris qui quoniam in silabis dignoscitur tamquam
coniunctus videtur esse cum potestate elementorum non absurdum
puto ei nunc illud subiungere. Sunt igitur vocales que preponuntur aliis
vocalibus subsequentibus in eisdem silabis a e o. Subiunctive e u ut
ae au eu oe. I quoque apud antiquos preponebatur et ei dyptongum facie-
bat quam pro omni i longa scribebant more antiquorum grecorum. Invenitur
tamen hec eadem i post u in grecis nominibus ut arpyia nam ui dyptongus
est. Sunt igitur dyptongi quibus nunc utimur quatuor. Dyptongi autem

Ordo est accidit

Capitulum nonum in quo pergit agere incipit de qualitate accidit littere scilicet de ordine et primo potatur in hoc capitulo et consequenter consonantium in qualitate ... et in hoc parte principales que patiuntur in pro... littere tradit ... ... de ordine vocalium ... quibus in ... ... debeant et ... ... in ... ... assignat causam ... de ordine litterarum secundo accidit ... principaliter ... ... [illegible] ... ordo accidit ... sed cognoscitur ... in sillabis ita quod ... ordo ... littera ut in maia ... ordo ... quasi ordinata littera ... ... [illegible]

dur eo quod binas ptongos hoc est voces comprehendunt / Nam singule vocales suas voces habent / Et ae dyptongus cum a poetis per dieresim profertur secundum grecos per a et i scribitur ut aulai pictai pro aulae et pictae Virgilius in tercio Eneidos / Aulai in medio libabant pocula bachi / idem in octavo / Dives equum dives pictai vestis et auri / in quibus vero duobus tractus huiusmodi fit apud dyeresis penultime sillabe. Et pro duplici consonante accipitur ut maya maia maies aias aiax. Transit in i productam quaero inquiro exquiro exquirere plautus dixit in aulularia / inira exquirere sit ne ita. ut ego predico / Homerus illiados tedo ... ponitur pro e longa ut scena pro scaene et pro a ut esculapius pro asclepios i. quo coles sequuntur illi enim nimphaijs pro nymphas et faisijn pro fasijn dicunt / Invenitur tamen hec dyptongus in media dictionis corrupta tamen quando composite dictionis antecedentis in fine ponitur sequente vocali post eam ut preacrsius virgilius in septimo Stipitibus duris agitur sudibus ve preustus / homerus deipoles chamaij finali Sunt eciam longe vocales solent corripi ut dehiscit / virgilius in quinto Infindunt per sulcos tamen quod dehiscit conuulsu remis rostro stridentibus equor /

De quo patitur id apud grecos / Aeschylus hijstes toi [illegible]

ΛΟΧΗΝΟΕΕ ΤΑΕ unde quidam non sine ratione unum et
longas vocales et dyptongos sequentibus aliis vocalibus
semis singulas casus habere tempus dicunt idcirco si consequatur
consonans quae dimidium tempus habet omnino ponatur. // Hec
quod videtur pati quasi divisionem cum est post u addita trans-
vel gavisus
sit eadem u in consonantem preterea / ut gaudeo gavisus et
ναυτησ *Nαυς ναυσ*
ναυτες navita et navis navis transit in eos in b
ut aufero abstuli ablatus. // At sciendum quod pro ab propo-
propter differentiam
sitione au ponitur in his duobus aufugio et aufero / con-
scilicet ille dicto in quo de ... vel diversos dyptongi au vel transit desinat si
trarium quod sequitur solet fieri / ut antecedente a et u
loco consonantis sequente si abiciatur vocalis posita pro
cas i. pro consonante u. / In dyptongus fiat u recedente
in vocalem ut lavor lautus faveo fautor avis au-
vel fusus scilicet au dyptongus
ceps augurium augustus. // Transit in o pronunciatur more
antiquo ut lotus pro lautus plostrum pro plaustrum
cotes pro cautes / sicut econtra pro o au ut
austrum pro ostrum auscellum pro oscellum // Frequentissime
quod hic faciebant antiqui // In u quia longa transit ut
fraudo defrudo claudo includo // Eu transit
in e longam ut achilles pro achilleus ulixes pro
ulixeus quod ostenditur ex genitivo ulixi / Oratius
in carminum primo nec cursus duplicis per mare
ulixei. // Eu in u etiam mutatur ut fugio pro feugo
// Oe est quod pro dieresim profertur in grecis
nominibus et quae servant etiam scripturam pro o

acci li ptate hec
est de ordinatione
littere aliquid di-
camus / hec autem
ergo ponam aut prop
de ordinatione [illegible]
vel primo loco [illegible]
quot vocales et
quo sibi invicem
ad faciendum sillabam
et post hec [illegible] dicit
de consonantibus
[illegible] vocales
[illegible] ponuntur ut
in dyptongis ad-
constituendam sila-
bam [illegible] primo
quid sit dyptongus
et quare sic dicatur
post ea [illegible]
de causis [illegible]
sit / quot vero
dyptongi sunt
apud latinos
et quo proferatur
dyptongus [illegible]
[illegible] // Dyp-
tongus dicitur
vocalium in eadem
silaba [illegible]
collisione soni
[illegible]
sua obtineat
[illegible]
metrio posito
in eadem silaba
[illegible]
[illegible]
inter duas [illegible]
[illegible]
ut utraque vim
sua obtineat
in metro addit
[illegible] quae posi-
ta [illegible]
vocalem [illegible]
in metro non [illegible]
[illegible] Idcirco dyp-
tongum cum alia
vocali non facit
dyptongus autem
[illegible] nomen e
[illegible]
[illegible]
et [illegible]
est simplex
sonus [illegible]
[illegible] dypto-
gus [illegible]
sonus [illegible]
litteratus
Quibus autem
de causis [illegible]
dyptongus
[illegible] causa
[illegible] ut [illegible]
[illegible]
[illegible] dyptonglo

em et i ponitur que ei sunt supra dictum est locum
optinet duarum consonantium vt troca pro troia moca
pro moia Quia hec quarta colere sequitur sic etiam illi dum
dicunt dyptongum coilon trisillabum pro koelon dicunt
disillabo apud grecos quod i sequente producunt hanc
antecedentem o breuem vt homerus in hoc versu
Nestora doikealthe iacheppinon tacper emeis (pro oo quia dyptongi)
Aufertur ei i de dyptongo altera volis sequente
e longa more attico vt poeta pro poyeta et poe:
ma pro poyema necnon pro oi dyptongo grecorum sat (et econverso)
de ponunt vt comoedia pro comoidia tragoedia
pro tragoidia dicentes nec mirum cum pro eorum habeant (pro o longa)
o et pro y e in dyptongo accipimus hec et quod admi: (illorum grecorum)
tantum doctorum solemus facere Transit in v longam
vt foenices punices foeniceon puniceum poena pu:
nio inquinat immitatur dyptongus i plito pro plitto vt herc
hoc Audio Audiui menio moeniui excepto
taedo teaedi // T Ei dyptongo dyptongus nunc no (sequente longa consonanti)
vtimur sed in loco eius in tertiis nominibus e vel i pro
ducta ponimus et in priore sequitur colere ille enim
thei demostene dicunt pro demosteni ΗΠΟΝ proci: (dicit pro alexandro et comedia)
pon Et nos pleiades cum ei apud grecos sit pro (dyptongi) (i sunt propositum alicuius consonantis)
penultima in illis maxima feminis quod pro additionem
assumunt a apud grecos mutatur ei in e producta

vt pro hac dicta a
grecorum scilicet que
que sonat sed sicut
cum scribitur pro sola
e aut quod causa
dic repetita sed aut
causa sonoritatis
vt musae pro ae
dyptongum scribitur
vt magis sonora
sit prius neque
enim penitus tace:
ri debet i sed co:
llisi preferri
Componitur ca
minus e repta
dyptongus vt ca
elum i. celum
pro ae dyptongum
scribitur vt omnis
hic quando grece al
ias de quod e ga:
la et colosse
ipse interpretatur
sol vox tacita
dicitur quod casa
elios casa vel
domus solis pe
ccata dicitur ideo
scribitur dyptongus
et e causa [illegible]
tis vt dudum
sed silabarum sit
in sonatum [illegible]
nominum silabarum
Que autem dypto
gi eorum quibus nunc
vtimur ae et oe
oe dicit ibi

Et ae dyp

Secunda pars in
in qua tractatur
specialis de ae dy:
ptongo tradens
de ipsa plura de
ceterum [illegible] sed
ordinem vnde
licet pars diuidi
in quatuor par
ticulas [illegible] ibi [illegible]
in pro ducta [illegible]
ondit commutacionem
eius ... ibi [illegible]
vbi implicate [illegible]
grecis regulam ga:
lorum de quanta
te dyptongorum
minuit [illegible]
specialis de oe
dyptongo et vl:
timo addit de oe

ut Scopea Calliopei Calliopeia Calliopea Nam
in illis que in ia solum desinunt apud grecos raro fit
licet ut Alexandria Nicomedia Acia Lamia Lampia
Statius in quinto Thoas est iugis lampia nivosis (i. plena nivibus)
Idem in sexto Hec est scetica mittit langia subumbra
Idem in quinto Cum domus argia mitet (nos pe) pileis quam sororis
Ornatus sacro precincta superveniens Chiro aut dixit
propter medeam et plateam nam quod virgilius Cum
tela theophoca tenuis cetera protulit Dorica est
Illi enim solent ei dyptongo abiciere /// In latinis
dum duabus difficile invenies producendam aut vocalem
positam nisi in genitivis in ius desinentibus ut illius solius
nullius. Que tamen lectio et corripe et in verbo fiam fies
fiet quod ipsum quoque contra aliorum eiusdem coniugationis
fit regularem vocalem / In masculinis quoque ei producta in e locum
gratia convertitur ut Achileios Achilleus Alphesios
Alphesieus Spondeios Spondeus non sine ratione tamen
quoniam fit scilicet quod ~~producta~~ penultima ei semper in e et non
in i mutatur quia producta penultima ante vocalem vel aut
vocali non invenimus productam in latinis dictionibus
nisi in disillabis et ipsis grecis nam in grecis sepe invenimus
ut Thius et Thia et Dia Dius Dium et Dio
trisillabis quod apud Statium legi in X° Thebeidos
ut Lethius (heroys) Ad primas si quid domos optata quoque pe:
am Templa lethee dabis tot dicia dona

et quantum ad primam
partem sufficit. Notandum
hoc ipse. Sed sunt
in dyptongis ae
pro diueresim quando
fiat divisio vero
diptonga in duo
divisio dum a nota
duo duntaxat sed
diueresis uocalia
divisio vocalis quando
non et diuresis
quod quoque ae pro diue:
sim perfectius soni:
bunt per a et I Sed
ut quidam coniuncte
dyptongo quod ait
tamen per a et I Sed
quando fit dieresis
quoniam in illa dic:
tione producitur voca:
lis penultima ante
vocalem posita
quod raro fit in la:
tinis dictionibus
sed sepe in grecis
Sed penultima igitur
sillaba in qua sci:
bitur ae fiunt
due scriptura per
a et I ut Auram
pro aule sunt
Virgilius dicat
Aulai in medio
libabat pocula
Bacchi / Vide tamen
quod dieresis fiat
in greca dyptongo
in duobus grecis
tamen et pro du
consonantis arapia
Nam enim greci
maia ponentes
ai dyptongum
in penultima sillaba
nos vero duntaxat
maia diuidentes
ai dyptongum
et I traducentes
ad ultimam
sillabam pro:
nunciamus tamen
non vocalem
sed consonantem
licet lege / Item
nomen est sedem
parte sunt co
hibet tamen in
ut vult ~~socia~~
trahi per dio
in tractatu sac:
erdotum de
sexti simplici

sanctis postibus et totum vota memor exiget
thauros. In aliis vero nominibus femininis sequitur
pro ei dyptongo longa ponimus ut neilos
nilus

[illegible]

ymo in e producta ymo penultima [illegible] producitur greca [illegible] dicunt Alexan-
dreia nos vero alexandria penultima producta raro autem dictum est preter medea et pla-
tea pro quibus greci dicunt medeia plateia in hiis enim ponitur e longa pro ei ubi
autem [illegible] Vide tamen quod virgilius thisbea dixit penultima correpta [illegible] ibi [illegible]
tela thisbea terminis [illegible] cum in greca ponat ei dyptongum dicendo thisbeia sed
hic non fit mutatione ei dyptongi sed potius subtractione vocalis alterius que
est [illegible] quod solent illi [illegible] qui dicuntur dores In omni enim dyptongo vocalis
utraque corripitur sed due breves valent unam longam [illegible] producitur dyp-
tongus [illegible] ergo in utraque fit brevis altera subtrahatur altera manet correpta
quod factum est a virgilio in thisbea dorico more unde concedi potest quod
et alexandria et alexandria dici potest vel [illegible] vel [illegible] et sine productione si
fiat dyptongi mutatio sine correptione si fiat alterius vocalis subtractio [illegible]
ideo ei penultima [illegible] e apud grecos in plerisque ponitur e longa pro ei sicut
dictum est [illegible] vero ei penultima non est pura sed consonans sequitur ponitur
i longa pro ei dyptongo velut enim greci dicunt neilos nos dicimus nilus [illegible]

In masculinis quoque Sicut docuit in femininis que assumunt a ei mutat
in e tunc ita docet in masculinis ei penultimam habentibus [illegible] ubi non sequitur consonans
sed vocalis ei convertitur in e ut achileios achilleus [illegible] hic achileus
[illegible] possessivum et tetrasilabum [illegible] ibi **Non tamen sine ratione** Reddit rationem
quare in hiis masculinis mutatur ei in e et non in i quoniam in nostra latinitate raro pro-
ducatur i ante vocalem [illegible] non [illegible] quam sepius mutatur ei in e
quam in i [illegible] non fit sine ratione [illegible] ideo quia ibi pura [illegible] in littera
[illegible] ibi **A vel rem** per [illegible] non enim est [illegible] ante vo-
[illegible] autem dicat ad [illegible] in [illegible] desinentia in [illegible]
latinis ut [illegible] et [illegible] [illegible] accipio quia [illegible] sunt [illegible]
in [illegible] et correptio [illegible] ita [illegible] dicit [illegible] sine [illegible]
quedam [illegible] greca quedam latina [illegible] latina [illegible]
[illegible] in dissilabis [illegible] greca [illegible] corripit ibi [illegible] greca [illegible] dissilabis
in latinis [illegible] in grecis [illegible] longa [illegible]
que [illegible] ut [illegible] penultima ponit ut [illegible]
[illegible] quod penultimam producat [illegible] corripit [illegible]
[illegible] in grecis [illegible] ut [illegible]
in trisillabis [illegible] latina non [illegible] greca non [illegible]
[illegible] in uno trisillabo [illegible] ab aliis [illegible] in solo [illegible]
[illegible] in pluribus [illegible] in quibusdam [illegible]
[illegible] producatur ante [illegible] latina [illegible]
[illegible] et [illegible] producta [illegible] latina non [illegible] producere [illegible]
alexandria et [illegible] alexandria et [illegible] esse greca [illegible]
[illegible] illa non [illegible] habeant mutationem in medio [illegible]
greca [illegible] apud nos [illegible] greca [illegible] mutant [illegible]
et [illegible] non sunt greca et non [illegible] in latinis autem [illegible]
[illegible] nota [illegible] in [illegible] desinentibus que [illegible]
i longam ante vocalem positam nisi in [illegible] regularis [illegible] producit [illegible]
et tempore [illegible] et [illegible]
potest [illegible] dyptongus [illegible] in [illegible]
[illegible] dyptongis [illegible] dyptongus [illegible] consonantes ut [illegible]
consonantes [illegible] au et eu [illegible]
[illegible] dyptongorum [illegible] ae et oe ut [illegible]
[illegible] vocales [illegible]
[illegible] dyptongo [illegible] duas [illegible]
[illegible] dyptongi [illegible] signatur [illegible]
[illegible] ad [illegible] greca ut [illegible] penultima [illegible] omnis
[illegible] vocalis nisi sit [illegible]
more loquendo [illegible] ut nos [illegible]
[illegible] est [illegible] penultima non [illegible]
[illegible] equalis erat [illegible] mutata ab illo [illegible] nobis [illegible] in e
vocale sequitur ut [illegible] caliopeia [illegible] caliopea [illegible] pro dyptongo
[illegible] consonans [illegible] neilos est nostrum [illegible] nilus [illegible]
dyptongum consonans [illegible] non [illegible] sequitur in e [illegible]

Cuncta vocabula [illegible] [illegible] ab [illegible] et
[illegible] compositive [illegible] compositio [illegible] a [illegible]
[illegible] et [illegible] ab [illegible] greco [illegible] cum est [illegible]
[illegible] et [illegible] vel a [illegible] non [illegible] in [illegible]

Sic ista docentur applicando complicando diptongus qui [illegible] dia quod est
duo et ptongus sonus. Poeta dicitur a poio quod est fingo, fingis. Dieresis
a dia quod est duo et eresis quod est divisio, vel dicitur dieresis quasi di-
visio in duo. Inquiro de in et quaero. Fullaria [illegible] quasi altaria ab alta
[illegible] in illa comedia agitur de ollis plenis auro. Predicta [illegible]
comme [illegible] et [illegible] dicas dicam [illegible] copulare [illegible]
Vigilus [illegible] dicabo copulabo vel saciabo. Occasus [illegible] dicitur
et cado [illegible] et fuit supina occasu, sic occido. Pena [illegible] de ob
caedis, id est cedo [illegible] et fuit supina occasu, sic [illegible] pena [illegible] ob et caedo
[illegible] dicitur quaedam [illegible] insule [illegible] obumbra-
[illegible] ab illa insula [illegible] dicitur [illegible] phazianus ille
phasis [illegible] positio unde antiphasis [illegible] positio [illegible] dicitur contra
[illegible] de in et fundo, convello unde convulsio
[illegible] ab et fugio [illegible] mutata [illegible]
[illegible] ad [illegible] fieret compositio
[illegible] in claudo [illegible]
[illegible] villa unde comedia quae de rebus [illegible] poeta [illegible] fingo
[illegible] solebant tragedie [illegible] tragos
[illegible] memis [illegible] menia [illegible]
[illegible] menia [illegible] a minio [illegible] munia [illegible]
[illegible] que sunt in summitate meniorum [illegible]
epimenium [illegible] domus que vallo [illegible] appellatur domicilium
quod est supra et menibus [illegible] ab epi et minio [illegible] supra mu-
nia [illegible] nomine solet dici domigerium [illegible] domus que [illegible]
dominium in castris facta in loco [illegible] et est lignea [illegible]
[illegible] albus et est nomen fluvii [illegible] dissilabum [illegible] dis et
silaba [illegible] nomen patrium [illegible] a [illegible] nomen insule
[illegible] id est quod [illegible] lucifer [illegible] lucifer
[illegible] a solvendo tenebras [illegible]
[illegible] in [illegible] altera parte videtur [illegible]

Iungi semivocalibus sibi [preponuntur] et aliae praepositae aliis semivocalibus in
eadem silaba, ut m sequente n, ut mnestheus amnis; s quoque se-
quente m, ut smirna smaragdus; nam vitium factum [in principio] cum
zeta ante m scribunt zmirna, [scilicet in eadem silaba], enim duplex consonans in capite silabe
posita pro una alia iungi consonante. Lucanus qui sic ondit [illegible]
Tertia sequitur crebro mas macie distincta smaragdo, nam si etiam
zeta ante m subtrahi in metro minime potest, nec staret versus;
s enim in metro vim consonantis saepe amittit. In fine autem silabe
omnes liquide, id est l m n r, solent ante s poni, ut pulsus, hiems,
mons et ars. S numquam ante x, excepta m, ut falx, lanx, arx.

In initio praeponitur b et g sequente d, ut bdelliros bdellium
gemma lapidis, abdita abdomen Migdonides. C vero et p praepo-
nuntur sequente t, ut actus lectus aptus diptoga.

absbstus

Sceuole n^a ppo^z mutis nisi s sequente b vt absbstus absbstes ¶ c vel q vt scutum scqualor / p vt spes / spera / t vt status sternnus ante aliaz ad n^a mutaz muta vero semivocalibus ppomitur liquidis ¶ absque q ¶ pene omnibus / b l vt blandus / c l vt clarus / d l vt abadlas nomen barbarum / f l vt flauus / g l vt gladius glabrio / p l platanus / t l. Septlemus atlas / b n abnuo. sed b magis superiori est sillabe / c n cnidus / d n cadmi adriadne / g n gneus / p n terapne sipnos / b r bremus vmbre / c r ¶ Creber / d r dromes / f r frater / g r gratus / p r pratum / ¶ t r tractus sancte et aliud inveniuntur t d. g t / vt piracmo almene dragma admoijs admetos agmen tmollus ithmos // ¶ Tres aut consonantes non aliter possunt iungi in principio sillabe nisi sit prima s vel c vel p / s a quidem pos s c / vel p. vel t. post c aut ¶ aut p principales secunda t tercia vero l vel r / sed l in sol illis que ab s incipiunt vt asklepio / dothia stratus scriba. spretus splendidus sclopus ¶ Angeli etiam ph secundum post primam nos χ p. h plerumque sunt. bimq ~~ceci~~ cophetic victus sceptrum vlaz pa t t vel p q p t simul mutas l non inveniuntur vt ondinis ipsa soni natura prohibente ¶ In fine vero dictionis econtra inveniuntur liquidas primas r et sequente muta s patremias s vt vrbs stirps

In semivocalibus prinlit finalis

Capitulum ... cet verum & et vt consonantem est dum ... principalis in prima tradit & ordine consonantium in. fa... que et sunt consonantes sibi ... in eadem sillaba ... possunt ... tres aut ... subdividitur ... tres ... primo ... et ... semivocalium ... in mutam ... semivocalium non mutam et ... ibi ... mutam ... ibi semivocales / ... ad primam ... dicit ... ... cetera ... que semivocales ... semivocali ... vero ... ponit aut ... in eadem sillaba vt ... quod ... sunt non ... sic ... vt a. solum primam fa... ciat sillabam in vero et ... sed sunt & sequentis sillabe / ... post ante ... vt sma ragdus qui ... scribunt zeta ... faciunt ... duplex consonans ... sillabe posita ... alia consonante post ... tercia ... zeta ... scribe... ... ...ltam ... quo ... tercia ... et ... aut ... stat ...

Sin autem in duas consonantes desinat do ...
priorem liquidam esse et b vel p ut supra ordinavi
vel c vel t antecedente ut hinc hunc dicunt
amavit, vel loco p b vel p b ut sup ordin
scribe p rationem gen. ut arabs arabis pelops pe-
lopis celeps celebis ... p[illegible]
tum ut sup dixim[us] non alit[er] vid[etur] p greca nisi
per p b scribenda quatenus cum vo... supra
dictam exigat scripturam cum cognatam sonum ad-
hac p[illegible] esse aiunt / Hoc tamen sciendum
quod principium silabe omnimodo p vel pb habe
ut psitacus pseudus ipse nimbo ... scri-
bo scripsi sanum ... analogia p b taget
scribere sed eufonia superat / unde est nuptum
non nubtum et scribtum / non scriptum
compellit / p p non b dicitur et scribere ...

Explicit primus liber ...

liquida dicat eam non mutam omnino pene [illegible] f que preponitur ad v vel ad
l in principio nominis quod prepositur sine liquida b in principio sillabe ut psittacus ipse
de quo postea patebit. Sunt ibi tres autem **Tres aut**. Secunda pars p[illegible]
in qua ostendit numerum et qualitatem litterarum immediate consonantium
sillaba et subdividitur quia primo facit hoc quo ad principium sillabe. 2º quo ad finem
ibi in fine vero. Unde hanc litteram pre ce ita dicit. Ut ergo dictorum sit positio
colligam in unum est illud quod dicit primo. Cum tres consonantes non possunt
iungi in principio sillabe nisi prima sit s vel c vel p. Item vero p s c t
r, sed l in hiis solis que incipiunt ab s et ut de singulis ponam exempla s prima
est sequitur c et tercia l ut asclepiodotus quod est proprium nomen sequitur t et tercia
r ut scriba. Sequitur vero c et tercia l ut scopus sclopus quod est buca in
[illegible] sequitur t et tercia r ut stratus. Sequitur p et tercia l ut splendidus sequitur
p et tercia r ut spretus. Quare ergo scimus quod est nomen [illegible] debeat scribi
per s vel per x [illegible] s ante posita semper in simplicibus dictionibus eius
dem est sillabe ut testis quare et in supradicto nomine sed si sequitur c sillabe
tur si secunda est t tercia dicitur esse l vel r secundum priscianum sed dicimus [illegible]
loco m ergo non per scribi per c. Sed dicit tamen priscianus sed dicimus [illegible]
consonantibus necesse priorem liquidam esse et sequentem s vel p vel c vel t. Antecedente
te n ut hinc amant sed obicitur de est ast potest potest fert profert volt
quod sic solvimus est [illegible] s in composito non natura nam et debet dici secundum
formationem fert vero et volt [illegible] post vero fit per apocopam a posita
est quod fit ab ad in composita b. Hinc vero non desinit in duas consonantes
s adduntur c ad dictam [illegible] vel dicas quod non est regula
sed dicit antecedente n sed [illegible] in parte ostendit que littera antecedit sequitur t ut
t ut hinc. Sciendum quod loco psi grece scribimus ps vel b s pro ratione ut
arabs et pelops in hiis enim scribit grammatica litteram psi sub hac figura ψ. Illud
[illegible] pro volubiliorem sonum [illegible] quod b s ideo in principio sillabe
[illegible] pro loco psi licet ratio sequentis exigat ut scribatur aliquando b s ut
[illegible] scribitur per b exigit scriptura ut sicut ergo scribatur p s s sim
bitur [illegible] p p s. Dicitur enim ursa et hinc usque sufficiat de littera dixisse
et de predictis nota versus hec precunt mute mutas b q pene d [illegible]
medio [illegible] c p [illegible] k. Dictis dyptongus [illegible] quaque necesse
semivocalis nescit precedere mutas preter s ipsa potest b c p q t precedere
[illegible] sequitur specus signa [illegible] stamina teste. Premo mutas semivoca
libus istas. Cum d or [illegible] mute premunt c d g t. Sumit tmolos admeta
alcmena dragma quod testes. Dicta gemmas gemmas. Post omnes mutas
alias liquidas damnus [illegible] a lege et sunt et [illegible]. Blandus
clarus abdias flos glaucus et fluit atlas. Ut [illegible] et [illegible] signum
sit ethna quod pericoma. Abnoit autem abner [illegible] et dafnis [illegible]
ne [illegible] secundo gradus [illegible] trahit. Cum p pit s ut psallo
psittacus ipse. Sillaba nulla [illegible] potest [illegible] nisi sit pa
vel c vel p [illegible] b c vel t vel p consonantibus l aut r ut [illegible]
asclepios scribe [illegible] strenue [illegible] sclopus. Sed prima primo
loco [illegible] t subiciens ut r ut [illegible]. Componat sillaba fine
[illegible] extimat et ternis sillaba finem primo loco liquida mutam [illegible]
dans s [illegible] testes sunt verbis sic et stirps. Dicto contineus ge
minas in fine sonantes sed aut s liquidis [illegible] vel t. Sed primo
[illegible] sic pulls et [illegible] tres in primis [illegible] calx [illegible] illud
[illegible] n vel [illegible] finalem [illegible] t. [illegible] n [illegible] est stant
[illegible] volt et [illegible] monstrans. **Circa vocabula**. Semivocalis a semis
sema sonus et vocali [illegible] namque dicitur quasi sema vocalis id est minus
quam vocalis et minus sonoritatis quam vocalis. Smirna nomen [illegible]
smaragdus lapis preciosus nomen est. Distinguo [illegible] distincta [illegible]
[illegible] et [illegible] vel tango. Dimitto [illegible] ab et mitto s mutata in
[illegible] genus est lapidis. Abdita [illegible] sunt [illegible] nomen
est [illegible] aliquos id est [illegible]. Abdomen [illegible] pinguedo [illegible]
[illegible] nomen [illegible]. Asbestus nomen est lapidis qui scilicet accensus non extin
guitur. Absinthium [illegible] in [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] quasi sine busto [illegible] dicitur [illegible] nomen. [illegible]
grece triste latine unde [illegible] quasi tristis. Abdias [illegible] nomen est et
barbarum. Blaesus dicitur timorosus vel calvus vel [illegible] unde

glabra nuditas capitis. Flabella disiunctim puellarum. Ale Deptemis ... apud nos est Sirii ... Athlas ab uno quod est remotio ... et ab et uno ... dus et ... ipsa nomina ... sunt. Adnatine apud nos ... genere pronomen fuit unde ... pompeius. ... nomina ... Typhus nomen ... est. Bremus apud nos ... Drancus ... nomen est ... apud nos ... Paragmon ... ignis et agmon quod interpretatur ... et ... [illegible] ... faber. Alymena apud nos est Dragma ... Pyragmon ... Inuenitur et dragma ... interrogatio unde dicitur dragmatum genus loquendi ... interrogando et respondendo. Admoit et admetus ipsa nomina sunt. Esculapius est ... Asmos est apud nos fluuius ... Hebreo ... Gabes ... Arabs Arabis ... radicem ... Pelops pelopis ... Proclivus unde proclivior ... Pseudo ... pseudo propheta ... Compello compuli compulsu ... Sequitur secundus liber.

Sequitur secundus liber

Iste est liber secundus domini voluminis prisciani in quo postquam magister ... determinauit de litteris tanquam de fundamento uocis litteralis que sunt prima principia gramatice consequenter determinare intendit de aliis tribus partibus scilicet silla dictione et oratione ... integratiuis et ... iste liber ... quatuor tractatus ... patebit ... litere ... de silaba ... quatuor capitula ... Primum autem ... diuiditur in tres partes in quarum prima ponit duas diffinitiones sillabe ... In secunda ... specialis ... in quo ... singulis ... tertia ibi ...

Sequitur secundus liber

Silaba est comprehensio literarum consequens sub uno accentu et uno spiritu prolata. Abusiue tamen etiam singularum uocalium sonos silabas nominamus. Possumus tamen et sic diffinire silabam. Silaba est uox literalis que sub uno accentu et uno spiritu indistanter profertur.

A singulis tamen incipiens non plus quam ad sex literas procedere silaba potest in latino sermone ut a. ab. ars. mars. stans. stirps. Et sciendum est quod silabe que ex singulis constant literis non plures sunt quam ipse uocales ex quibus fiunt que autem ex pluribus literis pene innumerabiles sunt. Nulla silaba tres uocales habet nisi i et u non aliter iunguntur dyptongis nisi loco consonantium posite. u tamen eadem tunc iungitur per dyptongum cum amittit uim litere ut quae lingquae. Sepe inuenimus pro duabus uocalibus in metris hoc per dyptongo singule uocales posite

vt plostrum pro plaustrum et mquiro pro [illegible] et
vbique pro ci dyptongo e producta vel i sicut
supra dictum est / pro oi aut v in grecis ponimus dnb[us]
vt spondios spondius neilos nilus moysa musa
Nunc singulares litere sunt silabe ex vocalibus vt dic-
tum est constant / vt a e i o v / que aut ex duabus
constant vel a vocalibus fiunt et inveniuntur dyptongo
vt au oe / vel a vocali et consonante ante vel sequente
antecedente vt da / sequente vt ad / Non plus tamen quam
tres consonantes antecedere vocalem nec rursus consequi
nisi tres possunt / Sed tamen hoc notandum est quod si tres
consonantes precedant vocalem non possunt nisi due conse-
qui vt monstrans / nec iterum si consequantur tres possunt
antecedere nisi due vt stirps

[illegible] pra [illegible] ad par
[illegible] sicut dicit [illegible]
[illegible] / De silaba vero
[illegible] tractat [illegible]
[illegible] de [illegible]
primo silabam et
[illegible]
[illegible] per [illegible]
aut de producere literas
in silaba [illegible]
[illegible]
accidunt silabe /
Silaba ergo litera
consequens sub vno accen-
tu et vno spiritu pro-
lata [illegible] ergo
ista descriptio data
est per [illegible] notandum
quod silaba interpre-
tatur [illegible] silaba
dicitur comprehensio
Silabam namque
interpretatur comprehensio
et inde dicitur silaba
quasi comprehensio
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sine [illegible]
[illegible]
[illegible] quod est silaba
[illegible] vt quod

[illegible] multo [illegible] dicitur [illegible] ab homo [illegible] vt [illegible] nomine [illegible] comprehensio [illegible] silabe [illegible] comprehensio ergo [illegible] quasi [illegible] dicitur silaba [illegible] elementum [illegible] sola litera vt a [illegible] / Consequens vero additur [illegible] absque barbarismo / [illegible] totum [illegible] sub vno accentu [illegible] totum [illegible] vnus accentus [illegible] sub vno accentu [illegible] impulsu prolata est [illegible] silaba [illegible] monosilabe [illegible] monosilaba [illegible] est silaba et [illegible] dicto [illegible] obiecto [illegible] silaba rursus hoc modo / Silaba est vox literalis que sub vno accen-
tu et [illegible] / vnde ergo quod hec diffinitio [illegible] / additur literalis / [illegible] literalis enim [illegible] vel si volumus vt [illegible] elementum que sunt litere [illegible] / [illegible] quod literalis appel-
latur [illegible] sono sit formata vt dicatur literalis [illegible] sonis [illegible] non est distincta vt [illegible] et [illegible] totum [illegible] oratio / additur sub vno accentu / vt supra [illegible] et [illegible] totum rursus [illegible] additur et vno spiritu hoc [illegible] impulsu [illegible] hoc totum [illegible] dicto monosilaba / additur indistanter vt [illegible] sine distancia et sine mora altera silaba sequatur in [illegible] dictionis / [illegible] in hoc loco [illegible] silaba an aliud / si dicatur silaba restat alia questio an aliqua silaba / [illegible] quod silaba non describitur et hec modo [illegible] non describitur silaba [illegible] silaba nec alia [illegible] descriptio silabe [illegible] descriptio silabe nec [illegible] silabe [illegible] [illegible]

et nullum sit silaba describitur et nulla sonus nos [illegible] sit quis . an dicta descriptio omni silabe conveniat quod non videtur / [illegible] diacritica
plane [illegible] omni silabe conveniat que absolute est silaba [illegible]
silibarum alie abte sunt silabe alie simul quid est silabe [illegible]
dicunt silbe que sunt comprehensionis [illegible] alie vero sunt nomina
litterarum in quibus non sunt littere non [illegible] dicuntur [illegible] uno sonus quod
de hac litteria versus Silba vox scriptis [illegible]
et accentus proferre probatur [illegible] ibi **De singulis [illegible]** secunda
pars [illegible] ostendit quod sunt species silabe [illegible] uno [illegible]
constituendo [illegible] Quedam autem [illegible] silabe [illegible] est eius [illegible]
unius littere ut a [illegible] ut ab vel trium litterarum [illegible] quatuor [illegible]
[illegible] ut stans vel sex ut stirps Quedam autem sunt vocales tot
silabe que ex singulis litteris constant / que vero ex pluribus litteris constant
[illegible] mutabiles . Et nota [illegible] inter silabas [illegible]
[illegible] quia si quis vellet [illegible] et alio facere [illegible] silaba
[illegible] versus [illegible] nec plus [illegible]
Silbas [illegible] ut [illegible] stans [illegible] stirps [illegible]
[illegible] una littera [illegible] vocabulis [illegible]
[illegible] ibi **Nulla silaba** [illegible] in qua ostendit [illegible]
[illegible] in quo [illegible] et quo ordine in eadem silaba [illegible]
[illegible] silaba [illegible] consonantes [illegible] nulla in silaba [illegible]
[illegible] vocalis [illegible] in medio [illegible] vocales [illegible]
dyptongo [illegible] illa que est [illegible]
[illegible] seu littere ut [illegible] et ut depositum [illegible]
[illegible] vel due vocales [illegible] silbam [illegible] illa dyp-
tongo [illegible] et consonantes una vel plures . ita quod non
vocalis [illegible] consonantes [illegible] vocalis [illegible] silaba [illegible]
[illegible] consonantes autem [illegible] vocalem [illegible]
[illegible] ita [illegible] et [illegible] ex pluribus litteris [illegible]
silaba potest constare [illegible] Silaba vocalem tenet unam [illegible]
de dyptongo [illegible] velut [illegible] major [illegible]
[illegible] sunt [illegible] consonantes Silbam [illegible] consonantes [illegible]
[illegible] vocalibus [illegible] consonantes [illegible] consonantes [illegible]
sibi [illegible] Silaba non solum [illegible] vocalibus [illegible]
[illegible] tres [illegible] vocalem [illegible] consona [illegible]
[illegible] **Circa vocabula** [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible] stans [illegible]
[illegible] et [illegible] mutabilis
[illegible] Sicut [illegible]
[illegible] supradictis [illegible] et supra et [illegible]

[illegible] capitulum secundum
in quo [illegible] attendat ad [illegible] consonantes [illegible]
[illegible] ponit tres [illegible] dividitur in tres partes [illegible]
[illegible] silabe [illegible] ponit regulam [illegible]

Si antecedens silba [illegible] in consonante
[illegible]
necesse est etiam sequentem silbam a consonante
incipere ut actus ille [illegible]
[illegible] ut [illegible] **Jeronimus** in
de orthographia ostendit vocabulum esse sonorum
[illegible] vocis [illegible]
simplicium regulam in [illegible] silabarum [illegible]
[illegible] Obicitur [illegible] illud quod oportet /
ergo oblitus / oblatus . obruo abrado et

et in simplicibus muta precedente liquida [illegible] in eadem silba
et secundum herodianum composita sequuntur regulam simplicium

silba / sed b transit in sequentem silbam more simplicium
dictionis / quia primam oportet habere silbam necesse est
in metris ut possit eam corripi / sed hoc nos innuimus more
Preterea circumeo et circumago et similia non patiuntur
elisionem m in pronunciatione si transeat in sequentem silbam
m / nec in perhibeo cohibeo in hymatus anhelo inhibeo
adhuc exhibuit et similibus / secunde silbe producitur et sepi
arctius volens / si finalis consonans prepositionis in eam
transeat [illegible] / istinc constat et istuc / Cum in me
dictione silba a vocali incipit necesse antecedentem
nisi sint composita in vocalem terminari ut perstat.
[illegible] pecus [illegible] / Est tamen [illegible] in compositis et
subtrahitur consonans / ut [illegible]
primum hoc est in principio dictionis posite ab omnibus
incipe litteris desinentibus non in omnibus [illegible] in hiis
in vocales quibus omnes et maxime consonante incipi
at sequens silba ut mare, genus filius vetus
ludus / Cum consonante vero si sequens silba
a vocali incipiat non prius desinentibus nisi sit supra
dictum est in dictionibus que ex prepositionibus in conso-
nantes desinentibus vel ab aliis partibus orationis
sunt composite ut abutor obedio subeo adduco [illegible]
coactus intereo pergo preter eo alterutrum transeo /
nectum si sequens silba a consonante incipit licet an
tecedentem in quamcumque consonantem desinentem / ergo
per singulas consonantes ut potero id tractare
conabor / **Sequitur ulterius [illegible]**

et [illegible] est [illegible]
dit herodianus [illegible]
[illegible] totam [illegible]
tes [illegible]
veniens [illegible]
prima [illegible]
[illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] in [illegible]
unde [illegible]
[illegible]
dicit / Si autem
silba [illegible] in
consonante [illegible]
ut sequens a consonan-
te incipiat ut [illegible]
[illegible] sit dicto [illegible]
[illegible] regula
de simplicibus [illegible]
et herodianus [illegible]
voluit in [illegible]
silbarum [illegible]
simplicium in [illegible]
observari / Sed in [illegible]
[illegible] ab et
[illegible] voluit de in [illegible]
silba esse et ad eam
transire / Sed opponit
[illegible] cum plu-
ribus [illegible] / Sed cum
[illegible] simplic-
ium in [illegible]
sunt ergo [illegible] in sim-
plicibus [illegible] b
[illegible] semper est de
sequenti silba in [illegible]
[illegible] hoc [illegible] observabi-
tur [illegible] in oblitus
et oblivio erit b
de sequenti silba et
solum o sit de prima
silba / [illegible]
[illegible]
[illegible] que
[illegible] et corripi
[illegible] o ante
[illegible] est et
si [illegible] est [illegible] b transeat
ad sequentem silbam ut
herodiano placuit
erit b ante l in eadem
silba [illegible] muta
cum liquida / poterit
ergo [illegible] et sic
corripi prima silba
[illegible]

Tunc ibi **Preterea** ad aliud inveniens vere trahit pro illam theo-
diam simul dictus est regula simplicium obseruande sunt in compositis ergo si in
est ergo prima in simplici dictione non posita de secunda silaba est silla in trica
et sindago erit de sequenti silaba que non in illo dictionibus pauci ante
collisionem prima inchoat collidatur nisi in fine silabe posita et sequente vo-
cali in alia sed in predictis dictionibus collidunt ante quinque eius incepe-
ratur tunc aut quod fachar in principio a qui verius est collisere et statim
Et opponitur in circumdamicta vanitatibus in ea in de circumamicta pro-
nunciant seu prescripti omnes sine vlla collisione sed potest dici quod due
partes sunt vna circumamicta vero alia est et con dictionum colliduntur est
si vnam partem dicemus esse collise et referri ibi quod prima vel tota dic-
tantur vel minime et collise sonare. Tunc ibi **Nec in periscibus**
pre hoc et fusius et regule simplicium obseruande semper esse in composita
in pericibus et similibus refert in in sequenti silaba sicut in simplicibus
Andire ergo aspiratur in illis duabus vocalibus sed aspiratur silaba ergo
illa theodorialis sima hec illa. Inuenit aut parum implicat supponendo
illam regulam quam latinus dicitur et scias quod si aspiratio penan-
tem aliquam consonantem et vocalem sequente in eadem silabe aspirato au-
tem consonanti post eum et non vocali sequente ut philippus et si dicto
incipiat a vocali aspirata et componitur cum alia dictione remanente vo-
cali vel mutata remanet ei aspiratio ut inchoo et exhibeo prohibeo
Et si abijciatur vocalis abijcitur cum aspirata ut perhibeo hec ille et pro hic ut
dicitur omnes pro... vltima littera ponamus regula Prima est hec
Quandocumque aliqua vox sequitur aut cadit in fine alicuius silabe et sequens
silaba incipiat a consonante ita quod sit liquida sed
in secundum sequenti silaba et prior de hoc quod ista est ita notaria ut in simplicibus
Et si vero est ei de quibus quemadmodum dicit theodorianus igitur in abrado
prior erit quando quod est incompetens licet ad quantum ad partem obiectionem
Secunda regula est hec quod in media dicitur non pro terminare silabam primo
de litteralis cum sequenti sed si non pre terminare in medio vel sindago debemus
dicere ... cum mago quod ... ab sono coniungitur in
hoc loco an consonantibus scribi debeat in loco et sonare vel non sed dicit quod de
scribi et sonare et alii dicunt nec sonare nec scribi. Opponitur itaque de co-
medo sed oppositio nil valet quia in prepositione ... concedo est con et
edo componitur et quia turpe ibi erat sonare ... concedo ideo
latini posuerunt. Et opponitur de quamobrem dico quod non est vera pars
hic quantum ad secundam obiectionem ... nec ... nec n pro multe
alie pars aspirari apud latinos ... apud grecos possit aspirari ut
rhodos. Item in simplicibus vero quod si aliqua silaba finiatur in r vel
in p vel in n in media dictione ... sequente silaba ...
simplicibus et si dicas ... in simplicibus et ... in ... ex ...
et si ... cum sequenti silaba ergo aspirat quod est contra prius. In hoc casu
que ad ... prius tendunt vel in sequenti silaba vel in ... in ...
omnis dictio composita ... ad illud loco ubi agitur de ...
hec pre hoc ... incipiunt compositis elemento dicto ... Et nouis sunt
elemento silaba prima. Sunt prior sine parte ... sequens est ... vocali
lege sibi ... et ... prima sequens ... sicut et ...
hac autem ... sonor. ... Silaba precedens si sit finita
sonante vel a ... est ... sonante ... partis ... con-
sonans ut abire. Tunc ibi **Si in media** ... et ...
facit ... caput ibi ... sunt ... subaccipit ibi est ...
Regula talis est si sequens silaba a vocali incipit nec est precedens in
vocem terminari et hoc in simplicibus. In composite autem secus ut patet
... in compositis ... consonat sequens silaba a vo-
cali incipiente precedens in vocalem ... vel coco ... Et sy-
...vocale secunda necesse est ut vocalis habeat ... prior vel ...
... vel tota sibi consilabicari ... subijt alterutri in ... adulte
Tunc ibi **Principale silabe** ... regulam que est ... indifferenter
a quatuor litteris incipere possit silaba simul ... non ... in quatuor litteris desinere
sed ... incipiat ... elemento ... Desi-
... in ... precedens silaba a quatuor consonante incipiat sequens silaba

in consonantes aut non indifferenter ut patet per sillabas desinentes in m[illegible] sit secundum exigentiam consonantis a qua sequens incipit et sillaba [illegible] aut huius capituli [illegible] Sunt quedam circa consonantes, et quedam ad sequentia.

Circa vocabula. Abeo et pereo et subdit quedam composita ad sequentia.

Abdo quasi ab vel quasi ad et eo is. Obicio quasi ob et iacio vel icio. Oblitus pro ma correpta ob et lino linis. Oblitus pro ma producta dicitur ab obliviscor quod quidem quasi ob et leo les quod non est in usu. Oblatus quasi ob et latus unde oblacio. Obeo quasi ob et eo is. Abrado quasi ab et rado. Circumdago ex circum et ago. Circumeo quasi circum et eo. Elido unde elisio, ex e et ledo. Informatus ex in et formatus quod est a forma formas. Anhelo unde panhelitus quasi pan et alo secundum autem hugucionem alo caret aspiratione. Videtur Anhelo non debere scribi [illegible] quod [illegible] scripturam ponatur in etc. Hic Inhibeo quasi hibeo perhibeo componitur quasi habeo. Adhuc quasi ad et huc. Abhinc ex ab et hinc. Istic abiste et hic componitur. Istac ab ista et hac. Istoc ab istud et hoc. Magis tamen videtur esse [illegible]natio. Obedio sive obediens quasi ob et audio. Intereo quasi inter et eo. Alteruter tra trum quasi alter et uter. Preterea quasi preter et eo. Ita dictum est in voce, sed sillaba finita ut littera quoque per hoc principiare sequentis principale sillabe et ista predicta duo spectant ad illam litteram scilicet

In b incipientem. b

Capitulum tertium huius tractatus partis principalis [illegible] ibi sicut alia ibi distat ab hac. Et in prima parte [illegible] descendendo incipit unde quo [illegible] sequens sillabe [illegible] per quas consonantes precedens sillabe finales tractat autem singulariter secundum ordinem alphabeti de consonantibus finalibus sillabe precedentis. Unde secundum hoc hec pars de [illegible] in plures particulas que partibus [illegible] Docet autem hic primo quo [illegible] per b finales precedens sillabe sequentis possit. Et [illegible] nota est. Dicat tamen que [illegible] consonante i. b. [illegible] sequente solet plerumque in eandem mutari et [illegible] in compositione plerumque dicit [illegible] subiunctionis [illegible] mutatur b in c. [illegible] ne ex succo et tunc compositum [illegible] [illegible] aut [illegible] scilicet [illegible] [illegible] [illegible] quedam dicat subtrahi [illegible] per b. [illegible] est dicamus obcecto. per b [illegible] non habeat a prisciano. Subiungit [illegible] preterea [illegible] sequente in eadem composita b vel in [illegible] vocalem ut aufugio. [illegible] [illegible] sic [illegible] ibi duo [illegible] affero affugio [illegible] [illegible] ab [illegible]

Ab b invenitur sillaba desinens si sequens quoque habeat incipiat ut sabbura sabbatha gibbus gibberosus gibber obba. Composita [*gloss:* quando b sequitur in eadem sillaba] appositionibus in b desinentibus et aliis dictionibus a quibus b incipientibus ut subbibo. Que tamen consonans c sequente solet plerumque in eam mutari ut occido occumbo succurro succino. In quibusdam tamen pro ab abs ponitur dictionibus a c incipientibus componitur [*gloss:* incipientibus] ut abscondo [*gloss:* tam] abscedo abscido. Ob quoque est cum assumit s cum componitur dictionibus a c incipientibus ut obscurus obscenus. Sequente in eadem continetur b vel in v vocalem eadem sequente in eandem [illegible] ut officio offendo suffitio suffero suffio. Similiter aufero aufugio. Ne si affero affugio dicamus pro adfero et adfugio accipiatur. B quoque sequente [*gloss:* scilicet g mutatur] in eam mutat b ut suggero oggannio. Sternon [*gloss:* mutat b sequente eam] est m in eam ut summitto. Preterea omitto pro ommitto [*gloss:* [illegible] [illegible] [illegible]] dicimus. Terencius in adelphis Omitte mulierem. Oracius in secundo sermonum aut propone aut partem illius omittas. Idem patitur b sequente p ut oppono suppono [*gloss:* [illegible] et [illegible]]. R quoque sequente plerumque in eam convertitur ut arripio.

surripio ¶ In cunctis aut manet inmutabilis ut abrogo et abrado, et puto hac causa ne si arrogo et arrado dicamus dubium sit utrum ab an ad prepositio sit que mutavit finalem consonantem in r.

¶ Illis ad quecumque litteris sequentibus integra manet b, ut abdo, obdo, subdolus, abhinc, abluo, oblatus, obsecror, abnego, obnitor, subnixus. Ergo nunquam nisi prepositio cogat antecedens silbam in b potest desinere nisi consequens quoque a b incipiat ut in supradictis nominibus audimus.

¶ In c quoque nulla silaba desinit superior nisi sequens quoque silba a c vel a q incipiat ut bacca, bucca, siccus, soccus, ecquis, quicquam, atque ex hoc quoque ostenditur eandem vim habere c et q.

¶ In d pars nulla pre silba desinit prepositiva nisi sequens quoque ab ead incipiat in simplicibus dictionibus et in plexisque compositis ut abadit vel abdicet, addo, reddo, reddidit, quod etiam reducto dicitur. ¶ Virgilius: docto Redidit ora bovem pecus vasto que sub antro. ¶ Terentius in Formione: Deactari in ludo ducere ac reducere. ¶ Oratius in Epodo: Deus hec fortasse benigna reducet. ¶ In sedem vite Virgilius in sexto Eneidos: Victam classem socios a morte reduxit.

¶ Hec tamen ipsa consonans in ad prepositionem mutatur sequente c vel g vel p vel t, ut accido, accedo, aggero, applico, appello, attingo, attineo. ¶ ff quoque sequente rationabilius in eam convertitur, ut affectus, allido,

n ammo r arrido et assidimus // Subtrahitur etiam
(interlinear: que aliis debet mutari in c sequente t u vel il r b sequente ex se de / c est geminatione consonantium sequente alia consonante)
compositis dictionibus cum sequens dictio a g n vel vel p
b vel d t incipit ut agnitus aspectus ascendo
(interlinear: ut in hac compositione ad ut adbibo adhero etc.)
Aliis autem sequentibus littera integra manet d in compositione
ut adbibo adhereo admitto adquiro advoco // Reperitur
tamen invenimus f vel l vel n vel r vel s seque-
ntibus d scriptam ut adfatur adludo admitor adri-
deo adsumo. errore in scriptorum. Sed magister Erfordensis puto
(interlinear: quasi dicit melius)
quoniam ratione nam tamen sit dicta ex eufonie ut cum
eadem sit consonans secundus in aliis sufficiatur d in
aliis non satis non possumus ut cum dicatur affectus
(interlinear: scilicet mutata d in f l vel r)
alludo ammo arripio et assidimus bene sonat
cum ante affatur alludo ammitor arrideo assisto ma-
le sonat // In ff nulla desinit sillaba nisi loco
b vel d vel f vel x in compositionibus sit cum sequens
dictio ab eadem incipiat consonante ut officio suffacio.
(interlinear: scilicet quia non terminat sillabam et quia non geminatur)
affectus difficilis diffundo efficio. Et esse licet quod
(interlinear: quia)
muta esse ondiunt f littera quod cum omnes semivocales
simplices soleant in medio dictionibus geminari
hec non geminatur nec terminat dictiones sicut ille se-
(interlinear: scilicet f / scilicet in media sillaba)
mivocales nisi in suo nomine. Scilicet et preponitur liquidis
l et r more mutarum // G apud latinos nullius
sillabe est terminalis nisi cum loco b vel d ponitur in ad
(interlinear: scilicet de commutatione in compositione)
vel sub vel in ob prepositione ut supra diximus
ut aggero aggredi suggero oggannio // Greca
tamen solent loco n ante g vel c vel chi positas

---

accentum computus autem p
d sequitur ut patet
Et c sias ex t cum c
et d sequatur pleni modo
in simili ut recius abius
cum a vero vel p vel
o ponitur scilicet liquida vel ut
capud autem coma ut
comedam dicitur de quo
patuerunt versus
et liquida versus
vel c scilicet ut acco-
ela comitigna dare

In d patitur

sit oudiuit idem de d
dus ut in liquida Litera
quando nomen esse dicat-
impleri scilicet quod sillaba in ano
sillaba desinit in d sequens
incipit a d ut reddo
commune dicit plures
addo addyxo et adeo
et concidi hec ut de
Cum do sa ex obyra
de ydeo compositis et
simulibus que prima pra
desinit in d littera sequente
sillaba non incipiat a d
nec que ita recta non
vistea magister secundum
prius ideo sallere de in
ystis putet etiam in ystis
dictionibus addo adduco
Item dicit quod hec
consonans d in ad pre-
positione mutatur sequente
c vel g vel p vel t
et in f l n r et s
aliis autem sequentibus in-
tegra manet ad ...
... mutat ... m ... v
b d sequente ... d muta-
tur reliquie ... obyiat
invenitur autem ammitto
... am positionem
in separabili ammitto et
... a q admiror et
... ad et ammiror ...
... positionem dico
d integra manet se-
quente q ut adquiro
Sed obyicitur de conie-
cio ubi d mutatur
in c sequente q unde
supra dixit ... quod
d ... in c ut accidit
comicquid dico hec
est ... et hec pre-
positio ad que non mu-
tat d sequente q sicut
patet per terciam ...
quam dicat Aliis autem
sequentibus littera integra

manet et in appo-
sitione ut adhibeo
adimitto et semper
[illegible] et ad est sic
et quicquid non [illegible]
obtinet vel pro dic
per hoc consonans [illegible]
sequente quam remanet
integra. Hoc aut
dictum esse videtur
[illegible]
[illegible]
[illegible]

hanc pond(us) ut anglus. aggolos. longinus loggi-
nos. Anchises agchises agcision aput latinos
tn sonatur n ut anglus longinus anchises. Est
tn n principalis silabe ante se assumit g natus
gnatus notus gnotus antiqui dicebant unde igno-
tus nosco gnosco agnosco novi gnovi. Et post
tn c sepe positam in g convertit ut in nuns qua-
dringenti pro quadricenti a centum quingenti sep-
tingenti octingenti. Ideo enim posita n facit
t in g conversa quam in quibus ea n non est nunc
sonatur c ut ducentum trecenti sescenti [illegible]
H vero que est nota aspirationis non potest
terminare sillaba. invenimus tn in vah ah et oh
interiectionibus. que terminalem videtur sillabe sed magis
puto ut superius dictum est per apocopam hoc
sole fieri. ut pro vaha aha et oha sunt
vel quod absconditam voce solent interiectiones et quo-
terminari vocem proferri ut est ah eh dicatur.
R. nullius sillabe prohibetur esse terminalis. L quando
consonante sequente seu antecedente terminat sillabam
ut albus. ulcus soldum valde. alphenus algeo
illud ulmus almus culpa. fulsit. altus. silva
mulxi. M r et L solis sequentibus non
antecedentibus l. non h et r. non puto post hanc
invenitur. M in qua invenitur sillaba desinens

in media dictione quod sequitur sillaba a b vel p vel al-
tera m in capite ut cambises ambo imperium compa-
ro simmmus ammon / [illegible] timatur antecedens
silba sequentibus c vel d vel f vel g / vel altera
n vel q; vel r ut conbustam peccat; vel s vel t vel
) vel v etiam pro consonantibus positis vel p ut co-
tinuus manus conducto pondus confiteor [illegible]
congiuns angulus annus inquiro cognitio lin-
quo intempo immo / in multis tamen invenio r sequente n
in r converti ut cornio cornipo / et pene ubique
con preposita ante dictionem ab r incipientem compon-
hoc est pactum / ut corruo corrigo. vel [illegible]
tum apud grecos auctores etiam hoc est solet fi-
eri ut Sirreos sirrvalto sirreto sirregeim / ergo
consonablius esse videtur in quatuor tantum in quibusdam mutat
n in r ut irruo irrigans / in reliquis quando eufonia
hoc exigente finare / et irrito [illegible] dixe [illegible]
nec in simplicibus invenitur dictionibus p ate r
S cum sequitur vel e vel) vel v loco consonantium
vel v integra manet n ut consilius sponsus tos
Antonius mantua conicio converto annus /
b aut sequente vel p in m convertitur / l vero n
m in eas commutatur ut imbuo impleo cambi-
bo, collido illi do immunis communis / Hic
nullam timat silbam nisi sequente quam ab ea

[illegible marginal commentary]

S apud latinos

[illegible marginal commentary]

In g

[illegible marginal commentary]

e q duob[us] latina ut theologi uel aliqui doctores obseruatis in quibus aspiracionis nota potest tres mutas finales habere scilicet p q t ut Sabaoth p q p ut Joseph aleph q et ut Dauid uel k et l ut Dagmund et ponitur uel alpha addicio ... ceteris ... solus ... finiat apocopatas Lorsma quando l est ... tolles ... Albeo fulco ualde fulsus fulguat ille ulmus et almus culpa resulsi ... culta resoluit et ... Reddit ... barbarus ...

In m incipiente

Vnde quibus ... sequibus sequitur silaba principalibus ... esse ... finalis ... plures in ... vel p vel b ... sequitur n uolo fore presse ... p b vel m ... ... an non ... nouis ... Inuenit ... scribitur ... an loquatur an silcam et ... inuenit in compositum ... Am autem ... posita ... in compositum ... ut ... ac ... tandem dictum ... ac pro... ... in dictione ... incipiente a uocali in ... scribi si non ... siue fit ... silabicari ... sequente uocali et ... finalem ... fine ... ultima clausis labiis ... statim ... labia ... ... sequente uocali ... m ... ... r ... et n ... [illegible]

mapiente ut lipus aparet yppon. Per .r. quando consonante sequente excepta k. ut timac ... silbam ut morbus parcus. ordo. perfacio corsinus margo perhibeo perlego perluceo interlita interluminum carmen. sarmus. corpus. argmentenous. curtus. morsus artus perimus torrus ... ... In compositionibus quibusdam ... r in l conuerti ut intelligo et pellicio pro interlego et perlicio et pellego pro perlego pelluceo pro perluceo. Plautus in Asinaria ... istud ... consinsci sinographum inter me et amicam; [gloss: et lenam et] legere pellege nam tu poeta ... prorsus ad ... Item ... fabula ita pelluat quasi laterna punica.

S terminante antecedentem silbam hec sole ... consonantes sequentes. C in compositis ut absto ... absinuus quia s terminalis est in compositionibus nam in simplicibus dubius ... est s et t eiusdem silbe esse ut pascua luscus; ... sequente vel p vel t in simplicibus dubius si antecedit s eiusdem est silbe [gloss: tenet se ad sequentem silbam ut in vel p] ... ... Similiter ... s antecedentem silbam, altera s sequente ut cassus cossus [gloss: repetitur pro dubio]; d quando loco consonante in compositis sequente ut desitrus; ... sequente vel p vel t proponitur in s desinente [gloss: scilicet silba] anteposita ut discucio displicet dissimat distulit abstergo asporto pro absporto [gloss: ...]

T superiorem si finit silbam ...

est q3 sequitur abeat maiore ut mitto (correcta) tipotta atti
net atticus ¶ [D]e x nulla silba terminatur in me
dictione nisi in composit[is] a ppositione ex que integra
manet potest sequente p vel c vel q vel s ut
quibusdam placet vel t ut excurro expello expo
sito exsequor sic enim placet his qui de ortho
graphia scripserunt quamvis eufonia et ratio supradicta
de his tum grecis abiat s antecedente x ut exte
do ¶ l q3 sequente invenitur in hac nomine de lex ¶
ff enim sequente in eam convertitur x ut effero effundo
effero, ceteris vero consonantibus e non ex ppoin solet
ut ebibo educo egero eludo eminco emitor eruo,
erectio // ¶ Z in peregrinis dictionibus ff invenitur
in principio silbe et si antecedat alia silba vitio
est eam vel in vocalem desinere vel in l3 vel r
ut gasa melazophios ariobarzenes ¶ Bach
est autem ... nullas dyptongus in duas consonantes
pt desine in dictione autem invenitur ut faex faecis
et faux faucis // ¶ Distat silba a dictione et ssio
et accentum nisi enim sinamq tamen posita e silaba
in dictione / accentum ... que accentum eas ppron
tenemus / silba enim per se nisi tamen sit dictio ssrivit
habere non pt invenitur tum et plena oratio
in una dictione / ut in verbis imperativis ... lege
et silv plena dictio in una silba ut ars dic do

mus in appositione
sed in compositione tum
et mutat tamen q3 n in
m maxime sequentibus
p vel m ¶ Sed vero septa
p v et m inquam
in compositione invenitur
unde incad ... [illegible]
non sunt composita
et tamen quoque ad unum qua
le ut tamen venio ad me
l quod ¶ quoque quando ad
nictio ut tamen simas in
diligo te et ... ppo
de sinens ablto ...

De ur terminatur

Accedit ... ostensum
de n ut patet in hac
¶ Cond... autem ... diat
n posita sequente r ut
quibusdam placet ut
in ... et paulo post
... in ... tum ...
mo r sequente n in r
converti et pene ubi
que con ... ante
dictionem ab r incipientem
ponitur sicut ... patuit
l mutatur in r et hoc
recte tamen nec in simplicibus
invenitur dictionibus n
ante r nisi forte in ali
quo ppno nomine ut ...
... ¶ Hoc patet ... hec
ppositiones ... et con
ppont ... dicunt incipientes
ab r vel ab l con
vertunt n in illas ut
irrito illudo ¶ Verumtamen con
... tamen dictionem incipiente
ab r ... retinet n
et ideo ... dicat ...
et fit hoc causa ...
ut corrigo corrigas
...
... pars ... ut corri
go ... et pars ...
corrigo quia tamen ...
... silbe ... de
... habeatur ¶ Sed
... in compositione con
... in appositione ...
n sequente vocali ut coc
... a con et co ...
ta n causa eufonie
/ quoque ... n in m
ut comedo ... et
hoc ... eufonie
et silabicat ... se
quenti silba et non ...
prima. et hoc ...
... consonant ...
obvias ¶ ... ppositas
quando ppo remanet inte
n ... in hac verba

pt silicanda ... in compositione per se / dicto ... hoc ...
... hoc autem ... tamen n convertitur in m ... muto comis ¶ Sed nondum
... comedo comis, ad ... ut comis ...
... n apud grecos ... apud nos ... ppositio ... nomina ... praeter ...
... in ... compositione ... subi ... modo per ... / no ...
... euthimema vel ... entimema energuming et ... energuming encaustum

et incausto etc. de consilibus [illegible] de [illegible] Folle b p [illegible] et ad reliquas
dato [illegible] Concinno pondus confessio congius immo languor mansio monstro conu[illegible]
[illegible] amplectatur [illegible] inhibens addis [illegible] nigido [illegible] [illegible] mox [illegible]
ut patet [illegible] occupat non credit [illegible] coniugio [illegible] et [illegible]
in [illegible] sillabarum [illegible] et [illegible] ut sillabicam vel scribe [illegible]
[illegible] vocalibus [illegible] sillabam [illegible]
[illegible] non scribitur [illegible] ut tunc patet [illegible]
et [illegible] debent scribi [illegible] non agna [illegible]
placauit nil videtur [illegible] vestis clipeus et aparet sole [illegible]
[illegible] sequitur ut morbus [illegible] magno [illegible]
[illegible] corpus torquens [illegible] morsibus [illegible]
[illegible] testibus [illegible] ibi

B. finante

[illegible] b finante precedat sillabam [illegible] occupat
consonantes sequentes [illegible] in compositis ut absondo [illegible] in simplicibus [illegible]
[illegible] ante [illegible] sillabe [illegible] ut posuero [illegible] finalis est sillabe
[illegible] sequitur [illegible] ut [illegible] aut [illegible] consonante et [illegible]
[illegible] aut [illegible] ut displicet aut [illegible] ut distinat [illegible] subiectior [illegible]
[illegible] in omnibus [illegible] finalis [illegible] precedentis sillabe [illegible]
[illegible] consonantem sequentem [illegible] sole inveniuntur consonantes [illegible]

[illegible]

Ante x nulla silba [illegible] addit [illegible] in media
sillaba [illegible] dictionis [illegible] oppositio [illegible]
[illegible] quod non [illegible] quod sit solutum quod [illegible] in media
dictionis [illegible] in media compositionis etc. cassa oppositio [illegible]
[illegible] quidam [illegible] hanc regulam [illegible]

[illegible]

ptrahit dicen[illegible] q̄ sequitur x tibi compositum pbat [illegible] in ibi [illegible] inpagis
Unde quibus [illegible] precedentibus secunda sillaba incipit a zeta [illegible] zet [illegible]
[illegible] in proprio [illegible] in peregrinis dictionibus et si precedit alia sillaba in [illegible]
[illegible] desinit in [illegible] vel in az vel in n vel in [illegible] unde pone hec [illegible] in peregrinis dictionibus
zet non [illegible] sillabe sed obyzantus [illegible] booz ad quod [illegible] peregrinas dicat [illegible]
[illegible] gentes aliud vero nomen barbarum [illegible] hebraicum [illegible] aliquid et [illegible]
[illegible] dictum et barbarum [illegible] aliquid omnis que non [illegible] in [illegible] fecta [illegible] aliqua
[illegible] in ibi **Sciendum est autem** [illegible] pars talis in [illegible] pot[est] [illegible]
per quod [illegible] ultimas duas litteras de quibus hic [illegible] tractatum [illegible]
[illegible] et si dyptongata sillaba desinit non potest in duas consonantes [illegible]
[illegible] in una [illegible] consonantis vt in x [illegible] preterea [illegible]
[illegible] duabus vt [illegible] Item sciendum est [illegible] sillaba in media dictione potest desinere
in duas consonantes excepto compositis a [illegible] abs [illegible] [illegible] hec [illegible]
[illegible] sillaba [illegible] in [illegible] potest fieri [illegible] sonantis [illegible] excepto [illegible]
abs componit [illegible] [illegible] ortographie [illegible] precepta latinus barbaricos non [illegible]
[illegible] sua liberius [illegible] multa licencia [illegible] in ibi

Dicta sillaba [illegible] pars talis in qua pot[est] [illegible] et [illegible] sillabe in dictione
et secundum hoc possit [illegible] in primo gradu secundo [illegible] ibi invenitur tamen
et [illegible] sillabam et [illegible] dicitur enim primo in hoc quod dictione
[illegible] aliquid [illegible] sillabe non [illegible] dicitur quia dicti in quod
in quod dicto corespondet aliquid [illegible] sillabe non [illegible] ponatur
[illegible] [illegible] accentus [illegible] sillabe etc adiacens [illegible] sillabe non [illegible] ponatur
in dictione [illegible] dico autem [illegible] dicto vel [illegible] sillaba quia [illegible] esse sillaba et dictio
sicut est dicto [illegible] et [illegible] sicut [illegible] in re et in hoc convenit [illegible]
in [illegible] [illegible] vt in [illegible] sic in una sillaba plena invenitur
dicto vt [illegible] **Circa vocabula** Saburra est illud quo impletur
navis ne vacillet [illegible] est arena litoris vel lapis vel multitudo lapidum
vel mobilis [illegible] navis que solet esse lapidibus et arena et [illegible] aliquando
ibi b [illegible] [illegible] posicione [illegible] in metris [illegible] b et corripi
et in lucano [illegible] saburre [illegible] est [illegible] invenitur
[illegible] opportunitas [illegible] [illegible] quia invenitur [illegible]
[illegible] opportunius [illegible] [illegible] sabbatizare [illegible] Bibbus [illegible]
[illegible] id est [illegible] [illegible] nomen [illegible] in quo vinum [illegible]
[illegible] bibo ex sub et bibo [illegible] cubo [illegible] cubas ab [illegible] et cubo bas et [illegible]
[illegible] [illegible] ex sub et cano [illegible] ex sub et cedo mutata [illegible] in c [illegible]
[illegible] abs et condo Abscedo [illegible] abs et cedo [illegible] abs et cedo [illegible]
[illegible] invenitur abscindo quod [illegible] abs et scindo et tunc facit [illegible] absciderit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] absiderit [illegible] [illegible] cedo
[illegible] abscido [illegible] [illegible] Obstinens [illegible] ob et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] ob et [illegible] mutata
[illegible] ommitto [illegible] ob et mitto alludo unde allusus et ad et ludo [illegible] Oppono
[illegible] ommitto [illegible] ob et [illegible] Arripio et surripio [illegible] ab
et suppono et [illegible] ob et sub et pono mutata [illegible] in p [illegible]
et sub et rapio mutata [illegible] in r et a in [illegible] abrogo [illegible] quod [illegible] ab et
[illegible] abdo quod est abscondo ex ab et do [illegible] ob et do [illegible]
[illegible] sub et [illegible] et [illegible] et [illegible] id est [illegible] perfidus quod [illegible]
[illegible] ibi [illegible] sicut ponitur [illegible] in [illegible] [illegible] est
contra loqui et [illegible] ob et loqui Abluo [illegible] ab et luo [illegible] et [illegible]
ob et sub et nitor Cogo cogis coegi coactum [illegible] ex con et ago [illegible] bacca
est fructus [illegible] bucca est os [illegible] est [illegible] quo [illegible] bacce
[illegible] et [illegible] est [illegible] et non [illegible] Abaddir [illegible] pena
nomen est lapidis quem [illegible] deglutivit saturnus Addo [illegible] et ad et do
[illegible] mutata [illegible] [illegible] re et do interposita d causa eufonie et ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] reddo reddis [illegible] re
et [illegible] interposita d [illegible] [illegible] bene [illegible] et [illegible] non
[illegible] aggero ex ad et gero [illegible] ad et cubo mutata [illegible] et d
in [illegible] [illegible] adeplico mutata d in p Appello appellas appulli
appulsum [illegible] ad et pello Attingo [illegible] ad et tango mutata d
in t et a in [illegible] [illegible] affectus [illegible] ad et facio [illegible] Allido [illegible] ad et
ledo mutata d in l et e in i Assidimus [illegible] ponatur [illegible] assido [illegible]
ab assido [illegible] ad et sedeo [illegible] vero ponatur assidimus pro
[illegible] tunc simplex est et declinatur ab asse quod declinatur [illegible] et di-
[illegible] est [illegible] obulus [illegible] dubio nomen [illegible] ponderis [illegible]
ad et sisto mutata d in s et [illegible] sisto [illegible] abte [illegible] non
[illegible] et tunc assumit [illegible] illud quod est [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] et tunc [illegible] [illegible] statim [illegible]
[illegible] gradum [illegible] Assumdo [illegible] et [illegible] mutata [illegible] in [illegible] Anglicus
nomen [illegible] quod dicitur latine anglicus quod [illegible] [illegible]

Apocopa est abscisio de fine ut ... [illegible] ... collus ...
... [illegible] ... sincopa ... quod capitibus ... solet ... nasci
ad modum apostematis ... [illegible] ... quod inferius violentius ...
... [illegible] ... Sol ... [illegible] ... non est ponderis. Impero ... imperium
... et ... [illegible] ... Ammon nomen Iovis et ... arenosus ... Ammo-
na ... arena ... [illegible] ... Continuus ... derivatur a contineo continuus
... [illegible] ... quod ... a con et cano ... [illegible] ...
... a con et ... quod est ... [illegible] ...
non est ... et inde ... [illegible] ... plurimi ... [illegible] ...
unde ... [illegible] ... in me dolos ... [illegible] ...
... magis ... composicio. Conductus ... con et duco. Et vide quia ... locat
... [illegible] ... ille conducat qui precium dat. Conspicuus ... [illegible] ...
et factor. Congius mensura erat sex modios capiens ... [illegible] ...
... loca in quibus deponuntur ... [illegible] ... Unde congiaria
... [illegible] ... Corrumpo ... con et ... Corrigo ... ex con et rego quod ... [illegible] ...
... ex in et rigo rigas. Consero ... [illegible] ... Unde ... [illegible] ...
et ... Compitum non derivatur a competo ... Unde compitum ... [illegible] ...
est via ... compitum ubi multe vie conveniunt ... a con et peto ...
... Illido ex in et ledo ... est ... [illegible] ... in et ... collido ...
quod est offendo. Comparco ... ab et parco ... [illegible] ...
est nomen loci. Caspium est civitas ... [illegible] ... quod sit nomen ...
... [illegible] ... et fine ... [illegible] ...
... [illegible] ... esse composita ... [illegible] ...
... [illegible] ... Intellimus ... [illegible] ... et ago ... et
... [illegible] ... et lima et sic dicitur ... [illegible] ...
intelligo ... [illegible] ... intellego et inde ... videtur esse ... non ... [illegible] ...
... [illegible] ... per et licio licis quod ... [illegible] ... Pellicio pellicis
intelligo ... [illegible] ... et lego ... [illegible] ... pellax ... deceptor
... [illegible] ... Geographia ... [illegible] ... conscripcio et compositum ... [illegible] ...
... [illegible] ... Lectica ... a ... [illegible] ... quod ... [illegible] ...
... [illegible] ... est latinum ... Galea ... corrigis ... [illegible] ... quod galea
... [illegible] ... cosmographia ... [illegible] ... Cosmos ... [illegible] ...
Displicco ... dis et placeo ... [illegible] ... Cosmas ... [illegible] ...
Absterreo ... abs et terreo ... dis et ... Abstraho ... abs et traho
... [illegible] ... non ... Apporto ... ad et porto. Apportare ...
Repello ... re et pello ... Acquiro ... ad et quero ... [illegible] ...
Elex ... [illegible] ... legem ... [illegible] ... lex legis ... [illegible] ...
... [illegible] ... Beza ... [illegible] ... Unde gazophilacium ... [illegible] ...
... melancolia ... [illegible] ... Melancolicus ... [illegible] ... tenebre ... [illegible] ...
... nigra collera. Ariobarzanes ... [illegible] ...

Accidit unicuique

Capitulum quartum de tenore et accentibus ...

Accidit unicuique sillabe tenor spiritus tempus nu-
merus litterarum. Tenor acutus gravis vel circumflexus in
unaquaque dictione tenor certus absque eo metus non potest
sine eo esse. Similiter spiritus asper vel levis accidit
sillabe. Tempus unum vel duo vel tria ut quibusdam pla-
cet unum et semis vel duo et semis et tria. Unum
si vocalis brevis per se sit vel si eam una consonans
simplex consequitur et caput unum et semis quibus
sillabis de quibus multi dubitaverunt ut latine ...

p no solu ante l vel r s3 ets ante m vt iā sup docuim
in p'mo libro/ et n posite mute faciūt quēc silbas Eon
pedo in foenisse ꝯso teta ecf ¶ Idem in ead fabula Appo
tomesto ecf: ¶ Ordine in x^{mo} pystosāt q3 gnidon gea
nuda q3 amatimta metallis ¶ Pretea m ante n posita
fecerūt quidā quēc silbas vt kallimachus in suo action
thosmenonmes ecf ¶ Illud q3 nō est pmittenḋ quod
tribus consonātibus sequentibus pt fieri quis silba/ qud
incip impropio sequitᵉ silbe p9 vollēs certas s3 et
muta et p9 eam liquida sequitur/ quippe cū s d met
subtrahi more soleat vetez vt ¶ Oracius simoniḋ libro
p'mo luquin9 insani rēdentes p'ma scribe ¶ Trilo
gis nā vel positōn duo sunt tempora vt dos ars
duo et semis quū p9 volem nā longaḋ vna sequit
consonans vt sol. tria quū p9 volem nā longaḋ due
cōsonātes sequntur vel vna duplex vt mons rex. hi
in metro necē est vnā quadā silbam vel vnius vel duū
acapi tpm// ¶ Numerus lrāz accidit silbe qm
vt supra diximus nō minus quā vnius nec plus
q3 sex lrāz apud latinos potest inveniri silba ¶ ecf

q3 sex lrāz... quam huius quis ac potius diuctini/ s3 fortasse no co dicat duuḋ tpm/ sed
qma certa est di vni9 tpis/ ¶ vero fortasse pducta dr duuḋ tpm dua
et q3 mlto plus tenetur quā huius no quod his in tenetur sim etā nichil...
s3 ideo q3 ponitur sepe duc huius p vā longa et cq^{o} ¶ placuit go quibusdā
p vnuḋ tpus et semis accidit silbe vel duo et semis vel ets tria/ vnuḋ
qū vocalis est breuis per se v sine consonante seu posita in ead silba vt
amo vel quā simplex consonans sequitur vt caput vnuḋ vero et semis
in quibus silbis vt lacrime cū eīn p'ma silba nālis pducatur positōn duare
consonātium que sequitur recipit tpus dimidiuḋ nō potest pduci / duuḋ vero
tpm est silba cuius vocal est longa vel nā vt dos vel positōn vt ars ¶ Duo
tpa et semis s3 silba eīn quocād quū p9 volem nā longaz sequitur vna consonans
vt sol ¶ qm eīn longa nā/ duuḋ est tpm consonās vero que sequitur tpus sed
attribuit ei/ tria vero tpa s3 quū p9 vocalem nā longaz ¶ vel due consonātes
sequntur vt mons vel vna dupp vt rex quū eīn nā longa e duuḋ
est tpm due vero consonātes que sequntur vel dupx vna tpus ei
vnuḋ attribuit/ p quē mons scād vocalē natuḋ longam. sicut cuḋ est
autoritati/ ¶ Dicitur eīn plus q3 mons dr a mnio mnio eo q3 q3 loca
em assunt montes muniunt vel eo q3 loci sui astant mont...

de quo supius sufficienter dctum est ¶ Tpus
vero accidit silabe 2
q3 asperacōe spūdle:
vi formatur ¶ Spiritum 2 ..p9 pmg ar
illa pducta pnūn:
s3 silbe accidet sp:
ītum appellat aspi:
racionem vt plerique
dice' solent q3 cum
flatu fit ¶ Constat
ex ipsa eius pō/ s3
illud verum q3 silba
quequ aspero spiritu
pfertur quequ leni
pnūciatur ... ...
dest ¶ Et qm istat
vt dicitur duaq
p'mo reddenda est
dictā inter tpus et
accentum/ ¶ Accentus
go s3 elenacōis quoqz
acuta que dr arsis
vel depressio quoqz
grauis que dr thesis vel
circumflexa intercorumqz
vox modulacō ¶
tpus aut e mora
pnūciacōis ipsius
accentui adiacentis
¶ Tpus go accidit silbe
vnuḋ vel duo p mg
naturaz tempus dr esse
silba. si fuerit certa
duuḋ vero si fuerit
pducta ¶ s3 quo poterit vel possit fieri
q3 bis in tenetur longa

[illegible] est pa longa [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] producta
vocalem [illegible] autem est natura producta et [illegible] regitis [illegible] est [illegible] quer
[illegible] quod sillaba [illegible] unum tempus et semis tunc [illegible] et [illegible] [illegible] sit ibi semis
[illegible] semis [illegible] duas [illegible] [illegible] non [illegible] est mensure et [illegible]
[illegible] et [illegible] [illegible] semis [illegible] semissis [illegible] [illegible] [illegible] metri et [illegible] est
loco [illegible] unum tempus et semis [illegible] [illegible] inveniens [illegible]
[illegible] nec [illegible] ubi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] temporationis [illegible]
tempus semis i. medietas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] invenitur [illegible] quod est dimidium temporis [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] fortasse noluit
[illegible] [illegible] semis [illegible] quod [illegible] esse videtur [illegible] temporationis
[illegible] sit [illegible] apud grecos et apud nos ubi [illegible] [illegible] [illegible] a greco
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] apud latinos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] sit [illegible] quid est aliud [illegible] aliud [illegible] apud [illegible] [illegible] autem [illegible]
[illegible] diligenter. Illud [illegible] attende [illegible] posset lector studiosus
duo [illegible] et semis [illegible] [illegible] tria habere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sillabam
accipi sillaba [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] producta in metro [illegible] vel unum tempus [illegible]
[illegible] [illegible] sillabe [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] apud latinos sillaba inveniri [illegible] [illegible] [illegible] nec plus [illegible] ibi **Minimum**
orthographia [illegible] dictum [illegible] sufficienter [illegible] sillaba [illegible] parte [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
graphia [illegible] [illegible] scriptura [illegible] [illegible] tractatus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et est de sillaba et dictione [illegible] [illegible] agitur [illegible] ubi [illegible] in [illegible]
scriptura [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] parte [illegible] [illegible] Orthographia [illegible]
[illegible] orthographia [illegible] [illegible] tractatus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est quod [illegible] [illegible] et r sunt liquide [illegible] m et n [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] sillaba vocalem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
consonantibus sequentibus [illegible] [illegible] vocalis [illegible] [illegible] non solum duabus posi:
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tribus
consonantibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alia [illegible] a tribus
[illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible] liquida [illegible] [illegible] [illegible] consonantium
[illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Circa vocabula [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et de [illegible] vel de ethimologiis [illegible] [illegible] ad ortho-
graphiam [illegible] satis dictum est [illegible]

Dictio est pars

Tractatus secundus huius [illegible] capitulum [illegible] [illegible] dividitur in partes [illegible] in quarum prima de sillaba [illegible] dictionem in secunda vero circa declarationem descriptionis [illegible] dictionis ad sillabam [illegible] quia sillaba pars [illegible] et [illegible] [illegible] in dictione posita [illegible] [illegible] dictionis i. aliquando [illegible] et dico [illegible] in dictione posita quia a [illegible] sillaba [illegible] et [illegible] [illegible] vel saltem consignificat [illegible] [illegible] posita [illegible] [illegible] sillaba non [illegible] aliquem [illegible] accentum nec tempus nec [illegible] nisi ponatur in dictione ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pars [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Dictio est pars minima orationis constructe vel in ordine posite. Pars minima autem [illegible] tum ad totum intelligendum i. ad totalem sensum intellectum. Hoc autem totum dictum est ne quis credatur [illegible] in duas partes divide. Hoc est in vi et [illegible] vel [illegible] huiusmodi. Non enim ad totum intelligendum hec fit divisio. Differt autem dictio a sillaba non solum quod sillaba est pars dictionis sed etiam quod dictio dicendum hoc est intelligendum aliquid

vt silba

Silba aut nō omnino aliquid sit per se ergo monosillabe dictiones possunt quodam modo esse et sillabe nō tn̄ simplr̄ quia nunquam sillaba per se potest aliquid significare in dictione posita hec enim proprium est dictionis. Unde si dicatur a p̄se sic eē sillabam [illegible] nec tenorem nec spm̄ nec tempus consistere dn̄r conjunctione dictionis in qua ponitur.

Nam in ara dictione a prima producitur et circumflectitur in nto nec sine aspiratione. in aut sit stabulum porcorum eadem a ipsa penultima corripitur acuitur et sine aspiratione. Ac eadem a quod est prepositio grauatur et producitur et sine aspiratione est. Videns ergo per se ipsam sillabam desiere predictorum rone nec aliter posse [illegible] tractari nisi posita sit in dictione.

Post aut pre de diuersis partibus autem [illegible] scilicet de lra et de silba tractat tercio loco de parte tercia hec est de dictione. Et merito post sillabam ergo patet quia ex sillabis dictio constat. Tractat autem hoc ordine primo describit dictionem deinde diuidit eam [illegible] quasi [illegible] ostendit [illegible] ea vo paruis quasi partem orationis. Describit et innuit eius accidentia [illegible] et ita consequitur vsque in finem. Ad vltimo vero ostendit que dicatur dictio debeat [illegible] et quo ad sa[illegible] [illegible] quod est de oratione vt nobis videtur tractat et suo loco determinabitur.

Dictio ergo est pars minima orationis constructe id est in ordine posite. partes orationis dicuntur quia voce et sensu [illegible] [illegible] constituunt orationem per hoc quod dicit partes orationis remouentur lre et sillabe quarum nulla sensum orationis constituunt [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] pertinet sillabe vel lre partes sunt [illegible] vocis totius que est homo et [illegible] quia pars alicuius quasi est pars alterius orationis [illegible] addit minima nulla enim vox [illegible] minor est dictione. sed dictio minor est oratione [illegible] in [illegible] prima sola dictio [illegible] [illegible] oratio nec dictio [illegible] pars orationis videtur esse. Addit constructe [illegible] [illegible] dictio dicatur quasi oratio habemus [illegible] [illegible] Unde summum bonum in vita honestas. bona oratio respondi. Et ecce hec dictio [illegible] honestas appellatur oratio [illegible] [illegible] orationis ex ea intelligimus. Et [illegible] [illegible] oratio [illegible] construitur. Ideo addit in ordine. Ideo addit in [illegible] quod remouet [illegible] [illegible]. Opponitur quicquid est pars partis est pars totius [illegible] sillaba pars dictionis et dictio est pars orationis ergo sillaba est pars orationis. [illegible] non sequitur quia pars orationis non [illegible] nisi que [illegible] et voce orationem constituit vel construit [illegible] [illegible] [illegible] nos ad [illegible] [illegible] [illegible] totalis [illegible] relationis. [illegible] est in relatione partis et totius. et sillaba est pars dictionis et dictio [illegible] orationis non tn̄ inde sequitur quod sillaba sit pars orationis [illegible] [illegible] [illegible] quod est [illegible] non tn̄ orationis. quia licet [illegible] [illegible] que est pars orationis [illegible] est vt esset pars voce et sensu. vt dictum est. Potest tn̄ sane concedi quod sillaba sit pars orationis sed non principalis immo [illegible] pars enim [illegible] secundaria sed pars partis. Illud quod [illegible] [illegible] quod antiqui de oratione dixerunt. Et [illegible] sed alia dicitur oratio [illegible] sensus non [illegible] [illegible] vt lego et consilia. Alia vero dicitur oratio [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] vt ea [illegible] constat ex dictionibus sic [illegible] [illegible] modi est [illegible] oratio homo currit. Et dicitur [illegible] oratio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliquam. Illud quod adiungitur quod non [illegible] [illegible] dictionum dicitur [illegible] oratio. [illegible] in [illegible] [illegible] fit [illegible] in domo [illegible] dictionum fit [illegible] quia tn̄ nullam [illegible] in [illegible] fit [illegible] non est oratio. [illegible] homo albus [illegible] sit imperfecta oratio quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] oratio appellari. Diximus [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] dicitur vox [illegible] oratio vt lego. [illegible] solam [illegible] nulla vox dicatur oratio. Illud [illegible] sciendum est quod [illegible] causa inuentionis [illegible] dicendum est vt [illegible] homo [illegible] [illegible] voluntatem alterius [illegible]. [illegible] vo [illegible] inuentionis [illegible] partis orationis [illegible] [illegible] accidentium tractando de singulis demonstrabimus. Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod ponitur [illegible] in [illegible] tractatu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod commentarij [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] seu ad [illegible] [illegible] [illegible] materie. Unde [illegible] [illegible] appellatur alio nomine [illegible] a [illegible] dicitur. Et est [illegible] a [illegible] et [illegible] quod est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] commentarium reddat [illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] valde sine dubitatione quia prepositio aut mutat [illegible] [illegible] complet aut [illegible] [illegible] vt impius. complet vt [illegible]. [illegible] vt [illegible] [illegible] pars est [illegible] [illegible] constructe una sensu dicta pars est. Constructam sensum [illegible] [illegible] [illegible] ordo. Compositam reddit pars minima quam voco partem. Pars est totius

Oratio est

Oratio est ordinatio dictionum congruam sententiam perfectam demonstrans. Est autem hec diffinitio orationis eius que est generalis que in species sive in partes dividitur, nam oratio etiam dicitur liber rethoricus unionum unaqueque dictio hec sepe nomine nuncupatur cum plenam ostendit sententiam ut verba imperativa et responsiva que sepe una dictione complentur. ut si dicam quid est summum bonum in vita et dicat quis honestas. Dico bona oratione contentos

Partes igitur orationis sunt secundum dialecticos due scilicet nomen et verbum quia hec sole etiam per se coniuncte plenam faciunt orationem, alias autem partes sincathegoreumata hoc est consignificantia appellant. Secundum stoicos vero quinque sunt eius partes. nomen. appellatio. verbum. pronomen sive articulus et coniunctio. nam participium connumerantes verbis participiale verbum vocabant vel casuale. nomen etiam adverbia nominibus vel verbis connumerabant et quasi adiectiva verborum ea adverbia nominabant. Articulis vero pronomina connumerantes finitos ea articulos appellabant. ipsos autem articulos quibus nos caremus infinitos articulos dicebant. vel ut alii dicunt articulos connumerabant pronominibus et articularia eos pronomina vocabant in quo illos adhuc sequimur

latini quamvis integros in usu non habemus articulos tamen

in cum dicimus idem quod greca dicunt o autos non solum

articulum postpositivum sed etiam pronomen in casu duce signamus

Similiter quam. Oportet illis articulus subiunctivus inter unum cum

pronomine secundum quosdam infinito sive magis cum nomine

infinito ut Appollonius ostendit firmissima ratione.

Repositionem quoque sicut quasdam copulativas posuimus quamvis

vocabulum. Quidam autem nomen dicebant esse partem

rectorum appellationem adiectivis separatam a nominibus.

Alii dicebant etiam infinita verba sensum partium ponere

tes. Alii vocationem quam pronomina quae non possunt ad-

iungi articulis per se numerabant. Hic alii addebant

etiam vocabulum et interiectionem apud grecos quam nos adhuc

servamus. Apud latinos vero articulum addebant quem

propter per se apud eos non invenimus supra dominimus

Igitur non aliter possunt discerni a se partes orationis

nisi unuscuiusque proprietates significationum attendamus. Proprium

est nominis substantiam et qualitatem significare hic est quod appell-

atio et vocabulum hoc est tria verba partium orationis

Proprium est verbi actionem sive passionem sive utrumque cum modis

et formis et temporibus sine casu significare. Hoc habet etiam

infinita verba quae non sunt separata a verbo. Proprium

autem iure separatur a verbo quod et casus et quibus

caret verum et genera ad similitudinem nominis nec modos habet

quos continet verbum. Proprium est pronominis pro aliquo nomine

proprio poni et certas significare personas quo circa et quae et

qualis et talis et quantus et tantus et similia

que sunt infinita sive interrogativa vel relativa vel
redditiva magis nomina sunt appellanda quam pronomina
neque enim loco proprii nominis ponuntur neque certas significant
personas sed et substantiam communis infinitam et qualitates communis
qualitates quod est proprium nominis etc. Nomina sunt ergo
dicenda quia declinationem habent pronominis quodam etc.
Non enim declinatio sed vis et significatio uniuscuiusque partis
contemplanda est Quamvis enim sunt multa nomina modo
pronominis et pronomina modo nominis inveniuntur declinata
Quid enim stultius quam omnia que infinite significant pronomina
dicere unius aut unus proprie declinationis pronominis appellare
quia si declinatio facit indicium qualis sit dictio deinceps
omnia possessiva pronomina que nominis declinationem sequuntur
et propria in his computari quod omnino caret ra-
tione. Ergo non declinatio sed proprietas est consideranda
sententie At cum de proprietate nominis et ubi et proprie
et pronominis breviter dictum est non incongruum
esse arbitror summatim de ceteris quoque proprietate
partium orationis pertractare Proprium est adverbii verbo
positum vel sine eo perfectam sententiam posse habere
ut benefacio bene lego hoc ergo inter adverbium et
prepositionem interest quod adverbium et sine casualibus et
et prepositionibus et proponi verbis et in casualibus pone
turi et enim pone verbi tempore longo post et post
longo tempore vel Tertius in ablativo post secunda

Si igitur invenias aliquod nomen adverbium sine vo-
sitam hoc per elipsim fieri vel si dicam non bonus homo
pro malus subaudio est. Appositum est aut appositus
separatim quid per appositum casualibus proponitur vel de rege a-
pud amicum / componitur vero per compositum tam cum quibusdam
casibus quam cum non quibusdam vt mediocris interitus mero pro-
consul medico insidians / Appositio est coniunctio divisa non
vel quaslibet duos casuales vel divisa verba vel adverbia
coniunge vt Terencius et Cicero vel Terencius vel Cicero
et formosus et sapiens vel formosus vel sapiens. et legens
et scribens vel legens vel scribens et ego et tu vel ego vel
tu. et facio et dico vel facio vel dico et bene et celeriter
vel bene vel celeriter. quod appositio non facit Interest autem
et hoc inter appositiones et compositiones quod appositiones apponuntur
cum verbis. compositiones vero iungunt. vt subtraho. admodico.
appono. pono. dextortor / quando autem licet sit appositio in com-
positione tamen non inveniuntur cum verbis vt. at. ast. sed et quod /
appositio casualibus separata proponitur semper. quando vero
cum omnibus per dictionibus modo posita modo com-
posita coniungi /

Iste tractatus ... parasinonimus ... appellat dictum hic vero ... collectivus et est ...

... parasinonimus nomen collectivum ...

... complexivum ... et collectivum ... nomen est ...

... parasinonimus ... pars ... parasinonimus ...

... ergo appellatur ...

... pars ... parasinonimus ...

... pars ... parasinonimus ... appellatur ...

tale nomen ... illa pars ... parasinonimus ... sit ... contra quod ... esse ... dictum ... parasinonimus ...

... parasinonimus ... parasinonimus ... parasinonimus est ... nomen ... parasinonimus ... pars ... nomen ... parasinonimus ...

... ad ... parasinonimus ...

nomen est alia pars orationis et proprium nomen est alia eadem pars, non tamen eo proprium nomen est
appellativum licet proprium [illegible] proprium nomen et appellativum sint idem licet sint eadem pars orationis
esse neque eadem pars orationis non est idem esse sed [illegible] [illegible] modis [illegible] habere [illegible]
[illegible] ergo [illegible] [illegible] illa pars orationis est vox [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] aliquid vel [illegible] [illegible] Et ut ea que ad [illegible] [illegible] de modo
partium [illegible] [illegible]. Due partes sunt orationis [illegible] [illegible] [illegible] scilicet nomen et
verbum et dicuntur [illegible] [illegible] dyalectice [illegible] [illegible] ut pronomina [illegible] et ad via [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
plate nullum [illegible] [illegible] constituunt sed alias [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sola [illegible]
orationis esse sed colligamenta partium eo quod coniungunt duas in se [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
melius posse videtur quod dyalectici semper abta in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] seu [illegible]
[illegible] [illegible] ergo dicuntur duas esse tantum partes orationis scilicet nomen et verbum [illegible]
abte partes orationis [illegible] vero dicuntur abte esse partes orationis que [illegible] [illegible] sunt ut
ex eis fiat oratio et que per se orationem complent itaque quod [illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] esse nomen et verbum. [illegible] vero ut pronomen et adverbium et [illegible] et [illegible]
partes [illegible] orationis dicuntur esse sed non abte non enim per se complent orationem
et ibi [illegible] aliquid vel [illegible] [illegible] partes orationis [illegible] in [illegible] orationis ponuntur
est [illegible] ergo dicimus quod non sunt nisi due partes orationis dicuntur sed non abte sic dicitur
simpliciter vel [illegible] [illegible] quod non sunt nisi due partes orationis scilicet nomen et verbum [illegible] abte
[illegible] [illegible] est pars orationis ergo [illegible] est vel [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] septem sunt
[illegible] partes orationis abte [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible]
non abte [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] partes
[illegible] a nomine et verbo appellat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alias partes
est apud grecos [illegible] a nobis [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Secundum stoicos vero [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] stoicos [illegible] [illegible]
partes orationis scilicet nomen appellativum [illegible] pronomen sive articulus et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] nomen appellabant proprium nomen et [illegible] dicebant esse [illegible] partem orationis
appellativum vero nomen [illegible] [illegible] seu dicebant appellationem dicebant esse aliam
partem orationis [illegible] dicebant [illegible] sub [illegible] et eandem partem esse dicebant
appellantes illud verbum [illegible] vel casuale. Articulum et pronomen eandem partem
esse dicebant [illegible] [illegible] appellabant illam partem articulum et [illegible] [illegible]
nomina appellabant [illegible] [illegible] articulos eo quod [illegible] [illegible] et relationem et que vere sunt [illegible]
vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] articuli apud eos dicebantur articulos infinitos [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] vel relative sed infinitas quodammodo relationem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
paulopost ad de articulo latinis tractabimus [illegible] [illegible] quidem illorum [illegible] [illegible]
partem dicunt pronomen illos [illegible] [illegible] sunt articuli apud eos [illegible] [illegible] [illegible]
vocantes [illegible] [illegible] ponebant [illegible] [illegible] dicuntur esse eandem [illegible] [illegible]
ita scilicet quod [illegible] dicebant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] partem orationis
de articulo ut audiat quod ea que apud nos videntur esse articuli nullos [illegible] [illegible]
sunt articuli [illegible] [illegible] est nobis quid est articulus et que sit [illegible] [illegible] [illegible]
quid ac [illegible] propositum dicatur et quare subiunctum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] esse articuli apud nos et que hic sint articuli [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
apud grecos pars orationis est que [illegible] notitiam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Articulus [illegible]
[illegible] de quo [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] enim apud grecos [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] relationem [illegible] enim apud grecos [illegible] relativus est [illegible] [illegible] articulus [illegible] [illegible]
relativa ponitur. Articulus vero [illegible] [illegible] articulo ad [illegible] [illegible] enim in [illegible]
[illegible] articulare vero [illegible] est quod copulare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab [illegible]
[illegible] dictionem quodammodo copulatur [illegible] et orationem copulat orationi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] articuli [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quoddam apud grecos dicitur quoddam pars orationis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vel quia [illegible] sunt apud grecos [illegible] articuli [illegible] [illegible] monosillabi sunt [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] sunt [illegible] articuli vel [illegible] ad articulos
[illegible] [illegible] [illegible] in corpore et [illegible] Articuli autem [illegible] [illegible] [illegible]
alii subiuncti [illegible] autem articulus [illegible] sit relativus quoddam [illegible] articulo [illegible]

quod dicitur propositum eo scilicet quod in declinatione proponitur, vel dicitur propositum eo scilicet quod in
dictione proponitur nominibus ad discernenda genera et casus sicut hic et hec et hoc
apud nos nec ibi faciunt relationem sed solum genera et casuum discretionem licet ydem alii
in constructionibus relative ponuntur. Subiunctivi vero articuli dicuntur apud grecos quibus
semper subiuncte utuntur et orationis quod propositus articulus est o, os vero subiunctivus vel
ille ideo quod articulus propositus dicitur quia licet unus articulus eo quod relativus est pro ponitur in constructione
subiunctiva, sed quidam articulus est qui primam facit relationem et secundam cognitionem ut o
Virgilius vero qui facit secundam relationem et tertiam cognitionem sicut cum apud nos Virgilius
scripsit bucolica, ipse georgica, idem eneida, et ipse facit primam relationem idem secundam itaque
et grecus dicit Virgilius scripsit bucolica o Virgilius georgica os Virgilius eneida
ita ut o ibi primam relationem facit os vero secundam. Cum ergo articulus prima relationis
ponitur etiam in constructione articulo relationis secunde ideo propositivus vocatur articulus, qui
vero propositivo subiungitur subiunctivus appellatus est. Est igitur o propositivus articulus
relationis alterius articuli cum proponitur. Sicut subiunctivus articulus relationis illius cui subiungitur
quod vero hic et hec et hoc proponuntur in declinatione ad discernenda genera et casus
apud grecos videtur articulus sed non sunt omnino cum articulus relative ponitur in constructione et in de-
clinatione sicut quidam articuli demonstrative. hic vero et hec et hoc in constructione posita substantiam faciunt ideo ergo sunt
articuli pronomina. Quia in dictione unum articulorum optinent locum articularia pronomina dicuntur
quia et articulus facile posset videri quia ideo quod olithos apud grecos [illegible] pro pronomina dicuntur
et litos pronomina. Cum ergo olithos inceptatur quia ipsa inceptatione o propositivo articulo
dicitur propositivus articulus presertim cum relative ponatur sicut et ipse articulus cum posset facile vi-
deri particula ponitur sed composita ex articulo et pronomine. Cum etiam quia non solum
o non potest facere ideo non est articulus. Idem etiam quia sit substantiam ex articulo
et os scilicet relativo et nomine infinito [illegible] quod ipsa inceptatione [illegible] quod quod
pronomina relative. Et cum singula solum articulo particula subiuncta [illegible] alius [illegible]
pronomine infinito ideo non est articulus presertim cum substantiam sit in constructione [illegible]
facit [illegible] **Cumque autem nonem** per aliam opinionem de numero partium orationis quod articulus non est
hec tamen precedat ratio, quidam dixerunt novem partes orationis esse separantes appellationem
appellationem a nomine quod dicebant eam esse speciem nominis et
esse appellationem aliam reliquas septem scilicet verbum pronomen participium articulum adverbium pre-
positionem coniunctionem interiectionem namque [illegible] alias partes non [illegible] [illegible] Alii vero scilicet sto-
ci distribuebant esse partes orationis decem unam scilicet infinitum
positionem [illegible] aliam et ita invenerunt speciem nominis appellationem unam partem esse dicentes
finitum verbum pronomen articulum adverbium unum quod non est infinitum [illegible]
esse vocaverunt. Et pronomine quod supra [illegible] propositio [illegible] Alii vero dixerunt partes orationis
unam [illegible] dicebant esse pronomina. [illegible] articulis [illegible] duas [illegible]
vero pronomina aliam partem esse dicebant [illegible] ut hic et hec et hoc ceteras
de nomine de quo duas partes facientes [illegible] Alii etiam faciebant [illegible] [illegible]
nomen erat [illegible] pars, appellationem nomen corporale [illegible] partes dicebant [illegible]
in corporale quod appellabant vocabulum [illegible] alias [illegible] nomen incorporale [illegible]
duodecim partibus aliquis quas distinguunt [illegible] alias dicunt partes orationis [illegible]
esse quod in [illegible] sed adverbio posuerunt [illegible] adiectivis [illegible] quasi [illegible]
fuisse [illegible] [illegible] vero [illegible] [illegible] Cum tot [illegible] de numero partium orationis
quos [illegible] vocabula et inepta quos distinguere et distinguunt de numero partium orationis
non aliter hic [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] partes orationis [illegible]
ratio [illegible] de numero partium orationis [illegible] [illegible] Sequitur
partium orationis et quare [illegible] [illegible] et posset [illegible] partium orationis [illegible]
hic substantiam et qualitatem [illegible] per ordinem. Dicat ergo primo quod [illegible]
[illegible] eo quod significat substantiam [illegible] a nomine quia [illegible]
[illegible] quod sit substantiam et qualitatem [illegible] inventionis [illegible] natura est
[illegible] Causa inventionis est hec [illegible] nomine [illegible] [illegible] de [illegible]
de aliquo [illegible] [illegible] aliqua [illegible] [illegible] habeat [illegible]
[illegible] aliam [illegible] ad discernendum quid de quo dicitur [illegible] aliquid
[illegible] nomen ad discernendum de quo dicitur [illegible] ad discernendum de quo esset [illegible]
dico. Et ut de [illegible] [illegible] [illegible] vero ad discernendum [illegible] nomen [illegible]
[illegible] [illegible] quidam quod omne nomen sit substantiam et [illegible]
Opponitur contra illud [illegible] quidam quod omne nomen [illegible] substantiam et qualitatem
[illegible] complexione [illegible] de nominibus [illegible] substantiam et qualitatem [illegible]
[illegible] quod omne nomen significat substantiam ut [illegible] Aut qualitatem [illegible]
[illegible] in eadem divisione significat substantiam et qualitatem [illegible] possunt [illegible] album
[illegible] intellexisse ubi substantiam et hic qualitatem [illegible] [illegible] opposita [illegible]
[illegible] vero dicitur [illegible] quod omne nomen significat substantiam [illegible] Quod [illegible] solum [illegible]
[illegible] seu intelligit quod omne nomen significat substantiam et qualitatem [illegible]
quod omne nomen significat substantiam hoc est [illegible] [illegible] [illegible]

vel substantiam i. ut sic supponit formam et preter ac qualitatem i. formam que rem ipsam facit esse ut homo hoc nomen significat rem que homo per substantiam et humanitatem per formam hoc nomen similiter albedo id que est albedo et facit album sine albedinitate hoc vocabulum per formam et sic in de ceteris nominibus / dicunt / hoc autem est id quod plerique dicunt quod omne nomen sit id quod est et id quo est ut homo hoc nomen sit id quod est homo et id quo est i. humanitatem que est homo cum homo ab humanitate est homo / Opponunt illis de hiis nominibus scilicet quis. sive nullus nil quia scilicet substantiam et qualitatem significant / Dicunt ergo quidam eorum quod quis et nullus et omnis diversis adiunctis diversas substantias significant et qualitates diversas ut si dicatur omnis homo / omnis significat eandem qualitatem et substantiam scilicet homo esse de ceteris / / Dicunt tamen plerique eorum i. distributionem et collectionem per qualitatem esse cum nomina [illegible] ut dictum est collective [illegible] distributive

Nullus vero secundum istos per forma infinitatem significat. Ideo quod infinite est [illegible] satis [illegible] dicitur quod omnis sit formam que de dici omnitas singulorum nomen ad similiter eius quod est humanitas / De hac autem nomen [illegible] est inutile super [illegible] rem que [illegible] per substantiam nichilitatem per formam / / Alii vero aliter sentiunt secundum de istorum vocabulorum dicunt enim quod nomina que sunt substantias ut homo et huiusmodi alia vel significant ea que insunt rebus ut albedo et similia vel quedam animi figmenta ut [illegible] vel [illegible] sunt modos loquendi de rebus ut quis et huiusmodi talia que dyaletici appellant signa / Et que sunt substantiam ita tamen sunt quod qualitatem determinat vel [illegible] ut hoc nomen homo racionalitatem et mortalitatem [illegible] doctrina in [illegible] plotonitatem nec [illegible] solo / qualitatem eius nominis quod facto nomen illius / quod ideo duo significant vel quod sunt equivoca / Illa vero designat ea que insunt rebus vel sola qualitatem ut albedo sunt vel qualitatem / Sol aliquid aliorum accidentium

Dicit ergo quod nomina que sunt substantias aliud sunt et ad nominandum singulos [illegible] nominat sed tamen vel quodam [illegible] hoc nomen homo sin-

Aut sunt ea in sua essentia ut albedo / et dicit nomina / que vero non sunt ea que insunt rebus tenent ut albus et hec nomina substantias in quibus sunt accidentia / Aut sunt ea in adia- ta animi sunt nec substantiam sunt nec qualitatem / Hec vero nomina signant:

Illa quod nomina quis modos loquendi sunt / scilicet figmenta animi et sunt et nominant

Est igitur istorum sententia non omne nomen sit substantiam nec qualitatem sunt nec qualitatem et nominant nihil vel [illegible] aliquid nominant [illegible] est / Opponunt eis de nominibus nomina substantiam et qualitatem si sola nomina significare [illegible] et rem et [illegible] / Et qui hanc sententiam tenent dicunt que sunt [illegible] sunt hec nomina nomen et substantiam dicunt itaque quod ista [illegible] non sit substantiam sed nomen esse [illegible] [illegible] / / Opponunt eis item de nominibus [illegible] que sunt genus et species et [illegible] / Et dicunt quod hec nomina repta fuerunt [illegible] ad denominandas substantias et differentias qualitates earum ut hoc nomen homo primo [illegible] significavit substantiam et qualitatem quas sed post [illegible] sed inde translatum est ad denominandam vel et ad [illegible] qualitatem eius scilicet predicabilitatem de pluribus [illegible] in eo quod quid est / Et de illis que vocabula nomina [illegible] est quod vocabula [illegible] ipsa nomina [illegible] homo, [illegible] nomen sic enim non de homine loquimur sed potius de hoc nomine homo et sic appellabat [illegible] male impositum [illegible] sit ut nulla male impositum est vox [illegible] ipsam i. postea ad lo- que [illegible] ut [illegible] fiat nomen / [illegible] nam sit nomen per impositionem / quod [illegible] vox [illegible] nomen est [illegible] alicui rei impo- nitur nomen [illegible] / Dicunt ergo qui tenent hanc sententiam quod non omne significat substantiam et qualitatem

Et rursus opponunt eis quod priores [illegible] nomen ponere que [illegible] id ab omnibus [illegible] quod [illegible] negant sed [illegible] que [illegible] / Licet illos bene [illegible] quia diviserunt nomen in tres partes in proprium nomen et in appella- tivum et vocabulum nec eos [illegible] quia nomina [illegible] pronomen et adverbium [illegible] pro- [illegible] parte [illegible] nomine [illegible] ad quod [illegible] sufficiat id ipsum [illegible] non [illegible] omnino nomina / / Sunt vero alii qui aliam rursus de [illegible] nominis prorsus te- nent sententiam / qui tamen asserunt quod omne nomen sit substantiam vel qualitatem non tamen quod omne nomen significat sive id quod est substantia / Dicunt ergo quod primo nomina [illegible] substantias sunt reperta quia [illegible] primo nomina imposuerunt ad loquendum ea de rebus [illegible] / Illa itaque nomina substantias sunt et qualitatem hoc est id quod est substantia in natura quia vel [illegible] nomina qualitatem sive iuxta illud Donati / Qualitas nominum in quo est bipartita / Aut enim [illegible] no- [illegible] est et [illegible] aut [illegible] que est et appellativum / / [illegible] ergo aliud est qualitatem sive a nominibus in quod [illegible] significat [illegible] in natura vel in propria / et hic [illegible] dictum est [illegible] ea nomina que primo reperta sunt / et ut dictum [illegible] substantias / [illegible] est [illegible] locutio ita [illegible] ut non solo de rebus [illegible] de rebus [illegible] nomina [illegible] / imposuerunt itaque accidentibus nomina / quibus de illis agerent [illegible] illorum secuta [illegible] nomen [illegible] substantias [illegible] / Data sunt itaque nomina accidentibus sed ita [illegible] illa [illegible] sic fuerunt et in natura quia vel [illegible] vel [illegible] in natura quia vel [illegible] modo [illegible] sunt / sive aliquid sive [illegible] et in casuali inflexione [illegible] vel [illegible] / sive vero large accipimus ita ut etiam [illegible] et quod dicimus [illegible] omnis [illegible] et

nullus et singulariter nomina nil significant sed tantum consignificant ut omnis consignificat quid vult et ita;
per sine tempore et in casu inflexione. et quasi quidem nil cum que pluralitatem designat sed quia
quidem aliquid significant per illa consignificata ideo non quidem sed quasi quidem sic dicitur. Sed vero
quia omnia nomina ut quis et nil et similia non [illegible] [illegible] [illegible] ita
sed quod nil possunt abijci contra [illegible]. **Proprium est verbi.** Hic accedit ad verbi proprietatem
[illegible] que primo inventa sunt propter actiones et passiones. inventa sunt ut [illegible]
significarent de substantia quid agit vel patitur. Inventa sunt itaque verba ad [illegible] quod de altero
dicatur et primo propter actionem et passionem ut dictum est quemadmodum et nomina propter
inventa sunt propter substantias placuit vero postea hominibus [illegible] ostendere ut non solum actio
vel passio [illegible] substantia [illegible] dicere [illegible] licet de ipsa predicare. Re-
inventa sunt itaque verba ut vel qualitates vel cetera accidentia significent sed [illegible]
verborum [illegible] [illegible] scita est [illegible] ut omnis verbum aliquid significat qualitatem ut
albet. [illegible] in actione vel passione significat id est in tempore in verbi [illegible] ut de altero dicatur
omne ergo nomen significat substantiam et qualitatem non quod omne nomen significat id quod est substantia sed quia
omne nomen vel id quod substantia significat vel aliquid modo substantie in natura [illegible] vel [illegible].
omne verbum significat actionem vel passionem non quod omne verbum significet id quod sit actio vel passio sed quia omne
verbum vel illud quod est actio passio significat vel aliquid alio modo actionis vel passionis
id est cum tempore in [illegible] verbi et ut de altero dicatur hanc vero significationem nominis vel verbi
[illegible] ad [illegible] perferendam ut posset [illegible] accommodata indifferenter [illegible]
et [illegible] nomen et appellativum et vocabulum [illegible] modum significandi videlicet ut substantiam et qua-
litatem significare [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] illa [illegible] a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] addit [illegible] [illegible] actionem vel passionem sine [illegible] [illegible] quod de
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et alia [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] an ita [illegible] omne et sola [illegible]
est. Sed contra illos qui dicunt quod omne illud quod [illegible] actio vel passio [illegible] omne verbum [illegible] in actione vel pas-
[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] rubet et pallet que nec passionem nec actionem significat [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] passionem [illegible]. Opponitur itaque illis de singulis [illegible]
[illegible] et [illegible] et [illegible] que actionem nec passionem significant [illegible] [illegible]
est aliquid agere vel pati. [illegible] dicunt quod id verbum agere [illegible] ponitur [illegible]
et [illegible] est generalissimum et [illegible] [illegible] [illegible] ad hanc interrogationem quid agit
aliquid vero ponitur [illegible] [illegible] et singulis plus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. dicunt itaque quod [illegible] [illegible] significat agere id est aliquid quod [illegible] [illegible]
ad quid agit et hoc modo agere [illegible] est et large accipitur. Sed cum dicitur [illegible]
non est aliquid agere ibi agere [illegible] et stricte accipitur. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non significat agere. [illegible] possunt concludi quod [illegible] non significat aliquid agere et [illegible] [illegible] de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] dicunt [illegible] illud significat aliquid agere et [illegible] de [illegible]
nec passionem videtur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod ita actio
[illegible] [illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] significat
[illegible] ponentes. Dicunt quidam [illegible] [illegible] significat [illegible] prima sua [illegible] et ad [illegible]
[illegible] [illegible] actionem que est singularis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] prima sua inventione
[illegible] istos actionem talem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] significat itaque
itaque [illegible] [illegible] prima sua inventione significat actionem [illegible] [illegible] ad significandam [illegible]
[illegible] quod [illegible] significat [illegible] omnem actionem et passionem ut [illegible] aliquis. [illegible]. Alij di-
[illegible] et concede [illegible] fortasse [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] est fortasse [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
quid ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vel aliquid singulis [illegible] vel ali-
quid est illud [illegible] fortasse postponentes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
est [illegible] sed plane [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Sunt et alij qui [illegible]
quod [illegible] significat actionem [illegible] vel passionem non [illegible] sed [illegible] adiuncto participio ut [illegible] dicatur
[illegible] legens [illegible] significat [illegible] [illegible] quia lego [illegible] vero dicatur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quia legor et sic [illegible] diversis adiunctis diversas actiones significat vel passiones [illegible]
Alij dicunt [illegible] [illegible] [illegible] actionem [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] sed [illegible] [illegible] quod est
[illegible] adiacens. [illegible] vero opponitur [illegible] de [illegible] verbis [illegible] [illegible] [illegible] et nominatur
dicitur quod [illegible] duobus passionem [illegible] ut nominor Socrates et [illegible] ut nominor [illegible];
[illegible]. [illegible] vero facile solvimus omnia predicta non enim dicimus quod omne verbum significet
id quod est actio vel passio sed quicquid aliud significet modo vel [illegible] vel passionis significat [illegible]
[illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliter [illegible] [illegible] [illegible]
necessarium [illegible] nostram [illegible] hec ponere [illegible] in qua parte [illegible]
illud [illegible] quod verbum [illegible] [illegible] sit copulativum [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] substantia [illegible] qualitas et [illegible] omnia [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible]
Socrates enim et albedo Socratis [illegible] [illegible] sunt non dico quod [illegible] sunt sed illud dico
quod [illegible] sunt [illegible] [illegible] quid [illegible] [illegible] non [illegible] quid enim aliud est albedinem
Socratis esse [illegible] quam Socratem album. [illegible] itaque [illegible] est [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et copulat [illegible] et [illegible] [illegible] vero substantia et [illegible] que
in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ratio [illegible] [illegible] ea et distinguit ut [illegible] [illegible]
per se et [illegible] per se [illegible] [illegible] itaque nomen ad significandum [illegible] [illegible] [illegible] modo [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible] hec autem est [illegible] nomen [illegible]
Hec enim nomen [illegible] dicatur a [illegible] [illegible] vero ut [illegible] [illegible]

apta

est substare et z sit apta & formata recipe no pt vt iā formata est istud qd nomē
sbā est sit sbām vt sine accidēbꝰ integrat. et separando eam et discernendo quod accidentibꝰ et discer-
nendo ab accidentibꝰ sociatur Ideo qz sbā genus generalissimum dicitur sicut quod in generibus et speciebus
semper qz aliqua differentia est. qz cum sbā sic vnit sibi accīā et recipit vt ad actum sint. recipit
actu est hoc aut nomen ꝙ sicut subiecto esse hoc est no discernendo ab accidentibus sz vt sbā pō sine accidentibus omnium
accidentibus informatum ideo Subā enim no sic est vt sine accidentibus integra ymo sic est vt
diximus itaqz ꝙ eius sit id id qz conuenienter attributum est ei hic nomen eius tm ꝙ accidentia recipit de se
est vnde generis eius nil aliud sbā sz aliter quod sbā sit discernendo. eius vero confuse per dictum
modum est ꝙ hic nomen eius tribuitur ad denominanda accīā sit licz solam sbām sicut quam sbam quia in dativo ei hoc ꝙ accīā recipit de se
tum dicatur albedo est eius. si enim vere incipias sbā sola ipse est accidens vero inest. De
cum qd ergo sicut eo sit sbām sz vt de alterius dicatur sz tamen tempore et in vali terminatione
et quod sbā est ... rentia cum res aliarum / ergo namqz vnit sibi et copulat vnde est
ꝙ sermo eo copulatiuum est eo sz in sbāz tamen sibi vnit rectā et copulat sicut Et sicut
substantiuum verbi quantum nobis videtur satis dictum est. Verbum enim sbm no id qd est
ratio sz solam sbām sit. ideo in actiō. qd sit quia licz sicut sbām modo in actione cum
sit vt determinatum est Quod vero sentiamus de verbis verbis loco suo explicabitur
ad prius dicere possimus ꝙ verum vtrum sicut quod sbām sz aliter quam sbm / na sbm
vm sit sbām eo modo quo est copulatiua et vnitiua aliarum rerum a cęteris inter se
vtrum vero vm sit sbāz tamen est copulatiua vocabulorum sibi inde est ꝙ sbm et vtrum vm ra
sunit / Dicit itaqz ponens ꝙ istud est verba sicut actionem vel passionem sine contrario sz sicut
hic sunt valia nomina vt lectio / Addit cum modis et formis et temporibus videlicet sz sicut
ꝙ modus duobus dicitur tum sz rem tum sz vocem. Modus vero sz rem est affectus qd
est animi circa actionem vel passionem qui affectus sunt quatuor scilicet affectus indicandi.
imperandi. optandi. coniungendi Modus autem vocem est collectio vocum continentes
diuersas personas et tempora et numeros eiusdem affectum animi designantem vnde ergo ꝙ ad aff-
ectus animi secundario fundantur vere sicut vocum collectiones que dicuntur modi secundum
vocem Ideo autem diximus secundario quia primo sive actionem vel passionem / lego namqz
primo loco actum legendi sit secundario indicationem / et animi re vero quod sicut in affectum
animi quiqz in modi dicuntur esse sz vocem Infinito namqz modus impersonaliter dicitur ad
nullum affectum animi sicut dicitur in modus eo sz ꝙ ceteri modi resoluuntur in eum
quid enim aliud est lego nisi ꝙ legere me indico / sicut cum dico lego impera te legere
et hic idem in ceteris euenit seu conuenit Forma autem vocis tum autem rerum tum compo-
rem dicitur quod vt inchoatiua vt modo perfecta actionem vel passionem pmittamus Sic
sitiva qd quando actionem sit ꝙ circa eam determinandum meditationem vt lecturio quando imitationem
vt legisso / quando frequentationem vt lectito et similia / quando desiderium vt viso hic igitur
determinationes circa actionem vel passionem dicuntur formę sz rem in genere Forma vero sz vocem
dicuntur terminationes que predicta designant vt rio et sco et sco et to et similia / Cum
itaqz sit actionem vel passionem cum vtraqz forma i et cum
rem / habent enim predictas terminationes et secundario formam tum vocem et cum formam tum
vero quia sit aliquid fieri aut in presenti vt lego. aut in preterito vt legi. aut in plusquam perfecto et cum prius et tempus significat
in futuro vt legam. itaqz per sicut cum modis et formis et temporibus remouet aut
sz quia hic tum tum ergo qz generis cum no significat modos sz vocem qz in modos
rem ꝙ adiectio sit et adiectionem verbi subiectiui tantum et cum dicitur lectionis sed lectiuo
ideo ad remouendum ipsum addit sine casu. Quid autem Proprium est pronominis
Addit qz ponens quod sit proprium nominis vt sit coniunctum vnaz partem esse oracionis per se
Dicit itaqz proprium esse pronominis ponere pro nomine proprio Sz cum tamen cum sepe referatur
pronomen ad appellatiuum pronomen tamen dicitur poni pro nomine proprio magis quam pro appellatiuo
tum etiam ad appellatiuum sepe referatur vt cum dicitur homo currit et idem disputat
vt ergo magis illud fiat ꝙ magis ponitur pronomen pro appellatiuo nomine licet re-
feratur ad ipsum dicendum est ꝙ appellatiuum nomen sz sive substantiam qualitatem et sz hoc officium
sz vt ostendat de qua specie sit vel quę sit id de quo est sermo Pronomen vero non
ipsorum facit ergo nec pronomen nec officio ponitur pro nomine appellatiuo Nomen vero
ipsum illud sit qualitatem. et est eius officium ostendere illud de quo est sermo separan-
do illud ab omnibus aliis quando ... hoc no faciat sepe confractionem impedientem
pronomen vero quando sicut ipsum nomen no significat eius in officium sz i. determinare et separa-
rem ab omnibus aliis quando de quo sermo est quando qd referatur ad appellatiuum
nomen no tamen pro ipso ponitur sicut declaratum est / sz pro nomine proprio ponitur hic est adeo
plenum officium quod facit proprium nomen si ibidem poneretur Et ideo proprium pronominis
dicitur poni pro nomine proprio Sz est quando nomen appellatiuum antonomasice i. per
excellentiam pronomen proprio ponitur vt vrbs pro Roma ideo addit ponens ꝙ preter hoc
proprium est pronominis certas significare personas hoc est determinare circa eas vtrum ipsa de se loquitur
an aliquis ad eam vel de ea qd no facit appellatiuum nomen ponens quoniam sz opponitur
ꝙ quod pronomen referatur ad appellatiuum nomen no sit determinare Sz ... nomen ad qd
referatur Sz dicendum qd id determinare sit qd nomen ad quod refertur et hic est quando
nomen facit vnico cum dicitur ille legit / ideo optat pronomen qd referatur ad terminationem
persone rem volt secundum trahere / Illud qz videndum est ꝙ pronomen dicatur

de cetero loco proprii nominis ponitur post praeteritum in prima et in secunda persona quia omne nomen
tertie persone est. Et pro commoditate in tertia dicto namque Socratis legit quamvis dici posset
et Socrates disputat tamen commodius est dicere et ipse disputat ut declinatur de eodem
Socrate dictum esse. Aliud autem est ut inferatur per hoc quod si in adiuncta quis non esse pro-
nomen videtur quia cum Donatus quis et qualis et quantus putavit esse pronomina et hec
non ponit dixit non esse pronomina sed nomina. Donatus itaque id respexit quod formas
vel terminatur nomina omne etiam nomen quod cum qualitate datum est vel vel de propria ut
est nomen homo datum est ab humanitate sicut nomen Plato a qualitate propria quae facto
nomine Boetius dicit in commento Platonitas appellari potest cognomen itaque quod quis
ad interrogativum sit sive (?) substantiam sed et quia qualitas sive quis sive propria exprimat rerum
et determinat quis vero quod interrogativum est confuse et in declinando sit conclusit quod quis
non qualitatem sed substantiam sine qualitate sit hoc autem negatur [illegible] sed pronomen ideoque quis
pronomen est. Praeterea neque ad quis ponatur interrogative omnia tamen que subdit
nomina que ad ipsum prius venerit et quaelibet pro eis ponuntur. Cum enim quaeritur quis est
fecit id est a se quaeratur utrum Socrates fecit et vel Plato vel quis alius. Et quia dixit
[illegible] est prius pro ipso ponitur nomen ideo quis pronomen est et hec sola de causa non sicut
ratio puta qualis et quantus et cetera videntur esse pronomina vera. Eodem relatum sit vel de-
monstrativum tamen nomina quae pronominibus per speciales [illegible] cognata fuerant pronomina quando
credita sic quae dabo super hic ob quas rationes eius in temporibus fuerunt pronomina dicta. Prima
fuit quia quod non pronomina sic quibus prognomina post ignoto nomine ponitur. Altera quod sicut substan-
tia nomine ipsi sic alia septem quae fuerunt pronomina dicta. Hac sola tamen quod declinatur ut illa. Pri-
scianus tamen rem aliter respondit. quod enim substantiam sine qualitate fecit. Et non substantiam [illegible] infinite sit
ut nichil tamen infinite certificat sed quibus non sunt infinite substantia. Ita est infinite qualitatem
fit. quibus vocat interrogativo possibile mittit nos ad qualibet substantiam ut cum qualitate vel propria determi-
nanda. Propter quas nomen receptum est. Sit enim infinite substantiam et qualitatem. Non ergo potest dici pronomen
Praeterea sicut [illegible] posita interrogative comprehendit quaedam omnia nomina tamen ad-
eius interrogationem prius [illegible] pro nullo tamen ipso nomine potest poni quod omne pronomen esse facere. Pro
de quis non sed pronomen. Cum tamen cetero qualis et quantus et cetera videntur substantiam non [illegible]
sed vel qualitatem generalem vel quantitatem vel aliquid aliud [illegible]. Ideo quia non sunt pro-
nomina. Nichil enim nisi substantiam pronomen sit. Subtilius quo respexit pronomen et quod ille sententiam est
est ideo quia illa acquiescendum est. Unde ergo quod cum pronomen sit [illegible] modo [illegible]. Sed alii nulla
contenti sunt. Inde convincat Priscianus quod pronomen per se [illegible] partem orationis esse. De quibus autem nota posse
quae sit nomen ad quod dicendum. Cum pronomen et quibus non est par immo quaedam supra esse
pronomen semper dicitur loco proprii fundi nominis. et semper finitas fere personas et quae pro hoc sit
est substantia propria certa et specialis. Sed quibus non propria vice nominis accipitur nec [illegible]
finitum notat et substantiam semper infinita per se [illegible] et generalis. Ergo quibus esse nequit
in pars vocari impar significatio. nec declinatio [illegible] hic sunt [illegible] valet ad pro-
la partes discernat et debet est quaedam [illegible]. Non forma licet flectat pronomen [illegible]
Nam quid absurdum sic est ut non dubitetur nomina sunt quaecumque [illegible] declinatio
aut unus vel reliquis partibus pronomen habent. Unde novum est quod Donatus
hanc tertiam rationem inducebat ad hoc quod quis debeat dici pronomen videlicet similitudo de-
clinationis quod Priscianus destruit dicens quod non similitudo declinationis sed signi-
ficatio dictionis inspicienda est ad hoc ut reponatur ad certam partem orationis.
Sine enim dubio vocabula numeralia nomina sunt. Unus autem et alter et
solus que etiam sunt numeralia deberent pronomina propter simili-
tudinem declinationis. Quo dicto nichil est stultius et cetera.

Circa ibi: Et quam de proprietate

Igitur intendit explicare aliarum partium orationis mo-
dos. Primo et primo quantum numerus addit quod proprium adverbii est poni ad verbum et adiacere
et determinare modum agendi vel patiendi. Sed quamvis dicat adverbium non [illegible] fiunt
verbo non tamen negamus quaedam adverbia posse etiam [illegible] ut hodie tempus. Sed id quia se ad-
plura verba ut ad legit et ad tenet et filia. Ideo etiam quia cum actionis modus sit vel
passionis. et hic est quam dixi adverbium non [illegible] sine verbo et quod hic [illegible] adverbium
potest proprium quod alii non commovent. Ideo est verbi [illegible] per se [illegible] aut magis [illegible]
adverbium et praepositionem quia adverbium sine casu ponitur et potest moveri proponi et praeponi [illegible] quod propo-
sitionem non contineret. Circa ibi: **Proprium autem est praepositionis.** Hic ostendit de praepositione
et dicit quod praepositionis proprium est separatim id est per appositionem praeponi casualibus sed coniunctim
id est per compositionem tamen cum [illegible] casu [illegible] ut induco proconsul. Sic
sed proconsul. qui vices consulis obtinet quasi pro consule positus. Et quia hec
addit quod quod [illegible] proprium est vel diversa casualia [illegible] vel diversa verba vel adverbia et
vel hanc in praepositionem et [illegible]. Circa ibi: **Proprium est coniunctionis.** Consignat
videlicet quod et ipse non [illegible] quod [illegible] ut [illegible] et vel vel sive
[illegible] est pater quod videt et audit et non [illegible] composite dictiones sed dicto [illegible]
plate per [illegible] ut in dicto orthographia dictum est

Nomen

Tractatus quartus in quo ... [illegible]

Nomen est pars orationis que unicuique subiectorum corporum seu rerum communem vel propriam qualitatem distribuit. Dicitur autem nomen vel a greco quod est noma et adiecta o onoma sit dictum a tribuendo quod nemeijn dicunt vel ut alii dicunt nomen quasi notamen quia hoc nomine notamus uniuscuiusque substantie qualitatem. Et communem quidem corporum qualitatem demonstrat ut homo propriam vero ut Virgilius; corporum autem; rerum autem communem disciplina ars; propriam ut arsmetica nicomachi gramatica aristarchi.

[illegible]

Nomen autem nomen ...

[illegible]

Vocabula itaque ... [illegible]

Nomen quid est

Accidunt igitur

Accidunt igitur nomini quinque species · genus numerus figura · casus · Species sunt due tam propriorum quam appellatiuorum nominum · primitiua et deriuatiua · primitiua ut iulius mons / deriuatiua ut iulius montanus · sub qua sunt alie multe · nam propria habent species separatim quatuor · nomen prenomen · cognomen · agnomen ·

Prenomen est quod preponitur nomini vel differentie causa · vel quod ex eo quo sabinos Romani asciuerunt ciuitati ad confirmandam coniunctionem nomina illorum suis preponebant nominibus in signum patrie et inuicem sabini Romanorum / et ex illo tempore consuetudo tenuit ut nemo Romanus sit absque prenomine / Que notantur vel singulis litteris vel binis vel ternis / cum singulis quidem a vocali incipit prenomen · ut a aulus / vel ab una consonante ut p publius · t titus · Cum duabus quidem a duabus consonantibus incipit ut gn gneus · sp spurius · Cum tribus quidem a consonante incipit prima sillaba et in consonantem desinit / sed tamen alia quoque prenomina ab eisdem incipiant consonantibus idque fit differentie causa / ut sex sextus t vel tullius / nec solum primas solum consonantes scribamus sed putem t titus / et s sestus unde in marco solum m scribimus quamuis a consonante incipiat sillaba et

in consonantes desinat ut nullus error fiat. [P]ropr[ium] nom[en] est

proprie distinguens proprium ut paulus proprium. [C]ognomen

est cognationis que ut scipio. [A]gnomen est quod ab

aliquo eventu imponitur ut affricanus ysauricus. [I]nvenitur

tamen multa in his quatuor speciebus propriorum nominum indifferenter

posita et que in aliis sunt prenomina hec in

aliis loco nominum accipiuntur ut tullius servilius hic tullius

prenomen est marcus vero tullius hic nomen est. similiter et in

aliis loco cognominum aliorum agnomina vel nomina vel

contra. ut cicero qui prius ab ciceris fabrica nominatus est

agnomen hoc habuit et familie vel cuius cognomen fuit

similiter cesar scipio. [H]oc autem interest inter propria et appella-

tiva quod appellativum naturaliter commune est multorum quos eadem substantia

sive qualitas sive quantitas generalis vel specialis iungit.

generalis ut animal corpus virtus. specialis ut homo lapis. qualitas

albus niger. quantitas magnus brevis. [H]ec enim que a qualitate

vel quantitate sumuntur specialia id est adiectiva naturaliter communia

sunt multorum. [A]diectiva autem ideo vocantur quod aliis app-

ellativis que substantiam significant vel etiam propriis adici solent ad

manifestandam eorum qualitatem vel quantitatem que augeri

vel minui sine substantie consumptione possunt ut bonum animal ma-

gnus homo sapiens grammaticus magnus homerus. [P]roprium vero quod na-

turaliter uniuscuiusque privatam substantiam et qualitatem significat et in rebus est

individuis quas philosophi athomos vocant ut plato socrates.

itaque caret communione naturali. [C]um igitur evenit ut multi eodem

nomine proprio nuncupantur fortuita est et sola voce communio

etiam intelligitur quibus aliquid sibi vel qualitas. hoc fieri solet.
Et in proprio quidem etiam appellativa intelligi possunt
ut si dicam Virgilius intelligo Homerum et poetam. In appel-
lativis autem propria non intelliguntur. ut hic vir nisi per excellen-
ciam. loco propriorum in quibusdam personis accipiantur ut poeta
pro Virgilius et urbs pro Roma

est homo nature nomen est sola sive Platonis nulli persone se prebet alias potest cognomen pertinet ad loquentem de se et ad eum ad quem loquitur et ad eum de quo loquimur [illegible] Unde ergo nomen forma sive Platonis ideo confusio est ideo sola ratione confusionis [illegible]

[illegible]

Species sunt [illegible]

[illegible]

Nomina ... dicit / Bis trina alie ... [illegible]

[illegible]

Dicit ibi **Nomen est**. Hic sic illud quod videndum est cum una species propria nominis appellat-
ivi nominis. Est autem nomen in hoc loco quod sic imponitur persone cum non propter differentiam quod ad re-
motionem prenominis venit, nec propter cognationem ad differentiam cognominis. Nec propter eventum ad differentiam
agnominis sed propter nominationem persone cui repertum est. Unde proprie dicitur nomen quasi
antonomasice et ut procedat seu precedat ratio causa inventionis cognominis est. Sicut
cum diversi ab una honesta persona principium cognationis haberent ut se de familia
eius esse notarent aliud notarent nomen illius suo nomini adiungebant et dicebatur
cognomen. Designat autem eandem proprietatem seu qualitatem sicut [illegible] qua et proprium nomen tunc ad-
iungitur secundum rationem cognationis illius cui prius fuit impositum illud nomen. Ideoque dicitur
secundario quia principaliter illorum cognationi hinc cum est multorum sicut esset nomen appel-
lativum. Est igitur cognomen multorum quamvis non tamen appellativum est. Quia non stat pro
que aliquid multis secundum proprietatem unius singularis qualitatem. Sed obicitur quia si multis con-
est et in multis proprias qualitates sit ergo est equivocum. Et dicendum quod [illegible] cognomen
equivocum est quantum ad principalem significationem. Equivocum vero est quantum ad secundariam. Illud enim
dicitur potest cum vocabulum aliquid sive diversa principaliter aliquid diversis impositionibus seu [illegible] rec-
nis ut pergus. Aliud est translatum et generis. Aliud diversis adiectis ut genus
in cognominibus. Illud enim antiquiorum proprium est ut quod diversis adiectis hoc vocabulum
homo diversa significat ut cum dicitur homo [illegible], homo secundum speciem. Ergo et nomen in hiis
nanque omnibus homo idem significat. Unde quod omnis vox que diversis impositionibus
diversa sit equivoca est. Sed non omnis que ex translatione, cum translationum alia sit ex
necessitate quia scilicet res caret nomine et ergo impositum est tali solum necessitate et transla-
tione, alia vero propter ornatum ut cum dicitur [illegible] dicimus vespertas, audaciam vero leonem.
Translatio vero ex necessitate facta equivocum facit non translatio facta ornatu. Vel ex ex-
presis sicut non est equivocum, quia ex donatione diversis propriis hic [illegible] cognomen ergo quamvis diversis [illegible]
tum vel de cognomine habet dicitur. Cognomen eandem proprietatem qualitatem significat. Ut ergo de cogna-
tum adiungitur secundario autem significat cognationem seu cognomen multorum quamvis et proprium nomen
nominat enim eos qui de eadem cognatione seu cognomine sunt nec tamen est equivocum
est itaque cognomen proprium nomen ex principali significatione, secundum hic est ex secundaria et
nominatione. Propter ergo significatum gentium proprio nomine. Dicit ibi **Agnomen est**.
Hic ostendit quid sit agnomen unde hic hic. Causa vero agnominis invenciendi est.
Est enim repertum agnomen ad denotandum aliquem eventum qui sibi vel alio con-
tigit sicut quidam dictus est Salomonius quia primus die eius expugnatus
nas civitatem Salmatie. Scipio vero dictus est Affricanus quia gessit ei ut de vin-
citur Affricam. Designat autem hoc agnomen eandem proprietatem qualitatem quam et proprium
nomen cui adiungitur et eandem nominat personam secundum aliud. Sed non et de vin-
dicione ergo qualis quatuor species proprii nominis in principaliter et eventu secundario significat
qualitas est ideo dicitur propria nominatio et nominat et diversa secundario sicut. Sed quia propria
necdum enim eventum quod cognationem ut supra determinatum est. Et quia hec nomina
in exemplis ponit Cicero Cezar Scipio videndum est quod Cicero sicut Cicer enim quedam
genus leguminis est et triangulum unde dictus est Cicero eo quod triangulatam habuit
faciem. Cezar vero dictus est vel a Cesarie vel quia cesus est in utero matris
vel quia cecidit in prelio. Scipio vero dictus est quasi baculus quia fundamentum
fuit et sustentamentum populi romanorum vel patrem suum ad lucem voluit. Propter hoc re-
per membra quatinus secari. Nomen omisit propter prenomen abrupto. Sed non di-
alius agnomen abreviendo. Scipio cognomen cognatio quod dedit affricano.
pro Cornelius est publius ista ieiunium. Dicit ibi **Hoc autem interest**.
Hic secundum secunda parte parabolarum tali in qua causa remotionis dubii ponit differentiam inter
proprium nomen et appellativum. Unde hoc hic est cum cognomen quod multorum nec pu-
tavit quis nisi quod esset appellativum ideo dat proprie differentiam inter ea. Hanc [illegible]
quod appellativum que est naturaliter multorum, non autem proprium est quamvis que naturaliter possit
dicitur quod est sua inventione. Aliter tamen ab aliquibus exponitur. Ad quod intelligendum
quod quoniam nomen alia est naturalis alia casualis alia voluntaria. Naturalis quoniam no-
men est cum nomen et vocat et significat et nominationem pluribus est que hoc est quando
sit aliquid quod pluribus convenit et plura nomina. Casualis vero quoniam est quando
casu idem nomen pluribus imponitur ita quod nichil eius quod significat ut hoc nomen
patroclus impositum est filio achillis et regi epirotarum. Voluntaria autem quoniam est
quando hoc sit consilio velut qui nomen patris suum imponit filiolo. Vel voluntaria
autem quoniam fit sola voluntate ut de eodem prosaico quoniam fit filiuncule ut qui populo
ponitur. Et utique fit ab uno vel ab una causa ut liber luly et eius ymago dic-
itur salutaris et cibus dicitur salutaris quia utique est ad salutem. Solum autem naturalis
que est appellativa quia solum significat quod multorum est que et ideo dicitur appellativum
esse multorum que naturaliter ad removendum illius proprium quod multorum est que vel casu vel ratione.
Dicit ibi **Hec enim**. Hic interponit de adiectivis ea describendo sub hoc hic
illud quod videndum secundum quod de adiectivis imponitur quod sunt appellativa quod quibus
non videbatur eo quod unius speciei dicitur albus a sua albedine unde

putabat quod esset adiectivum hic et alia eciam propria nomina. Sed quia de adiectivis diverse sunt sive varii diversimode ut variarum etatis attingendo breviter ponemus. Adiectivum ergo nomen est illud quod sit id quod inest sibi et pro adiectiva nomina secundum substantiam in eadem parte propositionis scilicet vel in subiecto vel in predicato. In hac ergo dicitur quod non recte participatione removentur. Sed quia hec sunt et nomina que secundum substantiam et illa que signa esse dicuntur ideo ad remotiones illorum additur quod sit id quod inest subiecto quia rursus hec hic homo albedo hec nomen et hec nomen pratum et similia. Item adiectivum additum est et pro adiectiva nominis secundum substantiam in eadem parte propositionis. Secundum hanc ergo descriptionem adiectiva sunt hec nomina visibile et vocale et similia. Dicimus enim animal visibile, hirundo vocalis albipes. Antiqui vero solebant hac divisione facere quod omne nomen vel substantivum est vel adiectivum. Dicentes id esse substantivum quod per se subsistere potest in aliqua parte propositionis. Adiectivum vero quod non. Sed hec divisio quod nulla auctoritate habetur seu a nullo auctore. Preterea id est plane falsum quod adiectivum non possit per se esse in eadem parte propositionis ut in sequentibus probabitur. Sed quia prius de ea inventione adiectivorum et de speciebus et de nominatione dicamus. Causa ergo inventionis adiectivorum hec est quod cum cognitis talibus qualitatibus ignorabant accidentales proprietates ideo inventa sunt adiectiva. Tunc sic eas sicut vel sibi insunt sicut aut adiectiva vel quasi qualitates vel nominat ea quibus ille qualitates insunt vel quantitates. Quod ergo dicit priscianus adiectiva sunt a qualitate vel quantitate vel aliud est quod imponi sicut ad ignorandum substantiam vel qualitatem vel quantitatem prius sicut. Sed vero quod dicit per se stamus ea dicta adiectiva ideo quod appellativis adiecta solent velud quidam pretendere quod adiectivum non potest per se esse in eadem parte propositionis et si ponatur oratio est imperfecta velud quod sicut substantia. Sed hec plane falsum est cum inveniatur auctores persepe solum adiectivum in multa propositione ponentes. Preterea si verum esset illud quedam essent adiectiva quorum masculina. Si enim addas hic nomen visibile cum genus masculinum non recipiat. Si enim dicas homo visibilis impossibilis esset locucio. Sed ipse dicit hec non esse adiectiva. Sed cum competat adiectivorum proprietas scilicet adiecta propriis vel appellativis secundum substantiam. Item quod a qualitate sumuntur. Si enim ea non esse adiectiva eo quod non proprie dicuntur. Et ita non omnia adiectiva apparet sicut suo loco dicetur seu demonstrabitur. Dicimus plane ponitur adiectivum. Ponitur dimissum nisi sit oppositio in adiecto vel hic aut hic predicando quare. Quia socrates est homo albus etc. In hoc dicit socrates est albus. Adiectiva non quod ubique seu ubique adiungantur. Sed quia alicubi unde non dicit ponimus adiectiva sunt que adiunguntur. Si dicit et solent adiecti ut putavit hic alicubi et non ubique. Item illud quod nomen est quod adiectivum quod secundum quosdam proprie accipitur quando quod aliquid adiacet sit ut ei possit adiecta licet non comparativum. Dicitur ibi Primum vero. Descensio quod sit appellativum sive nomen quod significat. Consequenter autem quid sit nomen proprium vel ut melius pateat contra dicta. Dicit ergo quod rursus sunt appellativa subiungit quarum id est non pluribus quorum. Sed quod nomen appellativum significativum aliquo ponitur pro proprie nomine ut poeta pro Virgilio. Sed hic quia adiungit ad propriam et ad appellativum. Adiectivum naturaliter id est proprie non significative. Illud quoque homo. Sed ergo quod in appellativo non dicam quod in proprio natura appellativum vel ut in speciali dicitur antonomasia id est excellentia quod fit cum nomen quod multis convenit nomini pro proprio nomine ipsis attribuitur quia excellit omnes in quibus ipso nomine designata ut poeta pro Virgilio et urbs pro Roma.

Appellativorum

Appellativorum nominum multe sunt species quarum
quedam quae inveniuntur tam in propriis sive sub
propriae positionis sive derivativae. Sunt
enim quedam corporalia in appellativis
ut homo, sunt etiam in propriis ut Terentius. Sunt alia
in appellativis ut virtus genus, sunt alia incorporalia
in propriis ut virtus dea pudicitia Penelopes, vel ipsa
dea pudicitia. Et Synonima quoque tam in propriis
quam in appellativis inveniuntur ut Pirrhus filia

Appellativorum. Liber iste in quo agit de speciebus de nominum appellativorum et dividitur in duas partes principales: in prima continuat eas in secunda vero exequitur de eisdem. Secunda ibi adiectivum est forma. Subdividitur in tres in quas tripartitur distinguuntur tres species ut patebit. Secunda ibi alie vero. Tercia ibi

ex cecilius et pirrhus rex epirotarum nepos filius

filii nepos luxuriosus. inveniuntur tamen quedam nomina

adiectiva eadem propria et appellativa ut magnus pompe-

ius et magnus civis / Sinonima que tam appellativa

quam propria inveniuntur sicut enim ensis gladius mucro

[illegible] atque id sunt / sic p. cornelius scipio affricanus

id sunt // Illis fere omnes species in nominibus appe-

llativis inveniuntur Sunt autem hec adiectivum. ad aliquid di-

ctum quasi ad aliquid dictum gentile. patrium. interroga-

tivum. infinitum relativum. vel demonstrativum. vel similitudinis

collectivum dividuum fictitium generale speciale ordi-

nale numerale absolutum temporale locale. Hec species que sunt

et principalium id est prime positionis nominum et derivatorum

Proprie autem derivatorum nominum sunt hec patronomicum

possessivum comparativum superlativum diminutivum denominativum

in quo intelligimus cum multis aliis speciebus etiam

compositum de quibus in suo loco dicemus. verbale

participiale adverbiale / Adiectivum est quod adicitur

propriis vel appellativis et significat laudem vel vituperationem

vel medium . vel accidens intrinsecus sive extrinsecus / laudem ut iustus

vituperationem ut malus / medium ut magnus / Dicimus

enim magnus imperator laudantes et magnus latro

ut sunt vituperantes / Accidens vero id est signum vim

intrinsecusque ut ingeniosus et altum mare / Inve-

niuntur tamen etiam in propriis quedam huiusmodi

ut gradivus mars et ennosigeus . et ennosigeus

neptunus et quirinus romulus, sed hec quia pro proprio

loco accipiuntur / compar non prius quod est proprium et adiectiuorum

nec eget adiectione aliorum nominum / quo quasi adiectiua /

Sumuntur autem hec a qualitate vel quantitate animi vel

corporis vel extrinsecus accidentium animi ut prudens magnanimus

corporis ut albus longus extrinsecus accidencium ut

diues felix / Ad aliquid dictum est quod sine intellectu illius

ad quod dictum est proferri non potest ut filius seruus /

nam dicendo filium etiam patrem intelligo et dicendo ser-

uum dominum quoque intelligo quod si intereat unum interimitur

una illud quod ab eo intelligitur / Qui quasi ad aliquid dictum

est quod quamuis habeat aliquid contrarium et quasi per

adhesionem non tamen in ipso nomine fiat etiam illud neque cum

ex illo nominacionem accipit ut dies nox dextra sinistra nam

quamuis intereat non interimitur secundum etiam illud quod ei

adherere intelligitur / De omonimo supius docui-

mus quod tam in propriis quam in appellatiuis inuenitur //

Sinonima sunt que sicut dictum diuersis nominibus idem

significant ut ensis mucro gladius / In propriis autem nominibus

hanc vim habent dionima vel trionima vel tetrao-

nima ut p. Scipio cornelius affricanus sicut docuimus

Gentile est quod gentem significat ut grecus latinus

Patrium est quod a patria sumitur ut atheniensis

romanus / Interrogatiuum est quod cum interrogatione

profertur / ut quis qualis quanta quot quotus cui

suos finalis accentus / Infinitum est interrogatiuis con-

trarium ut qui qualis quanta quot quotus tum

---

inceptam unum no-

mina nominum. Et inde

dicatur omonima

quia una voce

plura significant

ut nepos fratris

filius et nepos

luxuriosus et

a nepa scorpione

qui sunt ubi sunt

illa & vastat et

luxuriosus /

Sinonima vero

species quidem est syn-

nonimum et sunt

eadem synonima

que multiuoca i.

diuersa noia que

principaliter idem sunt

et idem nominant

Si enim significant idem

et diuersa nomina

non sunt synonima

ut albus et albedo

Rursus licet no-

mina idem significant

diuersa significant non

sunt synonima

ut homo et n. lec

Sunt autem syno-

nima appellatiua

ut ensis mucro

gladius propria

ut p. publius cor-

nelius scipio af-

ricanus. Cum plane

nec maius est

quod prenomen et ag-

nomen et cogno-

men et proprium

tamen idem significant

& littera /

Equiuoca plura

significans vox de-

notat cuncta ut

pirrus quod que

ut canis. est quasi

contra sinonima

diuersis vocabulis

unum significans.

sunt ensis gla-

dius quia mucro

Propria sunt ueneris

alpinas cipris

et cytharea / ...

Hic sermone

Sumitur species que

pronomen solis a-

ppellatiuis fit cum

finitis quam

in lectione quam attentum prouocant. Possunt tamen hec
eadem et relatiua esse et similitudinis sicut est talis
tantus tot. Hec tamen est redditiua dictionum et animaduer-
tendum quod huiusmodi nomina sunt infinite
atque quis ut quis qui uel qualitatis ut qualis
talis uel quantitatis ut quantus tanta uel numeri ut
quot tot. Ex quo ostenditur melius ea doctissimos
artium scriptores grecos inter nomina posuisse quam
vetustiores apud ipsos qui pronomina uel articulos ea pu-
tauerunt quos multa latinorum similiter sunt secuti. Quos
incongruum uidetur imitari cum illi auctores nec recusauerint
eorum et errores imitari. Nos apollonii et
herodiani qui omnes antiquorum errores purgauerunt
eorum vestigia relinquere et non inter nomina hec
possumus ponere de quibus in pronomine latius tractabitur.
Collectiuum est quod in singulari numero multitudinem significat
ut populus plebs. Diuiduum est quod a duobus
uel amplioribus ad singulos scilicet relationem uel plures
in minores partes distributos ut alterter. uterque alter
quisque singuli bini trini centeni. Fictitium est
quod a proprietate sonorum per imitationem ut tintinna-
bulum stridor. Generale est quod in diuersas species potest
diuidi ut animal arbor. Speciale est quod a genere
diuiditur ut homo equus uitis laurus. Ordinale
est quod ordinem significat ut primus secundus tertius. Numerale

ostendit
est quod vnum significat vt vna duo tres ./. Absolutum
i. quod non indiget alterius adiectione declaracionem
est quod per se intelligitur et non eget alterius coniunctione
significat detrimentum messis aliorum vt famis sine
nominis vt deus ratio ./. Temporale quod tempus ostendit
vt mensis annus ./. Locale est quod significat vt proximus
longinquus proximus medioximus. plautus in cistellaria
facit ita medii deque superi inferi et medioximi; hec vt diximus species omnes quas sunt tam
que hic ponuntur secundum et que ab dictis
principalium quam diriuatorum/ seorsum aut diriuatiua species
habent quas memorauimus de quibus singulis hic tractatur

magnus latro est etc quia adiectiuorum fortis deus fit accidens accidens dicitur epitheton i. communis vt pius vel niger coruus similia ./. Et vide quot talia adiectiua que sunt ipsa noia in hac glosa gradibus maris est aut gradibus et ipsum nomen ab eorum dicto enim gradibus a gradus quod est comuliare vel quasi gradatim eius ad plus vel gradibus quasi oratos diuos i. potens deus similiter neptunus dicitur ennosigeus i. habitator sicut illius scilicet promontorii in quo templum habebat neptunus/ enim nos enim habitator est corpori vero ipsum nomen montis qui scilicet iuxta troiam vel ennosigeus intepta. profundum silencium enim nos enim profundum dicitur sigesilencium et sic vocatur neptunus a profunditate maris a silencio quod est in profundo quia et romulus dictus est quirinus ab hasta quia hastatus incedebat/ quirinus enim lingua sabina dicitur hasta vel ideo dictus quirinus quia sic translatum est et desiccatus hasta sua dicitur floruisse ./. Illud quod sequitur est quod liquet et ipsa similiter esse adiectiua ./. Dicit tamen priscus quod prima ipsorum accipiunt non possunt comparari quod scilicet ipsum adiectiuum vnde quidam volunt habere quod rationale et hoc non sunt ad comparari non possunt quod scilicet pre dicit quod hoc scilicet ipsum adiectiuum non quasi coniungitur omni scilicet quasi soli/ inclusis ./. scilicet dicit adiectiuum quod supra videtur et sollerte pone quod hic sequitur accipit auctor sine substantiuo quasi dicitur Omne adiectiuum eget nomine alio et non ipsum scilicet non ideo dicit eget quod non possit sine illo poni sine isto scilicet quasi non eo posito ./. Alibi scilicet non enim est ratio si eget isto non potest poni sine isto ./. Vel vnde quod pauloposti diriuatur a prudens sed aliud scilicet summi aliud diriuari ./. Dicitur ergo aliquis a prudencia i. participacionem cuius sit aliquis prudens Sic tamen nomen prudencia diriuatur ab hoc nomine prudens quia a dicto illius formatur per additionem a litteris nominis de littera ./. Appellatio nulla species profinitur ./. Laudis vel obprobrii vel laudis vel medium quid ./. Circa eam similiter sunt adiectiua quasi dicta nam propter ea vel quasi epitheton ./. vt coruus niger albus olor vel simea turpis ./. Subhoc tibi desi: nencia [illegible] vt ad dicit hesiodus meretrix excludat vel albus ./. Nomen et nactus potest signat in istis ./. Corporis aut animi vel qualitatis vel alia ./. Demencia magnanimus pedibus albus ./. vel qualitatis sed ipso exempla exceptis ./. Istis est ipsa quedam collatio. non sunt absque sine dubio sermone locanda ./. Sed quedam in genere vno tamen quasi vocantur/ Significatur hic significat quod quedam signa ./. Dictio dicitur in sua ./. Sic quod nullum adiectiuum nomen deficit in aliquo casu ./. Nomen quod adiectiua in tres species diuidit que sunt mobilia per tres terminaciones ./. Vt dicta que recipiunt ./. Vt prudens ./. Sunt quedam in quibus et neutris diuiduntur vt hic et hec fortis et hoc forte. pauca in terminatione masculinum in er femininum in is neutrum in e ./. vt hic acer hec acris hoc acre ./. Et scias quod omnium adiectiuorum substantiua in neutro genere que ei hic et hec resoluuntur in suum femininum et generale vocabulum vt album et i. alba res et ./. Et aliquando resoluuntur in nomen sine proprietate vt descendamus in planum i. in planam ./. multa pars viri vel multa copia ./. Sic nomen quod adiectiuum possessionis pro substantiuo in ista genera et in casibus vnde vt gemina et dicta [illegible]

[right margin column]
fortis alia enim sunt ad laudem i. hec secundum quod nesse est laus vt iustus ./. Alia sunt vituperium i. hec accidens quod nesse est vituperium vt ministus ./. Alia vero sunt medium i. hec accidens quod messe neque laus neque vituperium est vt magnus ./. Ex hoc scilicet euidens est quod licet medium per se dictum nec ad laudem sit nec ad vituperium tamen ad aliam dictionem ad laudem est magnus imperator. ad alia est ad ad vituperium ./. vt commune et hec ./. Alia mare et vt adiectiuum quod est nomen quod est agnomen vel quasi gradatim eius ./. Similiter neptunus

Unde [illegible] [illegible] et [illegible] sub [illegible] [illegible] adiectiva
[illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] substantivum in [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] convenit [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] positive [illegible] et in masculino
genere et in feminino et in neutro in declinatione [illegible] [illegible] nobilem [illegible]
de duobus adiectivis in neutro genere [illegible] positive et album et [illegible] [illegible]
declinatur hic nomen [illegible] positivum mobiliter [illegible] albus a um. Et [illegible]
declinatur hic albus albi [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] locare adiectiva [illegible] neutri generis sine [illegible] [illegible] substantivum
debent [illegible] [illegible] [illegible] de se [illegible] [illegible] et generali [illegible] non [illegible] albus
quod non [illegible] alba non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ista [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dubio [illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] talia [illegible] [illegible] [illegible] regula
[illegible] [illegible] nomen [illegible] nomina adiectiva ponantur inter duo [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] antecedenti [illegible]
[illegible] potestas [illegible] ibi [illegible] [illegible] et aqua est [illegible] [illegible] et [illegible] est [illegible]

Ad aliquid dictum

[illegible] [illegible] appellativa [illegible] ad aliquid dictum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et quia [illegible] et [illegible] aliquid [illegible] ad aliquid [illegible] nomen [illegible] [illegible]
est [illegible] [illegible] [illegible] nomen et [illegible] [illegible] ad aliquid [illegible] [illegible]
[illegible] ad aliquid [illegible] non [illegible] [illegible] ad aliquid [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
nomen [illegible] referentur [illegible] manus [illegible] que ad aliquid referentur [illegible]
[illegible] [illegible] possessio [illegible] [illegible] nomen [illegible] manus [illegible] nomen [illegible]
ad aliquid [illegible] [illegible] [illegible] nomen [illegible] referentur [illegible] et non [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] esse pater [illegible] alicui sit pater [illegible] esse [illegible] [illegible]
[illegible] manus [illegible] [illegible] manus [illegible] alicui [illegible] manus [illegible]
[illegible] non [illegible] esse [illegible] ad aliquid [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et [illegible] dictum [illegible] [illegible] non sunt ad aliquid [illegible] nomen [illegible] [illegible] sunt ad aliquid
[illegible] [illegible] nomina [illegible] [illegible] [illegible] nomina [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] alicui [illegible] paternitas et filiatio [illegible] ad aliquid [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et filiatio [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nomine [illegible] pater et filius [illegible] [illegible] sunt ad aliquid
[illegible] et filiatio [illegible] [illegible] nomina appellativa [illegible] sunt ad aliquid
[illegible] [illegible] [illegible] nomen [illegible] [illegible] nomina [illegible] [illegible] [illegible]
dictum [illegible] nomina sunt ad aliquid [illegible] nomina non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] relationes [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] nomina
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] relatio [illegible] filius et [illegible] paternitas [illegible] nomina
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] filius et pater ad aliquid [illegible] nomina [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] appellativa [illegible] [illegible] ibi [illegible]

Quasi ad aliquid dictum

[illegible] [illegible] [illegible] sola [illegible] contraria [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Et [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] quasi ad aliquid dictum [illegible] ergo
[illegible] modo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] que ad aliquid quia [illegible] [illegible]
alterum et destructo [illegible] [illegible] [illegible] sunt [illegible] [illegible] relativorum posito ponit
[illegible] [illegible] destructo [illegible] [illegible] [illegible] ponit alterum [illegible] destructo destruit
[illegible] [illegible] [illegible] alterum et posito destruit [illegible] [illegible] et [illegible] dies et nox
immediatorum et nomina quasi ad aliquid dictum [illegible] [illegible] et nomina [illegible]
quia [illegible] nomina [illegible] [illegible] [illegible] que [illegible] quasi ad aliquid
ad aliquid quia non [illegible] [illegible] esse ad aliquid [illegible] manus alicui manus non [illegible] sunt
vel [illegible] et [illegible] non referantur ad aliquid [illegible] [illegible] esse [illegible] que [illegible] nominibus [illegible]
[illegible] dictum [illegible] nox [illegible] dies et dextra [illegible] [illegible] ista [illegible] [illegible] [illegible]
sunt nec [illegible] [illegible] nox [illegible] dies [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pariter
non [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] relata [illegible] ibi [illegible]

De synonimis

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et synonimis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
nomine et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] synonimum [illegible]
duo nomina sunt eidem persone attributa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
plura [illegible] quod non [illegible] esse plura nomina [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] alterum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] persone [illegible]
agnomen [illegible] [illegible] nomen est [illegible] synonimorum appellatorum nomen [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] repetit de synonimis et omonimis quia relativa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et synonima [illegible] synonima [illegible] [illegible] quia duo relativa [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] duo synonima [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] patrem et filium
[illegible] [illegible] relativa ista relativa [illegible] videntur [illegible] esse omonima quia [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] videntur [illegible] aliquod [illegible] pater enim [illegible] [illegible]

precanti et filius est sicut nepos filius filii et luxuriosus sed est longe dicta
nam omonimum sit diversa fit ut omnia illa preter impositionem equaliter fiant
ut canis est pater fit per equalitatem per impositionem et filius per mutationem sive per
consignificationem et relationem et tamen semper omonimum fit modo hic modo illud
Synonima vero eadem per impositionem equalis id est sicut Relatiua vero diverso
modo quam unum per impositionem alterius pronunciatur. Sequitur ibi **Gentile est**. Sit
vero prima hic de gentili nomine et quia prius id quod est quasi ad aliquid dictum accipitur
de gentili et patrio. Dicendum est in quo differunt. Unde hic videlicet quod gentile sumitur
a nomine totius regionis ut a grecia grecus et fit de gente aliquis. Et
patrium vero sunt a nomine unius civitatis solius ut abeo quod est athene ate-
niensis. Et sciendum circa que dicta sunt sive patrium cum diminutivum quod fieri
est videtur quia troes et patrium nomen est et primitivum ad quod dicimus quod troes
et primitivum est et diminutivum et ipsum et appellativum. Troe enim ipsum nomen de persone quod
agro dicta est troia et tros est primitivum. Troes vero non appellativum est patrium
est et simile a parma i anomale illo quod est troia [illegible]. Gentile, gentem ge-
nitalem est francus gallicus [illegible]. Similiter patrium patrium ceu parisiensis.
Sequitur ibi **Interrogatiuum est**. Sit consequenter prius de interrogativo. Interrogatio
causa est enim omnis dubitatio aut est de re simplici aut de re complexa. Simplicis
interrogationem aut de ipsa consecutione. Ergo quia ad omnis simplicis in rerum
qualissimus continentur ideo simplicium nomen. Item sicut qualis quid sit et
quale sit et quantum sit et huiusmodi alia. Cum ordines decem praedicamentorum
sicut generaliter ergo de re simplicem recepte sunt quedam questiones quas dictiones ge-
neraliter attingant. Omnis interrogativa dicta fiat illud idem quod nomen quantitatis
tamen ipso ad questiones fiat per tamen dictiones sicut nec ut quis fiat qualis
qualitatem eodem modo est de ceteris. Sunt tamen quam dicunt quod interrogativa
dictiones fiunt etiam et qualitatem sicut nomina quibus interrogatur
vel que eis inducuntur. Illud est addendum est quod interrogative dictiones nichil
nominant. Et quia auctor dicit interrogatiuum et quod sub interrogatione proferatur cum
qualis rerum accentum sit. Dicendum esset hic de accentibus nisi quia de-
eis sufficienter diximus. Sequitur ibi **Infinitum est** ita quia fiant per hec sic dicit sequitur
eis sufficienter dicimus quamquam qualis quantus quotus et tot quemque
de infinito nomine de quo dicit prius et quod ipsum interrogativum sit contrarium
et aut contrarietas est in accentu quia id nomen quod est interrogativum fit
quales regulas accentuum de quibus in orthographia dictum est quod vero infi-
nitum est gravat per omnes sillabas. Et vide quod accentum accipit hic pro diversis quod
non recte sunt gravatum et acutum et circumflexum. Bene autem dicimus diversitatem
accentuum non dicat quod infinita in lectione gravantur vel insecuntur ... et
redderet salvus erit erit. Item quia in hoc loco gravatur sit qualis erat nullus
ignoravit. Item qualis gravatur omnibus sillabis. Si vero male pronunciando se-
accentuando versus peccat non ideo regulam amittit. Sed vero interrogativa
sunt hec aliquando vel etiam relativum et in hec ita qua dicat qualitas
solent tamen quidam in lectione aliter accipere. Lectorem enim appellant nomina
similiter adiuncta infinite posita iuxta se sive dictiones in quibus legantur
vel continentur ut quia iustus est scilicet habetur. Si aut iuxta se non habeat seu
non habent in quo legantur dicunt in lectione dicant pone nec gravent
ut hic quia non repulisset receptus est. Item quia insilium hic dicit. Et vi-
de quod eadem nomina secundum quosdam et relativa sunt et similiter quod sit facimus
relationem quod ostendant illa que sicut de quibus est sermo ut non dicatur talis
est socrates qualis fuit plato. Quidam vero dividunt et dicunt illa
esse relativa que sunt interrogativa ut qualis similiter vero redditiva
vel responsiva ut tantus et talis et cetera. Infinita quam qualis quantus
quatus et quot sunt relativa quam qualis quot quotus atque. Secundum
tot talis tantus quod [illegible] hec etiam redditiva ea inducendo rogantis.
Quantus erat priamus vidit quantus achilles. Infinite locus est cetera
quantus absidibus regredere bacchus romanos cezar adiuit. Sunt
quod relativa si dicas da michi tantum quot donavi de tanta dedi
quanta. Sequitur ibi **Collectivum est**. Sit prius de collectivo causa inventionis
tamen est hec non omne quod est sit unum in uno et unius in sermo de de uno solo quoque
de pluribus sed de pluribus aliquid dicimus quoque de plurimis collectionem quantum

et ideo [illegible] quia [illegible] de collectivo ita ut [illegible] de aliquo collectivum aliud
invenitur sub collectivis nominibus ut populus et huiusmodi alia. Significant vero huiusmodi
quandam speciem unam scilicet pluralitatem certam secundum quod secundario aliquod accidens aliud
est dictum populus populus enim [illegible] civitas est [illegible] significat quod sub de civitate [illegible]
et secundario notat quantitatem scilicet multitudinem [illegible] Accidens est sic [illegible] una [illegible]
sunt nomina collectionis [illegible] ita quas predicata sunt ad opus [illegible] notat vero
tam nobilium quam ignobilium civitatis [illegible] plebs vero est collectio ignobilium [illegible]
dubitatur an ecclesia sit collectivum et videtur quod sic [illegible] ecclesia [illegible]
potest dici [illegible] ecclesia dei sicut in celo [illegible] congregatio fidelium
collectivum quia collectivum sapit diversitatem sicut turba [illegible] Dico quod non
fidelium quedam membra caritatis vinculo [illegible] ecclesia [illegible] caritatem [illegible]
est Christus [illegible] non [illegible] ecclesia sunt [illegible] membra [illegible] caput
dei esse [illegible] que vinculo spiritualis [illegible] ne videatur in [illegible]
sunt collectiva que distinctionem [illegible] et [illegible] quedam
est collectivum [illegible] coniungit quod huiusmodi collectiva omne distributivum
in [illegible] singulari [illegible] homo [illegible] et [illegible] disputat et [illegible]
[illegible] que dicitur [illegible] et in [illegible] persona [illegible]
[illegible] in persona [illegible] ut uterque [illegible] persona [illegible]
[illegible] legimus [illegible] ovidius [illegible]
[illegible] coniungit cum alio collectivo [illegible]
[illegible] in apostolo alter alterius onera portate [illegible] adiective [illegible]
nominibus duobus sicut hic [illegible] distributive [illegible]
[illegible] est plebs [illegible] notat [illegible] Diminutivum est [illegible] Consequenter
[illegible] nomen diminutivum [illegible] diminutivum [illegible] Causa inventionis [illegible]
[illegible] de pluribus non [illegible] de aliquo illius collectionis
[illegible] ut alterutri et illud [illegible] de pluribus [illegible]
quedam [illegible] loquimur de duobus [illegible] de utroque [illegible]
[illegible] uterque et alteruter quedam vero sunt quibus de pluribus seu de singulis [illegible]
[illegible] loquimur de pluribus [illegible] distributive [illegible] vero sunt quibus
[illegible] nomina [illegible] ut quibusdam [illegible] nomina [illegible]
[illegible] de partibus [illegible] non [illegible]
[illegible] dicitur [illegible] non nisi de [illegible]
[illegible] septem [illegible] septenario [illegible]
[illegible] ut bini [illegible]
[illegible] ut video binos homines [illegible] quia [illegible]
[illegible] bini centeni [illegible] est diminutivum [illegible] alter [illegible]
[illegible] in partibus [illegible] pluralitatem [illegible]
[illegible] septeno [illegible] Distributivum [illegible] alter [illegible]
[illegible] aliquid illius [illegible] fictitium est aut fictitium quod ita [illegible]
[illegible] quod nomen illud [illegible]
nomen [illegible] aliquid de sono [illegible]
[illegible] fictitia nominat [illegible]
[illegible] Generale est [illegible] vox [illegible] sono [illegible] et quod
vero generale quod [illegible] dicitur generale [illegible]
[illegible] Romam
[illegible] generis [illegible]
[illegible] nomine [illegible] Speciale [illegible] quod sit
[illegible] est speciale [illegible] abies [illegible] est nomen generale [illegible]
Ordinale. Ordinale vero nomen [illegible] est ad [illegible]
[illegible] principaliter [illegible] secundario quedam ordinem [illegible]
denotat nominat [illegible] ut [illegible] primus vero [illegible] sit [illegible]
[illegible] nominat [illegible] quibus [illegible] ordo [illegible] est quod
ordinale [illegible] sit ordinem [illegible] Numerale [illegible]
[illegible] ordinem [illegible] numerando [illegible] sit [illegible]
numerus quedam [illegible] numerando [illegible] et [illegible] numerus [illegible]
Causa vero inventionis [illegible] quia [illegible]
sit singularitatem et in designatione [illegible] homo [illegible]
collectivum [illegible] homo est [illegible] adiunctio aliquo
collectivo additum [illegible] non [illegible] rursus in pluralia nomina [illegible]
[illegible] de pluribus sicut [illegible] non [illegible] de quot [illegible] duo homines legunt

[illegible: dense abbreviated commentary, approx. 22 lines]

Patronomica

Patronomica est quod a primis tantummodo
dirivatur nominibus patrum secundum formam
quod sit cum graeco significatione primitivum filios vel nepotes
ut eacides eaci filius vel nepos et hac forma
maxime poete solent uti pro qua romani veteres
cognominibus utuntur familiarum ut cornelii marcelli omnes
enim ab illo qui primus cornelius et qui marcellus nominatus
est hoc nomen habuerunt quamquam eiusdem familie sunt
sicut omnes minores Tesei Tesidas greci vocant quos solent
poete nostri quoque imitari Unde vergilius secundum graecam formam
Scipiadas dixit [illegible] scipiones dici debuit
Verumtamen etiam possessiva loco patronomicorum inveniuntur apud latinos
usurpata ut Emilianus Scipio pro emilii filius [illegible]

[illegible: marginal and interlinear commentary]

et octavianus cezar pro octavie filius Invenimus
tamen quedam nomina forme patronomice significatione de-
nominativa ut euripides proprium nomen non euripi filius
sed ab euripo sic nominatus dicitur euripides quia
illo die natus est quo athenienses cum persis in euripo
campo bellum commiserunt / sic tuchidides ~~[illegible]~~
ΑΝΟΤΟΙ ΤΟΙΟΙϹ ΔΟΝΔΙ Sunt autem alia que cum sint
in aliis patronomica in aliis accipiuntur propria ut tymar-
chides tymarchi filius et tymarchides proprium Et in aliis
fere speciebus nominum invenimus cuiusdam forme etiam
propria cum appellativis que tamen amittunt appellationis
significationem ut magnus adiectivum et proprium Iulianus posses-
sivum et proprium cratilides patronomicum et proprium sic etiam in aliis
speciebus invenias Sciendum autem debemus ab usu etiam
a matribus et ab avis maternis et a regibus sive
conditoribus et a fratribus etiam patronomica solent
formari ut latoides latonis vel latone filius ap-
pollo et Iliades Ilie filius romulus Ovidius in
quartodecimo methamorfoseon Ut victa sopore
invadunt portas quas firmant ianuas obiice fultas
clauserat iliades Similiter Coronides a matre id est
coronis filius esculapius Sic idem ovidius in quinto
decimo methamorphoseon Unde coroniden circum-
flua tybridis alti Insula romulide sacris adiecerat
urbis / et maiades maie filius mercurius Ab avis
quoque maternis patronomica inveniuntur ut athlan-
tiades id est atlantis nate filius Ovidius in primo
methamorphoseon sedit atlantiades et cunctas

et commoditas brevius enim dicimus de aliquo eius filius vel nepos sit per unum solum nomen Cum enim dicimus iste est priamides brevius dicimus quam si diceremus iste est filius priami Commoditas est ea est metrorum compositionis quia ista sunt ornatus doctrine et compositio clarum sive metrica sive prosaica sic ad [illegible] pertinet. Dicitur etiam expositio auctorum Ut qui prius bene sensum orationis deberet et comme ignorantia regule distinguendi et accentuandi forsitan peccaret in constructione vel orationis [illegible] Alio quidem commoditas sunt invenire dictionem que illum sensum exprimerent sive labore constituendi et minorato labore accentuandi // Alia rursus est commoditas quidem laerciades filius priami si obligaretur non posset in metro heroico poni unde opportunum [illegible] loco eius in metro poni potuisset Significant autem patronomica filios vel nepotes id est illas habitudines sive relationes quas important hec duo nomina scilicet filius et nepos [illegible] non quod [illegible] id est secundum alterutram de illis relationibus prius et secundario [illegible] [illegible] [illegible]

multa loquendo / Detinuit sermone dies. Idem
in secundo maccides effasus filius iovis / que filia
fuit macei. Non tulit maccides matri ait omnia
demans carens / A regibus sive conditoribus thesides
Cycropide idest athenienses. eneade romulide i. romani
Virgilius in secundo georgicon / premiaque ingeniis
pagos et compita circum thesides posuere. Idem in sexto
eneidos. Tum pendere penas cycropide iussi. Item in octo
eneidos. Eneide in ferrum pro libertate ruebant
Idem in primo / defessi eneade que proxima littora cursu
Idem in octo. Subito quod norim consurgere bellum Romu
lide status quod senem / A fratribus fetoncides unde feminin
fetoncius Virgilius in bucolica. Tum fetonciadas in
sto cingat amare cortias fetonciadas dixit pro fetonti
das poetica licentia / Sunt igitur patronomicorum forme
apud grecos tres in des que dicitur communis apud eos
quod in omni sermone pene hac utuntur sola romanorum
quod poete utuntur / nam aliis duabus non utuntur
idest in on cimata que est propria iadis lingwe ut
antion pro palcades et in adios que colica ut pira
dios pirri filius idest psithacus. De hac c
forma dicendum est qua utimur nostri. Si nominativus
in as vel in es vel in ias desinat / genus vero in oi dyp
tongum a penultima brevis ante des inveniatur in patrono
mico ut pelias pelliades. eneas eneades. menetios
menetiades. Nam eneides magis contra regulam
auctoritate poetica posuit virgilius e et a correptas
in i producta convertens / vel quasi ab eneus e
nides sicut a peleus pelides protulit in nono / sit satis

quia nec vero ad
quos dixi consi
stens in eius re
solutione ponitur
Erat quod propo
nitur principali
alteratio, de his
vel eis resoluti
duo vel relativa
et secundario ponitur
quod ipsius primum
fiat sive per
quod locum sibi fuit
appellativa Et
id prius conquirendo
sibi omnia patro
nomica inveniuntur
sed dicit in secunda
nominativo pro a
ut re alicuius
negat illarum rela
tionum alter utra
Pronomina
ergo que quod
derivantur a propriis
nominibus patrum
secundum grecam
formam i. ut termina
tur in des que secundum
formam grecam
supra sed tu ergo
dicitur ad derivationem
communis
prima sed quama
las quod derivantur
ab adiectivis et pro
et propriis. Additur
a nominibus et quia
quedam derivantur
ab appellativis que
nec etiam a pronominibus
addidit propriis et
quia sunt derivata
a propriis quod non sunt
patronomica ut
a Iulo Iulius
additur patrum
et quia quedam
possessiva derivantur
a propriis nominibus
patrum a pcio po
pcianus. Sub
dividitur igitur secundum for
mam in des ter
minatam primo di
cit patronomica
que a propriis
patrum nominibus
sunt greca formata
nomina que gro
mitus vel nepotes
nepotes ...

enide telis impune romanum oppressisset tunc / In eo
vero desinentibus que in os genus genus in oi desinit tam
in ades quam in ides inveniuntur apud autores ut
hippotes hippotades. butes butades. cormetes cormetades
Sed vocabilius in ades / Anchises ergo anchisiades
debuit facere. fecit autem / vel anchisides debuit facere
fecit autem anchisiades quasi ab anchisios ut quo
laertes laertiades / in quam etiam patronomicum genus supp
at sui primitivi nisi una sillaba / Alia vero omnia
in oi apud grecos terminata genitivum vel in os vel in oios
diptongum vel in eos mutant eam in ides
et faciunt patronomicum ut priamos priamoi priamides
nestoros nestorides plesthenos plesthenois plestheni-
des peleus peleos pelides Et per sincresin e et i
in ei diptongum proferunt penultimam nos pro ea
autem longam ponimus Virgilius in quinto / Pelide tunc
ego forti congressum eneam / Ovidius in 9o methamor.
fozeon / tunc pro metides pleiadis epimedida di-
tis / Inveniuntur tamen poete in quibusdam addentes quasi sil-
labas vel adimentes. Addentes ut peleiades pro pelides
et talleodontiades pro talcodontides. atlantiades pro atla-
tides Ovidius in primo methamor. / Dedit atlantia-
des et emittere multa loquendi / Detinuit sermone diem
Adimentes ut deucalides pro deucalionides et scipi-
ades pro scipionides et ut supra diximus eneides
pro eneades. Excipiuntur tamen hec que contra regulam
per mas vocales proferunt ut eliades demades per syn-
eresim pro demeades. Lotorides liceorgides lagides

belides aucides etiam et laomedides apud grecos pe-
nultimam dyptongon habent contra regulam pro qua
nos i longam ponimus. Feminina vero pronunciata
vel in is vel in as desinunt vel in e producta. Fiunt autem
a masculinis ut subtracta de in is vel in as desinentia
ut priamides priamis dardanides dardanis peliades
pelias. Igitur eneades quod secundum analogiam eneas debet
facere non eneis, ergo tamen auctoritas est quod dixit enides
pro eneades sic auctoritate usus est virgilius in tytuli in-
scriptione quo eneis inscripsit. Unde Statius quod scribens
in fine thebaidos ponit Vive precor nec tu divinam
eneida tempta. Notandum tamen quod si masculina habuerint
i longam ante des per sinerisim apud nos eis dim-
sas tamen faciunt feminina ut pelides pro peleides pelais
teseides pro teseides theseis sic ergo enides pro ene-
ides eneis. In ne autem desinentia que fiunt a des
lingwe pronunciata eiusdem generis i longam habent penultimam
si primitivum non habuerit eandem i vocalem ut adresthes
adrestine nereus nerine. Si autem principale habue-
rit i et o producta a ne inveniuntur ut Acrisios acrisi-
one ex quo possessivum possunt virgilius Acrisioneis
Danae fundasse coloniam ab acrisione idest danae. Et
sciendum est quod inveniuntur multa eiusdem forme gentilia
ut emonis thesalus colchis argolis siclas ysias bo-
ias Alia vero propria inveniuntur eiusdem forme ut
bacchis doris pittias.

de quibus in hic regule ponuntur et patet [illegible] de se unde ecia illam patent
lic [illegible] dicitur de hac igitur forma [illegible] est et dicat [illegible] Et [illegible] hec prono-
minum forma communiter latini [illegible] forma duobus modis regulare
irregulare [illegible] duobus modis aliquando [illegible] a [illegible] ante [illegible] aliquando [illegible]
De regularibus vero pronominis dat tres [illegible] irregularibus ponit [illegible] et in
quibusdam tamen ondit quare irregularia [illegible] quod omnia patronomica
a [illegible] et a grecis [illegible] nominibus formantur de illis nominibus [illegible] ut aliqua
[illegible] dicamus [illegible] nomina apud grecos terminantur nominativo in as [illegible] in es
anchisiades [illegible] vbis [illegible] eneas [illegible] anchises [illegible] ne
[illegible] nomina apud grecos terminat [illegible] in os et genitivo in oi [illegible] priamos priamoi
[illegible] in os et genitivo in oi ut menenos menenoi [illegible] priamoi
in os [illegible] ut peleus [illegible] apud latinos [illegible] in [illegible]
[illegible] pronomina [illegible] menetius menetii peleus [illegible]
vero terminant [illegible] in or et genitivo in os [illegible] ut nestor nestoros [illegible]
[illegible] in as et genitivo in ois [illegible] ut plistenos plistenois [illegible] apud
nos in [illegible] ut nestor nestoris plistenos plistenis [illegible] appo
[illegible] formis [illegible] et [illegible] pelides [illegible]
[illegible] fit feminino [illegible] dant ne sicut nerine [illegible] et ne
[illegible] alys [illegible] solis [illegible]
sunt pronomina sunt [illegible] et [illegible] pronomina [illegible]
[illegible] normas [illegible]
nota a [illegible] nominibus [illegible] mutata [illegible] diptongo
[illegible] et assumpta [illegible] ut eneas enee eneades [illegible]
[illegible] anchisiades invenitur etiam anchisiades illa
[illegible] diptongon [illegible]
[illegible] anchisiades [illegible] irregulare est [illegible] forsitan [illegible]
[illegible] anchisiades unde et nos anchisius [illegible] anchisiades
[illegible] unde et nos anchises anchisis et inde anchisiades [illegible] regula
[illegible] diptongo [illegible] in a
[illegible] eneades at [illegible]
[illegible] Secunda omnia
vero nomina secunde declinationis aut in [illegible] terminant genitivum aut in [illegible]
[illegible] patronomica ab his que terminant genitivum in [illegible]
[illegible] mutata in a [illegible] et assumpta [illegible] ut menetius meneti [illegible]
[illegible] terminant genitivum in [illegible] pronomina [illegible]
[illegible] et assumpta [illegible] ut pannus [illegible] pannides [illegible]
pelides [illegible] pelides [illegible] diptongo
[illegible] producta unde et [illegible] pelides producta
penultima [illegible] secunda [illegible]
[illegible] fit a [illegible]
[illegible] longa [illegible] sic [illegible] pro-
pelides [illegible] de pele-
[illegible] addit [illegible]
[illegible] pronomina a [illegible] nominibus [illegible] subtracta [illegible]
[illegible] et [illegible] in [illegible] syllaba [illegible] posita [illegible]
[illegible] et [illegible] ut nestor nestoris nestorides plistenus plistenis
plistenides [illegible] patronomice masculine [illegible]
[illegible] sunt [illegible] assumpnides [illegible] nestorides [illegible]
[illegible] et [illegible] anchisiades [illegible] deucalides et
[illegible] que vel [illegible] metrum [illegible] littera [illegible]
vel sit mutata [illegible] nomine forma [illegible] eneades [illegible]
[illegible] et anomala [illegible]
[illegible] pelides et [illegible] quibus omnibus
[illegible] vocalem longam [illegible] penultima [illegible] nunc [illegible]

Feminina vero [illegible] in qua aut de forma
et formatione pronominum feminini generis [illegible]

declinatione dicitur sic per hec [illegible] feminina vero pronominia tres que formas i. terminationes
tenuit etiam in vocativo in as vel in ne sed raro. Que vero in as vel in es cha
sunt a pronominibus masculinis subtracta e ut panides panis [illegible] debet dici
secundum regulam abas quod est eneades eneas et non eneas sed irregulare est vel
masculino scilicet est ab eo quod est eneus enea unde est eneides pronomina masculina
[illegible] dicimus eneades mutata ei diptongo in i producta et inde i. ab
eneades scilicet est vero pronomina feminina eneas [illegible]
debent dici pelias ab eo quod est pelides. sed dicimus pelias [illegible] ad
[illegible] ad regulam debent enim dici pelias et inde pronomina femina
[illegible] masculina [illegible] teneas et ab hiis pelides [illegible]. De tollendo
[illegible] et [illegible] illi. Cum declinas [illegible] et longam per [illegible] simul
[illegible] Sic de panides est panis eneas est ex eneades. et ab eneades sic
eneas exit. Que vero pronomina feminina desinunt in ne vel [illegible]
ne [illegible] conformantur autem [illegible] ab ipsis pronominibus hoc modo [illegible]
[illegible] penultimam [illegible] si finalis sillaba incipit ab una
consonante vel pluribus quidquid erit post consonantes in ine mutabitur ut
adrastus adrastine [illegible] finalis sillaba incipit a consonante quicquid erit post
consonantem penultime [illegible] in ine ut nereus nerine [illegible]
[illegible] penultimam [illegible] autem o producta retenta o et addita ne fiunt pro
nomina feminina ut acrisios acrisione vel sic [illegible] vel sic [illegible]
in [illegible] ut [illegible] Item in ne finita
pronomina feminina sola [illegible] a [illegible] sicut [illegible] sillaba
[illegible] ut acrisius acrisione [illegible]
[illegible] in ine dicitur adrastus adrastine nereus nerine [illegible]
[illegible] omnia pronominia masculina sunt prime declinationis et eadem casuum faciunt
eandem [illegible] eadem faciunt secundum declinationem grecam [illegible] latinam in a correptam [illegible]
[illegible] Oratius [illegible] hermanasse [illegible] attrida [illegible]
[illegible] magis apta tibi tua dona [illegible] Ablativus [illegible] invenitur apud latinos
in a productam vel in e [illegible] ablativo secundum grecos vel in e correptam
et tunc [illegible] in [illegible] declinationem [illegible] plurale vero singulari secundum primam declinationem
invenitur [illegible] in des finita declinet [illegible] prima. Dicit [illegible] de quarto
[illegible] dativum [illegible] et longam retinet simul atque etiam. [illegible] longam
[illegible] longam [illegible] plurale [illegible] sunt pluralia [illegible]
feminina vero [illegible] in as vel in ae desinunt [illegible] declinationis [illegible]
[illegible] At feminina [illegible] bene [illegible] in is facit [illegible] in as [illegible] o [illegible]
illud [illegible] mane domo. Ablativus desinit in e correptam vel ab
[illegible] pluralis desinit in eo [illegible] secundum grecos vel e [illegible] genitivus
[illegible] ponitur [illegible] genus masculinum pro femininum [illegible] ibi fortissima
[illegible] imposuit [illegible] transformet
[illegible] et [illegible] desinunt in [illegible] in as correptam [illegible]
[illegible] declinat [illegible] autem as feminina formant [illegible]
[illegible] solummodo [illegible]
[illegible] ponas [illegible] in plurali [illegible] tua [illegible]
[illegible] Que autem in ne desinunt [illegible]
declinationis [illegible] acrisione acrisiones sicut penelope penelopes et cetera
[illegible] modi prime declinationis. et de pronominibus quidem tam masculinis quam
femininis sufficienter dictum est [illegible] bene. Nota quod pronominia
in e [illegible] declinatur [illegible] nerine [illegible]
ei diptongum sed non [illegible] nerinen [illegible] o nerine. Ablativus
[illegible] In plurali vero [illegible] In ne finita
[illegible] declinat [illegible] esse [illegible]
reliquos [illegible] ordo. Item nota quod pronominia sunt [illegible]
[illegible] anios [illegible] patris et [illegible] substantive. ut ibi dicitur
ego tantali tantalus [illegible] ero [illegible] bene [illegible]

et [illegible] possessorum [illegible]

Possessivum est quod trium generum principalis significat
[illegible] possessivum [illegible]
[illegible]

aliquid ex his que possidentur ut Euan

drius ensis pro euandri ensis et regius honor

[illegible]

Hoc autem interest inter possessiva et pronominia quod

Possessivum est

Capitulum [illegible] et [illegible] in quo tractat de
possessivo et rationem
[illegible] possessivum
[illegible] pronominia
[illegible] possessiones

pronomina filios vel nepotes significant. Posse-
ssiua autem non solum filios sed etiam omnia que possunt esse in
in possessione. et in pronomina assumpto tamen diriuantur
possessiua autem non solum a propriis sed etiam ab appellatiuis. Et patronomica
a masculo plerumque descendunt genere. rarissime autem a
feminino. nec ipse que a matribus sunt ut supra ostendimus.
Possessiua autem nascuntur ab omnibus generibus. Et patro-
nomica ad homines pertinent tantum vel ad deos. possessiua
vero ad omnes res. Et sunt ergo possessiua vel a no-
minibus ut cesar cesarius vel a verbis ut opto opta-
tiuus vel ab aduerbiis ut extra extraneus. et vel mobilia
sunt ut marcius marcia marcium. vel fixa ut almarium
sacrarium donarium. Possessiua autem continent non solum
possessionem sed etiam que formam habent po-
ssessiuorum. Sunt enim quedam gentilia scilicet possessiuorum
habentia formam ut Romanus tiburtinus. gentile. et Roma-
nus ager possessiuum. Sunt autem et propria sub eadem et gen-
tilia et possessiua ut latinus filius fauni et latinus
ciuis et latinus ager. alia tamen modo autem propria forme
possessiue ut quintilianus Iulianus. Alia loco patrono-
micorum posita quos supra diximus ut emilianus
scipio et octauianus cesar. Ex eadem forma ag-
nomina que multa inuenies ut affricanus persicus Ge-
tulicus. creticus. Alia autem sunt similis diriuationis que
ex materia principaliter constare sciuntur: ut ferreus a ferro
factus similiter aureus. argenteus. marmoreus. alia
ex morbis ut cardiacus. alia a professionibus ut me-
chanicus. grecus. alia a disciplinis ut ar[...]icus

que sunt synonima sive primitiva

socratica rethoricus / alia que primitivorum siles, pro decl-

sionem ut tracius pro trax. &c.
scilicet quia dicitur a quinque(?) ... formatum ... solo

Sunt igitur forme possessivorum quas a grecis
quedam sunt possessiva ... in aliis

accepimus hec in eis quas mutavimus in quis
iota

ante se dentibus a bitum vel r vel is ut be-
quedam sunt possessiva ... vel ...

bracus hispanus italicus asiaticus libicus quod solo

...

sic possessivum ... in diffinitione comprehendit duo genera ... illud quod ... voce et significatione possessivum quod proprie dicitur et illa que sola significatione sunt possessiva et ea que sola voce ... ut equester et ... possessiva reperiuntur ... non ... in diffinitione ... non ... in significatione ... autem eis in sola ... forma ... sunt similia ... littera / est possessivum quo ... possessio notatur ut parmegla ... vel ... plus ... / Hoc autem interest secunda pars principalis ... in qua ... pronomen et possessivum ... possessiva a pronominibus ... possessiva ... possessivum ... diffinite. Patronomica vero ... quod possidetur diffiniunt i. filios vel nepotes ... ut lacius ... in hoc ... possessiva principaliter significant possessionem secundario significant personam quia et quibus ... Patronomica vero principaliter significant ... alterutrum ... nomine filius vel nepos et secundario personam ... ut pronomina et possessiva ... nomina ... ut ... et ... significant secundario ... principaliter ... sub ... speciebus ponuntur. In hoc rursus ... quod pronomina ... possessiva vero ... omnes que possessiva possidetur nomina ... Est autem ... possessiva a ... ponitur ... non ... vel ... non habent significationem possessivam ... forma possessivorum ... Est ergo ... de ... forma ... possessivorum ut paulopost ... ergo et tractat de ... possessivorum ... plana est ... possessivum ... pronomina ... Concordant ... pronomina solus quod tanguntur ... vel ... a ... Sed possessiva ... omnes ... quibus ... in genere ... Circa vocabula asiaticus ... Donatus ... arma ... grece ... latine ... cordia ... que vulgariter dicitur ... cordianus ... adulterinus ... adulterinus ... per ... et cetera ... sequitur textus

in ante cus tamen inveniuntur quod a principali accepit
hanc tangit formam seu dictionem ...

Et sciendum quod eadem idest in cus desinentia si a primitivo
mutata ...

habeat n / pares habent illius sillabas / ut itale italicus /
i. non ... a primitivo

Alia vero omnia a vel r ante cus habentia sive sint a
nativo seu a genitivo dictata una sillaba vincunt ea ex quibus

dicuntur / et si penultima illa habuerint r penultimam
hec tangit formam ... et italia ytalicus

hec assumunt a / si primitivum habuerit o vel r habent ante
cus. Et sciendum quod non solum a primitivis sed etiam a

possessivorum forme possessivum ... quod ... aliquid ... possessiva i. significant possessionem ... quod notatur per ... aliquid et ... primitivum ... illam personam secundario ... et ... ut regius honor ... honor scilicet qui a rege possidetur. Diffinit ...

Sunt igitur forme quas a grecis ... in textu de forma seu nationibus possessivorum et dividit quia primo agit de formis grecorum seu quas a grecis sumpsimus secundo de formis latinorum ... ibi in latinis autem ... prima adhuc in duo ... de duabus formis agit primo ... secundo de ... ibi in ... adhuc primo

quod venit a grecis

diminutivus diminant' coniungere de nota possessiva ut troos troi-
tus gramatos gramaticus rethoros rethoricus persis persicus
asiatis asiaticus creta creticus affrica affricus Italus
Italicus Ylam Italia Italiacus debuit facere cyprus cy-
priacus nam cyprus cyprinus facit Ilion Iliacus cardia
cardiacus mylio mylionis myliomicus Cicero professio
myliomicam pemolam // Item ubi contra pinnam desinunt
possessiva tam greca quam latina antecedente e correpta
et e producta. Item certa o producta ac dyptongo vel oe dy-
ptongo // E brevi ut cezareus romuleus ferreus
aureus argenteus vitreus ligneus marmoreus Ili-
gneus vel et iliceus dicitur Terentius in adelphis /
Mentulos iligneis pedibus. Stacius in sexto thebaidos
Orni quam ilicee quam trabes metuenda quam suco taxus /
lapideus Et fere omnia ad materiam pertinentia. E
brevem ante us habent ut plubeus staneus Invenim-
ur enim pauca sine e ut quercinus colurnus abiegnus
oleaginus faginus // E vero longa antecedente ut
sponde plebeus // E breui ut marcius annisus /
Cecrops cecrops / de sabaeus creteus ptolomaeus / Et
hec aut ae dyptongon habent penultimam quae a femininis
in e longam apud grecos desinentibus vel quae a vo-
cabulis grecis diminantur transferis ut crete creteus hyle hy-
alcus dione dionaeus ptomo ptolomeus timo ty-
moteus // Oe antecedente ut euboca euboeus eu-
zoca euzoeus euroca euroceus Et quia apud grecos
in multis nominibus ei dyptongus ante oc invenitur
stare debemus quod solent latini eam modo in e longam
convertere ut pitacophioc pitagoreus epondioc

Eminat varietas terminationum termin... varias licet autem in mediate tus secundo exigentur ibi et secundum unde sunt secunda sicut non est ignorandum. Possessivorum ... Alie sumpte a grecis et alie a latinis ... in tus ut cyprinus et rusticus propriam ... habitare a latinis in ..ius ut romanus et in ...us ut ... quorum formationes sunt varie et diverse de singulis autem videamus. Et primo de possessivis desinentibus in tus et ... Ut autem de formis possessivorum agatur ... lationem ... a grecis accepimus de ... tractando ... latinorum ... formare sunt possessiva ... a grecis est ... in ...us ... sibi precemunt ... alie ... a grecis ... primo ... Est ... prima forma ... accepimus in ... mutamus in ... antecedente a correpta vel ... ibi

Et sciendum

Ex contra de hac ... eius ponens regulas ... Possessivorum vero ... modi forme alie ... parte silabas in ... primitivi alia ... aut in una silaba ... regula potest haberi. Si possessiva desinentia in ... habeant ... a suo primitivo ... habebunt ... silabas ut ... Si aut non ... in una silaba ... Opponas de bachicus et monachicus ... non loquimur ... illa ... vero non ... primitivo ... silabe quod ... aspiratione ... vel ... non aspiratur. De illis vero ... certa assumimus

spondeus alpheios alpheus. Nam possessivum quod sit
ut primitivum proferri Virgilius ostendit cum protulit alphee
ab origine pise. Hoc autem solent facere latini id est ei in
e longam convertere in penultima sillaba vel prima sequente
vel a vel um ut achileios achilleus possessivum grecum
deiopeia deiopeia. ΓΙΝΗΧΕΤΟΝ gineceum. Sicut autem
mutatam ei dipthongum in e longam faciunt latini more
ionico vel attico illi enim ΗΛΗΝ προ ΕΙΛΕΝ ΕΙΛΕΝ et me-
on pro meion et pleon pro pleion et pelon pro pelion
vel ideo quia in penultimam primam non ponunt romani
nisi in suo verbo et in grecis in ius desinentibus et in di-
ssillabis grecis que apud illos in penultimam longam habent
et in paucis aliis in quibus auctores pro e penultima
longa i longam posuerunt ut phitius phicia vel chios
phthia dios dia chios chia langius langia arius la-
tius [illegible]. Virgilius in xi° Italides quas ipsa decus
sibi dia camilla. Item in secundo georgicon Spercheus
que et virginibus bacchata lacenis. Oratius in secundo sermo-
num: Cecuba vina ferens alcon chium maris expers.
nam primitivum chios corripitur. Illustrans in octo sinas a-
sine tantes et quas chius asperat vindabillicus apud
Statium in libro thebaidos x° producta penultima invenitur
Has preces sic quando domos optata quod pean templa
hic dabis tot dica dona sacrans postibus et totis
voti memor exiget thauros. Sed etiam lucius quod
in quibusdam invenitur licteris corruptis codicibus scriptum
Statius in quarto Fuit lerna notens arat lucteus
et lugeus machus. Sed et argia et argian et langia
Item statius secundum grecos penultima in producta protulit in
secundo thebaidos. Hec mira vaga tu in faustas

quod habet a quo (?) [illegible]
potest ea habere.
Si primitiva habuerit i penultimam primam
ita sit quamdiu non sit
consonans mutatam
et sequentem vocalem
Derivativa in ius
desinentia inde for-
mata habent ea ante
us ut italia italia-
cus. Alia vero omnia
habent i correptam an-
te us ut italus itali-
cus. Regula de for-
matione possessivorum
habent formam quando
[illegible] colligi posse;
Singula que habent e
in primitivis finalem
ablatis mutatis i vel
quicquid est post e ut
italie italicus. Que
vero habent i primam
penultimam quamquam est post
in penultimam in quibus mu-
tant in e correptam
et accipiunt cus ut Ita-
lia Italie Italicus.
Reliqua vero omnia
si ultima silaba quod
illorum incipit a co-
sonante quicquid
est post illam consona-
tem mutant in icus
Si autem ultima silaba
quod illorum incipit a
vocali tota mutatur
in icus. Secundum hanc ergo
regulam a simmon si-
monis fit simmoni-
cus a simonia si-
monibus [illegible] Eius
penultima a vel i tan-
tum [illegible] thaicus que
fit ita discernis pe-
nultimam primitivi
Si primam tenet i fit
simus arius [illegible]
In reliquis fit icus
sed [illegible] faciemus
Italicus de simone
symonicus symoia-
hac sed Italia facit
in acus [illegible]
[illegible] Et ibi

Et sciendum

quod nomen nole et volt-
[illegible] a [illegible]
formantur possessiva
ut agramatos quod
vel agramma quod si-
lia venit glicius

Quintam desinentiam

Donate manto. Ornatam argia geris. In eadem. Egregiam
argiam nec forme laude secundam deiphilem. Item
in quarto. hec que sectata mitit langia sub umbra.
Lucanus in tercio. Substringens a rima pre comas hinc
fortis arimas. Inveniuntur tamen autores sequentes in nominibus
urbium in ia desinentibus apud grecos raro proferentes a-
lexandrea et alexandria, ancea (?) et ancia, antiochia et
antiochea. Cicero pro deiotaro. superavit certe difficultates
tibi hic alexandrea exitus. Tamen et alexandria dicitur.
Oracius in quarto carminum. Urat tibi que die pontus a-
lexandrea supplex et vacuam patefecit aulam. In eodem.
Dictam ephesio que mittebat. Est autem cum abiectione
i e tertiam ponunt ante us ut hectoreus agenoreus
in quo similiter Ionas sequimur. Illa enim que a nominum
in nominibus huiusmodi, si non genitivo primitivi par sit vel
possessivi, quare achileos dicimus ne si achilleos di-
cant putetur primitivi genitivus. Quod sequitur in his etiam
per ei dyptongo et longam ponunt achileus dicebant.
Unde virgilius in tercio eneidos. Stirpis achilee fastus.
Cremonis est invenia et corrupta in huiusmodi derivativis,
ut virgilius in primo. Nate patris summi qui tela
typhoea temnis. Quamvis dicitur typhoeus et typhos et typho.
Lucanus in libro quinto. Conditus in arimes etna rebelle
typhoeus antra que leucophei rabiem typhonis an...
laut. Inveniuntur tamen quedam huiusmodi in quibus
ei dyptongus in i longam convertitur sequente vel lo-
co dyptonga ... ut argeios argivos. Dicitur
tamen et argeus. Oracius in carminum libro tercio.
Tybur argeo positum colono. Quod in latinis que.

ginationibus inveniuntur penultima in longam ante v consonantem ut est unius generis dictivus activus indicativus imperativus optativus quorum alia a verbis derivantur alia a nominibus ut a furto furtivus. Illud autem in nominibus latinis penultima pura i ante us vel a vel um non potest produci, sed est in verbis plurimis praeterito tempore et plus quam perfecto temporibus quod sive penultima sive antepenultima sit, nisi secuta fuerit v loco consonantis ut audii audisti audiit audivimus audistis audierunt audieram audieras audierat audisse ubique corripitur. Si autem assumatur v loco consonantis ubique producitur ut audivi audivisti audivit audivimus audivistis audiverunt audiveram audiveras audiverat audivisse. Invenitur etiam diptongus conversa in i longam interposita scilicet v pro consonante ut achivos pro achaios, cum contra soleant Aeoles ei in ai diptongum convertere ut saije pro eiae et aije pro ente, et cetera quae formas supradictas ag[...]

[...]ceus accipimus et

e longa in derivatis generalis possessiva trahitur vel a [...] ubi primitivis [...] habet e [illegible] ut [illegible] pilleus [illegible] [illegible] iudeus hebei dat hebicus vel [illegible] ptolomeus [illegible] a ptolomo sic a iubilo iubileus [illegible] de panibus vel [illegible] achilleus [illegible] achilleus [illegible] addit [illegible] o [illegible] ponitur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] virgo [illegible] sic [illegible] [illegible] ut [illegible] malvaceus [illegible] [illegible] [illegible] pro [illegible] soni [illegible] neutro [illegible] in paruus [illegible] e non [illegible] abiegnus [illegible] [illegible] [illegible] quinquagintaiste [illegible] [illegible] [illegible] in ecce [illegible]

Et quia apud graecos [illegible] illis nominibus [illegible] apud graecos ei diptongum ante eos [illegible] mutari in e longam [illegible] dat duas rationes [illegible] [illegible] latinum [illegible] [illegible] penultima [illegible] [illegible] apud latinos [illegible] regula [illegible] [illegible] in [illegible] romanos [illegible] [illegible] diptongo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] quae mei [illegible] habent [illegible] [illegible] et [illegible] ante vs ut [illegible] [illegible] apponat ipse autor [illegible] [illegible] aliam [illegible] ante vs ut [illegible] [illegible] [illegible] antepenultima [illegible] [illegible] queritur [illegible] [illegible] habet ante [illegible] singularia [illegible] in [illegible] singularia [illegible] ut malva malvaceus [illegible] in [illegible] [illegible] ubi primitivis [illegible] [illegible]

contingit primum quod nostro possessivi sine exemplo [illegible] non subtrahitur sed mutat ei diptongum nec perditur unde prima achilleos quod est primitivum a nostro possessivum achilleios non subtrahitur [illegible] subtraherent sine cauda vox esset nec possessiva et quod primitivum quod ne fieret dicunt achilleios vel eos [illegible] mutato in diptongo ei et perditur. [illegible] achilleus [illegible] dicit virgilius [illegible] tela thiphoea temporis [illegible] videtur contra regulam [illegible] cum in quo posse [illegible] subtrahitur [illegible] primitivum patitur qui idem est in vocis sono. Cur ergo [illegible] debeat [illegible] et idem designantes scilicet typhoeus typhos et typhon ab eo ergo quod est typhoeus typhoeos fit possessivum typhoeus ea eum [illegible] ab eo vero quod est typhos [illegible] regulare est thiphoeus ea eum [illegible] possunt virgilius [illegible] tela typhoea temporis [illegible] formam esse [illegible] a typhoeios [illegible] dicit regulare esse [illegible] alia et alia [illegible] in quibus altera in [illegible] quasi a ceteris [illegible] sunt forme [illegible]

Certa vocabula [illegible] est [illegible] et inde [illegible] possessio [illegible] penula est vestis militaris et dicitur a pennis [illegible] quasi [illegible] et est [illegible] [illegible] penula [illegible] est [illegible] ab [illegible] et [illegible] unde dicitur [illegible] taxus [illegible] est et [illegible] nomen [illegible] arboris [illegible] alio nomine dicitur melotha [illegible] est quod de pelle [illegible] dicitur melotha ut ibi [illegible] in melothis et pellibus [illegible] est [illegible] nomen [illegible] silene [illegible] dicitur est [illegible] quasi [illegible] et [illegible] ptolomeo [illegible] regno [illegible] reges egypti dicebat ptolomoei [illegible] et [illegible] nomen sunt [illegible] spondeus [illegible] et [illegible] tractivo [illegible] longo tractu [illegible] eo quod ex duabus longis constat vel a spondeo quod [illegible] [illegible] possessivum [illegible] nomen [illegible] et [illegible] genethlium [illegible] unde genethlicum [illegible] quod est lupanar vel [illegible] dicitur a poio quod est [illegible] patronomicum [illegible] insula unde [illegible] thessalie vel mons [illegible] nomen est [illegible] dicitur [illegible] unde [illegible] mars quasi bellicosus [illegible] quasi [illegible] gens quedam est [illegible]

In latino autem [illegible] ad latinas [illegible] forma [illegible] [illegible] possessivorum [illegible] sermonis [illegible] forma nominum [illegible] ab officiis ut sagittarius alia a dignitatibus alia ab aliis rebus ut dicit [illegible] possessivorum habet [illegible]

In latino autem sermone non solum his utimur sed etiam propriis quibusdam latinorum ut in us vel in

a vel in um prolatis antecedente ri ut catilina-

rius hereditarius legatarius gladiatorius uxorius sala-

tarius ptisanarium et quod iam supra diximus sciendum

vero quamvis forma sit possessiva hec tamen in rius desinen-

tia in dictione sermonis nominativa in hac [illegible] invenimus

Alia ab officiis ut tabellarius mercenarius cenarius

sagittarius tabernarius hostiarius argentarius

cenarius. Alia a dignitatibus ut prefectorius censorius

pretorius consularius. [illegible] etiam possessiva sunt

sermonis. Alia ab aliis rebus in quibus sunt vel de quibus

sunt vel quas habent. In [illegible] ut collarium quod

in collo est plantarium quod in planta est mensorium
quod in mensa motorium quod alias motoria quod
in motu est palmarium quod in palma est hec sunt in-
laude/ Decimus sunt ut frumentaria lex de frumento
et agraria lex de agris et nummaria lex est de nummis
sic idem denominata
Ex hiis autem quas cotidie ut vinaria cella que sunt vinum
in quo cella reponuntur
et armarium in quo arma posita sunt sic violarium api-
arium rosarium pindarium / In nominibus quoque terminantibus for-
me et stationes diverse inveniuntur quibus frequenter latini
utuntur in station possessiva ut pompeianus cesarianus
silvanus sillanus / Inveniuntur autem in quibusdam a longa
ante nus ut Roma Romanus hispanus campanus
sirenianus / In aliis e longa ante nus ut terre-
nus egenus alienus abienus rubienus amenus/
Unde virgilius amena fluenta / In aliis i longa ut
camerinus perusinus reginus victinus masculinus fe-
mininus/ Inveniuntur etiam brevis i ex antecedente
in hiis que ab arboribus dirivantur ut oleaginus faginus
et in hiis que ab adverbiis nascuntur temporalibus ut cras
crastinus hodie hodiernus diu diutinus. U quoque lo-
ga ante nus ut tribunus/ l et r inveniuntur ante nus
ut diurnus nocturnus esternus externus hybernus
colurnus quernus pheculnus populnus Plautus
in Casina Sed mane dic uter aut populna sors
aut abiena est tua Et quia diximus diversas in hiis
ulle et ulmea sors est
esse stationes commodum est eorum exempla proponere Alia sunt
possessiva ut cesarianus miles pompeianus domus
tullianum matrimonium Alia et prima stant et possessiva
patria stant possessivanes stant
ut Romanus civis et Romanus ager Potest in
et hec et pene omnes quinque modi forme nomi-

nie possessivorum
species ponuntur et sic
iudicandum est de terminantibus
in nos diversa in sig-
nificantibus de quibus
in sequenti littera ibi
et quia diximus quoniam
autem ad hanc litteram
sic pe hic dicit Quam
alias autem et alias sig-
latinorum ipse quarum
una quinta est que
desinit in nus. Dicit
autem ipse a penultima in
vos prima quia litte-
ris vi esse autem vos nec
a penultima habebit
ut plurimis sine quo
pidat optima catilina
in [illegible] Et videtur quod in
hac forma potest pro-
diversim rius et na
et nium quia inve-
niuntur femina prosequi in
rici ut silataym et
nentra in rium ut ple-
satarium que pro sunt
a masculinis quod dicto
fecerit paulo post di-
cetur nos de littera
Unde lado ipsius nus
et nus propter formas
a producta et us pre-
latus et rium ria semper
Diminuter vinarius
et vinaria cella
Due ibi In nominibus quoque
terminatis consequenter
de alia forma latinorum
propria sit de nus sub-
in consonantibus prodiit
ubi primo que hec stant
de diversis ubi vocalis
precedit nos et habet
sicut particulas primo
enim tangens rationem
tractandorum ordine
diversas formas a-
tinuationis possessiva
in nus productate
stantem penultima
silaba inmisse ante
nos in eisdem possessi-
vis reperiuntur di-
cens quedam habere
a ante nos quedam
e quedam i alia v-
cetera vero l et r
Sic autem potest diversas
stationes talium no-
minum per exempla casus
declarando ibi et quia
diximus ergo mai[illegible]
In quibus [illegible]
nominis descendit et
hic ibi et sicud
et patet [illegible] de se

est proprie qualitatis

proprie tamen sunt significationis. Campanus Siculus et Hyspanus et Alexandrinus et Tarentinus et Nolanus et similia non solum patriam sed etiam possessorem significant. Sunt tamen multa supradicte speciei que etiam agnomina inveniuntur ut Tamerinus Numantinus Coriolanus. Alia propria eiusdem forme nomina vel etiam agnomina ut Adrianus Messallinus Silvanus Claudianus Corvinus Probinus Rufinus Emilianus. Alia a locis ut rusticanus urbanus oppidanus capitolinus palatinus hostilianus(?) gallicanus vicinus externus. Alia a temporibus ut matutinus a matuta que significat auroram vel ut quidam volunt ΛΕΥΚΟΘΕΑΝ idest albam deam, hesternus diurnus nocturnus meridianus vespertinus antelucanus veteranus diutinus eternus. Vel a dignitatibus sive officiis ut tribunus antesignanus. Vel a generibus ut masculinus femininus. Alia a multis causalibus ut taurinus porcina cervinus anserina caprina. Alia a materia ex qua constant ut germanus(?) terrenus. Alia a fortuna ut libertina egenus. Alia a numeris semper pluralia ut bini trini deni sic ab omnibus numeris. Quamvis poetica auctoritate etiam singularia inveniuntur. Lucanus in octavo: Quibus tunc Labienus ita est compertus ab unda. Surgite septeno rapidus mare summovet amnis. Virgilius in v.: Et gravis attollens tentena qua arbore fixa. Fluctu verberat assurgens spumantque vada marmore verso. Sic ab omnibus numeris. Et sciendum quod alia cetera a nominibus fiunt ut a Roma romanus a cesare cesarianus. Alia a verbis ut ab egeo egenus. Alia ab adverbio

Marginal notes (left column):

Unde versus: Et rursus est filia latinorum seu latina forma in modo propria exprimit [illegible] ...

Circa vocabula

Legatarius dicitur ... cui legatum est ... Plantarius est qui est in planta ... Plantarius dicitur qui ... Germanus dicitur a germine ... [illegible]

Interlinear glosses: animatorum; a palatio; a castro; a capitolio; a nominibus ... significationis; a nominibus ... [illegible]; ab illo ... [illegible]; et hec fiunt a ... [illegible]

ut infra inferius supra superna hodie hodiernus
quod primum caput est belli libertinus dicitur filius liberti
servo sit liber

Conveniunt igitur sicut possumus exponere ratione
compendiosa in supradictis derivationis formis tam
in a desinentia antecedente aliqua consonante
seu vocali producta eadem a et accepta nus faciunt deriva-
tiva supradicte forme nisi sint mutata alia ut silla sil-
lanus perpenna perpennanus roma romanus silva
silvanus nola nolanus suessula suessulanus adria a-
drianus copsa copsanus. Excipitur iugurtinus
messalinus terentinus que derivata a nominibus in a desinenti-
bus consonante antecedente derivantur non servaverunt in a
de mosselino et aquilino paulopost tractabitur.
A pluralibus quoque in ae diptongon desinentibus vel in a
derivata similiter a habent ante nus vel na vel num ut
acerre acerranus tebe tebanus cume cumanus formie
formianus. signa antesignanus membra membrana
quod est feminini generis. Hec et a singularibus apposita sunt
signum et membrum quod paulopost ostenditur. Similiter
a habent ante nus que derivantur a nominibus in ius
terminantibus vel a ab his in e longam ut pompe-
ius pompeianus sevius sevianus titius titianus
tullius tullianus fabius fabianus iulius iulianus
virgilius virgilianus terentius terentianus salustius
salustianus cottidie cottidianus. Similiter a meridie me-
ridianus hodie hodiernus facit. Similiter a habent
ea que derivantur a nominibus in ius vel in ulus desi-
nentibus que sunt ultra duas sillabas ut rusticus ru-
sticanus publicus publicanus saticulus saticula-
nus tusculus tusculanus. Excipitur a masculino quod
est diminutivum maris masculinus feminini ula trisillaba

Antesignanus dicitur principalis vel pri-
ncipes dicitur
a signo et capite eo
libertus vero qui de

Conveniunt igitur
Continuata principalis ca-
pitulo in qua prius
descendit ad formationem
possessivorum in nus desinen-
tium iam de aliorum
formatione possessivorum
iam in precedentibus
est determinatum ubi agebat
de formis ipsorum et po-
nit regulam de formatione
possessivorum in nus ante-
cedente a desinentium sub-
iungens exceptionem et po-
stea ponit aliam regulam
de possessivis in nus pro-
ducta antecedente in
eius exceptione ibi lo-
quitur et eodem aliam regulam
tangit de possessivis in
nus i correpta antecedente
et de ibi Innocuus
quedam tangit insuper
formationem possessivorum in
nus desinentium i ante-
cedente ibi Et ante
Subiungit preterea et
aliam regulam generalem
de formatione possessivorum
a feminis in ia sibi
in ia desinentia sunt
est formatio possessivorum
a nominibus Probus de se-
cundo ibi quoque tamen con-
fusionem generandi tamen
et diffusionem tradit
in hoc loco ponit hic
hec regula sup-
matis tractatur regula
precedente et natura pa-
tet de amicis ita de
inus pena producta
ita de inus pena
correpta inde dicit
De illo ubi hic tamen
a ante inus regulam
tangit habebitur
Possessiva in nus
desinentia sunt vero
a disillabis vel trisil-
labis desinentibus
in a nisi sint nomina
brutorum animalium
tunc ante nus exce-
ptis istis Iugurtinus

et ys dixit nomina supra duas sillabas

in ius desinencia siue a sunt ut manius manianus laelius laelianus porcius porcianus. In um quoque neutra consonante antecedente in diriuatiuis a habent ante nus ut opidum opidanus pestum pestanus spoletum spoletanus toletum toletanus castellum castellanus buxentum buxentanus. Similiter a habent penultimam pleraque uenientia a nominibus tercie declinationis ut cesar cesaris cesarianus fons fontis fontanus. mons montis montanus. urbs urbis urbanus sol solis solanus ex quo subsolanus excepto quod est etiam solinus proprium. milo milonis milonianus piso pisonis pisonianus quamuis quidam et pisoninus et miloninus dici putauerunt. sed a propriis diriuata pleraque quae i ante a habent. Iouis iouianus. cesar cesarianus. Possumus tamen dicere quod a cesarius et milonius et pisonius et iouius diriuata sunt cesarianus milonianus pisonianus iouianus. lux lucis lucanus ex quo compositum est antelucanus ex quo in nascitur et lucina uetus ueteris ueteranus limes limitis limitanus. Antron antronis antronitanus. hoc in pe etiam esse ab antronites quod paulo post ostenditur gades gadis gaditanus. Ideo autem diximus pleraque quia a neutris in e desinentibus diriuata i habent productam ante nus ut mare marinus preneste prenestinus gallacte gallatinus callacte callatinus. Et ab aliis quae pares habent tam in nominatiuo quam genitiuo sillabas ut hercules herculis herculinus uerres uerris uerrinus collis collinus follis follinus. In er quoque desinentia si sunt secunde declinationis et in ros consonante antecedente eiusdem declinationis exceptis in ius

necessarius tereuntinus Similiter et ea quae ueniunt a semper pluralibus ut a tessis tessinus et quae fiunt a nominibus desinentibus in ios ut ab eo quod est tysanes tysanus et alexandrinus in e longam desinentibus excepto hoc directinus est quae fiunt a desinentibus in ula uel in ius supra duas sillabas excepto massinus et quae fiunt a neutris quae habent consonantes ante ... excepto tarentinus [illegible] ... et ab arce arcinus ... [illegible]

supra duas sillabas vel in tribus. de quibus paulo ante
docuimus. et in eorum propria sine faciunt derivata in inus
desinencia. Item longam habent penultimam ut auster au-
strinus. adulta adulterinus. mater maternus. liberta
libertinus. divus divinus. probus probinus. Ruffus rufinus
maximus maximinus. marcellus marcellinus. caturus cat-
urinus. mancus mancinus. regium reginus. venusium ve-
nusinus. signum signinus. perusium perusinus. opiter-
gium opiterginus. tarmosium tarmosinus. Excipitur ab
~~homo homanus et iudeo iudaninus~~ Nota quod pedium
non facit pedinus sed pedanus ut ondit oracius in pri-
mo Satire primi libri epistolarum sic dicens Albi nostrorum sermonum
candide iudex. Quid nunc te dicam facere in regione peda-
na. est autem pedum oppidum iuxta tiburum et preneste. Item
Salustius ringedam trispedam supplicium in iussum. Excipiuntur
ab homo homanus et a iudeo iudanus et prisco pri-
scianus sed hec magis a priscio videtur esse dirivatum. Similiter
quod a thaurominio thaurominitanus dicimus sequentes
grecos qui thaurominites dicunt gentilia eorum apud
grecos in tes desinencia mutata eo in a accipiunt nos-
tra in hanc formam veniunt metropolites metropoli-
tanus neapolites neapolitanus. Item in inus formant lo-
gum omnia que a nominibus mutorum animalium [illegible]
sunt declinacionis dirivantur in hanc formam ut aper
aprinus caper caprinus cervus cervinus porcus porcinus
thaurus thaurinus ferus vel fera ferinus. canis
caninus lepus leporis leporinus lupus lupinus
formica formicinus. Pluribus in menet[illegible] autem

secundum quod est prius
grego [illegible] que est
super pubem [illegible] ut
petrinus a petra
sed a petros quod est du-
rus i. firmus. Marinus
vero a marina
et vesper[illegible]inus
a vespertila non debet
excipi quia de desinenti-
bus in tinus [illegible]
per se dat [illegible]
Similiter Iugurtinus
non debebat excipi quod
[illegible] est, quia vespertinus
[illegible] ideo quia
[illegible] erat an esset
dirivatum a vesperta
vel a vespere. Item ideo
Iugurtinus est [illegible] ex-
cipiendum et non vesper-
tinus. Item mustelinus
est et aquilinus quod
nomina sunt bestiarum
animalium nulla est
[illegible]. Est contra
est quod dicit priscianus
sed quod desinencia in a
[illegible] et assumpta
inus faciunt possessiva
[illegible] ut [illegible]
quod hyspania debet
facere hyspanianus sed
dicimus quod non loquitur
ibi nisi de illis que
excipiuntur [illegible] ex-
tra de illis eorum que
habent n a [illegible]
per se faciunt declinatur
Similiter opponitur
de tuscia quod debet facere
tuscianus facit autem
tuscanus sed non a tus-
cia sed a tuscus [illegible]
Ideo autem dictum est
[illegible] [illegible]
[illegible] quod que sunt
[illegible] debent habere
ante inus ut aqui-
linus et mustelinus
Ideo quod dictum est et ge-
nerum a neutris in um
desinentibus que habent
consonantem ante um
quod si antecedat vocalis
possessiva que inde sunt
[illegible] [illegible]
inus ut [illegible] quas
est priscium priscinus
Item [illegible] in [illegible]
[illegible] possessiva habe-
[illegible] in inus [illegible]
[illegible] sunt in [illegible]
ut porcianus Romanus

retiarius [illegible] [illegible] publicanus [illegible] dianus. Excipe terrenus hodiernus femina [illegible] aquila masculus et neque [illegible] loquuntur in inus. Rustica rustic[inus] [illegible] ficus [illegible] hic [illegible] ad [illegible] tibi desinat [illegible]. Et quod dictum est de his que [illegible] a ante nus [illegible] et de illis que habent e productam vel correptam ante nus quorum [illegible] est hec. Possunt in nus desinentia que veniunt a nominibus [illegible] [illegible] quibus [illegible] [illegible] in [illegible] et in [illegible] et [illegible] desinentibus in er ut [illegible] [illegible] et que a nominibus [illegible] veniunt quibus consonantem ante us [illegible] desinentibus in [illegible] [illegible] supra duas sillabas ut diu diutinus excepto mensis mensurnus excepto ab [illegible] [illegible] et a [illegible] [illegible] et a tacito taciturnus. Et que veniunt a neutris in um desinentibus ut vespere [illegible] [illegible]. Sic [illegible] a neutris in e desinentibus [illegible] [illegible] [illegible] mare marinus et que nominibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt ut lepus leporinus et omnia in inus que [illegible] a primitivo ut vespera vespertinus [illegible] [illegible] [illegible] producta ante nus [illegible]. A neutris [illegible] finales [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ponatur [illegible] [illegible] [illegible] maximus. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sic tibi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dat tibi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] excepto mensis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dissillaba que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

hec nd incedit monet formicina grād hirudo hirū-
dininus. Item in Rudente pd hirudininum mihi visa
est in simia ascensor, ut faceret adoriter aquila aqui-
linus mustela mustelinus / quicumque in a desinat in no
[scilicet secundi [illegible] [illegible]]
hic a ante nus leo leonis leoninus ovinus quod ab ove
[antipophora [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]]
et suinus. Nam ovilla et suilla diminutiva sunt. Item nus
cum desinentia vel na vel num si faciunt diminutiva
abiecta n duas assumunt l ut unus ullus una ullu
bonus bellus bona bella bonum bellum geminus
gemellus gemina gemella geminum gemellum ovinus
[taliter [illegible] [illegible] [illegible]]
villum / sic ergo suina suilla ovina ovilla. Item inveniuntur
quedam in inus penultima correpta scilicet prima que a pri-
[et ergo non [illegible] [illegible] [illegible]]
mitivo no fiunt ut diu diutinus cras crastinus hor-
no hornotinus prius vel pristinus pristinus nam costantina
et clementina a propriis nominibus generis habent et matutina
a matuta que aurora dicitur medie stinus a medio
[addit ad illa que [illegible] [illegible] [illegible] correpta]
stando vel tenendo compositum videtur phisima quod cor-
ripit penultimam quod fusima / cur ergo pisima producatur
quia hec sine dubio diminutivum est a pisce phisima
aut a phisco an phisus a phisima an neutra
a neutro diminutivum sit dubium est quod nec fusima a
fusco nec pagina a pago nec mutina a muto nec
azimina ab azimo diminuta sunt quod sunt primitiva penultimam
[[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]]
corripuerunt. Item aut in er desinentia tunc sunt de
[[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]]
vel in us facientia genitivum accepta inus unum faciat
diminutivum ut pater paternus mater maternus

fit firmus vel veternus ater quia de cinque declinationum du-
bitatur ambobus tamen aterque quod solinus protulit in come-
taris aterrimus facit / alter alternus Illa scilicet observata
regula quam superius diximus in multis similibus [illegible]
anser ansernus dicimus et passer passernus Ab adverbiis
quia veniunt in ra desinentibus r habent ante nus in-
fra infernus extra externus supra supernus Ab adverbiis
quia adverbiis temporalibus inveniuntur quedam r ante nus
habentia ut noctu nocturnus diu diurnus. Item alter-
nitas ceterarum hesternus semper sempiternus. In tertia etiam
desinentia sit facit diminutivum fabrateria fabraternus
etas quia eternus Antiquitus enim civitas et civitanus dice-
bant ab evo unde varro in pseudulo pro civitatem hominum
domum. tellurem propero gradum Vetus pretera veternus
facit non solum veteranus sed diversas habet significationes quer-
nus etiam quernus tolurnus taciturnus tacitus taciturnus
mensis mensurnus. Sic etiam dicitur possunt pro menstruus
in primo libro [illegible] pars quedam eternitatis est cum
aliarum annui mensurni diurni nocturni vespertini
etiam secundum hoc ab hieme quia vel hymbre hybernus fit
In ia desinentia n antecedente mutant a in us
et secundum quod forme faciunt denominativa a propriis tamen habentia
n ut hyspania hyspanus lavinia lavinus hircania
hircanus mauritania mauritanus campania
campanus dardanus quia proprium est et primitivum ideo que
a secundum conceptum abusive tamen poete pro dardanio ponunt
dardanum Si vero ante ia aliam non n habuerit

auster austrinus [illegible]
facit atque diurnus diu-
turnus [illegible]
ista [illegible]
[illegible] de pa-
gis in [illegible]
[illegible]
[illegible] in [illegible]
possessiva [illegible]
[illegible] in [illegible]
ut [illegible] sic
[illegible] fit [illegible]
[illegible]
[illegible] multa nomina
[illegible] possessiva
[illegible] ab [illegible] fit [illegible]
[illegible] quibus est a
[illegible] a ligno
[illegible] vel verbo [illegible]
sic quia [illegible] vespertinus
a vespera [illegible]
[illegible] fit [illegible]
[illegible]
[illegible] de con-
stantino dic quod [illegible]
[illegible] Illa vero
[illegible] in [illegible] de-
sinunt et non [illegible] a
[illegible]
leguntur [illegible] ante nus
ut cras crastinus
Si opponatur de pagi
quod facit paganus
et non paginus dico
quia grecum est nomen
[illegible] in ista [illegible]
pagos enim [illegible] villa
dicitur in latino
[illegible] cristus [illegible]
grecum est facit cristi-
anus vel dicamus
quod regulariter a cristo
venit cristinus [illegible]
neglantur cristianus
et [illegible] cristinus [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] pedaneus pe-
dis quod debuit fa-
cere pedinus [illegible]
a neutro desinente
in [illegible]
possunt pedaneus
[illegible] fuit in regione pe-
dana [illegible] ergo
in pedaneus non fit
[illegible] a pede [illegible]
[illegible] ab [illegible]
est [illegible] ab [illegible]
est a pado padanus
[illegible] transpadana
regio [illegible] secundum
hanc regulam [illegible]

consonante ł longam habent ab eis d(eri)vata ante nus.
Lucceria Luccerinus Nuceria Nucerinus Placencia Pla-
centinus Anagnia q(uam)vis p(er) g scribat(ur) Anagninus facit. Sic
Alexandria Alexandrinus Numancia Numantinus Ar-
icia Aricinus. Que vero apud grecos a nominibus urbium d(eri)-
vata in tes desinunt ea apud latinos in tanus plerumque
efferuntur sicut supra diximus ut Neapolitas Neapolitanus
Tripolitas Tripolitanus. Similiter a Caralibus Caralitanus
a Salapia Salapitanus a Gadibus Gaditanus a Thau-
romenio Thauromenitanus a Cephaloedio Cephaloeditanus a Dic-
paro Diceparitanus. Gnus quoque vel gnum terminancia
longam habent vocalem penultimam ut a regno re-
gnus a sto stagnum a bene benignus a male mali-
gnus abiegnus privignus pelignus. Inveniuntur
tamen auctoritate veterum vel eufonie causa et maxime in propriis
quedam non servancia supradictas regulas ut Ligus Ligu-
rius Ligurinus non Ligurianus censor censorius ł censorinus
non censorianus. Quinque igitur sicut ordinavimus diversas
habent species supradicte forme nomina. Tamen quia maxima
pars eorum apud latinos possessivorum habet derivationem ideo
hec quoque inter possessiva species posuimus. Et secundum
quod est in eis eadem terminacio derivatione multa invenimus
possessiva apud nos ut civilis. hostilis. celestis.
hiemalis. castrensis. equester. pedester. paluster. que omnia
diverse et varie sunt forme et significationis. Postea ceteris
reliquis speciebus denominationem per ordinem tractabimus.

Interlinear glosses: a thauromenio; thauromenitanus; a cephaledio; cephaleditanus; cimsis; et septem species sicut ponuntur ab omnibus supradictis regulis tangentis absolute et recedit derivationes; non forme species possunt; i. sicut infra dicemus; liter

[Left margin gloss:]
q(uo)d e(st) cortina cortina d(e)nomi(natur) / cortinius cortina d(icitu)r que / p(ro)ducitur ante nus / nam vim quod q(uam)vis corrip- / iat invenitur labor / Cavet sicut quorum / cura lana affines em- / phasis scilicet poetica / licentia. Est autem / emphasis figura / qua id quod dicere / est producatur et pa- / que longa est brevia / Arcadi sicut quorum / accitinus amethystina / adamantina smaragdi- / nus d(icitu)r producere ma- / ve [illegible] in lana / quod d(eri)vata a nec desinunt / et in [illegible] quod est [illegible] / [illegible] producere pecor / [illegible] dicat persius / hec alibi [illegible] / [illegible] lacerna / lana est. Et Juve- / nalis vendunt ame- / thystina vates poetica / licentia. Et derivat / plerumque ab hac re- / [illegible] omnia / a filo vel lapide sunt / Clandestinus ne / si dirivatur a clam quia / desinit in tinus et non / te a penultimo debet / penam corripere. Sive / compositum est a clam / et tenendo vel stando / d(icitu)r producere. Et ut me- / diastinus quia desinit / in tinus et est t a pri- / mitivo sic quod clandestinus / dirivatum sit a clam de / priscianus in tractatu / indeclinabilium quod / sit compositum [illegible] / dicit. Et vide quod po- / ssessiva desinencia in / nus que non sunt a / ante nus non pro- / ducta prius collegi / illa per enumeracionem / prius [illegible] / illa ad pro primitivo / in [illegible] p(er)ennale / [illegible] tinus est [illegible] / pistinus a pisto vel / et clandestinus a / clam. Hanc tamen me- / [illegible] notam imitasse / poetas. Lactici lacti- / [illegible] / Curtanus [illegible] / hoc penultima [illegible]

accusativo ipso dicitur nominativo. Et filius et genus [illegible] a manibus a
[illegible] turbat os cristallina fenestra. Et nunc [illegible] dominatur assimilantur
[illegible] ac octaginus [illegible] Si autem [illegible] quedam
a qualibus vocabulis descendunt in inus [illegible] precedente terminant enim [illegible] ro-
minibus [illegible] ut frater fraternus. Similiter a nominibus
secunde declinationis in er [illegible] ut alter alternus, exceptis nominibus [illegible]
[illegible] habitum est. Item veniunt ab adverbiis in ra desinentibus ut infra
infernus. Item inveniuntur quedam possessiva terminata in inus precedente ab adverbiis
temporalibus ut noctu nocturnus. Excepto hesternus quod assumit [illegible] ad differentiam
Item in tertia declinatione [illegible] similia formant possessiva ut [illegible] sabater-
nus [illegible] ut [illegible] a vetus veternus a tacitus taciturnus a mensis men-
surnus [illegible] Et quibus [illegible] vel per nos si [illegible]
[illegible] reddunt [illegible] possessiva [illegible] regula [illegible] legi non subiciant [illegible]
[illegible] que [illegible] in ra [illegible] et qui [illegible]
[illegible] Sic [illegible] pater et mater ut frater et alter [illegible] sit hesternus [illegible]
fabraternus. Item [illegible] externus [illegible] veternus [illegible] sibi com-
paribus sociatis [illegible] taciturnus [illegible] nocturnus [illegible]
taciturnus seu diurnus [illegible] in mense [illegible] diurnus [illegible]

In ista declinatione [illegible] formationem [illegible] possessiva
a nominibus [illegible] precedente [illegible] terminantur in [illegible] et [illegible]
[illegible] formationis [illegible] et est talis. Nomina terminata in [illegible]
possessiva [illegible] in us ut hispania hispanus placentia placen-
tinus [illegible] ante [illegible] possessiva ante nus ut lucania
lucanus [illegible] Non [illegible]
[illegible] Et [illegible] pro [illegible] da lamina
laminus campania campanus [illegible] anagninus anagnia [illegible] alia [illegible]
in [illegible]

Circa vocabula [illegible] nomen [illegible] altera [illegible]
in quo [illegible] reponuntur [illegible] tenuis
pellicula que est super alas vespertilionis vel ut alii [illegible] est
pergamenum membranum vero [illegible] Pellicula [illegible]
[illegible] a [illegible] luna dicitur diana eo quod [illegible] vel preest in [illegible]
[illegible] dicitur et [illegible]
[illegible] et [illegible] roma [illegible] Neapolis nomen [illegible]
[illegible] est [illegible] sanguisuga a sugendo sanguinem. Metropolis
[illegible] civitatum [illegible] metropolitanus [illegible] a polis
[illegible] civitas et [illegible] quod latine dicitur mater non a metros [illegible]
[illegible] padua [illegible] nomen [illegible]
[illegible] a [illegible] grece quod [illegible] longum [illegible]
et [illegible] componitur [illegible] quod [illegible] prolongans [illegible]
quasi longius [illegible] Unde [illegible] a [illegible]
[illegible] in capite [illegible] est gestamen gladiatoris [illegible]
[illegible] phiscus est saccus in quo [illegible] publi-
ca vectigalia vel tributa [illegible] vel phiscus [illegible]
ad regis [illegible] alicuius [illegible]
[illegible] bona eius [illegible] ad regis [illegible] est [illegible]
[illegible] color [illegible] et [illegible] est [illegible]
color [illegible] est et [illegible] pagos unde paganus villa dicitur latine [illegible]
tina civitas [illegible] est [illegible] civitas est [illegible] sabateria dicitur [illegible]
[illegible] sabateria [illegible] vel civitas [illegible]
dicitur [illegible] Aricia silva [illegible] diane consecrata [illegible] est oppidum Gades
insule [illegible] hispanie Drepanus [illegible] sepultus [illegible]
[illegible] a peligno oppido ovidii Pelignus [illegible]
[illegible] gemitus [illegible] Et [illegible]
[illegible] dicitur a vespa et non a veste [illegible]
[illegible] aliquis [illegible] Vespera igitur dicitur [illegible]
que fit [illegible] posita inter nos et solem vel [illegible]
vel noctis [illegible] vespere [illegible] vespere [illegible]
[illegible] Et vespera [illegible] vespe-
[illegible] ad [illegible] vespere [illegible]
[illegible] caput [illegible] et [illegible]
secundus liber [illegible] satis [illegible] est [illegible]
[illegible]

vespera

Comparativum quod

Comparativum est quod cum positivi intellectu vel cum aliquo participe sensu positivi magis adverbium significat, ut fortior magis fortis, sapientior magis sapiens, ulterior magis ultra quam ille qui ultra, interior magis intra quam ille qui intus.

Hec autem comparationes que ad personas vel res participes positivi sunt, nascuntur a dictionibus carentibus casu, vel a verbis, ut detero deterus deterior, et ab adverbiis sive prepositionibus, ut extra exterior, ultra ulterior, intra interior, supra superior, infra inferior.

Nam superus et inferus quamvis videantur eorum superioris et inferioris esse positiva, tamen in usu superi pro celestibus sive vivis, inferi autem pro manibus accipi solent. Ille autem non ad ipsa adverbia, sed ad personas vel ad res participes eorum adverbiorum simpliciter sunt comparationes que nascuntur ex his. Ipsis adverbiis comparativa que cum magis adverbio ipsius positivi significant, ut ulterius magis ultra, interius magis intra, exterius magis extra, et his similia.

Ideo quia non dicitur nisi comparationis gradui sibi et primi. Cum autem unum locum positivi obtinet ad comparativum nomen et superlativum, alia quidem comparatio in neglectu, ut decoro, deterior, deterrimus. Cum comparatio versatur in eadem particione [illegible] maxime Romani usque sola et adria [illegible] habent comparationem. Alia vero nomina sunt comparativa que sicut accidens determinando inesse et sic non augmento. Et quod sic nomen iusticia non comparativum vel comparativum et superlativum [illegible] sola [illegible]. Gradus vero comparationis est [illegible] sive accidens et inesse determinans faciens se aliam vocem ad sicut vel sicut alia vocem ad sicut. Hec ergo tres voces iustus iustior iustissimus non ergo comparativum dicitur esse de duobus quorum hic primum agit de tertio erit superlativum [illegible] tractatur. Positivum vero dicitur gradus et enim gradus ascensivus est de imo ad supremum ita in hiis tribus vocibus. Prima enim determinat inesse [illegible] non determinat vere aliquid plus vel minus. Alia aliquantum ascendit et in augmento [illegible] indeterminate inesse sicut. Tertia vero plus ascendit in augmento maxime inesse significat. Tractat autem primo de comparativo hoc ordine primo diffinitionem et in ipsa diffinitionem ipsius dividendo. Secundo ostendit originem et quandam proprietatem in qua latini a grecis differunt [illegible] formationem comparativi a [illegible] ad ultimum [illegible] quam faciunt auctores manifestando. Comparativum est quod sicut magis adiectum, augmentum inesse determinat et sic removetur superlativum que maxime non magis significat, et sic adiectum magis sicut non intelligitur positivum. Alia quod significat et nomina quod sunt positiva si quod sic non [illegible] comparativis nominibus que [illegible] ab aliis particulis [illegible] adiectum vel positivum. Sicut participium positivum significat augmentum non [illegible] que sicut positivum [illegible] ut ulterior positivum [illegible] quod est ultra sicut localem quam magis illud participium sensus positivum ita quod ulterior sit augmentum [illegible] comparativum vel comparativis quibus ad [illegible] esse diminutivum. Habes igitur hic divisionem comparativorum [illegible] magis non positivum alia [illegible] positivum et [illegible] possunt alter [illegible] positivum [illegible] ita [illegible] augmentum [illegible] sicut ulterior [illegible] et augmentum [illegible] non enim localis augmentum recipit. Sed [illegible] vero comparatio dicit quod sunt ad personas sicut persona [illegible] non sic [illegible] positivum vel ad nomina [illegible] que [illegible] positivum. Comparatio enim albus est [illegible] ulterior [illegible] est ultra [illegible] albus plato est albior comparatio sit adiectum [illegible] positivum et [illegible] augmentum albior enim [illegible] magis albus quam qui dicebatur albus [illegible] aut per [illegible] formam vel non [illegible] de positivo [illegible] fit [illegible] nomen [illegible] Nomen abest [illegible] patris opem vendicat [illegible] magis [illegible] fortior [illegible] magis fortis [illegible] positivum [illegible] ulterior magis est ultra quam [illegible] ultra [illegible].

Derivantur

Derivantur igitur comparativa a nominibus adiectivis que sumuntur ex accidentibus nominum substantiae. Accidentia autem sunt que ex qualitate vel quantitate animi vel corporis vel extrinsecus forte evenientia trahuntur, que possunt incrementa vel diminutiones accipere, per que comparatio nascitur, sine quibus substantia nisi per ea aut nisi prior illa substantia intelligatur esse non potest. Si enim dicam homo vel lapis substantiam demonstravi cuius substantia nec augeri nec minui potest. Sin aliquid accidens homini vel lapidi proferam tunc licet locum comparatio ut homo prudens et prudentior, lapis niger et nigrior.

Capitulum secundum in quo agit de origine comparativorum et dividitur quia primo facit quod dictum est, secundo ostendit quandam proprietatem comparationis in qua latini a grecis differunt. Ibi fit autem comparatio. Adhuc prima in duo, nam primo dicit a quibus nominibus derivantur comparativa, et quo est aperte potest que nomina comparantur, secundo dicit a quibus partibus orationis vel non possunt comparativa et [illegible] regulariter vel irregulariter. Prima ibi, secunda autem [illegible] in [illegible] ad primam [illegible] appellativa [illegible] substantia autem [illegible] subiungit.

homo per intellectum absque hoc quod sit prudens

non sit prudens per homo intellectus et lapis tenuis non sit
integer intellectus lapis. Itaque adiectiva iure sunt appellata
que illis nominibus que substantiam demonstrant adiciuntur. Inveniuntur
etiam in quibusdam gentilibus comparativa ut
sunt ut primus primior. Plautus in penulo. Nullus me
est hodie primus primior. Et superlativa etiam in propriis
ut id plautus in trinummo. Ergo ipsus est ipsissimus
Abdite ab lumine ab oculis. Inveniuntur etiam comparativa
a nominibus. verbis participiis. adverbiis sine prepositionibus
A nominibus ut clarus clarior felix felicior. A verbis de-
tero deterius deterior potior potiris hic et hec potior et hoc
potius potior potissimus pessimus licet hoc etiam a nomine
potis accipere possis significatio alia esse videatur. Unde
Terentius in formione. ubi tu dubites quid sumas
potissimum pro optimum. A participiis indulgens indulgen-
tior amans amantior. Si quando comparantur propria transeunt
in nomen sicut. A adverbiis sine prepositionibus ut ex-
terior. intra interior. ultra ulterior. Et sciendum
quod localia sunt hec adverbia sive prepositiones ex quibus
comparativa nascuntur nomina et pene hec sunt. Extra exte-
rior intra interior ultra ulterior citra citerior
Vetustissimum hinc etiam citer plurilisse invenitur. Cato
de agna pascenda. Liter ager alligatus ad sacra
erit Citimus quod dicebat autem in superlativo. Capro,
Extimo quod invenit. Statius in xii° Thebaidos Est quod
aput thes ... nus ... sua pignora iure. Exterus
Extimo Virgilius in quarto Eneidos plurale posuit
Quod nos phas est extera querere regna. Supra

superior infra inferior post posterior prope propior ante
anterior penitus penitior. Apuleius in primo hermagore
visus est ei adolescens honesta forma quasi ad insp-
nas exornatus trahere se in penitiores partes domus//
Fit autem comparatio vel ad [illegible] unum vel plures tam sui
generis quam alieni cuiusvis gratia magis honoris causa sue
gentis quam ratione veritatis dicunt non posse ad multos
sui generis fieri comparativum. Alii autem dicunt hanc esse
rationem propter quam non utimur tali comparatione quod cum ad plures
sui generis fit comparatio superlativo possumus uti ut forti-
ssimus grecorum achilles. Hoc superlativo multos alios ex-
cellere facit. Comparativus autem vel et parvus superlativus
demutare. Unde etiam diminutivum apud nos accipit ut
maiusculus minusculus tardiusculus. Comparativus autem est
quod accidit inter tres vel quattuor vel plures non
tamen ad totum genus fieri comparativum. Et necesse est ut plu-
rimo suorum, ut si dicam fortissimi grecorum fuerunt aiax
diomedes agamenon ulixes. Omnibus tamen his fortior
fuit achilles. Virgilius in primo Eneidos. Pigmalion
scelere ante alios immanior. Ad omnes sceleratos con-
ferens pigmalionem comparatione est usus. Statius in octavo
Et melior sis quamquam deis. Amphiaraus dixit ad plu-
tonem//

[illegible]

Fit autem comparatio

[illegible]

generum si una persona ad omnes sue generis comparari posset Alii ac vero [illegible] posse fieri [illegible] sic inprobat priscianus [illegible] pari ad omnes sue generis ut non in multis excedat si superlativum in multis excellere [illegible] tunc non est [illegible] superlativus sed potius comparativus [illegible] excellere [illegible] maius maiusculus Et [illegible] diminutivum comparativum [illegible] augmentum [illegible] maiusculus [illegible] augmentum [illegible] comparativum [illegible] diminutivum augmentum [illegible]

Primam igitur rationem [illegible] confutat priscianus hoc modo concedebat [illegible] una poterat per comparativum [illegible] sue generis comparari [illegible] illos tribus [illegible] fieri posse comparativum ad omnes illos sue generis [illegible] comparativum [illegible] fortiores [illegible] omnibus [illegible] et sic potest una persona ad omnes alias sue generis comparari [illegible]

omne nomen comparabile aut est secunde aut tercie declinationis

Sunt igitur

Sunt igitur que comparari possunt nomina vel secunde vel tercie declinationis Et si sunt se mobilia sunt et in a faciunt femina et ium neutra Et vel in er desinunt vel in us masculina et as feminina genitivo or faciunt comparativa correpta in penultima ut tener teneri tenerior niger nigri nigrior clarus clari clarior doctus docti doctior Notandum est quod sinisterior quod a genitivo sinistri videtur esse factum tamen in usu sinistra ubique reperiatur Inveniuntur quedam que comparativa sunt accidentia idest adiectiva et eorum [illegible] exigat ut faciant comparativa tamen in usu non habent [illegible] aut ea plerumque que vocales ante us habent ut pius arduus egregius dubius strenuus pleraque dixi quia sunt et anomala que non servant in comparativis regulam sicut plautus ex eo comparativum protulit strenuior in epidico [illegible] strenuiori deterior si predicat suas pugnas de illius ille fiunt sordide Et puto hanc esse rationem quod oportet comparativum una silaba vincere genitivum positivi nisi sint anomala ut teneri tenerior docti doctior Si quod hec que ante us vocales habent assumant in genitivo or necesse est inter duas vocales positas [illegible] consonantis quod in latinis dictionibus [illegible] patet

qu inter duas vocales invenit^r vim suam sinalimpha

hoc autem ideo dixi quod v post q vel pg g posita sepe

ante i hoc non fiat quippe amittens vim suam ut neqior

pinguior quod si fiat contingit si in consonantes transeat

pares esse sillabas ... positum in uno spatium vel hiatum

intollerabilem fieri tribus vocalibus per tres silabas

continue positis nulla consonante media si dicas pijor ar-

duijor quod ne fiat non sunt usi eorum comparatiuus plerique

Assumimus igitur magis adverbium et usum comparatiui complet

ut magis pius hic quam ille. Vetustissimi tamen comparatiuos

etiam huiusmodi est quando usi sunt ut arduijor arduijos

katho dixit quod iter longius arduijus quam erat a curia

Idem ad populum de triumpho Asperrimo atque arduissimo aditu

Similiter apud eundem invenimus et alios doctores huiusmodi

comparatiua et superlatiua Patulissimus in medio egregissima

forma inter Iuvenalis in sexto. Egregius cenat

melius quam miserrima horum pro egregius katho mar-

cus in oratione. Nequius iterum consul fiat Imperator

laudem capit et exercitum meliorem et industrijorem faciat

~~Bratus~~ Gneus Bratus Contra quidem emiliadu-

berondem Ceterum maiorum meorum facta dum magis solitu-

do te impulit ut in me industrior sis quam in te

Idem katho de ptolomeo minore de thesauro questione

Cundatamque suam vitam superiorem atque ampliorem an-

num antiquiorem inducent esse quam innoxiorem

Idem katho de macedonia liberanda Idem quam proximus

ac finitimus repsit Idem in terminum Contra a beneficiis ab

optimis artibus fugit maxima flagella proximi-

ssimo cuniculo et lucilius in sexto sermo ad comedendum

Desinunt na vocis repu-
gnante Omnit alia ge-
nera comparatiua Sunt etiam
Nomina cum dictione na-
que habent vocalem ante vs ut pius
non faciunt comparatiua
repugnante regula
impediente eis in co-
veniens quod Rea
est quod omnis comparatiuus
debet superare genitiuum primum
sui una sillaba si ergo pi-
us faceret regulariter
comparatiuum in genitiuo ca-
perit et et esset pijor
tunc esset i inter du-
as vocales quod vel op-
porteret transire in con-
sonantem et tunc esset
pijor dissillabum nec
excederet primum
quod esset contra regulam
vel etiam si maneret
vocalis esset nimius
hiatus tribus vocalibus
continue positis Ergo
causa est quare non di-
citur pijos pijor sed ma-
gis pius ut comparatiuum
saltem compleatur per cir-
cumlocutionem. Hoc
hic gradus colla
non tradita cuiuis
Est additamentum quoniam
vel desunt usu vel
forma vocis similiter
bene comparo non
par. Restat quod usus
hic comparans tradidus
aptus Et prohibente
sono iuvenis vel vbo-
nevs hec non com-
paro sive hic per sibi
proxima Scandens Sicut
quis ius vel vus ponit
magis et positiuum
Pro vice ... dua
sicut ratione probatum
vel ne ... ... quem
tris vocalis hiatum
Vel ne non superet
gradus iste suum posi-
tiuum Quod fieret
si sita duplex consonans
sona pateret Hec dicit
hic pateret ... nu-
mus brevior ... Exem-
plum ergo magis suae
rius egregius quam exte-
magis egregius ex-
mius magis hic so-
rianus Sicut hic

Omittit aut et

Ponit quedam nomina (inequalia) comparativa unde
per hec sunt autem quedam
huiusmodi comparativa que inequalia
ut bonus melior. Invenimus minor et quedam
alia. Iunior quod equale est iuvenis. Silaborum
que non superat gradum
suum positivum et ipsum
dicit plura non positivum
sine comparativo et
puto ideo ut quod debet ei in gradus recuperet
in temporibus. Magis autem
plures comparativas anomala
quam sumit Item
magnus parvus multum
malus quam bonus sunt
maior minor et plus
peior ac melior quam
minor anomalum
formabit Item solum
huius ubi plus quod

Plus quod comparativum
hic dicit ... hec plus
cum ... quod ab ... quod
est multum ... videtur quod
... non deficit in
masculino et feminino genere
In plurali vero omnia
omnia genera ut hi
et hec plures et hec
plura. Quod comparativum non
solet iungi ablativo
... quo negative
... est plus vini
habeo quam olei
quod dicimus quod sunt
positivus in gradibus ...
... ut multum
olei. Regula enim est
quod ... obsecro
... positivus et
comparativus preter
illa quod ... comparativa
... ut iste est doctus
... Similiter
dicitur ille est doctior
... illo. Construitur
enim comparativum ... omnium
... positivum
cum ablativo autem
est comparativum. Construitur
rursus non plus sit
comparativum. Et omne
comparativum non solet
adiungi substantivo
cum plus non alio substantivo
possit adiungi
ut dicatur hic vinum
est plus vinum illo quod
... est melius vinum
illo. Et dicunt plures
hoc non posse fieri quia
in constructione quod ...
sunt magis ...

[C]umdi delectat vlius te vilicus paulo strenuior si crevaserit. Sunt autem et alia nomina in us terminantia ex quibus comparativa (irregularia) supradictam regulam non servant et dicuntur inequalia (irregularia) quorum quedam non habent ~~bonus~~ positivum autem or sicut alia. quedam carent loco consonantiis quedam vero consonantibus ut bonus melior. invenimus mini pro iuvenior magnus maior malus peior parvus minor. (quia dubitatur a quibusdam utrum sit nomen quia dicitur ... esse adverbium) Plus quod comparativum videtur esse multi. sed singularis (... declinatio pluralis ... generis) numerus non invenitur nisi neutri generis. Pluralis vero etiam generis invenitur ut hi et hee plures et hec plura plurium tamen etiam pluria dicebant. Unde Terentius in Formione complurea. Superlativum ab hoc ipso omnis generum invenitur plurimus plurima plurimum. Tertie vero declinationis nomina faciunt comparativa vel quia sunt in is desinentia et faciunt neutra in e vel in er sicut masculina facientia in is feminina et in e neutra. vel in er. vel in es vel in ns vel in rs vel in x quia unius generis vel tamen assumunt ex dativo prolata i prima et faciunt comparativum ut hic et hec fortis et hoc forte. huius fortis. hic et hec fortior et hoc fortius. hic acer et hec acris et hoc acre. huius acris. hic et hec acrior et hoc acrius. hic et hec et hoc pauper huius pauperis hic et hec pauperior et hoc pauperius hic et hec locuples. locupletis. hic et hec locupletior et hoc locupletius. hic et hec et hoc sapiens. huius sapientis hic et hec sapientior et hoc sapientius. hic et hec et hoc iners. huius inertis hic et hec inertior et et hoc inertius. hic et hec et hoc audax huius audacis

hic et hec audacior et hoc audacius. Et sciendum est quod omnia nomina in or desinencia comparativa communis sunt generis et mutancia or in us faciunt neutra excepto uno quod solum non sit a positivo ... ad sua voce fixo / servavit eius genus hic senex huius senis hic senior / ... vetustissimi ... antiquitus hic et hec senex proferebant / Pomponius in Epigramate quod Marcus Varro in libris quos fecit de lingua latina refert / tua amica senex est. / Invenitur etiam nequam quod est indeclinabile trium generum tam comparativum quam superlativum ut nequam nequior nequissimus. Ab adverbiis vero dirivata in ra desinentibus mutant ra in er et accepta ior faciunt comparativum. ut extra exterior intra interior ultra ulterior citra citerior infra inferior supra superior. Similiter in erior faciunt post et ante. ut posterior et anterior. Prope vero proprior facit. et detero deterior. Et sepe ab adverbiis positivum vel comparativum nominis non legitur / tamen superlativum possunt tractare nepos de actoribus ad propinquum. Ne lex sua abrogetur facite vobis in mentem venire quanto ... alieno in hac civitate et malas omnibus ... diem atque feminis sepissimam discordiam fuisse.

Prior et primus dicuntur an sit comparativus an etiam superlativus. Et dicunt quidam quod non ordinis sunt. Quidam non secant sicut etiam alter de duobus et alius de multis dicitur sic prior de duobus et primus de multis solum dicimus. Invenitur tamen sepe prior pro melior positum et inmo sine dubio hoc unum comparativum et primus pro optimus et tum servat superlativi optinet. ut Cicero plures in octavo

Et primos invenias tot inserit ordo. Primos possunt

quod non est ... ad ad ... tamen minime putamus verius cum videtur plus esse et nomen et adverbium pro cetera comparativa neutra / Nomen itaque per se ... sive ... comparativo non aut adverbium Et ut latinus aliquid habetur de hoc nomine plus per se singularis declinatur comparative ... multus plurimus multa plurima plus plurium ... ... plurime ... Pomponius ... adverbialiter multo et multum et plurimus / ... adverbia / Et ... plus in hac ... est ... genere ... in uno ... comparativum desinit in ... et in feminino genere ... ratio quia nullum monosillabum potuit esse ... genus ... ... in aliis casibus ... omnes ... ... in plurali ... plures omnis generis est ... et plura ... ... quod comparativum cum ... multa multum ergo ... casibus ... trium generum ... positivum genus ... Et ... dicimus ... plus ... ... neutrum ... comparativum ... plus isto et ... farina est ... et ... plus illo ... de causa ... quod ... casibus ... genus plus ... plurimus ... Et ...

or
us
senex
plus

[illegible marginal gloss]

pro optimus quidam vero non absurde confirmant ipsum minus posse comparativum prior esse comparativum / unde ablativo iungitur et primus superlativum ad multos comparatur et secundum genus sequens pluralem / et quod prior sicut omnes comparativi vel ad sui generis vel ad alienum aliquem comparatur etiam ut dicitur prior turmis ... primus vero sicut omnes superlativi ad multos sui generis iungitur sine comparatur ut Virgilius in secundo Eneidos Primus se Danaum magna comitante caterva Androgeus offert nobis Et quod omnibus est consonabilius in or desinens genere in pos facit neutrum. quod in nullis aliis nisi in comparativis invenitur Et videtur a pridem adverbio nasci quod abiecta dem accipit or et facit comparativum prior / sed et ... corrumpitur quod in ullo ... ante or poni potest. In superlativo vero ... accepta mus primus et quo aliud adverbium primo vel prime nascitur unde Terencius in Andria composito dixit Adprime in vita esse utile Magnificentior et magnificentissimus et munificentior et munificentissimus videntur a positivis magnificens et munificens declinari ut eminens eminentior eminentissimus. hec in usu non sunt. sed pro his magnificus et munificus ex quibus comparativum et superlativum et similibus secundum predictam regulam declinari invenio apud vetustissimos Cato in oratione contra Thermum de Ptolomeo rege optimo atque beneficentissimo Terencius in Formione quod nam arbitrare nescio. atque munificissimus Attius in nono Didascalicon Et magnificissime excelsissime atque honore ...

[illegible]

patria vero desinentia in or faciunt neutra comparativa mutata or in us ut fortior fortius et omnia generum. Superlativa desinentia in or quia sunt duorum generum excepto senior quod masculini generis tantum est quod et eius positivum senex [illegible] communis generis est. Porro senex senior tantum masculini dicto utor. Videndum autem de hoc nomine senex [illegible] [illegible] senex senior quia in senibus solet sensus abundare vel propter gravitatem [illegible] [illegible] [illegible] et senex [illegible] se [illegible] [illegible] senior comparativus et [illegible] superlativo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] senex et [illegible] senior et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Abadverbiis vero [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] positivo nomine declinans [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] positiva [illegible] [illegible] [illegible] magnificus magnificentior [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et hoc [illegible] magnificentior et a magnificentissimus [illegible] adhuc in [illegible] quia

quia pro [illegible] formare comparativa ab adverbiis subiungens specialiter hic [illegible] a sepe adverbio quamquam positivum nomen non sit neque comparativum superlativum tamen invenitur sepissime secundo movet de prior et primus questionem an scilicet prior sit comparativum et primus superlativum et [illegible] ibi invenitur tamen et patet littera [illegible] [illegible] hic [illegible] comparativa [illegible] [illegible] ab adverbiis [illegible] [illegible] non potest dari regula [illegible] in [illegible] et accepta [illegible] [illegible] ut [illegible] a nominibus usitatis regulariter ut doctus doctior [illegible] itaque [illegible] comparativorum [illegible] quedam [illegible] ut maximus maior quedam [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] a nominibus usitatis [illegible] vero [illegible] ut supra superior [illegible] Et [illegible] [illegible] [illegible] an [illegible] debeat dici comparativum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magis vel minus [illegible] prior [illegible] [illegible] [illegible] quod non [illegible] [illegible] [illegible] dico iste est prior [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] in [illegible] [illegible] et binarius [illegible] et hunc esse primum de duobus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et aliud post [illegible] in eo quod ordinem [illegible] [illegible] De illa littera magnificentior [illegible] [illegible] [illegible] expedimitur [illegible] sibi prefator assumimus [illegible] [illegible] magnificentior [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] comparativum [illegible] ad [illegible] vel male [illegible] [illegible] [illegible] benivolus sit levitior associata [illegible] [illegible]

Cum igitur comparativa ad positivum fieri soleat aliquando inveniuntur tamen sepe comparativus pro positivo per se positus sine aliqua adiunctione. Virgilius in quinto Eneidos: Comites seniores [illegible] [illegible]. Est quando pro positivo comparativus positus minus eo fiat et nulli comparatur ut tristior atque oculos lacrimis suffusa nitentes. Tristior enim hic ex parte tristis fiat ideoque comparativus non minus positivo fiat ut etiam seniores [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] senectus. Est quando ad contraria comparatur et minus positivo fiat ut mare ponticum dulcius est quam cetera maria. Hic enim non ad dulcia sed ad amara facta comparatione ostendit parum aliquid dulcedinis quam cetera habere pontum mare. Est quando superlativus comparativus comparatur ut Achilles troianorum fortissimus hectore fortior fuit. Est quando comparativus ad comparativum comparatur ut fortior Achilles hectore fortiore patroclo. [illegible] in alphadisse

Cum igitur. Capitulum [illegible] et ultimum [illegible] [illegible] in quo tradit de abusionibus comparativorum et duo facit. Primo [illegible] [illegible] dictum est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gradus comparationis quia et [illegible] illam [illegible] abusiones [illegible] [illegible] ibi et [illegible] comparativum [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] ponit abusiones [illegible] comparativum que [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Ut autem abusiones comparativorum in [illegible] [illegible] [illegible] possimus [illegible] est quod tribus [illegible] [illegible] comparativa abusive posita [illegible] in [illegible] et in [illegible] et in officio [illegible] ad [illegible]

Oncizin citin onthciel tenacthao tonosteel ethaitantes tarezaiateli ffrotherdi italatinaia festoteroith risotote tetoste Cicero in philipicis secundo. Quis impitar sit impudentior nec in senatu an impbior qui in dolo bello an impurior qui patre audiente. An tu delior qui nullam miseriam tam spurte quam impie dixeris // Et sciendum est quod apud latinos diminutionem accipiunt quedam comparativa ut supra diximus et apud grecos non invenitur ut grandiusculus meliusculus sic et in hiis que sunt similia. omnia hec a neutro comparativi diminutiva adiectione una invenimus fieri grandius grandiusculus melius meliusculus sic cetera sunt / Tam et quam adverbia cum comparativo adiunguntur ad duo vel plures comparativi vel superlativi diverse constructionis positi inter se equant vel iungunt ut tam iustior quam fortior eneas hectore mecio p[...] deiotario istam iussi dextram non tam in bellis neque in preliis quam in promissis et fide firmiorem. hic enim firmiorem intelligendum est sicut nus antiadverbium est quando cum positivo iunctum contrarie constructionis comparativum denuat ut minus stultus pro prudentior Terentius Eunucho Hoc minus memo fuit ineptus pro prudentior Est tamen quando per non adverbio ponitur ut minus bonus pro malus Magis quoque adverbium non solum positivi sed etiam comparativo iungitur quando ipse comparativus vel ad se vel ad alterum comparatur ut achilles enea fortior magis quam iustior Et ajax plus fortior magis quam diomedes / Et comparativus

regit ablativum casum similiter cum ... ad similitudinem quia plus unum ... partium et in positivo

quidam quod duo ablativo casui iungitur utrumque numerum ...
(sed iungitur)

quem tamen etiam neutro genere ... adiunctivum sequuntur. Superla-
(superlativa ... constructionem)
(sed ... secundum ... exempli gratia)

tivus autem gradus plurali vel singulari iungitur quod ipsum nomen
(quod est nomen collectivum ... et suppositionalis ...)
(pars in ...)

singulare in ... sicut ut fortissimus gentis

regulariter non ablativo ... sicut ... positivum genitivo minus adverbio ut positivus ma-
re est dulcius ... ... mara ... amara ... signat ad hunc ... ma-
ad contraria ... ut si dicas dulcius esse solet mare ... maria ... istud signat amarum. Tunc ibi. Est quando comparativus
pot abusione comparativus in officio ... per hoc ... officio ... ... comparativus
patrem ad ... cum sicut augmentum ... ablativo ... construitur
vel non ... interposita quando ... diversa ... per ... ... ita
... in diversis temporibus alterius ... ut iste vir est iustior quam putabat. Ita
... ... diversa ... et iste ... doctior quam ille ... persona ... alterius ma-
... ut iste ... ...
... abusionis non ... comparativus ad suum superlativum vel ad ... non
debeat ... comparatio ... ad suum positivum ut Achilles fuit fortior Hectore for-
tissimo ... ... Hectore forti ... patroclo et ... abusio ... in
... in officio. Et ... ... ad superlativum absolute positum ... plus ...
non positivum ... ... iste est fortior fortissimo ... persona
... est fortior Hectore fortissimo troianorum ... ... comparatio ut iste ...
comparatio non ... ... iste ... est fortior Achille fortissimo ...
Est quando comparativus ad comparativum pot aliam abusionem in officio ... Tunc ...
per hoc illud ... ... est ... comparativus ... ad comparativum ... ...
ad se in eadem persona ... ... ut iste factus vir est fortior ... puer
fortiore eo ... ... aliquid comparativum ad se in diverso ... ut Achilles est fortior
Hectore patroclo fortiore. Item ibi. ... in ... ... Tangit per ...
in diversa persona ut iste ... fortior isto ... ... comparativum ad aliud aliquid
ut iste vir est fortior se puero ... alio ... ... persona
... ... abusionem ... in ... quod fortior a ... et ...
et ... comparativum ... ... ad ... non ...
... non ... a comparativo ... ... a ... ...
ut melius meliusculus. Tunc ibi. Tam et quam pone alias abu-
siones in ... comparativi ... et superlativi ... per hoc. Est ... alia abusio
... ... augmento ... ...
... ... in duobus ... ... aliquid ... ... in ...
et ... ... iste ... fortior isto ...
iustior aliquid plus in ... quam in alio et ... ... magis ... vero
... alio ut iste magis ... fortior isto quam iustior aliquid sit ... ...
et tunc possumus ponere comparativos sine adverbio ut iste ... fortior isto et iustior
Est ... ... comparationem unam personam ... ... in ... ...
ut iste ... iustior isto quam illo vel magis iustior isto quam illo. Tunc ibi.
Iungimus aut adverbium pot aliam abusionem ... ... per hoc illud ...
... quod positivum ... minus adverbio aliquis sicut ... comparativum ut iste
est magis stultus illo i. prudentior. Tunc ibi. Et comparativus quando
... ... positum ... ... comparativi
et superlativi. Comparativus et ... Comparativus ... ... et ... ...
regit ablativum vel regit ... ablativum utriusque numeri i. ablativum ... ... singularis
numeri et ... ablativum ... ... vel ... mediante
... quam. Superlativus vero gradus regit genitivum pluralem ... ... pluralis
numeri vel ... ... collectivum singularis numeri sicut ... ...
Positivo tamen ... ... regit ... ... mediante ... inter ... ...
... ... ablativum ... ... ut ... doctissimus poetarum ... ...
poetas vel optimus plebis i. optimus in plebe. Et ... ... doctissimus inter-
... ... maior ... ... vel maior ... ...
... quod si comparativus construitur non ... ... ablativum vel ...

Superlativum est

Superlativum est quod vel pluribus sui generis comparatum superponitur omnibus vel per se prolatum intellectum habet cum valde adverbio positivi ut fortissimus grecorum Achilles id est fortis super omnes grecos. Cum autem dicitur fortissimi Romulus sunt non admittitur nisi valde forti. tale est apud Ciceronem pro marco marcello similimum deo iudico pro valde similem deo. Et sciendum quod ex eisdem formis sive terminationibus supradictarum in comparativis proderunt earum superlativa. Omnium formae superlativorum octo sunt quarum in duas pluraliter desinunt superlativa rimus et simus. Sex vero in quas pauca desinunt limus erimus timus cimus simus imus. Et omnia superlativa mobilia sunt per tria genera id est mutatione us in a faciunt feminina et a in um neutra. In r igitur desinentia positiva vel sunt adiectiva sive re seu tue declinationis accepta rimus faciunt superlativum ut pulcer pulcerrimus miser miserrimus pauper pauperrimus acer acerrimus. Excipitur dextimus et sinistimus pro dexterrimus et sinisterrimus. Salustius in Iugurthino Silla cum equitatu apud dextimos. In sinistra parte Maulius cum funditoribus. In us vero terminativa secunde declinationis assumunt in genitivo s et simus et faciunt superlativum ut clarus clari clarissimus doctus docti doctissimus, primus ... Exceptio anomalis id est inequalibus que sunt bonus optimus malus pessimus magnus

maximus minimus parvus [illegible] minimus malus pessimus multus pluri-
bus / Excipitur etiam maturrimus tamen non postremus maturrimus
fuit / tamen quasi a nomine matur / quod nunc in usu non est
nascitur in r desinente regulariter servavit in rimus tamen
Inveniuntur tamen etiam maturissimus secundum analogiam
in us terminantium Cicero ad herennium libro quinto quibus
virtutibus omnem tueri vitam possunt eas in etate matu-
rissima velint comparare / Nuperrimus est superlativum
proferebant antiquissimi a nuper adverbio / unde adhuc
possunt Cicero in tertio ad herennium et quam nuperrime
dictum facile mandare memorie quod superlativum magis
adverbio in er desinenti videtur nasci. Ultimum enim positum
in us desinit ut caprio videtur inferus infimus actum
plautus profert in captivis ... superus ... homines in-
perum et notum et bene dixit ut super superius sit
inferi inferius debet esse ... in odissia / Inferius
an superius tibi fert deus funera ulixes / Cetera vero
declinationis nomina tertie ... superlativum absque in er
desinentibus de quibus supradictum est tertia / quo assimilis
simus ut locuples locupletis locupletissimus tantarus tantar-
dio tantardissimus vilis vilior vilissimus sapiens sapientior
sapientissimus mitis mitior mitissimus . audax audacior
audacissimus / Excipiuntur etiam facilis difficillimus gra-
cillimus humillimus simillimus difficillimus agillimus / que in is
desinunt positivi abiecta is et addita limus faciunt
superlativos Excipiuntur etiam in bris desinentia quae enim
in er mutantur / et accepta rimus faciunt superlativum sa-
lubris saluberrimus / celebris celeberrimus Cicero in
ad herennium ... quid celebris an ...
... saluber dixit / et celeber ...

superlativum pro ... ut comparativum non ut ... superlativum sed ut omne superlativum habere ... declinationis ... ut ... dicit itaque quod superlativum est illud nomen quod comparativum vel quod ... cum augmento ... una comparatione ... et per ... positiva et ... nomina sed quia et habet comparativa ... ad plures ... sive ... vel sive ... sive ... ad ... sive ... ut scelerosus ad scelestior ... comparativum ... comparativum ... superponit vel designat ... alios superponit et multum ... in illo ... quod fit et ... superlativi / non ... sed quia non ... superlativum ... positivum ... cum valde adverbio ut non est ... fortissimus valde fortissimus ... quod superlativum ... cum augmento ... aliorum ut achilles fuit fortissimus ... vero non comparativum ... cum augmento ... aliorum ut achilles est fortissimus ... valde fortis ... est quod comparativum ... una persona ... ad plures ... alius ... ut iste ... omnibus romanis ... superlativum ... sit comparativum ... cuius ...

ut iste est fortissimus
significatione vel iste
felicior quam ceteri felicio-
res sunt vel iste
Secundum autem duo
attendi possunt super-
lativum primo regitur
Secundo officium
Dicitur est autem
superlativus per se vel per
tinens (?) [illegible] legi-
timum pluralem vel
collectivum singularem
hoc autem [illegible] vtrum
[illegible] tamen possa
Superlativum habet
proprie construere (?) pri-
ncipaliter constructionem
sui positivi unde
sicut bene dicitur
primus filius platonis
vel platonum ita
dicitur filius
platonis vel plato-
nis sui dignissimus
istorum laude vel lau-
dis // De officio
tamen sic dicitur
Superlativum
relativum tenetur
duobus modis vel
pertinens vel colle-
ctivum tamen pertinens
collectivum [illegible]
superlativum non potest
esse de suis [illegible]
omnibus [illegible]
unde bene dicitur
homo est fortissimus
animalium id est fortior
omnibus animalibus
iuxta illud [illegible]
est brevissima [illegible]
que [illegible]
id est brevis [illegible]
que [illegible]
Cum ponitur par-
titive [illegible] quod [illegible]
superlativum sit de no-
[illegible] ut achil-
les est fortissimus
grecorum id est [illegible]
[illegible] fortior omnibus
aliis et sicut
superlativa [illegible]
concordare in genere
cum sequentibus [illegible]
ut homo [illegible] dig-
nissima creaturarum
possunt etiam discor-
dare unde [illegible]
tius [illegible]
dulcissime rerum
Et vide quod su-
perlativa [illegible]
adiectiva quia nas-
cuntur a nominibus
adiectivis et [illegible]

fastos / scribe, Sabidi, acer est alibi. Cuius erit po-
pa celeber [illegible] Ergo magis [illegible] ana-
logiam in er terminandi facit superlativum. Item vete-
rrimus notandum quod licet in us desinat eius positivus tamen
formam in er desinentium terminandi servat in superlativo ve-
terrimus quia a veter positivo quod tamen appellat
auctoritas et usus antiquissimorum. Ennius: Cum veter
occubuit Priamus sub marte pelasgo. Eius etiam
comparativum veterior protulit Plautus in bacchidibus: Sed
tibi dedo illud veteriorem lepidum et lautum [illegible]
In ximus duo desinunt, unum anomalum a positivo
us desinente secunde declinationis: magnus maior ma-
ximus. Alterum ab adverbio prope propior proximus, quod tamen quando
pro cognato accipitur positivum facit secundum [illegible] a
legislatoribus et comparativum profert apud quos saepe
invenitur proximior id est propinquior / cognati ut Ul-
pianus libro XXiii° ad edictum: Si quis proximior co-
gnatus nascitur. Vegetius Renatus rei militaris
libro primo: Ex latere corporis subducantur ab hostibus
ne possint vulnus accipere et proximior dextra sit que
plagam possit inferre. Nec mirum cum apud grecos
quoque inveniuntur huiusmodi ut Aristoteles apud TOI EC
XATOC escatotatos dixit cum eschatos id est extremus
sit superlativus. In timus desinit unum anomalum
optimus et ab adverbiis sine praepositionibus derivata: extra
intra interior intimus, ultra ulterior ultimus, citra
citerior citimus. Cicero de re publica in sexto: Ex
quibus erat ea minima que ultima a celo citima terris
luce lucebat aliena / Ascanius tamen [illegible] potius

pe dicto

cinis exter protulit in patella teste Claudio Et prece-
ca dextima et sinistima. extima quasi pextrema ditta-
uit antiquum varro. periancecon. Porro inde abro-
gata rustico in plurali numero
quasi compito inde vie oriuntur capitibus singule extim-
ac telos habent propositum a primo compito dextimam viam
inuenit. Epicurus telum in primo hystoriarum dextimos
in dextro sinta imbi habet. Salustius in Jugurtino in-
super dextimos Silla cum equitatu apud dextimos in sini-
stra parte maulius cum funditoribus. Plinius in sexto
nomen est vel ciuitas
naturalis hystorie Dirrachium tantum sinu Apulie extima-
sola substantia nomine
ma. In rebus que sola forma habent longum
e in penultima cum omnis forma superlatiui .i. tor tam
habeat ante mos ut pulcerrimus doctissimus sapientissimus
maximus ultimus. Ab aduerbiis sine prepositionibus veni-
entia desinunt hec. Extra exterior extremus supra su-
perior ut supremus
a superis descendit habere sensum
perior supremus post posterior postremus. Et quo appa-
rat neque a supero neque a postero sicut comparatiuos
sine superlatiuos ponit neque ab infero infimus quod
solum infimus desinit. Sed ab aduerbio infra inferior in-
fimus vel imus si esset a nomine supero postero infero
seruassent regulam in vs terminatiua et ceteris que in simus
perfecte superlatiui et facerent superissimus inferissimus et c.
i. irregulariter formatum
In minoris unum anomalum desinit paruus bor
minimus. In rimus a bonis unus inuenitur dextero dexterior
dexterimus et unum anomalum ut plurimus. In simus
i. regulariter formatum quia
irregulariter fit contra formam
est unum anomalum inuenitur ut pessimus vel nouissimus
inde cum analogiam a nouo sit. Ob eo autem quod
ante anterior superlatiuum in usu non inuenitur. A-
pere autem aduerbio superlatiuum in simus protulit palu-
tius in mustellana. ita ne ista consilia preuen-
perennissime. Ille abeo quod est penitus aduerbio

dicit quod concordet cum
suo ethnico in tribus
in uno in genere et
casu. unde bene
dicitur margarita
est pulcerrima la-
pidum. Sed superla-
tiua habent quandam
naturam partitionis
et ideo non concorda-
re cum sequente genitiuo
unde bene dicitur
margarita est pulcer-
rima lapidum.
Sed ceteris partitiua
non sunt vere ad-
iectiua et ideo tam
debent concordare
in genere cum genitiuo se-
quente et debent dis-
cordare cum suo non-
male dicitur hic
est unus regum
homo et una regum
bene dicitur. Bar-
te est volo quod non
dicatur. Quod per
superhabundantiam
dicitur unus solus quia
sibi solum unum per-
quam nec tam pro
generum pluralibus.
Velut cum dicitur
Sei sunt albissimi
homines. Cui illud
quod supra positum pa-
te ut plurimum ipsum
dicatur unum solum
unde versus de la
Superlatiuus gradus
in sermone locatus
duplicatur. nam
ad plures genitiuos vel
ad pluralis in genere
fit collatus sicut
est superstitius vel
ualde. Est tota
noster fortissimus
ipse vero pase pro-
fertur. Vel dicitur
cum valde positiuo
pro valde fortis
dico fortissimum
habeo. Cui ibi
Et sciendum
potius originem
superlatiuorum volo
in persona. Ex pre-
dictis terminationum
et declinationum no-
minibus veniunt
comparatiua et ex ceterum
et descendunt ex
superlatiua. Ratio
quia ad sciam voro
in angulo dicitur
cum ibi. Sunt igitur

Similiter ferentarium super-
latiuorum ... positiuis
... quare duas
dicat ... magis
... quia ple-
rumque nomina superla-
tiua in ... simus
sed rimus et limus
de quibus subiungit
duas regulas generales
Nox autem ... rimus
... quae ... a paucis
nominibus ...
... hinc ... forte
... et rimus ... attri-
buuntur. Anomalis
... sine ... ...
... ... [illegible]

In ex igitur

Est ... ... spe-
cialis capituli in
quo magister agit
de formatione huius super-
latiuorum et ...
... primo ponit
regulas generales de for-
matione superlatiuorum
sed in simus et in rimus
desinentium quae sunt
magis usitata ... se-
cundo facit idem de super-
latiuis terminantibus in
alias ... terminationes
non tam usitatas ... ra-
tione in ... ... duo
... ... in
... ... primo
ponit ... ...
... ... exceptiones
secundo ... ...
... ...
... ad primum di-
cit talem regulam
Superlatiua in rimus
desinentia formantur
ab ... desinenti-
bus in r addita
in ... rimus siue
sint ... siue ... de-
clinationis ut pul-
cer pulcerrimus acer
acerrimus tener te-
nerrimus pauper
pauperrimus ... ...
... et ...
rimus ... ...
rimus et ... ...
ponuntur ... ...
Si positiuus in r
... ... sit ...
declinatio ... ...
rimus ... et ...
dat pulcer pulcri
pulcerrimus ... acer
... ...
... ...
... ...
... ...
... anomala de-
... ... [illegible]

In his vero

superlatiuo usus est idem in Persa ferentarium adductam ex
Arabia penitissimam // Sciendum tamen quod est nomen
nouem... hic penitus huius peniti ex quo magis
superlatiue nascitur Plautus in Asinaria
~~Plautus in Asinaria~~ Etiam ne age quaeso hercule usque
ex penitus faucibus // Illud quoque notandum est quod omnia compara-
(sunt syllaba dissyllaba)
tiua et superlatiua duas excedunt numero syllabarum
exceptis his prior et primus et anomalis his minor et
maior et peior et plus nec mirum ad positiua quoque ex
quibus nascuntur comparatiua et superlatiua dissyllaba sunt
(vel quo positiui ...)
vel eo plus per genus et vel unam vel duas assumen-
tia syllabas faciunt supradictos gradus dives ditior
ditissimus clarus clarior clarissimus niger nigrior nige-
rrimus utilis utilior utilissimus similis similior simillimus
infra inferior infimus // Superlatiuus vero comparatiuum est
quod superat una syllaba ut quae in simus finiuntur iustior
iustissimus et quae in rimus superlatiua finiuntur si positiui
(tiua ... positiui ... superlatiua ... paribus ... syllabis ...)
nominatiui et genitiui paribus constant syllabis ut teter tetri tetrior
teterrimus acer acri acrior acerrimus // Est quod par com-
paratiuo suo superlatiuo ut in limus terminantes agilior a-
gillimus facilior facillimus // Est quod superlatiuus vincit
syllaba ut quae in mus vel in timus vel in remus desi-
nunt ut inferior infimus ulterior ultimus exterior
extimus vel extremus Varro in orthographia Ergo
inter solis stationem et sidera septem excurrit ia-
cet ... tellus hunc extima fluctu Oceani
interior Neptuno cingit ... Plautus in Truculento
Bona perdidi mala repperi factus sum extimus a vobis

Post (?) ... superlativorum in simus desinentium Et hec bipartitur secundum quod
superlativa simus nomina in us desinentia a quibus formant superlativa in simus terminata
prima quedam secunde declinationis alia sunt tercie. Primo In simus igitur desinentia superlativa que veniunt ab adiectivis secunde declinationis formantur a genitivo addita
s et simus ut albo addita s et simus fit albissimus // Acima regula decipiuntur
anomala a bonus optimus a malus pessimus a magnus maximus a parvus
minimus Inveniuntur tamen apud antiquos parvissima vero in quo pariter
minuuntur ab aliis tamen decet posse formari ipsa superlativa. Preterea et multus
venit plurimus plurimus Ista a maturus habetur maturimus tamen antiqui ma-
turrimus dicebant quod iam non est in usu veniens maturissimus a maturus regulare
imperativum. Excipitur eciam impertinens ... ut vult caper impertinens est
a impero tamen adverbio dicitur formantur ... In positivo in vos fit declinatio secunda
Tunc s atque simus caput ... clarus clari clarissimus audio dici
Excipias ... super sunt anomala dicta maximus ... minimus
pessimus atque optimus adiungis et multus plurimus ... a maturus maturi
issimus ... desitus atque volus ... Tunc ibi / Tercia vero de te
posuit secunda partem regule formationis superlativorum in simus desinentium
... tres exceptiones Prima ibi Excipias ... nominum intellectorum ... hanc docet
... secunda ibi Excipiuntur ... in bus desinentia / 3a ibi Tercia vero ... non est
... Dicitur ibi Excipiuntur est in simus veniunt a nominibus tercie declinationis formantur
vult autem tamen Et superlativa in simus ut felix felicissimus locuples ... locupletissimus ... Sed
a genitivo addita simus ut felix felicissimus ... in is desinentibus re-
cipiunt primo quod in limus desinunt ... facilis facillimus que sunt ... Bene
... et addita limus ut facilis facillimus ... Et ambus ... ambiguus ... composita
in limus ... dat ... tercia ... Et nobis ... non desinunt in limus in superlativo
ut difficilis difficillimus Et ... Hec habetur quod positiva predicta formantur
in simus ut ... Ista ... excipiuntur ... in bris finita que ... in-
... Et superlativa ... superlativa et ... illis ... ver a-
cata in er et addita rimus Tunc superlativa ... in r ... analogia
... Inveniuntur ... positivus est vetus quod ...
... in superlativo veterrimus ... dicimus ... veter ...
a veter formatum est quod ... ut fortis fortissimus / ... tunc ...
... Et vetus ... veterrimus ... agilis facilis
... Et vetus ... plura requiruntur ...
... gracilis similis ... In limus ... addens ... sali-
... ver ... volens ... de superlativo
... Tunc ibi / In ximus duo ... Et primo dicit de ximus ... hanc
in alias ... terminationes ... a positivo nomine anomalo
... duo superlativa desinunt ... ut magnus maximus ... videntur
in us desinentis secunde declinationis ... comparata ...
... ut ... prior ... primus ... prior ... vesus ...
... ut ... ... maximus et ... proximus
... Proximus ...
addunt ... medius ... proximus ... quemquam ... gradus ...
positivo ... superlativa
Tunc ibi / In timus desinunt / Dicit que et quod sunt superlativa
timus desinentia dictis quod unum anomalum a positivo nomine ut optimus
... ut infra intimus ...
ultra ulterior ultimus citra citerior citimus ... sinister ... sinisterrimus
et quod antiqui dicebant ... postremus ... faciunt timus intimus
ultimus ac citimus ... dextimus atque sinistimus optimus ... Nec timus
... antiqua forma ... ab ... extra
... in ... Tunc ibi / In remus quoque ne sola / Dicit que superlativa desinunt in remus
... In remus que veniunt ab adverbiis sive ... desinunt ut
... extra exterior extremus supra superior supremus post posterior postremus
... supremus ... a ... posterius ... ab in-
... Nam ... regulariter ... positivus erat formata
... infimus ... postremus ... sola que ... ita
... forma superlativi ...
Habeat ... Et in tractatu quodam superlativorum ... aliud
... positione ... forma superlativi ...
... quod ... superlativus ... Ipse ... ante
... superlativum ... ante ...
superlativi ... in timus ... et sic ... Post ... supra
supra ... remus ... intimus ... sit ... ipsum ...
... solis ... longa ... Tunc ibi / In mimus unum /

In mimus unum / Tractat de hac terminatione mimus superlativi et dicit

[illegible] anomala desinunt in nimus ut paruus minimus. Item sed inuenitur dextimus in nimus unde Ysidorus a verbo dextimus dextro dexterus. Et aliud exemplum malus [illegible] plurimus [illegible] ut patet. Et consequenter dicat [illegible] dixisse superlatiuus in simus. [illegible] est dictum a [illegible] regularia nam nouissimus et si [illegible] ad [illegible] est regulare [illegible] potentem et formatorem unde [illegible] distinguit comparatiuo [illegible] regulare [illegible] malior [illegible] ut nouus nouior nouissimus. Et utrumque [illegible] ut alacer alacrimus inueniuntur [illegible] in simus [illegible] a verbo potior potissimus [illegible] positiuus a malus et a nomine [illegible] in simus et [illegible] fit primus [illegible] dextro dexterimus [illegible] comparatiuo in nominibus nouissimus [illegible] primus a [illegible] sine sensu [illegible] bonus et melior ac optimus [illegible] in simus addit. Pessimus et peior [illegible] potissimus [illegible] super [illegible] velox et comparatiuo [illegible] ocissimus. Et [illegible] dicebant [illegible] velox ab [illegible] hodie [illegible] et ideo [illegible] subiecit [illegible] posuimus. Et dicatur [illegible] ocissimus [illegible] in usu [illegible] gradu [illegible] atque supremo. [illegible] nomina adiectiua in positiua [illegible] comparatiuo [illegible] superlatiuo [illegible] Celsus et celsissimus [illegible] adolescens [illegible] superlatiuus [illegible] Hugo [illegible] accipit [illegible] complexus [illegible] plenus [illegible] moribus et [illegible] Felix qui [illegible] et [illegible] dicat [illegible] ad quantitatem [illegible] Item sepe inueniuntur [illegible] potentia et [illegible] ad [illegible] et non comparatiuo. Et [illegible] comparatiuo [illegible] et superlatiuus in usu non [illegible] autoribus inueniuntur [illegible] comparatiuo [illegible] sunt [illegible] in usu sunt [illegible] Item secundum [illegible] accipit [illegible] superlatiuo summus in usu [illegible] summus [illegible] adiecit [illegible] sine [illegible] et in [illegible] sine [illegible] Hugo. Eminimus [illegible] superlatiuo [illegible] supra [illegible] postremo et comparatiuo [illegible] supremus vel summus. Unde [illegible] et [illegible] summa [illegible] Eminet est quedam [illegible] importans [illegible] augmentum in [illegible] et sic [illegible] valent superlatiuo in [illegible] valde et [illegible] superlatiui [illegible] Hugo [illegible] et [illegible] et [illegible] sublimis. Et [illegible] superlatiuum. Et [illegible] magis [illegible] et [illegible] quod est valde et eminens [illegible] eminens quasi valde eminens et [illegible] superlatiuo et [illegible] superlatiuum [illegible] comparatiuo. Et comparatiuo [illegible] superlatiuum [illegible] magis [illegible] eminentissimus. [illegible] secundum papiam [illegible] maximus [illegible] superlatiue [illegible] et [illegible] Ista gradus [illegible] positiuum [illegible] et pluralis [illegible] Ubi [illegible] Illud [illegible] [illegible] in qua [illegible] superlatiuorum ad comparatiuos. Et dicat [illegible] omnia comparatiua et superlatiua supra dissillaba i. trissillaba [illegible] quia formantur a [illegible] positiuorum addita una vel duabus sillabis vel [illegible] bissillabis et in [illegible] comparatiuo et superlatiuo [illegible] sequitur [illegible] superlatiuus superat una [illegible] comparatiuus ut [illegible] in simus vel [illegible] a positiuo [illegible] ut [illegible] totior totissimus. [illegible] superlatiuo ~~[illegible] comparatiuus~~ [illegible] comparatiuo ut [illegible] inferior [illegible] superlatiuus erit [illegible] sillabis comparatiuus ut agilis agilior agillimus [illegible] superlatiuus [illegible] comparatiuo [illegible] ut inferior infimus [illegible]

Diminutiuum. Tractatus [illegible] de diminutiuis [illegible] De diminutiuo vero tractat subsequenter post superlatiuum [illegible] supremus sit [illegible] tractat [illegible] [illegible] diffinit diminutiuum [illegible] causam

[D]iminutiuum est quod diminutionem primi sui ab-
solute demonstrat ut rex regulus id est paruus
rex. Dico autem positum est absolute quia comparatiua
quoque non solum augent sed etiam est que minuunt
vim primitiuorum sed non absolute ut maiusculus id est paruo
maior quam ille qui magnus est. Aliquid enim omni-
modo fit comparatiuo ut breuior dicitur ad breuem et angustior
ad angustum. Unde quoniam eius comparatiuus inuenimus
quedam diminutiua apud latinos ut supra docuimus
non puto tamen esse absoluta. cum a comparatiuis sint diminuta
et ipsa quoque comparationem significant ut maiusculus minusculus.
Necesse est enim ea ad aliquid comparari ut terencius in eunu-
cho Thais quam ego sum maiuscula est id est paruo
maior quam ego. Alia autem diminutiua et omnia que a co-
paratiuis non diminuuntur ex sese huius diminutionem et nulla
comparatione ut regulus catulus. Solent autem diminutiua
vel necessitate sermonis proferri causa. ut Salustius in
Jugurthino. Post quam reguli conuenere in unum
Reguli hoc est parui reges. vel urbanitatis causa
ut Juuenalis in satira quarto. Unde fit ut malle
fraterculus esse gigantum. vel adulationis et marie
puerorum ut catullaster antonaster patriciolus
simiolus. Diminuuntur igitur plerumque a comparatiuis ab app-
ellatiuis pauca etiam a propriis. Et fiunt quidem primitiuorum
Plerumque etiam et sepe inueniuntur diminutiuorum diminutiua
in diuersas formas desinentia ut homo homuncio
homunculus homullus homullulus. Termi-
nantur igitur forme diminutiuorum masculini generis. in culus
ulus absque e. olus ellus illus illus absque

inuentionis/ origine. formas et formationes tamen veterum quere. quere que non sunt vera diminutiua. Ille. Unde secundum hoc tria pertinent diminu- tiua in generali prin- cipaliter in quarta prima ponit diffi- nitionem. In secunda vero causam inuen- tionis ondit ibi Solent autem. In tercia vero docet originem. ibi dicit diminuuntur. Igitur in quarta autem formas et formationes tradit et hoc ibi Sunt igitur forme. Nota pro hoc sciat autem diminutiuum ali- quando diminutionem illius quod pro- significat et non illius nominat ut reg- ulus significat dimi- nutionem dignitate. Non autem persone tamen inquit et quod nominat. Aliquando vero significat non dimi- nutionem illius quod significat sed illius quod nominat ut homun- cio significat cum pu- sillitatem qualiter quam et homo que nec augendo nec minuendo ut ergo breuiter dicamus. Alia que diminuuntur a primitiuo quod significat accidens significat diminutionem illud quod primitiuum significat. Et propter- ea pater noster quod obiici po- sset. Alia vero significant diminutio- nem id quod nominant Et posse hoc esse dictum de veris diminutiuis de quibus autem aliorum suo loco dicemus. Sit ergo omne vere diminutiuum propter quod et suo primi- tiuo. Sed secundario significat diminutionem

vel tertio ... vel ... illud ... nominat. Diffinit itaque diminutivum hoc modo: diminutivum est illud quod fit diminutum sui primitivi ... illud quod nominat ... comparativa ... absolute et sine comparatione ... principaliter ... augmentum ... comparativa ... diminutionem ... [illegible]

Solent autem

[illegible] ... Prima enim causa necessitas ... vel nominant aliquid diminutivum ... ut ergo auctores ... necessitate quadam ... diminutiva nomina ... Secunda ... [illegible]

p ullus cio aster leus culus ut argumentulus ulus absque c tantulus. olus ferreolus capreolus/ ellus ut agellus/ illus cum antecedente pusillus absque x codicillus. ulus/ homullus cio homuncio/ aster parasitaster/ leus aculeus acculeus culus nepotulus Plautus in milite glorioso Et te salvam sine a mittimus venerem nepotulam/ Feminine autem forme he cula ula absque c ola ella illa absque x ulla/ cula ut auricula. ula silvula ola viola ella capella xilla maxilla illa anguilla ulla ulla/ Neutrorum quoque forme sunt he. culum ulum sine c olum ellum illum cum x et sine eo ulum/ culum corpusculum corculum Plautus in Casina Meum corculum melculum ferculum/ Vel ulum sine c ut capitulum/ Flamellum ... vexillum villum ullum Et sicut quae nomina tertie vel quarte vel quinte declinationis plerumque non tamen omnia ut quidam putaverunt diminutiva masculina in culus feminina in cula/ neutra in culum terminant/ Que prime vero vel secunde declinationis vocibus nullum invenitur diminutivum in has desinens formas nisi ab initio habeat c ut granus granulus furca furcula/

Harum autem formarum dignum est ut possemus (ut possimus regulas certas exponere) regulas exponere/ Monosilaba in s desinentia vocali antecedente cuiuscumque sunt generis et in er omnia que sunt tertie declinationis et in ... neutra assumunt in masculino culus et in femineo cula et in neutro culum ut flos flosculum

masculum mas masculus mus musculus plus
plusculus os osculum / quod sed comparativus sit
forme diminutive tamen quia aliam habuit significationem sed
ex se aliud diminutivum osculum sibi facit in ez tima
za diminutivum frater fraterculus pater paterculus quod et
apud invenitur mulier muliercula pauper paupercu-
la culus. mater matercula / Plautus in Cistella-
ria Tunc tu igitur mea matercula / Scribitur venter
ventriculus illuctamus in tercio / Terna iam no medimen
descendit in illa venter / Iuvenalis in primo Iuxta
ventriculum tenui distantia rima / Sic etiam in ve-
nientia munus munusculum corpus corpusculum opus
opusculum Crus crusculum ut Plautus in Cistella-
ria cum extortis talis cum tortuosis crusculis Simul-
thus tusculum Item in aulularia Hinc thusculum
emi hoc et coronas floreas Vlernon et compativa
eiusdem generis et eiusdem terminationis sibi faciunt diminutiva
sed ~~quod~~ mobilia .i. masculini et feminini et neutri
generis maius maiusculus maiuscula maiusculum Gra-
dus gradusculus. cula culum. Celerius celeriuscu-
la culum / Unde Cicero ad Herennium Celeriuscule
protulit ad herennium in libro tercio Artis rethorice /
Sermone quod voluimus unde factum celeriuscule
diximus / Sicut a sepius comparativo sepiuscule
Plautus in Casina ut imbat in illud quod
volebam tu nostro villico sepiuscule peccas /
Plus quoque a masculino vel feminino comparativis non
veniat facit tamen ut superius audis plusculus clauditur
Sed cum sit mobile tamen plus sit comparativum neutri ut melius plus
Unde Terencius in Echira Primum dies com-
plusculos et in Formione Tum plusculas

Ecia ta qt ab ulario v. per blan- diminutive quedam ex autonomasice Et vide quod ista puella sicut pro sua diminutia [illegible] ho sicut diminutiv [illegible] urbanitatem scurdano vel bla- dimentum quod pe dici adulacio Unde nuper dixi diminutia est ille pretera pe et grata causa a diminutivo assignari scilicet metri necessitas quia se- pius ubi primitivum stare in metro non potest diminutivum vice supplet eius Sec pe nuntius per pri- [illegible] poni Sermo solet versibus et solent quia ap- et horum non pane paucas ponendus tusco normas Causa multum q- supplere prima ne- cesse Vt comendicat in parvo sermo si esset Regulus inferior regionis Secunda sic canis locus [illegible] loqui [illegible] male Unde mallarum fraterculus esse tigranthis Tercia pladiat per quas famulus cumulasse Per quas [illegible] [illegible] sibi Iacobus audit appellatus [illegible] sit [illegible] facit [illegible] ut subsit [illegible] [illegible] moditatem [illegible] [illegible] absit [illegible] pecula ponere possit [illegible] diminutiva non dicta ideo quod diminuunt [illegible] in minore [illegible] [illegible] contra [illegible] [illegible] [illegible] diminutivum

accedit rethe secundum
est significatiue
addita est illa
silaba a vng ro
sunt a voce sed
sunt a scripto
Dicta in tria nota
vocis nam prin-
cipalem declinationi
parte sui r-
de notamque ign-
iorant primum
cuiusdam scandunt
sed vel vna fabi
vel duplex pra
ratio. Circa. ierem
tenus ut dicitur
de trabsiula na-
scens Scilicet
trabe. ne nos spellatio
veticulo quem lu-
ta dantur data sit
percutiens esse
videtur tunc ibi

Dinant vgit
Dubit de
originem diminutiuorum
ponit ducens
vel nascunt ab
appellatiuis nominibus
ut ab eo quod est rex
regulus vel appellatiuis
ut ab eo quod
est antonius anto-
niaster quia
de illis quae appellatiuis
nominibus de-
nant an sint pro-
pria vel appellatiua
sunt propria gentilia
na dicunt dominus
Prima quod dicitur
est de propriis spe-
ciebus appellatiuorum
altera talis est
quod sit proprium nomen
est vel cognomen
vel agnomen vel
prenomen vel
pronomen quorum
nullum esse videtur
Tertia si dicamus
quod antonomaster sit
appellatiuum ergo
nihil est conueni-
ens quod sciendum
est quoniam est propria
origine sed Antonius
... quod
antonomaster est
proprium nomen et id
quod antonomasia
principali signifi-
catione et nomine

suppellatiue opus est lepus quod quod solet in us masculinum siue epicenum dissilabum latinum tertie declinationis assumit nuo culus et facit diminutiuum lepusculus. Cicero de signis Cum nunc cuiusmodi quippiam venari potuerant illa quidem certe pro lepusculis capiebantur. Ad hanc formam etiam positiua in or desinentia mutant or in us et accepta culus faciunt diminutiua ut rumor rumusculus. Cicero pro cluentio Cum imperitorum hominum rumusculos aucuparet vel assumunt culus vel cula amator amatorculus soror sororcula. Plautus in penulo vix egra amatorculos inuenimus. Idem in cistellaria cara germana mea sororcula. In is vero vel in e desinentia omnia. Vel in us monosilaba vel in r s duo consonantia assumunt supradictas silabas et faciunt diminutiua ut ignis igni igniculus. Testis testi testiculus nauis naui nauicula cutis cuti cuticula auis aui auicula. Clauis claui clauicula. rethe rethi rethiculum fons fonti fonticulus mos mori moriculus pons ponti ponticulus. lens lenti lenticula pars particula. dulcis dulci dulciculus et dulcicula. cliens. scitus sc scitula plautus in Rudente Pol altrinsecus est scitula antique. Cicero iiio Tusculanarum. Dulciculae potionis aliquid videamus. Cui fides fidi fidicula. Idem in eo

ē natura decorum. Sꝫ platanū fidiculas faceret
numerosa sonantes. Unam si esset fides in har
quod formatum commodo Servio placet. Non fidicula sed
fidicula faceret ¶ At tamen omnia huiusmodi diminutiva
in penultimam sed antepenultimam corripiunt cunula
in antepenultimam producit. Juvenalis Combibet
estivum contracta cuticula solem. Quod facere metri
necessitas compulit / quatuor enim breves habens
i. in coniunctio
dictio in heroico poni non aliter poterat quamvis
Virgilius in huiusmodi nominibus i. generis brevis
habentibus soleat proceleumaticum ponere ut tenuia
lavat ariete crebro / excipitur lapis quod lapidicum
facere debuit diminutivum, facit autem lapillus. Etiam
anguis anguilla unguis sed ungula facit
que tamen et si formam habere videntur diminutivi formatum
tamen non sunt diminutiva ¶ Secundum superditam formam
quarte quoque declinationis nomina faciunt diminutivum us
enim vel u nti in i convertunt correptam / et accipiunt
culus in masculino in feminino cula in neutro culum
ut cornus corniculus / dicitur tamen et hoc corniculum visus visi-
culus artus articulus domus fluctus flucti-
culus anus anicula cornu corniculum genu ge-
niculum. Excipitur ab acu aculeus a do-
mo domuncula ¶ In x omnia vel in n s su-
pra sillabam vel in t desinentia genitivi tercie
terminatorum i. is in u convertunt et accepta sub la
lud faciunt diminutiva ut Rex regis regulus codex
codicis codiculus et ex eo codicillus sed fornax

nec sed nisi venus
sit primitivum eius sunt
sed diminutivum eorum
eum videmus in-
mulier ut drago
et drax / De ge-
nere quod diminutiva
diminutivum esse species
speciem appellationes
et diminutiones di-
cimus sic esse dicimus
de illis que sunt
primo diminutiva ista
species nuncupantur et
sola potest diminu-
tiva quod ibi
Sunt igitur forme
quarta pars
principalis ca li-
in qua primus
tradit formas
et formationes ge-
neraliores. Secundo
utrum primo facit
quod dictum est
secundo tradit
quedam notabi-
lia ibi inveniuntur
multa forma ad-
huc in duo quia
primo enumerat for-
mas diminutivorum
ponens ubi ac
exempla de eisdem
secundo tradit
regulas quare
facere aut pa
dicit pars plana
est de se in eius
Secunda di-
cit vel in tot quod
ponit priscianus
certas de forma-
tionibus diminutivorum
unde pater hec
quod vero utile
sunt forme di-
minutive quas
ponit quantum
potest de brevi
priscianum colligere
de illis que
desinunt in culus
Omnia
diminutiva diminuta
a nominativo syllabis de
similibus in de
vocali diminutivum
est flos flosculus
Et a nominibus
tercie declinationis
desinentibus in
is vel in et

fornaci fornacula fax facis facula coix coicis
tecula adolescens et adolescentulus capud
capitis capitulum [I]n es producta desinen
tia feminina tercie declinationis vel quinte abiecta
s assumunt cula et faciunt diminutiva et servant e
productam ut nubes nubecula vulpes vulpecula
dies diecula res recula plautus in Cistella
ria Siquid impares propria pro recula vep
res veprecula Cicero pro sextio veprecula ex
ta mitecula* Recipitur merces cuius re [illegible]
ula tonsa facit diminutivum mercedula de oratore
primo [I]nsidi homines mercedula adducti mi
stros se prebent in iudicijs oratoribus Et ape
cuius diminutivum per e longa habuit apicula
Plautus in gurgulione Ego novi apiculam
congestum non feram in vos timens unum tercie de
que tamen genitivum abiecta s fiunt [illegible] in diminutivo
ut vetus vetulus femininum vetula neutrum vetulum
Persius Tu vetule auriculis alienis colligis
escam [I]uvenalis in primo vetule vesica [illegible]
bus Cuius que abiecta s et assumpta cula facit di-
minutivum suricula plautus in Audente quito die
recta cum suricula et porculus [I]n o desinen-
tia si faciunt diminutiva convertunt o in un et assumunt
culus vel cula ut cupido cupidinculus [I]uvenalis in
quarto Nec furtum capre subducere nec latus apta
re novit avis Noster tyrunculus hac [illegible]
[illegible] latro latrunculus carbo carbunculus Cicero ad
Ieronimum quito Aut si per [illegible] tu mortal[illegible]

*aliud est quod in plus [illegible] quod apud grecos [illegible] sunt diatur et non est diminutivum

ut pro patercula [illegible] testiculus [illegible] de capitis capitulum [illegible] lapis [illegible] Et de [illegible] desinentibus in [illegible] ut [illegible] Et a nominibus desinentibus in [illegible] ut pons ponticulus Vel desinentibus in [illegible] ut pars particula Et a nominibus [illegible] ut dominus dominicula [illegible] Et [illegible] vocabulis [illegible] Et [illegible] cula dat novitas bonitas [illegible] Et [illegible] culus [illegible] ut flos [illegible] et [illegible]

ignes quando vellet ipse a primis cum testula abradas
carbunculos corrogaret pedo pediculus Gurgulio
gurgulinculus / plautus in Rudente Gurgulinculos
minuto fabulare virgo virguncula Iuvenalis in
sexta Nunc cum virguncula ferro ratio ratiuncula Cice:
ro in Formione erat ei de ratiuncula / sermo sermun:
culus offensio offensiuncula Cicero pro plancio ista
in edilitate offensiuncula accepta Item lolligo lolli:
guncula plautus in Casina Emittite sepiolas
lepidas lolliguncula homo homunculus plau:
tus in Rudente / homoncula quali estis cicero ti:
natur dicitur enim et homuncio et homullus et ho:
munculus sibi facit diminucionem fur furunculus
Cicero in pisonem Olim furunculus nunc vero re:
rapax Idem in eodem homullus ex argilla et
luto fictus leno lenunculus vel lenullus /
Plautus in penulo / sic dedero emilitari te:
tigero lenunculum Idem in eodem ita ut hic repi di:
cere / lenulle de illa pugna Quando nomen sine
habeat ante n aliam consonantem sine non et in
lus si non habeat geminatur l. et in ex secunda
declinacionis duplicatur l ante us in diminutivo
ut asinus asellus geminus gemella bonus
bellus pugnus pugillus agnus agnella /
quod ideo ~~servant~~ n ut sit differencia inter agni di:
minutivum quod est agella anulus anella ocellus
ocella pupulus popella catulus catellus

Emittit sine cle:
cla sine culus
ty addunt pass:
er et anserculus
rumor rumusculus
efficit pecuser
veterculus et
fur furunculus
Rethor Romanus
in iis servat Et
pe culus add:
bel cula sine
clus culus
ignis dat glad
ianus / dulcis
dulciculus
cla dulculus
quod vaddit qua:
pis anguicullas
manat lapilla
Quod fluit
a lapide sed
et ungula quod
fit ab ungue
Consimili le:
ge culus a ca:
ne debet esse
excipiendo
cla cla femin
tenet dicitur
pro matre dicimus
catulus fit ab
his forme cate:
llus Omnia
neutra culum
quartus ob fi:
nis core Et te
rus fit corpus
quod quartat accipi:
ens sonet In:
neutris cum
atque la lud
res singula nuper
et nuclus stella
est caris mai:
istella stella
Et lepus hinc
forme dicendo
lepusculus adde
Et usi sig:
nalet de nimis
alius ve rectus
Augustulus / ac
vetulus veterculus
addit situla
dat suo Vita
genus hic alius
nec declinatio
nigit capitulum

c pauca sed/ps
assu formano q
lis [illegible] formiat re
th[illegible] ppid nu
reth[illegible] dat ortum
Consona si pit
b mbz [illegible] cortar
[illegible] et mla sine
nilus assumitur
perderet illud/
pans damus plurla
plar ut in mon
ticulo monus //
Ex vo qrta tecab
tenez [illegible] rulus
et rula subdens
Qesus vult esse
formandi [illegible]
anus qz Eduans
amittit reliqua
pau lens addit
turnclo vel
[illegible] rig tra
[illegible] utrum re
tunc ibi
In p omnia
[illegible] he de dimi
nutiuis vero de
[illegible] in pluris
abs [illegible] c hant po
test colligi acti
diminutiua pena
na a nominibus
desinentibus in o
vel desinentibus
in no sup [illegible]
vel desinentibus
in r [illegible]
[illegible]
conuersa in [illegible]
et accepta [illegible]
la lum faciunt
diminutiua ut [illegible]
regis regulus
adolescens ado
lescens adolesce
tulus caput
capis capitulum
[illegible] / x in v [illegible]
[illegible]
illi [illegible]
[illegible] pendit [illegible]
regulus vel la
[illegible] addit
[illegible] faula
formam nulli
[illegible] qz Enola
dam. [illegible],
[illegible] formado
[illegible] addit
codex codiculus
de codiculo [illegible]
illus Arx [illegible]
laux [illegible]
dam sonac [illegible]

[illegible] [illegible] · [illegible] · paruus libellus

tener tenellus liber libellus Ex secundo qd
oma e hunc peat absqz pugillus u primitiua
peat hanc [illegible] na producta in omni gre tu
[illegible] seruant primitiui vocalem ut unus unar
vellus vlla vellu vinum villum Capit' vnd
lus desinens paulus qd non geminauit l in di
tino nec mirum cum au dyptongus post se gemina
consonatem prohiberet / facit igitur paulus pau
lulus ex hoc paxillus et paxillulus ~~paxi~~
~~paxillulus paxillum paxillulum~~ / quas fem
hinas et femm et neum eius paula paulula
paxilla paxillula paulum paululum pa
xillum paxillulum Diminutiuum velum vexillum facit
diminutiuum Et puto ideo hoc assumpsisse x quia
hec in lus vel in la vel in lum desinencia
primitiuorum faciunt diminutiua penam na longa
hunc / paulum paxillum velum vexillum [illegible] Ideo
mala qz assumpsit x et facit maxilla et talu
taxillus Pomponius dum interim [illegible]
Certam taxillos perdi Hunc vo geminat [illegible]
l ante vo vel a vel vm in vlus vla vlum
faciunt utrem diminutiua ut omillus omillulus
paxillus paxillulus paxilla paxillu
la paxillum paxillulum Vtsemina qz in
na desinencia sine habuit ante n aliam con
sonatem sine non geminat in diminutiuis l ante
a ut tabhena tabhella asina asella /

gemma gemella columna columella Et capitur
rana ramunculus / Eandem formam in la quando desi-
nentia vel in ra seruant ut fabula fabella
libralla tabula tabella capra capella um-
bra umbella saccus sacci cia cium sacellus
la lum. puer puera antiqui et quo puella
tener tenera tenerum tenellus la lum. miser
ra rum. misellus la lum. / Recipiunt in ra de-
sinentia que nec a masculis in er desinentibus
fiunt nec habent aut r aliam in eadem sillaba conso-
nantem, ut ara arula terra terula litera lite-
rula. Mentia quando in num desinentia generant
in diminutiue l ante um / Et si habent ante n in
penultima sillaba diminutiua et non e accipiunt / ut ti-
gnum tigillum signum sigillum Alia vero e seruant
in penultima nisi sit quod supius dictum est per
primitivum naturaliter longa ut bonum bellum geminum
gemellum scannum scamellum / Appuleius
hic in primo Ermagore verum infima scamillorum
obyce fulte fores / Que vero in um desi-
nunt et penultima antecedente mutata et ultima com-
muni et accepta lum faciunt diminutiua ut palium
paliollum negotiollum Plautus in Cistella-
ria / Datores bellissimos negotiolli feminee
solebis esse / Omnia in illud vel ellum faciunt
diminutiua in lum vel rum desinentia tantulum
tantillum lucrum lucellum cerebrum cerebellum
flabrum fabellum flagrum flagellum castrum

Sing. [illegible] cut-
[illegible] Juve-
nalis Non im-
itatione contracta
cuticula dicit
Non quidem sicut
est cornicula
usum [illegible]
nicis que cor-
nicularum dies / Sed
post pollis silla-
bam plus et de-
mendo [illegible] Que
venit ex infans
infantulus ex
adolescens [illegible] di-
cens [illegible]
[illegible] tenet [illegible]
De capite [illegible]
illud prius appo-
copatis [illegible]
quia [illegible]
[illegible] dat capi-
tellum / [illegible]
In es producta
Nota que de-
sinunt in culus
et in cula vel
in culum abiiciunt
[illegible]
femininam [illegible] de-
clinationis vel
quinte desinentia
in es producta
abiecta s et assum-
pta cula faciunt
diminutiua ut nu-
bes nubecula di-
es diecula Ex-
cepto [illegible] quod
facit [illegible]
la et apes quod
facit apicula
non apecula
[illegible]
vetus vetula
lum vetulum
[illegible]
[illegible] que
desinunt in o [illegible]
faciunt diminutiua
mutata o in un-
et accipiunt cu-
lam ut Sermo ser-
munculus ergo
[illegible] cula
[illegible]
[illegible]
[illegible]
quite que lon-
gant [illegible]
[illegible] [illegible]
cula [illegible]

vel pecula iecu-
la[?] [illegible] Exci-
pitur [illegible]
[illegible] pecula
[illegible] apes
vel apis [illegible]
laz paula paus
O fit un et
[illegible] vel
[illegible]
Excerbo [illegible]
[illegible] et [illegible]
tla [illegible] Exci-
pit [illegible] home
[illegible] homunculo et
vel homullus
Et [illegible] ge-
neratur homun-
culus [illegible]
[illegible] pusiolo
[illegible] furuncula
[illegible]
[illegible]
[illegible] minimi
[illegible]
[illegible] dat [illegible]
genu [illegible] geniculum
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

In nus fine

De illis vero que de-
sinunt in nus [illegible]
[illegible] colligere [illegible]
diminutiva desinentia
in nus sine [illegible]
aliam consonantem
ante nus ut pa-
gus [illegible] sine nus
ut asinus et de-
sinentia in lus
si non [illegible] ge-
minata [illegible]
ut [illegible] quod
ut [illegible] donus
ut [illegible] in nus
[illegible] que desi-
nunt in nus [illegible]
[illegible] in [illegible] duo
[illegible] pannus pan-
niculus [illegible]
[illegible] ante [illegible]
in diminutivis ut
pugillus [illegible]
[illegible] tenellus
[illegible] paulus
ab [illegible] que non
desinunt [illegible]
geminata ante [illegible]
quod facit pau-
lulus [illegible]
[illegible] obscura[?]

castellum sacer sacellum Est sine deberet q[?]
cellus vel illus desinentia diminutiva si a dissil-
labis[?] diminutivis assumunt unam sillabam ut agnus agnel-
lus liber libellus culter cutellus paulus pa-
xillus // Similis femina in ella vel illa [?]
tia ut capra capella libra libella umbra
umbella paula pauxilla / Hec est neutra
in ellum vel illum excernia[?] lucrum lucellum tignum
tigillum signum sigillum // Excipiuntur a desinen-
in nus vel in na vel num que ullam [?]
sonantem antecedentem in eadem silaba ante n
[?] desinentia utabono[?]. uno. vino diminutiva Ha-
bent pares silabas cum primitivis bonus bon-
bonum bellus bella bellum / unus una unum
ullus ulla ullum vinum villum / Notandum
est pannus quod quod panniculus facit / In-
vennalis[?] in 2o de [?] delicias eius pan-
niculus urit, bombicinus // A trissillabis
diminutiva desinentia diminutiva que geminat l pa-
res sillabas suis primitivis ut oculus ocellus
catulus catellus geminans fabula fabella
tabula tabella // Excipiuntur [?] primitivis
ante n aliam que in eadem [?] consonantem
[?] cum unam addunt sillabam diminutivis / sicut
dissillaba eius [?] terminationis ut columna columella
ut agna agnella tignum tigillum // In
us desinentia [?] donus nota e vel [?]
[?] mutat us in o at ampla

lus faciunt diminutiua ut vitulus vitellus. Pro-
percius in primo vitelli. Sex alueus aluciolus
luteus luteolus maleus malleolus anceus
anceolus plautus in epidico ... ancillam atque
ancellam atque anceolam. Capreolus qui videtur
a nomine capreus cuius femininum in usu est capra.
nam capra a capro fit ex quibus capellus
et capella fiunt diminutiua. Item que antecedente
ut filius filiolus gladius gladiolus. Asperio
sergius sergiolus tullius tulliolus patricius
patriciolus. Accipitur antonius pro anto-
niaster facit diminutiuum. Cicero pro varreno
lucilius ille septimus dicit. et enim est ad lu-
cium crassi eloquentiam grauis et vehemens et
volubilis. hermiuius hic noster antoniaster.
Effeminina que e vel i ante a habent in ola
faciunt diminutiua ut laurea laureola vinea vineola
filia fiola furia furiola tullia tulliola lutea lute-
ola ut virgilius in bucolicis mollia luteola pingit
vaccinia caltha. Iuuenalis in primo vineollam
percelenis licet sed gillo deuinctam. Item neutra e et i an-
te um habentia in diminutiuis o habent ante lum
ut luteum luteolum. pallium palliolum laneum lan-
ceo. Iuuenalis in primo ponderat nullo cultam
palliolo laneum laneolum. Idem in eodem lanceo-
lum velox etiam bene lentulus egit. Alia vero
omnia in us terminantia supradicte declinationis nomina abi-
ecta s accipiunt lus et faciunt diminutiua ut scribus

est in feminino de-
finentibus in na
ut craticula ca-
thella excepto
rana quod facit
ranunculus ...
ranella. Et si-
ca data est
de solis abiec-
tibus ... colidna
colidnella quod
...alia ... potest
praeterea ...
... sed per
simile ...
Et postea dicta quod
vetula dicitur colu-
nella abiecta
n et scamnum
scamellum quod
... dicitur scra-
bellum mutatam
n in b. Item go
... co-
lubella ... regula
est per mutatam
... b. ...
... colume-
la sed ... ...
... regule
... ... cat
regula dicta est
tam de abiecticibus
n quam non de
abiectibus pace
videtur excepi.
Et quia in secun-
dis danda est
regula de ...
in quibus com-
parandi ...
... Et ...
... ... de-
lana lanula
Item ... non
... excepe ...
est ergo ... ca
data est de abiec-
cinibus n quam
non abiectionibus
Et ... data est
... de abiectionibus
n nulla videtur
excepto ... ...
lana non abiecit
n in diminutiuo ...
... quod ... ex-
cepto non ...
... regulam
de femininis ... ...

in na sed ad ornamentum
principalis ut pu-
scensis compu-
tanda ramellus
et abilla reglas
de quibus inter
dixerat quod dimi-
nutiva plerumque for-
ant primitiva
et ab illa proxima
et ab omnibus aliis
contraria quas credere
possunt reddit
vide ibi

Cauda secunda

Addit iterum quod
feminina desinentia
in la vel ra ser-
vant eandem vocalem
ut fabula fabella
tapeta tapella
Excipiuntur a ceteris
desinentia in ra
que procedunt
a masculinis desi-
nentibus in er
nec habent ante r
aliam consonantem
in eadem silaba
quod ideo fit dicta
forma penultima
istorum habuerint
e quod vel diminutiva
a masculinis desinentibus
in er
ut tenera a te-
ner vel habent
aliam consonantem
in eadem silaba ante
ra ut umbra
quod reducuntur in pre-
cedentem regulam ut
umbra umbella
tenera tenella
Sunt duo excepte
ut ara arula
tessera tessula
Sed opponitur quod
si ut opera
quod nec a masculino
fiat desinentibus
in r nec habeat
aliam consonantem
ante illam debuit
facere operula
ut litera litterula
facit tamen opella
Cui dicendum est
secundum opella
dicimus quod vel

servulus vetus vetulus tantus tantulus parvus
parvulus gracius graculus paucus pauculus pri-
primulus. Feminina que in a desinentia consonante
anteposita et in um neutra in ula et in ulum
faciunt diminutiva ut silva silvula luna lunula. Plau-
tus in Epidico: alumnulam atque ancillam ancillulam
rubicunda rubicundula. lingua. lingula. Et per
concisionem ligula puella puelula serva
servula. Cicero pro Cluentio: Vidi ex omni parte s-
tatam et tortuosam venire servulam. aqua a-
quula. Plautus in Curculione: Que hic agi-
teros prospiciat ficu mea planetum. nunc suffi-
aquulam. Similiter anima animula, similiter equa equula.
Plautus in Cistellaria: adhinnire equulam possum
ego hanc si detur sola soli. Ara arula mensa
mensula. Plautus in Mostellaria: Vide ad pectinem
et ad ornamentum arulam. Item in eadem: Age ac-
cipe igitur cedo aquam manibus puere appone
hic mensulam. In um primum primulum
tantum tantulum et hec tyrum olus desinentia
una silaba producunt sua primitiva. In aster
et cio et leus satis pauca inveniuntur in compo-
diminutiva et fere hec sunt. Antonius Anton-
aster surdus surdaster. Cicero in quinto Tuscu-
lanarum: erat sulcaster nunc crassus parasitus
parasitaster catulus catulaster homo homun-
cio senex senecio. Affranius in prodito: Tu se-
necionem satis est si suavis amas. In leus

equus equleus Cicero in verrem de signis / Equu-
leos argenteos nobiles quinque maximi aufert
Hec acus aquleus oculus oculeus / ipsi sunt au-
tores etiam in quibusdam grecis diminutis ut Tere-
tius / Edepol syrisce te curasti molliter. Inve-
niuntur multa propria sive appellativa que cum non sint
diminutiva formas tamen habent diminutivorum ut cuni-
culus anniculus metellus camillus tribullus
frivolus frivola frivolum camilla. tabula vin-
culum periculum Et sciendum quod pauca inveniuntur
diminutiva que non servant genera primitivorum ut hec
rana hic ranunculus hic canis hec canicula. scutum
vel scuta i. rotunda forma scutula vel scutella
Iuvenalis in sexto Scutulam ligneolam in cerebro
infixit / hic qualus hoc quasillum. pistrinum pi-
strilla hec acus hic aculeus Et preterea hic an-
guis hec anguilla hic unguis hec ungula
hec nubes hoc nubilum que magis denominativa
sunt estimanda quam diminutiva quippe non habent diminuto-
rum significationem Preterea panus panicula /
Iuvenalis in octava Intus modo stat rectus sub-
tegmine panus / Probus etiam posuit hic glandium
hec glandula. pars est intestinorum Cusis cusicula
et cusicla preterea hec betha malum hic beta-
ceus malvaceus Et ceteras requirunt ultimas

Est poetica au-
toritas vel quia
non sunt usitata
Et vide quod ossa
ossella mamma
mamilla
non observantur
in hac regula
quia primitiva
licet in na nec
in ra nec in la
desinunt Sed di-
minutiva que ab aliis
terminationibus se-
minuntur sunt
diminutiva duplicis
forme geminata
l. Et quia pauca
sunt volunt ne
legere pone ~~...~~
Ante in

Neutra ignorat

Sed dicit quod neutra
desinentia in num
geminant l in
diminutivis ante
um ut bonum
bellum Et quia
habuerunt pri-
mitiva ante a
in penultima prima
terminatione diminutiva
que non est diminutiva
per mas ut signum
sigillum ...
nomen similitudo
primum est gemi-
nata Et nota
monstrat villum
de vino sine n
gillum / De ligno
sumptum de signo
sume sigillum
Et recipit nostrum
scamnum quando
scamellum quod
nunc possis habe-
re nutas ponendo
scabellum eundem

Diminutiva in
in illum ut ellum

Nota etiam nomina desinentia in lus vel lum efferunt diminutiva in
ellus vel in illus ut tantulus tantillus lux luxellum i. parvum lux Et
vide quod diminutiva desinentia in ellus vel in illus si dirivantur a dissi-
labis recedunt tamen in una silaba ut liber libellus nisi veniant a di-
ssilabis desinentibus in mus vel na vel num que nullam habeant
consonantem in casu silaba ante n hec enim parisitantur primitivis
suis ut bonus bellus Si in primitiva desinentia in mus habeant

aliarum consonantium ante a fine diminutivum quod accidit ut mappa vel agnus
agnellus. Sed vero diminutiva desinentia in ellus vel in lus secundum a tri
sillabis habent paucas sillabas ex ut oculus ocellus nisi primitiva habeat
illam consonantem ante u in ea sillaba fine enim diminutiva retinent ipsa
primitiva ut columna columella. Item sed si aliud vocis quod eius a primi
tivarum. aliud perficitur paulum vero quod facitur. omnium dat aliud ut dat
pomum quod dat quod malum pomellum teneas mage si placet. sed sed
aliud si muta prius ellum facit r quod recedit unde libra libella probat et
flagrum quod flagellum unde ibi **In us desinentia.** addit eciam et
aliam regulam habent scilicet nomina secunde declinationis desinentia
in us antecedentibus e vel i mutant us in o et accepta lus faciunt
diminutiva ut aureus aureolus masculini et femina et neutra ut vinea
vineola pallium palliolum. Item us primam secundo in o lus la lum si
pubes pusiolus filiolus et probat et sequitur agnus. ceciolus. abba
tomus caementum magister quartellus ut malleus malleolus et
et si prima fit a fit o non us trahit quod sibi la et probat vinolla
sed nec prius neque forme signat ut statua fit nausi statuncula
inde capitolium capreus sed non capra sed vetusta reformat actus sed
olim minimus genus hasta minuit et si ponit us in dat solum ut pa
bolum fit unde masculus forma masculus cognitio neutra unde ibi
Alia vero omnia in us terminata. aliud et addit quod desinentia
in us si fuerint alia a desinentibus in eus vel in lus vel in us e
vel i antecedentibus de quibus jam dederat regulas abiecta s accepta
lus et faciunt diminutiva et hunc frus masculini et femina et neutra
ut luna lunula primus primulus. Item de us habetur lus ut parvu
lus carpe talpos hic quotal magister et de novus est novellus unde
placet ocellum quod primi possit ab omni tempore nove velit clavus cla
viculus esse quod sit clavinculus vel novule prudutat vos Item
fiunt in a si consona precunt et a formant et subdit la sua dans
hat lege minuta. unde rota dat rotula regula toga stolla tum inde
n vel l apicans vel rra muta rotenus r ibi faciunt ella mat ut astella
tabella monstrat et cymbella monstrat quod mutilla capella ayar
quod sifaat r ra sequente fit ellus et ella. dicimus tenera sit for
nus misella tenella de vetere puera sic sed formata puella. sed puo
ollucula maxilla papilla pupilla atque maxilla alia non ella
illa locanus de sola puella vero domicella patella. ala dat
ascella fatucella quarung et lactuca plagella quod forat quod plago
ab hat ramculus et formula una parit et sonaculus ut
sit lucina lagunucula fit que fare lagenula differt unde ibi
In aster et lo. de illis vero diminutivis que desinunt in aster vel
ut dragaster vel in io ut homuncio vel in leus ut aculeus nullam prorsus dat
regulam sed colligit ea per enumerationem. et unde quod in illa forma que sed in leus
nullum quod ipse sit diminutivum apud nos invenitur quod tenetur quae ponat
inter formas diminutivorum ceteras ad quod dicimus quod quedam gratia diminutiva desinunt
in talem formam et ideo inter ceteras diminutivorum formas computavit. unde glo
dulus capitur per quo fit daster habetur est quod pater dandus parasitaster
parasitus unde ibi **Anneximinuitur.** ponit notabilia quedam et primum est
non omnia que diminutivorum vocem habent sunt est diminutiva fractione. hac an filius
quedam porta ut metellus. hoc econverso omnia que sunt diminutiva fractione quando
tem diminutione ut casa nanus lacteus infans et hoc. unde que voce tum
vo diminuuntur habent quod significata rei satis indubitate minute ut casa
pomilio nanus ne pscerta casale et puer et lactens infans quod talis ut pul
lus homulus et vitulus edus quod poledrus et agnus. unde quibus re
ducatur ad formam in meta adultam et
unde ibi **Et sicud** ponit secundum notale in quo tradit de exceptionibus ab
illa regula quam prius posuerat scilicet diminutiva sunt quando primitiva
et velut quod invenimus pauca quod vero sunt eiusque primus ut parvulus etc

vel ad minutiua genus est quod pruriale possessiuum excipias scu- to nubes ramus cuspis Beta quod cum statua pistrinum rana vel anguis Qualus acus gladius malua quod pannis et agnos Fibula nube fluit pannus panniculus profert pistrino pistillo venit scutella quod scuto cuspis quod cuspicula trium beta malua tenus dant Glandula fit quod de glande maxilla quod qualo fiunt patent statua ramus anguis rana dant sanguis [illegible] multa in [illegible] minuendi et magis ad spectum spectant de nomine dictam

Circa vocabula nota laureola dicitur remuneratio que sequabatur -- ludos pro quo laurea corona victores remunerabant Lanicosilium vero dicitur ipse ludus Podius avicula quedam est impacicus et agilis habens graciles tibias et semper est in motu unde dicitur podere quasi monere Podes quasi mones unde dicitur sicut habetur in plauto Cum tedioso crusculis id est inpatientibus gradibus et gracilibus Lepus autem a levitate dicitur pedum Scitulum id est parvum rethe vel genus mitre quo utebantur antiquitus Lenticula est patina levis et etiam est nomen vasis unde in libro regum habetur lenticula olei Sepes dicitur quasi sol pendentes Nitedula vermis est lucens in nocte a nitco [illegible] nitens Apes est compositum ex a et pede eo quod sine pedibus nascitur Pedo pedonis est idem quod pedes peditis Curculio vermis est totus constitutus in guttare Loligo secundum alios est piscis que vulgariter dicitur sepia secundum alios herba dicitur Dicunt alii quod piscis dans saporem vel sanguinem Orca est genus amphore quasi capiens oleum vel alium et inde dicitur urceus Orca [illegible] Orca in dicitur ab ore gutte quod [illegible] recipe [illegible] et [illegible] Talus est posterior pars pedis et extrema est etiam tessera unde taxillus diminutiuum Flabrum dicitur flatus venti unde flabellum instrumentum faciendi flatum flagrum a flagrando dicitur Et est nomen et inde flagellum Et vide quod flagro ad essum pertinet [illegible] fragro idem est quod redoleo Bombax bombicis vermis est qui digerit sericum unde pannus Bombicinus Capella dicitur parva capra Rursus dicitur capella ecclesia non [illegible] baptisterium neque cimiterium Et ideo capella quia de pellibus caprarum [illegible] erat tabernaculum Malleus quasi molleus dicitur a molliendo ferrum Fidiculus dicitur vel parvus filius vel quem aliquis de sacro fonte suscepit Gladius quasi gulam dividens per ethimologiam quia antiqui gladio secabant gulam cetera vero membra secant Vaccinia sunt viole Cicuta quedam herba est Ligula est corrigia qua ligamus caligas ad subligandum Serra est instrumentum ferreum et dentatum quo solebant secare marmora Planus planus id est stupa et quasi grossitudo serici et est nomen grecum Parasitus dicitur scurro videtur esse gulosus et dicitur a [illegible] Senecio dicitur aliquantulum senex Eculeus genus tormenti in quo positus fuit beatus vincencius Eculeus idem est quod armatus Cuniculus est via subterranea et inde etiam dicitur cuniculus animal proprie in subterraneis cavernis habitans Anniculus non est parvus annus sed [illegible] [illegible] ibi [illegible] agnus ab [illegible] masculus masculus anniculus Assinolus dicitur quasi sese vadens ubi [illegible] et pro parvipendendo Camilla est proprium nomen Camiculam [illegible] nomen [illegible] qualus est vas vimineum quod alio nomine dicitur calatus Pistrinum vel pistrilla locus est ubi positi sunt pistores et a pinso pinsui Sparum est ocrea que pro tegmine involuitur Glandula est nodus qui subtus cute nascitur ex humore subveniente Beta secundum cantus qui [illegible] abscisus in [illegible] tanto [illegible] scedula dicitur beta apud grecos

Sequitur de denominatiuis

Denominatiua

capitulum de denominatiuis [illegible] vocatur dicitur [illegible] a nomine

D**Enominatiuum appellatur a potentiori non a re sua principium sit nominatum non ab aliqua speciali significatione sicut superdicte species Habet igitur generalem nominationem omnium formarum que a nomine deriuantur

Liber quartus continuatur sic per [illegible] excepit priscianus de illis speciebus nominis que ab aliqua forma sunt comprehendi tractat de illis que sub aliqua speciali appellatione non tradunt vocando ea [illegible] nomine denominatiua tractat

nam et pronominalia et possessiva et comparativa et superlativa et diminutiva preter verbalia et adverbialia et ea que ex prepositionibus sunt ex maxima parte denominativa sunt, i. a nominibus derivantur sed tamen specialem formationem habent. Unde in illorum formis que sunt precedentes que tamen non habeant formationem certam denominativa iure appellantur ut Hymarchides Ipsid. Emilianus quo nobilior maximus catullus. Hec enim denominativa sunt dicenda tamen formationes suarum non servant formarum et tamen sunt ipsa de quibus sufficienter cum de ipsis tractabatur monstravimus.

Habent igitur denominativa formas plurimas et diversas formationes que quia late sunt et confuse generali cum nominatione apud scriptores inveniuntur denominativa. Et quia multe inveniuntur forme quibus tamen denominativis quam verbalibus vel nominibus participialibus et adverbialibus non incongruum esse existimo de his quam in loco una tractare.

Circa hic ordine procedit causas appellationis huius nominis denominativum ostendit sed quare aliquod nomen dicatur denominativum deinde ostendit formas ad plurimum formandorum denominativorum ... [illegible] ... in secundo ponit denominativorum ... tradit regulas de formationibus illorum que desinunt in vocales, in quarto autem illorum que desinunt in consonantes ... [illegible] ... aliquod enim denominativum esse quod a nomine derivatur ... [illegible] ... nec superlativum nec diminutivum. Aliqui vero multo strictius accipiunt denominativum pro nomine derivato ab aliquo nomine quod nullum predictorum est ... [illegible] ... Compara[tio] ... [illegible] ... Denominativum nomina ... [illegible] ... nomen et vox denominans ... [illegible]

qma nomat omē pnquīd vel dmatmd et ab hac voce que p nome
diatur denomatmd nom sz quod a nomine dmatur ꝙ́ reontradit ꝗ aliquo:
speciali fcato que restat fpeacs nom pelut pemiteo sz mq denoiatmd nomen
habere. vlt autor qma sit alio denomie natio Etc boni bonitas creat assum.
cudo sibi tas ¶ Omnis et speacs pmisse sint orientes ꝛ fonte pars scilicet modo
sz a speciali signo nomen sz . quevis que . relinquit sunt nom . sz et hec
peccmio complectitur vno ¶ Et verbu vel ad adma particpanius ve pro:
creat vt lector lectrix sodiceimus amandus

Sunt igitur formales denoiatmozm timatones sine valud . hec ¶ In ia vt durus duricia prudeus prudencia . sapiens sapiencia ¶ A consonate antecedente tantus tantilina ¶ E tubo tubile sedeo sedile ¶ I vt a fuge fugi a nichilo nichili que sz magis obliqui sunt supdictorꝫ nomatiuozm vt de nto et gto tractantes docebimq in sexto lib°. ¶ O vt a cicer ciceros ¶ In u est timans vt tono tre tonitru ¶ Al cervix cervical tribunus tribunal ¶ Il vigilo vigil pugilus pugil ¶ In vl gnulo cxul psulo presul ¶ In am nequeo nequius neciß ¶ In vm olina olinetum rosa rosetud tendo . tentorium sto stabulum presido presidud ¶ In en soloz so: lamen ¶ In az vt lacus lacunar talx talcar tedo tesar ¶ In er eques equester macies macer ¶ In or senatus senator amo amator ¶ In vr satio vel saturo satur . minuro minuur ¶ In as pinus pinas . optima optimas . ciuis ciuitas . pbus pbitas arpinud arpinas arrinud arrinas ¶ In es tartar pes pedes equs eques tego teges ¶ In es p: ductam pauper paupies acus acies sepio sepes streno . strues . sterno . strages ¶ In is edes edi: lis rex regalis amo amabilis penetro pene: trabilis atene athenensis sicilia sicliensis ¶ In os lepos lepos custodio custos ¶ In vs

Sunt igitur

Capitulum secund in quo ponit di uersas formas de: nomatmozꝫ tang care que sunt vel denomatina sz coꝫ que no sunt vera quarꝫ pma est in a ꝗ ius for: matom colligit ergo que formatuo a firmant salud a que vo na vt pꝫ in sequentibꝫ capitulo ergo dicit spes fmas nō: tpo formas ꝙ pl: ures ¶ Optinet ille illus libet fsir op: ciam dare paulis vbi nond sz nunc nugre bene ¶ Dmatio fit z bus modis vote et scacon vt ab amo amator voce et no scacon vt ab vno vllus ¶ scacone et no vote vt ab vno scil. ¶ Sed dmari pp de fonte pari ve: ductis sit speciess prima ac togno; sce nuos dmatus vote sz no scato vt liber a libra, signo no vote sc ¶ Optima a me: lior dat cotiogꝫ bonus bonitate ¶ Secund ꝙ omnis dicto gta dmata a suis compone: tibus pot inuestiue ¶ Et formatio fat dmacom n̄ i sz aliqua instituco vnde obliqui no dmanta a ntio qmvis alipso formentur dicens bene . sz ung etiopico sit ꝙ dr: natio hec dicat

putaz accido accidimus/ et assideo vel ab asse/ vt quibusdam placet assiduus // In vs dividit(ur) consonantibus antepositus saxum saxosus spinna spinnosus vito vitabundus Et a preposicionibus vsus salius quando ... declinatio Et ab adverbiis supra vel super superus infra inferus extra externus hodie hodiernus // In x fur furax capio capax audeo audax veto vetex In duas consonantes vt picenum picenus tyburtin tyburtes ... ab illis dirivantur vel componuntur

Ergo in a desinencia denominativa ... brevem ante a vel l vel n vel r vt sapiencia armonia cautela ... la tonstrina armatura. Inveniuntur in inverbalibus etiam alias consonantes ante a habencia que a verbis accipiunt vt scribo scriba convivio conviva collego collega // Secunde igitur declinationis nomina in vs desinencia c antecedente quotcumque sunt sillabe nisi sint regionum nomina que dirivantur ex his. Alia vero quecumque consonante ante vs posita in disillaba et que in is desinencia tercie declinationis ... que secunde ... que vero tercie ... vt amicus amici amicicia iniquus iniqui iniquicia pudicus pudici pudicicia letus leti leticia durus duri duricia mestus mesti mesticia stultus stulti stulticia segnis segni segnicia tristis tristi tristicia ... tam ... vbique tercia. Alia vero supradictis casibus

assumunt a penultima et verbum in tertio quarta

excepta ut totiorversus tontiorversi totiorversia ignarus ignari ignavia violentus violenti violencia super:
bus superbi superbia molestus molesti molestia
Miser quod quartam mer desinat non in vo nisi
miseria astutus astuti astucia Similiter regi-
onum nomina plerumque italus itali italia gallus
galli gallia sicanus sicani sicania colonus
coloni colonia yspanus yspani yspania dar-
danus dardani dardania tuscus tusci tuscia
et tius grece graeca theutunus vel theuticus theutu-
theutunia Similiter faciunt tercie declinacionis
nomina sive participia que et una silaba vincunt
in genitivo numerum assumunt enim dictio a penultima et verbum sicut
supradictum est excepta ut negligens neglienti ne:
gligencia prudens prudenti prudentia misericors mi:
sericordi misericordia iners inerti inercia inops
inopi inopia ius iuri iniuria nomen nomini ignominia
cesar cesari cesaria Inveniuntur tamen quedam que in
monia desinunt a nominibus sive a verbis derivata ut
castus casti castimonia parco parsi parsimonia
queror queri querimonia acer acri acrimonia
Lucretio in verum primo / In qua re fugit clabrionis
patris vim et acrimoniam Consonante vero antece:
dente in a desinencia denominativa seu verbalia forme
habent tres la. na. ra. Illa c. longa antecedente
cautus cauti cautela tutus tuti tutela acutus
acuti acutela custos custodi custodela mandatum
mandati mandatela cliens clienti clientela
Et nota quod omnia extremarum vocalium genera sunt

a dissilabis com-
posita Et omnia
propria tarte des-
inencia in ia
que habent nomina
genus ympia nequaquam
sicut sunt de
femininis genere sit
ut dictio assumit
tia et faciunt de-
nominativa ut amicus
amici amicicia
letus leti leticia
tristis tristicia
tristicia demum
aut in ea
desinencia ut
miser miseri
fit miseria
nec assumunt tia
Additum est
antecedente c
propter superbus quod
non assumit
tia sed facit super-
bia Additum
tuus est ubi
sunt nomina re-
gionum ut
totum assumunt
a in genitivo unde
galicanus et similia
ut fratius
francia gallus
gallia Et oppo-
nitur est quod
dant ut
debent fidus fi-
di facit fidia
Et propter cusoriam
et ut putetur
a fidis venire
facit fiducia
similiter secundum
habent causam ut
gratus debet
facere gratitia
sed facit gratia
et possumus dicere
quod a grates
est gracia et non
a gratus unde
etc sunt spe-
cia nec nihil spi-
ritali Sunt aliqua
quedam dant no-
mina dant la na
dant ra Dant
alias alia finis

ad. a. persona iuncta
¶ Que vero que dicuntur
a que nomina lex
docet ysidorus ¶ Nota
que sunt verbis decli-
nante secunda
¶ Si r precinat verbis
sunt ilesi nomina
generis ¶ Omnes
sunt possessiva die-
za per genitivum sic
sit amicicia id est ad
quosque amici ¶ Sic
satur alia dissa-
et quibus autem
¶ Ne non est et se
lecte diuicia sunt
¶ Tria sic que dat
dissilaba que
[illegible] ¶ Cum [illegible]
ib. [illegible] subiungendo
domino ¶ Regnum se-
guncia sic tristis
tristicia dat [illegible]
milita per eo usu
quite [illegible] primus.
¶ Ambigo [illegible] utique
[illegible] verbibus abre-
vianda [illegible]

Alia vero

¶ Hic sequitur alia
regula que est de quibusdam
nominibus de omnibus sede
desinencia in verbis
que sunt alia a
desinentibus in ans
et que non sunt
nomina regionum et
a dissilabis in [illegible]
[illegible] alia co-
sonante antecedente
de quibus iam data
est regula ¶ Et cu-
[illegible] regionum non
[illegible] et tamen
nomina [illegible]
que non desinunt
in is [illegible]
[illegible]
[illegible] una
silaba [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] assumunt
a ut violentus
violencia [illegible]
[illegible] italia
italia [illegible]
[illegible]
prudens prudencia
prudencia [illegible]

sunt si. tae de omnibus dictis in e longam, copertata
assumunt la. ¶ Que vero a verbis sunt secunde co-
niugationis a secunda persona abiciunt s et assu-
munt la ut candeo candes candela suadeo sua
des suades suadela. ¶ Oratius in primo epistolarum
¶ Ac bene nummatum decorat suadela venusque. ¶ In
na vero desinencia denotancia sive valia de quibus
iam diximus cum de possessivis in nus vel na vel
num desinentibus tractabamus. ¶ Omnes longam
habent penultimam vel natura vel posicione ut officium offi-
cina medicus medicina rex regis regina. leo
leena doctrix doctrina tonstrix tonstrina coquus
quoquina et culina cantus cantilena. far fa-
rina. luceo lucerna. lux lucis. lucina. lateo.
laterna. vel latrina / Illam mutina. sagana.
pagina non videntur esse diminutiva ¶ Sagana
enim et saga idem sunt // ¶ In ra autem terminancia
omnia participiis femininis futuri temporis similem habent
formam unde penultima que est u sine dubio producitur
scriptura creatura censura tonsura usura
litura. natura. cultura. armatura. Et sciendum
quod superdicte omnes forme .i. in a desinentes
que sunt feminini generis ¶ Inveniuntur tamen pauca
verbalia ut supra dictum est masculina vel
communia consonantes vero terminancia ut scribo hic
scriba. lego hic collega fugio hic et hec perfuga
assequor assecla advenio advena convenio
convena convivo conviva ¶ In e desinencia

dminatiua neutra sunt vt sedile. monile cubile
vtile / et communia pleraque a quibus in io terminantibus
nascuntur melius tamen illis tractabuntur / ¶ In i duo
sunt denominatiua vt plerisque videtur indeclinabilia
frugi a fruge a nichilo nichili / ¶ Quidam
enim significante frugi datiuum et nichili genitiuum vt ante
dictum est tamen aliis omnibus grammaticis non
irrationabiliter dicitur sicut mancipi et nemancipi
et cordi et huiusmodi et illius modi et similia
¶ In o masculina quidem et communia pauca inveniuntur
dminatiua vt a cicere cicero / abeo aut quod est catus
cato et a capite capito. a labe labeo. a catedo
cato a leniendo leno a comedendo comedo a
palpando palpo ab epulando epulo. Cicero de ora-
tore / Cicero viros epulones video / ¶ feminina
vero plurima dminatiua inveniuntur modo in io modo
in go / modo in do desinentia et pene omnia recta
sunt incorporalium / ¶ In io igitur terminantia
plerumque a participiis sunt preteriti temporis quorum
genitiuus assumpta o et correpta i facit huiusmodi no-
mina vt oratus orati oratio accusatus accusati
accusatio status stati statio datus dati datio /
nexus nexi nexio oblitus obliti oblitio auctus
aucti auctio lectus lecti lectio profectus profecti
profectio munitus muniti munitio haustus hau-
sti haustio / Internecius aut internecii interne-
cio fecit ex forme tamen abiecta i / ¶ In go vero
desinentia sunt dminatiua seu primitiua siue
composita per mutationem productionem vel na vel positione

[Marginal gloss, right column:] vel nota [illegible] ... quod facit torsi- ... et affici quod facit affi- ... opponitur ... avarus in genitivo ... avaricia ... dicamus quod avarus est ... pa- ... vnde avarus ... manibus ... ad rapiendum ... dissilabo ... sit avaricia quod ... vbi declinatur ... dissilaba ... [illegible] ... quod avarus ... opponitur ... quod secundum regulam debuit esse in curia ... industria ab industrius ... debuit esse indu- ... striia ... industria [illegible]

vel quia non sunt
diriuata vel quia
contrahuntur alte-
ra littera mini-
orum. Thaciud et
euidentibus in nominibus
predictis esse
corrupta. Preterea
vnde opponitur
therzalliana quod
producit penultimam
a therziliranus
sed vt ondatur
esse grecum pro-
ducit penultimam
Similiter et be-
thania vbale go
per penultimam
Vnde diuino co-
trouersia preterea
producta quia la-
tinum est. Item
neque sic pter-
mino ... sy-
dmio ... la
ce produ ... vio-
lentia et vio-
lentia. Greca
de greci sic co-
trouersia surgit
de cotrouersi-
misen ra the-
nina thcentri.
Aut quia tria de
rethym supante
dimo. Est quia
modo ... sapi-
entia de sapien-
tie. Synonima
et simplice for-
mo dicto. Sim-
plice de ...
se ... numina
dicta. Que ibi.

Impremitur
reddit ets pri-
scianus quia preced
impremitur in pro-
pria diriuata sunt
a nominibus sunt
a verbis vt casta
casti castimonia
...
...
...
nella ... dare
...

vt virago · compago · cargo · sartago · caligo ·
vligo · imbigo · feringo · erringo · virgo · margo.
Excipitur vnum ligo cuius pre·a corripitur. nec mi-
rum cum sit masculinum et solum dissilabum vocalem[^1]
ante go habens. ¶ In do desinencia diriuata
tam a nominibus quam a verbis vel participiis veniunt,
vel quod modo e longam vel i modo breve habent
ante do vt acris acredo dulcis dulcedo interca-
pio intercapedo torpeo torpedo libet · libido cupio
cupido formido formidas · formido formidinis
quod ideo fecit sicut nomen quale primitiuo verbo quod[^2]
ipsa positio verbi talem habuit formam. ¶
In tudo · fortitudo magnitudo habitudo ¶ Est
sciendum[^3] est quod e producitur ante do habencia
si a nominibus diriuantur extreme[^4] silabe tractam[^5]
in e convertunt et accipiunt do vt dulcis dul-
cedo acris acredo. Si vero a verbis · secundum prima-
timaciones in e conuertunt silabe producitur et accep-
ta do faciunt supradicte forme diriuatiuum. ¶ In-
tercapio intercapis intercapedo torpeo torpes
torpedo. Similiter i ante do breuia extremas si-
labas secunde vel tercie persone cum et longam con-
vertunt et accipiunt do vt cupio cupis cupi-
do libet libido. Excipitur formido propter superiorem
causam. ¶ In tudo vero desinencia · si a nominibus
veniunt secunde declinacionis, et non a participiis vel
nominibus a participialibus · tercio · sed si a nominibus
tercie[^6] declinacionis finiuntur. tudo · i antepenultima correpta vt a-
plus ampli amplitudo magnus magni

[^1]: et go nisi finiant verba et apud grecos non finiunt verba de vnde
[^2]: quod habebat do vnde si debuisset ab ipso formando formam aliorum debuisset dici formare non
[^3]: abundantia
[^4]: scilicet finem penultimam
[^5]: mutant
[^6]: secunde

magnitudo firmus firmi firmitudo longus lo-
gi longitudo celsus celsi celsitudo multus multi
multitudo solus soli solitudo. situs siti situdo sua-
uis suauis suauitudo fortis forti fortitudo
Sed a propriis vel a participialibus nominibus desi-
nentibus diriuantur abiecta s assumunt do ut ha-
bitus habitudo. A testo autem fit testu testudo quod
est corporale nomen etiam in do desinentia quedam
non sunt diriuata penultimam .v. habentia producunt cum
vel na vel positione ut hirudo harundo hirudo
In v diminutiua pauca inuenio specus specu
pecus pecu testa testu cornicus cornicu cornus
Nec interest aliquid inter primitiuum et dimi-
nutiuum fiorum. Et ideo dubium est an sunt diminutiua
siue consonantium autem a quibus sunt et alie multe sed
ita ut hemita priscianita et quamquam alia ad quod
dicendo in ita ut hemita prisciani et quamquam di alia ad quod
dicimus quod diriuata sunt a grecis hemitis priscianitis mutata et in
a in dictis sed in possessiuis. Et videtur quod hemita
sit et hemo et sco stas quod sexus est. Conueniunt tunc non tractat
de istis diriuata grammatica et quamquam di sed dicunt quod de hac forma sole
dictum est in possessiuis. Et ideo non tractauit hic de ea dicendum quod
a quo eam ratione non debuit tractare de hac forma in na quod de-
ca in possessiuis dixerat. Ad quod dicendum est quod sit forma in na
modo repetitur propter alia de quibus ibi non tractauit ut lucerna
laterna. Vel potest dici quod ibi data est una de mobilibus hic de-
propriis non nominibus masculina propter etiam dici quod non inuenitur a
iunsita vel iuuisita a nominibus diriuata. Et sic de ceteris quamquam di
diminutiua que desinunt in la a nominibus sede sedile
Similiter autem de nominatiua que finiunt ita si sequitur prima corripitur secunde de omnis vltimam
vel tria vel etiam a verbis ita si sequitur prima vero vltimam dicitur et assumunt la vel
vocalem genitiui corripitur in e longam. Sic tres vltimas dicitur et assumunt la vel
custos custodis custodela. que vero sunt a verbis secunde coniugationis
cantus canti cantilena. candeo candes candela
a secunda persona abiiciunt s et assumunt la ut candeo candes candela
multa la suscipiunt sicut cautela medela. Sunt ibi In na vero desinentia a nominibus
de illis que verbo desinunt in na hec cena dicitur penultimam. Et sunt que deriuant a nomine
sunt a verbis penultimam producunt vel natura vel positione ut medicus medicina lu-
cerna laterna. Vel dant disciplina na velut regina coquina. Sunt ibi In ra vero
dicit rursus de illis que desinunt in ra quod similem propriis femininis similiter propriis
habent formam. Unde penultimam v habent producunt ut natura armatura et
vide quod quamuis illa que desinunt in ra habeant quidem e ante ra ut stater
statera. tamen quia pauca sunt reliquit ea et tractat de illis que desinunt
in ura. Est autem stater pondus. Statera pro libra in qua ponderatur
vel aliud quod sunt ra sicut tonsura litura. Collige nunc alia sunt que
columba scriba transfuga collega corona vel astella canon. Aduena ter-
rigena sed adulterina scita moneta. Hec dat a. nunc alias diuersas dicas ele-
mentis. Sunt ibi In e desinentia dicit quod de illis in e quod neutra se
ut sedile et sede quod inueniuntur vel ita que non habent masculina ante le pro-
ducunt penultimam ut nomine sed que sunt masculina ante le et feminina
a verbis corripiunt penultimam ut vtile a verbo vtor vtere [illegible]

[illegible] e multa sunt neutra in [illegible] sedile Sequitur ibi In [illegible] dno sunt
De illis in quibus dicit quod sunt multa secundum easdam fugi et [illegible] sunt in [illegible]
est quod fugi dicatur esse dativus et [illegible] genitivus et construitur significative
[illegible] casu ut homo fugi [illegible] ad utilitatem legis. homo fugi [illegible]
sic et [illegible] tertius casus [illegible] homo [illegible] et [illegible]
[illegible] de sic [illegible] et vide quod [illegible] ibi significativam esse [illegible] et [illegible]
[illegible] alia est [illegible] alia significativa alia [illegible] propria
vocis in illo sensu [illegible] in quo sunt [illegible] posite homines videlicet quod
significativa est locutio ubi vocis de [illegible] ad aliam [illegible]
[illegible] ut prata rident [illegible] est ubi est [illegible]
ut [illegible] lacunas [illegible] vero constructio est ubi vocis [illegible]
mine construitur ut [illegible] legit [illegible] figurativa est cum vocis [illegible]
attendendo aliqua rationabili causa mine construuntur ut ego priscianus [illegible]
[illegible] est quod sine [illegible] ratione fit bonus homo ambulat [illegible]
[illegible] aliquid locutionem esse significativam et constructionem propriam ut prata
rident [illegible] rursus contingit [illegible] esse significativam et [illegible] ut co
[illegible] ut homo fugi significativa [illegible] dativus et [illegible] in designatione
cuiusdam persone [illegible] sed ille ad designandum [illegible] iste ad designand
[illegible] attendens [illegible] fugi sit et [illegible] sunt [illegible]
est [illegible] ibi In o masculina De illa forma que est in o dicit
quod masculina [illegible] et [illegible] inveniuntur pauca in o ut [illegible]
et comedo comedonis [illegible] libet et [illegible] comedit Et vide quod
quidam volunt de hoc nomine comedo quod dicat penam productam
[illegible] verbi comedo [illegible] priscianus dicit in [illegible]
producit penam quia [illegible] suo verbo. ergo a simili et hic nomen comedo
[illegible] cum simile est suo verbo [illegible] masculina [illegible]
[illegible] feminina inveniuntur [illegible] Sequitur ibi Forma vero [illegible]
in do est dicit omnia pene esse [illegible] in io desinentia modo in go [illegible]
testudo et [illegible] sunt [illegible] De illis [illegible] in io [illegible]
[illegible] forma [illegible] in io [illegible] a [illegible]
[illegible] et [illegible] ut oratus [illegible] oratio [illegible] assumpta
[illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] a [illegible] unus et [illegible] vero dicit [illegible] et [illegible]
sit [illegible] intercinctus intercinctio [illegible] Sequitur [illegible] femina [illegible]
In go vero desinentia De illis vero que terminantur in go dicit quod
sive sint feminina sive [illegible] producit penam [illegible] positione [illegible]
ut virago excepto ligo. quod et masculinum est et corripit penam [illegible]
[illegible] Plurima [illegible] go [illegible] Sequitur ibi
In do desinentia De illis rursus que desinunt in do dicit quod veniunt
a nominibus et a verbis et a [illegible] et habent [illegible] longam [illegible]
[illegible] ante do ut dulcedo [illegible] cupido [illegible] sive [illegible] ante do
[illegible] a nominibus [illegible] terminationis [illegible] sillabe [illegible] et [illegible]
ut dulcis [illegible] et addita do fit dulcedo [illegible] vero
[illegible] a verbis terminationem [illegible] persone [illegible]
et [illegible] do ut intercapio [illegible] [illegible] in [illegible]
do fit intercapedo [illegible] distantia localis [illegible] et [illegible]
quod ante do [illegible] sillabe [illegible] Sequitur ibi In do quod [illegible]
ut cupio cupido libet libido excepto formido formidas quod [illegible] longam
facit formido [illegible] alternitatem vitandam [illegible] quod [illegible]
[illegible] ibi In tudo desinentia in tudo si veniunt a nominibus [illegible] formido
[illegible] tudo si veniunt a [illegible] ante penam [illegible]
ut amplus ampli amplitudo suavis suavi [illegible] similitudo [illegible] [illegible]
a [illegible] in [illegible] et assumpta do
do ut [illegible] Et vide quod [illegible] penam si desinat in do [illegible]
[illegible] sint [illegible] producit [illegible] ut [illegible] sanguisuga [illegible]
sanguinis [illegible] dulcedo mansuetudo torpedo libido [illegible]
[illegible] penam sillaba longa [illegible] Nominibus [illegible]
Sequitur ibi In r [illegible] De forma in r [illegible] ad dicit [illegible]
[illegible] inveniuntur in [illegible] ut [illegible] [illegible] et [illegible]
et [illegible] alia que [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] non [illegible]

In al desinentia

Ial desinentia denominatiua si penultima cor-
reptam natura vel positione habuerint produc-
tam eo quod longam habent penultimam ut
tertius tertiuos tertial tribunus tribunal tri-
bunal vectus vectigal lupercus lupercal Sed in la-
(scilicet que penultimam ... scilicet ...)
brenem. ea quod correptam. ut torus toral animus vel
ma anal / In il vel desinentia siue a nominibus
seu a verbis diriuata sint. finiunt abiectione extremarum
vocalium siue silabarum penultimi ut pugillus pugil vi-
gillo vigil consulo consul exulo exul presulo presul /
In am unum inuenitur tantum genus neutre quod diriuatur
a nequeo vel nequis nequam / In um desine-
ntia diriuatiua siue etiam composita diuersas habent
formas. quedam enim vocalem habent e longam vel
correptam ante um. vel tum. ut oliuetum pometum
coruletum rosetum dumetum quercetum esculetum
mirtetum / quandoque feminino genere plautus in cist-
ularia licet protulerit / Nescio quis fraga emirteta pro-
luit / Hec sunt continentia vel comprehensiua
(vel proiectura — scilicet que habent ante um)
i. perceptiua / i correptam ut augurium sol-
larium pomarium solacium suauium. basium. odium.
remedium. tribulium. palladium. officium. connubium
conuiuium. exilium. consilium. iudicium. meritorium. mu-
nicipium. presidium. domicilium / Consonantes (diriuationis)
quod ante um habentia diriuatiua diuersas habent for-
mas. Alia enim in bulum desinunt que forma
lis est diminutiuis et veniunt a nominibus
siue a verbis ut cuna cunabulum vesta vel.

Capitulum istud continet ... pe ... de terminatione ... formas denominatiuorum secundum ordinem vocalium precedentium ... secundum ordinem sequentium vocalium variando has formas ... vocales que sequuntur vocalibus proponit ... in dimensione ... secundum ... finiunt secundum ... inueniuntur denominatiua ... terminationes que ... secundum diuisionem vocalium ... pre ... ut pa... in prosa ... Et primo aut de forma in al dicit ... si penultima correptam ... producitur ... quod habent ... in illa ... et ... quod correptam ut tribus tribunal animal ...

In il vel

Illa quod que desinunt in il vel in ... siue diriuata a nominibus siue a verbis finiunt abiectione extremarum vocalium siue silabarum penultimi ut pugillo ... vigil pugillo pugil consulo consul Et ol ... dicit vel ... diriuatiuum desinunt in ol vel ... solum est in ... diriuatiuum ... tertius ... pugillus pugilum ...

vel ab oculo
sit oculus ab oculo pedit
De forma in am
vel quia quod ius
venit inveniuntur
in am quoque ...
... et in ...
recipiam In ...
In um desinent
... ... de deno-
minatiuis in um
desinentibus tamen
... cum forma in
que est in um
... secundum
... quod
... et longam
quedam autem
um Et dicitur quod
hec forma in um
modo differunt
secundum ... ut
rostrum augurium
... in rostrum ...
ponatur modo
consonantes ut
vestibulum ...
quorum utraque ...
loco ... ...
In uno ...
... ...
... secundum ...
... forma ...
... est apolen
apolenus dicitur
farina sine fur-
fura et ut ge-
neraliter loquar
illud in hic ...
forma quod ...
... inveniuntur
que ... ut in
quibusdam autem
um interposita
ut rostrum in a-
liis l ut rosarium
in aliis b ut ve-
stibulum in aliis
c ut periculum
In aliis in ut
vestimentum in a-
liis n ut testi-
monium Et dicitur
quod omnia in bulum
corripiunt antepe-
nultimam si antepe-
nultima vero si habeat
corripitur ut ve-
stibulum ... vero
antepenultima habeat a
producatur ut tabu-

vestis vestibulum thus thuris turibulum
voco vocas vocabulum sto stas stabulum pasco
pabulum prosto prostibulum gelo gelas con-
ciliabulum pateo vel patro patibulum Et
advertendum attendendum quod penultima in omnibus corripitur
antepenultima vero si l habeat corripitur ut vesti-
bulum turibulum prostibulum patibulum / Omnia vero
a producitur cunabulum vocabulum conciliabu-
bulum pabulum / Excipitur stabulum quod corri-
pit a contra in verbum quia stabulo stabu-
las eandem corripiunt sillabam et stabilis et
status et quecumque a vo sto stas nomina derivata
fuerint Excipitur stamen et statura que tamen
nomina quarum primam est / Lucanus in sexto / Rapidi
rumpentes stamina parcas / Item in septimo /
Vana quod peraxsit pontum simplegas i amen
Et statura reddit statura quia statuum producat
quamvis status stata statum corripiat Ovidius in
p° / zephiros quia vana vetustas hic ascripsit
agmus quorum stata tempora flatus / Invenitur
etiam quedam in culum desinentia que
a secunda vero derivantur persona ut emereo
diverticulum verto vertis verticulum perco percis
perculum peror perris unde periculum
periculum oro oras oraculum propugno propu-
gna propugnaculum obsto obstas obstaculum mi-
ror miraris miraculum pendo pendis per-
pendiculum / A simplici quia quod in usu non est

specio specis speculum pro speculum per sinco:
pam et eufonie causa Similiter a fero feris fe-
culum // Alia vero in mentum desinunt que ple-
rumque a verbis veniunt vestio vestis vestimentum
hortor hortaris hortamentum. orno ornas orna:
mentum sacro sacras sacramentum. fundo fundas
fundamentum. moneo mones monui monime:
ntum. alo alis alimentum incresco incrementum / Et
sciendum est quod antepenultima sillaba producitur vel corripitur
praeadmonendum est
prout fuit penultima sillaba preteriti temporis corripitur vel producitur quo
scilicet preteriti corripitur vel producitur antepenultima in nomine scilicet producitur
sibi dominatur vt ornavi vel ornatus ornamen:
tum moni vel monitus monimentum Alo alui vel
alitus alimentum incresco increvi vel incretus
incrementum munivi vel munitus munimentum
fulcio fulcivi fulcimentum / In monium exeuntia
inveniuntur dominata a tercia antecedente vt pater
patrimonium mater matrimonium. testis testis te:
stimonium // Sunt alia in um desinentia preteritis
similia vt factum. tectum. dictum. visum. Sunt
alia que a verbis dominantur o in um conversa
vt regno regnum velo velum stagno stagnum
scilicet desinencia
vado vadum. / In en dominativa [illegible] ante:
cedente pene omnia neutralia sunt et neutra Et
sunt dominata a prima coniugatione et a longam
habent penultimam vt solor solaris solamen fo:
ro foras foramen curvo curvas curvamen
oblecto oblectas oblectamen. purgo purgas
purgamen irrito irritas irritamen ligo

incunabulum Sicut re-
pit stabulum quod
corripit antepen
vide quod quod omnia
nomina dominata
a sto stas corri:
piunt primam
syllabam excepto
stamen et sta:
tura que primam
producunt / statuo
est et statutum
producuntur unde
ergo quod in statim
non sit de est per hoc
apparet quod si de:
rivetur a sto quod
dicit in adverbio
de tempore par
sed puto quod ea
illa est data de
solis declinabi-
bus / Stoque stat
producitur unde
in libro thebai:
dos invenitur
Et vide quod in
dicit quod nomina
desinencia in me:
tum plerumque ve:
niunt a verbis /
plerumque dicit
propter atramentum
quod dominatur a nomine
quod est ater atra
et salsamentum
quod dominatur
a salsa et pul:
pamentum quod
a pulpa i. a
grossa caro et
alba que est
sub alis gallinarum
vel illa que est
sub brachiis hominum
quam rustici ap:
pellant muscelos
brachiorum / Sed
est quod quedam
sunt a consonantia
ante quam inve-
niuntur similia preteritis
vt scriptum [illegible]
et quedam alia
Sunt est quedam
que a verbis do-
nantur conversa
o in um vt re:
gno prime con
iugacionis et inde
[illegible] o in um

legas ligamen. Item a secunda vel tercia coniu-
gatione corripitur ut moneo mones
monimen rego regis regimen tego tegis te-
gimen et per contractionem tegmen. A specio spe-
cis vel a specie specimen vel producitur
si in vo desinit vum ut acuo acumen fluo
flumen nuo numen. Numen enim est divi-
natus unde Virgilius in primo Eneidos: quo
sine numine venit id est sine meo nutu. Luo
lumen quo etiam abluuntur id est purgatur a tene-
bris. A verbis quarte coniugationis venientia
producitur ut munio munimen lenio le-
nimen molior molimen. Pauca inveniuntur
in en desinentia generis masculini ut a pecto
pecten a filo flamen quod pro sacerdote [illegible]
flamen divinum. Et a cano in composito
masculina sunt que in cen desinentia pe-
nultima corripiuntur tubicen cornicen
fidicen. Excipitur unum tibicen quod ideo so-
lum penultimam producit habuit penultimam quia syncopata
facta est duarum brevium in unam longam
debuit enim geminare quia [illegible] pluraque in
composito a in i convertit ut cado incido facio
inficio iacio inicio [illegible] amicus inimicus
tuba tubicen. Sic ergo tibia tibicen fieri debuit
ex quo factum tibicen est. Et solum producit
alia quia vocales in ultimis dictionibus sunt sole
ex duabus silabis tunc [illegible] in longam [illegible]

vt biniuge bige quadrige quadrie binum
bini et econtrario vna longa in duas breues
sepe solet temporibus diuidi vt admitter pro
admitti fieri pro firi vel fire [illegible] magister [illegible]
logum est [illegible] vigilamus in [illegible] Georgi-
corum. [illegible] suffire timo teras quod retudit manes
[illegible] dubitet. In ar desinencia
diminutiua si consonantes habent ante ar pe-
nultima silaba producitur. si in vocalem corripitur vt
tesus tesar latus latunar lupa lupanar
laqueus aut laquear corripitur. In er deri-
uata a nominibus plerumque habent s et t ante er vt equus
equester pedes pedester silua siluaster campus campester
apud apiaster olea oleaster. Et sciendum quod a habent ante
ster ad in nomine prime impositionis nulla sit consonans
inter vocales penultime et ultime silabe vt apud apiaster
olea oleaster. Diminutiua quoque similiter forme nomina
de quibus iam supradictum a habent ante ster para-
sitaster surdaster antonomaster catulaster. Alia vero
omnia e habent ante ster excepto paluster et quod
denominatiua sunt. Que aut [illegible] que vero con-
sonantes finales ante er vt rubeo ruber. Graecus in
[illegible] Obsceno quod ruber [illegible] ab nigrum
ne palus. puget piger mateo mater. In or
vel in ur a verbis inuenio fieri [illegible]
vt doloro dolor laboro labor honoro honor de-
coro decor adoro ador murmuro murmur auguro au-
gur saturo satur. Hec in [illegible] et femininum satura
et neutrum saturum. Alia vero in or desinencia

et pastor et quod
a timendo est
instrumentorum
nominibus vt
tibicen fidicen
tubicen [illegible]
quod sibi componit
[illegible]
instrumentorum
nominibus pro-
ducit penultimam.
Tybia enim muta-
ta a in i et a
sincopata cen deb-
ent facere tibicen
[illegible]
[illegible]
[illegible]
penultima producta
[illegible]
solamen mom-
men regimen re-
gimen quod et
regimen [illegible]
flumen [illegible] volu-
men acumen
[illegible] pecten
flamen tubicen
fidicen quod [illegible]

In ar desinencia

De forma vero
in ar de qua
[illegible]
[illegible] quod dimi-
nutiua desinencia
in ar si consonan-
tes habent ante
ar penultimam silabam
producunt vt [illegible]
Si vero vocales
[illegible] corripiunt
vt laquear.
[illegible]
[illegible]

assumunt vero r ut amo amor furo unde furor fu-
ror / Alia a nominibus vel participiis in us desinentibus
sunt mutata us in or ut senatus senator dicta-
tus dictator dicatus dicator tonsus tonsor //

[illegible] a speculor non servat penultimam ex eo sicut penultimam [illegible] penultimam [illegible] corripere penultimam / Derivatum vero a specio quod sicut servat penultimam producere. sic ergo duplici modo dicitur speculator aliter a speculor quod corripit penultimam aliter a specio quod producit et sunt eiusdem [illegible] / Credendum tamen voluntatis tamen quod in speculator semper producatur penultima dicunt [illegible] non possumus ibi [illegible] nominis speculator [illegible] quod est speculare quod ad [illegible] nichil [illegible] quod est compositum [illegible]

In er dirivata a nominibus / Adiungit de [illegible] dicit ergo quod pleraque desinentia in er dirivata a nominibus [illegible] ut equester / Et dicit pleraque propter saluber quod [illegible] pleraque nomina desinentia in er dirivata a nominibus [illegible] c et t ante er [illegible] quedam que dirivantur a verbis ut a rubeo ruber [illegible] ante ster [illegible] nomina [illegible] Cetera vero omnia nomina [illegible] ante ster ut equus equester / [illegible] vis venimus [illegible] ut a [illegible]

In or vel in ur / De illis que desinunt in or vel in ur dicit quod alia fiunt a prima persona verborum abiecta o ut [illegible] alia fiunt a prima persona adiecta r ut ab amo amor / Alia fiunt a nominibus vel participiis desinentibus in us mutatis us in or ut a senatus senator a tonsus tonsor / Nota [illegible] quia a doleo dolor et a langueo languor [illegible] non fiunt abiectione o nec adiectione [illegible] / [illegible] per apocopam [illegible] per paragogen / Ex amo surgit amor furo [illegible]

In as pleraque

In as pleraque denominativa sunt quorum
penultima si sint secunde declinationis
genitivo si tamen sint dativo assumunt tas ut pe-
tobique decrepita ut probus probi probitas novus novi
novitas bonus boni bonitas medius media
mediatas asper asperi asperitas prosper prosperi
prosperitas vel prosperus / integer integri integritas
sincerus sinceri sinceritas sedulus seduli sedu-
litas timidus timidi timiditas / Et notandum
quod tunc in genitivo duplicat i extremam eam mutant
in e eufonie causa ut pius pii pietas medius

medium medietas anxius anxii anxietas socius so-
cii societas / liber quod excipitur. quod non assumpsit tas
non genitivo ut liber liberi libertas non libertas / Tercia vero
genitivis nomina pariter supra diximus dativo assumpsit
tas ut capax capaci capacitas tenax tenaci tena-
citas rapax rapaci rapacitas ferax ferati feracitas
felix felici felicitas affinis affini affinitas infidelis
infidelitas celeri celeritas. autor autoritas / Ex-
cipiuntur pauca que p vel b sine b habent ante er
hec enim non assumpsit tas ut puber pubertas u-
ber ubertas pauper paupertas / sed hic possunt etiam
in secunde declinationis nominibus observare ut supra diximus
unde liber libertas facit / Asper autem et prosper
que b habent ante p asperitas et prosperitas facit
saluber et salubris facit nam ideoque salubritas
et celeber vel celebris celebritas. vetus quod quod
quinta tercium genitivum in vo desinens invenitur non as-
sumit tas. vetus vetustas. Excipiuntur etiam hec que
in or desinentia mutaverunt or in es et assumpse-
runt maior maiestas honor honestas Sunt
alia in as denominativa que plerumque similia sunt
actio plurali primitiorum suorum et sunt communia ut primas
optimas ravennas capenas arpinas [illegible] tolo-
nias ponatias larinas Tunc ideo habent in fi-
ne etiam flexionem accentum quoniam per sincopam perdiderunt
plenitudinem enim eorum invenimus apud antiquissimos
in tis desinentia hic et hec primatis optimatis
arpinatis / unde quod neutra eorum in e desinunt pri-
mate optimate arpinate / Et ablativus in e more
eorum que in is desinentia sunt quius quius

capacitas Excipi-
untur pauca que
b vel p habent ante
er ut puber pu-
bertas pauper
paupertas Salu-
ber quoque et celeber
desinentia faciunt
celubertas et sa-
lubertas sed quia
faciunt femina sa-
lubris et celebris
que etiam inveniuntur
secundum genitivum quinta
hic secundum hoc fa-
ciunt salubritas
et celubritas
excipitur preterea
vetus quod facit ve-
tustas et excipi-
untur desinentia in
or que mutant
or in es et assu-
munt tas ut ho-
nor honestas non
tamen pluribus dicere
ab eo quod est
maior sed iuxta
predictorum maioritas
quod excipitur secundum
quod facit maiestas
In quo per se invenitur
venus venustas
Ad horum similitudinem
ipsius quod ut quibusdam
videtur mutata
us in es facit te-
pestas Illud
quod adiungit quod sunt
quedam denominativa
desinentia in as
que sunt similia
actio pluralibus
suorum primitivorum
et sunt communia ut
hic et hec primas
habent autem accen-
tum in fine secundum
priscianum patrem
et quia in ortho-
graphia antiqui
enim dicebant hic
et hec primatis
Sunt etiam quedam
ipsa causa dic-
tiosa in fine
ut lenas quod ad
dictum accentum pluralis
eius nominis quod est
hic et hec lena lenitas
lene [illegible]

Ampliorata[?] sunt genitivo declina-
dumo[?] T[er]tia ten p[er]-
ditas et uirginitas
nisi dupliter[?] Regio
stat. Et dat c[?] Pr-
pietas fit p[er] as
si assumitur recto
genitivus b vel p
B sine pinguit[er]
recte sic nauc[?]
treas fiunt. P[ro]b
p[ro]bertas sic pau-
ptas q[uasi] pauper
E picus et ebt
bret mo ustre[?] ac
psper et asper
Ole q[uasi] vetus p[er]
tas facit assume-
do velustas[?] T[er]tias
fit m[ut]u bonitas b
sic sepios sepes
T[er]mine ib[us]

In es tor lar

Et desinentibus in
es adiungit p[re]q[?]
ca q[ui]ntam t[er]minacio[n]em
in es tor lar et in
es p[ro]ducitur dicit[?]
nos inde et[iam] da-
bimus regulam
Omnia eni[m] in es
desinentia corripi-
untur exceptis
nominibus q[ui]nte
declinationis vt
dies diei et exceptis
illis tiae[?] de omnibus[?]
que h[ab]ent pares
sillabas in n[omina]t[iv]o et
genitivo. Exceptis
illis que crescunt
in genitivo et p[ro]ducunt
penultimam ut in iacob[?]
mercedis. T[er]mine ib[us]

In is dendica[?]

Formam illam que
est in is dimidie
mtaplicater[?] ex
po alt de desinentibus
in alis vel ale gle
dimitina si sunt pe
deonis assumunt in
ido lis vel le p[ro]-
ducta a penultima
vt cuna cunales
mensa mensale
Dm p[ri]mitiua corre-
pueriunt secundo de
declinatione ee[?] mutat
i gu mutat in a
longam et assu-
mit lis vt fatum
fati fatalis. Dm

et fatum in e nec in ? terminant ablatiuum vt a
primati optimati arpinati. Et tercius cuius est tag
er qui diuisor cumque[?] nominibus post vsus
autorum confirmans tam in is quam in as terminantes
noia sole[n]t p[ro]ferri. Ratio describitur in primo originum
Et lucius tapenatis quod in secundo Quisquis mi-
tius est arpinas cuius Heradem sacta non scam
ibid et nec dianam in nemore aricino effecerunt
lebius tusculanus dedicauit. Dictator latinus
sunt ipsi qui uiter Tusculanus aricinus laminius
laurens. coranus tiburtis pometinus ardeatis
rutulus Ardeatis dixit pro eo quod nunc dicimus
ardeas. Ennius[?] in psalterio ferentinatis pro ple-
graeca[?] studet pro ferentinas non est i[?] dubium etiam
quod nec in omnibus p[ro]p[ri]as h[ab]ent centum flexam. Et paciant
sincopam seruamque eiusdem accentum in vltima vt
produce produc audiuit audit cupiuit cupit fu-
mauit fumat illice illic istice istic. Quod quia omnibus
placet artibus scriptoribus qui de accentibus
super p[ro]ferunt. Et dicant quia hec id seruare non possunt
tracta penultima vocalis que circumflectebatur in dic-
p[ro]lata i. a inuenitur vltima in conuersione h[ab]et eundem
accentum. In inueniuntur etiam propria nomina
dice ca in sine circumflexa vt leeas[?] lenatis menas
menatis. ne activi pluralis. mene quod genus
est piscis et lene quod femini est lenonis q[ue]sc-
puntur. In es tarat[?] pauca inueniuntur

denominativa eques equestris per pedes et valia togo
togatus nigro nigres / In eis producitur valia equ:
estri aprum vel preterito tempore / A primo sepio se:
pes luo lues sterno sternices macero maceres mac
nares luxurio luxuries illuo illuvies / A preterito
rupi rupes / In is denominativa siue valia mul:
tas et diuersas formas habent alia enim in alis ad
in elis alia in ilis alia in ulis finiuntur vt triad
fidelis docilis virilis turulis / Alia vero in is
longa antecedente vt appollinaris scolaris
Alia in ensis vt atemensis catinicensis. Alia
duas consonantes habent ante is vt agrestis celestis
salubris muliebris samnis insignis / Ergo in
alis desinentia vel ale si sunt a nominibus pe
dentes assumunt nominativo primitivorum lis vel le et pro
nunciant a penultimam vt curia curialis memoria me
morialis pluvia pluvialis mensa mensale vi
a viale. Cum secunde declinationis / genitivo mutat
si tunc is mutat in a longam et assumunt lis
mercurius mercurii mercurialis fluvius fluvii flu
vialis neuter neutri neutralis liber liberi
liberalis teatrum teatri teatralis medicum me
dici medicialis martius martii martialis fa:
tum fati fatalis genitum geniti genitalis. caput
capitis capitalis virgo virginis virginalis cardo
cardinis cardinalis hospes hospitis hospita
lis navis navis navalis. dos dotis dotalis

fuerunt tunc mu:
tant is genitivi in
a longam et a:
ssumunt lis vt
hospes hospitis
hospitalis Cum
fuerunt quarte ab:
iecta s lisda:
ssumunt alis vt
manus manu
alis Cum vero
quinte abiecta
s quod nominativo assumu:
nt alis vt species
specialis Sciendum
tamen ergo ier
pone de facere
personalis dicat
pro sincopam
spiritalis quere
fuerunt specierum fa:
specialis sic et
leo debent facere
ralis facit aut
realis quod dicit
hic non ergo
antenatio nunc
finit ibi

In elis desinentia

De forma scribla
tionibus in elis
tunc est secunda
forma certe que
desinunt in es di:
cit quod extrema genitivi
sunt primitivorum
mutata in e
producitur assumu:
nt lis excepto
fratrus quod consta
is in v assumunt
elis et faciunt fra
truelis / Tunc ibi

In longam lis

Sequitur de media
tiam formam quae
est in ilis hoc
modo, dicat enim
quod desinentia in lis
quae dominantur a
nominibus et ne:
utra in ile sine
flaunt quod quibus
desinentibus ilis
siue non habeant
aliud genus ante
se sed agnominis
patronimicis na
scuntur producunt

flos floris floralis corpus corporis corporalis ce
lebs celibis celibalis mors mortis mortalis
invenimus invenalis invenitur quod et invenalis
princeps principis principalis municeps muni
cipis municipalis crimen criminis criminalis vox
vocis vocalis. Quum a quarte declinationis nomini
bus dirivantur abiecta s. Quum a quinte es ab-
lata et non assumunt alis. manus manualis
census censualis species specialis. Talia quoque
a prima coniugatione invenimus in alis ut penetra
penetralis. In elis desinentia pauca
invenio denominativa ut fidus fidi fidelis crudus
crudi crudelis patruus patrui patruelis fra
fri fratruelis. Et nota quod omnia exempla in g
in e producta mutatione assumpserunt lis assumpserunt
vero finis is in v conversa assumpsit elis. I
longant hec omnia in ilis que a nominibus
dirivantur nisi in ile neutra sive ex eis in
ilis fiant. sive non habeant aliud ante se genera
sed a quacumque particularibus nascantur ut edes
edilis senex senilis anus anilis puer pue-
rilis vir virilis scurra scurrilis civis civilis
servus servilis quintus quintilis sextus sextilis
gens gentilis hostis hostilis subtel sub-
tilis. Excipitur par paris parilis exilis etc.

penultimam ut
vir virilis. excepto par quod
facit parilis
correpta. Et vi-
dendum quod secundum Hu-
gucionem derivatur
ab hereo herilis.
Hec vero desi-
nentia in ilis
derivantur a verbis
vel participiis cor-
ripiunt antepenultimam ut vitor
vitilis fictus fic-
tilis. Illud quoque
addendum est quod
talia in ilis si
venimus a verbis prime
coniugationis habent
a antepenultimam
productam ut ab
amo amabilis. Excipitur
stabilis quod
corripit a antepenultimam.
Hec vero sive
a verbis secunde vel
tertie vel quarte
coniugationis sive
sint antepenultimam
tamen est corripi-
unt ut doceo do-
cibilis credo cre-
dibilis audio au-
dibilis. Omnia tamen
precedens norma
et hec coniugationis
que non habent ante-
penultimam. De-
quorum antepenultima
nullam aliam possumus
dare regulam nisi quod
corripiunt eas
vel producunt pro
qualitate vocalis
ex quibus fiunt
ut quando flebilis
derivatur a fleo
antepenultimam habet
productam sicut
fleo cuius penultima
producitur ...
alis ut a fluvio
fluvialis sic pa-
truelis a patruo
dat gens gentilis
dat quoque fictus
fictilis. ac aba-
no fit amabilis
a doceo docibilis
bilis et ...
penetrabilis etc.

a greco ezyanc // I stum denominatorum sunt
regulam Similiter neutra pronominum penultimam
ovile monile cubile. sedile Illamin ilis desi-
nentia valia sive propria corripiunt caud
penultimam ut fero fertilis utor utilis fundo ex
quo compositum est effundo futilis volo volati-
lis textus textilis. altus vel alitus altilis fic-
tus fictilis. A pare etiam derivatum quod a paro
vero nascitur. unde compo comparas. quare enim sic
sunt quam inter se pote comparari. valud regulam
firmavit parilis Ovidius in septimo metha-
morfoseon. Arte sua parili reminiscere posse
parentem. Cetera quoque omnia in penultimam corripiunt
Et si sunt a verbis prime coniugationis a longam habent
antepenultimam ut amo amas amabilis. penetro penetras
penetralis paro paras parabilis predico predi-
cas predicabilis lacrimo lacrimas lacrimabilis
quasso quassas quassabilis laudo laudas lau-
dabilis tracto tractas tractabilis equo equas
equabilis miror miraris mirabilis. Excipitur
stabilis quod solum antepenultimam a corripuit Lucanus
inus in quinto/ quamvis non est stabilis tremulo sed
fulmine tacta / Despiteir / Que vero a verbis
secunde vel tercie vel quarte coniugationis nascuntur si habent
antepenultimam in eam quoque corripiunt ut doceo docibilis
credo credibilis. utor utibilis. sentio sensi sensibilis

penetralis quidem

In aris desinentia

Post hec autem de
tercia forma de-
sinentium in ris
que est in aris
que vel a nomi-
nibus derivantur vel
a verbis quorum extre-
ma silaba incipit
ab l vel ab a-
lia consonante vel
a vocali aliqua
pura effunditur quod
vel genitivus nominis
vel prima persona
verbi. Hec. Que
cumque littera vel
etiam sequitur l vel
aliam consonantem
et quam postrema
incipit silaba
ultima quoque mutatur
in a longam et
assumit non ut
plus pluris pluralis
et hic in quo pri-
mum sequitur
l una tria ex alis
miles militis militaris
et hic et aqua
incipit aqua pos-
tquam sequitur hec
Sed vero extre-
ma quoque silaba in-
cipit a vocali i a
quoque mutata in a
longam et assumpta ris
fit denominatum ut
familia familie
familiaris. Et
quo modo fiunt
desinentia in aris
etc. non remanet
a nominibus quibus
desinentibus in
is ut velum veli
velare et
aris ut pluralis
Finis est

In ensis

Sequitur de forma
desinentium in ensis
que si sunt a no-
minibus prime vel
secunde declinationis
mutant postremam
partem vel sine
vel plus sinonima

et fiunt inde assu
mpta sis ut utica
uticensis hostia
hostiensis Unde
quia athene ad de
decet facere athe:
niensis cum tamen
interposita i fiat
atheniensis Et
alice aliacensis
causa euphonie
Secundum hanc
go rem flandri
a debuit facere
flandriensis ut
hyspania hyspa:
niensis flandre
nsis tamen fiunt re
gulariter vel per
sincopam Et in
primum corre fe
cerunt hic de
abiecta extrema b
genitivum assumunt ensis
ut carthago car
thaginis cartha
giniensis Sim hic
go rem remis de:
bent facere remensis
andagavenis
andagavenensis
pictavis pictavi
ensis facimus autem
remensis anga
venensis picta
vensis quasi a:
remum remi et ab
andegaveno et pic:
tavo quibus usi
sunt antiqui poete
et nos adhuc dicimus
carnotis carnoti et
inde carnotensis
vos sancte vir pplaus
de calmo calmensis
Suntque ibi /

Hec vero duas
que declinat de sor
quod duas con
sonantes ante is
que si fiunt a nominativo
abiciunt extremam
litteram et fiunt
assumpta bris ut
salus salubris /
Si vero formantur
a genitivo fiunt muta
ta extrema parte
extreme silabe in
e et assumpta stris
vel stris ut celi
celi celestis

vel sensilis. Secundum tamen: tandio audilis
: quod plurima nascuntur ex his coniugacionibus que
que antepen / non habent ut docilis abilis fle
bilis inbilis volubilis utilis Et quedam
ex presenti · quedam ex preterito · quedam ex supino deri
nantur / ex presenti doceo docilis habeo habilis
volvo volubilis utor utilis et vtibilis / Ex
preterito ut plausi pausibilis sensi sensibilis vel:
sensilis illucrecius in secundo Ex insensilibus
ne credas sensile nasci Ex supino flebo flebilis
unde e ante b producta habitur / In an
desinencia dicuntur a nominibus sive verbis
quorum extrema silaba incipit ab l / Vel alia
consonante / Vel a vocali aliqua pura /
ffiunt autem a genitivo nominis · sive a positione verbi
sic Extremique litera sive litere sequantur l vel
aliam consonantem ex qua postrema incipiat pro
genitivi convertuntur in a longam et assumunt ris
si a vocali incipiat ipsa extrema silaba mu:
tatur in a longam et assumit ris ut a populus
populi popularis singulus singuli singularis apollo
apollinis appollinaris consul consulis consularis miles
militis militaris scola scole scolaris lanius la:
nii laniaris familia familie familiaris pecu:
lum peculi peculiaris mola molis vel mo:
la mole molaris / Hec est neutra in are
finita velum veli velare Hiemalis

et pergama et pueros inde ad velaria raptos ¶ In ensis
desinentia si sint a nominibus prime vel secunde derivata
mutant extremam partem num singularis vel pluralis in en
et assumunt sis ut circa circensis oliva olivensis sardi=
na sardiniensis hyspania hyspaniensis catina ca=
tinensis minturne minturnensis cremona cremonensis
castrum castrensis forum forensis ilium iliensis lo=
cri locrensis henna hennensis utica uticensis hostia
hostiensis athene atheniensis euphome ca. ¶ Ha=
bent antepenultimam ut alice alicensis Ea vero que
sunt declinationis abiciunt extremam syllabam et assu=
munt ensis ut pistor pistoris pistoriensis cartago
cartaginis cartaginiensis Que vero duas conso=
nantes habent ante is vel fiunt a nomine primitivorum
vel a tertio Et a nomine quidem derivata abiciunt ex=
tremam literam et assumunt bris ut salus salubris.
mulier muliebris / A tertio vero mutata eius ex=
trema parte in e et assumpta stis vel stris faciunt
denominativa ager agri agrestis. celum celi celestis
terra terre terrestris / ¶ In tis inveniuntur deno=
minativa sed antique prolata penultimam natura vel
positione longam habentia ut samnitis pro laurens
tis pro laurens tiburtis pro tiburs Et Caper
dicit quiritis pro quiris Et ceritis vel ceretis pro ceres
que tamen numeri in usu nunc non sunt. ~~virgilius~~
unde virgilius in decimo / Cum cerete domo qui
sunt minionis in arvis / Inveniuntur etiam et
correpta ¶ huius penultima apud eundem virgilium

ra terre terrestris
usque ad nodum his
terrestris muliebris agrestis
hic ibi

¶ In tis inveniuntur
Addit quod quam inve=
niuntur denominativa
desinentia in tis
antique prolate ut
hic et hec sam=
nitis que hodie
proferimus per sincopam
dicentes sa=
mis que omnia
antiquo more pro=
lata penultimam habent
vel natura vel positione
producta / Et videtur
quod pro eo quod nos di=
cimus hic et hec
ceres ceretis vel
ceritis quod est pa=
trium a cereta oppi=
do / Dicebant an=
tiqui hic et hec
ceretis vel ceritis
in nominativo secundum quod
aut virgilius habet
ceritis amnem
Quod dicit pro
virgilium fecisse
ad nomen ipsius
oppidi dicitur quod
declinatur hec cere
hinc ceretis licet
posuit ibidem nomen
dicitur in correpto
et producit penultimam
dicitur enim quod quod
est nomen oppidi
producat penultimam
quod vero ceretis
est genus patrii
nominis hec penultimam
corripit in tis
in nulla est dicta
nisi possessivo patrii
nominis dicitur ce=
tus mutata est
in e hic ibi

¶ In os tamen
Incipit ad illa
que desinunt in os
et nichil aliud
dicit nisi quod pa=
uca inveniuntur
in os finire denominata
a nominibus ut
lepus leporis sunt
a vis a custodio

custos vnq ⁄ Dedatur pt custos de do qz ppemit hec dos &c.

De vs terminatis

Sunt post ca de de finitibus in vs de quoque formis quibusque quia dixerat in titulo possessiuorum atque modo in vs que tum ptinet ad formam denominatiuorum et prius aut declarare forma que est in ivs que sunt in possessiuis sunt que tractata non est hic sup-flue repetitur quia ibi tractauit de ea cum que ca nerat in ivs deriuata a nominibus pro-prijs et faciat posse-ssiones et sunt a grecis mutacione os in vs que omnia que tractata possessiuorum prius[?] fuit vero terciam[?] secundum ad finem na in vs vel ab appellatiuis nominibus vel a verbis deriuatur et non faciat pos-sessiones et sunt a latinis ⊕ opponitur quod supra ponit marcius inter que quod etiam inter possessiua posuerat dicit quod marcius est eqiuoc quod quandoque con-ficiat possessiones ⁊ aliquando et forma a possessiuo graeco marcos mutata os in vs

est ingens gelidum. lucus prope ceritis amnem At cra-
tius similiter in primo Epistularum Caenitum decreat qui non
obliti cerite cera. Digni remigium vicosum itacesis
(glossa: scilicet splendidum et magnificum quod domus)
vlixis. nisi pro cerite quod est nomen opidi Cerenum
in Cenneria ptulerunt liuius ab vrbe condita
quadragesimo primo lanuuini ceritos quia anguem
in basium aparuisse nunciauerunt Jn os tamen de-
nominatiua quam valia paucia inueniuntur vt lepos
lepos compecto compes et mutacione c in o com-
pos custodio custos do dos &c.

Jn vs terminantium diuise sunt forme tam deno-
(glossa: i. a verbis deriuatorum … scilicet forme … sunt in … quam …)
minatiuorum quam valium. exceptis multas iam
diximus cum de possessiuis tractabamus .s. de his
quas a grecis accepimus factis possessiuorum et de latinis
in ivs vel nivs desinentibus Nunc ergo dicamus
(glossa: i. de illis de quibus non est dictum … sunt que non sunt possessiua)
de reliquis in vs terminantibus que diuisas prius dictum
est habent formas Alia enim in ivs exeunt vt ma-
rius patricius Alia in vvs diuisas vt arduus
vacuus ⁄ Alia in bvs orbus probus superbus ⁄ Alia
in cvs acus lucus arcus parcus ⁄ Alia quus equs
obliquus ⁄ Alia in dvs prouidus. inuidus. liuidus
predibundus. furibundus. locundus. secundus. va-
gabundus Alia in lvs patulus annulus
bibulus. credulus ⁄ Alia in rvs sonorus. hono-
rus ⁄ Alia in svs vt esus. vsus. spinosus. saxo-
sus Alia in tvs. togatus. palliatus. motus.

Alia in stus venustus vetustus augustus que
stus mestus // In ius ergo desinencia sive
a nominibus sive a verbis derivata [l. formata] servant ante ius
penultimarum sillabarum consonantes ex quibus incipiunt
ultime vel penultime sillabe. sed tunc penultime sillabe tamen et
ipsa penultima in vocalem desinit. et ultima a voca:
li incipit ut servus servi servius servilis ser:
vilius agellus agelli agellius. silva silvius virga
virgula virgilius mars martis martius mucio muci:
us saucio sautius scio scius. Sic apuleius in po
hermagore/ Et pacuvius in Thancro/pq quam
desessus per cogitando advenas de gnatis neque
quenquam invenit scium unde nescio quod nescius
Exceptis in tius desinentibus. illa enim assumunt
sicut nomina ex quibus derivantur vel propria sunt de:s
stio. Sed in tie dico. tius. In prima tamen quamvis antepe:
nultima tertia ut advectus advecti advectitius co:
medatus comedati comedaticius. faber fabri fa:
bricius pigneratus pignerati pigneraticius tri:
bunus tribuni tribunicius pater patri patricius
edilis edili edilicius gentilis gentili gentilicius/
Inveniuntur tamen quedam a prime quod de eis nominibus
cuiusdam forme que a habent ante ius gallina
gallinacius. sicut membrana membranacius cartina
cartinacius // In ius diminutiva tam a nominibus
quam a verbis derivata secundum in ius latorum regulam
mutacionem extremarum literarum vel literis in ius solet
fieri ut pater patri patrius anus ani/anius

rum quod ponitur
et in possessivo
quoque ut dicamus
marcius belli:
cesius nec tamen
possessorum. Et
formatur a genitivo
marcii non a genitivo
genitivo. Et sciendum
hanc consideracionem
ponunt hic //
Romana ergo
desinencia in ius
sive a nominibus
sive a verbis
derivantur servant
ante ius conso:
nantes penultime sylla:
be ex quibus
incipiunt ante
penultima. Ita
tamen si penultima
penultime desinit
in vocalem ut
saucio saucius
aliter vero si:
nant consonantes
ante ius penultime
incipiunt sillabe
plura penultima
ut servus servi
servius exceptis
desinentibus in:
tius que si deri:
vant a nominibus
vel propriis secunde
declinacionis ergo
assumunt cius
ut novus novi
novicius advec:
tus advecti ad:
vecticius/ Et
vide quod ad simi
litudinem horum
velut quidam
dicere dedi dedi:
dei dediticium
inclusus tamen de
cediaticius pe
dictum sed in po:
ssessivis Hic po
sunt a nominibus
tue/ dico assume
cius ut pater
patri patrius

tid pt a q quod
ambiguus torta
Inveniuntur in
quodam a verbo
orme desinentia
hue que a ag
tivus ut galma
galmatinus et
videtur ambig
formata assump
ta tivus orta
vos Sic adv
entinus sit gal
lmatinus abde
dic ibi in vbis

In uus dissili
desinat et sint
de forma desinen
tia in uus dum
fiet dicitur oz
tine a nominibus
tine a verbis de
ventum forme
regularis tum altera
in uus sunt muta
tion orteriacus li
terarum vel littere
in uus ut pater
patri patruus a
lia sic mutatur
in uus perspicuo p
spicuus vibi lac
bluus mutantur
in uus Et eade
quod si prima
compsiliter secunde
declinationis ex
igivus corp fiet for
matio Et in tale
de dictio que vel
a verbis veniunt
a prima persona for
mant dic ibi

In quus
dicit quod eadem for
man ea que de
sinunt inguus ut
ab eo quod est equo
equus equos dicit
in ep ab his no
minibus magis de
rivantur verba
nec propter aliud
nisi quia ubi pars
est causa formationis
verbi. quod enim ab
est equos derivata
est tunc equitet
Alico aliud quod
est longinguus de

per spirão per spiraus. ambigo ambiguus. piget
piguus ardeo arduus vacuo vacuus virgo virgu-
us. Nondum inter hec menstruus quod euphonie
ca assumpsit t et r. ¶ In quos que desinentia
simulatis et ? in sed in quos
similiter sunt ut equo equus obliquo obliquos
sed magis ab his nominibus derivantur a quibus nomina sunt
formata, longus longinquos. ideo assumpsit n ante
quus quia aliter euphonie satis facere non poterat

In bus vel in uus desinentia a verbis b vel r
ante postremam vocalem vel vocales habentibus
s(cilicet) vocalibus ambabus simulatis
derivantur mutatione o in us. Et si ante eam alia
sit vocalis eris quoque in us. ut probo probus orbo
orbus, superbio superbus, parco parcus luceo lucus
arceo arcus. Inveniuntur pauca a nominibus vel
verbis in ulcus ut sus subulcus bos bubulcus pe-
r(atio) varietates ?
to petulcus. ¶ In dus tres sunt forme. una
que fiunt consonatem quia ultima vel penultima
formativi incipit silaba. secunda tertia penultima. si non
intercidat consonans inter ultime et penultime silabe
vocales. et reliquarum eiusdem silabe vel silabarum
partem mutat in i correptam et assumit dus
ut herba herbidus turba turbidus, uva uvidus
vireo viridus. rabies rabidus. timeo timidus
harco hardus, squaleo squalidus, ferveo
fervidus, invideo invidus, frigeo frigidus
valeo validus. tumeo tumidus. Excipiunt

alternitatis causa quam greci epamethesim

vocant. unde pando pandus nec sit pandidus (interposita)

dicamus male sonet alterna d. in utraque tamen

(propter alterationem) a sillaba quod in multis solent tam greci quam nos e-

vitare. non enim dicunt illi χαριβδιδος quod vis

exigat ratio sed charibdeos et romani quod illos

secuti non dicimus hinc candididus sed hinc cand- (scilicet geminationis vel alternitatis)

dis. Eiusdem vicii causa non dicimus abeo quod (scilicet dicendi modum)

est mane matutinine sed matutine vitis unde

tamen non vitelinum dicimus quod sit etiam a vinea vi-

detur esse derivatum. Preterea meridies pro medidi-

es a medio die. Sed non sit in omnibus hoc valet

nam candeo candidus facit, sordeo sordidus (scilicet transeo quin dicatur)

madeo madidus. Visis ergo hiis secunde coniuga-

tionis in deo. Aliud unde pando. tunc in deo de-

sinens habuit huiusmodi forme nomina. Et hec (derivationis vel modi formandi)

quidem in dus supradicte forme nomina derivantur (aliud verbum; in rebus significatis per ista nomina derivata)

habentia nomina in se ex quibus derivantur ut

herbidus qui habet herbas. tumidus qui habet tumorem. timi-

dus qui habet timorem. rabidus qui habet rabiem. mor-

dus qui habet mordiam. In bundus vero

desinentia similitudinem rei significant ut vitabun-

dus similis vitanti. predabundus similis preda-

nti. moribundus similis morienti. errabundus

similis erranti. furibundus similis furenti.

Et sunt pene omnia huiusmodi forme (scilicet in bus) pene

---

quod derivativum sit longiores sed ra- cuptione ut potest ut di- tatur longuiquus dicitur ibi

In bus in quibus desinentia derivantur preterea desinentibus in bo antecedente b vel d. dicit quod que desinentia in bus veniunt a pre- teritis bus c ante ultimam vo- calem vel voca- les vel mutata o in bo ita sit quod si alia quam vocalis antecedat mutatur utraque in bo ut parco parcus silibus? supplebus. Inve- niuntur sic et reperi- ta tam a nobis quam a priscis in volo desinen- tia ut a sibilo si- bulus ... bu- bulco peto pe- tulus. Item dicimus exigu- us et menstruus ... ab ... longinquus ... et lingua ... formas similes dicitur ibi

In dus terminata ad deno- minativa terminata in dus dicens coram que desinentia in dus tantum sunt forme ... forma est que ... consonantem ... que vel correpta ... penultima sillaba ... sed hic ... consonantes penultime si non penultima ...

consonans in[ter] ultimam et penultimam vocales aliter vocat[ur]. Si nunc consonantes ultime silabe penultime ita quod quicquid est post consonantes [illegible] penultime silabe mutantur in [illegible] et assumunt dus ut herba herbidus timeo timidus. Excipitur paveo quod non facit pavidus debuit pavidus causa alternitatis vitande facit pavidus eadem ratione invideo facit invidus non debet facere invididus. Notandum est quod quedam nomina designant ea que nominant seu nominativa habent necesse ut pro rei herbidus locus qui habet herbas. [illegible] sunt in idus designans semper habere [illegible] invidus invidias [illegible] herbidus herbas [illegible]

In bundus

Videndum que sit secunda forma in dus denominativorum ~~est dicit~~ volo secunda forma denominativorum que desinunt in dus est in bundus dicitur itaque prima in bundus desinencia significat similitudinem nominativi (?) [illegible] aliis silens, pudibundus [illegible] filio pudicus. Nomina sunt a bundus significat similitudinem [illegible] moribundus [illegible] non sit filio mortua

a verbis derivata

nomina valia et si a verbis prime coniugationis dirivantur a (ante)
habent antepenultimam longam ut causo causas causabundus vito
vitas vitabundus. Cetera ab aliis (i. habent) i correptam ut ludo ludis
ludibundus furo furis furibundus morior moreris
moribundus. Excipitur alternitatis causa rubicundus
quod in prima silaba pro b c habuit (i. superius sonum) ne sit absonum
(propter terminationem) si rubibundus dicamus (i. varietas). Tercia forma in dus terminatorum
participialis est id est que terminatorum secundum (i. ad similitudinem) participiorum futuri
temporis passivorum et significat dignum esse aliquem in eo
quod derivatur ut laudandus laude dignus amandus
dignus amari (i. furandus dignus furari) curandus curari ordinandus dignus
ordinari ornandus dignus ornari legendus di-
gnus legi loquendus dignus de quo loquantur
homines. In lus desinentia forme similes sunt
diminutivis ut pendulus credulus et veniunt
tam a nominibus quam a verbis ut anus anicla
pateo patulus pendo (pendeo) pendulus bibo bibulus.
Extremas partes (si sint due vocales) silabarum (sequentes unde) finalium sive extremas si-
labas si sint pure id est sine consonante in ulus con-
vertunt, excepto aniculus dictum nam anulus (i. parvus annus)
diminutivum est et novacula a novo novas dicitur.
In osus denominativa sive valia pauca inveniuntur
que penultimam producunt honor honorus odor odorus
decor decorus canor canorus sono sonorus. Iste
regula simplex (i. facilis) est. Nam nomina vocativa in os as-
sumunt in sui duplicem huius formam vel

em partiapalia sut i. ppns ptiti tpis similia
et recte incorporales fiunt et sunt qrte decl(inati)o(n)is
ut visus cursus versus lusus / quod ab incorpo
rali ie ad corporalem qz adductu est que enim
lus aut mobilia sunt et secunde decl(inati)o(n)is ut lassus
fessus cassus vel o producta hunt ante sus z
fiunt plenum esse aliquem eius quod fuerit ut sa:
xosus plenus saxis / spumosus plenus spuma
ventosus plenus ventis arenosus plenus are:
na [V]erum aut a primitivis sunt sic modo mu:
tant extremam partem pre vel sillabam si prima
est in quam terminatur genitivus in o productam et assu
munt sus ut saxo saxosus / turre turrosus her
be herbosus / sceleris scelerosus mini minosus
oneris onerosus / perfidie perfidiosus / [V]notandum
quod a metu meticulosus fit / plautus in m
ostellaria [V]Vesus quam meticulosa res sit
ire ad iudicem. [V]erum tus si sunt partici:
palia aut denominativa vel incorporalia
et fixa sunt et quarte declinationis sunt palia ut
motus tumultus sonitus habitus consu:
latus cultus tribunatus / vel mobilia et
secunde declinationis sunt / et non sunt palia ut
togatus paliatus loricatus crinitus cassa
tus galeatus letus mutus / Est sicud
quod si a prime declinationis nominibus derivantur

Addit aut quarta palia sunt que fiunt sub tedinale quarte sunt forme i prima decimi in bundus pene est dicit propter rubicundus quod est pale et sit sibi nec pnt est eius forme vel siqua inveniuntur in bundus que nominentur a verbis propterea dicit pene magis ly inveniri quoniam videndum est quod non ita sunt dici fora inveniuntur a ver bis pe quiquatos habent a con: ganz antepeaz vitabundus a vito vitabs Dei vero fiunt ab alijs verbis que in antepenu: ltiam corripitur ut ludo ludibun dus et formatur et non a ludo prius vore dici

Tria forma

Dicit pg ea quarta forma desi: nentium in dus sile ppns passi: mis futuri tpis fiunt aut huiusmodi forme nomina dignitatem et nominat rem dignam ut le: gendus i digna legi et hic nr. u fication nomina est et sy tpe sit legendus vero quasi legetur ipm est et sit ttd tempore hoc partiapalia dua sunt ret incumbit semp / dignum

a quo penultimam producunt ut barbatus stellatus trabeatus purpuratus. Cum a sequitur vel tale in quibusdam a quod in aliis producunt ut palliatus anulus anulatus plautus in penulo quia necessarium anulatus aurubus. Excipitur manulcatus quod breuis a penultimam producunt breuis a quarte declinationis nomine diminutiva manus manulcatus plautus in penulo amulcatam tunicam liberi homo addere i. manicata. Grates vel grate gratus. Producunt quod ut auitus maritus teritus ab auo mare terere. Excipiuntur vetustus et libertus in quibus nominatiui primitiue tus assumpserunt. Et quod declinationis nominibus diminutiua u productam habent ante tus terminus verutus astutus versutus. In tus plus sexus. Ut analia sine valia inveniuntur amictus setus accepta suptus raptus flexus laxus fluxus luxus. Nec enim omnia nec non fiant ipsius nomina sunt. In stus a nominibus vel verbis nascuntur cum diverse dictionibus in stus c vel u antecedentibus honor honestus merar mestus modus modestus scelus scelestus robur robustus augeo augustus augur augustus preter-ea venus venusta ius iusta omnis.

Quod sic accidit designans acri. Et videtur quod in ita desinit ... in duo non componitur ... dus nec omnibus et alia multa ... cuius nudus sinidus et silia. Itaque non omnia plenarie sed secundum partem maiorem prout tractasse ... ut ibi.

In tus desinit. Ponit post illam formam quod est in tus nomina vero ... forme sine fiant a nominibus sine auo quodque quod est post consonantes ultime silabe primitiui vel penultime etiam et extrema plus ... est mutat in lus ut bibo bibulus pateo patulus. Excepto annus quod facit anulus ... quod est anulus i. ... annus. Excipitur quod nouus quod fit a nouo ... ... valia sequitur actus in suppositum quod ... ... Designat ... verbale sic ... ... et bibulus ... ut ibi.

In tus ...

omissus que tomodo vetus vetustus assu
pta tus faciunt diminutiva et omnia va primam
silaba producta absque mixtus / In ax plerumque
valia inveniuntur a b o d coniugationis verbalia ut
voro voras vorax / audio audes audax / teneo
tenes tenax / emo emis emax / fallo fallis
fallax / rapio rapis rapax / pellicio pellicis
pellax / sagio sagis sagax / In ex tertiam
silabam a verbis fuit ut latteo lattes latex
silabam rego regis rex / lego legis lex / In ix
feminina inveniuntur a masculinis verbalibus sive de-
nominativis in tor desinentibus designata
i. diminuta que mutant tor in trix ut vic-
tor victrix senator senatrix cultor cultrix
Nutritor quoque nutritrix facere debuit quod cuso-
nie sive alternitatis mediam silabam gaudet
Nutrix enim dicitur / In ox valia vel
denominativa voco vocas vox / velud velox /
In ux luceo lux · duco dux / In nx
et rx coniungo coniunx arceo arx / In duas
consonantes inveniuntur principalia sepicus aanus
nunc sunt sine tempore / In ps inveniuntur deno-
minativa princeps particeps municipium mu-
niceps / Et sic est finis huius artis pro
quo sine fine sit deus trinus benedictus amen

Pro re tenua puto metro poni usus [illegible] ... plenus velit semper lentus
et osus ventosus vento plenus macie macilentus // Nota primo
[illegible] in osus desinencium quando est post consonantem ultime
ultimam silabam si pura est mutatur in o productam et assummit sus ut sa
xum saxi saxosus cura cure curiosus Excipitur victus quod scribitur
debuit facere victosus facit autem victuosus Similiter multa alia excipi
untur que hic minime posui et cetera // Des opponuntur hec monstrum mon
tus tortu tortuosus fructus fructu fructuosus que secundum hanc regulam
debent esse monstrosus laborosus montosus tortosus fructosus Dicendum
sunt qui dicant quod a monstro dat dicitur monstruus et inde monstruosus
Similiter a labore laborius unde laboriosus a monte montuus inde
montuosus et a torta tortuus unde tortuosus a fructu fructuus inde
fructuosus Similiter quod formidolosus non potest formari a formido sed inde
fit formidolus a quo formidolosus eodem modo potest dici quod a metu
fiat metuculus a quo meticulosus Dicit ibi // In tus sit sunt // Dicitur
motus hic denotat id est a nominibus denominata ut a thoga thogatus
fixa sunt et quarte declinationis ut tumultus sunt mobilia secunde
nec sunt valia ut paliatus Si vero derivetur a nominibus prime
declinationis semper habent a penultimam productam ut barbatus a barba Si vero
sunt a nominibus secunde vel tercie In aliis habent a penultimam productam
ut paliatus In aliis i similiter longam ut avitus ab avo Sanctus a
matre excipiuntur vetustus et libertus que sunt a nominibus more primitivorum ad
dicta tus Et non videtur ratio cur hic excipiatur vetustus cum desinat
in stus quam formam et supinis possessivi consonant et in sequentibus possit trac
tari quedam tamen debuit excipi, Debuit enim esse unus veteratus // Sub
sequitur Et vide quod non dicit de desinentibus in lentus ut vinolentus
sunt composita a lentus quod est plenitudo et ideo non dicit hic de illis
quia non agit hic nisi de simplicibus Hec vero tamen nomina tamen
forme nascuntur a nominibus quarte declinationis vel productam ante tus
forme terminata Excipitur manuleatus derivatum a manu et per hanc
ut excepcio apparet [illegible] regule / quia non debent hic a ante tus
denominata a nominibus prime et secunde et tercie declinationis Et de hoc omnibus in
dus sus vel tus desinentibus nota versus Effrigidus et pavidus
et habidus et moribundus Credulus et patulus [illegible] laudendus
amandus / Addis honorus ad hec cursus bosus scelerosus Et sompnu
lentus Est habitus signatus fructus nobile pectus Ut lanzatus [illegible]
sine togatus Sic quoque cornutus auratus sive verutus Dicit ibi

// In etus plus xus // De illis vero que desinunt in etus et plus et xus nil dicit
pristianus nisi quod sunt vel participalia vel valia
participiale ut amictus valle ut luxus a verbo luo luis / [illegible] / Ops plus [illegible] etus
nominibus vel a verbis convertentibus extremam partem sunt et quandoque a
consonantes extreme silabe antecedente Et ut honor honestus vel antecedente
robur robustus Et vide quod mettra que est ante stus ponitur a pristiano [illegible]
de quo notandum est quod non retinet consonantem seu non pertinet ad consonantem ex
treme silabe sui primitivi et cetera. quod nec [illegible] quod ideo fieri
quia hic cetera eiusdem forme imitantur sua primitiva in una silaba hec illis
sunt paria vigi / Stus facit velut iustus robustus honestus // De illis
que desinunt in ax dicit quod plerumque sunt valia ut audax et inveniuntur
ab omni quandoque formata. plerumque vero dicit propter verax quod fit a nomine
verus et furax quod fit a nomine fur [illegible] ax faciunt ut facit et verus
ux ut amatrix Ox velox ux lux quincunx ... rx [illegible]
et aauis a principio a princeps Et vide quod hic omnia [illegible] in ax [illegible] assidu
[illegible] Non enim verax est qui sit verus dicit nec mendax qui sit mendaxx
sed qui assidue [illegible] [illegible] valde dictum notat assiduitatem [illegible] qui [illegible] mendaciter
[illegible] mendax

sicut falle fallax. De ceteris vero que in x desinunt vel digiti excepcione inue-
nio vel de hiis que in duas consonantes terminantur. Et de denominatiuis satis dictum
est nisi quod secundum petrum heliam dux in ea adde necessarium. // Unde abstracta sunt que
signant formam absolute i. non denotando eam inesse alicui subiecto. Concreta vero
que denominant subiectum secundum aliquam formam vel conformam sicut tunc in ea ...
non significantem sicut albus materia est remota. abstractum formam notat ut
albedo nigredo. Item secundum ingenium breve valla desinencia in io que veniunt
ab actiuis vel deponentalibus composita sunt ut lectio est actio legentis et passio
rei lecte et est ipsa res lecta. Quedam autem veniunt ab aliis verbis in io ...
multiplicitatem ut sessio et cetera et ita concurrit in verbalibus ... desinen-
tibus in us vel in sus. Dicit autem priscianus quod omnia pene ... sunt incor-
poralium. pene dicit propter homonimia ... incorporalis in duo que nomina
signat. homonimia tollitur et ... cantus et capis ... hiando
cupido ... et hiando sit et hiendo velit sociari ... Circa vocabula
Cubile est locus ubi cubatur et ... dicitur cubilia ... Cenaculum est parua cella
ra que sub tecto ... Tribunal sedes tribuni. Presulo presulas
dicit ... et voluit quidam compositum esse a pre et solo presulac
eum est solo presse. Nequam compositum est a non vel ne et quis et dicitur nequam
quasi non aliquis. Nequam ... dictum videtur quidem quibusdam per-
... esse dictum a nequando quia nequam est qui nequit ... vel assisteret
a stelle quod cum dicitur nequam quasi non est ... Laquear et lacu-
nar est id quod ... est a luce et ab aere et tunc ponitur pro lampade
eo quod lucem aeri ... Arpinum nomen est loci unde dicitur arpinas ... nomen
... est ligno ... // ... ... pernia
Teges est domus a tegendo ... suauitas. Assiduus quoque dicitur ... et dimat
producta id est quod vere ... ponderis ponitur in ... obulo / quoque de-
riuatur ab asse quod est nomen cuiusdam ponderis ... ob et ...
compositum est ab assideo quod est ex ad et sedeo. Et tunc dicitur assiduus ...
alicui assidet. occido penultima correpta fit ex ob et cado. Et habet supina occasum. in-
de occiduus. quando vero dicitur occido penultima producta tunc est ab ob et cedo
inde occidium ... et habet supina occisum occisu ... Picenum. tiburtum nomina sunt locorum et inde
et ... supina occissum occissu ... Picenus et tyburo ... Acrimonia amaritudo vocis / Suauella i. ... suasio
patria picenus et tyburo // Acrimonia amaritudo ... Collega dicitur qui simul legatur
Consistoria loca ... vel concionis. Collega dicitur qui simul legatur
a collega ... penultima producta i. qui in legacionem mittitur. Dicitur etiam collega
aliquid simul legentes i. colligentes. // Decanus a decem vel decas quia ad-
minus decem clericis prest ... Controuersus ... a controuersia ...
si ponitur a controuerto ... // Ignarus quod est ab in et narus quod est sa-
piens ... mane foras petit sed de vespere tecta. Et ... ignaros
... animum ... est ... superbia est amor proprie excellencie ... a super
... ... interposita b. Superbie enim est ... super se ire quod quis plus extimat
de se quam ... est. ... a super superbus ... qui vult videri quod
est supra quam sit qui enim velit supra ... quod non est superbus est. Ascu-
... id est quod ... et dicitur ... sine ... et ...
... quasi sine ... ... et pura sicut mel ...
... sine cera est et ... penultima voluit ... penultima cor-
ripiat et sit ... et ... quod est ... lignorum. ... hic et hec
... et hec imbecille et imbecillus imbecilla imbecillum in una eademque significacione
et sicut hic et hec enervis et hec enerue et enervus enerua enervum ita est puto
... ... et composicionis esse. Sinceris sincera sincerum. Et hic et hec
sinceris et hec sincere ... mutetur ... declinacio ... dicta ... sin-
ceris penultima producta. Unde virgilius Subsedit sincera foraminibus que ligantur vel
... emundata cera. Et ... sincera possunt penultima ... producta ... in ... ...
... inueniatur. Subsedit sincera ... sit a sincerus ... dicit barulo...
Affinis componitur ex ad et fine. Est autem affinitas ... personarum / ...
... personarum ... parentela ... ut dicantur affines
omnes cognati ... vel cognate ex parte uxoris ... habebitur in
legibus ut ... uxore non ... cognatam cuius ... af-
finitatis prohibende. / Dicitur etiam affinis ... pubes ... pone-
ris est a pube ... quasi ... adueniens ... puber ...
stantine et tunc est ... Unde dicitur ... de celo ...

quod est aliquid a se disiungere vnde repellere inde dicitur compago nectura, qui autem
pango facit preteritum panxi vel pegi est et tamen tamen compago nectura, qui au
glose quod non facit preteritum pepigi. vnde illud est quod pacisci inde pango lugere
[illegible] Cartago a cartha et agendo quia ibi primum factum est per ...
[illegible] melius tamen est vt dicatur a cartha eo quod primum terre ...
quo bovis potuit dido tinctas habuit vt ibi construeret carthaginem
[illegible] | sartha dicitur caro et inde dicitur carthago patella eo quod in ea agitur et
concoquitur caro. Vligo dicitur ab vlua id est nebula que surgit ex pa-
lustribus locis. Item vligo dicitur terre pinguedo. Rubigo dicitur
a rubendo quia facit aliquid rubere. Aerugo dicitur a ferro vel
a rubigo. Erugo dicitur ere quasi rubigo eris. Longo dicitur a ferro vel fer-
ro. Margo dicitur litus maris et quasi a mari et giro girus. Item
ad litus [illegible] et ad libri. Fuligo est id nigre quod trabibus
vel camini adheret ex fumi assiduitate proveniens. Ergo est
instrumentum fossoris quod vulgariter pe dicitur. Hoc fossorium. Item
tapedo proprie dicitur dysenteria cotore sunt nutrix alba. Item torpedo est
pigricia. Testudo est ad quod appellatur vulgariter limax. Dicuntur etiam
testudines camerata domorum. Hirudo nomen est. Arundo calamus. Hirudo
vero vermis est et dicitur sanguisuga eo quod sanguinem sugat. Vectigal
dicitur tributum illud quod ab eo qui dat fieri debet in dominum eius in
... quando ferebant per provincias. Debent enim eis singuli exacta:
... id est pecuniam dare et dicebantur vectigalia a
vehendo. Lupercus dicitur quasi arcens lupos a pecore et dicebar
nomine suo pecore seu pastore Lupercalis. Vel dicitur templum
vel festum. Toral dicitur pannus qui adornando lecto superponitur.
Torcletum dicitur locus torcularum comprehensus. Eo quod modo [illegible]
exponi. Quercetum dicitur a quercu. Quercus autem a querendo
Esculus nomen est arboris. Sorbus vel sorbarius dicitur alio nomine et
inde dicitur esculetum. // Provectura id est per ordinem iacta quod
nomen est planetarum. // Augurium compositum ab avis et garrio. Solarium
dicitur vel a sole propter altitudinem vel a solio vel a solido quia fit
de lignis solidis. Vel a solero solerare quod est vel solidum con...
vel soleas sotularibus aptare seu asuere. Hec pomus pomi nomen
est arboris. Hoc pomum pomi est fructus. Hoc pomarium locus in quo
est arbor id est arboretum. Hoc pomarium locus in quo reponuntur poma vel
servantur. Psilium religionum est seu dicitur receptaculum in esculo ...
... amoris sanandi libidinis. Remedium vel est quod a re et medeor
medetur vel dicitur a remedior remediaris. Conticium a conticeo
conticuas. Et est prima vigilia noctis que alio nomine dicitur conticinium
a conticendo. Palladium dicitur insigna palladis. Officium dicitur quasi
contrarium ab officio offeris quod est nocere et est compositum ab et facio.
Connubium a con et nubo et est matrimonium. Conivium a con et
somnus. Exilium dicitur ab exulo compositum est ab ex et solo. Mercatorium dicitur
locus vbi homines mercantur. Municipium dicitur locus municipiis
et est compositum a capiendo et ab eo quod est munium. Hinc mu-
nicipium vel sic dictum ab eo quod est municeps quasi capiens munium
i. donum a Romanis propter custodiam municipiorum. Vel municipes
dicebantur municipes quia munia id est officia recipiebant adiu-
... Civitas et municipes dicebant romani cives sicut
alibi dictum est. Presidium est defensio et a presido quod est quasi
a pre et sedeo. Domicilium dicitur alter pro lo domus, compositum
a domo et cilio dicitur enim domicilium quasi cilium domus. Cubiculum
dicitur vas id est in quo ... // Atrium vero dicitur vas in quo
portabat ... habitabile. Conclave conclavis compositum
est a con et cilium cilii ... ea silicet quemadmodum ... contingit
in omnibus quietem capiunt ... et ... et inde dicitur
conciliabulum quasi consiliabulum locus vbi ... consilia fiunt quibus...
Abolitus pecata tollita dicitur ab oleo oles quod est delere. Anteriacum est mors
... virago quod agens ... dicitur. Compago declinatur a compingo compingis quod est ...

ordium prostibulum autem a prostando dicitur et est domus meretricum
patibulum dicitur tormentum vel quia pateat omnibus vel quod ibi pa-
tiantur homines vestibulum dicitur exterior pars domus sicut porticus et
atrium et dicitur vel a vestibus vestiendo eo quod quasi vestigat domum
vel a vesta quia primo fuit vestibulum in templo veste vel quod dea
ante templa solebat eius imago esse dicitur ... // Servius est vesti-
bulum dicitur a ve quod est extra et stando unde vestimentum
quasi sine mente et statim et dicitur vestibulum quasi sine statu
eo quod intrantes non stant in illa parte nam morantur / sed transe-
unt in partem interiorem domus // Diverticula dicuntur secta per
que diverterunt vel divertunt diverticula viarum et domorum et silvarum
diverticulum a diverto divertis / quod est das et verto ... verriculum dicitur
a verrendo et est instrumentum ferreum quo purgatur pavimentum vo-
luntaris est nomen eius et latronis est ... et verto a
verrendo quia nil virginum patebat videre quod vellet vivus manibus
... tractare ... verriculum penicillum ... dicitur a penna pen-
unde dicitur pictum et silvatum / quod a penna pennis unde pen-
nis pes ... pertinente secundum quod dicitur ... penicillum far penicillum
in palestra propugnacula dicitur illa intestina ... superiori parte
murorum unde propugnaculum dicitur illud ... ...
... ad ... ... facitur
an ... / ... sunt disposita lapides ... ... patrimonium quod
per ... ... et hoc componitur a matre et munio ... dicitur matrimonium
... ... / quod dicitur hereditas que attingit ex parte matris
matrimonium / et hic est simplex Aliud est vador vadaris quod est dare
vadem vel fideiussorem et dicitur a vado vadis ... dare fideiussoribus
... et ... licebat Aliud est vado vadas ... est simplex per vada
unde est ... ... producta ab ... in et ... ...
... placiis in ortho. ... seu simpliciter // Flamen quidem dicitur
... et hic ... est et a ... ... autem magistrum est
dictus flamen quasi filamen a filo et est nomen sacerdotis Jovialis
qui ... filo solebat religare quod ... sanctificabat Tubicen
qui canit cum tuba Cornicen qui cum cornu Fidicen qui cum fidi-
bus et sunt composita a cano canis et notatis nominibus / Biga
compositum est ab bis vel bino et iugo Quadriga a quatuor
et iugo // Suffire quod est a sub et fio vel est subministrare vel su-
fumigare // Et lupanar est domus meretricum eo quod meretrix lupe
... et ... ... quodam in edificio ... dicitur
dicitur silvaster apud // Oleaster silvestris olea vel ... ...
palastaster aliquando gulosus dicitur catulaster et antonomas-
tica sunt nomina diminutiva dicta // Ador quondam genus frumenti
est quod solebant antiqui sacrificare ... quod dicitur ador ab adorando /
... dicitur qui ... toto ... est ... ... quod est ...
... et ... ... magis ...
... / ... est quod ab in et arte ... ab in et ... ... dici quod ...
... ... sunt sed ab in et iure ... quod in ipsa compositione est ... Eodem ...
... ab in et ... Castrimargia ... est ... castitas ... ... est modesta ... glabrio
est ... Tutela vulgariter dicitur stabilis ... ... nomen ...
... quod ... latet candela ... ... tecta ... nomen est ...
Sagana dicitur a sagio ... unde sagax et sagana ... ... dicitur ...
ab asequendo dictus ... ... Bubulus Covene ... ...
... venientes / Monile dicitur ornamentum ... muliebre dictum sic
eo quod monstrat castitatem seu muniat ad hic ... apponitur pectore ... ...
manum dimittere possit ... mulier ... ... triangulum ...
dicitur est ... quia facies ... triangulata Capito est piscis ... ...
magnum caput ... ... Comedo dicitur qui consuevit interesse
comessationibus seu comesationibus Palpones dicuntur adulatores ...
que ... aliam ... est in ... ... forma ... agens unde
con et pango ... ... quod est ... unde fit compingo ... ... quod est ...

Ravenas nomen est hodie regie dignitatis quondam
dux [illegible] in civitate et nobiliorum Ravennas et cetera que in Italia / Optimates
nomina sunt patria / Menas [illegible] nomen fuit filii et menas mensis mena me
[illegible] nomen [illegible] [illegible] qui [illegible] luna crescit et decrescit unde nomen [illegible]
eo quod [illegible] luna dicitur [illegible] mene [illegible] defectum [illegible] dicitur manipulus
appellant [illegible] [illegible] gemini et legendo et [illegible] seu [illegible] tentanum [illegible]
a manu / Illumites [illegible] Sordida ab illuo quod est / sordo alii dicunt [illegible]
illuvies [illegible] dicitur putredo humorum de [illegible] semper [illegible]
Curulis est sella consulis vel in qua portabatur rex. vel sella [illegible]
sedentes in senatu ubi triumphantes sedebant / Catmensis [illegible] nomen
[illegible] sicut Athenienses insignis dicitur ab insigno [illegible]
[illegible] a signo signas mutata [illegible] / Pluvialis dicitur quedam [illegible]
[illegible] unde dicitur pluviale vestis et [illegible] / [illegible] dicitur a plu[vi]
mantile quod induitur superponitur / Gentalis dicitur ille a
qui nos genuit / Celestis dicitur castus quasi celestem vitam [illegible]
Patruelis dicitur filius patrui / Fratruelis dicitur frater [illegible] / Et illa
dicebantur qui [illegible] morbosis [illegible] quod alibi plane
dictum est / Gentilis dicitur [illegible] [illegible] eo quod [illegible] fit a [illegible]
no [illegible] solebant antiqui [illegible] ante [illegible] / Bestius dicitur
sic [illegible] / Subtilis gravitas plante dicitur vel pedis [illegible]
est subtile foramen, id est effluere quod est ab ex et fundo quod
non est in [illegible] et effundere unde dicitur futile vas quod [illegible]
non potest [illegible] / Et homo futilis qui nil potest celare / Alia dicitur
[illegible] que in domibus nutriuntur ab alo quod est nutrio / Scola grece
vacacio latine quia ibi studio vacamus vel quia scolares a ce-
teris negotiis secularibus debent vacare / Vel quia a scola [illegible]
negotiis ibi est vacatio / Peculium dicitur pecunia de pecudibus [illegible]
habita est [illegible] pecunia [illegible] quia servi non solebant aliam pecuniam
habere unde dicitur peculium [illegible] familiaris vel [illegible]
eo quod servi solebant domino esse familiares / Molaris [illegible] [illegible]
est unde dicitur lapis molaris et saxum molare [illegible] adiacet
unde dentes maiores dicuntur maiores a molendo / [illegible] sunt [illegible]
[illegible] in [illegible] et medii [illegible] dicuntur canini [illegible]
[illegible] solent frangere ossa [illegible] dentibus [illegible]
medius [illegible] et [illegible] cibum molligunt [illegible]
[illegible] dicuntur loca [illegible] suspensa [illegible] in [illegible] parte [illegible]
Legma dicitur posterior pars capitis vel [illegible] parte [illegible]
Legma est dicitur massa ferri [illegible] [illegible] [illegible]
Athena dicitur immortalis [illegible] tanathos dicitur mortalis et a [illegible]
[illegible] tristicia et [illegible] nomen civitatis / Pistoria nomen
[illegible] est civitatis que hodie dicitur Pistoria / quidam [illegible] habent pi-
[illegible] [illegible] [illegible] sed [illegible] [illegible] cum filio de [illegible]
[illegible] [illegible] de [illegible] / [illegible] lingua dicitur Sabina hasta
unde ab antiquis dicebatur quiris pro quo [illegible] quiris ut sit ar-
[illegible] in fine quod est hastatus / [illegible] dicitur quasi [illegible]
unde in lege habetur [illegible] aut agnus absque [illegible] macula [illegible]
[illegible] [illegible] / Adventicium [illegible] quod aliunde advehitur
Remuneratio [illegible] que in pignore reponitur / Consideratio dicitur [illegible]
[illegible] aliquis de suo nobis [illegible] ut [illegible] suas in [illegible] habeamus [illegible]
Consideratio [illegible] que nobis [illegible] tutele consideratur [illegible]
[illegible] nomen est [illegible] et [illegible] denominatur sola forma tribunicia villa
et [illegible] habitu [illegible] habitu [illegible] / Gentilis [illegible] gentilitatis [illegible]
vel habitu gentilis / Gallinacius qui et vocatur galli seu [illegible] et
formam eius [illegible] dicitur [illegible] gallinacius [illegible] gallus
[illegible] dicitur pellis tenuissima que est in [illegible] [illegible]

dicitur est nubra (?) charta vel pargamenum unde dicitur membranarius liber factus de membranis ad differentiam eius qui fiebat de biblis // Carthaginiensis (?) unde carthaginensis patrius proprie est patris sicut quintaeger (?) perspicax quid est a per et specio quod non est in usu // Ambages quid est ambi et ago inter precedentia // Rigimus (?) dicitur .... sed non est in usu ... dicitur a rigando quod sunt sequentia usu non inveniuntur // scilicet inriguus ... est ... dicitur unius menses // obliquare con... ... Unde quidam ... ab ab et equo ...
Turbus ... dicitur seu illud tornatile lignum quo ludunt pueri ... dicitur ... // Et dicitur turbus qui populum turbat vel qui ad modum turbinis volvitur ... lucus dicitur a lucendo per contrarium quod non lucet Bubulcus dicitur custos suum / bubulcus dicitur qui custos boum ... petulans dicitur libidinosus ... petat / ... dicitur qui ... secundum ... // Blandus dicitur quasi ... / ... est quoddam ... // bibula / dicitur arena que ... com ... Charybdis est quoddam ... Novacula dicitur instrumentum ferreum quo solebat fieri pargamenum ... unde dicitur non ascendat novacula super caput tuum // Lo... et ponitur quandoque pro rasorio // ... dicitur lorica armatus dicitur ... lorica quod est armare se lorica est inde ... componitur de longo ... quasi loricam depone // letus dicitur a leto quia letus est laudator ... et amplum / ... a muto ... vel quasi tenens mugitum quia est nec audi... ... tue vel ut alii dicunt a ... quia ... solent // trabea vestis ... dicitur trabea quasi ... eo quod ... videtur ... mentum ... est et est propria dicta trabea quasi ... // territus dicitur ... a terre... illa / ... dicitur quasi qui ... / Amictus dicitur ab amicio quia eius sacerdotes ... sacrificarent ... solebat ... / Amictus ... ab aliis ... et est actum dicitur ... est a per et ... quod non in usu ... cooperire / pellax est deceptor a pellicio quod est a per et licio quod non in usu ... vomex est qui assidue vomit velox dicitur a velo quia velum dat velocitatem navi ... dicitur ab ... quia ... hostes est // Sequitur quintus liber ... dicitur ab ...

Quoniam de speciebus sive formis nominum quantum potuimus supra tractavimus nunc de generibus querere tenemur. Genera igitur nominum principalia sunt duo que sola novit ratio nature scilicet masculinum et femininum. Genera enim dicuntur a generando proprie que generare possunt que sunt masculinum et femininum. Nam commune et neutrum vocis magis qualitate quam natura dignoscuntur que sunt sibi contraria. Nam commune modo masculinum modo femininum statum possidet. Neutrum vero quantum ad ipsius vocis qualitatem pertinet nec masculinum nec femininum est. Unde commune articulum sive articulare pronomen tam masculini quam feminini generis assumit ut hic sacerdos et hec sacerdos. Neutrum autem separatum ab utroque genere articulum asciscit ut hoc regnum. Nam epicena id est promiscua vel masculina sunt vel feminina

Iste est liber quintus in quo priscianus secundo et tertio et quarto libris determinat de primo accidente nominis ... de specie tractat consequenter de ceteris accidentibus nominis [illegible]

que in una voce et uno articulo utriusque nature animalia solent significare. Dubia autem sunt genera que nulla ratione cogente sed auctoritas veterum diversa genera protulit ut hic finis et hec finis. cortex. silex. margo. stirps. penus. bubo. Ovidius feda fit volucris venturi nuncia luctus ignavus bubo dirum mortalibus omen. Virgilius sola quod culminibus ferali carmine bubo. damma panthera que utrorumque generum prononciacione sunt prolata. Sunt alia genera non solum masculini et feminini sed etiam neutri et sunt adiectiva ut hic et hec et hoc felix. sapiens. Sunt quedam tam in genere quam voce mobilia ut natus nata filius filia: Sunt alia natura et significatione mobilia non etiam voce ut pater mater frater soror patruus amita avunculus matertera. Sunt alia voce non etiam nature significatione mobilia ut lucifer lucifera frugifer frugifera: Sive enim de sole sive de luna sive de agro sive de terra nulla est distinctio nature generis naturalis in rebus ipsis sed in voce sola. Sunt alia que mobilia tamen a se non a masculinis feminina nascuntur ut helenus helena danaus danaa liber libra fiber fibra: Quamquam enim comparata et annotata a significatione masculina sunt derivata et posita. Sunt alia que diverse significationis causa mutant genera ut hec pirus hoc pirum hec malus et hoc malum hec arbutus hoc arbutum hec mirtus hoc mirtum hec prunus hoc prunum et hoc in plerisque invenio arborum nominibus in quibus ipse arbores

igitur hic ceno
pus transfert se ad
genus feminin[um] rem
vt ostendit que non
ipse dicantur aliq[ue]
generis que ipse
ea per se non esse
ad quia patet duo

femina / fructa vero neutro proferunt[ur] vel ligna vt
hec buxus hoc buxum lignum virgilius / Dant arbu:
ta crescenta quod myrta terica pruna volubile buxum
[illegible] ea declinat que sunt epicena que dubia tam vt ostendat
[illegible] sed in predictis generibus genera tamen etiam vt dicam quod ad quia patet duo
[illegible] de nobilitate nominis secundum diversitatem generum et quarto loco transfert se ad genus
secundum vocem / De quo tractat sic vt primo ostendat terminales litteras musice de inde singu:
las secundum terminaciones dat certas regulas ad cognoscendum de quo quod nomine cuius generis sit
vnde iste tractatus primus potest dividi in quatuor capitula Ita quod in [illegible]
[illegible] prosequitur de quarto vbi aut primo sequitur illorum tangatur patebit in
quibus. prosequitur de quarto vero quia de tribus predictis primus tractat subdividitur in tres
in passu [illegible] vero / nam epicena et cetera ibi ponit alia / Causa autem invencionis va:
[illegible] ibi / nam in quibus sunt diversitas feminini et neutralitatis communis etc. ad nam
[illegible] in diversis generibus sunt diversitas feminini vel neutri ipse distinccio / Quibus autem causis genera nominum impo-
sita alterius feminini vel neutri ipse distinccio / [illegible] quod genus dicitur a generando quod est natura
[illegible] hic [illegible] nominis est quod genus dicitur a genere quod est natura
latum vt hic magis respicit naturam quam genus / Nam quandoque habetur respe-
ctus ad sexum vt hic vir hec mulier hic petrus hec maria hic et hec homo
tus ad sexum / admitacionem seque vt hic equus hic aer hec aqua hec terra / Vnde
quorum admitacionem primus vt hic equus hic aer hec aqua hec terra
superiora elementa sunt quasi mares et inferiora quasi femine quia illa
agunt in inferiora et hec paciuntur ab illis / propter hanc imitacionem nomina
arborum sunt feminini generis quia naturam matris in suis fructibus imitan-
tur vt pirus et vlmus hec et enim quia obstetrix puerpere baculi vnde oleaster
sunt masculini generis cum sit proprium sic genus concipere i. olivarum Ipse autem non
concipit Sed aut sit primo de lignis iam non possunt concipere vnde magis
sunt neutri generis preterea buxum / Hanc imitacionem habent in nominibus fluviorum
que sunt masculini generis eo quod fortiter et cum impetu currunt et in hoc quandam
naturam maritatis gerunt / Sed tamen quorum sunt neutri generis propter qualitatem
vocis maxime ad [illegible] rem in separatam Similiter lapis petra saxum aliqua
naturale in suo genere reputatum Nam lapis quasi ledens pedem dicitur
et in hoc imitatur marem tamen est fortior quam femina in ledendo et ideo
sunt masculini generis / Petra autem quasi pedibus trita dicitur et ostendit
pati et ob hoc est feminini generis / saxum dicitur a sanciendo i. firmitando quod ipsum
magnitudinem suam est firmum ita quod non movetur et in hoc differt a ma:
sculino et feminino sexu et sic neutri generis ipse propter hanc causam similiter
Sunt multa nomina feminini generis vt illud qualitas et huius similia quia
fecunditatem quandam habent racione prolis quam in se continet / Similiter ad
propter delectacionem sunt vt femina arboribus propter leviorem vt masculi et ita
potest sagaciter iudicare / Ea vero que non pertinent ad rem separatam
vt separata sunt neutri generis vt hoc stannum / Animal quod dicitur
non tamen de separans sed est in separans quia nullum specialem sexum habent
[illegible] eo quod nascuntur de putrefactione vel generacione sunt generis neutri / Sal
[illegible] esse neutri generis quantum ad rem sed repugnat qualitas vocis ne-
utrorum desinencium in al Tamen omnia neutra desinencia in al producunt
penultimam et terminat ablativum in i / quare neutra sunt hec nomen sal immo
[illegible] penultimam et facit ablativum in e sic mascula desinencia in al et sic qualitas vocis tali
adiuncta racionem cogit hoc nomen sal tamen esse masculini generis non enim qualitas vocis suffi-
cit nec voluntas communis nisi racio nature vel rei tali generi sit adiuncta Secundo quod datur
genus a comparacione accidentis ad substanciam vt hic et hec et hoc felix Et ergo
causas a quibus genus imponitur breviter colligamus / dicimus
quod genus quandoque accidit habito respectu ad vnum sexum / quandoque
per se vt vir et mulier quandoque ad vtrumque vt homo quandoque ad imitacionem generis
naturalis vt lapis et petra / quandoque ad rem in separatam tamen vt stannum / quandoque ad
imitacionem in separate vel vt al postulat masculinum et femininum et neutrum causa naturalis
[illegible] et ideo nascitur ab ea vnde non sunt masculini generis nec feminini Quandoque habetur
respectus ad qualitatem vocis racione tamen adiuncta vt hic sal quandoque ad
comparacionem accidentis vt albus alba album / Epicenum tamen et dubium diversas
[illegible] habere causas hec [illegible] et cetera / Item nomina cetera predicta inter distin-
guitur genus apud quosdam naturale quod sit per rem ad sexum /

qualis sunt duo publica scilicet masculinum per se ut vir et femininum ut mulier
et ambo sit ut homo et ipse rediua pue communis et omne. Tercium vero per ab-
negacionem vtriusque sunt neutrum. // Aliud est vocale quod fit per respectum
ad qualitatem vocis adiuncta aliqua racione ut hec deitas trinitas [illegible]
est ymaginarium quod datur per mutacionem ad quod rediua pe [illegible] // Cum
per argum illa diffinicio generis esse sufficiens. Genus est proprietas in nomine
nosatur an id quod nomine statum sit masculinum vel femininum vel neutrum vel pantate
ipsis attendens i. [illegible] qualitatem. sit affine ad masculinum vel femininum vel pa-
litate i. [illegible] speciem [illegible] / Et [illegible] proprietas generis est in nomine monstrans
agas vel femininum sit vel neutrum vel pantate. [illegible] Ipsis attendens quod nomine sta-
Genus aut in genera duobus consideratur. secundum rem et secundum vocem /
Genus quidem secundum rem est sexus masculinus et femininus. Dicta a generando quia
hii duo sexus possunt generare. // Videntur itaque auctores alterum de hiis sexi-
bus in quibusdam rebus esse et in quibusdam neutrum. Ideo invenerunt voca-
quibus sic sexus nominarent ut secundario traherent an aliquem sexum in esset cu-
an neuter. Et que aliquem sexum designabat inesse ipse vocabat alicuius generis et
que neutrum. neutri / Et tunc genus erat secundaria significacio. Erant itaque
racione merito. tria genera in nomine masculinum femininum et neutrum. Et quia sexus
in solis animalibus est ideo animal ipse dicebant nomina cuius generis dicuntur ad-
hec. Alia vero inesse sexum in omnia alia debent dici neutri generis. Illa vero nomina que articulari pronomini
vero inesse dicatur femininus. Illa vero nomina que articulari pronomini adiunguntur
hic adiungit ut dominus vel que singula nominibus [illegible] Neutri
iungant articulari pronomini ut quis. Illa in genere omnia nomina adiuncta. Et si non do-
dicuntur // Hec vero illi articulo hec est hic adiungit ut mulier vel aliquam
tis nomina pronomina non articulari predicto seu illa predicto pronomini ut que illa
que omnia sunt femininum generis // Hoc vero illi articulo quod est adiungatur
ut mancipium vel aliquam singula nomina ut quot et singula sunt similia illa signi-
omnia sunt neutri generis. Sed quia sexus ut predixi in solis animalibus
Ideoque sola illa nomina ipse dicit masculini generis que cum ad masculinum sexum
ficant seu extimant vel [illegible] Hec vero rem sexus femininum nomina sexum
generis sunt ut [illegible] Et que rem nullius sexus nominat ipse dicunt
generis hec [illegible] Neutrum assumunt hic et hec sed rem nullius
sexus nominat inesse masculini vel [illegible] dicunt vel lapis et petra / Hec
vero assumunt [illegible] sed rem nullius sexus nominat inesse neutri generis dicunt
ut animal. Sola ergo animalia nomina ipse dicit masculini vel femininum [illegible] Cetera
vero omnia ipse dixerunt dicta neutri generis / sed dumque [illegible] illud aliquod
esse sexum quod quidem nullius erat ut solem et lunam [illegible]
imponebat eis nomina masculina vel feminina nominibus similia vel in racione
vel in constructione // Itaque vel masculini nomina vel feminina esse constituerunt / In con-
que visus abolerunt adeo ut non ea tamen nomina vel femininum esse [illegible] sexum nominat
masculina auctores appellarent vero ob illa que rem masculini sexum nominat
structione sunt similia quamquam habebant nominare et hec id. de feminino
et neutro inesse est ergo genus secundum rem ut dictum est // Genus vero
secundum vocem est discrecio alterius sexus vel neutrius vel per articulum adiunc-
tum ut hic vir et hec mulier et hoc mancipium / Vel per hoc vel discrecio adiunc-
tum ut albus alba album vel per alterius diccionis [illegible] hac:
cognoscitur cuius generis sunt ea quibus articulare pronomina non adiungitur ut hec
pronomina hic et hec et hoc / et singula pronomina ego et tu et consimilia ut hic
sunt similia. Genus inquam secundum vocem vel est talis discrecio signa
alterius sexus vel neutrius. Vel similitudo alterius in nominibus alterius sexu
vel neutrius discernentibus non vni dico que discernunt aliud sexum soli
dicitur masculini generis similio vero in racione et constructione illa inesse [illegible]
masculinum est / Cum si discernit genus. si rem accidit nomini i. esse eius secunda
rerum [illegible] non [illegible] ad nomina [illegible] [illegible] non in solum significat secundario
dicitur ergo genus secundum vocem accidit nomini i. convenit ei aliquo respe-
ctu modorum alterius sexus discernendi // Vel neutri. vel ad statum sile
nominibus in constructione alterius sexum discernentibus vel neutri. Et de genere
secundum vocem generis vero proprietas. nominibus que ipse masculini generis dicunt
vel femininum vtrumque genus accidit / sed genus secundum rem est secundaria si-
gnificacio. Genus vero secundum vocem quo proprietas est absolute et aliud
qualitas ergo tamen duo sunt genera secundum rem quamquam tria sunt secundum vocem

masculinum femininum neutrum, que duo, et que trium, quos denique appellat omne. Sed neutrum sola separatione dicatur genus quia nec ut masculinum nec ut femininum construitur. Commune vero tam duum generum quam trium dicatur sola constructione genus quia vel ut masculinum et vel femininum construitur ut hic et hec homo. Et trium genus quia ut illa duo et ut neutrum ut hic et hec et hoc felix. Duo itaque ipse dicit genera scilicet masculinum et femininum. Cetera vero simpliciter et sola constructione ratione. Dicemus ergo proprietates predictas esse genera; non vero dicas aliqua esse genera, et non genera esse. Hec per se. Et ut in primis litteris habeamus, dicit quod genera nominum principalia duo sunt que sola novit ratio nature. Ratio est naturam hic appellat quandam formam conservativam specierum scilicet femininum quod potest videri ex eo quod ipse restringit hic vim generandi tam ad masculinum et ad femininum quia hec sola sexum habent cum generatio sit omnium rerum in civitate que fiunt ex aliquo precedente, tamen generare est creare. Creare est ex nichilo aliquid fieri ut in animalibus contingit. Cum ergo dicat hec sola scilicet masculinum et femininum novit ratio nature, videtur excludere epichenum quod vix in aliquo animali reperiatur sicut neutrum. Unde dicendum est quod ratio nature scilicet secundum aliis proprietatis ignorat epichenum quia licet aliquod animal habeat utrumque sexum ut lepus, non tamen hoc est sapit illam que est in rebus separatis de qua hic [illegible] intelligit. Item restringit natura in legibus ad illam que est in animalibus tamen habentibus omnem generandi et concipiendi [illegible] dicitur. Ius naturale est quod natura omnia animalia docuit scilicet forma quedam naturaliter animalibus impressa et hoc est modo per naturam restringit in verbo posito ad illam que est in animalibus tamen. Et nota quod generale potentia tantum scilicet a quo genus a generando quod ostendit prius esse genera in animalibus tamen generant. Sed ponimus potuit causam hic perfectum probare. Sed dicat genus dicitur a generando quod non intelligitur tamquam a sua causa sed tamquam ab effectu. Ergo cum precedit effectum generationis. Causaliter autem et vere genus dicitur a genere quod est natura et inde genera quod idem est quod generatio [illegible] dicitur a generando genus pertinet sic duo tamen. Nature generatione sunt cognita femina mas quod hic etenim solus prodit generatio plus. Sed contra illa licet non que et neutrum quia potest. An que genus sit aliquid in natura et si sic tunc participat utriusque sexum ergo non sit genus generans. Illud que precedit ex aliquo utriusque sexus et aliquis homo esset masculus et femina hoc est impossibile. Sed cum nihil est in natura ergo in nominibus naturale est genus generis. Igitur hoc vel eius non convenit naturaliter per masculum et feminam quod falsum est quia sic accipitur pro utroque sexu vel omnino. Solutio dico quod nullum genus est que generat ad naturam nec aliquis sexus est quis ad masculum et ad femininum et hoc et quod aut postnamus. Sumpto genus magis late vocum dispositum quam natura. Communitas ergo a gratia dicitur que genus est forma ante non nature sicut affirmatio et negatio quod dicitur possunt communitates in generare per opus generationis quod masculus et femina conveniunt efficiunt. Et descriptionem eius tangit ibi unde quesitum. Sed contra genus neutrum quoniam an sit privativum vel aliquid ponat. Si est privativum neutrum ergo non est dispositio cuius. Et si ponit nihil est. Si autem ponit aliquid ergo abstracta neutrorum aliqua dispositio relinquitur. Quero ergo que sit illa. Solutio dico quod neutrum privat et ponit. Privat enim dispositionem masculini et feminini. Et ponit dispositionem qualitatem rei carentis sexu vel dispositionem carentis et ipsius descriptionem tangit ibi neutrum autem. Sed contra. Additur hic nec vel mas nec femina dictum. Hinc que subiit quod dicitur neutro. Opponit quia tam mas quam femina subsit. Hoc hic et hec recipit. Dico hic et hec quod sacerdos. Sed queritur quare non reperiuntur que quod masculino et neutro vel ex femino et neutro. Et videtur quod possit inveniri ut vir et mancipium diligunt se mutuo et mancipium videt se. Dico quod talis coniunctio esse non potest quod communiter est naturale et aliud [illegible] et hoc in utramque significationem et alius positivum et ideo non facit vim esse. Cum autem dicitur vir et mancipium diligunt se hic pronomen ibi est neutrum [illegible] neutrum concipit masculinum. Et sic ibi mulier et mancipium vident se vel. Et nota quod solum masculinum quemquam generet hanc suis rationem anthonomasie id est excellentie ut ibi Emundum vult salvum esse id est hic enim intellige ita de femina sicut de mare. Similiter diliges proximum tuum et hec legis repetitur. Sed femininum non sic tamen. Unde nunquam accipitur pro generis. Discernuntur genus aliquid personalem terminationem. Aliquid per articulum prepositum. Quando per demonstrationem ut iste homo. Dicatur per relationem ut homo et moritur. Ex natura ut arbor. Ubi per se hic. Commune nomen est illud quod in utrumque sexum notat eadem voce et dicitur a dictione.

altius nos vel vir fortis hic fortis et mai[us] [illegible] / assignatur aut genera
nibus non semper habitus rei ad formam rei sed [illegible] ad qualitatem
vocis vel ad speciem [illegible] [illegible] se per modos agentis vel patientis
est [illegible] [illegible] ad [illegible] vel [illegible] de quibus sufficienter tactum est [illegible]
fuit nota discretionis formula vocis ut docte docta doctum. [illegible] articulorum
copula / nam recipit hic mas [illegible] femina. neutrum hoc / [illegible] [illegible]
relatio / sicut in pronominibus ego tu [illegible] sui quis vel ille [illegible] adiectiva velut
universalis feminam [illegible] omnia [illegible] in rebus non [illegible] solum [illegible] / nec pa
vitas [illegible] nectara vel articulorum [illegible] [illegible] [illegible] partibus sibi [illegible]
omnia quia lapis petra saxum mas femina neutrum [illegible] ibi [illegible]
Epichena Secunda pars [illegible] capituli in qua declarat que sunt epichena
et dubia Et primo de epichenis secundo de dubiis ibi Dubia que sunt epichena
ut hic Epichenum est nomen quod eadem voce tantum et eodem articulo utriusque
sexus nominat ut hic milvus et [illegible] epichenum promiscuum genus [illegible]
sub eodem articulo promiscue [illegible] utriusque sexus ¶ Dubium nomen est quod eadem voce
et diversis articulis utriusque sexus nominat apud diversos autores ut hic
vel hec dama // Declinentur itaque dubia secundum utrumque articulum [illegible]
ponere vel hic vel hec dies [illegible] [illegible] sed non [illegible] [illegible]
[illegible] Declinentur epichena [illegible] ut hic milvus Illud [illegible] videndum est
[illegible] nomen [illegible] dubium et epichenum ut dama [illegible] dubium est
[illegible] modo apud unum autorem invenitur masculinum / apud alium femininum Epice
[illegible] [illegible] epichena et dubia masculini generis vel feminini sunt et non
[illegible] [illegible] que solo voce [illegible] sola [illegible] [illegible] utriusque nomi
nata [illegible] / [illegible] epichena tibi [illegible] [illegible] promiscua [illegible] Omnis
edita [illegible] / Ut [illegible] dies [illegible] [illegible] [illegible] illud [illegible]
hic aut hec [illegible] [illegible] illud [illegible] [illegible] dubium [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] aut [illegible] supra que femina [illegible] supra utriusque
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] // Epi
diligere deum et proximum [illegible] hic nomen proximus sit epichenum [illegible]
dico quod hic [illegible] [illegible] [illegible] sub una voce et uno articulo vel [illegible] masculo et fem
et femina [illegible] [illegible] [illegible] et ideo non epichenum / Item [illegible] ma
[illegible] articulo [illegible] masculo et femina et ita videtur quod sit epichenum / Dico quod
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et est ibi [illegible] [illegible] et [illegible] non est epichenos
Videtur etiam quod hic nomen [illegible] sit epichenum [illegible] sub una voce et uno articulo
comprehendit animalia utriusque sexus Ad hoc dico quod in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non est epichenum quia non convenit tantum animalibus [illegible] [illegible]
sit epichenum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nominibus utriusque sexus immo etiam
dico quod nullum nomen neutri generis [illegible] una voce [illegible] Item videtur quod animal
immo ut [illegible] [illegible] [illegible] animalibus [illegible] epichenum quia non sit [illegible] ut [illegible] ad hoc
[illegible] [illegible] [illegible] una voce et uno articulo [illegible] [illegible] [illegible] non est epichenum
neutrum genus [illegible] est a [illegible] animalia utriusque sexus
non sunt promiscua ut [illegible] et [illegible] Item nomina [illegible]
[illegible] [illegible] et ita [illegible] non [illegible] [illegible] quia non [illegible] [illegible]
[illegible] dico quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
rene // [illegible] [illegible] habere et [illegible] ut in pluribus [illegible]
chena. dico quod ita [illegible] [illegible] [illegible] non sunt aliquo modo epi
videntur habere utrumque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible]
[illegible] Hermophrodite appellantur [illegible] [illegible] [illegible] quedam animalia
[illegible] quippe apud [illegible] masculi [illegible] [illegible] quod in eis [illegible] [illegible]
nullam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sexus apparuit
[illegible] / Hoc est [illegible] Augustinus in [illegible] libro de [illegible] [illegible] et [illegible] et pa
[illegible] animalia sunt [illegible] monstra natura et [illegible] de [illegible] [illegible]
in quibus animalibus epichenosis habeat locum // [illegible] dico quod [illegible] [illegible]
animalibus nullum [illegible] nec [illegible] vocis qualitas [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] potuit
habere locum epichenosis Ut dama talpa milvus et [illegible] [illegible]

inadcipere in a pur et tamen ma' est fed gl. ut hic dama et hec da-
ma hic talpa et hec talpa et utrumque genere accipitur pro animalibus utriusque
sexus. Et nomina bipedum in a sunt tantum feminini generis. De hiis autem dico que
sunt epichena ut hec aquila hec pica hec noctua. Sed columba non sunt
epichenum quia dicitur hic columbus pro mare et hec pro femina. Et hec pro fecunditate accidit sicut
gallus et gallina. Columbus ergo sunt epichena propter indiscretionem sexus et
circa fecunditatem. Nota autem avium epichena que desinunt in a. Quod sunt
feminina magis quia et aves singula fecunditate sunt sicut et femine et tamen
in a maiorem convenienciam habent cum feminino quam cum masculino. Nota est hic
quod omne epichenum generis est ma' gl. vel fed ut hic turtur et hec aquila
est enim sibi addicio per causam proprietatem fere ut sunt ter volat modo
non discernit sexum ut etiam convenit fieri cum [illegible] quod dicatur albus cignus
sibi si dicatur alba aquila non fit modo [illegible] ad feminam sicut fit in genere
ut alba cignus. Potest ergo dici omnis turtur et alba aquila tam pro mare quam
pro femina. Ista tamen prohibitiva recipiunt quandoque adiectiva contra naturam sui articuli
causa discernendi sexum. Unde invenitur Ansere erat [illegible] [illegible] gemine
feta sibi est dictum de turture sola volabit sola sedebit. In nobilioribus autem
contra suum articulum quandoque [illegible] suppositore ut apud Salustium [illegible] adiectiva
posita sunt pares [illegible] bestiis obiecti sunt quorum causa aliquis subito non sentitur
ut precepte sub ipsa [illegible] eum [illegible] quorum [illegible] exprimendi naturam rei
ut triste lupus stabilis i. res naturaliter tristis hic [illegible] tristiciam nesciens non enim magis
vel feminini contra hermine [illegible] valet ut neutre. Incertum genus sine
genus sine dubio est ab antiquis propter diversas veterum opiniones ergo secundum hoc non
[illegible] cum est incongrua dicere est serenus dies et serena dies ergo altera constructio lo-
quendi autem [illegible] totam messem esse parte corrumpit ergo utraque est [illegible]
cuda. Dico quod dubium sine dubio alterum istorum est incongrua sed est pro-
[illegible] non enim sciunt cuius generis sunt singularia nomina et sic [illegible]
que illarum loquendi sit incongrua. Nos vero dicimus quod nulla est de nobis
dubitacio de genere istorum nominum propter auctoritatem veterum qui utrumque genus vsi
sunt. Auctoritas enim est summa imitacione digna. Dicimus itaque quod omnia no-
mina generis sunt duum generum sine dubio. Et hoc sepe dicit Priscianus non tamen
sunt generis communis quia illa nulla est convenitas quo ad vocem et ad naturam. Sed contra vero
illa duo genera de vera auctoritate sed de dubio ad hoc dicitur hec nomina de dubio vel vel
illa dubitacio non est ad modernos referenda sed ad primos inventores sicut ad di-
cta vocum claudi ambulare dicuntur id est qui prius habuerunt claritatem vel claudi-
tatem sed modo non sunt tales. Et forsitan aliquando veterum [illegible] antiquus addit
duo genera quia dicere quandoque [illegible] pro certo tempore quandoque pro incerto. Unde vel
protero hic dies esse masculini generis quia dictio est in maribus. Unde vero
venit incerto dies esse feminini [illegible] vel incerta quam femina. Iuxta
illud Unde levius [illegible] flamen quid flamine ventus. Unde vento [illegible]
quid mulier nichil. Similiter est finis confirmans et finis confinens et sic in
eo quod confirmat habet se ad modum masculini in eo autem quod confinit habet se ad modum feminine.
Similiter cortex in eo quod munit arborem est masculinus in eo vero quod ab arbore [illegible]
est sicut femina et ita possunt de aliis iudicari. Et sicut in ista nomina sunt
incerti generis in singulari sicut et in plurali propter dictum quod in plurali est tantum ma'
generis quia non habet se ad aliud genus in plurali numero. Incerto hic est secundum
auctoritatem veterum in nominativo quorum sunt neutri generis quamvis masculina ut hic puteus et
hec puteum hic stadius et hoc stadium hic [illegible] et hoc [illegible] [illegible] non
dicitur incerti generis. Solucio. Dicimus quod masculinum illud nomen tantum [illegible] est
non utrum nisi neutro genere istorum nominum. Est tamen quod veteres huiusmodi nominibus in
utroque genere non tamen [illegible] dicenda incerti generis quia [illegible] terminaciones habent
sed diversa genera quod in nominibus dubiis non contingit. Item querit quare non
habeamus aliquod adiectivum incerti generis nulla enim adiectiva possunt significare de
se genus [illegible] dubitare ut parum et [illegible]. Ad hoc dico quod veteres non
poterant incertitudinem ad ma° vel fed vel ad genus [illegible] quod requiritur in

ubi incitandus est ibi sit una et eadem [illegible] diuisio [illegible] per oc[illegible] tam [illegible]
non [illegible] uel [illegible] aliquibus quibus [illegible] in quibusdam terminacionibus conveniunt [illegible] aliis
[illegible] discrepat Et ideo uel ad [illegible] non potuit
[illegible] habent [illegible] ibi Omnia alia [illegible] pars [illegible] in qua doc
et omnia que secundo ad dicta addit quedam utilia ad discernenda quia [illegible]
vocis secunda [illegible] sunt quedam [illegible] ad [illegible] primo inuenit omne genus
esse speciem [illegible] dicit ut in [illegible] unde [illegible] Illud [illegible]
quod genus illud quod a Donato dicitur omne [illegible] quosdam diuisum non est a [illegible]
[illegible] est illius speciei quia que aliud est [illegible] Aliud trium quibus [illegible]
sub uno complectentes que tamen quatuor dicunt esse quia Alii uero diuidunt
que et utriusque singillatim pro uno reputantes [illegible] factum genera fuit auctoritate
Donati [illegible] Additur [illegible] omne tribus articularibus apte una uoce [illegible] sit
felix aptat hic hec hoc Sed quia plures sunt species omnis [illegible] ad [illegible]
planacionem [illegible] Unde genus adiectiuorum est Hec autem adiectiua
in tres species diuiduntur [illegible] quedam sunt mobilia per tres terminaciones et hec [illegible]
[illegible] et [illegible] et non sunt [illegible] quoniam [illegible] in [illegible] et ablatiuo [illegible]
ut albus alba album Quedam uero mobilia sunt omnis generis in [illegible] et [illegible]
[illegible] modo declinandi [illegible] ut unus una unum [illegible]
uero adiectiua [illegible] sunt hic omnis ut felix [illegible] de quibus [illegible] prius [illegible]
intendit Quedam in que et [illegible] diuiduntur ut hic et hec fortis et hoc forte
Pauca uero terminantur masculinum in er [illegible] in is [illegible] in e ut hic acer et hec
[illegible] et [illegible] et [illegible] diuisio [illegible] quia adiectiua [illegible]
est alba et [illegible] est album Altera uero diuisio [illegible] est albus et [illegible]
et partim simplex non potest fieri nisi per [illegible] et [illegible] est [illegible] et [illegible]
[illegible] rem [illegible] quod [illegible] non [illegible] est etiam ad adiectiua
plura diuisum uel partim ad composita et [illegible] ad [illegible] uel ad [illegible]
Hec est ratio quare adiectiua in tres species diuiduntur Sunt ibi Omnia [illegible]
Hic magister uolens [illegible] ea que dicta sunt de quibus [illegible] ad simplicia diuisum [illegible]
per que [illegible] [illegible] generum [illegible] addit quedam utilia
nomina [illegible] Dicit uero quedam nomina mobilia sunt [illegible] mobilitatem
[illegible] subscripti aut [illegible] de mobilitate nominum diuidens ea in diuersis quibus
sunt mobilia uoce et significacione Alia significacione et non uoce Alia uoce et non [illegible] Alia
alia nec uoce nec significacione Omnia autem mobilia uoce que diuersis significacionibus
quare una inflectitur ab alia [illegible] sexus nomina [illegible] terminacione
uoce sunt quorum [illegible] principalis rebus [illegible] nomina Mobilia significacione et
et filia [illegible] principaliter [illegible] sexus [illegible] et filia
maris alterum femine Inflectitur [illegible] ab altero [illegible] mobilia sunt
uoce significacione Mobilia uero significacione et non uoce sunt que [illegible] nisi
[illegible] nomina ita [illegible] non formatur ab altero [illegible] [illegible] et [illegible]
non [illegible] pater non [illegible] mater non principalis de [illegible] ut pater et mater
a [illegible] Mobilia [illegible] uoce et [illegible] significacione sunt [illegible] comouetur
et [illegible] in [illegible] et [illegible] ut lucifer lucifera in fine ita [illegible] [illegible]
non [illegible] sunt [illegible] adiectiue frugifer frugifera [illegible] ab alio
[illegible] et frugifer dicantur [illegible] quasi ferens fruges [illegible] utilitatem [illegible]
[illegible] sol lucifera luna [illegible] non mobilia uoce et significacione [illegible]
uoce nec significacione sunt mobilia [illegible] mobilia significacione Patet autem per se [illegible] lucifer
non ad diuersa nominanda ut albedo [illegible] [illegible] que mutant [illegible]
der et pirum fructus Sunt uero et ista mobilia [illegible] scandit ut [illegible]
lucifer lucifera [illegible] alia [illegible] [illegible] uoce et non significacione [illegible]
[illegible] separatim ponit ea [illegible] [illegible] dicitur [illegible] Alia alia que in illis [illegible]
Circa quod [illegible] nomina [illegible] bene [illegible] [illegible] causa [illegible]
ut pontus [illegible] masculinum et hec pontus [illegible] insula [illegible] quia [illegible]
inferiori Et hec funda pro instrumento [illegible] lapides Et hec funda pro parte
Hic bidens proligone Hic et hec auctor sine [illegible] ab [illegible] Hec bidens [illegible]
auctoritas uel [illegible] a [illegible] [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible]
plus [illegible] nisi [illegible] [illegible] [illegible] auctor ab [illegible] [illegible]
[illegible] omnis quo nomine dicebantur poete Et hic auctor dicitur ab augendo

actor ab ago / vel sine metra ligat hic et hec auctoritas autor / implicat hic auctor ab ago s3 dicitur actor // Item nomina neutri in hac cla / augit quas regulas quare poma est omnia nomina fructuum sunt generis neutri ut pi/rum pomum / preter glans nux castanea ficus oliva bacca et avellana // / Secunda regula / Omnia nomina arborum feminini ut quercus preter oleaster ter/bus ac dumus pinaster que non sunt arbores / Unde nomina quod hic fi/cus pro arbore s3 hic ficus huius ficus pro morbo / Et hec ficus quarte / vel secunde pro fructu unde marcialis contra cecilianum / Cum dixi ficus rides quasi / barbara verba Et dici ficos ceciliane iubes / Dicemus ficus quas scimus / de arbore nasci / Dicemus ficos ceciliane tuos

De singulis igitur terminacionibus quo / *tanget distinctus* possunt comprehendi genera prout va/leam huic tractatui incipiam // Ma/sculini generis terminaciones inveniuntur / hic septem a o l n r s x ut scriba cicero sol / flamen cesar bonus rex / Exceptio quod ceteri ut / roma virgo tanaquil siren mater civitas pax / *hec fera* / In e quod producatur inveniuntur femina sed greca dicta / sunt ut thaigete europe Et in um s3 significacione ut / glicerium mea et dorcium mea et filerium mea // / Communia in casibus desinunt litteras in quas et masculina / ut hic et hec advena homo vigil tibicen fi/dicen ut quibusdam placet / nam usus contra femina / in a terminat fidicina et tibicina / hic et hec pau/per civis dux / Neutrorum vero inveniuntur tria / les hic a e c u t a / et l n r s c t d / ut poe/ma mare genu cornu mel regnum nomen tuber / sidus lac caput aliud / Communia trium generum / desinunt in l n r s x / ut hic et hec et hoc senex / nequam par prudens audax / In a igitur / desinencia vel masculina sunt vel femina vel generis / vel neutra / Masculina sunt que ut sunt propria apud / latinos a terminantia apud grecos assumunt s ut ca/tilina silla fimbria aquila katilinas sillas / fimbrias aquilas vel contra apud grecos in / *nos* / as desinencia vel in es / apud nos in a terminantur

Capitulum secundum / in quo incipit / generale omnia quibus / sunt quelibet / nomina et dicitur / genera per terminat/ionas terminales nomi/num Et quia in grama/tica traditur dictio / tot genera in nominibus / quod pot regulas spe/ciales de quibus ut / nomina in vocales / desinencium / Quare ibi a igitur / prima aplicuit in / uno nam primo sunt / predicta contra ipso / ordine genera / nomina in quas / litteras terminantur / ibi feminini s3 sco/pe hic / Post / terminat / diversas / terminaciones diverse / generum sicut diversa / inveniantur genera / in una terminacione / ut scriba quod mas/culinum et musa fe/minini apparet quod / necessaria est ced/ere ad differenciam ge/neris in illa terminacione / sicut quod que / illius et nos quo / regulas singillatim / colligemus ut quod / utiles et potentie / necessarias nove/rimus / Nomina / *vero* / finitas presit apta/re latinis precios / mute semipolitas / sunt sed simul / omnes vocales / veluti lac quod / caput quia no/mile / Omnino vo/gem sol tepeo

Sup(er) equester
Hoc est hic adhe-
bet alius facia pe:
communia utetur
Ut iotas loth
goloth ioseph nisi
ponis et athas
tunc i[n] In a igi-
tur desinentia per ca-
sum communia post rectas
specialas de quibus
nomina in solum
desinentia Et dicitur
in tot partes ipse pot-
ius que particula
in processu litte-
re Et quibus nomina
in a desinentia
item sinuere ita
et hec regula
Omnia latina
nomina in a desi-
nentia feminina
excepit propria nomina
virorum ut Sylla
et fluminum ut se-
cana et nomina
officiorum ad viros
pertinentium ut scriba
et exceptis genitivus ge-
minantur a ut
celicola advena
Et que apud grecos
sunt communia ut y-
dolatra. et excepit
pluralibus ut
saga que omnia
sunt generis ut hec
hec hic Nam con-
tra illam. Nam
nam si esset
neutrum silis esset
actus nominativo
quod illa sua thus
tras sunt ita nec
nec tamen latina
omnia et cause hec
terminatione in uno actu
et uno et utrumque
sunt 70 ita communia
uno designatur iter
ut agricola Aliter
vero ut parricida
Et masculinum grece
est ab agricula se-
mininum autem a
patricide Inde itaque
mentis priuat ma-
sculinum et femininum
no et grade etc

ut marsias sosias burrias chereas tyridas bagra-
das marsia sosia burria xherea turia bagrada
Monetes xristapictes sophistes scites melissites
leptastes poeta cytharista zophista scita melis-
ta leptasta Salustius in secundo hystoriarum Qui
quo mauritania rex leptasta proditionis in similatio-
nem custodibus miserat / Excipiuntur hec tathia et
hec cathatacta margaritha cathapulta que cum
sint masculina apud grecos apud nos etiam genus
cum terminatione mutauerunt Item alia turia et sili
fluminum nomina masculina sunt quod dicit etiam Salu-
stius in ceteris terminans aluis actum in secundo hysto-
riarum inter leua moenium et dextrum flumen turiam
Nam si esset neutrum silis esset actus nominativo
Illa quoque in a desinentia que officiorum sunt ad viros
pertinentium masculina esse nulla dubitatio est scriba
lixa collega Que vero apud grecos communia sunt vel mo-
bilia, apud latinos in a desinunt tantum. nec quod masculino
in os desinentibus consonant communia sunt tamen. et pene
omnia communia verbis sunt composita vel derivata. ut hic
et hec agricola celicola advena parricida (patricida) grai-
gena conuiua / pomponius in auctorato, Conveni-
unt omnes conuiuas meos Oratius in sermonum secundo ut con-
uiua satur Alia vero propria omnia siue appellatiua
in a desinentia (feminina sunt) ut musa turia proma Roma Tamen pro-
inuenimus tamen inuenimus quedam autoritate veterum secundum
genus masculinum prolata ut Virgilius in Georgicis
primo / Aut oculis capti fodere cubilia talpe Et in
bucolicis Cum canibus timidi venient ad pocula da-
me Oratius hic idem sensus protulit in primo Carmi-
num / Et subter iecto pauide natarunt equore dame

Idem oratius in se explanat Si foret in tres redd' demo:
rtius seu dulsum confusa genus pantera camelo
ine elephas albus volgi converteret ora Et ma:
res in quadrupedibus hic invenies / vero in alipe
tabibus si sint promiscua in a femi articlos assu
p a neutra non inveniuntur latina sed greca ut po:
ema stema amblema ...emma perypatesma nisi ca
monosilaba latina cuius generis lateracꝫ nomina
indeclinabila · a · b · c · Omnia enim nomina elementorum
propria neutra sunt tam apud nos quam apud grecos
Numerorum vero noia que declinantur mobilia sunt
vel per tres vel per duas terminationes ut unus una
unum duo · due · duo · tres tria / ducenti · te · ta ·
Indeclinabilia vero omnia sunt trium generum ut hic et
hec et hoc quatuor · quinque sex et deinceps preter ad centum
mille quod trium generum est indecl' // In e correptam neu
tra omnia ut mare sedile monile In e productam
greca feminina sunt ut Euterpe libie In i neutra
ut gummi et a greco composita omnia trium generum ut
insteadi / Nam nichili frugi mancipi obliqui sunt
casus · significatione omnibus casibus admicti In o
antecedente que non sunt verbalia sine participialia
masculina sunt ut hic stellio gurgulio Que autem
sunt verbalia sive participialia feminina sunt ut oratio · actio ·
coniugatio · quietio · inflectio // Go que vel do antecedentibus
si mutant o in i in genitivo feminina sunt ut virgo virginis
carthago carthaginis uligo uliginis accedo accedinis
cupido cupidinis Quod tamen masculinum est
quando proprium est nomen amoris dei Excipiuntur supra
dicte declinationis masculina hec · hic ordo ordinis

alterius ... ne iacor parietis et agentis generis ... principal ... omnium autem habent ... nomina fere omnia ... et ... In e ... de hec ... Iamque ... singulas formas ... sibi regulas quesivit sic accipiat Nomina desinentia in ba feminina sunt preter scriba et ... masculina Nomina desinentia in ca feminina ut apotheca tyrotheca Que desinunt in cha antecedente r masculina sunt ut monarcha eiliarcha Non antecedente r feminina sunt ut mecha preter pascha quod est neutrum Omnia que habent ... ut ... a cedo ut ... omnia sunt ... feminina ... ut ... Desinentia in pha feminina sunt ut ... pha Que vero desinunt in ga feminina ut ... preter auriga masculinum et preter pa... que sunt omnia ut belga et profuga et sacrilega / que in ... tempus ... a masculinis ... masculinis ... sacrilegus ... profuga ... generum

margo quod auctoritate . poetica non solum masculini sed et
feminini generis inuenitur Statius in thebaidos libro
tertio Solueret hesperi deuexo margine ponti.
Aperta quod inueniuntur feminina que apud grecos in
o vel in on desinunt vt manto . dido . sapho . rus-
tino ruffino . bibon / et communia latina Juno . et ap-
pellatiuum in ro vnum caro / Alia vero omnia masculina
sunt vt stellio . amio cicero mulo apollo leno mango
predo ligo carbo sermo quaternio Exceptis pau-
cis communibus que communia esse . tamen ipsa natura tamen exempla
grecorum nobis demonstrat patet // Apud eos vel communia
vel mobilia hec inueniuntur vt hic et homo o
antropos kai e antropos hic et hec latro /
alestaginlestes Inueniuntur in quedam ex hiis in
o . faciencia femininum vt leno lena / Juuenalis in 8o
At apud [?] potius sacrara lene / caupo
quod caupona facit quod est tam thaberna quam
mulier / et admittacione grecorum leo leena vel lea draco
dracena strabo straba In u neutra sunt tan-
tum genu gelu veru //

Collecta vero et
tuffuga quod communia
sunt Vergilius turris
in ta desinencia fe-
minina sunt vt gracia
preter alla quod
dicitur esse uers
Pegno dantur
versus alla [?]
ossalma quod sunt
memorabor [?]
… aduecta …
… parc …
… proferre solet
vt … de …
et pulcra …
… pueri …
…
apud … ne
Nomina in la de-
sinencia si qualita sunt
a colo communia sunt
vt agricola cetera
vero feminina sunt vt
vosa nola preter
ascla quod est que
Nomina que de-
sinunt in ma si
sunt adiectiua fe-
minina sunt vt ce-
lissima que vero
desinunt in ma et
sunt greca auctoritate
e vt polema vel
o vt onoma vel
eu vt neuma vel
g vt pragma vel
s vt peripetas-
ma sunt neutra
preter coma et p-
neuma et dia-
gma que tamen sunt feminina Item desinencia in ma quorum pronunciacio incipit
per p s vt perispsimia vel e vt thema vel zet vt zeuma [?]
ma neutra sunt Cetera in ma feminina sunt vt fama … sunt pronuncia
vt dama preter paucta [?] vel barbara que neutra sunt vt [?]
[?] dogma drama dragma Nomina in [?] desinencia in na
composita sunt a gigno quia sunt vt celigena terrena Cetera feminina sunt
vt carina zona preter aduena [?] prouincia que communia sunt
et ossanna et manna que neutra sunt Nomina vero desinunt in pa feminina
sunt vt lupa lapa Nisi sunt pronuncia vt talpa talpa … preter papa
satrapa popa que sunt masculina In qua desinencia feminina sunt vt aqua
preter pedisequa quod commune inuenitur Dicitur tamen in mas pedisequus /
Nomina vero desinunt in ra feminina sunt vt ara preter scurra quod est ma-
sculinum / Desinencia in sa feminina sunt vt … preter … quod est commune
Nomina vero terminata in ta vel sta … vel …
masculina sunt vt athleta baptista … Cetera vero feminina
sunt vt … casta / Desinencia in tha feminina sunt

parthia/ ptz manassia vel est nec/ et galgatha et sita que est
gma Regia in ma virsus femina sunt vt ma ptz gramma quod est
masculinum/ desinencia in xa femina sunt vt taxa/ ptz saxa quod est masculinum
illa est que desinunt in a antecedente vocali femina sunt vt tanta. ptz
bursa quod est masculinum/ Pausima socio neccessario est in pt [?]
femina vel/ hic habitus sunt ad illam [?] Omne latinum
Tunc ibi/ In a neutra/ Hic dicit illud quod est addendum quod nomina terminata
in a sunt in a/ a greco sunt sunt et sunt omnia neutri generis vt scena
vel poema neutra per [?] que [?] [?] vt emblema neutrum
genere pasca Madna quod sunt plurali [?] mamona tematis Cum in
a dectio [?] distinctio ex mamona femina sunt dicta pema/ Demon/
Sic mamon [?] retinenda mamona neutri/ Dicta ea nomina hoc
que sunt terminant in a vt [?] a. sine non neutra sunt/ vel/ Omnia sinas
elementa ex nomina cuncta/ Nam seu greca sunt lingue sine latine sunt neutri
generis nec ydonea [?] Sicut sunt alpha betha gamma sunt et cetera
r/ que socio gma sunt puta littere muta/ Volis semivocalis consona
sunt [?] [?] generis et absit sibi consonans vel pa se [?] genus
par elementis vnde sunt vt dicas a longa [?] vc nec [?] quibus [?]
et vt dictum bene laudat Tunc ibi/ Et in more vero nomina/ Hic dicit vero
et de nominibus in more [?] est/ ex omnia nomina in more inclinata sunt vel
mobilia sunt [?] duas terminaciones vt duo due vel tres vt [?]
Hinc vero nomina in more sunt [?]/ gma sunt trium generum vt quadraginta
Addunt est quidam [?] omnia nomina in more in a desinencia sunt pluralia
et si sunt declinabilia sunt neutra vt tria Si aut [?] gma sunt trium
generum vt quadraginta/ Et vide ex hiis dicunt Nomina in more que et [?]
[?] et nomina [?] comprehendunt [?] nomina bini trini et [?] vel [?]
[?] et nomina milia nomina [?] sunt pluralia [?] Tunc ibi/ In e correpta/ [?]
[?] quod que terminantur in e sunt ordinem vocalium procedit ad aliam terminacionem [?]
[?] que terminantur in a sunt [?] Regula aut hec Omnia nomina desinencia in e correpta nomina
candidata et correpta. Regula aut hec Omne latinum nomen e finitum correptum vt mare mare
sunt generis vt mare vel Omne latinum/ [?] vt [?] [illegible]
[?] que [?] [?] sunt mulieribus/ [?] et [?] et de filiis dictam hic non [?]
[?] signis obviat de [?] et [?] sunt [?] [?] sponte
[?] [?] accipimus gma. sunt [?] fines [?] part [?]
[?] Nomina silabica quibus e adiecto sicut [?] et [?] quibus [?]
vel Nomina silabica quibus e adiecto subnotantur vt ad [?] [?] [?]
Et quibus obliquis recto subiungitur vt ad [?] [?] sine [?]
Partis hic gma que [?] [?] data norma [?] [?] [?] ad
[?] et [?] in e [?] que more [?] nomen [?] [?]
Verbia et [?] in e terminata que more [?] nomen [?] constituunt
adiectiua neutri generis et supplent [?] nominis neutri generis vt bonum mane/
[?] sponte quod est [?] vel Casibus aptata [?] [?] [?]
excipitur sponte quod est [?] sicut vel aue mane [?] [?] sicut [?]
Sic neutri generis aduerbia [?]. sicut [?]
esse ex posse et velle [?] [?] femina sponte Tunc ibi In e producta
Rursus omnia nomina desinencia in e producta femina sunt et [?] excepto que
vel Nomina greca per e producta. per muliebre [?] genus [?]
[?] [?] [?] [?] vel [?] [?] vel [?] regionis [?]
[?] [?] [?] [?] [?] pentecoste [?]. [?]
[?] [?] [?] [?] neutrius Tunc ibi/ In i neutrum/ Nomina desinencia
in i gma sunt tamen generum vt [?] excepto vno neutro genere/ vel/ vt [?]
[?] nauci neccessario genus [?] [?] sunt obliqui [?] [?] [?] compo-
situm [?] [?] [?] [?] [?] [?] nichili [?] [?] [?]
[?] [?] [?] [?] [?] vnde nauci dicitur a [?] et [?] pur-
gamen [?] vel [?] [?] vel illud quod est [?] [?]
[?] [?] in medio [?] [?] [?] [?] vel illud in quo [?]
[?] [?] quod [?] [?] [?] [?] [?] [?] [?]
[?] [?] [?] [?] habet [?] quod est obliquus a [?]
[?] dicitur gma figurate [?] [?] [?] nomine neutri generis
Tunc ibi In o sine antecedente/ Hic [?] [?] [?] [?]

declinat de quarta ponitur in o desinentium unde pe hec / Omnia nomina in o desinentia masculina sunt generis exceptis validibus in io et exceptis validibus in do vel in go que mutant o in genitivo ut dulcedo dulcedinis que omnia feminini generis preter ordo margo cardo. et cupido quod est proprium nomen dei que sunt masculina. Exceptis paucis quibus quorum sexus [illegible] esse generis ut hic et hec homo / et exceptis nominibus [illegible] de uno et communi appellativo tamen que sunt feminina [illegible] hanc regulam [illegible] [illegible] [illegible] decima [illegible] figurative dictum est [illegible] electus [illegible] [illegible] solum ponitur [illegible] sicut [illegible] sapho [illegible] ibi / In v neutra / Omnia nomina [illegible] generis ut cornu / Omne quod exit in v semper tenet [illegible] cornu

In el duo sunt neutra

Capitulum tertium in quo agit de primis de genere nominum in consonantes desinentium [illegible]

Ut et duo sunt neutra hoc lac lactis alec alecis. In d duo neutra sunt quod vel quid et aliud / Servatio nominum esse ondit et boguo boguodis. nomen barbarum quod livius in centessimo primo declinat boguodis / In al latina neutra sunt omnia tribunal cervical vectigal / Accipitur tamen masculinum masculinum. hic sal salis Terentius in Eunucho / Qui habet in se salem Salustius in Jugurtino Neque sales neque alia gule irritamenta / Inveniuntur in vetustissimis quedam etiam neutro genere hoc protulisse / Barbara in al desinentia masculina sunt Hannibal hiempsal hastrubal / In el latina neutra sunt genus mel fel subtel totaliter temporalis / In el producta barbara masculina inveniuntur hic michael hic gabriel abel daniel misael asael / In il unum masculinum pugil / Unum femininum tenaquil / Unum quod vigil / Unum neutrum nihil nichil quod per apocopen i. per abscisionem extreme silabe ab eo quod est nichilum factum est nichil. In ol unum masculinum est sol solis / In ul et um unum reperitur masculinum latinum consul. duo composita presul exul. et barbara suthul nathul et sunt propria que a quidam neutra esse putaverunt

n appellatiu neutris sunt generis. vt opidi sutul
Sed melius est signate sic esse apposita dicere vt si
dicam mons erissa / vel tyberis flumen quam dicere
quod neutri generis in / vt terminancia sunt et maxime in
lingwa peregrina que caldee vel ebree sillie c et e
re non habeat genus neutrum // In am vnum
inuenitur tantum genus et vtriusque uni. hic et hec ...
nequam // In im genus vnum neutrum apud vt Sim
nomen viri vt dicit celsus / et barbara mollia / non
solum in am. et in em / sed in alias quoque litteras terminantur
in quas latina vel greca nomina non solent desinere
vt abraam Joachim loth. ruth. Jacob. dauid. ba
lat Sed hec nomina nulla sunt regula latina vt generalia (regulanda)
sunt moderanda nisi transferantur in aliquam de
clinabilem formam Quod quidam historici fecerunt
vt abraamque abraami // In vm neutra sunt
omnia templum regnum tectum // Inueniuntur tamen apt
omnia ... que in hanc terminantur di
minutiua feminarum quod propria que in hanc ... proferuntur
minuta sine adulacionis amatorie ita proferuntur
vt glicerium philerotium dorcium sofronium abrotonium
que quamvis articulos habeant feminas declinaciones
tamen et formam tam apud latinos quam apud grecos
seruant neutrorum // In en terminata a canendo
composita masculina sunt vt cornicen tubicen tibicen (scilicet)
fidicen / quorum feminina que sunt in vsu a genitiuo figurantur
mutata is in ina fidicinis fidicina tibicinis tibicina
Alia vero omnia in en desinencia terminata neutra sunt
vt hoc nomen stamen solamen semen / Quamquam
enim et hoc seminium antiquos protulisse inuenimus
plautus in mililite glorioso Rogo affertur merces
non hic suo seminio quemquam porculo Nam

per quod Cuiusmodi
terminat al neutri
manet vtrum tribu
nal hoc dat sal de
et hugicio propria
barbarum dicit hic
Romuli autem sunt
hugwicio sale hic
sal salis quod autem
qui dixerunt de
sal salis Vnde si
antiquitatem modo
sicque sal sapie
est competentius de
sicque sales sapie
Est sal sm ...
a salio quia sali
at in igne fugit
enim ignem. Cum
sit igneus sed
naturam sequitur
aque quia ignis
et aqua diuerse
inuicem sunt / Vel
Sal dicitur a salo
et sole quia de aqua
maris fit et sole
siccatur / nam
aquis maris
sponte gignitur
spuma in extremis
litoribus vel
scopulis delitea
et sole decocta
Sunt et lacus
et flumina et pu
tei ex quibus h
aurit et decoquit in
salinis igne seu
sole siccatur Iuxta

In el terminata
tradit regulam de
genere nominum in el
desinencium et vult
quod Neutra de
sinencia in el ter
minata neutri sunt
generis vt mel fel
Que vero in el
penultima desinunt
barbara et masculina
sunt vt michael
et autem angel
et hec alia

imperitu q̄ et sc̄ua flamen sacerdos Jouis et pa:
ten que sunt masculina/ trogus in xxv° effeminat
a flamine protulit hec flaminica/ papicio. flaminia
flaminio obiit // En en producta latina que
sunt masculi lien rien vel ren/ et splen splenis //
Greca vero in er desinencia eciam finaliter grama que
habent apud grecos. hic tytan. hec siren In ar la:
tinum unum dumtaxat proprium masculinum dissilabum inuenitur
hic cezar et nostra masculina lar nar virgilius in
vij° Sulfurea nar albus aqua Barbara vero plura
ut assar bostar amulcar arar quod est araris diat
ducamus in vj° Rodanum qz morantem precipitauit
arar Virgilius in bucolicis. Aut ararim parthus bi:
bet aut germania tigrim. Eciam in fine protulit quod
a nto est in is terminante · i · terminatione hic araris. vnum eciam quod
tercium genus cuius extremitatis inuenitur hic et hec et hoc
par. et ex eo componitur Impar dispar compar
separ/ Alia vero omnia in ar desinencia latina neutra
sunt ut hoc laquear. lacunar. lupanar. instar. far co:
· far faris dicitur causa assistit aliter in isto ·
lubar quod fiat genus vnicum Plautus in Rudente
Nam in columbari collum haud multum post erit //
In er si sunt secunde declinacionis masculina sunt/ ut
ager auster bever puer oleaster/ Omnia vero tercie sunt
dicionis in er desinencia b vel v loco consonantis quod antecedente
antecedente non sunt. nisi sint adiectiua ut tuber tada:
ner suber; vber ver quod fit ~~thegri~~/ Tdoictdp vir:
gilius in vij°/ Non vobis rege latino. Diuitis
vber agri troieque opulencia deerit. Reperitur
hic himber quod videtur et a greco esse o imbros
et illius seruasse genus et ex eo composita september
· i · nona fuerat secunde dicte ·
october multiber/ Tre est secus si sunt in er

sunt tercia ante li
tre deuid B sing
Vt mel et hec
tecapit p scon pp:
na dicitur Jnue
daniel Et dat
nd Rachel hec p
fidmat fine 16,

In il vnum
Dat tertia decl no:
minibus in il de:
sinentibus vnde
pe. hec. Dellis
vero que desinunt
in il nil aliud
dicimus nisi proprium
in il masculinum in:
venitur ut pugil
et vnum feminium
tenaculum et com
posite vigil et nec
nichil Appon
de abigail sed
dicitur hebrew esse
et de hominum non
agitur tamen Nil da:
bit hoc monstrat
nil et nil/ et pu:
gil hic dat/ hec
tenaculum. que
vigil in pervigil
constat Tecondo
aut dicitur quod di
nil per apocopam
fecimus esse a nichi:
lum. fim hugo
hic hilus hili
et ab hilo gra
quod quasi adheret
fabe vel nichil
la penne sicut id
tenue quod est in
penne vnde
hic et hec exilis
et hoc exile ten:
uis et mater
vel exilis quasi
sine hilibus de
exilis ab exeo quasi
possit quiuis per
angustiam exire
ab hilo di
cebant antiqui
hilus la enim

desinentia terminatione de omnibus neutri sunt generis. siler. papaver
laser. cicer. piper. siser / Excipitur hec acer quod sig(nificat) acer
facit genitivum nullum cum femininum in er desinens. sequitur per in-
veniri de omnibus / Ovidius / Et platanus genialis acer-
que coloribus impar Solinus in Memorabilibus de
arbore turis Palam fieret in tortu eam esse vimine
ramis ad aceris qualitatem iter vel itiner vetuste neutri
generis et spinter quod alzpxlhepion aut phibulam
in humeris et aliqui armillam fecit Plautus in Mene-
chmis Iubeas spinter novum reconcinnarier Idem in
eadem Menechmi tu nisi deferens pallam et spinter michi
sexum repieris vi. Alia vero omnia masculina sunt ut hic
pater frater asser passer cancer / Vetustissimi etiam
hoc cancer de morbo protulerunt hic agger anser. car-
cer. et hoc carcer quidam protulerunt quos non sequimur hic
equester paluster exceptis duobus que ipsa natura
defendit feminino generi mater et mulier et linter quod quod
apud grecos masculinum est ο λοιτηρ apud nostros
femininum declinamus in vio Nam in altum compulsa linter
Exceptis adiectivis que si non faciant femina in is neu-
tessaro gina sunt ut celer masculinum celeris facit
femininum tamen neutrum in e invenitur Ovidius in vi
Methamorphoseon Preda quoque potitus nephanda
efferet secum spolium celeris progressa quod porta Teren-
tius in Formione Nullus es Getha nisi aliquod consilium
celere repieris // Pauper etiam excipitur tamen femininum
quoque in a vetustissimi proferebant: Plautus in Vi-
dularia paupera hec res est / Terentius in
Andria Cernam hoste in patria vincere paupera /

i. ulterius dicit et hinc et a ne quo(que) hic nichilum i. est pro illud i. non aliquid vel filum quosdam quo(que) a non et illud pe- ne est unde dicitur nichilum quasi non est illud i. nec est tantillum quantum est filum quod de- quasi nichilum seu quod nichil / Et hinc apoco- patur hic nichil unde est hinc sincopatur hic nil filum unde dicitur sunt diversa nomina et eliminanda est fatuitas illorum qui solent ista nomina consilare in de(clinati)one [illegible] nichilum vel nil vel nil [illegible] nichili et [illegible] i. illorum qui nil [illegible] et ne illorum qui dicere [illegible] nil, in nichilum nil posse re- pari Sunt ibi

In ol unum /
In ol quoque unum invenitur solum masculinum sol /
In ul quoque unum invenitur ut consul et duo quia presul et exul Et barbarum sutul et mutul hic masculina sunt [illegible] hic dat sala sol [illegible] sermone [illegible] ol [illegible] consul hic et [illegible] dant presul et exul

Finit ibi

[Marginal gloss, left column:]
In ... Georgicis / de illis qui tractant ... in ... ordine ... ceterum ... tria ... in non genera ... et ... nabile ...
In iiii° ... mire ... et barbara ... pach(?) Et quedam ... (ut xi xii) ... quia sunt ... Omne caput ... quidam ... adam ... Conditur ... barbara ... quod nomina barbara ... ad aliquam latinam terminationem ... terminatione ... Unde quidam dicebant Abraham ... domus ... barbara ... declinando ... Ceterorum vero ... lingua barbarorum ... accipiunt ... aut ... vel passive vel ... scripture ... Unde ... masculina ... feminina

degener uber quia sunt ΟΟΥΘΑΛΗΣΤΡΑΙΜΕΙΟΝ
vel ... Lucretius in vi° Georgicorum
grauis imber. et uber / Katho in ii° ... Sta-
res uber sunt ante tria legiones / Acer et alacer
et saluber et celeber communis acris et alacris ple-
faciat et salubris et celebris femina / in utraque ter-
minatione quia etiam utriusque inveniuntur prolata. Vir-
gilius in v° Anchises alacris palmas utrasque
tetendit / De anchisa dicens. Idem in v° Ergo ala-
cris cunctos que putans excedere palma Terentius in
Eunucho / Parmeno dicit ad Cheream quid tu es
tristis quidve es alacris Ennius in carmine belli pu-
nici Hispanos acer augescit hostibus. Ennius
in primo Aestatem autumnus sequitur post acer hiems
Idem in xi° Omnes mortales victores cordibus vi-
nis letantes vino curatos somnus repente in campo
passim mollissimus perculit acris. hic volucer
et hec volucris et hoc volucre facit Oratius in
iiii° carminum Inclusit volucris dies / ...
ter usus in er profert masculina et in is feminina
quorum neutra per in e finiuntur. In ir masculina
sunt ut hic vir levir trevir / a viro sic composita. Levir
(frater mariti et ...)
enim dicitur ΔΑΙΔΡΑΕΑΤΩΝ Treuir est gens est Gallia
abaddir deus est / dicitur etiam hoc nomine lapis ille
quem Saturnus vorasse traditur pro Ioue quem Greci
BOETYLON vocant. Punico nomine proprio civitatis nunc
Gaddir quod quidam feminini esse putaverunt / sed
Salustius neutrum esse ostendit in secundo historiarum
Item nec se ... ponens / Ut alii tradiderunt
Tharteslum Hispanie civitatem ... hec ...

mutato nomine gaddir habent. Nam si esset femininum
gaddirem dixisset Et unum neutrum indeclinabile hoc
ir quod greca dicunt tenax ¶ In or comparativa que
communia sunt ut hic et hec clarior felicior melior
minor / Excepto uno hic senior Alia vero omnia ma-
sculina sunt ut hic orator cursor furor doctor horror
labor / Exceptis femininis quae tribus uxore duo ipsa na-
turaliter esse genus prohibet ut uxor soror. Arbor etiam que
sunt inter feminina continatur eo quod mater est pomorum dicitur scilicet
omnique arbor Auctore virgilio qui in secundo georgi-
con hec ondit dicens / parva sub ingenti matris se sub-
icit umbra. unde specialia quoque uniuscuiusque arbo-
ris nomina feminina sunt / Excepto oleastro quod tam
forma terminationis quam declinatio prohibent esse feminini
nam siler non est inter arbores ponendum. sunt nec vulga
neutra que in or desinentia quatuor inveniuntur. mar-
mor. equor. ador. cor. Preterea omnia que etiam apt
greeos omnia sunt memor. immemor et a decore vel
colore vel tore composita ut hic et hec indecor dedecor bicor
por tricorpor discolor concolor Autor quoque dicitur arten-
tium format que est quando argentem autrix facit fe-
mininum faciunt omnia valia in or desinentia ¶ In
ur desinencia si sunt hominum propria vel dorica vel gentilia
vel appellativa apud et vel f ante ur habentia
masculina sunt ut auxur astur turtur vultur furfur
Talia vero que hominibus imponuntur propria communia generia sunt
si sunt tunc hominis ut augur fur Graecius in ser-
mone / Julius et fragilis pecunia fur quoque vo-
camus / Omnia secunde declinationis masculina patronymica
cum feminina in a terminantur / Alia vero omnia eiusdem

Item specialia no-
mina mensium ma-
sculina sunt ut et
ac genera ipsorum
mensis qui dicitur
mensis mensis
quod acatur de-
notat Item ver-
bum non femina-
sunt quadrans quoque
opidorum neutra
inveniunt pau-
patebit de hoc
nomine prosapie
in uno genus
Preterea nomina
mensuratio et
vestium sunt ne-
utra De ligneis
dico propriis que
singula locus
ipsa distinguunt
masculinis omnibus
hic locus actas
Aret in hiis
ut micol hester
judith et ruth
montibus hic
Dicuntur velut
synai tabor
oreb / Desine
hic sunt syn-
naptum din
Et verbis hic
tapnie ut eius
bethlehem sion
gram Hic ma-
din et gabaon
ezebon ador silo
sugam / hic da-
mascus et pre-
sidis est gomo-
rephic / item e-
photh et lec-
hes tarbanan
hec sunt plura
In mensibus
captandis sunt
fiat ubi mea
Item pe hic
Et copie in esse
rubum et sera-
phim que sed a
in im singularia

[...] mas[culini] g[ene]r[is] et no[m]i[n]ant
[...] quedam angelum
de ix ordinibus cuius vo-
ciant[ur] [...] ut ad diaconos
cherubin et seraphin
[...] plur[alis] et neu[tri]
g[ene]r[is] et tunc modo dici
debet sancta cheru-
bin orate pro nobis
[...] q[ua]d colli-
ad [...]

tiator no[m]i[n]a ne[utra] sunt / ut minium guttur sulfur tibu[r]
robur ictus ictoris vel ictinoris / guttur quod
etiam in mas[culino] g[ene]re protulit plautus in aulularia / Et
ne obturet inferiorem gutturem ne quid anima foras
amittat dormiens

Cherub

Cherub cherubis bi cherbem a cherube mas[culini] g[ene]r[is] Et plur[aliter] cherubim p[ro] eodem mas[culini]
g[ene]r[is] et p[ro] in scriptura / Uel hec cherub indecl[inabile] in sing[ulari] et in plur[ali] p[ro] eodem / Item h[ic] cherub
mas[culini] g[ene]r[is] et scriptura p[ro] eodem et in sing[ulari] n[umer]o et est genus quedam angelorum de illo ordine et
tunc debet dici sancta cherubim ora pro nobis / Item plur[aliter] hec cherubim indecl[inabile]
et neu[tri] g[ene]ris et tunc in plur[ali] n[umer]o et similiter p[ro] n et est illud ordinem angelorum
et tunc debet dici sancta cherubin orate pro nobis [...] Et in primo modo

Et in primo modo declinari p[otes]t dici sancti cherubim orate pro nobis et interpretatur
multitudo vel plenitudo scientie quia illi angeli propinquiores deo positi diuina scientia pleni
sunt [...] [...]dus et legum [...] alia p[otes]t [...] ibi / In um neutra / vult
tunc nomina terminantia [...] sunt / ut templum exceptis no-
minibus mulierum que sunt feminini g[ene]ris ut glicerium [...] / Item [...] ut templum
[...] toleratur ut mea glicerium mulier vox dat amantis / sic mea zofronium de-
ho [...] non mea scorzum / Quia in precedenti [...] tactum est de nominibus barbaris
qualiter debeant declinari / et in hac de hiis nominibus mulierum / Queritur ergo
an sit [...] nomine hic ferrum hic desiderium vel hic ferrus vel hic deside-
rius et de consimilibus hanc questionem mouet [...] bene vel bonum dicebant / [...]
an sit [...] bonus bonum an bene / At [...] dicendum est hic bene et hic
bonum sicut hic omne bonum / Similiter hec glicerium quia nomen unum est impositum
secundum formam neu[tri] g[ene]ris et non secundum formam [...] velut ut d[icitu]r deus est summum
bonum [...] omne bonum et non omne bene / Ita ego [...]
bonum et non bonus ut [...] bonum ita dicat / Tamen [...] contra quod
procedit vulgariter contra regula[m] / vulgare [...] ad scripta plebeia [...]
est aptum loquendi magis apte / Et tunc [...] ydioma [...]
Regulariter tamen procedit in hiis / que [...] sequitur [...] aut
nomina secundum diuersas linguas diuersas vel qualitates formant [...]
hebraice / [...] grece [...] latine / Ergo aliter est loquendum apud vul-
gares / Aliter apud peritos / sicut [...] ferrum vel consi-
lium vel desiderium vel argumentum bene possem dicere hic ferrus et hic
consilius et hic desiderius vel hic argumentus / sicut hec glicerium quia
qualitas vocis [...] rei non mutat / Concedimus tamen quod possumus dicere h[ic]
ferrus vel hic consilius et ita de similibus / Similiter hic bonum [...]
quia tunc nomen datum est secundum illam formam quam [...] adiectiuum bonum non
in neutro g[ene]re quod [...] [...] masculinum tunc
[...] est hic bonus / Tunc ibi / In en tercentum / Post quam egit
de illis nominibus que terminantur in um / et quid non [...] terminatur in an
que sunt mascul[in]a [...] / In an dat [...] ut tytan [...] [...] et [...]
In [...] dat [...] de desinentibus in en [...] in en tercentum et [...]
seu producta / Regula vero prima talis est / Omnia no[min]a in en tercentum
desinentia neu[tr]i sunt g[ene]ris exceptis compositis a nominibus instrumentorum et
a cano verbo ut tubicen et flamen quod est nomen sacerdotis / Iouialis
et pecten que sunt masculina / Nomina latina desinentia in en producta
masculini sunt g[ene]ris ut lien / Greca vero que desinunt in n [...]
sunt g[ene]ris apud nos [...] et apud grecos ut tytan et syran / [...]
et de illis duabus regulis datur hic modo / Omnia nomina de-
sinentia in en neutra sunt / Exceptis compositis a canendo ut

tubicen et excepto flamen quod est nomen sacerdotis Jovialis et pecten que de-
sinunt in en producta ut lien que omnia masculina sunt nisi (?) si greca
fuerint terminata in en quia eius generis sunt apud latinos et apud grecos
hec gorgon. ~~Secundum autem [illegible] exceptum est~~ versus En brevis hic ad-
dit aliud que de tano dicit [illegible] nominis femini trina ceu tibicina finis. Continet
et hic pecten et qui ponit sacra flamen. In reliquis brevibus en [illegible] hec ut fla-
men atque [illegible] longa dat cum tribus hic hec omnium nam ma dant hic sen
splen atque lien capit hec solum modo siren. Textus ibi: In ar vim latium.
Sequitur de desinentibus in r et primo de terminatibus in ar hoc modo
nomina in ar desinentia neutri sunt generis excepto vero primo dissillabo ut
cezar et exceptis monosillabis ut lar par que masculina sunt excepto
par et composita ab eo ut impar que sunt communia trium generum. Versus Dat flaminis
vel mas dat hic nar cezar anuilcar. Hic lar et solular [illegible]
[illegible] trium par. Est generum [illegible] [illegible] [illegible] reliquar. Est neutri ceu sar
[illegible] exemplar [illegible] laquinar. De quo autem generis nominis par nomen
[illegible] bene. Par quoque notat bmarium et tunc est neutri generis et significat
ut habeo par bovum. Continet ideo duo paria [illegible] quoque sumitur pro vul-
[illegible] secundum primum ut habeo par [illegible] i [illegible] Cuique valet tam
[illegible] divisibilius in duo equalia ut [illegible] par [illegible] quoque
[illegible] equalis et est omnis generis pro alio [illegible] Unde [illegible]
ad notorum par descendit ab hic [illegible] paro as [illegible] ad [illegible]
a [illegible] as [illegible] pars sunt qui interesse compari [illegible] Item
ibi: In er si sunt [illegible] Vult illa [illegible] Omnia nomina in er desinentia
masculina sunt exceptis adiectivis que sunt communia et exceptis nominibus secunde terre
[illegible] ut Diser et illis que [illegible] b vel v [illegible] ante r nec est
adiectiva ut suber et ver que omnia sunt neutra preter imber et decem
composita ab eo ut september que sunt masculina et excepto acer nomen arboris
et exceptis [illegible] et mater et linter que sunt feminina et [illegible] et
iter que sunt neutra. Versus: [illegible] nominibus dat hic er [illegible] [illegible] vi-
sater auster vesper aer puer at oleaster. Cadaver [illegible] [illegible]
ner [illegible] et dat hec [illegible] arbor acer [illegible] linter [illegible]
[illegible] dant ut siler et piper [illegible] Exceptis hec acer hic [illegible]
[illegible] et hic [illegible] sit. Hoc quoque dant [illegible] ver et ber [illegible]
sunt adiectiva velut tuber ver atque cadaver. Hic imber tollis et
ab imbre [illegible] [illegible]. Hoc dat iter [illegible] [illegible] vesper [illegible]
Adiectiva quibus non [illegible] [illegible] hic hec Continet ut [illegible]
pauper degener [illegible] Uber [illegible] [illegible] quoque [illegible] [illegible]
morbo [illegible] neutro posuere ~~[illegible] ibi~~ Hic [illegible] [illegible] hic [illegible]
dit [illegible] Textus ibi: In ir masculina. Regula est Omnia
nomina in ir desinentia masculina sunt [illegible] ut vir. Excepto gaddir et [illegible]
ir que duo sunt neutri generis. Versus [illegible] hic ut vir [illegible] maniale
hoc ir est hic et hic [illegible] [illegible] [illegible] Dat [illegible]
hic gaddir [illegible] hec ab addir [illegible] ibi: In or compatiua
[illegible] Omnia nomina in or terminata masculina sunt exceptis tribus [illegible]
soror arbor uxor. Exceptis quattuor neutris [illegible] ador marmor et [illegible]
exceptis comparativis et a [illegible] et calore et [illegible] [illegible] ut tricorpor que
omnia sunt communia preter [illegible] [illegible] quod masculinum est hic [illegible] et excepto
[illegible] et inde [illegible] Et autor [illegible] autentim i. autoritate [illegible]
ab antiquitate que sunt communia. Versus Dat tribus or [illegible] [illegible]
soror uxor et arbor. Et marmor [illegible] ador marmor [illegible]
Da gradibus [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et hec [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] atque memor et [illegible] color et decor atque [illegible] [illegible] [illegible]
generis [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tricorpor

hec ptcy se dat der or velut arator ardor/ Et ibi/ In vr desi:

Omnia nomina in vr desinencia neutri sunt generis/ exceptis propriis nominibus
viror vel deorum et gentilibus/ et appellatiuis apud que tercia persona vel vel for
vr vt auxur astur surfur/ Et de ceptis valibus que prime impona
vt augur fur que sunt comunia nisi quod satur magis et/ de vsu frequencio
ne inuenitur cum fem satura sacra cor propriis neutri est/ In as latina

In as latina

Hic consequitur aut de desinentibus in s secundum ordinem vocalium Et primo de illis que in as desinunt Est autem racio ipsius/ Omnia nomina in as terminata feminina sunt exceptis gentilibus que sunt comunia vt arpinas et exceptis propriis nominibus virorum vt mecenas que sunt masculina Et exceptis monosilabis agas as vas cum declinatur vas vadis Et exceptis neutris vas vasis fas nefas Et excepto vno quod tricium generum quod est indeclinabile nugas/ nugas As hic et hec primo dat et ciusdem gentilibus atque nominibus pluralitas significantibus ut mecenas primas abbas alephas quod nugas quod ingis cis boreas as assis vas vadis et mas hic et hec cum flexe in gentilibus ut arpinas patria cuius assonantur vt arcitas Et phas quod nephas fas hec neutralia vas quod vasis Casu neutro pateat si ad omne genus hec nugas Cetera cuncta per as ponas in feminina lampas hec plebs et pietas declinantur ilias et dea pallas/ Et auget autem ibi prima rectus

In as latina si sunt patria comunis sunt generis vt
hic et hec arpinas suffenas capenas quorum ideo
extrema silaba contraflectitur quia per sincopen ti
silaba sicut sepe diximus prolata sunt Antiquissimi
enim hic et hec arpinatis suffenatis capenatis proferre
solebant Alia vero omnia in as desinencia feminina sunt
vt pietas probitas autoritas Excepto vno proprio mece:
nas mecenatis ¶ Est etiam hic lenas quod dicitur a
masculino contraflectitur Iuuenalis in primo/ Quod capta:
tor emat lenas aurelia vendat ¶ Inueniuntur in
alia quam propria nomina informata gentilium prolata
vt antias quindas historicus Et monosilaba as
assis mas maris vas masculinum vadis/ vas vero
neutrum vasis/ et hec phas nephas/ nugas est que
omnis generis que sunt indeclinabilia. ¶ Greca vero
quibus nos vtimur tam in as quam in alias quas:
cumque silabas terminancia. eadem seruant apud nos
genera que habent apud grecos. si eandem seruant naturam
etiam apud latinos quam habent apud illos grecos
In multis enim videmus commutacionem terminacionis generis quod
esse confusa vt ὀ κρατὴρ hec cratera ὀ κράτηρ
hec carthera ὀ κέρας hec cera ὀ ἀμφορεὺς hec
amphora ὀ πάνθηρ hec panthera/ Oracius in
secundo sermonum/ Si foret in terris rideret democritus
seu/ diuersum confusa genus panthera camelo/ Siue
elephas albus vulgi conuerteret ora ¶ In eis
tamen receptam si sunt apud grecos comunia vel mobilia
que illi trigenia [neu] vocant/ Hoc autem etiam ex ipsa racio
cione per cognoscitur In omnibus appellatiuis comunis quam
sint vtrum possunt masculinorum neutrorum femininorum quod

et adiectiua vel est neutrorum / Com sepe erigat
sensio in es desinentia comunia sunt. vt hebes tam de mas-
culo quam de femina dicitur. Fecit enim tardus et tarda hic miles
quod hic et hec miles facit / Ouidius in secundo methamor-
phoseon / de calistone loquens Miles erat phebes
nec menalon attigit vlla / Gratior hac triuie
sed nulla potentia forme est longa est Ennius pedes
quam et que in altum volat / Teres quod rotundus et rotun-
da. comes quod acomitando hic et hec / quod tam ad ma-
res quam ad feminas pertinet Et omnia sibi utriusque generis
conuenientia / hic et hec diues superstes quadrupes
inquies sospes et hospes Lucanus in quinto /
Hospes audiuit in extremum tuta tectis consequitur
si hec duo in genere femino a ueteribus autoribus / vt Vir-
gilius in tertio / Et pater anchises bellum o terra hospi-
ta portas / Lucanus in tertio / Tunc obtulit hospita
tellus Puppibus accessus faciles legere et hospita
Iuno / Ouidius in secundo fastorum / Principio mensis
frigie contermina matris / Hospita delubris dicitur
aucta nouis / Inuenitur etiam antistita per antistes
Cicero de signis / Postridie sacerdotes cereris atque illa
phani antistite maiores natu probate ac nobiles mu-
lieres rem ad magistratus suos deferunt / Neutris
quod quieta. hec eadem in es comunia inueniuntur ut Virgilius
in septimo / sed hec tereti mos est aptare flagello /
Iuuenalis in quinto / Hec virginum depositum sospes tibi
erit / Lucanus in quinto / Rerum nos summa sequetur
Imperiumque comes / Salustius in primo historiarum /
Nobis prime dissensiones vitio humani ingenij eue-
nere quod inquies atque indomitum semper in certami-
ne libertatis aut glorie aut dominationis agit / Alia
vero omnia id est que nullam rationem naturales communes
habent tamen femininis. masculina sunt vt gurges

ad dicat greca vero
que talia est / greca
apud nos sunt com-
munis generis sunt et
apud grecos sic:
a sed fuerunt ...
tores apud nos
mas ... ...
apud grecos / Nam
in multis mutatis
terminationibus ...
git est et greca
comutari vt hic
... hic pauto
Et autem et alia
... quod in multis
grecis nominibus
inueniantur apud greca
...
...
que si masculinum sunt
...
et sic est ...
... in latinis et
barbaris / ...
Nomina si greca
et barbara sunt
latina non ...
... nomen significat
neutralia sunt
... greca ...
... latinum
... Et si ...
ponat habebunt
illud ... genus
quod ... ...
positiua ...
sit ... posite
medias ...
... ...

De es terminatis

Regula tres est
Prima nomina
in es correptam
desinentia mas-
culini sunt generis Excepto
adiectiuis que
sunt comunia vt
teres Et exceptis
desinentibus in
ges que faciunt
e in genitiuo vt seges
segetis Et exceptis
abies et teges
que sunt feminina
hec illa / Tunc

tur apud gerem-
iam ¶ grammatica
componentem mentum
sed potius errore
scriptorum hic esse
factum credo est ¶
¶ Prima noua in
es productam desi-
nentia feminina sunt
ut dies ¶ Excepto quod
declinatur quinte sit
et meridies et propriis
nominibus graecorum
que masculina sunt
et excepto ad ceteris
quorum sexus si ad homi-
nes solum pertineat co-
mmunia sunt generi
generum ut heres ¶ Sin
autem ad homines et
ad alia communia
sunt trium generum ut
locuples ¶ Et excepto
appellatiuis graecis
quod postea sequitur
¶ Et vide quod dies
ita significat tempus quod
nullum significat
est proprie femininum
ut in illa die pro
in illo die ¶ Sedendo
vero sit certum spa-
cium i. xx mo dicere
vel quo splendere so-
lis est super terram
tunc proprie est masculi-
num hic inciat
e converso ¶ Ab
hoc nomine quinte
cum dicimus dabitur
¶ Tolle pore dies
diebus primo. quod sequitur
quinte huius tamen sa-
piens. hic compo-
sito meri nunc et ...
usque ibi dicitur ad
per is ¶ ...
... ¶ ...
¶ Cur hellum nomen
quinte declinationis sit
masculini generis preter
dies et meridies
sed omnia sunt sed
feminina nisi excepto quod
est omnium ... et
tacet obliquus ad-
hoc dico quod ideo
quia qualitas vo-
cis illius declinationis
qualitatem non sed
sexus impletur pro-
dimissione qualitas
facit in genitivo et dativo

trabes stipes stipitis limes limitis poples fomes termes. ¶ Exceptis in ges desinentibus quae in genitivo e servant: sunt enim feminina, excepto seges segetis teges tegetis, et uno arboris nomine, quod ratione supradicta femininum est, abies, et compes compedis. ¶ Terentius: Habendae sunt compedes. ¶ Aries et paries masculina e servant in obliquis casibus. ¶ In es productam si sunt quinte declinationis feminina sunt, ¶ excepto uno dies, quod tam masculinum quam femininum in singulari numero invenitur, ex quo et diminutivum fit diecula. ¶ Terentius in Andria: O impudens, non sanus es? ut tibi dieculam addo, quantulum aliquid temporis. ¶ In plurali vero masculinum semper invenitur. Nam cum certum tempus videtur significare, quod plerumque in feminino genere invenimus in singulari. ¶ Ideo autem dixi plerumque, quod invenitur in usu et pro certo tempore femininum et pro incerto masculinum et contrario. ¶ Virgilius in X Aeneidos: Venit summa dies et ineluctabile tempus Dardaniae. ¶ Et Lucanus in VII: Non usque adeo permisimus ignes, longus summa dies, ut non sine voce Metelli serventur leges, malint a Caesare tolli. ¶ Statius in primo Thebaidos: longumque in scelus digne, promeritura diem. ¶ Sed eo quod compositum semper masculinum est hic meridies. ¶ Certum enim significat tempus diei. ¶ Terentius in Adelphis: Ipso meridie stipulam colligendo. ¶ Alia vero in es producta desinentia quae sunt propria masculina inveniuntur, ut Hercules Ulixes Perses Achilles Verres Laches Chremes, ¶ excepto uno feminino Ceres Cereris. ¶ Appellativa vero si sunt ad homines pertinentia, quae apud Graecos communia vel mobilia sunt

apud nos quia pro vt sicut locuples quod et neutrum
est Alia vero omnia feminina sunt vt fecis strages
cedes strues volpes apes lues labes clades nubes
Excipitur hic veres appellatiuum ad porcum fixum
¶ In is finita nomina si sunt adiectiua vel
terminatiua appellatiua quia et si ad homines so-
los propter pertinent non faciunt que se neutra vt hic
et hec ciuis hic et hec hostis / Statius in quinto
thebaidos / Turbidus incertorum oculis vigilantibus
hostem Occupat amplexum suum de vxore he-
lium gorge loquitur / hic et hec sanuis / et illud
quia dignitatis est ad viros pertinentis masculini
generis est ¶ Que tam ad homines quam ad alias
res dici possunt in e neutrum vt hic et hec suavis
et hoc suave vt hic et hec dulcis et hoc dulce
vt hic et hec regalis et hoc regale vt hic et
hec amabilis et hoc amabile Alia vero in
is desinentia n vel duas consonantes in eadem sillaba vel
duplicem consonantem ante is habentia et que penultimam
sillabam vel ex liquidis terminantur masculina vt panis
finis amnis ignis piscis fustis fascis postis vectis
axis sodalaon mensis ensis anguis vnguis collis
follis Repiol corbis cophanaos orbis torquis / Ex-
cipitur hec bipennis [illegible] / quod ideo femininum est quod
pro adiectiuo est securis [illegible] vel quod a penna quod
prius quam femininum est componitur sed magis adiectiuum
hoc esse Virgilius ... ferro bipenni pones in x. / ferro
sonat alta bipennem / fraxinus / Excipitur etiam canis
quia quod n habet ante is quod et natura sic ostendit

quia genus et genus illius de omnibus de-
sinentibus in es di-
cas / Amissio autem
femina sexum quod
propter fecunditatem
Repetes autem non
potuit ostendere sicut
quod oportet quod ab-
latiuus singularis desinet
in e et in i ...
singulariter nos omnis
generis quod in ista de-
terminacionem et non po-
tuit Similiter oppor-
teret quod ablatiuus de-
sinet in e certum
vt congruit de omnibus
hiis que sunt omnis
generis vt felice
vel felici Et ab-
latiuus quite de ...
non pl desine in
e certum / Et dicas
specialiter verum hic
quod inuenitur in
masculino genere
nam tunc solum
est masculinum quod
quando ponitur pro certo
tempore quia
certitudo est in
maribus Et plus
e racio de medi-
dicis / quere ibi

¶ In is finita

Hic attendit ad
conuenienciam generum
in nominibus in is
desinentibus Et
pone hic Omnia
nomina in is de-
sinentia feminini
sunt generis / Excipit
adiectiuis que
sunt communia generum
vt dulcis
et excipit illis
que habent consonan-
tes duas ante
is vt piscis vel
consonantem duplicem
vt axis vel
n vt panis
Et que penultimam
desinunt in r
de liquidis vt
orbis que omnia
sunt masculina
preter bipennis
et pestis et

nepti[s] et vepti[s] et vallis et turris et pelvis que sunt feminina et excepto tamen quod est quie. Et excepti[s] neces[it]ationis in genere ut lapis lapidis que omnia masculina sunt preter tussis et cossis et lis litis que sunt feminina et preter finis et clunis que dubie proferuntur ab auctoribus. Opponitur quia haut recta causis debet esse femini sed dicendum quia prima eius tantum in coena deliquescit quia ut maior amittit vim suam et sic quodammodo est liquida. Alii dicunt quod grecum est et masculinum est apud grecos et sic adhuc est masculinum et apud nos. Alii ut dicunt quia regulant esse feminini et aliquando genera vero proferuntur ab auctoribus. Opponitur ut hiems haut recte debet femini esse masculini generis quia habet duas consonantes ante is nec potest a prisciano dici exceptione. Sed solent dicentes grecum esse. Item glis glis et glis glissis et glis glitis que nunc sunt una silaba generis debet esse masculina de quibus dicendum est a quodam magistro: glis animal glis terra tenax glis lapa [illegible] notatur

[cri]ssimus quia et fluminis tam masculini quam feminini generis
quia apud auctores inveniuntur [illegible]
usurpavit auctoritas in una eadem quia significatione Lucanus
in 1º / ad tiam tremulo descendunt crines puelle
Oratius in primo sermonum / Et pulcre crines breve
quod caput ardua cervix in una eadem quia significatione
multa tamen et in hac et in aliis terminationibus confudi[t]
isse genera invenimus vetustissimi quos non sequimur
ut hec amnis finis anguis / Composita in is
desinentia sine ex masculinis sine ex femininis si adie-
ctiva fuerint omnia sunt tot hic sanguis et
hec exsanguis et hoc exsanguine Animus hic
et hec exanimis et hoc exanime cuspis hic et hec
tricuspis Invenitur tamen hoc etiam neutro adiectivum
sed per obliquos casus Ovidius in primo metamorphoseon
Posito quia tricuspide telo mulcet aquas / pestis
etiam et neptis et vestis cum duas consonantes ante
is habeant feminini sunt generis Et vallis turris pellis
pelvis quamvis penultime silabe liquidis terminantur
tamen feminina sunt Illa quoque masculina sunt que una
silaba crescunt in genitivo ut hic lapis huius lapidis
pulvis pulveris sanguis sanguinis vomis
vomeris cinis cineris Excipiuntur hec cuspis huius
cuspidis cassis cassidis quorum extreme silabe an-
borum ab s ceperunt quod in eiusdem forme masculinis
non invenimus lis quia litis excipitur Illa vero
omnia in is desinentia feminina sunt ut hec avis classis puppis

nutis secunde messis bilis strigilis vis / Greca vo
cand' lnea terminacionis gnā ē que aput grecos
sunt servavit etiam apud latinos sicut et alia ora-
pene quod iam supius diximus ut paris tibris tigris
thetis / Molaris a mola derivatum pt esse que tamen
adiectivum est. sed quia plerumque ad dente vel lapide
refertur usus frequens masculinum hoc profert / Sta-
tius in v° tebaidos / haste et sudes facti et molares
¶ In os terminancia tria femina inveniuntur dos dotis
glos gloris cos cotis / Et quinque gnia custos sacerdos
et non est gentile est ... nepos pro luxurioso quidam autem addunt ...
dos compos impos / Neutra duo os oris os ossis
Alia vero omnia masculina sunt ut mos ros flos
lepos nepos / ¶ In us tertie secunde vel quarte decl
no^a femina sunt ypria et vel appellativa greca que a-
put grecos femina sunt os in us convertencia femini
sunt generis ut hec cipressus mirtus laurus pirus cor-
nus quercus quernus fagus platanus sorbus beritta
nulus ulmus arctus / Appellativa vero femina sunt ut
sub druncus subsequitur hec
cristallus costus faselus arctus nam due arcti sunt
Alia greca sunt gnia que apud nos et gnia sunt
filozofioi hic et hec pinus didaskaloi hic et hec
filocalus / Alia vero omnia eiusdem terminationis
supradictarum declinationum masculina sunt ut hic clarus
magnus animus ventus somnus lacertus cursus
nexus sexus / Cecinnius plautus etiam hoc sexus neutro
gnē protulit in rudente virile sexus numquam ullum
sunt fructus ortus portus acus unde aculeus dimi
nutivum est teste probo / Sed in usu frequentius hec acus

Prius ad. sup. tenax tus lapa / vocatur hic ad hoc terra tenax hoc lapa potius est genus et non cognoscitur ex glis / Quare ergo de glis glis glirus bene clauditur sub regula Sed glis glutis et glis glissis di- cunt autenticam non esse sed appo- sita / Vnde quidam di- cunt priscianum nullam de eis re- gulam dedisse / Pollus iterum pro pecia eius qui paz de eiusmodi tra- ctetur nec ponatur in exceptione et tamen tractat in gtio declinati esse masculinum Sed sunt qui dicunt Priscianum non declinasse ideo tamen gt et quia antiquum sermo declinabat Alii namque declinabant hec pollis po- llinis Alii hec pollenis. Ergo de vbi ... / Adiectiva pro ius usus ibi fe- mina dant vel Cruta aut cra haut ... quare nullum nomen desinens in us pt esse oie gt in neo tam. vet Cn. Priscianus / Cum et in sexto Cornu dicat / Sexus in us nec femi- ni nos pt videtur ... eius felem due quia hic nomen semus in cong sensu est omnis gnis et inde hoc hic et hec et hoc semis dimidius dia

invenitur. Lucanus in x°. Quas in lotis acus comprensum pectine serit. Juvenalis in secundo. Ille supercilium madida fuligine tinctum obliqua producit acu. Idem in eodem. Emerita que cessat acu. Invenitur etiam hec acus huius aceris quod ethimologice dicitur id est purgamentum frumenti. Varro tercio rusticarum tercio. Acus substernendum gallinis parturientibus acus in area quatitur. Idem in primo. Argilla mixta acere. ¶ Reperitur secunde declinationis hec huius alvus. Virgilius in secundo Eneidos. In latus inque feri ~~curvam~~ curvam compagibus alvum. Actius in masculinum hoc protulit in primo annalium. Maia nemus retinens grandevo concepit in alvo. Reperiuntur etiam domus colus quercus tam secunde quam quarte declinationis inveniuntur. Quarte vero anus nurus socrus que ipsa natura feminina esse ostendit. Et preterea manus tribus porticus. Et neutra pelagus quia et apud grecos eiusdem generis invenitur. virus quod neutri est generis sicut pus quod est mediocris. penus invenitur et masculinum et femininum et neutrum. Virgilius in primo Eneidos. Cura penum struere. Terentius in Eunucho. Cum in cellulam ante patris penum omnia congerebat clanculum. Oracius in primo epistolarum. Annone prosit portet frumenta penusque. ¶ In us correpta tercie declinationis neutra sunt ut opus minus operis. Excipiuntur hic lepus, hec venus, hic et hec ligus hic et hec et hoc vetus. et pecus quod femininum est. hec pecus pecudis declinatione teste capro. Neutrum hoc pecus

rectoris / In us producta si sunt monosillaba neutra sunt ut rus aus ius plus thus / Excipiuntur hic mus muris. hic et hec sus suis et grus / Et supra sillabam femina sunt ut servitus iuventus senectus virtus salus tellus palus necus / In ax desinentia si sunt adiectiva omnia sunt trium generum ut hic et hec et hoc capax audax contumax pertinax rapax fallax / Alia vero omnia etiam si interposita sit alia consonans femina sunt ut fornax fax pax lax nax calx falx propria greca et barbara masculina sunt aiax fornax atax / In ex mono(sillaba) masculina duo inveniuntur rex grex / Alia vero omnia masculina in x quacumque vocali sine consonante antecedente femina sunt ut lex fex nux nix pix nox lux calx merx / Excipitur unum commune hic et hec dux / In x suprasillaba r antecedente in penultima silba femina sunt ut alex silex / Auctores tamen et hic silex inveniuntur presertim Iuvenalis in vii / Licet me lior pedibus silices quae conterit atad / Ovidius in viii metamorphoseon / Aut ubi terrena silices fornace soluti / Virgilius autem in octavo / Stabat acuta silex precisis undique saxis pellex quia ad mulieres pertinens femininum est unum etiam vibex carex et supellex femina sunt Virgilius in iiii georgicorum et tante pastus acuta / Alia nisi sunt adiectiva masculina sunt ut hic vertex culex pollex codex murex pulex vernex cortex hec tamen etiam feminina invenitur / Virgilius in vi / Raptus de subere cortex Idem in bucolicon / Et nunc fetentia vitis musto

ad mares ... ibi repugnantia et sic est in regula Dolos ... ad iectivum albus pro ibi regulam ad femininum et sic non ... restringit ... ad mares suppositum generis termini omnis et hic tamen ... indicant etiam in congruam propter repugnantiam officiorum nos vero congruam quia non sit ibi distinctio nisi ... unde nulla est repugnantia nam talia sunt subiecta quia ... predicata ... sicut boetius in libro de ... Hoc ...

In os terminata vult illa regula

Omnia nomina desinentia in os masculina sunt ut flos et tepos exceptis tribus femininis ut hec cos dos glos et quinque communibus ut custos sacerdos bos compos impos / Exceptis duobus neutris os oris et os ossis / Versus Excipiendo quatuor os flos dos glos et cos et custos septem communia sunt hic et hec bos impos compos nepos custos et sacerdos Versus Excipias dat dos hic dat reliquus ... et flos / Nepos autem ... invenitur ... posuimus ... pro ... bibe

cp pos sis et q̃
qui et hec cpos
compotis i. pond
erosi sm̃ ffsecutor
em omnia succedu
ad votum. Et in
dr hic et h' impos
impotis i. no potes
qui voti sui ad
effectum sui dux
non potest Et hic
duo sca compoti
compotis compotiui
i. mecestite. et i.
potio impotis impo
tivi/ quod e grad
sa devestire Ill
componitur in pre
est hic et h' praepos
prepotis i. valde vel
pre aliis potens
Item in hm̃ pr
possimum Prisci
anus aut posuit
hec duo inter ce
tera gnis gnis
quia ipsos simpx
sz pos sincopato
est et varo inve
propter quod ista duo
videntur esse sic hic
genus gne pre
pos aut no hic
hyeosin. Tros
aut gen est propri
masculi gen gr orn
dicta est/ Troia
Et atroia inve
hic et hec tros tro
is genus cmis
gmis Et nom
greca in os ut
etheos amos ystu
ros athanatos
quia per masculia
latina exponitur
masculini sunt ergo
Illa vero sunt fe
mia sic ecotho
ros delos antio
pos niescim bnos
Cretos diatonos
papille nos Inde
greca neutra
ut chaos atque
melos argos
diautos vel fe
mia greca per
os tamen sicut
ad octo metra
Inv 161 /

Inv de tar/

ctudda amare Cortias atque solo protes (Praeterea) erigit alios
vertex etiam cum finalis silba natura producatur mani-
est generis Iuvenalis in po/ Et elixi vertices labra come-
dit. Adiectiva vero omnia desinentia in x sine e
sine quacumque alia vocali antecedente generis sunt trium
generum ut hic et hec et hoc simplex artifex. In
ix si prima brevis est masculina fit ut hic calix hic varix
prima producta feminina sunt radix clasendix quod significat
concham marina signum tegitur Plautus in vidu-
laria. Opposita est clasendix ad ego signum dicta quod
sit. Excipitur hec salix et hec filix. Virgilius
in ii georgicon Et filicem curvis invisam pastu-
ratris. Alia vero feminina fit ut hec matrix net-
rix cornix lodix. Et omnia verbalia ut nutrix victrix
metrix natrix. quod tamen in specie anguis significat ma-
sculinum tamen invenitur Lucanus in ix. Et natrix vio-
lator aque. pro hic tamen et significate accipientur vindi-
reditur. quod etiam sub feminino profertur genere ut Lucius ipse
Hinc maxima (cicatrix) serpens phiton pro pinceste sub ipsa. Ob-
stetrix etiam pro obstitrix feminini. Excipitur hic fornix
quamvis positione penultimam longam habuerit
tamen masculinum est. Adiectiva supradicta finalia trium generum
hic et hec et hoc pernix felix. Sciendum tamen quod in fina-
libus in trix terminantibus invenimus obliquos casus
generis solere etiam neutris. ut victrici signo Unde
victricia tollite signa. quamvis hoc victrix non memini
me legisse. Et si analogia dictionis exigat. In
ox etiam omnia adiectiva sunt ut pernox ferox velo-

excepto uno celox species est nauis / Et in ossa
hec nox de quibus supradictum est. In ux uero super
silabam masculina sunt propria ut pollux volux et
omnia que quod n habens in positione in illo et ea
in obliquis casibus amittit ut hic et hec coniux
coniugis / Sunt tamen qui uerum esse putant sine n scri-
bendum. In yx greca sunt et seruant apud
nos eadem genera ut phyxis heryx styx sandyx /
breuiter ergo de quibus in x terminantibus sic possumus
dicere. In x desinentia adiectiua omnia sunt trium
generum ut hic et hec et hoc audax artifex felix velox
Appellatiua uero ad utrumque sexum hominum pertinentia
omnia sunt utriusque sexus ut hic et hec dux co-
niux / que autem ad solos mares pertinent masculina
sunt et que ad feminas feminina sunt ut hic rex hec
pelex / Greca uero siue nothia eadem seruant et apud
nos genera quo et barbara ut hic pix anax atax
talix dryotoi ... pollux volux hec spinx nox
felicyna super silabam nisi sint feta hic e ...
x ... masculina sunt ut timex vitex apex codex
vertex / Excipitur hec suppellex / Cetera uero omnia
in x desinentia feminina sunt ut hec pax fornax
vibix lex carex salix filix ... celox mix
crux ilex / Excipiuntur hic grex varix fornix hic
et hec cortex silex / In t neutra sunt ut ca-
put sinciput occiput git melantion nepet
oppidi nomen // In ut duabus desinentia con-
sonantibus si sint adiectiua omnia sunt trium generum ut
hic et hec et hoc excepers prudens inops /

Hic oudit genera nominum in us terminantium desinentium. unde omnia nomina us terminatiua ... sunt generis excepcis nonbus arborum que sunt feminina et quarta exceptis femininis grecis que apud grecos desinunt in os apud nos uero in us ut Cuiros cinos erectos ... Exceptis de tercia et secunda declinacione ... alios dominus quod etiam est quarte / Et de quarta ... fortius manus tribus metus portitus ... que omnia sunt feminina Et exceptis acus ... purgamentum ... lucum et pelagus et vulgus et ... que omnia sunt neutra Et exceptis nominibus in us que sunt tercie declinacionis que omnia sunt neutra ... hic lepus et hec ve- nus / et hic et hec et hoc vetus et hec pecus ... Secundum hanc regulam dicitur hec cristallus quia greci dicunt cristallos ... cristallum ... cristallus est ... Dicebatur cum ... hec cristallus et hec margaritha ... Sunt etiam qui ponunt de ... dici ... et fortasse ... dicitur ...

insons. In his pro ponendo et .a. quod nec apud
grecos vel quia pro vel faciunt ex se feminina ut prin-
ceps ΟΑΡΧΕΤΟΛ ΚΑΙΝ ΑΡΧΕΤΟΛ. Virgilius in x° Eneidos. Tu mi-
hi nunc pugne princeps. tu rite propinques augurium
Frigibus que assis pede diva secundo. Municeps
ΟCΙΝΤΕΛΕCΤΕΛ ΚΑΙΝ CΙΝΤΕΛΙΡΙΑ ΝΟΠΟΛΙΤΕΛ. Iuuenalis
in iiii°. Municeps Iouis advexisse lagenas. Parti-
ceps ΟΤΟΝΕΙΚΑΙΝ ΤΟΝΕΙC. que quamvis possunt significare ne-
utrum quoque adiungi. In plurali tamen nominativo deficit eorum secunda
neutra terminatio. et fortasse ideo quia aliud facit pri-
mitiva parentia. Nec apud grecos tamen neutra sunt
ΤΟΝΤΙCΝΤΟΡΟΠΟΝΙCΙC quia non sunt adiectiva. Illa
vero si sunt monosillaba feminina sunt ut ars. fors. gens.
mors. lens. frons. mens. pars. sors. stirps. Ovidius
in vi° metamorfoseon. Haud procul egesta scrobibus tellure
duabus. Et in masculino tamen genere invenitur. Plau-
tus in amphitrone. Ubi scrobes effodi duplos
sexagenos in dies ΝΕΙΠΟΡΕΑΚΡΕΡΕΑ ops stips trabs
scirps stirps. quod etiam masculinum invenitur et maxime
in arboribus. urbs. puls. Excipitur mons pons fons
dens mars. Que vero supra silabam sunt si sunt propria
vel in ps desinentia masculina sunt ut arabs usse-
tcli tirinps mavors maceps adeps ΤΟΝΤΖΙΝΟΙ fora-
ps auceps. que tamen veteres etiam femenino genere protulerunt.
Varro in ii° rerum rusticarum. Adipes illa. Pro adeps
marsus adipis pondo xxii vetuste. Nevius in li-
gnaria. Bignae ex fronte calleda forcipe. Cetera
vero feminina sunt ut hiemps cohors. In aus feminina
sunt ut fraus laus. In aies dyptongum an uni

a greco paradisos mutatur os in us ... tamen in frequentissimo usu dicatur hic paradisus. Et puto ideo quod apud grecos non sit feminina cum regula illa desinentibus terminationibus in os sit data. Quidam etiam antiquam plurali repperisse quod dixi unde ut dicit priscianus. Alia vero omnia cuiuscumque terminationis supradictarum declinationum i. secunde et quarte masculina sunt. unde dictum est a quodam. Quercus porticus atque tribus manus in anus a. anus idus. Hic acus atque domus penus et specus. Porticus ... synodus paradisus abyssus ... nardus ... cosmus ... et alnus ... itaque tribus ... palanus penus ... et idus. Colligens feminina ... partem priscianus ... dictam dyptongus nardus ... phasellus ... synodus ... et abyssus ... botrus ... bissus ... et ipsa ... tantum ... habeatur regula sicut collectiva ... illud tamen ... est quod in ... que est ... sunt

masculinum praeces praecedis et unum neutrum ut aces
aceris. Sciendum tamen quod vetustissimi in multis ut dixi
supradictarum terminationum inveniuntur confudisse genera non
rationis dumtaxat coacti sed sola auctoritate ut hic et hec
aspergo alvus artus adeps vel adipes castlia car-
do cinis vel ciner cortex collis crux calx cupressus
clatamus compluvium laurus acipula crinis carbasus
colus. hic et hec clasis clunis. hic et hec consitia.
callis fornax frutex grex frons frontis. hic et hec
finis himbrex limax latex Accius non calida latice
lautus lemures linter lupus agnus. leo papirus
perdix. hic et hec palumbes. hic et hec sex zudex
hippotonos sortus siparus nipionion et hoc sipa-
rum senex stirps torus osalos thiara tiberis
amnis torquis thrames vesper hic et hec vepres

In multis etiam alios confudisse genera vetusti-
ssimi inveniuntur sine incisis terminationibus sive
immutatis eas terminationes, neutra enim solebant
quedam etiam in masculino genere proferre vel econtrario
hic et hoc guttur, murmur, glomus quod etiam hoc
glomus dicitur huius glomeris. hic fretus etiam
et dorsus huius fretus et dorsus proferebant freti
et dorsum. sic dicebant hic gelus vel gelum pro hoc
gelu hustrum pro hister et hiemem thanagrum me-
taurum tiberum vulturnum oceanum / hoc tamen cicerus
flumen scribebatur solebant facere. Iubar enim tam
masculinum genere neutrum proferebant. Ennius in
annalibus. Interea fugit albus iubar hiper-
ionis cursum. Calvus in epitalamio / Hesperum

Habetur quedam etiam genere vel quod
pluribus et simplicia-
libus sint genera
Sed abiacienda est
quemadmodum licet in-
ponantur vel ad in-
locum Alia vero ceteris
terminationibus supradic-
tarum terminationum
mania sunt dicenda

De nominibus pendentibus

Dictum nominativus pendentibus
pendentium casus
sed tamen excepto
monosillabis que
omnia sunt neutri
generis preter hic
mus. hic et hec
sus et huius generis
unde Oratius: mea
non talis genera
generis mea non
tacet alius. Et
vide quod per sitanus
ibi emittat palus
inter pendenta genera
oratius auctoritate
poetica id temp-
piat. Illud quod
ordinem sed videtur
quod puis pro puteo.
unde multi de quo
et necesse sed pro-
custodia declaratur
pus puris. Et
est masculinum vel
ibi. Positum in pre
fratibus. Dicta
sed videtur po-
nendum. Id est de tempore
temporis agita non
ponatur neque de ea
Nomina que
sunt vos ostendit
ibi. x quidquid
Generis autem de
generis huius nomina
plus. Eo quod
dicta. Et plus
in uno acto et
toto est neutri
generis sed in aliis
casibus est ma-
sculino. Unde sunt a-
ctum tale de est
in .i. ut plus

vel plus hic ad
iungitur quia istud
monosilabum vbi
pot esse om(n)is ge(neris)
Hec coma comparatiui
erat tamen hono-
rifica. ta. id. appar-
tinet quod in aliis va-
riis casibus cet(er)e ge-
nerum quod ut sin-
positum quibus
correspondet Et
propter hoc dicitur quod
sunt hic non plus
omnis ge(neris) in compositione
sed neutri tamen in
declinatione quia coma
erat comparatiui ad ea
que ut iste pa-
nis est plus illo
et hec farina est
plus illa et hoc
fermentum est plus
illo Hec de causa
coniungitur quod in illis
casibus quam huius
omnis generis quando
comparatiui ut complurium
compluribus vero et
non in forma neutri
quod nichil est com-
plus et hec eadem
coma hoc ipso com-
parativo collatum
et ablativus potuit co-
venire ad omnes ge-
sed non commixtio
coma ... erat
collatum simplici:
tas vero non hec
... de ... ibi

An ax desinentia
adiungit p... e...:
illas terminandi
x et primo de illis
que terminant(ur) dax
hoc modo

ante iubar. quanvis hic iubar protulit / si enim co(m)
masculinum vel femininum iubarem dixisset / hic et h(ec)
licor. hic et hec paner hic et hec et hoc penus et
hoc penum / Plauta in pseudolo / Nisi multi an-
nuus penus hic ab amatoribus congeratur eius
ipso prostituam vos o puelle / Lucilius / Magna pe-
nus parvo spacio consumpta peribit / Plauta
in captivis / dicam seni curet sibi aliud penu
Cezar strabo in oratione qua Sulpicio reddit / Deridis
propugnos nostros mesalas domo deflagrata penu
volebamus privare / Affranius in talione / vos qui
cordi est intra tunicam manus leva. dextra in penu
ertile. hic et hec et hoc pecus / Ennius in Andromeda pe-
cudi dae vinaz marito / potest tamen signare hic et
plaud. ut si dicam aquila maritus vel rex avium
hic et hec celhis et hoc celhe / hic et hec et hoc
sexus hic et hec et hoc specus hic et hoc sal
Varro in ... / Ex sale qui apud Carthaginem
fit Affranius in compitalibus / Ut quidam lo-
quuntur sal merum est / Et hoc sale / Ennius
protulit in xiiimo annali / Ceruleum spumat sa-
le conferta ratis pulsum / Sed mare ... Supra
dictorum nominum tamen usus est / apud caprum et
apud probum de hiis generibus invenimus /
Omnia nomina in ax desinentia in ... posita est alia consonante feminina
sunt ut pax et lanx / Exceptis adiectivis que omnia sunt trium generum ut au-
dax et exceptis propriis grecis et barbaris que sunt masculina ut aiax atlas ...

En ex monosilaba / Omnia nomina desinentia in ex masculina sunt ut ... ex-
ceptis monosilabis que omnia terminata in x literam quacumque vocali seu con-
sonante antecedente feminina sunt preter duo masculina rex et grex Et preter
unum que dux / Et exceptis illis que non excedunt sillabam. si autem excedit ... in pe-
nultima feminina sunt ut silex quod tamen invenitur et masculinum apud quosdam au-
tores / Et exceptis adiectivis que trium generum sunt omnia quacumque vocali ante-
cedente x ut felix et simplex / Nunc ibi / Nix si penultima brevis
Omnia nomina in ix desinentia feminina sunt ut cornix Exceptis illis quorum penultima
brevis est que omnia sunt masculina ut calix / preter hec salix et hec filix / Et
excepto matrix non propter augmentis sicut ... tamen invenitur masculinum / Et excepto hic
fornix / Et exceptis adiectivis ut felix que sunt trium generum omnia / Sed
nominum quod non autor ab illis quorum penultima brevis est Et sunt masculina

excipit hec salix et hec silex videlicet est autor excipe radix et clasendix
dicat enim similiter radix et clasendix quod est oppositionem [illegible] communia duo illa
non comprehendit per regulam Sed dicunt illa non admissa fuisse ad exceptionem Sed propter [illegible]
similiter quasi dicat Omnia ista que terminant per regulam scilicet salix et [illegible] preter
quod masculina videntur feminina [illegible] quemadmodum illa que per duas [illegible]
scilicet radix et clasendix [illegible] ita illam [illegible] sicud in [illegible] predicta valeat
in trix sunt feminini generis preter nutrix et coltrix que in nominativo accusativo et vocativo singulari
sunt feminini generis Sed in reliquis tribus casibus sunt communia trium generum [illegible]
sunt feminini generis Sed in [illegible] in e/ in i [illegible] victrix vincit in nutrix dat feminina sola
[illegible] ablativum in e et in i [illegible] dat genitivus omne sola [illegible] dicat [illegible] victrix dicat
Sed victrix reliquis dat genus omne sola in nominativo accusativo et vocativo singulari [illegible] in [illegible] enim casibus
[illegible] Et est [illegible] generis in nominativo accusativo et vocativo singulari et in et [illegible] pluraliter est [illegible]
non [illegible] neutra In aliis vero casibus in [illegible] vocabulis ut victricem [illegible] Sed [illegible]
generis vel in [illegible] vel in [illegible] et [illegible] traduntur Sed [illegible] evidenciam [illegible]
dictum est [illegible] de necessitate fuerunt feminini generis propter talia masculina a quibus
victrix et coltrix [illegible] ut victor [illegible] victrix et [illegible] in [illegible] communia [illegible]
trahunt originem ut victores [illegible] neutris ut victricia signa
[illegible] ad feminina ut victrices in obliquis excepto accusativo singulari in quo sunt feminini
indicantur trium generum in obliquis [illegible] non inveniatur [illegible] ad masculino [illegible]
generis [illegible] ut habent victricem [illegible] loquor de regula victrice [illegible]
[illegible] ut habeant masculinum [illegible] habet [illegible] feminini et neutri tamen que [illegible]
ablativus victrice vel victrici habet [illegible] et [illegible] debent habere [illegible]
est [illegible] autem [illegible] hoc [illegible] sequitur [illegible] obliqui sunt [illegible] ad masculinum femininum
trium generum [illegible] ablativus [illegible] isti tres obliqui [illegible] possimus [illegible]
et neutrum et [illegible] ablativus [illegible] forti [illegible] isti tres ablativi [illegible]
sunt forti [illegible] et [illegible] et ablativus forti [illegible] sibi privilegiati [illegible] nominativo accusativo et vocativo
[illegible] neutrum sepe construitur cum genitivo in casibus [illegible] ut multum vini plus vini aliquid panis non [illegible]
communia [illegible] non mutat [illegible] ut [illegible] et feminini [illegible] nominis [illegible]
[illegible] in genitivo et dativo et ablativo [illegible] scilicet [illegible] masculini et feminini [illegible]
[illegible] dictum loquor de [illegible] vini vel [illegible] plus vini [illegible]
de aliquo panis [illegible] masculina et feminina [illegible] non [illegible] constructio non [illegible]
[illegible] quod victrix et [illegible] sunt omnis generis in genitivo dativo et ablativo et que [illegible]
[illegible] cognacio [illegible] feminini [illegible] in nominativo accusativo
et vocativo [illegible] ibi **In ex etiam omnia** Omnia nomina desinencia
in ex adiectiva sunt [illegible] trium generum communia preter [illegible] feminini et exceptis mo-
nosillabis nex et vox que feminina sunt **N**[illegible] omnia nomina in x desinencia
antecedente [illegible] sunt [illegible] apud [illegible] et apud grecos ut [illegible]
[illegible] ibi **Breviter** [illegible] post hec colligit [illegible] omnia sub [illegible]
nomina desinencia in x et non [illegible] colligamus Omnia nomina [illegible] in x
feminina sunt exceptis adiectivis que sunt communia trium generum Et exceptis quorum [illegible]
ad utrumque sexum pertinet que sunt communia duorum generum ut [illegible] et quorum [illegible]
ad solos viros pertinet que sunt masculina ut rex Et exceptis grex et [illegible] et
fornix et calix et cortex et silex Exceptis nominibus [illegible] que [illegible]
ante x ut [illegible] que omnia sunt masculini generis nisi sunt nomina feminina [illegible]
[illegible] quicquid peccat [illegible] ibi [illegible] que [illegible] **In duas** [illegible]
Capitulum quartum tractatus primi in quo agitur de [illegible] in duas [illegible]
[illegible] hec est regula Omnia nomina in duas [illegible] desinencia feminina [illegible]
exceptis adiectivis que sunt communia ut prudens Et exceptis [illegible] monosillabis [illegible]
et fons et pons et dens Et exceptis [illegible] nominibus virorum que sunt masculina
ut mars et exceptis [illegible] appellamus masculinum [illegible] et [illegible] et [illegible]
que [illegible] feminina [illegible] vero et [illegible] non sunt [illegible] ut [illegible]
dicitur non pertinet ad hanc regulam [illegible] consona que [illegible]
[illegible] generum [illegible] illam [illegible] que [illegible] possunt significare neutrum [illegible]
[illegible] dicitur omnia [illegible] Omnia et de illis
dubitatur videlicet dives pauper [illegible] Et [illegible] et [illegible]
hospes et sospes bipes quadrupes et compos et inmemor [illegible]
esse omnis generis communia [illegible] ad masculinum femininum et neutrum [illegible]
[illegible] ut dives vir dives mulier dives regnum [illegible] Ovidius [illegible]
[illegible] marmore dives opus Et Boecius ait Constat [illegible] bonum
[illegible] tempus Item lucanus [illegible] Iuvenalis [illegible] de posito
tibi sospes erit [illegible] multa [illegible] habere possumus [illegible] ea que [illegible]
[illegible] ut pauper [illegible] pauper [illegible]
pauper [illegible] Sed [illegible] non [illegible] a posito neutro
[illegible] neutra [illegible] Ad hoc [illegible]
[illegible] significare [illegible] neutrum [illegible] dives regnum [illegible]
[illegible] significare [illegible] habeo divite [illegible] ista regna
[illegible] dicatur loquor de divite regno [illegible]

quedam sunt que ... et priscianus quedam sunt de quibusdam casus ut hic et h[ec]
et hoc memor hic et hec et hoc pauper ... est quod tamen ablativum
est in i quia hec est natura omnium que ut hic et hec et hoc felix ablativo
ab hoc et ab hac et ab hoc felice vel felici quod pauper facit paupere vel p[auperi]
innuitur reperitur quia non dicimus ... ergo ... plurale ... in a et hoc
dicimus divites vel divitia ebes vel ebetia ... in hospita in plurali ne[utro]
... statius ... liberos ... hospita ... ...
Ergo erit ... hic et hec et hos hospes quod hospite vel hospiti facit ablativum
... in quod ... est ... dicimus ... predicta nomina sunt que ...
... a necessitate facit ablativum in e et in i ... hoc ideo quia si ... neutro ...
a. ... quia ... eorum est comparabilis tribus generibus ... ideo ... pellade[s]
... et ... masculino et femino et neutro ... quedam ...
... terminatione quia qualitas ... in e in i et ... ... non ...
... neutro genere ... ... habeo divitem ... vel divitibus ...
... regni ... regno ... divitibus regnis non ... oportet ... sunt
omnia ... predicta ... in constructione ... regis ...
pro advena ... advena non ... ... vir advena ...
Et no. ... ista tria ... memor ebes et teres ... a prisciano ... in
... non reperitur ... De hospes dicitur quod ... que hic et hec
in plurali est neutrum habens ... et ... hospita ... hospite in ...
hospita ... hec hospita ... hospita id est ... hospita ... hic
et hec sospes dicitur et hec sospita sospite et in plurali hec sospita
... degener et celeber ... et ... pluber ... per auctoritatem ...
timent ablativum in i ... memor ... in e ... per auctoritatem ...
sunt in ablativo ... compos ... bipes quadrupes ... teste prisciano ...
... dicimus ... et omnia predicta ... et omne ... dicimus ...
... ablativo in e et in i ... in e et ...
h ... . Post normas generum ... forma

Ni anus femina. Norma ... in anus femina ... ut ... in ...
... masculinum ut ... et ... ut ...
... In multis aliis. Secunda pars capituli in qua ... tangit ...
... in ... nominum. Unde pe. hic ... nomina ... predictas
... debeant nomina ... priscianus ... una ...
... auctoritate ... quos in sequimur non ... vero ...
... de ... patent ... que in ...
... collegerunt ... fortem possimus
hec pe. hic ... quod ad priscianum quod ad ... parte ... et se ...
... de nominibus ... que ... quem ...
... norma ... ...
irregularitatem ... et hoc celum et hi celi hec epulum et hec epule
hic locus hi loci vel hec loca hoc pelagus hi pelagi hec carba[sus]
et in plurali hec carbasa ... et ita ... in quibusdam aliis ...
bus et ... priscianum ... habeat ... ad ... aliquid de ...
... Sunt ergo ... ista irregularitas ... in omnibus ... hic ...
... ab ... et forsitan non ... ratione ... ...
... semper ... hoc celum ... continetur ...
... celi
... corporali ... epule epulare ... spirituali ...
... plato in ... veniste ad epulas ...
... loca locare ... in quibus
possessiones habentur ... loca per loca ... hic pelagus est alta
... acquarum profunditas ... pelagi ... ad ... profund[ae]
aque ... Et hec carbasus vestis ... que tamen ...
... carbasa ... vela ... hic ...
... penare ... hec inferna ... per loca ...
te ... topica ... Et ... Copu[la]
... hic menalus pro totali monte ... menala menalo[rum]

pappendeux et collibus sibi adiacentibus / hic pargama pe simulate
est pargama. mare. pedissequs sive hoc pedum pmaioribus. hic parri p
minoribus hic scena per se dicit scena scenor ad suo operam / hoc rastre
prona pte ligonum est. Raster rastror pro omnibus rebus. Et ita per singula
perscrutator investigare dicam in his etroclitis Sepe tu spectare ab auto-
ribus non firmant. videtur quod hoc nomen felix et cetera similia sunt etroclita
quia hoc felix in uno est omnis generis sed in ablativo neutri genere variat genus et sic
est etroclitum. Illi qui dicunt omne genus esse quoddammodo per se bene concedunt
quod ibi est etroclisis Nos vero dicimus quod non quia cum felix sit omnis generis
dicimus etiam quod sit neutri et sic non variat genus. Item dicunt etc an sit de
omnis celorum. Dicunt quidam quod utrumque hoc dicatur dudum rectis res-
pectibus quia partitivum per respicere genus quod illic est. i. genus gitur, etc est de
bonis celorum / post potest esse respicere suo. id quod partitur singulariter etc est de
unum celorum. i. unum ~~celorum~~ celum de uno celorum, et unum epulatum. i. unum epulum
de uno epulatum nos vero dicimus quod est respicere genus quod illic est quia
comparatur adiec per genus suppositas sed genus quod accidit genitivo est de
omnis celorum via epulatum et non unum celorum nec unum epulatum Non in sed
quod sit dicendum unus celus vel una epula quia genus plurale est secundum sin-
gulare. In genitivo autem collectivi nominum per sic partitivo. Ita quod genera a le-
bus suppositis contrahatur Unde bene dicitur unus istius generis est fortior et
una istius populi est maria. Et sciendum quod etroclisis fit quatuor / scilicet genere / in
dicto. est alterius generis in singulari quam plurali ut hoc celum hi celi Ex quo sequitur
quod hec nomina de quibus in littera innuere dicit etroclita in genere quapropter et alius
legi posset littera Ita quod magister removet hic dubium quomodo enim nomina in littera
posita secundum res suppositas sunt determinati generis quia hec inveniuntur apud poetas in
aliis generibus quam regule tradunt Et propterea magister cautelam ponit in littera
removendo dubium Item hoc etroclisis fit in declinacione quod dicto est alterius
generis in singulari quam in plurali ut hoc vas vasis / plurali hec vasa vasorum / Hec
tercia in uno qui nunc plus non recte formatur a singulari ut ego et plurali nos
Quarto tertio qui genitivus non recte formatur a suo recto / ut hic Jupiter genitivo
Jovis Cetera ad genus pertinentia inducuntur circa sextum librum circa de-
nominacionem

Circa vocabula notanda

Arius et bubo nomina sunt animalium dam-
ma et panthera nomina sunt quadrupedum
Patruus dicitur qui frater patris qui pater alius / Amita per contra dicitur sor-
capita dicatur soror patris quasi mater alia est ut videtur quibusdam ab quo
vocabo eo quod tenerrime soleant nos sorores patrum diligere // Avunculus
dicitur matris frater et videtur dictus ab avo // Elenos proprium est nomen
quod interpretatur ... Elena nomen ... Danaus danaa ge
appellative pro ... pro grecis ... liber qui declinatur liber libri ... est
est ad volumen et ad cortitem ... qui de volumine dicitur ... cortex ... de ...
vero declinatur liber libera liberum ... est ad bacchum et ad ingenuum Libra est dia
condus ... talentum, et statera i. instrumentum eque librandi Fiber est
animal quod dicitur bever vel bobs / Fibra i. vena hec malus est arbor pomi-
fera / hoc malum fructus / Arbutus est generale nomen omnium arborum / hoc arbutum
est nomen generale omnium fructuum arborum Unde virgilius Dant arbuta silve
... eodem modo cetera exponere est ... in quo nomina sunt arborum ... que
... nomina sunt fructuum, Dicatur quod in loco ... in pleris-
que... nomina arborum sub feminino genere Nomina fructuum sub neutro ...
... sicut pirus nux et castanea que ... arboris et fruc-
tus sunt feminina / Buxus arbor est unde vivit et tunc dicitur hec buxus sed pa-
... lignum est et tunc dicitur hoc buxum / Flamen ... nec ...
est dicitur flatus, ... nomen est sacerdotis romanis ... alibi dictum est
Tanaquil nomen proprium est mulieris / Syren monstrum quoddam marinum est et
... dulce ... sicut in macrobio habetur Syren grece ... latine
Taigete una est de septem pleiadibus / Euterpe proprium nomen est cuiusdam mu-
se et interpretatur bene delectans ab eu ... terpo quod est bene delecto Electrum
est ... per ea exponentur / Gummi est quod stillat de arbore et ...
in ... est thus // Tuber vel boletum vel inflacio ... que ad ...
est sit gibosum Catilina et cetera que sequuntur ... ad ... nomina
... et est aquila ... est appellativum nomen avis Luna non
est fluvius ... et bagrada / Beta nomen est ... dicitur ... genitive sit
... nomen est proprium ... maxime // Zelepresta nomen sunt ...
... et interpretatur nimis subtilis / ... / Cathaiacte ...

quibus sub terra aqua profluunt. Scilicet metello per sufflatorem dicitur nubes // Catt
pulta parte in [illegible] Cervinus in dicitur sagitta cum ferro bipenni quam portant
barbatus [illegible] dicebant portatores aquarum in expeditionibus ne esset in aliquibus [illegible]
est aqua unde dicitur [illegible] Illud [illegible] et inde [illegible] quo capita abluuntur
[illegible] sorti Illud vero videndum est quod subdit scilicet in qua [illegible] [illegible]
a omnia fere [illegible] a vic vel [illegible] ut [illegible] et hec agricola / Dicit autem pene
[illegible] granigena quod est quod a grano et [illegible] / vel [illegible] ydolatria quod est compositum ab
ydea quod est forma vel imago et latria quod est servitus vel cultura [illegible]
Poema dicitur a poio pois quod est fingo [illegible] // Stema est signum / [illegible] scem
ta vox i. signum Emblema est insertum aurum vel [illegible] colorum in pavi
mento quod dicitur litostratos a varietate lapidum lignorum sive lapis dicitur // [illegible]
vina dicitur vas terrarum vel lectus [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]
Pen. [illegible] petasma velum / unde perpetasma [illegible] dicitur illud [illegible] mans
in cortinis [illegible] de [illegible] vel [illegible] // [illegible] pictum super
filio Israelis qui dictus est libis / De [illegible] et [illegible] dictum est [illegible] a [illegible]
tellis [illegible] quasi stellatus / [illegible] pene toto [illegible] in
guttur / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] supra [illegible] est / [illegible] in
[illegible] nomen [illegible] et [illegible] [illegible] // Maugones / [illegible] no
venditores et [illegible] a manu et agendo ut sit magis [illegible] dicitur [illegible]
agens [illegible] generali [illegible] pro mercatore // [illegible] mercimonium [illegible] quasi mam
se dictum est Quaternio [illegible] dicitur [illegible] sub [illegible] sua [illegible]
Quaternus [illegible] quaternum octo dicitur [illegible] pargamenum [illegible] foliorum [illegible]
[illegible] hodie [illegible] male dicitur quaternio // [illegible] sursum dicitur [illegible]
[illegible] dicitur antropos i. homo quia quasi erectus sursum / [illegible]
[illegible] [illegible] in [illegible] / Campo dicitur [illegible] // Caupona
dicitur [illegible] taberna. Strabo [illegible] // [illegible]
[illegible] dictum a [illegible] / in [illegible] // [illegible] // [illegible]
quod sit tribunal [illegible] et [illegible] supra dictum est // Hanibal et
que sequuntur nomina [illegible] virorum sunt [illegible] quod sit subtile [illegible] supra dictum est
Michael et que sequuntur angelorum sunt nomina vel [illegible] ut Daniel et
[illegible] et [illegible] seu expositiones in divina pagina [illegible]
[illegible] et multa nomina sunt opidorum et sunt in [illegible] et [illegible]
sunt in affrica // [illegible] vero [illegible] // [illegible]
[illegible] nomen est et nomina [illegible] sunt [illegible] // Abraam
Abraam pater excelsus // [illegible] robustus / [illegible] et [illegible]
festinans Jacob supplantator David manu fortis // [illegible] [illegible]
[illegible] dictus [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] a [illegible] quod est [illegible] a [illegible] quod est [illegible]
quod est amor // [illegible] a [illegible] quod [illegible] a philos
// Abrotanum dicitur quasi [illegible] a venus que dicta est a [illegible]
[illegible] quod est spuma et sunt [illegible] // Abdomen [illegible] pinguedo
[illegible] [illegible] [illegible] ponitur sunt [illegible] / [illegible] aliquando [illegible]
[illegible] [illegible] vel [illegible] quod in [illegible] [illegible] est [illegible]
qualiter // [illegible] unde est splen [illegible] in [illegible] // [illegible]
[illegible] a [illegible] verbo [illegible] i. [illegible] // [illegible]
[illegible] titulus [illegible] sequens // [illegible]
[illegible] quod titulus dictus sit a [illegible] qui [illegible] // [illegible]
ut opus esset distinctum titulorum et [illegible] apposuit [illegible]
dicitur fluvius [illegible] duos [illegible] ad [illegible] // [illegible]
est nomen [illegible] familiaris que solebant antiqui [illegible] // [illegible]
[illegible] // Lar [illegible] accipitur pro domo, et [illegible] [illegible] de domibus
est [illegible] [illegible] nomen [illegible] / et [illegible] / [illegible]
in Epigramatibus ait [illegible] [illegible] // [illegible]
et que sequuntur nomina [illegible] sunt [illegible] optima ferunt // [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] compositum est [illegible] nomen [illegible] fluvii
et [illegible] barbarum est [illegible] compositum a bone et [illegible] nomen [illegible]
[illegible] et est stabulum [illegible] // [illegible] dicitur separatus [illegible] / et [illegible] a se
inseparabili [illegible] non est hodie [illegible] [illegible] et [illegible]
supra dictum est // Lupanar dicitur domus meretricum [illegible] facta // [illegible]
[illegible] Romuli et Remi // [illegible] dicitur [illegible] domus [illegible]
[illegible] quia [illegible] lupe [illegible] // [illegible] est genus [illegible]
posuit in [illegible] // [illegible] dicitur // [illegible] [illegible] aquatile [illegible]
castor [illegible] fiber appellatur // Puer ut [illegible] placet dicitur
a primo [illegible] antiquo verbo quod est [illegible] dicitur puer

q vicinibus soleant coerceri vel a pure quod est custodia sicut alibi scri
ptum diximus // Oleaster est silvestris olea / Fuber est boletus pe[illegible]
[illegible] est / Cadaver dr q caro data vermibus et est [illegible] vel a carendo
eo q careat debito honore sepulcri / Suber est id quod est int[illegible] cortex et
arbor[illegible] Alij dicunt q genus est ligni levissimi q[illegible] retibus appe
nunt piscatores / Suber q[illegible] ubertatem fiat nec est [illegible] enim est addita
[illegible] hec et hoc et hoc uber et est id q fertile / September q a sep
timo et imber q septima ab hiemali tempore Similiter october ab oc
tavo et imber Mulciber dr Jupiter a mulcendo imbres / Mulcifer vel
[illegible] a mulcendo ferro // Siler [illegible] genus vimininis est // [illegible] tcis non
[illegible] corbes Papiner est herba palustris // laser [illegible] siser gra
num leguminum // Spinter est acus qua solebant antiqui [illegible]
[illegible] collo [illegible] seu qua collum connectebant // [illegible] aut ipse vel fi
bula vel armilla ab armo eo q sup armum iacitat // Asser e lignum
[illegible] et aliquantulum tenue quo cooperiunt domus // [illegible] e nomē
[illegible] et signum celeste et morbi [illegible] declinatur hic [illegible] hui[us] tcis
[illegible] // Dicitur aut quedam q apud nos [illegible] dia [illegible]
[illegible] morbo // [illegible] est navicula q ligatur [illegible] pu[illegible] que alio nomē
[illegible] scafa est Aut quedam libri habent hic agiter [illegible] ab auctore
[illegible] Alij dicunt hic auger / est aut auger [illegible]
dictus ab augendo // [illegible] est frater matris q levis [illegible]
[illegible] duos [illegible] sua ptate // [illegible] antiquitus dicebant genus [illegible] vel
[illegible] nomen gentile // [illegible] interpretatur abhominabile [illegible] declinatur [illegible]
[illegible] palme [illegible] vel indus [illegible] celestis dicitur // Arbor
dicitur [illegible] Auctor dr ab augeo [illegible] quod est auctoritas vel auctoritas
[illegible] antiqua [illegible] Est aut autor in illa [illegible] que [illegible] et [illegible]
[illegible] hoc modo autor [illegible] non [illegible]
actor ab ago et tunc est masculinum dr auctor ab augeo et e masculinum et facit
femininum auctrix [illegible] tenetur [illegible] // [illegible] enim e autor [illegible] actor / Secundo
[illegible] noster [illegible] hodie ut auctor dicatur [illegible] // [illegible] e non
gentile // Saffur [illegible] nomen / et dicitur [illegible] et [illegible] nova [illegible] / Et dicitur
[illegible] involvendo cadavera [illegible] e [illegible] ferine [illegible] morte [illegible]
[illegible] debeat [illegible] vel de [illegible] vel de gentilibus / vel appellatiuis nominibus [illegible]
[illegible] datur [illegible] dicunt q [illegible] e non [illegible] que pa
[illegible] // [illegible] dr [illegible] sola pir [illegible] // [illegible] et [illegible]
[illegible] vel [illegible] // [illegible] e [illegible] nomen hominis // [illegible] pondus [illegible]
est et [illegible] pro obulo // Vas vadis id est q fideiussor // [illegible]
[illegible] est / [illegible] declinatur [illegible] // Et [illegible] et [illegible] / Amphora
genus est vasis [illegible] fictile e et [illegible] et ansatum [illegible]
alios est vas vinearum [illegible] / Et dicunt quidam q amphora [illegible]
[illegible] // Perpes e velox // Inquies e q in quiete non e et e [illegible]
a quies // Et vide q inquies [illegible] que desinunt in es [illegible]
[illegible] e [illegible] quod mirum est // Sospes e alacer / et [illegible]
so [illegible] est [illegible] et spes quasi [illegible] spe Sospes [illegible] spez boni
[illegible] melius e ut simplex [illegible] dicatur // Antistes [illegible] sacerdos q ante stans / [illegible]
[illegible] e semita / [illegible] e lignum quod partes domus sustinet [illegible]
[illegible] columna postes [illegible] sub [illegible] // [illegible] instrumenta
Cespes e gleba terre // [illegible] e domus [illegible] altegendo sit dicta //
[illegible] q ex medio et die [illegible] dr [illegible] mediis [illegible]
[illegible] videndum est q paulopost [illegible] que terminantur in es [illegible]
[illegible] est contra [illegible] qui dicit [illegible] in [illegible] silaba breviari // [illegible]
[illegible] dr a sterno [illegible] // [illegible] est [illegible] a sterno [illegible]
[illegible] est q appellatiuum nomen est porci qui [illegible] castratus fuerit
nefrendus dicitur eo q dente non frendat vel q dentibus non frendat
[illegible] et porcelli dicuntur nefrendi eo q non frendant dentibus Et alio
nomine dr maialis [illegible] dr [illegible] ex apro et domestica por
ca // Et [illegible] dr ab ede Ediles enim dicebant qui [illegible] edes in custo
dia sua habebant q [illegible] camerarij [illegible] et de [illegible]
[illegible] // [illegible] est corda // [illegible] e honor / panis a ponendo [illegible]
[illegible] quod [illegible] vel [illegible] in omnibus [illegible] panis
vel a pan q est omne dr // [illegible] ab [illegible] amenitate dr / [illegible]
[illegible] a pascendo q pascis // [illegible] [illegible] vn dr [illegible] gladijs
et fustibus // Vectis est id ferrum longum et rotundum quo hostia
obserantur dictum a vehendo / [illegible] hinc et illuc vehitur // [illegible] dr

auctor
auctor
actor

a mene qd dr lima / follis e igne / vulgar forellu Corami
Corbis est vas quodd pilu nec a curitate dicitur nisi quod a volun
dici / Corbis mas. quis / Corymus e aurem a curitate ergat nisi quod apolim
lebant antiqui habe sine est ita tollu vt quodd qd ita brachia s
qui subtus est dolma hec bipennis / Lerna vero quibusdam placet / bipe
e qs / Bipennis et hec bipennis / vnrigilus vero additum est dolma h
pennis eni dr acumen gladij et inde dr a bis et ro e bipennis ex imag
nates / patrus e vas quodda eneu quod vit encenii appellant / Bi
id est qd fel / Strigilis est instrumentu quodda ferreum aptum ad
pistes vel est accipi s. quodda pro instrumento ferreo qo purgant equ
quod sit molari supius dictum est / Glos dr soror mariti et vxor
tris / supressus et cetera que secuntur nomina sunt arborum / Arctus
que secuntur supra nomina sunt in sulari arcius vrsa dr tam maior
minor et sunt signa quedam in celo / Cristallus nomen est lapidis
Costus est herba s. genus speci quodda vt habetur in phisica phaz
lus s. quodda / est genus quodda leguminis hec tn in phisica dr
lus phazellus / Faselus natis dr phazelus genus quodda nauis vel
nauis parua vt quibusdam videtur / philocalus quod in lia sine dz ab
vadi habetur id est quod amor boni a philos quod amor et calon qd
boni / sicut phus amor sophie i. sapiencie / Vilone s. ipsius pronomine
fem dm vero dicunt qz a nilo di vn quod et acus adest
lus est vxor filij / Socrus e mater vxoris vel mariti / egipciaca
Venae grece nutrio latine et inde pennus in quo reponuntur ea
nutriuntur i. cellarium / Illagua est gentile nomen / Incus est illa mas
ferri sup qua solent cudere fabri et e qd a cudo cudis quod e fabri
tae et vltimo supmo nisi .s. mutata v in o sit inso. quod e fabri
anso ab et hinc alia / Contumax est superbus et dicitur / ferri in qpo
vo Pervicax dr pertinax qui s. peruicit vincit / Ferri a fontinu
rando malum et ergo / Aer alij dicunt et cum a per et vite p bonum e indi
pelat optime / Alij a viro qui in viro perstat / Alij a per et vite p virtutu
do et p virtus suas cadens / Alij a per et vico et cado qui primo
dens / Effreon est calor et in dr fornax / Glaux scutella magna cali
posterior pars pedis / Merx e quod venditur et facit compar mercis
mercatus alio mercede e premium / Sarculum instrumentu ferreum
dentatum ad rescecandas herbas / Assenax et atax supra nota sunt
Alex quedam herba est / Silex lapis / pelex concubina in s. glos
nex et plano et pelexi vel pellicani pellecto vel pellicacio i. decipe
vn laurus que prauiter uix libido sub genus ornatu et grata pellicit
Vnde hec et h et hoc pellax s. deceptor fallax fraudulentus
Pellatus vlixis et cpar pellacior sup / Fon adum pellaciter
mus pellacissime / vnde et pellacia i. fallacia deceptio / Pellex
contra hereses hexas vs monear pellacia [illegible]
pelax et vno l subtracto est pelex et pelicat / Et a pellicio gr
pelex a pello. lis que aute vxorem tenuerit et p ea venerit vel
h domo pellitur / vel pelx dr illa ppter quam ill vxor e domo pe
lit filr a pello lis / pellicata thus inde pellicator et
qd cum pellice committitur / Inde pelo as pellicatus i. concubinata s. pe
pellicatus pellicis i. pellicatorum quod nom antiquitus in flagiciosos
i. appellacionem — luxuriosos et libidinosos et p ea transiuit om inique / et hoc petim om
mala acta et mala voluntas / hec illec / Calix est herba dicta
vulgar luxca que secat digitos / Vibex vibices pecca pta e suntac
v gazp vel cicatrix inde fita / Perseus / Caterpuoteal cauta que
ta vibice flagellis / Culex est parua musca / Calix liber / Cortex
dr eo p eor arbor tegat / Cernex dr ancip a vme et vitre
qua Auceps dur hic vmex indicare vn dur ete / Maritate
vide p verbis vbus et vbus / Dr ances castratus / Vmis vero pa
bica / simplex dr qr sy plicata i. multiplicata et fallacia / Calix
dr vas vel potius / vlanx est vena que si leda reddit homicz
vn et varius et varicosa fa. s. i. cris et pancer aul qd mal no
est in vsu i. claudico / Coruicor aul a quo peccatores loqu dur seu
gstituuntur / Clasendix dr herba quedam ferens ad mod tocle aul / Super
signa que pibant in plus unguer caut aquille de aute ne plumi
latius inde possit decli / Salix arbor est / vn salictu &c. p dimas
phalix dr qr silex a sanguilantate foliorum / Matrix est locu in qua
puer concipitur dictum a greco matros vn et mater dr / Coruy

dr a corax quod est corvus vel nocticorax id est corvus noctis // [illegible] dicitur
lanus lucens et pilosus // secundum quosdam quod vulgo dicitur pilosum. secundum alios la-
neus quod crines habet desuper // Meretrix dicitur esse quasi a merere. [illegible] et ere
et tuo [illegible] vel [illegible] magis tamen videtur simplex ab eo quod est merere // ob-
stetrix dicitur ab obstando quia obstat parienti seu infanti ne moriatur per obstetri-
cem [illegible] a sto mutat o in e ut institor et institrix // Fornix est arcus ma-
terie [illegible] dicitur fornicatores quia in fornicibus id est in arcubus teatralibus solebant
convenire meretricibus [illegible] quae in eisdem arcubus manebant [illegible] etiam tamen dicitur
fornicatio quasi formae peratio quia scilicet necat animam quae est forma nostra
est pernix [illegible] pecca [illegible] a pernitendo id est in conatibus perseverando // [illegible]
legitur pernoctibus aliter dicitur [illegible] quando quasi pernoctans [illegible] pecca [illegible] unde
pernictis et hic est compositum a nece et [illegible] in neo pernix. secundum eosdem
secundum alios pernix et pernox noctis qui tota nocte vigilat et est quasi a nocte
[illegible] Vicinia pernox si ludit alea pernox // Celox quaedam genus
est navis // Frix a frigida dicitur et est idem [illegible] // [illegible] palus est quaedam
infernum seu infernalis // [illegible] proprium nomen est viri // [illegible] est [illegible]
apta [illegible] pecca et pollux et [illegible] et pollux [illegible] sunt nomina virorum
[illegible] tamen dicitur quod pecca est nomen gentile // [illegible] monstrum fuit quod
iuxta tebas // [illegible] est vermis qui ligna consumit vel qui cadavera [illegible]
in comedit in cimiterio // [illegible] dicitur sinciput pars pars capitis
id est magis aperta scilicet frontis / et quasi a fronte et capite // [illegible] occiput
dicitur occidua pars capitis id est posterior et quasi ab occiduus // [illegible] est herba quam
vulgo dicitur nigella a nigredine et suffocat segetes // [illegible] dicitur meladiza
quod dicitur nigrum [illegible] [illegible] habens colorem et nigrum // Inops ab in
et ops [illegible] unde opulentus quod videtur compositum ab ope et [illegible] quod est
plenitudo [illegible] plenus opibus // Insons ab in quod est [illegible] et sonans quod est
nocens // [illegible] est at quod capillus adheret // [illegible] loquitur //
[illegible] est [illegible] vel [illegible] // Stips stipis pondus quoddam erat
ad quod [illegible] expensis militibus [illegible] stipendium et stipendarius qui
stipendium habet a principibus [illegible] quibus est et quibus serviunt // Stirps est radix
et hic est masculinum est [illegible] progenies et hic est femininum ut [illegible] // [illegible] vel
[illegible] est [illegible] ex farina et aqua // [illegible] et [illegible] ipsa sunt nomina
virorum [illegible] secundum quosdam est magnus [illegible] [illegible] est [illegible]
vel fluvius // [illegible] dicitur [illegible] maioris [illegible] a [illegible] fluvio
in libia ubi nascuntur [illegible] [illegible] sit [illegible]
est // [illegible] dicitur [illegible] et est quasi ex ad et [illegible] vel ex ad et cedo
[illegible] // Forceps forcipis est quo tenetur ferrum et est quasi a ferro et ca-
pio [illegible] // Forpex forpicis quo [illegible] pilus et est quasi a ferro
et pilo // Forfex forficis est quo [illegible] philum et est quasi a ferro
et filo [illegible] forfice filum // [illegible] forpice ferrum // Anceps
[illegible] dicitur qui caput [illegible] // ab ante et capiendo [illegible] dicitur [illegible] in
[illegible] et [illegible] interpres qui de una lingua transfert vocabula in
aliam dicitur [illegible] medius [illegible] interpres qui mediator est inter utram
loquelam et aliam // [illegible] est [illegible] dicitur [illegible] [illegible] vel
obsides // Aspergo [illegible] nomen est [illegible] [illegible] maxime [illegible] tamen putant
et supinum // Aspergo [illegible] ab aspergendo per aspersionem // Antiqui vero
dicebant quod aspergo dicitur [illegible] feminae sine vestimentis [illegible] quae
et firma dicitur // Carbasus dicitur quasi carens base et est [illegible]
// Conche dicuntur omnes pisces illi qui inter testas clauduntur ut ostrea
sive [illegible] testa // [illegible] dicitur [illegible] vel flexus [illegible] // [illegible] dicitur
iter flexosum // [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] est canale
a cuius gravitate defluit imber a tecto [illegible] est aqua a [illegible]
[illegible] et [illegible] sunt [illegible] / Pampinus est [illegible] quod tegit
racemos // Perdix est avis quae [illegible] dicta sit eo quod [illegible]
seu [illegible] // Palumbes dicuntur [illegible] [illegible] columbe [illegible]
[illegible] / [illegible] quod palumbes non [illegible] // [illegible] aut palumbes
columbe quae in arboribus nidificant [illegible] [illegible] dicitur de [illegible]
[illegible] // [illegible] est [illegible] seu [illegible] est [illegible]
[illegible] quod [illegible] interior // [illegible] dicitur a terreo. [illegible] sunt [illegible] dicta
ligna ex quibus ignis fit [illegible] quae sunt accensa / [illegible] quoddam [illegible]
[illegible] capitis est [illegible] dicitur [illegible] ut in pompeio [illegible]
habetur / Et videtur esse illud quod vulgariter dicitur [illegible] seu dicitur esse
diminutivum vepres dicitur [illegible] [illegible] [illegible] quae vulgariter
dicitur [illegible] dicitur [illegible] vepres [illegible] scilicet [illegible] in [illegible] eo
[illegible] ad illud et [illegible] vepra [illegible] vepre

hoc glomus glomi ... et hic glomus mi ... in casu [illegible] et est
glomus filorum conglomeratio // inde glomerella ... Glomus autem est
aliud ... et que serviunt ... sunt fluviorum / ...
et inde ... ... est ... / ... ab illis ... que in
[illegible] ... dictum est ... dictum est ab illis que ...
in ... colligendis possimus ... proprie // Apotheca ut dicitur
[illegible] quasi repositorium ... eo quod homines ibi fruges reponant ... Et ... illa
annonaria / Unde enim terra ... vel repositorium dicitur
est et apotheca // Mammotrectus ... a pelle ... quo mamme ... quo com...
a ... quod est mamma et ... // Monarchia dicitur ... principatus et solius
principatus a monos quod est unum et archos quod est princeps in mon...
archia simplex principatus / inde monarcha ... dicebatur ... qui
... ut augustus et ... // Cycle ...
... ... // ... cum ... post ... dicitur // Tetrarchia ... est ... inde
... / Vandalica ... nomen // ... dicitur adultera / Pa...
... paludosus est que in fluviis paludosis // Propria dicitur ... / ...
patria nomen est nomen ... augmenta ... invenitur // Belga
... // Alla ... laudate invisibilem ... Alleluia ... seu belgica di...
... quod est nomen ... / ... eo quod invisibilis est / ... quod est laudate et
appenditur ... et ... / Scola est illud quod
in ... // Scola ... medietas ... seu ...
... dicitur ... planta ... est ... vel ...
... // Onoma nomen dicitur et ... // Pleonasma ...
sunt ... ... vocabulum nomen ... Sequitur ...

alla

Numerus

Tractatus secundi capituli habet tria capitula ... ibi Numerus ... in prima diffinit ... in secunda ... in tertia ponit nomen ... ponit ... ... et ... Et sciendo ... que adiungit ... ... Numerus ... nomini ... possit ... cum ... ut ... multiplicatio ... ... et ... non ... multiplicatione.

Numerus est dictionis forma que discretionem quantitatis potest facere // Est autem vel singularis vel pluralis numerus. Nam dualis apud latinos non invenitur. Singularis est ut homo, pluralis est ut homines / Et sciendum quod in uno sepe numerus non dicitur / sed abusive id est contra usum sic quod nominativus non est casus, sed abusive casus dicitur quantum ad alios casus / Omnis multi de hoc dicant quod iste casus sit dicendus quod a generali nomine cadant omnia specialia nomina / Sed si ob hoc casus sit dicendus omnes partes orationis possunt videri habere casum / et verbum enim et adverbium et coniunctio a generali verbo et adverbio et coniunctione cadunt in speciales positiones singularum. Alii autem dicunt quod ipsa terminatio nominativi cadens in alias diversas terminationes non incongrue casus nominatur / cum nam habeat ut cadere possit et cadendo faciat omnes casus. Nempe casus dicitur non solum illud in quo cadat aliquid, sed etiam ipsa res que cadit. unde aptota dicuntur illa nomina doctissimi artium scriptores que

num tamen hunc casum in quo reputatur illorum ratio
qui ideo putant enim casum num quod a generali nomine
cadat // Possumus aut a maiori et frequentiori parte
casuum qui sunt obliqui hunc quia actiue nominatiuo
uno et sillabas ex singulis vocalibus dicimus. ergo sin...
quia numerus bene dicitur quod ipse geminatus et multiplicatus
facit omnes numeros et quod omnes numeri ex ipso componuntur
et in ipsum dissoluuntur // Et singularis numerus finitus
est / pluralis vero infinitus // Cum enim dico homo certum
est de uno dicere / cum vero homines incertum est de quot
hominibus dicam // Nam a duobus usque ad innumera-
biles extenditur significatio pluralis na multorum quia
illorum inuenit nomina quibus nominibus adiunctis nil ul-
tra ceteraque intelligere liceat ut homines duo . certum
vel mille // Ergo dubitacionem plurium destruit adiunctio
certum nominum que in singulis numeris sunt propria sine
ambiguitate quippe cum sint pluralia non a singularibus
non a singularibus nata omnia enim a se nascuntur / nam
duo non sunt ab uno derivata nec tres a duobus
nec quatuor a tribus // Numeros aut
hec huc dicis que personas quia unitas vel finitas vel
infinitas . nomina . verba . pronomina . participia . Unde si desi-
at in personis verbum / restat est in uno / qualia sunt
infinita impersonalia gerundia vel supina . Ut
Aduerbium vero numeris sepe deiicit numerum ad secundum nomen
animalium non tamen quia accidentem hunc . Accidentia enim
generalia fere sunt ad omnes species partium pertractat
quod enim dicas . singularis numerus aduerbium vel quod plus
cum simile omne aduerbium tam singularibus quam pluralibus
verbis adiungitur // Et est inequale quemcumque numerum fecit

particularium hoc
aut non pure fieri
nisi pro ex istis
generalis multiplice ergo
per speciem de genere et
per genus de specie
est agendum per hec
Adiungitur enim quod
predicendum est Cum
dicatur in arte grammatica
quo accidit nomini
que sit causa de eo
vocum in diuersis
numeris . quo ordine
est tractat de ...
uno . Numerus
quo in grammatica est
modis consideratur
Unum . secundum rem unum
secundum vocem & . unum
secundum rem est singula-
ritas vel pluralitas
Numerus vero secundum
vocem est forma
dictionis ex qua di-
noscitur certum ad
unum vel ad plura
pertineat locucio
Et opponitur de eis
quorum est eadem ter-
minatio in singulari et
in plurali numero sed est
terminacio illa non
discernitur secundum
terminationem an de
uno fiat sermo an
de pluribus . Dicatur
quod ex adiuncto per
significationem seu
per recepcionem
et autor maluit
dicere describendo
esse formam dictionis
que per facie dis-
cretionis qualitatem
quam que discernit
discernitur enim quan-
titatem nil aliud
est ibi quam ex qua-
litate terminationis
discernitur certum
ad unum vel ad
plures sermo fiat
vel pertineat vel
dicitur de uno vel
de pluribus fiat

ut est singillatim trudeo. et singillatim trudimus pluraliter loquor / et pluraliter loquimur. Sepissime dixi et sepissime diximus / quod in nulla alia parte numerum possidente potest contingere nisi significate ut cum sint numeri singularis. plurali adiungantur vel cum sint pluralis singulari. ¶ Preterea nomen et pronomen et verbum et participium declinantur in numeros // Adverbium autem quidquid fuerit et quemcumque numerum indeclinabile manet / Hoc tamen est inter numeralia nomina que sunt indeclinabilia et inter adverbia quod licet tam singularibus adiungere ut predixi quam pluralibus ut millies dixi millies diximus ¶ Illa vero non sunt nisi pluralibus iungunt ut mille homines diximus nec pronomine igitur nec quod nec interiectio numerum habet / quippe nec personas habent ¶ Invenimus quedam nomina que utriusque numeri easdem voces terminant / ut in prima declinatione / singularis genitivus et dativus et pluralis nominativus et vocativus similes sunt ut huius et huic poete hi et o poete // Et in mobilibus trium generum omnibus singularia feminina / et pluralia neutra eandem vocem habent / ut hec prima epporikaira porta saga nephalelitra hepa maxima emetice kaira metaicta ¶ In secunda quoque declinatione genitivus singularis et nominativus et vocativus pluralis idem est ut huius docti hi et o docti ¶ In tertia vero in es productam terminantia cum pares habeant in singulari sillabas genitivus numeri singularis nominativus pluralis et accusativus et vocativus idem est ut hic verres huius et hos et o verres / et hec cedes / hec et has et o cedes /

¶ In quarta declinatione etiam genitivus singularis

Sed opponitur quoniam secundum hanc descriptionem hoc non omnibus / possit dici singularis numeri quia in qua locutione ponitur. ita pertinet ad plura ut cum dico legunt et consilia / Sed dicendum quod ad scilicet indicandum terminacionem qualiter ad singularem / Et non quod dictiones quam semper consistit et terminacione qualiter cum vocibus sunt unde quae sunt numeri dicitur / Unde ad sunt sunt numeri patebit ita dicendum // Sed aut opponitur de collectivis quoniam in numero sunt ad plura pertinent ut populus / Dicendum similiter quod et terminatione pluralitate et collectione non sunt / numeri sunt / Et quod per singularem nominativum fit locucio // de pluralibus ita quod de uno quod unum [illegible] illius significata collectio / Preterea dicendum quod ceteris numeris accidit nominibus quibus licet non omnibus quod collectivis / et ceteris que premissa sunt puta distributivis et de quibus neutra [illegible] non videtur accidere numerus [illegible] / Similiter autem accidit / cum [illegible] fecit quoniam vox [illegible] [illegible] [illegible] singularitatem et ad [illegible] vocabula seu [illegible] vocabulo omnibus

et unus et unus pluralis idem est quippe in omnibus
hiis casibus profertur ut hic fluctus huius et hos et
o fluctus // In quinta quoque declinatione omnis unus
et unus singularis et unus et unus pluralis idem
est ut hec o res species facies hee et has et o res
facies facies species // Hoc solum in nominibus sed etiam in
pronominibus invenitur quedam quia utrumque numerum ut
in hiis que genitivum vel dativum singularem in i terminant
et similiter unum pluralem ut mei tui sui mihi vestri
illi ipsi isti ei qui quoque tam singularis est numeri quam
pluralis // In participiis quoque mobilibus idem fit quod
in nominibus nam in hiis illa vox eadem apud latinos
singularis et pluralis est quia id apud grecos invenitur
ut [Greek] // Sunt quedam
nomina semper singularia vel natura vel usu // Natura
ut propria nomina hominum / vel aliarum rerum que naturaliter
individua sunt ut Iupiter. Venus. Hercules achi
les. hector. sol. luna. sicilia italia // Usu que sin
gulariter proferri tradidit usus ut sanguis pulvis
In hiis tamen ipsis est cum vel eventus vel partitio
regionum vel diverse opiniones vel auctoritas veterum
cogit / vel quando pro appellatiuis quoque proferuntur ut etiam
pluraliter numero proferantur // Eventu quod evenit
sepe eadem proprio nomine duos vel plures nuncupari
ut Eneas anchise filius et filius Enee
pirrus filius achillis et primus rex epirotarum
aiax telamonius et aiax oilei filius // Hec enim non
naturaliter quia sunt // quippe nullam qualitatem que

ad plura pertinet
predicatur ut in
[illegible] vox [illegible]
[illegible] ad [illegible]
non [illegible] vox
nomine [illegible]
[illegible] est quia
[illegible]
[illegible] nam sing
[illegible] vel [illegible]
est ut vox [illegible]
ad unum pertinet
vel ad plura [illegible]
[illegible] //
[illegible]
[illegible] nomen
ut [illegible]
[illegible] vox
quod [illegible]
[illegible] terminatio
differentia [illegible]
uno aut de pluribus
[illegible] // [illegible]
[illegible]
in diuisio numeri
quod [illegible] et [illegible]
Significatio
in appellatiuis
[illegible]
[illegible]
[illegible] qualitates
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] pluribus
[illegible] vox
sola [illegible]
[illegible]
[illegible] esset
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] plurale
appellatiuum [illegible]
[illegible]
qualitatem [illegible]
et [illegible]
[illegible] plurali
[illegible]
tate [illegible]
In [illegible]
[illegible]
et [illegible]
[illegible]
[illegible]

stant sed tamen diversis personis coniuge // Non enim ideo (quidem)
eodem nomine nuncupati sunt quia pluralitatem sibi similem
id est quod duo albi essent vel duo nigri ut pluraliter
faciat regionum ut gallia citerior et gallia ulterior
diverse opiniones quod quidam multos soles et lunas
esse putaverunt // Terra aer virtus pietas iustitia
probitas et similia que dicas stant propria sunt / Rudes
vero partes vel in hominibus sitas res appellata sunt. itaque si
sunt propria non habent plurale numerum // Sin autem appellativa
habent Autoritas idem facit ut fermenta mella ordea farra
pluraliter numero protulit virgilius Cum in usu frequentiore singulari
numero sunt sicut alia quamplurima ut sanguis pulvis
pax que tam singulariter quam pluraliter prolata idem
produnt significant (significantur) sed pluraliter non utimur eis quia autoritate
deficit. cum si voluisset quis cruores dicere sanguines
vel quis cineres sic pulveres nil impediret // Quecumque
tamen metallorum vel seminum vel humidorum nomina (que ad pondus)
ad mensuram vel ad pensum pertinent plerumque semper
singularia inveniuntur aurum argentum electrum es auri
calcum vitrum plumbum stagnum (stannum) triticum cicerum oriza
faba lens pisa conchis liquamen acetum mulsum
oleum // Ideo autem hec usus non regula prohibuit esse
pluralia habere / Et quidam propria confisi autoritate
poete quod ut dictum est hec protulerunt numero ut farra
fermenta fabe ordea vina olea mella // Alia
quedam sunt pluralia semper vel natura vel usu // Natura
ut gemini proprium in signo celesti et pisces // Usu
ut manes arma menia floralia saturnalia com
pitalia neptunalia nundine kalende none idus
et omnia pene festorum nomina dierum / Sunt

ut de uno corpore est sermo / repetita est vox una // Ad declarandum ut de pluribus ad plurale vero a. proprie nullam significatur quem stat nisi pluralitate pluraliter appellatur eodem nomine / Notandum itaque hoc non omnia secundum singularitatem vel pluralitatem sunt / Et fortasse magis est dicere quod nomina neque plurali numero carent sed potius ita / Quippe non dicitur ut quam non pluraliter stat vel pluraliter singulare seu singularitatem vel pluralitatem stat / Et ergo quare de alia dictum [illegible] sit hoc [illegible] quare in singulari stat an pluraliter / Notandum autem hoc quare [illegible] dissimilitudinem [illegible] de in [illegible] pluralia autem [illegible] proprietatibus / ad utrumque quare nomina [illegible] carent et [illegible] // [illegible]
Est autem
[illegible] partes [illegible] quia potest [illegible] / [illegible] sufficienter [illegible] / [illegible] sic [illegible] sunt [illegible]

quedam nomina singularia voce intellectu pluralia que etiam comprehensiua dicuntur ide est repilientitiua ut plus centum legio // Sunt alia contra intellectu singularia voce pluralia ut athene tebe micene menela gargara tartara dindima bactra // Inueniuntur tamen in hiis quedam etiam singulariter prolata id est sincia Virgilius in v° argolico hemat depressus et urbe micena Statius in vii° tebeidos // Vnde sistis aut dire quod ad meniam tebes / Solus ubi menelus quod dicitur et tartarus et gargarus Virgilius in bucolicon // Iuuenalis arguunt nemora pinos quod loquentes // Semper licet Idem in v° tum tractaturus ipse bis pa[tertartarus] ter impretepe tamen tendit quod subumbras

Sed queritur de quibusdam nominibus quorum pluralia non geminant singularem sicut sunt ut uter alter neuter utercumque et alteruter // Ita enim dicitur duobus in singulari sicut in plurali ... inter ambos ... Vnde ... inter utrumque ... Dicendum quod hec nomina data sunt a dualitate quod a principali ... ad hoc dico quod hec nomina data sunt a dualitate ... nec in singulari nec in plurali ... non ... relinquunt ... sine dicatur de uno sine de pluribus / Quia homo relinquit ... qualitatem ... sine ... quod non geminat dualitatem quia in utroque numero ... sine ... quod non geminat ... apprehendendi dualitatem quia ... Sed tamen geminant ... et sic ... predicta nomina in singulari / et ... apprehendi ut unum et sic ... eadem nomina in plurali Et geminant ... ut plura Sed apud naturam est plura Sed apud animam dubio ... // ... apprehendi // Et est dubitatur est unum Et ideo pro duobus ... apprehendi // ... in plurali ut une et alte de hoc nomine unus quia inuenitur ... in plurali ut une et alte ... impropie ... Vbi una motina / Et ... Sed unus impropie ... Ad hoc dico quod non geminat unitatem quia est principalis eius ... apprehendi ut unum / et unum ut plura. Nisi quia ... Sed unitas ... apprehendi ... et unitas pura et unitas impura / Sic ergo geminat ... quorundam nomina que tamen in plurali ... apprehendendi et sic ... unum ut plura ... plura ut plura declinantur / Et ... unum ... Vnde ... dicitur una arma ... Sed male dicitur unus ... vel male ... vel une ... apud ... in ... // Possunt ... dici uni ... vel uni penates ... ... unus ... unitatem ... et ... Vnde in ... ... erat ... Vnde et ... / et corda una ... uni / ... sunt ... ... nefas in paruis ... unanimi et ... // Est vox discernens ... singulare ... vel vox ... discernenti ... quia ... ad plura ... / ... discernitur ex construccione

in singulari numero et in plurali quia ... in hac ... unum a multis vel multa ab uno discernens ... aliquando ... ad aliam ... facultatem ... sunt ... quia unitas et ... duo ... differunt quia unitas est ... principalis et ... autem ... et ... unitas a ... autem pluralitas ... geminat unitatem ... pluralis numerus

fiat itaque districtorum quantitatis // sola imaginatio seu non fictio [illegible] id
quod est de quidditate cuiuslibet et consimilium // Et per oppositum diffinire potest pluralis
Sed sequitur. Ergo prima. Singularis numerus est forma dictionis significantis vt vnum
pluralis autem est forma dictionis significantis vt plura / [illegible] modi in
tantum quod pueris dicitur [illegible] // similiter / contraria / quamvis singulariter proferatur
i. vnum designans [illegible] profertur pluraliter i. plura designans [illegible]
sic ita obiicitur / chimera est inopinabilis / hic non chimera significat
vnum singulare vt vnicam // Sed ipsa non est vna ymo nec potest esse ergo significat
casus fictionem / ergo sequitur sed indicandi fictionem [illegible] est inopinabilis [illegible]
modo si chimera indicaretur vt alba cum ipsa non sit alba / sed indu-
dico quod intellectus apprehendentis et non est forma naturalis secundum rationis singularitas intel-
aliter sit contrarium apprehenda non tamen false apprehenditur quia aliud [illegible]
de albedine / aliud de modo apprehendendi // Albedo enim est forma natura-
Singularitas autem est forma rationis sine intellectu // Vnde intellectus tamen anime
et ideo non surgit inde falsitas quia tamen intellectus tamen dicit intellectus possumus
est dicere quod talis singularitas inest chimere prout ipsa est apud in-
per intellectum sed quia tale figmentum est vnum per apprehensionem prout
est in natura et hoc est sicut id quod prius / [illegible] communis in-
discernat numerum / [illegible] ibi // Et sequitur // [illegible] est hic que non
notabile per quod removetur dubium [illegible] // [illegible] post hec tali in [illegible] pot-
ab eo numerus sit multitudo ex vnitatibus aggregata sequitur quod vnitas non
sit numerus et per consequens nec singularis est numerus qui in vnitate fundatur / [illegible]
soluitur in hac litera addicendo [illegible] de isto generali casus dicitur // Pro-
tamen inducit plures opiniones et primo facit hoc. hoc reddit ad propositum
ibi / ergo singularis sed numerus / [illegible] et vltimo proprietatis minorum tangit / et sic ibi
et singularis quidem numerus // [illegible] pre hec / Illud o vidend est / quod numerus pro-
non proprie dicatur numerus / Cum vnitas que ad singularitatem vnum pertinet non
proprie dicatur vnus sed abusive propter effectum. scilicet quia efficit numerum. sicut
nemo non proprie dicatur casus / sed casus dicitur a cadendo quia non cadit ab
alio i. non [illegible] sed abusive quia facit alios casus propter tamen aliqui
dicunt / numerum nisi debet dici casum quia a generali nomine cadunt [illegible]
numerum / quod ita intelligendum est // Specialia enim appellativa nomina appellantur et
propria que per se altera specie non continentur // Nomen autem generale di-
citur hoc vocabulum scilicet nomen / quod generale est ad omnia nomina quia quodlibet
corum appellatur nomen // Et quia nominis proprietatem sed cum quodlibet nomen
ex eo quod nomen est / substantiam et qualitatem quem vel propriam significat // Sed ergo
nominum specialium i. quorumlibet appellatiuorum nominum vel propriorum / cadunt
a generali nomine // Ex eo quod quilibet vnius nominis / et nominatur nomen / et
quia sed nominis proprietatem // cadit quodammodo i. descendit in quandam speciem
subsignificationem quod tamen sed sed que alii non concurrunt nisi fiat hec
per comparationem seu per multiplicationem // [illegible] non tamen implicat Priscianus et hec
ret hic ibi [illegible] si obiicitur / casus enim seu aduerbium dicuntur hic casus cum
modo compositi quidem aduerbium cadat ab aduerbio generali // [illegible] sed ad iungit et
alias rationes Priscianus cur numerus dicatur casus // [illegible] est [illegible] casus
Et modo dicitur proprietas cadi in aliud / modo proprietas [illegible] ab alio
[illegible] ergo non dicatur casus quia cadit in aliud // Ceteri quia cadunt de
alio [illegible] autem sic forma tamen et dicitur a prima [illegible] enim non dicitur
quod numerus cadit vel in aliquem vel ab aliquo sicut in ista / sed quod ab-
sive dicitur casus propter effectum quia alios facit casus // [illegible] est et a secundo
in illa enim dicitur hic solum quod numerus cadit ab alio / quod non dicitur in
ista // Adiungit et quartam similiter scilicet quod numerus dicitur casus propter socie-
tatem aliorum / cum enim plures inveniuntur qui proprie dicuntur casus quia
cadunt ab aliis / et vnus dicitur casus eo quod non cadit
propter tamen solam societatem casuum vocatur // [illegible] ad propria dicta apprehen-

plabum enim est compositum / tum propter maiores partes vocantur et propter mo-
bilem [illegible] tamen reducitur ut quia unus dicitur [illegible] per compositum consilii ratione
possit autem unum similiter declinari dicitur unum Et tunc ibi / Et singularis quidem /
Dubium propter pietatem [illegible] Vn. pe. he. Illud est videndum est quod pluralis
numeri nominum infinitus est Cum enim dico homines nescio quod Unde inveniuntur sua
nomina in numero pluralitatem nominum etificancia ut centum homines et mille
et similia / quia enim dicitur sic est resolvendum a primitiva vel ante singularem numerum
a quo descendunt non [illegible] Si opponatur de xi et xii quod non sunt primitiva
dicimus quod non intendit nisi de simplicibus / Circa quod queritur an xxii una
sit singularis numeri an pluralis refert enim multum an sit dignum unus homo
an xxii unus homines / Dicunt quidam quod utrumque bene dicitur quia tale no-
men in se tamen singularitatis et pluralitatis / Dicunt alii quod tale nomen est plu-
ralis numeri tamen quia maior numerus vincit minorem unde xxii unus homines et non et
non xxii unus homo secundum istos construitur quod alius plus quam unum designat ideo
ut xxii uno et unus pluralis in ultimo genitivus non sit quare homines re-
xxii quod tamen est quod [illegible] tamen actus nos vero dicimus quod recte dicitur xxii una
homo et non xxii unus homines quia finis vincit principium teste pri-
sciano qui probat quod huiusmodi debet esse nomen potius quam pronomen ratione
nominis quod est in fine / Similiter dicit in libro constructionum quod tales
maxime obtinet partes orationis et sic in compositum xxii unus tamen nominis
magis est tenenda constructio tamen nominis unus propter finem / Unde
dicimus in [illegible] / Talem ponit latinitatem Dicitur septuaginta tres addamus
ad xxii unum nunc non enim dixit ad xxii unum unos / Ergo usque
inveniatur constructio in plurali dicendum est hanc non esse de arte Sed est abusio
quedam Et si quis Iste habet xxii unam marcam dicimus ergo quod hic non
est ratione sue quantitatis Tractatur ibi ad collectionem et hoc habet ex adiuncto
unde xxii unus homo non est unus homo sed plures unde homo et homines
Potest et tale nomen in plurali numero declinari sicut unus ut xxii
Sone scole / Hec xxii una mensa / Relinquitur ergo pterire quod quidam
ita dixerunt Si substantivum precedat tunc debet pluraliter sumi ut habeo de-
narios xxii unum Si vero post ponatur debet singulariter sumi ut habeo
xxii unum denarium et tunc ista summa nostra elegancia habet quia respicit
in propinquiori numeri proprie hec [illegible] de [illegible] usus Est unus forma po-
test [illegible] non sentitur vel vox unum vel plura notat / Unde duo sunt / que
est dicta singularis pluralis et alter Sed quia sequitur prior unum plura
secundum alter Item nominum ex fine istius tali colligitur quod nomina numeralia
cardinalia sunt pluralis numeri tamen / et hic tangitur quod dicit quippe in-
sunt pluralia non a singularibus nata Nam duo non sunt ab uno de-
rivata / unde Omnia quoque unum in numero nomina preter in quibus est
unus pluralia non possunt hic quia tot et tantum etc quod [illegible] quot adde Quod

/ Duos autem // Capitulum sive huius tractatus sit in quo magister
docet quibus partibus orationis accidat numerus Et primo facit hoc Secundo
docet quibus partibus orationis et in quibus casibus sub una voce utriusque
ostendit tunc nomina et in quibus casibus sub una voce utriusque
numeri Ergo ibi inveniuntur quedam nomina quantum ad primam partem sic dicit
pe. he. Illud quod addit quod quibus dictionibus accidit persona et numerus et ergo
et in quibus unum istorum deficit et alterum Quod unde est quia numerus
semper est vel tercia loquimur de se quod ad primam pertinet personam vel tercie
ad quas sit locucio quod pertinet ad secundam vel terciam de quibus
sermo extra propter ea pertinet vel sex persone quod pertinet ad terciam tamen ergo
quidam putabant adverbium habere hoc accidens scilicet personam eo quod quedam
sunt similia docet priscianus dicendum non habere personam per accidens / Adverbia
videlicet dicamus quod sit nunquam habere per accidens Pars ergo orationis
illa habet numerum per accidentem tunc secundum ano [illegible] non ex tota voce sumat
numerum Dicatur quod hic conveniunt omnibus de illa parte vel parti maiori
/ et ita quod construatur ipse vel cum uno sumitur cum vel cum plu. Et ita
est in vox plus numeri construitur a voce sumitur nisi alter numerus deficit
quod in pluribus nominibus contingit que similiter habet ad numerum / propri-
etatem et ut secundum non sequitur numerum nec omne adverbium nec maior pars

ꝓcedens

Sicut illud // Nec q̄stio in numero sunt tm̄ nō in plurali / s; in vtroq; q̄niter
multiplex dixi / et multiplex dīximus / nec vox pluralis nūm forma a voce sin-
/ et ut breuiter colligam / ad hoc ut aliqua dictio sit alicuius nūi necesse
ut rem aliquam sicut in nūo sing. vel pluali / hoc est singulariter vel pluraliter
q̄ non conuenit. Sicut enim mensis sicut tempus sine tpe / ita q̄ in
eo nūi s; nūo nō igitur aduini tm̄ nūi p accidit / Secundum nond
dicat / Accidentia fere esse equalia ad omnes species perfectam partium fere
dicat q̄ma vnum quodam accidentis omnibus / illius participatio ille parū
eorum accidit cum est quis vo q̄n aut tamen hui pe aptata nec infin-
ita ꝑsonas et modos quid sed q̄ appellat partis ꝑsonas singulas mouens
dicatur sufficientes ad principale genus homine vel sunt alios parum
ꝑsonare dicit preter infinita / fere dicat propter defectiua vel solis plu-
accidit hic esse sicut ꝑsonas prius semper sic nacq; tolerat Persona
ime ut in vna sede moretur sine nom̄ tm̄ pronomen participans.
Participant modos reliquis neq; partibus illis. Et ut ibi. Dimcuim

Sincedam nomina // Quidiu q̄ participationis et ibi. Dimcuim
eadem voce vtrinsq; sunt nūi scilicet pe ho / Illud q̄ addit q̄ ea q̄ tali sub
nomis q̄nq; est nūi sing. et pluralis / similiter est in ~~nom~~ pronominibus
et prime mobilibus quod dicit nō posse fieri in verbis / Sequitur opp-
pat quod legeris est plurale ut legerimus vel lege et singulare in
singulis passim ut legar legeris vel legere / Dicitur prius eandem no-
candem vocem q̄d ꝑfecto ꝑdua pa et v futuri tm̄ / S; opponitur ibi de
q̄ est extenderemus vel extendere et extendar extendar vel extende
dicitur illud esse dictum de verbis eiusdem generis sed alie illorum
vero sit passiuum / Dicitur aut ita habere tam que nomina discernunt ad
nūi et que non / Adhoc dico q̄ substantiua ut homo et homines et adiectiua
subtile recepta ut albinum distinctionem in rebus q̄nt singulariter suppositis faciunt ut est
ho q̄ vnus et sic homines vgt plura / Et albus et / q̄ cōtra vel alba
et Sed tm̄ q̄ nō substantiua que in eadem nūo veniunt tamen p vo q̄ mani
p pluribus est vnum et arma / Et hec dicuntur nō a ꝓpterea q̄ quod
vnum est vnum et quoddam vnum est plura / Sed quedam forte
Arma sunt vnum / et q̄ arma sunt plura / Non tamen nomina sunt
duos modos secundum singulare et pluralis // s; vel singulariter tm̄ ut
vnum / vel pluraliter tm̄ ut arma / // Adiectiua sunt sicut et alia
tacent nūi distinctionem q̄ in ad ꝓpter / q̄mam scilicet q̄m attribuit eam
q̄plesme i tamen p vno q̄mam ꝓpterea ut albus i principaliter albedinem
vel albedinem / Unde tm̄ patet dici ꝓpter albus q̄ tamen imponit al-
bedinis hic nomen albus / q̄ sunt homines in ꝓpterea Dicitur ꝓpterea et
tat cum eius attribuit ꝓpterea / ex quo homines ꝓpterea ꝑsonat / Vnde tm̄
adiectiua sunt nūi ꝓplexum / sed vel sicut singulare tm̄ et alia
vel plura tm̄ ut albi / Non ignoro tm̄ multa nomina sunt simi-
lia nūi et plura in eadem voce ut dicit ꝓpterea in tali / s; ad sicut in
eod vox nā forte dicto casualis pe hec / Cum vis aut no singulis
ut aliquod tm̄ in eadem voce apud latinos est eiusq; nūi certa
ꝓpterea in fine generis // Dicitur aut cum istud
singulare p scilicet maiori parte faciunt distinctionem nūi / s; adiectiua
non / Ad hoc dico q̄ ea forte malis ut facit q̄ forma sensualis sit
ad nūi tm̄ ab ea sit ꝓpterea et esse rei et habet designare forma
/ forma vero accidentalis na fit ad nūi / qma no ꝓpter / s; alie / Et ideo ad
adiectiua hic quid nūi cum sit a rebus / s; a modo tm̄ Et nūi
aut in alia / q̄mamuis na dicatur ꝓpter adiectiua ea cum attribuit in
sua in distinctionem nūi est ꝓpterea sunt duo i vno humano ꝓtinguate
Sed cum tacent nūo distinctionem et multo q̄ tamen capilli prius esse duo
Patet igitur q̄ multa equiualent in distinctionem nūi q̄ inueniuntur fu-
erunt ad indistinctionem sunt remouenda / Et sic q̄uid ad hoc initiat

nam substantivorum quia semper nominis concomitatur formam substantialem [illegible] et ideo
stantivis nominum appellant formam et hec ratio quare albius non adiectiva no-
copulant in malibus / unde male dicitur isti sunt duo et albi sunt nec cop-
ulantur substantivis quia etiam male dicitur isti sunt albi et homines Et con-
tra videtur quod omnia [illegible] sunt dicenda singularis numeri sunt plus nu-
meri copulant rem suam sub distinctione [illegible] quod si verum
est quod sunt singularis numeri quantum ad intellectum et sic possit dici duo et
Solutio / Dicimus quod omnia numeralia sunt pluralis numeri etiam realiter preter unum
[illegible] nomine apud nam est plura / Item duo veniet [illegible] id est quod
veniet pro duabus unitatibus quod stat ipsum in compositione suppositorum
[illegible] qui stat abstractive sit simo [illegible] tamen [illegible] uno vel binarius
est abstracta quantitas [illegible] est bino apud [illegible] est nil est [illegible] duo
et Sunt aut quedam similia numeralibus que tam in singulari numero
dicitur de pluribus ut geminus dux . mihi binus . et similia ut iste
[illegible] geminus bonus id est duos et iste laborat duplici morbo id est duobus /
et iste fatur lima [illegible] duorum et sic [illegible] que ipse
[illegible] uno [illegible] nomine pertinet ad plura modo sunt singula-
[illegible] / non enim [illegible] dicatur geminus bos et in videtur quod possit recte
concedi geminus est duo boves / non in bos est boves [illegible] cessante causa id est adiectivo
cessat effectus [illegible] ga [illegible] dinoscitur cum paribus semper plurali [illegible] / [illegible]
[illegible] numeros plurales [illegible] in [illegible] alit possunt poni [illegible] contenta
[illegible] Rex pete zodiaci [illegible] pisces geminosque [illegible] Tunc
[illegible] gurgite [illegible] / [illegible] et [illegible] tus [illegible] in quo ostendit

Sunt quedam nomina / Et dividitur in duo quia primo ostendit quod nomina carent plurali numero / Secundo
quod nomina quo numero careant / [illegible] et [illegible] quod dictum est Secundo ponit causas
[illegible] prima [illegible] in [illegible] / vel [illegible]
[illegible] nomina alias [illegible] numero [illegible] in [illegible] / un [illegible]
[illegible] in quo numero deficiat et quare [illegible] nomina [illegible] plura-
[illegible] quod nomina [illegible] in quo numero [illegible] quia stant aliquid quod plurali non potest [illegible] ut Iuppiter vel
[illegible] repugnat [illegible] quia stant [illegible] plurale [illegible] repugnat [illegible] / [illegible]
[illegible] sanguinis [illegible] sanguinis [illegible] non [illegible]
non in usu [illegible] non [illegible] / vel dicimus [illegible] non esse
[illegible] sanguis [illegible] sanguinem / vel aliter [illegible]
aliquibus [illegible] non [illegible] est in usu / [illegible] in usu [illegible] apud [illegible]
[illegible] / [illegible] / ut [illegible]
[illegible] / Notandum [illegible] / Et primo quod [illegible] singularia [illegible]
[illegible] luna / [illegible] singularia [illegible]
[illegible] tradidit / Et sciendum quod sol et luna [illegible]
[illegible] putabat planetas [illegible] et in [illegible] primo / [illegible]
[illegible] non [illegible] cas [illegible] specula [illegible] / Et [illegible]
[illegible] / Cetera vero nomina planetarum ut Saturnus Iuppiter
Mars Venus Mercurius [illegible] in [illegible] astrologie [illegible]
[illegible] / Nota [illegible] et pluralis numeri [illegible] ut athone [illegible] in
[illegible] et [illegible] quod [illegible] athone [illegible]
[illegible] in plurali numero [illegible] et [illegible]
[illegible] nomine careat pluralitate / Ad [illegible] quod [illegible] ut [illegible] ut
[illegible] et ut plurali [illegible] / [illegible] est plurali [illegible] est [illegible]
[illegible] et latus [illegible] / Et hac consideratione possunt [illegible] in [illegible]
tam in singulari quam in plurali / [illegible] tam in singulari quam in
plurali [illegible] sunt [illegible] que [illegible] veniunt [illegible] sic pergama [illegible]
[illegible] alpes et alpis / [illegible] possunt [illegible] singularis numeri ut
[illegible] pulcra / Et videtur quod sic quia [illegible] nomina [illegible] singularia [illegible] voce
pluralia ut dictum est in metris / Ad hoc dico quod [illegible] est quia [illegible] plurali [illegible]
[illegible] quod [illegible] nomina [illegible] singularia [illegible] id est una rem [illegible] designat [illegible]
[illegible] plurali id est designat eam ut pluralia et ideo [illegible] singularis numeri :
[illegible] est bona [illegible] tamen [illegible]

hic ponit casus ex quibus predicta nomina carencia plurali numero cognoscuntur exemplum Sunt autem hec eventus vel equivocacio ut arces vel parti
no Regionum quia scilicet una regio divisa est in plures partes ut G[illegible]
llia citerior et ulterior et ita dicitur due Gallie vel diversa
opiniones ut quidam plures opinati sunt esse soles vel lunas
vel auctoritas veterum ut mella frumenta de quibus singulis
pluralitatem ponunt Similiter naturam ad mensurandum vel ponderandum
pertinencia dicit pluralitatem semper invenio singularia dicit autem
talis pluralitas propter aquam que neque ad pensum neque ad
mensuram solet vendi et ideo plurale non [illegible] in ne
cognacionis mutat vel [illegible] ibi Sunt tamen in usu Circa litteram nota
amplius [illegible] Sunt quedam nomina que racionabiliter numero
[illegible] accipiuntur et precipue nomina hominum quia quemlibet [illegible]
omnibus de cognatis Sed hoc non de ita quibus qualitatis [illegible]
[illegible] ex quadam accommodacione quia finguntur loco patronomicorum
[illegible] ut cornelii marcelli camilli cesares [illegible] Unde dicitur de
[illegible] unus [illegible] ante diem Unde ibi Bilr simit
et primo facit hoc [illegible] subiungit notabile ibi Sunt pluralia tantum
[illegible] quam [illegible] sic dicit [illegible] Sunt et alia quedam nomina
[illegible] carent quia semper pluralia vel natura ut [illegible] que singulari
numero vel usu quemadmodum complexionis que tamen [illegible] et
[illegible] supponunt pluralia que tamen magis se habent ad numerum [illegible] pluralia
ad unitatem vel maius menia Sed ea que semper sunt pluralia
[illegible] vel [illegible] rarissime ad singularitatem descendunt et
[illegible] quia pluralitas est [illegible] singularitate vel quia unitas
[illegible] accipiuntur in [illegible] vel auctoritate ut tenebra vel alia
[illegible] ad menia tebe Unde Statius [illegible] sistens [illegible]
divinum tebe [illegible] Unde Statius [illegible] Et tamen [illegible] unitate
[illegible] coniungit ibi eteoclis [illegible] mutatus [illegible] an argus
[illegible] et hec vespera [illegible] in alio [illegible] mutato [illegible] et
[illegible] in alio sensu [illegible] sensu et hec [illegible]
[illegible] ad finem [illegible] Circa hanc autem [illegible] de [illegible] finali concludit
de quadam personali locucione dubitacione ut cum dicimus [illegible] honoris
est bonus et boni pluralitas cum ista [illegible] plures personas [illegible]
[illegible] illi [illegible] loqui [illegible] et [illegible] capta [illegible] quedam [illegible]
Hoc autem introductum primo fuit [illegible] qui solus omnes dig[illegible]
[illegible] accepit Sed est [illegible] abusionem maximam [illegible] de [illegible]
quia [illegible] pluralis dicimus vos et ita [illegible] loqui [illegible] incongrue
teste Donato Sed quia si [illegible] dixeris salve soloecismum
facis [illegible] quidam [illegible] vossamus false [illegible]
[illegible] cum vosso ab [illegible] [illegible] tu [illegible] ablativo [illegible]
[illegible] quidam [illegible] adiectivum in plurali numero poni ut [illegible]
est boni [illegible] et [illegible] Vos [illegible] dicimus [illegible]
in prima persona de se pluralitatem Unde debent [illegible] signum [illegible]
[illegible] vel Nos [illegible] et [illegible] ad [illegible] in [illegible]
loquimur sic [illegible] potius [illegible] alios aliquos sibi
[illegible] ut facit [illegible] vel alius [illegible] Unde [illegible] non
[illegible] singulari sermone [illegible] dicens [illegible] v
[illegible] autem [illegible] dignitur ad [illegible] personam [illegible]
[illegible] ut vos estis pater meus [illegible] meus [illegible] meum
[illegible] est [illegible] et [illegible] et est nomen et [illegible]
[illegible] in [illegible] sed ponitur in plurali numero ut vos [illegible] et
[illegible] venit [illegible] in [illegible] ut vos est [illegible]

[illegible] primus et [illegible] io ut per adiectivum [illegible] ondatur quod pronomen ibi
[illegible] pluraliter in causa honoris non causa vere pluralitatis. Ultercia
ad adiectivum [illegible] secunde persone [illegible] ad habere [illegible] antecedere
[illegible] tua persona causa tuus honoris [illegible] [illegible] sentitur [illegible]
[illegible] discrecionem sermonis. Est [illegible] vos [illegible] benignus et ve-
[illegible] apud ydioma sonat et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] vos estis benigni [illegible] dicatur vos est boni. De pro-
[illegible] dicimus quod per [illegible] regimen, eo quod [illegible] et
nomen adiective regens [illegible] dicitur vos [illegible]
[illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] plura-
[illegible] maiorem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nascitur [illegible]
[illegible] est diligo [illegible] sanctus non et non sancte. Ad tercium pluralitatis
[illegible] relativum substantie in [illegible] [illegible] cuius [illegible] [illegible] esse [illegible]
[illegible] [illegible] persone [illegible] suo antecedente ut diligo vos [illegible]
non [illegible] personam [illegible] [illegible] quid [illegible] [illegible] / [illegible]
[illegible] quod relativum [illegible] [illegible] tenetur in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] antecedens sit secunde [illegible] [illegible] [illegible] tercie persone
[illegible] quod nullam [illegible] nisi ad [illegible] tercie persone [illegible] relativum
dicitur. Tu qui diligit [illegible] filius [illegible] [illegible] bene
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Tu qui diligeris [illegible]
[illegible] [illegible]. Tamen relativum positum in [illegible] [illegible] esset [illegible]
[illegible] [illegible] persone [illegible] non possit recipere [illegible] relativum suo, re-
latum [illegible] [illegible] ad aliud relativum. [illegible]
[illegible] [illegible] / Diligo vos ad [illegible] benignitatem [illegible] [illegible]
non ad [illegible]. Et vero [illegible] [illegible] causa honoris [illegible]
[illegible] [illegible] domino in salutacionibus ut patri et
domino [illegible] [illegible] domino Petro archidiacono [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Cantaloria [illegible] in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] salutans
ad [illegible]. Alii vero [illegible] salutacionis [illegible] [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / Alter [illegible] causa
urbanitatis [illegible]. Et hoc [illegible] [illegible] in Lombardia
[illegible] Lombardi [illegible] urbanitate seu [illegible] fere omnes
[illegible] vel nobiles duos appellant [illegible]. Et [illegible]
[illegible] mediate [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible]
dicitur ut patri [illegible] [illegible] [illegible] domino Petro
archidiacono [illegible] [illegible] ad exposicionem [illegible]
[illegible] [illegible] / Circa vocabula. Aptotum [illegible] quasi
sine casu ab a quod est sine [illegible] [illegible] quod est casus / [illegible]
[illegible] [illegible] aptota et [illegible] [illegible] [illegible]
casu [illegible]. Stagnum [illegible] [illegible] aqua stans [illegible]
genus metalli. Aurum dicitur ab [illegible] quod est [illegible]
[illegible] [illegible] videtur eo quod [illegible] metallis [illegible]
[illegible] [illegible] latine. Et [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. Unde [illegible] a [illegible] quod [illegible] malum
[illegible] [illegible]. Argentum [illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] electrum [illegible] [illegible]
electrum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] metallum [illegible]
[illegible] auro et argento [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] loco. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] faba [illegible] pisa / Et [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] / [illegible] [illegible] voluit dicere pisa / [illegible] [illegible]
pisa sunt bona et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

... tercium compositum ... quo ... Et in ... tricesime ...
... dicitur ab ... quod est ... sapore et ...
... significantem ... casus vel ... ad ...
... ad casus vel ... quedam ... et ... fitur
est ex aqua ... et melle ... vero vel ... ex ...
... et melle est ... ydromella quod ab ydor quod est aqua ...
melle. Floralia dicebantur festa flore illius ... Saturna...
sunt festa ... in ... Nundine sunt publica ... ad mercedes ... a ...
talenta sunt ... dies ... a colo quod est ... eum ...
ascendebat ... et clamabat ut ... nundinas ... a ...
vendi ... pluraliter talenta. Nonne dicti sunt quidam dies ... sic ...
... in illis ... in illis ... nundine ...
... dies ... nonas ... est ... et ... nundinas ...
nundine unde ... ydus dicitur a ... yduo i. diuisio. Compita-
lia dicebantur festa que fiebant in compitis. Compitum vero ... a ...
et ... quod est ... Neptunalia dicebantur festa neptuni. ...
... omnia pene festorum nomina pluralia sunt ... pene ...
... festum ... illud ... et ... pasca et scenophegia ...
... thabernaculorum ... thabernaculorum ... a cena et phagin
quod est comedere ... sub ... comedunt ... neomenia
... quod ... noviluniumque festum illud in novilunio fiebat. Neome-
nia enim ... est a neos quod est novum et mene quod luna. Venalia
et que sequuntur nomina sunt locorum

Figura quoque

Tractatus ... quinti libri in quo Priscianus tractat de figura nominis et ... in ... primo ... in quo figura nominis discernatur aut de eius speciebus et diuiditur ... primo ... in quo discernatur ... de ... diuisione separata ... a ... et composita ... ibi Vel enim simplex ... ibi ... rationabilitere separatim ... ex figura ... ad maiorem ... est ... figura ... quot ... figure sunt et quid sit una ... et utra figura sit ...

F**igura** est dictionis in qualitate comprehensa
vel enim simplex est ut magnus vel com-
posita ut magnanimus vel decomposita quam
greci parasintheton vocant i. a composita diriuata ut
magnanimitas que rationabiliter separatim accepta est
figura accepta. Neque enim simplex potest
esse illa que a composita deriuatur dictione neque composita
quia quod simul est compositum non est ... ut ipsa
per se ex diuersis componatur dictionibus separatim in-
telligendis sub una accentu et unam rem
suppositam vel significandam accipiat ut est respublica
Insinuandum et illa una est enim res supposita
due vero voces diuerse sub uno accentu plate
quas voces diuerse inuenimus separatas. Compo-
situm est si sit a corruptis compositum ut est
patricida hic enim ipsum per se ... integris ex
quibus diuisis inuenimus diuisione facta eas
per se integras. Diuinam enim diuisione facta

parte et vo cede qr vtraq p se integra sit
intellectum sive plenum quod in decompositis fi
non pt / sicut dicitur magnanimitas quod e a magno
et animitate / vel dico / animitas enim per se non
dicitur Necesse est ergo dice. qr magnanimis quod
i. que partes sunt composites per se
est a magno et animo, que sunt integra per se
A magnanimo aut diriuatum est magnanimitas
...nams inueniuntur multa dubia / vtrum decomposita
sint an gta vt impietas. infelicitas impositio
que sunt ab impio et infelice et imposito diriuantur in duabus ptes
diriuata / decomposita sunt. Cum aut in duo sep
atim integra pnt diuidi. videntur esse composita.
quo etiam ppria. que a compone vis diriuantur vt p
ficiens negligens condans autereniens (Sed
ty quedam que simplicia in vsu frequentia non sunt
vt repleo compleo. suppleo. deleo. releo. defenso
defendo offendo respicio aspicio suspicio desapio
Ne aut conabile simplicia horum pnt dici /
ondunt nomina ex his nata / plenus quod a pleo,
verbo / letus quod a leo verbo / et leor / Specto
est verum quod a vo. spicio nam est frequentatiuum
[illegible]
Componuntur aut nomina modis quatuor Ex
duobus integris vt tribunusplebis ius
iurandum Ex duobus corruptis vt beni
volus pnnicapus / Ex integro et corrupto in
imicus extorris / Ex corrupto et integro vt
efferrus impius . t sciendum quod omnes par
tes orationis sive gta absque interiectione et pleris
ppriis Cuncticones enim sep simplices sunt
Parthopia vo vel simplicia vel dcgta

dictionis ppnetas
vel sedanasi:
ratio que sit
causa in metol
diuisio nomi
in diuisis fi:
gura quo ord
est tractet de
figura Est
ergo figura di:
ctionis ppetas
consistendi ex
solis literis vel
silabis vel ex di:
ctionibus sine
[illegible]

vt nimis Vox vero que constat ex solis primitivis vt lego / Compositas vero constantes ex duabus dicitur composita figura et vox tamen hec composita dicitur composite figure / Compositas vero dicimus [illegible] ex composita dictione dicitur decomposita figura vox autem hec componuntur decomposite dicitur figure / Patet autem per predictis quod figura est discretio que sunt vocum que inter se sunt et qualitates vero enim per esse secundario ficta nomine / Ad habendum hec nomina fiunt tribus modis / reputatione et per se totum vt hec nomina albus reputatur albe res hoc anno nostro // Vel nominatione et per se totum ita vt albus nominat rem albam / Vel reputatione secundum partem sui vt albus / per [illegible] reputatur et [illegible] et tamen [illegible] nullo [illegible] modo reputatur nobis secundum vero est ergo figura nominis secundaria forte / Datur autem et aliter descriptio figure [illegible] perfecta est ex [illegible] vel ex diversis prout quedam dispositio [illegible]

plerumque id est a quibus diminuta sunt // Vero sepe enim raro componuntur primitiva / nam si quis dicat faciens primitivum quoniam fieri efficiens / sciat hec nimium posse fieri, alias in paucissimis fieri videtur si primitivum compositum fuerit vt est facio efficio atque ex verbo nascitur primitivum videtur efficiens / Que enim primitiva per se componuntur plerumque amittunt vim primitivi in nomina vt potens impotens doctus indoctus. Ideo autem diximus plerumque quia illa primitiva videntur a simplicibus sumi esse composita / quia non vero sunt tamen sensu vel primitiva / si componuntur simplicium regulas servant, vt contingo contactus a simplici tactus, colligo collatus a simplici latus // Nomina vero componuntur vel cum aliis nominibus vt omnipotens paterfamilias / vel cum verbis armiger lucifer vel cum verbis vt senatusconsultum plebiscitum / Vel cum prepositionibus vt huiuscemodi / vel cum prepositionibus vt impudens perfidus / vel cum adverbiis satisfactio beneficus maleficus / vel cum coniunctionibus vt vterque quisque siquis nequis / que composita esse ostenduntur / a femininis in a desinentibus vt siqua nequa quemadmodum aliqua. Vero nisi essent composita feminina in ae diptongum fecissent vt sique neque / vt quas ferm faciunt que est Componuntur vel a duabus dictionibus vt semivir septentrio vel a tribus vt impertenta inexpugnabilis inextricabilis / vel ab amplioribus vt cumquemquemde.

Que in solent esse a quibus sectam componuntur

expugnabilis primo enim est compositum expugnabilis, extricabilis et post ea inexpugnabilis inexpugnabilis inextricabilis / similiter interritus ineluctabilis et similia. Est tamen illud attendendum quod separata composita non plurimum in simplices resolvuntur dictiones / Sunt etiam decompositas, sicut sunt ea que a compositis vel a derivativis componuntur / Ipsa tamen quoque antecomposita intra in duas intelligibiles dictiones resolvi / Conponuntur tamen etiam quedam nomina / ex decompositis potens a verbo potes quod est compositum ex potis et sum / quasi possum potes. Ex hoc compositum impotens omnipotens ignipotens viripotens / ex simplici et decomposito dekamothion toptroliciov etc. Sequitur ultra

Et sciendum est quod si duo integra sint ex utraque parte declinatur compositum ut respublica reipublice / iusiurandum iurisiurandi quod greci in quibusdam faciunt in compositis dictionibus / Dicunt enim oporteat compaginem qua coherent in compositis dictiones immobilem manere / Hoc igitur non frequentes latini diversorum quedam precium declinacionem accentu in compositorum In omni enim casu sub uno accentu ea proferentes composita esse ondimus et possimus dicere per singulos casus nomina componi quod dicentes non videmur contra superdictam grecorum de compaginatione facere / nec mirum apud nos per singulos casus nomina componi cum apud illos quoque inveniuntur etiam quedam que per diversa tempora componuntur ut katrapho kateiraphon anatinoxo

i. est in dividuo precedentia simplex quod dicto non potest dividi in partes intelligibilitas que sensum habeat nec a composito derivata est ut magnus Decompositio precedentia composita ut magnanimus quia potest dividi in intelligibilia propter composicionem scilicet magnus et animus / Derivativa decomposita precedit derivativo ut magnanimitas quia liquet non possit per se dividi in magna et animitas cum animitas nichil est tamen taxat derivatum a composito quod est magnanimus Non autem inveniemus cuius differentia plurificari diffinicio diversos res Tres autem sunt figure scilicet simplex composita et decomposita // Simplex figura est ut tactum est dicitur quod dictio non potest dividi in duas partes intelligibiles proprias significacionis / nec derivatur a composito Decompositas quod dicto dicitur esse figure simplicis cum inter non simplicat / scilicet comparata ad vocem que ipsum aut reputatur esse tres simul tibus proprias significaciones intelligendo et non signa simplicis

anatitivae konea. Nam si a puro katapago dici-
nasti katacrapoos incipit labefactari compa-
compositionis. quod refusat racio. Hinc invenimus
nomen apud latinos quod quamvis ex duobus integris sit,
non ex utraque parte declinatur, i. alterutri alterutrius
quod tamen ipsum non absque ratione non declinatur. Nam cum
due contra se pugnant regule ut alteram servet
necessario perdit alteram. Omnia enim nomina vel
pronomina que genitivum in ius terminant debent habere
quem tamen genitivum ut unus, una, unum, unius. ut un[us]
unum unius. solus solius. sola solius. solum soli[us].
Ille illius. illa illius. illud illius. Cum igitur feminini
et neutri supradicti nominis ex corrupto et in-
tegro sint composita, hiatus causa vel eufonie
alterutra dicitur pro alterautra, et alterutrum
pro alterumutrum, et necessario extrinsecus habu-
erunt declinationem, i. alterutrius. Unde Cicero
pro Marco Marcello dixit quod si in alterutro
peccandum sit malim nimis timidus quam parum
prudens videri. Itaque masculinum quoque corrupte declina-
tum propter rationem supradictam in ius termina-
tum genitivum quem tamen genitivum velit esse. nec solum tamen
in declinationibus nominum hoc contingit sed etiam in
accentibus, ut uterque utraque utrumque, plerusque
pleraque plerumque. Feminina enim quamvis penultima
brevis sit accentum tamen in ea habuit [illegible]
sicut masculinum et neutrum quia enim inse seperata

[Marginal gloss, left column:] [illegible]

sit si grecos sequimur / quando henclectica esse non (?)
nisi illud dicamus quod quia / quod non integris (?) quo-
dam (?) omnibus communis sermonem suam ammittat .i. quando
in henclectice vim sonat / ut pleraque ubique utique
accepit dice causa itaque utique. In his non solum
* mutatio sed etiam composita ei adverbia vim ipse sermonis
[i. inmutat fletura (?) ubi non dicitur quod quando enclectica]
ammiserunt composita. Vetustissimi tamen et altera
altera et alterutrum et alterius utrius solebant
proferre et plerus plera plerum absque addito.
Cicero in protagora quae igitur potest esse indignitas
voluntatis ad molestiam nisi in magnitudine aut
longitudine alterius utrius posita. Item de divi-
natione. Cum *[essent]* essent pauci qui duarum rerum alterius
utrius causa magistratum peterent. Cato in primo
originum. Agrum quem *[al. volsci]* volsci habuerunt campe-
stris plerus aboriginum fuit. Pacuvius in dulo-
neste pater atreus in tapetibus saxis pleraque
perdidit. Item in theucro periere danai plera
pars pessumdata est. Asellius in tercio historiae
adverbialiter sine que protulit. ut fieri solet plerumque
ut in victoria mitior mansuetiorque fiat.
Ipse nihil aliud *[i. adverbi vel supposicio]* est in his nisi quod nisi sillabica
epitasis. Commodo et in tribus pronominibus
et adverbiis ut hicce hosce hillicce (?) ... et plerus
plera plerum et plerusque pleraque plerumque
invenitur / ut uno (?) et utique dividat utrumque sermones
uter enim potest dividuam vim significat. ubique declarat-
que collectivam vim significat. ubi pollicetur ubique

dici per dictionem (?)
et ubi et id
non dicitur sic quae
quia talis non
quod in sermo-
illarum ponit
Sunt et quae
alie dictiones quae
cum per dicta
in duo intelliga
tota comenda
ut edoctus
iter tamen sunt
sic quae comp-
tabiliter sua
sermone ad comp-
ponentem aliud
et alia sunt
sic dicte. Vel
si componentes
non sonat licet
a uno componente
trahunt per se
componuntur
ut confractus
contactus collata
et comparata de-
inde infra
in his ponit.
Est enim compa-
ratio nectura
principalis
vocalis dispo-
sitione vel per mo-
dum (?) quae si non re-
manet in primo
primum tamen vel in primo
dictum est quod
in talibus per se
quodammodo faciunda.
In uno enim duo
coniunguntur quasi quo-
que (?) sed in primo
conspectum (?) ...
fractum de fre-
quentatione et fractum
quae cum non licet
componitur a uno
est sic de ano
quod dictum. Vel quando
et tamen causa in-
veniet dividere

particulari In his qz et sibi qz // si quibus accip

composita sunt / Sunt que diuisa sunt unde et de

utatem utrique. Sunt vero que ex recto et obliquo

composita sunt nomina, manet in declinatione ut singula

illiusmodi istiusmodi cuiusmodi aliud / Sunt

ex recto et obliquo vel ex recto et obliquo / Inte

tum declinatur ut presetusurbis senatusconsultum

Et inveniuntur per omnes fere casus composita nomina ut

iurisperitus legislator presetusurbis et pre

fectusurbi tribunusplebis et tribunusplebi ag

ricola i. agrum colens terricola i. celum colens

agathe i. magis ... / Antiquitus tamen et ma

tus dicebat menteceps mente captus Et sunt

tamen plurimi componuntur ut orbisterre et orbisterrae

paterfamilias paterfamilia armipotens armi

sui potens agrimilitum ...

iurisconsultus abatis // Possunt tamen hec eadem et

separata esse si diuise accentus hic dederit vel

si interponas coniunctiones ut res qz publica po

pulus qz romanus tribunus qz plebis Dig

nitatem ...

dat ... ut ... / ...

diuisio ... esse ... a ... quam a ...

plus tamen a ...

... duas solet ... signa ...

ut aliqua ...

in simplicem et ... et in decompositam de ...

... vero ... diuisa non separantur de

compositaz figuraz a qua probat illas esse divisas, et hic in lra innuitur
quia ibi / Hec vocabiliter / Narrato loco deinde modos componendi
[...]ucto loco docet ea quibus nomina componantur de quibus in textu secundo
[...] ultimum docet de composite nominis scilicet in textu tercio / Nota autem quod
[...] nus cognoscatur vel discernatur in terminacione ostensiva non dimositum
[...] terminacione scilicet in tota dictione / Si enim tota dictio constat ex solis [...] vel
[...] pre simplex dicitur figure / Si vero ex duabus quarum ex composito dicitur
[...] composite quod aparte haberi potest ex prisciano / Sicut igitur
[...]lacz est in voce spectas utrum an vox divisibilis vel non divi-
sibilis in partes sic capientes ipsius significatum venit et in nomine
simplex / Simplex quia de qua quibus [...] Porro sic simplex est nomen
[...]egmenis sic videri quot partes sua significata reportent compositum [...]
[...] sensio competit [...] hec ibi / Hec vocabiliter /
Probat contra donatum quod figura decomposita est que dicitur figura per se
simplex enim non est eo dicto [...] sic distinctur a composita, quia ergo
[...] est compositum ipsum simplex non est / Composita ut [...] quod non
[...] quod ipsum est compositore [...] scilicet constat ex duabus per se [...]
[...] enim dicitas magnanimitas componi ex magno et animo [...] est
[...] inde compositum est hoc nomen magnanimus / Nec ex [...]
[...] duabus invenias persus diversa nomina componi / Sic ecce
[...] duabus invenias [...] compositum ex [...] magna et animositas [...]:
dicitas magnanimitas compositum ex [...] plenitudine animi [...] Si vero
[...]ugnabit [...] / Animositas enim plenitudinem [...] illud [...] nec [...] est
dicitas componi ab animitas / hoc [...] illud [...] in illa lra [...] quia [...]
nec fuit / Item nomen [...] in illa lra [...] est [...] dicto compo:
[...] augit quatuor [...] figure composite / Prima est [...]
[...] ex divisis dictionibus / Secunda quod [...] partes eius separatim [...]
[...] que [...] sed [...] totius compositi [...]
[...] suaz [...] ex [...] partium componentium [...]
[...] et nasus / Tercia quod uno accentu [...] regatur / Narrata
[...] quod unaz rem [...] significat accipiat / Circa quod [...]
potest [...] contingat [...] quedam geminata veniunt ad compositionem
et quedam non / Tamen [...] non est unum [...] nec fuit [...] est
unum [...] verbum / Ad hoc dicimus quod [...] compositum superaddat ali-
quid geminacioni utilis est compositio / Si nil superaddat nulla tunc
compositio [...] / Dicitur quod [...] quod omnia interrogativa nomina
[...] vel adverbia [...] geminari et [...] componi [...] superaddit
geminacioni ut quisquis qualisqualis quantusquantus quotquot
[...] ubiubi undeunde [...] utut et
[...] ita de omnibus que [...] et [...] Etenim absque
geminacione [...] interrogativa sunt et infinita nec [...]
[...] i non sunt distributiva / Sed si geminantur absque [...]
[...] nil immutat ut quisquis faciat hoc / Prius geminata
est ibi interrogacio / Si vero componantur amittunt interrogationem et fi-
unt collectiva et distributiva ut quisquis [...] i [...]
[...] / Similiter qualis qualis i qualiscumque qualis et ubiubi [...]
est [...] i ubicumque et utut legit [...] legit [...] i utrumque
et ita est de aliis dicendum / [...] autem non geminatur [...]
[...] scilicet [...] ablatum [...] / Caute igitur attendendum est
ad hoc ut indicium habeatur de dictione an sit composita quod sit ali-
qua comoditas i utilitas compositionis et immutacio [...]
[...] ut in mecum tete sese vel [...] ut in respublica [...]
[...] i que bonum / Tamen [...] est compositum / Sed [...] accipiter
[...] i res notoria et manifesta [...] sunt [...] partes [...]
et [...] alba / Unde / De me ne tete sese [...] in [...] /

Item nomen [illegible] dicit [illegible] est [illegible] a [illegible] [illegible] illa
[illegible] appositis separatim et alias [illegible] per se acceptas [illegible]
[illegible] recipiunt in suo [illegible] ponens [illegible] de illo nomine
patricida et dicit [illegible] facta [illegible] est a parente et [illegible]
[illegible] ibi / **Et quamvis inveniuntur** / Postquam dixit [illegible]
quedam nomina que in [illegible] respectibus [illegible] et decomposita
[illegible] impietas [illegible] ab [illegible] [illegible] est / [illegible]
[illegible] in duo [illegible] [illegible] constat [illegible]
[illegible] et impietas et infidelitas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magis [illegible]
[illegible] aliqua alia ambiguitatem [illegible] [illegible] magis [illegible]
[illegible] plures mutationes [illegible] aliqua alia [illegible] [illegible] / Et [illegible]
magis [illegible] in nomine [illegible] verbo [illegible] [illegible] negatione [illegible]
[illegible] et nomine ut homo albus et [illegible] [illegible]
[illegible] composicionis [illegible] est [illegible] [illegible]
albus signat compositum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] decompositum [illegible] [illegible] [illegible] est
[illegible] ad compositionem verbi [illegible] negat [illegible] [illegible]
[illegible] factam [illegible] / Invenitur in inhonoro [illegible]
[illegible] negat honorem [illegible] magis [illegible] honoris [illegible]
[illegible] sepe adiungitur verbis ut [illegible] [illegible] / In aliis
[illegible] [illegible] adiungitur ut [illegible] infirmo [illegible]
[illegible] nomen [illegible] formam / [illegible] aliqua [illegible]
[illegible] a subiecto et ponit [illegible] / [illegible]
[illegible] abstractive [illegible] / Similiter [illegible]
[illegible] [illegible] abstractive //
[illegible] nominalis [illegible] [illegible]
[illegible] compositionem [illegible] [illegible]
[illegible] et hoc [illegible] ut impotens et [illegible]
[illegible] et ideo [illegible] nomen [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
infinitivo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
multum nomen est [illegible] multa [illegible] ab [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] [illegible] [illegible] aliqua [illegible] malus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
et [illegible] non bonus non malus [illegible] composita [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] non malo [illegible] bonus et
[illegible] est bonus [illegible] malus [illegible] non est bonus [illegible] non est malus
[illegible] [illegible] non malus et [illegible] [illegible]
ut [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] nemo [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] compositum
potencia et sciencia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et ponit / [illegible] [illegible] homo [illegible] nomen [illegible]
[illegible] et non [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non [illegible] [illegible]
[illegible] ad [illegible] non [illegible] ut non bonus [illegible] non bona [illegible] non [illegible] quia

non est [illegible] quod non est bonus [illegible] quod [illegible] infinitum quia [illegible]
[illegible] attentus et [illegible] non [illegible] non bonus [illegible]
[illegible] — Supradictis [illegible] quod [illegible] est [illegible] non est primus non [illegible] est
[illegible] quia [illegible] nam primus [illegible] per appositionem et [illegible]
— Et nota quod non [illegible] infinitationem [illegible] infinitare [illegible]
[illegible] et sic non infinitat [illegible] ut [illegible]
[illegible] non [illegible] aliquid [illegible] non [illegible] non infinitatur
aliquid [illegible] quia [illegible] non [illegible]
aliquid quod non est [illegible] et [illegible] — Ex predictis [illegible] magis [illegible] negata
[illegible] non [illegible] magis [illegible] et [illegible] particula non [illegible] vehementer
[illegible] terminum ut non bonus [illegible] infinitantem [illegible] ubi [illegible]

Sunt tamen quedam [illegible] — Dixerat enim primus quod composita
[illegible] figure [illegible] excepto [illegible] dictionibus [illegible] — Sed videret aliquis quod [illegible]
[illegible] pauca possint dici [illegible] figure cum [illegible] ut [illegible] videant [illegible]
[illegible] quod [illegible] in [illegible] non [illegible] sunt [illegible] et [illegible] quod [illegible]
[illegible] quia inveniuntur [illegible] cum [illegible] descendentia sic plenus
[illegible] et [illegible] a specio [illegible]
[illegible] tempus [illegible] — Et [illegible]
[illegible] in [illegible] Sunt [illegible] et alie [illegible] que [illegible]
[illegible] quando [illegible] figure [illegible] invenies in [illegible] Tunc [illegible] — Com-

ponuntur autem nomina — [illegible] demonstrat modos [illegible]
— Et dividitur in tres partes [illegible] Nam primo [illegible] modis quibus nomina componuntur
[illegible] cum quibus [illegible] orationibus — Tertio [illegible]
componi [illegible] componuntur [illegible] et componantur ut adverbia [illegible]
[illegible] primo [illegible] — Tunc ad primum
[illegible] duobus integris [illegible] Aut ex duobus corruptis ut [illegible] Aut
[illegible] et corrupto ut [illegible] Aut ex corrupto et integro ut [illegible] — Est autem
[illegible] compositione [illegible] accentum [illegible] est in [illegible]
[illegible] integra [illegible] integrum [illegible]
[illegible] — Notandum autem
[illegible] ut ferrum et aqua in [illegible] com-
integra [illegible] — Et quod
[illegible] — Compositio [illegible] sunt [illegible]
[illegible] elegantie [illegible]
[illegible] integra [illegible]
[illegible] integre [illegible]
[illegible] integris [illegible] — Et sciendum est [illegible] quod [illegible]
[illegible] nam in [illegible] non [illegible]
[illegible] componuntur [illegible]
[illegible] antiquis [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] maxima [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] — [illegible] aut [illegible] cum [illegible]
[illegible] integra et [illegible] et [illegible] Nam [illegible]

constat cointegris Sed continuo coniungo et corrupto et ideo sunt compago simul [illegible]
ming[illegible] nomie armiger [illegible] et [illegible] Sz [illegible] de [illegible] pprio [illegible] vi [illegible]
sz [illegible] tedebat [illegible] et [illegible] que [illegible] descendi [illegible] q esse nd
ut dico q sic tollo mutuo accipit [illegible] ita [illegible] sunt [illegible] accipi
[illegible] co[illegible] agito pprio quia [illegible] vo [illegible] pprie nome [illegible] Est etiam [illegible] sepe sin
[illegible] et pecudolor et tenoc [illegible] Similis est [illegible] que [illegible] nd po
tunt esse sic [illegible] dico q ideo nd [illegible] signa [illegible]
pprio pa[illegible] [illegible] vn[illegible] [illegible] desinet [illegible] sz [illegible] signaz [illegible]
[illegible] absondita vote [illegible] ppri go [illegible] dolor nd [illegible] et [illegible]
[illegible] ymo sunt Sz [illegible] sunt due [illegible] absz [illegible] et [illegible] no
[illegible] o vtimad sunt duo adivia [illegible] sine [illegible] absz [illegible]
[illegible] ibi Nomina vero [illegible] [illegible] quibz [illegible] veniunt
aute compoi nomina subiungens [illegible] ptibz orationis inven
niemus [illegible] Illud est addit q nom [illegible] a quibus ut sic
paterfamilias vel cum vo ut armiger vel cum [illegible] ut [illegible] nomie ut
[illegible] vel cum pronominibz ut [illegible] vel cum pprio ut senatus [illegible]
vel cum ppo[illegible] ut [illegible] vel [illegible] adverbijs ut satisf[illegible]
[illegible] in [illegible] q [illegible] due ptes [illegible] sub vno [illegible] Nom
sup i. [illegible] Quod est cum dicto [illegible] inclinat [illegible]
[illegible] sup se [illegible] quedam [illegible] dicit [illegible]
[illegible] [illegible] Nomen compoi patri[illegible]
[illegible] respublica [illegible] [illegible] que nd [illegible] Nominis est
[illegible] [illegible] ve modi reliquis penultima atqz [illegible] pro[illegible]
[illegible] sunt [illegible] et [illegible] Nomen quare [illegible] Simplicis
cum nomine [illegible] Racio est quia [illegible] est alterius [illegible] compon
alie ptes [illegible] ad placitum est simplicis, nec [illegible] nature
[illegible] sua [illegible] Sz ab [illegible] vel [illegible]
[illegible] et [illegible] nomen cum [illegible] vel cum [illegible]
nom compoi [illegible] no posse cum [illegible] ita ut [illegible] Sz [illegible]
ut armiger [illegible] vn [illegible] [illegible]
verbo edifico [illegible] est in [illegible] Sed nom [illegible]
armiger nd [illegible] compoi a nomine et a verbo [illegible] compte go
id est arma gerens ymo armiger. i. arma gerens [illegible] armig
est cpositum a verbo et [illegible] est [illegible] Similis no vide
[illegible] compoi posse cum pprio [illegible] in [illegible] nisi ante compon
[illegible] sub habe [illegible] [illegible] in [illegible] est in [illegible] et
illoz a suo verbo Sz [illegible] nd [illegible] a suo verbo [illegible]
nd est [illegible] senatus no [illegible] in eo q [illegible] a suo verbo [illegible]
nom et [illegible] debet [illegible] q [illegible] Sz in eo q est
et nd a [illegible] et [illegible] senatusdecretum q a nomi
et [illegible] q nd [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] cum [illegible] posse compoi a [illegible] in [illegible]
[illegible] inmediata et [illegible] mediata [illegible] nd [illegible] Diaq [illegible]
[illegible] mediata que fit per [illegible] Inmediata est que fit
[illegible] armiger quantum ad [illegible] q [illegible] Et [illegible] dicimus
[illegible] Sz [illegible] ad mediatam [illegible] nominibz [illegible] armorum
compoi a verbo q dicitur armiger qui arma gerit et ideo dicitur
senatusdecretum quantum ad immediatam [illegible] q [illegible] nominibz Similis [illegible]
senatus et nomine quod est decretum [illegible] Sz quantum ad mediatam
[illegible] q a pprio [illegible] senatusdecretum est [illegible] quod est a

arcatam decretum et ita pone quod sit regimen ad nunc ... componitur
quod ad metam Cum ipse dicit quod armipotens sit quasi ab hoc
to armare / quod ab hoc actu arma / quod sic distinctam solvendum
est quia quando in uno ipsius manere . i . per gratiam est et sic est de consimilibus in-
ceant et homicidi et celila . i . homines cedens et celicolens et h
ad propria redeuntur sed homines cedens et celum colens Et non quod
omnes isto sed a et propria ad obliquos nomen componuntur affirmatam aut
stare compositionum quod fiunt a recto et homicida et armipotens
sed in compositione ab his non recto vel arma / sed ab obliquis eorum Et unde
formantur a gero et lucifer Et formatio semper respicit maiorem
habilitatem vocis composita maior convenientia in ... / Et quibus quod
composito est productum // Possumus etiam dicere quod propria in sui propria retentione
componuntur cum obliquis Et a tali compositione est ut tuscat in nomine pro-
sanus componitur in hoc actu doctum Necesse est ut tuscat in nomine
in doctissimus quia a doctum et sanus Et sicut propria tusit in nomine con-
et indoctus et doctissimus Ita cum tusit in nomine componitur et armig
a ... / De hoc autem quod unus et solus non possunt venire integre
in compositione per se quomodo hoc habent retentis casibus patebit infra de pro-
nomine ibi / Nunc composita esse / Videtur inadequata illa
nomina signis negationis esse composite sigue contra quod erat opinionem quae
... quod signis contra paris est ... Ponitur autem itaque intendit
... sed composita // Dicit aliquid ... signa Corrumpe nam dico ...
debent dici signa / Et ... positam ... quod in signa est facta corruptio alia
signa vel signa in ... sed signa Secundo autem per ...
... et ut composita omnia a quibus habent in forma
... componentes ... silabice ... adiectionis et ... et de-
... contra alteram ... facta ... officia ...
Cum sicut ... quae quod alterant solent advenire ... silaba pra-
silabice adiectionis debent ... et ... in principio
... et per ... quod signis negationis ... composita fiunt et non composita
... autem aliquis ... caeterum est ad ... eorum ... est ...
pars adiectionis Postamus autem hoc probat aliud quod non sit ...
... corrumpitur ... tempore ac diptongo mutata in a ... signa
... signa sicut aliqua et ceterum / et ... in ... et
neutris ... / Silabica autem adiectio non corrumpit dictionem cum silbica
... accidentia non mutat esse ... patet quod sunt composita
et non sunt silbicata nec diversa / Donatus vero dicit quod in illis quisque
non mutatur ac diptongus in a si dicit aliquis ... quae vel qua
vel quid // Ut reperitur ... illud aput virgilium ... Aliqua
... est ... parum Nunc autem non solum illo
Donatum ... signa negationis aliquid ... ceterum / Et ita sunt
... ad ... illorum ... corrumpit ...
Consistit multum dubitari de compositis et silbicatis adiectionibus ... modo
... nomina ... in ... multum officiorum ... nomina ...
... ut per diversas ... et compositas et ... adiectionis ... formare
confusio et natura possit in aliquam certitudinem redigi et melius

et melius comprehendi. Sunt itaque secundum eas compositiones syllabicas adiectio[nes]
Compositiones enim sunt septem, siquis nequis aliquis numquis ecquis
et unusquisque et quisque. Sunt autem sunt quinque adiectiones quisnam quo-
piam quispiam quisquiam(?) et quisque. Sed qui recipit [illegible] adiectiones
tam [illegible] putasque(?) [illegible] vis utque libet [illegible] cuius naz quis [illegible]
tertia autem pronomina interrogativa vel infinita non recipiunt syllabica[s]
adiectiones nisi [illegible] scilicet [illegible] ut qualiscumque quotuscumque quotiescumque
et similia. Et enim geminantur ut qualisqualis et componuntur cum alia
compositione vel adiectione quemadmodum ut diximus nec talia alias [illegible]
vel qui inter nomina [illegible] ea [illegible] et infinitate [illegible] confusivum [illegible] sunt [illegible]
nisi tres ut cuiusmodi, aliquis et cuiuscumque. Sed tertio nomina interrogativa non
interrogativus vel infinitus dicens [illegible] ex illis possessiva. Et adverbia autem
compositionem et adiectiones ut sicubi necubi scilicet ubi recipit [illegible]
ubiubi ubique ubicumque ubilibet ubivis alicubi [illegible]
interrogativa vel infinita non [illegible] tot varietates. Sed alia adverbia
[illegible] quae ista [illegible] compositiones et species adiectionis [illegible]
ubi in usus in quibusdam [illegible] forsitan repugnaret ut siquo neque
Adverbium temporale recipit [illegible] quia non est [illegible]
infinitionem vel locale [illegible] compositiones sed ut [illegible]
cumque quandocumque quotiescumque. Tertio autem adverbia interrogativa vel infinita
non [illegible] alias compositiones quam nomina interrogativa [illegible]
geminantur cum ut qualiterqualiter, recipiunt cumque ut qualitercumque
et [illegible] causa [illegible] ut aliqualiter [illegible] est tenendum in aliis. Inter
adverbia [illegible] infinita sunt localia adverbia interrogativa vel [illegible]
ubi vel [illegible] [illegible] compositiones et syllabicas adiectiones [illegible]
temporale autem recipit [illegible] [illegible] localibus est [illegible] et infini-
[illegible] plus aliis [illegible] alia [illegible] interrogativa adverbia non [illegible]
[illegible] compositiones sicut interrogativa nomina a quibus descendunt [illegible]

Et componuntur vel adiungantur. Tertia pars talis scilicet quia

[illegible] ex [illegible] dictionibus coniungit nomina componi et dicitur quod ex pluribus
[illegible] sit [illegible] ex duabus vel etiam ex tribus ut [illegible]
[illegible] compositum ex [illegible] et potius
[illegible] quod nomina sicut [illegible] et sunt [illegible]
ut si dicas cuiuscumque modi [illegible] reputantur. Primo [illegible] sed pluribus
[illegible] decompositam partem [illegible] esse se [illegible] Rotunde
[illegible] elliciatur quodcumque modi sit compositum ex [illegible]
[illegible] compositionem [illegible] dicat [illegible] in tractatu [illegible] ad non ut
non videtur quod in hac dictione cuiuscumque modi [illegible] compositionibus et [illegible]
componentium. Ad hoc dicendum quod [illegible] quod ponimus [illegible] sit [illegible]
[illegible] stricte [illegible] non dicitur syllabicam [illegible] accipit [illegible]
Et hoc modo cuiuscumquemodi est [illegible] et [illegible] compositionem [illegible]
[illegible] adiectio [illegible] accipit hic [illegible] pluribus [illegible]
quod non dicatur syllabicam [illegible] adiectio [illegible] compositione [illegible]
non [illegible] pluribus [illegible] non venit [illegible] compositionem et
est [illegible] adiectio sit itaque compositio large accipitur in [illegible]
vero [illegible] per veram compositionem veniunt non in [illegible]
[illegible] et hoc [illegible] non dicitur [illegible] tractatum

compon~ quod in no~ ret~ per appositum Illud enim quod dicitur specialiter additum re:
per appositum hoc n~e est quia ponitur ubique dicitur per specia additio
no acci~ per quod / Dicitur ergo quod quicunque quid ex qui et ad et quisque absque rela:
tivo qui trahit vim relationis quia requirunt duo una pars hic relativi
vim / Ex parte autem hic ut sit collectiva quicumque vero ut sit distributiva
similiter quicunque modo / hic vim relativi ex qui / Ex parte vero hic colle:
ctum a quicumque aut distributio / sed absque primo modo hic qualitatem ad:
iectivam quia tunc genus re~ ex vi activi ut liber est hinc~ Hic ibi
Est sciendum est / Capitulum tertium in quo agitur de compositione
augens modo declinandi pertractat. Dicitur in t~ p~ hic~ quod tres post
regulas Ibi Et vero ex recto et obliquo ibi parte
distinguitur in duo primo ponit regulam 2o subiungit exceptionem ibi Sicut inde:
Ubi notandum tunc compositio nominum fit quatuor modis aut ex duobus
rectis aut ex duobus obliquis aut ex recto et obliquo vel econverso
ut hic tangens formam regularem dicit Et si ex duobus rectis nominibus
fiat compositio / compositum ex utraque parte declinatur ut respublica rei:
publice et eo~ huiusmodi composita sibi diversa nomina pone Associare mode
ex rectis sed ambos / Aut ambos obliquos aut recto preunte Oblicus
ex quisimus rectum / preunte Obliquo iungit / rectos respublica iungit /
obliquos iungit / rectum sortitur Obliquus rexregum legislator /
ex istis sad declinandi subscribit regula triplex Prima duos rectos
componunt utraque parte declinari respublica testis
Sicud autem ista habent regulam formam An sicut fit ista compositio
respublica possit fieri hec compositio nilalba Et sicut est una
compositio tribunusplebis magnumilitum Argilectum malefidus malefamus
An etiam possit esse una compositio dicendo prasbononiensium magisplatonis
fortissimus maleoratoris maleformis et sic de similibus ... poterit
ad predicta dicitur quod omnis quod immutat et commoditatem hic alio:
... inutilis et non esset tenenda / Dicitur ergo quod ideo respublica
est una quia ex aliquid immutet rem quia respublica sunt duo
partes id valet quod res notoria et manifesta Unde oratius pu:
blica materies privati iuris erit materies id nonficata Aliud dicitur
est dicitur una composita id est respublica quod que bonum et hec
immutatio in nilalba et sic nulla esset utilitas in tali compositione Unde
non esset facienda Ad hoc dicitur quod aliud est tribunusplebis in compositione
et aliud extra compositionem quia extra compositionem ... preunte per tribunus magistratus
plebis / sed in compositione venit solum pro illo qui habebat tribunatum in plebe
Roma Similiter magnumilitum quod est una dictio notat dignitatem magnam
quam habebat in urbe Roma et ysido~ dicitur mariscallus Et quod sunt duo
... ... per quemque aliquo milites inquantum / Argilectum vero dicitur
una / est nomen loci ubi sunt argus interfectus Et quod sunt duo partes
... ... dicitur mors argi / Malefidus una dictio sit illud quod ...
... et non servat fidem Et quod sunt duo partes sit illud cum non servatur fides
et iste ... fidus male inter hostes / Malefamus una dictio significat illud qui
est leprosus sed quod sunt duo partes signat illud qui hic famam ... ...
... / Patrisfamilias una dictio sit illud qui est heredis dominus de ...
... non est natus dicitur esse unus in ... matris Et quod
etiamsi non est natus ... una familia Tales
duo partes significat ... plebs, id est una familia Tales
autem immutationes non proveniunt / sed erunt composita illa que obviant
... ... prasbononiensium non fiunt ... in compositione quia extra
... magisplatonis / Nec fortissimus, nec maleoratoris nec
... / Ideo tales compositiones renuntiant Et intelligi
iustitie nostro tempore possunt dici que sit una dictio composita

Alterutrum

[illegible] ptz ad quod [illegible] reddit iusticiam / Et quod sit duo p[illegible]
iusticie dr [illegible] quicumque est iustus iusta / Similr dominus [illegible]
[illegible] est vna compo Et quod sunt due partes [illegible]
imperator quia ipse solus [illegible] gerendi et defendi [illegible]
in [illegible] est quia sunt diuisa maledico benefacio [illegible]
non ideo est possimus dicere malefacio vel malefacio vel malefacio
est immutatio [illegible] in maledico vel in malefacio / Item in [illegible]
esset ista compositio Similr aliud est satisdo satisfacio [illegible]
ibi quod et aliud quod non Similr aliud est satisfacio quod [illegible]
ptinet enim ad quoddam [illegible] Et aliud absque [illegible] usucapio [illegible]
quodcumque capiendi [illegible] Hic est spiritussanctus / quia ptinet
[illegible] in trinitate Et quod sunt due [illegible] et quibus [illegible]
viri iusti [illegible] de [illegible] hec [illegible] Item ibi / [illegible]
Hic dicit pc [illegible] Illud [illegible] est [illegible] quod ipse [illegible]
[illegible] semper [illegible] immobilem [illegible] contra [illegible]
[illegible] videamur facere [illegible] respublica et silua / de duobus
[illegible] per singulos casus componuntur [illegible] tenent [illegible] videbuntur illi
declinare compositum [illegible] ex dando illam [illegible] ex vtraque parte
declinari [illegible] non ab alio inflecti [illegible] ad [illegible] sic accidit
[illegible] inflecta ab ipsa vel ab eo / Tunc ibi Tunc inuenitur
[illegible] a [illegible] sic dicit pc [illegible]
[illegible] et [illegible] faciat alterutrius [illegible] corrupto et integro
[illegible] repugnantiam [illegible] Et cum dicitur alterius
[illegible] vna sola [illegible] Est enim
femininum alterutra et neutrum alterutrum sunt [illegible]
ex integro [illegible] alterutrius [illegible] ex corrupto et
[illegible] alterius vtrius [illegible] alterutrius [illegible] oportuit [illegible]
[illegible] vel iste alterutrius [illegible] masculinum alteruter est [illegible]
[illegible] alterius vtrius [illegible] femininum et neutrum
repugnabat [illegible] alterutrius [illegible] et duo [illegible]
[illegible] Potest est aliter dici Est enim [illegible] masculinum
est [illegible] Omne genus in [illegible] desinens [illegible] est trium generum [illegible]
[illegible] omne compositum ex corrupto et integro ex vna tantum parte
declinatur / Alterutra ergo et alterutrum [illegible] alterutrius
[illegible] alteruter [illegible] debuit facere alterius vtrius Et [illegible]
[illegible] non omne genus in [illegible] desinens [illegible] est trium generum [illegible]
[illegible] alteruter [illegible]
[illegible] non ex vtraque parte declinatur Tunc ibi / Hec solum [illegible]
alteruter [illegible] debuerunt [illegible] in genere
ex eo [illegible] vtraque et plaraque [illegible] femininore [illegible]
debebant [illegible] accentum [illegible] habere [illegible] accentum
masculino et neutro [illegible] accentum [illegible] ad [illegible]
vt vnum genus in accentu [illegible] duobus [illegible] [illegible]
Et nequis putaret hoc non fieri [illegible] masculinum genus et neutrum / [illegible]
[illegible] encletica [illegible] Dicit [illegible] rationem [illegible] in compositione
[illegible] vero alia est [illegible] ratio / [illegible]
[illegible] et apposita dictioni et [illegible] dictionem
encletica est / [illegible] et [illegible] / Hec causa [illegible] due [illegible]
esse dictiones / Componitur tamen [illegible] corrupte non est encletica [illegible]
[illegible] hanc [illegible] encletica est in pleraque [illegible]
[illegible] apposita dictioni eius [illegible] non mutata sillaba [illegible] magis est [illegible]
[illegible] compositio [illegible] pleraque [illegible] pleraque non videtur [illegible]

[illegible] si sicut multe [illegible] est [illegible] ut [illegible] aliud [illegible] vel
[illegible] dicta [illegible] / et de signa [illegible] est [illegible] et [illegible]
[illegible] est et de [illegible] compositionibus [illegible] Incipit alter [illegible] modo
[illegible] prima [illegible] integris [illegible] sit [illegible] Non [illegible]
[illegible] Hoc facit oppugnans [illegible] omnis sit [illegible] facta
in [illegible] Bi mas alternus [illegible] sibi solus habet [illegible] suos alter:
[illegible] affirma ad neutro [illegible] comparata duobus [illegible]
[illegible] iure duobus [illegible] quos [illegible] forma
neutro / [illegible] maiorem in evidenciam de [illegible] adiectionem [illegible]
particula / [illegible] venerit [illegible] et [illegible] adiectio / [illegible]
[illegible] nullam vim [illegible] retinet [illegible]
[illegible] venit per compositum [illegible] silabica adiectio ut [illegible] utrique
[illegible] ad vim aliqua [illegible] per [illegible] ut [illegible]
[illegible] / In talibus enim [illegible] aggregatio [illegible] ut [illegible]
unus et alter, et [illegible] vel [illegible] et alter / et
[illegible] vel [illegible] in uno et alio loco et sic de singulis

[illegible] ibi **Sin vero [illegible]** / [illegible] pars [illegible]

[illegible] integrorum [illegible] fiat [illegible] obliqua [illegible]
[illegible] omnino [illegible] ut [illegible] modi [illegible] vetat obliquo [illegible]
[illegible] non flectitur [illegible] / [illegible] sit [illegible] et
[illegible] modi [illegible] modi [illegible] ingredi in [illegible]
[illegible] que fiat [illegible] duobus [illegible] duobus [illegible] obliqui
[illegible] possimus [illegible] modo [illegible] / ut [illegible] que
non [illegible] dico quod [illegible] obliquus integris fit [illegible] nominativi [illegible]
[illegible] per appositionem regimine [illegible] accidentis [illegible] essencia
[illegible] adiectivum / [illegible] formalem [illegible] ut equus albi coloris et liber, [illegible]
[illegible] videmus quod [illegible] regimine [illegible] accidentis [illegible] accidens copulat
[illegible] adiectivum ut equus color et albi coloris [illegible] casus regimine [illegible]
[illegible] et [illegible] dico [illegible] ablativos [illegible] affirmationem [illegible]
[illegible] regimine ut equus albus colore / [illegible] non
[illegible] et [illegible] accidentis regimine [illegible] nominative
[illegible] adiectivum [illegible] ut [illegible] aliquid [illegible] que [illegible]
[illegible] non fiat [illegible] obliquus / [illegible] hic que [illegible] sit in [illegible] compo:
[illegible] et que [illegible] sine [illegible] dico quod [illegible] imitationis [illegible]
[illegible] compositio [illegible] accidentibus et [illegible] modi [illegible]
[illegible] sine per quantitate ut liber [illegible] qualitatis [illegible] compositio statim
[illegible] accidentis [illegible] et [illegible] quod designat qua:
[illegible] et non quantitatem ut liber, [illegible]
[illegible] fiat per [illegible] modi / [illegible] quia [illegible] sine compositione
[illegible] accidentis accipiunt per quantitatem / [illegible] regimine
[illegible] / [illegible] et [illegible] sunt utrique [illegible] convenientes [illegible] ad qua:
[illegible] non [illegible] et ad qualitatem [illegible] compositio [illegible]
[illegible] sit [illegible] liber [illegible] dico
quod non est [illegible] sit [illegible] non omnis [illegible] sic [illegible] / Et
[illegible] quod [illegible] impedit, quia [illegible] talibus [illegible] acquirit [illegible]:
[illegible] est [illegible] non [illegible] ut [illegible] quod [illegible] ad [illegible]
[illegible] et [illegible] / [illegible] adiectiva [illegible] et [illegible] ad talem
compositionem [illegible] non potuit / Similis [illegible] videtur posse [illegible]
[illegible] et unanimes [illegible] fiat [illegible]
[illegible] unanimes et [illegible] videtur [illegible] quia
[illegible] **Sunt ibi / sint ex nomine et obliquo** / [illegible] in
[illegible] ut alter fiat obliquus [illegible] nominativus [illegible]
[illegible] obliqui non ut [illegible] autem
[illegible] sit [illegible] obliquus et in [illegible]
[illegible] habebat [illegible] in [illegible]
[illegible] esse [illegible] et [illegible] status quod [illegible]
[illegible] est [illegible] status / [illegible] in [illegible]

qua oid est cas[us] est / recta vero no e data n de q[ui]b[us] est integris / Opponit[ur] tamen leopar
quia lic[et] illud sit ex duob[us] rectis declinatur tamen ex altera parte tantum / fit enim ut plerum
videtur genitivi leopardi [illegible] aut dicimus quod sic debet dici in genitivo leonis pardi / deinde leonem
et hic sic leopardus quia restat et integro sed relicta vel leena et pardo quia non sed leopar
quod sit pardus leo et pro pardi sed quia natus est ex leone et pardo quia non sed leopar
Adhuc dicimus capapellus et [illegible] ipsius nouis ut oniceleuum osanrennum adhuc de perinas
per nasis non quia qua sunt impositum agio cum integrum habuerunt item adhuc dicimus
nova perinasis / Quod dicimus aut non opponitur ex duo et demus [illegible] declinatur adhuc late
et sic sed sicut de quibus [illegible] obiectam de duobus in quo non declinatur ite ubi duo dicitur
quod non quia recta integras tamen de integris / Quod dicimus aut opponitur ex integro et
De capapellis aut dicimus quod est ex ablativo et nominativo quia sed capapellus est
cum capa [illegible] nouis etc possimus dicere quod recta [illegible] tenemus ut hic monspessulanus
hic monspessulanum et hic monsleo hic monsleonis quod tamen secundum [illegible]
declinat non sic quod [illegible] tamen [illegible] ut hic oniceleum [illegible] oniceleom / At videtur hoc quod
de rem quia genitivo non est vera sed tamen [illegible] non enim constituit / aliquid
cap est omne [illegible] est de osanron osanrei [illegible] / Tertia [illegible] aliquid
obliquo sive perdat sive sequatur hoc rex regis legislator [illegible] monstrauit
neque [illegible] vel [illegible] aut leopardus. [illegible] vel [illegible]
ut laborintus sive puerpera et [illegible] ve [illegible] in [illegible] / [illegible]
mutat / Iterumque vel obliquum [illegible] stat [illegible] / Quod reputas [illegible]
recta quod iungitur obliquo vel recto [illegible] / Affect. si fiat [illegible]
duo de [illegible] vel duo [illegible] decem rectis [illegible] non flecte duorum
si fiat eius intrinseca flexio [illegible] flecti in [illegible] / Tertia [illegible]
[illegible] de qua [illegible] primum quem [illegible] iungitur quod obliquus recto [illegible]
[illegible] ex adiecto quia [illegible] quia rectus [illegible] in obliquo [illegible] dicimus quod hic
[illegible] sive obliquus et ita est simul et [illegible] et hic [illegible]
[illegible] in [illegible] / Similiter si fiat [illegible] et duobus [illegible] obliquitat
[illegible] utrumque [illegible] / Iterum si iste [illegible] ad [illegible] aliquem [illegible] et
[illegible] omnes obliquos uniformiter [illegible] / Illud est notandum est quod [illegible]
fuit [illegible] in [illegible] remaneat in obliquis si [illegible] sit [illegible]
[illegible] in obliquis ut [illegible] / Sequitur aliud notabile [illegible]
[illegible] retinet in obliquis / [illegible] aut fit [illegible] integra
[illegible] que in huiusmodi compositionibus [illegible] et corrupta
quoque proponatur [illegible] senatusdecretum et nigrum [illegible] precedit obliquus
in ore [illegible] compositionis est magna vis facienda [illegible] ad hoc [illegible]
possit finem quia magis [illegible] et [illegible] semper in composito
[illegible] semper declinaretur in fine [illegible] facit et [illegible]
Non aut in tali compositione / quoque [illegible] quia fuit necesse
[illegible] ei quod est dignius / finis aut indignior / quoque [illegible] finem / Non
senatusdecretum et nigrum [illegible] quia senatus est dignior [illegible] / Et hac ratione dicimus
posset illud condere et destruere et [illegible] est dignior [illegible] suo decreto enim
in compositione / facta [illegible] modi debemus [illegible] ordo [illegible]
finis debetur nomen [illegible] ad nomen reducantur adiectiva ista [illegible]
[illegible] et huiusmodi / Et est alia ratio / quia iste [illegible] composita
[illegible] qualitatis in talibus adiectivis / Et si [illegible] magis [illegible]
[illegible] in [illegible] debet esse finem / et [illegible] ad hoc finis [illegible]
est quod fit [illegible] / Unde [illegible] est [illegible] ratio finis et [illegible]
[illegible] loci ratione finis / Ergo [illegible] debet esse [illegible] non est
[illegible] est causalis / [illegible] hec [illegible] alia de causa [illegible]
[illegible] est [illegible] / Sunt ibi / Et [illegible] per
hic [illegible] notabile in quo [illegible] nomina componunt [illegible]
per omnes casus / Notandum aut de illis dictionibus a [illegible]
tulis a responsis abbatis a commentariis [illegible]

componitur ex singularibus et pluralibus scilicet ab astens et dans pluribus et sunt nominativi
efficacior incedia / Alio predicta componitur ab a propositione latina et hec ablativo
coheret cum ab ipsis scercens que et committitur dicatur aliquis assettas et id
potest de aliis indicari / De hoc autem qualiscumque fuit quod in uno tantum sic
maneat in obliquis dictum est cum liam minuentia procedentur. Quando illa
dicta sunt in / Unde dicit priscianus quod eadem vocabula que scilicet per
modum simplici aliquando sunt composita prout est esse diversa. Simili aliquomodo
simplex sicut prius dictum est circa illam liam. Et sciendum est / quamvis autem
diversitatis sit est in scripto dant signa duo scilicet questio et punctus. Sed
vero in voce accentus. Tunc ibi Siquis / Repetit de illis que
siquis et nequis de quibus supra dixerat et hoc pertinet ut in hac sua
opinione melius inculcet vobis. Nomen componitur per suam suscriptionem
scilicet ibi Compositum. / De si et ne queritur quare non apponantur ad verbis
scilicet potius ad nominibus et quare magis ad interrogativis sive vel locis vel
temporis ut siquis sicubi siquando / quam ad aliis infinitis / quia nichil
est dictum signalis vel signaliter / et quare magis ad quis quam ad qui /
Ad hoc dicimus quod sicut unum non potuit esse interrogativum ita non potuit per
compositionem recipere questiones. Et ita questio est signum diversitatis que
conformitati questionis repugnat. Si sit et ne habent ut possunt componi
ad quibusdam nominibus et adverbiis infinitis. Et hoc ideo quia inveniuntur
generalem infinitatem in eis / in verbis autem non / Item si obiciatur de sisto et
nequeo quia videntur componi a questionibus / Dicimus quod sisto est figure simplicis
sed nequeo composite et non est queo. Et nulla questio potest ad verbo componi
licet est ad nomine preter si et ne neque propter suam infinitatem sunt applicabiles
nominibus vel adverbiis infinitis. Ita sicut hoc quis requirit duo verba
quibus ponitur infinite ita ille due questiones si et ne. Et ideo sunt
apta quod et illis proveniens. Et ad aliis vero infinitis componi non possunt
propter debilitatem temporis. Quod est acquisitiva scilicet ne repulsiva. Quibus acquisitio
vel receptio est sive loco vel tempore subiacentis / Et non est autem
que sic acquirant vel repellunt. Ex hac ratione ille due questiones non
componuntur ad aliis infinitis. Non inest significatio vel negatione. Cum igitur
magis componitur quid ad quis quia quis habet plus infinitatis scilicet quam et hic
est eo quod primum sibi datur. Unde est dictis quod aliquis et alio et quis est
quasi alius quis. Unde non est dicendum credo in aliquem demum ne diversitatem
ponere videantur. Unde quod tamen cetera infinita que interrogativa sunt ut
alignalis alicubi aliquid aliquando et sic de aliis. Et hoc ideo quia omnis
diversitas a forma substantiali vel accidentali provenit sine illa designetur nominaliter
in adverbiali sed non recipit eam qua sine / et hec facit eius relatio que
duo verba requirit. Siquis dicit et hic qui est infinitum sic quis / et ideo potest
componi ad alio ut dicatur aliquis vel aliquid / Dicimus quod alterum supplicet
quia nulla esset differentia inter unum et reliquum magis quam debuit componi ad quis
eo quod habuit infinitatem sine ulla relatione. Utrum venit ad compositionem
vel localis adverbii vel vestimus nominis quia ut nequis necubi nequando
vel alia non invenimus. Et ratio quia inveniunt de inscientia et inpositione
sed alia non invenimus autem inscientia dicunt quibus locis tempore vel de qua fit sermo
nisi hec. Unde autem interrogativis sive vel loca. Ad quod autem non quia minus
Et ideo quia tamen ad interrogativis quam quis. Ut ipso interrogative ratum / adeo sequitur
ut scilicet ad infinitatem quam quis ecquis mutata ... Ad aliis autem
ut quis / En quod ad quis ecquis / nisi forsitan eccubi quod videtur similiter posse dici / Et
infinitis non componitur / nisi forsitan infinitas ... magis exstat quam infinitas ...
rationem dicimus ... quod infinitas ... quam forme. Et ideo interro-
gativum sive magis recepit hoc adverbium eu / quam interrogativum accidentale
quia quanto plus laborat in apprehensionem ... ma sive magis infinitum est aliis / et ob-
hoc habuit plures ... quam alia adverbia / Cum itaque ... plus in ap-
ubi similiter potest accipere quia adverbium locale magis infinitum est
prehensionem tante infinitatis laboret ... adverbium locale recipit eu ut ecquo
et ecqua / et eccubi / quia hec adverbium eu animum excitat vehementer. Et magis
applicatur hinc interrogativis quis eo quod vehementiorem habent infinitatem ...
... non articulare ... et ... et ... sed ... in
... sive ... ... et desiderit sic omnis

Siquis

si ne

Nota questio potest cum verbo vel nomine componi preter si et ne

Nom[en] nequis nequando

En ecquis

Cuiusque ¶ Et unus quasi particula ut sit sensus unusquisque id est quisque per se. ¶ Cuiusque

geminatum componitur et hoc faciunt reliqua infinita que sunt in [illegible] na-
tur et quae ut qualisqualis ubiubi quidquid. Hoc autem ideo contingit quia
infinitas addita infinitati auget confusionem et introducit eam distributionem
collectam sive multiplicem. ¶ Et non debet geminari relativum in eo tamen nomine ubi
infinitum a relativo ne includi relatio sequitur me ergo l dictum quicquid queque quod
per omnes casus geminari, geminata vitatur. ¶ Ut si relatio [illegible] sectetur infinit-
tum geminatum et cuicui sicut videmus in aliis infinitis et ita potest dici
in quibus casus geminantur sicut dicimus qualisqualis et qualequale / per ergo compositum
qualisqualis et quotusquotus tam in singulari quam in plurali sunt quia in plurali sunt
quidquid et quoquo et hoc tenemus si licet / usus autem non licet nisi forsitan et
aliqua facienda nisi ubi infinitum a relativo secernitur quia nec est ibi secundum rationem vis
predicte compositionis scilicet siquis nequis aliquis numquis ecquis ¶ Septem
et quisque adiungitur reliquis terminationibus. Hic nolo quod tamen in sunt scilicet
preter unusquisque quod non habet plurale eo tamen nomine [illegible] ¶ Credo
ut possit dici una queque nemo et unaqueque scale et preterquisque
secundum usum nec velle ipsius compositionis vel sillabice adiectionis
que in ablativo sunt ut quis in dativo et ablativo plurali quod contingit
ex debilitate simplicis / quod iste ablativus qui est in rarissimo usu [illegible]
et ablativus pluralis. ¶ Debilitas enim simplicium sepe naturam impedit compositorum
que autem preponuntur hinc nomini quibus vel quis magis videntur
sive adiectiones ut supra dictum est ut quisnam [illegible] sila-
¶ Cetera vero composita aliquis et alia de infinitis et interrogativis [illegible]
dicta sunt ita illa [illegible] que composita [illegible]

¶ **Curta vocabula nota** Repleo et similia: composita sunt a re et pleo pleas quod non est in usu unde fit plenus. ¶ Respicio
componitur a specio quod est in usu [illegible] in dicit specio quod probat
[illegible] species et speculum. ¶ Offendo ex ob et fendo quod non
in usu est. ¶ Pinnirapus est gladiator qui in gladiatura [illegible] ad-
ceptus pinnam id est similitudinem de galeero eius [illegible] in summo
trophea rapiebat et est compositum a pinna et rapiendo. ¶ Pinna enim
dicitur similitudo a pin quod est acutum et inde pinnaculum templi / vel pin-
nirapus dicitur [illegible] ¶ Solebant enim antiqui [illegible]
me volentes fieri [illegible] alicuius [illegible] et [illegible] alter portans
pennam super caput et alter sequebatur. Et qui posset alium [illegible] velociter
et pennam rapere victor dicebatur et inde pinnirapus. ¶ Extorris di-
citur extra terram quod est ab ex et terra / ¶ Contingo ex con et tango ¶ Cogo ex
con et ago / Paterfamilias ex nominativo pater [illegible] et genitivo [illegible] familias
¶ Senatusconsultum est quod senatus decreverat [illegible] et [illegible]
[illegible] Plebiscita dicta sunt ipse iura que sibi statuit plebs Roma-
[illegible] a [illegible] recessit in montem Aventinum / ¶ Tersidus
per et fide accipitur ibi per [illegible] sicut in [illegible]
habetur. ¶ Reguus idem est quod non aliquis / et siquis idem quasi
et [illegible] a quis quo aliquis ab aliis et quis. ¶ Septemtrio quoddam
signum est in celo quod dicitur plaustrum et est compositum a septem
et trio [illegible] septem stelle [illegible] apparent in [illegible]
septemtrionalis plaga / ¶ Semivir quod est a semis [illegible] quod no-
[illegible] semis [illegible] quod est medietas et [illegible] semivir [illegible]
[illegible] vir [illegible] semivir non [illegible] sit [illegible]
[illegible] inextricabilis [illegible] ab in et ex et tricabilis
vel potius ab in et extricabilis quod est ab ex et tricabilis vel [illegible]
compositum est ab extrico extricas quod est a trico tricas. Viripotens di-
[illegible] quasi potens virum ferre / [illegible] dicitur a quibusdam
viripotens qui [illegible] in sua potestate ¶ Cathagraphon [illegible]
cathagraphe [illegible] a catha et [illegible] componitur et grapho [illegible]
est scribo ¶ Compages est iunctura [illegible] et compagines [illegible]
compaginis [illegible] compagis et est utrumque compositum a compingo

quo quod est conglutinat [illegible] et est [illegible] a con et [illegible]
est [illegible] Alter uter ab alter et [illegible] Denique est compositum ut quidam
dicunt a deni et quod vel dicitur quod [illegible] quod [illegible] quia [illegible]
non est [illegible] Denique pro adverbio magis [illegible] videtur a
demo et [illegible] Secretus est consiliarius qui [illegible] secreta Alaliculus
pincerna dicitur a calice Responsalis qui dat [illegible] principis [illegible]
[illegible] quod ad quod [illegible]
[illegible] omnia indeclinabilia et [illegible] consecrantur et dicunt [illegible]
[illegible] ab a [illegible] ab ad [illegible] Ecclesie [illegible]
[illegible] aliqua [illegible] accentum [illegible]
quod dicitur [illegible]

Casus est dictio nominis vel accidens casuale dictionis que fit maxime in fine. Vel etiam sine rectus vel ut quibusdam placet qui a generali nomine in specialia cadit. casus appellatur ut stigillum quod manu cadentem rectum cecidisse possumus dicere. vel abusive dicitur casus qui ex ipso nascuntur [illegible] alii / vel qui cadens a sua terminatione in alias scilicet alios obliquos casus / Queritur autem quid sit inter indeclinabilia aptota et monaptota / Et sciendum est quod aptota et monaptota indeclinabilia sunt / similiter enim non variant terminationem sed immobilem eam servant / aptota in proprie sunt dicenda que unum solum habent ut hic Iupiter / qui plerumque et unus invenitur et non accipitur etiam pro obliquis ut Iupiteri [illegible] Non enim hic eodem pro tertio vel alio casu obliquo uti Ideo dixi proprie dicenda quia inveniuntur antiqui aptota pro monaptotis et monaptota pro aptotis possuisse / Neutrum vero / si sit aptotum rectus pro activo et vocativo eius accipitur intus quod generale est omnium neutrorum ut fas nefas in plurali Monaptota vero sunt que pro omni casu una eadem terminatione finguntur qualia sunt nomina literarum et numeralia a quatuor usque ad centum mille quod indeclinabile est et signa inveniuntur silicet

Casus est dictio

Tractatus iste in quo agitur de ultimo accidente nominis scilicet de casu et [illegible] [illegible] [illegible] Iste prima diffinit casum [illegible] [illegible] dicitur casus In secunda dat [illegible] inter aptota et monaptota [illegible] [illegible] causas nominis [illegible] ibi et sciendum est Tertia ibi Est autem [illegible] autem ad [illegible] attendatur [illegible] eius partes [illegible] [illegible] pro more [illegible] ad [illegible] ipsius casus [illegible] quedam [illegible] dicens Post hec de ultimo accidente nominis scilicet de casu [illegible] [illegible] videndum est quot sunt casus et quo [illegible] dat nomini que sit [illegible] [illegible] casuum in [illegible] nomine / que sex sunt [illegible] [illegible] [illegible] que non [illegible] [illegible] dicuntur [illegible] quo [illegible] habeat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] duobus

ut hoc a huius a . hoc alpha huius alpha / hic
et hec et hoc quatuor horum quatuor / hic gemini huius
gemini / hic et hec et hoc nequam huius nequam / hic et
hec et hoc quot tot / horum quot tot / Et barbara
plurima sed magis omnia, nisi si ea ad gratiam vel
nostram regulam flectantur, vel ab auctoribus flexa in-
veniantur / In hiis ergo x carentibus declinatione finalium
sillabarum que monoptota nominantur. videtur casus
fieri non vocis sed significationis dumtaxat Itaque
articulus discrevit utrumque pro varietate significationis
nomen et structure frequentia variantur. sicut in de-
clinabilibus per casus / Velut autem una voce
discrevit prius hec sermones. tam declinatia per diversam
causam quam indeclinatia per omnes casus / sic e contrario
discrevit vocabulis sepe invenimus unam causam eiusdem signi-
ficationis ut labor et labos honor et honos huius
terminus et termini. primus et primi. huius questus
et questi / ornatus vel ornati, huius tumultus
vel tumulti / Achilles vel Achilli aulai vel
aulae, felice vel felici / diis vel diis sapientum
vel sapientium / Nec solum in nominibus sed etiam in
aliis partibus ut amavere vel amavere amave-
ram vel amaveram, ei vel ii eis vel iis / ni-
mium et nimis, satis et sat Est autem recto
casus qui et nominativus dicitur / per ipsum enim nominatio
fit ut nominetur iste homerus ille virgilius

Rectus aut(em) d(icitu)r q(uia) ip(s)e p(ri)mo nascit(ur) n(atur)a vel posi-
tion(e) et ab eo facta flexione nascunt(ur) obliqui cas(us).
Gtus vero qui et possessivus et patrius appellatur
gtus dicitur, vel q(uia) genus p(er) ip(su)m s(ignifi)cam(us), vt
genus est priami, vel quod g(e)n(er)alis esse vide(tur) h(ic) cas(us)
gtus, ex quo fere om(n)es derivatio(n)es et maxi(m)e
apud grecos solent fieri. Possessivus vero q(uia) possess(ionem)
s(ignifica)t p(er) eu(n)d(em) ca(sum) s(ignifi)ca(mus) vt priami regnu(m), vnde pos-
sessiva q(ue) p(er) eu(n)d(em) ca(sum) int(er)p(re)tant(ur), quid est priame-
iu(m) regnu(m) n(isi) priami regnu(m). Patrius est
d(icitu)r q(uia) p(er) eu(n)d(em) casu(m) pater demo(n)strat(ur), vt priami
filius, vnde pronomica p(at)ri(a) in eu(n)d(em) resolvuntur
quid e(n)i(m) est priamides n(isi) priami filius.
Post hunc est d(ati)vus quem et commendativum q(ui)dam
nuncupaverunt, vt do homi(ni) illam rem et co-
mendo h(omin)i illam rem. Quarto loco est accu-
sativus causativus vt accuso hominem, i(d est) in causa(m)
hominem facio alt(er)i duco. Quintus salutatorius
est vocativus vt Enea veni, et salve Enea.
Ablativus est co(m)parativus d(icitu)r vt aufero ab hec-
tore fortior hectore. Multas t(amen) et alias q(uam)
et diversas vniusquisque casus h(abe)t s(ignifica)c(i)o(n)es, s(ed) a no-
tiorib(us) et frequentiorib(us) acceperu(n)t no(m)i(n)a. Sicut
in aliis q(uoque) multis hoc invenies vt pronomina
vocantur non q(uia) o(mn)ia, s(ed) q(uia) pleraq(ue) a p(ri)oribus
d(e)nominant(ur). Neutra dicu(n)t(ur) v(er)ba n(on) q(uia) solu(m)

a forte fiat sacerdos
q(uia) t(amen) nascit(ur) q(ui)d(em)
i(d est) no(n) a(b) ip(s)o
no(minativo) d(icitu)r casus rect(us)
inflexio(n)is q(uia) p(re)-
cedat. Causa
vero inve(n)tio(n)is
diversor(um) casuu(m)
in eod(em) nomi(n)e
est diversitas lo-
quendi. Contingit
enim q(uod) de vna
et ead(em) re di-
versis modis
s(er)mo(ci)nari. aliquid
enim loq(ui)m(ur) de re
vt ip(s)a e(st) vel
vt agit vel in-
patit(ur) vt socra-
tes legit. aliq(ua)n(do)
vt in eius me(n)te
aliquid et d(icitu)r
vt istud est so-
cratis. Aliq(ua)n(do)
vt ip(s)i aliq(ui)d
designat(ur) co(n)venie(n)s
vt do socrati.
Aliq(ua)n(do) vt de-
signat(ur) in ip(su)m
vt accuso socra-
tem. Aliq(ua)n(do)
loquim(ur) de re vt
ad ip(s)am fit s(er)-
mo vt o socra-
tes. Aliq(ua)n(do)
vt ei aliq(ui)d
accidit ab ip(s)o
s(e)c(un)d(u)m ab ip(s)a re
vt recedo a so-
crate. Hec i(gitu)r
sunt diversitates
loq(ue)ndi de vna
et ead(em) re i(de)o
sex casus inventi
sunt nec plures
nec sunt due
me(n)t(i)o(nes) casuu(m) con(tra)
casus eiusd(em) no(min)is
i(d est) p(lu)r(alis)
s(ed) modo divers(o)
vt ex p(re)dictis
manifestu(m) est
[illegible]

pe ca in hac ipse invenit que neutram eius ....
i. nec actiam passivam absolute dicta, sed quia ex maxima
parte Silabas novam non quia omnes ex terminatione
sone litere consistunt sed quod plerumque Hic go
est casus ab aliqua notabiliore sone sunt no-
minati etc. Sequitur de ordine casuum etc.

Ordo quidem nominativus eis scilicet casibus datus est
quippe nos quem primum natura protulit ipse
primum sibi defendit locum unde verbis
quidem iunctus iste quasi egregius adheret. Genitivus secundum
locum sibi defendit, hic quidem naturale vinculum generis possi-
det et nascitur quidem a nominativo, generat quidem alios
obliquos sequentes. Dativus qui magis amicus genitivi
tertium locum tenet quia vel eandem vocem cum eo genitivo vel
unam abiectam vel mutatam liter ab eo sit. Accusativum
vero ad motus magis attinet i. actus quartum
sibi locum vendicat. Vocativus Extremum locum apud
grecos optinuit vocativus Quippe cum imperfectior
ceteris esse videtur nisi cum secunde persone coniunctus
non per cum superiores quatuor omnes personas possunt
complecti significate adiuncte pronominibus ut ego
Christianus scribo, tu Romanus vel Christiane scribe
ille Christianus scribit. mei Christiani eges, tui Christiani
egeo, illius Christiani eget, mihi Christiano dabis
tibi Christiano do, illi Christiano placet, me Chri-
stianum vides, te Christianum video, illum Christianum
vidit. Similiter ablativus tribus adiungitur personis

---

per predictum est aptotos vel monoptota nullus casus ipse sunt ... aliqui dicunt aliquis casus habet sit plene tractatione et constructionis que quidem aptota et que monoptota paulo post dicetur. Tractat autem de ordine prius differunt tamen de quibus omnibus species ... casus. Primo causa dat dicam ... aptota et monoptota. Primo loco omnes causas nominum ... casum ... quarto loco ... ordinis ... formas casuales ... ut pronomina ... loco ... et loco ... primo casus ... nominis i. ... variatio ... vel ab ... non solum nominum ... casualium i. per nominum ... casuales ... maxime sit ... maxime ... est aliquid sit in ... in medio ... per formulas ...

a me prenomen accipis / a te prenomen accipio / ab illo prenomen accipit / Non egent autem nomina pronominibus quoniam omnes terminant personas si vel vocis aut positionis vi iunguntur ut virgilius nominor vel sum / virgilius nominaris vel es / virgilius nominatur vel est / Igitur ablativus proprius est romanorum et quoniam ipse quoque tribus sociari potest ut diximus personis, tamen quia novus videtur a latinis inventus · vetustati reliquorum concessit quamvis hunc quoque a vetustissimis grecorum gentem accepisse videntur latini · qui sextum casum dicebant ΟΗΡΑΝΟΝ ΕΕΜΕΜΕΤΕΝ ΗΤΗΝ Qui profecto ablativi vim possidet nam est proprium assumit ΕΖΕΜΕΤΕΝ ΗΤΗΝ ΘΗΑΡΕΑΖΙΤΖΑΙΖΙΙ ΤΖΗΜΑΝΙ ΕΖΑΙΡΑΝΟΤΗΝ homerus ΤΕΖΟΙΕΘΕΝΟΑ ΙΟΖΕΝΑΙΟΙ ΖΕΓ de formis

Sunt igitur forme casuales sex nonaptotorum que una terminatione pro omni casu finguntur ut supra dictum est ut nequam frugi alpha betha gummi quattuor quinque sex / His quidam addunt illa nomina que tam voce quam sono unum casum habent ut huiuscemodi istiusmodi // Diptota sunt que diversos duos casus habent tantum ut veru et verubus / nam verua et veruum in usu non invenimus et fors forte / Terentius in formione / Dii fortuna · fors fortuna / Virgilius in primo Eneidos / et forte sua libicis tempestas appulit oris / Et tabi et tabo

[Marginal glosses:]
[illegible] dicitur tamen pro quibus accu[illegible] hec sunt usque ibi primo accu[illegible]
Tunc ibi
Vetustas tamen / [illegible] quem [illegible] dicatur tamquam [illegible] et hec [illegible] supra in [illegible] possumus
Et ne videatur [illegible] et [illegible] [illegible] et [illegible] esse [illegible] Tunc ibi / Sunt autem / Secunda parte [illegible] in qua ostendit diversam [illegible] aptota et monoptota [illegible]
Sunt ergo nomina quedam sicut [illegible] expedit [illegible] / Deinde [illegible] in aptotum et monoptotum et est aptotum quod unam solam terminationem habet nec tamen construitur vel ponitur pro casu primo aliquid pro uno solo [illegible] obliquis ut sponte
Aliquid pro duobus [illegible] est [illegible] vel [illegible] ut Jupiter
Aliquid pro tribus [illegible] est neutrum ut fas et nefas pro [illegible] et [illegible] et [illegible] / [illegible] tamen pro omnibus casibus
[illegible] aptotum [illegible] sine casu [illegible] et ptotos

Alia triptota qualia sunt omnia neutra secunde declinationis in singulari numero ut templum templi templo. Et in plurali tria in secunde quarum in tercia et quarta declinatione i. omnia neutra pluralia ut templa. plorum. plis. sidera siderum sideribus carmina carminum carminibus. Alia tetraptota qualia sunt omnia in r desinentia secunde declinationis ut puer pueri puero puerum. Alia pentaptota qualia sunt omnia masculina secunde declinationis in us terminancia ut doctus. docti. to. tum. te. vigilius lii. lio. lium. vigili. Exaptota sunt que sex diversos casus habent. qualia sunt masculina in us desinentia que sunt secundum quorundam pronomina in ius efferuntur. unus una uni unum une ab uno. Dectura vero quidam dubitant. Caper doctissimus antiquitatis perscrutator ostendit hoc usum catulum et plautum. Catulus. In preter omnes une de capillatis celtiberose celtiberie fili. Plauta in fibularia. Damnee ex multis una une celphalio. Hole est sacticadus e protulit in himineo effelix lectule talibus sole amoribus. Sunt etiam nomina que non est in usu obliqui autem sunt ut iouis iovi iouem a ioue. quamvis vetustissimi et hic iouis protulerunt sicut de nobis etatis audiemus. Sunt alia in quibus tres obliqui casus inveniuntur ut precis prece precem frugi fruges a fruge. Vetustissimi tamen et frux et fruges nominativum protulerunt. Alia in quibus duo

tam propter eum ut voce vel officio est aptota diversos casus non faciat hoc vel spectans neutri generis est hec eandem vocem in 3bus casibus vel terminationem eiusdem vocis dominativo et vocativo quod sepe solet fieri ut in eo quod est iupiter. Monoptotum est illud quod per solam terminationem est sed tamen pronominum pro omni casu ut nequitia et dicitur monoptotum i. unius casus. Monos enim dicitur unum et ptotos casus. Et vide quod ipse dicitur unius casus cum non cadat in aliud vocem ab alio est tamen ipse solam similiter dicitur tam. Sed dicat quod tamen similiter aptota possunt dici monoptota cum sunt unius terminationis. dicitur tamen sepe fit hoc ut dicitur in seu casuali est tamen monoptota maiorem habent affinitatem cum casu quamvis non cadat voce cadunt tamen et officio quia modo implent officium unius casus modo alterius et ideo dicitur unius casus quia habent officium omni casualiter domino vocativo. Aptota vero ut predictum est nec in voce nec officio

4

vt vicem et vice tabi et tabo / Alia in quibus vniq
ut sponte laterem et vinnis et ablis eius singlare
et vitus et actus et vtis ples inuenimus. Plautus
in truculento / Ar . materia . ma . illa agit in orto que est / que
in noctes singulas latere fit minor quiuis hoc ad vos
dammi per viam est nichil miru vetus est materia . vetis
si lateres ruunt . an tu veteres lateres rueres . fas nefas
tepe / Illud quoque non pmittendum quod quibusdam septimus
casus esse videtur ablis cum sine ppone pfertur quod satis
irrationabile videtur Nimmie enim ppo addita vel sbtrac
ta mutare valet vim casus Neque enim . cum acto casui
multe ppones adiungi solent / Alius casus est qui licet eas
et alius qui absque his profertur / Nemo autem dubitat
quod omnes ppones vel acto vel ablatiuo apud latinos iungi
solent / Ergo si adiuncte . vel non ablatio . mutat eius
vim . acto quoque adiuncte vel no . debent silr mutare
casum / Denique in comparationibus sine ppone solet
pferri ablatiuus / nec tamen dicit quisquam septimum tunc esse
casum / sed ablatiuum cum dico fortior achilles . hectore /
In quo omnes artium scriptores consentiunt et sex esse
casus confitentur non septem . vno enim non duobus
latini casibus superant grecos . superuacuum igitur faciunt
qui septimum addunt . qui nulla dria vocis . et nullo
nomine distat a sexto / Sciendum tamen quod hic casus i . ablis
est qui pro gtio / et est qui pro dto accipitur gto / pro
gtiuo qui pponibus vel aduerbiis ablatiuo casus subiungitur
vt ex illo de illo ab illo pro illo coram illo cum illo

que omnes casu
Item nominati casu
illam litteram Velut
antea / Dicit quod
esse nomina que
extra hunc dud:
sas voces p cod
ca / et exiciat la
bor et labos ho
nor et honos
vnde / Rebitardy
bis duo st or
et os setos fan
cunda cas arbor
agor qz labor
his socia honor
Similiter est apes
et apis sedes vel
sedis rupes vel
rupis sic caaz
ciner vel cinis
pulner vel pul
vis vomer vel
vomis cucumer
vel cucumis et
plura alia que
inducit p exis
in littera non so
nomina sed etiam
alie partes orationis
Venie ibi
Est aut recta
coniungit cas:
nom ipozu
casum seu ca
sualium Nominus
hic casus dicit
intus / quia per
ipsum fit nominatio
vt hic nominatur
homerus / Dr
est rectus quia
ab ipso inflectitur
alii ipse vero non
inflectitur ab
aliis . Secundus
vero appellatur
genitiuus / quia per
ipsum genus si
gnificatur vt genus
patrum vel quia
omnes casus ceteros
gignit . ab illo
enim maxime faciunt

Et quod quarta fortior illo et quod nominativus et pronomen ablativus verbo et illo alterius nominis tamen consignificatione personarum adiungitur ut sole ascendente dies fit / et traiano bellante victi sunt parti. Hac aut utimur constructione quod consequentiam aliquarum rerum que prius demonstrant adiectives que proponitur statuuntur. Unde volumus. Unde cum traiano bellante victi sunt parti. nisi quod secuta est victoria traiano bellante / et sole ascendente secuta dies nisi quod ascensionem solis secuta est dies. Inveniuntur tamen etiam nominativus loco prepositionis in huiusmodi locutione posita. ut virgilius in septimo Non vobis rege latino / Divitis uber agri troiae ve opulentia deerit. rege latino pro regnante latino omnibus in huiusmodi constructionibus subauditur participium solum / Greci autem in huiusmodi constructione solent pro genitivo participii infinitum verbum ponere ut Euthiobasias in traiano [illegible] / Etiam ablativus tunc pro greco ponitur quod per participium habens / et per accusativum interpretamur ut pulcra forma mulier .i. pulcram formam habens magna altitudine domus .i. magnam altitudinem habens. Nota etiam quod greco ponitur ablativus quod tamen in vel sub prepositionibus iungitur ut in illo sub illo / et quod ipsum ablativum interpretamur per accusativum et per prepositionem per ut vinco te manu .i. per manum / video te lumine .i. per lumen. Hoc penu peni hoc penus omnis hic penus penus hoc penu penu / hoc specus omnis hic specus specus hoc specus hic peni //

Dicitur ut possessiva vel patrimus quia vel in qua sit possessio per ipsum denotatur ut regnum primi vel filius primi / Tertius dicitur dativus / et commendativus quia dat vel commendativum maxime competit ut do vel commendo hominem illam rem / Quartus dicitur accusativus / quia ad accusationem potest et pertinet ut accuso hominem / Quintus dicitur vocativus et salutatorius quia eo fit vocato ut o virgili et salutato ut salve Enea / Sextus dicitur ablativus quia remotionem significat ut aufero ab ectore et comparativus quia [illegible] comparativo assumitur ut fortior hector et achille vel [illegible] Passio [illegible] Quarto [illegible]

aliquam otii habet aliquis summa aliquis / plautus in vidularia
inopiam luctum merorem paupertatem aliquid famem / Idem
in rudente / Tu vel sudas vel peris aliquid vel es egrota
vel vale. Optimates sunt qui defendunt senatores populares
qui defendunt ex asse heredem fecit ex xii unciis / A mobi-
libus fixa derivativa fiunt clarus claritas magnus
magnitudo. latus latitudo. altus altitudo. pius pietas / Et
a fixis mobilia derivantur Iono Ionicus Ionia. Cu-
nomen cenor cenoreus cenorea cenoreum marmor
marmoreus. rea. reum. sanguis sanguineus. nea.
neum / Au ae et ae diptongi sunt longe / Unde
Virgilius / Insule Ionio in magno dixit / Ae autem
diptonga apud grecos etiam in principio dictionis producta
accipitur ποιητοι αλαλαπαρθενοι εδαι / aliter enim sa-
bus stare non potest // H et s litteras greci vim
pene litterarum volunt habere affirmant // Unde quidem aspirant sicut
alie quoque vocales apud grecos per hebetor throdanus
rhodus pirrhus pithias et similia vim volunt di-
cunt / et hoc ex latina lingua maxime possumus in-
telligere / cum s littera in metro et ~~admittitur~~ amittitur
et sinalipham facit ut ponite spes sibi quisque / Aut
omnium fetus aut vicentes culta capellas. Et aspi-
rationis loco fungitur / pro hex enim / et hepta. he-
mis. hecton. sex septem semis sextum dicimus
[Greek] εππεω θημενος αποτοι επρον βρινιν μεχανα-
ρος [Greek] εσεασιν // Unde Romani ebrius di-
cunt ~~[Greek]~~ [Greek] ... ubi / Salustius in

quod significat immunem solidum de-
posuit apostropha
illud dic ibi
Ordo quoque
Capitulum sequitur
in quo declinationes ordine
casuum. Et possumus
dividi in sex partes
secundum sex casus. pri-
mus ergo ponitur
nominativus quia primo
imponitur et in-
de construitur
ut socrates dis-
putat / Genitivus vero
post secundus quia ex
primo nascitur
a nominativo / Dativus
tertius quia vel
[illegible]
[illegible] ut [illegible]
se vel fit ab eo
cum mutatione
vel abiectione
ut [illegible]
patris abiecta
s fit patri / vel
mutatione littere
ut docti docto
Cur accusativus po-
natur quartus inter
alias rationes reddit
nisi quod ad [illegible]
tos pertinet
Vocativus post [illegible]
quia ceteris est
imposterior / cum
solus secunde [illegible]
possit adiungi
Ceteri vero tamen
saltem significatione
tribus personis
possunt adiungi
ut ego vel nos
[illegible] //
Ablativus ultimus
post [illegible]
[illegible] a latinis
repertus sit. Cum
ipse non est apud
grecos [illegible]
adiungebat [illegible]

ton et acutum in
tia sillaba a voca
bant sextum casum
et ponunt semper
in vi ablatiui
Unde dicunt Ex
zaneton i. extrali
d vocatiuos nam
extremum dr. et e
ibi ton sillabica
adiectio vocativo
vocabant

Grammatica/ Sepius fortuna tua libido gentibus moderata moderetur te contanq/ Dederibus quibus viam vel fugam moderatur olim/ quero te et quo ate ΛΙΑΣΡΙΕΟ ΝΕΕΙΗΝΟΙΙ/ Explicit multa liber grammatica accepta occasione invenerunt sextum casum quem ablatiuum vocabant in quo casu nomina diffusi distribuimus casus/ Tunc ibi Sunt formae casuales Capitulum tertium in quo enumerat formas casuales hec autem sunt terminationes casuum in eodem nomine et in eodem numero/ vel possunt dici necessitates casualium, id est diuersitates vel pluralitates casuum Sunt autem sex monoptoton Et vna sola terminatione fungitur pro omni casu ut nequam. Diptoton quod in duos habet casus ut fors forte/ Et dicitur a dia quod est duo et ptotos quod est casus Triptoton est quod tres habet terminationes seu voces diuersas casuales in eodem numero licet omnes casus habeat ut tempus tempora temporibus et dicitur a tris quod est tres et ptos et casus quod Tetraptoton a tetras quod e quatuor est quod quatuor habet diuersas voces casuales habet in eodem numero ut masculina secunde declinationis terminata in us ut nominatiuus desinentia in r ut puer pueri puero puerum Pentaptoton dicitur a penta quod est quinque, quod habet quinque diuersas voces casuales in eodem numero ut masculina secunde declinationis terminata in us ut dominus domini domino dominum domine Exaptoton ab ex quod est sex quod habet sex diuersas voces casuales in eodem numero ut masculina in us quae fecit genitiuum in ius ut vnius vnius vni vnum vno vnus vne ... In quibus casus per sex in nomine forias ... ibi post casus dictos ...

Alia quorum Hic ad removendum dubium ... Tunc ibi Sunt nominibus ... deficere ... hic ... autem putaret quod in quibusdam nominibus ... in quibusdam nominibus deficere et ... casus Hoc autem verum est quo ad usum/ sed non natura/ Nam dicit priscianus pro nominibus quod recte est ponere ... genitiuo, a quo scilicet genitiuo reliqui figurantur casus ... minore ... ut ... genitiuo ... Similiter ... et nex et frugis et lateris que sunt genitiui faciunt pri et neci et vici et lateri et frugi et dicit ... pex et nex et vix et frux vel frugis et later. Unde defficere in omnibus casibus singularibus et pluralibus preter ... Hoc in ... nomine in vtroque numero et in quolibet casu ... Tunc ibi Aliud quorum/ Improbat errorem ... quod dicebant septem casus esse putantes ablatiuum sine preposito sextum casum esse ... septimum et alius ... casus putandus est ... Capitulum quartum in quo ... nemo dicit Tunc ibi/ Dacionum tamen ... ad primum dicit/ ... et ... ut ... vel in ... quia ... Sole ad ... vel ad ... sol ascendens ... ut ... / Et de temporalis ... ibi autor Non nobis ... latino ... ponunt greci ... ablatiuo/ ... ponunt ... nos ...

vel sub pronominibus neutrum ablativum integra ut de illo sub illo / et quando ablativum interpretamur pro pronominibus per ut vidi heri [illegible] hic [illegible] species [illegible] tam [illegible] quam [illegible] sexto / quem supplet [illegible] secundo in tertio ubi de [illegible] nominum et pronominum tangit modo ponendi latinos [illegible] in designationem que [illegible] et pluralis [illegible] regulas [illegible] pro nomine et pronomine [illegible] quam pronomen nominalis [illegible] ut [illegible] Item quam si duo nominales ponuntur alter illorum [illegible] quos modo duos ultimos tangit [illegible] in [illegible] [illegible] ut [illegible] latino [illegible] latino et [illegible] non vult alterius nisi [illegible] participium vel [illegible] [illegible] regi philipo [illegible] est in [illegible] tertia [illegible] ubi Post pendum epilogat ea que dicta sunt in libris precedentibus tangens [illegible] pauca de quibus in medio [illegible] et addens quedam pro complemento de quibus non est dictum [illegible] quam [illegible] libri [illegible] hic pendum [illegible] per quod [illegible] varietatem generis et declinationis [illegible] nominum [illegible] a mobilibus [illegible] et in libris [illegible] ubi [illegible] de speciebus nominum [illegible] de et de tangit [illegible] libri [illegible] et de [illegible] pro [illegible] epilogum [illegible] librorum [illegible] esse distinctam a [illegible] in ad [illegible] finem imponit pro [illegible] sit [illegible] et [illegible] sola amen amen

Circa vocabula / [illegible] est medietas [illegible] et est [illegible] [illegible] est [illegible] est quod [illegible] de argilla [illegible] [illegible] vocatur tegulam de argilla [illegible]

B frequenter regulas tibi me iussisti Iuliane consul ac patricie nominum colligere quibus latina utitur eloquentia quod suscepi non tam rei facilitate vel ingenii confidentia quam nequid tibi cui omnia debeo prorsus negarem et cuius ornamentum te esse latinorum non unquam quam eorum studiis gaudebam. Igitur excusatio sit mihi audacis incepti difficillima ratio tue iussionis. Unde a nominativo et sexto sumere incipiam quibus inventis / alii casus tam fm^{ls} quam plus minus facile demonstrantur. Plerasque quidem a doctissimis viris particulatim et a me

Liber sextus prisciani in quo agitur de formatione genitivi nominum per omnes declinationes

Liber presens in quo [illegible] de formatione genitivi a nominativo omnium declinationum [illegible] quod [illegible] que nomina cuius declinationis existunt / dividitur in prohemium et [illegible] executivam [illegible] executiva incipiunt ibi [illegible] prohemium [illegible] [illegible] in [illegible] obloquentium de tractatione volens [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] contemplantur [illegible] utilitate [illegible] invidie [illegible] semper [illegible] [illegible] et ne onerosus sive auctor aliquantulum honorem adipisci valeat [illegible] plurimis impedire contendunt [illegible] insufficientiam ingenii obicientes

[illegible]

p ingenii mediocritate inventa exponam et in
modo compendii causa / post ea vero deo vitam
prebente / de dativo et ablativo sing. / et quo plur. tam
declinationis. nec de obliquis tractavero casibus multo
labore inventa. et diversis auctoribus quasi approbata
coniugatur ¶ De verbi quoque perito perfecto nec de cum
temporibus disseram explanabo in quibus vos dubi-
tare dixit Nec mirum nec est ipsos probatissi-
mos artis scriptores non omnes certis hec regulis discerni-
sse nosimus cum in superioribus libris de literis et sillabis
et accidentibus nominis / et de omni diversorum specie nominum
quantum potui diligenter exposui / Nunc de regulis
in hoc quidem libro nominativi et genetivi insequenti vero ceterorum casuum
tractare incipiam Nec pigeat me dum vivo et hec
et quecumque scripsero vel mea diligentia vel amicorum
monitu vel invidorum seu inimicorum vituperatione si iusta
sint emendare solacio Solacium enim michi ipse esse po-
ssum qui veterum scriptorum artis grammatice vicia corrigere
conivis audacissime sed maximis auctoribus herodiano et
appollonio confisus ingredior si quid in meis quoque ho-
noris humani accidere scriptis quod sit emendandum

Octavo decem sunt litere finales nominum quibus
latinus utitur sermo vocales omnes semivocales
similiter omnes absque z et f quas magis mutas esse
nec de litera tractabam in primo libro ostendimus Dicta
mute tres c d t zophista mare gummi Cicero cornu
sol templum nomen Cesar virus pax lac aliud.

be / ~~quatuordecim fiunt~~ / quod capiunt In gtis aue mire
ij est vt dorij nomen opidi ponticij et epij Statius in
quarto Tebaydos Et simmos ingestus montibus epigij /
¶ In a desinencia nomina siue latina siue greca ma:
scilina vel femina vel gma addita e faciunt gtm i ae
dyptongum vt hic scriba huius scribae hec musa huius
musae hic et hec auriga huius aurigae Inuenimus
tn queda communibz et neutro gnri adiuncta sed
figurate per alotetam per tussfiguratam vt aduena
madapinum Valerius aut in secundo maximus me:
morabilium ponit aligemena studia quod prima de:
no ex Nam enim neutra nec prime nec quite decline pr
inueniri nec id ee sim!s. unus neutri gnus in a
desinenciis pt et unus plis Dz antiquissimi hic alige:
nienus et hec aligemena et hoc aligemenum dice:
bant Et quo pt esse pluale nomen tetea sunt a gne
composita pferebant vt caprigenus terrigenus tam:
rigenus Vt dz genus affirmat plaut in paulo/ca
via caprigenogenum gradilulis gressio est. Cicero in p:
nosticis caprigeni pectoris custos de gurgite vasto/
Virgilius in Eneidos Caprigenum gz pecus nullo custode
per herbam / hoc tn pt etiam per sincopam accipi p capri:
genarum Sicut id in octo optime graiugenum enim
fortuna prari pro graiugenarum Accius in ioe Sextau:
rigeno semine ortam fuisse an tenario eam Illud
est obseruand q octo sunt nomina in a desinencia fcia
quorum masculina in ius pleraque terminant genus/et dtm
in is more quoridam pnomium ¶ Itaque femina quoque

obliquus tam sigt. quod plurimis. huius declinacionum In octavo vero et in aliis vsij ad vnde: cim pmittit se trac: tatum de eo / Laud aut ibi eum de qui: bus vero dubitare dicit q autor dz attende et sz ut do: ceat que ignorantur ad aliis / Nam ea que sciuntur tedium sepe inferunt Nam legitur probat in indiuentis quod continue de / Tunc ibi Pronomini in superioribus / Etiam ps phemy sysema continuat mat peen libri ad precedentis volens de quo in precedentibus libris Nam tradidit est de partibus orationis sz huius ptis et diccionis et specierum de voce et accidentibus eo sz spe gne. nuo: figura et casu/ Hic constanter tracta: uit de eis et fora: cione casuum legi: tur sen preceps et in fine conclusione summittit sua di: cta siue meis vol: umine siue in aliis humilitati aliorum cor: rectioni et emendacioni si fuit nece / Et hic ibi que precat Subiungunt hic scribe suffice p sola: cio q cetinus aut auctor sz tn enim priamie maxime autorum vngt ai adi: ami et apollonii inuenit precedent: quorum scriptorum est caruisse / in nec indignatur si in aliquo absolverit

ut etiam ipse exaliis ...
... ita quod
mas tantum psonem
sic dicitur ipse. Secun-
dus itaque attendentibus
nobis ad ... Julianum imperatorem
... de actis et ablatis ...
... demus ... per-
mittit ... quedam
de ... cum ...
... separationem ...
Tractat autem de eo quod
dicit que terminatio
in diuisione ... quibus
... esse
faciat ...

Sunt quedam que
Sunt ... terminatio ...
... in vero
tractatum ... in ...
... ...
... prius ...
... de separatione
... a nobis ... de ...
... in vocales in
2o a nobis de ...
... in ...
In 3o a nobis de ...
in ...
... a nobis desinente
in e diptongo pre-
cedente ...
... a nobis de ...
in ... conueniente
...
... in ...
... in duo zac
in ab ... eam
... in mas
diptongum
... in ... in ...
desinentia ...
... in ... de
... ...
... autem
ad hanc litteram

unum etiam neutra communia sunt generis et dicitur. Unde
quidam decepti inter pronomina posuerunt ea. Declinantur
autem hec: unus una unum unius uni / ullus ulla
ullum ullius ulli / nullus nulla nullum nullius nulli / solus so-
la solum solius soli / totus tota totum totius toti / alius alia
aliud alius alii / uter utra utrum utrius utri / alter altera
alterum alterius alteri / Similiter ab eis composita
uterque utraque utrumque utriusque utrique alteruter altera
utra vel alterutra alterutrum vel alterumutrum alterius
utrius vel alteriusutrius alteri utri vel alterutri. Et
utraque enim dicuntur in usu veterum est neutri neutra ne-
utrum neutrius neutri. Sed in hoc neuter nomine con-
trario ab his que simili forma declinantur frequentior est
genitivi usus in i et dativi in o terminatus in masculino et ne-
utro in feminino in ae diptongum hic neuter et hoc neutrum
huius neutri huic neutro huic neutre huius et huic neu-
tre. Et sciendum quod omnia superiora manent in i desinentia
in genitivo et in o dativo hic enim verior est usus et vetu-
stior nec tamen feminina in ae diptongon supradictas terminavere.
Itaque non solum una unius uni sed etiam huius et huic
une et similiter ulle nulle sole tote alie altere in usu
antiquiore invenimus. Cicero pro Marco Tullio sed
iudicium sic expectatur ut non une rei statuatur sed omnibus
constitutum putetur. Idem ad Herennium sexto. Cum non rei
tote tote rei necesse est similis sit. Terentius in Eauton-
timorumenon: hec ipsa in itinere altere dum narrat
forte audivi. Idem in Eunucho: immo ecastor ...
iam dudum quod magis vellem evenire non evenit quod
modo senex intro ad nos venit errans mihi sole
ridiculo fuit quidquid timere sciebat. Afranius nulle

nectionem tot tantas tam continuas victorias tamque brevi
spatio datas arbitror quam vobis **Ave maria gratia**

Eiusdem ciceronis i[n] prima domus feminam genitivo casus das
more grecorum solebant antiquissimi declinare.
Unde adhuc patresfamilias et matresfamilias pro fami-
lie solemus dicere. Et frequens hic tunc usus / Ennius in Odis-
sia Atque escas habemus mentorem escas pro esce ibidem /
Nam divina monetas filiam docuit monetas pro
monete. In eodem mercurius et cum eo filius latonas pro
latone. Nevius in carmine belli punici primo. Inerant
signa expressa quasi titani bicorpores gigantes magnique
atlantes rhuncus atque purpureus filii terras pro terre
In eodem ei venit in mentem hominum fortunas pro fortune
Ennius in decimo septimo annalium dux ipse vias pro
viis. Cicero in orationibus verrinarum libros matrisfamilias ho-
nestae. Cicero in ... verrinarum libros matrisfamilias ho-
na fortunas quod omnes dicunt et patresfamilie et patresfa-
milie et familiarum et familiis marcus brutus de officiis
Itaque feci patresfamilie domus summa. Salustius in
catilinario Et filii familiarum quorum ex nobilitate maxima
pars erat. Cum pauci inficerentur. Cicero in feminetaria
Itaque ex his servis qui digni sunt illo ordine patribusfa-
miliis viris bonis atque honestis frontaminu... venit.
eiusdem cuiusdem tunctionis greca sunt et addita vos fami-
genitivo in hoc peripatetisma huius matris. hoc poema
huius poematis / hec in antiquissimi secundum primam declinationem
sepe protulerunt et genere feminino ut plautus in Amphitrui-
one. Cum simili scema pro scemate nunc ne ornatum
hunc vos ~~...~~ meum / Admirarum in ego hunc perissi
sic cum simili scema pro scemate / valerius in forma-
one in hic cum tragicas versibus / et summa facatis pro

Sic dicit ... / ... itaque ... / ... pro logo / ... / ... / ... / ordinalium ... / ... / ... / ... a / ...

Decimus

... de ... sine

Incipit ... de ... a ... de ... [illegible]

... / ... ut ... / ... aurigae ... / ... ut unus / una unum / ullus / ulla ulla ullud / ... / ... sola solud ... / tota totum / alius / alia aliud / uter / utra utrumque / alter / altera alterud / et que componuntur ... / ... quod ... apud / antiquos solent / ... / ... et ... / ... in ac dypotium [illegible]

vt hinc omi vini
et hinc hinc vino
Illud dicit quod quorundam
plerique. videlicet
est ad haec quod
generis in vsu non
aliquid esse neutri
generis nisi neutrum
quod in ceteris non
ita obseruamus
Illud quod videndum
quod intersunt et

stemmate. plautus in persis tratiis lapidea in dextera
stemma. Cecilius in hipo. filius in me incedit satis hil
stemma pomponius in satura. cuius vis lepores liber
diademam dedit pro diadema. Laberius in Centone pla
pitagoricam dogmam docere. plautus in milite glorioso
glaucumam ab oculis abigemus. eum quidem ita faciemus
vt quod viderit non videat. Cinna autem in viii ecia
teste celso Hunc steti nomina protulerit nos hoc emblemam
huius emblemam. hoc toreumam huius toreumam
declinantes. Vnde frequens vsus tam datiuos et ablatiuos
plures in is terminant ~~vt is petasmatis quibus frequens~~
is et ab his stemmatis toreumatis emblematis peri
petasmatis quibus frequenter fasibus in veteribus inuenitur
Cicero. Nam a et h et e nouam literam indeclina
sunt sicut aliae quae literam minorem maiore a quatuor
vsque ad centum. Decem est mille. nam centum quae sunt
declinantur vt ducenti ducentorum ducentis et similes
et literae quando nomina neutri generis sunt. numerum vero quae sunt
indeclinabiles omnes sunt generis haec masculini feminini et neutri
Y mulucha flumen et tura et sigua silia magis in
magis significatione maria cum neutris iungimus vt si dicas
tiberis flumen vel hister flumen. Et autem non sunt
neutra tura et mulucha. et silia. Sed est eius
natura finionis punici in qua omnia noua vel maria
sunt vel feminina. Ergo tapsa quae thala. opida. et turrita
Similiter feminina significatione neutris sunt iuncta. Vnde Salu
stius in iiii historiarum. Inter lena menium et dextrum
flumen turiam quod valentiam parua intervallo per
fluit. Turiam dixit quasi amnem masculinum non neutrum

Illud quod videndum
quod intersunt et
nomina quae quidem
genus vt est et
est ad vera sed
sunt inusitata significa
tione neutro genere
vt ad vera mani
extra nisi. Sed non videtur
quod est dicendum ad
vera et si aliquid
cum cum dicta sunt
et intersunt hanc
vero quae in neutro
vel prime vel quinte de
clinationis potest
inueniri vel in singularis
nis neutri generis
desinentis in a et
in pluralis Similiter
hanc aetatem exponi
nat pascha pasche
quod cum haec pascha
genus pascha nomini
primo latinum est quod
vt dicemus hebre
orum linguam
non latinam esse de
clinatam vel quod
regulariter debet dici
haec pascha paschatis
sicut haec neutra
Sed vero feminina quod dicit
dici haec pascha huius
pasche quod docet
ne dicit quod ad vsum
est neque principaliter
inuenimus in pluralis
numero prime declinationis
haec nomina. Sed ergo quod prius
declinamus haec pascha
huius paschatis secundum

Media tamen non solum in affrica sed etiam in aliis regionibus
nomina fluviorum in a inveniuntur desinencia Lucanus
in secundo Et nullas quam vado qui macra mora alnos
In eodem Rena quam et adriacas qui verberat aufidus
undas. qui sunt ytalie Similiter himella et allia
Virgilius in sexto Et [?] flumen himelle Item in eodem
Et quos in fanstio interluit allia non Salustius in 2o
hystoriarum nisi quia flumen turda thauro monte
defluens [illegible] Necnon etiam greca nomina tam fluviorum
quam aliorum apud illos in as desinencia que in oi
faciunt genitivum grecum nostri absque e solent plerumque pro-
ferre ut marsia marsias getha therta zosia et luca-
nus in quarto Hunc celer et rectis descendens mar-
sia ripis Errantem meandron adit [illegible]
nus in a desinens corripitur quamvis apud grecos
sit productus ut lidia siria frigia Ithalia hispa-
nia Unde attentus quod in tempore mutatur In pau-
cis tamen inveniuntur poete nominibus grecis servasse morem
grecum Stacius in quarto thebaidos Non thegeta
non ipsa deo vacat alitibus felix Cillene Item in sexto
Te plangent argos Themenea tibi lerna comas
larissaque supplex ponet Item e correptam latina
sunt neutra que e in is conversa faciunt genitivum ut
hoc mare huius maris hoc monile huius monilis
hoc mantile huius mantilis Ovidius in tercio fastorum
Duxerat a dextra villis mantile solutis Cumque me-
re patera turris acerna fuit hoc soracte huius

[illegible marginal note]

Et sunt ibi ne[utra] cuius declinationis

[illegible marginal note]

Et non etiam ... nomina

[illegible marginal note]

soractis Oratius in primo carminum vides ut alta
stet nive candidum soracte Virgilius in xi° Enei-
di. sancti soractis custos apollo / Excipitur unum
molle in similiter primo / hoc tepe Apulleyus in me-
dicinalibus tepe sucum melle mixtum mixtum / Et
in plurali numero pro declinatione femina est hec tepe [illegible] te-
parum / omnis antiquissimi in a quam similiter femino
genere hec tepe protulisse inveniuntur. Nevius in apella
ut illud proferat dramtur qui primum olitor tepem
protulit / Albinus in Satira sexto alpinus secunda
ater assidue teparius tepa [illegible] / frequenter
in usus hoc tepe protulit / Nevius in apella Unde
tepe ocius alterescendo pressum Nevius in [illegible]
Vlcas tepe ficus / Varro de actionibus Semel in [illegible]
Miseras in patellis coque tepe. Caper in et
tepitus et tepitum veteres dixisse ostendit. / In e
producta greca sunt et femina et vel greca declinantur
ut libie bia libies. vel mutata e in a et accepta
e. factum in ae diptongon genitivum ut elena elene /
In e latina sunt greca inveniuntur et neutra sunt
vel omnis generis / et aptota ut hic et hec et hoc frugi
nichili mancipi hmoi / nauci quoque quod putamen
nucis significat et pro nichilo accipitur / Plautus in Mu-
stellaria Quam homo inuidus erit in rebus du-
bus nauci non erit Idem in Truculento Tym-
pano tribam amoos homines non nauci [illegible]

aut non inveniuntur gen. et dat. casus isti sunt existimati quia
figuidre vel omnibus aliis casibus et generibus prout admittit /
Nam frugi datiuus est a nominativo frux vel frugis et mancipi a mancipio
et nichili genitivus a nominativo nichilum / hoc gummi hoc sinapi
magis peregrina sunt quorum quidam hoc sinapis dixerunt
ut plautus in pseudolo: teritur sinapis scelerata cum illis
qui terunt prius quam triverunt oculi ut distillant fiant /
Invenitur et barbarum in i ut illiturgi oppidum titus livius
in xxiiio ab urbe condita illiturgi oppidum oppugnabatur
Adrianus in primo dacticorum / Inde hersobi decimo azij
pressimi / Herodianus gummi quoque et piperi barbara
dicit esse. Sed nunc piper. potest declinare ut persius
Et piper et perne rugosum id est piper / Iuvenalis
Solicite fumet ... dum clamat piperis vel
tecum tar / De huiusmodi vel huiuscemodi istiusmodi
illiusmodi et aliis talibus multi dubitaverunt utrum
quia si esset due dictiones hic non posset ut hic aggredi ingredi
composita sunt an non. Sed ea composita esse credidit ipse accentus qui
unus esset per se et unius per ...
in fine perdicionis dictionis poni non posset nisi esset composita
Dico autem indeclinabilia sunt quia utraque pars genitivi casus habet
quo si utrumque sit nominis in compositis / utrumque declinatur
sicut in his. quia utriusque genitivus est manifeste indeclinabilis //

In o terminata quorum in veteribus frequenter proferuntur latina
sunt / et si feminina sunt g vel d antecedentibus
mutant o in i et accepta nis faciunt genitivum ut hec
carthago huius carthaginis / hic et hec virgo huius virginis /
hec dulcedo huius dulcedinis / et alcedo huius alcedinis

Nunc in e correptam

Ponit deinde regulas de terminantibus in e correpta. Prima est hec nomina latina in e correptam desinentia sunt et mutata e in is faciunt genitivum ut hoc mare huius maris excepto cepe quod est indeclinabile. Si quis opponat de ... et de similibus sciat quod non sunt quia nata ... per additionem

In e productam

Primo nomina desinentia in e productam greca feminina sunt et aliqua de tercia et vel ista declinantur ut hec bibe ... ut ... ... protongum ut hec ... hele : ne. Si opponatur de ... quinte declinacionis ... notandum in iohanne ... de ... talium in ... ... quia talia addita ... facerent genitivum ut ... et accusativum in em et ... alios vero casus habent pares ... hoc ... genitivo / ... quando est isto modo relinquuntur ... e proprie / Item ... hec litera posset ... qui ille qui ... reprehendunt sic legerunt ... sublata maria magdalene dicunt enim quod debet dici maria magdalene ... quod non oportet quia ... est mutata e in a in iheco ... magdalenam. magdalum quoddam oppidum fuit in magdalene ... unde dicta est maria magdalene huius magdalenes ... et ... in fine et ... ... et ... ... addit maria ... dici maria magdalena ... hoc nomen magdalena ... ... maria ... ... dici magdalene sed magda ...
magda

[illegible marginal gloss]

plautus in penulo ¶ Unde mare olim ē sed ibi
altedo pullos educet suos Alia vero etiam producit
o in gtō ut Littero. onis. campo. onis. et vino
onis castulo onis rustino rusticonis ¶ Nomina
sunt urbium hyspanie, hic et hec bubo. onis. r

Excipiunt hec que in gtō nō serval o ut hic car
do cardinis ¶ Quidam in vetere hec femina que
est protulerunt Statius in athalantha ¶ Grata
cardo regum egressu inueniens ¶ Ordo est. dinis
homo homis quod ē cōe / Antiqui protulerunt eo
de eius matre aut ¶ Emna ea stulticia est ut car
nemo homines appellare possit ¶ lucanus in .vi.
femonoe ¶ Mox homines toto sibi cedere iussit pectore
Virgilius in primo Eneidos ¶ Nec vox hominem
sonat de femina laqueus vetustissimi homo
hominis declinaverit ¶ Ennius vulture in silvis
miserum mandebat homonem Heu quam crudeli con
debat membra sepulcro ¶ Nam et voltur et voltu
et volturina volturim dr ¶ Nemo quod sine cōe
oppositio ut quibusdam videtur sine nomine genus ē
genus et sibi o in ? tenuerunt in gtō ut nemo
nis lucilius in xxx° ¶ Neminis ingenio quemquam
confidere optat plautus in captiuis ¶ Neminis misere
re a me etiam est quia mei miseret nemo Ein
tinnius est rogas neminem deus bonam [illegible]

in andria hec ego scio vnum neminem pepisse hec
hec solum de hominibus dr sed etiam de diis / Vigilium in octo
Turne quod optanti diuum promittere nemo / Turbo nis quod
de vi ventorum loquimur nam si sit proprium facit o in genitiuo
hic turbo proprium non gladiatoris turbonis Hic oratio
in secundo sermonum Corpore maiore vides turbonis in
armis Spiritum Annio enim anienis quod antiqui se
cundum analogiam Anien nominatiuum proferebant Katho con
tra veturium Aqua Anienem in saturam inferre
optabat Non unquam aut quindecim milia anien abest
Annidius quoque Numici et anienis aque consignetur bre
uissima alueo Cicero pro cornelio in primo Tusculani
enem Oracius in primo carminum Et preceps anio
et tiburni lacus / Apollo nis Hec terra cupido dinis
quod masculinum quidem genere dicunt plerique secundum rationem ad
ipsam rem itaque femininum preualuit dicitur / Margo marg
ginis Nomen quod tam masculinum quam femininum secundum genus inuenitur
Statius in Thebeidos libro primo Voluerat hespe
rii deuexo margine ponti Iuuenalis in primo
Semiplena iam margine libri / Excipitur etiam
femininum caro carnis Vetustissimi etiam in nominatiuo hic
carnis proferebant / Et in magis vonalis e adhuc
Liuius Andronicus in Odissia / Carnis autem vinum
que quod libabant anhelabat ΕΞΕΝΤΑΟΤΟΕΝ / Dabat
Et titus liuius xxvi° / Ab vrbe condita Latinique
instaurate quod laurentibus carnis que dari debet
data non fuerat / Itaque cuius quod est dicitur caruncula

in hominibus in[...]
terius in filius
Alii dixerunt homo
hominis / Nota non
compara cum homine con
sequenter utrumque
et ab utroque aliquid
accipientem dicitur dia
mus homo et non h
omonis vel humanum
humana humanum
unde humanitas
ut quod pertinet ad homine n
Iste humanus i[d est] be
nignus mansuetus
mitis quia erga homines
amorem et misericordie
affectum habet et inuenitur
comparatiuum Iste homo
componitur cum ne ut nemo
et dicitur hic et hec nemo
neminis nemini nemi
nem nemine et caret
pluralitate quia nemo
homo uel non homo si
cundum quosdam est sim
plicis figure et tunc
non solum negat
hominem sed et deum
et hec nemini per
ipsum et sine et dicitur
quod ut quibusdam
videtur sine non et
per ea subdit nec
solum de hominibus
dicitur sed etiam de diis

Tunc et sed
quod quibusdam inuenit
initium desinunt

Illud vero addit quod
quedam est terminatio in
o que facit femininum
in a seu quibus tamen
sunt diminutiua in o
que faciunt feminina
in a ut leo leena uel
lea draco dracena le
no lena capo campo
na strabo straba
De hiis hic omnibus
supradicto regulas sunt
superius / Tamen hec
uocatur sed dispara
forma / Femina a fe
mina ut a roma
sed etiam / ut mirio
Dat in his queritur
cur fera dicitur sicut
regulas dulceduras /
Addit quedam

Sicut uero [illegible] grecis [illegible] primis dant [illegible] margo cardo cupido [illegible] Cum pauca [illegible] dant [illegible] in istis ad [illegible] quod [illegible] do dancia [illegible] dant [illegible] apollo / Verba quedam cardo [illegible] omnis habebunt Cetera dant omnis sic de [illegible] sermo [illegible] cardo dat carnis [illegible] / est [illegible] dat omnis [illegible] apposito / dant omnis [illegible] est [illegible] marinis

Sunt in o producta

Est item alia regula singularis nomina desinentia in o producta greca sunt et feminina [illegible] declinantur ut manto mantois [illegible] didonis [illegible] in o [illegible] ut calipsonis [illegible] didonis

In u latina sunt

Ad [illegible] aliam regulam singularis nomina desinentia in u quinque sunt neutra et [illegible] in singulari [illegible] in plurali [illegible]

Nomina greca

[illegible]

est ut virgo virguncula ratio ratiuncula Varro in Andabatha Ecce quid vis potius homo quam fias carunculla nostra / Ab eo autem quod est carnis car:nicula debet esse ut canis canicula Et similiter in utraque inveniuntur in o desinentia que faciunt in a feminina leo leena vel lea / Draco dracena a leno lena caupo caupona quod significat tam tabernarium quam mulierem et lucillius in tertio Caupona hic in una sira Strabo etiam straba facit varro de numi:smatis Non licet ubi veneripeta strabas facit

In o producta desinentia feminina greca sunt vel grece declinantur ut mantho manthois vel manthos Virgilius in decimo et fatidice manthos et tusci filius amnis / Vel addita nis faciunt genitivum ut dido didonis io ionis calipso calipsonis / Accius in Ioe Custodem assiduum ioni apposuit virgini Pacuvius filios sibi peperisse dicunt eundem / per calipsonem autumnant a kalipso. omnis io ionis Per usus antiquos comprobat Plautus in aula:ria, quos si argus servet qui oculeus totus fuit quem quondam ioni Juno custodem addidit Et autem ionis et didonis et calipsonis dicit docuit [illegible] Cassellius vindex in Stromatheo his versibus / Ca:lipsonem ita declinatum esse apud antiquos et lingua apud limpham attlante filiam calipsonem Ennius in octavo Poenos didone prognatos Accius

mioe custodes assiduo ioc constituunt vigiliis. In
u latina sunt quibus neutra et aptota sunt in singulari numero
non etiam in plurali ut hoc cornu hoc genu toni-
tru. que tamen antiquissimi invenitur in um terminantes
in eodem genere / Et in us genere masculino proferentes /
et quarte declinationis ut lucanus in vii° Cornus
tibi cure sinistri. Idem in eodem sed tonitrus ac
tela iovis presaga notavit. Cicero in arato
hoc genus pro genu protulit. Tertia subtracta
genus ipsum luna pandit. Idem in eodem At propter laevum
genus omni ex parte locatas parvas vigilias te-
nui cum luce videbis. Idem in eodem genus ad laevum nixi
delapsa resedit. At que intercessimus genus ad ca-
put alitis dexter. Actius in prometheo Profusa
flamme hiberno gelus. Aliud est neutrum quod tamen ple-
rique contra simplicium declinationem finiunt. Capricornus secunde
declinationis invenitur / Cicero in aratho Corpore
semifero magno capricornus in orbe. Idem in eodem
Cum magnum cernes capricorni cornus propter / Delphinus
iacet haud animo lustratus litore. Ovidius in fe-
nomenis / Dextra cornum tenet. Idem in vi° inflexi-
bile cornum illuserunt filii in vi°. Pretera sit utrum
femina queritur an in se mittat / quia sepe gelum
quod continet in se admittit / Actius vero in troadibus
Sed utrum terre motus sonitus ve inferum perversit
auris inter tonitrua et turbines. In c
duo sunt genus neutri lac lactis quod antiquissimi

In c duo sunt neutra

In d ç

In t hoc caput

ut hac ut ... ut aliud et aliquid ... ut capud ... ut ... quod et caput esse debes.

In plurali

Capitulum ... quoddam ... nominatiuus a ... de ... ceteris ... [illegible]

hoc lacte protulisse invenitur teste Capro apud quem et ea invenies. Plautus in mercatore. Neque aqua atque neque lacte est lacti tuidem usquam similius. Et hoc alec alecis. sic Marcialis capparis et putri cepas allece natantes et pulpam dubio de petasone voras. Oratius in 2o sermonum. Persecutum vellunt allec fecula coa piper allec nasy accio. Est autem allec genus piscis. Invenimus in quidam veterum et hoc allec feminino genere protulisse quam caper ... de dubiis generibus veterum Flaccum possuisse hanc allecem dicens nec habet pluralem nec hic nec hoc lac. Nam hec lactes partes sunt intestinorum a greco kalapssec dicte. Et Afranius apud nos id genus cibi singulare est hec lactes. Titinius in pharentinati graticula cerebellum lactes agnina. Pomponius in Lare familiari. Ego te basse per lactes tuas. Invenimus quedam duo sunt neutra que a masculis nascuntur in d desinentibus ut aliud et quid et ex eo composita ut aliud siquid nequid. quorum genitiuus in ius profertur ut alius cuius. Dativus in i ut alii et cui, sicut ... pronomina. Unde quidam videntur pronomina ea esse putaverunt, sed ipsa ... ratio et omnes fere doctissimi hec nomina esse comprobant. Plus ... alius alia aliud inter nomina posuit. Flaccus autem de his in pronomine ~~[deleted]~~ differemus. Invenitur apud Livium in XXV.

Ab urbe condita in o desinens barbarum nomen regis maurorum Bogud cuius genitiuum fecit etiam decus bogudis promulit ut cassia quoque diuisis partibus Cassius et bogud adorti haud multum affugere afuere quoniam opera prudentum in eodem quo tempore firmandi regni bogudis causa exitus in affricam traicere conatus sit. In eadem cassius gessisset cum trebonio bellum si bogudem trahere in societatem furoris potuisset. Item in xxo titio [illegible] opa di nomen in o desinens per accusatiuum casum neutro genere protulit, et ipsa circa pulsum oram tuebatur. Sunt hoc caput capitis muncupatum et ex eo composita sinciput sincipitis occiput occipitis grece melacenton et nepet nomen oppidi italici media sunt. In al latina et barbara inueniuntur et si masculini uel neutri que addita is faciunt genitiuum ut hic sal huius salis hanibal hanibal hoc tribunal huius tribunalis hoc cenal huius cenalis sine ne a produc in omnibus casibus. In el desinentia tertia latina sunt neutra et addita lis faciunt genitiuum ut mel huius mellis fel fellis. Huic producetur quae sunt barbara uel in il pertol. uel in ul desinentia cuiuscumque sint generis latina seu barbara addita is faciunt genitiuum ut hic daniel huius danielis, hic tenaquil huius tenaquilis hic sol huius solis hic consul huius consulis hic et hec [illegible] huius [illegible]ulis. Nil male est quia per apocopen [illegible] ab eo quod est [illegible] prolatum est sicut est apud grecos [illegible] et [illegible] pro [illegible] et [illegible] [illegible] in adverbium esse putauerunt quod nomen esse adiectiuum [illegible] ipsa ostendit constructio / quo enim diminutiuum bonum et bonum et bonorum et minimum lucidum et lucro lucrum sic nil malum et mali malorum. Terentius in

[Marginal gloss, right column:]

[illegible] sales dicuntur [illegible] et [illegible] inuenta ut dicta in hic et hec sal. [illegible] et hec salare [illegible] salarie [illegible] / In al desinentia

Ponit iiii regulas de desinentibus in el et prima est / [illegible] nomina in el correpta desinentia cum sint omnia neutri generis addita lis faciunt genitiuum ut mel mellis / [illegible] alia [illegible] et [illegible] in el [illegible] / nomina desinentia in el producta uel in il uel in al uel in ul addita is faciunt genitiuum ut daniel danielis tanaquil tanaquilis sal [illegible] consul consulis excepto [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] ut [illegible] dicit [illegible] / [illegible] sic diminutiuum [illegible] bonum et [illegible] bonum sic [illegible] et [illegible] / [illegible] dicit est [illegible] / [illegible] hanibal hasdrubal et sal [illegible] reliquus [illegible] alis ut [illegible]alis [illegible] fel [illegible] [illegible] [illegible] el [illegible] sic daniel danielis / [illegible] sic tanaquil [illegible] [illegible] uigil [illegible] el et ul [illegible] is sal consul [illegible] / In ul [illegible]

andra Michal hoc ~~egreg~~ egregie pter cetera

et eo designus uel una feminis p michal michole

tabilius pt est loco addm accipi quo melius et p:

num Michol aut vel michilud a no et illud e genum

quod sine dubio nom est sed enim p illud vetusti:

ssimum pscribant Lucillius in pmo Naumachia

lice hec nequam alueolum ex potare et talibus

delectes te ilo no ceterus vinas. In am vm

desinit gnis omnis indecle hic et h et hoc nequam.

In um ex vnum indecle tim nom vi est

vt dicit celsus. In vm latina seu greca

aput grecos in on desinencia neutra sunt et mu

tata vm in i faciunt gtm vt hoc templum hui

templi. hoc pelum huius peli. hoc horlorium huius

hor. lignum quo modius equa. Inuenimus

in apud comicos multa diminutiua neutrorum forma

huncia mulierum nomina quibus articulos feminio

gnis necessarie fcionis gra sponere solent vt

et Aoprion hec dorium et catepion hec

glicerium et kpicion hec crisium et aspodoni

on hec abrotonum hec leontion hec leonium

hoc aut solet fieri adulacionis causa siue dimi

nucionis etatis. In an aut in on aut in in de

sinencia gra sunt masa vel femina et pducuntur

omnia in an terminancia et vel gce declinantur

vt pan panos vigilia in oto Parnasio

vnum nomen inuenitur in m et est indecle

sicut nequam. In

um ex indeclinabile

cum et est no vnius.

Desinencia vo m:

in mutata v in i

faciunt genitiuum vt te:

plum templi et sunt

omnia neutra preter:

inecta pmulierum

nomina vt glicerium

Cum in en

Ia ps capitula hu

in aut de desinentibus

in en 2m ordinem

vocabulum precedentem

Et est prima regula

hec. Nomina de

sinencia in an uel

in on uel in in uel

in im precedente sz

, i omnia hec neutra

gca sunt et pdu:

cuntur uel gce decl:

inantur vt pan panos

vel certo gto fit la:

tinus mutatas os in

is vt dalphin delphi:

nos dicunt gci et

nos delphin del

phinis de hi qui in:

veniuntur delphinus

delphini quia sepe

regemino gto latinus

fit unus ut tradit dicit

alaphos alaphantos

Nos mutata os in

is dicimus alaphas:

is alaphinus et nom

plud alaphas ala:

phantis fit et in

mulieris alias que

ponit. Hic etiam

acta gco dicit sepe

fieri nom unum uero

actis gen sit cassida

Nos dicimus et cas

sida cassde et nom

hi et cassis cassi:

dis in qd volunt

quidam in inno gce

gne tenet ponnus

tena ut sit actiuo

gnis puto. alij do.e.

ma dant ut etiam

in an ex suspitis

aut os gen. sicut

tytan titanis uel tij

tanos sic scandat

at ewan Evantis

dat ut hic evantis

origa tamen

dictum panos & more latini / vel genitivo greco fit genitivus
latinus mutata ultima os in is tytan titanos
tytan tytanis delphin delphinos delphin del
phinis / & in delphinus delphini In multis
enim invenimus a genitivo greco factum latinum nominativum ut
elephas elephantos / hic elephas huius elephantis
et hic elephantus huius elephanti a genitivo greco
elephantos Similiter hic abacus huius aba. ci a genitivo
greco abacos / Arabs arabos hic arabs huius
arabis et arabus arabi / titan titanos hic tita-
nus huius titani Plautus in menechmis Bar
batum temulentum titanum cum lucem tigno patre
Nomen ab accusativo greco panthera pathera / Grecia
nos hec panthera vel hec pathera quod grecum
in multis facere quos in hoc secutum / qui sepe
et genitivo et aliis casibus pro nominativo sunt usi Menan-
der toi martiroc kaimartiroc oiktis toi ikti-
noc kio iktinoc Virgilius in septimo Arcanis
ve arabis ve parant seu tendere ad indos quod est
a nominativo hic arabs Idem in octavo Omnis arabs
omnes vertebant terga sabei Lucillius in certo
ethiopus dixit pro ethiope Amocetus velut
ethiopus titanus est pro titan dicebat Unde
nevius in carmine belli punici primo Inerant
signa expressa quomodo titani bicorpores gigantes
magni est athlantes Lucanus in octavo

Illud qz videndum est quod auctor ... de sincretismo in ... accepit evan ... et ... e in ... de ... enim est evan evanus ... in ... tytanus sat autem eventis de quo in ducit illud exemplum ... illa quorum ... simulans evantis orgia ... Sed quoniam ... eventis sibi eventis est ... videt ... esse ... quia ... corripitur ... in ... ibi esse evantis ... evantes ... quod est insemens ... est insane

In ... qz ... nant ...

De desinentibus in ... quod ... in ... in ... et hic qz quod aut autor Desinens in ... non solum ... in ... sicut ... quod ... de ... in ... Sed in hoc quod ... sit latinus imitata ... in ... sicut leon leontes et nos leon leontis ... qz tali ... apud nos ... est apud ... Et sic ... in libro ... sibi ... qz omnis variatur et omnis in ... gorgon

Hec tuta ppetuo e elephas Juuenalis in x°
Rursus ad ethiopum populos alios qz elephantos Virgilius in octo Demissa ablena panthe terga retorquens Ouidius in arato Cum magnorum raptorum carpora pter delphinus iacet haud nimio lustratus nitare Statius in secundo carmine Nec curat orion leones aut timodos agitat lineas At nondum est etiam quod mauro gñe ptulit Statius cum Virgilius sic ptulisset in qrto georgicorum Quod lineas bachi varie Statius in 5° siluarum Nulla decempeda methatam spaciis opacam porticu scripiebat arcton hec decempeda ab acto qto appodi detrapoda In eadem diuisio confusa gena panthera camelo Cassida qz actus est grecus ab eo quod est cassis quo usus est p uro casside Virgilius in xi° Aurea vari cassida Statius uo cassis ptulit in secundo Thebaidos Bellipotens cui tacitum genis horrore decore Cassis et asp so crudescit sanguine gorgon Et 4 cui qrtu est hic nomen ouidit etl pbus in libro qui e de tra: tolitis nomen persius trachem argenti sudabit ptrepidum tor Juuenalis in primo Recta erat todro ptula minor viccoli sex ornamentu abaci Idem in quarto Cum delphinus

balena brithannica maior ¶ Sciendum quod omnia
in yn desinencia etiam in is productam finiunt
grecum ppid nomen et aris delphin delphis elen-
sin et eleusis trachin et trachis ¶ Et notandum
quod autores grecorum in is magis terminatione sunt
usi / nostri vero frequentius in in quamvis cicero pro
scauro cum dare nollet inquit aris etiam ex sardinia
est fugere conatus in eos uxorem aris pellicatus
dolore concitatam ¶ Cum yn quoque terminatio addita is
faciunt genitivum adramyn nomen herois adraminis for
cyn forcynis. Unde lucanus in libro ix^o. Regnabat
late forcynidos arva meduse nam forcis per s for-
cijs declinatur non forcynis facit / Evan evans
Vidond quod t assumpsit in genitivo Pindarus in quo
methaon Ulixerius quod eleus quod parens et machaon
et evan Statius in quinto Et assinus montibus au-
ditus evan / Virgilius in vi^o Illa chorum simulans
evantes orgia circum Duxerat in genitivo accusativo casus plus
hoc esse magis volunt. ne sit genus extrema silaba e-
vantes / Evantes frigias pro bachantes ¶ In on quoque
greci genitivi superdictam finalem regulam servant secundum grecos
manente prima vel tertia MENON MEMNONOC hic
memnon huius memnonis CIMON CIMONOC simon
simonis ΛAOKON ΛAOKONTOC hic laocoon huius
laocontis Hec in antiqui solebant ablativum in e proferre

Sic etiam appolonius et ranone sindon
Invenitur secundum ymonion et agon flec-
tunt et longaut
dant secundum quedam
tis ut flegeton stis
bauius et flegeto-
tis Hic olympie
reperimus et flegeto-
ontis intende
vestis est quod vo va
let ipsius Vergilia
eta dad sup est
usum conatur

In en terminantium desinentia

Et notandum tamen
de istis quod si apud
grecos desinunt in on
et apud similiter in
on etiam finiunt
permittimus nomina
apud nos specialiter
et apud grecos ut
de is nulla cerca
aliare posset
dari / Sin autem
apud nos et in on
et in o desinunt
cum desinunt in o
producunt penultima
genitivi ut symo
symonis ut cimmerius
lectura [illegible]
ne talanto [illegible] Sed
qui desinunt in on
corripiunt ut sy-
mon symonis

In en terminantia

Nitpgca de de-
sinentibus in
en Sunt vero que
ras cur ante hec
ostendit de desinen-
tibus in in et in
on cum vocalis
e sit fortior quam
i et o / dicemus
ideo que desinunt
in in et in on

Et secundum latinorum regulam in o terminantium quod ubique Terentius facit declinare ut hic antipho huius antiphonis / hic drato huius dratonis hic leo huius leonis. Si enim leon dicas necessario servas in genitivo [ō] secundum grecos et habeat leontis unde Cicero in libro verrinarum quem est de suppliciis proprium nomen leon leontis declinavit. Cluidem enim / in leone mactarensi non id fecit. Item in frumentaria Timum iste venerius magna voce imperat ut xeno audiret pro xenon greco. Item de suppliciis / Dexo tindaritanus homo nobilis pro dexon. Ita pro murena zeno pro zenon profert. Item pro sinudanio Esset ne id quod meno mutasset pro menon. Statius in primo achilleidos Conclamant danai stimulatque agamemno volentes. Oratius in tertio carminum Diffidit urbium portas vir macedo volentes et subruit emulos. // In en tantam desinentia latina sunt masculini vel neutri generis que mutant e in i et addita is faciunt genitivum ut hoc stamen huius staminis hic flamen huius flaminis hoc numen huius numinis semen huius seminis. In en productam latina et greca sunt masculini vel feminini generis que accepta is faciunt genitivum / ut hic lien huius lienis rien rienis vel ren renis / Oratius in secundo sermonum latus aut renes morbo temptantur acuto / Splen splenis / Damen nomen proprium historici greci /

[Margin:] Sunt quedam [illegible] nomina desinentia in en / [illegible] potentia [illegible] desinentia in en [illegible] omnia neutra [illegible] mutantes [illegible] et addita is faciunt genitivum ut hoc flamen flaminis [illegible]

In en producta

Alia regula est de desinentia in en productam que sunt omnia masculina vel feminina accepta is faciunt genitivum hic splen splenis hic rien rienis [illegible] / [illegible] [illegible] splen [illegible] damen [illegible]

In en latina et greca inveniuntur

Hic est tertia pars principalis capituli in qua agitur de desinentibus in ar secundum ordinem vocalium precedentium et est prima regula de desinentia in ar accepta is faciunt genitivum ut cesar cesaris excepto far quod duplicat r in genitivo farris ad differentiam [illegible] faris

Sed neutra

Armenus / sicut zeben nom heroïs socii ulixis qui habi
tavit temeze zebenis chimen chimenis / hec siren hu[ius]
sirenis hec trexen huius trexenis / In ar latina et
greca inveniuntur et barbara generis masculini vel neutri
vel omnis que accepta is faciunt genitivum ut hic cezar
huius cezaris hoc nectar huius nectaris / hic et hec
et hoc par huius paris hic aspar huius asparis
hic bostar huius bostaris / Sed neutra si diminutiva
sunt producunt a in obliquis casibus a lupa hoc lupa
nar huius lupanaris a lacu lacunar lacunaris a la-
queo laquear -aris / a calce calcar calcaris Dra-
cius in secundo explanationum / Et vatibus adde calcar
virgilius in tercio seu sprimantis equum fodicat cal
caribus armos / Nar quoque nans monosyllabum sicut producit
a in genitivo / et est proprium nomen fluvii naz si nasum
velis significare hec nans huius naris / sic genitivo unum pro
ferrimus sicut frequenter omnibus ponit in iiii^o metha
pauda naris erat idem in sexto / Defluxe come cum
quis et naris et aures elucamus in v^o genitivo pro
tulit / Sic aures alius spiramina naris adunce
Amputat / Assar et farris positum habuit per z
longam quod solum ... germanat et puto dicendum
causa ne vim esse putetur secunde persone forsan fa
tetur / Et sciendum quod par et nar producuntur
in nominativo ut elucamus in iiii^o / Par animi laus

[Margin gloss:]
Illud vero addit quod neutra diminutiva in ar si sunt diminutiva producunt per quam genitivi ut lupar lupanaris ... vero ... ceteris obliquis in ar desinentibus / vide quod nectar cum correpte penultima genitivo nectaris non diminutivum ut quidam estimant a necto nectis / vide iterum quod bostar est neutrum et diminutivum a bove ut sicut stabulum boum producit penultimam genitivi ... est proprium nomen et barbarum correpte / Illud quoque addit quod par producit a in nominativo ut ibi par animi laus est / sed in obliquis corripit eandem ut ibi ergo pari voto gessisti bella ... Et quod in impar dicat producendum ... et puto quod quia est ... generum ... cum sit a par producitur nominativum in ... hoc quod est in monosyllabis ... in ar producit impar vero est dissyllabum quod corripi ... et auctoritate ... habeo ... Quod ... dicit pone per ... dicentem ... calcar ... illud in obliquis ... sed ... et par / Nar cuntar cesar appar arar bostar ... Hec omnia ... sunt et barbara / ... bostar ... dicitur ... bostaris ... / Assar dat farris ... ...

In er correpta

Addit aliam re-/gulam de desinentia/ in er correptam/ quod dicit propter mono-/sillaba latina ut uer/ et propter quedam greca/ ut aer et ether/ omnia antecedentibus/ ... sunt pos-/sessiva que faciunt/ feminina ... / ut equester eque-/stris/ er mutata/ in ri faciunt genitivum/ ut auster austri/ Excipitur sequester/ quod ... / facit sequestris ... / ... dualogice dicat/ ... sequestri ut/ sit ... declinationis

In er cum desinentia greca

Addit particulam de desinentia in er greca/ ... / ... / ... / ut mutata er in/ ri faciant genitivum/ ut meandar mean-/dri et similia de/ quibus tamen dicit/ quod apud grecos de-/sinentia in ros an-/tecedente alia ... / ... / ... a mutant ... / ... ar et sic faciunt/ ... ut ma-/iandrios mander/ Excepto ... / facit ... et ... / ... ponitur in ...

Illa est latina nomina sunt

... et ... / inter ... / ... et ... / ... / ... / ... desinentia ...

Illa est latina nomina sunt

est et quos spectaveris annos Et Virgilius in vijo
Vulfica nar albus aqua Sed nar servavit a
productam etiam in obliquis casibus Ennius in
vijo Annalium Sulfureas posuit spiramina naris
ad undas/ Par corripuit [Virgilius] in bucolicon Numero deus
impare gaudet Et Lucanus in vijo Ergo pari voto
gessisti bella iuventus/ et paribus se sustulit alis/
Domesticus lar laris Virgilius in quinto Eneidos Per-
gameum quod larem et cane penetralia vestes/ Plau-
tus Ego sum lar familiaris In er correpta desinentia
sed et antecedentibus nisi sint possessiva quorum in is
desinunt feminina er in ri mutata et faciunt genitivum ut
hic auster huius austri hic oleaster huius oleastri
hic apiaster huius apiastri Excipitur sequester tris
quod dum ratione compellitur esse tercie declinationis/ tamen sed
et ante er habet nec est possessivum Et quod in a facit
femininum sequestra Virgilius in ix° Et pace seque-
stra Tertia tamen invenitur declinationis apud plerosque Cicero
in ij° Verrinarum/ Aut sequestres aut interpretes cor-
rumpendi iudicij Sed Plautus et secunde decli-
nationis declinavit in vidularia Animum advortite
ambo Mihi vobis vitulum hic apponite ego servabo/
quasi sequestro ~~...~~ detis neutri reddibo/ Donec eius
res iudicata erit hec in eadem haud fugio seque-
strum/ In er desinentia greca quorum masculina
supradictam servant regulam geni ras apud grecos finita

antecedente alia in eadem sillaba consonante mutant
eas in er apud latinos ut menandros menander me-
nandri meleagros meleager meleagri alexandros
alexander alexandri. Excipitur congrus quamvis con-
ger dixit plautus in persa. Memini et murena
et conger ne calefierit. codrus idrus petrus scom-
brus hebrus amphimacrus locrus. Aliqui tamen o in
r mutant non eas in er quamvis antiqui etiam in aliis
nominibus eiusdem terminationis est quando sic protulerunt
ut virgilius teucrus et evandrus protulit in
tertio eneidos. Teucrus itheas primum est advectus
in oras. Item in octavo rex evandrus aut non sic
solennia nobis. In eodem tum pater evandrus
dextram complexus euntis. Item in decimo pallas
evander in ipsis omnia sunt oculis. Illa quoque
latina nomina que feminina in a faciunt er in ri mu-
tant in genitivo ut par sit filius suo patri. ut ater
atri facit enim atra. niger nigri nigra. Exceptis
illis que b vel sp vel n ante er habent
et a ferendo et gerendo composita que accepta
a faciunt genitivum una sillaba vincentem suum dativum ut
miser miseri prosper prosperi. Donatianus in senatu
pro se ut prosper dicendi successus ordinem et adiu
torum benivolentia cesset dicturum facultatem.
Cicero in prosperus protulit in vi de republica
Denique scipio quem prosperus et salutaris prosper

[illegible] nomen latinum de [illegible] ... [illegible]

Et sciendum quoniam

Quod omnia genitivi [illegible] ... [illegible]

Omnia eius [illegible] est in er terminantia

Illud quod addit quod ... inter se sunt appellativa sicut sunt feminina secundum regulam ut capar ... et appellativum fit genus ... capra ... et sunt paucissima in lan... appellativa sicut liber asper ... dant /

Reliqua nomina

Pom... de unde cor... est sit / Nota differentia inter reliqua a ... que exeunt ... er et non sunt possessivum facientia in ... feminina / et ... ... mutant ... in er ... et abbreviata que faciunt ... feminina ... frequenti ... et ... liber ... appellativa ... sunt ... omnis quod ... exeunt ... er mutata ... ... faciunt ... ut ... excipitur ... later ... lateris ... iupiter iovis ... itineris ... que duo ... declinat ... ... et ... ... later ... ... later lateris ... illud ... ... actus ... ... posset ... illud etiam ... est ... ... et in ... ... pauter pauteri ... ... pauter later ... oter

asper nam aspri per sincopam dicitur lucifer luciferi cor-
niger cornigeri tener teneri liber quoque quod inge-
nuum significat liberi differentie causa decli-
namus ne si libri dicamus ~~aliud sibi putet~~
aliud sibi putetur dexter sit dextri et dexteri etiam
adulter adulteri / Et notandum est quod tot comparativa est genus
masculini generis quod fit unius femininum excipiuntur alter et
uter et ex eis composita que pronominum declinatione secundum
alterius enim et utrius / ex quo quidam errantes ea
pronomina sicut supradiximus voluerunt et ex eis composita
alteruter compositum in masculino ex duobus fit unus in quo ea
in feminino altera et in neutro alterutrum ex integro
et corrupto est / ex altera parte plerumque declinatur
vel exteriore vel alteruter alterutrius ut sit genus et
declinatio tamen compositum sit quod compositum est etiam in ius termina-
tum genus Cicero pro marcello / quod si in alterutram
peccandum sit / et lucanus in sexto placet alea fati
alterutrum mersura caput invenitur tamen et alteram
utra et alterutrum protulisse veteres et ex utraque
parte ea declinasse Cicero in pitagora Nunc
pacis et indignitas voluntate ad molestiam nisi
in magnitudine / aut longitudine alterius solus
posita / Salus de ambitu / Et sunt partim qui duas
iecum alterius solus causa magistratum petunt

Neuter in plerique declinaverunt neutri genitivo plautus
in vidularia neutri reddibo dativo dixit cum quae [illegible] sine
dubio est neutrius quamvis vetustissimi solebant omnia
in ius terminantia genitivum et in i dativum et in i genitivum
et in o dativum in genere masculino et in neutro In femi
nino vero secundum primam declinationem in ae diptongum proferre
Marcus Cato In censura de vestitu et de vehiculis
nam periniuria fiet cum mihi ob eos mores
quos primus habui honos detur Item ubi eos inmu
tem atque alii modi sim pro alius modi Cecilius
in [illegible] Nullius alius rei nisi amicitie causa Ali
[illegible] in [illegible] [illegible] esse alii modi postulat
Cesar in Anticatone priore uni enim excepto [illegible]
alius modi atque omnis [illegible] fuit suos [illegible]
tatos uni proximus Titinius in Barbato quid
[illegible] pol [illegible] dicit namque uni collegii sumus
uni proxima [illegible] pro [illegible] Afranius in homine
Ipsi me velle vestimento dicito toti pro totius
Idem in suspecto [illegible] vite satis capet et toti
familie soli pro solius Catho in primo originum
Nam de omni tusculana civitate soli lucilii ma
nilii beneficium gratum fuit Item nulli pro nullius
[illegible] tantisper nulli rei est dum nichil agas
Ipse in [illegible] accipi nulli rei pro nulli utilitati
Terentius in Andria Item [illegible] tam [illegible]

Et [illegible] [illegible] [illegible] et Iupiter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Iupiter [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

puer pueri

[illegible marginal gloss]

Septuplum lib...

[illegible marginal gloss]

Asperi ... cultor

[illegible marginal gloss]

tam nlla qsilii velli p velimus Plautus in Trucu:
lento Quasi vo carpi reliquerit platea talos
velli capiendi mala Illi p illimus tractio in ajax
nd ext ecalud Et qui illi modi esse velle Idem
moribus claudii nenoris Isti pistius potina ma
reipublice pfugit que isti modi vti in eo
Et secundum quod in ius timacionem genus p
ducat pe[illegible] nisi poetica autoritas eam corripiat
excepto alteralterius quod io magl tar[illegible] hunc
pe[illegible] q enabl silbis genus notum vincit ppigi
tient silabis hic minuit ipse Terencius in inve:
hma 7 est pe[illegible] produxisse in trocheico metro
qd est ex septem pedibus et pra Septuplum
vel vna vincit alterius singulum / sextus eius
pes vult a longa incipere Supra eius d[illegible] in
er timacionis nomina si sunt appellatiua similia
eorum secuntur regulam vt asper pprium et appella:
tiuum Asper et aspri per sincopam, liber pprium
et appellatiuum liberi / Caper pprium nomen silv et
appellatiuum capri Reliqua vero omnia in
er terminata sine pduccione tria sunt denominativa
sive latina cinguntur sunt generis et c auctoritate
er in is mutantia faciunt genitivum vt pr pre
mater matris equester equestris / Exci:
pitur hic later [illegible] Preterea Jupiter

ma genitiva ad aliud nomen transit dicimus enim himus
Jovis et hic iter dicimus enim huius itineris / antiquis
antiqui et hoc iter et hoc iter iteris / et hic itiner
huius itineris dicebant Plautus in Mercatore
Tu tu igitur itiner exequi meum me non sinis /
Nevius in Lycurgo Ignoti itineris sumus tute
scis / que sunt nunc et extollita / Invenitur
tamen apud vetustissimos accipitrus genus hic acci-
piter huius accipiteris et accipitris / opiter opiteris
et opitris marspiter etc. et tris diespiter di-
espiteris et diespitris Sic est Jupiter Jupiteris
et Jupitris / ut Cesellio Vindici placet Debuit
declinari Nam Jovis quoque nominativus invenitur
Hercilius in Epistula Nam novus quidam deus iste
est Jovis Accius in Epinausimache Lucifera
lampade exurat Jovis arietem / Ex quo etiam
plenum ... Plautus protulit in Casina Proripite
ut emoriamur Junonem Jovis / Et quoniam autem supra-
dictam formam r ... in ris convertunt igitur
si sunt quedam vel in is facientia feminina ut alacer
alacris acer acris / Potest tamen et alacris et acris
esse activus pluralis Verum Ast sicut omnes in utraque termi-
nacionem utriusque generis inveniuntur tamen alacer et acer
Virgilius in v° de Anchisa dicens Eneas a-
lacris palmas utrasque tetendit Nevius in
Carmine belli Punici Hamnes acer augescit

---

obliquos scilicet ... sio ... vite ... sio ... comparato ... dictum vita ... et ... ad vitata est ... inter nomen generis et feminini ... sed ... cum inter duo nomina dicitur genus ... ad quod dicitur per ... sio scilicet ... sub ... quia cum dicunt hic iber huius iberis et nos iberi dicunt tamen hic iber huius iberi et nos iberi

In r masculina faciunt

Addit aliud ... generis nomina desinentia in er accepta ... faciunt genitivum ut vir viri Excepto ... ciris et quod est in de ... et ab ... si oppo... nos ... matre ... est de ... quia ... est / ... sed ... in ... commune /

In or desinentia

Ast etiam alia regula quam tangit in fine de desinentibus in or que sic ... Communia desinentia in or accepta in is faciunt genitivum excepto ador quod est neutrum et cor quod facit cordis neutra ... ut pudor pudoris / excepta memor memoris et immemor immemoris et in de ... in de ...

hostibus firmius in x° Primus mortales victoris
tardibus unius/latantes uno tuatos somnus
repente in campo passim mollissima perculit acies
Alia vero omnia terminantia sunt genitivus accepta is
faciunt genitivum una sillaba abundantem ut acer acris
cancer cancris imber imbris suber suberis mulci-
ber . beris . et . bris ut repperimus in grammatica
docet At si est amulcendo et imbri componitur
ut plerisque videtur melius simplicis declinationis sunt
celer celeris agger . ris . liger . ris . vomer
vomeris degener . ris . pauper . ris . cadaver
. ris . iter . ris Excipitur imber . bris . et ab
eo composita ut september . bris october . bris quod
similis est numerus silabarum tam in nominativo quam in genitivo/
Vetustissimi tamen genitivo quoque silem inveni cum perscelerata
ratio de sacrificio comisso Mense octobri feria
nonicibus reliquus Et omnia que faciunt
femina in is sic solebant etiam in masculino proferre
hic equester et equestris alacer et alacris
celeber et celebris hic campaster et hic campester
ratio in primo originum Aggerata quem volsci ha-
buerunt campestris plenum ab originum fuit/
Virgilius in sexto de enchisa Is quoque ubi tende-
tem adversum pargama vidit encan alacris pal-
mas utrasque tetendit Et etiam quo supra-
dictam regulam declinant Puer pueri

et in [illegible] in
decor et decor
decoro [illegible]
decor decore
[illegible] pre-
cipit [illegible]
[illegible] decori ra [illegible]
in decoreque [illegible]
et excipit hoc corpus
hoc corpore hoc corpor-
hoc corpore et arbor
arbore et publicor
publicore et man-
cipor mancipore
et mancipor man-
cipore Et excipit
neutra ut marmor
marmore et genitivo
ut hector hectore
abstractorum que
omnia sunt neutra
ut caput [illegible]
in genitivo excipit hic
ador quod [illegible]
et hoc ador [illegible]
[illegible] declinatur
[illegible]
aut [illegible] ager
de eo quod est decor [illegible]
nova [illegible]
decoro [illegible]
[illegible]
[illegible] prem [illegible]
[illegible] per [illegible]
[illegible]
causa [illegible]
ad [illegible]
[illegible]
longa mari [illegible]
[illegible] neutro
[illegible] dulcior
melior [illegible]
De mare fit uter
neutro [illegible]
[illegible] castor [illegible]
[illegible] con [illegible] nestor
polinestor Ictis
[illegible] castore ne-
store [illegible] Co-
muni [illegible] memor
immemor [illegible]
Accus et [illegible]
vel [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] arbor decorore
[illegible] neutro [illegible] cor
cordis [illegible]
in vr [illegible]

mos femin dicebant puera antiquissimi vi
et puerpera dicitur que puere vel pueram
parit i. puellam. Quod est diminutiuum puere ut
capra capella tenera tenella umbra umbel-
la. Ouidius et hoc approbat qui in v° methamorphoseon
de puella proserpina narrans dicit. Cantatque si-
plicitas puerilibus apta annis / quod diminutiuum non
pertinet ad feminas nisi etiam puera fuerat dictum
vel etc / quod tamen comprobat etiam suetonius dicens ponens
in libro qui est de institutione officiorum. Liuius in odi-
sia Mea puera quid verbi ex tuo ore supfugit. Idem alibi
puerarum manibus confectum pulcerrime. Non
est tamen ignorandum quod etiam hic puerus et hic et hec
puer vetustissimi protulisse inueniuntur et puellus
et puella lucillius in xi° Inde venit romam
tener ipse etiam atque puellus. Lucillius in umbris
Age puere duc me ad patrios fines decoratum opipare
Affranius in incendio. O puere puere sine me prospicere
michi. Plautus in lenonibus geminis. Dolet hic pu-
ellus sese venum duier. Lucillius in iiii° Cuique hic tam
formosus homo ac te dignus puellus. Liuius in
odisia Sancta puer saturni filia regina. Neuius
in tertio belli punici Prima incedit cereris proserpina
puer. Varra in Satira Que inscribitur anaditoc
epaltecci Granda quamque mihi peperit Jouis puellum

[In eis de sementibus]

[Circa vero eius terminationem nomina in er et in ir]

ꝛ liber quod accipitur libri, fiber fibri que est vona videtur esse secunde declinationis habent enim femina in a desinentia generum advocem / libera et fibra quod non eiusdem generis sicut apud grecos quod multa inveniunt femina a maribus dirivata non eiusdem generis ut akov akaiva non similem habent generis sicut drakon drakaina theos theaina Regulam in eandem servant. Item accipitur culter cultri canter cantri quos veteres inveniuntur quod morbus fiat Claudius in iiii° historiarum ut videant ne respiciunt veterinarii ... ad divalis quod veterinarium ne ad canter perveniunt enim genus canteris esse et ut ticer ticeris. Preterea novum socer socri unum femininum secundum analogiam hec socera esse debet / hec socrus in usu est Iuvenalis in vi° Desperanda tibi salva concordia socru. Vetustissimi tamen communiter hic et hec socrus proferebant Accius in Eratho Simul et pisca prima cepta a socro possedit suo. Excipitur gener generi differentie causa ne si generis ... aliud fieri putetur / Aper apri unum veteres femininum protulerunt apra ut Plinius secundus in primo ... Coluber etiam colubra facit / hec acer arbor acri dicit Servius in comento Virgilii Cum nominum in er secunde declinationis inveniatur femininum / Ovidius tamen ... protulit. Et platanus iemalis acer et coloribus impar. Solinus vero rectius acere protulit in memorabilibus, De arbore turris palam fieret

Et in textu eam esse viminee ramis ad acteros qua:
litatem / Mirabitur hiber hiberi an hiberus hi:
beri melius dicatur et lucana enim utraque pro:
tulit in vo. Sed tibi durus hiber aut si tibi ter:
ga dedisset Et id in quarto / Nam constat terras
infert tibi nomen hiberus Ergo vel hec causa fluvi
vel gentis apocopa usus est quo arar dixit p
varis / vel more suo abutens diversis terminacionibus
quo achillas et achilleam Nam proprie hiberes sunt
gentes ad hiberes confecte. qui ultra armeniam
habitant quorum singularis numerus hiber quoque hiberes
facit / et apud grecos hiber hiberes / nam alterum hibe:
ros hiberorum dicunt. // ¶ In ir desinencia masculina
accepta et faciunt genitivum ut vir viri / levir leviri. tre:
vir trevir. Unum invenitur ut quibusdam videtur
femininum tercie declinacionis gaddir gaddiris nomen est civitatis
Sed Salustius neutrum esse ostendit in secundo historiarum
ad acc. nominativo similem ponens / ut alii tradiderunt car
thesinum hispanie civitatem quam nunc enim
mutato nomine gaddir habent. Nam si esset
femininum gaddirem dixisset accusativum non gaddir / Et
unum neutrum ir quod est medie le / quamvis quidam
ut Eutichius cum ir vis declinaverunt / Abaddir
quod abaddieris orthographiam declinatam non legi //
¶ In or desinencia latina si sunt masculina
aut feminina vel communis accipiunt is et producta
o faciunt genitivum ut hic orator huius oratoris
salvator salvatoris / salinator salinatoris /

Ipsius textus cum de
ut opere opsibus / Quod
quod indigest op secut
textus duxit in nominativo:
per dicit in primo op
ordinis melius pro:
tulit apud in nominativo
op quibus texto op facit
diminutivo apicula non
apecula quo fidicula
quibus primo in fidis
non fides / Secundo
considere unde est tertia
fine duus inas que
ut omne / duus opere
removent et s tertia:
sunt ut puta tessera
Athamas melas equus
pelopes duces quod prepositus
Leonidas alie purpura
et propter que quasi ceterum
A nominativo quibus e tercio
ponitur tertiam / Ipso
genitivo enim quod ut tercias
indigens / Non que
a pedo veniunt
ut depes abies ideo
dant Excipiuntur tre
nomina deperde. quere
scriptura longat multis
multis declinat / hec
edes appone ut quod:
dicuntur adiecta apud
femininum / Quod apex
ut apio dat apice
gemininum / Excipiuntur
adde gemitivitas:
inquiens enim / Secundum
autem acto lucius est
et etiam gemino /
confert ut potest quo
paraat arcat abiesse
quod casibus excipiuntur tertia
huius ab non denuatur

In es producta

addit aliam regulam
scilicet feminina latina
desinencia in es producta
ab ore doute ablata
et otad dita quod faciunt
genitivum ut merces
mercedis excipiuntur
quies quietis quod in
antiquum dicebat que:
ies sed et reliquies
reliquies et reliquies
reliquies requietis
quem in quo non cui

hec uxor huius uxoris soror. vel hic et hec
autor autoris pallor palloris pudor pudoris
stridor stridoris talor taloris humor humoris
maior maioris maior maioris (promatices a vo
maiero maior maioris ipsa res ferno[illegible]
rubor oris madoris madoris Salustius in iiii° hi-
storiarum Munimenta madore infirmante algor
algoris quod est hic algus huius algus dicit Plautus
in rudularia inopiam luctum merorem paup-
tatem algum famem Idem in rudente tu vel
suda vel peri algu vel etiam egrota vel vale
Accipitur torpienda o est in genere hec / hic et
hec et hoc memor memoris immemor oris quod
a vo memoro natum. Pemeltiarum eius vi sinavit
silvam vetustissimam in simili genere protulere eius
nominis item Lucilius in Epistolarum Ita ne anti-
so inventus pro fluviali fide. ita ne e immemor
ita ne e madida memoria At hoc solidum or
desinens habuit compatrum memoriae Inductor
inductoris Virgilius in xi° non in inductorem ina
te regina reliquit Idem in xii° Nec genus in-
dutores sine me hec haud mollia facta Omocium
est simplex decor decoris pro torta apud ve-
tustissimos quod pro decorus [illegible] accipitur
Nevius in carmine belli punici magnam
sonum decorem [illegible] diem vertavit aliter. [illegible]
Jambus stare non potest Salustius in tertio/

[illegible]

Nomina vero eiusdem terminationis

Addit vero quod alia nomina eiusdem terminationis, vel [illegible] in or producta que sunt alia ab [illegible]

[C]apus et armis decoribus tullius In ead(em) decto
rs militiq(ue) terga ab hostibus tedebant(ur) que ab eo
dirivata vel composita, quod est decus decoris illius
declinatione(m) servant, sicut a corpore quod tertie eiusdem
declinationem servant bicorpor bicorporis tricorpor tri-
corporis ut Accius in Chrysippo: Pallas bicor-
por anguium spiras trahit. Virgilius in VI.
Delphinis acrior et forma tricorporis umbre.
Sed arbor quod arboris quod a robore dirivatum illius declinationem
servans corripiunt penultimam genitivi et a puero composita
publipor publiporis et marcipor marciporis pe-
pulit. Ita enim antiqui pro publipuer et marcipu-
er dicebant. Et nec o non producunt in obliquis casibus.
Salustius in III historiarum hoc protulit Vinius co-
sistit in agro lucano gnarus loci nomine publi-
por. Neutra quoque et greca omnia tertie addita is fa-
ciunt genitivum ut hoc marmor huius marmoris, equor
equoris, hic hector hectoris, actor actoris quando
nomen est proprium gentile. Virgilius in XII. Actoris a-
urunci spolium quassatque trementem. Ab eo autem
quod est hic ador genus in frequenti usu non est
enim dirivatum o productam habet contra rationem
aliorum que ex neutris eiusdem terminationis dirivantur.
Virgilius in VII. Et adorea liba per herbam subiciunt
epulis et puto ideo produci quia a verbo dirivatum
producente o penultimam id est adoro. Ergo ador quod ab ead(em)

---

faciunt genitivum ut ce-
res cedo ceres
pes pedis pes de-
ceris ceteris merces
mercedis heres
heredis locuples
locupletis et libens
quia de omnibus fi-
des eo ipso et
vide quod res et re-
es computat nec
producta vel corripiat
penultimam genitivi
vide est quod nominativi
quinte declinationis
servant quantitatem
sed corripiunt pe-
nultimam genitivi
ut cuius nominativi fides
fidei, sed paralem
producit ut dies diei
nominativi es producta sit
is ut huius ceditet
... producta
vel plebes pedes locu-
pletes heredes mer
cedes cores inge-
quiete cognomento
mansuetus pit...
libertus

De es terminationibus

Illud quoque admonendum
est greca terminantia
in es faciunt genitivum in
eis ut palamedes
palamedis vel in
eo ut chremes chre-
metos vel in eos
ut troiles troileos faciunt
genitivum latinum vel ui
eo mutantia es in is ut
palamedis chremetis
quod etiam invenitur chre-
mis et thales et sed
re de omnibus sed res terminata
in es faciunt genitivum
in is ut achates acha-
tis prime sunt declinationis
apud nos, dicimus
enim achates achate
ad quod ... greca forma
patronomicam et bar-
bara frequentissime ... fe-
cit se ponunt ...
... sub re de ... ne
ut ... tempus
... et ...

sit vo nectro si declinactur producet o in genitivo ced
rursus prohibet racio neutrorum in or terminantium

Quarum igitur sibi adversis reglis repugnantibus m[illegible]
sit michi Servius inventa[r] hmoi quod et aput quos
veterum genitivus modo producens modo corripiens penultimam
secundum supradictas diversas raciones ut Gammus in primo
hic adore dat primicias sibi sanguine libat
in iiio illam sponte satis adoris stravisse maniplos
Idem in iiiio Elimitat in nubes in doribus ador ad
Accipitur est hoc cor cordis quod assumit d in genitivo

Ut breviter igitur supradictam colligamus regulam
In or desinentia neutra et greca et quecunque diminutiva
vel composita a primitivis penultimam corripientibus etiam
genitivi penultimam corripiunt. cetera producunt Exceptis
cor et ador

In ur desinencia cuiuscunque sunt
generis accepta is faciunt genitivum ut hic vultur vultu[r]is
turtur turturis hoc sulfur sulfuris hic et hec fur
furis Accipitur hic satur hmoi saturi unde
Lucanus Saturum tu obsidet hostem, quia ideo est ter
nominis, quia facit femininum in a desinens i. hec
satura Terencius in Ethira Quod tu tu satura
atque ebria eris puer ut satur sit facito Quod
a probo firmissimum doctissime attendit ut precep[t]or
~~Theofili~~ Theotistus Omnis ~~eque doctus~~ eloquac
doctus tui temporis in me sit doctrine p[er] ded[i] inputo
Accipitur est in neutris hec que pro v o
hic cortex per abliquos tag ut hec robur hmoi

roboris ebur eboris femur femoris Oracius epodon
cherinte tuo Virgilius decimo eneidos vi:
o torrem sanguine letus / Erripit a femore / Dicitur
et hoc femen feminis cuius nominativus raro in usu
est Accius jecoris vel jecinoris cuius genitivus videtur
a nominativo jecinus venire quod in usu non est / Par:
vius At que sese intubinata est rupto jecore exiens
tapsicus . In as desinencia latina masculini generis
sunt vel feminini vel communis et ablata s et addita tis
faciunt genitivum ut hic mecenas mecenatis / Hec civi:
tas huius civitatis · hic et hec arpinas huius arpi:
natis Excipiuntur monosyllaba / hic as assis / hic vas
vasis / quod in singulari numero tantum In plurali secunde declinationis
invenitur / hic vas vadis / hic mas maris / et
hoc fas nefas / hic et hoc nugas indeclinabilia / Alia
vero eiusdem terminacionis nomina in oi vel in a de:
sinencia in genitivo greco prime sunt declinationis ut hic
ΛΙCΙΑC ΛΙCΙΟΥ lisias lisie ΑΝΤΑC ΑΝΤΟΥ / hic antas
huius anthe / quorum etiam nominum frequenter sine s fi:
nali solent Romani proferre ut hic gethia birria
marsia // In as autem terminancia genitivum grecum
o in n mutancia faciunt genitivum latinum ut hic
ΚΑΛΧΑC ΚΑΛΧΑΝΤΟC hic calchas calchantis / et propter
hic calchas huius calche antiqui declinabant
Plautus in menechmis Vocitisti ne illud / novi
tu calcha simul ΠΑΛΛΑC ΠΑΛΛΑΝΤΟC hic pallas

[illegible]

Alia vero dicuntur

[illegible]

Hic et hec potis et hoc pote

[illegible]

In is desinencia greca tercia

[illegible]

In es masculina

[illegible]

pallant/ pallas pallados hec pallas pallad[is]

Et sciendum quod in as desinencia mana/ si n e[t]
t habeant in genitivo/ vtrum in an volunt terminare vo[cativum]
greco/ vel similem huic nominativo formare vt o taltan ve[l]
o taltas/ et o pallan vel o pallas Virgilius tamen au[ctoritate]
poetica o palla protulit in xi° Salue eternum mi[hi]
maxima palla In eodem Enim ego non alio
digner te funere palla. In hoc quoque grecorum auctorem po-
etas secutus homerus in xv°/ [illegible]
[illegible] dama[n]
dixit pro ponti damar/ Menander quoque in dardano
[illegible] dixit pro apian

// In es tercia latina masculina vel communis generis no[minativo]
sunt mutant e in i et ablata s et addita tis
faciunt genitivum vt miles militis/ hic trames tramitis
termes termitis merges mergitis hic et hec
hospes hospitis pedes peditis eques equitis
hic et hec superstes superstitis hic et hec diues diuitis

Excipiuntur hec que habent penultimam ae dyptongum
vel que a vis deriuantur in penultima silliba e habentibus
breuem que e formant in genitivo vt hic et hec et hoc
prepes prepetis. tereo teres hic et hec et hoc
teres teretis/ hebeo hebes/ hic et hec et hoc
hebes hebetis Egeo inde indigeo Indiges in-
digetis/ Impeto/ impes impetis Ennius in iiii°
methamorphoseon Impete nunc vasto pro impetu/ [illegible]

Statius in vi° Thebaidos Aurigam que impete vasto
amphiarae tuum / Interpretor interpres interpretis Hic
declinatur est i ante e huera ut hic paries. Hec
hic aries arietis / hic et hec et hoc inquies quia in-
quietis Aliter quinus in recto e cortatur sicut ut probo
videtur in genitivo tamen eandem producit / Secundum genitivum
quies quietis producis / sic est femina terminat e in
hec seges segetis teges tegetis / Illud quod notandum
in a pede vel a sedendo composita per dis non
per ris efferunt genitivum Et a pede quidem composita
terminant e / a sedendo vero mutant e in i ut hic
et hec et hoc quadrupes quadrupedis bipes bipedis compes compedis
Juvenalis in iiii° Squalidus in magna fastidit
compede fossor / hic et hec obses obsidis deses de-
sidis Excipitur hec apes huius apis / quia
hoc solum a pede compositum ut quibusdam
videtur e longam terminant neque ulla crescit
silaba in genitivo / Primus et alia composita ab eo
quod est quies autores producunt ut Virgilius in
iiii° Stat sonipes ac frena ferox spumantia mandit
Idem in x° Tollit se arrectum quadrupes et cal-
cibus auras verberat / Horatius in primo Sermonum
Omnia magna loquens modo sit michi mensa
tripes et Concha salis puri Probus in im-
tacta hec ponit Ovidius in ultimo hec apis
pluraliter In xv° methamorphoseon Non apis inde
tulit hos sedula flores quod est dimum aut

Sine requie et si-
nacione quibus ad
diversitatem declinatio-
nis tripode / Sicut
feminum capit et que
velud dixit sine fac
dixit ... [illegible] ... abie-
nadet et impos ... -
cipe femineo genere
et arbore arboris
Communis autem de
bus ... [illegible] ...
is Contra quod fa-
ciunt ob ... et offi-
ciunt ut autem augmentet
dictam ... [illegible] ...
ore ut officium ... possit
Paucis ... [illegible] ...
ab hostio hostis quod
est ... venit hic
et hec hostis hostis
quia equa forma
... [illegible] ... / quare
quidem hostes sunt qui
equales sunt / et ...
sibi ... [illegible] ...
... [illegible] ...
in hostio ... [illegible] ...
possit ... [illegible] ...
semper ... [illegible] ...
aliquid ... [illegible] ...
... [illegible] ... ab ho-
stis hic hostius ostium
quia hostem ibi ...
retardamus / quia ibi
... [illegible] ...
et ab hostium hoc ab ore
... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...
et ... [illegible] ...
... [illegible] ...
... [illegible] ... / Item
ab hoc os oris hoc os
ossis quod antiquitus
... [illegible] ... hoc ossum ossi
... [illegible] ... in plauto
et in ... [illegible] ... de
... religione
... [illegible] ... et ...
ossa ab ore quod
... patent apertis
... alibi ... in
alia parte corporis
patent / ... [illegible] ...
ante ... [illegible] ...
... [illegible] ...
... dicit ossa ab ...
... [illegible] ...
... [illegible] ...

Circa crem[...]
[...]inacionis

apicula, quo fidicula docet Priscianus sub nomine fidicino fides esse, quod Sermo placet de cithara.

Nunc est dicendum: Latina in antecedente ablata vel addita in faciunt genitivum ut hic mendicus huius mendici, hic et haec dives huius divitis, acies huius aciei. Accipitur haec quies quietis. Vetustissimi tamen hoc quies secundum supradictam proferebant declinationem. Afranius in Emancipato: Soluto corde corpus non potitur quie. Laevius in Protesilaodamia: Complexa somno corpora operiuntur ac suavi quie dicantur. Hinc igitur quidam ex eo quies requies quod in eodem genere mansit tam quietis quam etiam requietis. Virgilius in V^o Aeneidos: Tempus inane peto, requiem spatiumque furori. Tullius in dialogo de Senectute: Ut meae senectutis requietem oblectamentumque noscatis. Nam inquies tamen extremam corripit, pluribus inquietes declinat. Quod tamen fecimus genere [?] ut supra ostendimus. Cum est simplex in usu invenitur tertii generis. Laevius in Carmine belli Punici: Nam que eius mentem fortuna fecit quietem. Lucilius [?] in I^o Annalium: Non minimo opere milites quietes volebant esse. Salustius In II° historiarum: Etenim corpore et lingua percitum et inquietem nomine histrionis vix sani Barbuleum appellabant. Alia vero eius declinationis nomina e in i mutantia faciunt genitivum ut hic vermis

sua veteres tetes [illegible] · de · Recipiunt hic pes
de · hec res rei manes manete hic et hec
heres heredis locuples locuplete Et tria quinte
tonis e corripientia tam in genitivo quam in dativo
fides fidei res rei spes spei Invenitur etiam
plebes plebei Salustius in primo historiarum ple-
bei tribuniciam potestatem Nam plebs plebis
facit genitivum Et fames famei dicebant veteres
unde fame adhuc in ablativo ponitur Virgilius
in sexto Melle soporatam et medicatis frugibus
offam Obicit Illa fame rabida tria guttura pa-
dens Iuvenalis in v° Unde avide cum se ma-
tura levarit Progenies stimulante fame
festinat ad illam Quam primo presumpsit gusta-
re rupto ovo Idem in eodem membra aliena
fame lacerabant esse parati Et sua / Que nesci
quinte decl. produxerunt ablativum // Dictio eiusdem
terminationis in eis vel in es vel in eos genitivum
grecum terminantia ei vel eo vel o in i commutata
faciunt genitivum latinum ut palamedes palamedeis pala-
medes palamedis et teocles teocleis et theo-
cles theoclis chremes chremetos chremes chre-
metis et chremis Terentius in Andria pe-
nerio etiam inde abiens convenit chremis
~~Idem in eodem Agonem tollimus ad chremez~~

[Gloss:]
variatz [illegible] ad dignitatem et
que ibi sunt mas-
culina [illegible]
[illegible] aliud [illegible]
vel [illegible]
[illegible] carbunculus
ut fluctus vel sunt
[illegible] ut inquietus
vel mobilia ut iustus
[illegible] [illegible]
sunt [illegible] de omnibus
[illegible] lectus [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] iusta et iniu-
stum / Illud
[illegible] interponit [illegible]
[illegible] sit [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible] de omnibus est /

Alia regula

Addit deinde quod omnia
in us [illegible]
[illegible] alia [illegible]
in us que non sunt
vocabula [illegible]
[illegible] ut [illegible]
[illegible] et que
non sunt nomina
[illegible] vocabula [illegible]
et que [illegible] alio
[illegible]
[illegible] sunt [illegible]
ut mobilia [illegible] sunt
de omnibus ut bonus
[illegible] / [illegible]
iusta [illegible]
[illegible] quod
masculinum est et [illegible]
non [illegible] / [illegible]
[illegible]
[illegible] de omnibus
est et [illegible]
alio [illegible]
[illegible] / et excepto [illegible]
[illegible] in [illegible]
[illegible]
[illegible]
est et excepto [illegible]
et [illegible] et penus
[illegible] que duo sunt
feminina / et excepto [illegible]
[illegible] non [illegible]
est et excepto [illegible]
et arcus et portus
et partus et sinus

Monossillaba es in ys & sententia

Nomina pferta

mendes mendesios nomen est urbis egyptiace cuius
mentionem pindarus facit mendes mendetis et
mendis. Dic quoque panthes panthes phantes pan
thetis et phantis quos greci ondit et aspiratio
per r posita / quod in latinis dictionibus non
fit laxes laxetos laches lachetis et lachis /
Dic et alia in es terminantia genitivum grecum uel xx
ineunt dicuntur docet hec habuisse apud latinos ut
apud grecos multa inveniuntur hermogenes ancipite
sententia docuit teste herodiano. Diges nomen gigantis
tomes tomoi et tometos. mittes mittoi et
et mittetos. mines minoi et minetos poles po
loi et poletos. mexes mexoi et mexetos piles pi
loi et piletos / Similiter thales apelles
menes agelles talles dares vare declinatur
unde virgilius dicit actium quidem pluit in v
Eneidos Dareta et daren illos secutus / qui
poletha et pollen megetha et megethen pro
tulerunt ut precipitem quoque daren ardens agit
equore toto. In eodem. Sed finem imposuit
pugne fessum quoque daretha. Sunt autem tamen
in oi genitivum grecum prime erunt declinationis ut
axades axatoi achates achate anchises anchi
soi anchises anchise. Reperiuntur tamen

noa antiqm etf fm tuam dem ptulerit ut Che-
rontes Cheronte et Cheronti Thimarchides Thimar-
chide Thimarchidis Herodes Herode et Herodis Hore-
stes Horeste et Horesti. Oratius in II° Epistolarum
proferret Herodis palmetis pinguibus. Cicero in II°
Tusculanarum Non sine ca cu Orestis fabulam do-
ceret Euripides. Salustius in II° historiarum Eandem
dicionem sanatus per manus Orestis cognitam appa-
bat. Idem in III° historiarum Nam qz primo Iasonem
novo itinere maris et hospitis domum violasse. Age-
llius Noctium atticarum nona historia ex libris
Heraclide pontici iocunda memoratu et miranda.
Sciendum tamen quod frequentissime tertie declinationis utuntur in
his que formam habent patronomicorum et in barbaris
ut Tuchidides Tuchidide et Tuchididis Metrida-
tes Metridate Metridatis / Tigranes Tigrane et
Tigranis / Antiqui enim nomina per omnia partita
etiam greca ad nostram transferre non timebant genitivo modo et modo
ablativo Tigranes Tigranis vel Tigranos. Virgilius
in XII° Nec Drancis dicta refellam. Et sciendum
quod in huiusmodi nominibus que tertie sunt frequentissime
veteres dativum proferunt pro genitivo Aristoteli Demosteni
Tuchididi Euripidi pro Aristotelis Demostenis
Tuchididis Euripidis ponentes. Virgilius in primo
Eneidos Precipue pius Eneas nunc acris Orondi
nunc Amici casum gemit. Idem in eodem

Sed ut manif(est)um
fiat melius notandum
Significat autem ubique
principaliter non volun-
tatem que adiacet sub-
stantie et non faciem
quid nominat sed ystito-
tem que est in inferiori
voluntate esse / vel-
ut sic significat eand-
em / sed sic in pro
sed quia nominat ipsam
eandem rem i. illam
partem corporis non
perciat simpliciter ab-
solute litera que
sunt certe de omnibus
pom / vel sic sed quia
nominant eandem rem i.
illam partem corporis
non debent simpliciter
absolute intelligi que
sit certe de omnibus pom
et unde quod admonet
autor ut mirum enim
erat (?) et quomodo y-
venit apparam que
possit facere decorat
omnem velud rem non
corporalem / sicut ergo
videtur eam que non
cognoscere in cor-
pore. Et quod autor
gaudet non dicit mirum
quod velut voluntatem
fecit in facie intelligi
cum certe vultus
facies i. formas in cor-
pore intelligi et colo-
res et figuras que cum
sint incorporalia ad-
nascuntur corporibus
sic ergo ostendit tamen
hic mire velud quod in
facie intelligi et inter-
fecit quod / ~~velud~~ volun-
tatem significat ostendit /
Non mirum est inquit
enim certe sunt ~~spes~~
incorporalia esse in-
tra corpora cum co-
lores et figure cum
sint incorporalia
et in parte non est mire
velud i. voluntatem
intelligi in facie quoniam
metu et cetera que
sentiuntur ostendit
tantum in facie.

Atticus

Illud est videndum est quod aut sunt [illegible] et potatum et similia que ponit in tabula sicut [illegible] a [illegible] arto [illegible] et [illegible] et similibus ut sunt [illegible] omnes [illegible] per sincopam artus et [illegible] et similia [illegible] merito [illegible] omnes [illegible]

De possessiuis

Illud est videndum est quod aut sed quo [illegible] possessiuo similia [illegible] omnes pro: ferunt / sic omnia que similia sunt possessiuo [illegible] mobilia. Hec est per sincopam prolata [illegible] mutatione [illegible] [illegible] per: [illegible] tamen declinatione [illegible] Hec igitur sit intelligendum est quod [illegible] [illegible] possessiuo ad similia que ita [illegible] et [illegible] sunt ut [illegible] sincopa et mutatione [illegible] sunt ab eis [illegible] sunt / [illegible] omnium [illegible] [illegible] ad [illegible] in quod [illegible] est [illegible] et [illegible] et ab [illegible] mutatione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] qui est [illegible] et de actu [illegible] vel [illegible] accipit [illegible] que [illegible] [illegible] ut [illegible] est [illegible] ad [illegible] que sua [illegible] valeat in eo quod [illegible] alibi [illegible] sunt [illegible] valore. Et vide quod [illegible] si: milia possessiuis intelligunt [illegible] sed [illegible] possessiuis [illegible] sunt possessiua. Et est [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible]

Troes reliquias danaum atque immitis a-
chili. Idem in ii° Eneidos. Quis talia fando
mirmidonum dolopum ve aut duri miles
ulixi. Terencius in heautontimorumenon.
Archonidi filiam pro archonidis. Cicero in x°
Verrinarum. In timarchidi potestate sociorum populi
romani antiquissimorum atque amplissimorum liberos
matres familias bona fortunas que omnes fuisse.
Idem in eadem dum sic protulit neque in prima timar-
chidi quod inde habent. Et magis secundum terciam de-
clinationem proferunt nominatissimi auctores. Idem in aratho.
Sub pedibus profertur finita booti pro bootis.
Terencius in andria. Callidemidis hospites myco-
ni pro myconis. Cicero in pithagora. Quid in-
in te tandem aparces a potestate an quid non
dubium est. Quod ab alapiade. Trogus pompe-
ius in libro ii°. Unde sceptrum petit quo se me-
dia interfecta potenti contulerat. Ve ab [illegible]
petito tolomeo. Marcus vellius pater ma-
liber primo. [illegible] tempestate fuit mercu-
adis tibon filius. Plinius in ii° naturalis histo-
rie. Ab euclide in iii°. In euclide [illegible]
in iiii° phisice euclide philonide. In v° bota-
de. In vi° Bimone minore. In vii° agathargine

apolonide dunde erathide pontice asclepiade In
xi° Herodiane in xv° In nesside In xiii° comiade
in xxx° vi° Euripide Pur in ea Sy producit pro
ferunt dici esse greci pro ablatiuo quo Virgilius in primo
Eneidos vno comitatus achate Iuuenalis pe-
nalope melius leuius torquetis aracne Papiniu-
illustre tenens splendenti terge vigo In is
desinentia longam naturaliter sunt greca latina ab
lata s addita tis: ytem fatue vt hec lis huius litis
hic et hec dis ditis Unde hic et hec dites et
hec ditia cuius numeri singulare in usu non inveni
sed tamen secundum analogiam hoc dite esse nam in is sin-
r neutrum non potest. Lucanus viii° Posuere di-
tia gentes templa hic et hec samnis samnitis
sic tesar de analogia Lucanus in ii° Romanaque
samnis ultra caudinas sperauit uulnera furcas
huius neutrum Ennius samnite protulit in car-
mine bella punica Ad cuius similitudinem debet
etiam hoc dite dici Excipitur hic glis gliris quod per
t r habuit de hec vis huius vis cuius plurale similiter
vis tam lucretius quam salustius protulerunt lucre-
tius in v° Sed quam multarum rerum vis possi-
det in se atque potestas Salustius in iii° historiarum
manet ad asperitatem ad omnes vis de[illegible] Illa que tamen
in is quam in et finita nominatiui [illegible] et terminatorum

Greca que non mutata [illegible] sincopata sunt
similia primis ut [illegible] tamen quod [illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible] Excipiuntur
[illegible] que de omnibus
sunt omnia que similia
[illegible] non mu-
tabilia [illegible] sincopata
[illegible] mutata que dicit
[illegible] est ad
omnia que similia
sunt primo non mo[illegible]
sunt [illegible] per
sincopam ut arnus
[illegible] vel muta-
tam [illegible]
ut a [illegible]
[illegible]

De femininis en-
is terminationis

Ad [illegible] de fe-
mininis desinentibus
in vis [illegible]
sic potest colligi
[illegible] feminina
vis [illegible] desinentia
que sunt de omnibus
ut hec [illegible]
Excipitur nominibus
arborum que cum
desinunt in vis [illegible]
[illegible] sunt de omnibus
[illegible] ut [illegible]
[illegible] taurus
pinus cornus [illegible]
[illegible] que [illegible]
inveniuntur [illegible]
que est excepto
[illegible] albus
et [illegible]
[illegible] facit
[illegible] casus
[illegible]
[illegible] ut
[illegible]
[illegible] adice
desinentia in vis
[illegible]
[illegible]
pi videbantur
mutabant desinen-
[illegible] in vis [illegible]

Excepto pecus pecu-
de et iuventus iuventutis in
feminino pecus et ve-
nus et penus pe-
nuris dant / Dat
ligureis que ligus
vetervis vetus omne
etiam dat intervum ut
cuivis /

Omnium in is productam

De femininis vero de-
sinentibus in us
productam talem ha-
bet regulam quod ablativi
s et addita tis fa-
ciunt genitivum ut virtus
virtutis / excepto tellus
telluris palus palu-
dis quod tamen corripitur
Oratius ubi Regio
opus stolidum quod diu
palus aptaque remis
Et excepto incus et
hec incus semper addendo
-dinis etiam hec et primi-
ssus mu... est ubi longa
... us ut tus
talle melampus at
-dipus quibus est ge-
nitivus odis / similiter
ausor puerus incubi
tellus telluris palus
.... Illud tamen
notandum est quod preter
aliter ordinat has re-
gulas / ut primo dicat
de nominibus arborum in
us correptam deinde
interserit regulam fe-
mininorum desinentium
in us productam ad-
dit ad ultimum de nominibus
desinentibus in us
correptam que sunt
alia a nominibus
arborum /

Greca que in is desinentia

addit vero de gre-
cis postea desinen-
tibus in us Et

.i. accepta is facit genitivum ut hic pulvis et pulveris / hic cucumis et cucumer huius cucumeris hic cinis et ciner cineris hic vomis et vomer vomeris / Preterea Cesar declinat pubis puberis et quidam ut probus hec pubes puberis / quidam puber puberis Et quo in composito invenitur similiter habens genitivum in to(?) hic inpubis huius inpubis Virgilius in V Eneidos Inpubis puli Abeo neutrum inpube / Oratius / pertulit in epodo ut / hec tremen(ti) questus ore constitit puer Inpube corpus / Cicero in tertio vectigarum consilium quem eius inpuberem legatum a patre missum Idem in II° De oratore Quod si inpubem te iam initiat habet. Alia vero omnia eiusdem terminationis correpte similem habent genitivum nominativo ut hic collis huius collis. hic pupis huius pupis / hic et hec suavis huius suavis hic et hec civis huius civis Excipitur hic lapis huius lapidis vetustissimi etiam huius lapis protulerunt / Ennius in XV° Annalium // Occidunt illa letum ferro quam lapi quam / Hic sanguis huius sanguinis et veteres hoc sanguen dixerunt Cicero in Ortensio ut ait Ennius Refugiat timido sanguen atque exalbescat metu Idem in II° Annalium O genitor o sanguen dis oriundum Hec pollis pollinis sic Carisius declinat.

Probus autem et Cesar hoc pollen pollinis declinaue:
runt / Hec cuspis huius cuspidis / et semis huius semi:
sis Appulleius in hepidico Sed tamen sestercius di:
pondion semisen / Quinarius quinquenss · Denarius
decussis valebat / Hec cassis cassidis quod est hec
cassida casside declinatur virgilius in xi° Aurea
vati cassida / A sanguine compositum non seruat sim:
plicis declinacionem hic et hec exanguis et hoc ex:
anguue huius exanguis / A cuspide seruat tri:
cuspis tricuspidis Ouidius in i° methamorphoseon posito
quoque tricuspide telo / Inuenitur etiam hec capis capidis cuius
diminutiuum est capidula / Arruntius Capis vasis genus ponti:
ficalis diminutiue capidula Lucillius in ix / huic ancilla
abs hoc capites capidas quoque repertas Et inde quoque magis
greca esse ostenditur / tum in as accusatiuum protulit pluralem
Hic et hec potis et hoc pote nomina esse ostendit
comparacio pocior et potissimus Omne verbis aut
raro inueniens ea vel obliquo casu prolata persius
Cum pote sus dicam nugaris cum tibi calue / Vir:
gilius aqua licalius protenso sesquipede potat virgi
nis aqua lucilius potenso sesquipede cotat virge
in iiii° Nec potis ionios fluctus equare sequendo
Idem in xi° At non euandrum potis est vis vlla
tenere / Omnis desinencia greca si in genitiuo
greco consonantem habuerit ante os o in i
mutant et faciunt genitiuum latinum timois timotheus

ponit talem regu:
lam Greca que ap:
ud eos desinunt in os
mutant o in u a:
pud nos et sunt
secunde declinacionis
ut quod greci dicunt
tiras et nos tirus
tiri dicimus Sed
autem postea de
auctor absque illis
que in ros desinunt:
encia quod non
dicatur ad aliqua
regulam pertinere
excepcionem Sed
idem in quantum ac si dicat
illa que apud gre:
cos desinunt in
os mutant o
in u · exceptis
illis in ros que
scilicet habent aliam
consonantem in
ante ros in eadem
silba ros vertunt
in r ut mendros
mender ut me:
nander

[illegible]

Addit vero quod genitiva apud grecos que desinunt in os terminent genitivum apud nos in is mutata o genitivi greci in i / Dicunt enim melampus melampodos et nos melampodis / Hoc autem intelligendum est de illis que apud grecos naturaliter in os desinunt in integris nominibus Nam illa que sincopantur sunt secundum de Vide ergo quod integra grecorum sunt panthoos et actionos sed prefata per sincresin os in os quod apud grecos representat os dixit panthus panthi. Ut hoc sincopatus habeat eundem genitivum penthagi quem et integrum scilicet penthaos penthoi et sit utriusque declinationis secunde Similiter et nos dicimus primo integrum penthous penthoi et prefata sincresin pontius ponthi /

simois simoentis Adoris adoridos hic adonis adonidis Expolis expolidos eupolis eupolidis doris doridos Doris Doridis ~~thois thoidis~~ hec thetis huius thetis thetidis Ennius ablativum eius ab hac teti plautus protulit in Epodo Nunc ille prognatus theti sine perdat Alia apportabant ei Nerei filie Exrapis Exrapidos Eucharis eucharidis Epixapis epixapidos epicharis epicharidis Sed in os penultimam grecus desinat genitivus / illis enim mutatis apud latinos Adonis adonidos / hic adonis huius adonis / Neapolis neapoleos hec neapolis huius neapolis Sin apud grecos in eus diptongum terminatur mutatur u et e sunt in genitivo latino ut Simoeis simoentos / hic simois huius simoentis ¶ In os masculina ablata s et addita ris faciunt genitivum ut lepos lepopis pos popis mos moris flos floris ¶ Excipitur nepos nepotis / quod quidam quoniam putaverunt / quamvis femininum sit neptis ¶ Alia vero omnia in tis desinunt ut hic et hec sacerdos huius sacerdotis / hic et hec compos huius compotis // Cecilius in xxi° Profecto satis compotem menti mee esse ¶ O tamen in hoc solo corripitur Seneca in phedra Ypolite nunc me compotem voti facis In eodem compote voto / Et est ad omnia metum Unius contrarium impos impotis Accius in primo didascolicon / Ffallsidica audax gnati mater pessimi Sibilis natura impos excors effena

Similiter hec quos quotis / hec dos dotis / Excipitur
hic et hec bos bovis quod ideo assumpsit quo u loco di-
gama / quia Eoles quos solent inter duas vocales eius-
dictionis digama ponere / quod in multis nos sequimur
ovis ovis ΔΑϜΟΣ davus ΟϜΑ ovum Unde in nomina-
tivo quoque huius nominis illos sequimur nam et
Eoles et dores βοϜ dicunt pro bos ou dyptongum
in o longam vertentes / Et quod hoc verum est osten-
dunt Epigrammata vetustissima / que litteris antiquissimis
scripta in multis tripodibus legi Et maxime in tripo-
de Appollinis in Constantinopolim in loco quem gre-
ci xerolophon vocant / Sunt autem scripta sic ΔΕΜΟ-
ϕοοΝ pro demophaon ΛΑΚΟϕΑϕΟΝ pro λακοϕαοΝ
Hec glos glotis hoc os ossis correptum Ovidius
in v° Methamorphoseos Cum postquam ferrum cum osse
revulsum est Quidam tamen veterum et hoc ossum et hec osso
proferebant Unde pacuvius in Chryse Ossuum inho-
matum Astuosam auram Actius vero in Annalibus
Efferarimus fera ferox infessa infunditur ossio / Cato
tamen os protulit in iiii° Originum / Dignus in ce-
bro rupit aut os fregit thalione proxima cognatus
vlcisatur os productum oris / hic et hec custos custo-
dis Quod in dis desinit quia venit a verbo
custodio Cetera cuiusque terminationis genitivum

Neutra monossilaba sunt

Addit quoque nomina neutra in us alia a monossillabis et alia la bis habentis d vel l vel n ante us omnia neutra mittant us in o productam si sunt comparativa et accepta ris faciunt genitivum ut hoc melius melioris / Si vero non sunt comparativa mittunt us in o correptam et assumit ris ut hoc decus decoris / Exceptis hiis quibus verbo adiacent idest a quibus sunt verba quadam mutatione facta quia e in penultima silaba ut vetus veteris et inde vetero veteras Exceptio virus et pus et vulgus Hoc ponitur quod secundum hanc regulam deberet dici tempus temporis quia adiacet ei verbum tempero temperas temperare Sed tempero a tempore non

similiter. Illud quod videndum est quod supra ubi dabat regulam de habentibus d vel l vel n ante us dicit primo ponendum ponderis in libris quibusdam ... solemus dicere quod ... erat antiquum quod solemus dicere ergo illud quod intulit. Et alia inquit pene omnia graeca in genetivo habuerint similiter longe ... verba. Pene autem inquit secundum quosdam propter vellus velleris quod non facit ut est verbum. Sed quia videtur nunc rationaliter factum esse velle: vellere, melius ut dixit pene propter solus soleris quod nullum verbum facere esse. Et attendendum quod nunc non recipit pallagus quia fit a graeco palagos. Unde versus: Vis brevis oris habet dum tamen parat ut melioris in reliquis sit oris ut sterus sterioris.

graecam sequuntur os finali in is conversa Χρυσερως Χρυσερωτος chryseros chryserotis ηρως heros herois Μινως Μινωος Minos Minois. Salustius tamen Minonis protulit genetivum in V historiarum: Dedalum ex Sicilia profectum quem Minonis fugerat iram atque opes. Nec tamen hoc sine exemplo apud graecos quod invenio. Cratinus enim heron pro heros quoque dicunt. Hic zoston paraperon ... dixit. Homerus ergo et Minon pro Minos. Romani autem plerumque solent in on terminantia etiam abiecta n proferre per o ut leo draco. Sic ergo Mino et Gobio quod dicunt pro cobius abiecta s. Et quod mirabilius est Athos Athonis protulit Cicero in III de republica: Quid ergo illa sibi vult absurda exceptio nisi si quis Athonem pro monumento vult funditus efficere? Quis enim est Athos aut Olympus tantus? Sed hic in is declinatur. Declinatio plana est Athois; quod Ανδρογεως pro Androgeos. In us correptam desinentia masculina latina s vel t vel x antecedentibus si fuerint incorporalium vocabula quartae sunt declinationis ut hic risus huius risus, hic casus huius casus, hic situs huius situs, hic positus huius positus, hic partus huius partus. Quamvis hic partus huius partionis antiquissimi inveniuntur. Plautus in Truculento: Horresco miseram mecum quoniam fit partionis. Hic sexus huius sexus. Hic

luxus huius luxus / Similiter quarte declinationis quer-
rem vocabulis omonima inveniuntur ut magistratus
[illegible] archon huius magistratus / hic saltus [illegible]
[illegible] huius saltus / hic versus huius usus
[illegible] / hic status huius [illegible] carmina
[illegible] / Fastus quando a fastidio venit est quarte
declinationis est / Invenitur tamen quandoque pro animali accipitur a fastis
et nephastis diebus / sicut dictum est [illegible]
secunde est / Invenitur tamen et quarte / Lucanus
in x° Nec meus eudoxi vincetur fastibus annus [illegible]
tamen errore lucani prolatum dicit Servius in comenta-
rio tamen libri virgiliani Et tamen auctores quoque similiter
id protulisse inveniuntur Ovidius fastorum libros
inscripsit Illam apud oracium duplicem invenio
scripturam et phastus et fastos in tercio carminum
Per memores genus omne fastos Et fastus in aliis
codicibus Varro in Ephemeride Postea honoris
[illegible] causa Iulii cesaris qui fastus porrexit mensis
Iulius appellatus est / Senatus ideo quia quarte est
quod a vocabulo natus est / Et si ante tus alia sit
sub eadem sillaba consonans est tamen cetera quarte declinationis s-
[illegible] sunt propria vel mobilia ut fluctus huius fluctus
hic questus huius questus / hic rictus huius rictus
hic victus huius victus / Excipitur hic lectus
secunde et quarte huius lecti [illegible] in est huius

Hic aes diptongus

Capitulum quar-
tum in quo agit
de [illegible]
in diptongos
Et dividitur in
tres partes secundum
quod po-
nit tres regulas
Et [illegible]
partem ponit [illegible]
regulam in qua
es diptongus
[illegible]
inveniuntur duo-
re declinationis
hic praes praedis
et hoc aes aeris

In greca
In ys gta

Item ad hanc re-
gulam addit
Nonnius de fine-
in ys gta finit
et hac declinacio
mutata os gti
gti in is dicunt
e ut fidelis fidelis
et nos fideles

lectus antiquissimi protulerunt Cornificius in primo de
deorum Ipsis vero etiam ad cenis memoriae nonae de
gratiam lectus porrecturi Plautus in Amphitro-
one Quam lectus ubi contubuisti concalui locus
Mustus quod musti coepit probus quod tam mobile videtur
Eum veteres et feminino et neutro genere invenimus
hoc protulisse pro novus nova novorum Marci
alis in primo Quid te tuta iuvat vetulo miseri
falerno Munaticanis candida musta cadis Ovidius
in xiiijo methamorphoseon Tercentum menses ter-
centum musta videre Varro Censorinus Ex agna
musta pascenda musta agna pro nova dixit

Invenimus tamen antiquissimi multa quod supra
dictis in genitivo est terminasse Terencius in
Andria Nichil ornati vel tumulenti pro ornatus tu-
multus Item in Adelphis fructi pro fructus
Nunc exacta etate hoc fructi pro labore habuisse
fero alius questi pro questus Item in Ecira
Nunquam animi questi pro questus gratia ad malas
adducam partes Adventi pro adventus Item
in sermone Patrem ut extimescam ubi eius
adventi venit in mentem Senati senatuum
pro senatus Salustius in Cathilinaria senati
pro senatus senatuum fit sic quod tesuerat visi quod posse Plauc-
tus in Vlaui Anezno vsorz no muoz nmo seudmimus
Valerius in sermone Quid hic eo

Usus de
finencia

Secundum pe cali
in qua ponitur secunda
regula et est
Desinentia in aud
ablata s et addit
dis faciunt gtm
ut laus laudis
quidam sub dipp-
tongati vocant
ut cur pres est
predis addit laud
laud sic de
fraus fraus

Meus est
tercia pro in qua po-
ssumus terciam regulam
desinentia quoque
meus diptongum
mittantur in-
et fit gtm ut ys
deus hydei et in-
de quod hydeus dissil-
labum est ipse dip-
tongum hydeus
vero est trissillabum
quia eu non est
ibi diptongum
Illud quoque viden-
dum est quod pro-
nominatus gre-
cis terminationi-
bus meus dip-
tongum plu-
rimi auctores ter-
minationem
meus ut pro
achilleus

talis versis et syrma facis [illegible] inus in polimetro
Omnes sunt denis silabis versi. Hic victus huius
victi plautus in captiuis / pro victu cottidiano
in victi ventrem ad me afferas. plautus in
Aulularia huius gemiti dixit. Dauid gemiti et
male meshoc mihi dies hic obtulit famem et
pauperiem / Alia vero omnia eiusdem generis latina
in us desinentia secunde declinationis sunt vt hic vir-
gilius huius virgilij / somnus somni laertus la-
erti mus muri sanctus sancti ventus venti
tibus tibi / communis et huius tibus antiquissimi pro-
tulisse inveniuntur plautus in captiuis cauta
ventri comicata meo adest in portu tibus pro
tibi. Excipitur arcus quod dic causa quibus
tam sede quam quarte protulerunt / de celesti
eius .i. divina dicens dicemus in tertio de decorum
natura in sinistra finitur genitiuo. Cur aut species non
in decorum mus reponatur. Inveniuntur apud veteres
etc sed gl sim ep by est quarte declinationis Lu-
nius in xiiijo annali arcus vbi aspicimus
mortalibus que prohibentur Arcus est quarte
est quod tam masculinum quam femininum inveniuntur
Lucanus in xo [illegible] in locus arcus compressum
pectine ferro Juuenalis in primo. Ille sitiluid
madida fuligine tinctum obliqua producit
arcu. Idem in secundo / Emerita que cessat acu
diminutio in a mano fit arculus Teste

vt pro achille
ms achilles pro
orpheus orphei
prod probat per
orpheus / orpheo
eius apud grecos
facit orphea / itaque
et a nominatiuo
vlixeus [illegible]
genitiuo vlixeo
eius vlixea
vlixeo / ab vlixe
vero proferunt
accusatiuum in en ut
vlixen / item
in e longum ut
o vlixe / [illegible]

In v desinentia

Capitulum quod
tangit ad summam
[illegible] ponit
regulas de fortorum
genitiuis / de nominibus
desinentibus in duas
consonantes, ut
in [illegible]
[illegible]
[illegible]
in x / et diuiditur
in tres partes / prima
ibi [illegible] / 2a
ibi in [illegible] / prima
subdiuiditur [illegible]
ponit primo regulam
de latinis / 2o
de barbaris ibi
barbara / 3a
de grecis ibi greca
[illegible] / Anumerum
ad primum ponit
talem regulam

[ex]plo Rus ab equo equuleus Et latus ?
Et hic specus quod tamen masculini generis ne utre numero
Oratius in iiio Carminum Quo me bacche ra-
pis tui plenum que nemora et quos agor ? specus
Sed hoc specus melius dicimus in singulari numero
In plurali hii specus Sermo placet ? feminino
tamen genere hoc nomen invenitur Agellius noctium
atticarum vio Sole medio inquit et arido et
fragranti specum quandam nactus remotam la-
tebrosam que penetro et recondo Ennius in xiio
Annalium Eum cava sub monte late specus intus
patebat Pacuvius in nuptiis Adveneo in late-
brosam specum dicebant hic et hec specus et hec
speca Catho Speca sposita quo aqua devia abiret
Ovidius etiam singulari numero hoc posuit masculinum in io
Urbe condita Lucus erat quem medium ex opaco
specu fons perhenni rigabat aqua Similiter Ovidius
in iiio Actaeon Et specus in medio virgis acumine
densus Idem in vio Specus est tenebrosus ? ?
alu Idem in xio Est specus in medio natura factus an arte
Ambiguum Penus quod et masculinum et femininum et neutrum
invenitur Teste Donato et Capro Plautus in
Pseudulo Ubi si in annua penu ab amatoribus con-
geratur Lucius Magna penus parvo spatio consumpta
fuit Oratius in io Epistolarum Annone prosit portet frumenta
penusque Ymo genus neutrum est ut penu penoris sicut pectus pectoris
Cesar strabo contra Sulpicium tribunum plebis /

Horum ? ? ? ? quod venerunt a ? ? ? in ? ablata et addita ? ? ut ? ? a ? rego regis rex ? / Alia vero ? ? ? illa sunt que venerunt a ? ? in ? et que sunt latina ? intelligere ? simplex et fallax ? ? ablata ? et assumpta ? ? ut lux lucis ? ? ? ? ? ? ? et nox noctis / ? tamen habenda est ? / ? ? ? ? ? composita ? / sicut ? ? ? ? ? ab ? ? est / ? ? ? feminino / De ? ? ? ? ? ? ? ?

propinquos nostros messalas domo deflagrata pene vo-
lebamus p[ro]nare. hoc penum est affrania penult. Inpe-
num herele / Et hic ficus vitium tertie quarte est
domus Marcialis in primo epigramaton Quod dixi
ficus rides quasi barbara verba Et dici ficos teciliane
iubes Dicemus ficus quas scimus in arbore nasci
Dicemus ficos teciliane tuos Ex quo ostendit et vi-
tium et fructum posse esse quarte declinationis / que autem di-
fferre / Vultus preterea quarte est declinationis quod et Cice-
roni vocabulum est a volo verbo quo a colo cultus
et ab occulo occultus / et absolutior vultus / Nec
mirum cum alias species morales erga tota
vult esse / vultum enim quo colores et figuras eius
sunt incorporales / voluntatis enim statum affectum
in facie monstrat / quo metus . gaudium . leticia . tri-
stitia / que omnia rerum incorporalium sunt vocabula
Sunt igitur quarte est declinationis / Similiter arcus hoc
enim quoque in neutro est quia hoc arcu veteres profere-
bant / bene autem si quarte declinationis Omnia in
masculina que neutra quoque in v desinentia numero
eiusdem sunt declinationis ut hic tonitrus hoc tonitru
hic cornus hoc cornu / ergo similiter hic arcus hoc
arcu Plautus in Menechmis Ita mihi
imperas ut ego huius membra atque ossa atque ar-
tua comminuam Illud est pessima dicere

Sunt non habent
in ceteris casibus
obliquis casibus

Similiter
in v desinentia
...

Barbara
quoniam x

ponit regulam
de barbaris in
x dicens Bar-
bara que magis
corripiunt penultimam
que primis non habent
in penultimam ut
fornax fornacis
...
magis dicit quia
in barbaris ha-
bemus plurimum
producendi et cor-
ripiendi / magis
tamen corripiunt

Alia sic

iiij x

q a vo acto actas ici voblid sit actatus et p
sincopam actus / quo a poto potas potatus
potus / Vnde est nomen est quod fecat acton i. acto
quod a voblo ici est silem et caud formant deo
quo quatus · saltus · magistratus / Et forsitan ideo
etiam actus ab actum · portus a portatu · lacus
a laqueatu sinus a sinuatu currus a cursu gra
dus a gressu / nata v. proinde multiorum formae deo quo
vmpota et fixa A portu quod tam ma. est
ner generis invenitur et secunde declinationis vt hic
angiportus vel hoc angiportu genitivus angi
portu his angiportus Sic plinia sed in poste
grece protulit Terencius tamen in adelphis vero
Angiportum non est pervium Et in sermone
Et hinc ceteri vos iussi in angiportum hunc
proximum / Gradus tamen quarte est vt eudima et singu
lariter tamen et sic sinus producta et facit vas / var
ro de vita populi Romani libro primo vbi erat
vinum in mensa posuit aut galeola aut si
num Virgilius in bucolicis sinum lactis / et hec
te liba pape / sed hoc est ma. genere protulit
quidam / plauta in Curgulione Sic in vino
sinus fertur ... causa ...
secunde / Illud quarte declinationis // Currus
sibi accipitur quod quarte est declinationis ut ...

Sic colligitur ... quales ... tendentur ... ad barbara quod ad latina tamen ad masculina quod ad feminina et ... / Alia vero differencia in x que facit ... habent e ... in x ... sunt tamen masculina latina in x differencia / ... barbara ... in x ... excepto ... quod ... excepto ... et ... que ... quarte ... ante x ... ponit /

Vna vero aliam tamen actionem

ponit alium regulam de ... terminatis in x ... terminata in x ... formant ... ante ... in ...

et possima verisilem de his omnibus racionibus ut supra
declinamque recentes dicit quod ea que a participiis derivantur
in us desinencia si sint fixa certe sunt ut porta:
tus portus. artatus artus. laqueatus laqueus
arcuatus arcus acutus acus sinuatus sinus / a
cursu quod vel tro cursus a gressu vel gradior
gradus Veldo aut cognato est census ad census
quod dividum census i. cerchum pro cursu accipitur
fictio per marcello. Hec fas esse ducellam usari
me in meo vetere turricelo / Primo i. si sint participiis
silia fixa certe perscribuntur domus sicut ovia que
silia sint participiis non mobilia Hic est per sincopam
plata vel mutacionem consonantium ante us posi-
tarum caud deor finaverunt Hec inest in no-
minibus hoc fieri est ipsa participia inveniuntur
est quod per sincopam plata ut potus pro potata
tectus procreatus dictus pro dictatus sancius
pro sancciatus temetus pro temeratus lassus
pro lassatus Tonitrus quod et tremus quod sint
masculina notantur quod certe sunt Nam plerumque
inveniuntur hec tonitru hoc termi de quibus
supra quod docuimus Primo aut tantum certe domus
nona est secunde regula pertulisse supra vetustissimos
ordinaria sic ex contrario ea nona que debuere
sic esse tantum certe est quod declinavere ut hic si-
bilus hinc sibilus / vadus. vulgus fictus

habuerunt an
ac / durunt cum
spiro spiritus
Et nota spiro
spiritus / quarta va
riant simpliciter
declinacionem
ut per nox per noctem
Et vide. per sequens
Illa vocant latina
que non variant
quartam septimam
quintam declinantur
agris / unde versus
stans cum certo
versus ibi tamen ab
usum / ...

Tamen ibi
in b vel
per b /

Secunda pars
capituli in qua
incipit ponere
regulas de de
sinentibus cum
duas consonantes
dicit itaque
desinencia in bs
vel ps in excepta
sed ferme gerunt
ut urbs urbis in
ops in opis
Sed intendum
est quod si fuerit
bs e cum b vel
p s et non sunt
monosillaba mutant
e in i ut princeps
principis celeps ce-
libem Hic non
sunt monosillaba

Bipennia in xi° historiarum Promb[?] sybelus[?] fie[?]
tonsilla cepit / Excipitur est hic lepus et quod
solo in vs terminatum dicimus masculinum tercie declinationis
inveniuntur nam vetus veteris que est trium
generum et ligus liguris que dicit Salustius
in ii° historiarum Et ipsi ferentes thraces[?] ex gre-
ge quorum per litora vegebat caesa inter nove
ligus inter Invenitur et in vr dicimus li-
gur Lucanus in p° Et nunc tonse ligur
quondam per colla decore crinibus effusis
toto prelate / Comminus veter etiam analogia
exigit ut hic sit dictum Ennius in tetuba[?]
veter fatorum terminat sic insserat pro vetus ut ca-
pro quod prudentissime videtur in comparativo ve-
terior et superlativo veterrimus veter declinatur po-
situm statio in i° Virgines intemerata vete-
rior est quod Roma planta in Bacchidibus
Venez ubi dedi illum veteriorem lepide ut
lemno rebbas / Monossillaba quod in vs declina-
omnia cuiuscumque sunt generis tercie sunt declinationis que
et producuntur Est autem unum masculinum a grecis
suptum mus hic mus huius muris quod et per
obliquos casus producit v mus muris Ideoque assumi-
tur r quod non poterat v vocalis prima producta vel ha-
altera consequente Itaque in omnibus monosillabis
v longa est per omnes casus et similis de sus[?]

Marginalia (left):

genus[?] et ipsi pleps plebis [illegible]
ite a regula pre- missa genitivi acc- pitur que ablata s et mutata e in i addita vo- cis faciunt genitivum ut anceps ancipitis bimulter[?] biceps bicipitis

Tunc lin in
us / Ecce[?] per ca- pita[?] quia ponit istam regulam de finientibus[?] in us ut vo[?] ablata s et ad- dita tis faciunt genitivum ut inops[?] ... tis ... pullis[?] / Excipitur forms[?] ... et bibupennis[?] bipendis / ut a cardo genitivus ... que ablata s et addita ... faciunt genitivum ut ... cardis[?]

Secuntur
vocabula
imperfix
lum libri
in priscilian
in et dicit
sic eos
uniuntur[?]

romus ut ius iuris rus ruris plus pluris
tus thuris crus cruris// exceptis grus et sus
que sola monosillaba greca inveniuntur et in nominativo pro-
ducuntur. In obliquis vero corripiuntur quod apud
grecos quoque hic productus in nominativo in reliquis cor-
ripitur. Et u penultima ante r volens posita longa in-
veniuntur apud latinos ut arcturus suo fluctivo-
nos// Sunt autem nomina in us desinentia greca
quatuor duo in us producta monosillaba et duo
dissillaba in us correpta de quibus supradiximus
hic et hec sus suis et grus gruis/ Virgilius in primo
Georgicon: Cerimonie dant signa grues. Oracius
in sermonum libro ii: Discerpta ferentis membra gruis
sparsi sale multo non sine farre. Vetus et veteris
et ligus quod in ur terminat nominativum ligur ut supra dictum
est liguris. Preterea unus ullus nullus
solus totus alius quamvis verissima sunt nomina
esse videantur ut in pronomine docebimus tamen pronominum
secuntur declinationem illorum que in ius terminant genitivum quorum
inveniuntur apud veteres et nominativo modo declinata
id est genitivum in i et dativum in o desinentia nec solum
hec sed omnia que sibi declinationem proferuntur sicut
iam in superioribus ostendimus. Titinnius in barbato
quod quidem pol mihi dicit. Naviusque unicum collegii
sumque unum pro unius. Affranius in suspecta

Gummi dicitur id est quod
stillat ab arbore/ Pos-
tid[illegible] proprium nomen est/
Dori et epi sunt nomina
propria castrorum/ Auriga
est qui currum regit et
agit. et [illegible] duabus
dicitur esse compositum
a quibusdam a [illegible]
imitatur simplex/
Aleotheca et dicitur
variatio seu [illegible]
Capricornus a capio
et cornu compositum
est. [illegible] sili-
a cornu et similia/
Peripethasma compo-
situm est a peri quod
est circum et petasma
quod est velum ut quasi
dicatur perpetasma
superior pars cortine que
depicta est/ Et ponitur
[illegible] pro [illegible]
do/ Stemma est signa
Sirma est cauda ve-
stis. Et [illegible] a
dicitur a siron quod est trahens
[illegible] sirma dicitur
longa series orationis
tenorem [illegible] usque
ad ultimum finem
[illegible]. Sirma etiam
dicitur liber vel volu-
minis [illegible] in
libro. Sunt enim
in libro multe re-
plicationes sicut
in cauda vestis
mulierum//
Diadema est corona
regis. Dogma est o-
pinio vel doctrina
[illegible] Dogma etiam
dicitur iteratio doctrine
vel decretum placi-
tum vel consensio
translatio/ Plasma
est [illegible]
vel caligo [illegible]
Emblema est [illegible]
[illegible] Schema
est lectus ornati-
vel est [illegible]
[illegible] a [illegible]
Marsia nomen est
[illegible] Getica
gentile est [illegible]
et zozia [illegible] sunt
nomina [illegible]
est quod super [illegible]
[illegible]
compositum est a [illegible]
et [illegible] quod [illegible]
[illegible] dicebatur

Mancipi [illegible] que cum vendit manum capitur et componitur a manu et capio. Plauti [illegible] pro tamen [illegible] fiat [illegible] est [illegible] anima [illegible] turbonis [illegible] est. Cum turbinis de vi ventorum dicitur [illegible] est a [illegible] et giro [illegible] camicula [illegible] est [illegible] campo [illegible] tabernam [illegible] campona [illegible] qua taberna dicitur [illegible] videns [illegible] que [illegible] eripeta est [illegible] veniente et petere [illegible] appetens [illegible] quod est [illegible] pricinnus [illegible] et est a capere et [illegible] capcius est [illegible] palpo a palpo [illegible] et est caro [illegible] pinguedine [illegible] est [illegible] caro [illegible] et [illegible] pulsat et [illegible] est [illegible] ad vestem [illegible]

petaso — Petaso est perna porci [illegible] peto [illegible] est [illegible] dicta a [illegible] cum [illegible] lactes in [illegible] et in aliis [illegible] et lactis [illegible]

lactes / lacte — [illegible] sagittis [illegible] dicta [illegible] a nanus et machina quod est pugna [illegible] pugna [illegible]

hostorium — Hostorium est lignum [illegible] ab hostia vel quod est equare. [illegible] Abax [illegible] a bacus [illegible] de cuplatio [illegible] a bace [illegible] decem [illegible] in primo enim unitas [illegible]

Ado ut te facies caput tote familie proavus/
Catho in primo Originum Illam de omni tuscula-
na Civitate soli lucili mamili busicum grand-
fiunt soli proavus . Cum tantisper nulli re-
cinitate es . Sed nichil agas nulli proxillus pla-
tus in Truculento Quasi vero corpore religi-
ptatem coloris ulli capiendi mala ulli pullo
Illius quod tam genus alius pera circumflexa quam
alii generis inveniuntur apud veteres Cecilius in [illegible]
Nullius alii (alie) rei nisi amicitie eorum causa alie
pro alius dixit Cesar in Anticathone priore
uno enim excepto quem alius modi atque omnis natura
finxit suos quisque habet caros Marcus Catho
in Censura de vestitu et de vehiculis (vehyculis) nam per-
iniuriam fiat id michi ob eos mores quos prius
us habui honos (honos) detur ubi datus est . Cum vi-
cos imittem atque alii modi sim Plautinus in
[illegible] Per versum est alii modi postulare // Eff-
mina eiusdem terminationis tocius . si sunt arborum
nomina feminine eorum domus ut hec ornus huius
orni / hec fagus huius fagi / hec pirus huius
piri / hec cupressus huius cupressi . Excipiuntur
quercus laurus pinus cornus ficus que tam
secunde quam quarte inveniuntur . Licet in or-
thographia sibi quercum rami ad terram iacet

ut sunt quasi capre ex ramis glande pastam
Virgilius in octo Arma sub adversa posuit ra-
diancia quercu Stacius in viio Thebaidos Ecce
in depressus acclivia Virgilius in xiio ferro so-
nat alta bipenni // Maximus // Evertunt altas
ad sidera pinus Cicero in iio de oratore Cum
familiaris quidam quereretur quod diceret uxorem suam
suspendisse se de ficu // Amabo te inquit da michi
ex ista arbore quos seram surculos Marcialis
in Epigramatibus // Dicemus ficus quas scimus
in arbore nasci Sin vero in productam us tra-
tur ablata s et addita tis faciunt genitivum ut hec
servitus huius servitutis virtus virtutis // salus salutis
senectus senectutis iuventus iuventutis Excipi-
untur tellus telluris palus paludis que duo
non habuerunt t in genitivo Palus quoque est correpta ut
invenitur apud Oracium de arte poetica /
Debemur morti nos nostra que sive receptus
Terra neptunus classes aquilonibus arcet
Regis opus sterilisque diu palus aptaque
remis // Alia omnia nomina eiusdem generis vel
feminini in us correpta desinencia quarte sunt
declinationis ut hec nurus huius nurus / hec tribus
huius tribus / hec manus huius manus Ex
quo compositum eiusdem declinationis sequitur / hic
centimanus huius centimanus Oracius

In tercio centenarius
Est autem abacus
vel abax virga ge-
ometrie vel tabu-
la geometrie quam
habent physici ubi
figuras in pulvere
super posito faciunt
Item alio nomine
dicitur pinax a cio
Abax etiam vel
abacus dicitur superior
pars capitelli vel
tecum quadran-
gulum quod super
columpnas ponitur
Et est quedam mensa
marmorea dicitur
[illegible] vel linx dicitur
lupa cervarius et
linx invenitur
masculinum et fe-
mininum Acceph-
ala dicitur decrepedum
mensura Thebai-
dis dis duo sunt
nomina quartum
duplicancia cum
Et quo feminina gen-
eris est inflexio
prima. Sic formatur
panther cratther
et sic est lampas
et iter. Elonsis
nomen civitatis
unde sacra eleu-
sina i. ceres
ibi precipue coleba-
tur Tracius est proprium no-
men Heroas viri
nobiles qui post
mortem credebantur
deificari // Essen-
ius proprium nomen
unde patronomicum
formatur Evan ba-
chus Hic flamen
non est sacerdos
ianialis // Flemen
flemminis est hu-
mor sanguinis vel
sanguinolentus // Hy-
men est locus con-
cepcionis // Unde
Hymeneus deus
nupciarum Et
in himeneione
Hic hymen media
producta est // Dicitur
membranula illa
in qua puer involvi-
tur in utero ma-
tris que alio nomine
dicitur matrix in qua
sunt septem cellu-
le sculpte humane
impresse vel plurales
unde etiam Hinc
plures quam septem
simul concipi a
mulieres. Inde
hec himineo nomine
dei hymenei imperatrix

[illegible]

lupanar

adulter

in iiiᵒ carminum Textis meare certamen
gigas sinat. Hic anus huius anus Nam
Terencius contra hanc legem in Heautontimoru-
menon dixit. Anus more antiquo comparat ou[…]
mediocriter vestita veste lugubri eius a-
nus causa opinor que erat mortua. Hu[…]
Hic alvus huius alvi quod frequenter veteres plu-
lere masculino genere. Ennius in Annalibus dicit: quam
fragillissimus alvus. Catho ad filium: ex dolore
ex febri ex siti ex medicamentis bibendis ex ca-
taplasmatis ex alvo lavando. Cinna in Smyrna:
At scelus incesto tinne crescebat in alvo.
Contra hoc genus huius declinatur alvus alvi.
Virgilius in hac feminino protulit in secundo Enei-
dos: In latus inque feri curvam compagibus
alvum. Hic humus huius humi hoc est apud veteres ge-
neris masculini in vii declinatur. Sed oportune
hanc declinavit Livius in Adone: Humum
humidum pedibus fodit. Oratius in Tigeste
versu: sequitur humida planities humum.
Hec domus huius domus et domus domi.
Terencius in Eunucho: Domi focique fac vi-
cissim ut memineris. Virgilius in viᵒ: Hic
labor ille domus et inextricabilis error.
Ennius in iiiᵒ actaom: Domum communis
utrique. Colus cola et colus Virgilius in octavo

cum tolerare colo vitam tenuique minerva Sta:
tius in septimo Thebaidos hinc quoque extrema iam fila colu
gatur ordo senecte. Pomus quoque veneris opripitur
quod solum apud feminini invenimus latinum in ve
desinens tertie. At forte ideo sic declinatur ne
si venus veni declinaretur dubitationem haberet
genus cum veni imperativo verbo. Incus etiam mascu:
linis quod ponit Nonius marcellus de doctrina in ea
enim conferri massa malleis tunditur. Unde etiam
incus est appellata tamen quia et per casus obliquos cu et
in verbo tudo eadem silaba producitur et quoque
neutro produci. Pecus quoque femininum facit pecudis
quod etiam neutrum est hoc pecus pecoris. Cesar
in Auguralibus: Si sincera pecus erat. Vir:
gilius in quarto georgicorum: Ignavum fucos
pecus a presepibus arcent. Vetustissimi etiam
hoc pecu. Unde hec pecua plurale dicebant
Postilius in primo Annali: Sepe greges pecuum
ex hibernis artibus pulsi. Plautus in Mer:
catore: Nec pecua ruri pascere nec pueros
nutricare. Idem in Truculento: Pecua ad hanc
collo ne rura ego obligata defero. Idem in Ru:
dente: Non vides referre me uvidum rethe
sine squamoso pecu. At Solinus in Memo:
rabilibus de Britania dicit: Ita pabulosa ut
pecua nisi a pastibus interdum arceantur ad periculum

Iupiter dicitur quasi
opis vel opum
pater ~~Mas~~piter
maris vel ut alii
volunt martis
pater ~~Dies~~piter
quasi diei pater
Suber quod est int[illegible]
robur et cortex
arbor / ~~[illegible]~~
a multitudo et [illegible]
uber ~~[illegible]~~ est no
feminini / ~~[illegible]~~ est
[illegible] de quo et est
compositum a
[illegible] ~~[illegible]~~pter[illegible]
~~a septimo~~ et [illegible]
~~[illegible]~~ ab octavo
et imbre Opipar
vel eleganter ab opi
po [illegible] de
nobilitas nobilitas
vel ab ope et paro
[illegible] [illegible] ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ et ad
[illegible] liber
et de Baccha dicitur
et de ingenio ~~[illegible]~~
declinatur in o [illegible]
~~fiber~~ est animal
[illegible] quod bener ~~[illegible]~~
est vena [illegible]
[illegible] quod [illegible]
vir ~~[illegible]~~r nomen
gentile est ut me:
dietas pacine ~~[illegible]~~
miator est [illegible]
vel qui vendit ma:
[illegible] de [illegible]
vel [illegible] [illegible]
quod est [illegible] ~~[illegible]~~
[illegible] est quod [illegible]
[illegible] dicitur quasi
[illegible] puer vel [illegible]
[illegible] quod [illegible]
puer et [illegible]
componitur [illegible]
~~[illegible]~~ generis [illegible]
[illegible] ab [illegible]
[illegible] dicitur
quasi [illegible]
[illegible] est [illegible] ~~[illegible]~~
non est [illegible]
ab non sunt pon:
[illegible] et [illegible] pro
[illegible]. Vas [illegible]
vas vadis dicitur
de [illegible]
[illegible] vasis non [illegible]
et in plurali [illegible] est
[illegible] declinationis
hec vasa vasorum
vasis ~~[illegible]~~
est [illegible]
[illegible]
[illegible] est [illegible]
unde [illegible]
[illegible] ~~[illegible]~~
[illegible] est et
[illegible] quod [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible]
est [illegible]
[illegible] carnale

[illegible]

Ballinator

agat sacietas Preterea inuenitur apud vetus-
sissimos intercus intercutis / et hic intercus aqua
dicitur quam greci ypopossi nominant plautus
in ffrebularia (?) ... erat bilis aqua / inter-
cusis febris / Catho autem quasi adiectiuo eo
vsus est dicens intercutibus stupris obstinati
pro intestinis vt sit secundum eum hic et hec et hoc
intercus .i. qui vel que vel quod intra cutem
est Nec mirum de eorum simplicibus cum id quod similiter
composicionis nec terminacionem mutata quod in omnibus
fere pene compositis inuenio / hoc cor huius
cordis hic et hec et hoc concors cordis concordis
hoc caput huius capitis hic et hec et hoc in-
ceps incipitis Similiter hoc corpus huius corporis
tricorpor incorporis et omnia talia
Excipitur exanguis quod quia que est in is bre-
uem desinens / et in e breuem facit neu-
trum parem habuit etiam genitiuum huius exanguis
quo omnia similia Greca que ~~sunt~~ a-
pud grecos in os desinencia mutant o
in v secunde sunt declinacionis tenpos tiro-
tiri tirus ~~pil~~ pilus pili pelagos pelagus pelagi Ex-
chaos chaus chai inuenitur in xiiii methamorphoseon Et noc-
tem noctis quod deas herebo quod chao quod Nam vocat
ab herebo et chao sicut a pelago absque illis que
in ros desinentia antecedente alia parte eadem

sillaba consonante vos in er convertit plerumque ut agros ager
menandros menander. Et quibus supradictum est eiusdem
sunt et apud grecos terminacionis eiusdem apud latinos in is
faciunt genitivum a greco enim genitivo mutant o in i et genitivum
faciunt latinum ut oedipos oedipodos edipus edipodis
unde plautus in abstinio cave ab edipo dixit pro edipode
in penulo Nam isti quidem hercle orationi edipo opus est coniectore
qui spingi interpres fuit. Melanpos melampodos mela-
pus melampodis. Pontus enim et eunus et antinus
que per sineresin os in ous diptongum apud grecos pro-
ferunt. Cum apud illos etiam integrum relatum declinatur in os
desinencium. Ous enim diptongum terminant genitivum
apud nos quod dicitur re ce dois. Sicut si integra cor-
ruperentur necesse est ea declinari ut pantoos pantoou
pantoois pantoon. Et nos ergo pantous pantoi pantus
panti. Oracius alcinous alcinoi declinavit in primo
epistolarum. Nos numerus sumus et fruges consumere nati sponsi
nebulones que alcinoi que. Apud virgilium tamen necesse est ut os
sive grecam retinuit platus in secundo Eneidorum
Panthus othriades arcis phebi que sacerdos. Idem in eodem
Panthus ubi summa loco panthi quam prendimus arcem. Neutra
eiusdem terminacionis si sunt monosillaba producuntur et ablata
s addita ris faciunt genitivum ut hoc pus puris thus thuris
rus ruris crus cruris. Alia vero o vel u vel e ante s
posita mutant us in e correptam et accepta ris faciunt
genitivum ut hoc pondus ponderis vellus velleris olus
oleris ius iuris munus muneris onus oneris scelus

id est crescere cum incipit barbere pubem hic
et hinc pubesco: inchoativum i. crescere
barbescere in tali etate esse vel talem
etatem habere unde est componitur
impubes impubesco
pubes pubesco
inchoativum. Item
hic puber
id est puer qui pubem illam
habens vel emittens
scilicet qui iam
generare potest et hic
incipit esse a tercio
decimo anno quod femina
incipit esse viripotens
a duodecimo anno et
ita solvit quidam
puberem etatem
dici qui quatuordecim
annos explevit
quamvis tardissime
pubescat. Ab hac
est puberem esse qui
habitum corporis
pubertatem ostendit
ut generare
iam possit. Inde
et pubes dictus
est a pube id est pudendis
corporis quia hec
loca primum induunt
lanuginem ducit.
Inde hic et hec
impuber vel impubes
id est impubis
barbam impuber
puer qui non
...
hec pondus
pondus ...
ab pondion
id est duo pondera
...
capiti ...
...
...
...
tripos
apollo
...

scelerus generis neutri quod latinum est ordit et dico et v
genero generas Accipitur fenus fenoris Juvenalis
iiii° Ere patrio ac rebus mersis inventier fenoris atque
argenti gravis et pecorum agrorum quod capacem quod dat
fenerus dixerunt Unde et fenero verbum et feneratur
et pignus pignoris et pigneris Unde et pigneo
pigneras Lucanus in i° Pignora nata domi nullis
commerere propriam Juvenalis in iii° viginti milia fenus pigno
ribus positis Alia omnia mutant v in o producta
Reminder si sunt comparativa et accentuata nisi faciunt genitivum ut hic
melius huius melioris hoc felicius huius felicioris
Coreta vero si non sunt comparativa ut hic decus huius decoris hic
stercus huius stercoris hic pecus huius pecoris hic frigus
huius frigoris hic tergus tergoris hic nemus nemoris hic
corpus huius oris hic tempus huius oris Excipiuntur ea quibus
adiacet e littera in penultima sillaba ulcus ulceris ulceo opus
operis operor latus lateris latero viscus visceris viscero
pondus quod ponderis Omnibus in scripto mechaon Ge
sequitur una thecus tenencia viscus tela et alia in pene
omnia At littera ante v in genitivo habent sibi (?) lingua ra
ut podus ponderus pondero ponderas sidus syderis sidero
sideras Unde quod considero ras et desidero munus mu
nuneo munneras genus generis genera generas quod e p o et sunt
in penultima sillaba Breviter i possimus dicere seu colli
quod icas neutrorum in vs etc dicere Dia neutrum
sillabarum in vs desinentia si habuerint vocalem in eis penultima
per eis faciunt genitivum ut podus eris pondero ras ulcus
eris ulcero ras latus eris latero eras olus oleris olero
oleras Breviter aparatus mecos artulos plus stercore
quam olero Alia vero o habent penultimam certam ut sed quantum

Ripo dicitur aliud est
necessarium vel stampinum
vel aliud instrumen
tum habens tres pe
des Christeros quoddam
nomen Crebro est no
men positio Synesius
ta tum id est novus
nova vir veniens a
misterium et quod
est novum ...
...us ... Rapin
cio dicitur quedam
herba vel potius
carnago nascens
vel ... arboribus
crescens penna
dicitur celarium
a pene quod est in
terius Hec stirpus ab
orio siccus Ger
sicus morbus An
tepositus dicitur ma
teria Hoc sinum
genus est vasculi
tropolis dicitur
qui tenet stateram
et ponderat seu pon
derat Ex lacte
ve quod est fine
et corde et ista
duo vocabula debe
ret stare in solo
fine ... ti
ligus nomen ge
nere est Omnia
dicitur massa ferrea
sic que ...
ferrum ab in et cu
do dis quod
ferio feris Cahos
dicitur confusio
Omnium et que
sequitur sequela
... nomina
Pignus ...
... id est ...
... amor ...
Quidam ...
... amor
... considerationis
et confirmationis am
... unde ...
... id est
considerationis vel
confirmationis amoris
... aliquos ...
Pignus ...
id est i vadium
... aliqua

tpus temporis littus littoris / Accipitur vinus quod quod
indecl(ina)le quidam re dixomus ec voluerit Unde lluciani q(ui) sic p(er)-
tulit relinquit cum tetri sup(er) vestigia viri / Item Con-
tractos q(uia) suo contractas perd(idit) vnd / Volgus q(uia) vera
q(uod) tam mani qui neutri est g(e)n(er)is et rem icaz mam de-
clinatur / Sed pus no(n) e(st) in vsu g(e)n(er)i(s) ne si puns di-
cetur esset g(e)n(er)is ad eand(em) scripturam dubitand(um) vtrum
s(er)uis eet plis a puis · puns / In g(e)n(er)e simi(li)s abeo q(uo)d e
pus quod indecl(ina)le / Sunt ig(itu)r greca sunt tm et tale dos
inuntar cum os g(e)n(er)i g(re)ca i no(n) ut pheretos pherius poranijs
herys herinos herim Amphibracus aphibratos aphi-
bracijs Clamis clamidos clamidys Sed hec grece q(uia)
plata inveniunt(ur) / Item acos dyptongu(m) duo inuem-
iuntur / hic prees pieta praces pracdis hic acos hic acus
In aus desinentia scia(n)d(um) s(un)t (et) ablata v et addita dos faciu(n)t g(e)n(itiuu)m
vt hic laus · dos · fraus dos / Item eos g(re)ca sit imitata vs
i(d est) faciu(n)t g(e)n(itiuu)m hic (et) tydeus hi(c) eu / In hetero(clitis) tm tiaco(n) q(ue)
inveniunt(ur) imitacio(n) eus dyptongi in eos longam plata
ut achileus achiles pseus perses vlixes vlyxus / In
quo dices sc(ilicet) q(uod) phileus philos p peleus pelos p
orpheus orpheos / et orphei dicitur p tydeus tydeos
Sic atimacha i(d est) Teclamdos tides teomides todes et
tomdes / et vtru(m) in e p(ro)ducta(m) / Contiphonezas pro
zephorone Metide teste herodiano qui hic pot(est) d(ic)o
katholicon / Sed ibicus onomatantonorphe dixit
At q(uia) g(re)ca ab hetero(clitis) i(d est) ... i(d est) ... v(e)l e ...
g(e)n(er)a t(er)mi(n)at ut ondanorphe / Item eo q(uia) ... aliquid ...
sciu(n)t latini Achille pse Ouidius in xiiij° methamo(rphoseos)
~~Heritus mathoreus Comes et pyramus vlyxem~~
Tu q(uia) tuis armis nos te poteremur achille Ab vli-
xeus q(uia) ... in eo p(er)scrut(atur) g(e)n(itiuu)m Oratius in carmi(num)
libro ... Nec ... duces p mare vlyxei / In ... dius

daur et posita i(d est)
obligatur / Unde
~~pignora~~ natos e
dicuntur p(i)gnus quod
verum pignus
est o vadium si
in e pignus
vadiatum / Et
p(ro) h(oc) v(e)l p(i)gnus
est dicitur va-
dium · pignus
nos sedens //
~~tergum~~ tergi dor-
sum / ~~tergus~~ ter-
goris ... congrue
vinus est quod in-
serit vinus est
quod ... nascit(ur)
vinus est vanciend(um)
pro ...
... / Unde
pustula pustule
~~...~~ heminus legit
pro simia ponatur
apud tamen ... d(icitu)r
... quia
hec g(re)ce ...
latine ~~clamis~~ et
est quod palmi
~~hec~~ pecs pieds
dicitur ...
/ Grego gregas ...
die non est in usu
sed composita unde
~~aggrego~~ aggrega-
s ~~congrego~~ con-
gregas et similia
/ Affrigo grec / ...
dis latine / et inde
simx fingis / ...
lus dicitur ...
... / ...
vena que contrac-
...
... / Pollux
et ... apud
... fuerunt
virorum / Calix
nomen est ...
... / ... pollux
... simplex ...
hec simplex ...
... simplicitas

vinus

volgus

pus

pustula

- x

Et omne instrumentum et ornamentum domus et est extraordinarium que ... in sing. est gnis femi. in pl. neutri. ... vt dicit sed antiqui dicebat hec supellectile. vnde supellectio ... hec supellectile supellectilis mar. ... et scribitur ... et con. ... vnde ... splendet ... tibi et mundi supellex / ... homen sunt ... sti ... tibi vnde ... ro: ... nos ... vigil ... dicitur qua falsa est. et salis habet ... vel dicitur / ... salis quia salit ab ore / vel dicitur ... salus quia nos salvat / ... ieiuni ... salmam ... nori

Expliciunt notabilia va ... libri vocabilis ... hic nullus defectus ... sit

remex

Vix

in xviijo Methaon Meritus machareus comes oppenius ... ven Et ab achileus ... actum protulit lucanus in vo ... invalid qz tirampnij Terribilem visu ... achilea vo Ex quo apparet latinos ... tam in eius quam in ... hec nomina solitos esse proferre Et ... in quibus ... ducta similibus faciemus greca eius pro eo presentes Antiphates pro antiphates Belionem progeliones apenus pro apes Daremus pro darens vt Sapho Odarens ... territoria ... In x desinentia si av sint in go desinentibus ablata x et addita gis faciunt ut grego greges gis Statius in jo Achilleidos ... volucres vbi mollia frangunt Umbilia iam longum celo ... mo qz gregatae Remigo remex remigis lego lex legis rex regis / conmigo conmix conmigis / quod in greco ... n amittit / ne si conigis dicamus ... nec mirum ... cum in omnibus fere imitati In hac qz ... sequimur apud illos cum si in x desinencia noia ... verba ... nomen ... genitus per g declinatur ... Unde ... ... fugis ... greco verbo nascitur ... Ennius in xviijo Anima ... saluti si vox si ... sit ... Item in ijo pro fugi ... per ... ceterum ... profugi ... Alia vero omnia latina ablata x et addita cis ... fallax fallacis / ... vox ... Cicero ... Insidiatori vero et latroni que ... Nota in quo si e ... ante x / si non sunt ... ab illis composita imitantur ... vtex vtices remex remigis ... in ix desinentia masculina ... latina corripiunt ... penultima in obliquis ut ... forme formices hic calix calicis hic varix varicis ... bara qz ... magis corripiunt penultima volux volucis fornax fornacis ... in iiijo ... nc fornacis arma relinquas ... Alia vero omnia in x desinencia per obliquos casus longam habent penultimam vel positione / ... greges gregis crux crucis fax facis ... pix picis dux ducis lux lucis conix co... nigis salix salicis ... ca qz que nec ... ante ... in greco ... Antiqui ... dicebant / Vide apoleius in jo hermagore ... erat omnia ... supellectilis / vetustissimi ... supellectilis ... dicebant

Senex
senis

Chatho adversus tiberium Sempronium longum Dum posset
-tas fieri ex artibus tuis quasi supellectilis solet Se-
nex senis Comicus plautus gtm senecas protulit in Cistelle-
aria Datores bellissimi vos negotioli senecas soletis
esse Nox noctis secundum grecos qui νυξ νυκτος declinant
Dicta enim eius diversa terminationis illam servant ante is consonantem
in gtiuo quam in greca declinatione ante os habuerunt ut
φαλαγξ φαλαγγος phalanx phalangis σφιγξ σφιγγος sphinx sphin-
gis ὄρυξ ὄρυγος oryx orygis genus est lapidis
Composita simplicium declinationem sequuntur pernox per-
noctis exlex exlegis Cicero pro Cluencio Non pupilli aut
exlegem esse silvam arbitrantur In ps vel mps vel
bs desinencia interposita i faciunt genitivum ut urbs
urbis hiems hiemis inops inopis Notandum hic quod si e
ante ps vel bs sit et non sint monosyllaba mutat e in i ut
municeps municipis celebs celibis A capio caput
anceps praeceps ablata s et mutata e in i et ad-
dita itis faciunt genitivum ut anceps ancipitis praeceps
praecipitis biceps bicipitis Antiqui tamen anceps et biceps
et praeceps proferebant in nominativo et sic tamen analogiam sequebantur
genitivus anceps ancipitis ut sospes sospitis Plautus in
Commoriantibus Saliva in puteum praeceps Idem in Rudente
Post altrinsecus est securicula anceps itidem aurea Id
est vetustissimi etiam praecipis gtm quia a nominativo praeceps est
iuxta analogiam nominativo protulerunt Livius in Odyssia
Deque in alta maria praecipem inops erga sanctitatis re-
ditus Ennius in primo Annali Occidunt illi leto ferroque
Aut inter muros Aut extra praecipe casu
In ns vel rs vel ls desinencia ablata s et addita tis
faciunt gtm ut mons montis sapiens sapientis cohors
cohortis ars artis pars partis Et puls pultis Ex-
cipiuntur duo nomina dicta causa frons frondis quando
de arborum foliis loquimur Nam frons frontis ad caput
partem pertinet Et lens lendis etc Nam lens lentis
leguminis est Et glans glandis Dic omnibus
in primo Machaon Ut lata plumbea funda missa
solet medio glans intabescere celo Similiter Lucius
protulit et Livius in primo Et est nominativus simplicius
habens Et balearica aliarum quoque gentium funda

ps
mps
bs

ns
rs
ls

Sed trip sicut a celebris Scutoris Duratiu ne plupa ha-
bena volu in latinum glans Sed librata cu sedecu
velut nervo missa ostiaantur Nam qs apud Virgilium
in tercio Georgicorum invenitur glandis in dubiu
venit / utrum nuus sit an figurate genis Hec de conc-
ssa tm plurt ilice glandis / pt cm tantum glandis mte-
tokonton bianon ut hoc regim et tm glandis tantum
luc / a pendendo qz compositu libripens libripendis Gaius
in primo institutorum adhibitis nominimus quqz testibus p-
beribus Item libripende Gm eod Cum libram enea-
tenent appellatur libripens / A corde qz composito abla-
s et addita dis faciunt genm vecors vecordis / discors
discordis concors concordis Antiquissimi tamen sole-
bant genm similem pferre in is nom Caelius in Crathm
Modo sit obsequens hylaris comis comminus concordis
Sed id qd petit potius / pomponius in Satura blanda
fallax superba impotens discordis liber sectus / h

liber Septimus prisciani

Terminales sunt nominum litere aput latinos ut supra quoque dominus quatuor decim vocales quinque a e i o v consonantes vero nouem semivocales l m n r s x mute tres c d t Vocales ut poeta monile ... Semivocales ut sol templum nomen cesar ciuitas pollux Mute ut lac caput aliud ... hoc enim nomen esse et ponis in ... vatio ipsa de quo in pronomine ... aut ... hic vir ... unum nominum ... vel alius quam ... structuras ... et ... casu in singulare sic anomale ... sit declinari hic alius ... alius huic alii ... inueniuntur tamen etiam in ... secunda hoc dorij ... nomina ciuitatum sunt ... tius in ... thebaydos ... tron et similis ... montibus ... Igitur masculinorum nominum finales sunt litere septem a o l n r s x ut hic scriba ... consul pean pater ... Femininorum ... etiam ... in ... figurate in ... nominibus ut hec aurora iuno ... mater ... Neutrorum vero ... omnes ... absque o et x ... in eas literas nullum desinit ut hec poema sedile ... tribunal ... nomen marmor ... lac caput aliquid Communia

Terminales sunt nominum litere aput

Liber septimus in quo ... tractatum de formatione ... generalibus ... specialibus regulas ... a ... et inde ... secundum singulas declinationes Et ... literas terminales nominum singula ... genera ... Deinde tractatum a prima declinatione ... Iam primo ... que ... sunt sub quadam generalitate ... terminationes nominum latinorum ... descendendo magis ad specialitatem ponit quorum nomina in quas ... terminationes seu literas terminales terminantur Et ... Igitur masculinorum ... tangit ... Et hec quidem ... Et ... casibus obliquis per singulas declinationes docemus ...

vero mam et femi(nin)a sp(eci)a a o ll r s x ut hic et hec advena
homo vigil auctor custos g(e)n(er)is Comm(un)is triu(m) g(e)n(eru)m quinq(ue)
l m r s x ut hic et hec et hoc frugi nequa(m) par vetu(s)
felix Et hec quid(em) g(e)n(er)ales sunt ita t(er)minac(i)ones de quib(us)
in n(ost)ro latius tractatu(m) e(st) Nunc vero de g(e)n(itiv)o et aliis
casibus obliquis p(er) singulas declinac(i)ones doceamus

Prima declinac(i)o h(abe)t t(er)minac(i)ones in n(ominativ)o tres a
as es In a tam latino(rum) q(ua)m g(re)co(rum) tam m(a)-
sculino(rum) q(ua)m femino(rum) et co(mmun)is In as vero et
in es g(re)co(rum) t(antu)m et masculino(rum) ut hic scriba po-
eta hec Roma musa hic et hec advena h(ic) Eneas hic
anchises Cui(us) g(e)n(itiv)us et d(ativ)us in ae dyptongo desinit
et partes silabas h(ab)ent n(ominativ)o ut hic poeta h(uius) poetae
hic eneas h(uius) eneae hic anchises h(uius) anchisae
h(uic) anchisae Unde divisio fiat in g(e)n(itiv)o poetica q(uo)n(iam)
frequent(er) veteres romano(rum) poete utuntur eneai anchisai
pictai et aulai p(ro) eneae anchisae pictae aulae dic(en)-
tes Virg(ilius) in ix° Eneydos Aulai in medio libaba(n)t
pocula bacchi Idem in iii° Dives equ(um) dives pictai
vestis et auri Cicero in arato Atq(ue) oculos urget pedib(us)-
q(ue) nepai pro nepae i(d est) scorpii In eod(em) Servius [illegible]
obitus trinai misit eqmois Lucretius in i° Effice ut i(n)-
terea fera munia militiai Idem in eod(em) Aulide
quo pacto trivai virginis aram affiatai nasai turpa-
runt sanguine fedi Accusativus sing(ularis) ae dyptongo g(e)n(itiv)i
s(ingularis) d(ativ)i mutat in am ut poetae h(uic) poeta musae
hanc musam Frequentius tamen invenitur in g(e)n(er)e nominib(us)
as et es t(er)minantibus acc(usativu)m g(re)c(u)m p(ro)ferre auctores hunc
enean hunc anchisen Virg(ilius) in v° Enean credam q(ui)d
en(im) fallacibus austris Et in vi° id(em) Is q(ue) ubi te-
ndentem adversum p(er) gramina vidit Enean alacris
palmas utraq(ue) tetendit Idem in vi° Eneydos

declinac(i)ones nominu(m)
sunt quinq(ue) s(cilicet) p(rim)a
secunda tercia q(uar)-
ta q(ui)nta Et co-
gnoscu(n)tur p(er) g(e)n(itiv)u(m)
Unde non opor-
tuit q(uod) assigna-
retur declinac(i)o
p(er) accide(n)te nomi(nis)
Cognoscitur aut(em)
declinac(i)o maxime
p(er) g(e)n(itiv)u(m) et d(ativ)u(m)
Prima decl(inacio)
cui(us) g(e)n(itiv)us desinit
in ae dyptongon
et d(ativ)us in e(adem) ut
poeta poetae po-
ete Secunda
declinacio e(st) cui(us)
g(e)n(itiv)us desinit in
i productam et
d(ativ)us in o simil(ite)r
productam ut
dominus domini
domino Tercia
declinac(i)o e(st) cui(us)
g(e)n(itiv)us desinit in
is correptam
et d(ativ)us in i
ut mater ma-
tris matri
Quarta decl(inaci)o
e(st) cui(us) g(e)n(itiv)us
desinit in us p(ro)-
ductam et d(ativ)us
in ui divisas
ut hic visus
h(uius) visus
h(uic) visui
Quedam tam(en)
neutra desinunt
in u et sunt in-
declinabilia in
sing(ulari) ut hoc cor-
nu h(uius) cor-
nu Quinta
vero declinatio
e(st) cui(us) g(e)n(itiv)us desi-
nit in ei et d(ativ)us
simil(ite)r in ei divi-
sas ut hec res
h(uius) rei h(uic)
rei Predicta
aut(em) [illegible]

Anchisen facio certum rem qz ordine pando Romane in
2o vo copigit hinc eneam hunc anchisam dicens Macius
in 2o Sermonum At scribe forte Sapiadam ut sapiens llu-
lius Sapiadam dixit non sapiaden. cum ultus in es de-
sinit. si formam pronounceret grecam ista hic scipiades quidam
antiqui huiusmodi quoque nomen a in as vel in es terminatum
prime declinationis ultus etiam in a finiebat ut e getha sosia bir-
ria cherea marsia Similiter poeta zophista satta Terencius
Poeta cum primum appullit animum ad scribendum Alucanus
At cuctos armata velox pannomo Terencius in adelphis
Getha aut hic non adest Idem in eodem hic getha perita
ut captus e. sinon non mala neque inere Idem in andria
Sint tu aut hic birria Idem in Eunucho hic cherea qui
chrea Iuvenalis in vo Decurris fronte obducta ceu mar-
sia victus Oportet etiam scire quod in femininis a terminatibus
grecas etiam si producta sit apud illos a finalis plerumque corri-
piunt eam latini Omnis enim ultus latinus a terminales
corripitur Est tamen eum sinat eam a producta sed raro ergo quod
corripiunt eam sed romana consuetudo attenta quod latino
primatur ut in hiis Ithalia frigia lidia siria troia
Nec enim impedit hunc acutam quod a finalem corripiunt
quamvis apud grecos sit producta Ora in 1o carminum
Lidia dic per omnes Item quam siliis e ulto in hac tia-
tione corripitur Est enim coriambus et bachius Atque quo
ostenditur correpta in ulto quod lidia finalis a Virgilius in vo
Troija crimiso conceptum flumine mater Quem genuit
Stacius vero nemea quod finatur a productam attendens quoniam
grecam finatur i ultimam acutam in vo thebaydos Nec
facilis nemea latetis evolvere vires Item quod quid
in femininis invenimus in an a poetis proferri sed
raro Idem Stacius Nancque ferunt capita patribus e-
ginan abondis Mutatus tamen prime declinacionis

in hoc versu ita
quod pro qualibet
silaba sinnatur
bona declinacio
secundum ordinem
vero Semi nis vo-
ci quibus desinit
omnibus rectus sunt
ibi prima decio

Prima de-

het tracione

Hic incipitur
tractatus de for-
macione casuum a
ulto Et a casuum
teterorum casuum
quibus cuiusque ca la
rum in quibus
declinacionum que
probunt in suis
locis Nominis quo
ultus sunt pe
decime aut termina-
in a ut roma
aut in as ut
Eneas aut in
es ut anchises
vero prima locat re-
ctus fines in fle-
xio tercia ab es
quibus hebrica per
am vel a magis
ut adam Et
abraham vel
abram cum pas-
ca mamona ma-
na

Quondam

dicitur tam ma-
sculinorum quam
feminore et quam
sed ducere gene-
rum propter ea
que hec sunt
quia cum quam
et neutra nec
enim sunt adiectiva
aliqua prime vel
secunde declinacionis
que possint esse
quibus omnibus gene-
rum in ulto fini-

xvg

in a correptam effertur ut poeta musa nisi sit grecum

et apud grecos producens a servat eadem etiam apud nos pro

ut o enea Virgilius in viiii Vigilas ne deum gens

enea uigila esse tu qui in e productam tiganon grecorum volo in e

longam h et exit secundum grecos uel communiter uel poetice ut achate

Enchise polite leriade Virgilius in primo Eneidos ianlonge

inquit achate Idem in iiio Eneidos tu clara polite prer

es Oracius in ii carminum O leriade quicquid dicam au

erit aut non Virgilius in vio Sit satis emide telis impune in

manum Opetisse tuis Idem in iiio coniugio Enea Anchise

venere dignate superbo Hec plurimum in hiis que sunt prime

declinationis etiam in illis que tercie i. in omnibus generibus est producta similis

sunt in ueniens vetustis vero in e productam proferre in extreme

lache achille Terencius in Andria Simo ita volo

itaque postulo ut fiat extreme Idem in eodem extreme pro

nati non te inficet mei Idem in adriana Omittuna hec su

mea uxore exorta Anima immutatum ea nos perdat lache

Ouidius in xiiii metamorphoseon Tuque tuis armis nos te poti

mur achille Hec mixtum ad grecorum secundum poete similiter in vocativo

vtos protulisse in supradicta terminationem ΔΝΑΞ ΠΕΟΛΙΝ ΚΑΛΙΔ

ΜΕΘΛ posuit pro ΚΑΛΛΙΔΑΜΕΘΔ ΑΔΟΝΑΞ ΕΝΙ ΤΕΣ

ΚΑΡΠΤΗ pro ΚΑΡΙΤΑ Et apollonius argonauton in iiio

megetanuemena ΦΑΡΔΙΕΣΕΝΑ ΝΕΜΕ pro nema

Idem in eodem langeteomon toii bestro layon tigaratos In

similiter etiam alteris nepo pro nepos posuit Et teopomphi

lachare pericharis Illatina non corporaeo in a correptam volt

vero prime declinationis seruari supra dictamque terminari etiam in grecis

Unde Oracius in iio sermonum Hec quis hunnasse velit ayaci

atrida vetas Cum femina que greca est quod apud poetas

grecum vero seruat in a uel in e productas desinentie secundum

seruiunt uerum ut tragete nemea Virgilius in viii Vos o

Aliquis bene in dativo

et ablativus pluralibus ut albis

Cuius ratio quia

prima declinatio non potuit habere neutrum

nisi abusiue ut pascha sicut dictum est in sexto

libro Secunda

vero est neutrum

in us vel in um

ut volgus vel

templum Tertium vero de

clinationis non

genus cum manus

et femino simile

nisi in dativo et ab

lativo pluralibus

ut albis quia

in hiis solis ca

sibus convenien

tiam habuerunt

prima et secunda

et ita in hiis

solis quicumque

sua genera et

specimus ad qui

tatem reducuntur

In utraque enim dativo

et ablativo pluralibus

desinunt in is propter

ut poetis et

asinis Exceptis

paucis femino ut

dea animabus

conformantur enim

similiter ab ablativo

singulari ut ab hec

poeta in poetis

ab hoc asino in

asinis Et est hec

et ratio quia fere

ars diuidit ita

colligit Unde

oportuit ut ma

sculinum et femin

et neutrum que

in nulla alia

forma prime ne

secunde declinationis

conveniebant simul

in hac terminatione

is finaliter

convenirent que

forma ablativo

sub ingenii doctrina de nominibus desinentibus in as et in es et vult dictus sub prime declinationis desinunt in am correptam mutatione ae dyptongi in am vel accusativus singularis ae dyptongi genitivi nominativi in am ut musae et in musam. Vero quod greca terminationibus in as vel in es proferunt autores tamen accusativum in ore grece aut in an ut Eneam aut in en ut Anchisen. xv Vel accusativus ipse daram puta musam Eneam scilicet Anchisam greca in accusativo Eneam atque Anchisen ipsius pergo. Dictum etiam in digis probat hoc exemplum nativus et osam dam vel dan vel den primum proferunt pro ista parte.

[illegible]

[illegible]

Ponit regulam de quinte in ma desinentibus femininis latinis unde patet. Et vide quod nullus latinus a finalem semper corripit ut apud Oratium Lidia ex ponitur / hic enim Lidia corripit a quod auctor contra metri probat. Est enim ut incipit coriambus et bacchius. Et coriambus quid ex longa et duabus brevibus et bacchius constat ut Lidia dic.

em a tam in ablativo singulari quam in genitivo plurali. Et nota
quod omnes casus tam singularis quam pluralis numeri pares sunt sin-
gularibus in hac declinatione excepto genitivo plurali. hic enim abundat una
silaba. Et tamen quam sunt quoque per concisionem proferuntur et maxime
in compositis et in patronimicis ut graiugenum pro graiu-
genarum. Virgilius in iii° Graiugenum que domos suscepta
que linquimus arva. Idem in eodem Caprigenum que pecus nullo
custode per herbam pro caprigenarum. Idem in x° Et
prime graiugenum tum me certamina precari. Idem in eodem
Omnigenum que deum monstra et latrator Anubis pro
omnigenarum. Sic celicolum pro celicolarum et troiugenum
pro troiugenarum. Lucius pro Terencio i° Et pro multigena-
rum dicens multimodinum ad sendit partes quoque venisse. amphorum pro
amphorarum / eneadum pro eneadarum quoque Lucretius in primo
versu Eneadum genitrix hominum divumque voluptas. Et
Dardanidum pro dardanidarum Virgilius in ii° Eneidos /
O patria o divum domus Ilium et inclita bello menia
Dardanidum. Idem in xi° Varius que per ora cucurrit au-
sonidum turbata tremor. Nominativus et ablativus supradicte
declinationis mutat a correptam singulariter ablativi similis in is producta
ut ab hac poeta hijs et ab hijs poetis. Et ab hac mu-
sa hijs et ab hijs musis. Inveniuntur autem quedam pauca fe-
minina que cum masculinis consignificantur non generibus nec
que et alia sunt declinatione naturali divisim generis femi-
nina que dativo et ablativo singulari bus assumentia fa-
ciunt dativum et ablativum pluralem / quod nulla alia facit declinatio in bus
terminans supradictos casus ut a longam in eis pro-

bus

heat ut hijs natabus filiabus deabus equabus mulabus li-
bertabus asinabus Marcus tatho in originalibus Dotes fili-
abus suis non dant Et ffilijs tn in eodem tpe dictum e
Ennius in Andromeda Et filijs ppe te obita sum inoces
nerendum Item Ulaus tn pro natabus i. nerci natabus
Plautus in Sticho Ego ibo intro et gratulabor vram
adventum filijs profiliabus Item Cem tlis e de gnata-
bus suis Quid posint in xiiij° metha° Eoboca deab;
Et tauri ludis auctos fiatna potita e Cicero p cornelio
in 1° Ut ab iove optimo loco maximo ceteris qz dijs deab;
omnibus opem et auxilium petam Deabus etiam pro eis dic
causa in sermo gue hema protulit iunius° analud Be-
ba profiliabus qui cu eabus stuprum fecerat Dicit enim
decepstalibus Multa tn alia qz con icas vicose et hijs et i
alijs casibus vetustissimi protulisse inveniuntur in quibz no st
imitandi Ambe etiam et due quavis na sili dic causa co-
gente similem hnt dtm et abltm Ambabus duabus
quinquen gtm ambarum duarum facuit Accusativus quoque
plis fit addita s ablto singulari producatur ut hos
poetas has musas etc. De secunda decl°ne

Secunda declinacio terminaciones hz nu sex in er
in ir in uz in us in eus in um In er ma-
sculiorum tam latinorum quam grecorum ut caper capri
s. ph hiberus sty absciscissivn
Alexander dri hiber etiam hiberi quod per apocopa
cum s certa singulariter corrupit
extreme sis pbatum solum in hac declinacione pduat et
et ab eo compositum celtiber celtiberi Dic tn et
ultima corta p hispanus
hiber hiberi pro hyspanus et hiber hiberis quando

Bacchius gobreni et
duabus longis ut
per omes In gtis
tn sermis terminantibus
in li si pducta pe-
apud grecos Inve-
niuntur quoque au-
tores finalem a
ni pduce ut Sta-
cius ptraxit vel
pduxit eius ulti
qui e nemea

Vocativus casus

po ut consequitur
forma pri prime
declinacionis sui
imi et vel vel
semper tia in a
tor tas nisi sit
grecus et apud
eos pducens a
apud nos quoque
pduct ut apud v-
irgilium Erica vigilia
Illud qz videlicet
quod vocatus grece
terminacionis mes p-
ductam more gto
qui sepe in e vocl
quitur i. p sua qz
hic mag quis lo-
quendi quis dd esse
aut poetice i. met-
re i. causa metri
ut o aetate Dilr
et femina greca qz
apud poetas finat
a vel a pdictas
ut thatete nemea
quod de uto hmg
etiam dictum est p-
ffert a brenem
quatq quod longat
mas tibi veetus
Gto es pducta quito
dat e vel a cta eo
facis atride et aja
tem atrida vetas

Ablativus hg de-
accedit ad abltm

ondendo eius forma
Et po post rectus hop
modi p(ro) conceptum
tradit goetham ibi
Est aut(em) ...
Absolutus ...
...
Ulisses q(ue) poete in ...
nominibus que ...
grecis finiunt in ...
...
ut apud virgilium
uno ... comitata
...
... tinxit
in ... scribentes
athacii ...
...
thaplasius ...
... ut ...
...
...
latinus ...
... licet
scribant in ...
... non ...
minant illud
... atha-
tri et p(ro)nunciant
athatri ...
... itaq(ue) ...
...
... ablativi ...
... ibi
... longe ...
... licet
poetica ...
...
... vel a ...
...
recto ...
... Dantes
de ...
...

De illa gente loquimur que e(st) int(er) armenios et hiberus
hiberi fluvius unde lucanus in p(rim)o ... p(re)stat tibi au-
fert tibi nom(en) hiberus // In ir et in ur latinor(um) t(antu)m mas(culinor)um
ut vir viri satur saturi // In us latinor(um) et grecor(um) masculinor(um)
et feminor(um) neutror(um) q(ue) ut hic clarus h(uius) clari h(ic) ho-
merus h(uius) homeri hec cupressus h(uius) cupressi / hec pla-
tanus h(uius) platani / hoc volgus h(uius) volgi ... tam
et hic volgus / hoc pelagus h(uius) pelagi In eus grecor(um) t(antu)m
masculinor(um) ut hic tideus tidei hic orpheus h(uius) orphei
In um neutror(um) tam latinor(um) q(ua)m grecor(um) significate fe-
ror(um) aput comicos ut hic regium h(uius) regii hoc pelium
h(uius) pelii / hec glicerium h(uius) glicerii hec zosconium h(uius)
zosconii Pantus p(er) sinesim p(ro) pantous quo alcinus pro
alcinous platu(m) Or(atius) in p(rim)o epl(arum) Nos numerus sumus
et fruges nati sponsi penelope nebulones alcinoi
q(ue) Virg(ilius) in ii georgicor(um) poma q(ue) et alcinoi silue
Flora alcinoi quor(um) plures Genitivo secunde decl(inationis)
in omni nomine i longa t(er)minat(ur) s(ed) in quibusdam pares habet
sillabas ut niger nigri magnus magni templum templi
In quibusdam una silla(ba) abundat tener teneri vir viri
satur saturi tideus tidei cum ratione ... in li(br)o quem
de ... composuimus et ... latius tractavimus At nunc q(ue)
quantum possumus breviter p(er)curramus In ir et in ur
et in eus desinentia semper una silla(ba) vincit in g(e)n(iti)vo
que p(er)iam h(abe)nt brevem ut trevir treviri satur saturi
orpheus orphei nisi poetica productio fiat in g(e)n(itiv)is ut tidei
In us vero s(ed) in um desinentia pares h(abe)nt sillabas

vt priamus in virgilius lii templum tepli tamonienid
in Efficeque inveniis vetes in singulari genitiuis geminati
bus i substituere alteram que eis virgilius in 1° Eneidorum
hic tamen ic vrbem patavi sedes que locavit pro patavii Ite
in bucolicis Nec spes libertatis erat nec cura peculi pro
peculii Item in eodem Pauperis et tugiri congestum cespite
culmen pro tugurii Item in iiii° Georgicorum parte
nope studiis florentem ignobilis oci pro ocii Et in
in viio Anthoni gladius potuit contemnere si sic pauli(s)
in Hoc autem faciunt metri causa Virgilius enim minores
singulares regulari [illegible]
genitiuis vocatiuis [illegible] sillabas nominatiuo Item et vocatiuo tamen desinencia amit-
tentem sicut recte genitiuo in aliis enim abundat genitiuo magis
et quibus [illegible]
abundat quam in singulari lucifer luciferi pesser pesser
armiger armigeri tener teneri miser miseri
Pates aut sit in singulari menander menandri satter et
in nominibus [illegible]
sater atri de quibus sicut iam dictum est cum de nominatiuo et
genitiuo tractabamus sufficienter exposuimus Androgeo Virgilius vi°
genitiuo posuit actiuo In foribus letum androgeo tam
pende penas Datiuus et ablatiuus similis singularis de omnibus
fit a genitiuo mutatione extreme I in o producta ut hic
lucifer luciferi hunc et ablatiuo lucifero hinc satri hunc et
ablatiuo satro hinc viri hunc et ablatiuo viro hinc sa-
turi hunc et ablatiuo saturo hinc pampi hunc et ablatiuo
pamo hinc thauromini hunc et ablatiuo thauro-
minio hinc typhoei hunc et ablatiuo typhoeo Virgilius
in viiii° In alimes iouis imperiis imposta typhoeo
Idem in eodem Nec diuo genitore minor nec fretus moe-
steo Est tamen etiam genitiuo datiuo in singulari nominibus

a cum pascha ma-
mona mana etc

Vltimus vel vltimus
pluralis

Secunda pars pluralis
tali i quarum agitur de
pluribus casibus
hinc et sedecim
tot partes quot pe
[illegible] et primo no-
minatiuus et vltimus
pluralis pro de omnibus
[illegible] et genitiuus et
datiuus [illegible]
desinunt in ae dy-
ptongum [illegible]
[illegible]
plus [illegible]
[illegible] est
sibi [illegible] Deinde
[illegible]
plus agitur de genitiuo
Et primo ponit
[illegible] virgilius
[illegible] per
modum exceptionis
addit doctrinam
ibi Est tamen qui
[illegible]
Et [illegible]
plus fit ab ablatiuo
similis addita
in ablatiuo causa
[illegible]
Et aut [illegible]
[illegible] fiat in
[illegible]
a perz Et vide
[illegible]
[illegible]
[illegible]
plus [illegible]
in [illegible]
[illegible]
[illegible] abundat

ro

i. in eius finientibus non vti solent atque Hic poeta in buco:
Orphei calliopea lino formosus apollo etc.
Et oportet scire in hac dictione quod omnes obliqui casus
tam singularis quam pluralis eandem numerum servant quem genitivus singularis
singularis scilicet absque plurali quam vna sillaba vt syncope nisi per
contractionem proferatur Vnde dii et dis cum pronomine sillabis po-
nitur per sinesim sunt accipienda sine magis per sinesim
e et i in vna sillaba veteres cum i finalem que est longa
per diptongum scribebant elongas aut voces vetu:
ssimi etiam geminare solebant Nunc vero secundum analogiam
proferuntur i. dei et deis dissillaba sunt lucanus in quinto
Vtinam celi quod deis quod lhebis quod licet Hoc accidit
etiam in pronomine ei et ii eis et iis et ... illud
apparet quod vetustissimi ut superdiximus pro vna longa
vocali solebant duas scribere. ecce ei vestigium antiquitatis
in his adhuc servatur cum duo ii pro vna longa ponatur ta
in superdicti nominis quam pronominis tribus casibus ut hii
dii hiis diis et ab hiis diis ii iis ab iis Illa si dicas
dei deis a deis, ei eis ab eis dissillaba. Sicut ordinamo
vero in v. Implet et ad methos dat eisdem fere tincer
Quo aut quod in hiis que dicta sunt servata est geminatio ii
Re si di et dis est hi et his dicas dubitatio tol
latam di etiam ipso est et dis ipsorum et nomen. Et
is ea sunt In pluribus aut invenies dictionem ta
singulariter quasdam si ... et variare additionis vel ad
tionis vel accentuum mutationes Itaque in quottidie
idem et iisdem pro unum scripsisse quod nulla fuit ...
fusio ... invenitur pro eidem et eisdem Et

prima diximus omnes obliquos casus genitiuum sequi. Sciendum
quod vnus tantum sequitur de quo mox docebimus sed prius de
actiuo tercio. Actus quoque a genitiuo fit mutatione
i in um ut huius priami, hunc priamum lucifri lucifer
tidei. Sed. In singulari tamen nominibus r in er desinen-
tibus greco magis actiuo vtuntur auctores Virgilius in 1o
Eneydos ylionea petunt dextra leuaque serestum Idem
Et amicum crethea musis Crethea musarum comitem. Sta-
cius in 1o Ucano et vibus uisa Tydea fert animus
Inuenitur tamen in vsu etiam in um actus singulari
nominis greci de qua dicimus in 1o Theseum ypolitum le-
mus in xio ab vrbe condita. Odio eum perseum in-
dulgeret. In eodem Transgressus presul amphipolim mittit
In eodem perseum sese adiungit. In eodem Ad presta mi-
ssus. Idem in xxviio. Quod autem et alcipiadem ne
lacedemonij possint reprehendere. Statius in iio thebay-
dos penteum quoque thenus nondum thebe diuinaque cogno/
bacchigenus. Plautus in vidularia Quasi bacche
fecerunt mam nanim penteum. Vocatiuus singu-
laris terminatur
(laris) tamen in r vel in m finitur. vnus similis ei ut hic
lucifer o lucifer. hic satur o satur / hoc templum o
templum, hec glicerium o glicerium Virgilius in paulaam
tum timber pertulit mox vtrum timbre posuit ipso
dancia larides timber simillima proles Et item
nam tibi timbre caput euandrius abstulit
ensis // Sed non est hic vtendum in e a nominatiuo in
er desinente sed in us accipiendum hic timbrus

cialia que magis
sexum distermi-
nant ius sed dat his
casibus libus Au-
dita famula sic
dant sic filia nata
Hic equa sic asina
cum liberta serua mu-
la Hic lupa sic
cerua dat equipes
iunge columba. Verum
finis e rarius mas
in sermone columbus
Ambas atque duas
animas dat casus abus

Actus quoque pluralis

Ponit ...
Actus pluralis prime de-
fit ab ablatiuo sin-
gulari addita s ut a musa
has musas. Vocatiuus xv
pluribus ab sociandus

Secunda

Declinacio termin-
aciones ...

Capitulum secundum
In quo agit de ra-
tione nominum huius de-
clinacionis ...
in prima docet formare
casus sic dos ...
...
nominum que ... ad
aliquos casus inueni-
untur secunde deo.
Secunda ibi Inuenitur
pauca prima adhuc
in duo. Prima primo docet
formacionem singularium
casuum Secundo pluralium
ibi Pluralis
et sextus sic prima
...tot partes quot sunt
casus ... in sua
declinacione que par-
tebunt in processu. Di-
cit itaque ... sunt ...
aciones ... re-
ctomis ... In
er ut ... capar in er

o timbre Solet enim poeta huiuscemodi sepe nomina tam in er
quam in us proferre teucer et teucrus euander et euandrus
Virgilius in x° pallas euander in ipsis Omnia sunt oculis In
viii° Tum rex euandrus romane conditor arcis Sed de
hiis latinis de nominativo certantes dissentio Secundum hanc et plau
tus a puer nominativo vtitur puere Dixit in mercatore Phomi
meor tu puere abi hinc intro ocius Idem in gurgu:
lione Cedo puere sigillum quod factus iam sties / qd
quibusdam a nominativo puerus rectius esse videtur Si vero
in eus desinat nullus magis grecum servamus vtrum Ho
ratius in primo sermonum penteu rector thebarum Statius
in viii° thebeidos Vade o pinnis puer inclite bellis Or
chas et argolice capanen iam maxime turme Probo tamen
et quibusdam aliis artium scriptoribus et o pentee et o tidee
et o ylionee posse dici secundum latinam analogiam placet
quod in vsu non invenitur T In us vero terminantia si sit
ipsa i ante us habentia abiecta us faciunt vocativum ut hic virgi
o virgili hic salustius o salusti · hic pompeius o pom:
pei Nec tamen eadem etiam in e proferebant antiquissimi
Nam virgilie o mercurie dicebant Livius andronicus in
odissia Pater enim tue oblitus sum laertie nec divinus in se:
no Circa nunc laertie velle parare itacam Laerous enim
pro laertes dicebant / quo et greci laerius pro laertes ro:
phodes manta mansue zophpro lenmenopay hiepthi
hin lellorasse Tumores autem gaudentes breuitate
per abscisionem vltime littere protulerunt pro virgilie virgili et
pro mercurie mercuri Horatius in i° carminum Mercuri
facunde nepos atlantis In eodem Multis ille bonis
flebilis occidit nulli flebilior quam tibi virgili Vn

Vt vir in vr ut satur
in vs ut clarus in eus
ut tydeus In vm ge
vel neutrum sunt ut tem:
plum Vel feminina
significate i contra illa
tam que ipsa e neu:
trorum ut thee ylion:
tam vs flexio de:
trahunt Sex fines er
satur ir vir vr sat
vs magnus eus tideus
vm quod templum
At reperio alios fines
in nomine quorum flexio nobis
sibi das pronuntiare esse
secundam

Auitus per syncopen pro

Hic reducit quedam
in eus desinencia a:
pud latinos ad i que
similiter in vs terminant
tu eus per syncopen in:
cat in vs

Huius sede deos

Hic accedit ad formam
que secunde declinationis
penultima vna
lectam quia inalem Et ro
iungit alias speci
les ibi In ir et vr
Quarto ad primam de
Sunt re Nomina
desinunt in longa
vel tamen in syncopa no:
re antiquo protulit
quam in o In secun
tem andrognia nunc
penultima penas Inter
scit aut auctor se:
cundus Cum aut quos
cumque nomina precedat
et qui non / in quam
libus regules de:
quo dixit vos Igitur
tamen nisi grecus eos
ipsius dat pelcos et
pelci depelleus au:
dio dici

Mir et myr

accentuis perfecti vti in hiis seruatur Si enim non esset abscisio
debuerunt huiusmodi vti i qui in i desinentes penultima correpta
sunt antepenultima acuunt vt virgili mercuri quod minime licet nam
penultima acuunt In abscisionibus enim si ea vocalis in qua est
accentus integra manet seruat etiam accentum integrum ut audiuit
audit ingenii ingeni illice illic De pompei et voltei
et gai et similibus vocatiuis quod i loco consonante ante us
sunt in nominatiuo dubitatur utrum i extrema pro vocali an pro consonante
sit accipienda quod in alijs casibus quod mos antiquorum in-
gis racionabilis esse videtur Etenim solebant illi non solum
in principio sed etiam in fine sic ponere i loco consonantis id est
in vetustissimis inuenies scriptis quando inter duas vo-
cales posita ut pompeiius volteiius gaiius quod etiam omnes
qui de litteris curiosius scripserunt affirmant Necnon etiam metra
ostendunt hoc quod diximus et regule ipsius racio in supradicto verbo
Omnis enim vocatiuus in i desinens vna silaba debet esse minor suo
nominatiuo ut salustius o salusti virgilius o virgili Terencius
o terenti Ergo si pompeiius et volteiius trisilabi sunt
in nominatiuo necessario in vocatiuo dissilabi esse debent quod non potest fi-
eri nisi i loco consonantis accipiatur Unde igitur quod possumus
scire quod bene enim pro minori accipiunt metri et sunt
Omnis enim genitiuus in ius terminatus vel desinens vna
silaba superat suum datiuum illius illi ipse ipsius ipsi vnus
vnius vni alter alterius alteri Alius quod per duas
debuit esse genitiuus tamen datiui qui est alii sed vel hiatus
causa vel quia inter duas vocales i vocalis esse non po-
terat Alius aut loco consonantis ea accipi prohibebat

Ponit regulas speciales
per quas ostendit
In quibus nominibus
dat esse equalis genitiuus
nominatiuo et in quibus genitiuus
precedens prima littera
est vocali terminata
ir vir et meus sunt
genitiui precedentes vna
silaba superat suum nominatiuum
ut Rectus genitiuus vir
et ir superabitur a
genitiuo Cadit enim sup
ir vel vir i vel ei
perdit accentus

In us vero

Secunda regula
talis est Nomina in
us et in vum desinen-
cia pares sunt genitiuos
suis nominatiuis Si pe-
genitiuus us et vum non
accipit i sed vs vum
quod hinc transtulit in i sic in
hiis sit par nominatiuo genitiuus

Frequenter tamen

Ostendit quandam
doctrinam que est vim
conceptionis a primo data
rea Et nota Omnia
nomina in ius desinen-
cia recipiunt datiuum
ii in genitiuo ut sit par
nominatiuo tamen inuenitur
scriptus veteres causa
metri subtracta vna
i per apocopam apo-
copam dicendo tuguri
pro tugurii anthoni
pro anthonii peculi
pro peculii etc.
Ipse nequit brevior
recto genitiuus ut
est in Juvenales
oci patani tuguri
et peculi In quibus
i geminata dat
metro sinthesis vero

In er igitur

Omnia nomina
in er desinencia se-
cunde declinationis

quam ipse duplicat vocalem. Ac credo dicendum tamen ne aliud insitum esse putetur. Ideo plerique recusaverunt cum frequenti usu proferre. Vetustissimi tamen similem genitivum nominativo possessivi inveniuntur sed accentu differt. quippe circumflectitur in genitivo penultima. Cesar in anticatone priore: Uno enim excepto quem alius minoris atque omnes nostra finxit suos [illegible] caros. Celius in V°: Nullius alius rei nisi amicicie eorum causa. Et etiam rationabiliter monosillabum esse debet cum genitivus eius sit dissillabus per dieresim a poetis prolatus invenitur. Dicendum tamen ne si monosillabum sit mutilatum esse putetur ut Virgilius in II° Eneydos: Ei mihi qualis erat quantum mutatus ab illo Hectore. Nichil tamen mirum i loco consonantis positum transire in vocalem cum u quoque idem patiatur in quibusdam dictionibus apud poetas ut Oratius in Epodo: Nivesque deducunt iovem nunc mare nunc silue. Nam divisione facta extreme silabe ue u a consonante transit in vocalem. Est enim dimetrum iambicum commaticum semiquinaria redeunte.

Similiter genitivo ei et eius et eum et eiusdem per dieresim proferuntur. Iuvenalis in V°: Iuvenes ponatur ut illam. Iure vi[illegible] pergant et eidem membra secte. In eodem: Clericus nunc thac dictante pusillas implet et ad mechos dat eisdem ferre cinedis. In compositione aliter nec aliter potest proferri cum consonans consequens cogit i ferri loco vocalis proferri. Quamquam inveniuntur quidam dissillabum protulisse per dieresim ut Albinus in rerum romanarum primo: Ille cui ternis capitolia celsa triumphis sponte deum patuere cui freta nulla repostos abscondere sinus non tute menibus urbis. Et aut pompei et voltei et gai et filia. Et finalem

que suorum genitivorum quid ad crementum erga illos propter quod omisisset [illegible] ponere. Enim et [illegible] in sexto et tractatum. Terminat tamen [illegible] nomina que sunt crescentia genitivum et alia que sunt equalem ut [illegible] consilii [illegible] argumentum [illegible] plurali [illegible] separabunt etc.

Dativus et ablativus

post regulam de formatione dativi et ablativi singularis. Et primo facit hoc [illegible] exceptiones [illegible] doctissimi [illegible] ostendit [illegible] poetis ibi Est tamen [illegible] dativus et ablativus [illegible] a genitivo mutata [illegible] in o producta ut [illegible] et ablativus [illegible] ambobus [illegible] solent uti auctores [illegible] greco qui [illegible] ut apud Virgilium. Orpheus [illegible] Calliopea [illegible] Orphei [illegible] Dativus et [illegible] dativus

Et compositum sive

Illud etiam addit [illegible] obliqui [illegible] plurales [illegible] genitivo [illegible] Et genitivo

et ante eam volem pro una sillaba sicut Ypsius quoque confirmat
Epicra in primo epistola / Durius autem voltei nimis attetius quam videris
voltei dissillabum accipit secundum analogiam Alia vero omnia in us
desinentia masculina sive feminina conversa us in e faciunt vocativum
ut hic parnus o parne prius o prie hec murtus o mur-
te sinthinus o sinthie Excipitur unum quod tamen in
e genitivum in i facit vocativum cuius sit appellativum o filie et
o fili Livius andronicus in odissia pater mi saturni
filie Catullus autem Tu preter omnes une de capatillis
celtiberiose celtiberie fili Tertius de silbis hec tamen supra-
dictas sive filie et tamen genere nominativum Est tamen cum
nominativus quoque in us terminato pro vocativo sive metri sive euphonie
causa ponuntur / virgilius in nono Corinnien hesperii dic flumus
regnator aquarum Lucanus in nono Degener o populus
vix sillaba longa deorum Dic meruisse viris etc.

Pluralis nominativus et vocativus secunde declinationis tamen mascu-
lini quam feminini generis in i finitur et est similis genitivo singulari
ut hinc docti hi et o docti hinc platani hee et o
platani / In neutro vero communia genitivi singularis mutata
i in a brevem faciunt nominativum et accusativum et vocativum pluralem ut
hinc templi hec et o templa hinc murrii hec et o
murria Alii vero casus in tribus generibus eandem
possident regulam / At genitivus quidem fit in omni
genere ablativo singulari assumente rum ut ab hoc vino horum
vinorum / et ab hac platano harum platanorum
ab hoc templo horum templorum Invenimus
tamen per sincopam medie sillabe manorum plerumque

Dii et Dys monosilla-
bum est hoc ergo certum
sit per sinesim i. per
contractionem vinco-
lite Sed magis
etiam per sinesim
vel contractionem e et i
in unam sillabam
Sepe enim dictum
est quod thesis interpretatur
divisio sive id est
per contrariam sine-
sis id est quod contractio
divisionis seu divi-
sionis Est autem per-
sinesim Et est sinesis
sit habeat duas
vocales finales est
cum modo per sinesim
in fine termine di-
ctionis que est loco
dissolvebat per dyp-
tongum Sed ego per
dyptongum at esse
scripsisse sinesim
ei et i naliter
dividuntur in plura mo-
di duo autem per sinere-
sim monosillaba
Dii et Dis per se ma-
nifestum est scriptura
tracta est Et cum
possit quod quod est
quod in illis monosillabis
platanis scribunt duo
ii scribuntur hic inde
fieri quod vetustissimi
solebant geminare
longas vocales quantum
tamen ad scripturam
licet solum primam
cum hac tamen non fie-
bat geminatio scri-
ptura nisi ut quasi sin-
gula voces ostenderentur
esse producta vel
iterum hic aliter
legi videlicet

nonum que ille non huic huic casu proferentes maxime poe
te Est autem apud veteres trata [illegible] psam scribere
idem invenies sed raro Virgilius in primo Eneydos It tolo cla:
mor que virum stridor que rudentum pro virorum Item in iiiio
Eneydos Cura deum dis pergameis excepte ruinis deum
pro deorum Item in vo Eneydos Genus alto a sanguine
divum pro divorum Nummum pro nummorum que et liberum
pro liberorum et sestertium pro sestertiorum iugerum pro iuge
rorum modium pro modiorum nunc vero pro unorum medi:
mnum pro medimnorum senum septenum denum pro sincopa
etiam frequenter oratores solent proferre Tullius in iiio Ve
rrinarum Iste unus inventus est qui quod complexu pa:
rentum est et ab reptas filios ad necem duceret et pacionis
pretium pro sepultura liberum posceret In eodem Enim asseve
sestertium vicies quingenta milia rem esse constaret In
eodem Unus enim qui possit tueri liberorum nostrorum pu:
ericiam tum improbitatem ingratitudinem Item in iiiio Et pueri
anorum senum septenum que denum senatorum nominum vendicavi
sunt denum pro denorum senum pro senorum septenum pro:
septenorum dixit Item in frumentaria sed tritici spe
medimnum quod simphonie cantoribus tollit medimni:
num pro medimnorum In eadem agnum te iugerum
possessum esse dico pro iugerorum ita quorum sunt hec thema
hoc iugerum ipse ondit in eadem Iugerum lanentini
agri medimnum sed tritici leontini agri serens Dr
aut et hoc iugerum iugeris [illegible] In [illegible] Iuge:
ribus paucis lubos donare clientis Tullius in iiio
Verrinarum Unus si doctos medicos eos qui congita

milia modium lucili(us) facit pro modiorum Idem per morte:
na perfectum fabrum pro fabrorum Idem in j° per varro(nem)/
Decem fidem pro decorum Idem pro electis milibus
quadragenis nummum pro nummorum Idem ad herennium
libro iiij° pedum trigenum pro trigenorum Frequens
tamen hac utitur et cicero et ceteri sincopa in eis nominibus
que numeros vel mensuras significant Recusant autem hoc
illud masculina quibus nec nisi in neutris ne sit similis
tangit exceptionem ab eo quod dixit prius
neutro similiter neutrorum quorum quoque in his que per se
faciunt nec licet non frequens invenitur tamen usus huiuscemodi
concisionis Virgilius in viij° Alta quoque cernant propere tecta
manum sociumque attingere ... pro sociorum Idem in x°
At tumulum abscessu inveniens tamen usa superba per tumu:
quando erat necessarium
lorum quorum et socius socia socium et tumulus la lum
dicatur Terencius in eautontimorumenon Quare
vos omnes oratos volo ne plus iniquum possit quam
equum oro pro equorum et iniquorum Statius in j° the:
baidos Illa novos ibat fragens prolata penates
portatum in bimo latus duo corpora parvum Depen:
dent parvum pro parvorum Virgilius in iiij° Maximum he:
rum pueri innupte que puelle Quod in pronominibus
quoque fecerunt antiqui meum pro meorum tuum pro tuorum
nostrum pro nostrorum dicentes plautus in trinummo/ut ...
parcat et gloriam vis maiorum fedari meum Idem in
penulo Etymologies meminisse tum nomina parentum
Idem in menechmis Audivit predam ab hostibus
nostrum pro salute socium Dativus et ablativus pluralis

silabe in duas quando
Alexander Silaba:
dividitur Et dicitur
vocatur per ... al
sigitam (?) sumitur disse
lit nomen di ...
est modo silabam i. illo
versu hosiali Ge:
be dij ... lege di
si vis verbum ...
Et fecit multa
... Dat natum
deum ... dixit
dicamus esse deos
... simulacra
varius ... ...
fertur ... et
pater ... pro
ille malus deus
quoque vocatur

Actius quoque
ponit regulam
de formatione acti
... ... doctrina
de actis generatione
in nominibus in eus
desinentibus et de
actus similiter sic de
... singularem
... in eum
ut ... ...
Alius ... in grecis
nominibus ...
in eus ... au:
tores magis acto
greco ut ab eo quod
est tydeus et ylio
neus dicentes ty:
dea et ylionea
... latina
... dicat etiam
... tydeum et
ylioneum ... Boz
... dat genitivum
... dat ... on
... sic ...
... Dat quod
... sicut
mars scorpion
... super
... et ...sion
sed et cum la ...
... dat/ut ...
... tydea vibz
...

xv

xv

Dativus singularis declinationis
Ponit formam secunde declinationis et [illegible] dividitur in plures partes secundum quod plures tangit regulas Secunda ibi In vo- vero terminantia Tercia ibi Alia vero in os Quarta ad omnia De- clinationis secunde declinationis sic a nominativo desinente in er vel in um sillaba [illegible] ut hic puer et o puer / hoc et o templum [illegible] enim Virgilius [illegible] timbre non est a nominativo timber sed potius a nominativo timbrus [illegible] quod enim dicitur ut teucer teucrus evander evandrus [illegible] Per ut [illegible] ratione recto etc

Omnis igitur
Ponit aliam regulam et est [illegible] nominibus [illegible] desinant in eus ut capaneus [illegible] magis [illegible] greco ut capaneu [illegible] o tydeu [illegible] quibusdam [illegible] sit [illegible] latina regula [illegible] o capanee et o tydee [illegible] [illegible] in usu non invenisse [illegible] [illegible] [illegible] in eu [illegible] ponit puta [illegible] etc

In ubus
Ponit terciam regulam et [illegible] Quarta [illegible] declinationis terminantur [illegible] [illegible] [illegible] vocalem [illegible] consonantem [illegible] [illegible] ut hic vergilius o vergili hic pompeius o pompei [illegible] [illegible] [illegible] vergilie et o [illegible]

secunde declinationis nominum finitur ablativus singularis mutatione o finalis in is longam ut a viro hijs et ab hijs viris et ab hac platano hijs et ab hijs platanis / a tem- plo hijs et ab hijs templis Inveniuntur pauca irregu- laria declinationes ut vas in numero singulari tertie declinationis ut hoc vas huius vasis In plurali vero secunde ut haec vasa horum vasorum et ab hijs vasis Plectorum enim nomina declinationum in a desinentia sunt pluralia genitivum quando tamen sunt formata secunde quam tertie proferuntur Sunt vero et alia nomina secundum tertiam ut haec vulcanalia horum vulcanaliorum vel vulcana- lium hijs et ab hijs vulcanalibus Similiter floralia saturnalia compitalia terminalia quinquatria / Invenitur a do- mo huius domus et domui hijs et ab hijs domibus non etiam domis Ut in sexto Virgilius magnarum domuum Dominum quod fuit Virgilius in ijo Eneydos Turres et tecta domorum Idem in ijo Georgicorum Domibus tectum quae- [illegible] possessores quod Salustius in catilinario / Domos suas gula decorabant Terentius in Eunucho Domi fo- cus (?) facit vitissime ut meminere Virgilius in vo Eneydos Hic labor ille domus et inextricabilis error Per omnes igitur casus tam secunde quam tertie inveniuntur absque dativo et ablativo pluralibus quam semper in bus efferuntur Sunt tamen quaedam nomina quorum obliqui casus in usu deficiunt quos quamvis secundum analogiam possumus proferre tamen quia apud autores non inveniuntur recusandos puto ut hic tabi huius et ab hoc tabo Lucanus in vjo Stilla- tis tabi saniem Statius in ixo thebaidos Et [illegible]

tabo maclant michi frigidus horror Ceteri vero cas
in usu facili non invenimus Maria acra vma ne-
lla orea gtos et dtos plos in usu raro sunt nisi a-
pud vetustissimos apud quos multa pter ea deficientia
invenies Oportet igitur scire qm analo. com
usum tm autorum magis emulari // Duo pter-
ea et ambo gtos et actos secundum hanc declinacionem pro-
ferunt duorum amborum duos ambos Communis in neutro
genere causa dum solebat dici Necnon actus masculinorum
est cum genus filius nro pfertur quo in neutrus vgl
in xi. Si duo ptera illos ita tulisset terra viros
illucanque aut in primo Nunc mare que terras que totum
possidet orbem Non cepit fortuna duos In silv-
in vi. Aut ne duos vna senissima vipra tena eu
ne duos / Dtm vero et abltm tmant in bus in
omni genere duobus duabus ambobus ambabus //

Tercia declinacio consistit in septuaginta
octo vel paulopluribus desinit enim

In a cortaz	In al cortaz	In an ptaz	In ar taz
In e cortaz	In el cortaz	In an cortaz	In ar ptaz
In o cortaz	In el pducta	In en cortaz	In er cortaz
In o pductaz	In il cortam	In en pdtaz	In er ptaz
	In ol pducta	In in pdtaz	In ur cortaz
	In ul breuem	In on pdtaz	In or cortaz
			In or cortaz

In as cortaz	In es	In ars	In ub	In irps
In as pdtaz	In aes	In ors	In urb	In ax cortaz
In es cortaz	In aus	In urs	In abs	In ax ptaz
In es pdtaz	In ans	In uls	In eps	In ex cortaz
In is cortam	In eus	In ems	In op	In ex pdtaz
In is pducta	In ens	In abs	In irps	
In os cortaz	In uns	In ebs cortaz		
In os pductaz	In ums	In ebs ptaz		
In us cortaz		In obs		
In us pductaz				

Nos autem ea breuitatis
causa apocopa di-
cimus o vigili et o
mercurii et cum
dicetur vigilie et
mercurie secundum
veglaz apocopa-
tas sicut et cludo
qualis icas acci-
dunt in orthogra-
fia vos fuisse
mius sit quamque in
iacendo vbi et
de vigilius vigili te

Depompei et
vulteii et gai

que metaobulaliter
reonet duobus ita
pdicta dub depom-
pei vero et similibus
totis quoque ut sunt
aute vo loco com-
sonantis quilibet vera
brevis in fine ipsi
consonate quam ipsam
esse probat autem rtls
voce vox Duo eti
vtrius deficiens i
dicit mox vappa suo
illos eo go pompeius
sit trisyllabum vt
luus eius pompei
dissyllabum sit ipsi sed
iure pe ii cee e
consonantis sima-
lis pfertur cum
ostendit ei dispositi-
onis ibi cem no
posset Et vide
ipsi lucrum in fine
quoque ei vicorum
nam sit est quod
pfertur in vo
talis a vocali assi-
mitur quod in tri
et filius dalis
de quibus vdulat
talisas filius
pbando animum sunt
esse magna rom
Regule Qui

cum genus in ius desi-
nens una silaba sic ...
velit superare ... sit
illius illi ... quia hic
et unum sunt dissilla-
ba ... tibi et huic
... in ... et
... in ... tum ...
consonans ...
...
consonans ... sonat
in fine silabe ...
... consonantes debent
... quo cum
... agitis formantur
huius ... ablata ...
... mittis huius ea ...
addita ...
huic ... dicta ...
non posse fieri ...
consonandus non per-
sonans subsequente ...
... in eadem silaba
huius ... interposita
... posse
dicitur ... huic
... ibi
consonans eo ... voluit
... ad modum ...
... quod duo de-
bent ... silabus ...
et habere ...
tem ... vocali-
liter sed profertur ...
semper dissilabice
... posse
plata esse ... ei
... porro sicut velis
...

Alia vero in
ponit aliam regulam
generalem dicens ...
alia nomina ...
desinentia in ...
... genitiva ...
... alia
quasi ... in e ...
... ut hic patinus
... excepto
... fecit ...
... in ...

In ix correptam	In ex productam	In unx
In ix productam	In ex	In arx
In ox correptam	In aex	In at
In ox productam	In alx	In et
In ux correptam	In aux	In ut
	In aux	

[I]n a correptam neutra et greca ut hoc poema [sclavina]
huius poematis. In e correptam neutra latina
ut monile huius monilis. In o correptam quam et fre-
quenter poete masculina desinunt vel feminina vel comunia latina [a dicto in latina profecto ...]
vel nothia ut hic cicero huius ciceronis hic leo huius leonis
hic et hec virgo huius virginis hic et hec homo huius hominis
Antiquissimi vero et greca in o desinentia producta secundum
hanc declinationem proferebat ut sapho saphonis dido didonis [...]
In al correptam masculina sunt vel neutra latina vel barbara ut
hic huius salis hic hanibal huius hanibalis hoc tribunal
huius tribunalis. In el correptam neutra latina hoc mel
huius mellis hoc fel huius fellis. In el producta bar-
bara hic daniel huius danielis nectamel nectamelis
michael michaelis natanael natanaelis. In il correptam
masculina vel feminina generis vel comunis latina hic pugil huius
pugilis hic tenaquil huius tenaquilis hic et hec
vigil huius vigilis. In ol producta masculina latina
ut hic sol huius solis. In ul vero brevem masculina vel comunis
generis latina ut hic consul huius consulis hic et hec exul
huius exulis. In an productam masculina greca hic
pean huius peanis. In en correptam masculina vel neutra
latina ut hic flamen huius flaminis hoc nomen huius
nominis. In en productam latina vel greca masculina
vel feminina ut hic lien huius lienis hec siren huius
sirenis. In in producta greca masculina vel feminina
ut hic delphin huius delphinis hec trachin huius

trachinis N on productam greca maria vel femina ut
hic menon huius menonis hec sydon huius sydonis
Nar correptam greca et latina et barbara maria et neutri
generis hic cesar huius cesaris hic bostar huius bostaris
hic nectar huius nectaris hoc calcar huius calcaris
In ar productam latina ma. vel generis vel neutri generis
et sunt monosillaba vel monosillabis composita ut hic nar huius
naris hic et hec et hoc par huius paris dispar
disparis hoc far huius farris N er correptam maria
et femina et neutri et communia ut pater huius patris hec mater
huius matris hoc tuber huius tuberis hic et hec pau-
per huius pauperis N er productam greca maria et
unum latinum vel magis nothum neutri generis hic aer
huius aeris hoc ver huius veris N ir correptam unum
femininum hec gaddir huius gaddiri/ quidam hic abaddir
addunt obelus huius abaddiris lapis quem pro ione
devoravit saturnus sed in usu hoc non inveni N or cor-
reptam maria et femina et neutri et communia tam greca
quam latina hic hector huius hectoris hic orator
huius oratoris/ hec uxor huius uxoris hoc equor huius
equoris hic et hec autor huius autoris hic et hec
et hoc memor huius memoris Virgilius in iiii° Eneydos/
Tum si quod non equo federe amantes Curae numen habet
iustumque memorque precatur N omen tamen et hec et omnia
pene communia maria et femina que etiam et si non faciunt
per se neutra sepe tamen neutris adiungunt signata ut
Virgilius in x° Italiam pecunt fatis autoribus esto Et in
bucolico pauperis et tuguri congestum cespite cul-
men/ et in quinto Curribus parvus et paupere regno
Thuris plus minus cor, hoc e neutrorum ex supradictis
nominibus In usu frequenti non sit ex eis quod nec
ex aliis quibus dum taxat Nam si sunt communia tamen
generum sine dubio maria quod et ferri in ebur
vo in a preferunt unum preterea ut hic et hec sapi-
entes et hec sapiencia hic et hec et hoc

---

ardo post ea fieri
sunt solemque ... de
... pro ...
pro dictis Omi
filii Unde et sequitur
... tamen
timatiaud ... di-
ca aly hec ...
ta dicit ne si sic
dicatur/ psitaci
esse ab eo nomine
quod est filia/ quod
puto decipi eo di-
cat aly autem
huiusmodi ...
tiniatur ... in est
quod in N ut o felix
o fili/ licet ...
tuitur usu sit fili
Dicatur in simplici
nominativo ... iungitur huius
in huius ... no-
bus in vo desinen-
tibus unum pro
pro ... cuius
causa sit metri
Unde est quotti-
die ... ...
Sancti ... ...
dum ... sabbatis
pro sancte dei et
Ihesu ... agnus
dei pro ... In
reliquiis ... Com-
muniter in est sit de
de magnus ... ma-
gne ... ...
hic quod dat fili-
... atque/ Dat ...
ac fluvius plus
... ... agnus
Invenitur in vo pro
... ...
... quis in
est potius velle
usus habere

Pluralis numeri

sapiens / hii et hec pares et hec paria hic et hec et hoc
par / hii et hec ancipites et hec ancipitia hic et hec
et hoc anceps / hii et hec felices et hec felicia hic
et hec et hoc felix hii et hec veteres et hec vetera
hic et hec et hoc vetus / Hec igitur in plurali numero
a terminatione non accipiunt que ipsa neutrorum esse manife-
stum est trium generum non esse quia sub masculini et feminini significatione
hii pro obtusis plerumque tanquam vas aut pro nimium generis sole-
etiam neutrius usurpari in vo. Nulla dies unquam memori
vos eximet evo et Jo in vo. satirarum Tytula que tympani
de thesauris sacris emet custodibus Quadrus hec
custos vasis nisi signate inveniens Et hec custodia
pluraliter memo dicat Sed ego neque hec memora vel
auctora vel paupra non puto facile in usu posse
inveniri Sed sicut supra dictum est signate sunt prolata
et hec alia plurima singulariter apud auctores Omne
hii quedam que obliquos casus quos possident generis
non sit quis ut plus cum sit neutri numeri duntaxat
eius quis esse trium generum iudicium et datiuus et ablatiuus
unde pluralia que tam in es quam a inveniuntur hii
et hec plures et hec plura vel pluria sunde
compositum complura Tenuis in sermone Multa
advenienti nova ut sit nova complura Ablatiuus que tamen
in e quam in i terminatur invenitur ut potest quis trium
Et actiuus plus tam in es quam in is in no. Georgicorum Seu plures calor ille vias et ce-
ca relaxat Spiramenta / Ora in jo epistolarum Cra-
tus vel plures lepores vitiat educet apros
ut coxeptam latina mania et quia et non ut
hic cetus genus cetus hic et hec augur genus
auguris Ora in in. Carminum Versus fallit
augur anosa cornix / hoc tibur genus tiburis
Que ut producatur unum nove que duum generum
hic et hec fur genus furis Que ab cortiis greca
masculini vel feminini vel neutri vel generis ut archas
primum genus archadinus / hec pallas genus palladis
hoc ceras primum nom. hoc genus ceradis / hic
et hec ~~et hec~~ archas genitiue genus archadis

As productam greca et latina masculini vel femini vel neutri vel omnis generis ut hic atlas huius atlantis hic mecenas huius mecenatis hec ciuitas huius ciuitatis hoc vas huius vadis / hic et hec capenas huius capenatis. Es correptam latina masculina vel feminina vel omnia dumtaxat vel trium generum ut hic cedes huius cedinis hec seges huius segetis / hic et hec miles huius militis / Ouidius in 7° methamorphoseos cyclops erat pedes de talipone dicit hic et hec teres huius teretis / Virgilius in 7° Sed hec terri mos est aptare flagello / hebes hebetis sospes sospitis Iuvenalis in 2° Nec virginum depositum tibi est hic et hec et hec hospes huius hospitis / Lucanus in 5° hospes in quibus audiuit / crura / tecum hec hospes crura inuenit tu et hec hospita Virgilius in 3° eneidos est prima anchises bellum o terra hospita portas Similiter sospes et sospita placatur est ab auctoribus / Ouidius in 2° fastorum hospita delubris dum auctor nomine / Venit quoque supradictorum pluralem idem vsus / Statius in quarto thebaidos dicit hospites fessis quibus liberis iterum hospita pandas / promina / nes productam greca quam latina masculini generis vel femini vel generis hic chremes huius chremetis et chremis hic vres huius vris hec cedes huius cedis hic et hec heres huius heredis / In is correptam tam greca quam latina masculini generis vel femini vel omnis ut hic paris huius paridis vel paris / hic collis huius collis / hec thetis huius thetidis vel thetis / hec cuspis huius cuspidis hic et hec vtilis huius vtilis / In is productam greca et latina masculina vel omnia ut hic delphis vel delphin huius delphinis hic arris huius arrnis / Cicero pro stauro de rimis vxorem hec sochenis huius sochenius plautus in vidularia / In mo id quod hec nostra est patria et quod hic meus pater illic aut sethenius est pater hic dis proprium nomen plvton huius ditis hec et hec dis appellatiuum huius ditis hec vis huius vis hic et hec sammis huius sammitis / In os correptam com latinum neutrum hoc os huius ossis quod etiam hoc ossum antiqui protulerunt / Cecilius in libro ... vs Caluatie quod eius ipsum ossum expurgauit inaurauerunt / In os productam greca et latina masculini vel femini vel neutri vel omnis generis hic heros huius herois hic nepos huius nepotis hec dos huius dotis hoc os huius oris hic et hec compos huius compotis / In vs correptam latina masculini vel femini vel neutri vel omnis generis dumtaxat vel trium generum

Secundum pro secundum et inuitatio pro inuitatore ... Dicit insuper ... gerisus est ... dicunt ... In neutris quod dum duo reddit ... duorum

Datiuus et ablatiuus pluralis sic ... ponitur ... datiuus et ablatiuus pluralis dicitur Datiuus et ablatiuus pluralis sic de ... sunt ab ablatiuo singulari mutata o in is ut ablatiuo ... et ab ... Item et ... cum is ab ... duobus et ... ambobus ... addere vndique quarta

Inperium pauca in equaliter

Secunda ... talis in qua quedam nomina que in aliquibus casibus inueniuntur secunda declinationis sequi et ... Addit quoque quod quedam ... declinatur vt vas in plurali ... in ... Vo ... dicitur nomina ... declinatur et ... sunt pluralia ... secundum ... ut hec

vel tamquam aliud horum vel tamquam aliorum quod ad secundam pertinet et vel tamquam aliud quod ad tertiam / Datiuus vero et ablatiuus pluralis semper secundum tertiam ut his et ab his vel tamquam alibus ... Hec bachoadus ... dicas ... in ... Termina vel ... in ... bac... vel ... duo ... Hemina dicitur ... vasa ... Item predicta ... Datiuus et ablatiuus pluralis sunt secundum tertiam declinationem ut his et ab his vel tamquam alibus

Declinatio a domus: ... domus

[D]omus ... secunde declinationis ... domo domorum Domui dative secundum quartam et domibus semper ... dative domus In his stat ... declinationis nullius ... possimus ... Et ut ... domus ... declinatur ... nominativo et secundum quartam et secundum secundam declinationem ... ablatiuo et ablatiuo pluralibus in quibus declinatur ... secundum quartam declinationem ... ibi domibus et non domus ... in pluralibus et ... domi non sunt in frequenti usu secundum ... et Hugwicio

Domus

hic lepus huius leporis / hec venus huius veneris hic tempus huius temporis hic et hec ligus huius liguris. hic et hec et hoc vetus huius veteris [I]n us producta greca vel latina masculina vel feminina vel communia vel neutra hic melampus huius melampodis / hic mus huius muris hec virtus huius virtutis hic et hec sus huius suis hic thus huius thuris [I]n ys greca masculina vel feminina hic amphibrachys huius amphibrachys hic capys huius capis hec crinisis huius crinisis [I]n aes latinum unum masculinum hic praes huius praedis At unum neutrum hoc aes huius aeris cuius plures obliqui in raro sunt usu aera aerum eribus et alibi in oratione quam in senatu suasit Ut plurima aera equestria fiunt Ne ergo arbitror opere instituimus quoniam de nobis ducentis sit aerum equestrium In eadem De aeribus equestribus de duobus milibus aerum [I]n aus latinum unum femininum hec laus huius laudis hec fraus huius fraudis [I]n ans latina masculina vel communia duum vel omnium generum ut hic quadrans huius quadrantis dodrans huius dodrantis / hic et hec infans huius infantis (puer illius etatis) [illegible] hic et hec et hoc infans contra hoc infans amans quod nomen est cum amatore accipitur amantis [I]n [illegible] etiam unum femininum hec glans huius glandis Hic enim Lucretius ut supradictum est profert At Ovidius in primo methamorphoseon Ut lata plumbea funda missa solet medio glans intabescere celo [I]n ens latina masculina vel feminina vel communia duum vel trium generum ut hic oriens huius orientis hec mens huius mentis hic et hec parens huius parentis hic et hec et hoc prudens huius prudentis [I]n ons latina masculina vel feminina vel omnis generis ut hic mons huius montis hic frons huius frontis hic et hec et hoc insons huius insontis quod solum teste pro o autem non est correptam habet eius simplex sons sontis [I]n yns unum grecum invenitur femininum hec tyrinthis huius tyrinthis [I]n uns similiter masculina latina hic aruns huius aruntis [I]n ars latina masculina vel feminina hic mars huius martis hec ars huius artis [I]n ers latina omnis generis ut hic et hec et hoc iners huius inertis [I]n ors latina masculina vel feminina vel omnis generis ut hic mavors huius mavortis hec cohors huius cohortis hec sors huius sortis [illegible] item hec secundam declinationem [illegible] ut ablativus sunt secundum tertiam declinationem secundum domum

fortis protulit plautus in cassina hic neque illic insit alia
fortis sub aqua hic et hec et hoc concors concordis In
ors latina gnā tcrīā gnīm ut hic et hec et hoc tibures
hmq tiburtis gentile In uls unū femīm hec puls
hmq pultis In emis unū femīn hec hyemis hg
hyemis In abs greca et latina mana vel femina hic
arabs hmq arabis hec trabs hmq trabis vetustissi
tam etiam trabes pro trabe p̄ scribant Ennius i me-
dea utinam ne in nemore pelio securibus cesa accidisset
in tra abiegna trabes In ebs tertium latina dia
gnā gnūs hic et hec et hoc celebs hmq celibis In
ebs producta unū femīm latim hec plebs plebis dicitur
tn hec plebes hmq plebei lucanus in mo Uesat ple-
bes ieiuna time In obs femina latina hec scrobs scro-
bis scrobs scrobis sic alii sed plures nūm silem pertulit
gtms quod plautus ma⁰ gnīe pfert in amphitrione Ibi
scrobes effodi duplos sexagenos in dies In urbs unm
femīn hec urbs hmq urbis In ibs unū mam
hic calybs hmq calibis In aps unū femīn hec
daps hmq dapis sed nūs in usu frequens no est quod liuius
andronicus in primo odissie ponit Que hec daps qui
festus dies Oraciq actim ptulit in mo Carmi Ergo
obligatam redde ioui dapem Idem gtm in mo Uluti
velluctantes dracones egit amor dapis atque pugne Et
in epodo Mutate dapis memori speculo In eps
mana et omnis gnīs ut hic maceps hmq macipis
hic et hec et hoc priceps hmq participis Adeps vel
adipes in utroque gnīe inuenit Varro in ijo re lia rusti-
care Adipes illa In ops latim femīn unū ut
hec ops hmq opis no matris deor et copia Enius q̄
nus in usu frequens non est sed illius quod ex eo gpos
gnīe omnis gnīs hic et hec et hoc inops inopis Ve-
tustissimi tn etiam hic et hec et hoc ops opis p opule-
tus et copiosus pfrebant Accius de hercule dicens
Quor genitor dicitur esse ops gentibus p opem scius
et auxilium gentibus Sic caper pbat tn etiam
femino gnīe hic integri signate gnūctū mano ut si
dixisset Quor genitor auxilium fuit gentibus tn
nio eius usus est plautus in cistellaria Itaque me
saturus patruus et castor pri Itaque me ops opulenta

Quint tn qdar
Addit etiam quod
alterius esse cdo
gnop hic aiale
ite tres possunt di-
dici tn teclyandi
sunt gnīm usus core
desiat ut hinnus
tabi et ablt tabo
Cetri cum casus
cuiusdam desiciunt
Quo ptcrea
Illud quod addit
et duo et abo gnos
hic et abo
dom scomdum
duor aboru duos
et ambos usi sp
in neutro dic ca
sib duo et qmu
tatis poiunt tl
duo p acto casu
ums ctiā gema
mascld sed causa
neutri vel vgilg
Sed duo ptcrea hos
ictis tn hissi et
Duos vero et ab
litus tmaunt in
abus sed omia gnīa
duobus duabus
ambobus amba-
bus Dise go d
bobus tmsbuous
sequr hic regla
dcoms hic actius
vero pluis dcoms
quod fit in nā
gnīe ds ablatius
sim addita b
lit a docto locos
doctos In uco
cum gnīe similis
est actus dto et
dto ut est et o
maapia no De
addit undique q̄
nis Sequitur
de tcia dcone

Tercia declinatio

illius avia iono mir quidem et greca hic pelops huius pelopis ydrops ydropis merops meropis Ni ipps greca ciniphs ciniphis Ni ups unum latinum hic aut hec stirps huius pis In ax correptam latina et greca ut hec fax huius facis hic abax huius abacis quod in et hic abacus huius aci frequentius invenitur In ax productam greca et latina masculina et feminina vel omnis generis sunt hic phenax huius phenacis hec pax huius pacis hic et hec et hoc audax huius audacis In ex correptam greca et latina masculina et feminina et comuna trium generum ut hic lelex huius lelegis hic grex huius gregis hec ylex huius ylicis hic et hec et hoc artifex huius In ex productam latina masculina vel feminina vel comuna trium generum ut hic rex huius regis hec lex huius legis hic et hec et hoc exlex huius exlegis In ix correptam latina masculina vel feminina ut hic calix huius calicis hec pix huius picis hec nix huius nivis In ix productam greca et latina masculina vel feminina vel comuna trium generum ut hic fenix huius fenicis hec cornix huius cornicis hic et hec et hoc felix huius felicis Oportet igitur sic quod greca et in ante x brevem esse possunt etiam si in obliquis producatur ut fenix fenicis bombix bombicis Quod vero sunt generum etiam in uno corripi vel produci dicunt hec radix radicis corripitur in uno generum et in genitivo corripitur phocax phocacis in utroque producatur et latini in omnes vocales breviores vel dixponitur hinc ad genitivum respicientes dicunt produci vel corripi voces ante x positas in uno Inveniuntur etiam in ix productam latina omnia feminina vel omnis generis ut hec nutrix huius nutricis hic et hec et hoc pernix huius pernicis In ox correptam feminina nox etc et ox co quod ponitur que ut hic et hec et hoc precox precocis [illegible] alta precox In ox productam feminina vel omnium ut hec vox huius vocis hic et hec et hoc velox huius velocis atrox atrocis In ux correptam masculina vel feminina vel comuna ut hic volux volucis hec nux huius nucis hic et hec dux huius ducis

Capitulum tercium in quo agitur de formacione casuum et generum casuum tercie declinationis tam singularium quam pluralium in speciali Et dividitur in duas partes principales quarum prima facit hic de singularibus Secunda de pluralibus Secunda ibi ultimus pluralis prima in tot partes dividitur quot casus sunt tercie declinationis In quarum prima parte tractat de nominativo singularis cum terminacionibus primo enumerando Secundo declarando per exempla exemplificando ibi In ax correptam Secunda ibi Post hec ad artem Tercia declinatione Et primo continuando dicit Et tercia declinatio habet terminaciones nominativi septuaginta octo de quibus exemplificat Et paulo plus quam dicit Sporinx? tamen formam [illegible] inter ceteras non enumerat Et [illegible] Tercia declinatio habet duodecim terminales scilicet a e o c l r n s t x de quibus componit per ordinem et de terminationibus earum diffuse tradit ponens in littera xv Et nota vel quos habeat in flexio tria finis Prescripta precedenti in fine vocabula Quod adiciens spectat specialiter [illegible] [illegible]

In yx productam masculina vel femina ut hic pollux huius pollucis hec lux huius lucis In yx correptam media communia femina hic sandix huius sandicis hec styx huius stygis In ax feminini unum ut hec fax huius facis In aux unum feminini hec laux laucis In aux unum feminini hec faux huius faucis In alx unum feminini hec calx huius calcis hec falx huius falcis In unx unum generis communis hec coniux huius coniugis In arx unum feminini hec arx huius arcis In at neutri unum hoc lac huius lactis In et unum neutri hoc allec huius allecis In ut unum neutrum caput huius capitis Et in d bogud bogudis

Et hec sunt terminationes nominativi tercie declinationis

Genitivus autem eius in is desinit tercia excepto vis monosillabo hec vis huius vis Genitivus omnes alie declinationes producunt terminationem eiusdem casus Oportet autem scire quod in quibusdam nominibus pares habent genitivus tercie declinationis suo nominativo sillabas In quibusdam una in aliis duabus sillabis vincat Et pares quidem habent in nominibus in e desinentibus tertiam ut hoc mare huius maris hoc monile huius monilis Et in quibusdam in er vel in es productam vel in is tercia correptam quam producta terminantibus ut hic pater huius patris hic venter huius ventris hec tedis huius tedis hic collis huius collis hec avis huius avis hec vis huius vis In aliis autem nominibus eiusdem declinationis omnibus una sillaba superat genitivus nominativum ut hoc stemma huius stemmatis excepto tertiis consul consulis pecten pectinis barbar barbaris lis litis apex apicis Excipitur hec caro huius carnis in quo pares habet sillabas genitivus et nominativus Invenitur hic vetus quod in genitivo sillabam unam protulerat Excipiuntur senex senis et supellex supellectilis in quo duabus sillabis vincit genitivus nominativum quamvis quidam sillabam genitivo protulerat Et omnia que a capite composita in put desinunt Nam si in alias litteras desinunt et si a capite sunt una sillaba crescunt ut sinciput occiput siue hinc duabus sillabis superantur genitivum

Nam si sunt generalia

Omnia nomina generalia mittunt plerumque neutri generis in a et composita non sunt singularia

Nominativus tercie declinationis in quo genitivus ut quod dicitur tercia constructione quam declinationem tamen neutri in a finem casus non inveniunt hoc poema

Genitivus autem eius hic accedit ad formam genitivi tercie declinationis et proponit regulam generalem et primo addit de paritate et imparitate sillabarum de paritate primo ad nominativum quo sillabas singularium et quantitate sillabarum penultime genitivi Et gratia ibi Oportet autem scire Tertia ibi penultima vero eiusdem declinationis Et quantum ad omnes sillabas penultima littera plana genitivi per hoc vero penultima per ea que genitivus tercie declinationis desinit in is tercia excepto huius vis quod producitur De primo de paritate et excessu genitivi et nominativi tercie declinationis et tercie correptione et productione penultime sillabarum que omnia facile patent ibi in libro vero Genitivus in is genitivus tercie declinationis dispar formatur

De genitivo singularium

Sabulum ...

nium in ps desinentia ut anceps ancipitis biceps bicipitis centiceps centicipitis que veteres in cps presentes secundum regulam declinabant anceps ancipitis biceps bicipitis sicut hospes hospitis sospes sospitis. Antiquiores vero gaudentes heteroclitis per contractionem ea protulerunt quod et aliis dictionibus fecisse inveniuntur ut dic duc fac fer / produce duce face fere. Unde etiam veteres in ius terminantia ipsorum vigili et tenui vigilis et tenuis dicentes de quibus iam docuimus. Penultima vero eiusdem declinationis in quibusdam producitur in quibusdam corripitur. Producitur quidem in hiis quorum unius in longam desinit silabam seu natura seu positione ut sol solis titan titanis delphin delphinis furfur furfuris mecenas mecenatis merces mercedis sannis sannitis cremis cremidis proprium nomen nimphe ob ortus nimis nimis praces pracedis vas vadis laus laudis infans infantis armis arminis merces mercedis rector rectoris. / Corripitur in eadem declinatione greca. Et in o tam latina quam nothea quam corripere quam producere licet ea in nis. Hec enim volis r o terminatus in nis producatur. Et in greco non semper producuntur penultima sed in quibusdam. In aliis autem corripitur ut quando de nis et grecis exposuimus dictum est / que producatur vel que corripitur. Preterea corripiunt predicta penultimam in ms vel bs vel ps vel x desinentia si vocalem brevem ante eas consonantes habuerint ut hiemps hiemis celebs celibis manceps mancipis fax facis artifex artificis. Memnon producta terminatione nominativi corripiunt penultimam genitivi ut hic et hec et hoc par huius paris lar laris vas vadis pes pedis teres teretis tempus temporis bos bovis sus suis genus generis. Comparativa quorum nominativus in quibusdam corripiunt penultimam genitivi quibusdam producunt. Producunt in al et in el neutra et in ar similiter neutra denominativa ut hoc tribunal huius tribunalis cervical cervicalis mel mellis fel fellis calcar calcaris lacunar lacunaris lupercal lupercalis. In or quoque desinentia alia producunt alia corripiunt penultimam genitivi. Producunt ut hic cursor huius cursoris hic et hec auctor huius auctoris. Corripiunt ut hic hector huius hectoris hec arbor huius arboris hic et hec memor huius memoris. Que vero producunt et que vero corripiunt in de nis

In or

finis septimi libri ... sit benedictus in vita ... amen ... maria

Sudeting ... ...

tractabatur doctrina. Alia vero omnia que in terminatione
corripiunt similiter penultimam genitivi corripiunt ut hoc toreuma tore-
umatis hanibal hanibalis vigil vigilis tormen tor-
minis agger aggeris vetus veteris caput capitis. Ex-
cipitur inquies inquietis quod similiter declinatur. Si vero in com-
positum genitivus corripiat extremitatem nominis simplex os ossis et
lac lactis ut quibusdam placet in nominativo per apocopam te
profertur hoc lacte enim dicebant antiqui. Dativus tercie de-
clinationis nascitur a genitivo abiecta s et producta i ut hic
sermo sermonis huic sermoni / hic mater matris huic matri hic
actor actoris huic actori. Inveniuntur poete rarissime in grecis
nominibus que apud grecos in i correptam terminant supra-
dictum casum ipsi quos enim corripientes. Statius in primo
Thebaidos: Palladi littoree celebrabat Scyros honores.
Accusativus fit supradicte declinationis is genitivi mutando in em mo-
do in im quadam hic solis hunc solem hic flaminis
hunc flaminem hic gregis hunc gregem hic regis
hunc regem hic tibris hunc tibrim hic araris
hunc ararim hic vis hanc vim hic turris hanc
turrim. In una tamen terminatione i in is terminantium consimiliter
hunc genitivo nominativum. Inveniuntur quedam nomina accusativum in im similiter
sunt autem hec plerumque greca vel propria que accusativo e genitivi n-
in in consonancia faciunt accusativum latinum ut tiberis tiberim ti-
bris tibrim araris ararim fabaris fabarim. Illam non potest
ab alio nominativo ut dixi nisi in is desinente in im accusativum pro-
ferre. Ergo arar per apocopam is protulit Lucanus
in primo: Rhodanus que mora ante precipitatur arar / hec ne-
apolis polim caribdis dim. Virgilius in vi°: Leucaspim
et Licie ductorem classis Orontem. Idem in viii° [illegible]
fabar et [illegible] poplite gigen. Idem in vii° Et rem
tiberim fabarimque bibunt. Amphion quod quod supra
et agresto mansitos ut quibusdam videtur mutatos
b in ph vel in f translatio rationabilis in im facit accusativum
Virgilius in vii°: Sevamque exalat opaca menphitim. Idem
in ix°: Immanem veluti pecora inter inercia tigrim.
Idem in xi°: Velocem mitte supereis in sedibus opim.
Alpis cum semper plurale sit quis et sitis. In et singula-
riter hoc quis illud invenitur a poetis plurali in
em accusativum terminans alpem enim illud sitim facit
Lucanus in primo / Hic vero rerum per loca alpe iacet
tes. Idem in primo: Agmine nubiferam rapto supervolat

Dativus tercie declinationis
Hic tractat de da-
tivo declinationis et po-
nit regulam de
forma et de quantitate
finalis sillabe. Et de
modo deceptionis
subiungit quandam
doctrinam ibi Inve-
niuntur poete et
dicit Dativus tercie
declinationis fit a genitivo
abiecta s et producta
i ut hic actor actoris
huic actori
Nisi poete cor-
ripiunt eciam [illegible]
[illegible] in grecis nomi-
nibus que [illegible]
grecos [illegible]
Statius Palladi
littoree et ra-
rissime in hac sola
[illegible] Accusativus
ut casus nascatur
ab is genitivi [illegible]
ponit [illegible]
plus forma de
Palladi littoree
in est [illegible]

Accusativus fit
Hic agit de forma
accusativi et dividitur
quia primo ponitur
generalem regulam
specialem et generaliter
[illegible]
[illegible] post doctrinam
de nominibus grecis
que sunt a [illegible]
more grecorum [illegible]
ibi [illegible]
[illegible] ibi
In grecis autem
Accusativus tercie
declinationis
fit quadam is genitivi
[illegible] in em mo-
do in im [illegible]
faciat [illegible]
in em [illegible]
potest cognoscere

de dativo

Pdina nomi-
ne declinationis grece
tertiam similiter nomi-
natis fecerunt greca
vel a genitivo de tertia
vel ipsa faciunt a-
ccusativum in im ut
tyberim neapolim
caribdim preter
alpis quod habet
alpem Tertio go in
et de eo que e sunt
et que ipsius sunt plura
lia inveniuntur aut
singularia plurata
Ceterum vero omnia
supradicte declinationis
in em sola faciunt
accusativum ut hic pes
leporem Excepti
hec turrim buri
securim puppim
sinapim vestim pel-
vim puppim ma-
gudarim tyberim
que eadem desinunt
in im ut sitim
quedam tamen in im
quedam in em desinunt
ut etiam vocalis in
puppem vel puppim
Declinat quoque in
declinatione que per in
genitivum apud latinos
tertie declinationis Autores
loquuntur actam
grecos ut titana
syrena thoraca
Rectius sonat
pervenit ab eo grecus
Ius muta duo p
cum per quem
hec age fincam
longum scilicet exire
que non bellus re-
lione que ibi
gravi ponere pace
Ultima tertie de-
clinationis
hic ponit rectam
de vero dicendo

alpem Iuv in iiii° Tusilit imposuit natura alpem que nive-
z lucanus in ix° Trans fagum in me° tanget vatis egnore
sitim Idem in i° Dubia super egnore sitim Preterea inve-
latina in im timantia actim hanc etiam burim securim siti
vestim pelvim tussim puppim magudarim tyburim tiberim
Virgilius in vi° Turrim in precipiti stantem summis que subastra e-
ductam Idem in i° Georgicorum Continuo in silvis magna vi
flexa domatur In burim et curvi formam accipit ulmus
tri Idem in ii° Eneidos Thaurus et in certa ... securim
cervice securim Idem in i° Eneidos Ingens a vertice pon-
tus in puppim ferit Idem in bucolicis Dulcis aque salien-
tem sitim restinguere rivo Terencius in eunucho Ad restim mihi
quidem res redit planissime Virgilius in vii° Nec vim tela
ferunt licet ingens ianitor antro Plautus in rudente Deum
consideris fore tibi magudarim multa quod sit frugis genus
i. caulis qui nascitur ex ea parte cuius radix sepius evellitur
velut alii siliginem Inveniuntur tamen ex eis etiam in em
invenitur accusativus Lucanus in iii° In puppem redire rates
Virgilius in xi° Nulla que cara quatiens Crepera securem
Iuv in iiii° Descendunt statue restem que sequuntur
Cetera vero omnia supradicte declinationis nomina in em sola
faciunt accusativum ut hic pes pedem et leporem hec vallem
hec et hanc vitilem In grecis autem sequuntur maxime
autores tam in hac quam in aliis declinationibus grecos
plerumque frequentes actos ut titana sirena toraca lampada
pro titanem sirenem toracem lampadem quibus plautus hanc
lampada dixit in cassina Tene hanc lampada immo
ego hanc tenebo v Vocativus in tertia declinatione similis
est nominativo suo ut hic fictio o fictio hic consul o consul hic
rethor o rethor Inveniuntur tamen greca que tamen finali
grecorum ut tibris o tibri thebais o thebai pallas o palla
Virgilius in x° Da nunc tibri pater ferro quod missile libro
Idem in eodem Te que immittat palla que bellis acta lesunt
Idem in xi° Non ego non alio digner te funere
palla Priscianus in i° de historia Cum nepos palla
Dynasta quod nidius arma in homero scriptum est Ille
cum ΝΟΔΑΜΑΝΤΑ ΜΕΝΟΙ ΚΕΝΙΟΝ ... ΟΡΕΝΝΕΙΟ
Statius in xii° Thebaidos Cum bissenos longum vigi-
lata per annos Theban a Ablativus tertie declinationis in aliis
per e correptam in aliis per i productam in aliis per e et per i
profertur Per e in neutris que in e correptam desinunt
per im et per appellativa ut hoc mare ab hoc mari

monile ab monili et filus e ... ablto suo dicto sunt mari
ablt mari vetustissimi tamen solebant ... nomen ablm etc
in e pstie Varro in antiquitatum humanarum xvj° Ab ericthico
... mare Idem in fundinno In mare aqua frigida ori-
i. Avicenna ... decano flumine nilo Plautus
in rudente Nempe quam cum templo in macellum pisces plati
si essent Nemo emat suam quisque partem piscium postat ...
si dicant in mare quam captos Lucanus in sexto Bellis mare
iste ... et ... venientis in orbem Excepto
natale fecit pro natali Ovidius in v° fastorum Cur tibi pro
libicis claudentur rethe leones. rethe pro rethi Plautus in
rudente Mea opa et rethe et orda quod etiam mano sunt
pertulit Idem in eodem Non vides me pstie ... rethem
... squamoso pisce Idem in eodem Ubi dimisi rethem et
hamum quicquid est id extraho quod etiam femino genere pertulit
... climatorum Idem in rudente Pol magis sapuisset
si dormisset domi Nam nunc et opa ludos facit Et rethiam
ut tempestas est Oratius in ij° sermonum sunt ut solatus p-
ner alte cinctus aterna Gausape purpureo mensam pertersit
Unde persius Emasi me e in desinete ... dicti nomine
ablto gausapa dixit ut ple no gausapia Jam clamides
... id lutea gausapa ... Idem ... gausa-
pa pectas Antiquissimi tamen et hic gausapes et hec gau-
sapa et hoc gausape At ple neutri hec gausapa quasi
in ... hoc gausapum pertulisse invenio ... ad
mecenate Gausapo purpureo salutatus Varro ... de lingua
latina ait Talia nomina ex greco sumpta ex mano ...
sue et alie ea similiter ... hec cortina ... hec cortea ... et
hec cartha ... hec gausapa Seneca opidum
seguis Gausapa si supposit gausapa sumpta probat

Propria ...is ... terminationis similem sunt nunc ablto hac
prieste ablt pienesste ... Virgilius in viij° Qualis cum primam
aciem preneste sub ipsa Signate cum ad urbem reddi
dit ipsa ... opidi ne ... e ... Idem poeta
in viij° Utrumque altum preneste viri quique arva telenem
Illorum quorum ablativus In terminantur neutrorum que in al desinunt
ut hoc tribunal ab hoc tribunali hoc terrical ablt ter-
micali Similiter facitur ... que in ar desinunt ne-
et in obliquis producunt a penultima ut hoc ... lar ...
... hoc calcar huius calcaris a calcar et lacunar
lacunaris a lacunari lucar lucaris a lucar Excludo
autem producunt eam in lo° ... et hoc dominus

ultus supposit ... filius e suo uto ... in ... duratores ... utrumque gen ... ut thebaus ... thebai pellas o pella ... in ... latinam seu ... dat unus similis ... uto ... Excludo pone patrem ... addimus ... rem ... thebai pella ... sit in ... quibus ab ... in aucus ... et ... e naso ... vlixe ...

Ablativus tertie

Hic incipit ponere regulas de forma ablativi singularis 3e declinationis Et habet tot partes quot ... et primo dat ablativus sin. 3e declinationis in aliis ... ponitur ... in aliis ... pro ... ductam In aliis aut ... et ... Dativus in e ... in ... finem facit aut in ... utrumque

De vincentie

Hic incipit primo tradere ... illus que ... sola quare prima est hec ... vincentia que ... sit appella- tiva et ... in e ... faciunt ... ut ... similis ut ... male sunt et ablt ... excepto gausape

xv

ergo ablativus cum dativo esse vero gaudet ... sequitur ... ablativus causa. De quadris et de terre ... neutrorum ablativus solent terminare vetustissimi in e ut ab hoc mare quos nos non sequimur seu quos tamen in hoc non sequimur ... excepti ... de dantibus. Dabo normas nomina neutra per e finita velut mare dant ... Excipe presepe natale ... ...sape ... Demas et propria ... ... Ylon imitando tamen veteres ... plura dede ... vel Libico captas mare Claudius ... tale ...

Illorum quoque

vult ... Neutra terminancia nominativum in al faciunt ablativum in i ut hoc tribunal ab hoc tribunali. Que vero sunt neutra propria ... in e ... terminancia faciunt ablativum ... ut hoc Preneste ... que desinunt in ar et producunt a penultimam in obliquis casibus terminant ablativum in i ut hoc calcar et ab hoc calcari ... vel ar obliquis a producunt ... dant i pro signo

Masculina quoque vel feminina in er vel in is desinencia si faciunt in e neutra, ablativum in i efferunt ut hic pedester et hec pedestris et hoc pedestre ab hoc et ab hac et ab hoc pedestri / saluber et salubris et salubre ab hoc et ab hac salubri Virgilius in primo georgicorum Balantumque gregem fluvio mersare salubri / hic et hec celer vel celeris et hoc celere ab hoc et ab hac celeri Lucanus in primo contra celeri ... Marcus Cato de re militari ... Datus celeris sit in tempore. Cecilius in ephesiato ... si ... hunc in mare navem ita ut celeris ... quo superlativum celerrimus pro celerrimus ... Eneus Manlius in yliade Celerissime advolat hector. Ennius in analibus Et ... celerissimus ... et Livius in odyssea At celer hasta volans perrupit pectora ferro unde superlativum Virgilius in xi^o Et quam fata celerrima crudum. Cecilius in sermone Nullus ... nisi ad aliquod consilium celere reperiens Virgilius in iiii^o Eneidos Celerique fuga sub sidera lapse. Idem in v^o Agmine remorum celeri ventisque vocatis et Lucanus in iiii^o Et celeres venas movet improba pulsu / hic et hec utilis et hoc utile ab hoc et ab hac utili / hic et hec regalis et hoc regale ab hoc et ab hac regali / Verum tamen quedam propria ... appellative ... in i finientibus ablativum in a per e proferunt cum ... a Juvenale ... Marcialis a Marciale Annalis ab Annale. Cicero pro Cluencio Vel Romano ... ab Iulio Annale ... me ... a ... actione ... Idem ... Similiter in ... terminant ablativum omnia que in im terminant accusativum ut tiberim a tiberi tigrim a tigri vim a vi caribdim a caribdi parim a pari Virgilius in x^o Massicus erata princeps secat equora tigri Idem in primo eneidos Multum ille ... iactatus et alto ... Dignum vera que caribdi ... / / Que vero et in im et in em terminant accusativum tam in i quam in e desinunt ut puppim et puppem ab hac puppi et puppe Virgilius in x^o Dextra puppim tenet ... in ... Stans celsa in puppi Idem in ... Stans prima in puppi et Lucanus in iiii^o ... tanta sali...

xv

naiestū robore parua Texitur in puppim Virgilius in x° Eneydos Stans celsa in puppi Lucanus in x° Rapta puppe minor subducta est montibus argo Turrim et turrem abl hac turri et turre Accius in medea Aspicit vetustam turrem Virgilius in ix° Eneydos Turrem in precipiti stantem summis qz sub astra Eductam Virgilius in bucolico Tale tuum carmen nobis diuine poeta Quale sopor fessis in gramine quale per estum Dulcis aque saliente sitim restinguere riuo Item in iii° Georgicon Asper acerbe siti atque exterritus estu Item in xi° Eneydos qz sequitur Aspice torquentem et re: scientem signa camillam Catho in epistola ad filium Ex dolore qui febrim et siti et medicamentis bibendis Non tamen custoditur regula Non enim in e et in i desinentia in ablatiuo etiam accusatiuum omnimodo in em et in im terminant

In ab genitiua quae sunt gentilia ablatiuum in i pro: tulerunt ut arpinas ab arpinati capenas a capenati Et ra: tionabiliter veteres enim hec huiusmodi nomina proferebant in tis hic et hec arpinatis dicentes et in neutro hoc arpinate Do: tinq alit quod omnia quoque quibus neutra tunc signantur in e correpta per i faciunt ablatiuos ut hic et hec regalis et hoc regale ab hoc et ab hac regali Dic ergo hic et hec capenatis et hoc capenate ab hoc et ab hac capenati hec natura deponere presenti finali in huius gentilibus tu etiam accentum solcaverunt finali quantitatem in finali sit sia que in prefixis erat penultima capenas arpinas ardeas quod autem per sincopam hec proferunt vetustissimorum usus comprobat Catho in i° originum Ez lucius capenatis Item in eodem Siquis mortuus est arpinatis eius heredita sacra non sequuntur Item in eodem pplus tusculanus quin et aricinus lanuuinus collatinusque lauretus coranus tiburtis pometinus ardeatis Item in oratione qua suasit in senatu samnius dixit pro samnitis accessit ager quem pro natu sunt gallicus samnitis apuleus bru tius flamenius etiam pro latinus dicebant Ennius in analibus Quos homines quondam lau: rentis terra recepit Neuius neutraliter hoc samnite protulit in carmine belli punici Ad cuius feminini sexus et hoc dite dici voluit plurale diua Lucanus in xi° Non illic libici posuerunt ditia gentes Lucilius in Alterum cassinas pro cassinate

[illegible] cassinas pro cassinate
[illegible]

terminal caltar ha: bens Et notandum dicit neutrum propter maria Sed enim simile maius quos faciunt in e tantum ablatiuum ut hic cesar ab hoc cesare Et addit si in obliquis casibus perdunt a penultimam si sint neutra et correpta a penultima faciunt ablatiuum similiter in e ut hoc nectar nectaris ab hoc nectare hoc iubar iubaris ab hoc iubare hec [illegible] [illegible] e quibus terminatur [deleted] a quod sa: le nectare producit par cum compositis e dat ac [illegible] facit far

Masculina quorum vulgaria

Dicit que da nomina terminantur in ablatiuo dua masculina vel quia desinentia in er vel in is si faciunt neutra in e proferunt ablatiuum in i ut pester pedester hic pedestris et pe: destre ab hoc et ab hac pedestri Solebant autem antiqui dicere hic et hec pedester similiter hic et hec pedestris quod auctoritas contemplat

Docendum est

Di. in ablativis
terminatibus in e
similia sunt ipa
illa p[er]serunt ab-
lativum p[er] e ut an-
nalis quod p[ro]p[ri]u[m]
est facit ablativum
annale quod
appellativum facit
ablativum annali
Similiter marci-
alis marciale et
de aliis p[ro]p[ri]is nomi-
nibus in is desi-
nentibus qualibus
intelligas. Si aute[m]
huiusmodi nomina
similia adiectivis
sunt appellativa
faciunt in i in
ablativo sed sunt ad-
iectiva sive sola
ut cardinalis
annalis scolaris
vitalis iuvenalis
volis et huiusmodi
Hic dicit ~~...~~
notandum q[uod] sunt
inveniuntur ipa di-
cendum est q[uod]
huiusmodi nomina
gentilia vel pa-
tria ut grecus re-
gnus et que de-
signant p[ro]fessionem
ut grammaticus
dyalecticus et q[ue]
alia ut nobilis
sive sunt nobilia
p[ro]pria q[ua]m in
tribus vocibus
ut dacius dacia
dacium. Sed in duabus
ut parisiensis pa-
risiense. Alia ve-
niantur posita
substantive et in
hiidus et in serio
que tamen declina-
ntur ff sicut sua

Amotiros olens Titinnius in psaltria frentinatis plus
vos studet Plautus in Sticho Infimatis quod oratores plu
finiatos fora simul attribuunt. ego infimatis infimas in-
venimus tam quidam in huiusmodi nominibus etiam in e ablativum
proferentes quod mos usus approbat // Similiter mensium no[mina]
in is et in er desinentia ablativum per i finiunt quintilis
a quintili aprilis ab aprili september a septembri
october ab octobri Iuvenalis in ii. Hesternum solvis me-
nae. ~~minutal~~ Septembri Idem in iii. pallere
et vinum toto nescire decembri. Priscianus in hec etiam
quia esse viii kalendas septembres dicimus Contra
simplex eorum similiter invenitur facis ablativum in e ym-
ber ab ymbri. Statius in vii. Thebaidos Nubibus
hibernis et toto pascitur ymbri. Lucanus de scriptis si
esset victus medius in aere in ymbri in frigore q[uo]d
in fermenta efferebant famem quam iniquitatem Septig.
Et ymbri fervida in aere toto ipsi patiebatur bipennis
hic est et hec et huius nec in e et ideo ablativum in i a
bipenni facit Virgilius xi. Ferro sonat alto bipennis fraxinus
Hic et auis et in i inveniuntur desinunt in ablativo sia
tamen sunt quia terminantur ut hic et hec et hoc par
ablativo ablativo et ablativo pare vel pari Virgilius
in bucolicis Vino deus impare gaudet Lucanus in i.
Ergo pari voto gessisti bella iuventus. Hic et hec et
hoc vetus a vetere vel veteri Iuvenalis in iii. Batnarum
...sintinit calidum veteri centone lupanar Lucanus
...nimnena sum quod familia veteri et illustri Sta-
tius in i. Thebaidos confunditur et veteri spumavit
Lerna veneno Idem in xi. Veteri stat sordida
tabo utraque tamencos Idem in xii. Si quid
veteri bellorum sanguine mecum Tuestitura venis si
quid non sancta tharontis iussa times hic et hec
et hoc dudax triplex artifex ablativo et ablativo audace
vel audaci a triplice vel a triplici ab artifice vel
ab artifici Virgilius in vii. At Cesar triplici invectus
romana triumpho menia Statius in i. Thebaidos
Erudite artifici metue pollice tere Marti-
anus formas Similiter et ablativo et ablativo duplice

vel duplici simplice vel simplici dicimus / et ablativus et ablativus simplice vel simplici / Ora in ii° Sermonum / Cum pensilis uva secundas / Et nux ornabat mensas cum duplice ficu / Terencius in eunucho / Commodius esse opinor duplici spe uti / Lucanus in vi° / Nec simplex erat nec tanti simplice nomen / Auxiliare vocat / Salustius in Catilinario / demisso vultu voce simplici / Memor a memore vel memori / Ovidius in ii° / figendum et memori tractandum pectore sentes / Oracius in i° sermonum / Ad Mecenatem memori si mente recurres / Ovidius in vi° methamorphoseon / Absentes per se memori rogat ore salutem / Et pro isto ideo magis in i terminatione uti in hoc nomine veteres / Quia antiquissimi hic et hec memoris et hoc memore proferebant ex quibus ablativus in i solam vult terminari / Unde Cicero de psalteriis / Memori quam mente persolvat / Ideo autem quando est genus duplicitas in ablativo terminacionis causa est simplicitas illius generis invenitur quorum ablativus in e solum exit / Et tamen composita ab eo si quando tercie generis sunt solum tamen in e quam in i finiunt eundem casum hec opes ab ope non i sed in e desinunt solum hoc cor a corde hoc caput a capite hic et hec et hoc inops ab inope vel inopi / Cicero in commentariis / Hanc pecuniam tanta datam ex erario inopi atque exhausto anceps ab ancipite vel ancipiti / Virgilius in i° Eneydos / Tu vos ancipiti mentem formidine pressus / Similiter hic et hec et hoc concors a concorde vel concordi / Unde Persius / Dividit i gemos concordia facta duorum

Ula autem desinens neutri pluralis sine dubio est ab ablativo in i terminante / Sciendum tamen quod etiam hic et hec concors et hoc concorde dicebant antiqui hic et hec amentis et hoc amente / Nec mirum cum simplex quoque mentis / Ennius protulit in epicarmo / Terra corpus est at mentis ignis est / Pro mens / Lenis quoque pro lens / Et pars pro par / Idem in sexto / Ad hanc fortunam accessit ei fortuna paris / Vigil quoque quod quidam dicunt quidam tercie generis esse putant esse debet a vigile vel vigili facit ablativum / Ovidius in v de ponto / latereis vigili cum febre dolorem / Stacius in i° Achilleidos / Aspicit infantem vigili quoque hec aure trahentem / Teres a terete vel tereti / Virgilius in vii° / Sed hec tereti mos est aptare flagello / Idem in eodem / Et tereti pugnent mucrone verum quoque sabello / Idem in xi° / Et fundam tereti circum caput egit habena / Hebes ab hebete vel hebeti / Juvenalis in nono / Hebeti lautissima

declinatur mobiliter / Unde hic et hec scolaris et hoc scolare adiectivum id est ad scolam pertinens quod licet etiam substantive positum sepe inveniatur et tunc ponitur in genere generis pro scolari et facit ablativum in e tantum sicut cardinali bononiensi scolari sicilicet hoc dico discernimus tam diligenter quoque solet discoli et opacitur et opinative dicere cum scolari tali bononiense cum quodam athemense / Et vero sic irrationabiliter casu pro casu ponitur quadam antiqui sicut ignorancia non est mirandum cum etiam inseruit nomen quod nescientes autem sunt ad superiorem ascendere hec hugutio de isto mobile nomen huius hic et hec is et hoc e vel hic et hec is et hoc e dat in sexto pluralis aliis et acer etc.

Similiter

augit alios regulam ablativi in i tamen desinentem et dicit / Omnia nomina que terminant activum in in faciunt ablativum in i sive autem terminant tamen in in quoque in eum activum preter eum ablativum tamen in e

Scolaris

ferro feditur et tota sonat vlmea cena saburra / Uncitur
bar tum hic et hec et hoc hospes dicatur Unde lucanus
in v° hospes in externis audivit cuia tectis Et Stacius
in qrto thebaydos Hnapices fessis qz libens iterum hospita
ta pandas flumina Et pe in de ylinguy depouens
tibi hospes erit possit ablatiuo hospite et hospiti dici
quod adhuc apud nullum legi sed ablatiuo hospite et
hospite / Vnde in primo / Nō hospite mugz
exquid trone victas aut regna fatebor Et fortassis
quia hec sola in es tumaneud etiam in a facuit fe-
minitaue ut quem aliam regulam abltiuo
vdico stare metro no possit nisi in e timans caret
ablto Et aut etiam in a desinat sup dicta nos
vsus ondit Et afinat ygl in v° eneydos Et pri
anchises bellum o terra hospita portas Idem in ii
compositum abco Et inuitle inferni cingunt et in hos-
pita syrtis Unde in v° fastorum pri° inensis fergi
tima matris hospita delubris dicatur aucta nouis
tcio promvicua a sacris patrys innouis hospite di-
dens a tridente vel tridens Ut cum tam gm esse vla
lectum est Tridente hasta et telo / fflius cu neptuni
fustinam per se positum fiat mans que invenitur ygl
in v° Eneydos Neptunus muros magno qz remota
tridenti fundamenta quatit Locuples quoz qz tam
est a locuplete vel locupleti hac resrata Iteri ex gia que
no oceint ccia in is p e solam in remo pfeuia ablivo in hic
et hoc pamp a paupe hic et hec Et hic degener et hoc de-
gener hic et hec et hoc vber ΟΥΘΑΡ ΚΙΝΕΙΝΔΑΛΚΑΝ ΤΟ-
ΗΙΝΑΤΕ ab vbere Omnia in e et in i facimt ablivo
in vis vel in gris vel tis vel mis vel gins ecenca nomina
nim et alia fere omnia quorum extrema sill in is desinit a
duabus maioris consonantibus ut auris vel ame vel dni ora
in i° carmine Rexerit fata mila duleo aiu domus qz iusto
repetet gra inulte nauis a naue vel naui Cicero desimpli
cijs Tu uo ex nam tibi opus fuit Te in andria Nam fac-
ta apud andrum insula Item in eutontimerumenon Abdem
entem ne e naui agredientem illico abduxit ad cenam
In eadem dies triginta aut plus eo in naui fui Virgilius p e
protulit in v° Aut media iniecieus in cedit mane p ipos Horat

sonos [illegible] a tine vel tini Ju in iiio Cumque illo tine
patuta tulisset in bris Tullius in verrinarum iiio Ut
iuuleus a tini romano ... dicitur primum sine
legis [illegible] tines cum tini aget Dic enim veteres codices
sunt quos impiria quorundam corrumpit mutatum
scripturam Idem plancus Cum diceret de greco ...
gilio cum tini et duro et mox in naui tuta Idem
pro sexto Ut esset ausus pro tini pro [illegible] tini
Item in viiio philippicarum Sed in principe tini na
est satis Vectis a vecte vel vecti Terentius in
Eunucho In medium hoc agmine cum vecti donate
Ignis ab igne vel igni Virgilius in iiio Eneidos
volumus alit venis et ceco carpitur igni Idem in
io Georgicorum Et spiris igni exiguo properata ma:
deunt Ju in v Cuimorum igne rogi Lucanus in iiio
Igne vago lustrare iuvat tibi nomine ab omni
Amnis etiam ab hoc amne vel amni Virgilius in viiio
agnorum in parte sinistra opposuere aciem nam dextera
cingitur amni Idem in iio Georgicorum pro ra:
pit alueus amni Lucanus in vio affert amne
citato Malliathas spretis aquas Anguis ab
angue vel angui Statius in iiio thebaidos
Pugne ter concusso tetra in io ... Alt mulcti
toptam capancius et angui Vitabat claumque
Similiter ab vngue vel vngui Idem in ...
At ego naribus vti formido et luctantes acu:
to ne secter vngui Comperantur ... a minore
vel minori a lenore vel lenori a maiore vel maiori Ju in
vo Numinibus miseris vrgebat atlanta minori pondere
Statius in vio thebaidos Vlugnam sunt dum nam minori
corpore nec tantam causa est includere vires Ju in iiio
Non desunt illi vix emeret multa pascenda carne leone
Iam dominum constat lenori bellua sumpsit Vlinnianum
et caput plus intestina poete Lucanus in vio ...
quod reuulsa solo maiori pondere pressum Ouidius in ...
se caput Vlecc minori tam in ... in e ... cum
ablatiuos tinari tum vetustissimi etiam necnon in ...
prolatum et erat ... tinato ... tam ... capax
est ut ... vtrumque ablatiuum tam in e quam in i
terminantes Valerius Enias in ... annalium hoc se:
natusconsultum ... factum est Cassius emina Annalem
suum quartum hoc titulo inscripsit Bellum punicum ...

Similiter mensium
Hic ponit aliam
Regulam dicens
Omnia nomina
Mensium in is
vel in er desinentia
Preferunt ablatiuum per
i ut aprilis aprili
September ab hoc
septembri ... sim:
plex imber facit
imbri ... Mensium
Dicitur cum simus
is er ... tenuit
Hic dat septembri
september aprilis
Hic fit et imber
in i puta nostro
pascitur imbri
Et singulis ...
dans cum ...
... vt puta
... inuit
singuli ...

In e autem
et in i ...
... pa:
... ablatiuo
... ...
... a:
git ... ...:
... ablatiuum ...
... in i ... pe
... in ...
quot ... ...
... ...
... possunt
... ...
... ablatiuo ...
... ...
in e et ...
... ...
quia ... in ...
... Omnia
nomina ...
que ... sunt ...
facit ablatiuum ...
tam in e quam in i
ut hic et hec et
hoc par ab hoc
...

Xv

et ab hoc pare vel
pari propter hospes
et sospes que lig
tantur quoniam inc
mantur quia fa-
ciunt tamen ablatiuos
in e solido ut
ab hoc hospite vel
sospite et

Ideo autem

Reddit ingre
tom dicens ...
ta dui timacoe (?)
ablatiui scilicet tam
in e quam in i
in tribus nominibus
est quitas quia
Item quibusdam
composita simi-
plicium regulas se-
quuntur tamen si
simplex habet
tamen e in ablatiuo
si non est quod
genus habebit
e et i si sit genus
quitas sicut ops
simplex habet ope
tamen e et tamen in-
ops compositum habet
inope et inopi

Inter quia

Illud vero inue-
nient e et i quia
in er que nocc-
ciunt in is quod
dicit ipra ceraco (?)
et similia terminant
ablatiuum tamen in e
ut hic et hec
et hoc uber ab
ubere Ideo quidem
excipienda habet
a premissa regula
Colligere ne
leges equaliter
e vel i datur
nobilis vero tamen
quoniam ... omnis
... vel ...
neois vel ...

Claudius in octauo annali Cum por bellum quod cum vis
gestum erat venissent Idem in eodem ubi decreuerint
commemorauit Grato federis prior pompeianum non esse ser-
natum Ipsa similiter appellatiua similia in i terminantibus
ablatiuum ipsa vel e proferunt eundem casum sicut superdictum
est ut Juuenalis martialis felix a iuuenale marcaale
felice Unde quidam que e sonans retentem et neutrum in e
facit hoc rude et ablatiuum in i a rudi Unde vero dyam
quia gladiatores donati cessabant a gladiatura factum
est solum et ablatiuum in e finit In ix in ixo hic sergius
declinatus est a stigo vel a greco ΣΤΡΕΓΓΥΛΟΣ Itaque
ronabilis in i terminat ablatiuum Ora in ixo Sermonum
In hic peccauit sub noctem cum prepriam sententia mu-
tat strigili In ix etiam feminina valia que possunt esse
quia tamen neutris ut victrix vltrix Unde et victricia
et vltricia tam in e quam in i finiunt ablatiuum Lucanus
in ixo In sua victrici consilium vistra (?) dextra Idem
in eodem Tollite illam predem victricia tollite signa
Statius in vo thebaydos Ultima tramis (?) vgiimbus (?)
[illegible] date tela pater Postis etiam a poste vel
posti inuenimus quia ut superdiximus a duabus con-
sonantibus incipiens finalis silaba in is desinit Lucanus
in vo Tunc postis recluso duo ait Ouidius in vo me-
thamorphoseos Rapta que dextra robusta repagula posti e-
psibus illisit Turris ab que tussi ... que apud veteres
etiam in tis proferri docuimus tam in e quam in i finiunt
ablatiuum Cicero pro varrino Igitur anthorius rufus sunt
e municipio fulginate Idem pro cluenao e municipio
valentinati Alia vero omnia tercie declinationis nomina in
e desinunt tertiam pro ablatiuo septimum omnes alie terminationes
ablatiui in omni declinatione producuntur Ergo signa
ex his que debent in e pro ablatiuo proferri inuenimus
pro i prolata auctoritati ascribimus que sepe etiam
datiuo pro ablatiuo et non etiam pro genitiuo vsa est ut virgilius in vo
Aduectum Eneam classi victos que penates pro-
aduectum in classe vel si dicamus hellenismo vsu
esse poetam Datiuo enim casum illi adiungit
hoc verum In grecis est quidam inuenimus e producta
finiunt ablatiuum tam prime quam tercie declinationis quidam ma-
gis datiuus est grecus pro ablatiuo positus latino virgilius
in io Euandro ipse vno tamen graditur comitatus

ciliciae elluamus in viiii° Digna qz ab eustate cu crassis
capta sequentes Similiter a demostene aristotile hermoge:
nes Vetustissimi tn etiam in quibusdam latinis que nom
in es productam terminantia pares habent cum genitiuo sillabas
in hac declinatione solebant producere ablatiuum more grece
deone vel supradictorum grecorum ut a mole tale fa:
me quod adhuc sic profertur Virgilius in vi° Offam ob:
iicit ille fame rabida tria guttura pandens lucas
in x° Nil mandante fame multas volucres qz feras qz
Egypti posuere deos Ovidius in v° Membra aliena fame
lacerabant esse pacti Et sua illustrentur imbribus
ut tabe tuta membrorum arbusta vacillant
Nominatiuus plis tertie declinationis fit a gto sing:
mutata ultima is in es productam In masculis
et femininis et quibus ut hic cardinis hi cardines hic
matris et matres hic consulis hi consules hic
vatis hi et hec vates Neutra vero que ablatiuo
sing faciunt nom plurale hoc modo E in i vel tam i
quam in e pcat ablativus tertia a addita a fit nominatiuus
plis ut ab hoc mari hec maria ab hoc ternicali hec term
talia ab hoc lacunari lacunaria a pare vel pari paria
a felice vel ci tia Preterea a vete vel veteri quod vetera non
vetera facit Necnon etiam ab hoc ludicri quod ludicra
et non ludicria dicimus Virgilius in xii° Eneydos Neqz enim le:
nia aut ludicra petuntur Premia. sed turni de vita et
sanguine certant Similiter comparatiua que ablatiuum tam e qz
i terminant maiora enim et minora et plura dicimus quis
antiqui plura etiam dixerunt Unde compositum complura
Terencius in formione multa advementi ut fit noua
complura Cicero de signis Immo vero alia qz plurima
In quibusdam tn codicibus inuenitur complura Idem
in eodem Dies complures Idem p cethima ?
plures armatos Gausape qz sicut supradiximus et ablatiuum
in e facit ab hoc gausape et nominatiuus plis in a desinit
gausapa enim non gausapia dicimus Oratius in ii° ser:
monum Gausape purpureo mensam detersit acernam Per:
sius Iam clamides regum iam lutea gausapa captis
Aplustre itidem tertius facit ablatiuum ab hoc aplustri nom
tn plem non solum in a sed etiam in ia terminat et
aplustra enim et aplustria Vetustissimi protulisse
inueniuntur Cicero in arato Ulambus ab assumptis stan
tantia quere aplustra   Cesar in antikatone

Similiter in e et i
ponit tam icam
ablatiui in e et in
e desinentis dicens
Prima nomina ze
deonis desinentia in
vis et in guis et
cetis et in nnis
vel gnis et alia
fere omnia quorum
extrema sillaba de:
sinens in is a dua:
bus incipit consonan:
tibus faciat ablatiuum
tam in e quam in i
preter vis vis quod fa:
ablatiuum ab hac vi
ut auis ab aue vel
aui anguis ab an:
gue vel angui
vectis a vecte vel
vecti Amnis ab amne
vel amni ignis ab:
igne vel igni po:
stis a poste vel
posti Supradicta autem
ablatiuum quam preter
vestis et pestis ce
tera desinentia in
stis non faciunt ablatiuum
in e vel in i sz
tn in e non Nota
vis vel gnis sita
vel ultima quodque
Sillaba determina
volt incipisse sonan:
te Dant solis e
vel y sonis tn hoc
dabo solis par gb
e icto ut conguis
et anguis Similis
clauis auis restis
et ignis et anguis
Sed pestem vestem
tn per e das qz
vestem
Inueniuntur
etiam amoe
Tangit etiam rex
et primo facit. bo
regule redditur hom
ibi Nec mirum
volt tn piela
Comparatiua nota
faciunt ablatiuum
tam in e qz i

ut meliore vel me-
liori Et ideo com-
memorat quod e tantum ma-
lit et facit ablativum
tantum in e ut hic se-
nior ablativo seni-
ore xvii Or medius
gradus vero per tenes
dat i similiter ac e
ut pilta maiori
maiore minore
minori Et rationem
reddit dicens quod
antiqui etiam ne-
utrum in or terminabant
aut ere tertia comparatio
fiunt omnes comparativi
sub una terminatione
ut hic et hec et
hoc melior sic ergo
per primam regulam
debent hec et R

In ix et femina

ponit generalem regulam
et hoc modo materie
addit quoddam ibi
postis etiam At vero
tamen valla femina
desinentia in ix faciunt
ablativos tam in
e quam in i ut vic-
trix a victrice vel
victrici quod inde
provenit quam et i
pone esse qua in
neutris ut hec
victrices et hec victricia
vi victricia tolle
signa ro R vale
putta victrix Et de
simile ac e Amsit
que neutris alias
dat e solam De-
signis nominibus
Iohannes Ja Dacie
tibus nomen in ix
Et scias quod predicta
valla in trix sunt
femini generis pleri-
que victrix et iultrix
que in neutro acto et
sexto singularis sunt
femini generis sed
in reliquis casibus
sunt omnis generis
hinc faciunt ablativum
in e et in i hoc
victrix victrice
victrici dat femina
sola Sed victrix

Fulgent argolice stellis aplustra puppis Alia vero omnia
nentia que in e terminant ablativum mutant e in a faciunt nominativum
plurale ab hoc numine hec numina a tempore hec tem-
pora a tuber hec tubera a capite hec capita. Genitivus pluralis
tertie declinationis nascitur ab ablativo singulari hoc modo quod in i
vel tam in e quam in i in i ablativus desinit tertia assumunt
um ut a sedali horum sedalium a terminali terminalium ab
equestre equestrium ab utili horum utilium a sapiente
vel sapienti sapientium a felice vel felici felicium Multa
tamen per sincopam solent proferri ut sapientum pro sapi-
entium mensum pro mensium Statius in ii° thebaidos
Dabitur iam cedere mentum consiliis tunc illa dicebat
in iii° Etna quod sontum supplicia celestum pro celestium Virgilius
in ix° Celestum vis magna iubet At sciendum
quod rarissime hec que in solam e finiunt ablativum sincopam
patiuntur i per genetivum pluralem Iuvenem tamen maiorum pro
maiorum quamvis tamen in raro est usu genetivus apud Ennium in
carmine belli punici Genitrix fretus pietate deum allo-
cutus summi deum regis fratrem neptunum regna-
torem maris per maris Enus ablativum cesar in v° belli
gallici ponit paulo latere quam quibus in reliquis vi-
timur maribus Comparativa quorum que in e
tam in e quam in i cercenta per ablativum tarent i penultima in
genitivo plurali ut a maiore vel maiori horum maiorum a
minore vel minori horum minorum In e vero sola
finientia ablativum si ante s in duas terminetur consonantes
mutant e in i brevem et assumunt um ut hic
mars a marte horum martium hic fons a fonte
horum fontium hec frons a fronte horum frontium hec
urbs ab urbe harum urbium hec ars ab arte harum
artium Rarissime tamen et hec sincopata sicut illa que
in i solam terminant ablativum per sincopam i perdunt
genitivi pluralis Excepto in ns vel ps desinentibus
si non a capite composita hec enim e ablativi in um
quidem faciunt genitivi pluralis ut hec clientis ab cli-
ente clientum principis a principe principum mancipis
a mancipe mancipum A capite enim composita et dubiis
sillabis abundat in genitivo et tamen sunt genitivi quamvis i
et ablativum tam in e quam in i et genitivi plurali
finalis in um terminant ut hic et hec et hoc biceps
a bicipite vel bicipiti bicipitum nisi sincopa fiat
Illa quoque que pares habent sillabas tam in nominativo quam

in gtmo mutant e in i et assumunt vm ut hic collis
huius collis ab hoc colle hoz collium hec cedes huius cedis
ab hac cede harum cedium hec edis huius edis ab hac
ede harum edium nisi hec etiam per sincopam i pferant
frequentius tn in es terminata absque inueni ut patrum pro
patrum Vgl in ix Eneydos Multa qz pterea vatum
predicta priorum Cicero professio testatorum secundum tem
porum qz causa mensium qz promensium Ovidius
in viii Methamorphoseos At quos sustinui bis mensium
quinque labores Excipiuntur iuuenis a iuuene iuuen
um canis a cane canum panis a pane panum Faciunt
enim i per e semper In as qz latina mutant e
ablatiui in i et assumunt vm ut a ciuitate ciuitatum
a pbitate pbitatum et pbitatum Hinc tamen frequenter
solet fieri confusio in gto pli a ciuitate ciuitatum
pro ciuitatum a pbitate pbitatum pro probitatum
Excipiuntur pterea absque i facientia gtm plem g̃nus
ablatiui in e et in i pferant in vs et in il et in or
tium gtum et in gto desinencia tn sunt generis gñis ut h
et hec et hoc vetus a vetere vel veteri veterum Vgl
in v Eneydos Veterum non inmemor ille parentum
vigil ab hoc et ab hac vigile vel vigili horum et
harum vigilum Ov in v Pterea laterum vigilum tum
febre dolorem Vgl in ix Pterea vigilum excu
bijs obsidere portas Ovidius tn qui vigiles nimis esse
putauit similem geminos Usus tn in il esse ouidit
ut lucanus in ix Tutela qz valli per vigil abe
kis paret custodia signo Similiter memor a memore
vel memori horum et harum memorum Ora in ix
sermonum Clam quis memorum referat uel pectore cuncta
Raro tn inuenitur in e tumans cuius nominis ablatiuus
aliud esse causam existimo ut supradictum est nisi eam qz
apud antiquos hic et hec memoris et hoc memore
pferebatur in quo testis est caper antiquitatis docti
ssimus inquisitor Audiit etiam ccalum in epistole
ro sic ptulisse Ita ne est antipho inventus pfellua
fide Ita ne est immemoris ita ne madida inscora
Nec mirum cum et hic celer et hic celeris et h
concors et hic concordis ptulisse inuenitur vetu
stissimi Multa qz alia in eiusmodi modo vgl in
v Nec dum memorum pculcat equorum

t reliquus dat genere
omne filios Singulat
et hec victrix est generis
gñis in nto acto et
vto singlari In iste
enim casibus non ht
neutrum In alijs
vero casibus in sin
et in plr est ois ge
in vna voce vel
dimisis sed quod pius
dictum est verius
videtur et gruter
tenetur ad eius
euidentiam sciās qz
victrix et vltrix
de neutro sunt ma
gnus pr valiama
scima ha quibus
trahitur sicuti
ut victor et vltor
in victrix et vltrix
hec tn quia assumunt
tur fc feminis ut
victricis catene
tunc cum neutris
vt victricia signa
iudicantur tn tum
gtum in obliquis
excepto sinli in q
sunt femi gñis tm
vt hanc victricem
cuius non iremat
assumi cum ma no
hoc oportet ut ha
beat manum ut di
catur loquor de
rege victrici aliquid
iste ablatiuus victrice
vel victrici fecit
quantitatem femu
et neutri tm qr quitas
est ei certior Hoc
aut sequitur quia
genus et dius deberet
hec quantitatem tum
quum sicut ablis
tm iste tres obli
qui hnt completum
significationem ad masculi
num femin et uel
et hnt similem
nam regendi quod
in multis videre
possimus vt huius
fortis forti ab hac
et ab hac et ab hoc
forti [illegible] tres ablti

Simplex ab hoc et ab hac simplice vel simplici horum et harum simplicium. Artifex ab hoc et ab hac artifice vel artifici horum et harum artificium illucamus in viii°. Re simul et nomine pompeio simplice mensus. Salustius in catilinario pro et demisso vultu voce simplici. Cicero pro ligario. At nos iacentes ante pedes supplicium voce prohibebit. Virgilius in i° Eneydos. Artificumque manus inter se operumque laborem. Auctorum hec etiam ab oratoribus dic causa sic pferri persimopam. At hic et hec parens cum nomen est dum est genitivum et genitivum pluralem absque i facit. pleraque horum parentum Virgilius in ii° Eneydos. Dextera alta parentum quamvis autem parentium etiam non irrationabiliter dicatur. Inveniuntur actius plus etiam in ib timans qui prius est in iud transe genitivo. Terentius in eutontimierumenon. Quod volo aut peto parentis meos ut commonstres mi. Cicero de supplicijs. Cum namque predones sine ulla causa de complexu parentum suorum hospitium tuorum ad mortem cruciatumque rapuisti. Nonnulli vero quamvis omnia semper pluralia que in es desinunt que et sic non tenent sincerum genitivum in ium faciunt ut hec vires harum virium hii penates horum penatium. Invenitur tamen apud veteres eius singulare hic penatis huius penatis hii quiquatres horum quinquatrium hii et hec tres horum et harum trium. Similiter hii et hec plures et hec plura vel plurima horum et harum plurium. Cicero ad herennium in iii°. Compluribus negotijs in is quod longam desinencia lis a lite litium sannis a sannite sannium dis a dite ditium. Nox etiam a nocte noctium. Unde agellius noctium acticarum inscripsit. ¶ Cetera vero omnia ablativum in e solam terminancia mutant eam in um et faciunt genitivum pluralem a poemate poematum a ciceto actorum a consule consulum a titane titanum a duce ducum a patre patrum a virtute virtutum a capite capitum ab alite alitum. Nam alituum per interpositionem addita v protulit Virgilius in viii°. Alituum pecudumque genus super altus habebat. A bove quoque bovum dicitur. Sed nomen noudum est in quo v consonantem assumunt obliqui casus singulares euphonie causa abiciunt.

sunt consimiles in genitivus. Item nec sepe consimiles in genitivo in casibus sibi privilegiatis scilicet nominativo accusativo et vocativo quia in illis non mutant terminationem ut iubeo vini plus vini aliquid ponens. Non tamen sic pt lieu dativo et ablativo quia in illis sequitur horum masculini vel feminini eius nostrius unde male dicitur loquor de multo vini vel ergo plure vini quod tamen recte loquor de aliquo parvo quia masculina et feminina horum nomen talis constructionis non tenet et sic patet quare victrix et ultrix sunt generis communis in genitivo dativo et ablativo et que sit ipsorum casuum difficultas et cognitio. Patet etiam quare sunt feminini generis in nominativo et accusativo et vocativo singulari.

nota plus tamen nun ies

¶ In ab ex eisflex ponit quedam specialia dicens. Nomina desinentia in ab eiusdem flexionis accentum in fine quia faciunt ablativum tamen e genitivum in i de quibus tamen dictum erat supra ubi facit ablativum in i et tamen consequenter etiam de e. Sub hac autem ea dicitur omne primas optimas et regna sunt similia. Sexta autem regula nomina habentia e et in ablativo que habent eum et ium in accusativo et ita quod Septima regula ponit de sola talem. Nomina quia tamen faciunt etiam ablativum in e et in i ut hic et hec et hoc legens

aut eam i. u consonantem genetivus pluralis. Virgilius in III° Aeneidos: hinc ubi delati portus intravimus ecce leta boum passim campis armenta videmus. Idem in VIII°: Reddidit una boum vocem vastoque sub antro.

Dativus autem et ablativus eius nominis per sincopam penultime proferuntur silabe bobus pro bovibus. Oracius in epodo: Beatus ille qui procul negotiis paterna rura bobus exercet suis.

Nominativus vero pluralis et accusativus et vocativus qui similes sunt raro abiciunt u consonantem loco positam. Virgilius in bucolicon: Ille meas errare boves ut cernis et ipsum ludere que vellem. Idem in VIII°: Discessu mugire boves. Item in eodem: Abstracteque boves abiurateque rapine.

Dativus et ablativus pluralis tercie declinationis nascitur a genetivo singulari addita bus ut hic homo huius hominis his et ab his hominibus, [illegible] huius [illegible] his et ab his [illegible], hoc nomen huius nominis his et ab his nominibus, hic et hec dispar huius disparis his et ab his disparibus, hic felix huius felicis his et ab his felicibus, hoc toreuma huius toreumatis his et ab his toreumatibus. In his tamen nominibus i. neutris a finitis que sunt greca frequenter invenimus antiquos dativo et ab ablativo pluralis in is productam proferentes tamquam secunde declinationis secundum graecam formam in tercius casibus supradictorum nominum, ut Cicero in Verrinis frequenter toreumatis dixit et peripetasmatis et emblematis in libro de signis: Peripetasmatis qualia [illegible] non habet. Item [illegible] tamen emblematis. Item ad Herennium in IIII° de oratoribus et poematis. [illegible] in neutro genere hoc ubique profertur. Si enim sicut Plautus et alii vetustissimi hoc protulissent pares silabas in dativo. Est igitur magis aptior [illegible] qui sibi [illegible] profert et heteroclitum velut a nominativo hoc peripetasmatum hoc emblematum.

Recipiunt etiam bobus ut diximus eufonie causa pro bovibus. Est enim genetivus singularis bovis. Oracius in carmine seculari: Queque vos bobus veneratur albis. Idem in II° carminum: Sol ubi montium mutaret umbras et iuga demeret bobus fatigatis.

ablativo legente vel legenti que tamen comprehendi potest sub prima. Ergo potentius non [illegible] eam [illegible] aliter ponere etc.

Alia peroratio

Ponit deinde etiam terminationibus ablativi in e hoc modo: quedam nomina tercie declinationis alia a neutris latinis terminantibus in e et a neutris terminantibus in ar vel in [illegible] que producunt a penultimam in obliquis casibus et in aliis vel quibus in is vel in er desinentibus que faciunt neutrum in e [illegible] ab his generant accusativum in im et a comparativis terminantibus in ior et a nominibus [illegible] vel in er desinentibus seu terminationibus [illegible] a quibus tamen [illegible] que non desinunt in er [illegible] ita quod non [illegible] in is in vis vel [illegible] vel minus vel in genus et ab eis [illegible] more communia [illegible] desinentes in is [illegible] a consonantibus incipientes.

Nomina [illegible] nominativa tercie declinationis a predictis alia faciunt ablativos solum in e [illegible] excepto singulis quod facit singuli. Dico ergo eorum que in e debent desinere invenimus aliqua in [illegible] i [illegible] auctoritas que etiam dativus vel ablativus ut apud Virgilium ad Hectorem: Aeneam classi [illegible] penates per adventum classe etc.

Nisi dicamus ipsum finxisse Ebutiano inde Boliliond grecorum qui cum componerentur ei quod est fidebeheo ad vetus costruunt cum datiuo Illud quoque addit quod in grecis non debemus auctores a grecis timato in a producta ablatiuo ut lucani Digna quam eufrate et parme est inde in ablatiuo producta et ut ap nil lucam Non inundante fame et Simili lex inveniuntur hac in ceteris nominibus latinis tercie declinationis que timantia in a productam habent pares silabas cum greco Sed puto non hoc esse quod antiqui dicebant famis fames sicut quiete quies et similibus in hac re Omnibus in reliquis tu ponetur Et sepius hinc sepe per vis fortasse poete non sic promisse classis per classe locate Non vero dictu nonne sed lege figure hic

Actus pluralis tercie declinationis Secunda pars principalis capituli in qua postquam egit de singularibus casibus tercie declinationis consequenter tractat de pluralibus Et dividitur in quatuor partes Secunda ibi pluralis

anum tempus agens abeunte nocte &c. Actus pluralis tercie declinationis similis est suo nominativo sicut et vocativus In aliis vero que genitivum eius in um sinunt plerumque per es longam proferuntur ut hii latrones hos latrones o latrones hii consules hos consules o consules hii tibicines hos tibicines o tibicines hee matres has matres o matres hii et hee sacerdotes hos et has sacerdotes o sacerdotes Invenimus tamen quedam in is solam productam timantia hic casium grecia que etiam nominativo similia in is desinunt ut hec sardis has sardis Item alpis silex fatea sunt vallis trallis que apud grecos in supradicta hac casu eius dyptongum habet finalem Oratius in primo epistolarum Quid tibi visa chius et celebris lebedus quid cresi regia sardis Virgilius in x^o In sirtis in saxa volens nos turrimus adoro Quorum autem in ium timantium genitivum frequentius in is et quorum rarius et habet actus in es ut potero hunc collegam actus Omnium que tam natum quam genitivum silex habet eorum actus raro in es frequenter in is solet tradere ut hic et hec omnis hinc omnis hos et has omnes Salustius in catilinario Omnis homines qui sese student Terentius in andria Omnis nos gaudere oportet Virgilius in primo Georgicorum Et pinguis ungmine terras Idem in iiii^o Georgicorum Sed aquas dulces et frondea tecta petivit Idem in primo Aeneidos hic fessas non vincula naves ulla tenent Idem in v^o Aeneidos magis magis fessas optem dimittere naves Idem in eadem chronica que in navis Et in paucis in is timentia actum ut in as occelitia in nominativo ut civitas civitatum has civitates sed vulgo leguntur In x timancia tamen genitivum tamen in paucissimis genitivum plurale absque i penultima proferuntur Difficile enim invenies audacium palacium vel felicium pro felicium supplicium aut magis hic causa ut supradictum est proferuntur nec si supplicium dicas aliud significat videmus quod artificium pro artificium iudicium pro indiciorum dicto designans Dladi etiam dicendum seruis nigrinis arbustum noman Virgilius in primo

inventos Similiter faciunt accusativum eiusdem forme semper
plura ut hii manes horum manium hos manes vel ma-
nis Virgilius in iiii° Eneydos Id cinere aut manis
credis curare sepultos Tres trium hos et has tres vel
tris Idem in iii° Eneydos Tris adeo incertos ceca
caligine soles erramus pelago Hec et quorum desinencia
que in is terminant ablativum similiter faciunt accusativum plurem
pluraliterque per is raro per es ut acer ab acri hos
acris Virgilius in xi° Metuens quod moneret acris
esse viros Similiter saluber salubris a salubri sa-
lubres vel salubris Virgilius in xii Eneydos
Spargit quod salubris ambrosie succos Imber ab
imbri hos imbres vel imbris Virgilius in i°
Cum fremit ad caulas ventus perpessus et imbris
December mensis quod ... et a decembri hos
decembres vel decembris Similiter celer vel
celeris a celeri hos celeres vel celeris Virgilius
in iii° Eneydos Celeri quod fuga sub sidera lapse
Semesam predam et vestigia feda relinquunt
Idem in v° Eneydos Agmine remorum celeri
ventis quod votis hos et has celeres vel
celeris quod magis est in usu Idem in iiii°
Eneydos At celeris defert ~~mea~~ mea dicta
per auras Similiter faciunt accusativum in es vel in
is terminancia in tis fons hos fontes vel
fontis hic et hec et hoc mens hos et has
mentes vel mentis Hec pars has partes
vel partis Virgilius in ii° Georgicorum Ingredior
sanctos ausus recludere fontis Terencius in
Heautontimorumenon Parcius patriam

incolumnem · amicos · gemme cognatos Diuicias
Virgilius in vi° hic locus est partis vbi se via
findit in ambas Item in secundo Eneydos penitus
que cavernas Ingentis vterumque armato milite
complent Item in iiii° Mactant lectas de more
bidentes Alia autem communis con̄ plenum in iunctis dis-
simencia sunt rara inveniemus et in paucis in is
simencia actiuum ut supra circa finem licetur
Et hic nullus est defectus in isto spacio &c

Eneydos. Artificum quod manus inter se operum quod laborem / tum
actum plerumque per es efferunt. Lucanus in primo. Est quam thaum-
ferus ubi semeravia campis explicat audaces tuete in certamina
turmas / raro efferunt per is Virgilius in iiii° Georgicorum. Deinde
tenacis suspendunt cetras / Plus pluium quod solum i vo-
cativum / tam in es quam in is finit actum Virgilius in ii° Geor-
gicorum. Ver pluies talos ille viae et tecta relaxat. Opiane-
ta nonas vemat qua fucus in herbas. Terentius in for-
mione. Ego te compluris adversum ingenium meum me-
ses tuli. Oratius in primo Epistolarum. Cum tibi sol tepidus
pluris admoverit aures. Cicero pro Cornelio in primo. Re-
intermissa compluris annos / Varro litum hos lites et
lites. Cicero in Commentaria. Sedasti etiam litis cor-

Quarta declinatio terminationes habet in nominativo duas us
et u. In us masculinorum et femininorum tantum-
latinorum ut hic senatus huius senatus hec
manus huius manus. In u neutrorum que indeclina-
bilia sunt in singulari numero tantum ut hoc genu huius genu
hoc cornu huius. In quibus quamvis quibusdam antiquis
scriptoribus videatur tamen esse dicta. Dicit enim quod
tum actum et utrum correpti reliquos vero produci. Ego in
usu pariter in omnibus produci invenio casibus. Hec
nomina non irrationabiliter. Omnis enim in quacumque parte
terminatio in u desinens producitur ut flatu panthu tu
diu. Ovidius in xiii° Metamorphoseon. Dixerat quod a po-
plite levum pressa genu digitis inter se pectine
iunctis. Certe enim hic accusativus est sine dubio et producatur
apud Virgilium quorum in primo Eneydos. Nuda genu nodo quod
sinus collecta fluentes / quo enim singulariter collecta accusativum
iunxit nominativo. Sit etiam nuda genu. Dativus igitur
in us desinentium fit producta us ut huic senatus hec
manus. Vetustissimi tamen inveniuntur etiam eorum nominum
in ius divisas proferentes genitivum. Terentius in Eroton-
Terentem telam studiose offendimus istam mediocriter
vestitam veste lugubri eius anus causa opinor
que erat mortua. Datus eiusdem declinatio
fit a genitivo abiecta s et addita i ut
huic senatui manui. Est tamen quando poete metri
causa pro eo ablativo utuntur. Virgilius in primo Eneydos. Par-
ce metu Cytherea manent immota tuorum fata
tibi pro metui. Idem in iiii° Georgicorum. Ueanor

Tacta ibi dativus autem
et ablativus ultima
ibi. Nominativus pluralis
prima sed producitur
Statius primo ponit
etiam benivolentiam
eos sed nigit accipere
ibi. Accipitur a
petere. Accidit
vitus plus terre

Italez huius
genitivum plus pleris
dativus in masculino
et femino et quibus
fit a genitivo singulari mutata
ultima in es ut
huius consulis hi
consules. Dativus
vero terminationibus ablativum
in i vel tam in e
quam in is fit nominativus
plus abcedens ablativo
correpta e et addita
a ut a maria a fe-
lice vel felici feli-
cia. Accipitur a ve-
te vel veteri vete-
ra et a ludicer
ludicia. Excepto
comparativus que licet
faciunt ablativos
in e quam in i
faciunt tamen neutros plerumque
in a non in ia ut
maiora. Hec vero
nos terminant ablativum
solum in e mutata
cadit in a faciunt
neutrum plenum ut mi-
nimum hec mini-
ma vel primum plenum
dat meus mane fe-
mina nomen nomine
que sicut mans
match alacris hos
casus neutra pro-
nuntur pro a sed loca-
nativum. Hec dat
non est sportis aut
ubi ac ex is bimar
et a suscipiunt et
ca plurima. Dicit
felici felicia vetia
letthi hoc ibi
semper in ii vel re
Plus pluralis

plus

vo

alie victu invigilant pro victui. Mineos concubitu in-
dulgent pro concubitui. Accusativus singularis quarte declinationis
a nominativo fit mutata s in m ut hunc senatum hanc manum
Vocativus similis est nominativo ut hic senatus o senatus
hec manus o manus. Ablativus a genitivo fit ab-
iecta s producit enim u ab hoc senatu ab hac manu
Nominativus et accusativus et vocativus plurales in hac
declinatione similes sunt genitivo singulari ut hi et hos et o
senatus hee et has et o manus. hec idus harum
iduum semper pluralis est ut omnium festorum nomina dicere
Genitivus pluralis a nominativo fit singulari abiecta s et assumpta
um corripitur enim u in utraque silaba quod et in nomi-
ne horum senatuum harum manuum. Et oportet
scire quod in hac declinatione omnes casus pares habent
silabas nominativo singulari excepto dativo singulari et genitivo et dativo et
ablativo pluralibus qui una superant silaba quod habe-
bat genitivus etiam singularis tum apud vetustissimos in ius
divisas desinebat. Invenitur tamen sed raro apud
poetas genitivus pluralis in hac quarta declinatione per sincopam
platus ut Virgilius in vi° Eneidos: Que gratia currum armorumque
fuit vivis. Currus etiam geminata u possit me-
trum per sinalimpham stare cum sequens versus a vocali
incipiat. Necnon etiam duabus vocalibus metris por-
est in metro concludi veludi ut servi [illegible]
thalami. Dativus et ablativus pluralis quarte declinationis
fit a nominativo singulari mutata um in i et interposita bus ut hic
senatus his et ab his senatibus hec manus his
et ab his manibus. Est autem quando dicere causa fina-
u ut arcus arcubus partus partubus artus ar-
tubus. Artibus enim et partibus et arcibus ab ar-
te et parte et arce nascuntur que tercie sunt decli-
nationis dativus et ablativus pluralis penultimam aliam nisi i
correptam habere non potest. Unde excipitur his et ab
his bobus. In hac vero quarta in quibusdam
inveniuntur veteres supradictos casus plures quamvis
nulla cogente causa dicere u penultimam pone-
tes pro i ut portubus tribubus lacubus. Lucanus
in iiii° Fastorum: Prenna de lacubus proxima
musta tuis. Neutrorum vero singularia

Nunc consequenter de
forma genitivi pluralis.
Et primo primitus ipse-
ius formationem [illegible]
latis singularis in us desi-
nit [illegible]
de genitivo in um de-
sinente. Genitivo et genitivo
in um formato ab
ablativo in e desinen-
te. Unde tractatum hic po-
test dividi in duas
partes. 2a ibi [illegible]
tercia vero Dicitur
primo sic Genitivus plura-
lis declinationis nascitur ab
ablativo singulari. Secunda
ibi quod [illegible] in um
[illegible] desinit in um
Quod hoc modo
potest declarari
si ablativus desinit
in e vel tam de
[illegible] in quarta
[illegible] assumit um
[illegible] horum fidelium
[illegible] a felice vel fe-
lici horum felicium
Exceptis comparativis
que [illegible] faciunt
in genitivo plurali ut a
maiore vel maiori
horum maiorum. Et
[illegible] dicitur quidam
[illegible] per sincopam
[illegible] sicut fit et
in [illegible] aliis p-
[illegible] celicolibus ut celestium
pro celestium. Et ex-
ceptis desinentibus
in [illegible] et in il et
in or [illegible]
Exceptis [illegible]
in [illegible] genere
[illegible] que [illegible]
ablativum faciat [illegible]
[illegible] in [illegible] genitivum
pluralem faciunt in um
et non in ium ut
vetus vetere vel
veteri horum vete-
rum vigil a vi-
gile vel vigili
[illegible] memor
a memore vel
memori horum
memorum

que indeclinabilia esse sunt docens corripienda v assume-
ra quod a faciunt nominativum et accusativum et vocativum pluralem ut
cornu cornua genu genua ¶ Genitivus vero et
dativus et ablativus ad similitudinem fit tam masculini
quam feminini ut cornu genu genu / hiis et hiis
cornibus dativo et ablativo vel

Quinta declinacio terminacionem habet unam in es
productam Et sunt omnia feminini generis et latina
Excipitur unum .i. dies quod in singulari numero tam
masculini quam feminini generis invenitur ut lucanus
in ii° pharsalia quis ille Summus fuit ille dies Virgilius in
iiii° Eneidos Ille dies primus leti primusque malorum
Causa fuit Idem in ii° Eneydos Venit summa dies
et ineluctabile tempus Dardanie In plurali vero pro-
ma[xima]. invenitur generis huius dies Sic etiam ab eo compositum
semper masculini generis hic meridies Terencius in adel-
phis Postera meridie ipso faciam ut stipulam collig-
hat Genitivus et dativus eiusdem declinacionis semper similes
sunt / Finiunt enim penultima e in i abiecta et assumpta
i ut dies huius diei huic diei / hec facies huius
faciei huic faciei Et servant quedam productionem
in i si i habent penultimam ut acies aciei rabies rabiei
Si vero consonantem habeant ante es corripiunt
~~eam huius fidi~~ e tam in genitivo quam in dativo ut hec
ut hec fides huius fidei res rei spes spei plebes
plebei Veteres tamen frequentissime inveniuntur similem
ablativo protulisse in hac declinacione tam genitivum quam
dativum Salustius historiarum libro i° Dubitavit acie
pars pro aciei Et virgilius in i° georgicorum libra
die somnique pares ubi fecerit horas. die pro diei
Ovidius quoque in iii° metamorphoseon fide pro fidei posuit
Prima fide vocis quod rate temptamina supposuit Idem
in vi° Ut quod fide pignus dextras utriusque poposcit
Accusativus a nominativo fit mutata s in m et necessa-
rio correpta e Nullam enim ante m finalem longam
invenitur vocalis ut hunc meridiem hanc rem
Vocativus similis est nominativo hic meridies o meridies /
Ablativus quoque fit a nominativo abiecta s ut hic meridies
ab hoc meridie / hec acies ab hac acie Invenitur
tamen huiusmodi ablativo veteres etiam pro genitivo

simplex a simplici
vel simplicia simplicium
Genitivus in um
vel in ium plenum
hac genitivum ...
variat finis va-
rius ... penult
...
... tenens ... legitur
... plenum dat
genitivum Sic pro
dat par et sic
marium mari forte
Exceptis ...
gradus ...
... omnibus
...
...
... Sic
lemoris ... dat
lemori dat le-
monum ... solum
plus ... dat
... Rursus
mobilium finis ...
...
Excipe que dat
...
... ut puta
... memorum
veterum simplicium quod
artificum vigilum

An e vo solar

Nomen ...
Omnia nomina
ablativum terminantia
in e sola ...
...
... mutata
...
... ut urbs
ab hac urbe urbium
Exceptis ...
tibus ... vel
... que omnia
... e ablativo
... in ...
faciunt genitivum ...
sunt ... a capite
... ab hi-
eme hiemium
princeps a principe
principum ...
... a capite

vsi. Virgilius in I° georgicorum libra die sompni que pares
vbi fecit horas / die posuit pro diei Salustius quoque
in hystorijs I° Dubitauit acie pars pro aciei Idem
in primo ut inde nulla munitione aut regine mora
posset ad oppidum regine pro reginei Quidam in
antiquissimorum etiam similem nominatiuo genitiuum protulerunt
eiusdem declinationis Pluralis nominatiuus et accusatiuus et
vocatiuus similes sunt nominatiuo singulari ut hec res et hec res
et has res et o res Datiuus fit addita ablatiuo
singulari rum sillaba ut ab hac re harum rerum a die dierum
Sed tamen genitiuus in alijs fere omnibus vsu apud
plerosque deficit Itaque Cicero hoc approbat in topicis
dicens In diuisione formarum quas greci ideas vo-
cant nostri si qui hec forte tractant species appellant / non
pessime id quidem sed inutiliter ad mutandos casus
in dicendo Nolim enim ne si latine quidem dici possit
specierum et speciebus dicere et sepe his casibus vtendum
esse At formis et formarum velim Inuenimus
in vetustissimis secundum analogiam hoc vsi Ca-
tho censorius in oratione quam scripsit vti preda
in publicum efferatur Miror audere atque religionem
non tenere statuas deorum Exempla earum facierum
signa domi pro supellectili statuere Datiuus quoque
ablatiuus pluralis ab ablatiuo fiunt singulari addita
bus ut ab hac re die his et ab hijs rebus diebus
Sicut autem genitiui sic etiam datiui et ablatiui plurales
in alijs nominibus eiusdem declinationis deficiunt
apud plerosque etc Explicit septimus liber seprem

[Margin gloss:] quorum faciunt genitiuum in ud ut tricepis triceps ue ud tricipiti tricipitum nisi per sincopam proferantur hic Hinc que normam derogat .i. multe excepte plenima primo Excipe simplicia simplex simplicis e dubia solam sortis excepte tenent sed genitiuo hoc probat accusatiuo verbo auceps plebs in quo accipe solebs At talibus aucupes et domum ... in pit et relam datur hic hic hic gryneus princeps ciclops hic solops Hinc accipite capitum tempus hic ligat hec lops Regula que per ium sed in vnum que sincopa profert Vna sunt accepere temporis tempus tribuo quoque etc

[Heading in margin:] Magnus quoque pares hz

Vult enim relam illa nomina que pares habent silabas tam in nominatiuo quam in genitiuo mittant de ablatiuo in e per terminancia in es ... priuatiuo quod e regulariter Exceptis a iuuene iuuenum a cane canum a pane pa- nium que tamen penultima Excipe rursus in es vel in is facientia regulariter in vno panem ... que genitiuum plenum faciunt in ium putacolis et ceteris Sed hunc et pauis panis hec tria semper habent vnum sincopa dat aliis quod sunt per vsus hic ... volucrum vatum reperiuntur apium etc

Nunc de quorum latina

Subiungit aliam regulam genitiuo in um terminatis a nominibus in as desinentibus At po ponit relam hic per modum exceptionis subiungit cautelam Ubi in hijs tamen Vnde dicit Nomina desinentia in as mutant de ablatiuo in i et assumunt vm vt a ciuitate ciuitatum regulariter Sed hec semper per sincopam in genitiuo plurali Nollissa autem pariter sincopantur primo semper apud modernos solet fieri genitiuus in genitiuo plurali in tribus ut a ciuitate ciuitatum et a pubertate pubertatum hoc Ampliamus copias eo quorum tamen e as que fiunt in ium vel in ... Vitas mas hec dicunt per ud si sunt [illegible] Sunt ... pollis ... rarius vm dare sincopa ... Hic ... ... [illegible] ... per ... sermonis etc Sequitur ...

Notandum vero quod omnia Ponit aliam regulam que talis est Omnia que semper pluralia sunt i. que ex se non habent singularia faciunt genitivum pluralem in um [illegible] penultima syncopa [illegible]. Quinque [illegible] nomina [illegible] in singulari numero [illegible] quod dicit quod hec plures non est [illegible] singularia regulariter [illegible] genitivum [illegible] vis debent esse vero non [illegible] hec [illegible] vis a vi [illegible]. Et declinatur hec vis genitivo huius vis dativo huic vi accusativo hanc vim vocativo vis ablativo ab hac vi. Et pluraliter accusativo has vis et non amplius habet. Et ipse vis animi et corporis [illegible] corporis [illegible] virtus animi [illegible] nisi [illegible] virtus vis [illegible] ratione caret et pro vis pro virtute animi et pro fortitudine et pro violentia vel coactione. Et [illegible] hoc vis sic describitur vis est maioris [illegible] impetus [illegible] plures [illegible] propter assimilationem [illegible] accipit hoc [illegible] vis [illegible] preterea [illegible] plures [illegible] testis [illegible] penates. Syncopa [illegible] penatium [illegible]

In is quoque longam Regula [illegible] talis est Nomina [illegible] declinationis [illegible] longam [illegible] faciunt genitivum pluralem in ium ut dis a dite [illegible] nox [illegible] longam velut [illegible] samnis [illegible] que [illegible] [illegible] is longa [illegible] ablativi [illegible] et formas [illegible] syncopa [illegible] quinque [illegible] [illegible] genitivum pluralem [illegible] per syncopam ut quirite [illegible] a samnite samnitium a dite ditium [illegible]

Ceteraque per omnia Secunda pars principalis huius capituli [illegible] in quibus [illegible] regulam [illegible] genitivi [illegible] in [illegible] nominibus pluralium in qua colligit unam regulam [illegible] subiungit [illegible] doctrinam de quibusdam nominibus [illegible] in is solam [illegible] regularum [illegible] Et [illegible] ibi [illegible] solam [illegible] Alia igitur quorum quedam assumunt [illegible] Alia [illegible] faciunt ablativum in i solam Alia [illegible] Alia omnia nomina tertie declinationis nisi desinant in [illegible] vel [illegible] que non [illegible] ab eis quorum nominativus desinit in duas consonantes [illegible] sillabas [illegible] in nominativo [illegible] in genitivo [illegible] composita a capite et ab [illegible] longam et ab eo quod est [illegible] a latinis desinentibus in [illegible] et a desinentibus in [illegible] longam [illegible] ablativum mutat e in i [illegible] in e solam [illegible] ablativi [illegible] per impositionem. Omnia [illegible] alia tertie declinationis [illegible] et faciunt genitivum pluralem ut a [illegible] regulariter [illegible] bovum [illegible] subtracta [illegible] quod regulariter [illegible] dici bovum [illegible] et a bove bovum subtracta [illegible] causa [illegible] [illegible] assumunt obliqui casus [illegible] causa [illegible] aut et ablativus sepe per syncopam [illegible] plurales genitivus dativus et ablativus [illegible] genitivus boum dativus aut et ablativus [illegible] syllabe bobus pro bovibus [illegible] sexto fit e sola [illegible] faciunt [illegible] pro [illegible] syllabe bobus pro bovibus [illegible] Excipe [illegible] [illegible] homo lapidum lapis [illegible] sol sal lac [illegible] [illegible] et [illegible] venter vel linter [illegible] sol [illegible] [illegible] nox [illegible] simplex [illegible]

Dativus aut et ablativus pluralis [illegible] de [illegible] boum [illegible] Secunda pars principalis [illegible] obliquis pluralibus tertie declinationis [illegible] de [illegible] et ablativo pluralibus et facit duo Nam primo [illegible] regulam [illegible] ponit [illegible] [illegible] exceptiones [illegible] nominibus [illegible] exceptiones ab eadem [illegible] ibi In [illegible] nominibus Dativus et ablativus plurales tertie declinationis [illegible] a genitivo singulari [illegible] [illegible] bobus Et [illegible] Dativus et ablativus [illegible] nisi quod in neutris [illegible] [illegible] casus in is ut [illegible] et ab [illegible] [illegible] in a ut poema inveniuntur [illegible] poematum [illegible] poemati quod dicebatur [illegible] [illegible] a [illegible] declinationis hoc poematum [illegible] Dativus et [illegible] semper ibus nisi [illegible] [illegible] bobus pro bovibus [illegible] bobus [illegible] utrumlibet [illegible]

Accusativus pluralis tertie declinationis Ultima particula huius partis principalis capituli de pluribus casibus tertie declinationis in qua pertractat de accusativo plurali Et primo ponit regulam [illegible] exceptionem quadrupliciter [illegible] quadrupliciter nominativo [illegible] in accusativo plurali et [illegible] [illegible] in plurali Et hoc ibi [illegible] [illegible] et alias exceptiones [illegible] ea que [illegible] sunt [illegible] in [illegible] ultimis [illegible] concludit [illegible] [illegible] in es quorum genitivus in ium desinit Et hoc ibi [illegible] Accusativus pluralis tertie declinationis similis est suo nominativo quod et vocativus Et desinit [illegible] in es [illegible] in is [illegible] ita poterit discerni hoc [illegible] [illegible] inveniuntur [illegible] in is faciunt accusativum et [illegible] in is [illegible] sardis [illegible] alpes [illegible] De ceteris [illegible] colligere Omnia nomina tertie declinationis [illegible] genitivum [illegible] suo [illegible] et que sunt [illegible] semper ut manes et que desinunt in [illegible] ablativum in i [illegible] imber imbri Et que desinunt in [illegible] ut [illegible] vel in [illegible] ut pars [illegible] omnia faciunt accusativum [illegible] in is ut [illegible]

vis vero

[illegible]

ut hos et has omnes vel omnis hos manes vel manis hos imbres vel imbris hos fontes vel fontis has partes vel partis. Dicta vero omnia [illegible] si terminant genitivum pluralem in ium faciunt accusativum plurale in es nisi quod terminantia in tium [illegible] raritissime terminant accusativum plurale in is ut tenax [illegible] has tenaces frequentius, raro tenacis. Similiter plures vel pluris lites vel litis. [illegible] pone partes primo genitivum [illegible] vel [illegible] Et stabat et is [illegible] quos nominibus [illegible] istis. Ardo navis imbris fontis celebris et salubris

Quinta declinatio

Capitulum quintum in quo agit de declinatione [illegible] dividitur in partes [illegible] in quarum prima parte tractat de singularibus casibus [illegible] de pluralibus [illegible] ibi Nus et actus. Prima dividitur in sex [illegible] sex casus singulares. Dicitur ad primam sic dicit [illegible] Sequitur de quarta declinatione quas duas [illegible] terminationes in nominativo una in us ut domus alia in u ut genu quod [illegible] voce per omnes casus [illegible] in singulari numero [illegible] vero declinatur in quarta declinatione [illegible] in utroque numero genus neutri [illegible] et de similibus [illegible] quibusdam ut [illegible] in [illegible] et vocativo [illegible] In ceteris vero [illegible] de [illegible] in [illegible] terminant in e semper [illegible]

Genus igitur in us

Secunda pars prime partis [illegible] in qua tradit formam genitivi. [illegible] primo facit hoc, secundo innuit exceptionem ibi Vetustissimi [illegible] Genus similis est [illegible] in us [illegible] terminant ut [illegible] domus patet littera [illegible]

Dativus eius de cuius fit a genitivo

Hic consequenter ostendit formam dativi [illegible] ibi [illegible] Dativus fit a genitivo [illegible] et addita [illegible] nisi quod auctores causa metri [illegible] ablativo [illegible] ut Virgilius parce metu [illegible] pro metui

Actus singularis [illegible]

Hic quarto facit de accusativo dicens Actus fit a [illegible] mutata in u [illegible] magis a [illegible] in accusativo corrumpitur [illegible] sicut in [illegible]

Ablativus a genitivo

Hic sexto docet de ablativo dicens Ablativus fit a genitivo [illegible] ut a manu [illegible] a genitivo magis [illegible] solet addi [illegible] genus [illegible] quod est dictum hebraice. Sother autem grece

Nomen autem [illegible] salvator interpretatur quia cunctis gentibus salutifer [illegible] latine vero salutans sive salvator [illegible] tribus litteris cum titello ad designandum misterium [illegible] scribitur hoc nomen. Prima littera est iota [illegible] videtur esse nota aspirationis et non [illegible] a quibusdam [illegible] sequitur [illegible] vulgarem notam vel figuram aspirationis [illegible] in hoc nomine ihc est aspiratio [illegible] non reputat aspirationem sed est longa et [illegible] [illegible] et [illegible] prima [illegible] scribendum ihc [illegible] iota [illegible] prima titellus vel [illegible] abbreviatio [illegible] latina [illegible] titellus [illegible] sicut [illegible] scripta est et greca [illegible] sic [illegible] appellande sunt [illegible] greca et latina [illegible] nomine [illegible] elementa [illegible] Siquis [illegible] consulimus ut scribatur hoc nomen per latinas [illegible] Iesus [illegible] [illegible] omnes et [illegible] doctores [illegible] et in [illegible] istud nomen ihc impositum est ab angelo [illegible] terminationes [illegible] in us in [illegible] in [illegible] in accusativo et in u [illegible] casibus [illegible] ablativo [illegible] quod [illegible] in aliquo nomine [illegible] forte habuit [illegible] terminationes ad denotandum quod in [illegible] anima et caro [illegible] verus deus et homo [illegible] Hic [illegible] quatuor [illegible]

Preterea nomen [illegible] omnia [illegible] in us [illegible] sunt [illegible] [illegible] quod [illegible] quod est [illegible] et aptatum et [illegible] acto et [illegible] [illegible] fluxus a natura [illegible] a [illegible] penetrat et [illegible] Invenitur [illegible] [illegible] potest [illegible] venit ad [illegible]

Dativus et actus

Secunda pars [illegible] in qua agitur de pluralibus casibus et dividitur in [illegible] partes [illegible] Dicitur ad formam dicit Nus et actus et [illegible]

similes gto sunt nisi in neutris de quibus p[ro]p[ter]ea dicitur ut hic et hec decromanus
[illegible] q[uia] magis agit quam ubique in [illegible] [illegible] / Dtius pluralis a nto
Secunda pars in qua ostenditur gti forma et [illegible] sermo fuit quod dictum est
[illegible] inponit quoddam [illegible] Et [illegible] Tercio quomodo [illegible] plurit [illegible]
[illegible] forman gti et hic ibi [illegible] tamen [illegible] dicit Dtius plis fit a
nto sunt abiecta s et assumpta [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] magis a nto [illegible] utrobique [illegible] Et omnes casus [illegible] habe-
[illegible] sillabas / excepto dto sunt et gto / et dto et abto pluralibus qui una silaba
[illegible] [illegible] gtius sincopatur ut virgilius in [illegible] [illegible]

Dtius et ablatius / Hic ultimo agit de dto et ablativo [illegible] est autem in
pluribus Et primo ponit regulam de formatione [illegible] 2o [illegible] excepciones ibi Est autem
unde dicit Dtius et ablius plis fiunt a nto singulari mutata [illegible] et
addita bus ut [illegible] et ab [illegible] manibus [illegible] in quibusdam causa [illegible]
ut artubus partibus arcubus [illegible] si diceremus artibus partibus arcibus [illegible]
[illegible] ab arte parte arce Idem etiam [illegible] et addita [illegible] [illegible] quod non est
regulare dicimus etiam portubus lacubus tribubus Nulla [illegible] cogente Neutra
vero [illegible] correpta [illegible] et assumpta [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] Ceteri [illegible] casus fiunt ad similitudinem [illegible] aliorum [illegible] eiusdem [illegible]
plis [illegible] quintus [illegible] dabunt a neutris [illegible] in [illegible] [illegible] Item
et sextus faciunt ibus est ubus et [illegible] differre [illegible] partus et artus
et lacus Dicto per [illegible] portus [illegible] lacus et tribus [illegible]
[illegible] quibus additur ficus /

Quarta declinatio [illegible] in [illegible]

Capitulum quartum et ultimum in quo agit de quarta declinatione Et habet duas partes
[illegible] ibi pluralis ntus [illegible] plures partes [illegible] legantur simul
causa brevitatis Unde [illegible] Agit [illegible] de quarta declinatione [illegible]
[illegible] et una [illegible] ut dicas Dtius et dtus [illegible] sunt et fiunt
[illegible] abiecta et assumpta [illegible] ut dicas abiecta s et addita [illegible] fit [illegible]
et [illegible] dici Et [illegible] si [illegible] [illegible] [illegible] gto et dto ut [illegible]
[illegible] [illegible] ante [illegible] per [illegible] gto et dto ut fidei
[illegible] veteres [illegible] ablativum [illegible] ut virgilius [illegible]
[illegible] dicere [illegible] [illegible] a nto mutata s in [illegible] ut dicam [illegible]
[illegible] ut o dicas Ablius [illegible] fit a nto abiecta s ut [illegible]

Pluralis ntus / Secunda pars [illegible] que etiam [illegible] tres partes [illegible]
[illegible] causa brevitatis legantur simul unde dicit Ntus plis et actus et [illegible]
similes sunt nto sunt ut [illegible] et [illegible] o dicas / Dtius plis fit ab ablativo sunt
addita [illegible] Solet autem iste casus deficere in ceteris nominibus
eiusdem declinationis plerumque Item dtus et ablius plis qui fiunt ab ablativo sunt
addita bus ut [illegible] et [illegible] dicibus [illegible] Rectos et [illegible] [illegible] similiter
pluralis [illegible] inflexio quarta [illegible] dat / Dat gtius [illegible] consona [illegible]
[illegible] partitus [illegible] gtius [illegible] fit ablius [illegible] plis
[illegible] et sextus finaliter [illegible] [illegible] in [illegible] et [illegible]

Circa vocabula istius septimi libri nota quod hic omnia continet

[illegible] et [illegible] nomina sunt civitatum propria // Pean nomen est alicuius [illegible] // [illegible]
ta vel [illegible] dicta est una de [illegible] // Sedile super quod sedemus / Nepa id est
quod scorpius / Arma nomen [illegible] // [illegible] nomen est [illegible] // Ambio nomen est [illegible]
[illegible] Arundine [illegible] [illegible] dicimus [illegible] // Amphora genus est vasis viminei et ansati
Iber hiberi nomen est gentile et fit idem quod hyspanus / Comomus hic et hec comis et
hoc come suavis vel curialis vel [illegible] / sed [illegible] comus de [illegible] vel [illegible]
[illegible] // Musteus [illegible] nomen [illegible] est mustum musti quod est novum vinum // [illegible]
[illegible] [illegible] marcus [illegible] quedam herba vel [illegible] lanugo in frondibus
vel arboribus crescens / [illegible] comus [illegible] in dictis et [illegible] vel comus [illegible] dicit papias
[illegible] hilaris [illegible] benignus Unde comicus [illegible] blandus vel comicus a comedia [illegible]
[illegible] comedus vel ad comediam pertinens et corripit penultimam / Duo autem sunt genera
comicorum [illegible] comediam scribencium [illegible] veteres qui [illegible] [illegible] ut [illegible] Nomi
qui et satirici [illegible] quibus [illegible] vicia corripiunt ut persius et Juvenalis et [illegible] scri-
bunt [illegible] quod [illegible] vicia / Pannchus et [illegible] propria sunt nomina / [illegible]
nomen est gentile [illegible] [illegible] alios tenuit [illegible] in sua potestate / Thrau-
[illegible] nomen est proprium [illegible] / Sextarium et modium et medimnum dicimus esse nomina
mensurarum Et medimnum compositum est a media et mina [illegible] quedam [illegible]
[illegible] medimnum est medietas decem modiorum / Vulcanalia dicebantur festa vulcani
[illegible] Floralia dicebantur festa flore illius dee / Campitalia erant festa que fiebat

in compitis compositum est a con et pital quod est via Compitalia dicebant festa Cumini illius
Quinquatria dicebant ethnici festa que quinque diebus durabant et fiebant in atriis templorum Alii dicunt quod quinquennis fiebant illa festa in anno Alii quod in quinquennio semel sed prima sillaba valet
Nothus nothi notha quasi vel qui est natus vel nata de nobili patre et ignobili matre sicut de concubina
et nothus quasi notha natus sit de nota id est de infami culpa et hinc quod genus est spurius qui sequitur
natus est de nobili matre et ignobili patre Hinc etiam nothus dicitur quidam malus et occultus
ster scilicet auster qui est pluviosus et calore suo est pestis in mari adulterat et corrumpit Item a noth
liga thium vel nomina a grecis in parte que orta dicuntur notha quia nobilem habent patrem id est
principium scilicet greca sunt et ignobilem matrem id est finem scilicet latinitatem Sunt ergo nomina latina
vel alios Notha vero que grecum habent principium sed latinum finem ut pater Et affinitate in principio
notha quasi dicuntur greca [illegible] Sed quod affinitate finis quasi dicuntur latina Et scias quod no
thus aspiratur [illegible] Et etiam papias dicat notus quasi cognitus per t sola scribendum
est Vetus aut [illegible] et corrupit primam notus per vetus Unde quidam versificat
nothus crebro [illegible] flamine motus // Pean a pes quod est supra dictum sed pean
quasi pean quia luctat vel pean quasi sean a phitone que interfecit Unde est pean per
amo dicitur quasi laus et proprie apollinis decet et laude quasi angeli invenia et producitur
pemas [illegible] Unde Virgilius in vi Eneydos Conclamat letum peane secuti et
ultima uti et est masculini generis Menon filius fuit autor [illegible] Sidon sydonis filius
regis Canaan a quo dicti sunt sydonei et hinc civitas eorum in fenicia sydon dicta est
Unde hic et hec sidon sidonis patria et sidonia id est sidonii inspirant Vel ludates vel ligua
aa piscemod sidon dicitur piscis Unde a copia piscium sydon predicta civitas dicta est Et inperatoris romanorum
venator vel venatrix Idem [illegible] dicitur [illegible] sidon Cesar
impatoris Romanorum Et a cedo cedis quasi abstractus de ceso ventre matris vel quia fortiter
cedebat [illegible] vel quod [illegible] sibi cesariam vel quod cum cesarie sit natus vel dicitur a cesos quod
est elephas quia in [illegible] occidit elephantem et ab inde [illegible] Romanorum imperator dicitur
cesar sic et augustus dicitur ab augusto [illegible] Prima nomina tertia quinque [illegible] mittunt
non plenum neutri generis in a sed predicta non sunt [illegible] Item nomina [illegible] est
sospes [illegible] sanus salvus incolumis superstes [illegible] Incolumis sospes sanus
salvus [illegible] superstes Unde hec sospitas tatis et sospito tas id est sanare salvare
vel bona sospe afficere vel [illegible] sospes [illegible] actim in [illegible] invenit sospio spis Et
pes quasi salus hospes et est [illegible] Et invenitur [illegible] sospes
[illegible] in declinatione est [illegible] generis tamen in [illegible] in plurali dicitur hec sospita
[illegible] in plurali [illegible] actum et [illegible] est etroclitum [illegible]
sospita acto hec sospita vos o sospita [illegible] dicas de hospes et de hospita [illegible]
[illegible] hec addita sunt hospita sospita dicta [illegible] sunt [illegible]
[illegible] teres i longus et rotundus [illegible] asta [illegible] rotundo sunt [illegible]
[illegible] Quadrans id est quarta pars [illegible] vel libre
duo [illegible] quadratalis vel quadrantal [illegible]
[illegible] Herus [illegible] latine dicitur [illegible]
i furia infernalis [illegible] ad litem et discordia nata [illegible] Unde quidam [illegible]
[illegible] sicut hermus [illegible] Mars hec mavors [illegible] mars Unde mavortius [illegible]
[illegible] vel bellicosum [illegible] mavors matrimoniale [illegible]
[illegible] et [illegible] est caput id est quod est caput [illegible] vir est [illegible] et
sup caput [illegible] est id est scola Strobes bis est [illegible] domus vel ferrum quo ligna
plantatum Est [illegible] domus [illegible] scopa levat Strobis strobis aspera
planat Strobs [illegible] est fossa [illegible] Strobo dicitur ab [illegible]
orbi quod est aratrum vel pars aratri quia [illegible] solebat aratro unum civitatis designari
Ydropis [illegible] quasi aqua [illegible] humor dicitur [illegible] et hec ydropis pis vel ydropis ydropis
i aquosus humor [illegible] humor subcutaneus cum inflatione et [illegible] Et inde
ydropicus ca cum pes [illegible] et hic ydropis et [illegible] ydropis Aeropa [illegible] dicitur
[illegible] viridis coloris que est apiaster dicitur quia [illegible] apes comedit
[illegible] Styx est furia infernalis Et est [illegible] incropis
[illegible] Polux pollucis quidam deus dicitur qui [illegible] Claudius [illegible]
a pollucea [illegible] et producitur [illegible] Et dicitur
A [illegible] est [illegible] Pestis [illegible] in vetito Item
[illegible] tussim [illegible] in [illegible]
Lacunar [illegible] testudo [illegible] in cameris et in domibus [illegible] ad modum la
[illegible] fiebat testudines [illegible] et grave [illegible] ad modum la
a lacuna [illegible] testudo [illegible] rotundos vel quadratos gipso [illegible] coloribus Et lacuna
tos cum [illegible] et ipsa [illegible] testudo [illegible] lacu [illegible] resultat [illegible]
[illegible] lacunar [illegible] et lacunarium [illegible] lacunear vel lacunarium dicitur [illegible]
vel lacuar [illegible] Item lacunar dicitur [illegible] a lacu quia sit plenus [illegible]
[illegible] capita [illegible] loco [illegible] Item lacunar idem est quod lacuna Item lacunar dicitur [illegible]
et [illegible] a luce et aer quia [illegible] Imber ab imbuo [illegible] flamma nimia [illegible]
[illegible] ad pluviam [illegible] dicitur et [illegible] Et invenitur [illegible] ut imber
[illegible] Thobias [illegible] imbre [illegible] Minimo is dicitur [illegible]
[illegible] dicitur quia sit de [illegible] et [illegible]
Unde [illegible] ut in [illegible] Et finis istorum vocabulorum [illegible]
ibi finem firmavi ut patet [illegible] tale signum ⊕

Verbum est

Verbum est pars orationis cum temporibus et modis sine casu agendi vel paciendi significativum. hac enim diffinitione omnia tam finita quam infinita verba comprehenduntur et neutra que dicuntur absoluta et deponencia quomodo naturaliter vel in actu sunt vel in passione. Verbum autem quamvis a verberatu aeris dicatur quod quamvis commune est omnibus partibus orationis, tamen precipue hac dictione quasi proprium eius accipitur, quia frequencius utimur in omni oratione, sicut in pronominibus dictionibus dicere ita frequencius quam usu hoc approbatur. inveniuntur etiam nomina sed raro ut virgilius in VI° et solis quam nobis et nomina mandat. Terentius in adelphis verum ego vos oppressum ... quod iudica bona verba queso. Verbo accidunt octo significatio sive genus, tempus, modus, species, figura, coniugatio et persona cum numero quando affectus animi definit. Inveniuntur autem quedam verba in metri defectiva ... suppeditatorum actum et sic vel non necessarie fieri vel forte sine casu. ergo nunc necessarie bipartita est in significatione et in commoditate idest in consonancia elementorum. Omnis enim quedam non solum in verbis sed et in aliis partibus orationis que significationis ea dici non debent, ut si velimus maius dicere ab eo quod est impta. impubes. vel a puerpara puerparus oppugnat ipsa ratio non propter significationem que solis accidit femineis. nisi si a vel auctoritas utatur figura ut si dicatur bonus animus uxorius

Sed liber iste nouem
distinctus sunt duo
capitula continet primum
incipit ibi Item aut
quod istis deffectiuum ostendit
[illegible] tres [illegible]
prima ubi post diffinitio
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] verba accidunt
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

michi inuptus est· pro bonum amicum huius vxor/ nisi
inupta est autoritas ut plautus in casina/ libet
et tali michi agat fac nouum nuptum pro maritum
Non in pronominibus primitiuis que sunt tertie persone siue
unum perfecte tamen quem non potest nisi re actiue persone/
hac eadem naturalis necessitas vetat Preterea sui sibi se a se
nam hec pronomine libere non potest/ ratio quia quotiens
hoc pronomen ponitur ostendit tertiam personam vel ipsam agere
sibi vel pati a se/ vt penitet illum sui/ invidet sibi
accusat se· vel et ipsam agere et aliam cointuitu in
eam ut est rogat ut sui· ita faciat· petit ut sibi co-
medat· precatur vt se custodiat/ id sit .i. quod eadem
persona et agit et patitur vel a se vel ab alia·
non indiget recto tamen Quia eo tamen solet adiungi ver-
bum actiuum sicut .i. genitiuo vel datiuo vel accusatiuo vel ablatiuo
quos licet hec pronomen proprium eius verbum agentis persone ad
in se licet Cum enim dicitur rogat te ut ad se venias sine
dubio intelligimus in eo quod dixi rogat sibi id est quem est
nius/ Hec eadem ratio naturalis est iure interrogatiuis et in
infinitis nominibus que tertie sine dubio sunt persone
et que maxime solent inquiri persone a et absenti
vel quod si absenti ut quis qualis quanta et in
similibus verum et prohibet quod vnus sit ad aliquam
similitatem et putatiuam personam ad quam oratio dirigitur idest
ad secundam incommoditate vel inconsonantia
quam greci simphoniam quedam deffiniunt ut si

velimus abeo quod est cursor et visor femina facit enim analogiam mutationem or in trix absonum sit et in tan-
genuinum nunc licarum unde cicero volens abeo quod compulsor proferre femininum mutavit b in t et compultrix
dixit In Tusculanarum vo [illegible] vite dux philosophia o vir-
tutis indagatrix expultrix que viciorum In eadem virgines
regie ut tonstricule tondebant barbam et capillum
pus habeo quod est tonstrix fecit femininum addita et quod-
co diminutivum quo a nutrix nutricula et ea esse
non puto per nam pfortunam quod duobus modis prohibet
quedam nomina vel verba proferre quod inusitata sunt
vel incontinua et turpia vel aspera prolatu videntur
esse Inusitata sunt quibus non invenimus usos auto-
res ut compulsorie platem paciete dicendi re-
fusurprix dicto poeta quod sanus dici esse fortior pa-
ssimus doceo dici esse dolor eadem enim compulsus rationale
cum dicamus tamen in usu auctorum non invenimus re.
Insanum dicere Incontinua vero vel turpia vel
aspera prolatu videntur esse inictinctivus vel inictri-
xus Nutrix quod compulsus secundum analogiam debuisset di-
ci in tale enim cum inventa nomina que a verbis na-
scuntur mutant or in rix et faciunt feminina ut doctor
doctrix victor victrix quod igitur magis sit mutare or co
secundum analogiam nascebantur nutrinx confirmat in causa
contexto sicut est medie sillabe quare nutrix facit sicut
bobus probonibus Nunc etiam in contextu dissonam
dictionem hac solet fieri ut cum nobis turpe est

itaque nobiscum proferimus proferatur venus quod compositis ple-
runque quatuor modis invenitur qui facit ea una quam alias
particionis esse destinas// Dicit quod ea multa solent
vel taceri vel contra regulam proferri ut fas cum non
sit nam sive fatis sive faris sive fassis dicamus ad
quod fit componi coniugis in analogiam debuit facere sed
cum putetur absque n proferatur coniugis Similiter pauc-
ero dicit ea accentus insinuare imponentur venus veneris
cum omnia nomina femina in us carta ipsa/ secundum
sunt declinacionis/ tercie inveniuntur/ ut si veni dicamus
cum esse putetur/ fatis faris solum in r desinens ge-
minauit r/ ut si faris dicamus aliud innuitur Si-
militer repugnantibus regulis solent quedam taceri ut
hoc ador genus in usu frequenti non invenitur quia due
sunt in eo pugnantes regule Cum enim sit neutrum de
penultima o produci corripi ut equor equoris marmor
marmoris/ sed in hoc videtur unum adoro penultimam producere
de produci cum et dinatium eius adorea o producat ad
marmorea equorea o corripiant Ergo repugnanti-
bus regulis mansit ador insiciquam usu inutile//
In uis quoque cum omnia una in neo desinentia se-
cunde coniugacionis in nui faciant preteritum perfectum ut te-
neo tenui moneo monui dicit causa maneo mansi
facit ne manui dicitur manus putetur Et neo
nevi/ ne si nui dicemus anno esse videatur Audeo
ausus sum quia hausi ab haurio fit/ pro placuit pro
appocopam proferri dicit ea/ ut si facte duce dice

[illegible]

Decreta

repugnantibus regulis

neo

fere dicemus. aliud significare putaremur. sciendum est autem quod in omnibus consilibus vel vinculis soleat fieri. Singula accidentia verbi disserentes nos. que in quibusque temporibus deficiant, prout casus occurrat, ostendemus etc.

Significatio vel genus quod greci affectum vocant, vi in activis proprie est ut dictum est, vel in passione. Et omnia verba perfectam significationem declinationem et equalem vel in o desinunt vel in or. Et in o quidem desinentia duas species habent activam et neutralem. Et activa species semper quidem activum significat et facit ex se passivam, absque duobus verbis metuo et metuor, timeo et timeor. Hec enim contrariis vocibus videntur habere significationes. Timere enim etiam ad sensus corporis pertinentia verba significans actus consideret in activis vocibus passum et in passivis actum fieri inveniat ut video te, audio te, tango te. Video enim pati me aliquid in ipso actu similiter dico audio te, quod vox tua activum patitur auris. Et e contrario audior a te dico. quod vox mea agit me. Et enim quia nobis agentibus aliquid in aures meas. Sed tamen quia nobis agentibus sentientibus et aliquid facientibus et oculi videntes et aures audiunt et tactus corporis evenit non minus et constructionem et vocem habuerunt.

Neutra vero appellavit que in o desinentia sicut activa non faciunt ex se passiva quamvis habeant varias significationes de quibus post docebimus. In or desinentia vero tres species passivam que ex activis

Sunt enim quedam

Recte in premium

nascitur et semper passionem significat corporis super quod cadit metuor

et timeor. Communia que in una terminatione tam actionem quam

passionem significant. Deponentia que ad similitudinem significant quibus ponitur

in or desinentia hoc deponens vocatur quia simplex deponens et

ablata que per se posita vel quod deponit alteram significationem et unam

per se tenet. Duo posita genera dicit quia ablata per se ponuntur

non egens alio quantum hec in quantum species i. deponens

commune et neutra dividas hic sicut de quibus latius

in sequentibus tractabimus. Activa et deponentia et

communia eciam et pluralitatem sicut significationem. Neutra vero et de-

ponentia variant. hec autem vel per se activa vel neutra

vocantur que in o desinentia et assumpta r faciunt quod se

passiva confestim cum dicitur per tempore in quem sit actus et

iungitur vel genitivo vel dativo vel ablativo casui ut abstineo ir-

ratum. Oracius Carminum in libro quarto. Hoc ubi luxu-

satis abstineo dixit iraturi. Impero tibi maledico tibi

invideo tibi amo te accuso te. hec enim faciunt quod se passiva ge-

ablativo cum preposicione a vel ab solent iungi. Ut abstineor a te.

imperor a te. maledicor a te. invideor a te. oror a te ac-

cusor a te. Possunt in passiva dativo eciam adiungi ut servior

tibi. Et est communiter autem activa ablativo per se non adiunguntur

et puto quod id est casus ablativus proprius est passivorum. Dativo autem dixi

per se quia ad dativo causa sociato adiungunt ut video solem

oculis prohibeo filium turpitudine. Activo quod inveniuntur

passiva iunguntur figurate ut abscondor manum frangor

pedem sanatur ocius incipitur autem / Virgilius in primo
Eneidos / Puteum quod dardania remis Puteum expectant si-
gnum / Idem in quarto Georgicorum / Pascuntur vero silvas et
summa licei / Idem miseros depascitur artus / Hec
vero in o desinentia nichil ex his que supra esse actiones do-
cuimus sed neutra proprie vocantur / Excepta sunt 3 primo
dicisco. feruesco. ferveo. sedeo video rideo / Hec enim non
egent supradictis casibus ad complendam sententiam Unde
nascit passivus quod caruit / Inveniuntur tamen etiam quedam
verba que quamvis habeant activam formam passivam tamen non habent
prima nec in hominibus eorum actus transit nec semper sup-
dictis egent. utero casibus. ut prandeo ceno tio am-
bulo / Horum enim platon transgressiones sed non est necesse ad
aliquod rationale aliter que est sola causa ob quam nascitur
verba passiva in prima et in secunda persona / Hec enim so-
la de se et ad se loquitur quod est sicut animalium quibus
natura sermonem dedit / In tercia vero persona sepe
solet inveniri passivum etiam ex [illegible] vocis sed ad
muta et carentia anima pertinens. Prius enim conditur
olus agratur tua inseritur arbos teritur spatium / Unde
Terencius in adelphis / Decurso in spacio bibitur vinum
Iuvenalis in quarto / Sed illa attonita bibitur fictilibus
libus. potatur flumen / Idem in eodem / Epotata
flumina medo prandente medicas panis. Idem in eodem
Et medicatur victa carthagine panis sum cond

quas [illegible] / [illegible] / [illegible] et [illegible] / [illegible] ut [illegible] / [illegible] prima [illegible] / [illegible] et [illegible] / tiva et [illegible] / [illegible] ut [illegible] / fit directa [illegible] / et [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] / ad aliquid [illegible] / [illegible] ad quod / [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] / illum [illegible] In como- / ditate vero [illegible] / [illegible] / [illegible] / quedam [illegible] / [illegible] ut ab eo / [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] / et [illegible] / [illegible] / ad [illegible] / [illegible] / sit et [illegible] / [illegible] / [illegible] analogia [illegible] / [illegible] / [illegible] / femina ut amator / amatrix [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] / femina [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] / [illegible] / ut [illegible]

primas personas una prosilicat. Ipse dicit ¶ Omnis cum dicat
aror inferor curror nisi poetica confirmata vel prosopope-
ia inducatur / quod ipse illa persona habet primam et secundam
personam passivorum in quibus et fateri persona verbum persone
quod in se fit ut est amo te / consequens ut est ad quod
dixi confitendo id quod a me audivit dicat aror
a te relative vel tractem de his que videntur contra
vocis formam fieri · quod non solum in verbis sed in nominibus vel
pronominibus invenitur ut sunt hec athene thebe
voce pluralia sunt / significatione singularia ¶ Et contra
populus plebs voce singularia sunt / significatione pluralia / vel
filiorum zosionum glicerium dotium / voce neutra / (que sunt nomina feminarum)
significatione feminina sunt / multa quoque alia huiusmodi inve-
niunt ¶ In verbis etiam sunt quedam verba voce
activa · que per se passiva non faciunt que quasi generali
nomine neutralia vocamus / quamvis diversas habeant
significationes ¶ Ex his enim quedam inveniuntur activa ut est
facio te calefacio te · quamvis factus quoque a facio pro-
sit protulerunt auctores ut Varro in Similibus / Quin me
hercule pugnas et decora arma non satis factus / ¶ Cin-
nius in x° / ¶ Consilium bonum quod parvi facitur
facessitur quoque · ¶ Accio Pelopidis / sed hac pollicitati-
onibus sum factus hac lege negotium facessitur
¶ Deuenire vel impleri quod est activum est perfecto et perfectorum

---

Marginal commentary (left margin):

complustrix ... vel exspicata et ... tonstrix pro tonsura.
¶ Fortuna quoque
... per plures capitu-
... [illegible]
... ¶ ... fortuna ...
... ¶ Per fortunam ...
... [illegible]
¶ Omnis ergo
... epilogando concludit ... predictorum ...

confitio et confitior affitio et affitior efficio et efficior. Sic
pene omnia que ab his preposicionibus componuntur. nam calefacio te
tepefacio et similia neutra sunt et calefio et tepefio
loco passivorum habent / assitur etiam presit dicebant Marcus
rusticatho(?) Censorinus In quibus thermis pugnam
diutius situr / Idem de Lucio Veturio / Dicto vitu
fiebant Saturnalia / Similiter activa sicut ipsum officio
tibi et noceo tibi // Quedam vero ex eisdem ut est libuit
passiva habent sicut ut vapulo a te · fio a te · veneo
a te · nubo tibi quamvis antiqui antiquissimi
etiam activa sicut nubo te dicebant / Unde Plautus in
Cassina libro Carinum quid agat scire novum nuptum
Quedam vero neutra sunt que nos nec in aliud
transeunt nec aliud in nos aliquid agere sunt / ut est
spiro · vivo ambulo pergo / que non egent aliqua que-
stione casus cum absolutam et plenam per se prolata significationem
inveniuntur / que et proprie neutra vocantur sicut supradictum
est // Sunt alia in hac forma et in verbis generalibus
in o desinentia non facium ex se passiva que quamvis
activam habeant significationem tamen vel ad inanimata alia
vel ad carentia actum coniunguntur sic supradictum est ut est
pertro forum · prandeo piscem / ceno cenam / que est quod
inveniuntur personarum tertiam partem quamvis nec non licet
ut ante audivimus / curritur enim spacium hic dicimus
Unde Terentius in Adelphis / decurso in spacio dicitur
Sunt quedam ex eadem forma que pauca videntur

Deficiunt ... [illegible] ... Prec quoque ... Comune commune ...

ut vox vestis vel vestis ut pars partis vox vocis [illegible]
Denuo venerunt [illegible]
Similiter repugnanti[bus] verbis [illegible]
In verbis quoque [illegible]
ut teneo vi. inanco[?]

hec fiunt / sed que non coniuncta sit quedam genera idi:
opathian vocant .i. que per se in seipsam fit intrin:
secus passio ut rubeo . ferveo . caleo tepeo maneo
egroto titubo vacillo et cetera huiusmodi verba non exige(n)
tasu . quamvis autores hec quoque inveniantur more activo
vel passivo diversis casibus adiungentes sed figurate /
ut Virgilius in bucolicis ardebat alexim pro amabat

Sunt alia verba que quamvis non ab activis
procedentia tamen passivam semper habent formam / Et ex his
quedam eadem voce utramque significant .i. actionem et passionem
ut est osculor te et osculor a te . criminor te et criminor
a te . hec communia nominamus // Alia vero que si[gni]
ficant [illegible] nec ab activis nata unam
[illegible] habent significationem sed non omnia eandem . hec de:
ponentia vocamus tamen quedam activam vim possi:
dent ut conspicor te et consolor te . et tibi / Terencius
in Eunucho / Quem consolare parmeno / Cicero
in primo in Verrem / Cum tibi in foro aure:
lius ... insidior tibi Et ex his multa
antiqui tam activa quam passiva significationem protulisse inveniuntur
et maxime ea que apud grecos tam activam quam
passivam habent significationem auxilior te et auxilior a te
Similiter amplector et adminiculor te et a te auguror
adortor adipiscor abhominor testor amplector admoror

abutor · miror · operior · machinor · polliceor · antestor ·
aggredior · aspernor · architector · assectator · argumentor
reor · vereor · solor · arbitror · blandior · consolor · conspicor
comminiscor · complector · calumnior · caciniscor · despicor ·
demollior · dinor · meditor · depeculor · elargior · dilargi-
or · emereor · exordior · experior · frustror · ortor · for fari
fatur · medicor · obliviscor · nictor · mereor · adulor :/
Hec plerique deponencia esse confirmant · ideo quia frequens
usus eorum in passiua et actiua · Communia vero esse defen-
dit tum natura ipsius sensus · tum veterum non
improbanda auctoritas a qua · que potui a diuersis
collige libens exempla proferamus / Augustinus A me
auxiliatus sum · pane Boecius Cassius · similiter Adulati que
erant ab amicis et ad hortati Adulati pane Solaciten-
ces Varro tribunicio auxilio adminiculati bontetentes /
Lucilius Cesar Certe que res augurantur omnino sto mirat
sunt actum / Virgilius in vi° / Si quid veri mens au-
gurat opto / Cicero in Vaticinarium i° / Ex nomine istius
quid iste in prouincia facturus esset perridicule homi-
nes augurabantur / Gaius Flaminius libro ... adipiscunt Spiti canonem / Flauius maximus Ami-
citti volo quam adipisci passiue omnia sunt prolata
Petrus Seruia quoque eorum abhominarentur ab omnibus
pene dixit / Publius / Hic vir ab hominibus conspici-
pur Amiestan petriamque Animam nostro amplex-
am in corpore perim lecthessiam / Lucilius / Quid
amplexetur qui velit ego non sinam me amplec-
tier · amplexetur petim leracezoo / Cicero pro rosco /

De significatione verbi

Et in eo quidam desinentia

Quo uno maleficio scelera omnia complexa esse videatur

Inthelius ab hiis gallos adortos ex insidiis plurimos necatos adortos i. effolentatas Pretensius. Abusio iam omnibus locis abusio faterisentoon Varro Utile vitam potius quam ab lege ab utamur Caninius quod Turpe est propter venustatem vestimentorum admirari homines et propter turpissime vitam actam contemnere admirari Tanmaxertis / Cicero pro murena / publicas literas testata sunt omnia. testata pare agartucontenta me / Aulius autor Impubes libripens asse non posse neque atestari pro ala martuctenta / Catho in Virginia. Duos consules lege publica contestari. pa^{te} tata contentas / Salustius in 2° historiarum / Ad locum factum regis cura marthmata franmeus breni fatigabat marthmata passiue Dixit Metellus numidicus in orone qua apud populum gratia Manilio tribunis plebis iudit. nam ut alius plerumque obviementi ingratam obiectum statue polliceant passiue epateleoste Rear quod et generor et solor / Cicero ad nepotem / hoc testiterat etiam ut ate partis aggrederer domus. aggreder dixit passiue / Enaicij teho in cod. Tm quod vltro appetitur qui est / qui est asper aspernatur passiue Contenenthan necpos edis matris in circo flaminio. Architecta ab hermo dolo salaminio architecta pa^{te} posuit Architecatoneis terra Gractus hemines Assectari se omnes cupiunt assectari passiue

[illegible]

Tunc ibi Neutra vero

[illegible]

Tunc ibi Maior vero timandi

[illegible]

Tunc ibi Deponentem

[illegible]

Tunc ibi Reliqua autem verba

[illegible]

In ma vo de c[illegible] et deponentibus [illegible] ubi het cu[illegible] c[illegible] ibi [illegible] vo in o-
[illegible] ibi [illegible] alia [illegible] in dno. Nam primo repetit diffinitionem [illegible] adiungit c-
[illegible] ubi est iungunt [illegible] itaque q[uod] activa dr [illegible] no ferant a passivis
sed pa[illegible] ab eis sic uti dr vitus q[uia] ab ipso ferunt [illegible] ut ipse actus [illegible] Illud
[illegible] notat q[uod] activa [illegible] esse parva assumpta [illegible] esse parva [illegible] ut a-
mo addita [illegible] fit amor q[uod] est [illegible] hoc at ideo adiungunt q[uia] est quedam ver-
ba que [illegible] parva [illegible] ut aro [illegible] facit arat [illegible]
[illegible] est q[uia] fit activa [illegible] ut aro terram unde [illegible] aratur terra. sed [illegible] no
sit actus [illegible] in rem [illegible] no facit [illegible] vel [illegible]
[illegible] faciat [illegible] in tria persona [illegible] ergo [illegible] est aratur [illegible]
[illegible] abl[ati]vo passivi. Illud [illegible] videndum est q[uod] [illegible] activa [illegible]
ponunt [illegible] ut amo aliquem [illegible] et [illegible] ut [illegible] ex sola [illegible]
potest [illegible] activa [illegible] in hominibus [illegible]
[illegible] eciam [illegible] in alia. Sed [illegible] lego no debet dici activa q[uia] no
fit actus [illegible] in homines q[uia] no leguntur homines sed scripta [illegible]
q[uod] homines dr legi ut lego platonem. Unde Ovidius [illegible] ipsa arte no novit
amandi [illegible] legat [illegible] figurative dictum esse legar i[d est] scripta mea legentur
ex legor i[d est] scripta mea leguntur [illegible] fit actus [illegible] in homines [illegible] sive figu-
rative [illegible] dr activa. Sunt [illegible] qui dicunt q[uod] quedam [illegible] dr activa [illegible] ut [illegible] que
desinunt in o et [illegible] activa [illegible] in homines [illegible] alia [illegible] que desinunt in o
et faciunt [illegible] parva [illegible] legor [illegible]

Cum ibi Et iungunt

[illegible] ut [illegible] de constructione activorum ponunt
[illegible] obliquis casibus ut [illegible] gratia. dicit itaque q[uod] [illegible] construuntur
[illegible] ut abstineo [illegible] vel [illegible] ut impero tibi vel [illegible] ut [illegible] te
Et [illegible] abstineo [illegible] volunt [illegible] quedam [illegible]
[illegible] ut [illegible] actus [illegible] Sed [illegible]
[illegible] q[uod] liber [illegible] q[uod] activa construuntur [illegible] ut video [illegible]
[illegible] actum [illegible] fiet [illegible] in rem [illegible]
[illegible] sed [illegible] ablativo [illegible] q[uod] [illegible] construc[tione] [illegible]
fit [illegible] actus et fit actus ibi [illegible] Sed [illegible] dicas abstineo
[illegible] actum [illegible] Ad [illegible] que [illegible] abstineo [illegible]
[illegible] et [illegible] activum [illegible] una voce [illegible] vero [illegible] Item
[illegible] abstineo [illegible] ut abstineo te vini [illegible]
[illegible] sive [illegible] et [illegible] ut abstineo te vino vel [illegible]
vino. [illegible] regit [illegible] abstineo [illegible] desi-
[illegible] ut abstineo [illegible] tibi [illegible] vel [illegible]
[illegible] Ovidius Ad me [illegible]

Hec enim esse parva

[illegible] capituli [illegible] **Cum ibi**
[illegible] construccionem [illegible]
[illegible] Illud [illegible] addit de passivis q[uod] construuntur [illegible] ablativo [illegible] unde
[illegible] Et [illegible] q[uod] [illegible] regit ablativum sed ei [illegible] q[uia] [illegible]
[illegible] parva [illegible] ablativum [illegible] Si [illegible] querens [illegible] regit te dicendum [illegible]
quare q[uia] [illegible] ablativum [illegible] Reddit eciam q[uod] [illegible] construitur cum
[illegible] ut [illegible] tibi Et dicit quedam [illegible] agentem [illegible] paciens
persona [illegible] sed [illegible] vel [illegible] passio. [illegible]
ibi [illegible] esse [illegible] ablativo et no [illegible] tibi [illegible]
activum [illegible] obliquis solis sed [illegible] ablativo solo [illegible] et est
solucio q[uod] ablativus [illegible] activo [illegible] ut fugio
q[uod] parva [illegible] ut [illegible] passionem [illegible] Et [illegible]
ut vapulo [illegible] Illud [illegible] q[uod] [illegible] acto et ablativo actus fit [illegible]
[illegible] ablativus [illegible] video [illegible] **Cum ibi Acto**

[illegible] Addit q[uod] est parva construuntur figurative [illegible] acto [illegible] per partem totum pati [illegible]
ut [illegible] et [illegible] ita [illegible] ut actus [illegible]
a vo [illegible] Si [illegible] querens que [illegible] regit [illegible]
quare [illegible] activum [illegible] aliquid totum pati et [illegible]
[illegible] Est et alia [illegible] acto [illegible]
[illegible] in passione [illegible] actio ut [illegible] passivum [illegible] passive
[illegible] q[uod] [illegible] passive
[illegible] actus [illegible] Si [illegible] querens [illegible] regit [illegible]
quare q[uia] [illegible] acto [illegible] passione [illegible] actio et [illegible] acto.

[illegible] et de aliis sunt [illegible] actiua et [illegible] ... [illegible]

... remaneat [illegible] ... Cum ibi [illegible] ... capituli [illegible] ... [illegible]

[illegible]

Cum ibi latinus [illegible] ... [illegible]

[illegible]

Cum ibi [illegible] ... etiam ... [illegible]

[illegible]

[illegible]

Quedam vero ex eis neutralia

[illegible]

Quedam vero neutra

[illegible]

alia inchoat

[illegible]

Sunt

[illegible]

Sunt quedam et eadem

[illegible]

Sunt alia verba

[illegible]

Sunt vero alia

acolymoistan Grecus Alpheus philologus Themi-
stocles cum a formoso assectaretur pariter decoloratis (gradatim)
tos Iustinus Prima argumentata nomina argumentata
pariter pistotheuta Grecus Cellius Receptio cer-
cer quam veri arbitramur pariter ypostimbonongam
Grecus verius Gladitus quod labor molla cauabitur
arte. Gladitus colatrenentis. passiuum quod ferox hic
Asinius pollio Quia in obita que sperauerant
dolebam. consolabar ab ea que timui. consolabar
pariter protulit Varro Paupertas cum ceteris et ita in
tricata ut nunc conspicatur teorenthaii pariter dix
Appius ceterus Amicitia vidis oblivisce miserias
inimicus si es contemptus ve libens eos comeinuo
ceteros Varro. Vestales incesti comparatis Musa petunt
indignita Consecrata negliguntur Consecrata pro
impetrata pariter dixit Pamphidius Dignus alio
vocatur nomine Cum comus contestatur atque olim
vocitabatur. contestatur passiue possuit Clancetius
vxorem tuam et meam noverat a [illegible] lapidibus
consectari video. consectari passiue possuit Ano-
testam Cicero Supra cum tam invidiosa fortuna
complecti pariter Clancetius De [illegible] esse
potionis [illegible] a quibus [illegible] analogia calumnia
Aristophanticistam [illegible] vita cum dolore
et insigni [illegible] caruisset admisit. Catuni
stois Cicero in Deteronimica homo ex eo modo
nimia qui apud nos hoc nomine dignantur

axiomatam passive Oratius Carminum in libro primo
Bellaque matribus detestata / Quintus pompeius Ge
miserum quam mille femine despicari ause sunt despi-
cor que accipiebat / Cicero tusco pater Ulixem de-
mollitur iniussu concratur petina demollitur passive
dixit / Celcius in sermone / Meditata sunt michi
omnia mea incomoda · meditata passive dixit / Geme
leonmena Vigidius / Nunc pectus indomitum habet
quidam in se ferum Quia ea natura est ut cruari
et dinari possit passive dominari possunt Lucilius / Lec
lius ubi senatus intelligit populum depeculari appolon
statim passive hoc possunt Oratius / Aerarium dilargitur
Romano populo dilargitur passive dixit Gemminus
Nam stulte conficta quam apte sunt emerita ve-
hemencia Cicero in Marcum anthonium libro ii
Quem ipse emeritus auspiciis vicesimum fecerat
emeritus vehementissime Vissellius Una res [illegible] illos a[illegible]
ro micio exorse invite ad summum convenerimus · exorse
i. inite Vigidius Despicienda [illegible] Asinius Cum excepta
[illegible] bello germanice tradicta ad custodiam Illirica
est excepta passive Accius multa inventa excepta que
[illegible] fustibona [illegible] frustratus igitur
a sepe devictus in castra se recepit frustratus [illegible]
[illegible] frustrantur videntur Varro
ab amicis ortantur / [illegible] in viiº [illegible]
fastidices sunt quibus [illegible] dicitur

ut nefasti quibus non dicitur. Virgilius in bucolicis: Nunc
oblita mihi tot carmina vox quoque Moerim iam fugit. Oblita
passive dixit. Oratius in II° Carminum: Nulla decem-
pedis metata privatis opaca porticus excipiebat ar-
ctum. Multi protulerunt tam in activa quam in passiva
significatione: Testor, vador, venor, vellificor. Iuvenalis
in X°: vellificatus Athos. Vociferor, veneror. Virgilius
in IIII° Eneidos: Cursusque dabit venerata secundos.
Testificor, tueor, aggredior, stipulor. In quo id quoque quod
observandum quod in activa significatione quo et in activa passiva
ab ... coniungitur, ut stipulor a te pro interrogo te, et me
rogor a te. Rutilius: Diomedes quero a te pro interrogo
te. Quamvis sit activum. Iuvenalis in VIIII°: Rutilium
vis stipulare et pretium accipe quod do. Terentius: illum
pater audiat ... sub audiatur a me stipulare certe ac-
tum. Cyctorinus autem passive protulit in II° primorum
[...]: Nec vetat minorem annis XXV° stipu-
llatariam. Nec alie-
lari Lucilius in XXXIII°: Ab urbe tam diu ac
ius momenti animi ... stipulari ... Crataque
consilii ... milite plebei nomine. Plautus in Casi-
laria: Nec ... postulas minimum est stipulari me
ff ... a viris cum questu facis. Vel ...
permutative active dixit. Idem in Pseudulo: ...
iunti fame et salve tibi sit hodie quas abste
est stipulatus Pseudulus. Idem in Rudente: passive

[illegible]

Sunt quedam ...

[illegible]

Sunt vero quedam que sunt passiva

[illegible]

Sunt etiam quedam activa

[illegible]

in tergatus

Inveniunt etiam quedam pa[ssiva] …

Poterit a plurima inveniuntur

Sunt alia que cum sint activa &c.

Dixit in dolo malo instipulatus sic sine eo dum fies quinque et viginti annos natus. Sunt vero alia de supra dicta forma id est deponentia que patien[ti]um habent sensum ut vastor a te, orior a te, patior a te, merior a te. Deque ondit quinto casui nam que deponentia vim activam habent genitivum vel dativum plerumque aut accusativum tamen assumunt, ut misereor tui, medeor et meditor tibi, dicitur medito et meditor te et medeor te. Virgilius in primo Georgicorum: Semina vidi equidem multos medicare serentes. Idem in ipsis Georgicorum: Senibus medicantur anhelis dativo casui iunxit. Idem in vii^o Eneidos: Sed non Dardanie medicari cuspidis ictum evaluit. Terentius in Phormione: Quas cum res adverse sint minus mederi possis loquor, vim, prior deum. Sunt vero passivam significationem habentia ablativo vel ablativo cum prepositionibus vel dativo ut vastor a te vel tibi, orior a te vel tibi. Sunt etiam et verbis quedam que absolute dicta non egent supradictis casibus ut est labor, morior, letor, glorior, tumultuor, vagor, vaticinor. Alia vero que cum videantur activam quinto habere id est significationem nulla genitivo vel dativo vel accusativo casui iunguntur tamen passivam vim intrinsecus id est non alio agente videntur habere ut obliviscor tui et te, et misereor tui et misereor te. Sunt alia que si ablativo iungantur passiva sunt vel quia bonum per se proferantur ablativo ut si dicas videor a te passivum est. Cum vero videor esse bonus ut fieret tollero est absolutum

Similiter moror que est et absoluta vnde actiuam
vno passiuam [et sic est genus] habet sensum uno absolutam. actiuam
quando acto iungitur ut moror te Juuenalis in iiii°
[retardant] morantur parui ridiculum et fugientem de vrbe
pudorem [et retardacium] Lentus in vmbra ne quid vmquam ve
morer commodum. Passiuam vero quando ablatiuo iungitur
[i. retardor a te] ut moror a te. Absolutam quando per se profertur Virgilius in iiii° eneydos [non regemus] quid moror an mea
pigmalion dum menia frater destruat. Et sciendum
quod in actiuis etiam et passiuis verbis multa ablatiue
sine constructione casuum solent proferri ut
si dicam deo volente sanguis sum et amo et ter
[et ita sunt plurima actiua] ... ream et sapio bene et video et audio acute
quibus enim non casum adiungi, his plenam tamen
sententiam demonstramus hoc est in passiuis ut si dicam
pertubor et angor et fingor et rumpor et non
addam a quo. Sunt quedam in o terminancia que
cum sint actiua pro passiuis tamen quandoque solent poni ut la
uo tondeo duro calceo tando pro lauor et
tondeor et durior et candeor et calceor. Sed
[i. per defectum casuum agenti ablatiui] hec magis per eclipsim constructione proferri credideri
quam poete quandoque solent facere ut Virgilius in iiii° Geor
gicorum Juuenca quandoque necta cum iussa tondent gramina
pro tondentur. Idem in iii° eneydos actingunt ob
opera pedibus quando rotarum subiciunt pro actinguntur
uel actingunt se. Idem in ii° et nox humida celo
precipitat pro precipitatur uel precipitat se. Sunt
vero quedam que cum sint passiua sine dubio tamen
inueniuntur ab auctoribus pro actiuis prolata ut

impendo parui tristitie
ut inundat sanguine
fossas i. impleret pro
etiam passiui ablatiui ut Virgilius
quandoque liber inuenit
hec inundat sanguine
fossae i. restangiuntur. Verbo
etiam post ablatiuo ut ibi dicit
quo vergat pondere letum
i. defluet et cadat etiam
poni actiue ut indigit
bina facies i. infundit.
Deco etiam quod post pro
conuenire sicut ibi conueniant
in sedes dextre i. conueniunt
vel se et absolutum quando vero
post pro colligo actiue et
passiue ut ibi agmen quamque
colitur liuiani quando pro
elligitur. Conuenio item
quod inuenio in hac parte
ut illi conuenit. i. simul
uenimus tue est preter se pro
actiui pro alloquor ut ibi
vel iustum conuenio et
iudicium i. alloquor tue
actiuum. Propinquo est actiuum
est ut propinquabo augu
rium i. propinquum et propiorem
faciam pro ponitur et ablatiuo et
in alia... ut ibi efficiat
genus nati propinquat... pe
sunt qui permuto locati
differentia. Sunt quoque hec que
sunt dicta est absoluto ab
illa quod fer in quibusdam
pius dicitur actiua. Aliquando
poni ablatiue ibi enim dicit
in eadem sunt et tristitie
et ablatiue ... ut cum dicimus
video illud uel video ab
vnum eandem quam actorum...
hec at eadem vox tristitie
et ablatiuo poni sed diuersis
...ibus ut postea dicendum est.

Sunt que tam actiua quam passiua

Dat postea quedam ua
esse que cum actiua
passiua voce sunt verbi sicut dicit
ut vices contra antiquos
et uideor et multa alia
... Et videtur quod idem
... pisse cum aut
... ullos protulisse
multa composita ... tatione ...
Sed dicendum est quod ipsa
dicta a diuersis auctoribus
... sunt ut bello di
... quedam alij bellor
in eadem sunt sunt ... et
uideor ... ab
eisdem auctoribus ... diuersa
prolata. Et uide quomodo
... est ambo
nutum vero ... pot
et actiue ... uideor
illud quod uidendum est quando
videbis ... meror sit
pro ... mestissimum
... at ... dulcissimum
... missum ...
meror sit. Et ... quod
lux ... produat

Virg. in iiii° ... preliatis bellantur amasones ar-
mis pro bellant. Idem in ii° Georgicorum/ hoc pin-
guem et placidam paci nutritor olivam pro
nutrito. Vetustissimi tamen multa sic protulerunt
confusa terminatione / Teste Capro. adiutor pro
adiuto auxilior pro auxilio et piscior pro piscio
despoliantur pro despoliant superantur pro superant
dispensor pro dispenso dilapidor pro dilapido.
Sunt etiam quedam activa voce passivam significationem
habentia et contra passiva voce activam sicut
supra diximus. Timeo te timeor a te metuo te et
metuor a te / Lucanus in v°/ dum metuor semper
terra quod expectet ab omni / Idem in iiii°/ sed re-
gna timentur ob ferrum / Tullius de iiii° Thuscula-
narum/ veniencia metuuntur. Nec mirum invenimus
hoc apud nos habes verbis cum apud Grecos quod tam
activum quam passivum eius verbum significationis activo ca-
sui coniungitur quod construere aliorum dicunt enim ffobo
oe can ffoboimaize. Sunt tamen hec verba ea-
dem cum non coniunguntur casui activo sed dicitur ut
Terentius in Andria/ eius vite timeo / Idem in eadem
et metui a visibile. Inveniuntur etiam quedam passiva
ut supra dictum est que significante activo iunguntur cum
videantur agere ipsi ad quos passivum verbum refertur
ut Virg. in ii° Eneidos/ implicat et miseros
morsibus pascitur artus hic enim dracones agunt
in filios Laocoontis et dolor rethoricam. Instor
Grecam. moneor iusticiam / Idem in viii°/ consur-
git senior tunicam quod induitur artus vel cum

totum pro parte pati fertur ut abscinditur caput
tonditur nares secatur oculos intenditur brachia Virg(ilius)
in undecimo / indutus terga leonis / Idem in duodecimo
foramen assimulata camerte / Preterea plurima
invenimus apud vetustissimos que cum communia non
vel activa pro passiva vel passiva pro activa sunt
imitatorum ut testo pro testor et opino pro opinor et
cuncto pro cunctor et comino pro cominor et contemplo
pro contemplor et consolo pro consolor et commoro pro
commoror et auxilio pro auxilior et auguro pro au-
guror et auspico pro auspicor et comento pro co-
mentor et dimo pro dimor et mollio pro mollior
et digno pro dignor et execro pro execror et epu-
lo pro epulor et eiulo pro eiulor et lucto pro luctor
et luctito pro luctitor et leto pro letor et luxurio pro
luxurior et ludifico pro ludificor et misereo pro mise-
reor unde miseret et miseretur impersonalia [illegible] pro
linguo tancte pro linguo tancte pro sic salute
[illegible] miseratur / Vnde [illegible] in Phormione
nuptum est hortor quod pro hortor et largio pro largi-
or dicebat que sunt quia / Salustius in primo
historiarum / igitur venditis proscriptorum bonis aut dilar-
gitis simul [illegible] aucupo pro aucupor altero
pro alteror / [illegible] in [illegible] / [illegible] pro
alt castigandum medico quod ut [illegible] pro
medicor / Virgilius in primo Georgicorum / [illegible] vidi
equum multos medicare [illegible] amplexo pro am-
plexor / [illegible] Claudius in [illegible] Annalium / comple-
xae suos quisque sine amplexae [illegible] pro

[illegible]

cluentes antiquitatem censorum amplexato. Ample-
cto est pro amplector et complecto pro complector.
Sed eorum et superiorum omnium usus tam apud
Caprum quam apud alium et plurimum invenies. Ra-
ssima est pro activis vel neutralibus verbis commu-
nibus. Idem antiquissimum preferebat tacetur pro taceo dicentes
et obsonior pro obsonio et copulor pro copulo et ta-
leor pro taleo. quorum auctores apud Caprum legant
qui eos scire desiderant. Similiter comperior pro
comperio. Salustius in Iugurtino. Sed ego comperior
bonum magis primitia fide. Vinitror est pro in-
tro et bellor pro bello ut dictum est preferebat Vir-
gilius in ii° Georgicorum. hoc pinguem et placitam
Paci nutritor olivam. nutritor dixit pro nutrito.
Idem in undecimo. pictis bellantur Amasones armis.
bellantur pro bellant. Sunt alia que tamen sunt acti-
va in passiva est et absoluta sermone inveniuntur ut
ruo. Virgilius in x° Eneidos. totum est a sedibus imis
Vina Chersonesi nothus est ruunt. Idem et con-
parum in undecimo dixit. nec iam tamen Teucris
ullum post excita bellum concessaria. Terentius
in Eunucho. proruunt se. tamen absoluta est prolata re-
cipitata passionem id est ydiopatiam secundum rem ipsam
personam non continens sed per se pati demonstrant
ut ruo pro cado. Virgilius in ii° Eneidos. Urbs anti-
qua ruit multos dominata per annos ruit pro si-
pro cadit. Similiter in uno modo ablatum in modo activa
sermone inveniuntur. habemus ut Virgilius in xi°. dum detinet
hostes agger murorum nec inundant sanguine fossas
inveniuntur tamen in quibusdam codicibus dum detinet hostes

s. et ita esset actiuum

agger murorum vel inundat sanguine fosse. Bell...
rgo absolutum et actiuum. absolutum ut Virgilius in xi°
crudenda vel labor aut quo urgeat ponderis letum
actiuum. Idem in vi°. fronti quod urgeit prima satis
eius parum. Lucanus protulit in ii°. Et polus admi
tallidus qua urgitur austri. Assuesco absolutum est
inuenitur tamen quod assuefatio. Lucanus in v°. adde quod
assuestis pro assuefatis. Coco comunis magis neutrum
esse videtur quam actiuum. pro coquo enim accipitur ut
Virgilius in xi°. locant in sedem dextra. Cura datur
Lucanus tamen actiuo est eo usus in v° philipicarum
utinam gnei pompei cum Gaio cesare societatem
aut numquam coisses aut numquam diremisses. Paro
eius usus est lucanus in ii° nullum quod coitur equaui
gradus maior in plus damno. Sed et scriptum est
quod coitur pro colligitur et coquitur pro exigitur parvam voce
assimilatur accipiuntur. Propinquo preterea tam
pactiuo quam pro absoluto inuenitur. Virgilius in x°. hic in
nunc prima princeps in rite appropinques. Augurium
actiue posuit. Idem in ii° Eneidos. abtemor fuge
nate appropinquant hostes. Idem in v°. iam quod appro-
pinquabant scopulo metam quod tenebant. Similiter pro
miscuo actiuum et actiuum et ab eo gerundia actiuo ut Virgilius
in iii° Eneidos. Nam quid dissimulo aut que
me ad maiora reseruo. Idem in x°. actiue imbasso

assimulat

dinum assimulat capitis. Idem in xi°. forte assimi
lata camerte. Sunt que tam actiua quam parva
voce unum atque idem sunt ut meo et meritor. lu-
canus in ii° serena vio nos castrorum plebe medelat

Alia que in compositione ...

Apperio quoque activum

Virgilius duodecimo: meruit quod sepe fuderes. Compossita: fecimus in iiii. Si bene quid de te merui fuit aut tibi quicquam dulce meum. Lucanus in ix°. Senas mutum per certa rapinas nulla plus ancipiti e[t] mutatione in una eademque significatione protulerunt antiqui ut partio et partior, numero et numeror, minuo et minuor, mutuo et mutor, meridio et meridior, modulo et modulor, meto et metor, modero et moderor, mutuo et mutuor, mentio et mentior, obvertso et obvertsor, pervertso et pervertsor, pigneo et pigneror, pacifico et pacificor, scruto et scrutor, progredio et progredior, proconto et procontor, populo et populor, iurgo et iurgor, potio et potior, predo et predor, prevarico et prevaricor, precor et precor, quiritor [quirito] et quiritor [quiritor], quadruplo et quadruplor, quieto et quietor, nequito et nequitor, rimo et rimor, recordo et recordor, reminisco et reminiscor, reveneo et revereor, stabulo et stabulor, secto et sector, sequo et sequor, sortio et sortior, sciscito et sciscitor, tuto et tutor, tumulto et tumultuor, villico et vilicor, velito et velitor, vago et vagor, vociferoo et vociferor, ulcisco et ulciscor, utor et utor, uto et utor, ruminio et ruminor, manduco et manducor, mando et mandor, oscito et oscitor, palpo et palpor, potest et potestur, rumino et ruminor, repeto et repetor, tolero et toleror, solero et soleror, presagio [presagio] et presagior [presagior], opino et opinor.

Sunt alia que cum sint activa prime coniugacionis transeunt in neutra absoluta sive recipta, i. ydiopathes, secunde coniugacionis, ut sordido sordidas activum. Facit enim sordidor sordidaris, et quo sordidatus sum. Facit nascitur sordeo. Similiter albo et albor et albeo. Virgilius in xi°.

campi que ingentes ossibus albent dicitur tamen albico vel albesco. Pratinus in primo Carminum ... prata ca-
nis albicant pruinis. Duro as et durer et dureo et
eius inchoativum duresco. Unde Lucanus in iiij ... tota-
que induruit artus. Idem in v ... nam et tecta diu-
que durata iam mente malis firmaque tulerunt.
Virgilius in iiij Georgicorum atque ubi iam ... bitumine ...
et vellera durat. Ovidius in primo ... Fundate et vos
met rebus fruate sedibus lento lentor et lenteo. Virgilius
in ij Georgicorum ad digitos lentescit habendo. Nam
a lenteo lentesco derivatur quo a duceo duresco et a
vieo viesco. Lucanus tamen in ... lentet opus ... protulit
humecto as et humector et humeo unde humesco.
Noto as et notor et noteo unde notesco. Lucanus in v
notescunt littora clari. Horatius ... liquo as unde
eliquo eliquas. Persius ... phillidas ... phillas
... et plorabile siquid eliquat ac tenero sup-
plantat verba pallato. Lucanus in vij ... recepta que tela li-
quabit. Et eo liqueo et liquesco. Virgilius in Bucolicis
... limus ut hic durescit et haec ut cera liquescit dici-
tur et liquor liqueris prima sillaba producta que in superio-
ribus corripitur. Idem in ij Georgicorum vere novo gelidus
canis cum montibus humor liquitur pro pedetem-
ptim solvitur. A nigro as et nigror nigreo et ni-
gresco a lacto et lactor lacteo et lactesco. Inveniuntur
tamen et aliarum coniugationum verbis quedam plebs
derivationes sed in paucis ut pendo pendis pendor
et pendeo pendes. Iacio iacis iacior et iaceo. Acuo
acuis acuor et aceo acquo acesco. Sunt alia que
in compositione mutant speciem ut eo neque plus facio

Unde aut que dicat ... a Petro magis ... quem ... et ... comperior et opperior ... aperio operio ... et reperio et ... a pario ... antiquo ... [illegible] ... partio ... et ... aperio et reperio ... aperuj et reperij ...
Item aperio et operio ... componunt ... repperi ... aperio ... et pario et abia ... hic aperio et opperior ... ab ... repetit ... ut addat ... quedam que ... mutat ... coniugacionem ... et pario et ... per prefatio ... ager ... perfacio ...

Si vero facio ... addit ... coniugacionem ... et ... [illegible]

quavis vetustissimi et sic pare [pertulisse] imperasse inve
niatur / Titinius in iiij^o / Conplud tiom grad pui
ut faciat ... vereor / sedeo facinit actiua in oppo
sicione adeo et ador subeo et subeor ineo et ine
or / Ovidius in ii^o / Pastor sed additus quam qui
dit ne vana labores / Rupta ionis ... tua reg
tenet / Juvenalis in iiij^o / que sibi subeuntur ... rasten
/ Virgilius in xi^o / morte obita qualis fama est volitare
... facio vero quod cum ... actium sit
plerumque ut efficio et efficior afficio et afficior refficio
et refficior deficio quod prelinquo accipitur ... parum
quod vero pro defatiscor nec est / Juvenalis in iij^o / sic
mato deficiat devenio vero convenio et convenior inve
nio et invenior in parvam ... sedeo
... obsideo et obsideor / Reperio nec est et ... a
ssentio et assentior dissentio et dissentior in una
et eadem inveniuntur sicut / Tullius de re publica / In
quibus assentior ... et periculosam iusticiam
non esse sapientis / Lucilius in xi^o / dissensi sunt ...
/ Cecilius in primo / ... quid faciat dissensionum
/ Ex aliis que ... plurima supra in aliis cum
componantur ... invenies ut plecto actium / Unde Te
rencius ... plector pendens sed ab eo ... depo
nentia ... quia invenimus / Orior deponens est
... partior et ex eis composita ... deponentia ... neu
tra inveniuntur adorior et adorio impartior et im
partio / Nevius in Hectore / ... ipsos dedo
... / Nevius ... nequius ... spartam referat
... / Virgilius in ij^o / ... porto petit
et socios parti in ... / Terencius in Eunucho.

Post dicta [illegible]

plurima salute par menonem suo impartit [illegible]
pitio ex quo aspitio actiuum et ex eo conspitor conspitaris
deponens in quo tercia coniugatio mutata est a quo conspito
conspitaris / Terentius in Eutontimerumenon [illegible]
quam tam mane expedior tam vespere quin conspiter
fodere arare / reperio ergo actiuum eiusdem videtur ex peior
esse [illegible] et experior deponens / Virgilius in [illegible] Reperto
credite [illegible] in clipeo assurgat / [illegible] simplex
eius [illegible] tunc [illegible] non est quod debuit in
analogia peior esse / Terencius in [illegible] fabula [illegible]
ego [illegible] opperibor nam aperio reperio [illegible]
aperio [illegible] [illegible] et [illegible] apud ma
[illegible] esse videtur [illegible] apud vetustissimos [illegible] coniugatio
[illegible] / Ennius [illegible] parere solet [illegible] pen
nis [illegible] / facio [illegible] ut supradiximus
[illegible] ponere componere [illegible] in actiuum ut conficio
et conficior perficio et perficior afficio et afficior reficio et
reficior officio et officior / Iuuenalis in [illegible] / [illegible]
[illegible] reddit a quo / [illegible]
[illegible] et [illegible] vti [illegible]
nant [illegible] / [illegible] protulit in [illegible]
[illegible] in bello deficio autem loco passiui defio facit / [illegible]
[illegible] alia ex eo ipso et ab aliis [illegible] que non solum significationem
[illegible] coniugationem ut dictum est [illegible] / ut facio facis
[illegible] / Terencius in Eutontimerumenon / [illegible]
[illegible] ipsa re [illegible] / [illegible]
[illegible] passiuum [illegible] est [illegible]
nem [illegible] vero actiuum et amplifico et vellifico
[illegible] in Eutontimerumenon / vbi me [illegible]
Iuuenalis in [illegible] / vellificatur [illegible] et [illegible] me
[illegible] in historia [illegible] protulit / [illegible] et
facio et facior ut [illegible] vetustissimi [illegible]

Si vero facio verbo vel fio integris manentibus aliud verbum infinitivi antea componatur non solum figuras et coniugationes integras eis suas sed et accentum ut calefacio calefacis calefacit tepefacio tepefacis tepefacit In secunda enim et tercia persona penultimas acuunt quamvis sint breves similiter calefio calefis calefit tepefio tepefis tepefit finales servant accentum in secunda et tercia persona que habet in simplicibus Adito quoque actio venito et venitor punito et punitor in una eademque ponuntur significacione Virgilius in primo Eneidos Accipitalite volucremque fuga prevertitur hebrum Idem in eodem preverte ventos hesperus similiter activum ex quo converseror deponens Lucanus in pitagora Sunt a viris pitagoras et Socrate postulo ut dicito credatis alter alteri et inter vias de huiusmodi rebus conversarentur non contenti Sunt alia que et coniugationem mutant cum significacione in eadem maneant significacione ut lavo lavas ventum Olizelmo Et labor labere deponens Virgilius in primo Eneidos labere rarete crebro damna Idem in iiii Eneidos labitur infelix dido Similiter lavo lavas et lavo lavis sed lavis magis pro humectatis dicitur Virgilius in x Visceribus super incubans lavit improba teter Dracuor Sunt tamen alia que cum coniugacione mutant sensum ut mando Eutheniani mandas mando mazo mandis Fundo Fenicato fundas et fundo Ennio fundis Obsero Pibalao Conatalon obsero obseras peris et piro obseris apello Ezagore iio appellas appello Prasoto appellis volo Thetomam volas volo Boilouan vis Constuor Pirdoan consternis Constrio Kalastronicipuan construeris Verum lego legas et lego legis dico dicas et dico dicis eadem in prima persona sunt dicas tamen verum lego legis et dico dicis producunt penultimas lego legis et dico dicis corripiunt Sunt alia verba que una voce et una coniugatione diversas habent significationes ut Torreo tam pro siccito vel uro fit Virgilius in iiii Georgicorum Iam rapidus

torrens sitientes syrtes ut dos lucanus in viiii° ingentes
fato torrente ruinas Colloco quasi pro diligo et habito et
aro accipio committo creado pro credo et peto unde admi
tto pro assumo et peto Juvenalis in iiii° nam fas est
admittere vires dormitat adulter Illa inibi semper in
venire sperare unus in ullo. Idem in eodem Quid femina
misit que non est hinc culpa puelle Sapio pro
prudens et sapor Idem in iiii° Cui mentiri talia sa
piat quid velina popine Desino pro desisto et vincor
Salustius in Jugurtino ab rege deferant id est destituant
Juvenalis in iiii° Et fragor ancilla rapuit et ventum
videt qua colligo pannum Nam si desicit id est vincet
Condo pro edifico et celo congratulor gaudeo pariter cum alio
et grates ago Affranius in Emerario sexte frater mi
salve ad salutem venis. melius quod gratulor dicit id est grates
ago. alia pretea sunt tamen in verbis quam in aliis partibus
orationis duplices licentia sunt inveniens

[illegible]

[illegible]

Anomazque

Quoniam que occurrerunt memorie de varia significatione verborum tractata sunt. Nunc de tempore dicamus. Tempus accidit verbo ad diversos actus significationes accomodatum quod plerumque circuitur vel in principalibus vel in penultimis declinationibus verbi, ex qua etiam persone et numeri dinoscuntur. Sed pone quod et nunc in finalibus verbis tempora vel ut dictum est in principalibus vel penultimis. Itaque cum nominis declinatio in fine solo moveatur verbi et in medio et in fine et in principio plerumque invenitur moveri. In nomine enim casuum differentia et numeri. Hic vero temporis et personarum que declinatione ostenditur differentia et

[illegible]

ex declinatione oriuntur verba et nomina. Sunt igitur tempora tria, presens, preteritum et futurum. Sed preteritum rursus subdividitur in tria, videlicet preteritum imperfectum, preteritum perfectum, et preteritum plusquamperfectum. Sed licet inter tam late patens preteritum tempus ad notitiam nostram nichil sit nisi [illegible] a longo seculorum spatio potest venire quam actus preteriti temporis, in presenti enim et futuro pleraque nobis incerta sunt. Angustissima est eorum cognitio nobis et dubia plerumque. Itaque simplicibus vocibus per hec duo tempora iure sumus contenti. Licet vis Greci futurum quoque diviserunt in quibusdam verbis in futurum infinitum, ut [illegible], et paulo post futurum, ut [illegible]. Et activa dicunt ut [illegible]. Melius tamen Romani considerata futuri natura que omnino incerta est simpliciter in eo voce utimur non diffinimus spacium futuri. Est autem supradictorum temporum quedam cognatio, ut [illegible], sed antequam de ea dicam latius supradicta repetam. Tempus accidit verbo presens, preteritum et futurum. Cum vis enim natura instabili motu volvitur et pars eius iam preterierit, pars sequitur, tamen ad ordinationem nostrorum diversa gestorum tempora quoque dividimus. Unde quoque merito preteritum in tres divisas partium. Nichil enim [illegible] sicut dictum est ad notitiam nostram potest venire quam gesta per diversa temporis spacia preteriti. Facile enim dinoscitur utrum multo ante an nuper sint facta, an ceperint nec dum tamen sunt perfecta. Itaque quod accidit temporis rebus quas agimus nomine tempori ipsi imponimus, preteritum imperfectum tempus nominantes in quo res aliqua cepit geri nondum tamen est perfecta. Preteritum vero perfectum in quo iam pridem res perfecta ostenditur. Instans autem videndum est quod vix stare potest, unde merito a quibusdam [illegible] instans imperfectum nominatur, nisi enim sit imperfectum in eo adverte esse actus intellexi non potest. Futurum quoque cum incertum sit ut ostendimus et infinitum utrum paulo post an multo erit non potuit distinctis quibusdam finibus a quibus vocaretur remote et propinque.

Postea dividit tempus [illegible] et [illegible] et [illegible] temporum unde [illegible] cognatio eorum [illegible] [illegible] late [illegible] [illegible] tractabit [illegible] plerumque [illegible] ibi [illegible] igitur tempora tria [illegible] ibi. Est autem [illegible] [illegible] ibi tempus accidit. [illegible] ad ordinationem [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] quid sit tempus [illegible] quid sit tempus actum [illegible] sit [illegible] plenum vel [illegible] [illegible] sit [illegible] [illegible] quibus notando [illegible] ordinem [illegible] [illegible] est autem [illegible] [illegible] instabilia [illegible] et [illegible] [illegible] tempus [illegible] [illegible] totalis. [illegible] toti [illegible] ita [illegible] [illegible] ad aliquam annui mensurni diurni nocturni vel spacii [illegible] nec dum [illegible]. Appellat [illegible] [illegible] magnum spacium quod ad [illegible] [illegible] [illegible] spacium appellat spacium [illegible] [illegible] diffinitum. [illegible] antiquitatem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] spacium [illegible] longe [illegible] unde [illegible] [illegible] [illegible] tempus

[illegible marginal gloss]

Quod plerumque

[illegible marginal gloss]

quum futurum declinatiuus. Vti itaque vna voce contentum fuit. Et indicatiuus quidem modus omnia habet tempora quippe cum omnia que egimus vel agimus vel acturi sumus absque vllo impedimento indicamus. Imperatiuus vero presens et futurum naturali quadam necessitate videtur posse accipere. Ea etenim imperamus que statim in presenti volumus fieri sine aliqua dilatione vel in futuro. Sic enim illi qui nondum cepit imperantes vtimur presenti tempore sed et illi qui cepit et in ipso actu est ut permaneat in eodem, ut si quis ei qui cepit versum legere dicat lege versum in finem. Apud Grecos etiam preteriti temporis fit imperatiua quamuis ipsa quoque ad futurum temporis confirmandum pertineat ut Keno Cheonayan aperta sit porta. Videmur enim imperare ut in futuro tempore sit preteritum factum ut si dicam aperiatur nunc porta ut in crastino sit aperta. Ergo nos quoque possumus in passiuis vel in aliis passiuam declinationem habentibus vti preterito perfecto tamen imperatiui coniungentes participium preteriti cum verbo imperatiuo presentis eius vel futuri temporis ut amatus sit vel esto Ephiliaesto, doctus sit vel esto Lelyartheo, clausus sit vel esto Czezacinsto. Hoc etiam preteriti habet coniungendi constructio quod etiam subiunctiua preteriti perfecti que plusquamperfectum in passiua habet ut amatus sim sis sit. Ergo si amatus sit in subiunctiuo preteriti est temporis bene etiam imperatiuo preteriti temporis potest accipi. Quippe videtiam in presenti tamen imperatiui terminatio plus est in modo coniunctiue terminatio subiunctiui ut amet doceat legat, ametur doceatur legatur. Et in passiuis etiam vel communibus hec possumus dicere in actiuis vero vel neutris nullo participia nisi preteriti habeant. Optatiuus autem quamuis ipse quoque videatur ad futurum pertinere, etenim ea optamus que volumus nobis in presenti vel in futuro dari

tamen habet etiam preteritum tempus quia eveniunt sepe de absentibus et ignotis rebus optari ut facta ante nobis possint in notitiam venire ut si filio meo rome in: puti desiderante optatus dicam utinam rome filius meus legisset auctores quos nunc ibi moratur utinam profectus esset romam ante triginta dies / Possumus tamen uti hoc modo etiam ostendentes que optamus non evenisse vel evenisse ut Virgilius in primo Eneydos / Atque utinam rex ipse noto compulsus eodem afforet eneas et utinam generi pompei cum Gaio Cesare societatem aut numquam coniuxisses amicitiam aut numquam diremisses In hoc autem non dubitat et infinito tempora cuncta habent latini presens enim cum preterito im: perfecto et preterito perfecto cum preterito plusquamperfecto ad imitationem Grecorum quibus hec quoque conati sunt quidam romani disiun: gere sed melius est esse cuncta nam preteritum imperfectum romani idem est etiam presens Dico enim utinam legerem nunc et utinam legerem heri Similia enim est coniunctio temporum eorum et maxime in hoc modo quippe cum utrumque imperfectum intelligitur / Possunt autem iste optativi et incepta et non incepta autem intelligi Ita si dicam utinam legerem heri ostendo quod nondum etiamnum ostendo cepisse quod tamen non fuisse sin autem dicam utinam legerem heri saltem ostendo non cepisse Similiter si dicam utinam adhuc legerem ostendo quod cepisse in preterito imperfecto aut cessare sin autem dicam utinam legerem velimus ostendo non cepisse adhuc sic et preterea tempora eiusdem modi Preteritum quoque perfectum et plusquamperfectum coniuncti cuncta sunt licet enim vel multo ante vel paulo ante perfecta haec etiam intelligere nos optare ut si dicam utinam legissem quamquam

Sed preteritum rursus

annos et unam legisse autem unam horam. Nec mirum sic infinite inveniri modo intellegi preteritum cum quantum ad rerum naturam attinet nec futurum nec presens habent. Subiunctivum tamen apud Grecos quinque habeat tempora apud nos divisa sunt omnia que indicativus quod etiam consequentia exigit constructionis orationis tamen non latine differentie. Infinitivus quoque modus quinque habet tempora que optativus presens et preteritum imperfectum et preteritum perfectum et preteritum plusquamperfectum que apud Grecos etiam dicimus. Cum legere presentis et imperfectum que vel ad presens vel ad preteritum imperfectum attinet tamen vero legisse dicimus perfectum que sua est etiam preteriti perfecti cum plusquamperfecti. Verbum autem quod vim nominis rei ipsius habet infinitivum unde quidam nomen verbi hoc esse dicebant. Dico enim bonum est legere ut si dicam bona est lectio. Itaque omnis modus finitus potest per hunc interpretari ut si dicam lego quid indicavi legere me. lege quid imperavi legere te. utinam legerem quid optavi legere me. cum legam venio quid iunxi prius legere postea venire. Sequitur de gerundiis

Gerundia que vel participalia tamen participiorum vel nominum videntur habere casus obliquos in tempora presentis significationis activa legendi legendo legendum lectum lectu infinitiva tamen vice fungimur quod solet apud Grecos articulis coniungi. Itaque pro infinitivo cum coniungitur genitivo casu articuli apud Grecos nos utimur in di terminatione que similis est genitivo nominis id est legendi Thoimaynos Lethomaynos Reaynuia Thoimaynos Lessoli. Pro eo autem qui dativo articuli coniungitur apud Grecos antecedente en greca preposicione nos in do utimur terminatione que similis est dativo vel ablativo nominis. Unde quidem hoc verbum existimantes quidam etiam corripiunt o finalem eius. Iuvenalis plurima hic exercet vigilando

sed illum langworem peperit tibus inpstitus. Alphig
Avitus in iis excellentius sperando paulatim. Hic
est enim (di) iunctis gerundiis ut legendo. Anaimos thereos
Lientho ananyos Kaiyn kaienthe anaymos kaiestai
Pro eo quoque qui acto ingitur infinitum tracione utimur
que similis est actio nominis ut legentis. Anaimos. Theon
tinit tamen frequentius solet eam compositio ad participium pre
poni ut ad legendum. Ex quo ostenditur magis nomen esse quam
verbum. Verbo enim separata compositio per appositionem preponi non
potest. Inde quoque Romani invenimus ante se tertia separatam
compositionem. Cicero pro Milone. Huius ego iudicator si esset in
confitendo. Et Uno modo ego frequentissime in dus desinentia
nomina verbalia et eorum obliquis casibus proferre solent Romani
pro infinitis in eadem ellocutione pluralis ut legendi. Virgi
lius: causa vigilo. Anaimas. Theon. Karinas. Kaiyeos
dicthitoria. Athanan. Bersilon. Cariatriano. Cicero in io
invectivarum / nichil hic minutissimum habendi senatus
locus. Thessechete. Assinychiramathon. Ethemthesis. Ca
ethon. Dicit eam gerundia vel supina proferuntur. Hoc tamen vide
tur gerundia supradicta et nomina quorum etiam utitur in dus
proferuntur interesse quod quid sit absque dubitatione nomina simili casui
adiunguntur et discernunt genera ut intendi. Homeli grecum
et amande virtutis causa et emendi mancipi studio veni
quid vero gerundia sunt i. loco infiniti cum articulo iuncti apud
Grecos accipiuntur nec genera distinguunt nec numeros quod sunt est
infinitorum verborum et i in sequuntur casum quem et verba

actiones vel passiones [illegible] ut legisse [illegible] [illegible] ut legeret [illegible] et necesse [illegible] et modum [illegible] [illegible] passionibus [illegible] tres partes [illegible] [illegible] liber arbitrium ut [illegible] sed ea [illegible] alicuius [illegible]

ex quibus nascuntur ut si dicam intendi homerum
tu venio et amandi virtute tu laboro et emendi
mancipium tu venio quamvis rarus sit huiusmodi
constructionis usus. plus dicam intendo homerum presto a-
mando virtute legi et mordendo nobis non est et mi-
nime nocendo virtuti. Omnia superiorum actio inferiorum
vero vero dicto adiunguntur. Praeterea gerundia tam ab activis
quam a quibus nascentia tam activam quam passivam habent
significationem. nos vero mobilia supradicte forme i(d est) in dus
et in da et in dum desinentia habemus et magis passivam.
Volens enim pro his passivum ea interpretari quod est enim
tu amanda virtus non quod digna sit amari et munimissimum
habendi senatus locus i(d est) in quo habetur senatus. Inde
raro invenimus a neutris absolutam significationem habentibus ut
sto sedeo surgo venio. nemo dicit standum sedendus
surgendus veniendus quorum supra significationem sui servant
verbi simplicem. Activis vero neutris et a deponentibus et
communia quod eandem significationem habent quam et vero ut faciendi
thoypoieim. sequendi thoyacoluthein. loquendi
thoylalein. Participia vero supradicte forme sunt quod super-
diximus magis passivam faciendus poietheos i(d est) qui debet
fieri sequendus acaloyenthos i(d est) quem debemus sequi lo-
quendus laetheos i(d est) quem debemus loqui. Praeterea ex forma
participiorum preteriti temporis due formationes inveniuntur quarum
prior in um altera in u finitur ut venatum venatu
et in um quidem eandem significationem fere habet quam in dum
desinens cum prepositione ad. quod enim est venatum aliud

in preteriti quibus [illegible] … a latinis reperta … ad designandum … presentis et futuri … [illegible]

Est autem super dictorum …

[illegible]

nisi ad venandum questum nisi ad querendum. Virgilius
in iiii° Eneidos: venatum Eneas unaque miserrima
Dido (in nemus ire parant) i. ad venandum questum ni-
si ad querendum. Idem in viii° Eneidos: Si fortuna permitti-
tis uti questitum Eneam ad menia pallantea id est
ad querendum. Videtur tamen hoc esse quasi temporis vel esse
activi et sine propositione proferri quasi ad locum habet
sensum quemadmodum propria nomina civitatum que cum ad lo-
cum sunt tacent propositione. Sequens esse forma que
in u terminatur ablativi videtur esse temporis nominis quo pa-
res sunt tacitis scilicet propositione quid enim male vi-
su nisi visione visio enim tam ex actione quam ex
passione potest fieri diximus autem et supinis ex infiniti-
vorum vibus in nominativi resolvuntur. Verum autem propriis preteriti temporis
et nomina verum in us correpta desinentia solent ante u vel
s vel t vel x habere sic habent et ista ut lesum
lesu, morsum morsu, actum actu, doctum doctu, captum
captu, fluxum fluxu, flexum flexu. Sunt autem sup-
inorum quem habent sensum ab activis vel quibus nata
sunt ut oratum. Aratho. Alcaleim. Caim. Postoa. Ara-
sa. Leleiis. Kelim. oratum. Thorasa. leimkali. ~~dotk~~
Thodarag. Chsseimthortel. drakanenseim. Idem
cum sermone. Supina vero nominantur quia a passivis
participiis que quidem supina nominamus nascuntur. Pro-
olim autem tempore infiniti verbi solent accipi supina dicimus
enim legendi causa in honore sui et suum et ero. Au-
thitoim. Thomaneimoceneim. Barinkramthoim.

de tempore ad sterminandum
modo [illegible] et
[illegible] [illegible] ut pa-
ca [illegible] [illegible]
[illegible] aliquid [illegible]
visione per [illegible]
[illegible]
[illegible]

Visitandum autem
audiendum est

[illegible]

dusasmos Leimcathon Anaimostra iessech kan thonaineosin Benedan. Quod autem ab activis et quibusdam veniant que sunt sermonum usus ipse comprobat Virgilius in Bucolicis: Cantando tu illum aut unquam tibi fistula cera iuncta fuit, active protulit. Idem in eadem: Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis, passive posuit. Idem in ii° Eneydos: Quis talia fando Mirmidonum active dixit. Idem in eadem passive: Fando aliquid si forte tuas pervenit ad aures. Solebant enim antiqui fari quod est proferre. Idem in iii° Georgicorum: Urit enim videndo femina nec nemorum patitur meminisse nec herbe, passive protulit, et videndo perit active, id est dum videt. Quod autem hec nova sunt audit composita que frequenter ut supra diximus invenimus tam ante accusativum quam ante ablativum et eorum casuum, ut ad venandum et in venando. In neutris vero et in deponentibus quod supra dictum est simplices sunt species. Simple autem habet etiam ad infinitum quod infinitum alio verbo finito omnimodo eget, simple vero actum personam quod sit per omnes modos, persona vero sola deficit [illegible] personis verbi vice fungitur per omnes quos diximus modos et indicativum ut cantare a me potest, imperativum cantatura te potius esse, per optativum utinam cantetur a te potius cantares, per subiunctivum cum cantetur a te potius cantares, per infinitivum vero cantari a te et potius cantare te et. Hec autem interest inter infinitum passivum et infinitum qui fit ab impersonalibus quod nascuntur a verbis activis, quod infinitum passivum verbo eget solo ad perfectionem personarum ut amari volo

x) sed dicendo volo amare amari secundum illud est impersonalis verbi

philosophi ... infinitivus verbo impersonali non
solum verbis sed et ablativo casu persone indiget absque actu
ut amari volo a me quod amare volo. Ideo et addi-
gimus absque actu quod sit ad quem reddatur actus ut etc
infinitivum passivum integer ut amari volo a me sed
sepe verbo etc non ponitur subaudiendus actus ut si dicam doceri
a te volo et subaudio me.

Sequitur de tempore modorum

Quoniam igitur de singulorum terminis modorum que memorie
occurrerunt disseruimus de cognatione temporum deinde tra-
ctemus. Est quedam cognatio presentis cum temporibus tamen preterito
imperfecto et futuro. Preteriti vero perfecti tamen plusquamperfecto.
presentis temporis ipse dicitur cuius pars preterit et pars futura est.
Sunt enim tempus fluminis more instabili volutum cursu vix
punctum habere potest in presenti hoc est in instanti. Maxima igitur
pars eius sicut dictum est vel preterit vel futura est excepto
uno verbo quod Aristoteles ... vocant quod nos possumus
dicere nominare. Hoc enim omnino perfectissimum cui nichil
deest. Itaque preteriti cum perfecto vim habet quod ordine quo principium
preteriti imperfecto officio fungitur preteriti perfecti per passiviorem de-
clinationem vel plusquam paris. Similiter huius vim habent etiam
vocativa ut postulam vocor nominor dicor nuncupor
appellor. Alia autem verba presentis sicut diximus cum preterito
et futuro sunt exempli gratia si incipiam aliquem versum scribere
et dicam scribo versum dum adhuc ad finem eius non pervene-
rim et tamen pars eius iam scripta sit pars autem scribenda ergo
presentis temporis hoc solemus dicere quod continuat et coniungat
quasi puncto aliquo metuam preteriti temporis et futuri nulla in...

De indicativo quidam modus

Imperfectum vero

actione inchoamenti unde Stoici iure hoc tempus praesens imperfectum vocabant ut dictum est. Ideo quod prior eius pars que preteriit iam transacta est deest autem sequens id est futura. ut si in medio versu dicam scribo versum, priore eius parte scripta cui adhuc deest extrema pars, presenti utor verbo dicendo scribo versum, sed imperfectum est quod deest adhuc versui quod scribatur. Ex hoc igitur presenti nascitur preteritum imperfectum cum non ad finem perferimus in preterito id quod cepimus. Et ut in eodem exemplo maneam si incipiam in preterito versum scribere et imperfectum eum relinquam tunc utor preterito imperfecto dicens scribebam versum. Ex eodem quoque presenti nascitur etiam preteritum perfectum si enim ad finem perveniat presens inceptum statim utimur preterito perfecto. Quomodo enim ad finem scripto versu dico scripsi versum. Et sciendum quod plerumque vel syllabas quasdam vel species tempora preteriti mutant presentium perfectum et vel pares habentur vel minores vel ampliores syllabis ut lego legi doceo docui facio feci sedeo sedi do dedi domo domui. Ex eo item preterito perfecto nascitur plusquamperfectum si inveteravit res a nobis perfecta mox enim scripto versu recenti adhuc perfectione dico scripsi, ipsa perfectione sin autem diu sit perfectum incipit iste plusquamperfectum itaque scripseram tempore de quo dicimus. Sciendum tamen quod Romani preterito perfecto non solum in re modo completa utuntur in quo vim habet eius qui apud Grecos paracimenos vocatur quem Stoici teleion enestota id est presentem perfectum nominaverunt sed etiam pro aoriston accipitur quod tempus apud Grecos tam modo perfectam rem sine ullo termino ante significare potest. Sed sicut apud illos infinitum tempus

dictione thon syndeti adverbii thon paracimenon

id est adiacens tempus et praeteritum thon ellalanthon persinthe-

ticon id est plusquamperfectum sicut sit apud nos hoc idem praeteritum

perfectum pro et modo et multo ante intelligi perfectum et apud

auctores hoc exemplis comprobatur. Evander enim apud Virgilium

in VIII° de matre sua dicit cecinit que prima futuros Enea-

das magnos et nobile pallanteum cecinit dixit pro ceciner-

at multo enim ante illa cecinisse intelligitur et ipse poeta ex

sua persona Troie qui primus ab horis Italiam fato pro-

fugus Lavinia que venit littora venit posuit pro venerat

hic enim quoque multo ante intellexit venisse Eneam ad Ita-

liam. Ergo ipse per se sic completur vim praeteriti perfecti non aliud

indiget hoc habere quam apud Grecos illud quod Loriston

vocant hoc autem dicit a plusquamperfecto quod illud per se pro

latum non eget adverbio pridem quod habet in se hoc taliter

nisi velimus explanande quantitatis causa temporis addere ante

triennium vel annos IIII licet illi modo vel nuper adverbia iun-

gere. Praeteritum vero perfectum ad manifestandam propinquitatem vel modo vel

pridem adverbiis eget. Futurum ex presenti nascitur ipse enim quasi

sit medium praeteriti imperfecti et futuri. Itaque consonantes presentis fiunt

in praeterito imperfecto quam futurum ut dico dicebam dicam. Praeteriti

vero perfecti consonantes fiunt plusquamperfectum ut dixi dixeram

Reddunt in subiunctivo modo futurum quod praeteriti perfecti fiunt consona-

tes ut dixi dixero. quod non sine ratione venire videtur. Nam

futuro quoque temporis cognatio est cum praeterito perfecto quantum ad infinitatem

temporis. hoc est ad Loriston. sicut enim praeteritum perfectum vel modo

vel multo ante possumus intelligere sic etiam futurum

Apud Grecos etiam

Movet quandam obiectionem contra predicta et eius solutionem subiungens dicit [illegible]

[illegible]

Optativus autem quamvis

[illegible]

statim

uel mox uel multo post intelligere possit ut si dicam
sciebam uel scripseram incertum temporis futurum spacium nisi
uel minus uel uerbis quoque comparatiuis ut si dicam fecera
incertum est utrum multo an paruo superet illud ad quod comparatur
Habet igitur affinitatem secundum ordinem naturalem presens futuro quod presens
incohatum est nec perfectum imperfectum et futurum cum preterito uero perfecto
et plusquamperfecto futurum quia incertum sit temporis spacium. Sunt
igitur in aliis modis presentis sicut dictum est coniunctiones seruat
futurum in subiunctiuo preteriti perfecti uelamen sequitur. Quidam uero
eo quoque sic habere iura affinitatis / idque ex participiis ma-
xime est cognoscere que cum in preterito tempore non finiunt spacium
preteriti temporis si breue sit an longum sicut dicam amatus
uel locutus incertum est utrum modo an multo ante. Similiter in
futuro amaturus locuturus mox an multo post incertum est.
Idque in plerisque uerbis ex preterito fit futurum amatus amaturus
scitus sciturus locutus locuturus auditus auditurus. Diximus
autem in plerisque quia inueniuntur preteriti temporis pleraque carentia participio
sed quia ad presens quoque est ei cognatio fit etiam a presenti futurum
ut amans amandus docens docendus loquens loquendus
audiens audiendus. Sed tamen sciendum quod omnia transgrediuntur
forme participia i. in dus terminantia etiam nomina esse putat. Con-
firmat autem superdictam rationem cognationis temporum etiam regula
auctoralis declinationis in qua ex presenti fit preteritum im-
perfectum et futurum diuersis modis absque subiunctiuo ut fero ferebam
feram ferrem. Ex preterito uero perfecto plusquamperfectum fit tuli
tuleram tulerim tulissem et futurum subiunctiui tulero.
In participiis quoque ex preterito passiuo nascitur futurum actiui

ut latus laturus ex preteriti activi futurum participii ut fervus
fervidus. Sed tamen quamvis penitus mutent omnes formas in
quibusdam anormalibus verbis supradicta tempora secundum tamen integra
manet eorum et tantum quantum temporum ut sum eram ero. Ver-
umtamen in aliis quoque partibus orationis hoc invenias sicut
cognatio personis diversis invenitur vocibus ut puta in nominibus
pater masculinum est et eius femininum mater. frater soror
patruus amita avunculus matertera. bonus eius comparativum
melior superlativum optimum. Iupiter eius genitivus Iovis
quantum ad usum modernorum. ego eius genitivus mei. Et econtrario
sepe diversa secundum vel pluribus inveniuntur vocibus ut liber libra
fiber fibra. elenus elena. tulius tulia. que enim nomina
non sunt vera mobilia sed quasi se nascentia perdunt etiam supra-
dicta appellationes nomina feminina non sunt a masculinis
nata sed sunt a se orta quamvis simpliciter mobilibus habeant for-
mam. Illud quoque comprobat cognatio temporum quod infinita verba a preteri-
to tempore habent etiam futurum tamen. dixisse. dictum ire. legisse. le-
ctum ire. mersisse mersum ire. fluxisse fluxum ire. Sic
enim propria preteriti temporis tamen vel se sumunt a verbo preteriti perfecti
sic eorum formam secundum infinitum futurum. Infinita autem nominatur
sunt sicut dictum est ab eo quod tacent sive definita tamen personarum
quam numerorum sed nominis quoque nomina appellantur ab eo quod tacent utrumque
sive.

Effectiva preteriti temporis preteriti perfecti et plusquamperfecti
divino etiam futurum subiunctivi quia ex supradictis
nascuntur temporibus sunt inspecto desinentia inchoativa
vel meditativorum tamen supradicta tempora memini me invenisse
ut fervesco calesco horresco tepesco. esurio. lecturio. mic-
turio parturio. Sunt alia verba quibus desunt diversa tempora

Ostendit hic quod desiderabat modo ... ipius ... et incepisse et desiisse. Tunc ibi

In hoc autem modo. Videtur quod tempora ponenda sunt quoque tamen optativo et dicit quod solummodo idest optativo et infinitivo. cuncta sunt tempora apta latinis ... una et eadem voce diversa tempora coniunguntur et ... dicat esse ... optativum imperfectum ... [illegible] ... quod utrumque imperfectum est ... imperfectum ... aliquid futurum ... Quod ... tempora ... modo maxime esse ... ab hoc modo ... futurum est ... Quia ... voce ... optativo ... et preteriti imperfecti optativo et ... ad futurum. Unde ... quod ... possit poni in designatione rei incepte ... res incepta ... aliquid ... et tamen ad futurum ... re incepta aliquid ... est futurum ... Sed videtur quod aliquid potest poni ... designatione rei non incepte ... legerem ... Ideo ... legere est ... preteriti imperfecti ... designatione rei non incepte ... legisse ... Unde ... desiderio ... legisse ... legendi ... ad illud quod ... refertur sed addit quod videlicet ...

Sequitur videre de preterito ... [illegible]

usu deficiente non habere preteritum et quibusdam deest participium
tum preteritum et omnia que ex ipso nascuntur ut ferio tollo
sisto fero. aio furo quod Varro ponit. Ergo aliorum verborum
participiis preteritis que videntur eandem formam habere pluribus verbis
in quibus rationem invenimus ut percutio percussi ferio percussi
statuo statui et sisto statui vel ut quidam steti quod est
a sto. Sed Iuvenalis in iii. Gaudent seda pegrina ad
pulpita tatu. Positum quod fisti. sustulo antiquum sustuli
tollo sustuli. suffero sustuli. tulo antiquum tuli. fero tuli
insanio insanivi. furo insanivi. meto etiam quidam messui
quidam messem fieri sed usus antiquorum messui comprobat
quod et de preterito tractabimus ondecimo. Cerno crevi et cresco
crevi apud vetustissimos invenitur. Meo vado meior
meritum debet facere sed in usu non est meritum. Mando ma
dis eius preteritum participium quidam mandi alii mandini alii
mandidi esse voluerunt. Ennius in Medissia. Sed ferox
mas madissent imprimis ... A strido quoque alii stri
dini alii stridi protulerunt. Ennius in Annalium v. ...
ssa que per pectus dum fuserit striderant ast... In omnibus
passivis et quibus et deponentibus id est in omnibus verbis in
or terminantibus desunt tempora preteriti perfecti et omnia que ex his
nascuntur. Participia enim quidam verbo substantivo id est sum et
omnibus eius tempori e contra vice funguntur quod Greci quoque solent facere
in multis verbis temporibus preteriti et plusquamperfecti et maxime in
modo optativo et subiunctivo. Tethimmaipe Tetuphthi
Kathapetti Tetimmathe Eathe Tetimmenoen Em
thetim menoen Emthethimmenoen Emthenestes
Emthethim menoen Ehemeni Thaiene Aneau
the Thianne Herason Eneanthe Tetimmenoen

Subiunctivus

conueniet ea ratione. Sed tamen apud Grecos pene innumerabilia
sunt verba que vel litterarum inconsonantia vel regularum quibusdam
rationibus impediantur vel usu ut non habeant declinationem
plenam per omnia tempora apud nos. Pauca sunt paucissime
inveniuntur tamen etiam quedam in hoc desinentia sed non multa in
quibus preteritum perfectum per participium solet demonstrari que
neutropassiva a quibusdam nominata sunt autem hec sola
gaudeo gavisus sum audeo ausus sum soleo solitus sum
fido fisus sum fio factus sum quorum tamen antiquissimi prole-
bant etiam preterita perfecta proferre hoc modo gaudeo gavisi audeo
ausi soleo solui fido fisi vel fidi fio fui sed nunc hiis non
utimur. Sunt verba quibus desunt et tempora et persone ut fo-
rem fores foret forent fore credo inquit Varro in [illegible] auspiciis
et primam ponit personam in fio. Aio quoque preterito perfecto deficit
imperativo etiam verbum cum multis deficit. Item inchoativa verba
que ex se nascuntur deficiunt per tempus futurum primum infini-
to ut peniteo penituisse pudeo puduisse quamvis antiqui
puditum ire dicebant et puditus participium ut Plautus
in Bachidibus neque me neque te tam intus puditum est fa-
ctis que facis. Verbo metuo metuisse deficit in futuro
et timeo timuisse lateo latuisse appareo apparuisse obe-
dire obedisse et pleraque neutra secunde coniugationis horreo
horruisse tepeo tepuisse rubeo rubuisse paveo pavisse
Inchoativorum quoque et meditativorum in infinitis non solum
preteritum sed futurum deficit temporis ut horresco fervesco te-
pesco parturio esurio lecturio. Primo preterita si sunt
eiusdem forme inchoativorum plerumque deficiunt in futuro
ut disco didicisse posco poposcisse compesco compescuisse

Infinitiuus

[illegible]

Ideo vocat dicitur valet ut cras legam et quomodo [illegible] resolvitur [illegible] infinitivum [illegible] volo legere cras [illegible] que est ut [illegible]

[illegible] desinentibus per tempora sufficienter dictum est nunc de modis tractemus

[illegible] que est utrumque legere cras non [illegible] dicitur [illegible] videtur esse [illegible]

Notandum autem ostendit [illegible] quedam infinitivi [illegible] nomine ipsius rei [illegible] et est [illegible] nomen [illegible] actionem [illegible] passionem [illegible] ut visus [illegible] nomen habet infinitivum [illegible] et in [illegible] ipsius [illegible] legere [illegible] illam actionem [illegible] ipsius [illegible] infinitivum [illegible] lectio est bona [illegible] infinitivum per [illegible]

[illegible] volo legere [illegible] nomen rei [illegible] resolvunt [illegible] infinitivum [illegible]

[illegible]

Secundia qua[illegible]

[illegible]

reliqua [illegible]

[illegible]

[illegible]

... ut patiente **Quoniam ego frequentissime** [illegible] ... sine dubio nomine est **Hoc tamen videtur** [illegible] ... per instantia [illegible]

et etiam varietas in vi gerundiorum poterat habere solutionem quia quod post ... in vi nominum ...

... vigila et amanda virtus et audi magistrum ... in vi gerundiorum ...

... Et quaeritur cum legendum est vigilandum ...

[illegible]

Preterea gerundia

[illegible]

Ex forma participiorum

[illegible]

Preterea

[illegible]

quorum forma

[illegible]

Requiunt

[illegible]

Pro omni dicitur tempore

[illegible]

ut nomina [illegible] [illegible] [illegible] activa possunt id est [illegible] [illegible] et passive ut tibi cantando [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ... fando [illegible] possunt active [illegible] [illegible] [illegible] ... [illegible]

[illegible]

Impersonale

[illegible]

Hoc autem inter infinitivum

[illegible]

Sed plena sit et sine [illegible] affectus sed et actu resoluta ad optatum infinitivum [illegible]
[illegible] sociae [illegible] subaudiendo [illegible] voluntate [illegible]
[illegible] subaudiendum. Respondetur autem quod [illegible] sit suppositum [illegible] obliquum casum [illegible]
[illegible] verborum alia sunt activae vocis alia passivae ut placet et [illegible]
[illegible] sunt [illegible] implicat activae vocis [illegible] infinitivum verbum ut [illegible]
[illegible] legere [illegible] implicat passivae vocis non [illegible] male dicitur amo [illegible] legere
[illegible] passivae [illegible] activae vocis [illegible]
[illegible]

Nominativus igitur de singulorum [illegible]

[illegible]

albedine participat ut cum cognosceretur quid est quo participat ipsa et unde dicitur alba repertum fuit hoc nomen albedo ita ut in ipsa nominis impositione causa quod cum non esset substantia [illegible] est cum hoc est nomen albus primo repertum est ante cum [illegible] ubi albedo repertum fuisset est cum hoc illo per derivationem formavit manifestum est. Secundo quod repertum fuerit [illegible] ad substantiam [illegible] cum hoc aliter zerea [illegible] et [illegible] se [illegible] est [illegible] repertum fuit [illegible] vocativum [illegible] ut ipsa nomina sibi et ceteris rebus [illegible] est [illegible] prima et secunda persona copulativum est nominum et substantivis et rebus ceteris [illegible] tractatus nominis appellativi. Poterit autem aliquis dicere quod ista vocativa [illegible] nominibus [illegible] illa nomina esse copulativa [illegible] sunt ergo fortasse qui dicunt ipsa presentia sive substantiam id est copulationem [illegible] verba vel vocativa sive nominativa id est nominum copulationem [illegible] aliquid est qui in libro [illegible] magis [illegible] esse [illegible] [illegible] verba [illegible] et verba [illegible] dicunt plenum [illegible] tamen quia [illegible] sola aliorum [illegible] [illegible] quod addit quod alia verba a substantivis et vocativis sunt [illegible] et futurum id est tale [illegible] totum est preteritum [illegible] totum futurum [illegible] [illegible] quod [illegible] temporis [illegible] quedam [illegible] preterito et futuro [illegible] [illegible] constat [illegible] quedam est quod preterito et futuro [illegible] Ex horum

Ostendit deinde quod ex presenti tempore nascitur preteritum imperfectum [illegible] quod [illegible] est si ad [illegible] non perducitur [illegible] potest [illegible] preteritum imperfectum [illegible] vocabulis [illegible] ut ex presenti tempore id est ex voce presentis temporis nascitur preteritum imperfectum id est vox preteriti imperfecti [illegible] que [illegible] tempora est [illegible] sit imperfectum [illegible] presens est [illegible] voce presentis temporis [illegible] [illegible] est voce preteriti imperfecti [illegible] [illegible] quedam [illegible] [illegible] vel perfectum [illegible] futuri [illegible] preteriti [illegible] preterit pars [illegible] futuri est [illegible] que preterit imperfectum [illegible] preterito [illegible] Ex eodem id est preteriti [illegible] [illegible] preterito perfecto et plusquamperfecto [illegible] [illegible] presenti nascitur preteritum perfectum [illegible] [illegible] aliquid eius preterit [illegible] perfecto [illegible] preterito perfecto [illegible] nascitur preterito perfecto [illegible] [illegible] medius [illegible] [illegible] tempora ut lego [illegible] [illegible] quibus nec [illegible] in media nec [illegible] temporis [illegible] [illegible] quod addit quod preteritum perfectum [illegible] est [illegible] preterito [illegible] Ex eo item id est [illegible] quod preterito plusquamperfectum nascitur a preterito perfecto sive de ipso tempore [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] imperfecta [illegible] est voce preteriti plusquamperfecti que designat [illegible] preteritum [illegible] [illegible] perfecta est [illegible] voce preteriti perfecti [illegible] [illegible] preterito perfecto [illegible] de preterito perfecto [illegible] [illegible] plusquamperfecto nascitur Sciendum tamen quod Romani

Adiungit id quod Romani non solo voce preteriti perfecti utuntur in designatione rei nuper completa [illegible] sit infinite ut an nuper an pridem perfectum sit [illegible] [illegible] [illegible] habent enim Greci in designatione rei perfecte [illegible] nuper esse perfectum [illegible] Paratatikon id est [illegible] [illegible] per adiectionem temporis nominant [illegible] interpretatur [illegible] temporis habent etiam aliam vocem qua [illegible] loquitur de re perfecta quod non diffinitur [illegible] nuper an multo ante sit perfecta quam vocant aoriston id est infinitum temporis [illegible] etiam aliam vocem qua diffiniunt rem dudum esse perfectam quam vocant hypersyntelicon id est plusquamperfectum [illegible] Latini in designatione rei perfecte [illegible] vocis habemus [illegible] et infinite et pro re nuper et dudum perfecta [illegible] quod preteriti perfecti [illegible] est itaque unum preteritum perfectum pro paratatikon et pro aoriston [illegible] plusquamperfectum pro hypersyntelicon [illegible] addit quod aoriston apud Grecos adiectione [illegible] adverbii [illegible] quod valet quam nuper [illegible] quod [illegible] [illegible] id est aoriston adiectione [illegible] id est temporis [illegible] preteritum [illegible] preterito perfecto [illegible] hypersyntelicon nuper [illegible] pro re paulo ante perfecta sed [illegible] adiectione [illegible] adverbii [illegible] dudum perfecta et [illegible] verba adiectione [illegible] pro re [illegible] sine determinatione [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] preteritum perfectum [illegible] aoriston [illegible] aut a plusquamperfecto [illegible] [illegible] adverbio [illegible] vel alio ad designandam rem dudum esse [illegible] preteritum [illegible] perfecto ad determinandam rem perfectam [illegible] adverbio nuper vel pridem. Futurum

Rursum ex presenti nascitur. Addit deinde quod futurum nascitur ex presenti

[illegible]

Itaque consonantes

[illegible]

Sed tamen in subiunctivo

[illegible]

Confirmat autem

[illegible]

Illud quod comprehendit

[illegible]

[illegible]

Infinita autem vocata sunt

[illegible]

Defectiva preteriti temporis

[illegible]

[illegible]

Ponit alia verba

[illegible]

In omnibus passivis

[illegible]

Inveniuntur tamen etiam

[illegible]

Item sive eorum [illegible] superlativus habet sivem vel [illegible]issimum [illegible] unde vnde meior [illegible] quos [illegible] est [illegible]issimum sed quia [illegible] solum [illegible] habent [illegible] positiva sed et [illegible] et [illegible] autem [illegible] Permixtis quod [illegible] vocibus [illegible] passio [illegible] aliis neutra [illegible] [illegible] iste neutropassiva vocantur [illegible] [illegible] neutra [illegible] et [illegible] et neutropassiva [illegible] neutropassiva que neutra et [illegible] passionem ut vapulo [illegible] que in parte [illegible] neutra [illegible] passiva ut gaudeo [illegible]issimum [illegible] [illegible] que autem ponit quibusdam [illegible] nec plac[illegible] [illegible] dicit cum [illegible] [illegible] et parvum dicit [illegible] totum [illegible] esse unum nomine [illegible] [illegible] [illegible] nisi alterum [illegible] alterum [illegible] adiectivum ut respublica [illegible] [illegible] obliquis [illegible] [illegible] composito ut [illegible] [illegible] [illegible] aliquis [illegible] neutropassivum esse [illegible] de neutropassivo Et sunt neutropassiva [illegible] est ea que [illegible] neutri in parte passivi [illegible] [illegible] [illegible] neutropassivum [illegible] [illegible] [illegible] sunt neutra que [illegible] [illegible] neutropassiva [illegible] neutropassiva [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] vel [illegible] gaudeo [illegible]issimum vel [illegible] et alia [illegible] [illegible] neutra [illegible] [illegible] neutropassiva ut [illegible] [illegible] gaudeo [illegible] [illegible] ausus[illegible] [illegible] [illegible] fido [illegible] [illegible] [illegible]

Sunt verba quibus [illegible] pars [illegible] capituli in qua ostendit [illegible] verba que non [illegible] temporibus [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] persona [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] cum [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] id est [illegible] [illegible] et [illegible] id est [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] et modi [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Item impersonalia verba [illegible] addit quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] infinitivi id est [illegible] [illegible] ut per [illegible] ut penitet et pudet et [illegible] [illegible] dictum est [illegible] [illegible] ab activis vel neutris ut [illegible] [illegible] per [illegible] ut [illegible] [illegible] Aliud etiam adiungit [illegible] [illegible] ut [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] alia [illegible] addit etiam quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] infinitivi ut composita [illegible] [illegible] [illegible] infinitivi et de tempore [illegible] [illegible] [illegible] in hoc tractatu fere omnis manifesta sunt [illegible] liber [illegible] [illegible] liber libri aut pro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aut pro [illegible] est mobile libra vel [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] aut [illegible] [illegible] liber [illegible] [illegible] fibra vena Compositum [illegible] et pede et [illegible]

liber
libra
fiber
fibra
Compositum

Sequitur octavus Tractatus

Tractatus [illegible] in quo [illegible] verbi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] tria capitula [illegible] [illegible] duas partes [illegible] [illegible] agit [illegible] de modo [illegible] [illegible] specialiter [illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Item [illegible] in duo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est

[illegible] [illegible] affectus ad quos animus inclinatur [illegible]

Modi sunt diverse inclinationes animi varios eius affectus [illegible] Sunt autem quinque Indicativus sive diffinitivus imperativus optativus subiunctivus infinitivus. Indicativus quo indicatur vel [illegible] quod agitur a nobis vel ab aliis. [illegible] ideo [illegible] [illegible] quia [illegible] est in omnibus tam personis quam temporibus [illegible] [illegible] [illegible] modi [illegible] et [illegible] nota sive verba vel [illegible] ex hoc [illegible] ut duco ducens duxi dux ductus. Rego regens rexi rex rectus ferveo fervens fervesco ferver. Horreo horrens horresco horror. Inte[illegible] [illegible]

intellexi · intellectus · Ledo · ledens · ledi · lesi · lesus · lesio · Et quia
ipsa prima posicio verbi que videtur ab ipsa non esse prolata in hoc
modo quemadmodum et nominibus et casibus videtur · Et quia statum sive e-
senciam rei significat · quod in aliis modis non est · neque enim qui
imperat neque qui optat · neque qui dubitat in subiunctivo statum
actus vel passionis significat sed tantummodo velle aut voluntatem de re con-
tinere · Unde sicut primum auctoritas doctissimorum tradidit
modorum in declinacione verborum · Sciendum tamen quod quidam ausi sunt infi-
nita ponere prima sed male · nocent enim propter statum a re in-
perfecta aut dubia incipere // quidam enim dubitaverunt an
verba sint hec et inter adverbia magis ponenda censuerunt quia
neque numeros neque personas neque affectus aut tempora habent et egent aliis
verbis sicut adverbia · Dicimus enim lege studeo · studes · studet · sicut
bene studeo studes studet / sed hec postea non esse adverbia ostendi-
tur · nunc hoc sufficiat unde non bene ab infinitis quosdam
cepisse sed neque ab imperativis neque ab optativis erat inci-
piendum · cum hoc optamus illo imperamus · ut sit indicativus qui-
nisi prius sit notum non possumus scire quid imperamus vel
optamus / Subiunctivus vero quem quidam dubitativum appellaverunt
inutilem scilicet indicativo congruentem ipsum enim dubitativum indicativum
aut post esse consequitur vero si tollas dubitacionem non opus est sub-
iunctivo uti in re certa sed indicativo / ergo non alius modus inve-
niendus omnibus quam indicativus / sicut enim in nomine
si quis preferat genitivum vel aliud post rectum tamen multo an-
tiquum cognoscit ex quo nascuntur obliqui · sic qui alique
modum preferat sciat primum indicativum qui est pene verbi
rectus · Sicut et presens tempus ceteris aliis preponitur temporibus et
primum obtinet locum quia in ipso sumus dum loquimur de preterito
et futuro · Et quia ad presens preterita et futura coniunguntur quia
si non sit alia intelligi minime possunt · Et quia propositio indica-
tivi ab ipso incipit et quia ex ipso cetera tempora oriuntur velud

Quid sit modus verbi
in genere · quot eciam
sint modi · quid sit
modus actus verbo-
rum et sic imperativus
verborum in hoc autem
quo ordine ponat eciam
ratio · De modo
Modus ergo duabus de causis
considerandus in generali cum
aliis vocum · tum rerum
vero · Et est modus
rerum vero affectus aut
actionis vel passionis
dicitur enim affectus de
actione eadem vel passi-
one signum aliquis enim
affectiones seu affectiones
quorum indicare aliquid
imperare · quoque optare
quoque alii quoque ad
hoc ut affectus aut de-
signandos secundario recepte
sunt quedam collectiones
vocum que dicuntur modi
rerum vocum ut modus
rerum vocum dicitur collectio
vocum in diversis personis
temporibus et numeris quorundam
affectuum aut designacionum
Primis autem tantum
consuetudinis sunt affectus aut
quorum verbis conveniunt
et usque modi vocum
rerum vocum esse dicuntur Illa
namque vocum collectio
verborum que modus
dicitur infinitivus non propter
modum dicitur sed non aliud
secundario habet affectum
sed hoc primo meruerunt
modum appellari quia
ab aliis quoque ipse dicitur modus
resolvuntur in ipsum Mo-
dus autem a modificando
verbo dicitur quia hoc verbum
per modos suos aptissime
distinguitur · Accidit autem
modus verbo utroque scilicet rerum
rerum et rerum vocum · Et
modus rerum rerum accidit
verbo · id est eius secundaria
significacio · Et ut apertissime
loquar modus rerum
vocum magis est quibus
quedam propterea vocum
in diversis personis temporibus
et numeris eiusdem affectus
aut designacionis quo per
dici debet · talis collectio
vocum Causa quoque imper-
sonalis verborum in hac
arte sunt diversi a-
ffectus · Ut ait
Priscianus in hac originaliter
de modis · Primo different
quidem secundum diversitatem
quia ordinem tamen ordinis
et casualem nominum
Differunt autem sic
modi per diversitatem
inclinaciones aut qualitates
varia quoque declinacio-
nis quo et modus rerum vocum

Et modum secundum rationem attingit, quod enim ait modos diversas inclinationes animi esse, quantum ad modum secundum rationem retulit, inclinationes appellans affectus ad quos animus inclinatur. Quod autem addidit quas varia consequitur declinatio, ad modum secundum vocem addidit. Bene autem ait diversos affectus mentis consequi, quia collectionem [illegible] dicuntur modi secundum [illegible] secundum vocem representant propter modum secundum rem. Addit autem [illegible] quod quinque sunt modi verborum. In verbo modus et passionis [illegible] pronuntiata [illegible] quod mentis notat affectus principales. Quinque sunt modi, tres a significando vocantur: indicativus, imperativus, alter ex tribus optativus. [illegible] non coniunctivus [illegible] sibi verbum adiungi querit aliud verbum, velut quo vel cum. Sed subiungit ei quoniam vel quando vel pars equivalens semper coniungi debet ei. Infinitivus [illegible] numeris et personis est defectivus [illegible] non definit et plene nil notat per se tempore [illegible] modus est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] modus [illegible] definiat actum [illegible]

Indicativus dicitur

[illegible] specialiter descendit ad modum indicativum [illegible] tangit eius descriptionem [illegible] inferet rationes sex. [illegible] indicativus ponitur primus. Prima tangit ibi [illegible] ibi [illegible] ibi [illegible] ibi [illegible] ibi [illegible] ultima ibi [illegible] unde dicitur primus dicitur indicativus quod indicamus quid [illegible] valeat vel a nobis agatur ut lego, legis, legam, vel ab aliis quod fit per voces secunde et tertie persone ut legis, legit. Et subiungit [illegible] causas quas prius [illegible] ponit [illegible] quia [illegible]

et quod preteritum non potest esse nisi quod prius fuit presens. Futurum autem vox sive sermo esse non potest nisi cogitationibus nobis et notiones sumentibus ex presenti vel ex preterito. De futuro quoque sumimus notiones vel ex his que nobis in ore veniunt vel ex ipsa natura rerum vel ex cogitatione. In ore quidem ut si videam solem orientem in presenti ex hoc concipio et futurum esse [illegible]. Natura ut cum videam solem occidentem in presenti possum scire naturali motu rerum quid est futurum. Cogitatione vero ut si cogitem dubitans quale sit in presenti ex hoc notionem concipio futuri. Dicitur prima persona preponi aliis sicut presens tempus preponitur ceteris quod ipsa loquitur et per eam auditur. Secunda ad quam loquitur et tertia de qua loquitur; nisi enim sit prima que proferat sermonem alie esse non possunt, et quod ista sine illis potest inveniri cum secum aliquis loquitur, ille autem sine ista non inveniuntur. Et quod causa naturaliter ante causativa, quam prima loquitur, quam Greci Lysian vocant esse solet. Causa autem sit secunda et tertia persone, secunda prima sine qua ipsi illis preponitur que sunt causative. Et sicut et numero incipimus quod est naturaliter primus est numerus qui duplicatus vel multiplicatus facit numerum plurem. Et activa ideo prima proferuntur quod naturaliter precedit actus ad passionem que esse non potest nisi sit actus, et quod qui agit incipit, sequitur autem qui patitur. Et quod verbum activum additione eget littere vel litterarum ut faciat passivum esse. Redeunt igitur ad ordinem modi repetiti.

Modi sunt ut predictum est diverse inclinationes animi quas varia consequitur declinatio verbi. Indicativus primus ponitur propter quas enumeravimus causas. Indicativus autem dicitur quod per eum indicamus quid agitur. Imperativus quo imperamus alicui ut faciat aliquid vel patiatur, qui ideo secundum tenuit locum quod per se absolute quemadmodum indicativus non indiget auxilio alterius partis ad plenam sententiam, licet tempora

et personas deficiat naliter/ Solemus tamen nos poetae imperan
tes sedecies orantes sepissime eo uti ut Virgilius in quarta
mutasi causas memora quo numine leso/ Et in primo
Eneydos/ Vos o Kalliope precor aspirate canenti/
Tamen esse optative qui cum numeris et temporibus et personis perfectior
esse videatur imperativo tamen eget adverbio optandi ut plenum
faciat sensum et quod qui optat inferior videtur esse imperante
in re itaque post imperativum ponitur/ Tertius est subiunctivus
quippe qui eget in re non solum adverbio vel coniunctione
quod dubitativus tantum de oratione ipsius illis indiget
verum etiam altero verbo et perfectum faciat sensum/ sicut Virgilius in Bu
colicis/ Cum faciam vitula pro frugibus ipse venito/ Et
tamen quod omnibus modis aliis socians facit subiunctivus qui cum
diversas habeat significationes non ab una earum sed a constructione
nomen accepit quod in constructione semper subiungitur vel uti deuocatiua
que diversas habeat species generale tamen nomen multas species
sibi defendit/ Est enim quando dubitativus sit ut si videas
integro/ Est quando confirmativus ut Virgilius in primo Eneydos
Certe hinc Romanos olim volventibus annis/ Hinc fore
ductores revocato a sanguine Theucri/ qui mare qui
terras omni ditione tenerent/ Pollicitus/ Tenerent enim
confirmative dixit/ Est quando suadentes hortamur ut si
dicas prodest ut legas/ Est quando ~~[illegible]~~ imperantes
ne facias ne dicas in quo non eget alio verbo
Est quando ondentes potuisse sed nisi quid impedimento
fuisset ut facerem si placuisset dicerem si licuisset/ Sunt
fortassis et alia que pertinerent coniunctivis et alie partes dicti mo
di que sunt inveniri/ Infinitivus qui in personis et numeris
deficit unde et nomen accepit infiniti quod nec numeros nec
personas diffinivit et eget verbo cum quo constructus sup dicte

est personis et temporibus
quod est coniunctivus additur
et quod ceteri modi
sortiuntur scilicet a
significatione/ Tamen notandum
et nota et verba
passiva ab hoc modo
sileant deinde vta
servio servior et
serviens et serviesto
Tamen quod est pono
verbi [illegible] in prima
persona [illegible] verbi in
[illegible] [illegible]
[illegible] altius [illegible]
hunc alicuiusque et [illegible]
petens [illegible] aliam
Tamen [illegible] [illegible]
[illegible] sit a rem [illegible]
ponit et [illegible]
[illegible] vel fore [illegible]
ceteri modi [illegible]
sed [illegible] [illegible]
re [illegible] et [illegible]
desig[illegible] i. de re nondum
existente [illegible] [illegible]
ut iudex est [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
videtur [illegible] [illegible]
personis temporibus [illegible]
modi [illegible] [illegible]
[illegible] sine [illegible]
seu [illegible] seu principalia
[illegible] [illegible] vocatur
[illegible] [illegible] [illegible] per
[illegible] et non per [illegible]
verbi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]

Sciendum tamen

Hic tangit sextam
[illegible] [illegible] quae in
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ponitur et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
modos et hoc [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] modum
[illegible] [illegible] [illegible]
fore [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] modus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] hoc de
infinitivo [illegible] [illegible]
[illegible] videlicet [illegible] de aliis
[illegible] opinionem quorundam
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]

Prima quos replen- dit subiungens sed male dixerunt [illegible] infinitivo [illegible] sit imperfectum [illegible] opportebit aliquod in- esse perfectum [illegible] dubitaverunt quia in- finita verba sunt vel debuerunt dici potius adverbia eo quod aliis ver- bis solent adiungi quo- modo adverbia quod tamen non est [illegible] deinde sub- iungit quod necesse est con- iunctivus vel optativus [illegible] incipiendo [illegible] illi [illegible] indi- cativum [illegible] imperativum [illegible] fiat quod indicativus [illegible] optativum vero optativus subiunctivus vero [illegible] indicativus [illegible] indica- tionis dubitationem [illegible] [illegible] indicativo [illegible] potest [illegible] [illegible]

Est et non alius modus

[illegible] infert [illegible] principalem [illegible] per [illegible] alio- rum [illegible] [illegible] [illegible] Et primo [illegible] nomi- [illegible] [illegible] reddens [illegible] ordinis [illegible] etiam [illegible] ad [illegible] quod indica- tivus [illegible] modus precedit [illegible] [illegible] precedit [illegible] [illegible] et futurum Et [illegible] causa ordinis modorum [illegible] ordi- nationem temporum quod in [illegible] [illegible] [illegible] precedit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et [illegible] per [illegible] id est [illegible] notitia in- telligimus [illegible] et futura [illegible] [illegible] [illegible] disputare in- telligo [illegible] ipsum disputasse vel dispu- taturum fore Et [illegible] [illegible] [illegible] verba aliorum temporum a verbo [illegible] Et [illegible] [illegible]

modis ut fecit aliquod perfectum ut legere incipio. legere incipiebam. utinam legere inciperem. cum legere inciperem. Impersonale verbum in prima persona sive singulari et pluralis et solum vel a neutris activam vel actam vocem in continuatione habentibus passivam plerumque nasci ut statur. curritur. venitur. ambulatur. vel ab activis ut amatur. legitur. A passivis vero vel quibus vel deponentibus numquam nisi ab uno misereor. miseretur sed magis id quidem a misereo est. Vetustissimi enim pro misereor misereo dicebant sed diversis supra ordinem verbis. Supina vero vel participialia que nos gerundia dicimus ad nomina ut probabilius dissimilat et temporibus careant sine quibus verbum esse non potest et casus assumunt et preposicionibus separatis adiungantur sine dubio inter nomina esse videantur que tamen infinitivorum loco ponuntur tam activorum quam passivorum non per se ea solum ponuntur pro infinitivis accipiuntur sed eiusdem forme indubitata nomina adiuncta aliis nominibus cum eundem casum ut Lucanus in primo invectivarum Nichil enim munitissimum habendi senatus locum id est tutum habendi senatum asfoalesten thinitem tanton Inter mobilia tamen nomina eiusdem forme et hec id est supina hoc interest quod hec sive ab activis sive a quibus nascuntur genera habent paratorum ut amandi philetheon id est tou philin phileinsas philecis Ex- cam Illa vero passivam solam ut amandus philesteos id est qui debet amari ~~philestia~~ amanda philestea amandum philesteon // Et quod supina eo sint generis neutri et singularia co- gnoscuntur diversis in his et generibus ut cando

omnia et amando militem et amando precos et q̄ illis
casibus adiungitur quibus et v̄ sicut sup dominico
ut nocto tibi noctendi ita tibi noctando tibi nocto
tibi. ¶ cum pronominibus coniungitur separatis quod cui-
no est condit usus. Cicero pro milone. hunc
ego interfector si essem in confitendo. Idem in iiijo Verri
narum. Quo pretinaz ob absoluendum acceperas. Virgilius
in Bucolicis. et totum pastoris age tytere et mitte agendum
Venti sacramento caprio cornu ferit ille caveto. Idem in iiijo Georg
magis ante domandum. Iuvenes tollent animos. Et ostendunt
ipse pronomen sive adverbia posita in o quod timatores ab-
latiui esse casus. In viii vero actiuum quibus et adiunguntur se-
parate pronomen. In i vero genitivum tum magis pronomina separate pre-
positiones. Illud tamen sciendum quod in o supra dictum corripiunt
composita autem in oe verborum sive adverbiorum ino-
tinnantium. Alphius avitus in iio Excellentium. Tum lenta
cedos ludo fallis omni libello. Causas in campis patens
Et utique nimi dure. Spaciando paulatim hostis hostilis
valli latus. Dicunt enim dimetri iambici. Iuvenalis
in io. plurimum hic eger moritur vigilando. sed illum
languorem peperit cibus imperfectus. Sequitur de specie in[...]

Species verborum sunt due primitiva et derivativa
que fere in omnibus inveniuntur partibus orationis.
[interlinear: i primitive species et non ab alia totum ...]
Est igitur primitiva que primam positionem ab ipsa natura
[interlinear: ... pluries imposita]
accepit ut lego. ferueo. domo. fatio. garrio. albo.
Derivativa que a positivis derivatur ut lectito. fer-
vesco. domito. facesso. garrulo. albico. Dicunt igitur
derivationem diverse species ut inchoativa que inicium actus
vel passionis significat ut caleo. calesco. horreo horresco. thabeo.

[Marginal gloss, right column:] Rursus ... id est ... composita id est ... [illegible] ... et agens nobilior est quam passum etc.

Breui igitur

Capitulum iiij ... [illegible] ... verbi ceteris per tractatu de indicativo declaravit et ... plures partes

habesco que pleraque a neutris absolutis vel intransitivis
natis formibus passivorum quam greci hyopacaz dicunt. Re-
periuntur quidem pleraque 2e sunt conjugationis ut rubeo rubesco
palleo pallesco marceo marcesco areo aresco lu-
ceo lucesco pateo patesco. Ideo autem diximus pleraque quia
inveniuntur etiam ex aliis verbis sed raro ut cupio cupisco
Lucius in oratore/ duo a quo aut motu maiora cupi-
scat. Virgilius in iiii° Georgicorum/ Quos fagus regum cordia-
lis persisse longe dormio dormisco. senio senisco.
Terentius in adelphis/ hoc ullum edormiscam. Idem in
Heautontimorumenon/ aetatem id persentiscet. labo
labesco. Idem in Eunucho/ labascit victus uno verbo. inte-
gro integrasco. Idem in Andria/ vah peri hoc malum
integrascit. Et videndum quod in para forme posita est
inchoativum. tamen primitivum eius activum sit. Bibo hio hisco.
amo amasco. misereor miseresco. Et magis a misereo
est quod vetustissimi sunt usi ut supradictum est. Ennius in
Annalibus/ Cogebat hostes lacrimantes ut misererent. quod
impleo est misereor et miseret/ Lucilius Crassus de lege
simili suasione neque inveniuntur mei cum vita mise-
rebitur. Itaque a misereor quod est deponens non inchoativum in o
desinens non impleo. Est nascor. vivo vivisco. unde revi-
visco Lucius in Cethira/ ille revivisceret. numquam vespe-
rasco quasi a vesper ab verbo denominativum. Omnia
tamen ea id est inchoativa a 2a persona primitivi addita co-
sunt ut labas labasco. fervens fervesco. cupis cupisco
sas sisco/ Excipitur hio hias quod hisco non hiasco facit
Ex quo Virgilius composito protulit in x° Eneidos/ Nec pu-
nimam imbrem venis perfatiscunt. Idem in eodem
Aut summo fluctu pendent. His summa dehiscunt. Vetu-
stissimi tamen fatiscor et fessus dicebant quasi quod defatiscor
defessus/ quidam a fateor denominativum esse voluerunt.

Est altera species derivationis in vero desinens que appo-
sitiue solet fieri siue a supino in u terminante assumptione
ro ut lectus, lectum lectu, supinum ex hiis est lecturio esus
esu esurio, mictum mictu micturio, dictatum dictaturio. Medita-
tiua tamen secundum hec forma unde et meditatiua nominantur et est
quarte coniugationis que et inchoatiua 3e. Priscianus tamen quod inve-
niuntur quedam potius inchoationem significancia sicut etiam
meditationem ut quesco pasco compesco disco posco sue-
sco. Est altera species derivationis in to vel in so vel in
xo desinens que frequentativa actus sunt faciuntque plerumque
esse parva verum inchoatiua et meditatiua magis neutra
sunt. Ergo id est frequentatiua plerumque a supinis derivantur
mutatione extreme u in o ut scriptu scripto dictu di-
cto cursu curso dormitu dormito nexu nexo flexu
flexo. Sunt autem prime coniugationis et habent penultimam
a mutant eam quoque in i correptam ut imperatu imperito
rogatu rogito volatu volito. Ideo ut diximus plerumque
ea a supinis derivantur quod in vi terminantia preterita a preteritis
xa pura abiecta u et addita to faciunt frequentatiuum
ut lego legis legi legito ago egi agis agito tego
texi tegis tegito. Unde mergo quod mersi facit supinum
mutat relatiuum a supino facit frequentatiuum ut mersu merso
mersas. quero quesito dicitur causa facit quod a quesio que-
sito fit quesitor [illegible] quod et scissator sciscitare
quod a primitiuo actiua sunt deponentia nata Virgilius in 11o Enei-
dos Tum uos [illegible] sitam et querere causas. Terencius
in Eunucho [illegible] quicquid est percontabitur sciscitare
nascor quoque nascito facit Livius in iiiio ab urbe condita
suspectam omnibus fieri patribus senatorum [illegible] vos-
[illegible] Est tamen eadem noto notas in quo est
secundum [illegible] quod a notu fit derivatum correpuit tamen

nuncupatur modus
secundum eum dicuntur
vel hortatiuus alii
deprecatiuus [illegible]
[illegible]
ab imperio quia
[illegible] in deprecatione
in hortatione [illegible]
[illegible] imperandi

Secundus est optatiuus

Hic tamen ordinem
optatiuo assignant
[illegible] duplicem
[illegible] post
imperatiuum et ante
subiunctiuum. Unde dicit
[illegible] in ordine
optatiuus et [illegible]
[illegible]
[illegible]
indiget adverbio op-
tandi [illegible] imperatiuus
per se [illegible]
quia [illegible] superior
est et dignior optatiuo
[illegible]

Tercius est subiunctiuus

[illegible]

[illegible] est

[illegible]

ut amicum

persians tam composita a notius est quod mutat o in i certe ut agnitus cognitus tam igitur sunt composita. Juvenalis in iiii°

Vota mathematicis genesis tua. Virgilius de bucolicis. Vade

nomi ipse torrentem pete quo congesse palumbes. Sunt tamen quedam desinentia in supinum que ratio facit frequentativa ut egreo egressito et egreto. tamen Virgilius in xii° Egressat medendo. Et sunt omnia frequentativa prime coniugationis et finali sunt primitiore tamen quedam videantur quasi sub aliud scilicet tercie ut tho tracto coge cogito. dico dicto. Si quis attenuis inspiciat non penitus absistat nec abs ste videntur hec a primitione sunt. Verumtamen est presector presectus quod dicere causa puto quasi sincopa v. penultime prolatum ne non putes si sequitur dicemus tam supinum primitivo eius sequitur est, ratio tamen derivatione [illegible] frequentativa sunt a verbis in or desinentibus.

de aliis speciebus

Sunt preterea alie species derivatione varie tam tarde quam forme ut a video viso visis id est cupio videre. Virgilius in viii°. Ita mecum [illegible] visentem regna sororis Laomedontiadem priamum visentem dixit pro cupientem videre. Quod sunt verum [illegible] dicunt Quale est facio facesso. capio capesso. lacero lacesso. arceo arcesso. arcio arcesso que non esse frequentativa coniugatio ostendit. possumus tamen non incongrue ea desiderativa nominare. Sunt alia in lo desinentia que diminutiva esse plane formas eorum ostendit quod apud grecos in verbis invenimus non potest ut a sorbeo sorbillo. garrio garrulo. cano. canillo pro calvillo. Sunt primitivis. Salustius in ii° historiarum ponit calvi calvitus. Sunt et alie derivationes diverse species Greces tam a nominibus quam ab verbis nascentia verbum ut a prisco priscisso a greco grecisso et grecor a grege gregio a philozopho philozaphisso a poeta poetor aut [illegible] Ab albo albico. Oratius

[illegible]

in primo Carminum Uer prata canis albicat pruinis. Si-
mulat vello vellico. fodio fodico. Item vito vitico et mi-
cior. Lucanus in 2o de ira deorum Omnia que per membra et
partes suas mutatur et quasi ver mutare credunt mutri-
catur pro mutat dixisse. Sed Virgilius in Georgicis 2o Hec
pinguere et plantas pari mutor olivas. Simplicia
omnia sunt ab activis vel a neutris derivata (ut supra dixi)
ut amo amatur. lego legitur. sto statur. chiseo anti-
que visere. Sed placeo placet. sit antiquissimorum consuetudine
a peniteo penitet a tedeo tedet a pigeo piget a pu-
deo pudet. a liceo licet ab oporteo oportet. Cecilius
in [illegible] forbosis [illegible] ut ea que non opportuerit [illegible]
non sunt. Et sciendum quod omnium paucorum que preceptis sunt
preceptis supradictis et aliis paucis ut evenit vacat con-
tigit accidit liquet. // Sunt alia verba que ex
verbalibus nascuntur nominibus vel ex participiis ut a rego
rex a rege regno regnas. a duco ductus. a quo ducto
a lego lectus a quo lectito et lectito. De quibus supra dixi.
Et sciendum quod frequenter apud Grecos quod nominibus dignitatum solent
derivari verba que actus vel administrationem earum dignitatum sunt
ut oikonomos oikonomo. stratigos [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Apud latinos autem dignitatum nomina pleraque ex verbis
vel quod illis nominibus nascuntur que faciunt verba ut consul
a consulendo dictator a dictando. questor a querendo et
edilis ab edibus. pretor a preeundo. ductor a ducendo.
imperator ab imperando. Ergo rex solum quod a regendo
nascitur peperit quod se aliud verbum regno. a villico etiam
villico vel villicor dicebat antiqui. Cato in oratione
que inscribitur ut basilica edificetur Antequam ibi villicare
cepit. Atta in Thirone prosiciente Pater villica-
tor tuus iam mater villicata est // A metallorum quoque nominibus

Pars ultima agit de infinitivis et participiis et infinitis declinationibus que per se et non secundum verbum [illegible] et [illegible] aliquos auctores [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliis modis [illegible] pro infinitivis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aliorum verborum [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Impersonale verbum

Caput primum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et separatio [illegible] est impersonale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] verbi [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] capitulo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] impersonale [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab aliis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] de verbo impersonali [illegible]

solent nasci verba ut ab auro auro auras ab ere ero
eras unde auratus et eratus. Persius Et vetis speret
dimoste calles. Nequa subeerato mendosum tinniat auro.
Et a multis aliis nominibus invenimus verba derivari ut a cor-
nice cornicor et a scurra scurror. Persius Nescio quid te-
cum grave cornicaris inepte. Iuvenalis in iiii^o Sed scurri-
te pilo neglecta et squalida crura. A philosopho quoque
philosophor aris et ab architecto architector aris a
patre patro as et patrisso et a greco grecisso a spuma
spumo as unda undo as unde inundo ab aqua aquor.
Virgilius in iiii^o Georgicorum Sed tuta sub menibus urbis
aquantur. A frumento frumentor aris ab antiquo anti-
quo as id est innovo heres ex heredo as gerens geror
aris a pabulo pabulor aris. A vespera vesperasco
a luce luceo a nocte pernocto amare vel marito ma-
rito as ab hyeme hyemo as a fortuna fortuno as.
Persius mercedem quoque Atque hic fibra dat fortunare pe-
nates a baccho bacchor aris a limpha limphor aris.
Attendendum nomina tamen apud grecos pleraque quoniam apud latinos
omnia per verba nata sunt accipienda doceo per doctor profiteor
per professor suo per sutor scribo per scriptor oro per
orator. Et sunt fere omnia professionum nomina apud latinos
verbalia et in or desinunt. Nam gramaticus et phisicus et architectus
et sophista et poeta greca sunt. Itaque ex nominibus ipsis
habentur verba apud grecos. Unde nos quoque philosophor archi-
tector poetor in usu habemus. Ennius numquam poetor
nisi podager. Omnia quoque que ex ipso actu agentibus
imponuntur ex verbis nomina. Non ex nominibus verba profitiscuntur
ut amo amator moneo monitor curro cursor lego
lector imparo (?) impetro imperator consulo consultor duco
ductor. Ex hiis quedam dignitatum quoque inveniuntur.

ut imperator ductor ab adverbijs etiam et preposicionibus inve-
niuntur derivata verba ut perendie perendino crastino ab
ex quo crastinus et procrastino procrastinas intra ab intro
intro ab supra vel super supero ab **Sequitur de figura**

Figura quidem accidit verbo quod nomini. Alia enim verborum
sunt simplicia ut cupio tacеo. Alia composita ut concupio
conticeo. Alia decomposita id est a compositis derivata ut concupisco
conticesco. **Lucanus in oratione** divino aliquo animi motu ma-
iora concupiscam. Inveniuntur tamen quedam verba etiam ex tribus
partibus composita ut praetereofacio. Sunt alia que in compositione
mutant coniugationem ut do das reddo reddis perdo perdis
facio facis amplifico as pello lis compello lis et
compellas appello lis et appellas, sed in his id est a
pello compositis forte non coniugatione variatur et fortassis sicut mando
mandis et mando as dico dicis et dico as sic est pello
lis et pellas, debitum est. Sed nunc in usu simplex non est quo-
modo fendo vel spicio vel perio vel fragor ex quibus composita
sunt multa ut offendo defendo aspicio respicio suspicio
despicio aperio reperio operio cooperio suffragor re-
fragor. Inveniuntur quedam que sepe non solum coniugationem
sed et genus vel significationem in compositione permutant ut sperno
nis activum aspernor aris deponens, sentio neutrum, assentior
deponens in quo coniugatio mansit sed tamen et assentio, sedeo sedes
neutrum, insidior aris deponens, obsideo vero et assideo activa
sunt, faciunt enim obsideor et assideor. Unde **Salustius
in historiis** cum ipse quidem assideri sine pluribus audebat.
Eo et facio neutra, adeo transeo ineo subeo praetereo trans-
eo perficio efficio afficio conficio activa sunt, faciunt enim
passiva adeor transeor ineor subeor praetereor transeor

Iuuenalis in v°/ quod si pubem [?] prospera castra tuetur
Tullius pro Cornelio/ cuntis vestris circumspicitur lapidibus ho-
mines. Confiteor. profiteor. afficior. uel ut dicunt quidam
de compositis sunt deponentia ut fateor neutrum. Diffiteor aris
deponens et confiteor aris./ Tullius pro Cornelio in i°/ verum ad
alium confitebatur aut hodie ad ordinem in quibus est coniugatio
mutatur sicut in amplifico as. edifico as. letifico as/ Lu-
canus in iiii°/ non illum gladio pulsi. Letificat magni
Sencio assencio et assentior. et assentior aris. aspico
ris. conspicor aris. suspicor aris. sterno nis. activum
consternor aris deponens. Salustius in i° historiarum/ Equi sy-
mulque exterriti aut sauci consternantur. medeor ris re-
medior aris. Teste Capro/ Confero quod activum et adverbio
vociferor aris. que sunt prime coniugationis deponens. Plecto activum
amplector deponens. sed passiva significatione habet quamvis sit
neutrum. Suffio et cogitum activum/ unde Virgilius/ Et suffi-
timo cereus quod rerede inanes Serius dubitat/
In verbis que [?] est quod greci et latini faciunt diversa ad pla-
titudinem simplicium ut est. Sucepo. Sucepon. Cammi-
oe. Cammicraon. Menanochaoe. Menanochao. Me-
nanocha. Est tamen quod in latinis declinat. Kathe-
grapho. Kathatrapho. Aput veteres vero per intuserunt
sit duo. id est in ipsa inchoativa sequentibus verbi vel post ea
Compositio confer. abigo abegi. incipio incepi. exiguo
exegi. Et id quod sunt quod pulcrum literam quantumque sunt
posite verbi in suo loco. sui aut per omnem declinationem. ut amo
amavi. ero erravi. meo mei. oro oravi. pro possi
hereo hesi. haurio hausi. bibo bibi. cedo cessi. domo
domui. flo flavi. gigno genui. lego legi. mito misi

nazro narraui paro paraui rapio rapui sero serui
terreo terrui nero neriui Excipiuntur ago egi et eo in
uel iui que preteritum suum composicionibus suis mutauerunt Sunt
in quibus verbis cur non sepe in preterito corrupta sit a qua prius
composicionibus in preterito integra inueniuntur ut perficio perfeci efficio
effeci inercio inicia pergo perrexi exigo exegi confugo
confregi non in uerbis tota dictio pro obliqua noiati fiabus solet
apud nos seruare ex quibuscumque modis sunt composita ut in-
doctus per obliquam ex duobus integris est et efficitur per
omnes casus ex duobus corruptis Similiter in aliis quibus uoca-
bulis hoc inuenitur Excipitur alteruter alteriutus quod composito ex
duobus sit integris in genitiuo non est uel alterius utrius et
qui tamen quibus vetustissimis fuit in usu siue de uno
tractantes audiuimus Cantitus tantitus preterea ex non in uno
sit ex duobus corruptis in genitiuo ex integro et corrupto
siue et quicumque cuiuscumque et id eiusdem Composicio in causa
hec fieri inuentum est quod et quendam et quandam in quibus
m ex terminalis est acti obliqua utriusque quibus in n est quia
Apparet ergo ex hoc quod composicio transgredi verum quod non oportet mos
composicionum pro eius seruat tempora per singula separatim sit Verum cum
soleat plerumque composicio a correptam in e correptam uel in i
conuertere per quecumque tempora eam id est e breuem in uerbis
vertit in i uel in e ut habeo inhibeo habebam inhi-
bebam habui inhibui habuerant inhibuerant habebo in-
hibebo ago exigo agebam exigebam agam exigam
facio inficio faciebam inficiebam faciam inficiam iacio
inicio iaciebam iniciebam iaciam iniciam frango in-
fringo frangebam infringebam frangam infringam tan-
go contingo tangebam contingebam tangam contingam

a natura id est ab in-
uencione q- ... prima ... [illegible]

Deriuatiua que

[illegible]

Sequitur capitulum

[illegible]

Ut inchoativa

arceo coerceo. spargo respergo. pareo depereo. Ideo con-
duci plerumque quia est ubi fiunt composita integra ut paro re-
paro comparo. maneo remaneo. taceo. intaceo. ma-
neo. Unde Virgilius in iiº Georgicorum malos gessere valen-
tes castaneae fagus ulmusque incanuit albo flore
piri. maneo permaneo. mano permano. narro enarro
aro exaro. Frequentius tamen ea fiunt composita que sunt
vel 2e coniugationis sunt. ut taceo reticeo. cuius frequen-
tativum cum sit prime fiat composita. canto decanto. Lucanus
in vº decantatque tribus et vana fiunt in urna. la-
bor perlabor. vado invado. candeo excandeo. palleo
expalleo. ardeo exardeo. areo exareo. Inveniuntur tamen
pauca in supradictis coniugationibus mutata composita ut damno
damnas condemno condemnas. arceo. ces. coerceo coerces
amico amicas. unico cas. habeo inhibeo. sacro conse-
cro. In tercie vero et quarte coniugationis compositis multa inve-
nis mutata composita ut tango contingo. frango perfringo
ago cogo. iacio inicio. facio inficio. gradior ingre-
dior. scando conscendo. pacisor depecisor. fateor con-
fiteor. fatisco defetiscor. salio insilio. patior perpetior.
pario reperio. Veteres enim et paro quarta coniugatione
declinabant partior. impertio et impertior. cado in-
cido. fallo refello. Inveniuntur tamen in hiis quoque coniugationibus
quedam que fiunt composita in compositione ut nascor renascor.
pasco depasco. labor elabor. arguo coarguo. largior
dilargior. lacero dilacero. In preterito vero perfecto et plu-
squamperfecto cum simplex verbum e longam habeat non
potest compositio eam commutare ut egi exegi egeram exege-
ram. feci infeci feceram infeceram. ieci inieci ieceram

[co]meteram que sine dubio a simplicibus suis componuntur nam
[no]n possumus dicere quod i brevis que est in presenti tercie coniugationis
[i]n e longam in preterito. hoc enim in nullo invenimus fieri verbo.
[I]n autem id est quod per singula tempora fit composita. Participio:
[qu]oque diverse formes sepe tam presentis quam preteriti temporis ostendunt
[u]t effringens effractus. cogens coactus. subigens sub:
[a]ctus. corrigens correctus. Hec enim omnia cum in presenti corrumpant
[p]artem id est dictionem corruptam habeat in preterito integram
[h]abent. cur nisi quod separatas habeant compositiones per singula
[tem]pora. non est enim dubium quod integrati sunt compositi. effra:
[c]tus ab ex prepositione et fractus principio coniugationis. subactus
[a] sub. et actus. et exactus. ab. ex. et actus et de omnibus
[ta]libus. Anomalaque verborum id presenti ostende que sine du:
[b]io per singula tempora sive etiam plura componuntur. ut pro:
[s]um. prodes. prodest. prosumus. prodestis. prosunt. proderam. profui
per totam enim declinationem ubicunque a vocali incipit hoc verbum
interponitur inter compositionis d. Sibi aufero abstuli
[i]n presenti per ab. au. in preterito abs. habuit. idque ita esse
confirmat Appollonius summus autor artis grammatice doctus in
primo libro de verbo inmobilem significationis intactam perso
nave et separatim confirmans componi. Choi Kathagrapho
Kathegraphon. Anigraphon. Eniegraphon. et huius plura
que nequeunt intus facere sunt declinationem. hoc est post prepositionem quod
aput nos semper fit in omnibus compositis verbis. Sciendum
tamen quod in nominibus est aput nos intus compositionis solet
moveri. tum quod ex duobus integris componitur vel ex recto et
obliquo vel inde declinabili dicitur aliqua. Possumus tamen
propter illi de verbis intus fieri declinationem habentibus dicunt

---

Et secundum activi vel passionis illas esse inchoativas

Sunt plerumque a neutris

[illegible]

Omnia tamen vero id est in

[illegible]

siunt inchoativa de his verbis prebitur in sequenti ...

Est altera species ruminationum

Tractat de alia specie verbi scilicet meditativa ... [illegible]

etiam nos quoque de nominibus huiuscemodi dicere quod per singulos casus sit compositio ut respublica reipublice. Respublica componitur ex duobus integris reipublice vero vel duobus corruptis vel ex integris.

Similiter iusiurandum iurisiurandi. virillustris. ingrecestum ingrecestum. tribunusplebis tribuniplebis. quisque cuiusque que composita esse credidit attente. Nos autem nos compositorum utriorum fedetiam obliquorum casuum per se componi credidimus vel plurima que per tamen obliquos inveniuntur componi solos. ut istiusmodi. cuiusmodi. Illud autem sciendum quod et de nominibus et in pronominibus compositis apud latinos extrema pars fit immobilis manere quod apud grecos non invenitur ut tribunusplebis. pre fectusurbis. cuiusmodi. idem. illud vel pronomen vero apud grecos ullum compositum vero apud nos extremam partem sibi finiat immobilem. Idcirco quoque pronomen in compositione extremam partem sibi defendit proprium nominum et pronomen quippe quod ex eo nascitur.

Componuntur autem verba vel cum nominibus. ut amplio ampli amplifico. ex quo participium amplificans. signum significo significans vel cum altero verbo. ut calefacio id est calere facio. calefaciens id est calefaciens vel cum adverbio maledico maledicens. satisfacio satisfaciens. vel cum prepositione indico indicens. produco producens. abstergo abstergens. subrideo subridens. Ideo autem prepositiones composite quidem cum verbis inveniuntur nunquam autem separate per appositionem. quod verba per omnes personas in omni tempore utuntur tamen verum sunt cum soli possunt iungi persone verborum per omnia tempora ut facio ego facis tu facit ille. Similiter per omnia tempora. Ergo cum tamen utuntur nunquam per appositionem assunt prepositiones sed in sola compositione ut impius perfidus verba quoque in compositione duntaxat

cpas pnt chassiste · n^c unpata pnt · in appoi^oe habe~ cpoonem qz n^c vtus ca^s hoc habet que vim cassisunt si sint 2e persone Vt scribe Virgilij · lege · Lenti Parti cipia vero quas quid cpponens sunt per utrum vel a verbis sunt ex quibus derivan^r per cpoitom ut exigo exigens vel ad imitatoz verbi per se cpota sunt · ut exegi exactus pnt tn etiam per appoioz assumere cpponens ad imitatom noium qz ca^s quoqz obliquis sunt sicud no^a · Greci no pnt participia cpponi nisi per unum casum quippe cum sint cognata verbis · que vim nud possident ut sup dictum est · Er go doctificus id est doctum faciens · in vim nomi transtulit participia sicud iusiurandum iurisiurandi · iurisconsultus iurisperitus · Senatusconsultum senatusconsulto · plebiscitum · prefectus urbis · prefectus fabrum · Et sciendum quod cppo^a sine verbis fieri no pnt · si qua igi^r videan^r sine verbis formam habe participiorum no^a sunt dicenda quod carent et tempore sicut penulatus · togatus · scutatus · galleatus · astatus · palli atus · calligatus et his simil · Sunt tn quedam huiuscemodi que et no^a et ppia^a esse pnt · no^a quando cum vim habitus sunt non passionem n^c tpus · ut armatus ab armis · Quidus Solinus nomen est cum vero a verbo armor passivo na scitur et significat tpus fit · armatus Solinus sine du bio participium est · Hec omnia at fere habitu huiuscemodi no^a inveniun^r aput latinos · ut a capillo intonso · capillatus · a coma comatus · a tiro tiratus · ab aui bus hauitus · a naso nasutus · a tunica tunicatus · a laterna · laternatus · a purpura purpuratus · a bracchis bra catus · a palio paliatus · a pretexta pretextatus · a trabea trabeatus · a manicis manicatus · a paludamento

meditando [illegible] media vel actio · [illegible] vel at [illegible] verbo [illegible] [illegible] qui [illegible] meditatum [illegible] ponuntur in [illegible] [illegible] simul [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] ut [illegible] [illegible] pro [illegible] [illegible] participia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in divina pagina que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] forte [illegible] id modo [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sacerdotem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ita [illegible] [illegible] alij dicunt [illegible] [illegible] ego [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] meditatum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] absolute et [illegible] meditatoz [illegible] ut [illegible] id est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vt [illegible] id est [illegible] habitu vel [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] dicta [illegible] [illegible] alogia [illegible] subdatur regulis donati vel [illegible] tanquam ancilla [illegible] [illegible] [illegible] tanquam [illegible] ad im [illegible] [illegible] sapia [illegible] sibi domum et [illegible] columnas septem id est septem artes liberales [illegible] putand falso est [illegible] theologie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] aug et [illegible] et [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] theologi [illegible] [illegible] [illegible] vt [illegible] [illegible] audiste [illegible] est [illegible] sicut et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vt [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tropo vt [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]

rum eo et mortui sunt qui quiescebant amicis ... et hec etiam ... doctoribus theologie ... etiam cum donatum barbalismus et una personarum vitio ... in simone in poenitentie mathe ... plasmus id est ... sapiens ... vel dicit ... oratius ... sunt ... causis ... honestus ... tradita sunt ... reddi ... hec autem ... theologia non ... regulis ... vide ... verbis gregorii qui ... in epistola ... ipse ... augustinus ...

paludamentatus a stola stolatus a lorica loricatus a pictura pictuatus a scuto scutatus a tabula tabulatus a pilo pilatus a gladio gladiatus ex quo gladiator a stella stellatus a pelle pellitus a dente dentatus a barba barbatus a pluma plumatus a balano balanatus a gemma gematus a rostro rostratus a ferro ferratus. Et alia plura quam nominibus inveniuntur. Sed non adeo multa ut a tertere celtus. a limpha limphatus et limphaticus. Verum ... vel absurdum michi videtur posse verba quam ex hiis ipsis ad plenitudinem eorum quibus usa est auctoritas proferri. Quid enim impedit nos quam aliquid copie ad opulentiam latine conferre eloquentie aliquando et ad imitationem armo et armor armatus dicere. tunico et tunicor tunicatus. et ut roboro roboror robaratus. et plura ut ero eror eratus. ferro ferror ferratus. plumbo et plumbor plumbatus. et ut vestigio vestigior vestitus plura togo et togor togatus. Sed tanta enim auctoribus timiditas obstitisse ut nullis nobis utentibus omnibus ipsa nunc et sine regula exigente preceptis latinitatis augustius damnata mansisse.

Sequitur Coniugatio

Coniugatio est consequens verborum declinatio cuius regula apud grecos quidem tam consonantibus quam vocalibus comprehenditur. Consonantibus quidem in hiis verbis que barytona appellant, hoc est cum finem habentia accentum. Vocalibus vero in circumflexis. Apud nos vero in solis vocalibus. Et hoc propterea ad imitationem circumflexorum. Sunt igitur coniugationes quatuor apud latinos cum apud grecos decem sint. Coniugatio autem nominatur vel propter coniugatas consonantes hoc est cognatas ex quibus consonantibus plereque apud grecos coniugationes regulam sumunt. vel quod una eademque ratione declinationis plurima coniugantur verba. quod magis ad latinorum nominationem aptum est.

9 m9

Romanorum ...

Per ordinem igitur verborum locum singula obtinet apud nos. Sunt enim omnia verba que equalia vel declinantur in o vel in or desinant. Sunt in o quidem desinentia. Si prime sunt coniugationis in as efferunt secundam personam ut oro oras. sto stas. Si autem secunde in es sunt moneo. nes. hereo heres. Si autem tercie in is correptam ut cupio cupis. audo audes. Si autem quarte in is productam ut munio. nis. esurio. ris. In or vero verba prime coniugationis in aris producta penultima faciunt secundam personam sunt amor amaris. cunctor. aris. luctor. aris. Secunde in eris producta penultima ut doceor doceris. vereor vereris. Tercie in eris penultima correpta ut legor legeris. sequor. ris. Quarte in iris sunt nutrior. ris. mollior. ris. audior audiris. Inveniuntur quedam verba que ex eadem positione verbi prime persone ad diversas pertinent coniugationes variata significatione ut fundo pro illo quod ad fusionem attinet fundis quod ad fundamentum fundas. Mando quod ad mandatum mandas. ad dentes mandis. Dico quod ad dicendum pertinet producta dicis ad dicationem dicas penultima tamen correpta. volo ad volatum volas ad voluntatem vis. lego quando penultima producta legas correpta legis. Compello et appello ad pulsionem compellis et appellis. ad appellationem verbi et appellatorem appellas et appellas. Sero seras seraui. Sero seris seui vel serui.

Sunt alia que communis eandem formam fuerunt diverse sunt tamen coniugationes in usu ut denso densas. et denseo denses. strideo. des. et strido. dis. ferueo. ues. et feruo feruis. Cieo cies et cio cis. dureo dures unde duresco. duro duras. Lucanus in vi. Nubibus incertum feralis strideat umbra. Virgilius in viii. Striduntque cauernis structure calibus et fornacibus

[Marginal gloss:] ... tenenda omnia ... precia ... ad nos pertinentibus relinquamus ... cum ... in ... et ... conveniens ... de ... dubitat ...

Sciendum tamen

Hic ponit quoddam per quod removet dubium circa predicta dicta ... in ... desinentia ... et meditativa ... unde possunt ... dubitando querere utrum omnia verba in o desinentia sunt inchoativa et similiter omnia verba in or desinentia ... sunt meditativa sed inchoativa et meditativa ... quia ... vicarie ... respondet dicens quod inveniuntur ... formam inchoativorum ... ut ... sunt forme ... sed ... habet ... veluti ... ut ... et ... formam meditativorum ... apponitur ... hoc pro ... et ... habet ante ... quod dicitur apporte ... ut forma ... meditativa sit ... a ... vel ... meditativa ... habet ... videtur esse forme meditative ... de ... dubitatur ... Et te moneat quod ... dicit ... sit ... dicit ... inchoativa

Est autem altera species

Ea quoque est frequentativa

ignis anhelat. Idem in eod. Efferue feruatson. Quid quod
effulget fluctus. Idem in iiii° Eneidos. Efferuet opus re-
dolentque timo fragrantia mella. Id in x° postme ad den-
sent acies. Id in i° Georg. Et impit chimudus austris
densent. Erit quod rara modo et que densa relaxat. Lu-
canus in viii°. Densaturque globus quantum pede prima
relaxat. Constrixit vides acies. Tueor tueris et tuor
tueris. Statius in i° Achilleidos. Vanumque modo infer-
sos vteo mcki. contuor enses. Lucretius in iiii°. Diluta
quod ita cum misceri absinthia tangit amara. Oleo
oles et olo olis. Affranius in fratribus. Non pe qui in
illa est aetatque longe et unctus olat. Plautus in Mu-
stellaria. Non omnes put ole vngenta. Arzeotica vel
nisi corripias penam Janabus stue vo pt. Terentius
in Adelphis. Olent vngenta de meo. Excello excellis
et excello excelles. Lucretius in i°. Undique ornatu vo-
luisti excelle rebus. Cicero in i° Epistolarum ad filium
Enuae effice et elabora ut excelleas. Fulgeo fulges
et fulgo fulgis. Lucanus in x°. Fulget gemma thoris
et iaspide fulua supellex. Virgilius in viii°. Quid
quod effulget fluctus. Sono sonas et sonis. Ennius in x°
Annalium. Tunc clipei resonat ast ferri stridet acum
Lucretius. Calligant oculos sonitu aures. Vno vnas
vno vnis. De singularum igitur coniugationum relis
mox latius tractabimus.

Sciendum tamen quod videmus in preterito perfecto plerumque
Sapitona quoque Grecorum imitari in com-
mutatione consonantium teste Didimo qui ondens omnia
que habent in arte Greci habe etiam latinos [illegible]

ḣor approbat Nam greci cum primam coniugationem dicunt
apitonon que tres coniugationes habet continentes id est .B.
.π. .Φ. P quia nos scribimus .p.h. in plerisque et de omnibus
huius coniugationis verbis per .ψ. declinant Lopicton hec
preteritum infinitum spacio temporis vtimur paulo ante uel multo
ut preteritum ... scribo etingrapsa ... enon ... adelapton
... ecrapye ... nos quoque in preterito perfecto quod
... parakeymenon i. paulo ante perfecto et pro lopicton
est verbo secundo na amami pefilekaetephan (?) fit/silr
... penon tranctonca vidi biopalalatikylon Que
omnia cetera nos quoque cum in preterito in bo vel in
po desinat verbum plerumque in psi facimus preteritum perfectum
in tria coniugatione ut nubo nupsi . scribo scripsi sca-
lpo scalpsi . repo repsi Nam .p. .φ. Greca duo
in primo sillabe posita Romani .p. .s. solent scribere Que
ra ad coniugatione Baritonon Greci que .c. vel .k.
habent .x. per .z. efferunt preteritum infinitum vt Δετο
Δεzαε mizei xcdenza Nos quoque in go vel co desinen-
tibus idem frequenter facimus in preteritis perfectis id est per
.x. declinatus hoc temporibus ut rego rexi . pingo pinxi
duco duxi dico dixi Nam in pho . cho . tho . nullum
terminatur latinum verbum itaque triumpho grecum est Apo thri-
ambeio quod est ionicum sed tunc fuit aspiracio
a prima ad postremam partem quo Cutrambeio quod est
ionicum et Euthaita pro Euthanta dicimus inmuta-
tis latini Criambos Triumphos pro transmutacionem aspi-
p.
racionis protulerunt Ideo tamen .x. in .p. transmutata est

tor a sequens vnde
dicit et derivantur
plerumque ab vltimis
supinis mutata e
et finali .v. in o vt
a scriptu scripto
a dictu dicto licet
quedam a neutro (?)
statu quod sunt prime
coniugationis et ha-
beant ... preteritum ... ... (?)
... etiam eam
in .a. cortu(?) ...
... inpalto (?)
... a aptendo
... dicit ... supra (?)
... dupl... fit ... (?)
... supinus (?)
habet a ... (?)
fit ... fit .o. Quoque (?)
fit scripto dicto dor-
mito ... (?)
et ... supino ... (?)
... supinus ... (?)
fit ... fit .o. (?)
... volito (?) ...
impalto ... (?)
... palpito (?)
fiunt ... (?)
... (?)
... (?)
... (?)
... (?)
... conjugacionis (?) ...
... (?)
preterito et supino ad
... (?)
... (?)
... (?)
... (?)
... (?)
... (?)
... et ... (?)
... dor-
mitio et dormitor
et dormito ... (?)
... dormito ... (?)
dormitor ... (?)
et dormitor ... (?)
dormito ... (?)
... (?)
... et ... (?)
... (?)
... (?)
... (?)

Ideo at dixi plerumque

... (?)

qua d aspirari non pt. Etiam quoque illorum imi-
tantur coniugationem qua per d et t h efferunt ut
adoeza antoenizatha komep. ezanos. ardeo ar-
si. ledo lesi. ludo lusi. gaudio gaussi. Sed et quintae quoque
imitationem que per zetham uel duplicata s pro-
fertur apud grecos et preteritum perfectum per s facit
ut phiazoe frazapa. assoepa. aza. nos quoque piti-
sso pitissaui. patrisso patrissaui. imisso imissaui.
Sexta per liquidas apud illos profertur. easque seruat
in omni preterito ut tohlloe tylle. moeneipminino.
ethimaspeiro. esfueira. nos quoque in pleris quoque seruamus
liquidas non tamen in omnibus ut celo celaui. doleo dolui.
volo volui. domo domui. timeo timui. vomo vo-
mui. emo emi. tono tonui. teneo tenui. cano cecini.
aro araui. tero terui. Ideo autem diximus in pleris quoque
quia inueniuntur et m et n et r in presenti que in
preterito perfecto uel abiciuntur uel commutantur ut rumpo
rupi. premo pressi. sino siui. sterno straui. temno tempsi.
tero triui. uro ussi. Sextam coniugationem dicunt
que per o puram effertur ut ipeio. peo. bazi-
leio qualia sunt apud nos cuncta secundae et quartae con-
iugationis uerba. quippe in eo uel in io desinentia
inueniuntur hi siue et tertiae coniugationis non solum ex
uel i antecedentibus sed et aliis uocalibus ut inchoo
inchoas. mutuo mutuas. meo meas. io ias.
Tria tamen a uel e ante aspirationem inueniuntur
habentem penultimam ut traho traxi. ueho uexi. Volo uul. u

[illegible]

Questio queo

[illegible]

Bxator ... [illegible]

[illegible]

prima sine aspiratione ut facio facis 1a: 2a [illegible] De omnibus formis preteriti perfecti quatuor coniugationum et generalibus regulis ad eorum declinationem ubi de preteritis latius in sequenti libro disseremus

Sequitur de persona

Nunc de personis verborum quas ideo in vno in extrema parte accidentium posuit quia non omni verbo quod prescripta accidentia habent. Sibi autem affectantur in verbo et in omnibus que declinari possunt personis. Nam in adverbiis possunt et numeri sine personis et persone sine numeris inveniri. numeri ut quinquies decies. persone ut meatim tuatim quorum cum a suis pronominibus derivantur videntur tamen tam sunt quam plura non verborum coniungunt ut meatim dixis et meatim dixistis. Et in adverbio species quedam invenitur et [illegible] divisa. In verbo vero et nomine et pronomine et participio omnis vocis vel [illegible] habent numeros vel pluralitates et persone sunt tamen numero vel finitas vel infinitas. Notandum tamen et participium [illegible] omni casu tercie sunt persone absque vocativo qui solus ad 2am pertinet personam.

Sunt igitur persone verborum tres. Prima est que de se loquitur vel sola vel cum aliis ut dico dicimus. Secunda ad quam loquitur de ipsa vel sola vel cum aliis ut dicis dicitis. Tercia de qua extra se et [illegible] ad quam dirigit sermonem posita loquitur prima ut dicit dicunt. Et prima quidem et 2a verborum persone finite sunt presentes enim demonstrantur. Tercia vero infinita est itaque plerumque eget pronomine ut definiatur. Et prima quidem et 2a persona verborum et pronominibus iungi possunt solis. Tercia vero persona etiam nominibus potest adiungi

[Marginal gloss:]
[illegible] a [illegible] pertinet [illegible] a [illegible] [illegible] sessitor [illegible] [illegible] id est a [illegible] mutata [illegible] et [illegible] sessitor [illegible] a [illegible] et [illegible] et addita [illegible] [illegible]

Nosciro quoque

[illegible] regula [illegible] [illegible] noto [illegible] noscito noscitas [illegible] a 2a [illegible] [illegible] noscito noscitas [illegible] [illegible] noto notas [illegible] frequentativum id est [illegible] [illegible] et inde [illegible] [illegible] et inde [illegible] id est manifestare [illegible] et [illegible]

que persone tercie sunt persone absque ullo casu quod ante
diximus ut lego ego · legis tu · legit ille · vel legit
Cicero nam si dicam lego cicero soloecismus est nisi addi
dero pronomen dicens lego ego cicero vel legis tu cicero
exceptis illis verbis que sunt persone vel vocandi ut petrus
sum petrus vocor · petrus nominor et petrus nuncupor
Et prima quidem potest sibi et 2am et terciam coniungere ut ego
et tu facimus · ego et ille facimus Secunda vero non potest sibi
coniungere nisi terciam · ut tu et ille facitis Tercia vero nec
primam nec 2am sed alteram 3am · ut iste et ille faciunt
Et prima quidem potest etiam 2a et 3a persona absentibus per se
loqui ut sepissime aput comicos videmus inductas personas
que ipse ad se loquantur ut Simo in Andria Non
dubium est quin uxorem nolit filius Secunda vero vel
tercia sive prima esse non potest · potest tamen prima et 2a sive
tercia et prima et tercia sive 2a inveniuntur Est autem
ubi ipsa prima persona ad se quasi ad 2am loquitur personam
sed figurate ut Dido in iiijo Virgilii Infelix dido nunc
te fata impia tangunt · Quedam verba naturaliter deficiunt prima

Et quoniam sunt quedam verba in quibus naturaliter
vel ab usu vel quedam deficiunt persone breviter de
hiis dicamus In imperativis prima persona singularis
non potest esse quia naturaliter imperans ab eo cui impera
ditur Cum ergo prima persona est que loquitur ipsa sibi
imperare non potest unde hic modus et verbum casum
asciscat que de 2a persona tantum inveniuntur [illegible]
[illegible] impersonales persone inveniuntur [illegible] 2a
persona ut [illegible] legitur [illegible] si [illegible] persona

Sunt tamen quedam

Et sunt quedam

non possunt imperare tertie nisi figurate ad nostrum
morem loquentes quod ad tertiam personam. Itaque que latini
in plurali numero imperativa sive preceptiva accipiunt et greci
ypotetica vocant id est suppositiva sive hortativa dicunt
enim quod superior debet audiri qui imperat eo cui imperat
Sic autem secundam quod coniungens personam pro omnia plexe se scivit
quod in tertia ipsa re de qua imperat audit fratrem illis
quibus imperat ut pugnent legatus quod ad socios vide
hoc modo uti itaque melius illis visum est tertiam personam
numeri pluralis separare ab imperativis. Preterea quod frequenter
sumunt iste modus pro optativo positus vel deprecativo ut vin-
sa in causas meneas quos nunc lesa et apostolus Con-
tra facit amabo. ergo si ad deos qui omnibus superiores
sunt imperativo utimur modo. Cum non etiam ad socios vel
ad eiusdem nostre conditionis homines etiam maiores nobis vel
plures sunt pro qui mutatione nostri quod que sit in prima persona plu-
rali vel numero imperativo utimur. Infinita quod et implicia
et cetera sicut supra valent pronominis natur. Postea in
nominibus noiacionibus id est onomatopoeia sive
nomen per verborum nominis conformationibus. Non ob de omnis
motus sunt quedam ut tinniat. Persius Neque
sub crato meudosum tinniat aura. Taratantara. Ennius
nam quod tuba terribili sonitu taratantara dixit
et apud grecos Gizeoph talmos Kalagama
keloiston. floizbos fluit et tonat et fulminat et
multa talia que ad homines non pertinent ipse quid
ad tertiam adiciunt personam. Plurimum est quod prima imperativi

Sufficiat dicens imperat ad eundem frequenter alia et cetera ... et sunt secundum ... Secundo sunt ... que videtur aliud ... habe ut cogito ... sed ... absunt ... nichil aliud est quam frequenter ... et ibi ... est tempore aspirans ... ubi ... verbis ... vel volitive ... vel ...

Notandum tamen

... est ... alia ... ut ... et imitatione ... et addita ... et ... et addita ... ut ampleror ab ... amplector ... ut ... amplector ...

sequitur credo ... ne credas ... s(ed) dicas ...

Omnit preter ea

et sic ppoctura per prozopopeijas id est conforma tiones vel responsa dei vel per apostrophas quasi ad ipm iouem putem. et sic quasi ipa verum que ad plum iouem ptinent Reperiunt tamen et alia verba que in usu deficiunt ppoms vt credo sedes salue fures ave inist foret [illegible] et inso et furo aput varronem invenitur. et forem aput Terencium in Echira Nam p(er) vtru(m) vis harum mulierum quam tibi visus forem. fore q(uod) dicitur ex quo consore [illegible] possunt [illegible] Et sic ... **Sequitur de Nu(mero)**

Numerus accidit verbis utriusque quod et omnibus ca sualibus similiter ut lego plus ut legimus Necesse est autem in omnibus declinationibus utriusque [illegible] sicut supra dictum est [illegible] et [illegible] tamen quod [illegible] et in [illegible] et [illegible] et in [illegible] [illegible] [illegible] vt poete viri [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et illi [illegible] et [illegible] in verbo [illegible] hoc invenitur apud latinos [illegible] apud grecos in multis vt [illegible] tamen [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et

debet descendere breviter accesso accessis. Sed quia ab accedo accedis accessum descendit. [illegible] accesso [illegible] calisa in [illegible] quod venit ab accio [illegible] vel [illegible] accesso accessis [illegible] accesso ab arceo arcas antiquo. Item arcesso ab arceo [illegible] ab arceo. Item accesso ab accedo accessum accessi [illegible] aliud [illegible] desiderium ab accesso accessis et est quinquagesimus [illegible] in eodem [illegible] et [illegible] in [illegible] accesso accessis [illegible] accessi [illegible] et [illegible] fit quinque [illegible] ad modum [illegible] quinque [illegible] olim [illegible] sunt accesso accessis [illegible] antiquo quaque [illegible] et [illegible]

Dant alia in lo desine(ntia)

[illegible] formam diminutiva tangens [illegible] diminutionem primo [illegible] per exempla et [illegible] ut [illegible] cavillo [illegible] diminutivorum verborum est [illegible] et desinit in lo et fit [illegible] diminuimus ut sorbillo id est parum sorbeo [illegible] est et adiunctum forma que principale minorat [illegible] sale [illegible] diminuendo [illegible] sorbillo dat garrio garrulo calvo [illegible] pro calvillo cavillo dedit potius quam [illegible] [illegible] primo [illegible] diminutione quod ponit [illegible] in lo [illegible] diminutionis [illegible] at [illegible] verba a verbis neutris vel activis et sunt [illegible] principale [illegible] at patrisso [illegible] est [illegible] [illegible] per [illegible] sic [illegible] prima [illegible] imitativa [illegible] [illegible] sorbillo vel in ulo ut garrio garrulo calvo [illegible] calvillo pro calvillo [illegible] calumnia et facit calvo calvi [illegible] salvo solvi soluto [illegible] calutio non est in usu

Dant et alie (imi)tationes

[illegible] diminutiva [illegible] de alia forma [illegible] imitativa [illegible] morali [illegible] quedam alia que [illegible] in usum [illegible] appellativa [illegible] a nominibus [illegible] a verbis nascentia [illegible] quedam [illegible] imitativa quasi imitationem [illegible] ut patrisso quasi patrem imitor idest more patris vivo et [illegible] forma [illegible] nascentis [illegible] imitativa [illegible] imitativa [illegible] matrisso [illegible] patrisso [illegible] grecisso [illegible] similitudinem [illegible] ut patrisso id est more patris [illegible] imitor [illegible] a nominibus [illegible] a verbis [illegible] imitativa [illegible] patrisso vel imitatio [illegible] et addita so ut Greco grecisso vel imitatio [illegible] ut philozophor aris et pector poetare [illegible] pro patrisso

Ut albo albas albico

[illegible] aliam [illegible] habentia quod [illegible] nec [illegible] ut [illegible] singula [illegible] et [illegible] vellico fodico [illegible] appellativa [illegible] desinens in co [illegible] actiuis vel neutris et formantur a [illegible] mutata in [illegible] et addita co ut vello vellico fodio fodico albo albico id est [illegible] albas [illegible] nutrio nutrico [illegible] et [illegible]

Impersonalia quam omnia

Capitulum [illegible] in quo [illegible] verba impersonalia [illegible] ad [illegible] personalia et primo facit [illegible] [illegible] [illegible] autem [illegible] exemplificat [illegible] passive [illegible] personalia [illegible] alia ut a penitet penitet [illegible] tedet a pudeo pudet a liceo licet et ab oportet [illegible] personalia [illegible] pudet oportet et sic de aliis [illegible] ut [illegible] de singulis per [illegible] de oportet [illegible] porta portas et de oportet [illegible] oportet esse et de [illegible] opem portare [illegible]

sed [illegible] ab eo [illegible] opportunum debet [illegible] oportet [illegible] causa metri [illegible] [illegible] ibi [illegible] iactante [illegible] [illegible] amplia [illegible] [illegible] per se [illegible] ab alio [illegible] ab aliis [illegible] habeat [illegible]

Sunt alia verba

[illegible] volens sufficientia [illegible] a rege [illegible] rex [illegible] [illegible] vt regno [illegible] [illegible] a lectio [illegible]

Et sciendum quod frequenter

[illegible] frequenter apud grecos [illegible] apud latinos [illegible] rego [illegible] rex [illegible] ab aliquo [illegible] [illegible]

A metallorum nominibus

[illegible] nominibus metallorum [illegible] [illegible] vt a [illegible] [illegible] vespera [illegible] [illegible]

Decimo nomina

[illegible] etiam addit [illegible] [illegible] ab artibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ab adiectivis

[illegible] addit [illegible] ab adiectivis vt [illegible] [illegible] [illegible]

Notabilia

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et hii qui [illegible]

esset versus edibus qui videbantur posse dici ediles Item a pena [illegible]
penites penites penitus quia penitus legit ut penitentiam Unde penitet dicitur
quasi penam tenere et est ethymologia et penitet construitur cum genitivo ut penitet
peccati vel penitet impersonale et construitur cum genitivo et accusativo ut penitet me peccati et [illegible]
utrum [illegible] [illegible] [illegible] in dimidia pagina Item piget
ges pigri diccebitur antiquitus absolute Unde piget impersonale id est pudet
penitere gravari offendi et construitur cum genitivo et accusativo ut piget me tali Item
pudeo pudui pudorem habere verecundari et non est in usu Unde pudet [illegible]
et construitur cum genitivo et accusativo ut pudet me mei Item tedeo des [illegible] dixerunt antiquitus
sed illud non est in usu et est idem quod fastidire indignari angustiari tedium habere
Unde tedet impersonale et construitur cum genitivo et accusativo ut tedet animam meam vite mee
Villicare est ville curam agere [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]
garula [illegible] est vel [illegible] vel ad modum [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pilo etc. Philosophus componitur a philos quod est amor et sophia
quod est sapientia vel potius a sophus quod est sapiens et inde philosophus et philosophor
-aris Architector ab archos quod est princeps et tecta dicitur architectus et est ar-
chitectus artifex qui preest edificiis construendis et inde architector verbum deponens
Ab aqua dicitur equor equaris cum genitivo magis in usu est Item equor adequaris
[illegible] deponenti quia dicitur in theodolo [illegible] [illegible] adequare [illegible]
Ab unda dicitur undo undas et ab undo inundo [illegible] [illegible] posuit [illegible]
[illegible] ab undo non [illegible] aspiratione ante [illegible] [illegible] [illegible] et undo [illegible]
[illegible] abundo per aspirationem quod [illegible] simplex est et [illegible] ab [illegible]
[illegible] non [illegible] auctoritate sed illud [illegible] colligere [illegible]
[illegible] antiquas [illegible] [illegible] Macrobius [illegible] posuit [illegible] deleo [illegible]
antiquitas [illegible] id est deleto Exheredare est [illegible] facere vel hereditatem
alicui auferre [illegible] simplex in usu non est Pernoctare est nocte per vigilem esse
[illegible] est [illegible] vel [illegible] [illegible] alicubi est ibi per [illegible] [illegible]
[illegible] est [illegible] facere [illegible] est ex [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] dicitur pedum [illegible] vel pedagogus dicitur [illegible] dicitur vel [illegible]
et dicitur [illegible] Unde perendinare id est prolongare [illegible] [illegible] et dies
Unde perendinare id est dies [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible]

Capitulum quartum [illegible]

Tractatus [illegible] in quo [illegible] tractat [illegible] de figura [illegible] habet tria ca-
pitula Primum capitulum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quid [illegible] [illegible] compositionis ubi [illegible] ibi Sunt alia [illegible]
[illegible] in [illegible] nominis [illegible] est [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible]
[illegible] sit etiam [illegible] active [illegible] sit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
restat [illegible] [illegible] [illegible] de figura [illegible] Tractat [illegible] [illegible]
simplex et in composita et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] compositum Illud [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] sit [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] etiam [illegible] ut [illegible] a per et tertius et [illegible]

Alia que in compositione [illegible] [illegible] capituli [illegible] [illegible] **Sunt**

[illegible] [illegible] [illegible] quid [illegible] compositionis [illegible] in [illegible] habet autem
[illegible] membra [illegible] [illegible] [illegible] per [illegible] compositionem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et [illegible] et de [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] sufficienter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] compositione [illegible] [illegible] id est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ut do das [illegible] reddo reddis [illegible] Sunt alia que [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] active [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] est et [illegible] et alia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ab [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

In verbis compositis [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] compositione declinant [illegible] [illegible] [illegible] apud nos
[illegible] apud grecos [illegible] non [illegible] declinant [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] compositionis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ante [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] et ante [illegible]
[illegible] [illegible] declinant [illegible] in [illegible] [illegible] ipsis [illegible] declinat [illegible] [illegible]

intrinsecus vel intus id est in medio ut kathagrapho [illegible] kathagrapho est kathagrapho [illegible] quod est [illegible]

[illegible]

Est sciendum [illegible] **Et illud** [illegible]

[illegible]

Rursus in compositis verbis [illegible]

[illegible]

Apparet ergo ex hoc [illegible]

[illegible]

Nam cum soleat [illegible]

[illegible]

Id autem id est per singula tempora [illegible] quod per singula tempora posset [illegible]

[illegible]

[illegible]

Conversa

quorum verum [illegible]

[illegible]

Accidit tamen quod in nominibus [illegible]

[illegible]

Illud autem sciendum [illegible]

[illegible]

Componuntur verba [illegible]

[illegible]

Sed hec pronomen est relativum et respicit ... [illegible] ... ut maledico ... [illegible] ... patefacio ... [illegible] ... ut tepefacio idest tepefacio ... [illegible] ... simpliciter ... [illegible]

Ideo autem ponitur ... [illegible] ... etiam per appositionem addita ... [illegible] ... Sed videtur ... [illegible]

Sed non possunt participia ... [illegible]

Et sciendum quod ipsa ... [illegible]

Vocabula ... [illegible] ... aurum et argentum ... [illegible] ... purpura ... [illegible]

Commutatio est consequens ... [illegible]

Tractatus septimus ... [illegible] ... duo capitula ... [illegible] ... duabus partibus

[illegible] ibi. Per ordinem igitur in prima parte fiat [illegible] [illegible] nunquam diffinit coniugationem [illegible] post quam distinctam coniugationem et apud grecos et apud nos [illegible] coniugatio est vocum [illegible] [illegible] id est [illegible] [illegible] addit [illegible] que [illegible] [illegible] maior [illegible] ideo minor coniugationes apud nos esse [illegible] autem [illegible] [illegible] loco [illegible] [illegible] autem quod coniugationes distinguuntur apud grecos [illegible] in verbis que appellantur barithona id est [illegible] accentu [illegible] [illegible] quod [illegible] barithonorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] unde barithona id est [illegible] accentu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] que vocalibus apud grecos distinguuntur ut [illegible] [illegible] apud grecos [illegible] in coniugationibus [illegible] plures distinctiones [illegible] apud nos [illegible] plures coniugationes scilicet x [illegible] apud nos [illegible] vocalibus distinguunt coniugationes et [illegible] minor

Coniugatio aut nomina

[illegible] dicit [illegible] [illegible] coniugatio [illegible] [illegible] apud coniugatas id est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quedam coniugationes apud grecos distinguunt [illegible] ethimologia est [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] plurima coniugant [illegible] ethimologia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible] aut [illegible] aliorum modorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] modorum [illegible] [illegible] et [illegible]

Per ordinem igitur vocal

[illegible] distinctionem coniugationum apud latinos [illegible] [illegible] distinctionem [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] coniugatio distinctam a secunda [illegible] [illegible] indicativi [illegible] [illegible] in o [illegible] vel in or [illegible] ante [illegible] [illegible] ad o vel [illegible] ad or in secunda [illegible] [illegible] indicativi [illegible] prime coniugationis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible] ad o [illegible] [illegible] [illegible] ad or [illegible] coniugationis [illegible] [illegible] ante [illegible] vel [illegible] in secunda [illegible] est [illegible] coniugatio [illegible] [illegible] prime coniugationis [illegible] ante [illegible] vel [illegible] in secunda [illegible] indicativi [illegible] ut amas amaris et [illegible] coniugatio [illegible] [illegible] [illegible] distinguitur [illegible] coniugatio [illegible] [illegible] [illegible] in secunda [illegible] indicativi [illegible] ut doces et doceris [illegible] secunda [illegible] distinguitur [illegible] coniugatio [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible] [illegible] ut legis vel legeris [illegible] coniugatio est [illegible] [illegible] [illegible] ut audis et audiris [illegible] [illegible] distinguitur sed [illegible] per [illegible] longam distinguitur [illegible] prior [illegible] [illegible] coniugationem distinguunt [illegible] [illegible] [illegible] coniugatio [illegible] [illegible] [illegible] ut sit coniugatio vocum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] modorum declinatur [illegible] coniugationes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] per minor [illegible] [illegible] per [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] o vel or [illegible] sortientur [illegible] [illegible] temporis [illegible] vel [illegible] [illegible] vel [illegible] per [illegible] [illegible] aut [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] per [illegible] lego [illegible]

Quae inveniuntur tamen quedam

[illegible] [illegible] [illegible] coniugationes debet [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] indicativi [illegible] ut [illegible] [illegible] per [illegible] non pateat per [illegible] [illegible] esse videbatur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible] non pateat [illegible] [illegible] [illegible] coniugationes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Sciendum tamen

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] coniugationes latini minor [illegible] in minor coniugationibus latinorum [illegible] x [illegible] [illegible] latinitas videtur [illegible] [illegible] coniugationes apud grecos [illegible] apud nos [illegible] minor [illegible] [illegible] coniugationes ad [illegible] minor [illegible] et [illegible] de illis que distinguunt vocalibus [illegible] [illegible] illis que [illegible] distinguuntur [illegible] barithonorum [illegible] vel [illegible] vel [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] ad [illegible] apud nos [illegible] [illegible] coniugationes [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per [illegible] est [illegible]

ptitu psitu vnd q dicut loristhon id est infinitu Alterum q vocat paratu
menon q est adiacens tps Para nam id est iuxta et temenon id est dies vel tpus
vnd pus dictu est Para id est iuxta et teimenon id est dies vel tpus vel
oristhon id ptitum q no diffinit vtru paulo an multo sit psitum Et est
enchon vel est q sit paulo ante psitum Vos at ptito psito, vnd vtimur parac

In 2a at quugane

Secunda at quugao barithonorum c vel l vel t
in putu et x in ptito scta ad uram 2am redigitur Sicut nam quugacioes
que in putu apud nos in -go vel -lo desinunt et ptitu pserunt per xi ut pungo
punxi. duco duxi. Nullum at latinum vbum terminatur in -pho vel in -cho vel in -tho.
Triumpho enim grecum est cumpositum Apostrophu Lambeio sumpta aspiratione pe se ad ptitu

Tertiam qz illorum

Hec redeunt 3a quugacionem barithonorum dicit 3a
quugacio barithonorum q putu d vel t vel th in ptito at s habent. tum ad
2am tum ad 3am quugacionem apud nos reduntur nos enim dicimus ardeo arsi. ledo lesi. an
cutio concussi.

Ad quartam qz imitacionem

Redeunt 4am quugacionem
barithonorum ad uram plurima illa enim habet z vel duplicatum s in fine vel sigma
vel psigma. et s in ptito Nos at dicim tetisso tetissavi et

Quinta pluribus

Redeunt quintam quugacionem barithonorum dicit quinta qz quugacio barithonorum est de verbis
liquidis in putu carens s in ptito habent q in multis vbis pe et 2e et 3e
quugaos facimus ut aro aravi. doleo dolui. cano cecini

Sextam quugacionem dicunt

Facit id de sexta quugacione

Sexta tamen quuga
barithonorum no dicitur per qsonantes sed per vocalem positam in puti ante vocalem
q nos in 2a et 3a quugacione sequimur in 1a et 2a aliquando et meo meavi. theo theavi.
et similia. Et tunc sequitur parum de positionibus

Vocabula sequuntur

Serac et sera osteo adde Tum densare et
densere Hanc solent plerique draum facere q illud dicitur densatu quod factum densum
Densesco vero q est densum est et 3i quod etiam et ebur Persius dicit q denso densas
et densco denses. id est vnd compositum est Exoticum dicitur pegrinum vnde exotica pu
genta et exotice mercos et similia Tcello de cellas ab ex et cello quod non in
vsu Tamberio dicit greca exultare et inde triumpho Potisso dicit quasi petisso
et est potissare parum et frequenter bibere Thechos aliqui dicunt simpex aliquid alii in et
thao et dicunt res mapt adhuc est quasi thao &c

Nunc de psonis tractemus

Tractatus Vltimus et vltimus
et de unio posset specialis tractatus assignari qz tam in numeris et pura sit nomina qui
ta ut videtur al fa Notigo vnus tractatu qprehendant In hoc ergo tractatu pe
ditur ad tractandu de psonis et qsequenter de numeris Sed autem hoc faciat videndu
circa hoc duo nomina sunt numerus et persona vltima posuerit et que cum sibi quueniunt Et
hic tractatus habet tria capitula Primum ibi Et quia Secundum ibi Numerus autem Primum
capitulum habet tres ptes Nam in prima parte docet quare numerus et psona sint vltima et q
sint sibi qiuncta In 2a ondit q sint psone in vbo In 3a docet cuiusque psone vba qbus
pbusionibus et que quugantur Pa ibi Sunt igitur Tertia ibi Et prima ergo Circa
ad prima ptem qtinuans dicit Numerus sz vltimus ponitur ceteris nominum tractemus de psonis et con
sequenter sz de numeris et ne ideo vltimo sint posita q no aliquid vbi genit q sit vba in
qiuncta ergo sic ut impleta Sed obicitur q sicut impersonalia vba nam quugacionem
tum q inpersonalia sicut ergo sicut no ponitur vltima et est vere tum q pauca sed vba hic dicit
sz pluralitate id nominibus habz et numeri et 2o. sicut ad hoc pluralissime fiat Demum qd sit
psona appellat Secundum at sit habet numerum ut nomina in tractatu no dicitur
Dicit Numeri dicitur numeris ideo locat Vestivus sunt no obst omnibus habent Sicut pre
uisse vocum appetitatis

Nam in adverbiis put

Dicit quod in
ptibus declinabilibus sz vbo psonius et no Sed quando in adverbiis inveniuntur sed divisim numerus sine psonis et psone
incatum at redeunt additur tum sunt ergo pluralis. q est adverbiu psonale et quaedam
adverbia quedam species impersonalis habet tantum divisim vt enim ideo qi dicitur q ... Sed in
et plurale numeri et eisdem sunt species sed q imparibus quedam species adverbiorum habent numerum declinatiue
sine psona et etiam quedam habent psonis sine numero Sed fortasse ideo dicitur q q divise
species adverbiorum habent numerum et psonas divisim id est species ... sicut ex
declinacione adverbiorum est per adverbium et alia per aliud numerale

Put 1a psona

Secunda pars prohemii capituli in qua redditur specialiter titulum de persona [illegible]
Remanens [illegible] in quibus conveniunt deinde differunt [illegible]

[illegible]

[illegible]

Et prima q[uae] e[st] [illegible]

[illegible]

ipse legens ipse legit | Circa pronomina determinata ab his pronominibus ego et tu que pro[illegible]
[illegible] relativum [illegible] ut [illegible] filius qui
legis disputat [illegible] filius id est [illegible] qui legis disputat [illegible] per se [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

Et prima quod pronomen pro [illegible]

[illegible]

Et prima quod pronomen etiam [illegible]

[illegible]

Et item quod [illegible]

[illegible]

Hec que latinum [illegible]

[illegible]

[illegible]

Consimilia

[illegible]

Pregrecia in noiacionibus

[illegible]

Primnezus [illegible]

[illegible]

Notasimilia

[illegible]

Secuntur Notabilia Super Nonum librum

Liber Nonus [illegible] sit [illegible] tractatu de acci[dent]ibus verbi ad [illegible] quem [illegible] Juliana imperatori De formacione preteriti perfecti [illegible] ut [illegible] descendat ad hoc tractat de verborum declinacione [illegible] vox verbi forme ab alia in indicativo modo de ceteris tacens [illegible] coniugacionis formacio colligi [illegible] Habet autem iste liber maior tractatus ut probabit in sensu [illegible] dividitur in duo capitula [illegible] tres partes in quarum prima ponit quasdam [illegible]

[illegible]

Preteritum imperfectum

Secunda pars p[ri]ncipalis in qua ad aggregandum ad ostendendum variacionem personarum in ordine ad pres indicatiui. Et hoc per singula tempora indicatiui. Et primo ex ordine de preterito imperfecto se occupat. Et sic de aliis. Unde p[ro] h[oc] s[ci]e[ndu]m quod preteritum imperfectum statim post presens videndum est quod in[itium] monet p[ri]m[a] illius p[er]sone a q[uo] formatur. Et si aliquid moneat p[ri]m[a] in p[er]sone p[ri]ncipali preteritis ut lego legebam. Porro temporibus distincte traditur ista per quinque modos p[ri]mos ad plus sum. Perfectum p[ri]mo p[ersona] p[ri]me. Notandum autem quod p[re]terito vero p[er]fecto diuersificata in quibusdam duobus ille dicit dicunt habere diuersa p[ri]ncipalia maneant sicut concedit contentes aut facio feci &c.

Et in prima quid coniugatione

Ostendit formam p[re]teriti imperfecti. In p[ri]ma coniugatione preteritum imperfectum a ante bam. Et formatur a secunda persona p[ri]ncipalis ablata s et addita bam ut amas amabam. In omnibus autem aliis coniugationibus e productum ante bam. Dicit quod in quarta coniugatione est quod antiqui differebant e ad faciendum e de producta p[ri]ma nos habemus longum positum ante bam. Sicut ab audio fit audiebam sic a pollio fit polliebam regulariter, sed antiqui

Declinationum

alie sunt uniformes id est indeclinabiles ut aduerbia coniunctiones interiectiones. Alie declinabiles ut nomina verba p[ro]nomina participia. Earum vero alie in p[ri]ncipio mouentur ut p[ro]nomina transeundo in p[er]sonas mei tui sui michi tibi sibi me te se meus tuus suus mei tui sui meo tuo suo. In genere vero et numero et in casibus consequentia finem mouent sicut nomina p[ro]nomina et que discernunt genera ut ille illa illud ipse ipsa ipsum. Verum etiam participia quibus fere omnia accidunt tam nominibus quam verbis accidentia. Unde non solum in fine per genera et casus et numeros sed etiam in principio est quod moueri per tempora ut lauans lauturus, fruens fruiturus, mouens moturus. Verba autem et in principio et in medio et in fine mouentur non per singula tempora ob motum uite est pati sicut ostenditur. Oportet igitur de his ratione generali exponere. Cum tempore a p[re]senti sicut ab aliis declinationibus exordium sumunt superius tractatum est, quod sequentes de ceteris dicemus. Preteritum imperfectum apud latinos p[ri]mam nunquam monet sed finem ut amo amas amabam doceo doces docebam lego legis legebam facio facis faciebam munio munis muniebam. Et in prima coniugatione a habet ante bam. Sic enim p[ro]nuncia[n]t eam ab desinens abiecta s assumit bam ut amo amas amabam meo meas meabam. In aliis vero omnibus e p[ro]ductam docebam legebam audiebam. In quarta autem coniugatione est quando antiqui consuetudinem locum voluerunt pro i et e ei diphthongum proferre solebant quam postea in i longam verterunt ut polibam pro poliebam munibam pro muniebam.

In eo vero desinentibus verbis eiusdem quarte coniugationis nec possumus aliter proferre preteritum imperfectum nisi e ante bam servantes ut eo ibam abeo abibam veneo venibam veibam queo quibam. Hec mirum cum hec verba ex secunda persona faciunt tam preteritum imperfectum quam futurum ad similitudinem prime et secunde coniugationis. Nam tercia et quarta coniugatio solet ex prima persona preteritum gignere tam preteritum imperfectum quam futurum. Preteritum imperfectum mutare o in e productam et addicione bam ut lego legebam facio faciebam audio audiebam. Futurum mutare o in am ut lego legam facio faciam audio audiam. Exceptis in eo desinentibus que sicut supradiximus a secunda persona faciunt supradicta tempora. Preteritum perfectum tres habet motus in principio et in medio plerumque et notum est in fine vero semper. In principio et in medio et in fine ut tendo tetendi cedo cecidi. In medio et in fine decido decidi porrigo porrexi. In fine tantum pando pandi defendo defendi. Est etiam invenire quedam verba in quibus principium movetur et finis medio integro manente mordeo momordi tondeo totondi. Plusquamperfectum perfectum eosdem motus habet quos et preteritum perfectum a quo et nascitur. Futurum quod principium quidem servat in omnibus verbis finem autem movet ut amo amabo amabo doceo docebo docebo eo ibo ibo lego legam audio audiam. Positio activorum vel neutrorum verborum in o desinit. Et in prima quidem coniugatione paucis habet prima persona secunda et secunda persona. Prima tamen mutat o in as et facit secundam ut amo amas meo meas no nas. In secunda vero coniugatione prima persona in eo desinit habens quasi in es productam mutatam facit secundam. Itaque narro vocabula prima minor est secunda ut doceo doces moneo mones. In tercia vero si i ante o habuerit prima persona

Vt dictum est sup.
ferebat etiam 3
et dicebant polle
ibam et faciebas
diptongum 3 ro q
ueas. feriebas. Q
pdurtaz dicimus
pollibam. Sed
Secunda quoque con
iugatio et tercia
desinente in eo
a secunda persona preteritis
ablata s et addi
ta bam fit preteritum
imperfectum. vt doces
docebam. ibam
In omnibus alijs ver
bis tercie coniugationis et
quarte desinentibus
in io fit preteritum
imperfectum a prima persona
preteritis mutata o
in e et addita bam.
vt lego legebam
facio faciebam. 30
Imperfectum preteritum
Vel secunda coniugatio
In prima flectendi fine
2a et quarta per eo
remouens s bam
capiens. vel 2em
vel quarto 2e fert
totaliter ex se flectens
alijs o pe fit e zc

Futurum
mutare o in

Tradit formam
futurum et per similitudinem
fit. Et per quod illud
hoc sicut quod futurum
vel primum servet
in omnibus verbis
in fine autem movet
Et in prima quidem con
iugatione et 2a et quarta
desinente in eo
futura veniunt a 2a
persona preteritis ablata
s et addita bo
vt amo amas ama
bo. doceo doces
docebo. eo ibo ibo.
In omnibus alijs ver
bis tercie et quarte
futurum fit a prima
persona preteritis mu
tata o in am
vt lego legam
audio audiam.
Bo capiens prima
quat par secunda futurum
quo s post in am.
2e [illegible]
primo sic.

abiecta o assumit s. et fit 2am coniugationem itaque minuitur vltima syllaba ut cupio cupis facio facis. alia vero coniugatio id est 3a addita o posita e in is quilibet fit 3am per ut veho vehis. 2o 3is lego legis gero geris excipiuntur sed volo. edo que neglegere habent 4am ut impleo iomus ut itinerus femur femoris vel feminis. Sic etiam in verbis possumus vitare ut sed tuli volo vis volt edo es est. De quibus non inconveniens esse videtur in puto que possumus vitare. Confero per sincopationem id est per sincopam hic 2am et 3am personam sed fers fert pro feris ferit quia puto differentie causa fieri ne si feris ferit diceremus putaretur ab eo esse quod est ferio feris ferit. sed non a scriptura esset deinde consumus tempus syllabarum esset hoc ac in multis solet fieri deinde ut pl velim habeant deinde vel accentus deinde causa ut coniux coniugis pro coniungis ne verbum putetur esse. et muneris vltiam inflexa quid est utrumque sunt ad deinde plus addi illud supradicto ubi in prima et tertia persona 2am ipsius tertie coniugationis conformetur ferimus fertis. In 2a vero per conversionem fertis pro feris. In preterito quoque imperfecto et in futuro velut fruatur tertie coniugationis ferebam ferebas ferebat. feram feres feret. In omnibus quoque aliis modis fruatur rationem eiusdem coniugationis exceptis illis que solent a 2a persona nasci. In his enim fruatur eiusdem personam conversionem ut fers fer ferte ferto fertote ferrem ferre. Ceteram que a prima persona accipiunt regulam sequuntur tertiam deinde ut fero ferebam feram. Volo quoque 2am personam per conversionem vel compositum et mutationem o in e et additionem is pro diptongo eius proferebant antiquissimi volo velis pro volis. sed eius diptongum in longam producta quilibet more poetico. Et possumus in hoc quoque dicere ipso in sed fers vero

Et per verba futuri intelligitur futurum indicativi et futurum optativi. Secundum autem Grecum hec tractacio deinde duo voces active scilicet in eo quod communiter quarto quod non sub quarto habet in futuro indicativo bo scilicet et quod duo aut sunt voces passive que habent bor scilicet incitor et partior re quarto que etiam primo duplicat futurum. Semper dicuntur ut ab illis excipiuntur. Eo quarta que in am formam et in bo sicut ibo vel am quibo quod sine quaim. Placabimus hoc et ne tunc quoque imperatorum hec duo sunt que faciunt bor et ar

Preteritum perfectum tres habet

Accedit ad formam preteriti perfecti unde prima et 2a illa accedit quod preteritum perfectum tres habet motus in principio et in medio plerumque sed semper in fine plerumque aut duo quod non in principio ut amo amavi ideo non movetur in medio ut mordeo momordi et in pluribus in principio et in medio et in fine movetur ut edo cecidi et cado cecidi de quo est controversia qui enim dicunt cindi et hac loco sumunt auctoritatem In cui cinsunt dicitur

dyrrimus dicere tamen hoc factum esse ne si volis diceretur datiuus
et ablatiuus pluralis existimari posset eius nominis quod est vola
vel quia in grecis plerumque dictionibus latini gaudentes breuitate
faciunt crisiones ut in verbis in e desinentibus tam grecorum
quam latinorum nominum ut palladi pro palladie et thenti
pro thentie similiter pollidentes pollux. Maloememe. Est
in nominibus litterarum quia alpha et betha a b dicentes. Et
in hiis verbis anomalis que sine dubio a grecis sumpsimus
fero volo edo. T[illegible] quoque per abscisionem e finalis
et addicionem s in primo loco aspirationis sicud hex sex
hepta septem hemis semis et mutationem eius in v
heimi sum ut maodogolon lomani quoque forte breuitatis
causa volo fecerunt diptongo mutata ut Bolys bos
pohys pos pes. Tertia quoque persona per crisionem profertur
volt pro volit in hac quoque o in v conuertentes volt dicimus
conuenit rationabilius volt dicere quo magis vetustissimi v-
tuntur. In pluralibus prima quoque persona quia et v est prepositam vo-
lumus pro volimus. Secunda vero persona per crisionem et profertur 2e
persone sunt addita is sicud in aliis quoque solet fieri verbis
ut amat amatis docet docetis legit legitis fert fertis
est estis volt vel vult voltis vel vultis. Tertia persona
2e formule supradicte eiusdem 3e coniugationis a prima persona
indicatiui fieri solet o in vnt conuersa volo volunt. Cetera
quoque tempora indicatiui hoc verbum seruat regulam tercie coniugationis (Pret[eritum])
volebam volui volueram volam voles volet. In impera-
tiuo deficit non mirum quippe corrupta 2a persona indica-
tiui ex qua solet imperatiuus 2a persona nasci. Tertia quoque

Et cum inveniatur di-
ceretur cadi ut
plerique asserunt
non fieret mutatio
in preterito. Sed qui hec
asserunt in hoc di-
cunt fieri mutationem
[illegible]

**Posito acti-
uorum vel neu[trorum]**

[illegible]

Cum

ut facio facis conia[n]tur vel alia tradantur posita que sa in is fit sa prima ut lego legis scripsi fero edo volo quia sunt anomala de quibus statim sigillatim autor pertractat Et primo preter p[ro]pterea s[un]t variato quomodo flecti debeant sit lib. aliaz quia si sit eo dabit eis tamen is eo cum queo probant Non tamen est ibi io 3a dantis facit licet is. Certa[m] pr[ob]ata[m] si certa sit inre[gu]laris Consistit in is certa sunt hic exempla teneto Sic clamo dico rapio scio flumino &c.

ffero per co asionem

Capitulum secundum tangens de verbis inter coniugatis at hoc in adeuntalis habet at in [ceteris] partes ..... 2a coniugatione verba anomala que hic per ordinem docet coniugare scilicet fero volo. sum. et edo Et dicit ergo quod verbum fero non debet facere fero feris ferit ne videretur a ferio tamen dicere sincopatam facit fers fert in 2a vero plurali dicit fertis pro feritis sincopata In aliis aut aliis facit regulam 3e coniugationis Nisi in hiis que a 2a primitiva sunt et nascuntur ut fer ferre ferto ferto te. ferre. Que omnia descendunt a 2a persona presentis scilicet fers. Et fero dat fers fert fertis fer

consonans in hac coniugatione ex persona prima indicativo fieri solet mutata o in at lego legat. dico dicat. Sed ferat et possum potestas ab eo quod est volo dicere volat tamen ne dubitatio fiet similitudinis non est ab auctoribus usitatum utimur ergo similitudine pro hoc. velis velit Aliam quoque quidam auctores rationem de hoc conati sunt reddere dicentes quod imperativo modo [non] uti[tur] sit voluntas ac libera esse debet Itaque hoc verbum quod carere debet [voluntate] caret imperativo Ex hoc tamen quod licet imperativum in 2a persona in [quod] desinunt noli. licet tamen et coniunctivo uti ut superius diximus pro imperativo id est velis. fac. velis Tempora enim et 2a persona pluralis horum verborum imperativi presentis pluralis est coniunctivo optativo quoque eisdem ubi tamen de presenti sive in preterito imperfecto quod in futuro pluralis corrumpit velam ut vellem et velim Et presentis coniunctivi quod et preteritum est imperfectum tamen est corruptionis 2a persona indicativo ex qua oritur. futurum vero synonima id est anceps quod fiet si volam volas volat. volamus. volatis volant dicimus Itaque pro volam velim auctoritas non reprobavit tradidit dicere et volim tamen pro velim proferebant antiqui Cicero in 1o De natura deorum eius facilius id quod dicere volimus intelligi posset Illa vero omnia que a secunda persona supradicte coniugationis solet nasci integra servat demum. Exceptis supradictis synonimie tamen

Edo quoque per sincopam id est per concisionem de littera facit 2am personam et per synerisim e et i in ei diptongum coniuncta et ei diptongo in e correptam quia dicere causa ne si eis diceretur aliud forte putaretur. edo. es. Quod non dubito dicere tamen esse festum. ne si edis

dicitur dubitatorie faciat scriptura quod debemus pronuntiare
et petitum an certum. Huic apponitur igitur de prima persona ad
plus esset dubitatio licet non sit fictum ad quod dicimus quod et si ro
tipo d. hec fictam esset puto maior fieret error si enim
eo diceretur pro eo non esset non dico scripture sed nunc temporibus dicta
inter eo ibis et eo quod pro eo ponetur itaque nunc nascit
inter prima persona. Tertia vero nascitur a 2a addita e. es est
quod in hoc solo et in alio uno invenitur. Eunt es est. Et
dictum est id quod scilicet dicere ca nec si sine compositum aliorum verbe
2a persona es in tempore continente 2a persona compositum es et sit
doces docet quamvis non plenum esse putatur. Nam postquam
in omnibus equalibus verbis 2a prima es in tempore presenti et facit etiam
secundam secundis secundus facit fac quod est irregulare. Eodem in implicimus
fuat rectam etiam coniugatio edimus edit edunt. Similiter
in preterito imperfecto et in futuro edebam edam et in omnibus
que solent in hac 2a coniugatione a prima nasci persona. Hec
in 2a persona imperativi edat et in futuro optativo quod est ess
quamvis preterit edam edas edat. In omnibus vero que solet a 2a
nasci persona corrupta invenies rectam coniugationem. Est tamen
quam a 2a acceperunt persona sincopata verbi. es est este
esto estote essem essent esse. Hec mireris si non verbi
dictionem faciat vel defectivum aut ceteris horum. Non solum enim in
verbis fiderem in nominibus et aliis partibus orationis est quando
faciunt dictionem vel accentum vel litteram mutationem an-
tecedens est que non faciunt. Ergo ex de preterito imperfecto loquendum
auctorum vero coegit pluribus uti per medium verbum
ter dicto repetatur ut ad ceteram facilius pervenire possi-

Fertque simul preteri-
to fertote ferret
ad ferre tenetur
Tertia fer ex aliis
que de presente cadit
Natura aut ex
ferto et fertote ille
ferte composita ad
2am vel 3am personam
proprie putius regu-
laris sunt. Est composi-
ta ad qualem formam
verborum 3e coniugationis
sunt irregularia. Differ
...ando hec verbo
fero preterito in inper-
fectis vero fero
id est rapio. Unde
in verbo fert aut
mutatis dicitur fero
affero id est dico fero
id est sustineo vel
patior vel tollero
et fero id est porto
vel fert pati dicat
fert rapit atque
gerit. Et accipit
preteritum mutuo a
tollo tuli vel
detuli quod antiquitus
erat in usu. Et
supinum accipit supinum
mutuo a latio
latas. Et modo
est supinum
et accipit id est non
integre sed latum
sed sincopatum sed
latum. Et sic fero
et sua composita
excepto defero quod
...... impendo
et differo quod distinc
et refero quod distinc
vel quod dicitur tunc
sunt ...... istis
...... et in aliis
sunt ......

Volo quoque
2am personam

...facit coniugatio
hec verbum volo
unde ....
ut volo debet
facere vulis contractum
sincopata l et
mutata o in e
et addita is dicer-
etur vebis

Preteritum imperfectum dicitur a presenti fieri sicut in prima coniugatione et secunda coniugatione et in quarta in eo desinente a secunda persona ablata s finali et addita bam ut amas amabam doces docebam. quis quibam is ibam. In tertia vero omnibus verbis et quarte in io desinentibus prima persona mutat o in e productam et assumpta bam lego legebam facio faciebam venio veniebam. In prima quidem coniugatione et secunda et quarta in io desinente vero prima variatur prima presentis persona a preterito imperfecto meo meabam. duco ducebam. munio muniebam. In secunda vero coniugatione et in quarta in eo desinente patet habere primas doceo docebam eo ibam. Preterea nisi [illegible] nimium secundam personam prima sicut superdictum est. doceo doces. eo is. Prima ad patet habere in verbis prima primas. curo curas. Tertia vero in omnibus aliis absque in io desinentibus ut lego legis [illegible] [illegible] [illegible]. Sed quarte in io desinentia solent mutare in secunda persona tamen secunde quam quarte coniugationis ut facio facis aperio aperis. tamen non a secunda secunda persona fiunt preteritum imperfectum sicut dictum est.

Sequuntur variae regule preteriti perfecti

Preteriti perfecti multiplices et varie sunt regule. itaque putavimus commodum primo que in eo generalia contemplati sumus esse dicere. Postea vero per singulas coniugationes tractare de eo. Hinc igitur preteritum perfectum primam personam in i terminat ut amavi. docui. dixi comperi. Et assumpta sti fit secunda persona. amavisti. docuisti. dixisti comperisti. Tertia vero a sexta et tertia in t ut amavit. docuit. dixit comperit. Atque prima plurali ut amavimus. docuimus. diximus comperimus. Et tamen penultima correpta. Secunda pluralis a sua singulari fit addita s ut

ut amastis docuistis dixistis aperuistis Tercia aut
ex pa sunt nasce et finali quarta in ex pta et addita
runt vel re ut amauerunt vel amaure docuerunt vel
docuere dixerunt vel dixe aperuerunt vel apere Et na
sc hec qz tpe a puti sicut mox docebimus Et vel pacs
ltz ad eo ppas ut imuo imui moneo monui vel mum
itur va ppa vt facio feci fugio fugi venio veni vel
mutat va ppa ut oro oraui ero erari. Si sunt
pe coniugaes abundat ptitd va ppa vt acuo acu
i. domo domui sto steti exceptis hiis duobus mi
no mini lauo laui Antiqui tn hec 2m analogiam
sepe pferebant vnde terencius in eunucho dum hec
mecum puto accersitur lauatu intea virgo lauatu.
dixit quod est a lauau p lautu vel lotum In 2e vo
coniugaes et 3e vbis in io desinetibus et in omnibus
qrte numqz crescit ptitd pfitum sed vel pacs ltz puti
ppas vel minuit va ppa Pacs ltz vt paco parui
habeo habui. cupio cupiui. munio muniui apperio
apperui Minuitur va ppa vt augeo auxi. ardeo
arsi. video vidi. facio feci. aperio aperi. In alijs vo
omnibus vbis 3e coniugaes uo pacs habet modo vicit
va ppa numqz aut minuit. pacs ut ago egi. fran
go fregi vinco vici Vincit va ppa vt credo credidi
accesso accessi. occulo occului. curro cucurri.
Et notandum est in omnibus vbis dissillabis in quibus mut
posita est consonans cp si pacs sunt in puti et ptito
ppe perya vel via vel ponatur pduci sive sit in
puti sive non. vt imuo imui rego rexi frango

Et subdit pcs
ignorando ... conquestum agere
dedo ta [illegible]
venit do [illegible]
et volo fit apotheca
vox ... in fe
mutata in e
substita ... quod
... apotheca
id est ... hec
... in puti
ab ... e ...
Et pu ... [illegible]
... eapsb
... est volo debuit
esse volt sed sun
copata et ... antiq
debebat voolt vos
at dicamus volt o
mutata ... v.
Prima at ... plis
ltz v prona volu
volumus ... qz
plis fit a 3a sincr
addita ib quod
et ... vbis ... polz
fieri ut volt pro
wolt voltis pro
wultis Tercia vo
plis 2m regula
3e coniugaes fit a
prima sincr et qu
fit in ... vt vo
lo volunt In te
tera at ... fiunt
regula 3e coniugaes
In ... debet
... prima puti
corrupta est Et
qua solet causa
a prima ... puti
... at ...
coniugae a ... prima
puti ... solet
nasci 3a ... puti
mutata o in at
Et posset ab eo
quod est volo prima
volat tn uo est
in usu sive vide
atur esse a volo
volas Ceterum
etiam dicimus ...
... ...
patiu. eo quod sit
voluntarius sive
debet esse vbum

Sed imperativo rogat
quod nichil est ma
nifestum est ... ideo
quod ... ab eo
imperativum ...
Noli ... volo
caret imperativo
... sub
iunctivo ... velis
velit. Optativum
... corruptum
est ... presenti et
in futuro ...
ideo ... ...
... corrupta
est. In futuro ...
... velis velat
... velimus
velitis velint. ...
dat volo vis et
vult ...
... corrumpit ...
... volo ...
... opto et opto
...
... corrupt ...
volo ... ...
... volo
... iubeo ... pro
... voluntas
... volo ...
... velim velis cor
rumpit ... ...
velimus ... plus
... ...
... ...
... debet ...
... voluntas ...
... ...
... ab eo ...
in ... volitum
apud theologos
... ...
... ...
lo et ... volo ...
... ...
... vult legere
... ...
... ...
... ... et ...
... ...
... ...

Edo quoque
per sincopam

fregi. scando scandi. lego legi. ludo lusi. Exceptis scindo scidi et fundo fudi et bibo bibi. Si vero penultima sit penultima in pluribus corripitur in preterito perfecto ut luo lui. imo imi. spuo spui. ruo rui. suo sui. eo ivi. invenitur et ivi. In paucis producitur ut struo struxi. fluo fluxi. neo nevi. Et fit etiam cum a temporibus presentibus diversa sunt preterita ut sedeo sedi. video vidi. facio feci. iacio ieci. angeo anxi. ardeo arsi. capio cepi. foveo fovi. caveo cavi. In crescentibus vero quorum consonans repetitio fit principium per preteritum penultime vel antepenultime principalis prime presentis tempora servantur in preteriti penultima ut tendo tetendi. curro cucurri. parco peperci. pendo pependi. mordeo momordi. tondeo totondi. spondeo spopondi. fallo fefelli. pedo pepedi. cado cecidi. cano cecini. pario peperi. tendo tetendi. posco poposci. Excipiuntur pello pepuli. tango tetigi. pango pepigi. pungo pupugi. disco didici. percello perculi. et tundo tutudi. Unde Statius in Epylarum libro iiº. Operatus nutus dum qui contudit Hydram. Et in prima quidem coniugatione primum immobile manet in supradicto tempore. Exceptis quatuor verbis. sto steti. do dedi. lavo lavi. iuvo iuvi. Illarum duplicat consonantem. Et volens in presenti correptam producit in preterito perfecto quod in nullo alio supradicte coniugationis accidit verbo. In 2a vero et tria in omni loco est ubi invenimus mouetur sub vel supra prima presentis. Per singulas igitur tamen voces quarum consonantes per ordinem ondemus servatus sed mutatas. A brevis modo manet eadem ut careo carui. rapio rapui. valeo valui. modo producitur caveo cavi. modo mutatur in e correptam ut cado

[illegible]

tetendi tango tetigi. modo in e productam ut ago egi
facio feci. iacio ieci. frango fregi. Producta vero non mu-
tabitur ut rado rasi. parco parsi. Et sciendum quod ubi a
brevis in e convertitur productam vel dissillabum cum sit presens quam
preteritum ut ago egi frango fregi vel a presenti trissillabo preteritum
dissillabum fit ut facio feci. In e correptam ergo convertitur est
quando a presenti dissillabo fit preteritum trissillabum ut tado tetendi
tango tetigi. E correpta modo eadem manet ut
egeo egui. modo producitur ut lego legi. seno seni. terno
terni. sedeo sedi. venio veni. modo mutatur in a productam
ut sterno stravi. modo in i correptam ut eo ivi. modo in i
productam ut teo tivi. modo in u correptam ut domo domui
moneo monui. Producta si fuit in presenti in preterito quoque
producitur vel natura vel positione ut cedo cessi credo credidi
I correpta modo manet eadem ut intro intui. modo pro-
ducitur ut video vidi. cupio cupivi. modo in e con-
vertitur vel natura vel positione longam ut incipio ince-
pi aspicio aspexi. modo in u correptam ut rapio rapui
Producta manet eadem ut figo fixi. video visi. mutatur in
sub- fido fisus. O correpta modo manet eadem ut doceo
docui. condo condidi. modo producitur ut moveo movi. fo-
veo fovi. fodio fodi. O producta in quibusdam manet ut
oro oravi. dono donavi. In aliis corripitur ut pono
posui. tego tegi. U correpta modo manet eadem ut ruo
rui modo producitur natura vel positione ut fugio fugi. struo
struxi. fluo fluxi. Producta quoque modo manet modo mu-
tatur in correptam. manet ut excudo excudi. ludo lusi
tundo tutudi. mutatur. Ae diptongus in quibusdam
manet quaero quaesivi. laedo laesi. In aliis mutatur

Queritur utrum ... [illegible]

Regula de preterito

[illegible]

in i ptam ut caedo cecidi. Xo manet eadem ut augeo auxi haurio hausi. mutatur in vno audiendo in abs aufero abstuli. B manet bibo bibi habeo habui mutatur in p b scribo scripsi nubo nupsi vel duo s iubeo iussi. Queritur cur descripsi et nupsi non per b b sed per p b scribantur et est ratio quia in preterito supino b ante s vel t inveniri non potest ut ipse aptus. Veram absorbui abstinebo obtinebo et simulia non in preterito eius supine sunt compositis. s et s vel s et t non propositio separatim est supra accipienda. Igitur supina que supradictorum verborum sonant per p et t scribuntur ut scriptus nuptus et nova que hiis derivatur scriptor nuptie. C modo manet ut doceo docui facio feci modo duplicatur ut cano cecini cado cecidi modo transit in s ut mulceo mulsi. farcio farsi modo in x ut duco duxi sancio sanxi. D manet eadem ut tendo tendi defendo defendi duplicatur pedo pepedi reddo reddidi modo transit in s ledo lesi vel in duas s cedo cessi. F manet ferveo ferui. ferno ferui. ferueo ferbui. frango fregi. modo duplicatur fallo fefelli. G servatur eadem egeo egui lego legi vel mutatur in s ut algeo alsi turgeo tursi mergo mersi vel in x frigeo frixi angeo anxi, tingo tinxi, pingo pinxi, subtrahitur g gigno genui. H est ubi manet integra habeo habui est ubi mutatur in x traho traxi veho vexi. L manet per se ut oleo olui alo alui. occulo occului vel mutatur in s ut vello velsi

vel pulsit ut percello perculi pello pepuli. M
manet timeo timui. emo emi. assumit p s de-
mo dempsi. como compsi. promo prompsi. geminat
ut mordeo momordi. Subtrahit ut rumpo rupi.
N finalis cadit ut moneo monui. assumit s maneo
mansi. mutatur in s pono posui vel in p s temno
tempsi. vel in u loco consonantis ponitur ut sterno stra-
ui cerno creui. Subtrahit linquo liqui. vinco vici. P
P manet ut sapio sapui. rapio rapui. pareo parui
peto petiui. Geminatur pello pepuli. pario peperi
pendeo pependi. assumit s ut repo repsi. scalpo scal-
psi. Conduplicatur reperio repperi. R manet
ead quero quesiui. queo quiui. transit in s torqueo
torsi. R manet ut curro cucurri. terreo terrui.
transit in s ut quero quesiui. uro ussi. haurio hausi
vel in u loco consonantis tero triui. S manet censeo
censui. arceo arcessiui. T manet ut verto verti. transit
in s mitto misi. concutio concussi. X manet te-
xo texui. nexo nexui. Sunt igitur forme generales
preteriti perfecti octo. in vi prima. in ui. in vi diminutas in
si et xi. et in tertia antecedente consonante que in presenti
tempore ante o vel eo vel io invenitur. et que in prima
geminat consonantem. et que in fine. Et in vi quidem
quatuor coniugationum sunt verba que terminant preteritum ut amo
amas amaui. fleo fleui. cupio cupis cupiui. mu-
nio munis muniui. In ui vero tercie et quarte coniuga-
tionis que in iiii differentia excepta u consonante

Par est ut in uno ... [illegible] ... coniugatis ... in io ... [illegible] ... preteriti perfecti ... ad ... [illegible]

Preteriti perfecti multiplices

Tractatus ... in quo ... de preterito perfecto ... tractatu ... habet ... capitula ... preteriti perfecti ... ut amaui ... addita ... ut amasti ... [illegible] ... ut amaueram vel amauere ... [illegible] ... ut amo

[illegible]

corripiunt. [?] pergas ut cupio cupivi cupitum. arcessi-
vi arcessitum. munivi munitum. audivi auditum. [In] vi
divisas omnes coniugationes verba invenimus terminantia
prime ut tono tonas tonui. seco secas secui. [Secunde]
ut teneo tenes tenui. habeo habes habui. [Tertie]
annuo annuis annui. pono ponis posui. alo alis alui.
[Quarte] aperio aperis aperui. prosilio prosilis prosilui.
[In] si secunde et tertie et quarte. [Secunde] ut ardeo arsi rideo risi
suadeo suasi. [Tertie] ludo lusi. cedo cessi. rado rasi.
scalpo scalpsi. [Quarte] raucio rausi. haurio hausi
farcio farsi. [In] xi. similiter secunde tertie et quarte. [Secunde] augeo
auxi. frigeo frixi. mulgeo mulxi. [Tertie] duco duxi
pingo pinxi. coquo coxi. vivo vixi. [Quarte] sancio
sanxi. vincio vinxi. [Q]uibus [?] consonantem positam
ante o vel eo vel io preteritis temporibus. [Et] in prima ut
iuvo iuvi lavo lavi. [Et] in secunda ut prandeo prandi
sedeo sedi video vidi. foveo fovi. [Et] in tertia bibo bibi
lego legi defendo defendi. fugio fugi fodio fodi. [Et] in
quarta reperio repperi comperio comperi. [Geminant] [con-]
sonantem in prima quidem coniugatione duo inveniuntur. sto steti do
dedi. In secunda principales [?] tria. mordeo momordi. tondeo
totondi. In tertia alia finales alia principales. principales [?]
ut disco didici. cano cecini. pello pepuli. finales
[?] ut credo credidi vendo vendidi. [F]ormis
igitur preteriti generalibus cognitis [?] nunc esse [?]
[?] de penultima quoque [?] forme preteriti generali-
[?] [?] eius. [H]ec quod ad omnes [?] [?]
~~[?] preteriti perfecti quoque plusquamperfecti [?] et [?] eiusdem temporis~~

Et in prima quid coniugationis

necessarie sunt. In vi terminatum omnibus penultima longa est
vel via vel positione et vel in preterito quam sunt u loco consonan-
tis ut iuuo iuui lauo laui . moueo moui . caueo caui
paueo paui . faueo faui . voluo volui soluo solui
foueo foui . voueo voui . vel a 2a persona presentis nascuntur
abiecta s et assumpta vi ut amas amaui . oras oraui
fles fleui . comples compleui . cupis cupiui . audis audiui
vel p. u vel r vel s t . que in preterito te inueniunt ad
o u sunt loco consonantis precedentem excipe [illegible] preterito perfecto
ut sino siui decerno decreui tero triui . cresco creui . pasco
paui Et hec est quinta coniugatio et 2a via in vi sunt preterita
preteritum perfectum que a 2a persona nascuntur [illegible] sunt tum in
presenti [illegible] in preterito perfecto [illegible] ut iuuo iuui lauo
laui sterno straui . sino siui . tero triui . ascisco asciui . exce-
pto quedam [illegible] pono posui antique quod nunc dicimus
posui [illegible] vero a 2a persona nascuntur [illegible] in preterito
[illegible] ut accuso accusaui . deles de-
leui . cupis cupiui . minuis minuiui . Unde vero que
u loco consonantis ante eo sunt producunt penultimam que in
preterito corripitur et eo in 3 coniugatione u [illegible]
[illegible] in preterito perfecto ut caueo caui . moueo moui
faueo faui . foueo foui . In vi dimissis preteritum perfectum
[illegible] in [illegible] coniugatione [illegible] et si volueris fit penultima
ante o in presenti [illegible] preterito Inueniunt
autem sequentia verba in 2a in 3a vel quarta coniugatione ut
doceo docui . moneo monui . rapio rapui . annuo an-
nui . aperio aperui . cooperio cooperui . sin vero

Sunt igitur forme quales

Capitulum [illegible]
[illegible] in quo emendat [illegible] in ea parte que sunt [illegible] preteriti perfecti vocis active. Et plurimos [illegible] subiungit de quibusdam [illegible] preteriti perfecti [illegible] ipse [illegible] [illegible] certa [illegible] preteriti distinguendas [illegible] [illegible] tercio et ultimo subiungit de geminacionibus preteriti [illegible] [illegible] attendebat [illegible] [illegible] respectu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] preteriti perfecti [illegible] [illegible] que [illegible] [illegible] conveniat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] prima est in vi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quibus [illegible] [illegible] 2a que est in [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut rapuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] que est in vi divisionibus [illegible] est [illegible] coniugacionum ut [illegible] habui posui aperui [illegible] est [illegible] [illegible] est in vi [illegible] et 2e coniugacioni ut risi auxi [illegible] ut lusi duxi [illegible] ut [illegible] [illegible] vero [illegible] in [illegible] [illegible] quod [illegible] ante o vel [illegible] vel io [illegible] quibus [illegible] coniugacionis ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bibo bibi reperio reperi [illegible] septima [illegible] que [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] in 2a coniugacione ut dedi [illegible] ut momordi [illegible] 2a ut didici [illegible] octava [illegible] que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2a coniugacione ut credidi [illegible]

Jus

Vi

consonans sit ante o in presenti preterito vero prima abundat quod in prima quidem coniugacione in omnibus in vi divisionibus terminantibus preterito invenies ut domo domui. veto vetui. sono sonui. seco secui. In ista vero hoc id observatur in hiis omnibus que non habent vocalem ante o. ut occulo occului. tremo tremui. pono posui. sustineo sustinui. In 2a vel in quarta coniugacione non potest inveniri nisi hec illa [illegible] habent ante o finalem. Et attendendum quod penultima vel antepenultima presentis [illegible] sepe [illegible] in [illegible] preterito prime partis habent [illegible] prime abundent ut domo domui. veto vetui. timeo timui. nolo nolui. paco pacui. caudeo caudui. habeo habui. aperio aperui. Excepto vero pono posui quod cum in presenti producat penultimam o. eandem antepenultimam sitam corripuit in preterito. Ut [illegible] hec [illegible] in no desinens [illegible] in [illegible] mutat [illegible] preterito et in vi divisionibus terminat et sic [illegible] veteres in vi [illegible] [illegible] protulerunt omnis ad penultimam superdicte forme in vi divisionibus desinencium corripit. Racio enim [illegible] omnibus vocalem penultimam ante aliam vocalem positam invenies. Ideo at dixit racio [illegible] in fio verbo antiquitus producunt penultimam ut Virgilius in Bucolicis. Prima vel media sunt [illegible] mane [illegible] silue.

i. media [illegible] ad correpcionem et producionem

In [illegible] enim terminans [illegible] penultima anceps est. In [illegible] at [illegible] sepe [illegible] invenitur ut [illegible] Ypponiades [illegible] Camilla. In si terminancium preteritorum penultima vel naturaliter vel posicione producuntur [illegible] ut rideo risi. ludo lusi. vancio vansi. haurio hausi. Posicione vel geminata s. ut gero gessi

redo ressi, premo pressi, uro ussi, prurio prurissi vel l n r p ante si ponitur, ut algeo alsi, maneo mansi, ardeo arsi, tergo tersi, repo repsi, scalpo scalpsi. Et 2e quando vel 3te minuunt sillabam unam in preterito, ut video visi, suadeo suasi, urgeo ursi, ardeo arsi, farcio farsi, rarcio rarsi. Tertie vero predictis sunt sillabis tantum in preterito quam in presenti nisi u valorem habeant ante o ut ludo lusi, rado rasi, mitto misi, rodo rosi. Si enim u valorem habeant minuunt (tertie) casum unam sillabam ut concutio concussi, excutio excussi. Secunda enim quam et quarta coniugatio ideo minuunt quia u valorem habent ante o.

In xi terminantia preterita presentium 2e et 3e et quarte coniugationis inveniuntur et tunc tantum naturaliter producunt penultimam quando fit ex g penultima in presenti ante xi ut rego rexi, tego texi, illicio illexi. In aliis enim positione longe sunt tantum ut traho traxi, vincio vinxi, sancio sanxi, duco duxi quod ostenditur esse correptum ex nomine quod ab eo derivatur et corripitur, dux ducis. sicut rexi producta appellatur ex nomine quod ab eo nascitur rex regis. Queritur igitur an luceo luxi debeat naturaliter producta accipi cum lux producatur. In quo etiam id queritur, nomen a verbo an magis verbum ex nomine (vel quod verbum a nomine) natum sit. quod esse in verbis videtur quod ab ignis igneo et ignesco et a flamma flammo ab unde flammesco flammescabo. Que verba presentis temporis consimiliter finiantia ante o vel eo vel io positas casus ante x sunt finalem in preterito penultimas. Vel natura vel positione habent longas sive sint in presenti correpte sive producte ut emo emi, lavo lavi, video vidi, sedeo sedi, fa-

Terminus regitur finalibus preteriti. Tradit persimiliter regulam de [illegible] ostendens quibus penultimas [illegible] in preteriti [illegible] penultima preteritorum [illegible] ut producatur vel natura vel positione et vel [illegible] hec a prima [illegible] in presenti [illegible] loco [illegible] ut emo emi, caveo cavi. Vel a 3a [illegible] presentis [illegible] vel pro [illegible] vel pro [illegible] vel p [illegible] que in presenti [illegible] ante o [illegible] loco [illegible] ut sino sivi, tero trivi, pasco pavi etc.

Omnis at penultima

Omnis at penultima preteritorum [illegible] ut divisi corripi [illegible] natura vel positione [illegible] vel positione ut vesi [illegible] penultima [illegible] preterito [illegible] producitur [illegible] aliter [illegible] positione etc.

Hec verba presentis temporis

Hic ponit aliam regulam de quantitate penultima preteriti. Hec finiantia consimiliter presentis temporis posita ante o vel eo vel io habent penultimas longas natura vel positione quotcunque sint in presenti ut lavo lavi. Excipiuntur findo fidi et scindo scidi et composita [illegible] penultimas corripi [illegible]

xi

Ii [illegible] preteriti aut [illegible]

Reperitur consonantes

Ultima pars capituli in qua ostendit que verba et quot in qualibet coniugatione reperiantur quidam preteriti [illegible] circa desinentia consonantes corripiant penultimas et que producant per se satis manifesto est [illegible] in hoc capitulo [illegible] que geminant preteritum in primo servat [illegible] presentis [illegible] ut fallo fefelli [illegible] etiam habeat [illegible] dubio [illegible] diptongum [illegible] debet [illegible] et [illegible] hoc [illegible] aliquam regulam [illegible] ut cado cecidi [illegible] geminantibus est differentia [illegible] ad [illegible] in quibus [illegible] duplicando [illegible] mordeo spondeo tondeo pendeo [illegible] preteritum duplicat [illegible] disco reddo [illegible] tendo [illegible] parco curro

...neo sapui. lego legi. defendo defendi. fodio fodi. frigo frigi. venio veni. Excipiuntur que in presenti penultimam correptam eam cum servant in preterito cum penultimam eandem producunt in preterito per hanc formam etiam si positione in presenti sit longa ut bibo bibi. findo fidi. scindo scidi. Et sciendum quod in hiis que in eo vel in io desinentia verba vocalem primam minuunt in preterito ut sedeo sedi. fodio fodi. moveo movi. foveo fovi. paveo pavi. prandeo prandi. venio veni. reperio repperi. quod notandum est quia cum penultimam non penultimam producit positione. Alia vero pars huius servans eandem presenti ut vivo vixi. lego legi. frango fregi. defendo defendi. ago egi. Reperitur consonantes quidam preter coniugationem duo in composita do dedi. sto steti et ex hiis composita reddo reddidi. resto restiti. hunc autem penultimas breves. Sed vero in preterito reperitur quedam et hunc penultimas positione longas sicut in presenti ante penultimas. tondeo totondi. mordeo momordi. spondeo spopondi. pendeo pependi. Tria autem quedam in preterito reperitur quedam in fine. In preterito repetentia si in presenti penultimam brevem habuerint in preterito eam corripiunt ut cado cecidi. cano cecini. pario peperi. (positione longa) Cum longa sit in presenti penultima naturaliter in preterito producitur ut cedo cecidi. pedo pepedi. Si in presenti positione sit penultima longa est quod servatur in preterito est quod abiecta consonante corripitur. Servatur in hiis posco poposci. parco peperci. fallo fefelli. tendo tetendi. pendo pependi. curro cucurri / abiecta consonante corripitur in hiis disco didici pello pepuli. tango tetigi.

vo

pungo pepigi. tundo tutudi. pungo pupugi. Et
attendendum quod omnia que geminant primam sillabam ... non
sonum consonantem vincere volunt ... preteritis tamen in
prima quam in secunda persona ... ea enim ... in e
ut posco poposci. tendo tetendi. pendo pependi. curro
cucurri. disco didici. tundo tutudi. pungo pupugi. Et
... pello pepuli. a vero in e mutatur ut fallo fefelli.
parco peperci. tango tetigi. pungo pepigi. cano cecini.
caedo cecidi. Et vide quod si penultima preteriti longa sit ea
... ut parco peperci. fallo fefelli. ... breuibus
... ut tetigi. pepigi. cecidi. cecini. ...
... id est tria etiam in fine sit repetitio eius
... utrique penultima correpta. vendo vendidi. credo credidi.
reddo reddidi. Et scias quod vbi ... abundat preteritum
in quo repetitio sit prima ... uel finalis tamen in prima ...
... sit ... ut. do dedi. sto steti. resto re-
stiti. curro cucurri. parco peperci. cano cecini. caedo cecidi.
credo credidi. pario vero ... pares ... ...
tatem in ... quam in preterito perfecto pario peperi. //

Quoniam igitur de qualibus preteriti perfecti temporis
horum formis collectum dormiunt nunc se-
patim per singulas coniugationes de variis
eius temporis ... cum difficillima est traditio omnium
vbi ... differre conueniens. Nunc coniugationes verba
a secunda persona ... que in as desinit tamen in ...
quam in ... ... abiecta s et addita vi.

... parco Et tundo pe-
do tango pungo
cano pango Et fallo
pello duplicant
... ... pendo.
... ... non fit
duplicatio ...
... pasco disco
... ...
... Sic quod
pungo fit ...
... ...

Quoniam igitur
De qualibus

Tractatus tertius
in quo traditur
... regulis
preteriti perfecti. Traditur
etiam specialis ...
... coniugationes
... ...
... ...
... ...
... de aliis ...
... de singulis
Et habet iste tra-
ctatus duo capitula
primum de forma
preteriti ... Secundum
... de forma supinum
... ...
... ... regula
... ...
de formatione preteriti
perfecti talis. ...
verba ... tamen actiua
... a secunda
... abie-
cta s et addita vi
faciunt preteritum perfectum
ut amas amaui. Ex-
ceptis hiis que inferi-
... faciunt sub-
tracta as a secunda persona
et addita vi ut do-
mo domas domui
crepo crepas crepui
plico plicas plicui
... necas necui
... secas secui
sono sonas sonui
tono tonas tonui
veto vetas vetui
plico ...
... cubo cu-
bas cubui. ...
... ... vel
... ...
... ...

De prima
coniugatione

faciunt preteritum perfectum ut amo amas amavi · crepo crepas
crepui · acuo acuis acuisti · meo meas meavi
no nas navi · flo flas flavi · no nas navi · Ex-
cipiuntur hec que in vi dimissa faciunt preteritum sublata a
et addita vi dimissa · ut domo domas domui · cre-
po crepas crepui · frico fricas fricui · mico micas
micui · seco secas secui · sono sonas sonui · tono tonas
tonui · veto vetas vetui · plico plicas plicui vel pli-
cavi · quod maxime in compositis dignoscitur verbis que
similiter declinat in avi vel in vi dimissa · nam cum prepone
magis per vi dimissa · cum nomen vero per avi ter-
minat preteritum perfectum ut implico implicui · applico
applicui · explico explicui · displico displicui · replico
replicui · complico complicui · duplico vero duplicavi · tri-
plico triplicavi · multiplico multiplicavi / Invenitur tamen et
cum prepone in avi faciens preteritum sed in raro usu · Tha-
curgus que te aplicavisti tam cruminis obzuta
Cicero in Rethorica II° quod in itinere tam familiariter
se applicavit / Varro de poetis li° p° / Deinde ad singu-
los se applicavit / Cubo quoque cubui facit at que composita tamen que
per m̄ coniugantur inveniuntur etiam in hunc preteritum perfectum · mi-
co micas micui · et adiecta in mico dimicavi
micuui · Nexo quoque nexas vel nexis · nexui · per primam
coniugacionem · nexui quoque tertiam · ut Plautus placet nexui ·
Virgilius tamen in v° Eneidos / Nexantem nodis seque
in sua membra plicantem · 2m primam protulit coniugacionem
Iuvenalis vero in odissea · Nexabant multa inter se

flexu nodorum dubio actius in dei phebo nostri gto
flexu cepimus et omnibus malicias nexuimus. Necto tibi ex
primitivo nam quod apprehendo amplexus quod a vo nasci-
amplector fit verbum frequentativum amplexor. aris. Sic
apprehendo nexus quod nascitur a vo necto fit frequentativum ne-
xo nexas. unde mirandum est quod veteres hic secundum quartam conju-
gationem protulit Virgilius. Et necto tibi plerumque nexui protu-
lerunt plerique quidam tamen etiam necto nexi dicebant et
nexus ut flecto flexi et flexus. Virgilius in v° E-
neidos / et palmis palmas amborum innexuit armis.
Lucilius in v° / Sic solis vigilat opinor. Et ideo in-
visus facere est cui retia nexit. Supradictis addunt
quidam neco necui vel necatum sicud et Sperbus et
Charisius et Diomedes. ideo quod preterita parvum preteriti
et necatus antiquum et nectus a neco fit. Oratius
in primo epistolarum / Sperem mentita seges bos est necta-
tus arando. Livius ab urbe condita xx° / Fame
frigore illuvie squalore enecti. Liber Thusculana-
rum ii° / Enectus siti Tantalus. quare necatus et quare
nectus sed frequentius necatus ferro nectus vero alia vi pere-
ptus dicitur. Ennius / Nos pestis necuit pars etc
prima duellis. Excipiunt preterea hec quatuor sto steti
do dedi nuo nui lavo lavi. quod antiquum tertie conjugationis sed
presentem lavo lavis lavit. Plautus in Pseudulo / Ceras
tabellas eas lacrimis lavit. Virgilius in x° / Lavit im-
probat ether cetera tenuere. Id in iii° Eneidos / Fluidus la-
-te cruorem. Ad eo quod contra vel ... presentibus

Lavatio. Item a lavo vel lavor lautus id est lotus. et componitur illotus id est non lotus ex virtute. Item lautus accipitur active in quo est unus et tunc ... quasi ... et delicatus ... lautus est ... per laudatus ... unde lautia lautie et lautitia lautitie id est epulatio magnificentia et delicatio ... deliciosus ...

Supinum vel participiale

Caput secundum de forma supinorum ... [illegible]

Ruens in vi divisas

Ponit exceptiones ... [illegible]

necto
Eneis
Ve
Ve
Oro
do
Nuo
lavo

3e sunt coniugationis ut addo addis. reddo reddis. trado tradis.
prodo prodis. uel credo credis facit quod et eius dissimile est
et magis adverbium et hec prima verba prime coniugationis. A
penultimam in presenti et in preterito perfecto et supino et in infini-
tivo et futuro participii temporibus corripit. Da enim ubique a sine
correptione in hoc verbo simplici ut damus. datis. dares. dabam.
dabam. dabo. date. datus. daturus. datio. datum. dator. et
que ex hoc solent fieri ut dabimus. Ut Virgilius in primo Enei-
dos. Vix e conspectu sicule telluris in altum vela dabant
leti. In eodem. O passi graviora dabit deus his quoque finem.
In eodem. Adsit letitie bachus dator et bona iuno. Idem
in eodem. Qui daturus italiam populis et regem recepto. Idem
in v°. Cui datus heres custos cursusque regebat. Idem
in iii°. Et pater anchises date pelagus vela videbat. Persius
[illegible] da id superis de magna quod date lance. Non
possit magni messale lippa propago. Nam sto quoque composita
faciat duplicatorem in preterito. ut resto restiti. consto constiti.
presto prestiti. Ovidius tamen absistit pro absistitit in x° Metha-
morphoseon. Altinoce lacrimas et que prece ammonet
absistit pro absistitit. Et absisto enim et absto absistit facit
supinum vel participale verbum in um desinens. Hec prime
coniugationis verba que in ui preterito terminant vi in tum quan-
titatem faciunt ut amaui amatum. oraui oratum. flaui
flatum. Nunc vero in ui divisis desinunt si c aut x
habuerint mutat ui in tum ut frico fricui frictum.
unde Juvenalis in iiii°. Cui perit frictus ocelli angulus.
Seco secui sectum. sic quoque neco necui nectum facit. Ovi-
dius in iii° Methamorphoseon. Necat tu iam potabis

erectum ponder ferre alis tre / Tolle nimphea caput
Mico quod micon micatus debet facere sed dubitatur causa
quia nimquam micatus facit in usu non invenitur quamvis ab eo vin-
gitur dimico dimicavi facit et dimicatus / Lucanus in xxx
iiiio / Justa quod acie et collatis signis dimicatus / quidam
autem dicunt ipsi dimicavi in composito reddatur quamquam e-
mico emicui faciat / Lucanus in libro primo / Qualiter expre-
ssum ventis per nubila fulmen emicuit / Plico etiam
et plicatus et plicitus facit quia et plicavi et plicui *(id est habent in preterito)* Ex
eo igitur quarta penultima a vel i habet in supino duplicavi du-
plicatus explicui explicitus / implicui vel implicavi im-
raro est in usu implicitus vel implicatus / Unde Lucanus
in iiiio / Implicitas vero magno Cesar torqueri cohortes Cicero
vero in Topicis ad Antiochum quod tribus instantiis im-
plicata est summa nunc explicemus in eodem / familiarite
implicatus / Salustius in iiiio Historiarum / implicate
ratus misteria prohibebat / Alia vero in vi dimissis pri-
tus similitudinem vi infinitivo custodit in supino penultima i correpta
domui domitus cubui cubitus sonui sonitus tonui *(id est)*
tonitus / Statius tamen in Epodo / intonatum protulit 2m [...]
(2m 3am ... de ... preteriti ...)
naloniaz [...] intonita Verum me lucum invenerit gelsi-
(i. balbucientes)
lia magis vero seribus aut stavri signis intonata fluctibus
corus hiemps adhuc [...] / Vetui vetitus crepui
crepitus / Statius in 1o Achileidos / Ecce que sacri
ssis accubitum genero quod lectus nostra adiunctam / Hec
tamen verba id est sono et stido et 2m 3am vetustissimum
protulisse inveniuntur quamquam / Ut Ennius in xio annali

penultima persuasio quod tradidimus
tempore ista vocatio
sunt secunda superius
ti sunt ... sic
... datum ...
... ubi ... flexu
re etc.

De verbo longer

Tradit secundum
supinorum formam
primo et tertio et
quarto Unde ... ...
... quod facit ... in tum
antecedente ... volo
et quarta unde ...
... adiunxi ... tamen
quod antecedente ... fit
... ... Poteo etiam
... per potuit ...
... hec ...
lege ... hec fit
hec duo ... Et
tamen fit ... inde
... quod ... Et tamen
in ... dat per potatus
sincopa potum etc.

Secunda conjugatio in eo desinit

Tractatus secundus
... in quo tradit
regulas de forma-
tione preteriti et
supini secunde co-
niugationis Et habet
tria capitula In
primo docet de for-
ma preteriti et supini
verborum regulariter in
preterito vocali vel
consonante Et in se-
cundo de preterito Ergo
de supino Secunda
ubi supinum a
preterito fit Prima
adhuc in duo
prima primo facit
hec de ... voli
preterite Ergo de ...
ubi ... ...
lantis Adhuc
prima in duo
dividitur Unde
primo premittens
doctrinam de ...
in quid termi-
nantur verba
secunde coniu-
gationis ...

tur clipei resonant et ferri stridit acumen Statius in ii

xo / littora lata sonant Accius in Clitemestra / Et v[illegible]

lwe resonant regie domus / Lucanus / Caligat oculus [illegible]

ne auris regie / Ceteri vero statua persona [illegible] [illegible]

unde lucanus in iio / Constantia fides superos [illegible] datu

et datus sed supinus [illegible] corripit et persona[illegible]

[illegible] in hoc nomen quod non ab eo derivata de persona corr

ipiunt vel antepenultimam ut status stata statua stabilis

Lucanus in xo / Utroque stata tempora flatus Ovidius in vo / Statua

vero est stabili tremulo sed culmina tecta despicet Co

posita ab eo vale vetustissimum [illegible] asto astitua

et astatua / presto prestitua et prestatua / Fulvius porcius

orator in oratione / Uti lex emilia abrogetur temporis

abstituram atque petiturum me esse / Brutus in [illegible]

[illegible] Gaio Cesar [illegible] mare [illegible] prestatua est

[illegible] vero longa ante [illegible] unde [illegible] intrum [illegible] cogitu

aditum / [illegible] vetustissimi

lavatua [illegible] dicere unde [illegible] in [illegible] / [illegible]

bent lavatua prestrepunt Plautum / Ovidius in iiio

phastorum / Silvia vestalis quod enim vetat inde moni

[illegible] lavaturus mane petebat aquas / Potus [illegible] po

tatum / Virgilius in Bucolicis / Et potus pastas age tityre

et inter agendum / Terencius ait in formione / presto [illegible]

vera potatum apud me est / Virgilius in Bucolicis / [illegible] ipi

potus veniat per prata iuvenci Ovidius in Georgicis / [illegible]

Utroque modo potis gaudent [illegible] fibris / Lu

canus in vo / [illegible] sic gelidum bruma pellente [illegible]

potius de nulle coniugationis. Brevem autem u in um desinens supinum accepto verbo infinito quod est ire facit infinitivum futurum ut oratum ire, dormitum ire, lectum ire, vel lavatum ire, statum ire. Fecerunt tamen antiquissimi neutri passivo futurum ad dictum esse et infinitivum futurum probabat oraturum esse pro oratum ire dicentes, et facturum esse pro factum ire. Katho in V° Originum. Et illi polliciti sese facturum omnia per ellipsim esse pro factum ire quod greci dicunt [illegible] quod est infinitivum futurum. Lucilius in xviii°. Ad Penelopem qui sic ait nupturum te nuptam negabat quod vivere Ulixem sperabat. In hoc quidem subaudiendum esse, id est nupturum esse pro nuptum ire. Tullius in xxi°. Verum sperat ad summam pueritiem pubertatem perventurum esse pro perventum ire. Cleysseseli.

Secunda coniugatio in eo desinit et ea tamen [illegible] est
(interlinear: secundo quod [illegible] et [illegible] soli)
contra 2e coniugationis exceptis paucis prime coniugationis. neo neas, beo beas, laqueo laqueas, nauseo nauseas, enucleo enucleas, creo creas, screo screas, calceo calceas quod alii calcio calcias. Et secunde coniugationis exceptis duobus eo is, queo quis, et que ex his componuntur ut adeo, redeo, pereo, veneo id est vendo, eo, nequeo. In eo (vel eo) antecedente u vel i inveniuntur raro. Unde Virgilius in I° Eneydos: Bella cient prima que vetant consistere terra. Ovidius in vi°: Ciere viros martemque accendere cantu. Invenitur tamen et ciio etiam in io desinens tertie coniugationis. Unde Statius in I° Thebaidos: Quos ciet in arma diutius Thirinthia [illegible]. Lucanus in ii°: Iam per urbes cite ferat [illegible] gentibus arma. Lucretius [illegible]: Luminis ad ortus. Lucanus in xviii°: adversus infectos [illegible] ultoribus

Saluti fecerunt presentium separare [illegible] quia non accipitur [illegible]. Et quod ponitur ad vocativo et accio, id est appellare, ad vocabulum. Item nunc [illegible] item ad [illegible] item nunc [illegible]. Et sunt ad supinum composita activa in eo pro secunde est neutra. Item ci[e]o et quia abs eo corripiunt penultimam in supino et in preterito perfecto temporis cio vo et cuius [illegible] ea producunt [illegible].

De observancia

Ponit regula [illegible] quantitatem preteriti [illegible] pro [illegible] illud quod dicit tamen in omnibus verbis in preterito minimat [illegible] preteritis penultima presenti preteriti [illegible] pariatur ut cieo cum video vidi, faveo favi, [illegible] luceo luxi. A [illegible] liqueo et langui a langueo corripiunt penultimam [illegible] nimit preteriti [illegible] habent [illegible].

De loco consonantis

Tradit regulam preteriti [illegible] in eo [illegible] et [illegible] quedam verba [illegible] coniugationis [illegible] ibi [illegible] ibi [illegible] unde [illegible] verba [illegible] coniugationis [illegible] faciunt preteritum

manum comparans gerebat. Preteritum in eius tamen in vi qui
in o desinit ut cinui vel cinii. Lucanus in viio. Et cui
in plura ingenii extincte manus. Virgilius in vo. Sanamissimi
mos et clari non accessus extiterat. Consimiliter na
in omnibus verbis est quod si innuat partibus preteritum preteritum nunc
penultimam producat sive producta sive correpta sit in presenti nisi
sincopam patiatur. Cieo cini et per sincopam cii. Video
vidi. Faveo favi. Augeo auxi. Moveo movi. Sedeo sedi
vel post hec consimilia verba
Fugio fugi. Facio feci. Fodio fodi. Venio veni. Excepta li-
queo liqui languo langui pacis que sunt in presenti
et in preterito penultimas corripiunt cum penultimam preteriti ideo
Ovidius in xvo Methamorphoseon
versus comprobat. Imposito fit moribunda relanguit
ore. Idem in iiiio. Rectaque corpus diliquit. Idem in
vio. Diliquit stagnum quod suo de nomine fecit. In loco
compositis ante eo excepta eo in o quasi faciunt preteritum
et producunt penultimam contra premonstratam regulam
ut moneo movi. Foveo fovi. Faveo favi. Caveo cavi.
Paveo pavi. Voveo vovi. Inveniuntur autem autores qui
quod in preterito penultime coniugacionis in vi syllabam terminante faciunt
in 2a tamen singularis quam pluralis et in tercia pluralis in unt desi-
nente persona. Penultime sincopam syllabe sicut etiam in 2a con-
iugacione quod preteritum in vi desinit. Ut Virgilius in iiiio Eney-
dos. Hircaneque admorunt ubera tigres pro admo-
verunt. Oratius in io Sermonum. Sunt quorum velles
sic tradidere dispersam in [illegible] sunt pro sumo-
visses. Commune quod etiam quinto 2m etiam protulerunt
veteres preteritum tamen in vi quam xi sunt. Minimus crassi
in xxiiiio Iliados. Sed non commovi oculos ego dixi

---

quasi eo in o et
semper producit penultimam
ut moneo movi
Excepto domineo
quod alii dicunt domi-
neo domui preteritum
alii dicunt connivi
alii connixi. Item ex-
cepto ferveo cuius
preteritum est fervi. Fer-
beo cum sit ferbui
dicatur tamen quod ferveo
et fervo inveniatur
sub secunda et tercia
coniugacione. Et plura
alia verba inveniuntur
quorum dubium
ut eruditi cum tua

Supinum ad preteritum

Ponit regulam
de forma supino-
rum verborum secunde
coniugacionis de quorum
preteritis iam dictum
est. Secundo ibi re-
gulam extendit ad
verba aliarum
coniugacionum. Tercio
movet questionem
circa ipsam. Quarto
a regula ponit
excepcionem. Quinto
tangit aliam regulam
de quantitate penultime
et supinorum
venientium a vi
preteriti. Unde
dicit sic. Supina
que sunt a predictis
preteritis mutata
vi in tum ut
cavi cautum, movi
motum. Quinto
cum preteriti ter-
minantur in vi fit
supinum mutata
vi in tum. Exem-
plum lavi lautum
cavi cautum favi
fautum. Sed hec
non solum mu-
tant vi in tum
sed etiam habent
diptongum
pro a. Excepi-
tur sanum(?) satum
quod habet a
et sic ista
ut sapui insitum(?)
quia non pro a

sopor. Turpilius vero in Paratheruza Quod ego con-
nixi somno hic sibi proferit vigilans unguen-
somnium inscitiam tertiae conjugationis certa persona protulit
Calvus / Sed quies urgenti [illegible] populo somno / Per-
sius vero secunde protulit [illegible] conniveo olenum [illegible]
que popello largior effervescere etiam ferveo [illegible] ab
utroque in preterito fervi dicunt Terentius in Adelphis Spe-
rabam iam defervisse adolescentiam. A ferveo Virgilius
in 4o Eneidos / Fervet opus redolentque thymo fragrantia
mella. Idem in viii° / A fervo fervere ut fervere Leu-
catem auroque effulgere fluctus / Lucilius fervit [illegible]
fervit ad annum Terentius in Adelphis / Sed maxime
fervet tamen placidum quasi ovem reddo. Unde fervesco
dicitur etiam per b ferbeo ex quo ferbui. Oratius in 3o
Sermonum / [illegible] quod stola mea tamen conferbuit ira. Unde
et ferbesco. Hec sunt ea duarum conjugationum inveniuntur
verba sed multa preterea ut strideo strides et strido stridis ful-
geo fulges et fulgo fulgis denseo denses et denso
densas oleo oles et olo olis. A strideo Lucanus in vi°
Auribus incertum feralis strideat umbra. A strido Virgilius
in viii° / Stridunt(que) cavernis Stricture Chalybum et
fornacibus ignis anhelat. A fulgeo Virgilius in viii°
Eneidos / Auratae armis effulgent. A fulgo Idem in
viii° / Auroque effulgere fluctus. A denso Ennius in
viii° Annalium / Densantur campis horrentia tela
virorum. A denseo Virgilius in x°. Hinc addensent
acies. Ab oleo Terentius in Adelphis / Olent unguenta

Et videtur quod
in unoquoque supinis
que fuit [illegible]
cum vi producatur per
Exceptis istis saltem
et [illegible] et positum
a posui [illegible] anti-
quos est littera
et [illegible] et quantum
Et [illegible]
[illegible]
[illegible] penultimas Ex-
cepto quod ambitus
participium causa
differentie producat
penultimam. Sed tamen
huiusmodi participia
[illegible] secunde
[illegible] supinorum
[illegible] vi [illegible]
[illegible]
[illegible]
Sed favi fautum
cavi quod cautum
[illegible] differre [illegible]
[illegible]
[illegible] tamen pauco
[illegible] primo
supino. Cum vi-
tulum [illegible] penul-
timam supini. Exe-
[illegible] tolle
[illegible]
[illegible] reddit [illegible]
[illegible] quod [illegible]
[illegible] dat [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] sed
[illegible]
Sed dicit hic
aliquis Superbia
videtur esse composita
ab [illegible]
corripit penultimam
supini [illegible] producat
[illegible] ab
[illegible] est [illegible]
[illegible] videtur
[illegible] quod superbia
[illegible] ab [illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible] a superbus
[illegible]
[illegible] super [illegible] su-
perbus superbia
superbus qui
[illegible] videri quod
non est id est sup

Superbia

In verbo excrementia longa

de meo capite. Abolo plautus inveniri ubi ... | spatz corripuit in amystellaja ... possit ole | vingendi exotica.

Supinum formatur a preterito

Supinum a preterito fit mutata vi in tum ut concitus incivi incitum, fovi fotum, ... in coniugationibus in vi preteritum facientibus, sed certis in aliis est observandum ut amavi amatum, accusavi accusatum, adiuvi adiutum, cupivi cupitum, accersivi accersitum. Conmutatur cur ad species speciebus et halo alas spiram et halam faciunt contra vocabula id est sicut spiritus et alios quos puto esse antiquiora verbis ideoque non sequi derivationem regula, quod iudicatum id est iudicatio et ductum id est ductio. Excipiuntur lavi lautum, favi fautum, quae dicuntur ea quod a longa ad diptongum habuerunt, praeterea latum, satum, quae alias sicut fomes. Et servi quoque omnibus superiori supinis penultima producuntur excepto satum a sero serui quod etiam serui habuit in ipsa antiquitas unde satus. Et a sino sivi situm. Et a pono posui vel posivi ex antiquo positum. Litum quoque et itum variata sunt et citum quod corripiuntur plerique. Virgilius in nono Georgicorum. Et paulum lita corpora guttis. In verbo excrementia longa vocalium antecedente vel ex ipsa verbo in se quasi fiunt preterita preteritum ut suadeo suasi, rideo risi, ardeo arsi. Et vero vel verbis ante verbo positis producunt casus vocales et eo in i mutata fiunt preterita preteritum ut sedeo sedi et et ex eo quoque ut insedeo insedi, subsedeo subsedi, resedeo resedi, video vidi, invideo invidi, provideo providi

prendo prendi Et notandum quod a sedeo quarta coniugationis in preterito
e in i mutat in preterito tamen eandem e penultimam servat ut pos-
sideo possedi, strideo quoque stridi facit quod etiam sedeo sedis etc.
gunt quos invenit. Sedi autem tam in preterito quam in preterito
longa est. Virgilius in VII: Stridunt quoque cavernis Stric-
ture calibum et fornacibus ignis anhelat. Lucanus in VII:
funibus incerto sedalis sederat umbra. Statius in I
Thebaidos: in aspecte luco stridere sagitte. Accius in Alcesti-
de: Cum strideret rebita cursu inferes. Sum autem
prima persona invideo tuientorum per invitam aliquam vel an-
nuyabilem e vel o correptas habuerit in aliqua liquidam
desinentes duplicant sic tamen ut priori generaliter extrema
subtrahatur et o in i quartam sub sit preterito perfecto ut pedo pepe-
di tondeo totondi mordeo momordi spondeo spopondi a quo
est Sui in 2a dominum spera tybie cum conponitur tamen hoc eadem
non geminant sed pudorem sequitur ut rudeo rudi dependeo
dependi demordeo demordi premordeo premordi
detondeo detondi.
Vetustissimi tamen etiam detotondi dixerunt Ennius in An-
nalibus Et detotondit agros letos atque opida cepit. At
Varro in magistro talento detotondit forcipibus vitae
feris. Av ante deo l'ira vel per syncopam in preterito declina
i apt ...
tur unum ut audeo ausussimi gaudeo gavisissimi
Vetustissimi tamen et ausi pausissimi et gavisi per gavi-
sissimi protulerunt Catho Censorinus in orone pro lu-
cio anthonio veneficium postridie nisistis adesse in
diem non ausi recusare Livius in odissia quin audini
pauci gavisi Lucius Cassius Hermina in II Annalium Idque admiratum esse gavisi In hoc verbo etiam

et eo mutata i in
faciunt preteritum perfectum
ut sedeo sedi etc
ab eo plura sedes
-ar firmiter video vidi invi-
deo si sedeo video
ad strideo dicit di-
cit similiter haguerat pr
deo et video tamen suis
glis suis mutat et
assideo per inter sede
et strideo possideo
et obsedeo et obsedeo
que sunt activa etc.

Sum autem
prima sola media

Ponit secundam etc
regula de forma preteri-
torum circa deo
et dicit Sum secunda pa
sa tenuerint in deo
habuerit per multo
aliquam vel pro an-
nuyabilem e vel o
correptas in aliqua
liquida desinentes
duplicant tam per sa
in preterito perfecto tamen
ut prioris generaliter
subtrahatur extrema
compositionis et eo
quartam in sit p-
reterito perfecto ut pen-
deo pependi mor-
deo momordi spon-
deo spopondi a quo
etiam Sui in 2a de-
dominum spera. Composita
tamen ex hiis non geminant
sed pudorem sequuntur ut
respondeo respondi
rependeo rependi mor-
deo tondeo spondeo
di geminato prio-
rem bundit sed spondeo
non geminabit etc.

Av ante deo
habentia

Ponit tertiam
regulam de forma
preteriti verborum habentium
in deo ante deo et
dicit verba et
av ante deo habentia
declinantur unum
preterito per syncopam ut
gaudeo gavisissimi
vetustissimi tamen ausi
et gavisi protulerunt

illud animaduertendum quod ausim ausis ausit pro preterito subiunctiuo
audeam audeas audeat inuenimus Virgilius in 9° Ge-
orgicorum / ausim vel tenui viterem contexere sulco Ovidius
in 10° Methamorphoseon / Et nichil est quod non impro-
batus amor ausit nec capiunt inclusas pectora flam-
mas Omnia autem supradicta vna cum suis in suum consonantia faciunt
supina rideo risum ardeo arsum video visum mordeo
morsum pendeo pensum tondeo tonsum suadeo suasum
audeo ausum Gaudeo vero etiam i post u assumit eo forma-
tum supina gauisum Sedeo preterea geminat s sessum et
fortasse ideo causa ne si sesum diceretur due partes
esse putarentur Alia vero omnia in deo desinencia per vi di-
uisas faciunt preteritum ut candeo candui studeo studui fron-
deo frondui splendeo splendui Horum supina mutata
eo in i et assumpto tum debent fieri ut canditum studi-
tum fronditum splenditum Carent tamen ab omnibus neutris
2e coniugacionis que in vi diuisas faciunt preteritum inuenio vel
hiredi supinum vel participium futuri ut caleo calui tepeo
tepui langueo langui flacceo flaccui rubeo rubui
palleo pallui Excipiuntur tamen inueniuntur breuem ante
tum habent Iuuenalis / a careo caritum in 1° Co-
llere dulcem cogitat heredem cariturus turture
magno Et liceo valiturum a valeo / Excipitur prandeo
prandi Plautus in Menechmis / prandi et potaui scor-
tum accubui. id tamen quod in sum facit supinum quod supra dictum
ut pransum quod tamen cum omnibus neutris passiuis sit tamen participium preteriti
pransus ut ceno cenatus iuro iuratus taceo tussus

Notandum tamen etiam quod
ausim ausis ausit
in subiunctiuo pro
audeam audeas
audeat inuenimus
Vnde [illegible] prandeo dat
prandi vel pran-
sum facit ausus
audeo gauisus
gaudeo uideo uel
dat Et est uideo
uides redolere et proprie
de carnibus assatis
Vnde nidor nidoris
odor assature
vel etiam uideo est
nidum facere Et
2m [illegible] sed uideo
et est splendere Et
tractum est nido scilicet cum
pulli matrem aduenien-
tem cum quodam aliter
plausu oriuntur
Et etiam proprie 2m
eundem de carne assa-
ta [illegible]

Omnia autem
supradicta vna

Hic auctor ponen-
do regulam de forma-
tione supinorum verborum
in deo desinencium de
quibus preterite dictum est dicit
quod omnia supradicta
deo in suum consonancia
faciunt supina vt rideo
risum ardeo arsum
Dicit quod gaudeo assump-
ta i post v facit gaui-
sum Et sedeo s du-
plicata sessum Vnde
Dicitur [illegible] dat [illegible]
vidi [illegible] [illegible]
Nota tamen est vllius ge-
minacio danda supinis
Sed tamen in sessum debet
consonans duplicari.

Alia vero omnia
in deo desinencia

Colligit principa-
lem regulam concludendo
per predicta Et sub-
iungens excepcionem
[illegible] Excipit
prandeo Prima sub-
iudice [illegible] [illegible]
preterito [illegible] [illegible]
rem de forma supi-
norum quod interserit
per modum alterius 2e
Et nenit in 2e con-
iugacionis vi diuisas
in preterito non habet

pateo passus titubo titubatus Et multa preterea a ve
tustissimis specialiter sunt prolata propria participia preteriti temporis a neutralibus
vbi ut a seneo senatus [illegible] discedo disce-
ssus [illegible] initeo initretus [illegible]
theys obeo abitus [illegible] occido occasus [illegible]
potus [illegible] iratus [illegible]
[illegible] Sed hec nunc sunt
re recordata [illegible] quiete Senecto cum [illegible]
tum est Salustius in iiii historiarum Omnibus quibus
senecto corpore animus militaris erat Lucanus in iiii
Custodibus discessis multi [illegible] Claudius [illegible]
[illegible] a [illegible] [illegible]
[illegible] in prothessilao Cupidus [illegible] obito
[illegible] in ii [illegible] sublata [illegible]
[illegible] decresco que decretum [illegible]
sit in iiii [illegible] nocte dieque [illegible]
et aucta [illegible] in [illegible] [illegible]
una adolescens rubuerit plus potus Sic [illegible]
Juuenalis passiue protulit in iiii Epotaque [illegible]
[illegible] medo prudente sicut et iratus tam actiue
quam passiue profertur Liceus in ii Varronis Malo
emulato suam quam [illegible] aliorum tabellas [illegible]
Lucanum in viii [illegible] per latum [illegible] tonantem
A titubo que titubata Virgilius in v vestigia pressa
haut tenuit titubata solo Sed in ii [illegible]
[illegible] cassum [illegible] Cruentus [illegible]

[illegible marginal commentary]

ffrn no tissatus sed cultum faciat ut pur ordi
Juvenalem in iiijo ptulisse Et patet qz passus naso
Teste Virgilio q pot in iijo Evandrus Et pro Antheus
passus de lutoe palmus Idem in ijo passus pamen
virgo dribus. In geo desinencia l vel r … ge
antecedentibus geo in si quasi faciunt ptitum pfitum in
indulgeo indulsi fulgeo fulsi algeo alsi urgeo ur
ssi turgeo tursi tergeo vel tergo tersi quod et
plus et Charsius et Clasius et Diomedes approbant
et ipse omnibus validior vsus Juvenalis in iiijo …
et pocula torques Rautius et rubra detergeas
volvera mappa Idem in vo Vasa appea tergeat
alter Oratius in ijo Sermonum poculo pavone velis qz
hec potius quam gallina tergere pallatum Et henrisi
Bonnicho Ego ne imperatoris virtutem noveram et
vim absque sine sanguine sic ut posse fieri quasi absterse
rem volvera Est enim quamvis iambus qui stare non
pt non p … abstergeri ponitur Amulgeo et mulsi fit
quamvis dicere ea quidam mulsi ptulerint et mulceo quod
mulsi fit Virgilius in iijo Georgicorum Et surgente
die mulsere hoste quas diurnis nocte premunt Ennius
in viijo Annalium Amulseat hunc viner appulsere
fluctibus pontus Idem in vijo Liclopis venter
velud olim turseat alti Carnibus humanis distentus
Lucilius in xxo Purpureo tersit tam latas gau…
sape mensas Idem in iiijo Obtursi cbus Villa

vero valet longa ante geo posita mutat geo in xi
et faciunt preteritum perfectum ut lugeo luxi. augeo auxi.
frigeo frixi. Alia vero omnia in geo desinencia eo in vi
dimissa mutant in preterito ut egeo egui. indigeo
indigui. urgeo urgui. vigeo vigui. Secunda quidam
supina in si preterito terminancia et in um gutturalia faciunt
sive ae sive ze sunt coniugationis. vel crete in tum faciunt
supinum. ut indulsi indulsum et indultum. mulsi mul-
sum et mulctum. torsi quoque et tortum Unde Mar-
cellinus rerum gestarum in xiiii° Tamquam licencia cru-
delitatis indulta. fulsi fulsum. alsi alsum. arsi arsum.
lesi lesum. lusi lusum. mulsi mulsum et mulctum. Sa-
lustius in iiii° historiarum De in lenta iam vi postea
die liberalibus urbis permulcti sunt. Unde Cicero in Con-
tione Metelli. Permulsa atque recreata est. Varro in
Satira Capite permulso. Torsi quoque torsum et tortum
facit itaque torsores et tortores dicuntur Latho in vo-
rigiund Marsus hostem occidit prius quam pelligninus
praeter eam maximum vertitur de marso detorsum nomen
Terentius in Formione. Bonorum contortor legum dis-
tortor. Cicero in iiio Verrinarum Quod sanum denique
quod ante aversum atque extorsum relinqueres. Ter-
tergeo tersi tersum dixit secundum supradictam proportionem
Excipitur ussi ustum. gessi gestum. Secundum supra In
xi vero desinencia preteritum cuiuscumque sint coniugationis in
ctum gutturalia faciunt supinum ut luxi luctum
auxi auctum. frixi frictum. aspexi aspectum

Secundum quosdam facit frigui
unde in [illegible] Persius
geret cultus vultum
et tacet supinum
usum. Frigeo autem fri-
gidus facit frixi et frictum
in analogia sicut et
frigeo et etiam frixum
supinum usum. Et est fri-
geo id est algere vel
core contrahi. Et fri-
geo a frigo id est in
patella coquere sine
aqua unde frixorium
dicitur

Tunc secunda supina in si

Hic ponit regulam
de formacione supini
et est secunda sententia
preterito in xi vero
terminantur in [illegible]
vero. Unde [illegible]
ut ad supra [illegible]
ratio omnia verba
terminancia preterito in
tum ze [illegible] ze coniugationis
in [illegible] gutturalia
faciunt supinum ut in-
dulsi indulsum supinum
et indultum. mul-
si mulsum vel etiam
mulctum. Torsi tor-
sum et tortum Ex-
cipitur ussi quod facit
ustum [illegible] pro
[illegible] integrum. Gessi
gestum. Et excepte
[illegible] Tunc habent
n ante s [illegible]
[illegible] que faciunt sup-
[illegible] ut [illegible]
[illegible] videntur
[illegible] terminancia pre-
terito in xi [illegible]
[illegible] mutant
[illegible] et faciunt
supinum ut [illegible]
[illegible] [illegible]
talis [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible]
terminancia preterito
in xi [illegible]
coniugationis gutturalia
xi in ctum faciunt
supinum ut luxi lu-
ctum. traxi tractum
[illegible] vinxi facit
vinctum abiecta etiam
n. Excipitur flexi
et flexum [illegible] facit
flexum et [illegible]
[illegible] [illegible]

Omnia vero ista 2e coniugationis faciunt preteritum in -xi. Aliud vero neutralia sunt non habent in usu supina. Debe[rent] autem ea secundum formare in -ctum sicut supradictum est. [illegible] singulis solet induc[ere] sum vel tractum [illegible] dat [illegible] vel [illegible] ungeo provenit [illegible] [illegible] luxi polluxi dant [illegible]

In -queo desinentibus verbis

[illegible] de verbis [illegible] in -rqueo dicentibus quod verba 2e coniugationis in -queo desinentibus faciunt preteritum in -si ut torqueo torsi et composita ab eo. Supinum autem eius est torsum [illegible] [illegible] tamen [illegible] in -tum [illegible] frequentius tortum. [illegible] Torqueo dat torsi et [illegible] [illegible] messum [illegible] solet [illegible]

In -leo desinentia si ante l aliam

Hic ostendit regulam preteritorum et supinorum verborum in -leo desinentium [illegible] [illegible] verba 2e coniugationis desinentia in -leo si habuerint aliam consonantem ante l [illegible] ei in eadem [illegible] et composita ab oleo vel leo quod non est in usu [illegible] faciunt preteritum [illegible] ut fleo flevi, aboleo abolevi, deleo delevi, redoleo [illegible] et redolevi [illegible] simplex oleo et olevi et olui [illegible] adoleo et adolevi et adolui [illegible] aboleo [illegible] abolevi et abolui. Supinum vero [illegible] dicta regula sunt a preterito mutata vi in -tum ut aboleo abolevi abolitum.

illexi illectum, duxi ductum, dixi dictum, neglexi
neglectum, traxi tractum, struxi structum, finxi fictum
et pinxi pictum et strinxi strictum et minxi mictum.
Ex sonitu causa n in supino abiciunt. Coniungo iunxi
xi iunctum et tinxi tinctum et unxi unctum
et tinxi tinctum et pupugi punxi punctum et
sanxi sanctum formant in supino quod -ctum. Excipitur quod
fluxi et flexi que in supinis quod formant -xum flexum
fluxum. Quibus vetustissimi et fluctus pro
fluxus et fluctura pro fluxura soliti sunt dicere
unde et fluctus dicitur ipse motus aquarum. In -gvi
vero faciencia preteritum quia neutralia sunt non habent in
usu supina. Deberent autem 2m analogiam in -ctum fa-
cere sicut supradictum est. In -queo desinentibus verbis in-
venitur 2e coniugationis in -si terminantibus preteritum ut torqueo
torsi et ex eo composita distorqueo distorsi, contorqueo contorsi,
extorqueo extorsi. Supina eorum 2m peculiarem
exposita regulam in -sum proferunt torsum distorsum,
contorsum, extorsum. Inveniuntur tamen etiam in -tum et
frequentius. In -leo desinentia si ante l aliam conson-
antem habuerint coniunctam in eadem syllaba et ab oleo vel
leo composita preter vi syllabam faciunt preteritum preteritum ut impleo
implevi, compleo complevi, suppleo supplevi, cuius simplex
verbum non legitur. Effleo eflevi, defleo deflevi, cleo clevi,
oleo olevi, aboleo abolevi, peroleo perolevi, ado-
leo adolevi, exoleo exolevi, deleo delevi, releo
relevi. Quibus oleo et olevi et olui faciat. Et pluralis

redoleo redolui et redolevi quia non mutat[ur] pronun-
ciatus in i° Aplarium Vina fere dulces oluerunt
mane tamen Lucilius in xxx° Cuius totum sub
corpus peroleisse [illegible] [illegible] quam peroleuisse Virgilius
in xii° Mox ubi matura adoleverit etas Varro in
etiam adolui protulit in li° iii° rethoricorum postquam ado-
leverunt hec inventus Cassius ad Tiberium ii° at
contra Egiptios sacrificium ubi integre anserem ado-
leverunt Passim in quod perfectum adultus et adolitus plan-
ctum est Anthias in lxxiiii° Et omnes hostie vitu-
li viginti septem coniecti Et ita omnia adulta sunt
Obsoleo quod obsolevi facit invenitur etiam a soleo quod solitus
sum facit vel solui [illegible] Salustius perfectum quod in ii° hi-
storiarum pot[illegible] regum subsidiis uti solueat [illegible] sed ab
obs et oleo [illegible] obsistendo ab obs et tenendo vel
teneo vel Apothon [illegible] unde et in v° Cicero
de imperio Gnei pompeii Obsolevit iam ita oratione
multo magis quam verbis refutata Idem in primo rethoricorum
hec vero asperissime eorum [illegible] absolevisse Idem in
proelio Cartaginenses que iam pristinam senectutem obtine-
bant absoluerunt Exoleo quod exolevi unde exoletus
quod exoleta exoletum plautus in medico Domum re-
liqui exoletam virginem id est grandem que exoleverat
Aboleo vero velud redoleo et aboleo abolui et abo-
levi facit preteritum unde et aboletum et abolitum et abolico

Aboleo enim abolui facit abolitum ut ait [illegible] [illegible] regule [illegible] quamvis verba secunde coniugationis in leo desinencia sunt mutata in vi quamvis faciunt preteritum ut deleo delevi exceptis illis que [illegible] [illegible] aliarum consonancium [illegible] [illegible] [illegible] Et compositis ab oleo et leo de quibus [illegible] [illegible] [illegible] leo [illegible] [illegible] [illegible] plevi [illegible] leo [illegible] oleo [illegible] Deleo [illegible] [illegible] atque repleo [illegible] et oleo [illegible] [illegible] olui quod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] soleo solitus sum distinguendi [illegible] [illegible] verba [illegible]

Alia omnia quorum secunde coniugationis

Hic ponit regulas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] secunde coniugationis de formacione preteritorum et supinorum Et est capitulum [illegible] et [illegible] Et primo facit [illegible] de preteritis secundo de supinis [illegible] ibi Supinis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Post hec ponit regulam generalem de preteritis secunde coniugationis ad cuius [illegible] omnis [illegible] regule [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Et ait huiusmodi Omnia verba secunde coniugationis quamvis [illegible] ante eo posita [illegible] in vi [illegible] [illegible] faciunt preteritum [illegible] ut [illegible] [illegible] Exceptis [illegible] [illegible] ante eo et [illegible] [illegible]

Q[illegible]

[illegible]

dicatur / ennius in virg⁰ / Et si omnes diuini Evandri q3
memoria abolevit / Persius / hec iuvat hic in-
veto quisquam faxit oletum / Unde in Verrono de
ptura urbana verror ne hec turpiaz ennius an-
tiqua etiam absoleta videantur / Ideleo enim sunt
id est leo in usu non est deletum fac / Pro delinio delit-
nasci unde probus et Caper approbant virgilius adu-
nante vigil in iiii⁰ Georgicorum / Et paribus litta corpora
guttis / Unde explanum ad Calvum p⁰ / Tuli molest
quod litte delite in arte reddite sint / Item in iiii⁰
varinarum / Tabule sunt in medio que se corruptas an-
tiquitatis esse clamat / Accius in Atreo explanum
afflictor scelerum frater delitor / Cupa id est in id pro
etiam rerum in vi specierum preteritum terminacionem facit ut com-
pletum. defletum. absoletum. aboletum / ab aboleui. ab
aboliui abolitum. deletum a deleo unde et letum ipa
res que delet quasi a leo simplici quod in usu non est pfi
Alia vero omnia verba in eo desinencia eo in vi diuisas
tissilabas faciunt preteritum ut doleo dolui. palleo pallui.
calleo callui. compelleo compelliu. quod et cerello inuenitur
Alia omnia secunde coniugacionis verba quecumque consonante ante eo
posita eo in vi diuisas quidem facit preteritum prefitum
ut habeo habui. rubeo rubui. doceo docui. arceo
arcui. timeo timui. iaceo iacui. teneo tenui. ca-
neo canui. candeo candui. stupeo stupui. tepeo
tepui. pareo parui. careo carui. horreo horrui.

floreo florui · censeo censui · pateo patui · liqueo
liqui excepto liquesco inchoativum / Ovidius in primo
methamorphoseon / protinus imbutum celesti nectare
corpus diliquit terramque suo madefecit odore
A liceo quod licere facit licui · Excipitur hec rubeo rubui · sor-
beo vel etiam sorbo ut probo placet sorpsi vel sorbui
lucanus in viii° / Absorpsit penitus rupes et terra
ferarum · Lucanus in ii° phylippicarum / In sanguine simi-
lem exarsit vel potius exsorbuit / Ideo prima
na difficultatem exorbuit / Aulceo mulsi · maneo
mansi · neo nevi · hereo hesi · luceo luxi · polluceo
polluxi · plautus in Sticho / ut decimam partem hercu-
li pollucerem / Nevius in Colace / Etiam decimas
partes quando alieni fuit polluxit tibi a publicando
epulo herculis decimas supinus in vi [illegible] facie-
tia dimisas necesse destitunt per supradictarum ut
tamen supini · tentum · horrui · parui · egens desit
etiam in supinis metui timui · Nam arctum vel
caltum vel cassum videtur posse dici quod futurum participium
calturus pariter cassus inveniuntur / Juvenalis in ii° / Grand
ante latum est tolle dulcem · Cogitat hedem calci
rus turture magnus / Virgilius in vi° Eneydos / Perm-
sere neci nunc cassum lucem lugent / Sextima vero ple-
rumque verba in eo volens in [illegible] quartam assumunt tum
ut habeo habui habitum · inhibeo inhibui inhibitum
prebeo prebui prebitum / moneo monui monitum Pauca

Sextima vero plerumque v [illegible]

ut vi in tum continuit iussi consonantia natura pohib[…]
ut teneo tenui tentum. doceo docui doctum. cense
censui vel censuj censitum / censum contra facere sed quod simpl[…]
dicere. Ut antecedente s et t pure r sequi non
possunt. Iussi vero et mulsi et mansi et hesi contra
procedentem regulam in supinum consonantia productum 𝔷 in u[…]
ucientia faciunt supinum iussi iussum. mulsi mulsum
mansi mansum. hesi hesum. a sorbui sorbitum. a sorp[…]
vero sorptum contra facit supinum. ut ab habeo habui ha
bitum. et placeo placitum / et a sorpsi sorptum. et nubo nu[…]
psi nuptum. quorum adhuc nec in usu nec inven[…]
tum est ut sorbitum nec sorptum. Luxi quod luctum
et a polluxi polluctum exigit ratio in x[…] termina[…]
preteriti sed auctoritas deficit. Nexi vero in xi terminum
faciat regulam in supinis quam sub xi in […] ut nexi nex[…]

[illegible]

Vocabula

[illegible]

Decimus liber

In io vnum inuenitur quod antecedente aio quod
in prima quidem persona i loco consonantis habet duplicis
que et geminabatur a vetustissimis aiio Maiia
vero et tertia transit i in vocalem unitatis consonantis
sequitur ais ait. Itaque paces habet in tribus personis
presentis aio ais ait. In io desinencia tercie et quarte coniugationis
verba prima indicatiui habent presentis primam et tertiam, ut facio fa-
cis facit, audio audis audit. Habent igitur prime persone
presentis positione producitur secunde et tercie vero corripitur et sicud
coniugacio videtur tercie est coniugationis. non perfecto in vsu in-
venitur. Geminam tamen presens ait in tercia inuenitur prima
debent an primam facere que in vsu non est / preteritum ait
quod pro presenti pro perfecto sicut imperatiuus in i terminans
reperitur quarte magis ostenditur esse coniugationis. Terentius
an nata est sponsa pregnans vel ait vel negat. Et
quod antecedente in io vnum inuenio meio 3e quod
in quo presente i loco consonantis est iuuenalis eius infini-
tiuum prefert in io. Nunquam ad effigiem mortuum meie-
re phas est / Persius / Pinge duos angues pueri
sacer est locus extra meiete. Crudam tamen etiam meio
meiatis dici putauerunt sed inuenio quod dixit ex quo pre-
teritum in vsu quod est minxi. Vnde Oratius in Satiris
Minxerint calones quod quo vero iam vero nascitur in
ctum supinum mictum. Oratius in Iº Sermonum
Mentior at siquid merdis caput inquiet albis
Corvorum et in me veniunt mictum atque cacatum

vb

Primum non esse trite gingaos ... pleri[que] ... impatius eius inueniri ... Ut apud Terentium dicente ... nata est ... pregnans uel ... nec negat ... imputabunt ... dicitur ... Adsatur ... bam · bas · bat · ... unde ... [illegible] ... tres ... Item ... dicit Magister ... uerbum ... in usu ... Unde ... in temporibus.

Et quoque antecedente in io unum

Hic docet gingale ... constructio ... prosentencia dicit

Unde etiam meditatum inuctus lectum lectus pro-
protus · comum comus ¶ Sepius enim meditata sol-
fici ¶ In io quoque v. antecedente unum inuenio nec
quod plerique artium scriptores putant in usu non esse ¶ Ce-
cero ponit hoc in ii° de oratore / Attende et an-
cipaui uerba opportebat inuiso · ut ea que sunt frigidi-
ora uiterem ¶ In eodem / Tu uero inquisti modestius non eum
¶ Idem in Varreno de signis / Item inde ut uiderem
ubi sit pamphile inquit scyphi ¶ Idem in iiii° / ad he-
rennium / Erunt enim tibi uix aquis inquit ergo apud
eum analogiam unciam quod debet dici ¶ Idem ad eundem
in v° / Sat non affricam nepotes inuget itinuendi
fuerunt ¶ In eodem / videte nunc inquit iudices quod
admodum me plagio xipus iste tractauit pa-
ssus hoc in mat hic inquit vero cirsum facit olea
¶ Athenas quoque impatium eius inque in sermone possu-
¶ Tum at antiphonem video abs sese animo inte-
tum eam inque ¶ Ergo eum analogiam trite gingayle
inuenitur eius fere tota de° ubi geum impatium fit in
¶ Certam sepium uel ab eo non inuenitur nec que polleu
ab eo nasci ¶ In io a antecedente mutat eam in
¶ Capetam et abiecta o · cepta quod I faciunt preteritum perfectum
ut facio feci · iacio ieci · ¶ Ex hiis data cum proponere quod uis
in preterito mutetur a in I · tamen preteriti seruant que
est in simplicibus ut efficio effeci · conficio confeci ¶ Ideo
aut dixi cum proponere data mutatur a in I · quod si cum
alia parte componantur seruant a · ut calefacio calefeci

tepefacio tepefeci. tumefacio tumefeci. stupefacio stu-
pefeci. Abicio quod est abicere facit abieci. conicio conieci. in-
icio inieci. proicio proieci. Invenitur tamen etiam simplex icio
icis / unde Virgilius in xii° / Ictum iam foedus et omnes
compositi leges. Alia vero que ante cio habent c eandem
i in e convertunt et cio in xi. aspicio aspexi. conspicio con-
spexi. illicio illexi. pellicio pellexi. Excipitur tamen
elicio elicui / Livius ab urbe condita libro v° / Ad co-
lloquium patrem elicuit. Et puto ideo ne si ellexi
diceremus nostro preterito electus faceret et esset dubi-
tationis utrum electus ab illicio et electus ab eligo.
pellicui quoque pro pellexi veteres protulerunt. Livius in
Laudamia. Sunt unde que prior alia te i° aziati
eo ornatu fluens. Sunt sardiano ac lidio fulgens
decore et gloria pellicuit. Unde Terentius in sermone
de senem per epistolas pellexit modo non montes
auri pollicens. Invenitur etiam allicuit et pellicuit
Crispus historiarum primo / Cum vinum primo multorum
allicuit animos. publius varro / Belli sequani libro
iv° / Deinde ubi pellicuit dulcis levis unda sa-
poris // V Quaeritur ex illis quidem que a habent ante cio
sunt a puto. io quasi integrum ut facio factum. iacio
iactum. Tamen omnium eorum vero quae penultima quae antepenultima
sit a breviatur etiam in supino convertunt mutant in preterito perfecto
ut facio feci factum. iacio ieci iactum. capio cepi
captum. ago egi actum. frango fregi fractum

Pro h. dic incio incis
quod dicat quod ...
alterum et ... tale
quod ... at d preterito
et supinus significat
...
et quinque ... ma
... Incio
incis incit incimus
inciebam inciebas
inciebat Et plurali
inciebamus inciebatis
inciebant futurum
inciam Imperativo
incie inciat Et plurali
inciamus incite in-
ciant habet totum
futurum optativo et presens
subiunctivo Infinitivo
incire ... ...
preterita forma caret. at-
que supinis. Sed in ingo
numero ... ...
... illi unde
dicat ... ...
verbum in preterito perfecto
et plusquamperfecto
... ... et
... ... que
... ...
et ... a ...
... ...
incio ... ...
et ... ... per
totum Unde ...
... ...
... alius ...
... ante ...
... ita ...

In io quoque
p antecedente. unde in-
... quoque
... ubi ...
... ...
nunc ... in io
p ... ...
est ... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ...
... ut facio
faciam pro eo
... ... de
... ...
... ...

cado cecidi casu[m] Ex his 9ta que i p[re]ti mutat a in e ut facio inficio capio incipio et i[n] sup[i]no a in e 9v[er]tunt ut factu[m] infectu[m] captu[m] inceptu[m] Illa v[er]o q[ue] 9ponu[n]t a v[er]bis in go desinentib[us] 9[ra]riu[m] mutant a in e i[n] p[re]terito t[ame]n in sup[in]o d[i]m[in]utalem s[er]vant ut ago exigo exactu[m] frango infringo infractum tango 9tingo 9tactu[m] pango impingo impactu[m] Que v[er]o in xi faciu[n]t p[re]teritu[m] 2m p[re]nostratam regulam et in ctu[m] 9v[er]tentia faciu[n]t sup[inu]m aspexi aspectu[m] illexi illectum Elicui v[er]o elicitu[m] facit / vide lucanu[m] in p[ro]l[og]o / vir[t]us et eliciat vim inss[er]it? 9ci? repugnat / Et Statiu[m] in p[ri]mo Thebaydos / Campeniti due[?] mortis limite manes Eliciat / In dio vnu[m] invenio fodio fodi desinens et ex eo 9ta p[er]fodio p[er]fodi / effodio effodi q[uod] p[ro] p[re]terito p[ro]duxit usu[s] 2m p[re]dicta[m] regula[m] q[ue] dicit p[er]t
p[ri]mi[?] ...? p[re]teritis p[ro] se in p[re]tito p[ro]ducu[n]t p[rim]a[m] nisi per sincopa[m] vel apocopa[m] p[ro]feratur ut ceci[?] vel cieni[?] Sup[inu]m in su[m] facit geminata s ut fodio fossum Omnia cu[m] v[er]ba que in di finiunt p[re]teritu[m] p[re]ter[?] in su[m] faciu[n]t sup[in]a ut p[er]endi p[re]nsum momordi morsu[m] tetendi tensu[m] pandi passu[m] descendi descensu[m] ascendi ascensu[m] sedi sessum Excepto dedi q[uod] p[ro]p[ri]e est 9iugacio[n]is que mutat in sum facit sup[inu]m Et ex co[n]g[ru]is q[ue] in 2am tra[n]sieru[n]t 9iugacionem et a p[ri]mam sumps[er]u[n]t sup[inu]m in e? 9v[er]tut ut do dedi datum reddo reddidi redditu[m] / p[er]do p[er]didi

In tercio a[utem] antecedente

[illegible]

preteritum vendo vendidi venditum credo credidi creditum
condo condidi conditum. In dior quod deponenciale est sed faciunt
preterita ordior orsus ingredior ingressus In gio sillaba
penultima correpta et ablata o extrema faciunt preteritum perfectum
ut fugio fugi confugio confugi perfugio perfugi re
fugio refugi Supina vero faciunt o in tum que terna
fugio fugitum confugio confugitum perfugio perfugitum
refugio refugitum In pio a antecedente mutat
a correptam in e productam et abiecta o penultima quod i faciunt
preteritum perfectum ut capio cepi Ab eo composita in preterito
mutat a correptam semper in i brevem preteritum vero
integrum manet ut incipio incepi recipio recepi
suscipio suscepi Supinum tamen eorum in pi vel
psi vel mi terminancium preteritum perfectum preterea per
ptum ut cepi captum incepi inceptum recepi receptum
rupi ruptum scalpsi scalptum compsi comptum
prompsi promptum dempsi demptum scripsi scriptum
nubsi nuptum emi emptum ademi ademptum ra
pui quod raptum facit Sed ex eo composita corripio corri
pui correptum arripui arreptum In pio vero ante
pio (*supra lineam:* [illegible]) quarta o in ui convertit et producit penultimam in
preterito ut cupio cupivi vel cupii Et ex eo composita con
cupio concupivi vel concupii Vetustissimi tamen eorum
que tamen quinque solebant proferre hec verba Lucinius
effringere ut acta Veratius pingi trans clausit
cupite In vi dimisilabis faciunt preteritum primum imperio

Ut facio feci iacio
ieci Sed in pecia quod e
que lege mutat in
in preteriti in i faciunt
in ceteris pretiti hinc
est in simplicibus ut
efficio effeci abicio
abieci [illegible] dicit
quedam [illegible] vero
itio iacis quibus etiam
[illegible] iacis quicumque
verba 3e conjugacionis desinunt
in cio antecedente
mutat a in i e
et eo in xi et sic
faciunt preteritum perfectum
ut allicio allexi
Excepto elicio quod facit
elicui [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
Desinit ut [illegible]
pellexi sed tamen
Illicio facit elicui
et elicitum dat Re
tamen at dicit vo
licio et [illegible]
sed [illegible] illicio
[illegible] licui vel lexi
licitum vel lectum
est in usu id est [illegible]
et est [illegible]
et [illegible] [illegible]
et faciunt preteritum in
cui vel in lexi sed
elicio et pellicio sic
quoque in cui faciunt
preteritum Alia sequuntur
in xi et sunt quod
preteritum faciunt in xi
faciunt sup i ctum
[illegible] [illegible] ictum
Aspicio allicio allicui
vel allexi quando
delectare attrahere vel
provocare unde alle
ctio Allicio allicui
vel allexi allectum
vel allectum id est
attrahere vel provocare
vel seducere unde
allecto et allectam
et allectiones [illegible]
allectorius et hec
allectoris allectum
id est [illegible]
[illegible] illicio illexi vel
illexi illectum id est
illaqueare unde
illecto et hec illecebra
deceptor et illece
bra id est carnalis

Cupio et illius quod

supradicte terminacionis rapio rapui. Et ex eo composita eripio eripui, surripio surripui vel surpui per sincopam. ut protulerunt quidam poetarum. ut Oratius in ii° sermonum. Ne me surpuerat infelix paginarum. Sapio tamen sapivi vel sapii quia sapui protulisse autores inveniuntur. probus tamen placet sapui dici. Naspio sapui vel sapivi. Resipio sapui vel sapii. Secundum varronem et diomedes etiam approbat. Novius tamen marcello de inmutatis coniugationibus sic ponit et sapivi pro sapui. Nonnius virgine praegnante quod ego plus sapivi quam fullonem compressi cum quatibus. Terencius in thelogo resipisse pro resipuisse. Caper utrumque in usu esse ondit. Afranius in brundisinis. Quid nunc resipui postquam pectus est lectica commotum. plautus in rudente. Vel magis sapivissem si dormivissem domi. A lacio quod in usu non est. coepi facit preteritum. Terencius in adelphis. preteritum compositum subiunctivum eius ubi quod nescit ex preterito profert. Siné cum ego illud annum sex totis mensibus prius olfecissem quam id conquirere cepit. Cupivi a cupiui et sapivi secundum supradictam analogiam mutata vi in tum profert ut cupitum et sapitum. In ro vero invenimus pario peperi. Vetustissimi tamen secundum coniugationem hoc protulisse inveniuntur. Ennius Ovia parere solet pennis genus condecoratus. Et terencius in phormione. Neque pariam domi ther per etatem potest. Idem in andria haud sit hac parere quod crementem absteriorem. Cupiui partum debet esse unde et partus et partio meditatum plerumque eum secundum sapivi secutum

tam meditatiua quam frequentatiua. Ideo dixi plerumque
quia una tantum preteritum in gi faciunt frequentatiua a 2a persona
preteriti ut legis legito. Exceptis quibusdam de quibus in
[illegible] dixinus. ut lectu lectuus et lectito. mictum mi-
ctiuo et mictito. dictum dictiuo et dictito. Sit ergo
partum partiuo et partito. Statius in xii° Thebay-
dos. Imperio futuri addidit. Iam sciat atque hosti veniat
partiua marito. Deponentia in rior desinentia orior
et morior tam 2am tertiam quam 3am coniugationem de-
clinantur auctoritate. orior oreris et oriris. morior mo-
reris et moriris. Lucanus in iiii°. Non communis moritur
iugulo qui prouocat hostem. Ennius in xiiii° Annalium
Nunc est ille dies cum gloria maxima sese nobis ostendat
et siue viuimus siue morimur. Terentius in Eunucho
Visum emoriri ob dominum. Virgilius in ii° Eneydos. Telis
nostrorum obruimur oriturque miserrima cedes. Lucilius in iii°
Conturbare animam potis est quicumque adoritur. Fortum supra
ortum et mortuus. Communis oritur et moritur inueniantur
futurum participium sed preteriti ortus non oritus. Oratius in Epista-
rum libro ii°. Nil oriturum alias nil ortum tale fatentes
A morior quamuis non [illegible] moriturum 2am analogiam faciat
futurum participium mortuus facit preteritum geminata u. quod
in uo ad participio inuenies pro mortuus vel moritus quod
proportio magis exigebat. Que in tio desinens per si
faciunt preteritum geminata s. quatio quassi quod Teste
Charisio in usu non est. percutio percussi. incutio in-
cussi. Supinum 2am regulam in si tantum preteritum preteritum

ut asperi aspectum ... inspicio et conspicio ... despicio ... conspicior ...

In dio unum inuenio.

Hic ordo formatur preteriti et supini verbi in dio desinentis ... ut fodio fodi ... preteriti supra faciunt ...

In uo simpliciter pro-

In pio ta antecedente

in sum . xcit quassum . unde sussultatum quasso quassa-
vi . percussum . incussi . Item usi ustum . et gessi ge-
stum . et tersi tersum vel tersus . Excipiuntur et que quarte
coniugationis in si exeunt preteritum . farcio farsi fartum
sarcio sarsi sartum . fulcio fulsi fultum . haurio hausi hau-
stum . P vero ante si posita sit supinum est per ptum
facit supinum demo dempsi demptum . nubo nupsi
nuptum . scribo scripsi scriptum . promo prompsi promptum /
In cior depo[nentibus] tamen 3e et 4e coniugationis vnum inuenitur
potior . Virgilius in iii° Eneydos / prohas omnia abrumpit
polidorum obtruncat et auro vi potitur . in 3am
coniugationem corripit penultimam . Lucanus in v° desint alimenta
[illegible] nec plebes pane potitur . 2am quartam coniugationem
producta penultimam protulit Ovidius in heroidibus ii° / Penetrat penitus thalamoque potitur . Infinitum tamen 2am quartam
semper inuenitur / [illegible] in ii° [illegible] / Regnum
potiri volunt . Supinum vero in itum desinit penultima producta
potitum . In uo dimissus contractis antecedente consonante
desinentia mutant o in i et faciunt preteritum ut acuo acui
imbuo imbui . induo indui . diluo dilui . annuo annui .
spuo spui . suo sui . metuo metui . arguo argui / Vir-
gilius in viii° Visus adhuc mea nunc dies terrentibus
ausis dissolvem arguerit tamen fortuna 2a Idem in
xi° verba redargueris . Excipiuntur struo struxi . fluo
fluxi . pluo plui . Livius i° ab urbe condita / Et
sanguine pluit / Et in xxii° lapidibus pluvisset /
Reliqua vnguo visus quod et papianus et probus

vnguo vnxi quia vnxi facere dicit preteritum. Casus vero vn-
xi tamen coquo vel ut alii coquo coxi linquo liqui
tinguo vel tingo tinxi. Secundus vero videtur in vo dimi-
sus tenuare in quibus v vim litere amittit. Unde igitur
quicumque sequatur terminacio sequentis servat rectam in quo naturam
sicut et que in quo finiunt vero sequitur in vo desinere
ante diximus quo vngo vnxi lingo linxi ut pingo
pinxi et linquo liqui ut vinco vici ninguo
quod ninxi unde et nix sic a duxi dux a rexi rex.
Virgilius in iiii° Georgicorum / Intecta toto non secius equore
ninguit / Statius in Andromeda / Sed invexit celestem
modum in Extinguo etiam extinxi cuius simplex stinguo
in raro est usu. Virgilius in iiii° Eneydos / Cum quoque extin-
xi metuit super ipsam dedisset et extinxisset protulit / Li-
cet tamen in Arato / Extinguens proprios usus quod a verbo
stinguo nascitur / Cuius neque tempestas perimit neque
longa vetustas continet stinguens preterea in signum eius
idem parum eiusdem verbi in pronosticis protulit ut tu
luna meaus hyperionis officiat orbi stinguuntur
radii ceca caligine tecti. Illud quoque scire quod in vi dimi-
sus terminacio preteritum preteritum non soleat corripere penultimam tamen
vetustissimi inveniuntur etiam produxisse eandem penultimam
in hiis maxime que a presenti in vo desinente diminutis
profaciunt ut eruo erui arguo argui annuo annui.
Ennius in i° / Annuit sese mecum decernere ferro
Rupa coram in presenti in tamen continet et producit v penultimam

[illegible]

De preterito imperfecto

Hic agit de verbis [illegible]

acui acutus. imbui imbutus. indui indutus. ami[-]
amictus. ruinui ruitus. argui argutus. unde et participium
argutus id est convictus / Plautus in pseudulo / Argui[tur]
malorum facinorum et futurum arguiturum et declinatum ex hoc
verbo argutor argutaris. Invenitur tamen etiam in usu argu-
turum pro arguiturum. Salustius in iiio historiarum / Quos ad-
sum multo ex Bithinia volentes accusare filium filium argu-
turum / Plautus item in pseudulo de Sicophanta / Et quia
argutus es pro convictus. Excipitur ruitus vel rutus quod u
corripuit vel quod in fine ... nec secundum futurum participium id est
ruiturum debet rutus esse. Lucanus in iiiio Ruitura
[q]ue stat mole secundum participium vero debet rutus dici
producta correpta ut Virgilius in xio Ruere ne tu Teucris olli
procurata bella / Programma / Et videtur hoc per sincopam
in verbis ... platum erutus pro erutus. Sed quia semper
... fecit quod habuit u ante in servasse / Prouo et metu[o]
et pluo secundum analogiam prouutus et metutus et metuitus
et pluitus a plui velud admitus ab admini debent facere
sed in usu ea non inveni. Alia vero supradicte terminationis
verba secunda persona presenti in itum convertunt ut strixi strictus
vinxi victus liqui lictus. Excipitur fluxus ut in supradictis
est. Deponencia in quor mutant eam in cutus et assu-
mentia tamen faciunt supinum loquor locutus. sequor secutus
fruor vero fructus facit sicut struor structus / Cicero in orte[n-]
sio / Et amenitate summa perfructus est / Ulpianus tamen ad
Sabinum futurus fruiturus dixit non fructurus. quo
ortus orturus. et partus parturus. eritus exiturum
mortuus moriturus que tamen in participio non servant in futuro

habent. [V]erba vo v loco consonantis posita in l consonantem
desinente penultima que extremam in i convertunt et faciunt
preteritum ut solvo solvi, volvo volvi, calvo calvi. Unde
Salustius in primo historiarum / infinitum passim protulit. Sicut
ille calvi ratus / calvi quod decipi. Vocali vero non longa
antecedente vo in xi convertit in preterito ut vivo vixi. Sed
primum u in tu consonantia faciunt v necessario in vocalem
recedente solvi solutum, volvi volutum. Sic dicitur etiam
calvi calutum facere quod tamen in usu non inveni et puto ca-
lumnia ex hoc a donatum vixi aut in xi transiens re-
gula in supino servat victum. [V]erba bo desinentia va-
vocali longa antecedente bo in psi convertentia faciunt
preteritum perfectum ut scribo scripsi, nubo nupsi, [illegible]
[illegible] autem [illegible] in [illegible] [illegible] ut inveni ut [illegible] pre-
[illegible]. Alia vero o in i mutat in preterito ut bibo bibi. Lucre-
tius in Verrone iii^o / [C]um iste primum de se bonam spem
habuisset nisi de vobis nulla opinionem animo imbibisset.
Ovidius in vi^o Methamorphoseos / Utraque ebibeant avidi la-
ctancia nati. Lambo quod lambi facit. Lucilius in xxiii^o
Iocundas quod puer qui lambeat ore placentas. Scabo
scabi. Idem Lucilius in ix^o. Scaberat ut porcus
contritus arbore costis. Verum excipitur incubo incubui quod
etiam incubo incubas 2^e coniugationis profertur
quia non bene facit preteritum ut incubui. Et omnia a cubo
composita sive prime sive tertie sunt coniugationis ut a cubo vel
a cumbo accubui, incubo vel incumbo incubui. Et nunc

[S]ecundo [illegible] ibi [illegible] ... ibi ... vero autem ... [illegible] ... faciunt preteritum ... ut [illegible] ... [illegible]

In vo desinentia

Hic est [illegible] capituli [illegible] ... preteriti et supini ... in vo desinentibus ... [illegible]

[illegible marginal gloss]

quod simplex eorum id est tubo tubas pre coniugationis vetustissimum tamen et haec omnia que in vi diuisas faciunt preteritum perfectum in prima coniugatione etiam 2am 3am faciebant declinationem Supina vero in psi quod transeunt preteritum psi in ptum cludunt ut scripsi scriptum nupsi nuptum Jn ui vero assumunt tum ut bibi bibitum lambi lambitum accubui accubitum unde et accubitus Et notandum quod omnia in si terminantia preteritum perfectum supradictorum in sum transeunt supinum exceptis quorum coniugationis verbis haec quod A per vel a ante si si habuerint si in tum quiunt ut nupsi nuptum scalpsi scalptum scripsi scriptum dempsi demptum sumpsi sumptum Jn quibus etiam p eufonie causa interpositum etiam in preterito quibusdam placuit ascribere. Verbum vero desinentia deponentia mutat ber in psum et faciunt scriptum ut labor lapsum Nulla autem alia causa est mutandi b in p aut b vel c in preterito perfecto nisi euphonia Linguo vero aput grecos quod observatissimos eius servata est in supradictarum consonantium scriptura ut Crubae Crupsae Criptam Rojypsa captam quod psi cum greca nobis p b in preterito perfecto ponimus scribimus ut nubo nupsi nuptum scribo scripsi scriptum scalpo scalpsi scalptum De co

Nc co antecedente u abiecta u et c in t quasi faciunt preteritum perfectum vt vinco vici conuinco conuici Linquo quod quod plenum videtur habere tracum liqui facit preteritum abiecta u sicut supradictum Supina vero antecedente mutat sco in vi nisi sint inchoativa illa cum carent preterito perfecto quesco quiem pasco paui, sco cui

Arcesso arsiui cosiuesso osiuem vel osiuetussimum Capis
tis exiid osiueco ponit Similia vero que preteritum perfectum
in vi trahunt adiectam vi frequenter inveniuntur per rab et zab
p rab sincopam pati perfecte ffic tid ab. v. loco osonis
incipit ut amavi amavisti vel amasti amavit
amavimus amavistis vel amastis amaverunt vel ama-
runt Item neo nevi nevisti vel nestis nevit nevimus
nevistis vel nestis neverunt vel nerunt Ideo aut
idestis prima persona pluralis
addidimus adiectam quia si in prima persona ... sit v osonis
sincopam pati non potest ut lavo lavi lavisti non possumus
dicere lasti vel lavistis lastis Item per laverunt larunt
Sic faveo favi favisti favit Nemo dicat fasti Item
p fovisti fosti Item per solvisti solsti Sed invenimus Ora-
tium autoritate fecisse in quarumdam personarum ... posteo
ubi habet v consonantem moneo monui monuisti ex quo
summosses posuit Oratius pro submonuisses in primo
Sermonum / Hunc hominem velles si tradere dispeream ni
Submosses omnes non isto vivi modo illic Sermo tu vere
modo Item commorit pro commoverit Idem Oratius
ponit in ijo Sermonum / At ille / qui me commorit
melius non tangere clamo flebit / ... in ...
sto desinens vim aput vetustissimos cum preteritum
perfectum in xi protulerunt / Teste Capro Conquinisco
conquexi Est ad conquinisco caput inclino / Pompe
nius in Vatia vel Marsupio ait / Quid ut ...
accessi ad pterem prendi manum in terram ut cuba-
bat nuda ad eum ut conquexi interim mulieres

Habent v ... [illegible] ... structus vel ... id est ... [illegible] ... distinguo ... substinguo ... Item restinguo et destinguo et ... et ... [illegible]

Supina verbi

... [illegible] ... supinum ... [illegible] ... preteritum ... [illegible] ... et ... [illegible] ... vel ... [illegible] ... et ... [illegible] ... structus ... lectus ... [illegible] ... antiquis ... et ... [illegible] ... Item ... [illegible]

Deponencia in ior

... [illegible] ... Deponencia ... [illegible] ... et ... [illegible] ... Excepto ... [illegible]

[illegible]

consistunt. Sextum preteri eiusdem temporisque composito com
positum disposito dispositum quod posuit Appuleius in dia
logo qui est de deo socratis Lunam et ceteraque sidera
ab infimis tanta intercapedine fastigii dispessitant
quod distent. Secundum preteri disco didici posco poposci
et ex eis quae que simul fiunt preteritum ut disco dedidici de
posco depoposci. Vocali vero natura longa antecedente
in eo desinentia in xi supinum faciunt preteritum ut duco
duxi dico dixi. R antecedente unum invenio parco
quod et peperci et parsi facit preteritum. Lucanus in 1o parum
sed fessa senectus Sanguinis effudit iugulo flammis
quod peperat. Terencius in Ethira. Heu me infelicem hanc
me ego vitam parsi perdere. Propterea persa bene psi
in preterito teste Capro. Reperitur ea in preterito preterita
et mutat o finale in i pro ici unde ictus. Catho
Leupolius de Vetulo Dostem immmudrat. Celius
in primo Ceri cum ista fedus ictus. Lucanus tamen etiam
in preterito perdunt persam et ex in corpus compellit etiam
Supina in Ci quorum tenuaciva preteritum et in tum
convertit vici victum convici convictum eandem servavit
regulam etiam liqui lictum et ex eo quae relinqui relictum
deliqui delictum. Preter unum cum preteriti C in V posita unum
hic amittat in ci regulam desinencium supini. Reverto
in vi supinum preferunt preteritum preteritum mutat eam in
tum et facit supinum regem revertum unde supinum
futurum fit revertiturus. Lucanus contra Metellum
Nisi eorum exitio non revertura. Creso crevi

cretum. ascisco asciui ascitum. descisco desciui descitum. Liuius in xx° ab urbe condita desciuit a romanis. Et nota quod ab inchoatiuo id est scisco que primitiui id est scio habuerunt preterita secundum veteres vel quorum dicunt eorum que preterita a scio et descio esse nostro non notum est. Similiter ex eo quod ignosco ignoui ignotum. Terencius in adelphis ignotum est tacitum est creditum est. Virgilius et primum fictum ignotum. Cicero in Catone maiore ignoturum alteri quod precium alii quam tutore sequitur esset. Cato in v° Originum [illegible] eorum nemo quisquam in ignotum esset. Credo tamen quod ream apud illud tempore domitatum protulerunt ignosco ignoscitur. Piso frugi in ii° annalium utriusque quisque confessum assimulabit. Notandum tamen quod cognosco cognoui cognitum et agnosco agnoui agnitum in coniunctione vsu faciunt et producta penultima quamvis vetustissimi formabat analogiam sequentes correptam obseruatam. Iuuenalis in i° Agnitus accipies iubet a precone vocari ipsos troiugenas. Lucanus in iii° Callida nu cognitum axis egipto atque vmbras nunquam flectentis signe. Salustius tamen 2m analogiam protulit in iiii° historiarum. Reges inermes ex prelio viros quemque agnoturum. Pacuuius tamen secundum vtrumque protulit in [illegible] orestis cognita agnota viros quemque agnoturi dic soror. Pasco paui pastum in supino. Compesco pastum compesco compescui et depesco depescui et posco poposci et disco didici apud tempore faciunt supinum mutacione

In vo v loco consonantis

[illegible] Alia verba [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] De sinencia in vo v loco consonantis penultima [illegible] desinente [illegible] extrema [illegible] et faciunt preteritum vt soluo solui [illegible] [illegible] [illegible] in vo [illegible] xi faciunt preteritum vt [illegible] [illegible] et producta faciunt preteritum in vi [illegible] in [illegible] v vedente [illegible] volui vt solui solutum [illegible] [illegible] salutum [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] producta faciunt preteritum in xi [illegible] xi [illegible] vt vixi victum

In 2o desinencia verba

Capitulum [illegible] in quo magister [illegible] formas preteritorum et supinorum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Verba desinencia ... [illegible]

In -o autem -edente -n

[illegible]

o in 3 tertiam et addita tunc posito passiuo composito oppositiuo disto distitiuo Unde Apuleius ... in sedicione de anima Sic auditores sit distitutivo ... lius sit hec omnia et singula agere et pati ut patiuntur atque agunt. In xi sentencia predicta ... supinum 2um predicta regulam ut dixi dicto duxi ductum ... vel pars posui ... supinum in analogia ... passiuum ... situm vario in latere ... [illegible] vertus per patria. Liuius in xxx° ab urbe condita ... capite ... credo. Benefico inchoatiuum est nam passiuum eius senco in usu inuenitur. Attinus v. Telephus iam stupido thessala somno pectora languet ... Pacuuius in periboea. Cumque etas senecat satis habeam rem virium ut te ara arceam. A senco ... asenesco sit predicta ... Salustius in 1° historiarum nisi cum ira belli desenuisset. Idem etiam ... tempus ex eo protulit consenuisse in ... quibus etas senecto tore anuis multatum erat ... in alijs quoque pluribus eius ... verbis inuenimus veteres ... presentes ut prandeo pransus ceno cenatus placeo placitus mereo meritus pateo passus careo cassus poto potus vel potatus titubo titubatus iuro quoque iuratus tam in actiua ... vel in passiua inuenitur significacione et hec quidem etiam inuiorum in usu manserunt illa vero absoluerunt discedo discessus hoc est qui discessit Sic intereo interitus occido occasus ... in libro qui scribendus est a nobis de ... inuenies. Deponencia vero in -eor desinencia in

antepenultima quando prima a vel i littera correptus in eadem
faciunt supinum ut paciscor pactum proficiscor profectum expergi-
scor quia a rego est quod tamen experrectus facit quamvis vetusti-
ssimi etiam expergitum dicebant Lucilius in iiii° Et primo
pueros ad mane expergitum clamabat Idem Lucilius vero Tum
analogiam protulit in Fimbriis Anchisi sordi dormitu
suadet ut eam quiescam Et si ego obdormiui nec tute
Item ubi eris experrectus Nanciscor etiam nactum facit
absque n ut et Probo et Capro et Pollioni et plurimis
placet sicut et tangor tactum et fingor fictum et
tangor tactum Sciendum tamen quot sunt verba que formant
n in preteritis participii sive in supinis ut iungor iunctus
pungor punctus. fingor finctus. emungor emunctus
extinguor extinctus. tingor tinctus. plangor plan-
ctus. angor anctus Excipiuntur ne at formant. V. et que non
de preterito. terciam vero species quod at corripitur antepenultima paci-
scor et nanciscor et proficiscor et expergiscor ex quibus
sunt primitiuis ecce ut diuersi paciscor depeciscor
proficiscor a facio. expergiscor a rego per g. nanciscor
vero a nancio est quod in usu fuit vetustissimis Gra-
ccus ipse Si nanciam promptam despondemus comprobabo rei
publice comedia Alia vero absque c in tus faciunt
supina ut irascor iratum ulciscor ultum nascor natum
obliviscor oblitum Excipitur defetiscor defessum faciens
supinum et preteritum participium defessus ut Terentius in adelphis
defessus sum ambulando Idem in Phormione Verum
defetiscor verum a deo experiar Verum ab eo quod est defatio

ut persono veniunt Reperit [illegible] tacent omnia participia
Excepto compesco compexi et compesco
[illegible] dispesco
dispescui dispesco di-
dici pesco poposci
Et excepto que apponuntur
ex hiis Regula de
supinorum participiis
in la Excipiuntur ea
desinunt in co ante
te penultima naturaliter
longa. Ea mutant
in xi et faciunt participium
ut dico dixi Quando
at in preterito in ro an-
te f. parco et
facit participium et pepe-
ci Pro temporis
perfecto in pretio
littera posita et c
mutata in s fit
participium in [illegible]

Supra quod in ci. tan-

hic pot forte [illegible] in
[illegible] verbis
[illegible]
[illegible]
nora ut [illegible]
[illegible]
spondeant singulis
[illegible]
Excipiuntur ea que
faciunt participium in
[illegible] in tum
et faciunt supinum ut
[illegible]
[illegible]
[illegible] Excipiuntur [illegible]
[illegible] faciunt participium
in [illegible]
in tum faciunt supinum
ut [illegible]
[illegible] et a-
[illegible] faciunt [illegible]
[illegible]
[illegible] formant [illegible]
[illegible] Compesco
[illegible] et posco et disco
[illegible] faciunt supinum
[illegible]
[illegible] et [illegible]
tum Compesco
[illegible]
Excipiuntur ea que
[illegible] faciunt participium
[illegible] mutant
[illegible] et faciunt

[illegible marginal gloss]

Genesco inchoativum est

[illegible marginal gloss]

Deponencia vel inchoativa

[illegible marginal gloss]

defectibus sit preteritum perfecti. Reperiuntur etiam duo verba que consimilis ante penultimam i habeant correptam. Primum tamen in u in ectu faciunt supinum commisceo commextum adipiscor adeptum. Secundum regulam a reminiscor supinum vel preteritum perfecti vel futuri in usu non inveni quamvis hoc remedium quod commentum exigat dici. De do desinencia re[gula]

Tercia de do desinencia si penultimam naturaliter longam habuerit do in si convertentia faciunt preteritum perfectum ut ludo lusi rado rasi vado vasi evado evasi illudo illusi claudo vel cludo clausi vel clusi. Invenitur tamen et claudeo sed claudo pro claudico. Salustius in iiiio historiarum: Conmirati claudit. Tecalius in epistola: ... ubi vos pedes ibi quisque claudeat. Cedo cessi geminavit e d preterita. Excepto Virgilius accestis pro accessistis posuit in primo Eneidorum: penitusque sonantes accestis scopulos. Excipitur cedo cecidi. Lucanus in iiiio: Donec pervenerit astrum cecidi. Pedo pepedi. Oratius in primo sermonum: Vin tu curtis Iudeis oppedere? Nulla mihi inquam religio est. Idem in eodem: Nam displosa sonat quantum vesica pepedit. Abeo quod est sedo preteritum non inveni. Lucanus in iiiio: Audentia pessimum corpora cessa tenet. Virgilius ex eo contrarium in vo Eneidos: Sub sedit unde timidumque sub axe tonantis sternitur equor aquis. Tibus pavorum. Statius protulit in primo Thebaidos: Luminibusque insiditur astris. Cudo secundum Diomedem et Charisium et Phocam cusi secundum alios cudi et videtur etiam Virgilius protulisse in primo Eneidorum: Ac primum silicis scintillam excudit Achates Suscepitque ignem foliis. Excudit etiam pro eo quod

preteritum potest intelligi sed quia sistere subiungit melius
preteritum intelligitur id est quia etiam Terencius in Eunucho/ Chre-
mem comprobat his verbis Excudit id est feriendo eiecit
quia cudere est ferire unde et incus dicitur quod illic aliquid cudatur id est
feriatur Secundum quod eius supinum cusum est
ex quo composita incusus incusas et recusus recusas et accusus
accusas et excusus excusas Credo vero quod simplex per se non
est composita cum prepositione tre sunt et primitus format preteritum
(scilicet verba simplicia)
perfectum duplicata di. Crimus in illo persona habeat Et ut
do dedi, reddo reddidi, perdo perdidi perdo perdidi Credo
quod ab eo quod est do componitur quasi certum do et vendo et venundo et
condo quod est a do et ex eo abscondo Itaque omnia eius
composita preteritum perfectum format credidi vendidi condidi abscondidi
Plautus in Carbonaria/ Secum ipsam aram auream ab-
scondidi/ N vero ante do quia o in i mutat in preterito
(in preterito)
perfecto/ et si ante N v vel [illegible] habuerint amittunt ut
ut scindo scidi scindo scidi vetustissimi etiam scisidi pro-
ferebant quod solum in usu esse putat Asinius in arte
quam ad constantinum imperatorem scribit sed errat
Ut Lucanus in iiiio/ Scidit ponit terra mare tellu-
rem subitis aut obruit undis Aut scidit et media
fecit sibi littora terras/ Statius in viio Thebaidos
[illegible] quod pectora quod et viridem scidit horrida vestem
Idem in xio/ Alloquens scidit ipsa novos terre [illegible]
enta Iuvenalis Marcialis in iiio/ Epigrammaton
pugnantem fatear horum dedisti [illegible]

In do desinencia

[illegible]

At exceptis Cedo cecidi pedo pepedi Et cedo cuius perfectum non invenitur Et ... do quod fit vocabilem ... faciat ... fido ... fidi ... Virgilius ... perfectum ... [illegible]

De verbo [illegible]

Sunt Et verba que componuntur a ... et do duplicant ... di in perfecto ut reddo reddidi ... do ... Sed ... per istud ... supra ... vel ... di sit ... dat

De ... ndo

... ndo ... ante do ... et faciunt perfectum Et si ante ... vel ... amittunt ... ut scindo scidi ... scidi Cetera vero servant ... ut pando pandi Excipiuntur duplicantia primam sillabam pendo pependi tendo tetendi tundo tutudi ... cado ... Sed ... Virgilius ... do fit di ... Virgilius ... do ...

Composita in ndo dup

... a duplicantibus ... in perfecto non duplicant ... in perfecto Exceptis ... a do ut perdo perdidi vel a sto ut resto restiti vel a disto vel posto

scidisti Sed Affranius more antiquo dixit in Conne-
ctatis scicit paulo prius sciciditis colus Accius Bo-
thadicor ... Non ergo aquila ita ut predicat scicide-
rat pectus Nevius in Thessalonica Primo quos
sciciderim consciderem atque abiciam Ennius in Melanippa
Cum saxum sciciderat Et videntur hii antiqui vocabilem
protulisse sciciei ne minoris sit temporis perfectum quam presens quod
verissime invenitur Effundo quoque fidi facit licet quidam
fissi putaverint sed Virgilius in IX Et media adversi
liquefacto tempora plumbo diffidit huic multa porrectum
extendit arena Oratius in III Carminum Diffidit
ethnicos (?) diffidit urbium portas vir macedo et sub-
ruit emulos Cetera vero servant r in perfecto ut pando
pandi defendo defendi, scando scandi attendo attendi
Excipiuntur duplicantia primam sillabam pendo pependi
tendo tetendi tundo tutudi quamvis a plerisque certa
a quibusdam etiam ab presenti supradictam regulam id est
vinciatur in compositis ab eis temporibus ... a presenti perfectum
Oratius in III Carminum certe protulit Quod regum
tumidas contuderit minas Est enim contudit certa-
bus Idem in IIII Non aspiratos contundit impetus
urbs Est enim dactilus ... Virgilius in VIII
Et lapsa ancilia celo extuderat Solent autem composita
simplicium tempora cado cecidi concido concidi presentia certa tendo
tetendi contendo contendi presentia perfecta Vetustissimi tamen
servabant eorum compositorum supradicti verbi id est tu-
tudi preterea Ennius in XIIII Insit ... que me

precessum 29 ...

fortuna fecit Contudit indigno bello confecit arezno
erat hic corripuit Idem in xvjo Ingenio forti dextra latus
ptudit hasta Idem in Primalibus vires qz valentes Con
tudit crudelis hyemps hic ponit pcaz Cado qz cendi
facit Ise si cadi dicamus non esse pute Composita tn
no duplicant pcaz pcaz vt pendo pependi extendo
extendi pertundo pertudi nitido nitidi contido conti
di Exceptis a do et a sto gtis et a disto et posto vt
prodo prodidi resto restiti dedisto dedidici deposto depo
posui Ac interrogta vtrqz mo plata invenitur ab aucto
ribus vt decurro decurri et decucurri Excepit etiaz
diuido qz pritum facit diuisi Supina illa quidem que
a do cpom mutat o in i cortaz et assumunt tum vt
reddo redditum perdo perditum credo creditum Alia
vo cia do in sum quitur ludo lusum rado rasum re
do resum defendo defensum tundo tusum Virgilius i mo
Georgi prosunt et tusum galle admiscere saporem
Idem in jo Eneid Durum ptudit arator vomeris
obtunsi dentem cavat arbore lintres Cado sit casum
Idem in eadem Lapidemqz revertens incusum aut
atre massam pitis vrbe reportat Cado qz casum facit
Lata tn pea pita In omni eius supo sive supo priti
producit a pena exceptis ditum et statum et ratum
et satum Illud est sciendum qd vt aute do litera que
amittitur in in ptito amittitur etiam in supo et geminat
S si sit pea brevis in ptito vt findo fidi fissum
scindo scidi scissum Si aut producat una S habet

disto didici repo
sto reposui Addit
vo etiam excipit etiam
diuido qz facit
diuisi Excipiunt
alij dicunt cpom
a diuisa et vna et
do cum qz excipit
a gtis a do Tunc
eciam si sunt ze cpt
tamen duplicant siam
in ptito Alij vo
dicunt ecciam a di
pdo et condo vid.
Vnde Ouidius hoc
vide ne facias ter
ripuit cum vltra
impedit qz est vide
Et cum hoc excipit
diuido In superiore
regula nec tantam
debuit facere ptitum
diuidi Alij dicunt
ponitur excidunt ze

Supina
quidem que

Docet secundis supi
norum predictorum
sz in do cpositorum
Et primo premittit
regulam talem
supinum cum formula
Et tem ptitis de
quam ceditum eum in
dixi peci Sed pccalt
descendit ad quedam
vba quorum supina
subiacent regulis pmi
sis agens de hec
taciis cpositis excre
pcoe Et ibi Scoo
lie qz est pedo
una subdiuidi possz
in tres cum tres
partes regule Pa ibi
Alia vo eciam Tcia ibi
Illud est sciendum
po h. Supina vo q-
posita a do Dicit
ze que sunt mutata
o in i cortaz et a.
supina tum vt re
ddo redditum Idem
et no excipit autor
diuido qz facit diui
sum videtur magis q-
esse ex vido vidi
qz tu dici qz a
ze posite que fuerit
plata in sit dicunt
supinum facit supra

Ideoque hic etiam dividendo dicitur ... a do non debuit excipi ... faciat protulit in ...

Alia vero dimidia do

... reddit quod est ... [illegible]

Illud etiam sciendum

Illud quod addit ... [illegible]

... ab eo autem quod ... [illegible]

ut findo fidi fissum. Composita simplicia tractiones sequuntur.
Cedo etiam cessum et pando passum facit. Compositiva etiam
a patior et pateo passum dicimus. Unde Virgilius in ii
Eneidorum. At pater Anchises passis de littore palmis.
Idem in i Eneidorum. Crinibus Iliades passis peplumque
ferebant. Ab eo autem quod est pedo supinum in usu non invenitur.
A comedo quod est anomalum comessum et comestum invenitur.
Liceo(?) per eluentio(?). Abditum aqua in parte panis quia
si toti colligitur factum in potione esset. Celsius potius
comestum quam epotum in venas atque in omnes partes corporis
permanaret. Virgilius autem ab eo quod est adedo adesus
protulit in ix. Et postibus haesit adesis. Tendo protea
et tensum et tentum facit ut Virgilius in viii. Audiit et
si que tellus extenta plagarum quatuor in medio
dirimit plaga solis iniqui. Lucanus in i. Et varias
ignibus tenso dedit aere formas. Idem in x. Tensis
sed rudentibus arte. Unde quoque ab eo genitum supplementum facit ostentum.
ostensum. Lucanus in x. ut scelus hac ipsa(?) credens quod ostensa
placeret. Agnoscendus erat. Apuleius in Fedrone.
Et causam gignendi ostensurum et immortalem animae
repturum. Varro rex rusticarum ostentaque sol. Idem
divinarum in salute ostenta. Tullius pro Lucio Cesare(?)
ad populum. Et ego me specio ostenturum. Ostentum quoque
quando monstrum sit nomen est speciale quo factum et
dictum et visum ab ostendendo futura dicitur. Sterno
et sterneo tamen tertie quoque coniugationis invenitur. Virgilius in viii.
Sternuntque cavernis. Sternitur atilibus(?) et formae
bus ictibus anhelat. Lucanus in vii. Auribus inclita(?)

ferilis stridebat umbra Juuenalis in viij° Jam stri-
dent ignes iam follibus atque camino Oratius Ser-
monum lib. ij° Stridere secreta diuisis aure susurros
certa parte Statius vero cauda pretenta protulit in viij° Vel stri-
dere genus Ovidius in ij° Stridebit vires tridentis inflamma-
tus ad ignes. preteritum presens eius secundum 2am analogiam in
do uel in deo desinencium et preteritum et supinum natura lon-
gam habencium in si terminare ut rado rasi trudo trusi
ludo lusi rodo rosi Excipitur euphonie causa non esse in
usu strisi sed stridi quod ut supius dixi usus comprobat
Statius in viij° Hinc in aspectu luco stridere sagitte
Actius in Alcestide Cum sederat restitit rursus inferis
Sedo pro ea sedis facit cuius est primum sedor sederis
inuenitur Lucanus in ix° Euidencia pessimum corpora
tesa tenet Statius in ij° Seminibus quod insidit astris
cuius preteritum in usu non est dubitacionis vel altercacionis causa
debuit enim sessi esse sed utimur sedi verbi id est
sedi a supradicto ut quoque preterito Cudo vnde
anomalum inuenitur cedo cis est vetustissimum tamen etiam
cedo cedis cedit dicebat certa forma [illegible] Nevius in
Carbonaria Tibi seruiui ad mensam astant ille
ipse astat quando cedit Non potest enim in hoc jambo (hec vicium metri)
pena longa esse ut intelligatur preteritum ne sit strapon (? [illegible] impedimento)
plautus in Liparigo Ruchil moror [illegible] furum
in aluo apibus qui peredit cibum corripi enim
pena Lucanus in vij° Arma edit se hic comedit ne

excipiatur a regula predictis Unde dicitur
sedeo atque supinum non
[illegible] Comedo facit
tamen comesum [illegible]
comestum Unde hora-
tius attende [illegible]
comedo comesum
facit comesor comesabis
et inde comesator
per unum m et
per unum s. [illegible]
aut anomalum facit
esum vel estum [illegible]
[illegible] in eadem
[illegible] facit in
[illegible] est
[illegible]
[illegible] comedo [illegible]
[illegible] regula
[illegible]
[illegible] facit [illegible]
[illegible]
[illegible] ille est
[illegible] tem-
do tensum et tentum
et inde [illegible] ostentum
[illegible] strido et [illegible]
do [illegible]
[illegible]
[illegible] Item [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Item pundo [illegible]
[illegible] facit [illegible]
[illegible]
[illegible] est [illegible]
[illegible]
[illegible] corripi-
[illegible] a preterito
[illegible]
[illegible] Plautus
ut [illegible]
[illegible] credens
Sed ille [illegible]
[illegible]
esse anomalum
[illegible] antiqui
dicebant [illegible]
per certa ut come-
do comedis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

In [illegible] an-
tecedente

Hic [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Rapinnd eius ut sup dictu est tam esuri qm esum
usus exigit ut possit dici Vergil in ijo Et postq exempt
a desis Idem in ijo Ambesas subigat malis consume
mensas Lucan p elucentio Abditu aqua in pte pani
qs totu colliq fetu in potione esset Celerius potius
comesta qm epota invenias atq in omib ptes toz re
pinavet. Tn Bo R antecedente si no sint a rege
do gta go in si qutencia faciunt ptitu psitum ut mgo
mersi spargo sparsi. tergo tersi dic tm et tergeo.
Alia in xi qutunt go putis et fait supdictu tpus
ut rego rexi ungo unxi. ango anxi tingo tinxi pin
go pinxi A regendo gta qrius in puti sincopa & pe
nultie patiant tam in ptito psto eam explicone ta
finiant ut porrigo porrexi pergo perrexi. surgo su
rrexi. Nam porrigo et corrigo et arrigo & in A con
nextencia aptissime finat 2m compositom sine Dene
Recipiunt frango fregi ago egi lego legi qrz gta se
quunt simplicu dec3 confringo confregi perfringo pfregi
exigo exegi. subigo subegi. cogo coegi perlego plegi
relego relegi Excipitur ex hoc gta negligo neglexi
et intelligo q antiqui intellego pferebant intellexi
et diligo dilexi pango qo pegi. et ex eo gta impingo
impegi fat Panning in Menedo Tonsilla pegi Lucan
in littore plurimas in vo Sufficit ad fatiu belli favor
iste labor q3 fortune q te nostris impegit arenis
Simplex tm pango etia pepigi facit 2m Charisiu
Et panxi Sed antiqui pago qd dicebat pro pan
sco Lucan in ijo ad Eremiu pacta sint que
legibus obsvanda sint hc mo rez ubi paguit orom paguit

---

apponit [illegible] [illegible] precepti Rho [illegible] reprehens[illegible] [illegible] reprehendit [illegible] specialit [illegible] specialiter in Bo [illegible] in [illegible] faciunt ptitu ut pingo pinxi [illegible] antecedente [illegible] [illegible] mersi [illegible] a regendo [illegible] patiant [illegible] in ptito [illegible]

Frango in frango fregi.

[illegible] verba [illegible] a regula [illegible] frango fregi ago egi lego legi [illegible] neglexi intelligo intellexi et diligo dilexi [illegible] lego [illegible] Pango [illegible] pegi [illegible] pepigi [illegible] panxi [illegible] pango [illegible] pango id est facio pactu fat pepigi Et pango id est iungo fat pegi [illegible] compingo compegi et impingo impegi [illegible] panxi [illegible] pepigi [illegible] pingo [illegible] panxi [illegible]

Tango preterita tetigi facit et pungo pupugi facit vel punxi Varro in .i°. humanarum ut habent sarii qui volunt ophiogeneis Et massa psilli quorum ophiogenis studio arbitratur suppositum esse et in stirpe aliquem si admoneat ut pungat colubra cum pupugerit si degener sit vivere sit si non sit mori Item eodem. admotis aspidibus cum pupugerit si non occiderit sciat ex psillorum esse stirpe Novius in Glaucoma. quod de absomo stilo cum in manum pupugi Expungo vero expunxi facimus et repungo repupugi et repunxi ut Capro videtur Cum enim ei qui nos pupugit talionem id est vicem a nobis redditam ostendimus repupugi dicimus Cum vero de luce lune vel calendario loquimur repunxi dicimus A tango composita non duplicant primam syllabam contingo contigi attingo attigi In quibus sciendum quod preterita perfecti corripiunt participia vero producunt Ab ago et frango et lego composita simplicium participium servant ut exigo exegi prodigo prodegi. dego degi. abigo abegi infringo infregi perfringo perfregi colligo collegi relego relegi quod dictione causa e in i non mutant Quamvis etiam perago a inmutabilem servat et dego per sincopam a ex dehonice(?) contraxit Tertium imitataria supra posita sunt que supra posuimus neglego neglexi diligo dilexi intelligo intellexi / Novius Emilius Macer in xvii° Annalium Animum nostrum neglegerit antoitem pro neglexerit ait Virgilius in .i. quid facientes preteritum per sum (.i. supinum) proferunt / sum supradictam regulam ut mergo mersi mersum. spargo sparsi sparsum tergo vel tergeo tersi tersum Alia vero omnia que in ctum quiunt ut rego rectum iungo iunctum tingo tinctum. lego lectum. pungo punctum ago actum. Absistunt tamen .ii. eufonie causa hec que preteritum

[Marginal gloss, right margin:]

Et pupugi refertur ad stimulos sive pungitionem Punxi ad punctum quod fit in aliqua re ... simplicis ... sensus repungo quod facit repupugi Expungo ... expunxi ... ac repungo repupugi et repunxi ... ille ... agendum ... rete ... ab ago et frango ... ago actum ... ab eo ... et lego et ... que ... teri ... ab ... in egi et ... in ... dego ... figo ... inc ... cogo ... Item ... ago ... regulatur ... ut ... dego ... ut adigo ... abigo ... a pago et ... ago ... vel ago ... exigo ... id est fugare ... est frugo vel id est ... a pastu ... ago ... est ... in pastura agere ... vel ... id est ... ago ... quando pago re ...

Virgilius in .i. quid facientes

Hic ponit regulam ... duas partes ... Alia vero ... exceptionem ... preteritorum

n habent vel x ut frango fractum pango pactum. tango
tactum. fingo fictum. pingo pictum stringo strictum ringo
rictum. Excipiuntur tingo tinctum tingo tinctum et stinguo
stinctum et ex eis composita subtingo subtinctum extinguo ex-
tinctum. augo quod dicere tamen servat n in supino auctum. Item
abago actum fit quod tamen etiam auxus eius ... computa-
runt. Et omnia in compositione integras servant simplicis literas
in supino. Sunt in aliis modis mutant ut rego rectum
pergo et porgo perrectum et porrectum. ago actum cogo
coactum frango fractum. abigo abactum. tango tactum. contin-
go contactum. defringo defractum pango pactum impingo
impactum. Et possunt hoc existimare dicere tamen in plerisque
fieri nisi peritum et abictum et defictum et impictum
diceremus alias fraces monstrum putarent. Lucanus in vo
impacte rumpere fores. In hor deponencia mutant eam
in ctum et faciunt supinum ut fungor functum. In gho desinen-
cia mutant gho in xi et faciunt preteritum ut veho vexi tra-
ho traxi. Et in supradictam regulam in xi facientia preteritum pre-
teritum per ctum proferunt supinum ut vectum tractum. In lo
finiencia pres per lui exeunt in preterito ut alo alui
colo colui. malo malui consulo consului. occulo occu-
lui. Statius in primo Thebaidos/ Raptum quod sola paravit
occuluit. Excipiuntur duplicatiua ll que si a mutant ma-
piant geminant pullem ... in preterito et si non servet
ubique eandem valenciam ut pello pepuli. fallo fefelli tollo
tetuli quod quo in usu frequenti est sustuli. A tulo quoque
quod veteres in usu fuit tetuli dicebant. In compositione tamen
non geminant pullem ... ut repello repulli compello com-
puli. Aliaque eiusdem tamen ... in x ... ut vello
velli sed volsi dicitur pello quod pulli et excello vel excelleo
exculi vel ut alii excellui quorum simplex in usu non est.

[Margin gloss:]
tringunt preteritum in xi
faciunt supinum in ctum
ut mergo mersi mersum
... omnia mutat
... in ctum ut lego
lectum ... [illegible]
... ut frango
fractum stringo strictum
ut victum ... [illegible]
et strictum ... [illegible]
ex eis et ... augo
auctum ... [illegible]
... actum ...
... abago ...
... [illegible]
... [illegible]
... ut po-
rrigo porrexi porre-
ctum ... [illegible]
per ctum ... [illegible]
Dans hoc preteritum
... [illegible]
... in supino
vel ... [illegible]
in supino facta compositione
ut frango fractum
confringo confractum ...
... porrigo
porrectum ... [illegible]
... [illegible]

In hor deponencia
Dictio deponencia de-
sinencia in hor mu-
tant eam in ctum
et faciunt supinum ut
fungor functum

In gho desinencia mutat
... [illegible]
in gho desinentia ...
Desinencia in gho mu-
tant gho in xi et
faciunt preteritum ut veho
vexi et mutant xi
in ctum et faciunt
supinum ut vexi vectum
Dans hoc preteritum
fit xi ... traxi
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... [illegible]

In lo finien-
cia presentis

Psallo etiam psalli facit preteritum / Tullius de suppliciis / Repelli-
stis atque in profundum abiecistis / Virgilius in Bucolicis / Cum
canerem reges et prelia Cinthius aurem vellit et amonuit
Lucanus in iiij° Castrorum siccas decerpsite vulserat herbas
Idem in vj° / Percussa quod viscera nimbis vulsit / [illegible] /
Illa genu florem primeuo corpore vulsit / Idem in ix° /
vulsit quod manu telum quod affixit arcue et illuceremque ab ex-
cello excellis insuetum protulit excelle preterita certa cellibus
armatum voluisti excellere rebus / Tullius in iiij° epistolarum /
ad filium Ciceronem effice et elabora ut excelleas quod est
ab excelleo excelles cuius preteritum debet excellui esse ut ta-
lleo tallui et in comparatione et comparativis / Idem tamen Tullius in
Verrinis / Excellit protulit et in tertiam coniugationem / Et in primo
pro Cornelio / Cum eloquencia ceteris antecellit / Ex
quo debet excellui quod esse preteritum perfectum sicut percello perculi
Virgilius in v° Eneidorum / perculit et fulva moribundum
extendit arena / [illegible] in ix° [illegible] / Calliope primum
tempus sapienti psallerat ore / Composita in tum quinque
exeunt que inflectuntur ab una et ultibus ut
occulo occultum colo cultum consulo consultum / Cum vero
duplicat l. per sincopam ut fallo falsum pello pulsum
vello vulsum. excello excelsum percello perculsum / Psallo
supinum non inveni. ab alo vero tam altus quam alitus derivatur
Tullius pro Plancio ubi altus est / Cuius / Salustius in
Augustino / Et secundum etatem exprimi altus / In quibusdam
autem codicibus etiam alitus invenitur / Tollo quod deficit
supinum sed pro eo utimur sublatum / Volo quod anomalum
volui facit preteritum ex quo nolo et malo nascuntur voltus

Unde [illegible] [illegible] [illegible]

quo ex colo cultus ex occulo occultus. In mo
desinencia si vocalis longa antecedat a in psi figura faciunt
preteritum perfectum ut sumo sumpsi promo prompsi. demo dempsi
como compsi. Hec autem psi in tum convertentia faciunt supina ut
supino sumpsi sumptum promo prompsi promptum. demo
dempsi demptum como compsi comptum. Alia vero omnia
in mo desinencia per ui divisas exeunt in preterito ut
vomo vomui. gemo gemui. fremo fremui. tremo
tremui. Excipiuntur emo emi et premo pressi. Et in ui
quidem divisas terminancia supina faciunt ui in tum convertentes correpta
quo in omnibus que et superius dictis preteritis nascencia i habent
ante tum ut vomui vomitum. gemo gemitum. fremui
fremitum tremui tremitum. Emi vero emptum facit quod
idem assumpsit p quia non potest m ante tum sine p
inveniri exceptione ita ut sumptus promptus comptus
pressi vero fui in si transeuntem regulam et in um con-
tenus facit supinum ut pressi pressum. In ro vero o vel e
antecedentibus per ui divisas faciunt preteritum pono po-
sui et ab eo composita suppono supposui compono composui.
Antiquitus et posivi protulisse inveniuntur. Plautus in
Vidularia. Ut uti apud sequestrum vidulum posivit. Po-
mponius in Hermagore. Et tibi autem que credo
nobis esse animadvertendum ei apposuerunt. Signo
gemini quoque quo vetustissimum protulisse geno inveniuntur.
Varro in Ambabata. Quod quia hec loca addo genuit
cum infinitum parvum Lucrecius in II protulit. Geni-
tanto magis infitiandum est totum posse ex corpore
durare geni quoque. Ita cauendo quod qualia plura preteritum
in ui divisas finiunt sitino sitivi occino occinui/

Supina in um
In mo desinencia ab b vel s

Crudam at et octavo g[ra]canum p[ro]tulerunt / ut Salustius
in jo historiarum / Jussu metalli cornicines octavum [illegible]
plus octavi quam existimat posse dici cum simplex cano
cecini faciat quo et cado cecidi mendo (?) [illegible] et altam
go tetigi contingo contigi. In antecedente uero in [illegible] qu
sa fat p[re]teritum p[re]teritum ut temno tempsi / Alia uia per
ui quidam p[ro]tulerunt p[re]teritum sino sivi sterno stravi [illegible]
creui non [illegible] [illegible] in [illegible] Theocostrymen[?] [illegible]
id est quod crescit p[rese]ns sic fat p[re]teritum / [illegible] [illegible]
[illegible] campi / Afranius in Gemma / Simul ut pueras
has noctu suspirare cerni provido / Plautus in Cistellaria
Tu ego te amavi mea antiphila et in amica esse
cerni [illegible] provide / Sperno quoque spreui fat et lino livi
vel magis [illegible] [illegible] admonitione lini leui quod a leo quoque sinui
nasci quod in usu non est ex quo deleo delevi [illegible] et letum
dici quod delet vitam / Juvenalis in iiijo / Nam quibus
plena levit picturo dolia musto / Lucius in Coton:
ti merumenon / Deleui dolia omnia simul ferras vetusti
ssimi [illegible] etiam lini in p[re]terito p[ro]tulisse invenimus / Ut Va
rro rerum rusticarum / Cum ablinerunt vasa / Sup[er]ma
in ui quidam dumtaxat [illegible] p[re]teritum subtracta [illegible] p[ri]ma
et addita in certa [illegible] p[ri]ma p[ro]ferunt ut posui positum
genui genitum / [illegible] cano [illegible] quanta p[ro]nunciatione [illegible] in
supino [illegible] [illegible] et succentus dicimus [illegible] in
ipso uero a in [illegible] quantum ex [illegible] / sed in supino [illegible]
[illegible] in [illegible] transferunt [illegible] [illegible] occino accentum
tempsi uero temptum fat sic omnia in [illegible] p[re]teritum [illegible]
cia in ui uero [illegible] [illegible] mutant eam in [illegible]
rum p[ro]ductam [illegible] ut sivi situm stravi stratum

Omnia [illegible] in duas [illegible] duas regulas p[re]teriti [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] longa antecedente [illegible] [illegible] in [illegible] et faciunt p[re]teritum ut temno tempsi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] faciunt p[re]teritum per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fat emptum et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] fat et p[re]terito ut temno tempsi temptum sed [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pressi pressum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ante [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Dr. uo quoque uel
l antecedente

Hic [illegible] [illegible] secunda p[re]terita et supina [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tres [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] antecedente [illegible] [illegible] alia uia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] post regulam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] unde [illegible]

cieo citum precieo precitum. Ergo linio vel lino litum
facit ut /Virgilius in iiii° Georgicorum/ Et patribus lita corpora
guttis /Salustius in Iugurtino/ Simul gladium et
sanguine oblitum ostentans. Et sciendum quod tam litum quam
situm et itum. situm. citum. satum. corripiunt penultimas quia in
aliis supinis que a preteritis in vi exeuntibus nascuntur non
inveniuntur ut acui acutum. monui monitum. nevi netum
favi fautum cupivi cupitum. munivi munitum /Caper
ut sivo situs sit. nequeo nequitum corripit penultimam quod
versus Virgilii approbat /Lucas pro Cornelio/ Septimum igitur
per eos qui volebant destitum est per hunc qui
destitit. Circe hic manifestissime ondit /Auctorem
dominorum esse dictum. Sic quoque et a primo situs quod autem
penultime supradictorum supinorum corripiunt poetae quod
docebit Virgilius a preteritorum in viii°/ O mihi preteritos referat
si Iupiter annos /Idem in x° Eneidos/ Morte obita
quales fama est volitare figuras /Ovidius in iii°
Fastorum/ Sed aditus quam ceteris agit ne vana
labores Irrupta domus fruiti terra regna tu /Terentius
in Ethira/ Nam composita est nata forma in tenebris
nasci non cognita est Est enim alternans iambicus /Lucanus in viii°/ Hic situs est magnum placet hic
fortuna sepulcrum /Idem in eodem/ Illita tela dolis nec
martem cominus unquam /Virgilius in iiii° Georgicorum/ ut predictum est Et patribus litta corpora guttis / Sic quoque etiam
corripientia cum producentia penultimam inveniuntur. Sic producentes
quam antecedente vim invenimus rupo quod sub-
tecta est et hoc unum quisa facit preteritum penultima producta tamen in

simpa cum in ptib abco vt rupo rupi abrupo abrupi
corrupo corrupi Et vo breuem penultimam tenuerunt mutat
e in vi dimissis in pterito vt strepo strepui obstrepo
obstrepui. Po vo vel ꝛlt vel expertam ante po ...
e in si ꝯtinentia facit pteritu vt scalpo scalpsi sculpo
sculpsi carpo carpsi repo repsi serpo serpsi scalpo scalpsi
in iiija/ Reo per iter longum causas repsere latebr-
Supina in pi quid stratorum sunt mutata I in tu-
vt rupo rupi ruptum Cum vi vo sepatitas subtracta
v et addita tum strepui strepitum faciunt supinum Quod
at psi ... in supinis ... mutata psi in ptum
vt scalpsi scalptum sculpsi sculptum repsi reptum carpsi
carptum. Que Ro finita per vi ... ptitu
vt tero triui quero quesiui sero seris seui ... sero
seras a sera addita natum seraui facit Qua sero seris
seui ... quando mutat simplicibus ... per vi
separatas efferunt pteritum ... in vi ... desero pro
relinquo deserui facit insero pro immitto inserui
si cum de arbore dicam insero inseui facit et ...
insitus non insertus Virgilius in Bucolicis Insere nunc
melibee piros pone ordine vites Idem in ii°
Georgicorum Et mutata ex insita mala ferre pirum he-
tustissimi ... in simplici seui ptulisse inuenitur
pro ordinaui et pro seui Ennius in preceptis vbi vidit
auenam lolium crescere inter triticum selegit secreuit
auffert sedulo Qubi opera addidit cum toto studio
seruit/ Duo inueniuntur supradicte terminacionis
que duplicat s ante I in pterito gero gessi et uro

vssi vero secundum secundum vers facit. secundum Charisium autem veri quod et usus comprobat Velinus mater protinus Ceres opportunit amissa restituet. Hisce etiam reliquias auctorum publicum in Mutio Vanchione Gellius sermorum coveri [...] vero etiam repetita pro re propria circuiri facit preteritum quod in constructionem invenitur apud quosdam autorum gemitorum pre[...] [...]sse servas apud alios aut nunc ut Virgilius in iiii Georgicorum Decurrere iugis aa deparie patentes circumitur cursu campos Livius in xx iiio ab urbe condita primum sunt decurrerunt Idem in xx f[...] si ferocius percucurrisset Catho cum [...] Plautus Glorioso video tempestate gerendisse omnes ad versus Terentius in Eunucha una illarum interea prope precurrit Cesar ad Virginem Excurrisse Apolini Plautus i. Stico concurri ut iniciarem invicem exoptalem

Omnia eorum que in vi species finivant preteritum instancionum vi in tum conserventur secundum suppedictam regulam trium tritum quesivi quesitum. serui vero secundum analogiam setum debuit facere sed differentie causa veteres satum pro setum dicentes hoc satum conserere voluerunt Est enim quod in nullo alio verbo sive simplici sive composito preter nomen appelli a penultima corripitur nisi in suppedicto et in aliis tribus id est ratus satus datus status. reor quod ratus facit primum ut puto dicere causa quod ratus aliud significat et retus pro rectus dicebat. quo sancius pro sanciatus et lassus pro lassatus. et lacerus pro laceratus et potus pro potatus difficile enim invenies Et ubi in a cadit per primum sive simplicium vel in suppedictis Item composita vero a suppedictorum simplicium sive primorum in e convertitur. satus insitus obsitus Virgilius in iiio Georgicorum Caput tibi[...] conputata quod insita mala ferre primum si

Iste in frumentaria ut cum aspectu leontinum agrum
vidisset. Deserui vel desertum et inserui insertum et
exerui exertum faciunt supina. Crine vel duplicat. Et aut
i mutat et in id in supino gessi gestum ussi ustum
Duplicatiua vel X ante o in preterito vel in supinum con-
uertentia faciunt supinum ut curro cursum verro versum
In so desinentia o in i conuertentia assumunt vi et
faciunt preteritum preteritum lacesso lacessivi arcesso arcessivi
Salustius in jo historiarum Domicium proconsulem
ex citeriore hyspania cum omnibus copiis quas pa-
rauerat arcessivit. Liceo pro vocatio. arcessivit aliquis
quere aut quando lacesso lacessivi. Hic probus et vide
michi melius dicere lacessivi quam lacessi. preteritum enim pa-
ssivum lacessitus. Vraper tamen lacessi dixit esse ut fa-
ssi et profert exemplum illius. Cuius usus est virgilius Nam
vetus ille Cato lacessisse appellari quod consulis non
erat ipse sibi sed potest lacessisse per sincopam esse platum
sicut ui ut cupisse petisse dicimus pro cupiuisse petiui-
sse Salustius in iiii historiarum Dumque uti solet rebus
perditis capessiuit alias lacessiuit. Idem in iiii igitur
legiones pridie in monte positas lacessiuit. Facesso
vel et capesso et viso que desideratiua dici possunt sicut
facesso desidero facere et capesso desidero capere et viso de-
sidero videre. Frequentatiua enim esse non possunt cum per se quod
non sunt. Secundum diomedem et Charisium o in i con-
uertentia faciunt preteritum preteritum facesso facessi capesso capessi
viso visi. similiter queso quesi. Probus tamen quesiui
dicit et melius quamuis preteritum eius id est quero quesiui

Hec ussi id est ... plantas tra... ab alia ... arbores plantat ... et plantatio ... inter ... id est ... iustitie et ... Hic a ... videre vel potius ... male ... Item ... Sallustius ... Ex his

Supina eorum
...

Neo desinit

fformat pterita et supina vorum meo ... [illegible]

---

feriat ptitu̅ Sed Salustius in 1o historiarum Curio
nem quesim uti adolescentior et a ppli suffragiis inte
ger etati concederet Mamerci Cicero in divinacionem Ipse
pfecto metue incipies ne innocenti piculum facesseris
invenies tamen in quibusdam codicibus facessieris. Pinso pin
si facit ptitu̅ quod usus quibus pompeiis rophbat
neque molis molui neque palatis pinsui Tu Supina
eorum in ptitu̅ exeunt accessitum lacessitum capessitum fa
cessitum secundum in vi desinencia 2e cum de qua sepe dixi supio
ribus dixit Et pinso at pistum dz ee pastor nom
vale ut pastum pastor vestum vestor gestum gestor.
Xo antecedente invenio pecto cuius ptitu̅
plerique pexui Asper tamen pectui Charisius pexi pro
tulerunt Mecenas in 1o Octavianum pexisti capillum nec
munerum gratiam Octo necto nexui et nexi Virgilius
in vo Et palbus palmas amborum innexuit armis Sa
lustius in historia Nexuit cathene nodo consimilibus ve
xit solus vigilavit opinorum et tamen id in usus fac
est tu retia nexit prosper persius Est tibi qui iure
nexisti retia lecto. Afflecto vero flexi facit et plecto
plexi antique plinius in 1o Ecorothopegnum de
Andromatha perduelio lascivola hac tenelulla ma
nu capitinco trepidans libens insolito plexi munus
unde eum plector et amplector diximus sed plector pa
ssive Terencius ondit in fformione Ego plector pendens
Brevi antecedente in to desinencia duo invenio peto
petivi et meto messui Catho in vo Originum Circa cam
po Tiburti ubi ordeum demessuit Idem in montibus
serit ibi ordeum Idem iterum metit Cassius Hemina
in 1o Annalium Circa campo tiburti ubi ordeum demessu:
erunt

Recipit autem antecedente simili duo iungens verto verti sto
steti Persius Cor iubet hoc enim postquam destertuit
esse Homerus quintus pavone ex pitagoreo / Secunda
vox in ante o unum nulla nisi / Secunda sto unum sisto
cum preteritus quando activum habet sensum tamen in simplici verbo in
quo desinit quando vero absolutum et plenum sto verbo que habet
tum eo preteritum / ut resisto vel resto restiti consisto vel con
sto constiti / et persisto et persto perstiti / Quinquagesimum quartum
que in xui vel in xi preteritum variant per xu exeunt
ut nexui vel nexi nexuim / pexui vel pexi pexu flexi flexu
Quinquagesimum faciunt supinum que in ctor desinunt deponentia
amplector amplexus petivi vero 2m analogiam in vi
variant preteritum petitum facit peto peta / Secunda messui
messum facit censui censum / Semper duplicat s in supino
missum. Constat enim supinum non iungens nec a
simplici deponentia in tor desinentia nec antecedente
consonante tor in supino quintus / utor usum nitor nisum In
venit tamen etiam nexuim Item xo duo iungens o in vi
continentia in preterito / texo texui, et nexo nexis vel nexas
nexui / Ovidius in vi metamorphoseos Illa quater plenum
tenuata retexuit orbem / Cicero in iio de oratore Ut
via que sunt ... aguntur lenioribus principiis ita ipsa
retexuit Virgilius in v Verantem nodis seque in sua
membra plicantem Item in eodem Et paribus palmas
amborum innexuit armis Item ix Nexabant multa inter
se flexu nodorum dubio Statius in dei phebo Nos
continuo ... nexuimus
Supra asterio per tu alterum per xuim faciunt textu
nexuim unde Vergilius in viiio Eclipsei nomen non

enarrabile tertium Idem in vo / Cum primus nodos
et vincula linea rupit / quis innexa pedem
malo pendebat ab alto &c

Quarte coniugationis verba omnia activa vel neutralia in io desinunt Exceptis eo et queo
et veneo et ex eis compositis Que vero in io igitur desinentia quarum consonantia unam habent simplicia
u antecedente cio in xi conversa faciunt preteritum perfectum
ut vincio vinxi sancio sanxi Vetustissimi tamen etiam
sancivi vel sancii protulerunt Pomponius 29 ad
Trebatium Sanciat ius ut lege continetur / Que autem
u non habuerint cio in si mutata faciunt preteritum
ut sarcio sarsi farcio farsi raucio rausi. fulcio
fulsi Quamquam et probo placet quamvis alii dicere causa
fulxi posuerunt Cicero in io de oratore Sic per eorum
primum si paululum irrupit explodi / In eodem
per anguste referrit in oratione pro Cornelio
lo vo Cum eis rebus urbem Italiamque referserunt Idem in io Tusculanarum Ex quibus ubis
etiam omnia referserunt / Alia vero omnia supradicte coniugationis
verba 2a persone presentis abiecta finali s et addita vi
faciunt preteritum perfectum que tamen etiam subtracta v componitur
et tertia persona quod licet proferre. ut scio scis scivi vel
scii et ab eo composita ascio ascivi vel ascii / Sed cio
cis quod et cieo cies dicitur civi vel cii Et ab eo composita
excio excis excivi vel excii. Audio audis audivi vel audii mollio mollis mollivi vel mollii munio
munis munivi vel munii Servio servis servivi vel servii

Eo ini vel ii queo quivi vel quii veneo venivi
vel venii Solinus in Collectaneis Stat(?) in
arce ubi nunc edis est Junonis monete Rom(?)
anno v° ... ingressus urbem fuerat a laurentibus
est interfectus Septima et vicesima die olimpi
ade homine exivit Salustius in Catilinario Et
neque prius neque iterum impelli quivit Jeronimus in prohemio
historiarum Cum se recipere aut infestare prelio quineere
Sufficio suffeci vel suffecii ... passivo
compona(tur) ... mutatur. mutavit etiam ...
unde ... sufficere ...
... manens. sufficere dixit ...
... est. ... hanio hausi
invenitur etiam hauzini vel hausi Varro in ...
... ibidem hauzierunt Sepio
sepsi. sentio sensi venio veni. apero apperui
... vetustissimi ...
... singulare ...
... patre solet ...
... ex integro
... habuerunt ... in preterito ut
appario apparui cooppero cooperui Reperio
duplicatur p in preterito ... diminuta ...
perio repperi ... est preterito a comperio ...
... alia ex hoc ... deponencia ...
... expertus et oppertus ...

[illegible]

a paio esse grata cum ipsum parturisset / De alio salin
vel salii Vergilius in Bucolicis Dulces aque sa
liente sitim restinguere rivo Idem plurali in ije
Georgicorum Mollibus in pratis unctos saliere per utres
In Eclogis da tu in neutrum codicibus etiam salire septe
Idem in xi° Portusque ab equo regina sub ipso de
siluit Idem in v° Haud mora prosiluit ob fert
anea clamor Quidem plurali in ii° Insiluit
solo noctium pondere pupi / Statius vero in x° The
beidos Scaurus saliere cuspide dentes Item
Insiluere vadis magnoque fragore solutus Aggere
Ovidius in xi° Methamorphoseos Eoque tempore assiluit desertis
menibus urbis Idem in iiii° Fastorum per flammas
saluisse pecus saluisse colonos / Quadriga in
ii° Annali / Aetholus Thraces dextrum humerum
sauciat atque ira resiluit Cambio Cambienlo
ponit Charisius et eius plurali campsi quod apo
thon campthoe campsa Greco quod videtur ubi
campso campsas solebat vetustissimi dicere Ennius
in x° / Leucatham campsant / Suo cum detinet
in usu frequenti non est quod omnibus est cognitum ab
imperatio in 3 desinente / Sic enim probus de dubio
perfecto tractans ostendit vere eum protulisse Quum ma
ta est sponsa pergravans vel aut nec nega . . . Statius
in hoc Cambio nam te / Ambiunt ortum locis
quod ambiebant quod in hac coniugatione fieri solet / Et
est notandum in hoc verbo quod parcus hunc primas tres
personas communes dicit quod in alio herum omnibus plus

non invenies et quod pena per solius penetrat
que sola est habet locum consonantis unde tria quam pluis
que puls aspirata sed plus est consonantem huius penetrat penam
quod aut in aliis corripitur sudit usus Virgilius in primo
Eneidos sic ait Et dicto citius tumida equora
placat / Vetitum autem nata est sponsa pignavis vel
an vel nega Nam nisi corripiatur contra iambus stare
non potest Invenies tamen teriam primam producti ait quod in a prima
prima an aisti ait que in usu non sunt unde neque per-
fecti neque plusquamperfecti nec futurum subiunctivo in hoc verbo
secundo invenies. potest igitur etiam ait prius quam producto accipi
Supina quidem in xi tiancivo conjugationis supradictarum regularum
in ctum exeunt vinxi vinctum et sanxi sanctum. san-
citum vero sancitum / unde Lucanus et nunc non porro nec usque
ab sancitum quodquidem extat Item Est vero producto
penultima / vel vel per antecedentibus mutat cam in tum
in hac coniugatione et faciunt proprium ut farsi fartum
fulsi fultum sarsi sartum unde et sartores et fartores
Et ex hiis composita conferto confertum. referto refertum / Unde
in primo Tusculanarum / Cum tectorum optimo farta et
fariata / Alia vero nisi desinentia supradictarum regularum
sunt id est generales in si desinentium. sensi sensum
rausi rausum / unde Lucilius in xiiii° Rausuro
tragicus qui carmina perdit Thoreste / Hauno hausum
sic hausum dicere ea assumpsit te crumpis et Aspia
tunc disseat / Sepsi vero septum coniugationis supradictarum in
supradictis exceptionibus fit / Veni ventum et apperui

Ut eo itum adeo
aditum pro verno
quod debuit facere sup-
ventum et salit
ventus vel [illegible]
[illegible] in usu ventum
[illegible] vel licet pro
ab eo [illegible] [illegible]
desinit in io producit
penultimam sed in supino
ut ambitum ambitum
quam in persio producit
ut ambitum ad plures
aliorum [illegible] [illegible]
eius in ho [illegible]
[illegible] sepellio sepelli
[illegible] vel sepelii [illegible]
fit sepultum [illegible]
[illegible] vel [illegible]
quod fit sultum Et
[illegible] [illegible] ex hiis
[illegible] Et Salio sal-
bitur per unum l
cum corripiat [illegible]
coniugationis [illegible] [illegible]
[illegible] et supplicat
[illegible] etiam in
compositionem ut insi-
lio insilium insilii
insilui [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] salliis sa-
llium per duo l
vel sallii per [illegible]
[illegible] salliturum [illegible]
[illegible] Sallio sallis
salli salliri salsum
[illegible] [illegible] [illegible]
eodem sensu id est
sale condire et
scribitur per duo
ll [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] ut vello
volsum [illegible] [illegible]
[illegible] per [illegible]
l. facit [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible]
unde etiam [illegible] [illegible]
sallitum et [illegible]
[illegible] [illegible] Psallo
fit salsum. salli
[illegible] sallio. sallitum
Dat [illegible] psallo
[illegible] [illegible] manet
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] singultio sin-
gultis fit singultum
[illegible] [illegible] amici
[illegible] amicis facit
amictum et [illegible]
[illegible] amicus
[illegible] [illegible] penultimam

appetitum facit sic petivi petitum et omnia ex eis composita
advenio adveni adventum convenio conveni conventum / Compedio
compeditum expedio expeditum / Alia vero omnia que tam
in vi quam in ii terminant preteritum in itum faciunt supinum
preterita tam in hac quam in aliis coniugationibus omnibus
ut audivi vel audii auditum munivi vel munii
munitum scivi vel scii scitum arcessivi vel arcessii
arcessitum cupivi vel cupii cupitum / Excipitur in eo
desinentia et composita alterius coniugationis que preteritum
supinum corripiunt ut eo ivi vel ii itum · adeo adivi
vel adii aditum. pereo perivi vel perii peritum
queo quivi vel quii quitum sino sivi vel sii situm
lino livi vel lii litum quod in rarissimo usu est / Cieo
quoque civi vel cii citum corripit penultimam / Cum vero a eo tibi
composite coniugationis est producit eam / Pono quoque quod antiquis
posivi in frequenti vero usu posui facit preteritum corripit
penultimam in supino positum / Veneo quoque secundum analogiam
venitum debet facere supinum pro quo magis venum in usu est
et supradicta omnia auctoritate veterum comprobantur. Inde
iam supinis ordinem rursus quod refecerimus de me
moriam / Virgilius in VIII · O mihi preteritos referat si
Iuppiter annos / Idem in VIII / Amphitryoniades ar
menta abitumque pararet / Idem in VI / Hos adi
tus iamque hos aditus omnemque periclum / Idem
in X / Morte obita quales fama est volitare
figuras / Ovidius in [illegible] / Sol aditus
quam queris ait ne vana labores Rupta zonis
frater fera regna tenet / Idem in [illegible]

Decimus [illegible] vocabula in decimo [illegible]

Tempore quo nobis inita est cerealis eleusin Ter-
uis in Ephira / Vram tu compressa est grauata i tene-
ris forma nostri tuo quita est Compendiis timo-
rum citius iam longa oblivio vestri Conueris
acet exiguus tu vnumqz neruos antequam qz
in situm th... Idem comprobat / Virgilius in iiijo Si pe-
riturum abis et nos rape in omnia tecum / Lucanus
in primo Tum liuida pallens Cera tulit vultum sub
nube tristis ituro Licet citius pena certa vt dicit
/ Stacius in iijo Thebaidos Alz licet ingenti
rapaucem mauortis amor Scitus et longa per
indignaria pacem Corda timens Acio vel citius
pena preta / Vt Virgilius in iiijo Euidem at genius
esilius [illegible] et montibus altis Scatura zmt
ad portus et litora complet Ainor situs et desi-
nor desitus pena certa / Cicero pro Cornelio in primo
Cepta igitur per eos qui agi volebat desitu est
per hunc qui decessit Idem in iijo Verrinarum Et si no
habeo quod in primo desitus erit deinceps incipie
unde etiam situs dicitur pro negligencia / Virgilius in viijo
Sed tarda situ ... vetereque effeta senectus / Idem in
primo Georgicorum Mutata quod insita mala ferre pirum
/ Idem in iiijo Georgicorum Et pedibus lita corpora guttis
Item ar... dispositum in vi desinencia re vel ze
quinque ... in preterito vel supino producunt corripe penultimam
quia si dissillaba sunt quatuor producunt vt strido stritus
sive ultra duas sillabas altius quam quinque producuntur

Item Celestis quod est ab infinito ... et ... altar ... [illegible]

[illegible marginal gloss]

preterita accessivi accessitus cupivi cupitus Persius

a dissipis [?] quia ut cupitus incitus illitus. Lucanus

in viiº Illita tela dolis nec martem comminus

usquam Ausa pati virtus Virgilius in xiº Cornatit [?]

ungula cursu incita ut dum memoram [?] pul-

sat equorum Sallustius [?] Impositus propositus Iuvenalis

in primo Et te propositi nondum pudet atque eadem nox [?]

est Virgilius in iiiº Impositis aris [?] duplicibus. Prete-

rea invenitur quod Sepelio sepelivi vel sepelii sepul-

tum in frequentiore usu est. Supinum antiquissimi etiam

sepelitum dicebant unde Cato in Theriam [?] in

ortum est sepelitum est. Salio salui vel salii sal-

tum facit unde Virgilius in iiº Cum fatalis equus saltu

super ardua venit Pergama. Statius in xiº At me-

dias inter caedes exultat Amoson [?]. Solent enim

frequentativa plerumque a supinis vel preteritis nasci

preteritis Sallio sallitum facit Sallo salsum quod

vello vulsum Sisenna Et in eandem paludem

multi piscium salliendorum causa amnibus [?] feminonusis [?]

convenit. A sallio salliendorum dixit

non sallendorum. Sallustius vero in iiiº historiarum par-

te conspicta reliqua cadaverum ad diuturnitatem usus

sallerent. Sallerent dixit a sallo non a sallio. Ge-

lucalis [?] in viiiº Salle murenas mercem [?] misi [?]-

gida ferre. Unde etiam preterita participia sunt futura salliturus et

salsurus. Ennius salliturus ista dedit [?] mittam

salem. Novius [?] Ister sum nullo sale salsus

Sed p[ro]p[ri]e te[m]p[or]is p[ro]p[ri]i fallitur et falsus Cornelius ge
nerum de ~~fallitur~~ [in]vice versa statu suo ~~sed que fallit~~ p[ar]ticipiones
afferebant. ~~Ambio ab~~ eo quod solet mutat[ur] p[ar]tem
e in i ~~Itaque~~ in io quod des[t]inctio[n]em rerum quod
s[ign]ificat in p[ar]ticipio et in supi[n]o quippe p[re]dicta p[ar]tem ambitus
ambita ambitum ~~in no[min]e at p[ar]te~~ in verbo vero
d[ic]i[tu]r ca[usa] in eo distantia[m] rerum s[ign]ificans corripuit
p[ar]tem ut Ovidius in i[n]o Methaon ~~Iussit~~ et ambi
re circumdare littora t[er]re Lucanus in i[n]o ~~Letalis~~ p[er]am
bitus urbi ~~Annua venali~~ referens certamina campo
[con]sul ~~Scaurus~~ in urbe silentium esse tenoriu[m] pu
tamit ~~Sed Vellius felex~~ vide[n]s Adriano im
patori per ~~epistolam~~ de hoc interrogatum declinare
et tenore ambitus no[m]i[n]e a p[ar]ticipio o[ste]ndit discrimi[n]e
[ex] usu q[uod] ut ostendimus [con]firma[n]t

Item Abigo e[st] ab
ab et ago et est
abigere a[b]s[con]dere vel de
alio p[ar]te agere Item
Sarpere i[d] e[st] aliquid
sarpis evellere.
Item lacesso dicit[ur]
a lacero Item
Sallio sallis vel
Sallo salles est
sale co[n]dire. Unde
fit passiva Item
Expono i[d] e[st] vendo
et est antiquu[m] eius
hoc venum hinc ven[ditum]
p[ro] venali Item
Ambio est [com]positu[m]
ab am et eo ire
inposita b. d[icitu]r
Item Sarcire est
vestes disruptas
resuere vel tecta
reficere Item Cam-
bio est commutando
aliquid p[ro] alio dare
et de [h]oc verbo suffocat
hec dixisse. Hec p[ri]s[cianus].

Sequitur xi[us]
liber in quo
tractat de p[ar]ticipio
et or[dine] th[ematis]
sequitur

Item tertio loco participium posuerunt.

Liber undecimus. Iste quo exemplis duabus partibus orationis principalibus Tractat sub-
sequent[er] de participio hoc ordine Primo ostendit quod participium debeat poni tertio
loco post nomen et verbum ~~Sed dicit~~ qu[od] una p[ar]tem orationis esse per se ~~Tertio loco pos~~
eius diffinitionem. ~~Tertio cum~~ inventores eius ostendit ~~Tertio loco~~ ... a[ccidenti]a eius
et exequitur unum quodque. Unde sicut dividi liber iste in duos tractatus ut ordinis
et de accidentibus participii. Ibi sciendum at participio ... capitula ... [illegible]
... ponit diffinitio participii et causam inventionis ~~Et tangit~~ Participium igitur Primo
at h[e]c tres partes ~~Cum paulo~~ ... p[ar]tes orationis ostendit [causam]
eius ordinis assignando ~~Quod veritatis~~ opiniones de hoc [illegible] sit p[ar]s orationis
destructa [illegible] ~~... ~~ et verum vult subdit ~~...~~ [illegible] est tamen
~~... ibi Sed~~ [illegible] ... Donatus ergo partes orationis sit ordinat
... ponit [illegible] ... nomen et verbum ~~Tertio~~ ... ~~Tertio participium~~ ...
ut primo ponit nomen [illegible] ... liter dicit[ur] seu explica-
... [illegible] ... participium [illegible]
bit [illegible] ut puta cum ad [illegible] ... at participium [illegible]
accipit a no[min]e et a verbo ... quas accipiens partes id est [illegible]
p[ar]tibus [illegible] ... vel a p[ro]no[min]e vel [illegible] ... [illegible]
... po[nitur] post no[men] et verbum et [illegible] ... seu quo [illegible]
... et que causa inventionis eius sunt ... explicabilis
... ibi ... ordine digesto ... Unde ... Augustinus
... [illegible] participiorum aliud ... aliud impersonale ... id quod descendit a [illegible]
... ut ab amo amans ... ut lectus et legend[us]
... est id quod descendit ab impersonali ... alii ... sed
... que veniunt ab hoc verbo impersonali legitur ... et amo lectus et amo legendus
... ut non placet legere id est in placitis est legere et amo lectus et amo legend[us]

Hoc enim veniunt li-
bri hoc verbis imp[er]atiui
legit[ur] licet ille: Quoni-
am alii dicunt quod
ibi lectio et legens
sunt supra verba [illegible]
[illegible] plus [illegible]
addit augustinus[?] licet
[illegible] lectio quod
ibi lectio est utilis
et legit[ur] ab hoc vo
est imp[er]ativo [illegible] et
sunt rei [illegible]
ut lectio [illegible] le-
ctio acta est [illegible]
ab [illegible]
sunt [illegible]
ut [illegible] lectio
est etc.

Quesitum est tamen

Hic recitat opinio-
nes de [illegible]
[illegible]
Et primo [illegible]
rationes [illegible]
illorum qui dicebant
[illegible] non esse [illegible]
ab aliis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] per se [illegible]
[illegible]
[illegible] per se partem orationis
[illegible] et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
opposite. Et itaque
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] a-
ppellationem nominis ad
[illegible] directum
ut lector [illegible] re-
ciprocum ut legens
[illegible] quod reciprocatur
et reflectitur in id
quod directe nominis
legens enim lector
et quod lector legens
Et dicebat [illegible]
[illegible] esse nomen recip-
rocum [illegible]
[illegible] esse verbo
[illegible] appellates
nomen verbale vel modum
verbi casualem in-
[illegible]
[illegible] verbi
modum per [illegible]
inflexionem quo et

Quod tertio loco participium posue-
runt hoc fecisse videntur: Cum enim
nomen et verbum primum et secundum
tenuerunt locum participium quod ex
utroque nascitur sequentem iure quoque possedit.
Quesitum est tamen an bene separaverunt
id ab aliis partibus grammatici. Et primus
Triphon quem Apollonius quoque
sequitur maximus auctor artis grammatice. Stoici enim
quomodo articulum et pronomen unam partem orationis accipiebant
infinitum articulum vocantes quod grammatici articulum eique
adiungentes etiam infinita nomina vel relativa quod etiam
Didimus facit tractans de latinitate. Finitum autem arti-
culum dicebat idem Stoici quod nunc pronomen vocamus
finitum quod et vera ratione solum pronomen est dicendum. Er-
go Romani quoque artium scriptores Stoicorum secuti ma-
gis traditionem pronomina finita dixerunt et infinita que
articulos non habent. Sic igitur supradicti participium etiam pronominis
appellationem esse reciprocam id est antha-
naclasthon prozegorian hoc modo legens est
lector et lector legens cursor est currens et currens
cursor amator est amans et amans amator vel
nomen verbale vel modum verbi casualem. Unde
videntur nostri assumpsisse infinita verba gerundia vel participa-
lia cum videant ea diversos assumere casus. Ideo
autem participium separatum non tradebant partem orationis quia
nulla alia pars orationis semper in derivatione est nam

propriam positionem habens nisi primum. Cetere enim partes prima impositione invente sunt ad quod etiam derivativa aptantur vel in aliud quod iam erat est. Omnis enim possessionibus quibusdam modo derivativa vel in eandem notionem sive differentiam primitivi sui accipiunt et eandem habet eius dispositionem et eandem quantitatem vel in aliud quod iam ante erat ei suppositum in propria naturali positione. Unde etiam derivativum propter plurimum eius quod iam erat ante ex se ortum et addebatur ut pater nomen et patrius nomen. Sic rex et regalis. Tharsus et Tharsensis nomina ceterum enim accidit primitivo accidit etiam derivativo. Ferveo verbum simplex et fervesco verbum. Facio verbum et facesso. Sic video et viso verba sunt ab eodem in idem. Sed etiam bene male derivativa adverbia a nominibus ab alio ad aliud ad plures vocata sunt aut in propria positione inventorum ut pene nempe fere. Haec enim a se orta sunt. Ceterum enim accidit ceteris accidit etiam illis et ipse sunt est adverbiorum per omnia verba praeterire. Contra ergo ad hoc id est quod in primitivis et in sua positione non inveniuntur propria videntur. Ceterum bene scripsisse sed rursus prohibet ea esse nomina temporum dispositione assumpta que sit in propriis consignificationibus ad similitudinem vocum. Sed si quis dicat quod nomina quoque multa inveniuntur temporis significativa, respondebimus quod hoc non est nisi propria et nomina temporalia quod nomina iam nil aliud sunt nisi ipsum tempus per se ut annus mensis dies mensis.

Ipse. Ceterum. Articuli pronomen primum praeter orationis putabant posuerunt [illegible] dicebat alium [illegible] primitiva ut pronomen [illegible] ut eandem ceteri [illegible] dicebat [illegible] relativum post [illegible] relativum [illegible] qualis et [illegible] putabat [illegible] per se [illegible] alia [illegible] a parte primo [illegible] derivativa [illegible] formam et derivativa [illegible] adaptantur omnis [illegible] derivata id est [illegible] derivativa vel patronomica vel possessiva vel [illegible] [illegible] derivata vel accipit [illegible] [illegible] primitivo id est [illegible] differentiam [illegible] differentiam [illegible] ut pater [illegible] differentiam [illegible] paternus derivativum ab eo [illegible] nomen adaptatur [illegible] appellativum [illegible] derivativum [illegible] eandem [illegible] primitivo [illegible] et derivativum [illegible] aliquo sub eodem metro [illegible] aliud [illegible] pater et paternus [illegible] derivativum [illegible] primitivum [illegible] et derivativa [illegible] appellativum [illegible] Et habet [illegible] derivativum [illegible] eandem [illegible] et primitivum ut pater [illegible] quod nomen [illegible]

dicens hodiernus hesternus crastinus ut in pronominibus sunt
tus significationibus. Propria vero actorum vel passorum a quibus
in diversa sexus tempora derivantur non tantum ipsum perso[nae]
et quod eos sequuntur casus eius et verba ex quibus na-
scuntur, et quod verborum servant habitum, et quod pro verbo pont
quorum nulla est simul nominis. Nunc enim nomine
a quolibet verbo natum vel genetivum sequitur casum vel dativum
significante per compassionem quam Graeci sympatheian
vocant, ut amicus illius, speculator illius, auditor
illius, victor illius; et dativum, ut amicus illi est, lector
illi est, speculator illi est, victor illi est. Et vero [?]
plerumque solitum verbum quod Graeci comparationem vo-
cant solet adiungi hic quidem significet. Inveniuntur
pauca etiam ablativum sequentia, ut dignus illa re,
mactus virtute. Fictum vero significante exosus bella,
perosus fetum. Participiorum enim loco posita videntur
illorum constructionem servasse verba. Autem et propria genitivo vel
dativo vel accusativo vel ablativo solent adiungi, ut misereor
illius, misereris illius, pareo illi, pares illi; oro
illum, oras illum; careo illo, cares illo. Et activa
quidem accusativum sequuntur plerumque, passiva vero ablativum
vel dativum significante. Quam vero ad modum pauca, sed
de his si Deus annuerit, cum de dispositione vel con-
structione pronominum supra scripsimus, id est perisin-
taxeon, exponere latius conabimur. Ergo si
verborum significaverint consequentiam, propria sunt bin[a]

amissis temporibus casus quos valia solent nomina sed
attrahant tusemit in ea ut amans illud participium est
amo enim illud dicitur amans at illud nomen ut a
mator illius constat et temporibus amittit et comparationem
assumit ut amantior amantissimus Acceptus ab io
participium est quia et acceptor ab io dicitur acceptus illi nomen
ut amicus illi Ideo quod tempore quod habet comparationem assumit
ut acceptior -tissimus et ea quidem sunt omnibus ...
participium aliud esse quam nomen verbum at id esse non potest tam
cum habeat et declinationes et quia ad nomen pertinet nomen
enim verbum habet habere potest constat tamen et ubi que
da sua prohibeat hoc esse nomen id est tempora et
significationes et nominibus propria prohibeat esse verbum id est quia
et casus Quaeritur enim propterea quia apud
grecos vel latinos habet casus et quaeritur ...
... et quia exceptis paucis indeclinabilibus manet participium
medium inter nomen et verbum unde vocatur ... non
est ei ... inditum propter comparationem duarum principalium
partium ... participium non ab aqua propria vi sed ab
assumpte nominis et verbi vocatum est Sed alie
... participationis non a sua vi sed ab adiunctione
quam habent ad nomen vel verbum vel ... accipiunt Pro
nomen enim dicitur eo quod pro nomine ponitur et adverbium quod verbo
adiungitur et propositio que tamen non quam verbo proponitur
et coniunctio que coniungit ea et interiectio quod ...

Sed minus prohibet ...

Unde est dicendum quod si non est nomen et verbum nec alia
propositionis constitutive partes. Itaque quibusdam philosophis
placuit nomen et verbum solas esse partes orationis ceteras
vero annumerationes vel iuncturas earum quemadmodum navium
partes sunt tabule et trabes. Cetera autem id est stupa et
clavi et similia vincula et conglutinationes partium na-
vis hoc est tabularum et trabium non partes navis
dicuntur. Sed est obiciendum ad hoc quod cera et stupa
non ex eadem materia constant ex qua tabule et trabes
firmationes autem et coniunctiones et similia ex eadem sunt materia
ex qua nomen et verbum constant hoc est ex litteris et sillabis
et accentibus et intellectu. Itaque etiam per se placuit
quod partes sunt orationis dicendum. Verum est enim aliud
propositionis nisi vox indicans mentis conceptum idest
cogitationem. Verumtamen igitur vox tantum perficiat propositionem
aliquam necesse partem orationis est dicenda. Item si non essent partes
nunc in loco nominis earum ponerentur sed loco cere
vel stupe in navi tabula fungitur sed pro [illegible]
enim loco adverbii nomen ut vita nullum falso qua
et pronomen similiter eo illo et loco coniunctionis tamen nomen quam
pronomen quare ideo. et adverbium loco nominis ut na-
ve novum et sponte sua et [illegible] et velle
tamen et [illegible] aliter. Item ex comparatione videntur preter
nomen et verbum non sunt partes orationis dicende quia nec
partes corporis debemus accipere nervos qui ligant
membra et ceteros quod penitus videtur absurdum

Multo melius igitur qui principales et egregias partes dicunt nomen et verbum, alias autem his appendices. Et quoniam ad primum nomen accipit a significatione nominis et verbi, nil mirum non inveniantur quedam nominativa etiam ex abundantia nascentes ut neutrum genus quod ut maius et senium et infinitum verbum quod personam non habet.

Participium igitur est pars orationis que pro verbo accipitur ex quo et derivatur naturaliter genus et casum habens ad similitudinem nominis et accidentia verbo absque distinctione personarum et modorum.

Ideo autem inventum est pronomen quod nomini verbum adiungitur sed non aliter nisi sit nominativus casus et persone admittitur tamen quod perfectum verbum ut facio ego bonum, facis tu bonum, facit ille bonum. Cum igitur flectatur nomen in obliquos casus verbum adiungi ei non potest intransitivum id est ametabaton hoc est in sua manens persona non metabata dicuntur id est transitiva que ab alia ad aliam transeunt personam quibus solent obliqui casus adiungi verbis ut misereor tui, moderatur imperator militibus; hic enim quasi ab alia persona ad aliam transit verbi sensus ultimum obliquis. Cum igitur sit intransitiva quibus non possunt obliqui casus huius adiungi loco verbi subit participium ut bonum homo loquebatur, boni hominis loquentis orationem audivi, bono homini loquenti dedi, bonum hominem loquentem audivi, bono homine loquente delectatus sum; ubique enim participium loco verbi intransitivum accipitur. Participiis quoque quod nominis vim habent constructionis adiungitur ut docti loquentes proficiunt et docte loquentes proficiunt vel proficere. Sicut enim pronomen ideo est inventum ut adiungi prime et secunde persone verbi possit

Ego si vos servaverit

Nomina enim secunde persone coniungi volunt absque verbo cum qui
semper adiungitur secunde persone sive prime inveniuntur ut
ego doceo vos id est cum compleant cuncta nominibus nec
sunt per obliquos cum est utile primum fideles per ubi
Divisa enim verba absque coniunctione adiungere non potes
ut lego disco vel doceo discis non est dicendum sed lego
et disco vel doceo et discis nisi sic proprium est tamen iusticiore
quam iniustiore ut coniunctione iungantur primum at si per
feras per aliquo verbo et adiungas ei vim habens sine coniunctione
proferas ut legens disco pro lego et disco et docens
me discis pro doceo et discis. Cavet autem non divisa
sed ad unum referuntur sive coniunctione proferre in
sed adiectiva geminentur ut pronuntiemus Marcus
Tullius Cicero. Si enim dicas prius et dicas vel
Marcus et Tullius et Cicero quasi de alio et alio dicis.
Nomina vero sive adiectiva sed geminabuntur nec est in-
proprie coniunctionem ut bonus et pius et iustus et fortis.
Dicas verba quoque et prima sed sequuntur sese exeunt co-
niunctione ut legit et scribit doctor legens et scribens
fecit versus. Propria que sunt tabula sunt coniunguntur
ut Socrates Scipio nomen appellativa que sunt tabilem
id est generalem vel specialem que dividi potest speciem
indicant ut animal corpus homo ... sequuntur ...
non egent coniunctione. Diverse enim sunt in uno quoque
non possunt stare ut dicam Cornelius Publius
Scipio Africanus non egeo coniunctione ...

Verbum at id esse non potest

indico esse omnibus specierum. Bile [?] que est ad vile morale
disciplinae capax cum unam speciem significat quibus nullam
finem non egeo coniunctionibus que diversas res solent
coniungere diverse cum sint de eodem esse non potest. Similiter
at que sunt iam ante supposite accidunt possunt esse diver-
sa de eadem specie ut predicta Marcus Tullius Cicero quia
una est species non egent coniunctionibus. Similiter ac dicam
sapiens et loquens et felix Cicero diversa ordo autem
in una specie itaque egent coniunctione. Illud quod ad modum
quod quid adiungitur ad verbum uno sic etiam [illegible] in
cum pro uno ponitur ut bene legens delectat pro bene
legit et delectat et ita omnes coniunctiones modos et quibus
ab indicativis declinantur verbis [illegible] preter tamen et con-
iunctionis omnes coniunctiones modos hoc pacto exponens doce
pro expone et doce utinam exponens docerem pro utinam
exponerem et docerem cum exponens doceam pro cum exponam
et doceam exponens doce volo pro expone et doce
volo ergo [illegible] absumet unum modi cum verbo coniungitur
et in hoc quod coniunctiva habeat cum infinitivo coniunctionem
ostenditur. Infinita cum sola cum ab indicativo na-
scuntur pro eo accipiunt modo dico cum scribe me
indico pro scribo scribe te impero pro scribe scribe me
opto pro utinam scriberem cum scribe me volo tamen
legere pro cum scribam legere me volo. Verum [illegible]
his una voce tam diversas invenire [illegible]

[illegible marginal gloss: ... et proprie ... accentu ... et proprie ... nos et ... sit precisor ... ex parte et ... habeant accentum et ... intentionem ... ; ... id est ... ; ... et aliud ... ; ...]

Vnus [?] est enim aliud pars orationis

[illegible marginal gloss]

Quod aut(em) p(ar)ticipiu(m) nome(n)

[illegible marginal gloss]

Participiu(m) igitur

[illegible marginal gloss]

multis aliis q(uia) d(i)ctionib(us) hoc invenit(ur) ut currendo
et p(ro)p(ri)o et adv(er)bium e(st) eo p(ro)nom(en) et v(er)bum et adv(er)bium
et c(on)iunctio p(ro)ut in aliis pl(ur)ib(us) hic invenis p(ro)ut
sup(ra)dictu(m) e(st) / p(r)i(mu)m p(ar)t(icipiu)m inventum e(st) v(er)b(u)m ut q(ui)d p(ro)
c(on)iunctione p(er)fecta a(l)io v(er)bo sicut legens doceo p(ro)
lego et doceo que (con)structio intra(n)sitiva est hoc est
p(er)sona d(e) se mane(n)te ut d(icitu)r p(ro)ut (Obliq(ui)s) casib(us) p(ar)ticipiorum ad
hoc sunt utiles q(uia) p(ro)ut solum sunt c(on)iunctione p(er)ficiunt in
obliquis casib(us) nomin(is) p(er)fectiva ad alias t(ra)nseunt p(er)s(onas)
ut docentis potior et docenti videor et docente audi
et illo docente didici / (er)go ut et ut(ilis) intra(n)sitiva
solent e(ss)e ut legens e(g)o h(oc) facio p(ro) lego ego h(oc) et
facio et pl(ur)i(bus) v(er)bis a h(oc) b(e)n(e) legenib(us) fac id est a h(oc)
bene lege et fac (s(cilicet) oblivum, v(el) docente actu vel passive p(ro)p(ter) a p(ro)p(ri)o aliud (con)nu(m)) d(e)i(n)de vero magis t(ra)nsitiva sunt ut p(ro)
dictu(m) e(st) Bellantis hostis misereor p(ro) bellat h(ostis) et ei
misereor imperanti h(ic) obedio p(ro) imperat h(ic) et eo
ei obedio docente h(om)i(n)e(m) audio p(ro) docet h(ic) et eu(m)
audio lucente sole video p(ro) lucet sol et video id
ip(su)m in se(s)e faciat (s(ecundu)m se sit p(ro) (con)structionibus reciprocas) id est (c)athsa (i)diopathiam
p(er)fecta (c)um eu(m) v(er)bum (con)struene t(ra)nsitivorum que
alopathiam sunt ut misereor mei legentis p(ro)beo mi(hi)
legenti accuso me legentem s(e)quor me legente
et ad eum casum maxime (con)iungunt(ur) que ita dep(re)ndunt
ut sup(ra)dictum est misereor tui, miserentis tui, invideo
tibi invidentis tibi accuso te accusantis te indi
gnor te ira re indignantis te ira re

(A)ccidunt aut(em) p(ar)ticipio (G)en(us) (G)en(us) casus t(em)p(u)s

significacio unius sic. Sicut masculus ut amatus, femina
ut amata, neutrum ut amatum; que sunt generum ut
hic et hec et hoc amabilis; vnde que sunt generum et
Epicenon in propria inuenitur ipsa non pluribus sed cum
vna quibus masculinis proprie sunt quibus adiungitur generibus
ut legit hic vir, legit mulier, legit mancipium; non
proprium quod ex eo perficiatur eius generibus additur et significat
in re designat quod sit in [illegible] tempore quod est [illegible] preterito
imperfectum sine dubio tamen est generum. Comme ad
formam nominum adiectiuorum que sunt duabus desinunt
[illegible] sunt generum sunt quia [illegible] vna in vs finitur
masculina pariter ad plures adiectiuorum [illegible] feminina
et in [illegible] neutrum quod sit [illegible] preterito et futuro
vel [illegible] ad formam adiectiuorum hec [illegible] [illegible]
[illegible] propria [illegible] nominum adiectiuorum. [illegible] [illegible]
appellatiuis nominibus sunt velut [illegible] ut bonus hic, scribens
hic et [illegible] et hoc [illegible] fortis scripsit legens [illegible]
pro ut [illegible] moneat quod sunt quedam [illegible] que [illegible] ad
[illegible] pertinet vel feminis que videntur [illegible] ut [illegible]
vel masculina sunt [illegible] vel feminina ut futurus nubo
futurus nubens, [illegible] ad [illegible] [illegible] ad feminas pertinent
[illegible], sed [illegible] attendas quod adeo non [illegible] verbi et [illegible]
[illegible] est [illegible] generum quod sine vituperacione [illegible] sine significate
[illegible] maribus aptum vir vel [illegible] feminis [illegible] adiungere et
[illegible] vtputa [illegible] bona [illegible] feminam
[illegible] [illegible] [illegible] et bona [illegible] futurus [illegible]
gignit bona [illegible] et bonum [illegible] futurus gignit bo[num]

[illegible]

Ideo dictum est
[illegible]

[illegible marginal gloss]

Versio per obliquis

[illegible marginal gloss]

torum ut viciasset facio orem adiungens et faciendo et tuo
quam hec viii et primum quod ad maiores solos videre potuit
et quod vituperacioni tamen possit dicere ut Juvenalis in primo
nubit amicus et nupta vir et significatur bonum amicus
ubi non nubit [illegible] et nupta [illegible] sine dubio de
primo vel in duabus desinens [illegible] tamen [illegible] ut est
amabis vel nobile in [illegible] [illegible] in a fem
in [illegible] [illegible] stat ¶ Tempora que [illegible] habent
preteritum et preteriti imperfecti preteriti perfecti et plusquamperfecti
tamen prima [illegible] infinita [illegible] ad [illegible] optativorum
[illegible] at primum preteritum et preteriti imperfecti a prima persona
preteriti imperfecti in [illegible] [illegible] sine 2a et 3a tamen prima persona
[illegible] est aliis ipsa cum sine illis esse potest illeat
sine hac esse non potest Et ea illas sibi iungere potest
ille at eas minime Ego cum et tu et ille faciemus
licet dicere Tu at et ego faciatis vel ille et ego
faciunt nemo dicit Virgilius in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible]
primum mutatione [illegible] [illegible] suprascripti [illegible] et persone [illegible]
bam in [illegible] ut amabam amans docebam docens
legebam legens faciebam faciens [illegible] [illegible]
niens exceptis in eo desinentibus [illegible] coniugationis
verbis que [illegible] aliorum [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quam [illegible] antiqui [illegible] [illegible] [illegible]
mutacionem [illegible] faciam [illegible] [illegible]
[illegible] pro [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] quod etiam in aliis verbis sepe solet fieri

vt pollibam pro polliebam insigniebat pro insig-
nebat [illegible] id probat participia ad preteritorum [illegible] nascentia
[illegible] cum iens adiens queiens polliens insi-
gniens. Preter tamen eadem participia que a verbis in eo desinen-
tibus [illegible] coniugationis nascuntur anomale pro obli-
quos casus pro [illegible] habuerint iens euntis queuntis
queuntis. Futurum vero temporis participia si sunt a verbis
activis vel neutris vel deponentibus fiunt ab extremo
supinorum addita rus ut amatu amaturus. doctu
docturus lectu lectum lecturus. auditu auditurus
statu staturus. loquutu loquuturus. Quoniam vero
quod de futuro quoque tempore duo [illegible] participia [illegible] activum
in rus alterum vero passivum in dus. Illud quod in rus
desinit [illegible] predictam sit [illegible] amatu staturus
osculatu osculaturus. Passiva vero eiusdem temporis participia
fiunt a genitivo participii presentis temporis tis finali in dus
conversa ut amans amantis amandus. docens do-
centis docendus. legens legentis legendus. audiens
audientis audiendus. pereuns pereuntis pereundus
transiens transeuntis transeundus. Preteriti vero temporis participia
que in sus vel in tus vel in xus desinunt
[illegible] a supino extremo fiunt addita s. et [illegible]
nascuntur at a verbis passivis quibus et deponentibus
et neutropassivis et a quibusdam neutris. A passivis
ut amatu amatus. domitu domitus. doctu
doctus. deletu deletus. mersu mersus. peru-

potest [illegible] ut
lego disputo dico
[illegible]
[illegible]
[illegible]
est [illegible] conceptum
pro pluribus [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] possunt duas
[illegible] necessitatem [illegible]
[illegible] et [illegible]
[illegible] ut
[illegible]
[illegible]
media [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ut
stat rex et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
supponit [illegible]
[illegible] activus
[illegible] ut rex [illegible]
et plebs [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] impleta
[illegible] ut in
[illegible] effectus
[illegible]
ut [illegible] dele [illegible]
te [illegible] fit [illegible]
eius est effectus et [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Sunt autem nomina &c.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] possunt [illegible]
[illegible] verbo
[illegible] illud quod
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

pexus auditu auditus ¶ quibus citatu citatus
osculatu osculatus ¶ Et deponentibus for fatu fatus
reor ratu ratus. vereor veritu veritus. loquor
loqutu loqutus. mollior mollitu mollitus ¶ Ex
neutropassivis gausu gavisus. factu factus ¶ In ne-
utris vero paucis preterito nascitur. cenatu cenatus.
pransu pransus. placitu placitus. nuptu nuptus
Recipitur mortuus a morior cuius supinum secundum
analogiam moritu et hic moritus futurum debet
facere et preterito moritus. preterito mortuus non moritus
facit / preterea dubitatur utrum potatu potatum et
potatus secundum analogiam an potu potus pro sincopa
melius dicitur quod de usu inde est (Virgilius in Bucco-
licis) Huc ipsi ad potum venient per prata iuvenci
Idem in 3o Georgicorum Et ... potibus gaudent
intiba fibris / Lucanus in 4o Et nova sic gelidam
brumam pellente relinquit. potare te nisi gurges
Ex quo ostenditur potus etiam supinum esse / nunc iterum de
lautus et lauturus pro lavatus et lavaturus de usu e-
contra secundum Thebaidum lavatus et lavaturus debet preferri
quia supinum lavatum protulit in Thebaide. Vix ello-
quuta est hoc simul omnes primum forasse abeunt
lavatum persepimus. Unde Ovidius in 4o Fastorum
Silvia vestalis quid enim vetat inde moveri
Sacra lavaturus mane petebat aquas ¶ Ex oritur
ortum ortu unde ortus. an oritum oritu unde

orturus Statius in 1o historiarum Nichil orturum
alis nichil ortum tale fatentes. partum partu unde
partus an paritum paritu unde pariturus. Exutum
exutu unde exuturus an exuitum exuitu unde exui-
turus Lucanus in iijo Exuituras semper [illegible]
re moles. Cassum cassu unde cassus an caritum
caritu unde cariturus Juvenalis in ijo Tolle dulce
Cogitat heredem cariturus turture magno. Virg.
in 1o Eneidorum Dimisere necem nunc cassum lumine
lugent. [illegible] id est cassus magis
non esse videtur ut lapsus. In anomalis quoque
supradicte declinationis vel regule formantur latum latu-
rus latus. sessus sessurus sedendus. esu esurus esus
edens edendus. Et sciendum quod sicut deficiunt supra dicta
sunt etiam primitiva tam participiis in rus desinentia quam
participii que ex ipsis nascuntur quam in verbis videlicet
meditativis et inchoativis scilicet in quibus deficiunt
supra duo extrema quibus desinentibus supradictis quod
tamen deficiunt primitiva. Rarissime invenitur supradicta
supra in usu a veteris 2e coniugationis vel 3e in vo
desinentibus que in ui dimissas faciunt preteritum perfectum
ut lecturio parturio esurio horresco calesco fervesco
amasco. miseresco. lavasco. visco. horreo. tepeo
caleo. egeo. ferveo. stupeo. lateo. candeo. niteo
albeo. Aestuo. luo. fluo. Rarissime tamen ut dixi inest

[illegible]

De verbis meditativis

Sic addit aliud
[illegible]

[illegible marginal gloss]

Accidunt autem et propriis verbis

[illegible marginal gloss]

invenit ex quibusdam hijs tradi pluribus supra vel sub
temporibus propria ut doleo doliturus areo aruiturus et
alia in multa inveniuntur deficiencia in aliis que sunt
ficatiuis vel quibus vocum tamen supra quam ex in
nascencia ut vergeo spuo metuo timeo med
disco posco compesco vesco Et quoniam que tempore d
fectiua sunt ea deficiunt etiam propria ut ambig
scando nitco vergo arceo mando mandis s
deo quamvis apud vetustissimos eorum tempora inven
feror quoque et vescor quod preterito tempus non habent defi
ciunt etiam propriis eiusdem temporibus Coepi non habet prese
sentis nec propriorum sed tamen preteriti ceptus Odi odi non
quibus exquo rosus et exosus notus Plautus
in Amphitrione Nimis semper osus sui ca
tuerer Et vile non in ex eo protulit Idem
plautus in Asinaria Mandi dud mi [illegible]
tom at osorem vxoris sue Et memini memi
neus Licinius Rothoperinon in [illegible] Meminens
vario corde volutat quod memini tamen presentis quam
preteriti vim habet quo odi unde et osus pro presenti
et meminens pro preterito licet accipere unde memini pro
nosco nosceus facit Alia simplicia deficiunt in
supinis et propriis que ex supinis nascuntur ut pi
get pudet tedet quamvis quedam pudit possunt
ut Plautus in Bacchidibus Neque me neque te

Deni [illegible]

[illegible marginal gloss]

tm intpuditu est sartus que facit Penitet li
qret licet libet oportet sed qu(ando) p(ar)thesis inve(n)
et penites vnd penitentia et libens et licens
vnd licencia et licitus Virgilius in viii° Et licito tand
hunc fiunt cratus licencius saltiorum gre
ges Sciendum tamen quod licet omnia inveniantur preteritorum
genere sicuti in vsu veterum Teste Capro pigeo tedeo
pudeo peniteo liqueo liceo libeo opporteo quo placeo
contingo eveno vaco attineo accido immo delecto quorum
sunt prime impersonaliter vnde fingunt placet contingit evenit va
cat accidit attinet innat delectat Nota tamen etiam sunt impersonalia
deficiant deficient et vna illa enim ex eis non ista ex illis
nascuntur Sunt tamen quedam impersonalia quorum quidam deficiat vna
i. [illegible] ss. aliud preteritorum
in vsu vel tamen analogice quod dici possunt condecet ut tum
phatus cratus regnatus laboratus decursus Virgilius
in vi° Ille triumphata capitolia ab alto tornito Idem
in vi° Regnata per arva saturno quondam Et in ii° [illegible]
parte laborate vestes Idem in iii° Crata vere sub lit
tora athminenides tonues infelices vlixis Terentius
in adelphis decursus in spatio Sunt enim plurima
i. quid deficit quod solum in vsu non fuerunt apud antiquos
verbis quorum vti nisi auctoritas deficeret Nec mirum
fiat in vsu sine suis verbis positiue
hoc fieri in impersonalibus cum de nominibus quedam inveniantur et in verbis
quedam diminutiva vel quasi quorum primitiva vel simplicia in
vsu non sunt vt dicitur puella diminutivum quod videtur a prime
ra nasci vt enim tener tenera tenella sic puer puera
scilicet puella
puella debuit dici Sunt tamen quia auctores quorum

maxime usus regunt non sunt usi vel non utim(ur)
licet inveniant(ur) vetustissimi protulisse et hec puera
et hic et hec puer. Ocior quasi ab ocio quod non in usu non
licet agere est. Obos/ offendo fendo a non fendo compo(situm)
quod non est lectum sed a specio inspicio despicio suspicio
conspicio respicio a non specio quod non est in usu. Habet
hoc idem in pluribus aliis invenies. Sunt quedam
que non formam habent participiorum tamen tamen esse noua
esse videntur ut galeatus scutatus pileatus tunica-
tus manicatus caligatus barbatus paludatus
togatus pretextatus trabeatus comatus ocreatus
penulatus soleatus cristatus aeratus hastatus
lunatus stellatus liratus turritus ceritus pellitus cor-
nutus astutus hirsutus. Quedam enim per compara(tionem)
participiorum formam obtinet id est in atus desinentia.
Quedam vero ad tertiam id est in itus vel in utus tran(seunt).
Sunt alia eadem et nomina et participia armatus vel armatus
tus Sophisticus Cano Ithantes Doctus Sophi-
lentheos Cano Canosi Panlethos Sanctus O-
thes Pystheis Cano Ithansiose Thona Bonos da-
tus Exinoeus Sapiens Canexisoson Canoso-
nimose Thonsophos Monitus Cipo Investheis
Canthiponnesis Judicatus Orthens Canecrsis
Armatus Ropaynsdi Galzanepaltheis Scriptura
Egraphon Gagangraphe Usura Ethresmone
Cano Thocos Litura [illegible] Canelpa-

Lypphe ——— factum Thogenomenon Cantho-
ezthon dictum Tholechoentans logos visum Ao
orathev Canthoorama legendus Aleaguos The-
somenos Coamiguos Thous audiens Ophiletheso
menos Cathophiletheos / Sic et alia plura que
ad tpibus ppia sut absq his noa / Illud quoq
attendend q ab a noibus noa et vba et advbia
et quotiens soleat p derivacoes et oppoitacoes psistit
vt ab enea Encenus a pte patris a claro clare
a qua et re quare et a vbis sit noa et va et ppa
et advbia vt a lego lector et lectura et legens a
cursu cursim ab advbiis noa et advbia vt citra
vlterior vltimus a ppis ppia nō sut nasci n vba
sed noa vt indulgens indulgentia vel advbia
indulgent / Sequitur de casu participii titulus

Casus est ppia sed sut qua noa n sut
in ipis deficientia aliquo casu n nunc vero
in eo est imitantur adiectiua que nō deficiunt
casu / sive sut mobilia sive duabus qrentes desi-
nentia que eni deficiunt fixa sut vt phas dicio
ne jupiter iouis iter pi et pre vicem et vice
thabi et thabo maia theza vuz frugi et man-
cipi et nichili et thesed et plura nō deficiunt aliquo
casu recto sed p oi casu eadem terminatione finguntur / Hu-
ius sut hec eadem figurate magis plata ut di-
ctu est per genitivum vel dativum est indeclina esse videt

Hec tamen eadem participia

Futurum vero tempus

ut si dicam cordi habeo est ut cordi hominis huius qui hominis qui ut est cordi. Cordi homini. cordi homini et passiva ad ordinem casibus signate, unge datum constringi habeo id est qui stringi est habeo hoc est utilitati. Alii ad ordinem casibus adiungi signate et est magistrorum sed habet etiam de nomine latinus vocatiuus declinatur participia ad pluralem et rectam nominum in .us. desinentia vel in us mobilium. Excepto sunt supradictis illis que nascuntur a verbis que te genera in eo de- sinentibus contra quorum valens ut .i. Et mutat in u ut iens euntis. quiens queuntis. Simus plantum supinum eius abiendi dicit pro abeundi in comparatione ambiendi unde tibi. compositum est. dequo

Tempora participiis accidunt eadem que et verbis infinitiuis id est preteritum quod est etiam preteritum imperfectum ut osculari et osculans preteritum perfectum quod est etiam preteritum plusquamperfectum ut osculatum esse vel fuisse et osculatus futurum osculatum iri et osculaturus. Et sunt est quando ex omni parte vicia ipsa inveniuntur eadem quia sunt prosecuntur id est activa. neutra. passiva. comune deponens. Ab activa quidem et neutrali presens et futurum veniunt participia ut amans amaturus. In quibus quando preteritum deficit loco participii verbo utimur et nomine infinito ut qui amavit. osculatus est id est osculatus fui quod cum loco verbi participium accipitur nominatiuus causa eam vero sicut sic etiam ubi participium deficit utimur verbo infinitivum

nomen potius imitatio preteritum perfectum fingitur. Passiuum quoque
preteritum et futurum habet actiuus carentibus. Nam presens ut de-
ficit pro quo sepe verbum cum participio nos proferimus dicentes
qui amat ab philistran pro philoirmenos. Sequens
ordinem preterito verbi quod tam nominis quam verbi vim obtinet
quod et hic pro illis et illa pro hiis ponuntur. Dicimus enim legens
est ille qui legit et qui legit legens est. cenatus
est qui cenat et qui cenat est cenatus. Illud quoque scire
quod sepe et presens pro preterito et preterito pro presenti utuntur
auctores uerbis causa cum deficiat in oratione desinentia
presentis et in o terminantia preterito presentibus tamen preterito quod etiam
preteritum perfectum solet fingi verbis preteriti perfecti et plu-
squamperfectum et futurum eorundem temporum complere quo verba
presentis temporis sibi adiungantur temporis preteriti perfecti
ut cenatus sum cenatus es cenatus est pro cenaui
cenauisti cenauit. Sic ergo preterita cenatus fui
fuisti fuit pro cenaui cenauisti cenauit. cenatus
fuerim fueris fuerit pro cenauerim cenaueris ce-
nauerit ut accipi itaque quod deest latinitatis lingue
natura completur intellectu rationis. Multa tamen in hiis quoque
ratio exigit dici sine consuetudine tam deficiunt sine
quam usu non possit proferri et in aliis pluribus dictionibus
Neutris ut diximus sicut ab actiuis. Omnium temporum
preterita veniunt presentis ut stans statum statu statum sum. Inue-
niuntur tamen quedam ex eis etiam preteriti temporis ut ceno

renatus pudeo pudisus placeo placitus nubo nu-
pta pateo passus et a pacior passus facit
assuesco assuetus quod quibusdam magis non est verum
sic consto constus miro etiam miratus quod etiam deponens
hoc inveni [illegible] etiam [illegible] Lucanus in [illegible]
tulit Et lete mirantur aves bubone sinistro Statius
in [illegible] Captivus etiam mirabere thebis Virgilius
in 2o Georg Aut conrasato descendens ducitus
ab ystro [illegible] quedam etiam a caveo cassus quod si esset
debet cassurus futurum non cauturus facere [illegible]
lis in 2o protulit Tolle [illegible] Cogitat [illegible]
cauturus turture magno vt supra memoravimus
ego cassus magis non est sic lassus et maxime cum
vanum fit vt cassa fraude parat Titubo quoque
titubatus facit Virgilius in 5o vestigia presso dum tenuit
titubata solo Et in aliis multis invenitur preteriti
vetustissimi inveniri protulisse vt discessus initus
obitus accasus potus senectus [illegible] parva
quoque sunt quoque tamen tempus habent [illegible] gaudeo gaudens
gavisus gavisurus audeo audens ausus ausurus
soleo solens solitus soliturus fio fiens factus
futurus dicere tamen ne per facturus dicatur [illegible]
quod vero a facio [illegible] quod vim activam possidet fio vbi
unde a supino eius nascitur participium preteriti [illegible] et futuri
activum factum factu factus facturus [illegible]
fidens fisus fisurus [illegible] [illegible] tempus nascuntur
[illegible] preteriti sine preteriti [illegible] quod activa [illegible]

Postea dubitat

Et sciendum quod [illegible]

fiam ut amor . chaus Diaballonai Cetheia
no Diabaloumenos pñti pfcto et plusqz pfcto qp
quez lz fiaz taz actiui qz passiui ut cunatus
Cunaballon Cayo Cathabautheys futuru actiuz
uiui in zus desinens ut cunaturz et uind pa
ssiuu in dus ut clandus omnia cuz in dus de
sinencia ppria eadē etiaz et nōa esse put cū am
mittat tpus ut aandus Ophilethesomenos
Cayo Machtheos legendus Oleaguos Thesomne
no Cayo Anaguostheos A deponēti cū tpus
veniunt ppria pntis uel pñti inpfcto ut sequens
pñti pfcto uel plusqz pfcto secutus futuru sequ-
turus Meltā tū et thegredi ubis inueni apud
antiquissimos ppria pñti tpis tā actiuz qz passiuz
fiaz tñia ut meditor Meletho meditatus
Meletheysas Cay Meimelethetheys Tenuiz in
sermone Meditata sut uil ora incomoda ma
auxiliator auxiliatus Bonthesasthai Bonthe
tethis [Finalis] Ame auxiliatus es sic et apletor
amplexus Cayperappa Atheisthai perpueis
theys Petronius Amaz nō amplexā d pe
ctor Cicero p Roscio Cruo uo malefico scelera
ora cōplera esse uidant Auuiculor auui
culatus Bontherasthai Bothetheys Patru

Ctuuico Auxilio auiculatus Sed sciendū

Passiue in ...

[illegible]

quam verbis sed plurimis que iure vel usu deponentia
veteres sicut communibus usi sunt de quibus cum de verbo tractabamus
docuimus. Hoc verbo supra dicto anomalum veteres participium
proferebant, ut tamen eius vim [illegible] patiens, [illegible] futurum
ac sic verbo videtur nasci, sicut tamen etiam a sum esse existimamus.

Hic numerus accidit participiis utrisque similiter ut verbis et
pronominibus et nominibus. Et species non desunt sicut
sicut et nominibus derivativa inveniuntur participia.

Figuras habent participia quas a verbis accipiunt, id est per
se integra, composita participia non [illegible] composita. Ergo vel
simplicia sunt vel decomposita plerumque, quae Greci para
(id est sunt sicut [illegible])
synthetha vocant, id est a compositis verbis derivata ut efficio
efficiens, intelligo intelligens. Sunt enim quae per se
componuntur non [illegible] verbis compositis transeunt in nominum
vim. Sic etiam si comparentur ut nocens innocens,
sapiens insipiens. Composita enim eorum participia et participia
esse et nomina. Composita vero sine dubio nomina sunt.
Ideo autem addidi plerumque quia sunt quedam que non significant
(in verbo corrupta est [illegible])
compositorum verborum compaginem, unde apparet ea esse
integra, ut effringor effractus, confringor confractus,
constringor constrictus et similia. Indulgens amans acce-
ptus si comparantur nomina sunt: indulgentior amantior
acceptior, sic et similia. De diversis autem consignificationibus
que accidunt in preteriti temporis participiis invenitur per
singulas verbi species, cum de superius tractabamus docuimus.
Tamen hic etiam generaliter comprehendere non ingestum videtur
esse. Omnia igitur participia preteriti temporis vel in tus desinunt

Figura simplicia

[illegible]

Sunt quedam participia

[illegible]

vt amatus auditus datus adiutus domitus
solitus cultus innuitus quietus vel motus vel
in ctus vt sectus doctus lectus sanctus vel in ptus
vt raptus captus scriptus vel in stus vt questus vel in sus
vt visus nisus morsus lusus iussus vel in psus
vt lapsus vel in xus vt fluxus flexus pexus
nexus. Item tus desinunt omnia que preterito in
vi preteritum faciunt mutato vi in tus vt amaui amatus
oraui oratus adiuui adiutus deleui deletus cupiui
cupitus lacessiui lacessitus decreui decretus straui stratus
muniui munitus audiui auditus. Excipe tamen exciui
hec tamen a longa in au convertunt lavi lautus favi
fautus cavi cautus nescio latus fatus cultus ductus alis
sonus sunt putandi. Et sciendum quod hec omnia penultimas
producunt tamen in compositis recipiunt sonum
satus et situs citus que in compositis penultimas corripiunt et
lini vel livi litus. Item quod citus licet corripiatur
et producatur participium. Ab cieo quod vel in quarta et quum vel
quum corripiunt in compositis tamen ab cio tus vt aditus obi
tus preteritus neglectus. Solui enim solutus et volui
volutus abiecta l producunt tamen u. Item vero correpta
ante tus in maiore solis inveni in compositis duo sunt quoque
non duplicant in preterito positionem. Dedi datus
et steti status quod in composito simplex non est unde fatus status
tus. Hec quoque vnum inveni a deponenti verbo retus
Et est vnum de quo superdiximus seu satus unde

Dogma in 3o. Georgicorum. Mutata quod iussa mala

Et plura vnde regula recta per artem structura quedam ... ideo vt ... [illegible]

Sunt quedam que prosequar

Addit quod quedam habent formam ... [illegible]

Illud quoque attendendum

Adiungit etiam quod ... [illegible]

Casus quorundam

Capitulum ... [illegible]

fecere pirum. Sepellivi etiam notandum quod sepultus
fit antiquitus et sepellitus dicebatur. Et salivi salitus
et salsus. Postea notandum fit a salivi vel sali salsus
et saltus. Abhalo halas halam halitus non
exhale nec halatus. Et a spiro spiravi spiratus
exhal non exhale factum nec spiratus fit. Et pavi
pastus non patus. Ab ambio ambitus contra prea
quod non est verum in participio ponitur. Ovidius in primo
Methamorphoseos iussit et ambite circumdare littora terre.
Et ab halavi et ab halo ... Juvenalis in
viii: Sed bellorum pompa animam exhalasset
opimam quam exhalamus. Componitur cum spiro spiras
et halo halas spiram et halam faciat. Zeru[illegible] vocabula
habeat spiritus et halitus quod puto antelocatum ex verbis
id est non sequi derivativorum regulam quo indicatus id est
indicatio et donatus id est donatio. ...
tus omnia que ... in vi divisas ... ex ...
in lo vel in vo divisas desinentibus ut domui domitus
vetui vetitus attonui attonitus habui habitus elicui
elicitus gemui genitus strepui strepitus. ... quod
prime coniugationis duo que ... per sinesim vi proferuntur secui
sectus et fricui frictus. ... nectus
invenitur participium ... nectus alia vi ...
... Illud quod notandum ... Gracius ponit in ... Rome
lucna invenit ... magis ... a ... siquos
... intonata fluctibus ... ad hoc ... mac
intonata dixit non intonita. Sic Virgilius in iiii Enei-
dorum: intonuit magis ... ...
... componitur. ... in primo ...

Tempora participiis eadem

Ingenium cum sit cum inouis diuinorum atque ob magna
sonaturum des nominibus huius honore. Vigilibus in vi[illegible]
di flammas iouis et sonitus muta olimpi. In 2a coniugacione
coniugacionis excipiuntur in vi diuisas in preterito desinencia
que penultimam [illegible] in supinis non habent. Hec doceo docui doctus. teneo
tentus. censeo censui census. In tercia rapio rapui raptus. et ex eo
composita. corripio corripui correptus. prripio prreptus. Ab[illegible] a caneo
composita absque [illegible] faciunt participia secundum primitiui formam
canor cantus occinor occentus accinor accentus. quamuis
occinui et accinui faciunt preterita. In 4a [illegible] etiam et
xui per idem tempus crementa non habent [illegible] in supinis
vt desero deserui desertus. dissero disserui dissertus. insero in-
serui insertus aperio aperui apertus. necto nexui ne-
xus pecto pexui pexus. meto messui messus facit vt censeo
census. In [illegible] lui vero desinencia vi in tus conuertunt
in participio vt colo colui cultus. occulo occului occu-
ltus. consulo consului consultus. alo alui altus et ali-
tus. unde etiam volui voltus facit quod est [illegible]
est quod etiam colui cultus quod quarte est [illegible] que ex
o verbi in v conuertunt que vero in preterito in vo desinunt
[illegible] extrema preteriti in tus conuersa faciunt participia vt
polluo pollui pollutus. acuo acutus. suo sui sutus
tribuo tribui tributus. eruo erui erutus quod solum
penultimam corripuit apud antiquiores tamen etiam ab
hoc [illegible] produxit penultimam diruo dirutus. Ab do [illegible]
composita [illegible] breuem habent ante tus in participio
preteriti vt reddo redditus. credo creditus. prodo pro-
ditus. perdo perditus. vendo venditus. dedo deditus.

Et sciendum est

hic [illegible] ex quo [illegible] quot [illegible] partes participia [illegible] [illegible] [illegible] activa [illegible] et deponentibus [illegible] actiua [illegible] et neutra [illegible] sunt participia [illegible] [illegible] videtur quod plura debent esse participia [illegible] [illegible] actiuis et neutris vt amans amatus [illegible]

In supinis qua[illegible]

[illegible] apud nos [illegible] participio actiuo [illegible] apud nos [illegible] [illegible] significare [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

In -ctus faciunt participia preteriti passiua que verba per idem tempus actiuorum in xi faciunt ut intellexi intellectus, auxi auctus, duxi ductus, vexi vectus, vixi victus, traxi tractus, pexi pectus, vinxi vinctus. Excipitur flexi quod flexus facit participium. Similiter in ci vel in qui vocali longa antecedente desinencia in preterito ut feci factus, ieci iactus, vici victus, reliqui relictus. Similiter in gi ut legi lectus, tetigi tactus, fregi fractus.

In -ptus preteriti exeunt participia preteriti passiua cum actiua eiusdem temporis in pi vel in psi vel mi terminantur ut cepi captus, coepi coeptus, rupi ruptus, scalpsi scalptus, compsi comptus, sumpsi sumptus, prompsi promptus, dempsi demptus, scripsi scriptus, nupsi nupta nuptus, cum natura similiter nisi per versionem vel figuram dicatur. Quibus vetustissimi inibus promptus protulisse inveniuntur, quod nunc in usu non est. Similiter in mi habencia emi emptus, ademi ademptus, redemi redemptus, rapui quoque raptus facit et ex eo composita corripui correptus, proripui proreptus.

In -stus invenitur unum deponens queror questus et passiuum pascor pastus, cum alia eiusdem forme soleant abicere s ut nascor natus, irascor iratus, obliuiscor oblitus, paciscor pactus, nanciscor nactus, proficiscor profectus, ulciscor ultus, expergiscor experrectus. Defetiscor solum duplicat s in participio defessus.

In -xtus ante te unum invenio in -xtus a texui textus.

Passiua quoque

Illud quoque sciendum

Item verbis desinunt participia que ex verbis veniunt in si vel di preteritum activi terminantibus nisi sint a do composita de quibus superius diximus vel composita (sic verba composita) coniugationis que nullum participium in tus terminant ut lesi lesus mersi mersus iussi iussus mordeo momordi morsus prandeo prandi pransus tondeo totondi tonsus obsideo obsessus video vidi visus fodio fodi fossus tendo tetendi tensus tundo tutudi tusus prehendo prehendi prehensus scindo scidi scissus findo fidi fissus excipitur uro ussi ustus torsi tortum vel torsus antiquitus dicebatur a torqueo quod tostus fit Item sub ista faciunt participia que in li vel in xi (vel in si) terminant preteritum activorum ut velli vel vulsi vulsus fefelli falsus pepuli pulsus percelli perculsus Verbis anomalis et sublatum facit demersi demersus verti versus verri versus excipitur pepigi pactus dicitur tamen pepigi cum facit pactum Item que in si vel in xi preteritum terminantia ad tus non autem in sum faciunt participia farcio farsi fartus sarcio sarsi sartus fulcio fulsi fultus haurio hausi haustus reperio reperi repertus comperio comperi compertus Item per sus veniunt nis a deponenti labor lapsus Item xus tamen veniunt nis parva nexus a nexui pexus a pexui flexus a flexi verbi faciunt participia amplector amplexus complector complexus supradictas regulas servat in preterito participio quod et deponentia quod facile est aliter ut pareo dimensus pateat quod faciat per singulas coniugationes participia preteriti temporis Inveniuntur participia sine preterito passivo ut supradictum est

Item subdit autor ad [illegible] ... [illegible]

De neutris ut

[illegible]

Ceno cenatus prandeo pransus iuro iuratus Careo cassus quod nomen est. passus a pateo Titubo titubatus placeo placitus quiesco quietus. Neutropassivis quinque sunt Gaudeo gavisus. Audeo ausus. Soleo solitus. fio factus. fido fisus. Vetustissimi tamen et ex aliis plurimis neutris inveniuntur protulisse participia preteriti quod superius ostendimus que nunc in usu non sunt. Participium quod futuri activi vel neutrale a supino fit ut amatu amaturus domitu domiturus doctu docturus. flexu flexurus. fultu fulturus. sanctu sancturus. pleraque enim neutra secunde coniugationis in ui divisas desinentia in preterito deficiunt in supinis ut horrui rubui. tacui. tepui. februi. senui. egui. frigui. rigui. durui. stupui et similia. Et que supinis deficiunt hec verba activa vel neutra carent preteriti temporis participio sicut et passiva deficiunt in presentis instantis temporis sed Greci his solent nomine et verbo utuntur. ophilezas qui amavit ophiloimenos qui amatur. Greci quoque antiqui in activis et neutris verbis pro preteriti temporis presentis et instantis tempore utebantur dexomenos kaionauon veniens dicentes. Virgilius opiagenomenos advenientes. Virgilius in secundo Ethnicis adventus messorum motibus umbrabit enim venus seleron fit Terentius differimo Repperi invenii offendi adventus quod volebam et ut volebam collocatam filiam h. u. quod adventus pagenomenos fit Statius in primo Thebaidos Et caligantes caligantes abrupto sole mirentur caligantes pro caligatas dixit.

[Marginal gloss, left column, heavily abbreviated:] et perfectus participium data est ... ceno cenatus ... invenimus ... passive ... Participium ... vigilatus iuratus ... prandeo ... titubatus ... placitus ... [illegible]

Neutropassiva

[illegible]

passiue. Vnde P. h. [illegible] neutropassiuis quod dicit per se. [illegible] vt gaudeo gaudens gauisus gauisurus. Ponit autem de neutris vel neutropassiuis [illegible] sicut alius [illegible] ceteris. Vtrum autem dicantur inter neutropassiua et neutra [illegible] vel [illegible] alterum [illegible]

[illegible]

In commune verbo

[illegible]

In deponenti

[illegible]

Quinque accidunt

[illegible]

Figuras habent participia

[illegible]

Omnia igitur participia

[illegible]

Excepto tribus que a mutat in au ut lavi lautum cavi cautum, favi fautum. Et excepto solvo solutum volvo volutum. Et serui satus quod e quintat in a. Et sepelio quod quinta est post l mutat in u ut sepelivi sepultus. Et salio quod facit salivi [illegible] quod facit salitus. Et alo quod alui altum. Et ex [illegible] nolo participia [illegible] spiritus [illegible] esse [illegible] nolumus [illegible] si essent ab [illegible]. Excepto [illegible] a pario partus / **Et sciendum etc.**

[illegible] regula [illegible] participia preteriti temporis [illegible] que [illegible] ut [illegible] longas [illegible] et verba preteriti temporis [illegible] Excepto [illegible] satus [illegible] corripiunt penultimas [illegible] et citus [illegible] ab eo [illegible]. Excepto [illegible] ut aditus et necquitus [illegible] corripiunt penultimas [illegible] penultimam [illegible] participiorum [illegible] et status et ratus corripiunt penultimas sic et satus [illegible] ad quas [illegible] a vero est rutus a miserendo misertus [illegible] et sanctum quod est [illegible] gratus etc. [illegible] et dicunt [illegible] esse in titulo preteriti [illegible] ratus [illegible] et status etc.

Vero correptam [illegible] aliud quod addit [illegible] omnia participia preteriti temporis que sunt a verbis terminantibus preteritum in ui divisas [illegible] ad [illegible] que sunt ex [illegible] in [illegible] divisas [illegible] ut domui domitus [illegible] sonui sonitus et [illegible] et necui necatus. Et excepto [illegible] docui doctus tenui tentus censui census. Et excepto [illegible] rapui raptus [illegible]. Et excepto [illegible] a [illegible] que faciunt [illegible] ut [illegible] concentus. Et excepto [illegible] terminantibus preteritum [illegible] in partiticipiis ut deserui desertus [illegible] [illegible]

Pre lui vero ponit aliam regulam [illegible] que dant faciunt preteritum in ui [illegible] ut in [illegible] ut solvi solutus [illegible] preteriti [illegible] ut [illegible] quod facit [illegible] alitus [illegible] que [illegible] faciunt [illegible] in vo divisas [illegible] preteriti [illegible] et faciunt [illegible] preteriti temporis ut tribuo tributus [illegible] [illegible] composita [illegible] habent [illegible] ut reddo redditus etc.

Pr. Comps sio omnit [illegible] forma [illegible] preteriti est in [illegible] est [illegible] regula [illegible] passiva [illegible] preteriti [illegible] verba activa faciunt [illegible] in xi [illegible] ut [illegible] flexi flexus [illegible] verba [illegible] preteritum in [illegible] vel [illegible] contra [illegible] que faciunt [illegible] predicta faciunt participia in [illegible] ut [illegible] factus [illegible] vel [illegible] lectus etc. **Pr. ptus exeunt** / Tercia forma [illegible] preteriti temporis in ptus. Et est hec regula [illegible] preteriti temporis [illegible] verba activa faciunt preteritum in psi vel psi vel in psi exeunt in ptus ut [illegible] raptus [illegible] comptus [illegible] emptus [illegible] quod facit [illegible] ut corripui correptus **In stus invenit unu** / Quarta [illegible] forma [illegible] in [illegible] ut queror questus et [illegible] pastor pastus [illegible] alia [illegible] id est [illegible] nascor natus [illegible] ut [illegible] vel [illegible] [illegible] mistus et gestus [illegible] alia [illegible] in [illegible] maxima parte [illegible] in [illegible] habebit **X duce unu invenio** / Aliud [illegible] addit [illegible] invenio in [illegible] textum textus [illegible] intellexit mixtus et [illegible] mixtus [illegible] et [illegible] per x [illegible] alii doctores [illegible] [illegible] misceo misceo [illegible] preteriti mistum [illegible] mixtum per x [illegible] mixtio **In sus** / Quinta forma [illegible] est in sus [illegible] ut [illegible] preteriti [illegible] in si vel [illegible] sunt [illegible] [illegible] ut lesi lesus [illegible] visus [illegible] gessi gestus torsi tortus et a torqueo [illegible] verba preteriti [illegible] in si [illegible] in si faciunt preteriti [illegible] ut [illegible] ut pepuli pulsus verri versus. Excepto [illegible] sublatus quod [illegible] anomalum est. Et peperi partus et [illegible] preteriti [illegible] in si vel [illegible] ut farsi fartus [illegible] comptus **Pr. psus unum** / Sexta forma est in psus [illegible] forme [illegible] lapsus et inde [illegible] **Pr. xus tria** / Septima forma

est in [illegible] In qua [illegible] tria particip[ia] Nexus et pexus et flexus [illegible] ... ut amplector amplexus

Improprietas formalis [illegible] capituli [illegible] habeant [illegible] participia et futura [illegible] ... poterit [illegible] regula [illegible]

Neutra pauca habent [illegible] pauca [illegible] participia [illegible] ut [illegible] gaudeo gavisus audeo ausus [illegible] salitus [illegible] factus [illegible]

Pariter quoque futura [illegible] participia [illegible] futura [illegible] activa [illegible] neutralia [illegible] forma [illegible] ... plurima neutrorum [illegible] ... in supinis [illegible] valeo valitus valiturus [illegible] supinis [illegible]

Et quia supinis [illegible] activa et neutra [illegible] ... ut qui amavit et quia amatus [illegible] ... participia ut [illegible] caligantes [illegible] caligatas [illegible] sufficiant [illegible]

Vocabula

[illegible] passio [illegible] quod est con et pathos quod est passio [illegible] ... Item [illegible] Item [illegible] Item [illegible] ... Item [illegible] Item [illegible] ... Item Trabea est genus [illegible] ... Item [illegible] ... Item Patrisare est [illegible] imitari ... Item [illegible] odor [illegible] ...

Pronomen est pars orationis que

Undecimus liber in quo consequenter aggredi proponimus tractatum pronominis. Habet autem iste undecimus titulus [illegible] videlicet primus pro[illegible] ... et tractatus iste dividitur in [illegible] capitula [illegible] ... in hoc libro [illegible] ... Capitulum primum habet duas partes [illegible] ... diffinit pronomen et [illegible] pronominis ... Et antequam ad [illegible] ... ad evidenciam maiorem tituli de pronomine [illegible] ... quod videndum est [illegible] pronomine [illegible] ... agat post nomen [illegible]. Deinde [illegible] est causa [illegible] pronominis. Postea vero quid [illegible] nominis [illegible] pronomen ... Videns ergo Donatus pronomen [illegible] ... verbo [illegible] ... Autor [illegible] ... causa verbi ut postea [illegible] ... causa [illegible] ... a nomine et a verbo [illegible] ... Cum dicatur [illegible] quasi capiens partes [illegible] ... verbo [illegible] a verbo [illegible] et [illegible] partes nominis et [illegible] ... participatrix [illegible] quasi [illegible]

Sequitur notabilia super undecimum librum et pronomen est pars orationis

Pronomen est pars orationis que pro nomine proprio uniuscuiusque accipitur personasque finitas recipit. Pronomini accidunt sex: species, persona, genus, numerus, figura, casus. Species pronominum bipertita est. Alia enim sunt primitiva, alia derivativa. Primitiva ut ego mei, tu tui, sui; derivativa meus tuus suus. Et precipue quidem prime persone primitivum est ego et reliqui casus sequentes, secunde tu et eius obliqui, tercie vero ille ipse iste hic is sui, quod nos etiam habemus apud Grecos. Et ea quidem octo pronomina sunt primitiva vel simplicia, derivativa vero sunt septem: meus tuus suus noster vester nostras vestras. In his igitur quidem pronominibus nulla fit controversia, quin omnes fateantur ea esse pronomina. Queritur tamen cur quidem prima persona et secunda singula habeant pronomina, tercia vero sex diverse indicant voces. Ad quod respondendum est, quod prima quidem et secunda persona ideo non egent diversis vocibus, quia semper presentes sunt inter se et demonstrative; tercia vero persona modo demonstrativa est ut hic iste, modo relativa ut is ipse, modo prope mixta ut iste, modo absens vel longe posita ut ille. Sui enim super omnes alias partes orationis finit personas pronomen. Rectissime igitur tercie persone differentia distincte profertur, que plurimas habet diversitates. Unde non irrationabiliter tres vocum personas infinitas Apollonius dicit [illegible]

[illegible]

firmatur persona et personam confundit. In ultimis sunt capaces quod et pluralis numerus nomini nisi adiungas eis vel nomen vel pronomen. Quod prima et secunda persona eis non egeat. Si enim dicam scribo vel scribis in ipsa voce diffinitur etiam persona scribentis et ostenditur. Cum dicam scribit incertum quis donec addam nomen vel pronomen. Et prime quidem persone pronomen et secunde et tertie cum non disconvenit quia inequalem habent etiam casuum declinationem tam in singulari quam in plurali numero ut ego mei vel mihi me a me nos nostrum vel nostri nobis nos a nobis. Tertie secunda vero tria que est cum sibi se a se non solum genera sed etiam numeros confundit. Nec mirum vero cum relativum sit ex antecedente cognitione possum ad quod genus vel numerum refertur scire quod facit in genere prime et secunde persone ipsa demonstratio et presentia utriusque. Illa vero que distinguntur quia etiam habent et equaliter per utrumque numerum declinationem et casuum regulam ut ille ipse iste et reliqua nomina. Sunt autem eorum alia demonstrativa alia relativa et alia demonstrativa et relativa unde nobiles et certe sunt persone. Et prime quidem et secunde persone pronomina sunt demonstrativa utique enim ut dictum est presens ostendit persona et eius qui loquitur et illius ad quem loquitur. Tertie vero alie sunt demonstrative ut hic iste alie relative ut is. Cum alie nec demonstrative nec relative ut ille ipse. Ille demonstrativum est ut Terentius in Eunucho videon tu illum tandem relativum est ut Virgilius in primo Hic imperitat ille et monebat. Ipse vero si per se

formus subsistat sive substat sed a substando nominatur. Quidam tamen aliud accipiunt dicunt sed a subsistendo. Et dicitur a greco ypostasis id est subsistentia. Quidam hanc acceptionem querunt formale quod est quantitas que dicto dicitur sed etiam sub se sistit quodammodo scilicet materie quam informat. Sicut in artificialibus facile possumus intelligere. Cere enim antequam recipiat impressionem figura in flexu quodammodo est et post etiam formam [illegible]

proferatur in 3a persona relativum est ut Virgilius in 9o Enei-
dos Ipse arduus altaque pulsat Sidera Sic vero
cum pronominibus aliis iungatur eorum accipit sensum ut
Idem poeta in 6o Eneidos Ipse ego paulisper pro te
tua munera inibo Est enim hic demonstrativum quo
et ego cui adiungitur est demonstrativum Invenitur tamen sepi-
ssime absque aliis per eclipsim prolatum et tamen eorum
habet sensum que cum eo subaudiuntur Virgilius in 2o
Eneidos Et quae ipse miserrima vidi Subauditur
enim ego conveniens verbum ipsum prime persone id est vidi
licet in se intellectum pronominis eiusdem persone Interest autem
demonstrationem et relationem hoc quod demonstratio interroga-
tioni reddita primam cognitionem ostendit ut quis fecit
Ego Relatio vero secundam cognitionem significat id de quo dixi-
mus Iure igitur hic quod primam cognitionem indicat proponitur unde
et propositivum nominatur Id autem quod secundam cognitionem significat sub-
iungitur unde et subiunctivum pronomen nuncupatur quod
redigat intellectum in memoriam prime cognitionis ut si di-
cam Eneas fuit filius veneris is est qui vicit tur-
num Ipse quoque in tercia persona ut dictum est per se positum
ad recordationem persone refertur iam cognite Recte igitur
demonstrationem que fiat per ille et iste pronomina repa-
rat memorie pronomen quod est ipse nomen ille et iste
refert ad pronomen ipse possuit Prima enim cognitio est per
demonstrativa pronomina Secunda vero per relativa Hoc quid idem
pronomen hoc est ipse eruendo que existimavit quia
verbis adiungitur pronominibus Ego ipse Tu ipse Ille ipse
non est tamen verum significate enim vel distincto vel significatione

causa prime et secunde adiungitur. Tercia autem tercie esse
auditur ex eo quod dicimus ego feci, tu fecisti, ille
fecit. Et quod tercie persone in id differri possunt quod
maxime in interrogationibus animadverti potest. Nunquam
enim interrogante aliquo quis dixit, quis fecit, quis
audivit, respondemus ipse pro ego et pro tu. Sed pro
aliis tercia persona. Tercium etiam hoc non putavit quod est
quod pro solus accipitur. Virgilius in vi° ipse ratem
conto subigit velisque ministrat. Sed hoc quoque per
sentenciam vel distinctionem profertur. Nam tunc pro nomine accipi-
tur, quod similiter est nominis implet. Verba prime et secunde persone
adiuncta pronominibus perfectam faciunt. Ego scripsi, tu do-
cuisti. Nominibus autem non, nisi sint verba substantiva vel
vocativa, ut Aristoteles dicor. Cicero sum. Ipse vero omnibus
verbis adiunctum perfectorum habet: ipse dedi, ipse dedisti, quod
hoc pronomen, idest ipse, epitagmaticon etiam quod
est appositivum vel coniunctivum vocant Greci, vel quod subiun-
gitur, ut dixi, vel quod subiungitur alteri pronomini.

Derivativa pronomina septem esse diximus. Sed a prima persona
derivantur tria, ut a singulari genitivo unum: mei meus.
A plurali duo: nostrum vel nostri noster et nostras.
A 2a quoque tria. A singulari unum: tui tuus, unde et ter-
tium reperitur persona quod et in primitivo. A plurali fiunt duo:
vestrum vel vestri vester vel vestras. Sed tercia vero
persone unum: sui suus. Et quod primitivum tamen singularis quoque
pluralis est, unum quoque derivativum quoque intulistis. De qua
parte possessoris persone fiatur per genitivum primitivi

Ad que [illegible]

Pronomina accidunt sex

[illegible]

ex quo nascitur utrisque unum est, quae ut hominis illius et servus illorum. Sed in omnibus enim derivativis pronominibus duae intelliguntur personae: intrinsecus possessoris, extrinsecus possessionis. Unde intrinsecus persona in quibus genitivo primitivorum supradictum est intelligitur, et ex quibus derivantur confundunt genera, quod et primitiva eorum. Extrinsecus vero distinguunt ea per genera nominum quibus adiunguntur: meus servus, mea ancilla, meum mancipium. Numerus vero hic intrinsecus intelligitur, quem habent genitivi primitivorum ex quibus derivantur. [illegible] Generaliter etiam possessorum derivatio ostendit, quemadmodum in primitivis. Extrinsecus vero tractatus distinguit numerum, quod et genera et casus possessionum, in quibus regulam eorum consequuntur similiter mobilium nominum. Quaeritur cur nostras et vestras a plurali numero tantum derivantur. Ad quod dicendum quod patriam seu gentem significant; patria autem vel gens unius esse non potest, sed semper multorum possessio est. Itaque nostras dicimus qui est a nostra patria vel gente quam multi possidemus, hoc est tam mea quam meorum civium. Et possessiva quidem egent adiunctione nominum ad plenam significationem, primitiva vero non semper. Itaque perfectum ad discretionem est: ego quidem affui, tu autem non aderas. Deficiens vero quantum pertinet ad discretionem est: affui quidem, non aderas autem. Iure igitur apud Graecos prima et secunda persona pronominum, quae sine dubio demonstrativa sunt, articulis adiungi non possunt. Tertia quae demonstrativa est [illegible] quae dicuntur relativa vel nominum demonstrativo. Unde igitur et articulis relationis et pronominum relativorum habeant eandem vim, scilicet eiusdem ad cognitionem referri

volunt esse generalia. Accidunt ergo pronomini sex: species, persona, genus, numerus, figura, casus. [illegible] species, persona, genus, numerus, figura [illegible] casibus pronomina declinandis [illegible]

Species pronominum duplex est

[illegible] secundum primus principalis capitulorum [illegible] qui incipit de accidentibus pronominis. [illegible] ut ergo singula [illegible] Primo tractat de specie quantum ad [illegible] vobis pertinet. [illegible] ut dixi in tractatu de nomine. Tractat [illegible] Dividit primo speciem in primitivam et derivativam [illegible] quot sunt primitiva et [illegible] quot sunt derivativa [illegible] de primitivis [illegible] de derivativis [illegible]

[illegible]

Veniunt tamen

[illegible]

Et primo quid persona pronominum

[illegible]

absque confusione quod cum in distinccione quibus facit vel addicio articulandi vel [illegible]
[illegible] fiacionem [illegible] ipsis loquitur vel demonstracio vel relacio [illegible] etiam et illud
supplet [illegible] casum apparetur inflexio. Sed cum dicimus ego vel tu. et ex certa
demonstracione vel presentis vocis eius ad quem sermo dirigitur [illegible] ad masculinum genus vel femininum
[illegible] prolacione pronominum pertineat cognoscere [illegible] [illegible] [illegible] non instanta ab ego [illegible]
[illegible] demonstrat qui loquitur, et ita [illegible] est aliquid certe et diffinite fit [illegible] [illegible] pronomina
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] ad tres personas pronomina et voces [illegible]
generalia [illegible] declinant ut ille illa illud [illegible] illi [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] omnia ut hic [illegible] [illegible] [illegible] illa [illegible] pronomina [illegible]
[illegible] [illegible] principalia [illegible] ad distinccionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pronomina [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] magis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ut consequentes habent [illegible] principalia pronomina quo[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] data sunt [illegible] tanta est [illegible] positive declinacionis [illegible]
consequentes infinite [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] et diffinita demonstracio [illegible] principalium [illegible] sine relacione [illegible] [illegible] exigebant
esse pronomina [illegible] [illegible] ipsis [illegible] demonstracio [illegible] relata [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] principium [illegible] [illegible] posset confusio [illegible] necessarium
non [illegible] ut consequentes habent [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] habent [illegible] pro nominibus
[illegible] ponuntur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] debebant [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] evitarent [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ne illa fieret confusio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] confusionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
et consequentes habuit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pronomina [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ibi [illegible] personis [illegible]

Sunt autem illorum

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] pronominum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
pronomina [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] demonstracionem [illegible] [illegible] vel relacionem [illegible] [illegible]
[illegible] pronomina [illegible] [illegible] demonstrativa tantum ut ego tu. alia tantum relativa ut [illegible] alia demonstrativa
[illegible] et relativa ut ille [illegible] [illegible] [illegible] demonstrativa [illegible] [illegible] ad demonstrandam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] prolacionem ut [illegible] demonstrandam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vel [illegible] [illegible] [illegible] relativum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vel cogitacio [illegible] addit [illegible] [illegible] [illegible] cogitat [illegible] [illegible] relacione [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] relacio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] magis [illegible] [illegible] per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] Georgica per [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Sed [illegible] demonstracio [illegible] [illegible] [illegible]
relacio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
relativum ut ille [illegible] [illegible] ut arbitror factum est ut demonstracio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] relacionem [illegible] [illegible] maxime ut relacio apte [illegible] [illegible]
demonstracionem vel potius demonstracio relacionem cum [illegible] [illegible] [illegible] demonstracio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] relativum [illegible] [illegible] [illegible] repetitur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] pronomina tantum sunt demonstrativa, que tamen relativa [illegible] demonstrativa [illegible]
relativa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] demonstrativa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] alia [illegible] demonstrativa [illegible] [illegible] ut hic [illegible] alia [illegible] [illegible]
[illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] alia demonstrativa [illegible] relativa ut ille et ipse [illegible] [illegible] [illegible]
relativum esse [illegible] id est sine [illegible] pronomine [illegible] vel [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
verbi [illegible] [illegible] [illegible] cum dicas ego ipse vel tu ipse vel ipse [illegible] vel ipse [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ipse [illegible] est [illegible] et demonstrative [illegible] [illegible] cum ipse [illegible]
alio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut sit demonstrativum vel relativum [illegible] [illegible]
[illegible] addit [illegible] [illegible] ego ipse [illegible] [illegible] ibi sit ipse [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ibi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vel ego [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] posset [illegible] vel ipse esset ibi
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ego ipse [illegible] ibi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ipse et [illegible]
[illegible] ibi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ibi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Interest autem inter demonstracionem

[illegible] [illegible] assignat [illegible] [illegible] demonstracionem [illegible] relacionem id est [illegible] pronomina [illegible]
[illegible] demonstrativa [illegible] relativa [illegible] [illegible] [illegible] pronomina [illegible] demonstracionem [illegible]
[illegible] cognicionem [illegible] [illegible] relacione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pronomen ita [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] vel cogitacionem vel locucionem precessisse [illegible] designat ut [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pronomen [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
vel cogitacionem precessisse designat ut [illegible] [illegible] Georgica [illegible] [illegible] demonstracionem [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cognicionem [illegible] [illegible] [illegible] demonstracio [illegible] [illegible]
cogitacionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] interrogacione

pateat esse dubium tunc demonstratio pronominis subiecto et sicut demonstrationem
sine dubio pronomen habet tunc cognitionem intelligas / **Recte igitur** / Illud quod ad-
iungit etc. quamvis ipse referri possit ad pronomen iste [illegible]

[illegible]

Hec quidem idem pronomen

[illegible]

Quod autem tunc est

[illegible]

Deinde incipit probacio [illegible] ut ait verba [illegible]
[illegible] diat [illegible] adiungunt [illegible]
[illegible] verba [illegible] adiungit [illegible]
[illegible] dictum est [illegible] Circa [illegible] demonstracionis [illegible]
magister [illegible] demonstracionum alia ad oculum alia ad intellectum [illegible] ad oculum fit
[illegible] ad hoc demonstrat ut [illegible] corporee [illegible] ut ego [illegible] oculis [illegible]
corporeis [illegible] ad intellectum [illegible] ad hoc demonstratum ut [illegible] anima [illegible]
ut [illegible] ad oculum [illegible] et ad intellectum fit [illegible]
ut iste est homo [illegible] demonstracionum [illegible]
demonstratur ad oculum tamen ut ego et tu ad intellectum tamen ut [illegible] ad oculum et intellectum
quando ut iste et ille [illegible] demonstracionum alia [illegible] alia longinqua [illegible] longinqua
id est ad rem longe positam per hoc pronomen ille ut ille [illegible]
quia id est ad rem [illegible] ut ego et tu et iste demonstracionum alia [illegible]

[illegible] sunt [illegible] relativum de [illegible] infert notandum [illegible]

De nominatiua pronomina [illegible] de pronominibus [illegible]

[illegible] ostendit [illegible] ad [illegible] et ut declaret [illegible] dicit [illegible] nominativa septem esse [illegible] unum id est meus [illegible] duo vos id est noster et nostras [illegible] forma [illegible] noster possessivum et vestras [illegible] antiqui [illegible] per sincopam [illegible] apocopatum [illegible] sincopam [illegible] in integris [illegible]

[illegible] possessorem [illegible] possessionem [illegible] possessio [illegible] possessorem [illegible] possessivum [illegible]

[illegible]

Quererunt cur nostras et vestras &c

[illegible] nominativa pronomina [illegible] patria sive gentilia [illegible] nostras et vestras [illegible] gentilia [illegible] de istis duabus vocibus nostras et vestras [illegible] patet [illegible] gentilia [illegible] alia gentilia [illegible] gentilium [illegible] gentilia [illegible] possessivis [illegible] possessionis [illegible] gentilia pronomina [illegible] possessiva [illegible] nostra fuerunt [illegible] gentem [illegible] gentilia et [illegible] [illegible] significatione gentilium [illegible] gentilia pronomina significant [illegible] pro possessore

Et [illegible] vel aliquid de gente sint pro possessione [illegible] indeterminate. Sed cum dico nostras [illegible] de qua gente sit [illegible] de una [illegible] sed [illegible] ad possessivum [illegible] diffinitio [illegible] vel [illegible] vel aliquid tale addendo quod [illegible] una gente esse [illegible] ad quod [illegible] unius est [illegible] est ac si diceret [illegible] de una gente id est qui a gente una possidetur [illegible] possidet [illegible] ut [illegible] sua [illegible] meas et tuas [illegible] non potest [illegible] cum dico [illegible] meas est [illegible]

[illegible]

Ut possessiva [illegible]

[illegible]

[illegible]

Iure igitur apud grecos etc.

[illegible]

Et primo pro utra

[illegible]

Et primitor

[illegible]

Veniendum ad materiam autem

[illegible]

[illegible]

Et quia circa primum &c

[illegible]

Nisi signate dicamus

[illegible]

Illud quod sic & quod sic &c

[illegible]

ostendunt. Ergo illos sequuti nos quoque declinando pronomina
non addimus his articulum. Quid enim absurdius quam
cum greci articulos pronominibus non preponant, nos pro pronominibus
preponere in declinatione, ad quam dumtaxat hic hec hoc
loco articulorum accipiuntur. Nam in omni oratione pronomina sunt. Nihil
enim aliud nisi demonstratiua vel relatiua sunt loytho=
saoy. ietthoytho. Haec enim loco articulorum nos ea
accepisse in declinatione cum apud grecos quoque ipsis vocibus et
in articulis et in pronominibus solet uti ut TOC. TH TO
Ex quibus apud nos hic hec hoc nascuntur pronomina articularia
itaque quia illa apud grecos aspirantur que a vocali incipiunt
itaque apud latinos et a vocali incipiunt et aspirationem
habent. Possessiuis solent preponi articuli sed ad sequentia
nominatiuo necessario iniunguntur TOC MOC ΔOYΛOC idest o do-
ΛOYΛOY significat sicud apud nos hic meus seruus hoc
est hic seruus meus. Et primitiuorum quidem non si cum verbis
iungantur prefixa sunt ego scribo tu vides ille facit. Posse-
ssiua vero transitiua sunt semper meus scribit tuus dixit
quemadmodum at nominatiue sunt persone absque verbo. Tunc vero
etiam prime et secunde quod sepius vel verbis iunguntur. Hic etiam
ea ut meus es amicus meus dicaris cognatus tuus
sum filius tuus nominor pater tuus vocor socius tuus
nuncupor patronus. Et sciendum quod vtrumque non habet aliud
pronomen nisi secunde persone primitiuum o tu o vos et prime po-
ssessiuum quando ad eam transit persona. o mi pater. Nam
possessio est que vocatur ab ipso possessore ad quam loquitur
persona prima ut Terentius in Eunucho o mea tu.
Idem in andria o noster chremes. Vnde enim casus quoque

De p[er]sone pro nomin[is]…

pronomine tam prima quam secunda in hoc sentitur persona. Et pronomine quidem persone possessionem tam ad secundam quam ad terciam transit persona ut meus es meus est. Secunde vero transit ad primam vel ad terciam ut tuus sum tuus est. Ipsa enim sese possidere non potest. quod uero prima vel tercia possessiua uertitur in duabus diuersis

intelligitur personis. Et secunda transitiua si igitur transit a secunda persona possessionem necesse est tunc separatur ab ea vel prime coniungitur vel tercie que recipiunt verba. quia prima inuenitur prima et secundam inuenitur personam. Prima enim vocat secunda vocatur. Et queritur si prima non potest possidere primam nec secunda secundam

tercia possideat terciam. In quo potest eundem intellectum diuersa que sentitur per terciam personam unde et varias habuit voces et loca sicut docuimus. Cum uero igitur sit alia possidens et alia que possidetur et in diuersis personis et transitiuis intelligatur tunc potest in tria simul inueniri in diuersis quod in prima et in secunda non potest ut ipsa habeat vna et possessorem et possessionem nisi figuratiue dicamus meus sum et tuus es hoc est mee potestatis et tue vel pro receptione que apud grecos est sicut est ... meus amicus sum ut patris vindicta postquam meus a pretore recessi. Et Terencius in Formione Ego me oro solus sum meus vel in ... etiam tercia prima solet figuratiue prime ad iungi ut Virgilius Ille ego qui quondam gracili modulatus auena carmen. Et Cicero in iiii° Verrinarum Ego sum ille filius patris conscripti tum non ferro in quo omnibus ciuitas continetur. Et prime quidem possessiuum persone transit tam ad secundam quam ad terciam sicut supradictum est ut tu meus es et ille meus est. Secunde quoque possessionem tam ad primam dirigitur quam ad terciam ut ego tuus sum et ille tuus est

Recte vel ad primam vel ad secundam transire non potest nisi significa-
tive ut suus illius suum vel suus illius est filius. Sed
ad aliam etiam suus illius iste est vel suus istius iste est.
Et attendendum est quod quo sui sibi se a se quod est primitivum
ad omnes voces tertie persone potest etiam et relativum ut sui causa
facit iste et ille et ipse et hic et is. Sed suus quod ab eo
derivatur possessivum est omnis tertie persone ut suus illius
istius ipsius huius eius. Illud quod sit(?) quod sui non pron(?)
ΕΑΥΤΟΥ ΕΟΥΤΟΥ(?). Sed etiam αυτου vel του significat
id est non solum tunc refertur ad tertiam personam quam ipsam in
se agit per reciprocationem id est ΚΑΤΑ ΑΝΚΛΑΣΙΝ vel
ΑΝΤΑΠΑΘΕΙΑΝ(?) ut ille sui miseretur vel sibi prodest vel se
custodit sed etiam cum ipsam agit et in aliam in ipsam vel
cum retransitive dicitur ut Terentius in Andria: iussit(?) in-
sit hera si se ames ut ad se venies.

Persone pronominum sunt tres: prima, secunda, tertia. Prima est
cum ipsa que loquitur de se pronuntiat. Secunda vero cum de
ea pronuntiat ad quam directo sermone loquitur. Tertia cum
de ea que nec loquitur nec ad se directum sermonem accipit.
Verum si dicas prima est que loquitur, potest nichil de se loqui
sed de secunda vel tertia, et fit dubitatio. Similiter de secunda si dicas
ad quam loquitur, potest intelligi et ad primam et ad tertiam;
vel eam loquendo ipsam pertinet non solum ad secundam sed etiam ad primam
et ad tertiam ut dixi locuta est. Tertia quoque si dicamus
de qua loquitur, que invenitur tertium preteritum(?) vel de prima
et secunda et de tertia loquimur. Melius igitur Apollonius, quem
nos quantum potuimus sequi destinavimus, in pronominibus praeterea(?)
diffinitionibus est usus emendatas(?) ...

prima dicitur persona vera in plurali conceptionem facit aliarum
personarum hoc est secundam vel tertiam. Secundam quidem quando ad
ipsas presentes loquitur ut ego et vos facimus. Tertiam vero quando ad
alios loquens id est ad secundam personam alios sibi presentes vel ab-
sentes adiungit ut ego et isti facimus vel ego et illi fecimus
Potest tamen et utramque sibi simul adiungere ut ego et vos et illi
fecimus. Secunda vero concipit tertiam solam tu et ille vel vos
et illi fecistis. Tertia autem tertiam solam isti et illi fecerunt.
Itaque etiam in hoc iure creditur late patens tertie persone
copia que omnibus adiungi potest. Secundum igitur compluribus simul
loquentes dicunt Nos fecimus non est supradicto contrarium
unusquisque enim loquendo conceptionem facit eorum qui una se-
cum loquuntur. Quippe cum unusquisque pars est totius
qui si velit secundum imitationem loquentes necessario vel secunde
vel tertie eos attribuit persone. Sed quia tam de pronominibus quam in
verbis contingit in quibus et finiuntur persone. Et sciendum quod in
prima et secunda quidem persona pronomen ponitur in tertia vero non nisi de-
monstratione egeat vel relatione. Verba plerumque nomen in
eius loco ponimus ut si Pompeius dicat ad Cesarem
Ego et tu et Crassus teneamus rem publicam. Sin autem
egeat demonstratione vel relatione tunc ponimus pronomen ut
ego tu et ille quem vides vel ego et tu et is de quo
dixi. Verba vero nomen tertie persone est absque vocativo sicut supradi-
ctum est nisi subiecto vel vocatio verbo coniugatur et
iure quia ipsa propria persona nomen non ad aliquem
sed de aliquo tantum loquimur. Dicimus enim nominativo hic qui
natus est Virgilius utrum presentes prima enim et secunda
nisi figurate admonitione nominis non egent cum et secundam
et qualitatem tam sciat ipse qui loquitur quam cuius ad quem pers

putez loquitur videtur scire vel aspirare. Alie vero pre idea
esse adiunguntur nomina quia potest vel absque pronomina vel
spacio eius qualitas obscurari. Itaque pronomine et sic propria
esse nomine vero etiam qualitas manifesta et qua sepe sit
dubium in ea pronomina ut Virgilius in vio libro. Tunc pr
ille viam qui sit comitatur requiritur cum ignoratur propria
eius qualitas quia nomine solam eius substantiam non etiam
qualitatem significat pronomina quantum est in ipsa platonis vox

Genera pronominum sunt quinque masculinum ut hic femininum
ut hec neutrum ut hoc commune ut qui trium
generum ut ego tu sui. Sed igitur omnia pronomina ut supra
docuimus sunt quidem fixa aut mobilia sunt idest ex
masculino feminino et neutro faciunt absque tribus primi-
tivis prime et secunde persone ego et tu in quibus ipsa
generatio secundum generum confundit. Et sui quod tamen sit relativum
ut docuimus tamen generum quamvis non vocis distinctione sed
pore constructione subiit. Relatio enim est cogitationis ante-
late repetitio ut Virgilius scribit ad laudem sui rogat
te ille ut causa sui faciat. Sed si quis dicat cur ergo est
hec cum sit relativum non est quinque trium generum. Videmus
quod sui sibi se a se non solum relationis causa quod supra
diximus sed etiam ipsius tractatus singularis casum qui com-
ples sunt prime et secunde hec habuit ut confundat genera quo
enim greci per tres personas primitivorum obliquis casu
plurali tantum tractantes quae et quaedam sunt omnium generum HMOI
COI TOI HMOCO TO HMH CH VH. Sic nos quoque
illorum auctoritatem in plerisque secuti per tres personas

[illegible]

habemus pronomina filii terminancia per obliquos et omnis
genera generis mei tui sui mihi tibi sibi me te se a
me a te a se. Alia vero ociam sicud apud grecos mobilia
sunt ut ille illa illud iste ista istud hic hec hoc is
ea id ipse ipsa ipsum. Derivativa quoque meus mea me-
um tuus tua tuum. suus sua suum. noster nostra
nostrum vester vestra vestrum. Duo tamen inveniuntur genera
nostras et vestras. quorum prima terminacionis caduit et vestras
unde quod in prima sincopa facta est in ea accentus perfectus
mansit quod et maluit ullus ut arpinas pro arpina-
tis. firmat pro firmatis cupit pro cupiunt illic pro illice
Itaque neutrum quoque idem in e et fiunt nostrate vestrate. Ex
quo quoque ostenditur illorum vetus in tis 3a analogia a
vetustissimis platutisse. Cassius hemina in 2o annalium
hunc hos libros sibillinos nostratis sapiunt. Marcus cathon
in legis meninie suasione. Ager solentus arma
nostratia ferit plautus in bachis. Ergo oratores profeto
principes summates viri summi accubent. Ergo infi-
mates infimus pro infimas necesse est autem omnia
pronomina tria genera vel in una eademque voce confusa
vel in diversis distincta esse tractibus. Ideo quod pro uni-
cuiusque rei propriis accipiuntur nominibus que tam in masculis
et in feminis quam in neutris inveniuntur generibus que in
pronominibus quoque necesse est ostendi sine demonstracione sive relacione
Reuntur tamen cum habeat genus nec prima et 2a persona
nisi finito non nisi inter mares et feminas exercetur
quorum sunt prima et 2a persone id est a quibus proferuntur et ad quos
dirigitur loquela. Ad quod dicemus quod possunt etiam hominum inveniri

nomina neutri generis ut in maribus hoc bason hoc
encolion quod etiam in feminis glicerium dorcium possumus
tamen etiam ad res que non habent naturam loquendi vel audiendi
per conformationem id est prosopopeiam primas et secundas
adiungere personas etiam si sint generis ut ferro mari celo Illud
quoque notandum quod derivativa pronomina que sunt septem ut supra osten-
dimus meus tuus suus noster vester nostras vestras alia
sunt intransitiva generis hoc est quorum tamen genus in quo possessor
auditur et alia retransitiva hoc est mobilis in quo posse-
ssor denunciatur quod tiaceo ~~gregum~~ discernit quod et
nominis sic superdocuimus communis compositer ipsius possessionis non
declarat nec adiungas nominibus Et sciendum quod intransitiva pro loco
funguntur retransitiva vero magis appellativa nominum vel pronominibus
derivativis possessivis nominibus possessivis et que a propriis derivantur
infinite pro intellectui possessionis nec adiuncte nominis alius
discernant ut meus filius Telamonius natus Euandrus
ensis Et vide quod appellativa magis assistunt que generis sunt qualitatis
Etiam ac possessiva pronomina quoque nomina igitur primitivorum resolvuntur
tertiarum est enim meus filius mei filius Euandrius
ensis mei Euandri ensis Commune ac possessiva pronomina
cum possessivis nominibus quod in utrisque possessor subauditur
Et quod bene intelliguntur pre et quod in genitivos primitivorum similiter
resolvuntur cum possessione non commune Et pronomina possessiva
omnibus sunt quia possessoris nomina vero possessiva non omnibus
Hectoreus enim clipeus unum est proprium possessoris Et non
ab appellativis quoque derivata communibus multorum sunt quia pos-
sessorum non tamen sunt proprie esse quia quod pronomina ut huma-
nus marinus Et quod nomina tunc intelliguntur proprie ensis

Enucleati tr

[illegible]

Secundo igitur

adiungantur verbis primis vel ultimis pronomina vero per se et secunde inveniuntur persone dubitationis possessoris in nominibus possessivis que ab appellativis derivantur ut si dicam thermina vestigia possunt et unius et multorum intelligi thermantium Preterea nominibus vero non quia tam per singularem quam per plenum numerum possessiones sunt Excepto suus cum primitivum eius sui sine est utriusque numeri possessiva vero a descendentibus non solent adiungi ut hectoreus pro non dicimus sed vero ut possumus dicimus pronomina vero adiunguntur ut meus pater

Figura pronominum duplex est aut enim simplex est pronomen aut composita Simplex sunt omnia alia preter ea tria tamen composita iuxta interpretationem apud grecos Greca unde iste tertius Componitur igitur iste et tertius secundum ut ister istor. Is vero cum adverbio idem quod est isdemque ex quibus et composita tertius est iterum is enim femininum eadem neutrum idem quia terminatio que in masculino ponitur Vergilius in primo eneidos Idem ambas fratris dolor atque eadem hora tulisset Iuvenalis in primo Et tamen alter si fecisset idem cadet sub iudice morum Inveniuntur tamen preterea genitivi compositio dicimus enim identidem id est idem etidem cum obliqui deficiant Et unde quidam masculino quam neutrum ex duobus est corruptus Reduntatam masculinum quam femininum mutatur enim m in n et e ante d Compositione ita ut eius eadem quod in aliis quam compositis solet fieri apud eandem compositionem ut quedam quandam quorundam quarundam que tamen possunt et per adiectionem tertie composita Ceteri vero casus superdictorum pronominum hoc est eadem eiusdem eidem eundem eodem eosdem eisdem eorumdem earumdem Ex integro et corrupto inveniuntur Itaque regulam exigit per duas Unde et

et i tamen unum plenum masculini generis datiuos et ablatiuos omnium pluralis sibi id est sibimet vel eidem et ipsis vel eisdem Iuuenalis in II satirarum implet et ad mechos dat eisdem ferre cinedis. Solent autem auctores etiam per synecdochen unam pro duabus ponere ut Virgilius in primo saeuos et crudelia secum fata lici pro liciis et ille urbe Patauium pro Pataninis Antonii gladios potuit contemnere si sic pro Antonii. Iste vero et hic non componitur nisi per eos casus qui in c desinunt absque datiuo id est vel per nominatiuum accusatiuum et ablatiuum singularem per plenum vero numerum nisi unum genus neutrum qui est et accusatiuus vero quod solus plenus numero. Et tamen finalem ut hic istic hec istec hoc istoc huc istuc hac istac Terentius in Heautontimorumenon Auspicatum istac et illis que hac istac hec istec qui sunt per sincopam sequentis sermonis quidam tamen quod per methaplasmum finis quam compositionem proferri confirmant unde aspirationem seruat quod ut illec ut illic quod autem composita seruant ostendunt aduerbia adhuc absque c: egomet et cetera quibus adiungitur met magis per percussionem et assumptionem quam Greci vocant epitasin vel paragogen solet proferri. Et prime quidem persone omnibus adiungitur casibus egomet meimet mihimet memet. Secunde vero persone obliquis solis tuimet tibimet temet. Statius in primo Thebaidos Ceu tibimet sceptra et proprios laturus honores. Recto autem non additur ne dubitationem faciat cum etiam verbum intelligi possit. Dicit tumet itaque breue spatium proferri et addere solent auctores vel temet Lucretius in primo Accipe preterea

Et si mihi ...

Prima enim

Et secunda

que corpora tute intte est. Idem in eodem: Tutemet a
nobis iam quovis tempore vatum. Ennius: O tite tute tati tibi
tanta tulisti tiranne. Sulphes avibus in ijo Eccle-
tiae: Seu tute malis hospites seu tute captivos habes.
Sunt enim dimetri iambi. Unde neque in alio casu eandem te-
rtiam adiectionem invenies. Nec non plus nominativo casibus additur met
aliis absque genitivo: nosmet nobismet et vosmet vobismet.
Lucanus de domo sua: vobismet ipsis pontifices. Tertie quoque per-
sone triptoto id est suimet sibimet semet. Pte quoque ablativo-
rum pronominum possessivorum invenio adiectionem: meapte tua-
pte suapte nostrapte vestrapte. Sciendum tamen quod et met et
te et pte addunt supradictis pronominibus vel discretionis causa
plerumque vel significantie, ut Terentius in Adelphis: Ego-
met rapui. Intelligitur enim ego et non alius. Lucanus
per ayrena [illegible] non admoneris tu quasi tute
nos ita salutas. Tute dixit pro tu ipse per te et
non per alium. Iterum tete utraque particula acta esse geminata
ostenditur vel ablativo quoque et in prima et in tertia solet fieri
persona ut meme sese. Geminata tamen esse ostenditur accentu
penultimo acuto. Rarum etiam compositionem in his
solis casibus invenimus qui soli inter obliquos supradictorum
pronominum similes sunt impositi. Supradicta enim geminatio
in aliis casibus fieri non solet. Et sciendum quoque quod hoc
ad errorem multorum factum est ut inveniantur quidam casus
adhibentes compositionem vel adiectionem, alii vero abnuegent.
Solent enim apud Grecos Attici ECOTE HMOTTE per
duos casus id est genitivum et dativum addere que per agoge
per alios casus non inveniuntur EMAITON CAYTON.
Defecerunt unde [illegible] Hec quoque solebat per omnes casus vetustissimi

Margin headings: **Genera pronominum sunt** — **Enim igitur omnia pronomina &c.**

Outer margin notes: Nota met te pte — tete meme sese

[illegible]

adde articularibus vel demonstrativis pronominibus hoc est ab aspi
ratione incipientibus ut hicce huiusce huicce hecce
hecce unde hoc quasi duabus compositionibus ce sequentibus solet
poete producere ut hecce erat alma parens quod me per tela
per ignes eripis. Et sic in antiquissimis codicibus invenim
his ce scriptum. quod et apud Terentium in Andria huiccine
est credibile aut memorabile. Unde vero secunda pronomi
his casibus frequenter additur ce qui in s desinunt propter eupho
nie causa huiusce hisce hosce hasce. Nec solum poete sed
etiam oratores his utuntur supradictis adiectionibus. Cicero
in primo invectivarum hasce ego non tam milites acres
quam insitatores lentos esse arbitror. Inveniuntur tamen etiam
nominativum pluralem hisce proferentes antiqui ut Terentius in Eu
nucho hisce hoc munere arbitrantur suam Thaidem esse.
In quo videntur euphonie causa s interposuisse. Unde
pluralis illice unde illic ce apocopa facta in fine servat
accentum. Terentius in Andria huius rei caput illic est.
Illiusce istiusce illunce istunce veteres dicebant. Teste Pa
piriano qui de orthographia hoc ostendit. Terentius in
Eautontimorumenon illancine mulierem alere cum
illa familia. Hec igitur hoc est met te pte ce adie
ctiones esse ipse sensus arguit qui nullus in his separatis
potest inveniri. Nichil enim compositum dividitur quod cum non separe
retur sensus sit corruptus. Tamen hec eadem corrupta ab
integris esse videantur. ut expers ab ex et parte et pars
confitio ex con et facio. Idem eis et demum egomet ego
met tute suapte huiusce nunc dicenda presertim quare
addita si separetur nichil habere possit per se

[illegible]

met te pte ce adiectione

Eccum
Eccam
Ellum
Eccos
Eccas
mecum
tecum
secum

Accidunt eccum eccam ellum eccos eccas mecum tecum
secum nobiscum vobiscum. Hic sunt pronomina an adverbia
adquod dicimus quod adverbia pronomina simul et numeros et casus
in eo habere non possunt. Sunt enim quedam pronomina tam significatione
ut meatim satis et facit. Et quedam casus videntur certos
nominum habere sicut ad personis ut domi domo domum
quedam numeros ut semel bis. Sed ad solum supposita nisi in
pronominibus inveniri non possunt. Sunt igitur sine dubio pronomina
adeo ad non est idem dicere ecce et eccum quod ecce adverbium hec
terminationes genus femininas et numerum et pluralis demonstrantibus
dicere eccum ad nonnisi masculinum et unum et eccam nonnisi
femininum et unum. Et eccos ad et eccas non nisi plures. Sed
est enim aliud eccum nisi ecce eum. eccas id est ecce eas
eccam nisi ecce eam. eccos nisi ecce eos. Ellum nisi ecce
illud que omnia tam grammatica diversa quod tamen hic actores utuntur
nam que accipit unum vide vel aspice vel tene quod
sepe per eclipsim solet intelligi. Mecum ad et secum et tecum
nobiscum et vobiscum per anastrophen cum pronomine pro-
est unde et casus qui sunt proprium cum id est ablativo in
utroque numero pluralitatis componuntur quod igitur si dicam pro te et te-
pro idem sit et cum quibus et quibuscum et cum me et me-
cum. Verum antiquissimi utrique dicebant [illegible]
Satrephati causa solebat per anastrophen dicere
nobiscum pro cum nobis [illegible]
ablativos [illegible] preposterare proferre reperitur. Teste plinio
qui hoc in secundo sermonis dubii ostendit et Cicero-
ne qui de oratore his utitur verbis nobiscum cum me et
cum te dicere ne eidem coputarim admiserendum [illegible] cum
nobis sed potius mecum et tecum et secum et nobiscum

Recesse est autem

Vicesimum capitulum [illegible]

et vobiscum dicimus cum apponere que facit obscenum assi-
due apposita continuum tamen absque observatione naturali ordine
hec meminit protulisse verum tamen nostra apposito catastrophen
patitur nisi ea et fortassis ideo ecclitica vice fungitur quia
ecclitica nostra sunt quam ve ne Rex nunc supradicta
pronomina unus causa id pati cum in aliis quam quibusdam
scitius hec eadem sola communes quasdam significationes proprietates
interest et refert id quod solet adiungi omnium casualium absque
supradictis quamque pronominibus pro concreto genitivis ablativos ponimus
possessivorum ut interest et refert mea tua sua nostra vestra
Causa quam infiniti possessivum cum supradictis verbis et quod pro
nimium post Cicero pro Varreno Ea credes si potissimum cuidam
datur/ detur ei cuja interfuit non ea cuja nihil interfuit
Cuius gentile nomen est non solum cuias sed etiam cuiatis pro-
ferebant quam genere plautus in penulo Cuiudus sit cuiatis
unde sit ne pepercerit quid cuiates estis aut quo ex oppido
pote quam ea sola in eodem ablativo assumere solet meapte
tuapte suapte nostrapte vestrapte Sed si que forte tan-
git ex in fine cum sit proposito In compositione ad plus durat
valere ea pars que in fine sit Sciat quod conjunctives et pre-
positives et adverbia unum nomen et pronomen ante se posi-
torum in compositione non mutat ut uterque quisque cuiusque
qualiscumque totidem tantum cum genitivus solus ex obliquis
in usu invenitur tantidem Terentius in adelphis tantidem
emptam quod quamvis videatur pro eiusdem poni tamen significat
quantitatem que deprimenda minime esse potest quod sortiam solum
ut sepe diximus significat. Est igitur nomen quo-

---

partium est [illegible] partium scilicet partium [illegible] etc.

Cuiatis

Sic [illegible] questionem [illegible] dictum est [illegible] [illegible] unde [illegible] [illegible]

Illud secundum

[illegible] possessivum [illegible] unde [illegible] addit [illegible] [illegible] possessorem [illegible]

et simplex eius tantus tanta tantum [?] sub quo continetur
hoc tantum dixit emptam quantitatem plenam primi eiusdem
tantum ergo nihil aliud significat nisi relationem et pluralem
quantitatis que etiam si posset pro eo primo accipi non tamen etiam
et primo esset. Non enim id quod pro aliquo accipitur omnino
de etiam ex eadem parte accipiendum est. Componuntur nomina ad
pronomina ut huiusmodi istiusmodi huiuscemodi sicut et apud
grecos ΜΕΚΙΝΤΕΟΣ et sunt omnia nomina etiam que in sine
pronomen habuerint eadem enim qualitatem sunt pronomina. Secundo ponit
Componuntur etiam adverbia pronomina eccum eccam eccos eccas
ellum eam praeponens etiam ecce donatum mecum tecum [?]
per singulos quos cum eam componit quo et memet tete sese
Eum nomina que supradicta ut huiuscemodi per grecos que ita sunt solos
quos enim cum separata per appositionem habere exigebat statuant
eos in compositionem significat quid est enim eiusmodi nisi mo-
di eius eccum id est ecce eum eccam nisi eam me quod vetu-
stissimus erat in usu sicut supradictum est

Habuerunt pronominibus accidit qui et nominibus et ver-
bis et participiis id est singularis et pluralis Sola enim
declinabilia possunt habere ex eisdem verbis tamen singularem
quam pluralem numerum id est que sub personalibus finitatis sive
infinitatis accidere solent sine quibus nullum declinabilem id
est singularis et pluralis inveniri non possunt Itaque si careat numero
persona quod dictum iam est caret etiam numero [?] ut
infinita et impersonalia et gerundia Principales igitur
que partes nomen et verbum et que loco eorum funguntur
hoc est pronomen et pronomen supradictos numeros habent in declina-
tione aliae autem minores partes hoc est praepositio coniunctio

Et sunt quod intersecus [?]

Communes sunt

adverbia intellecta declinatione carentes numeros suppositos
habere non possunt. Sciendum igitur adverbia esse quaedam numero-
rum non ex eadem voce singularem et pluralem significantia ad personas
vel singulares singularem vel plurales pluralem quos suppositae personae
reddunt numeros sed simplici vel uni vel pluribus eadem adiun-
guntur voce sive singulares sint unum sive plures ut semel
facio facis facit faciamus facitis faciunt. Similiter bis ter
quater saepe adverbia declinatae personis numero simplici adiuncta eos
numeros significant ut facimus nos faciunt heroes faciunt scriben-
tes cite omnes plures. Et item facio ego facit homo facit
scribens cito utique singularibus utimur. Sunt igitur et pronomina
duo quae in nominativo possunt unum singularem et plures. Sunt quaedam
pronomina numero communia ut idem dixi enim idem vir et idem
viri. Sunt alia non solum numero sed etiam genere communia
ut haec haec nihil et haec mancipia. Possessiva autem
non solum quemadmodum iam diximus duplicem sunt numerum et
intrinsecum quidem eundem habent quem primitiva eorum defen-
sorum ad personas tractis singularem et pluralem meus mei in
nostri unde sicut est et primitivum eius utriusque est numeri
quod id quod intrinsecus utriusque numeri est quae tam pro singu-
larem quam per plurem declinatur. Dicam enim [illegible] sing-
illorum. Theodorus memorialis scrinii epistolarum et
adiutor quaestoris. Ipsi scripsi manu mea in urbe
Romana Constantinopolim nonas februarias Mavor-
tio consule et

Hic assignat duplicem
[illegible] nominis
primum possessivorum
[illegible]
adiungit [illegible]
bus possessivis et [illegible]
[illegible] possessionem
[illegible]
[illegible] possessore ut
[illegible] idest mei
[illegible] idest
[illegible]
[illegible] possessore
[illegible] po-
ssessione [illegible]

Secundo quae

Deinde ponit differentiam
inter pronomina possessiva
et nomina [illegible] est
[illegible] possessiva [illegible]
[illegible] possessiva [illegible]
possessivorum [illegible] ut
[illegible] possessorem designat
[illegible] possessor
[illegible]
vel [illegible] vel [illegible] tale
[illegible] possessore [illegible]
possessiva [illegible] nomina [illegible]
[illegible] possessori [illegible]
[illegible]
[illegible] possessore [illegible]
[illegible]

Et quod nomina

Addit et aliam differentiam
[illegible] possessiva nomina
[illegible] pro
possessore [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] possessorem designat

Dubitatur in possessivis

[illegible] addit
differentiam [illegible] in posse-
ssivis [illegible]
[illegible] dubi-
tatur [illegible] possessivis idest
est an unus sit possessor
an plures [illegible]
[illegible] et unius [illegible] vestigia
[illegible] est [illegible] quaedam [illegible] sunt
[illegible] dicatur [illegible]
[illegible] possessiva [illegible] quaedam [illegible]
[illegible] meus et tuus [illegible]
[illegible]

Possessiva nomina

[illegible] vestigia possunt intelligi et unius [illegible] vestigia
[illegible] In pronominibus vero possessivis [illegible] est [illegible] quaedam [illegible] sunt
posita ut [illegible] possessores designant ut [illegible] dicatur [illegible]
[illegible] plurima [illegible] loquatur de se solo [illegible]
[illegible] possessiva sic posita sunt ut unum [illegible] possessorem faciunt ut meus et tuus [illegible]
[illegible] et de pluribus ut [illegible] possessionibus [illegible] ad quam refert [illegible]
[illegible] assignat differentiam [illegible] possessiva nomina non
possunt adiungi maioribus sed vel parvulis vel minoribus [illegible] solet dici Hectoris
pater [illegible] Hectoris frater vel filius. Possessiva vero [illegible] etiam adiungi solent
ut [illegible] Cur autem hoc est [illegible] Sed fortasse dicat aliquis [illegible] possessiva
pronomina meus et tuus et alia quaedam plerumque ostendunt familiaritatem et dilectionem [illegible]
[illegible] et maioribus adiunguntur [illegible] possessivis nominibus non convenit [illegible] non possunt vel non debent

Tredecimus liber Prisciani

Casus quoque accidit pronominibus quemadmodum nominibus
et prima quidem secunda et tertia plus quam ceteris casibus
habere non possunt quippe cum vocativus in eis nullo
possit inveniri nisi in secunda persona est sola. Secunda vero sola
habens vocativum sex casus potest habere sed ad quam sermo dirigitur
unde nominativo quoque et prima in vocativo tamen sola supponere sunt du-
bio et finite. Itaque etiam in appellativis nominibus vocativa demonstra-
tione secunde persone proprium locum fungi videntur in eo tamen ut si
dicam grece νεμέα aliud ergo nisi eum ad quem loquor ...
ergo in illis partibus que tertie plerumque sunt persone tanta vis
est vocativi ut transferat primam ad secundam personam. Quod in pronomine
quod totum est secunde persone fit deficiat tamen vel ad aliud transferat
personam cum nulla alia pars sic discat eum pronomen. Demonstrat
quod pronomen prime quoque persone possessivum quod solum etiam secunde potest
adiungi persone sic prepositum est. Habent vero non possessiva que
in prima persona que intrinsecus sunt generi integra confinitur sed
possessiva que extrinsecus declinantur vocativum quoque apud 2am a-
ssumpsit persona tamen ad eam dirigatur. Terentius in Andria
pater mi. Idem in Eunucho o mea tu. Idem in eodem
o mea Thays o meum savium. Idem in Adelphis o
noster Demea. Monstrat quod gentile cuius sex ubi et
vocativum sola possunt dicere possessiva pronomina que secunde adiungi
non potest tacent vocativo. Sunt igitur alia monop-
tota ut istoc ... cetus ... seculum ...
secum nobiscum vobiscum. Alia triptota ut ... sibi se
... unus ... Alia tetraptota ut ...
... Alia vero pentaptota ut ille
ipse iste. Hexaptota vero pronomina non inveniuntur quod secunda
persona in qua sola sex casus inveniri possunt plerumque fit

Assigna pronominum duplex est etc.

ntm vtd Vt Virgilius in ijo bucolicorum ntm ptulit tu

qz puez qz tunc daturq vtm in Gramatica o mea tu de

vnatiua qz pe pne hnt vtos qz put 2e adiungi psone

vt dictu est Notu q oibz variant casibz Vnec i noibz

tu hoc invenies Sris tibus que ntm in vs et gtm

in ius tramcia 2m qndam pnom declinacoz infle

ctunt vnde qdam decepti pnoa ea esse putauerunt vt

vnq vnis solus solius totus totius vlla ullius

vllus alius vtos habe non put ad abnegat habe

puent deriuacoz pnat vtus ad putez solet de

monstrare pnam Sunt igitur i pnoibz modi declina

cionum quatuor Primus qui in tbus pnuncioru psonis cont

p obliqs cas Vna pts pnue pne dissonq e a gtu dat

qz deficit vt ego mei vel mis tu tui vel tis Sui

qd 2m analogiam debuit esse sui vel sis qd dubitacoz

causa ne vbum esse putet recusauerunt pferre Sed

tu ad grecorum imitacoz hiis qz dicptibz vtun gtis pno

in apud illos em emon et emonis dorice et Bon

et Bonis dici solet In. ois at desinens gtus solet ap

nos in is diffiniri vt demosthenonis demostenis

hermogenonis hermogenis In iiij vd in ij pa

mon prann Cayron Sir Eb ego Emon Bon

thon chei tu sui Emonis Bonis thonis chis tis

Sis Sed ppr supdicta causa tacitu e tnc gre

gtus Enni in ijo Angenus tua mis ad cordibus

esparac chis dixit p mei Datus michi tibi sibi

Vnec nura in casu voles gtm et dtm grie tua

noibz qz inve sibi desinetes gti et dti ta i pa

Compositum igitur

[illegible]

In genitivo tamen plurali

[illegible]

qui in quarta declinatione Tertius vero tertio(?) ablativus plus est acto in sin(gulari) numero Preterea dubium est hoc quod a grecis esse acceptum illi enim Emelthen Bethen Thethen ... presentes cum adiectione ten loco quarto accipiunt Eum quod quidam ex ipsis sextum esse casum existimaverunt Nos etiam a nobis plerumque plurima invenimus prolata Uranoten et cum preposicione Exouranoten Unde Romani sextum casum assumpserunt In plurali vero numero quia tria prima id est similiter similes sunt ... plus quam est unum prima et secunda sibi ... nos vos nostrum vel nostri vestrum vel vestri nobis vobis nos vos o vos a nobis a vobis Ex primis igitur personis tam primitivorum quam possessivorum plurale intelligunt ab omnibus casus et unum ... in possessivis quia quae in possessione sunt Eum verba solent personas in fine magis ostendere ut amo amas amat Quod igitur sunt nomina id est casus et quia in fine ostendunt quod ... principalibus pluralis vitande causa confusionis

Iste vero ethnic(?)

Nunc enim mei tui sui nostri vestri genitivus possessivorum et primitivorum quid inter sit ad quod dicendum ... primitivorum genitivus casus adiungi possunt et unum ut mei ager est et mei agri instrumentum et mei agro dedi et mei agrum colo ... mei agri et mei agrorum et mei agris et mei agros dicimus ... tui ager et tui agros sui agrum et sui agros nostri ager et nostri agros ... possessiva genitivus adiungunt pluralis eiusdem unum mei servi filius ... sui vestri sui vestri ministerium vestri frui frater vestri servi soror ... a nobis quod ... primitivorum genitivus casus adiungi possunt vel unum

ut Iulii ager agri agro agrum agro. Agri agrorum
agris agros agris. Similiter possessivis vero pluraliter adiungitur
et primus ut Iulianum agri Iulianum agrum Iulianos
agros. Similiter omnibus accidentibus hoc scitur quod structura
vel ordinatio orationis dubitationem repellit. Nulla enim
alia re discernuntur a se tam partes orationis quam accidentia eis nisi
structione ad quam et constructio fit. Nam inveniuntur voce sepe
plura ut amator accusator orator et nominativa sunt et
verba. Talia poete musae diei rei et genitivi sunt et dativi.
Structione igitur discernuntur a se que attentissime est in omnibus
inspicienda. Queritur etiam illud cur tam
apud Grecos tria pronomina personalia primitivorum et in singulari
numero habeant nominativum ut egō sy ī et in plurali apud Latinos
tertium et nominativo deficit et plurali pronomina separatim non habuit.
Et existimo eam esse causam quod necesse erat vel tantum aspirationem
proferre nominativum et hi dicere qui plus erat alterius pronominis vel
loco aspirationis e proponere et si dicere i quod est quinto genitivo in e
deficit ne dubitationem faceret sicut et sis in genitivo pro sui
plurale quod qui est hoi apud Grecos in i transfertur. Dativum enim
pluralem apud Grecos hoi desinentia mutat eam in i. Lathi
non latini Grece hoi. i et quo lathimon latinorum
Grece hon horum et sicut lathimois latinis Grece hois his
et quemadmodum lathimois latinos Grece hois hos
Femininum quoque lathiman latinae Grece hai hee lathimon lati
narum Grece hon harum lathimas latinas Grece has.
Unde aspirationem quoque ubique servavit que est i grecis
ex quibus nascuntur pronominibus hoc tamen interest quod tertia persona
primitiva apud Grecos relativa est quod et Grecum sui similiter
se a se et Grecum eius ei hic vero et hec et hoc apud nos

Utram egomet et reliqua

Tertia pars principalis capituli in qua agit de pronominibus que ad ... [illegible]

demonstratiua sunt ipse et compositiua cum his a relatiua quoque
videantur geminata. Necessarium igitur tamquam pronomina pro uno
habemus. Deserit enim sensu et quedam sunt iunctis modis. Recur-
rens tamen apud grecos nec supradicti pronominis, id est sui, ra-
rus est in usu. Preterea quod non solum sui vel sibi se
sedetiam heautou se frequentius quod vel apud grecos ...
... quod ipse in se agere qui patitur per hoc pronomen ostendi-
tur eget vero casu que verbum habet in se etc.

Secundus est modus eorum pronominum declinationis qui in
ius terminant genetiuos quorum datiua abiecta us genetiui
genetiuorum solent proferri ut ille illius illi. Ipse
ipsius ipsi. Iste istius isti. Is eius ei. Hic huius huic.
Neutrum solum assumpsit c per omnes casus singulares absque illis
qui in s desinunt hoc genetiuo singulari et datiuo et accusatiuo et
ablatiuo pluralibus. Quibusdam tamen figuraliter autoritas solet addere
ce, precipue coniuncte, quod et pluribus eiusdem in eandem termina-
tibus comprobatur ut hicce hocce hasce. Cum his quoque reliquis
casibus vetustissimi addebant eandem particulam ce, ut hunce
huicce hunce hecce hocce. Unde Virgilius quoque sequente
per sinalimpham manentibus duabus cc solebat pro-
ducere hoc, ut Virgilius in ii° Eneidos: Hocce erat alma
parens quod me per tela per ignes eripis ... scripto-
rum negligentia protulit una c. Et similiter datiuo et accusatiuo
casu singulares et genetiuo plurales h. m. n. finitur c sequente
ut hunc hanc horumce harumce. Genitiuus vero et
datiuus supradicte declinationis in ius terminantur, genetiuus est tamen
... ut ille illius illi et pronunciatur penultima ... genetiui quam
tamen poete etiam corripiunt absque uno alius ... quod solum
duabus vincit syllabis, semper unum corripit penultimam ...

Reliqui vero casus secundum mobilium terminationem nominum declinantur

[illegible]

Illius illi illud ab illo ab illa ab illo. Et pluraliter
Illi ille illa illorum illarum illorum illis illos illas
illa ab illis. Que tenent eiusdem forme tantum pronomina commu-
nia. Et sciendum quod in e quidem terminantia masculina
mutatione e in a faciunt feminina ille illa ipse ipsa iste
ista. Is vero ea facit quod solum litteram penultimam mutat in
feminino masculinum enim ab i femininum ab e incipit. Hic
enim et hec ab eadem littera videntur incipere. tamen aspiratio
in primo utrisque ascribatur et apud grecos. Thaon thas
thaonthes vel thos et thee communis diversas habent voces
ab eodem tamen incipiunt spiritu. Eorum neutrum hoc quia et primam
et finem similiter masculino mediam vocalem mutat. Illud
etiam attendendum quod tamen ille illud iste istud is id fa-
ciunt neutrum. Ipse solum quod et ipsus invenitur a vetu-
stissimis plautus terentius in um desinens facit. Terentius
in Andria ipsus mihi davus qui intimus est eorum
consiliis dixit. Idem in eadem hoc ipsum atque hec ipsum
nichil pericli est. me vide illa enim que quibusdam ipsa
est ratio non adeo similiter videtur. Ideo in um facit neutrum
quia in us desinit masculinum. Idem alius tamen in us terminans
neutrum tamen aliud facit. Omnia neutra pluralia similia sunt verba
feminis ut illa ea hec et cetera

Supradictorum pronominum genera hec sequuntur nomina
Dicto in us quidem desinentia quibus unus solus
totus alius ullus quod tamen ab uno diminutivum esse ple-
risque videtur. Sicut enim nonnullum et quod ab eo compositum nullus
Et ex duo uter et alter. Et ex eis composita uterque alter-
uter neuter. Cum is vel in er unum quibus vel qui et
que ex eo compositum. Hec tamen ipsa contra mobilium regulam
nominum solebat apud vetustissimos terminare etiam genitivos
et dativos ut Terentius in Andria tam in eis tam

Hec quorum ablativum

Nam tamen

Nam tete

nulli consilii pro nullius consilii. Terentius in Heautontimo-
rumenon: nulli loquitur alteri pro alterius. Idem in Eun-
ucho: Sole in ridiculo fuit pro soli. Et cuimodi pro
cuiusmodi. Lucilius pro hostio: uxor cuimodi est hosti-
ne ita sunt videar simulare ut tibi omnino non pepercerim.
Sed igitur minores sequuntur supradictam normam. quamvis in ius-
titiam pronominum formam declinaverunt in uno ex eis ma-
gis nominum declinationem sequuntur. neuter neutri neutro dicentes.
Sed apud veteres etiam in ius quamvis simplicis sui generis inveniuntur
desinens in genitivo et in dativo. Plautus in Vidularia: Neutri
reddibo donicum res diiudicata sit. Sed igitur supradicte
forme normam soleat in unum facere neutrum. unius unum
totius totum. ullius ullum. uter utrum. alter alterum. Duo
tamen in d finiunt ea neutris quod alius aliud. Alis
quod antiquissimi pro alius protulerunt. cuius genitivus rarus est
in usu et eum debuit vera propria vincere sicut utrum et alterum
tamen par est prioribus sed producit i penultimam semper. In nominativo etiam
quamvis nominum regulam in genitivo invenitur. Varro
Tellius de vestitu et de vehiculis: Varam pinnam nisi
est et eum in ab eos mores quibus prius habuit honos dat
ubi datus sit tum uti eos muterem atque alius modi sim
pro aliusmodi. Lucretius in ii pervorsum esse aliusmodi
postulare pirnum in te atque in ceteris fuisse. Lelius in ii
Vereor ipsi eos aliusmodi esse atque Hamilcar dixit ostendere
possit aliter. Idem Brutus: Nullius alius rei nisi ami-
citie eorum causa. Gaius Caesar in Anticatone priore:
unius enim excepto quae aliusmodi atque omnis natura fuerit
suos quisque habet caros. Gaius Fannius in primo
annalium: Sed in vita agenda didici multaque in
provinciarum bona videantur post inventa. Et multa

Sed solebat

amplius aliusmodi atque ante visa essent. Sed quod
mirum est femininum genus etiam communem quidam inveni protulerunt
Caelius in primo Antequam Barcha perierat alii rei tan-
sa in Affrica missa. Veniunt etiam quis esse generis
putaverunt vetustissimi sicut apud Graecos hostis Terentius
in Eunucho Sine oculis mirum quisquam non videt. Phe-
dram contrario quisquam dixit pro quaequam Plautus in
Mustellaria Dic mihi si audes quis ea est quam vis du-
cere uxorem. Et obliquos eius tam in femininis quam in masculinis
genere trahebat. Unde nunc quoque antiquo more in femininis masculinis
tive proferuntur quibus feminini in dativo ut quae quarum
ablativus quoque non solum in o sed etiam in i a quo vel a qui
et a qua vel a qui ut obliqui in X^o. Accusativa ex aequa-
libus una quicum pariter mares pro quacum Terentius
in Eunucho Terentius in Parmenone Unde quoque plurali
non solum in i et in e sed etiam in es ut qui quae vel
ques. Accusativum etiam quos quas vel ques ut Pacu-
vius in Medio Quibus sunt isti Cathos quosque vinne
regna vidissent Accius in Neoptholemo. Sed
quiesdam similiter dativum et ablativum inveniunt quoque tam per is quam
per bus proferunt quis vel quibus. Sciendum autem
quod omnia quae pro interrogativo vel infinito id est pro quis
ponuntur et inflectuntur communiter relativa accipiuntur per se
non in lectione generaliter sive obliqui casus generaliter ante-
tum regula sunt et omnia sunt infinita vel interroga-
tiva communiter relativa accipiunt per se id est in lectione
generaliter per omnes species. Quaeritur in hoc mo-
do omnis sed et dativus Una pars minor sit genitivo obliqui
illi ipsius isti ipsius ipsi unius unius solius soli u-
trius utri alterius alteri cuius huius huic cuius cui ei

[illegible]

metaplasma sunt accipienda in dicto quod regula exigit et plerique poetarum metris complebat. Vt Virgilius in iiii° Eneidos: Cuique loci leges dedimus connubia nostra Repulit. Idem in 3° Georgicorum: Hinc a stirpe pedes themo protentus in octo. et ubique hec finat. [illegible] tu sed racio dissiparum et maxime ei dicte causa ne metrum esse putetur [illegible] de nominibus quam titulus memoravimus. Unde pluralis etiam datiuis et ablatiuis secundum Prudentium in ius [illegible] finem, quorum datiuis sunt in i trahens et pluralis in is desinens paucis habent [illegible] ei eis vel ys vt cui quis quem. In quo est per adiectorem dicte causa accidit. his ceruis et ibus pluralis antiqui protulerunt. Plautus in Curgulione: Eodem die vos paro et pono parissimi ceteris ibus quod per dieresim ei et eis imperare bissillabum. Vndat Iuuenalis in v° Complet et ad mechos dat eisdem ferre tinedis. Cetera quam hunc vide protulisse per dieresim in 1° Gillarum Letus hunc dono videas dare matre nepotes. Idem in eodem ffalsus hinc pinnas et carmina sumere chere. Simile quam vide protulisse per dieresim. Terencius de litteris viii vt cuique est proximitas loris cruri est enim Bothadeus ex duobus Iomcis a maiore et tribus trocheis. In eodem Et ordine fulgens cui dat nomen sinopes et m

Tercius modus de omnibus pronominum est tercium sequitur per oia mobilium de numero nominum meus mea meum. Tuus tua tuum. Suus sua suum. Noster nostra nostrum. Vester vestra vestrum. Secundum tertium [illegible] secundum vtrum de facere. In mee Cophonie causa duas et breues in longam quitit. Terencius in Adelphis: Domini Hesthine domini germane. Idem in Eunucho: Ehe parmeno mi nos tu. Adeo at

Hec igitur hoc est metre

masculinum est utrius possessivum et non generis vel alte-
primitivum per sincopam quod conclusum videtur quod nunquam voca-
tivus positivum femininum vel neutrum adiungitur. Cuius quidam
utrum etiam in ius dixerunt tam et transitivus et absolutum
ondunt

Q partus modus est tercius sequitur per os cas tive
ordinis nostra vestras nostratis tam ideo de cama
tum flectitur fiat quod per sincopam profertur. Vetustissimi enim
plerumque quidam utrum quoque proferebant. Vo. D Non esse pronomen
nec articulus multis dominus videtur. Uerum ex quo sit uto. Cum
enim quod est de pronomine eiusdem habet utrum et utrum qui a-
ssumunt o ut o tu hic hec hoc talis sunt pronomina contracta
uto vero est igitur pronomen non articulus. Vos. Cuius per demo-
strationem ponitur o quae contraria est relationi quam articulus facit.
Deinde articulus nominum non habet. Uerum idem confirmatur stoi-
cos quod articulos opponitur pronominibus facit apud nos tam
non ex articulo et pronomine oppositi quemadmodum apud grecos sed
ex pronomine et adverbio ibi. Deinde Ceterum quoque hostis facio
antiquitatis videtur habere articulum subiunctivum. Simpli-
tum nominum appellativos quod plurima quoque alia inveniuntur
apud nos simplicia que apud grecos composita sunt ut felix in-
felix Eutichetes Sanctus Agios pinus Eusebes
et alia multe non tamen ideo secundum greca attendentes debemus
ea composita dicere vel que ex greco inveniuntur simplicia apud nos. Apud
nos composita ut incestus Memolimmenos ineptus Amoros
supplinus perittos sicut et multa alia. Sine dubio
igitur o adverbium est vocandi et optandi. Est etiam interiectio
nichil tamen interest sunt o. Hoc est utrum et heus quod enim
dicimus heus innenes sit o innenes. Itaque omnibus utris
pronomen o tu o mi o noster exemple adverbium est vocandi
quod nulli alii casui nisi uto sequendi adverbia puto adiungi

Unde etiam
etiam etc.

[illegible]

sicut etiam verba 2e persone ut venisti ad me virgili et
pronomina. scripsisti tu homere venisti tu terenti. Ipsis tamen solis
vel ipsis adiungantur verbis tunc cum etiam nominibus utimur. quo
et in prima et in tertia persona ut tu es doctus ego sum
presens priscianus ego vocor tu vocaris herodianus. Ma
le igitur quidam 2am personam nominum non putant habere cum
nomina que sunt tertie persone tamen si tamen supposita verbis sint in-
certa sunt etiam prime et secunde sive plurali ut socrates sum
socrates es socrates est socrates vocor socrates vocaris
socrates vocatur. quod non in pronominibus est que maxime disc-
ernunt personas. accipias ergo nomen in 2a persona ego sum bonus tu
es bonus ille est bonus. Vocativus igitur nominum vel pronominum tertie
persone sunt. Ex quo tacetur positio verbo vel nomine. Rome enim recte
dicit Appollonius ambulo Aristophanes ambulas. Pronomina
enim prime et secunde persone ideo maxime accipiuntur ut loco propriorum
fungantur nominum ad verbis carentia personarum ut ego ambulo
tu ambulas. Itaque loco tertie persone melius nomen ponitur. et
maxime si abest ego facio tu facis tullius facit. Ipsi
vel presens sit iuxta et demonstrare hoc ipsum volentes indi
cative dicimus hic vel iste vel longe videatur et dicimus ille
vel si absit quasi de eo cogito utimur relativo is dice-
tes de quo iam nominum aliquid vel locuti aliquid ante sumus/
Sunt igitur semper in demonstrantes sit prima et 2a persona. hoc autem
nos tacet utens iure ad tertiam retrudi personam. Substa-
tivis autem et ipsis solis ideo adiunguntur verbis et prime et 2e
persone nomen nominum quod videntur ipsa hec verba vim demonstra-
tivam habere. ostendunt enim substantiam ipsam personarum vel nominatorum
in qua sola sola demonstratur ut exigunt pronominibus que demo-
stratur verbe sunt. Nominativi igitur omnia que sibi iunguntur in duabus
personis posita casualia sine distinguantur sive co-
pulentur eadem fiunt tamen ut ego persona fiunt non ut
dicimus ego vel priscianus vel donatus vel priscianus
et theoctistus et ego et ille vel mei vel tui

i vel [illegible] semper mutat [illegible] ibi Nec meruit [illegible]

Et [illegible] ab adverbio [illegible] partem [illegible] ... ad verbum [illegible] ... de templo id est [illegible]

Ne communi ante et termine etc.

[illegible]

Sed in plurali etc.

[illegible]

Nec minimum

[illegible]

Parte quoque

[illegible]

Sed si quem parte

[illegible]

Componit nomina

[illegible]

Numerus pronominibus accidit

[illegible]

Numerum igitur duo

[illegible]

Sequuntur vocabula etc.

[illegible]

Explicit primus tractatus de pronomine tredecimi libri. Et sequitur secundus tractatus eiusdem libri. Et notabilia super eiusdem textus

Casus quoque accidit pronominibus quemadmodum nominibus

[illegible]

Ista pars p(ro)ba(tu)r ... [illegible] ... quia ducit cum forme casualis

Sequitur igitur alia

st(at) illi(us) plur(alis) ... Unde post addit item ... p(ro)nominu(m) alia s(un)t
monoptota id est unicasualia ... [illegible] ... alia sunt
triptota id est tres diversos terminos ... [illegible] ... casus habeat esse
... tetraptota et pentaptota et exaptota ... Unde ... [illegible]
... sex ... exaptotos ... est triptota ut ... tetra-
ptota ut ... pentaptota ut ille ... exaptota ut ... exaptota ...
[illegible]

Sequitur igitur in pronominibus

[illegible]

Unde constat [illegible] additu[m] [illegible]

Queritur iuxta mei

[illegible]

Queritur etiam illud

[illegible]

Preterea quod non solum

[illegible]

Secundus est modus

[illegible]

Et sciendum etc.

[illegible]

Illud etiam attendendum etc.

[illegible]

et michi et tibi vel me et te et a me et a te. Sed
at nisi in vna eadem quia pronomina conficiunt diuersa non iungi non
potest vt bone et caste et formose quia eciam alia pronomina sicut ta-
habere non potest nisi contra diuersas iungere pronominibus non possunt. Ce-
teris vero casibus diuersas personas iungimus quippe cum in omnibus
illis inueniatur personis ergo cum dicimus ego et ille et tu sine
dubio nos est tu id quia maxime dignoscitur in plurali numero
quod plurali conceptorum sicut prima persona ergo cum dicimus ego et tu
docti sumus sine dubio tu nos intelligitur et quod pronomina
vsque casibus adiunguntur nominibus ego vigilans tu vigilans ille
vigilans mei vigilantis illius vigilantis tui vigilantis et quod ad in-
terrogaciones non redduntur quis scripsit ego etiam scripsit
tu etiam scripsit ille. Et quamquam [illegible] vtrum hoc et vtrum
habet [illegible] at vtrum non omnimodo et vtrum neque eciam
interrogatiua nomina nec infinita nec abnegatiua nec distribu-
tiua vel imparatiua nec relatiua que omnia tenent demonstratione
vtroque pollicentur vt quis vel qui qualis talis quantus
tantus alius nullus alter alterutrum vter vterque singu-
lini terni quaterni et similia. Vter pronomen et tale pronomina. Ce-
tera vero nomina per vtroque tamen eciam si sunt apposita loco pronominum
funguntur eciam demonstratiua ipsa desinunt preter [illegible] personam
et quod in se vim et [illegible] pronominis tamen vt. Illud eciam sci-
endum omnia pronomina apud latinos absoluta sunt et tamen compositiua
quod subiunctiua vestigia accentus id est orthotonomena
eciam apud grecos sunt quedam inclinatiua vt moy emoy
me. ego dico. dico ego. tu dicis dicis tu. ille dicit dicit
ille. Absoluta autem dicuntur que cum aliis sociari possunt vel non
sed quando ego dico possum et solus et cum alio intelligi.
Solet tamen addita plerumque significacionem vel discretionem
ostendere quam greci diastolen dicunt egomet ego et non
alius meum non eciam ipse ego vel egomet ipse

[illegible]

Sciendum autem quod qui etc.

[illegible]

ut Terentius in Adelphis egomet rapui ipse egomet solus argentum id est ego et non alius. Quae hic solum apud Latinos reciproca sit in eadem tertia persona quod Graeci antanaclasticon vocant id est quando ipsa in se actum reflectit persona ut eadem sit et agens et patiens quae idiopathian potest facere. Emauthon. Sui vero seauthon et heauthon quod est primae et secundae personae sed pronominibus simplicibus primitivis utimur quae tam in reciprocatione quam in transitione poni possunt ut mei misereor et mei misereris et tui misereor. Sibi tum misereris. Sic etiam apud Graecos quoque vetustissimus omnium fere auctorum Homerus simplicibus utitur pro compositis ut Emelissomai pro Emelithon. Sui quoque tam Ethon quam Heauthon facit quod est relativum reciprocum. Sed hoc quoque apud Homerum invenitur saepe simplex pro composito ut pro Ethenethen ffegingonta id est ante se fugientem Ethon pro Heauthon dixit. Utitur autem ideo non hic compositum id est non sibi se a se quia necesse est quando Ethoelithon facit tam actionem quam passionem in eadem intelligi persona non aliter igitur potest proferri quam in quem aliquid agitur nisi per obliquos casus. Evenit enim ut a nominativis actus proficiscentes ad obliquos casus sive in transitione personarum intelligantur sive in una eademque persona in transitione ut Aristophanes Aristarchum docuit. Tu mihi dixisti. Ego te honoravi. Et per sola quoque verba ... integer et transit rursus ad obliquos casus dedi tibi honoravi te. In una quoque eademque persona hoc idem fit hodie ut Phemius se docuit docendi enim transitio non ad aliam personam fit sed ad ipsum Phemium reciproca. Aiax se interfecit. Rursus enim interfecit ad ipsum Aiacem reciprocatur. Egredi igitur sextus primitivorum pronominum casus ubi accidit una eademque voce et transitiva demonstrare personam et reciprocam. Unde Homerus quoque antiquissimus auctor in simplicibus ipse pronominibus et intransitivas ponit ut dictum est personas et transitivas ut Emelisomai pro Emauthon.

omnis enim et idem loquitur. Sine autem et synon iustitie
vult enim cognovit et aliud est cogitus preterea inmodes addiderunt
contra priora que intransitivas fecerunt personas. simplicibus vero ipsi sunt
transitivis itaque idiopatheis grecos id est proprias agentes
causas quasi patientes dixerunt. Illas vero hec simplices allopa-
theis hoc est in alias passiones facientes nominaverunt. Hec
igitur nos qui in plerisque auctoritatem sequimur grecorum in pro-
nominibus quoque eorum [illegible] auctoritatem simplicibus est utimur
pro contrariis id est non solum cum ad aliam personam agit sed etiam cum ipsa
in se in aliam, ut Virgilius in iiii Eneidos. Cui me moribun-
dam deseris hospes. Terentius in Adelphis. facito te apud
illum deum virtus tua me fecit. Idem in Andria. Hic quid me nunc
faciam scio. Idem in Adelphis. Edepol Syrisce te curasti
optime molliter. Dicuntur igitur. Cur si mei pro emou
et emautou et tui pro sou et seautou accipi-
antur, tamen non et sui pro hou et heautou acci-
piantur non habeat vim. Ad quod multa sunt dicenda. Primum
est quod si loco aspirationis (ut supra diximus) que in principio tertie
persone apud grecos id est hy ponitur s non est dubitandum
ad quartam et quod enim hou sui et hoi sibi et hee se.
Sic nos id est s debuit esse et in aliis enim dictionibus consue-
solebant Eoles sequentes latini vel in digamma vel
in s convertere aspirationem. hemis semis. hex sex. hep-
ta septem. et fortasse ideo ex eo per anastrophen
factum est is aliud pronomen quod postea puto et relativum esse
quod hy apud grecos deinde ex [illegible] id est hy non
[illegible] est etiam apud grecos [illegible] Postremo quod in hoc pronomine hoc
potest inveniri id est sui sibi se a se sive reciprocum sive
sit transitivum ut non intelligatur actus vel ab ipsa in se
vel ab ipsa alia in aliam personam et ab alia in ipsam

Sequitur in hoc modo

[illegible]

Vnis possessiuis vel adiunctis copuletur tunc enim agere solum non etiam pati fit vt ille miseretur sui seruum et sibi silentem et se sequentem et se ducentem ab ipsa in se vt decurris in cuuria ipsius sibi esse minoris videatur. Passiua enim quoque ab actiali que fiunt in alia ab ea et in eandem ab alia vt idem ab in eadem hac fidem sibimet obseruant qui se sciret non destitutum vt dacem hugocedi. Quod enim situad vtrumque habere quantum ad transitionem non potest dicere enim genitiuus vel verbo adiungitur ad personam suus vt mei vel illius potior vel possessionem vt mei seruo loquor. Alii vero casus non ad possessiones sed ad verba eorum feruntur. Igitur sui puerum vel ad rem per reciprocum id est sui passionem sibi vel retransitiuum vel ad possessionem vt sui seruo loquitur vel sui miseretur vel rogat me vidua vt sui misereatur. Nunquam autem absolute quo alia vt ego loquor et tu loqueris et ille loquitur. Cum enim sic dixerimus non sit actio vel a semet ipsa in se vel ab alia in eandem integrum numquam potest verbum vel reciprocum vel transitiue nisi in obliquis casibus. Dicitur autem obliquis non adiungitur transitionem per que ad personarum fierant vel verbo in se vtrumque demonstrauti vt ego te docui. Ille me pfuit vel docui te vel pfuisti non. Illi per reciproca voces ego non pfui tu tibi pfuisti ille pfuit sibi vel me accuso te vituperas. Rectus enim per se ponitur transitionem non fit vt ego scripsi. Vna enim eadem persona interesse non potest esse ubi. Nunquam etiam obliquus eidem verbo possit siue transitionem vel reciprocationem adiungi vt ego scribo mei autem scribo dicere non possumus. Ille facit. Illius facit nemo dicit. Cum igitur sibi loquitur dicimus quoniam verbo loquitur vtrumque intelligimus ille. Cum sibi vero coniungimus ad eum tamen hoc est dictum qui est vnus ex obliquis praeteri actio fierant non mirum autem sui puerum et reciprocum et transitiuum aliquem esse. Cum enim Euanthon quoque et Bauthon apud Graecos qui quidem ad actio hac est ad verbum pferuntur recipta sunt vt Euanthon Aratio ibi exponet

[margin:] Quartus modus est

ipse me audio Tercia at ad possessionem adiungitur quod fit per sola
gentium tusitina sunt ut Cmanthon Doy lone Thipsa id est mei
forum tercidi. Hec at id est sui sibi se a se terie esse pronomine prima
coniugatio illis personis tertio appollonius Bintho yxon vocat
Comprobat etiam ipsa dicto In qua sequitur declinatio pronominis et
scde pronomine quo apud grecos Emon Eon hon Thon Eme Se hee
the Sic etiam apud nos mei tui sui michi tibi sibi me te se
a me a te a se Et quemadmodum predictis locis affirmavi quam habet
tercia apud grecos persona Et per illam per omnes casus Ut
hoc quoque ut hoc pronomine nostro tusitino nostro recipro utamur
Homerus similiter ut iam dictum est servum tertia persona primi
quoque cum tusitiva nostra recipra utitur ut kenthezonar Cove
caperes thethessinelymoyo Krassignethon Cmo dixit
pro oy Idem chinetaraonitho Ahrassinuslenzay pa
therio per Elython Itemque apud nos quoque modo pro hon modo
pro Eohn ut sui accipi Sibi sibi pro thon et Eohn et
se pro hee Et sciendum quod quemadmodum hoc pronomen reciprocum est eiusdem
persone verbum habet quamvisi casum admittat ut sui meminit
Sibi placet et manifestum quod admittat verbi vim hoc nostra casus
tua actionem aliquam Si igitur pronomen quoque hincque dicitur speciem habet
hec est in se recurrens ponatur nostrum et tercio verbo eiusdem persone
erunt duo nostri Duo autem nostra per se verbi et actio et passio
ouderit coniugatio non potest sed obliquis et curte Vox ponitur in recipro
sedes in illis que in tusitorum sunt alteram personam Nec igitur
sui nostra potest constare [illegible] Tercius vero ^igitur^ pronomen quibusdam putatur
quod declinatur ad pluralem grandia pronomen Tercius cuius tui
sicut ille illius illi et quod pro omni nomine ignoto nobis
tamen proprio quoniam appositio ponitur potest ut quibus fecit quibus dixit ve
riudentes ad hincque dicitur interrogatorem vel proprio utrum vel appo
sitivus fecit Virgilius vel poeta Et quod plurimum fit sine aliqua
certa qualitate quod est sui dupros Ad que dicendum quod non solum
[illegible] omnino coniungit vel discernit [illegible]

P non esse

[illegible]

sed vbi secundus vra et pnoa vicea declinatoz nomi se
quunt' vt oia declinatia meus tuus suus noster vester
nostras vestras Et circa noa denez pnom vt vnus
vni vni Solus solis soli Totus totis toti vllus vllis vlli
Nullus nullis nulli Alius alius alij Cunq' gtus q' par e
pllie ulti penult semp pduc Sed altius cont quia dua
bus vincit pllie ulti sed semp corripit penult all
altius alteri vtez vel vtrius qua vna supat sta hez in
metris et pduc et corripi Et qe ex eis opponr cuius
hec qz quoddam cruce eor decius induci pnoa reputa
uerunt Sed cum oia hec ad certum num vel quititez refe
runt' quod possunt esse pnoa eciue et oia qlite et quitite
carent et loco ppriorum que sunt indiuidua hoc e nichil que
vel quale habencia accipi solent Quapropter igr equalez
scam vel quititez sunt neq pporum nomi loco accipiant
finitorum sine dubio noia sunt appellatiua Quia illa que infi
nitam qlitatem sunt vt qualis talis Quod enim infinita
vel interrogatiua et nobis accipiant ppria que ignoramus
ipsius ppria vniuersalitatem scie vel qlitatis vel quitatis sunt Re
ctus omnes scam sine aliq certa qlite demonstrat hoc tamen intelligit
intr scam illam quam pnoa sunt quod id a ppetuali et ppria
vniuersalitate accipiunt scam que demonstrans pnomen vel re
latiua absentium pnomen intelligi Hec autem qualez et
infinitam scam que ptinet ad vniuersalem rerum cuiusque et spetiei et
ptes demonstrat Quod igr et quitites et pnoes sunt
sps qlitatis nomi accipis Sic etiam infinitam et generalem
scam que est in hoc noe hoc est quis vel qui et que
et eo qponitur in hoc esse dicimus qlitez habet igr etiam
qlitem quam significat nomen Ut breuiter totum igitur
colligam pnoa loco ppriorum accipiuntur nomi itaqz
finitas exigunt sibi pnoas quas num ex supradictis pt
habe nobis quale sit magnitud quaz oia vicerim noia

Quale igitur

sine dubio ab omnibus nota accipi. Pronomina autem et alter et uter
et solus et omnis causa eius nomina esse putantur. Sunt autem in hoc
vel derivacione quedam inequalitates inveniuntur ut quisque quid
alius alia aliud. nichil mirum. Sed in omnibus partibus orationis
de quibus nulla dubitatio est hoc invenitur ut in nominibus
supplex supplectilis hospes hospita. gulus gula. In pro-
nominibus ut ipse vel ipsius ipsa ipsum. In verbis cum
fui fero tuli. Illud quoque quidam obiciunt quod demonstrativa pro-
nomina est ut hic ego et qualis et tantus. sed falso. Nam
adverbia inveniuntur quoque demonstrativa ut ecce. Ergo et nomina
possunt esse derivativa et pronomina. Tamen inveniuntur tacentia de-
monstrationem que sunt relativa ut is sui. Hoc tamen interest inter
derivationem nominum et pronominum. Id quod demonstratur per pronomen
solum ostenditur per se. Nec ad aliud pertinet extrinsecus. quod vero
per nomen nostrum [illegible] que ostenduntur. sed et illorum ad quos
referuntur demonstrationem habent ut talis pirrus apparet. qualis
pater eius. Et quod pronomina derivativa in eodem genere et numero
manent eius qui derivatur. Nomina vero derivativa possunt
diversa ostendentes ad diversa referre ut si aspiciens magni-
tudinem tiberim esse minimum. Sed fit nilus magni. [illegible]
[illegible] vel si quis dicat statua herculis [illegible] tanti
fuerunt mei parentes quantus iste herculus. Sed cum [illegible]
aspiciat ut plus [illegible]. Si igitur plures causa [illegible]
nomen derivantes [illegible] que est in quantitate vel qualitate
qua [illegible] pronomina sine dubitatione est nomina magis [illegible] esse
[illegible]. Itaque interpretantes quando talis vel tantus dicimus
[illegible] de quo loquimur [illegible] adiungimus [illegible] qualitati
[illegible] tantus et talis pronomina
esse non possunt. neque pronominibus redduntur sed nominibus. [illegible]
[illegible] tantus vel qualis. Terra autem nomina [illegible] demonstrativa talis
tantus. tot. et quod a nomine et pronomine [illegible] vel [illegible]

[illegible marginal gloss]

Unde hoc quoque aliud intuentibus demonstrat id est sensum et aliud extrinsecus intelligi id est qualitatis quam per se pronomen sine adiunctione nominis habere non potest. Sciendum tamen quod talis et tantus et tot si ad presentes dicantur etiam demonstrativa sunt. Cum autem ad absentes relativa vel redditiva tamen ut qualis Hercules fuit talis Theseus fuit. Illud quoque sciendum quod in vocativo omnia nomina eius capacia possunt esse demonstrativa. Itaque in hoc solo finitatem videantur rerum habere personarum. Praeterea in aliis casibus infinite sunt persone et tertie. Nisi quando substantiva vel vocativa adiungantur verbo. Tunc enim et secunde et prime persone copulentur ut superius memoravimus. Ut Priscianus sum Priscianus vocor. Virgilius es. Vel diceris. Omnia autem infinita vel relativa vel interrogativa tamen semper de tertia dicuntur ad secundam. Ille enim ad quem interrogatio videlicet dirigitur non potest habere utrius quem respondet persone. Alius quoque tacet vero tamen abnegationem habet tam prime quam secunde. Dicimus enim neque ego neque tu sed alius. Unde quod tacet demonstrationem putando unum habere non potest ego vel tu pronomen hoc esse certum est non solum enim non sunt personas ... abnegationem habet finitatem. Tertiam quoque inventam posuit quod est illi pro qualitate et quod in amplioribus solet dici quam duobus. Pronomina loco nominum accipiuntur propriorum ut Aeneas [illegible] et idem recitat et unum et idem fit cum vero dicitur [illegible] et alius recitat sine causa est persona. Illud quoque arguit hoc non esse pronomen quod ipse cum omnibus subiungitur pronominibus ut ego ipse tu ipse ille ipse. Nec tamen alius ipse dicimus. Alter quoque et uter et ceteri ex eis compositi et ambo utroque habent non primam vel secundam personam sed pertinent vel referuntur. Nam alter partitivum in diversis est personis uter autem ad unam vult dirigi personam. Itaque in his esse non possunt que pertinent. Nam est enim uter: ego vel tu sive tu vel ille. Alter ex me et te vel te et illo. Quod ergo in his diversarum personarum possit esse unus qui ad unam pertinet solam tantum personam. Relativa quoque non demonstrationem

Cum igitur omnia

Et quod ad pronomina etc.

Et quod ad interrogationes

[illegible]

Egomet ipse

tacent utrumque habere non possunt ut ambo uterque alteruter
ullus etiam et nullus cum semper cum abnegacionem ponunt
et nemo tacent uocatiuo

Tercia pars principalis capituli in qua ostendit que nomina tacent uocatiuum et primo quod premittit ... [illegible]

[illegible]

Disiunctiua etiam sunt

Quarta pars principalis capituli ... [illegible]

[illegible]

Sum hoc solum

[illegible]

[illegible]

Retinet idem nomen

[illegible]

[illegible]

Sumitur igitur tempus mei et

Tercia pars ... [illegible]

[illegible]

possessor agat in sua possessione ad designandum cuius est possessio quod non sit in peregrina
[illegible] postea adiungit possessionis mei sive tenendi que sua [illegible]

[illegible]

Omnis [illegible]

[illegible]

Omnis autem obliq[illegible]

[illegible]

Nominat[illegible] Hoc autem id est sui

[illegible]

Omnis igitur [illegible]

[illegible]

Ad que dicendum

[illegible]

pronomen sit inquantum significat substantiam et qualitatem quod nomen proprio ponitur illud pronomen [illegible] dicant hoc est [illegible] et ille modus [illegible] sub qualitate [illegible] id est vero [illegible] forma subsistentem [illegible] forma [illegible] [illegible] quia forma [illegible] et per formam [illegible] dubitationem [illegible] [illegible] [illegible] sufficienter [illegible] [illegible]

Ut sunt ergo etc. Colligit itaque ut ad propositum [illegible]. Et nota quod omnia pronomina sibi [illegible] requirunt personas quod tamen [illegible] et cetera predicta non faciunt ideo non esse putanda pronomina. Deinde [illegible] quod est [illegible] dicta non [illegible] alter [illegible] declinationem [illegible] pronomina [illegible] sit regula [illegible] [illegible] numerorum sunt nomina. Numerorum autem vocabula [illegible] quibus res ipse [illegible] [illegible] et [illegible]. Non adverbia [illegible] et ibi [illegible]

Illud quoque quidam obiciunt etc. Et primo hoc facit. Secundo [illegible] respondet ad quandam instantiam [illegible] relativa [illegible] ibi Tria [illegible] talis tantus et tot quod sunt demonstrativa [illegible] obiciebant talis et tantus et tot [illegible] [illegible] pronomina [illegible] sunt demonstrativa et demonstratio sit pronominum [illegible] Respon[illegible] [illegible] et quedam adverbia sunt demonstrativa [illegible] differt [illegible] nomen [illegible] pronomen quia pronomen [illegible] [illegible]

[illegible]

Tria autem sunt nova etc.

[illegible]

Sed in eis qui talis.

[illegible]

Illud ergo nomen

[illegible]

Alter est et uter.

[illegible] ambo et duo [illegible] explanamus [illegible] [illegible] finis [illegible] [illegible] tractatus [illegible]

Explicit Tredecimus Tractatus Venerabilis Prisciani per me etc.
Et Sequitur Quartusdecimus Tractatus De prepositione
Et primo Notabilia Super eundem Capitulum Et nota de omnibus

Quoniam de omnibus vt potius declinabilibus disserui

Iste liber est in ordine ... [illegible]

Est igitur prepositio etc.

[illegible]

Est autem prepositio

[illegible]

Sed hoc interest etc.

[illegible]

Liber decimusquartus prisciani

Quoniam de omnibus ut potuimus declina-
bilibus supra diximus id est de nomine et
verbo et participio et pronomine venimus ad
indeclinabilia verum que inter extre-
ma ponitur nam cum sive illae similiter com-
plere non poterunt illa vero sive istis sepissime
complent itaque ut bene mihi videantur
praepositiones ceteris indeclinabilibus Graecorum
doctissimi praeposuisse et maxime
Apollonius cuius auctoritatem in omnibus sequendam esse putavi ergo
ab ea incipiam. Videntur enim que partibus est omnium partium
orationis et ceteris que tamen ad nomina plurima sumunt composita unum
sibi deinde defendere aliis vero id est casualibus tamen adiuncta
non veniunt ad eis nisi secundum ... Est igitur praepositio
pars orationis indeclinabilis que praeponitur aliis partibus orationis vel appo-
sitione vel compositione. Est autem quando per appositionem plerumque praeponitur
postponitur pro poetica plerumque auctoritate quod sive metris
servientes rarissime hoc inveniuntur facere nisi in tum que
solet quibusdam pronominibus apud omnibus illa postponi. Videntur autem
ordinem commutare immutant etiam accentum nisi differentia
prohibeat. quod etiam Graeci apud Latinos praepositione vel co-
niunctiones si praeponunt facere solent, ut igitur saltem. Quoniam
composite enim generaliter omnibus sillabis postposite acuuntur ...
sed hoc inest nec praepositionibus et Graecis quod coniunctiones compo-
site nisi componi possunt nisi cum declinabilibus. his infinitis
ut siquidem nequaquam. Praepositiones vero omnes in compositione praeter
separate ponuntur id est per appositionem plerumque non coniungunt duas
dictiones cum uno actu quod est proprium coniunctionis ut ego et tu
facimus homo et ... arant vel duo actus cum persona
ut scribit et legit homo vel iustus et fortis homo et ut
hoc ... planius absolutum non copulat unam pro duabus
casuales dictiones vel duo adverbia cum uno verbo ut ego
et tu facimus docte et sapienter ... bene et splendide

Praepositiones vero [illegible]

Et praepositiones [illegible]

In quo tamen possumus [illegible]

Sed redeamus ad dictam &c

loquitur vel duo verba cum uno casuali vel uno adverbio ut
vir docet et docte / recte scribit et legit / et preponuntur quidem
ante casuales tam in appositione quam in compositione ponitur. Con
iunctio vero nisi in compositione preponi aliis partibus non potest nec
supponi quidem excepto quod ut ubique plerumque undique utique
nisi tamen possunt magis adiectionem vel detractionem quam sillabe quod
ceterorum solet fieri factum accipere quam compositionem esse cum nec
significationem mutant nec legem inclinationis in omnibus
ut undique utique. Detractio ac per additionem finalis alicuius
sillabe apud grecos quoque solent inveniri ut hoyranos hoyra
nother hoex. athena onemathenethen. Sic igitur
uter uterque ubi ubique unde undique plerum plerumque quis
quisque uterum utrumque. Vel simpliciter tamen compositum plerumque preter
quam apud nos additur cum apud grecos quoque de in eundem modum in fine
additur nec tamen quidem accipitur ut ide thoytuade. Sed
redeamus ad dictam coniunctionem et prepositionem. Coniunctio etiam pre
ponitur casualibus tamen per appositionem solam cum contra prepositio per com
positionem dumtaxat preponitur illis preponi. Sunt ac vel unum
preponuntur vel duas vel tres. Et adverbia quidem derivativa
possunt esse preponuntur vero positive id est primitive sed apud omnes
si sequimur grecorum auctoritatem itaque adversum extra infra super
subter intra cum sint derivativa magis adverbia esse videntur
prepositiva cum preponuntur possunt enim etiam sine casualibus
hec verbis adiungi / ut ego intrampo cito tu exit. Ego
super aspicias tu infra. Sic est plerumque. Sciendum tamen quod omnia
adverbia que solent casibus adiungi Romani acceptos exemplo
grecis iure preponuntur posuerunt quod sunt prepositiva casualium et coniunctur
cuius sillabis vel quod interpretatio eorum apud grecos non prepositio sed
adverbium vim obtinet ut ante preterea pater meum hic ante
thespro sunt quod est prepositiva greca at vero ante lenes quo passeri
in ... eterum et ante peccatis ambo et finibus

exul hic ante tho propero ton fit et est sine dubio add
bud alii cont' quod catha fit loco [pro]ponis est accipiend[um]
ut cont' contionem metelli tu vd theoxenanthias
q[uod] [illegible] est fit [illegible] est sine dubio ut ego i hanc
partem [illegible] in cont' Juvenalis in p[rim]o Stat cont' stan
q[uod] iubet adu[er]bio q[ui] idem [pro]ponem esse putavit q[uod] pro
[illegible] ponere [illegible] ut Terencius i Andria
[illegible] adu[er]bio te [illegible] fuisse habeo gratiam quod at theoxenan
thios fit magis adverbium [illegible] ut Terencius in [illegible]
Et loco ex adu[er]bio [illegible] eat quedam [illegible]
qui pro [illegible] accipi[tur] loco [pro]ponis est Salustius
in Jugurtino [illegible] ea ubi [illegible] utere [illegible]
[illegible] [illegible] tanta dat [illegible]

De attentu[m] [com]positionibus

Attentu[m] sunt [pro]pones accentu[m] in fine tam apud
grecos quam apud latinos q[ui] tu alius ptibus lege
[illegible] in [illegible] [illegible] [pro]poste [illegible] q[uod] [illegible]
[illegible] fugiant in fine accentum [illegible] parte solent [illegible]
[illegible] quos [illegible] secuti in hoc q[uod] sequi[tur] [illegible]
[pro]poste [illegible] accentu [illegible] accentu [illegible]
[illegible] dra [illegible] ut [illegible] est impedialt ut v
[illegible] in p[rimo] Eneidos [illegible] tu finalem [illegible] accen
[illegible] nec [illegible] acuta non [illegible] adverbium [illegible] putet[ur]
tantam at [pro]ponem tamen mutacionem accentus [illegible]
facit q[uod] quibusdam [illegible] etiam [illegible] vite fugiat
que sunt [illegible] tertia [illegible] [illegible]
quibus in [illegible] latinus [illegible] est [illegible] in hac parte
[illegible] Romanos in fine ponunt accentum [illegible] sunt [illegible]
tu [illegible] [illegible] suam [illegible] facere soleant tu [illegible]
[illegible] [pro] [illegible] sequi [illegible] et quasi una pars tu ea [illegible]
[illegible] per [illegible] [illegible] unde et accentu in [illegible]
[illegible] [illegible] etiam in [illegible] [pro]pone [illegible]
[illegible] [illegible] [pro]pones accentum
[illegible] casibus aut loquelis unum suam [illegible] commutat

[illegible] [pro]positio [pro]ponitur est [illegible]

Sunt autem verum [pro]p[ositiones] [illegible]

[illegible]

De adverbiis

[illegible]

et similibus sit. Consorcium vero planissime de eis docet in libro quem de accentibus scribit etc.

Et composite quoque tam in recto quam in obliquis casibus ab eo recto gratia flexionis inveniuntur ut eundectus inducti inducto inductum inducte. Apponitur autem non nisi cum adverbio vel actu ut inhonestum, propterea pro patria. Cum vero semper in appositione ut induco extorqueo proturbo. Cum participiis in appositione quando cum verborum sunt ex quibus nascuntur ut inducens extorquens proturbans excepta per appositionem in actu et adverbio cum nomine ut inamanter producente. Duobus vero per appositionem solam praeponitur duobusque superdictis casibus obliquis ut in illum de illo et sibi praeponitur in appositione ut imperfectum inexpugnabilis. Inveniuntur etiam quedam inveniuntur composita sed non sunt unum sed ut abs absque. Unde ut supra memoravimus adverbium magis putatur quam quam coniunctio. Ideo a praepositione abs derivatum est adverbium absque quomodo ab ex extra. Similiter adverbiis praeponitur per appositionem ut perinde subinde deinceps abhinc. Jungitur non quidem per appositionem et per oppositionem. Cum vero per appositionem solam licet cum usus mecum tecum secum nobiscum vobiscum quoque esse videantur. Praeterea per derivationem vel compositionem quorundam verborum vel per appositionem cum ablativis pluribus per solam appositionem praepositio iungitur. Loco etiam quorundam accipi solet causalis ut per desidiam malicie nascuntur id est causa desidie. Similiter propter et ob. Virgilius in IIII Eneidos te propter libice gentes nomadum tyranni. Idem in X° Ling ob augurium infaustum mores quam sinistros. Sunt autem apud nos multo plures quam apud grecos apud illos enim cum sint decem octo praepositiones diversis singule sunt praepositiones que complent multarum apud nos praepositionum declarationem ut per pro cum et circa et erga et de et super. Iterum memorie est ponendum quod para et apud et prope et propter et preter. Nec sunt idem sed et illud tamen fit ut sint ampliores apud nos etiam omnia adverbia localia que solent casualibus praeponi que praepositiones non possunt ut supra diximus. Teneo enim quod ex eis in eis quod sunt ut pone tribunal ad ipsum hostem cum forum. Contra muros infra

citra supra montem extra muros infra obviam ultra alpes
Iungere enim omnia contra adverbia dicuntur esse que et etiam aliquando sunt
prepositiones etiam per se posita quod prepositiones habere nolunt per se posite
adverbia vero sunt et pleraque eorum componi non possunt. Omnes autem
prepositiones apud nos et componi et apponi solent. Postea hec que
continua locorum sunt etiam per se posita possunt apud lati-
nos quam sine casualibus proferri quod rarissime patitur prepositio. Virgilius
in ii° eneidos / pone subit coniux ferimur per opaca locorum /
Inveniuntur igitur apud latinos ex contraria observatione compositionis in prepo-
sitionibus quod cum esse sint quedam prepositiones ut aput ... inter
tra et quod quedam nunquam componuntur ut apud circum ... separe-
rantur ut tamen re di dis. Nulla prepositio habet aspirationem
sit nisi circum in aliis per compositionibus sunt que sunt aspira-
tionem sunt que non sunt ut hara habeo habens hic ...
heres. Rarissime apud prosam scribentes prepositiones postponuntur prepositio-
nes. Mecum vero etiam apud poetas difficile mutat ordinem
ut apud terencium in andria. Pre sequitur nisi cum ea
enim sola tamen apud poetas quam apud reliquos prepositiones cum pronominibus
ponuntur ut dictum est hic mecum tecum secum nobiscum vobiscum
Mecum etiam quorum quarum ... medie ...
ponuntur ut quadere quamobrem quasobres quamimparte
Secundo sunt quedam ... cum adverbiis localibus plerumque
prepositiones ut in adloca et in loca. A et ab et e et ex de
loco. Dantur quod nulla alia pars in x desinit apud latinos
nisi nota et ex prepositio que greca est et vix et mox et pax
adverbium ... quo utitur terentius quod grecum sit est. Sunt
que in compositione ... patiuntur ut cum sequente ...
... coarto coerceo ... prose-
quente ... assunt ... ... perdere ...
dam etiam ... passe sunt ut super ... et infra
... infera et extra ... ceteram ... antiquissimi ... ea
proferebant ut Lucas in ... scripsit sub-
ter supera que retorqueres Persius ... ut ...
magis ea proferant. ... prepositiones sunt adverbia sed ea

Ego ... in ... parte ... ... valet ... ... id est ... adverbium ... ... apud te ... id est apud te ... ... in libro ... est ut ... sepe dixi ... ... sit apud grecos ... ut ... ... id est ad ... eorum que ... ... et ... ... id est ... ... id est sicut ... dicit ... ... quasi dicat ... ... in alia vel ... ... ait

Accentuantur prepositiones

[illegible] preposicione accipienda Oportet autem scire quod quedam preposicionum dicuntur esse preposiciones ut nichil aliud per se posite sive aliis partibus oracionis componere possunt ut supra dictum est Quales sunt penes apud nos quasi omnes monosillabe ut ab ob pro pre per a abs ad in de e ex Nec non et dissillabe quedam ut circum propter [illegible] enim ad sensum scripture accentus suas accomodat ut ad modo preposicione modo loco est quod tunc adiungitur vel in [illegible] prima ut Virgilius in primo Eneidos / Ad te confugio et supplex tua numina posco ut idem in eodem / prima quod ad terciam propter [illegible] gesserat arctis tempori ut Salustius in primo historiarum Persi Macedonia sed non ad quinquaginta milia In composicione vero modo intentivum est ut compleat affirmat modo ad prima aliquid vel rem dirigitur ut alloquitur accedit [illegible] etiam supposite disiunctas [illegible] Tunc vero cum [illegible] sunt [illegible] [illegible] [illegible] plerumque ad verba preponi debent id est supra infra [illegible] pone et [illegible] alia tamen que et ita [illegible] plerumque preponuntur et [illegible] modo preposicione et loco plerumque [illegible] accipiuntur ut dictum est preposicionum ut supra [illegible] Epi[illegible] [illegible] [illegible] infra [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] septimo [illegible] latinarum [illegible] preposiciones que sunt recepte [illegible] tamen in aliis et partibus preposicione [illegible] [illegible] ut omnes ad [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] preposicionem quod tamen licet preponere ut [illegible] et [illegible] [illegible] ordinis confusione [illegible] poeticum a sive metro [illegible] [illegible] Sunt igitur sola hec pars id est preposicio a loco [illegible] [illegible] possidet non accepit / Sepe et verbis desunt preposiciones ut Virgilius in primo Eneidos / [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pro[illegible] erunt et preposicionibus verba desunt ut idem in [illegible] Eneidos [illegible] [illegible] sola [illegible] [illegible] [illegible] ymago [illegible] per [illegible] / Componitur preposiciones cum aliis partibus in [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] adoro [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] magis additur est [illegible] ut [illegible] [illegible] / Verba que [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in composicione [illegible] preposiciones [illegible] [illegible] [illegible]

Est quod pro loco circumflexus ut dictum est accipitur tam apud grecos
quam apud nos ut patet. Et idest tantum causa. Nec enim loco ca-
sualis circumflexus accipitur quod dyasintetica fit ut Virgilius in iiii°
Eneidos. Te propter libice gentes nomadumque tiranni
odere. Quando vero parasintetica fit compositionis vim sine dubio defendit.
Ut poeta in ix°. Sive Padi ripis Athesim seu propter ame-
num. Etiam ob loco casualis solet poni circumflexus Virgilius in
x°. Cum ob auspicium infaustum moenia que sinistras. Cum
in compositione propositionis habeat formam. Ut idem in vi°. Magnique
obvenientia terras. Tot maria intui duce te. Verum in
aliis partibus circumflexa sit in illis loco circumflexus casualis acci-
pitur ut contraversum propinquum. Lucanus in i° Invectivum. Circum-
[illegible] ut superius dixi discede etc.

Cum apud grecos separata propositio tantum soleat casibus
apponi idest grave dicto acuto. Apud nos duobus solis
propositionibus idest acuto et absoluto. Nisi excellentissimo ut est auctori-
tas. Ut Virgilius in iii Georgicorum. Et crinitum a mento
palearia pendent. Grave est usque 2m grecos propter absolutum. Circumflexus
apud grecos Theoachus quod est tenus non propositio sed adverbium
esse credit. Itaque apud nos quoque vero propositioni. Idem in i°
Georgicorum. Flat tenus arborum culta et sidera celi. Idem
in i° Eneidos. Capulo tenus abdidit ensem. Vero
vero per appositionem addita propositio per omnes manet absolutus. Vero
at cum per appositionem non recipiunt propositiones quia per infusionem
circumlocutionem idest non transeuntem ab alia ad aliam propositionem
ut pronunciaret hoc excelsius esse quam cum sit. Nam circumflexus
circumflexus vero et ablatis vero tristum sit recipiunt separatas propositiones.
Excepte enim tertie trisillabe fiunt. Itaque utraque quoque precedenti
sit grave ad integrum vel cum vel ut et carent casibus mire
non possunt per appositionem adiungi propositionem. Nichil enim carens casu
per se transitum esse potest. Propositio quod per defectionem verborum presit
generalem sumat accentum regulam. Ab accentu incipit. Ut
Virgilius in iiii° Eneidos. O mi sola mei super Astianactis
ymago. Terentius in Andria. Adeo modesta adeo venu-
sta ut nichil supra et hic ad plures grecorum Homerus.

Et composite

ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΗΜΙΤΟΥ ΦΡΗΝ ΝΗΕΣΠΑΡΑ ΔΗΑΝ ΗΡΧΑ ΔΗΠΗΝ ΛΙΠΤΗΟΥ
ΗΠΗΝ ΙΗΝΙΣ / Rectius est si praepositionem conferantur ~~ut Virgilius in viij~~ / De-
cus imperii et latium te penes hoc est a graecis Homerus in-
ΧΗΕΝΙ ΥΔΙΑΝΠΗΡΗΟΣ ΠΠΑΔΑΗΜΟ ΓΕΓΑΝΗΙΟ ΝΑΤΟΚΑΙ ΚΑ-
ΙΕΛΑΝΟ / Est tamen quando postposita etiam inveniatur si genetivus sequatur reddita
ad suppositum activum vel ablativum ut si dicam plurimum propter im-
peratoris vel iustitia in legum / Unde ad infine sit praepositio ...
generalem fiat accentum legem id est ab acuto incipit
ut nulle homines veniunt super nisi terra prohibeat sic ...
super ut est / ~~Virgilius in primo Eneidos~~ Afrika ... / Et unde
in fine accipitur ne adverbium vel nomen esse putetur sic etiam apud
graecos ... / Et pro loco adverbiorum vel interiectionum accipiuntur
... mutat accentum sibi ... / ~~Terentius in Eunucho~~ per-
pulsi credo numquam haud ... / ~~Et Lucanus in ijo~~
pro tristicia ... / ~~Terentius~~ sunt ille dies / ~~Marius ...~~ me-
ma victor hoc tamen etiam a graecis antiquis factum sic enim praepositiones
loco adverbiorum sicut etiam adverbia loco praepositionum solent poni
Homerus ΕΝΔΑΕΝΑΝ ΠΠΑ ΓΑΣΠΙΤΡΙΚΤΟΝ ΠΠΗΡΙΡΟΝΗΠΙΕ
compositum posuit pro adverbio et ΥΔΙΟΠΙΤΙΚΟ ΠΠΟΜΙΚΙΛΙΟΝ
adverbium pro praepositione nichil igitur mirum apud nos etiam praepositiones
pro adverbiis vel adverbia pro praepositionibus inveniri / Sed etiam loco
nominis ea solent accipi / ~~ut Virgilius ... praepositio~~
... / ~~... in xjo ...~~ tu ... hostia regum hostie ...
... et egregie sanguinis / Et in primo ...
... et ... ... posuit ... praepo-
nes etiam ... pro adverbiis ... pro ... accipiuntur ut ...
... praepositiones ... ponebant prae-
... / ~~...~~ et ... et ...
et ... ... solet adiungi
... praepositiones ... subiungitur ... apud poetas ...
... ... praepositio ... et praeponi
... ... et ... ...
... nisi in compositione ... adiungitur / ~~Separate praepositiones~~
vel acto vel ablativo adiunguntur / ~~Composite vero~~ ...
... obliquis casibus ... nascuntur ... est quod

cauda habet tam in appositum quam in appositam partem ut in
vado hostem et in hostem vado. Quia utrumque convenit est
quando diversa ut de te loquor hoc est contra te loquor. De primo
id est in sapino. Est quod [illegible] sillabice id est ambiguus
[illegible] na [illegible] ut [illegible]
localem vim possidet [illegible] ut venio per forum
[illegible] ad [illegible] italasium de Sicilia venio. Est
[illegible] apud grecos [illegible] cum aliis [illegible]
tibus [illegible] aliquando [illegible]
[illegible] apud nos in uno adverbio hoc
solet facere inde deinde [illegible] proinde subinde [illegible]
[illegible] per appositionem [illegible] ante adverbium [illegible]
licet. Est quod [illegible] ut Virgilius in [illegible] Georgicorum
[illegible] in [illegible] Est quod [illegible] id est
[illegible] ut [illegible] Sunt quoque plures [illegible]
tum ut [illegible] que etiam localem [illegible] possident
[illegible] et pro casuali [illegible] ut [illegible]
[illegible] id est [illegible]
[illegible] ut [illegible] et [illegible] ut Virgilius in [illegible]
[illegible] infecta veneno. Et localia adverbia
[illegible] ut [illegible] et [illegible] extra [illegible]
[illegible] et [illegible] ut [illegible] adverbia que
casibus solet adiungi [illegible] preponens [illegible] Et alia
[illegible] et localia adverbia que [illegible] et [illegible]
ut [illegible] et adversus vel adversum hostes sub
[illegible] loca adverbiorum ea faciunt [illegible]
ut domo venio pro a domo et domi sum pro in domo
et domum eo pro ad domum. Et [illegible] pro se ponit
[illegible] ut in urbem venio pro ad urbem et per [illegible]
[illegible] pro in urbe. [illegible] plerumque localem habent
[illegible] adverbia [illegible] localia nascuntur
ut [illegible] sub subter in infra intra [illegible]
[illegible] ut [illegible] loco [illegible]
[illegible] casibus [illegible]
[illegible] ut [illegible] duobus
casibus adiunguntur [illegible] et [illegible] de singularum
[illegible] et primo de his [illegible] Nomina

existente [illegible] pt
fid[illegible] s dicat de vlt
imac sicut pompei
[illegible] integer existente
[illegible] est dicit de
existente vltra [illegible]
velut pompeius di
cit ergo plerique [illegible]
de [illegible] accipitur
[illegible] pars [illegible]
sub [illegible]
[illegible] dicit ibi
[illegible] prope [illegible]
[illegible] illud
[illegible] dicat
[illegible] fontem venio
[illegible] prope
[illegible] quod exigit
[illegible] per se
[illegible] non [illegible]
[illegible] vel adverbium
[illegible] in depost
[illegible] exigit
[illegible] et in illo casu
exigit [illegible]
[illegible] plerique [illegible]
[illegible] pro loco [illegible]
[illegible]
[illegible] sic in [illegible]
[illegible] ex [illegible]
apud nos [illegible]
[illegible] apud nos [illegible]
[illegible] ad verba [illegible]
[illegible] non praepositiones
[illegible]
[illegible] loco [illegible]
[illegible] in compositione
[illegible] tot sunt
[illegible]
[illegible] autem [illegible]
[illegible] praepositiones apud grecos
[illegible] sunt fere sim
plices figure sed apud
latinos videtur esse
quedam figure [illegible]
site ut [illegible]
que [illegible] et ter
[illegible] quia
[illegible] medium
habet [illegible] unde inter
[illegible] mediationem notat

Quod non est [illegible]

[illegible] mediationem
notat [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] non [illegible]
[illegible]

Nulla praepositio habet casualem [illegible]

ut plerisque latinorum videtur sed hee ad ob per post ab-
trans. Dixisse apud ante cis citra contra erga extra
infra intra iuxta prope pone ultra preter propter
supra usque penes secus. Dixisse sunt ad usum eorum.
Rectius plerique apud grecos inter adverbia ponunt ut sepe
[illegible] quod etiam sine sermone et per se ponitur quod in praepositionibus
abnegat esse greca per se positus. Et quod licet tamen potius
quam oratoribus sine reprehensione et praepositiones et postponere
eas casibus. Sed praepositiones [illegible] dubitatio est non poetica
fiat auctoritas postponere non solent. Et quod eorum plerique
componi non possunt. Sed praepositiones apud illos tales naturam habent
ut componi et separari possunt. Verum vero ideo inter praepositiones
eas doces posuit quod praepositive sed nisi licentia hoc
poetica mutaverit. Et quantum praepositione quod principue sunt
eas apud ante contra citra et reliquas plerasque de singularum
[illegible] et [illegible] ut [illegible] differre [illegible] ad [illegible] in co-
[illegible] quam in appositionem plerumque [illegible] sunt ut
adeo adtuens advenio assideo ad troiam pro iuxta troiam
ad urbem pro iuxta urbem ad balneas pallatinas hoc est
iuxta balneas. Est etiam casualis ut ad quid fecisti hoc hoc
est [illegible] et [illegible] ut accomodativum adequativus adplus ad
[illegible]. Est etiam [illegible] ut ad illud in pugna est hoc est
contra illud [illegible] temporali [illegible] Ut Salustius in 1o historiarum
ad bellum persi [illegible] hoc est usque ad bellum persi [illegible]
[illegible] ut ad [illegible] mala. [illegible] in appositionem quam
in [illegible] per appositionem [illegible] obtinet [illegible]
[illegible] praepositionis [illegible] causali [illegible] et praepositione [illegible]. Ut Virg.
in xio. [illegible] ob auspicium infaustum moenibus sinistris
vel loco pro vel [illegible] accomodativa [illegible]
[illegible] poeta in iiio Georg. [illegible] qua [illegible] ob nimium idest
pro nimio [illegible] in compositione vero [illegible] contra vel [illegible]
[illegible] ut obvius [illegible] oppono [illegible]
vero ut obambulo obumbro. Per et praepositive et separatur
et [illegible] localem. Ut Virg. in 1o Georg. Curro per
[illegible] in more fluvius [illegible] et perrumpere [illegible]
galli. Sciendum autem quod omnia localia possunt eadem etiam tempo-
ralia esse ut per medium spatium et per medium diem

Verno etiam aliis rebus ad eandem significationem quod localia p(er)ti(n)ent
adiungi ut per virtute sic laudabilis Maximo qui locus laudis
ostendit fuisse virtus / Est etiam in randi Maximo vim obtinet
pro(pter) g(rati)e / Tunc apud vos quod in mare mando accipi ut per
ionem prias / Terenciius Virgilius in x° per te per qui
te talem gemine parentes / Est etiam perfectum plerumque in
compositione ut perfecto pervero p(er)seuero propio perroro sed
verbum quod vim obtinet quod p(ro) valde accipi / ut Terencius in Andria
per castorem / Litus puer natus est pamphilo abnegatur
q° sit in compositione ut persidus permerus / Post et compo
et separatim et sit sinecha g(ratia) compone(re) sedere quod loco
sive accipi / Rectum quod ornet sit magis sive loci sive temporis
sive cuiuscumque alius rei / ut Virg(ilius) in iiii° Georg(icorum) / post
modum compositum / Sed diuius p(ro) g(ratia) multi(s) temporibus et post pietatem
utilitatis ponenda est, loco etiam adverbium po(nitur) ut / Terencius in
adelphis post faciet tu pro postea / Virgilius in vi° ille
admirans venit ledonum statalis verge longo post tempore visu(m)
Nam quod compo est adverbio cum non pos(ui) / Deinde ex hoc poste
rus et posterior / Cis et compo(nitur) et separa(tur) et magis localem sig(nifi)cat
ut cisalpina gallia et cisrenum possumus tu per
translationem et in tempore et aliis rebus ea uti ut cis diffini
tum tempus sic ultra diffinitum vel cis non leges ut ultra ne
Deinde ex hoc citer / Trans quoque et compo(nitur) et separatur ut
transfero transvecho / trans padum trans thiberim, est tamen quod
in compositione amittit n et s ut traduco trado, trayco
trano Et quoniam quando dicimus gratia vel para vel super loco
fungitur ut transvecho Dyasonumia trado paradilian trans
gredior perbayno / ut Salustius quem [illegible] trans
fluens pro suggressus / Ateran vero sit quod est adverbium apud
grecos separatum ut transmare Theran thesemasses
Verum quoniam omnis in oppositione sponens tantum acto quod abrio transi
ficientes / et compo(nitur) et separatur pro excepta tamen preposi
tione in compositionem ex inveni sposita eandem sensum habentes
quam tamen compo ut retuuo tosicio, ne septica tum multum
discrepat / Antiqui enim pro eo indiscriebant et sepe tamen
in m vel sicut et n in cy quoti solet ut quoniam
imperator eandem tamen / Opposite tamen ut quod apud plures
tamen abverbio quomodo componitur tamen compo ut merit tempus scilicet

Carissime apud prosam

[illegible]

Brittannos tamen quod nulla alia p(ro)s

[illegible]

Spartiatae

[illegible]

nobiscum vobiscum // Plus vero ideo enclitica videtur singulariter pro-
posita videtur quia est actualis adverbium et pote[illegible] quod tamen in
pronomine latius differimus / Clam enim magis adverbium est quod
praepositio tamen localem habeat aliquando significationem quam plerumque prepo-
sitiones possident et frequenter denotat quod in adverbiis inve-
niri solet et diminuitur quod nulla praepositio facit ut clanculum et potest
etiam absque casu proferri ut bona aperte fiunt mala autem clam
et quod apud graecos absque ulla dubitatione adverbium est / nihil
tamen minus quod praeponitur casui cum multa adverbia et maxime
localia / et apud graecos et apud nos soleant casibus praeponi ipse
plerumque vero ut priores praepositiones esse dixerunt // Desinunt
quod adverbia quidem et cum casibus et sine casibus proferri possunt
ut coram etiam clam pone cum autem [illegible] sunt significationem
praepositiones vero suam significationem simul cum casibus adiungunt ut
per quod praeponitur casui dicitur significat etiam ab adverbium convertitur
significationem et pro valde accipitur [illegible]

Bisillabe sunt praepositiones que accentum mutant cum plerosque
tamen accentu scriptores haec apud antiquos citra extra
contra et intra infra supra ultra praeter cum pone ultra
praeter propter usque penes // Tenus praepositio quidem significationem in loco
et apud innumeras adiungitur tamen etiam praepositionis ut apud anti-
quos apud athenienses et significat para graecum / quod loco apud
illos denotat et praepositio dicitur comparatione non invenitur // Ante et compo-
nitur et separatur ut antepono ante domum et significat pro graecum
localem vel temporalem ut anteeo proporeuomai
ante significat ante annum pro eniautou / invenitur etiam sine
casu cum quo loco adverbium accipitur significat enim antea quod
apud graecos pratheron / ut Virgilius in Bucolicis / Ante per-
eratis amborum finibus exul / Aut ararim parthus
bibet aut germania tigrim Declinatur ex hoc nomen an-
tiquus antiqua et antiquum ex quo antiquissimus est // Cit
invenitur praepositio et pene eandem habet significationem quam cis Citra apud
nos locum significat / sed invenio quod compositis nominibus similiter vel
invenitur cis solet praeponi plerumque relinquis vero magis cit
ut cis renum cis alpes cis padum cit saniem cit
[illegible] cit ferum / Extra cis quidem declinatur cit[illegible] cit vel
citer citerior citimus / teste Capro tractatu de aqua
pursecadum / Citer agnum alligatum ad sacrificium / Utrumque enim
conceptum apud graecos adverbium est id est entheden et epitade

Circum quod peri sit pro accipitur tam in compositione quam in separatione ut transfero perifereo / Item modo perithe-oros Item ubi peri denotat adverbium locale quod Virgilius in 1o Eneidos Arma videns tota perierat littore tum et hoc nascitur circit circumforaneus // Circa quod peri grece sit quod pro iuxta accipitur ut circa forum circa templum circa viginti annos et iungitur composita componitur preposita tamen invenitur apud Virgilium post ablativum quo loco quinidem causalis prolata esse ut in 1o Eneidos quo circa cape ante dolis et cingere flamma reginam meditor // Est tamen quod circum componi etiam subiungi et circum circa dicitur etc. et Donatus in 2a arte dicens hic ubi sunt verbum precedit ut circumfero sunt adverbium ut expresse sunt propositio ut predictus sunt coniunctio ut absque sunt separatim ut circum circa et hoc transsit quod amphi peri fere volunt ut Hesiodus / amphi peri krenneys (?) dea // Circiter quod simile peri grece sit cum pro iuxta accipitur ad tempus tamen solum pertinet ut circiter kalendas Januarii

Erga etiam peri grece sit sed quod affectum denotat ut bonus est erga propinquos quia separata iuxta est solum // Contra et separata et composita quod cata vel anti sit / et tunc composita est prepositio ut contra adulterum dico / Catamoythoy (?) dyo contra dico antidicere contraversia antihiresis etc. [illegible] sine casu ponitur Theoxanauthos (?) indicat quod est adverbium Juvenalis in 1o stat contra starique iubet Greco dativo construitur // Extra quod sit Theoekrathos (?) apud grecos adverbium est derivatum a prepositione extra apud eos quam apud nos [illegible] ideo [illegible] solum sunt adverbia sed etiam [illegible] prepositiones accipiuntur quia et sine casualibus verbo adiungitur et preposita casualibus construitur / Ut Persius Pinge duos angues pueri sacer est locus extra meyte (?) ~~Terencius~~ in sermone extra una ancilla ~~Virgilius~~ tamen nullo loco preponitur extra accipi [illegible] [illegible] [illegible] loco extra fungitur ut extra qui extra leges est [illegible] extra solum extimatus extra [illegible] extra prepositio [illegible] // Est similiter per appositionem aliis partibus iungitur [illegible] dativo construitur [illegible]

Inter quod [illegible] et apposita iuxta ut inter-[illegible] intercapedo intervallum interpres [illegible] id est pres [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Inter tamen malis etiam

[illegible]

Sepe et ubique

[illegible]

thoc quod apud grecos adverbium est sine dubio comparat cum theome thaxi cum pro casualibus propter apud nos et generatur propterea sine compos sedes ubi est ut adiungi et in presencia accusativo ut si dicat thu dextrorsum ille sinistrorsum ego tu vero mutare / Quo autem a pro sub derivatur / et a cis citra / et ab ex extra / et a pro propter et a preter preter sic et ab in intra compositum sit / ut aut modo thedia ut interrupit dyaresis intimitus dyathoros intrapedo dyachorema modo tho eu [illegible] in xi° corpus quod oculos intus se atque ora tenebat intus se eu [illegible] intra loci eu thosotho quando tho metaxi ut intus regere et interius vicinos / Hic ergo quod amoneo quod sepe dixi quia ea que supradicta sunt apud grecos sine dubio adverbia / apud latinos ex intus propones pone ea quod frequentissime ponuntur casualibus et generant / quod sine est ponendum et quod contepta obedit etiam ponendum quarta loca eas ponunt ut intus modo tho dya modo tho eu ordinum derivare // intra quod quod unde pro casuali sine dubio adverbium accipit verbo cum se adiungit / Item propone non derivatur intimus thon ruchmon // Intra quod vide ab in derivato velud ab ex exterus et a sub supra et subter ab in intus et intra et sic tho euthos quod est adverbium apud grecos Lucanus in primo / sunt castrorum timuit tentoria ductor. huius genere est thosecathos id est extra. Quo autem intus et intra derivantur ab in / Sic etiam intus et intra que sine dubio adverbia sunt et apud nos [illegible] et interius casualibus ponuntur / Interius quod et intus frequentissime sic ex casualibus ponuntur foris autem vel foras prime sub intra derivantur et intimus et interius sic ab ex exterius et extimus et extraneus. Unde etiam ab intra intras // Intus ex ab in esse natum puto et sic tho eutho quod est apud grecos adverbium id est propter supradictas causas intus propones recipitur a latinis frequentissime cum propositionibus casualibus et generant / [illegible] in eunuchis ego te esse infra omnes infimos puto / Et sic derivatur inferius velud a super superius quod appellat / Infer vel infer ut iter exter et infimus et inferior infimus / Et forsan propterea adverbia locorum que solent casibus ponunt / Ideo in eius intus propones quod manerent quod sepissime inveniuntur [illegible] adverbia loco ponendum accepta vel loco eorum propones posite ut intus ipsa pro in ipsa

[illegible]

Cum apud grecos separata ppositio

[illegible]

Vtro vel per compositionem

[illegible]

Hec autem vtra

[illegible]

Positio qui per separationem

[illegible]

Post loco adverbiorum

[illegible]

Hoc tamen quoque

[illegible]

poetis seu metricis [illegible] et [illegible]

Separate compositiones [illegible]

[illegible]

Sequuntur notabilia super secundum tractatum de compositione. Omnium agit ut supra memoravimus.

Tractatus secundus in quo pertractat singulas [illegible] compositiones [illegible]

[illegible]

scandens quartum plerasque secundum longum quorum dicit esse adverbia. Et restituit eorum longes quibus nos etiam circumscriptis expositis [illegible] dicit quod ad ob et per secundum longum quorum etiam non sunt adverbia [illegible] solum [illegible] et ante et circa [illegible] in [illegible] non possunt componi [illegible] sequentes docebit [illegible] Deinde subiungit longas in [illegible] quae [illegible] quaedam [illegible] possunt sunt adverbia primo ideo [illegible] quae [illegible] componi [illegible] ad [illegible] postponantur nisi poetica auctoritate [illegible] plerique componi non possunt postponi [illegible] et apponuntur et quod [illegible] componi [illegible] [illegible] sex [illegible] septem [illegible] [illegible] sunt [illegible] localis [illegible] [illegible] tamen [illegible]

Ad tamen in compositione etc.

[illegible]

Ob tamen in appositione quam in etc.

[illegible]

Per et componi(tur) etc.

[illegible]

Post et compositum etc.

[illegible]

Sub et componitur

[illegible]

Trans quoque

[illegible]

Et notatur in hiis per trans vel super quod est [illegible]

[illegible]

Sciendum quod est imposse

[illegible]

Flam enim

[illegible]

Dyssillaba est ponere

[illegible]

Ante et componitur

[illegible]

Extra vincit [illegible] ponitur

[illegible]

Extra etiam peri [illegible]

[illegible]

Extra grece quod significat theo ekathos

[illegible]

et absque lesione quod est lesionem et in adulterum dicitur pro contra adulterum et sub terram pro infra terram. Iuncta etiam praepositio cum casu quod apud grecos sine dubio adverbium est quod loco praepositionis ponitur quod est para. Fungitur [illegible] pro [illegible] para [illegible] et casus sequitur. Cum autem praepositiones possunt etiam vero per se poni coniungitur adverbium id esse existimavit. Ut Salustius in Catilinario: Horum ego vitam mortemque iuxta existimo. Pridieque quoque praepositionem accusativo adiungitur. [illegible] pridie kalendas ianuarias, pridie nonas, pridie ydus. Livius ab urbe condita xx° etc.

De praepositionibus monosyllabis

Monosyllabe praepositiones que casui absque [illegible] sunt ut dictatum sunt hee: a, ab, abs, e, ex, de, pro, prae, cum. Adverbia etiam clam, quod apud grecos adverbium est. Virgilius: At coram pala[m] sine, absque, tenus, quorum omnium interpretationes apud grecos adverbia sunt. Ut dixi sepissime quod in [illegible] dicunt quod praepositionem casibus accusativis vel ablativis per [illegible] praeponunt in praepositiones accipiuntur et [illegible] omnibus [illegible] vero verbis coniunguntur et intransitive sunt et generaliter [illegible] attentius. Nam in adverbia manant [illegible] ea [illegible] vel praepositionem vel suppositionem ut legit Cicero et vult nihil facit vel vult Catilina facit quam Cicero. Pone tamen et absque et tenus non inveniuntur nisi cum ablativo et semper [illegible]. Ut Virgilius in x° Eneidos: Haud quicquam in dulce meorum. Te sine frater erat. Sine vero est adverbiorum ut dixi. Continue posse proferri et sine omnibus casibus adiungi. Ut non bonus homo id est non boni hominis officium facit non bono homini [illegible] sic et per reliquos casus in quibus non adiunctis causa ulla transitio fieri ostenditur. Et si dicam coram Cicerone dixit Catilina vel absque consule agit pretor transitionem sine dubio facio. Diversarum personarum id est ab alia in aliam transeo personam, quod sine est praepositionis. Hec igitur ratio compulit artium scriptores latinos [illegible] dicunt [illegible] interpretationes extra adverbia sunt apud grecos tamen in praepositiones ponere apud nos quod casibus supradictis praeponuntur. Sine vero ex his [illegible] sine casibus verbis adiungi etiam [illegible] adverbia ponuntur quod Censorinus quoque de accentibus comprobat sic dicens: Semper praepositio est apud Virgilium in primo Eneidos: Multa super Priamo rogitans super Hectore multa. Salustius vero in historiis adverbium hoc protulit: Ubi multa nephariando [illegible] super

Inter[illegible] glose

hausti atque passi. Sed in vide Salustius loco preposicionis hec proposite protulisse. Sed Virgilius in iiiio Eneidos Cetis sena super is excidia adverbium sine dubio in hoc loco accepit. Idem Censorinus. Hec etiam subiungit post preposicio est Virgilius in iio Georgicorum post morem appositum. Sed in iio Eneidos adverbium post in nos plus poena gravissima linquentis. Ante preposicio est Virgilius in io Georgicorum ante Iovem nulli subigebant arva coloni. At in io Eneidos adverbium ante et Euarria levitandus tempus in unda. Rursus preposicio est Virgilius in vo Illi ceruleus super caput astitit imber, adverbium Salustius in Iugurtino pauca supra repetam. Contra preposicio apud Virgilium in viiio contra Neptunum et Venerem contra Dianam. Sed adverbium in iio Georgicorum Contra non nulla est oleis cultura. Propter preposicio est in viio Eneidos Virgilius: Est ingens gelidum lucus propter Ceritum amnem. Adverbium Terencius in Andria propter adest quem alieno more vivendum est mihi. Ultra preposicio apud Salustium in Iugurtino Mauri quam pauca genera ut alia genera Affrice credebant antipodas ultra Ethiopiam cultu per satis iustos et egregios agere. Adverbium ut lego assidue nichil ultra sapiens. Hec Censorinus. Ut super dixi de accentibus tantum nec inter accentum vel ordinatorum dictam facere preposicionibus et adverbiis communes casus habent separatas cum hoc in aliis quam partibus inveniantur ut pone urbem et adverbium sive preposicio accentu distinguitur. Cetera vero quando et non sine preposicio et verbum. Ergo quando causalis et localis in multis aliis quam hoc invenies etc.

Iuxta etiam

Dum singularum vim preposicionum casui ablativo ingruunt A et ab et abs et E et ex eandem fere inter se vim habent, scilicet localem et temporalem et ordinalem etc. Sed quod consonantes sequuntur A et E magis preponuntur in apposicione ut a domo, E iure. Ab vero et ex sepissime in apposicione non solum vocalibus sed consonantibus ut abigo, abduco, exercitus, exuro. In apposicione vero quando vocali sequente semper ut ab illo ex illo. Consonante sequente raro [illegible] quando et E vocali sequente non preponuntur.

Ab ante et ex consonantibus sequentibus solent ut dixi preponi
si nulla asperitas vocis prohibeat ut virgilius in 1º eneidos
Ex quo me divum pater atque hominum rex. Ex [illegible] tum in
appositione quam in compositione consonantibus solet preponi. Sed ab
omnibus in compositione preponitur litteris absque l vel q vel t
et abdico assatur cum d in s est conversa consueto cum q
b in v conuertitur tamen eufonie causa quam dicere causa ne si affe-
ra dicas ab ad et fero componi videatur. Similiter abnego
arripio cum quod d in r conuertitur. Compono cum n b in b
conuertitur sic et aspello dicere causa ne si apporto et appello
dicas. Similiter ad certa exceptionem existimentur. Ab in vel p loco
consonantibus incipientibus solet in compositione preponi ut
amendo amens aveho. Ante q cum in compositione solet
poni abs ut absque. Ante c vero vel t in compositione
ut abscondo abscedo abscido abstraho abstrudo abstineo.
E et in appositione et in compositione invenitur ante d d f m
n r l et ante v et cum loco consonantium ponitur ut ebi-
bo et ebullio educo egero edo (eluceo) elimino eludo emun-
go emitto enervo enodo eripio eruo evello
evoco evitio. Reliquis vero sequentibus ex preponitur extrudo
exuro efficio effundo effero. In quibusdam et in pluribus x
in f commutatur eufonie causa exibeo exhoreo expello
exequor expiro que vocabilia absque s scribuntur ut
e litteris demus. Extero extendo. Vocalibus quoque sequentibus
tam in appositione quam in compositione ex ut predixi preponitur ut
exaro exigo exigo exolevit exulcero exequatus ex-
audio. Et omnia quae superdicta compleam ut dictum est [illegible]
hunt. Ex sequentibus tamen a et ab et abs omnibus pari-
bus vel ablativis pronominibus coniunguntur ut amor a viro vel
ab illo. Accipio ab illo. Accipior ab illo vel absque [illegible]
aufero. E vero vel ex temporalia frequenter inveniuntur ut
virgilius in viiº eneidos: Ex illo fruatur omnes leti
et minores consumavere diem. E autem in compositione
[illegible] et ut enervo enodis vel intentus ut

Monosillabe prepositiones

[illegible]

Nunc singularum prepositionum

[illegible]

euectus enarro eludo vel p ext accipi ut excludo extimo extorris exlex expers excors modo priuatiuum ut explico expedio exero extirpo modo inceptiuum vel perfectiuum ut expleo exoro efficio effundo extendo Demum autem ab eo quod est aliis absque vtraque que vim et sensum contrarios non habet sicut est eius parsorosque quod in vbique vndique itaque denique et simlibus et ab ex quod demum extra De non solum tho apud sicut sedere tho per quadratum ut de ptibus oros accipi etiam pro tactu locali in compositione ut deduco descendo detraho deripio despicio derideo est etiam intentiuum ut deprehendo dedo depravo deprimo deminuo derisco deterreo deligo decurro Est etiam priuatiuum ut desperatus demens desinu degero Pro est quod localis inuenitur tam compositione quam in appositione ut pro templo pro rostra pro oculis Salustius in Catthilinario Et in maturasset pro rostra signum sociis daret pro ante rostram pro rostra dixit pro curo proveno est etiam temporalis ut pro video prospicio Terencius in Euthe . Tibi prospexi et stulticie tue pro amis sed hoc quidem ab aduerbio potius quod affinat Vnde et corripitur et omnia similia pro corrupte habita ut profatur proteruus Alii vero ad imitationem grecorum apud quos pro pro corripitur secundum eos quod in quodam compositione hoc fecisse dicunt loco etiam est vel super accipitur ut prominet preminet vel supereminet Et aute quod super quod ordinis ut prouberis pecliuus prostitus prosubigens Et ad ut pro viribus suis hoc est ad vires suas Vt Virgilius in Eneidos Summis in[ui]tant viribus arcus pro se quisque viri hoc est ad suas vires In quo loco inuenitur ut pro testio dixit hoc est in testimonio pleruque tamen separata tho per significat prelodio protinione dud est intientos loco post et tardisstati ut Salustius in Catthilinario prodeo atque homines idem Pre et per appositione et compositione inuenitur sicut ad modo ad Terencius in Eunucho Hic ego illud contempsi pre me pro ad comparationem mei Idem in eadem Hic vero est qui si accepit ludi amac iacio quod dices fuisse illum alium pre vt hiis rabies quae dabit pro ad que dabit modo pro ab Terencius in eadem Vt sit misera pre amore huic exclusit foras

pro ab amore Ad ... in Eudricia pstudio vt id efficia ab quod
turpis pro ab studio / Loco super etiam fingi vt psideo pec
fectus vnde est p valde mire vt pcelsus valde celsus p
validus valde validus pro quod a valde canendo est dictus pre
gestio valde gestio / Terencius in ... Laurenti ... in vitulis
salido pgestientis / Pro ante quod accipi vt pdico proviro pri
pio pfigo pfero pmaturus Lucanus in vo / pro pmaturas se
getu iemma rapinas / Iuvenal in iiijo / pro pmaturo ti
mes vide dominatus ex hoc esse pt cano a sub subter in int
pro ppter / Tu at adverbium pt ee qui tho potest pt et ppo
est quod cum pt et e copula vt cum duribus pugno cum pugna
tore pfiristor cum amito habito est per solam appositam
cum e n m in loco eius i appositam semper con pponat
vt concurro corrigo gotho conspiro / Est sim quod et con et
in tue mutat n in as quod b sequitur vel m vel p tum
vel quitur ea in sequentes gponitis tam l vel r sequitur
vt coburo cobibo imbuo commus immunis compello
impello collido illudo colligo corripio irruo irrititus
terminis ras l vel r sequitibus soleat hoc pnac sitcretes
Extra gro autoritatem a cuibus pene sequi soles Inde quod
militari debes vt Simbolus Embayno Simmacho
Emmeno Simpacko Empa cko Sillegoea Sympo
sirreo Exammay / Videtur enim in aliquibus huiusmodi ppositionibus cum
et cum mutat n in m ch b vel p vel m sequitibus l
vel r in eal quite n / Cum ppo quod pnoibus pppo
m pme vel 2e pne / Deletia se que est the ppone
delectatio pnte fingi vt supra dictum est mecum tecum secum
nobiscum vobiscum / Alias vero pposita accipitur vt quocum
quandocum quicum confusum / Tam vt dixi ... apud grecos
adverbium est apud nos at ideo ppo accipitur et casua
libus ppom et tum accentu pendicia / Vt Terencius
in Eudricia / Nunc clam te est quam illi vtrique res inutiles
Est tunc est apud nos adverbium ondi cum verbo mire vngi
no pmeus casu / Vt Virgilius in ... Eneidos / Clam fero

[illegible]

incautum superat servique amor. Vel in compositione invenitur et
adiungitur cum solo ablativo secundum actorem teste Ovidio. Habet etiam
diminutionem quia componitur inde invenitur clanculo. Ubi adverbio e
quod ut bene bellule longe longule. Sic ergo etiam clanculum
dicimus. Ex hoc etiam clandestinus. Et attende quod ea
que sunt adverbia apud grecos tamen aliquam possident significationem
cum praepositiones soleant ea variare. Coram quoque et palam
apud grecos adverbia sunt que propter supradictas causas non
etiam nunc praepositiones assumpserunt sed non videtur cum nunc adverbia
quod haec eadem plerique ponant composite quod sine casualibus verbis
possunt adiungi. Adverbia eadem que praepositiva possunt esse etiam
casualium. Ut Virgilius in primo Eneidos: Coram quem queritis assum
... in eodem. Postquam introgressi et coram data copia fandi.
Salustius in primo historiarum: Si inquit ad adventum suum
nuntiat plebe et patres convenisset coram sedatur operam
et quod significationem contrariam clam, quia quod invenitur in compositione. Et
coram magistris ad partes palam adverbium accipitur. Terentius in
Eunucho: Si falsum aut fictum quicquam palam est. Sine
etiam et absque apud grecos adverbia sunt ut dictum est supra
sine predicta ratio fecit apud latinos praepositiones putari. Sunt
ad complementum significationem que est nova. Nec in compositione invenitur.
Sine ad etiam verbum impletum sed attendum dicitur quando
ponitur quando ponere praeposita cum significat utraque praepositione ut sine
timore postposita penitus accipit. Ut Virgilius in x°. Et
sine pace tua atque invito numine Theucri. Item in primo
Georgicon: Et sine nichil altum mens inchoat. Absque
quibusdam compositionibus appone abs et quod quando videtur sed nunquam
quod quando in compositione vim suam amittit ut atque neque
quoque. Ergo quod amittit significationem syllabice magis addita in
dicitur. Est igitur ut non videtur derivatum ab abs absque quidam ab
unde undique ubi ubique ita itaque uter uterque quibus quisque
in quibus quando significatio non remanet. Quidam tamen in superio-
ribus quod est grecorum soleat addere. De sine aliquando significationem
ut ordo Thoyde. Tenuis theoritice significat

quod sine dubio apud grecos adverbium est et communiter pe-
ne cum postposita invenitur, tamen quia sine casuali non potest poni
[illegible] alia que communia sunt adverbia tamen hec ipsa cum casua-
libus iunguntur preposiciones ea esse existimaverunt hoc quod nulli
preposiciones coniungunt quod non solum ablativo sed genitivo casui
Virgilius more grecorum adiungit ut in iiio georgicorum et cru-
rumque tenus a mento palearia pendent etc. utrique casui

Restant in et sub preposiciones que pro varia significatio-
ne modo accusativo modo ablativo preponuntur. In. Sub. Super.
Subter. In cum eis vel tantum sit id est si ad
locum vel contra demonstrat accusativo iungitur ut in urbem vado
vel in adulterum dico. Invenitur tamen etiam pro ad quod habet in
sua significatione id est accusativo ut Virgilius in io eneidos impulit
in latus pro ad latus. Et lucanus in iio In puppim redi-
re rates pro ad puppim. Cum vero pro en grecorum preponitur
accipitur apud nos ablativo sunt ut in italia in urbe in tempore
Et respondere quod tamen diversus quam simplices quam in composicione modo
enim privativum est ut indoctus iniustus inutilis iniquus in-
primis infirmo impubes. Modo intensiva ut impuro irruo
irrumpo impingo impugno incito immitto incubo in-
curro invideo. Sub quoque quando ad locum quod significat vel pro
ante vel prope per posita accusativo iungitur ut Virgilius in io eneidos
Postes quoque sub ipsos nituntur gradibus. Idem in io geor-
gicorum Atque non fuit tellus fecunda sub arctum. Idem in iiio
Georgicorum Sub lucem exportant calathis pro ante lucem vel
per lucem. Idem poeta in vo Eneidos Vocat atrox in-
no et sub noctem cura recursat pro per noctem. Continet
in loco sit ablativo preponitur ut Virgilius in viiio Arma sub
adversa posuit radiencia quercu. Idem in vio Ibant
obscuri sola sub nocte per umbram. Idem in [illegible]
[illegible] per obscuram noctem sub luce maligna. Est etiam
in similibus. Sunt enim preposiciones locales etiam in tribus
et rebus similem habent constructionem quia enim dico ad templum pergo

Preter per suppositionem

ad tempus ad iusticiam ad hominem. Sub: sub templum sub diem sub iusticiam, sub hominem et sub templo sub die sub iusticia sub homine sub muliere. In composicione vero suo locale vim retinet ut subeo suppono subvado submitto subduco subtraho. Modo diminuitur subrideo subtristis suffundo. Mutat sub b in sequentem consonantem quando c vel f vel g vel m vel p incipiunt ea quibus adiungitur ut succumbo succurro sufficio suffero suggero summitto summoneo suppareo suppono. Super et super comparativus sunt communes et utrique tam accusativo quam ablativo coniungitur. Cum vero sit in ablativo figurate adiungitur, quod post et ante et circum. Virgilius in vi° Ille admirans venerabile donum fatalis virge longo post tempore visu. Idem in i° Georgicorum: Omnia que multo ante memor provisa repones. Idem in iiii° Eneidos: Summa vides toto properari littore circum. Et in vi° Eneidos: Sedibus optatis gemina super arbore sidunt, id est in gemina arbore sidunt. Et in Bucolicis: Fronde super viridi sunt nobis mitia poma. Et in ix° Eneidos: Ferre iuvat subter densa testudine casus. Et si accipiatur figurate in hiis predictis locis pro adverbiorum necesse est accipere, quod et post et ante et circum quod cum ablativo iungentur. Super vero quod loco de ponitur sine dubio ablativo iungitur ut multa super Priamo rogitans super Hectore multa. Cum vero tamen est verbo adiuncta vel ut ... in quo sine dubio adverbium esse creditur ut Virgilius in i° Eneidos: His accensa super iactatos equore toto. Et in xi°: Ecce super mesti magna Diomedis ab urbe legati responsa ferunt. Super vero componitur ut supersedeo superiacimus supervolo supereminet superficies. Et super tamen et supra a supera, illud per apocopam hoc per sincopam factum est. Sic enim antiqui frequenter protulerunt et maxime Lucretius in poematibus suis ut in Arato: Torvus draco serpit subter superaque retorquens sese retinuit. In eodem idem: Cernit supera duo Chimeros affixa videre stella micans tali specie talique nitore. A super derivativa sunt superbus superatus supernus supinus etc.

Innat adiungi non potest esse

Cum apud grecos sex preponens que decem et octo ut prodixi et proponi possunt et apponi, apud latinos sunt quedam que et preponuntur et apponuntur ut ad ab ob,

Per · a · abs · de · e · ex · ante · circum · [illegible] · inter · cont · post · ub ·
Lege · pter · pro · pre · in · sub · super / Et unit que iungit conpo
ut apud · citra · cis · circa · erga · extra · infra · iuxta · pone · pro · pe
rum ultra · supra · quot · plerasque aduerbiorum · uim habent / ut ouidius)
Sunt que iungit appositiones · ut · di · dis · re · se · am · con · Sed
cum sex · in composicione inueniuntur · tamen que minus non per se pom
non possunt separate in contextu · Ideo que pteseroit dic
uel ratione non punt / tamen que uim et significationem habent preponit / et in
ipsa composicione preponitur / ideo preponibus annumerantur / Et
di quidem et dis eandem significationem habent quod ab et abs / Sunt ad
separatione ut diuido diduco distraho discerno · quod apud
grecos dya prepo facit / Et sciendum que tunc dis preponitur quando sequitur
c · uel · f · uel · p · uel · s · uel · t · uel in loco consonantis · ut dis
cubo · discutio · differo · diffido · diffindo / in quibus s · in f
conuertitur / euphonie causa / displiceo · dispuo · dispergo · dis
sero · dissero · distraho · disturbo · distorqueo · disiectus · disiungo /
Aliis uero consonantibus sequentibus · di preponitur · ut dimitto ·
dirimo · diduco · digero · diluo / Et unde preponitur di excepto
dirimo et disertus / Lucanus in iiii° / Dirimunt tentoria gurges
adem in eodem · Cum mediis castris turbam dirimebat hiler
dam / Idem in v° · Et non admisse dirimunt suffragia plebes
Virgilius in v° eneidos / Sede deo dirimens et plura uoce diremit
Iuuenalis in iiii° / Dediciit nadimeos avarus · Tantum admi
rari tantum laudare disertos / Sed uidetur a retro per appo
tam factum · sic et impessus mactat / respicio uel appicio
reuertor · uel uertor · recurro uel curro · uel ex hoc na
tum esse aduerbium · retro · uel retrorsum · quod ab · ex · extra / Et
Re quoque que dya greca preponitur separatiua est ut seruo sepa
ro sedinco · Est et abnegatiua ut renuens / Postea seor
sum sit aduerbium a se ut a deorsum deorsum · et a super sursum
Rubusdam · ita · se a sonus que separacionem facit quibusdam a se
uidetur confectum / Aliis autem magis ea uidetur a se preponere esse
derivata / Am etiam grecum preponi potest ut amplex
tor amputo ambio · in quo etiam addico · b · conuertit

Vtam vt dixi

Locare et palam

Capitulum m[illegible] Non pariter loco cum sponsis cum de ea disse[illegible] relias accipi super dominus [illegible]

[illegible]

Sine etiam [illegible]

[illegible]

Tenus theodorus sufficiat [illegible]

[illegible]

Restant quatuor positiones [illegible]

[illegible]

Tris quoque quidam [illegible]

[illegible]

Subter et super [illegible]

[illegible]

[illegible]

Item apud quos omnes positiones

[illegible]

Notabilia

[illegible]

iudic

[illegible]

[illegible]

Liber quintus in ordine de adverbio cuius nona sequitur

Adverbium est pars orationis indeclinabilis cuius &c

Liber iste quintus in ordine habet duos tractatus ... post hec aggreditur primus de adverbio tractare ... statim tractat de adverbio ... reperta est ut pateat obliquis casibus nominis ita quoque adverbium repertum est ut pateat verbo ... verbum post nomen ... ita quoque adverbium ... verbum repertum est ... alias partes orationis ... [illegible]

Sunt igitur quedam adverbia &c

[illegible]

Sunt que cum omnibus

[illegible]

liber [illegible]decimus prisciani

Adverbium est pars orationis indeclinabilis
cuius significatio verbis adicitur. Hoc enim perficit ad-
verbium verbis additum quod adiectiva nomina appellativis
nominibus adiuncta ut prudens homo prudenter agit
felix vir feliciter vivit. Sunt igitur quaedam
adverbia quae omnibus convenienter sociantur temporibus
ut sapienter dico sapienter dicebam sapienter
dixi sapienter dixeram sapienter dicam. Recte
facio recte faciebam recte feci recte feceram et recte faciam.
Sunt alia quae cum tempora separata fecerint necessario separatis eis
coniunguntur temporibus ut hodie facio heri feci cras faciam. Nunc
intelligo antea intellexi postea intelligam. Quorum usus [illegible]
in eis variatur. Sunt quae cum omnibus apte sociantur modis ut
diligenter curas diligenter cura utinam diligenter curares cum
diligenter cures diligenter curare velis. Sunt quae non omnibus
modis possunt coniungi ut ne cum est exortativum indicativo non
adiungitur sed vel imperativo ut Virgilius in VI° Eneidos Tu
ne cede malis sed contra audentior ito. Vel optativo ut Te-
rentius in Formione Utinam ne Formioni id suadere in
mentem incidisset. Aut subiunctivo ut idem in Adelphis Ne
dicam dolo. Aut infinitivo ut Ciceron in Invectivis Ne dici quidem
potest quanta diminutione civium. Utinam optativo coniungitur Lucanus in I°
Utinam celi quam terris hebitis [?] liceret. Ut subiunctivo copulatur
Terentius in Andria Ut metuam prem[?] Idem in Formione Ut
cum esse [?] ostentata Virgilius in IIII° Eneidos Ut teneat
cursus Idem in I° Eneidos Ut faciat maria ac terras celum-
que profundum. Sed et ut et ne quando pro neque accipiuntur cum co-
niunctiones plerique possunt causales. Quorum significatio abnegativa
adverbiis ea magis applicat. Sed et ne apud veteres etiam pro neque
ponitur usus approbat Cicero in invectivarum I° Ne dici quidem oportet
est aliis potest quanta diminutione civium. Ut quoque pro ne accipi-
tur supradictus usus ostendit Virgilius in IIII° Eneidos Ut
teneat cursus pro ne teneat. Sed etiam Donatus in commento
Eneidos affirmat dicens Ut pro ne sicut veteres dicebant. Non
vero imperativo solet adiungi non potest vero responsio ut noli. Op-
tissime ad indicativum sociatur vel subiunctivo vel optativo. In
dicativo ut Virgilius in II° Eneidos Non tibi Tyndaridis
facies invisa Lacene culpatusve Paris divum inclementia

Sed differunt quia partim ... [illegible marginal gloss]

Accidit autem adverbio et ...

[illegible marginal gloss]

dicem Has edidit apes. Subiunctivo ut Virgilius in vi° Non mi-
hi si lingue centum sint oraque centum ferrea vox omnes scelerum
comprehendere formas omnia penarum percurrere nomina possim. Optativo
ut idem in i° Georgicorum Non illa quisquam me nocte per altum
ire neque a terra moneat convellere funem. Iterum quoque iudica-
tivo soli adiungitur ad quod etiam pertinet interrogativo Terentius in
Phormione Iamne quoque in me dicit Idem in eodem Iamne quod subo-
let patri. Et verbum quidem sine adverbio perfectam potest habere proprie-
tatem vel sine nomine vel pronomine quod vim ubi possidet nominis
plenam sententiam. Coniunctiones enim ab aliqua parte per se perferantur adverbia
necesse est ea vel ad antedicta ab alia parte verba referri
ut si quis me interrogaverit Bona est superbia et dicam Non,
vel per ellipsim dicti ut si recitante aliquo dicam bene elo-
quens diserte verbum enim subaudimus dicis. Ex hoc si dicam Non
malus hoc quidem per se verbis sum subiacet dictionibus subaudio est.
In multis quoque aliis locis per hanc figuram invenimus sine verbis vel
pronominibus adverbia ut Virgilius in v° Tu ...deus(?) ... latium sub-
auditum est. Et item quod ut supradictum est pronominibus aptissime quoque
adiunguntur adverbia cum enim cum alio pronomine sine vi casuali ut
si aliud verbum verbo subiungas idem potest. Sed hoc interest quod
pronomen non eget quantum verbum eget ut bene legens disco
bene lego et disco sapienter loquens doceo sapienter loquor et
doceo.

Accidit autem adverbio species significatio figura.
Species primitiva et derivativa. Primitiva quidem que
a se nascitur ut non ita tunc clam sepe. Derivativa vero
que ab aliis nascitur ut clanculum sepius sepissime docte
a docto cursim a cursu ductim a ductu. Capacissime. Deriva-
tiva igitur adverbia vel ab aliis adverbiis derivantur ut prope propius
et ultra ultimus et citerius. Vel a nominibus ut tullianus tulliane
latinus latine felix feliciter. Vel a verbo sine participio vel participiali
nomine ut sentio sensus sensim sto status statim singultio
singultus singultim. Oratius in i° Sermonum Ut ventum coram
singultim pauca locutus. Tractus tractim. Virgilius in iv°
Georgicorum tractimque susurrant. Vel a nomine et verbo ut a pede
et tempto pedetemptim. Vel a pronomine ut hic illic abhinc
et ille. Vel a prepositione ut ex extra in intus tam tunc

Sub subter. Est quod et nomen habeat diversorum casuum co-
structionem adverbiale suscipiens loco adverbiorum accipitur ut Virgilius
in vi° Eneidos Remum nobis romana propago visa por-
tans super Remum dixit pro minus. Sil in i° Eneidos
Multum ille et terris iactatus et alto. Idem in viii° Eneidos
Iam primum saxis suspensam hanc aspice rupem. Idem in i° Geor-
gicorum sublime volans. Sil idem in i° Eneidos Una eu-
rusque nothusque ruunt pro eruunt. Quandoque tamen per adverbia po-
nuntur ut Virgilius in viii° hoc tunc ignipotens celo descendit
ab alto hoc pro tunc. Idem in primo Eneidos Namque videbat
uti bellantes pergama circum hac fugerent grai premeret tro-
yana iuventus. Rex enim ea quandoque indubitanter adverbia esse
accipimus sed quandoque videntur non esse dictiones loco adverbiorum per diversa
species positas per unum ut Virgilius in xi° Eneidos Sors et vota
facit cumulatque altaria donis. Et in i° Georgicorum Sole recens
orto per gelum ut rame [illegible] per ligando Rome ne sit
nexe cum [illegible] Salustius in i° historiarum Sic deinde in
licie et deinde gestas composuit. Idem in i° historiarum Stagnis
similiter egrotum tarenti collega per [illegible] egressus. Per dativum
ut vespere sorti ruri. Terencius in Andria Certe ne ego
heri vidi ad vos deferri vespere. Virgilius in iiii° Georgi-
corum quibus ad portas cecidit custodia sorti. Terencius in
Formione Cum opera vita erat ruri ferere continebat. Per
accusativum ut romam athenas. Terencius in Eunucho Certe unus tu
athenas insolens. Per ablativum Virgilius in Bucolicis Forte
sub arguta consederat ilice daphnis. Idem in eodem Alii
[illegible] amant altria carmine. Sed ad loco adverbiorum
accipimus remanent [illegible] licet iugantur nomen vel pronomen
vel propriorum diversis casibus ut sublime volans sublime volantis
sublime volanti. Est igitur [illegible] distinctas non unum adverbiorum
[illegible] Et primitiva quidem uniformia sunt nec
regulam aliquam ad plurimum vel collacionem aliorum [illegible]
[illegible] Sic nempe Derivativa vero que sub
aliqua certa proferuntur forma nisi se adhibita collatione communi plerum-
que regule [illegible] accipe pro plurime terminacionum. Plerumque autem
diversimode propter excepta vel anomala ut bene male dudum
Ergo per singulas terminaciones [illegible] est eorum formas inspicere

Atque igitur terminancia in primitiva sunt ut ita quod solum
a certis habuit [illegible] quidam putant quoque adverbium esse

accipiant. Ideo quod persius eo corripuisse ut hoc puta no
strum est illud male rectius illud. Vel composita ut preterea
interea propterea antea que omnia producunt a simplici vel ablativi sunt
nominum qui pro adverbiis accipiuntur ut una qua nequaquam roma
Virgilius in primo eneydos Una eurusque notusque ruunt cre
berque procellis affricus. Idem in eodem Gemina data porta ruunt
et fratres turbine perflant. Idem in eodem Neque scire dolos me
dicus re arte possit. Et sciendum quod propria civitatum nomina si prime vel
secunde sint declinationis genitivo casu pro adverbio in loco accipiuntur ut
rome sum vel tharenti. accusativo vero ad locum cuiuscumque sint declinationis
ut romam eo vel tharentum vel carthaginem vel athenas
ablativo de loco vel per locum ut roma venio tharento transeo. Que vero tercie
sunt ablativo tam in loco quam de loco vel per locum ut carthagine
sum carthagine venio carthagine transeo. Idem et in semper pluralibus
inveniuntur ut athenis sum athenis venio athenis transeo. In
veniuntur et cum preposicionibus nomina civitatum sepe prelata et maxime apud
historicos Livius in viii° ab urbe condita Venerant et a lanu
vio antium quoque prelata auxilia. Salustius in Catilinario Nam
cum brutus a roma aberat. Idem in Iugurtino ad cirtham opi
dum iter constituunt. Livius in ix° At fabius supplementum a
roma adduxerat. Idem in viii° Cum et ab roma posse concipi.
Idem in eodem Una via ad vezerim ferebat. Salustius in i° histo
riarum Ad olimpum atque phasellida. In eodem Apud corionem et
apud letum oppidum et repulsus a lepteo oppido. Et apud chiler
dam cum multa opera cruciata. Idem apud preneste locatus. Idem
apud mutinam. Inveniuntur etiam quedam etiam adverbia supradictam
regulam servancia ut milicie milicia milicia domi domum do
mo humi humum humo. Exordio plautus in mercatore
Mane exordio qua est heri advectus filius. T ... ne certam
vel primitiva sunt ut pone pene e quo etiam aliud declinavit
plautus in mustellaria Ita mea consilia pervertit perussit
ne ipse nempe quippe sepe inde et ex eo quam deinde subinde
proinde perinde exinde que omnia aut penultimam acuitam
quod per addicionem fiunt de ut quibusdam videtur sunt frequentur inve
niuntur exin dein. Virgilius in viii° eneydos Exin gorgoneis
allecto infecta venenis vel magis quia componentes separate

comparatur ut genitive esse ostendatur. accentu in his assumpserat accentum quo et genitivo. Si et ne adverbio cum pronomine componitur ut si quis neque vero aliquis derivatur tamen ab aliquanto quod componitur sonum
genere videtur accentus cumparatus vel denominativa sunt ut pagro
peregre primo imprimis habundo habunde. certo unde certe
rite Roma. quod per adverbiis in e correptam desinentia invenimus
ut Salustius in Jugurtino. Certa haud facile comperta narrare
nequeam. Virgilius in ii° Eneidos. Forte fuit iuxta tumulus
quo cornea summo virgulta. Idem in vi°. Sub nube vo-
lans nubi se inserunt atre. comparatur facile et solenne acti sunt
forte autem ablativus est spontesua et mane primo noscuntur esse
inveniuntur genitive alioquin casualium ut domi sine. Sunt etiam quedam
in e correptam desinentia adverbia ut supradicta proinde exinde et
primo imprimis. Virgilius in ii° Georgicorum. Et sepe alius ramos
imprimis videmus vertere in alterius. Et pote quod quidem est adverbium
et nomen pote enim ab eo quod est potis nascitur hic et hec potis et
hoc pote unde persius. Et quod pote vix dicam nugari cum tibi
talibus id est quod possibile ab eo autem quod est hic et hec potis
et hoc pote fit comparativum et hic et hec potior et hoc potius et superla-
tivum potissimus ex quibus etiam fiunt adverbia potius et potissime. Nota. Ex
peterea pluraliter ni inveniuntur sed denominativa a nobis recte deriva-
ntur in o desinens in e longa genitivus et facit adverbium ut hunc
claro clare. optico optice. pulcro pulcre. affabro affabre
Lucanus in Veronensi(?) vi°. Domini illius et ei patulo affabro
sitis. hunc sano sane. fero fere. Excipiuntur bene et male
a bono et malo in e breve desinentia. Multa autem ex supradi-
ctis nominibus propter auctoritatem dicimus pro adverbiis accipimus. falso consulto
postremo. sedulo auspicato augurato manifesto privato
precario multo. Terentius in Eunucho. Ex vi seu clam seu pre-
cario. Idem in Andria. Haud auspicato huc me attuli.
Idem in Phormione. cito te do. Idem in eadem. Postremo
sine ullo alio pacto vel fenore. Livius in Credario(?) priva-
to nos remisissemus. Ovidius in et privati. Salustius in Cati-
linario. Et privatim et publice rapere et sepe corripiunt

[illegible]

[illegible]

Et similer qui in adria tuserunt ut tito sero modo Iuve
nalis in iiiio Statio raptum pro nobilitate commissa quod supe
Virgilius in iiiio Eneidos In mo poste deus venia sacris
quam litatis Statius in xo Thebaidos Sero memor thalami
mesta solatia mortis phebe paras Idem in iiio Est ut quam
fide tam sero reposti Ratio dicit et nimis sed nimis eget vo sup
Therencius in Eunucho quod des paululum est et nimis est multum
accipe Thaidem invenitur tamen et nimio Sunt tamen quedam ex
eadem gene quorum nemo per adverbiis utitur ut multum nimium
primum et primo Therencius in andria primo ther pudice vitam
parce ac duriter agebat Quod autem etiam pro nimie dicitur ostendit
idem Terencius tamen quod abeo in andria protulit Nam id arbi
tror adprime in vita esse utile ut nequid nimis Nimium
quam pro nimis sequitur invenimus et parum pro parvo in Lucanus
in vo At quam nimium parvum quam distulimus veremur etiam et vo
dicitur Scripsit a duro dure et durit a largo large et
largiter Ab humano humane et humaniter Ab insuavo
insuave et insuavit a firmo firme et firmit Therencius in andria primo ther pudice
vitam parce ac duriter agebat Tullius in iiio Verrinarum respon
dit illa ut meretrix non inhumaniter Idem in xiiio Phillipicarum
putas aliquid moderate quam inhumane fecerunt Idem in vio de
re publica firmiter enim maiores nostri stabilita matrimonia esse
voluerunt Idem ad persium primo De anthiocho fecisti humana
niter Invenimus et alia quibus tamen non est utendum Pomponius in
Anthorato Ludit nimium insaniter pro insane Seneliter quoque
pro senere Titinius in psaltria Seneliter hodie sermonem
amica mecum contulit Idem Blanditer benigniter Plautus fami
liter avariter munditer seneriter mestiter equiter apperiter
Nevius festiniter Lucilius ampliter ignaviter Varro pueriter
mutiniter Ennius proterviter ignaviter iracunditer pueriter
temeiter pertinaciter torviter puriter reverenditer misericorditer
prosperiter Dicitur etiam habunde ab habundo et habundanter
ab habundans Sciendum tamen quod quedam adverbia non
plene sonat secundum quod in nominibus est a quibus derivantur ut ferus

fere sanus sane sensus sensim. Credo at dixerit non plene quia
pt esse aliqua ratio, vt fere dicitur que ad cor ferunt. Terrippe
tu minor pedibus vtatur. fere ergo pro iuxta quod celeribus via iuxta
sunt. Sanus pro validus accipitur. Ergo et sane pro valide
hor. Est notandum est quod a valido valde pro valide per sincopam
pfertur. Sensim pro paulatim quia ea maxime faciunt sen-
sum que morantur. Ritto vero verbo vel ritu. rite pro recte
quia nichil traditur ritibus nisi quod rectum esse credatur. Queque
de. est nominibus composita. Exponunt pridie hodie postridie
meridie est et aduerbio accipitur tamen sit nomen. Vnde in quoque
Asmetria inveniuntur aduerbia sed pauca primitiua vt heri vbi
et ibi dicitur tamen et here. Juuenalis in primo. Res hodie minor
est here quam fuit atque eadem cras. Deterit exiguus aliquid
Oratius in secundo sermonum. Cras ierunt conuiuam quem ti dictus
here illic. De medio potare die. Alia vero ceteroqui sunt loco
aduerbii posita per genitivum pleraque vt domi. Thanzominum Lam-
psacum Thire Ephesum belli. Liuius in secundo ab vrbe condita. Quo
nepharia facinora decem viri belli domique admittunt.
Inveniuntur etiam per datiuum vt vesperi et forti. Therencius in Andria.
Prius ne ego heri vidi vesperi ad vos afferri. Virgilius in
nono. Georgicon. Sunt quibus ad portas cecidit custodia sorti.
Rectius etiam per ablatiuum vt quin pro quomodo vel vnde. Ther-
rencius in Andria. Nam qui tibi ister incidit suspitio qui
quia te noram. Idem in eadem. Audiui et credo multa
gerunt simile qui coriectuam haut nunc facio. Etiam ablatiuo
a quo vel aqui. Ero o primitiua quia vt qui temporale
et ex eo composita siquis nequis aliquis. Terre an per merum haut acuta
cedue partes vt superdictum est esse putentur. Diuise vel diere
causa. Derivatiua vero a cis citro vnde vltro citroque. Lucanus.
Pro Rostro. Postea chores cursare vltro citroque vacando desitere.
Ab in quoque intra et intro et intus et intes. Sunt etiam
composita pristo profecto. Alia vero cnoia sunt vel pronomina aduerbia plu-
ta vt falso mito sedulo cito. Sero vero vtro vtroque. Liuius
in viii° ab vrbe condita. Vtroque exercitus missi. Siler quo-

aliquo eo illo Sed que pro adverbiis accipiuntur inveniuntur multa
o correspondentia sicut ostendimus. In V pauca inveniuntur
denominativa ut diu et ex eo compositum interdiu et a nocte noctu
nam hastu non est in usu quod tamen Therentius in eunucho
Hec quid ait ancilla ille quid meretrix facit an in hastu
venit quod nisi esset nomine separata ipso ei non preponeretur.
In Ae diptongo non sunt nisi tantum loco adverbii posita ut
Rome Rosae capuae. Salustius in Jugurtino Hec ubi
Rome comperta sunt. Idem in primo historiarum Res populi romani
Marco Lepido Catulo quinto consulibus ac deinde domi et militie
gestas. In Oe Ar Er Ei Oh Ah Hem interiectiones
sunt quibus greci adverbiis connumerant. Statius in Carminibus primo
Heu hoc batthe prior. Idem in primo Carminum Heu hoc re
tenti mens trepidat metu. Therentius in eunucho Ah obs
secro ne gaudeas. Hic quid tu illo est. Idem in eodem Ah h
Idem in eodem Oh illud vides ob ut si tibi distorsit ceruicem
Idem in andria Dictura ne es quod rogo Ah Virgilius in secundo
Eneidos Hei michi qualis erat quantum mutatus ab illo Hecto-
re Idem in eodem Heu fuge nate dea iam te quoque his ait eripe
flammis. In E pauca inveniuntur ut donec quod etiam
donicum dicebat Plautus in captivis [illegible] atque
ego mea nutti donicum ille huc redierit. Et demonstrativa
pronominum hic illic istic huc illuc istuc hinc illinc istinc
hac illac istac. Et omnia vel natura vel positione producunt extrema
sillabam excepto donec et in fine cuiusque si velis longam
habuerint naturam. Composita quoque inveniuntur ut adhuc abhinc
dehinc. In L pauca inveniuntur semel pol edepol vel eo
quando per valde frequenter inveniuntur. Cicero pro murena
vel maximum bellum populo romano cum rege antiocho
gessisse. In M plurima etiam coram demonstrativa vel
quantum nequicquam nequaquam nequiquam preterea quam quam
est plenis vel comparatio sine electionem adverbium accipit. Virgilius
in xi° Tam facile accipiter saxo sacer ales ab alto. Salustius
Mare ponticum dulcius est quam cetera. [illegible] eius
est super apud grecos quando sit electiva. Bipharium etiam

In E certam

et trepharian et omnipharian quia sunt a sancto et a compositis dicuntur. I. V. hem pruntiva item tandem Exposita ut identidem ibidem indidem ydentidem Sicud pro vosnon indidem ineamerita I. V. in et denominativa inveniuntur et valia sine specialia Ut a parte partim a viro viritim a vice vicissim ab ostio ostiatim a statu statim a raptu raptim a saltu saltuatim a cursu cursim a stricto strictim a furto furtim a sensu sensim a singulis singulatim ab affatu affatim vel agito magis affatos id est habunde vel et contra a privato privatim a paulo paulatim a singultu singultim Oracius in 1º Sermonum Et vem cariam singulti pauca locutus confestim a tractu tractim et carptu carptim a ductu ductim Plautus in Curgulione Quae ducti sed hac abyt hic persequar I. V. vm pruntiva pauca sunt iterum sursum rursum et prorsus prorsum et prorsus Denominativa vel quia dextrorsum sinistrorsum Oracius in 1º Sermonum Ille sinistrorsum hic dextrorsum abit unus utrique error sed etiam antiqui dextro vorsum dixerunt Plautus in Rudente Dextrovorsum adsa in mala crucem rursum deorsum orsum orientem versum occidentem versum Terencius in adelphis Similiter in utroque vorsum Plautus in Captivis utroque vorsum rectum est ingenium meum hec enim quae quia esse videntur tamen sub uno accentu proferantur melius tamen dicimus quod inclinat sibi supposita nomina Sicut actutum denominativum ab actu id est celeriter Virgilius in 1º Tuta tela reddit actutum pinsencas atque integer evi ascanius Modo quod loco adverbiorum in eadem terminatione inveniuntur ut multum primum minimum parum pro parvum Lucanus in 1º et quia nimium quod parumque distulimus pro multum et parvum I. V. n pauca inveniuntur ut eri forsan forsitan Alia quae pruntiva sunt et per quod prope valde accipitur Denominativa a nominibus vel participiis tunc derivantur in ter exeuncia Sed si in is desinat nominativus genitivi in ter cumtunt ut sapiens sapientis sapienter prudens prudentis prudenter indulgens indulgentis indulgenter Alia quae assumunt ter prima terra Ut fortis forti fortiter utilis utili utiliter felix felici feliciter audax audaci audaciter Sed per sincopam in usu est frequentius audacter Terencius in Sermone animequalto audacter tamen nunc ledit ledet Salustius in Ipsto vero in 1º gradati protulit 2am analogiam Et licet pro in 1º vostro

In Epodum

Multa scelerate multa audacter multa impie fecisti. Scopus fa-
cilis quod pro facilit^r facile loco adverbii habuit in usu. Virgilius
in x^o. Tum facile accipit^r saxo sacer ales ab alto. Difficilis ac
difficile sunt pro difficilit^r. Stacius in [illegible] omnino [illegible] a tribus et
quatuor nascuntur adverbia ter et quater. Obiter enim quando ab ob et
iter. [illegible] paulisper tantisper parumper composita sunt. Doctissimum tu
quendam quam supposita re^{lat} ptulerit. Sed si quid sunt nomina neutr-
pro adverbio ut sublime volas assumunt. Aliter vel retrianus ut
Pomponius de philosophia. [illegible] ista memore meminit pro memoriter
aliterque ab eo quod est hic alis huius alis hinc ali pro alius
alius alii. Ei supposita analogia profert. [T]ertia denominatio
invenio ab extima [illegible] alias
[V]erbis composita [illegible]
les plerasque tu a minus nascuntur id est a quinque usque ad mille ut
semel bis ter quater quinquies sexies decies vigesies vel vici-
es centies quingenties millies. [I]tem tertia minus quod ex
[illegible] satis quod etiam loco nominis positum accusativo. Itaque etiam comparatur
facit plus satis. Terencius in Eunucho. [illegible] adhuc hic ita [illegible]
[illegible]. Lucanus in primo. Tum satis ad vires Romana [illegible]
[illegible]. Juvenalis in iii^o. Hoc satius quam si dicatis sub iudice
vidi quod non vidisti. Satius pro melius. [V]erbis tertia ponitur
rursus et rursum prorsus et prorsum. Senus celitus a celo stir-
pitus a stirpe. Funditus a fundo. Virgilius in iii^o Eneidos. Rursus et
altius. [illegible]. Rursum ardua [illegible] celi celitus [illegible] latebris radi-
citus a radicibus. Virgilius in ii^o Eneidos. Radicitus eruta primus
mordicus diminuitus humanitus. Diminutive et humane vel hu-
maniter. Sed diversis sunt sermones [illegible] diminutus adiectivum et humanitus
ab [illegible] monstrat diminutive et humane vel humaniter. [illegible] dis
et hominibus fiant [illegible] et communiter localia sunt. Adverbia que
quod etiam nomen est. Quod nullus pro minime. Terencius in Andria
Liberatus sum. Davus hodie opera tua ac nullus quidem. [illegible] fors in
sit [illegible] accusativo pro adverbio. Virgilius in xii^o. Fors et vota facit cumulatque
altaria donis. Tertia comparatio que nominum comparationem [illegible]
[illegible] sunt ut clarius prudentius ocius satius. [V]erbis [illegible] to-
tiens a tot et quotiens a quot et multo multotiens. Et ali-
quotiens ab aliquot. Salustius in i^o historiarum. Regem de tribus
quotiens terret. [I]tem sat pro satis et dumtaxat quod ab ad-
verbio [illegible] et verbo. Et forsit pro forsitan. Oratius in i^o Sermonum
Dissimile hoc illi quod ut forsit honorem [illegible] non invideat
[illegible]. [T]ertia vix mox pax quoque quando quod patet [illegible].
[V]erbis nunc [illegible]. [V]erbis [illegible] Inveniuntur
se adverbia forme ex eis derivata nominibus ut a fors forte

forsan forsitan forsit fortasse fortassis Virgilius in xi° fforos
et vota facit cumulatque altaria donis Idem in Bucolicis forte
sub arguta consederat ilice daphnis Idem in ii° eneidos ffor-
san et hec olim meminisse iuvabit Idem in Bucolicis fforsita
illud erit herba captiva viridi Idem in xi° Celo que animum forta
sse ferebat Et fors quod et forsan et forsitan dubitandi sunt fforte pro
eventu pro fortuitu quod a fortuitu derivatio nomen fit ffortasse atest
fortassis pro temere que quidem a domino diminutus Theyotheu divi
ne Theyos filii a fato fatuito choyken fato et fatali Choy
rayos ab omni omnino pantheados et euphariaz in omnem
partem vel ex omni parte Ydematiora adviora pro quod est etiam in
comparatio et superlativis postea diminutive quod apud grecos non est et ple-
rumque denominativa sunt ut clare clarior clarissime Clare clarius clarissime
felix felicior felicissime feliciter felicius felicissime bene
bellus belle bene primus primulus primulo longe longius longule
longe longule Tamen tu parva que comparantur a nominibus
ne derivantur tum sunt comparativa vel diminutiva ut sepe sepius sepi
ssime Antiquitus et sepior et sepissime potuisse invenitur sic
ultra ultimus ultime ultior ultimus Item adverbia a nominibus
sed ab adverbiis hinc recedunt non nascuntur supra superius supreme su-
perior supremus citra citius citime citerior citimus Extra extimus
extime exterior extimus Infra inferius infime inferior infimus
diu diuturnius diutissime diutior diutissimus nuper nuperius
nuperrime Antiqui nuperrime imperius imperior imperrimus ocior
que ocissimus et ocius ocissime a greco ocios Vellius quia pro
sufficienti actus quod supradiximus Ideo sunt comparativa satius satte
dicendum est igitur quod non inveniuntur comparativa adverbia nisi sunt adiuncta
comparativis nominibus Diminutiva tum rarissime ut clam clanculum Terentius
in Eunucho tu cellula ad te prius penim omnes cogebam
clanculum Derivantur et a nominibus ut sapiens sapienter a pronominibus
ab ille illic a verbis detego detectus a participiis indulgens indul
genter a preposicionibus ex extra sub subter in inter Ce De figura

Figure adverbiorum sunt tres simplex composita decom-
posita simplex ut diu hic Composita ut diu ad-
huc Decomposita que a compositis derivantur ut a potente potenter
a misericorde misericorditer ab indocto indocte ab imprudente
imprudenter Hec tamen que et simplicia sunt adverbia etiam composita
possunt esse ut docte indocte prudenter imprudenter efficaciter sine

[illegible]

[illegible] quo[ad] de
sententia etc.

sine dubio derivatiuum est tamen ab adverbio simplici non composito sed a nomine
composito derivatur. Dicto de figura adverbiorum dicendum est de significatione adverbiorum

Significatione adverbiorum diversas species habet. Sunt enim temporalia
quae praeteritum tempus significant ut pridem nuper antea Vndudum
tertius. Sunt alia quae praesens ut impresentiarum vel et praesens et non multo
ante praeteritum impositum ut modo Therencius in Andria modo dolo-
res mea tu occepit primulum. Idem in Eunucho. Age modo hoc
fero ac nequicquam voles. Idem in Andria. modo prius cum
apud forum dixit vxor tibi ducenda est Pamphile. Idem in Eunu-
cho. venit Cherea frater. Ita quando hodie quandudum modo acci-
pitur pro infinito quod et nunc. Idem in eadem. modo ait modo
negat. Cum praepositione etiam pro dumtaxat. Vt Virgilius in iii° Eneidos
Si modo quod memoras factum fortuna sequatur. Alia futurum solum ut cras
postridie pridie tridie perendie. Alia quae diversorum temporum ut
olim dudum quondam. Virgilius in iiii Georgicorum. Depressis olim statio
tutissima nautis. Infinite dixit olim pro praeterito. Oracius in primo
sermonum. Olim truncus eram ficulnus inutile lignum. pro praesenti. Virgilius
in ii° Georgicorum. Ac iam olim seras posuit cum vinea frondes fri-
gidus et silvis aquilo decussit honorem. Iam tum acer curas
venientem extendit in annum Rusticus. Idem in v°. Certamine iudicis
sub nomine tenditur olim. pro futuro. Certamine futuri. Idem in primo Eneidos
forsan et haec olim meminisse iuvabit. Dudum praeteriti Therencius in
Andria. Ergo dudum non nichil veritus sum Daue. praesentis temporis.
Virgilius in ii° Eneidos. Iam dudum sumite penas. Quondam praeteriti.
Cicero in primo invectivarum. Ista nisi fuit quondam in hac re publica
virtus. futurum. Virgilius in Bucolicis. Quondam tua dicere facta tem-
pus erit. Idem in ii° Eneidos. Quondam etiam victis redit in
praecordia sanguinis. constantis temporis. Salustius aliquid. Cicero in primo
invectivarum. Ibis tandem aliquando. Idem in iii°. Tandem aliquando quirites
vel Catilina. Quando est simplex et ex eo composita omnia. aliquando sique
nequando quae et infinita sunt et antepenultimo acuto accentu pro-
feruntur. Vnde etiam ab inde composita exinde perinde subinde deinde
proinde. Quando autem et interrogativum et relativum est et infinitum
interrogativum ut quando venisti relativum ut quando eram minoris
peccavi. Infinitum ut quando venias faciam. Accentu tamen distinguuntur
quando et quomodo interrogativa et relativa. Cum praepositione tamen etiam pro aliquando
et pro causali coniunctione. Virgilius in x°. Spera quibus natura leoni
dimittere quando. Vrbasit equos. Vnde dixit pro aliquando. Idem in i° Enei-
dos. Hec tibi fabor enim quando hec te cura remordet. Vnde

In am primitiua

[illegible]

In ex primitiua

[illegible]

In im denominatiua

[illegible]

In um primitia panca

[illegible]

In ri panca

In r primitia

[illegible]

Preterea a tribus

[illegible]

In ab denoia

[illegible]

In ibi certas

[illegible]

In ubi certam

[illegible]

In satis pro satis

[illegible]

Inveniri dimisse adverbia

[illegible]

De natura adverbiorum

[illegible]

[illegible]

Assignationes adverbiorum sunt tres

[illegible]

Significatio adverbiorum

[illegible]

Aliaque localia

[illegible]

[illegible]

Dehortativum est ne hoc

[illegible]

Abnegativum est ut non haud

[illegible]

Confirmativa ut

[illegible]

Precativa expol

[illegible]

Optativa utinam

[illegible]

Hortativa

[illegible]

Remissiva sic

[illegible]

Qualitatis ut bene

[illegible]

Dubitativa forsan etc

[illegible]

Congregativa loci

[illegible]

Discretiva seorsum

[illegible]

[illegible]

Similitudinis [illegible]

[illegible]

Ordinatiua [illegible]

Intentiua vero [illegible]

Comparatiua [illegible]

[illegible]

Testificatiua [illegible]

[illegible]

Et nota quod plerasque [illegible]

[illegible]

Preterea quedam [illegible]

[illegible]

Inveniuntur preterea [illegible]

[illegible]

Sunt autem [illegible]

[illegible]

De ordine quoque [illegible]

[illegible]

Interiectionem greci inter adverbia ponunt etc.

[illegible]

pro quomodo hic accipitur. Alia quoque localia hec vel dictiones
vel que sunt locorum pronomina. distretas ad locum ut hic illic
quo in loco ut hic illic ubi quod interrogativum pertinet accipitur ut
si dicam ubi est panphilus. relativum quia ut virgilius in 1o eneidos
Sevus ubi Eacide telo iacet hector ubi ingens Sarpedon
ubi tot Simois correpta sub unda scuta et unde ut Oracius in
1o sermonum unde et quo fatius interrogativum accipitur pertinens
habet. relativum quia virgilius in 1o eneidos Genus unde latinum
de loco ut illinc, sunt inde per locum ut hac illac qua. hec
cum quo infinita omnia id est quo ubi unde qua relativum quia
aliter sunt sunt accentu. communes ut peregre sum peregre
abeo peregre advenio peregre rusco. Sed pone super infra extra
ultra citra et cetera etiam casibus sunt solent iungi quare cum accipiuntur
a quibusdam prepositiones esse putantur. sed illa proprie est prepositio que separate
iungitur per se sine casualibus proferri ut ... ab. abs. de. pro
sub in et similia. Adverbia vero que iungi solent casibus etiam
per eclipsim casualium solent proferri ut pone subit coniux et
ultra citra et cetera intellige est et quod adverbia etiam per se sunt aliquando etiam
prepositiones sunt vero non ut si dicam de in nescio per se quod sunt
nisi coniungantur cum aliqua dictione si cum dicam de partibus de
alio habet prepositio et si dicam de loco in locum aliud. Insuper ore
cum tuo pori consequi tuo apostolo sunt sed [illegible] karthagonium
thago descendo kathetzomenon. extra vero et pone et super
indubitabiliter sunt loci prepositiones ex quo ondunt magis adver-
bia esse. Sunt quedam vero loci prepositiones tantum que ad locum
ut orsum istorsum deorsum sursum sinistrorsum dextrorsum. Sed
adverbia ondunt quia Italiam versus Siciliam versus que prepositionem
ostendit esse quia nisi dicam quod versus inclinat sibi supposita non
Sed milicie in loco solum invenitur quod pompei in tempore
et sunt 44 pleraque adverbia localia pro temporalibus accipiuntur ut
virgilius in 1o eneidos inde thoro pater eneas sic orsus ab alto
pro deinde. et in 1o eneidos. hic ubi dicitur Lavinium consita
monte cuspide ubi pro postquam et [illegible] in eunucho
hic ego illum contempsi pre me pro tunc. Temporalia autem pro
localibus non accipiuntur ut nunc modo nuper [illegible] versus. De
hortativum [illegible] etiam accipitur pro neque et pro ut non et pro
valde pro neque. ut terencius in [illegible] ne dici quid
opus est pro neque dici opus est pro ut non Terencius adelphis

pre dicta dolo pro ut non dicta dolo. Pro valde ut idem in Andria. Verum illud haud novit cuius causa hec incipit. Abnegativum est ut non haud magis minime. Sciendum etiam aliae partes accipiuntur pro adverbiorum diversis speciebus ut est quidne pro qua ut nullus nullatenus. Sciendum et adverbia loco nominum posita inveniuntur ut Virgilius in viii° Sponte sua. Videlicet et mane novum Lucanus iiii° Tu satis ad vires Roma in te tenuia dandas. Et Salustius de Catilinario Satis eloquentie parum sapientie.

Confirmativa ut profecto scilicet videlicet quippe nempe. Apersius Nempe assidue hec sunt due partes pro hiis ponuntur ut quid in cur non sic est quid istic quos frequenter Therencius utitur in confirmacione ut in Adelphis Sciendum istic accedo ut vetterius dicatur.

Iuratiua edepol castor ercle mediusfidius. Per in compositione potest etiam accipi pro adverbio iurandi ut Virgilius in x° Per te per qui te tales genuere parentes. Idem tamen etiam consimilium est adverbium ut Therencius in Andria. Tu quoque nimium per pater non laudo. Sic quoque quod per quietum casualibus et genitivi accusativum platurum est Virgilius in Bucolicis Sic tua Cirneas fugiant examina taxos.

Optativa utinam o si ut Virgilius in i° Eneydos Atque utinam rex ipse noto compulsus eodem afforet Eneas. Idem in iiii° viii° Assis o tamen et propius tua numina firmes. Idem in vi° Si nunc se nobis ille aureus arbore ramus ostendat nemore in tanto. Ut ante etsi sunt etiam quandoque causales sed ut etiam plurimus adverbium est. Ut etiam pro temporali accipi pro postquam Virgilius in Bucolicis Ut vidi ut perii. Et ex hoc componitur utinam velut uti quandoque etiam ut pro utinam ut Oracius in ii° Sermonum O pater et rex Iupiter ut pereat positum rubigine ferrum pro utinam. Uti eciam et ut idem est.

Hortatiua eya age. Et nota quod quando hoc adverbium etiam plurale habet agite ut Virgilius in viii° Eneydos Ergo agite o iuvenes tantarum in munere.

Remissiua sunt superioribus contraria ut pedetemptim sensim paulatim.

Qualitatis ut bene male.

Quantitatis ut nimium parum parcum. Hec et plerumque a nominibus adiectivis sunt ut disertus diserte celsus celse. Magis magne paulus paulati. Vide etiam a propriis sive verbis ut statim minutatim cursim.

Dubitatiua forsan fortassis et fortasse fors forte forsitan. Virgilius in xi° Fors et vota facit cumulatque altaria donis. Idem i° Eneydos Forsan et hec olim meminisse iuvabit. Therencius in Andria Forma bona fortasse. Oracius i° Sermonum Dissimile hoc illi est. Non ut forsitan honorem iure mihi invideat quivis ita sed aliud.

Congregatiua loci sunt et temporis quia ut simul una pariter in eodem loco et in eodem tempore. Virgilius in xii° Simul hec simul ingens

Sequuntur vocabula

Item pedetemptim id est paulatim. Et est a pede et tempto. Item ... ab ... et ...

Item iiijo eneydos. Una ex rubus que nothus que ruunt. Discretiam seorsum sorsus separatim secreto utrinque divise singulatim bipartiam omphariam. Similitudinis ut ceu quasi velut velut sicut sicuti ut uti. hec etiam coniunctionis vim habent causalium. Una vel uni sunt contrarias quantitates Virgilius in xiio eneydos digna canisse primam fecero. Item iiijo invectivarum. Illud vero non ne ita plures est ut minu jovis optimi maximi filium esse videamus ut ad hodierna die mane per forum meo iussu et comparati et eorum indices in ede concordie ducentur eo ipso tempore signum statuerent. Ordinatiua deinde dehinc continuo protinus postea preterea. Intentiua ut valde nimium prorsus penitus omnino. Comparatiua ut magis minus. hoc ad adversa que ille conjunctionum communitate quatuor comparativum ut minus sapiens pro stultior et minus stultus pro sapientior. Superlatiua maxime minime ocissime velocissime. Item sciendum quod omnia rue ab aliis derivantur in eorum scilicet vel quantitatem generalem seu specialem significat ut a pyrrus demostenes demosteniter dicit tullianus tuliane salustius salustiane. Inter ab appellatiuis generalibus ut a corpore corporaliter a qualis qualiter ab alio aliter a generali generaliter a speciali specialiter a latino latine a greco grece a viro viriliter a muliere muliebriter. Item sciendum quod pleraque ex nominibus sunt derivatiua a quibus que nominibus derivantur adverbia ut ocius ocissime habent tamen nominativa ocior ocissimus. Item nota quod apud grecos anomale apotheos hysapax adverbium dicitur sit apud nos et monoptot ab uno semel pfert a duobus que pro greco dis nos bis dicimus. Tetraiciem non a voca bus sunt facit adverbia tres ter quatuor quater a quinque quod usque ad mille in es terminata desinunt adverbia ut quinquies sexies septies et reliqua ut supradictum est. Quot vero et tot in eos finiuntur quoties et toties. Sunt igitur hec numeralia. Item adverbia preterea apud nos adverbia diminutiva eius ea apud grecos nostri ut clam clanculum bene belle bellissime. Item nota ac sunt nominativa synonima vel omonima vel polyonima. Sunt adverbia vel voca sonum multas habentia vel in una voce multas habentia species ut ubi nam etiam qua quo et infinita sunt et interrogativa et relativa similiter quo qua qua et infinita sunt et interrogativa et relativa dicuntur at etiam pro coniunctione causali inveniuntur. Tamen nos solum pro adverbio temporali sedem pro coniunctione repletiva invenitur ut Cicero in jo invectivarum. Tamen tandem ab utere catilina patientia nostra. Ut quam diversas species habent est enim adverbium vocandi ut Virgilius in jo eneydos o regina novam cui condere iuppiter urbem. Est admirandi ut juvenalis in iiij qualis facies et quali digna tabella

Item affaber est a ad et faber et est affaber [illegible] diligens [illegible] dicitur affabre et per [illegible] id est sapienter. Item [illegible] [illegible] ut [illegible] apposite. Item poste [illegible] a pre et [illegible] Item [illegible] a pri [illegible] est protinus et facto. Item [illegible] a primo et die. Item hodie est ab hoc et die. Item postridie dicitur [illegible] ad [illegible] post et [illegible] die [illegible] partes esse [illegible] et tridie [illegible] Item nequaquam [illegible] et nequiquam [illegible] [illegible] et qui [illegible] [illegible] et quia [illegible] [illegible] Item [illegible] [illegible] Item identidem [illegible] et denuo [illegible] Item [illegible] [illegible] Item [illegible] est a [illegible] Item confestim [illegible] [illegible] Item [illegible] [illegible] Item [illegible] [illegible] Item [illegible] [illegible] Item [illegible] [illegible] Item [illegible] [illegible] et [illegible] Item [illegible] [illegible] Item [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] cantilenam [illegible]

Commutatio est
Persecutionis

[illegible marginal gloss]

Est indignandi ut Cicero in i° invectivarum O tempora o mores. Est et optandi ut Virgilius in viii° Eneydos Si sic o placidi q3 multis eo ubi invenies diversas p̃toes i pa eas q3 voce quo etiam ex greco v dum voces vas ut q o olim dicebat quondam aliquando iure ippe recelit actum. O. Sed vere cū advierg q̃ re vere tus qd ppom quo adiecta noa ut bos ho bn agit forte impa tor fortis pugt licet tn ta hec q3 ia ppsitoe pferre excepto uo: affirmacom sit sic est vel tu ꝑ valde po. Demiratia q3 et interroga tivis et vovendi et optandi ut eya age quasi rex veluti heus o vtina Therencius in adelphis vtina ꝑ ꝑ salute i9 fiat vel im mitasse defatigaret Virgilius i Bucolicis Sic tua ginceas fugiant examina taxas. Idem in ix° Nā ita me resciat t magnus operatur iupit ꝛc

Interiectiom greci int adverbia ponunt q̃m hec quoq3 vel adiungit verbis vel vba ei subaudiunt ut si dicam pape quid video vel per se etia pape etiā si no addat miror hit in se ipsis vbi sicom que res maxime fecit Romanorum arc̃ seꝑtores separati hac pte ab adverbys accipe q̃ videt affectum habē in sese vbi et plena motus am̃i sicut etiā si no addat vim demirare Interiectio tm no solu illū sev affectū que diciunt g̃ti Eythetharasinon sit sed eas voces q̃ cuiusq3 passionis ai ꝓuͤsu ꝓ exclamacoe intersunt. Signt igr̃ diversas pnes gaudy ut evax do lore ut ei Virgilius in ii° Eneydos ei in gliberat quod mutatus ab i° hectore Virgilius in xi° Dolor atq3 decus magnum rediture parenti Virgilius in xi° Et i Bucolicis Doloris a silice in nuda conixa re liquit Idem in eadem Ah tibi ne teneat glacies secet aspera platas timoris ut atat im ho formidulosus es Therencius in Eunucho Est et admiracionis ut Idem in eadem pape hec supat ipsam thaydem. Sunt hac ponit etia sonitum iteratur imitaciones ut risus ahaha hehe et phi et hav et hey et hoy Sunt tm quedam esse dubie int adverbia et interiectiones ut o quod indi gnacom sit vel dolorem vel admiracom interiectio hoc accipi mut sicut vo vovendi est vel optandi adverbium Sunt tm etia non esse ipsius lre ut supradixi9 Atq3 et ppo est et interiectio et nom ppo ut a simio ad ymm a domo Interiectio ut prius

stramus in Bucolicis esse positum nomen ipsius litere est ut .a.

Pro quo tam propositio est quam interiectio propositio vt Virgilius in xiio Prolatio obtestor per maiestate morum Et in vo prose quisque viri depromunt tela pharetris interiectio vt lucanus in primo

Pro si remeasset in urbe Gallorum tantum populis arctoque subacta / Optime tamen de accentibus carminum descripsit Donatus quod non sunt certi corrumpe cum et abscondita voce idest non plane proferantur et pro affectibus commoti qualitate confundantur in eis attentus Caelius in parte sororibus suis vel pleres plerumque in ...
... interiectione proferri vt Virgilius in primo Eneydos Namque infandum amissis vnius ob iram infandum pro interiectione protulit ... tamen vocis interiectionum similes sunt vt pape evax ei heu heo et

[illegible]

Species sunt coniunctionum

[illegible]

Calestes in iurgiis ... tamen ... ...

iuxta ac si hostes adessent vallo atque fossa munire Gelius

Theritiam in sermone Nesili ... fortuna atque ipsi similis

Continuative sunt coniunctionum et ... ...

vt si ... est ... causalis est ...

... continuative ... causales ... ac continuative est quae ... sunt

... rei ad sequitur vt si steterit dormit et si ... ... cubat

[illegible]

Subcontinuative vero

[illegible]

Attractive vero coniunctionum

[illegible]

Continuative sunt coniunctionum

[illegible]

Liber sedecimus Prisciani

Coniunctio est pars orationis indeclinabilis coniunctiva alia-
rum partium orationis quibus consignificat vim vel ordinem demon-
strans. vim quando simul esse res aliquas significat
et pius et fortis fuit eneas. ordinem quando consequen-
tiam aliquarum rerum demonstrat ut si ambulat mo-
vetur. sequitur enim ambulationem motio. non tamen etiam
motionem omnimodo sequitur ambulatio potest enim aliquis
et sedens et accubans moveri ambulare autem sine motu non potest.
Accidunt igitur coniunctioni figura et species quam alii
potestatem nominant que est in significatione coniunctionum. preterea ordo.
Figura simplex quidem ut at et sed. Composita vero ut atque
etenim sedenim. Hec enim ex accentu quasi unum esse videntur. Spe-
cies sunt coniunctionum copulativa continuativa subcontinuativa adiun-
ctiva causalis effectiva approbativa disiunctiva subdisiunctiva
discretiva ablativa presumptiva adversativa collectiva vel ratio-
nalis dubitativa completiva abnegativa. Copulativa est
que copulat tam verba quam sensum ut et at atque quoque tamen que pro quoque po-
at ast sed at vero que pro at accipitur. Hec enim copulant tam coniunctionem interdum
proprie tamen multe tam ex supradictis quam ex aliis coniunctionibus diversas
species una eademque voce habentes sic usibus eorum ut quam mirum non
... vero copulativa sedecima completiva ut Vergilius in iiiio Pleiadum quam aliud quam
nec mora nam quam pretantum quam sed solum pro et sedecima presumptiva
accipitur ut Vergilius in iiio Eneydos Haud secus ac iussi faciunt tectosque
per herbam. Terentius in sermone Nunc quam ego inquit ac mea pamphilus
omnibus visa est ... et miserum cuique. Salustius in Iugurtino
Postea tamen super itineribus cottidie castra movere iuxta ac si ho-
stes adessent vallo atque fossa munire. Cum atque ... in sermone
re simili utantur fortuna atque ipsi simus. Continuativa
tunc sunt que continuationem et consequentiam rerum sunt ut si cum
ad greciam sunt. quam enim eam causalis est simul sive sine se tamen
continuative sunt quam causales. Proprie autem continuative sunt que
sunt ordinem presentium rei ad sequentem ut si stertit dormit et si
egrotet pallet et si febri vexatur calet. Ideo enim converso ordine in
his coniunctionibus sequentiam sive fiat oratio. Non enim qui dormit
omnimodo stertit quomodo qui stertit omnimodo dormit. et neque qui pallet
omnimodo egrotat quomodo qui egrotat omnino pallet. neque qui calet omni-
modo febri vexatur quomodo qui vexatur febri omnimodo calet. Et hec quidem
id est continuative qualis est ordinatio et natura rerum cum dubita-
tione aliqua essentie rerum significant. Subcontinuative vero

causa continuationis ostendunt consequentiam cum essentia rerum ut quin
quia ut qui ambulat movetur. quia sol super terram est dies est. utrumque
enim potest fieri oratione consequentiae. Ponunt tamen et has continuativas et sub
continuativas inter species causalium posuerunt. quo et adiunctivas et effe-
ctivas non irrationabiliter. et continuationem enim et subcontinuationem et adiun-
ctionis et effectionis per has causa ordinibus reddi. Continuationis
ut si ambulat movetur. Subcontinuationis quia ambulat movetur. Adiunctionis
ut moveatur ambulat. Effectionis movetur ambulat enim. Potest quid
ut etiam pro alia coniunctione poni. Terentius in Phormione. Si est patrue cul-
pa ut Antipho in se admiserit non tam dico. Sunt etiam
causales quod proprio nomine quin prodest tibi legere et quare quia tanti
vatem tinxerunt ethera nimbi. Virgilius in v° Eneydos. Et quin
abiens discede vel discere. Causales igitur quas alii in una specie
posuerunt Apollonius et Herodianus in quinque species dividunt. quas
supra ordinavimus id est continuativas. subcontinuativas. causales adiun-
ctivas effectivas. Adiunctive sunt quae verbis subiunctivis adiunguntur
ut si cum. ut dum quamvis quod una coniunctio sit. Sed cum quod
etiam una coniunctio intelligitur ut si venias faciam et ut prosit tibi
facio. Ut Virgilius in i° Eneydos. Multa quoque et bello passus dum conde-
ret urbem inferretque deos latio genus unde latinum. Similiter
quoniam id libenter faciat. Virgilius in Bucolicis. Cum faciam vitula
pro frugibus ipse venito. Inveniuntur tamen ex his quedam simul et causa-
les ut exerceo te ut sis sanus. eris doctus si legas. Et hoc interest inter
adiunctivas et proprie causales quod hee idest causales cum affirmatione
ille cum dubitatione proferuntur. Inveniuntur tamen nomina et pronomina
vel etiam adverbia vel coniunctiones quae loco causalium accipiuntur coniunctionum
ut pronomina. ideo eo nomina qua causa. qua gratia. quapropter
et quamobrem et quasobres. Ne quoque quando [illegible] potest continuatio
causalis ut Virgilius in ii° Eneydos Ne recipi portis aut duci
intra menia possit Neu populum antiqua sub religione tueri
Et nota autem quod et neu hic pro copulativa esse coniunctionibus Invenitur
etiam pro neque quae contraria est coniunctio. sub ea enim abnegatione co-
pulat res quo et nec. Sallustius in i° [illegible]
in i° Invectivarum. Ne dici quidem opus est quanta diminutione
[illegible] Terentius in Eunucho Ne eam ne nunc quidem cum accersor
ultro pro neque venit. Horatius i ne quid divini vel spatii potest
adverbium est. Invenitur tamen etiam verbum pro adversativa coniunctione cum
adverbio ut quamvis pro quamquam et pro etsi. quo et licet et
licebit ut Virgilius in xi° [illegible] licet arma in mortem [illegible]

pro quinquin[n]io notur lucan[us] in viii° Prima manor[um] utamq[ue]
busta licebit Et statues tumulos et qui radice vetusta Effusas
suas victis compagib[us] urnas plus cinerum themonie sulcabi te
lluris arator / Ex q[uo] causales s[un]t q[ue] causam antecedentem causatiua[m] a
vel ex causa antecedente evenientes s[un]t Ut doctus sum nam legi
virg[ilius] in i° eneydos / Eole nam[que] tibi divum pater atq[ue] hominum rex et
mulcere dedit fluctus et tollere vento Idem i° eneydos / Sic et fabor cui quido
est terra remordet A Approbatiue s[un]t q[ue] approbant rem ut virg[ilius]
in xi° eneydos / Equidem merui nec deprecor inq[ui]t Terencius
in formione / Ita cogitatum esse ad nos unde invenit et causales
pro approbatiuis ut virg[ilius] in iiii° eneydos Sy siqua est celo pietas
que talia curet / Idem in i° eneydos / Et siquid usq[ue] iusticie est
Idem in v° eneydos / Non concessa peto si dant ea menia parce
Et sunt etc. quod approbatiue s[un]t indicatio ma[xime] iungit[ur] i. D Disiunc-
tiue s[un]t que q[ue]vis duos coniungant / sensum tamen disiungunt et aliq[uo]d
quod esse alterum non esse s[un]t ut siue ue vel aut / Ut virg[ilius] i in°
Siue errore vie seu tempestatibus acti et vel dicis est uel nor
Iuuenalis in i° Sunt dic aut accipe calcem / virg[ilius] in ii° eneydos
Aut aliquis latet error equo ne credite teucri Idem in eod[em]
Aut hec in nostros fabricata est machina muros Et quando
indicatiue iunguntur / Est quod dubitatiue subiunctiue ut aut lux
est aut tenebre dubitatiue ut aut prodest aut non prodest dum
tas querere S Subdisiunctiue s[un]t que voce disiunctiarum utraq[ue]
tamen esse s[un]t vel s[ed] ut copulatiue vel discrete Simul ut Teren-
cius in eunucho / vel rex ff maximas in grecie agitat p[ro] ciuitate
rex Idem in formione / vel loculo excludito Est ubi vel ex plasti-
carius et alexander siue paris pro alexander qui et paris
dicitur Gela mars siue mavors gradiuus vel maspiter p[re]sul
est bellorum Discrete tamen utraq[ue] esse s[un]t ut tota die vel legit iste
vel cogitat Sed cum et legere et cogitare sed non sed utraq[ue] facere
s[ed] alias hor[is] legere et alias cogitare Quod rem vel expellit rem
vel attrahit eam sed p[er]cipue utraq[ue] s[un]t integro s[ed] disiuncte plures
rem mo[do] pellere aliq[ua]m attrahere Siue p[ro] dicas vel tunicam non
accomoda vel et penulam subdisiunctiuum est videor enim in
alterius peticione libere utraq[ue] accipe s[ed] ut hic et de[m]ace
similis est enim alterutrum petere sim[ilis] utraq[ue] ergo si dicas vel tunicam
vel penulam alterutram ... vero addis vel etiam penulam
... vel unam rem velle vel duas quod est disiunctiuum
... tamen vel quando etiam diminucione significans Ut
lucan[us] in viii° / O felix si te vel sic tua roma videret

Optative vel elective sunt que dum (?) proponunt aliquid ex eis nos eligere audimus ut dives esse volo quam pauper Terencius in Andria que inhoneste sic voluit divicias parare quam honeste in patria pauper vivere. Est autem et alia que hanc infiniti nominis et adverbii plurimus vt Terencius in formione tercium numerus (?) operatur est pontus (?) et duplicatur pro iunctione quam adversativa accusativus ut Virgilius in iv° eneydos vel si superest quibus hec inceptum dedisti. Idem in ii° eneydos terminus anima meminisse horret

Adversative sunt que adversa (?) conveniunt sunt ut tamen quamquam quamvis etsi etiam si et saltem. Hec etiam diminutiva sunt ut Virgilius in iv° eneydos saltem si qua mihi de te suscepta fuisset ante fugam soboles. Idem in ii° At magistratum magis quam secta parentis antiquitus domus arboribusque obtecta recessit. Lucanus (?) sonus ad vsum eius conveniunt potest. Sed quandoque pro saltem et vel et aut invenitur ut Virgilius in vi° Si te nulla movet tante pietatis ymago at ramum hunc aperit ramum qui veste latebat agnoscas et si nichil viz ediscere vel intellige pro saltem integre. Quidam si non satis debitum reddis aut verbis age gratias pro saltem verbis. Sic et in eadem invenies sive ut supra. Dixit Salustius in Catilinario tempore rerum sapientum animos fatigant ne illi corrupti moribus victorie temperarent. Juvenalis etiam in hac sive sincer et neque ut nec vna hora avarus negligit lucra. Neque princeps iusticiam neque vnum assem prestat ille egenti. Nec hic probat ut neque petenti prius aliquid quod potest et decet.

Abnegative sunt apud grecos KEN et AN que verbis iuncte posse sibi re ostendunt sed apud nos tamen aliquando impediri ne fiat. Virgilius in xi° Sequitur mecum nec deprecor inquit. Terencius in formione Ita congiratur (?) sicut ad nos. Unde inveniuntur et causales pro approbatiis ut EΠΟΙΗCΑΝ ΑΝΕ ΥΛΥΝ ΑΤΟΝ ΚΑΙ ΚΕΝ ΟΙΚΟΙ ΠΡΙΑΜΟΙ ΣΤΕΦΑΝΟΥΣ · TOS ante sive cum coniunctionibus subiunctivis verbis in hiis regredi sensibus ut fecisset si potuisset et gaudeat parumque si audeat. Virgilius in xi° Tu quamvis stares mavis (?) tenens in armis. Esset par etas et idem si robur ab annis stares. ΕΚΕΚΕΝ.

Collective vel rationales sunt ergo igitur itaque quod ad premissa attinet quoniam alioquin immo utique atquin. Hec enim per illacionem colligunt sumpta precedentis rationem conficiunt ut Lucanus pro ligario habes igitur quod est accusatori maxime optandum confitentem reum. Lucanus in ix° Ergo pari voto gessisti bella iuventus. Tu quoque etiam perplexa tua ut Terencius in Andria Quoniam tibi ergo. Virgilius in x° Etenim occidit vna Sarpedon mea progenies. Terencius in Eunucho At quoniam ita opus est. Lucanus pro ligario Itaque quo me vertam nescio. Dicuntur tamen eadem illative quod proponunt aliqua inferunt

Approbative sunt

[illegible]

Diffinitive sunt

[illegible]

Subdiffinitive

[illegible]

Disiunctive vel electiue

Ad ympletiue sunt

vt etem catilina Lucea sapiam domuit Saluste igitur Lucea
firmauit pattum Dubitatiue sunt que dubitatiom faciunt vt an ne
toria nec ne vt Virgilius in iiii° eneydos Eloquar an silea ge
nitus lacinalis ymo Idem in iiii° eneydos An phebi soror an
nymphar sanguinis vna Idem in xii° Iusticie ne prius mirer
belline labor effregiatissime tu eciam interogatiue sunt vt Virgilius
in iii° eneydos Hector andromache pyrrum connubia seruas
Idem in x° Tauton me cunctis dignum Hec eciam impe et prof
matiua vt Oracius in ii° Symon Clarus etc fortis sapiens instus
ne etiam et rex Idem in eodem Scri studiorum qui ne puteles diffi
tile et mirum rhodio quod phithsoleonthi contigit Terencius in
andria Ne hec tu ne demum cruci verbum i te mando hic eciam ne co
nitiua nec interogatiua nec dubitatiua sed confirmatiua e Virgilius in x° Tan
ta ne me tenuit vincendi nec voluptas. vt pro me hostili pa
tet succidere dextre Est enim ne penitus sola hec apostrophum acci
pit apud latinos Nec nequid pro an ne accipitur vt sit sensus in morte
nec ne potest recte vniu ep anno Completiue sunt vel ad
impletiue ecquidem quoque enim nanque nam et fere quibus quintores ornatus
causa vel metri ratione sine necessitate ponit hoc nomine nuncupatur Ve
sunt completiua est quod si tolla vero ipso integer manet Cum aut
dicam Eneas quod prius sunt vlixes vero astutus hic p completiua accip
quia vtriusque rei simul siunt sunt ratio sita sunt tamen et distributiua dici quia dist
buunt dictiones sese quibus preponit Completiua autem esse etiam Salustius ondit
in Catilinario vm eius vero demum in vinc et fugi aciem
vide hic enim ornatus ca vero adiuncta est quamuis ex possit approbata
esse Sicut Virgilius in xii° Equidem merui nec deprecor inquit Potest sunt ex
sine equidem stare si dixisset merui nec deprecor Sepe enim causa
ornatus addidit equidem bene nec intulit ante vel post sonitua
eius vel tamen que ipa sine sepissime completiua inuenitur vt Stacius i° ii°
ne misera vinces prius Hec tu etiam ante est experiare domi
tam tu quia quidam equidem quintorum quatuor esse existimant
ab ego et quid sed errat simplex enim est et hoc maxime
ex ipsa quoque orationis esse ne possum intellige Nam equidem
facio equidem facis equidem facit dicimus et pro equidem ad primam
et ad secundam et ad terciam transferri personam quod nunquam faceret si conpositum
esset ex ego et quid Nemo enim dicit ego quid facis ego
quid facit sed ego quid facio tantummodo ad primam personam et
hoc etiam vsus auctorum approbat Tamen equidem quoque apponitur ego subiungit
vt Salustius in Catilinario Equidem ego sic existimo patres
conscripti ob certatus Si enim esset conposita equidem ex ego et quid

nunc [illegible] ego subiungetur. Tamen quoque quod pro etiam vel per et
accipitur, coniunctio est, ut Virgilius in VII°: Tu quoque litoribus nostris Ae-
neia nutrix. Etiam ad superrationem completiva est, ut Virgilius in
primo Eneydos: Multa quoque et bello passus dum conderet urbem;
non egeret enim ea, si dixisset: multa et bello passus. Nisi quod
quidam existimant quod pro adversativa plerumque accipitur, quod item. Enim
quoque non solum causalis, sicut Cicero facit, ut tolle pudicitiam, Hercules [illegible]
damnatum est omnium [illegible] virtutum; sunt tamen eius completiva quod sim-
pliciter Graeca coniunctio, ut Terentius [illegible]: sed enim Troiano a sanguine duci
audierat. Virgilius in primo Eneydos dixit: [illegible] etiam eadem
pro affirmativa, ut Terentius in Andria: Enim vero Dave nihil loci est
segnitiae neque socordiae, et maxime praepositiva habet, sicut ut in
Adelphis: Enim vero [illegible] Similiter nam quod enim. Ergo quando
cum adelphis [illegible] est quod apud Graecos coniunctionum completiva vel affirmativa fit, ut Virgilius in
primo Georgicon: [illegible] ... confidentissime nostras ... Anchisa ...
completive vim habet; Virgilius in VI° Eneydos: [illegible] qui natantum ... (?)
et [illegible] nymphis [illegible] in primo Eneydos: Eole namque tibi divum pater
atque hominum rex: hic causalis est coniunctio et cetera.

Ordo attendendus est in coniunctionibus, tamen quibus est omnibus paene
dictionibus [illegible] enim natura praepositivae vel praepositae casualibus et ad-
verbia pleraque verbis et interrogativa vel infinitivis relativa
subiunguntur vel redditiva nominativa vel adverbia [illegible] nominativa praeponuntur
appellativis, ut sapiens homo et citus equus; [illegible] quae auctoritas praeposte-
ris utitur. Similiter igitur coniunctiones pleraeque tam praeponi quam supponi
possunt [illegible] tamen quaedam quae semper praeponuntur, ut at, ast, aut, ac, vel, nec,
neque, si, quin, quamvis, sin, seu, sive, ni. Aliae quae semper supponuntur, ut que,
ve, ne, quidem, tamen [illegible] ... quoque antiqui solebant praeponere.
Aliae paene omnes indifferenter et praeponi et supponi possunt, ut et aliae quae poe-
tice praeponuntur alias non. Virgilius in IX°: [illegible] altam luna et sic voce preca-
tus: [illegible] ... tu me hortator parce frugalitatem atque vivere uti contentus
eo quod ipse in [illegible] ... saltem [illegible] ... nam enim itaque quoque
[illegible] ... igitur quoque [illegible] ... quoque pleraeque coniunctiones quidem praepositivae sunt in V° ea-
rum voce diversas [illegible] ... quod in multis [illegible] ... praemittentes, quod co-
niunctiones [illegible] ... inveniuntur [illegible] ... ut [illegible] in pro-
nostris [illegible] ... quae cadunt lunae phaethusae. Et Virgilius in VIII° Eneydos:
[illegible] ... et [illegible] ... si [illegible] ... in primo Eneydos: [illegible] neque
erat [illegible] ignes [illegible] aether sidera apolline [illegible]

Explicit liber Prysciani scriptus per Petrum
Stanislai filium de Czelano post magistrum
Albertum Blazin in Collegio universitatis
Cracoviensis Anno domini mº ccccº xl vº.

Abnegative sunt

[illegible]

Collective vel

[illegible]

Dubitative sunt

[illegible]

Completive sunt

[illegible]

[illegible]

Sciendum tamen quod [illegible]

Et nota quod pro ea [illegible]

Secundo actiones dicuntur [illegible]

Sunt tamen quedam &c [illegible]

Et sciendum est [illegible]

[illegible] חשה [illegible] פירוש [illegible]

[illegible] וכן [illegible] שימדו [illegible]

[illegible] חן מקדם על [illegible]

[illegible] שיש להן [illegible]

[illegible] ארץ [illegible] שמש [illegible]

[illegible]

[illegible] עושר [illegible]

[illegible]

[illegible] בהמה [illegible]

[illegible]

[illegible] שמעון בן גמליאל [illegible]

[illegible]

חנג

[illegible]

חנג

[illegible] שמע [illegible]

[illegible]

[illegible] שילה [illegible]

[illegible] לאלכסנדריא של מצרים [illegible]

חנך

[illegible]

[illegible] משנה [illegible]

[illegible]

[illegible] גיד הנשה [illegible]

[illegible]

חנם

[illegible]

חנה

[illegible]

חנק

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] קושרים [illegible]

[illegible] מזוכח [illegible]

[illegible]

[illegible] חוץ [illegible]

[illegible] ראש השנה [illegible] כלים [illegible]

[illegible] פרק [illegible]

[illegible] מתוך [illegible]

[illegible]

[illegible] דמעות [illegible]

[illegible] שוק [illegible]

[illegible] מעשה [illegible] חסר

[illegible]

[illegible]

[illegible] חסר [illegible]

[illegible] פרק [illegible]

[illegible] בגדים [illegible] מערבין [illegible] ישן

[illegible] הלכה [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] עשה [illegible]

[illegible] ומי [illegible]

[illegible] חסר [illegible]

[illegible] תמורה [illegible]

[illegible] מה נעשה [illegible]

[illegible] עשיה [illegible]

[illegible] פטור בכלים [illegible] המקלות של בקר [illegible]

[illegible] של בקר [illegible] עזרה קטנה [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] טומאה [illegible]

[illegible] Johannes

Johannes